UNHCR
The UN Refugee Agency

Согледувања од меѓународната заштита за луѓето што пребегнуваат од Сириската Арапска Република – 6-то ново издание

март 2021 г.

HCR/PC/SYR/2021/06

UNHCR
The UN Refugee Agency

СОДРЖИНА

I. Извршно резиме 7

А. Заштита на бегалците согласно критериумите од Конвенцијата од 1951 г. и главните категории барања..7

Б. Алтернативата со внатрешно пребегнување или преселување (АВПб/АВПс)............... 10

В. Можни основи за исклучување 11

Г. Мораториум на присилните враќања 12

II. Главните случувања во Сирија од 2018 година.....................................13

А. Главните безбедносни и политички случувања... 13

1) Главните безбедносни случувања од 2018 година 13

2) Главните политички случувања 21

Б. Безбедносната состојба по подрачја 22

1) Безбедноста во подрачјата под контрола на Владата, вклучително и во одново заземените подрачја.. 22

2) Безбедноста во подрачјата под de facto контрола на СДС 33

3) Безбедноста во подрачјата под de facto контрола на ХТШ и антивладините вооружени групи 40

4) Безбедноста во подрачјата под de facto контрола на Сириската национална армија 43

В. Цивилни жртви 51

Г. Присилно раселување и враќање... 54

1) Присилно раселување и пристап до безбедност.. 54

2) Враќање на бегалците и ВРЛ.. 56

3) Намерата за враќање на бегалците и пречки за нивното враќање......................... 59

Д. Повреди и злоупотреби на правото од областа на човековите права и повреди на меѓународното хуманитарно право 67

1) Владините сили.. 68

2) Сириските демократски сили (СДС) / Народните одбранбени одреди (НОО), Партијата за демократска унија (ПДУ) и институциите на Автономната управа 79

3) ХТШ и антивладините вооружени групи во Идлиб и соседните подрачја 87

4) Вооружените групи поврзани со Сириската национална армија.............................. 92

5) Исламската држава на Ирак и Ал-Шам (ИСИЛ).. 99

6) Семејството, племето, заедницата 99

А. Хуманитарната состојба.. 99

1) Хуманитарните потреби 99

2) Хуманитарните потреби на особено ранливите групи.. 112

3) Хуманитарен пристап... 125

III. Процена на потребите од меѓународна заштита за барателите на азил од Сирија 127

А. Заштита на бегалците согласно критериумите од Конвенцијата од 1951 г. и главните категории барања 127

1) *Лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на Владата 128*

2) *Избегнувачи на воената служба и дезертери од Сириските вооружени сили 159*

3) *Лицата што ја поддржуваат или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат Владата 181*

4) *Лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на Сириските демократски сили (СДС) / Народните одбранбени одреди (НОО), Партијата за демократска унија (ПДУ) и институциите на Автономната управа 185*

5) *Лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на ХТШ и другите антивладини вооружени групи во подрачјата под нивна de facto контрола во Идлиб и соседните подрачја 192*

6) *Лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на вооружените групи поврзани со Сириската национална армија во подрачја под нивна de facto контрола 196*

7) *Лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на ИСИЛ во подрачјата со непрекинато присуство или влијание на ИСИЛ 203*

8) *Припадниците на верските и етничките малцински групи и лицата кои им противречат на строгите исламски правила 205*

9) *Жени и девојчињата од одредени профили или во специфични околности 229*

10) *Деца од одредени профили или во специфични околности 242*

11) *Лица со поинакви сексуални ориентации и/или родови идентитети (СОРИ) 249*

12) *Палестинските бегалци 255*

Б. Бегалскиот статус согласно критериумите од поширокиот мандат на УНХЦР или регионалните инструменти, или квалификуваност за комплементарни облици на заштита 264

В. Согледувања во однос на примената на алтернативата со внатрешно пребегнување или преселување (АВПб/АВПс) 265

1) *Вовед 265*

2) *Подрачја во Сирија каде АВПб/АВПс не е достапна 266*

3) *Групи на население за кои АВПб/АВПс не е достапна 266*

4) *Процена на достапноста на АВПб/АВПс во урбаните подрачја под контрола на Владата 267*

5) *Процена на меродавноста во однос на градот Дамаск 267*

6) *Анализа на разумноста во однос на градот Дамаск 269*

Г. Можни основи за исклучување 287

IV. Мораториум на присилните враќања 293

Список на институции и актери

АУСИС	Автономна управа на Северна и Источна Сирија
ССА	Слободна сириска армија
НОПАБ	Надлежен орган за палестинските арапски бегалци
ХАД	„Хурас Ал-Дин“
ХТШ	„Хајат Тахрир Ал-Шам“
ИДИШ	Исламска држава на Ирак и Ал-Шам
КНС	Курдски национален совет
НОС	Национални одбранбени сили
НОФ	Национален ослободителен фронт
НФОП-ГШ	Народен фронт за ослободување на Палестина – Генералштаб
ПКК	Курдистанска работничка партија
ПОА	Палестинска ослободителна армија
ПДУ	Партија за демократска унија
САА	Сириска арапска армија (*видете и ОПТ*)
СДС	Сириски демократски сили
СПВ	Сириска привремена влада
СНА	Сириска национална армија
ТИП	Туркестанска исламска партија
ОПТ	Вооружени опозициски групи поддржани од Турција (*видете и СНА*)
НОО	Народни одбранбени одреди
ЖОО	Женски одбранбени одреди

Список на скратеници

ПМНВС	Проект за податоци за места и настани од вооружените судири
АФП	Агенција „Франс-прес“
АГПС	Акциска група за Палестинците од Сирија
АПВН	Акција против вооружено насилство
АП	„Асошиејтед прес“
Би-би-си	Британска радиодифузна корпорација
КАРНЕГИ МЕЦ	Карнегиев центар за Блискиот Исток
КУКР	Консолидирани упатства за квалификуваност и регистрација
ЦГП	Центар за глобална политика
КЗОГ-ОВР	Комбинирана заедничка оперативна група – Операција „Вродена решителност“
ЦОАИ	Центар за оперативна анализа и истражување
КЗН	Комитет за заштита на новинарите
КПД	Комитет за правата на детето на Обединетите нации
ДВ	„Дојче веле“
ЕЦУЧП	Европски центар за уставни и човекови права
ЕСНО	Европски совет за надворешни односи
ЕИМ	Европски институт за мир
ЕМБ	Европска мрежа за бездржавност
НБС	неексплодирани бојни средства
ЕСКЗА	Економско-социјална комисија за Западна Азија на Обединетите Нации
ЕУИ	Европски универзитетски институт
ФАО	Организација за храна и земјоделство на Обединетите нации
ФФЕ	Фондација „Фридрих Еберт“
ЖЦБП	Женевски центар за безбедносна политика
ДЗИ	домување, земјиште и имот
ППХП	Програма за процена на хуманитарни потреби
ПХП	Преглед на хуманитарни потреби
ХРВ	„Хјуман рајтс воч“
МКГ	Меѓународна кризна група
МКЦК	Меѓународен комитет на Црвениот крст
МЦПР	Меѓународен центар за проучување на радикализацијата
МЦТП	Меѓународен центар за транзициска правда
ЦСВР	Центар за следење на внатрешно раселување
ВРЛ	внатрешно раселено лице
ИЕУ	импровизиран експлозивен уред
АВБ/АВР	Алтернатива за внатрешно бегство или внатрешно раселување
МХП	Меѓународно хуманитарно право
НМАКСирија	Независна меѓународна анкетна комисија за Сириската арапска република
МКС	Меѓународен комитет за спасување
ИБВ	Институт за бездржавност и вклученост
ИМПС	Институт за меѓународни политички студии
ИПВ	Институт за проучување на војната

ФКА	Фондација „Конрад Аденауер“
АЛЧП	„Адвокати и лекари за човекови права“
ЛГБТИ	Лезбејки. гејови, бисексуалци и трансродови и интерсексуални лица
МИА	„Мидл ист ај“
ИБИ	Институт за Блискиот Исток
ЛБГ	„Лекари без граници“
НЦП	Норвешка црковна помош
НСБ	Норвешки совет за бегалци
ОЦХА	Канцеларија за координација на хуманитарна работа на Обединетите нации
ОХЦХР	Канцеларија на Високиот комесар за човекови права
ЛЧП	„Лекари за човекови права“
ПБИП	Проект за блискоисточна политикологија
ПБС	палестински бегалци од Сирија
РБГ	„Репортери без граници“
СЗГД	Сириско здружение за граѓанско достоинство
СДАИД	„САВА“ за развој и помош
СРЗН	Сексуално и родово-засновано насилство
СКЧП	Сириски комитет за човекови права
СЦПО	Сириски центар за правда и отчетност
СМЧП	Сириска мрежа за човекови права
СОЧП	Сириска опсерваторија за човекови права
СВП	„Сиријци за вистина и правда“
СВП	Германски институт за меѓународни и безбедносни работи
СИП	сириска фунта
ТИБИП	„Тахрир“ институт за блискоисточна политика
ОН	Обединети нации
УНХЦР	Висок комесаријат за бегалци на Обединетите нации
УНИЦЕФ	Фонд за деца на Обединетите нации
УНМАС	Служба за отстранување на мини на Обединетите нации
УНРВА	Агенција за помош и работа на палестинските бегалци на Блискиот Исток на Обединетите нации
ГСОН	Генерално собрание на Обединетите нации
СБОН	Совет за безбедност на Обединетите нации
КМВССАД	Комисија за меѓународна верска слобода на Соединетите Американски Држави
ИМСАД	Институт за мир на Соединетите Американски Држави
ВОА	„Гласот на Америка“
ДЦН	Документарен центар за повреда на човековите права
СПХ	Светска програма за храна
СЗО	Светска здравствена организација
ВВИ	„Ворлд вижн интернешнал“

I. Извршно резиме

Со овој документ се подновува и заменува *5-тото подновено издание* на *Согледувањата од меѓународната заштита за луѓето што пребегнуваат Сириската Арапска Република од ноември 2017 година*.[1] Во овие *Согледувања* се внесени најажурните информации што беа достапни во времето на овој запис, од најразлични извори.[2] Анализата што се содржи во овие *Согледувања* почива на јавно достапните информации, како и на информациите што му станаа достапни на УНХЦР за време на неговите операции во Сирија.

Сите барања поднесени од страна на барателите на азил треба да се разгледуваат по свој сопствен основ во постапка за правично и ефикасно одредување на статусот и согласно најновите и најмеродавните информации за земјата на потекло. Ова важи без оглед дали барањата се разгледуваат според критериумите за бегалец што се содржат во Конвенцијата за статусот на бегалците од 1951 година („Конвенцијата од 1951 г.“)[3] и нејзиниот Протокол од 1967 година,[4] мандатот на УНХЦР, регионалните инструменти за бегалци или, пак, според пошироки критериуми за меѓународна заштита, вклучително и комплементарни облици на заштита.

A. Заштита на бегалците согласно критериумите од Конвенцијата од 1951 г. и главните категории барања

Со оглед на сериозните повреди на меѓународното хуманитарно право и повредите и злоупотребите на правото од областа на човековите права, како и тековниот вооружен судир во Сирија, **УНХЦР и понатаму го карактеризира пребегнувањето на цивилите од Сирија како движење на бегалци, при што огромното мнозинство сириски баратели на азил и понатаму имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците, исполнувајќи ги барањата од дефиницијата за бегалец што се содржи во член 1А(2) од Конвенцијата од 1951 г.** На ист начин, Палестинците од Сирија коишто се наоѓаат надвор од подрачјето на делување на Агенцијата за помош и работа на палестинските бегалци на Блискиот Исток на Обединетите нации (УНРВА) веројатно ги исполнуваат барањата од член 1Г со што *ipso facto* се стекнуваат со правото да ги ползуваат придобивките од Конвенцијата од 1951 г.[5]

За голем број цивили коишто пребегале од Сирија, врската со Конвенцијата од 1951 г. ќе се пронајде во непосредна или посредна, вистинска или претпоставена припадност на некоја од страните во судирот. Особена одлика на судирот во Сирија е тоа што различните страни во судирот често пати им припишуваат **политичко мислење** на поголеми групи луѓе, вклучително и семејства, племиња, верски или етнички групи, или цели градови, села или населби, по пат на припадност.[6] Како такви, членовите

---

[1] Тековниот документ го заменува УНХЦР, Согледувања од меѓународната заштита за луѓето што пребегнуваат од Сириската Арапска Република, 4-то подновено издание (UNHCR, International Protection Considerations with Regard to People Fleeing the Syrian Arab Republic, Update IV), ноември 2015 година, http://www.refworld.org/docid/5641ef894.html.

[2] Овие аспекти што треба да се земат предвид во врска со меѓународната заштита се засноваат на информации достапни за УНХЦР од 28 февруари 2021 година, освен доколку не е поинаку посочено. Тие ќе бидат ажурирани како што се одвива ситуацијата во Сириската Арапска Република (во натамошниот текст Сирија).

[3] Генерално собрание на Обединетите нации (ГСОН), Конвенција за статусот на бегалците, 28 јули 1951 година, Серија на договори на Обединетите нации, издание 189 (United Nations Treaty Series, Vol. 189), www.refworld.org/docid/3be01b964.html, стр. 137.

[4] ГСОН, Протокол за статусот на бегалците, 31 јануари 1967 година, Серија на договори на Обединетите нации, издание 606 (United Nations Treaty Series, Vol. 606), www.refworld.org/docid/3be01b964.html, стр. 267.

[5] За анализа на толкувањето на член 1Г, види: УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 13: Применливоста на членот 1г од Конвенцијата за стаусот на бегалците која се однесува на палестинските бегалци од 1951г., декември 2017 година, HCR/GIP/17/13, www.refworld.org/docid/5a1836804.html.

[6] „И провладините сили и недржавните вооружени групи во северозападните, северните и источните делови на Сириската Арапска Република продолжија да ги таргетираат цивилите, вклучително и оние за кои се смета дека се поврзани со опозициските сили, вклучително и преку убиства, произволно лишување од слобода, тортура и друго лошо постапување и киднапирања“; Совет за безбедност на Обединетите нации (UNSC), Имплементација на резолуции на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.),

на поголемите ентитети, без да се издвојат поединечно, може да станат мета на реперкусии од страна на различните актери поради нивната вистинска или претпоставена поддршка на некоја друга страна во судирот.[7] Претпоставката дека некој споделува нечие политичко мислење или припадност во однос на судирот често пати се заснова на едвај нешто повеќе од физичкото присуство на лицето во одредено подрачје (или фактот што лицето потекнува од одредено подрачје), или на неговата етничка или верска припадност. Во такви ситуации, ризикот да се биде повреден станува сериозен и реален, и во никој случај не се намалува со фактот што засегнатото лице можеби и нема да стане мета на некој напад на поединечна основа.

УНХЦР смета дека Сиријците и поранешните вообичаени жители на Сирија кои спаѓаат во подолу наведените ризични профили **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците**. Поткатегориите лица со ризичните профили 3, 8 и 10 може да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците зависно од поединечните околности на случајот.

Во овој документ се дадени меродавни и сигурни информации за земјата на потекло, како и упатство за одредување на квалификуваноста за следниве ризични профили, а каде што е погодно, и за членовите на семејството или другите лица што се блиско поврзани со лицата од овие профили.

1. **Лицата што ѝ се спротивставуваат, или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата**, вклучително и, меѓу другите, членовите на опозициските политички партии; граѓанските и политичките активисти; (поранешните) членови на опозициските локални совети; новинарите и граѓанските новинари; хуманитарните работници и доброволците на цивилната заштита; лекарите и другиот медицински персонал; бранителите на човековите права; и академиците; лицата за кои се претпоставува дека се припадници на антивладините вооружени групи; како и граѓаните (особено мажите и военоспособните момчиња) коишто сега се или порано биле под опозициска контрола;
2. **Избегнувачите на воената служба и дезертерите од Сириските вооружени сили;**
3. **Лицата што ја поддржуваат, или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата**, вклучително и, меѓу другите, владините службеници и функционерите на Партијата „Баас“; припадниците и претпоставените припадници на владините сили и граѓаните за кои се претпоставува дека соработуваат со владините сили; членовите на комитетите за помирување; како и цивилното население од урбаните населби, градовите и селата за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата;
4. **Лицата што им се спротивставуваат, или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на Сириските демократски сили (СДС) / Народните одбранбени одреди (НОО), Партијата за демократска унија (ПДУ) и институциите на Автономната управа**, вклучително и, меѓу другите, членовите на курдските опозициски партии, новинарите

2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.): Извештај на генералниот секретар, 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032945.html, (во натамошниот текст: СБОН, Имплементација на резолуции на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032945.html), став . 17.

[7] Во ситуации на вооружен конфликт и насилство, поединци или цели групи или популации може да бидат изложени на ризик да бидат издвоени или таргетирани за прогон за причини наведени во Конвенцијата од 1951 година. Во своите Упатства за барањата за статус на бегалец во врска со ситуации на вооружен конфликт и насилство, УНХЦР забележа дека: „Ситуациите на вооружен конфликт и насилство можат да бидат вкоренети во, мотивирани или водени и/или спроведени според расата, етничката припадност, религијата, политиката, полот или поделбите на социјални групи, или може да влијаат на луѓето врз основа на овие фактори. Всушност, она што може да изгледа како неселективно однесување (т.е. однесување со кое гонителот не сака да насочи одредени поединци), во реалноста може да биде насочено кон цели заедници или области чии жители се вистински или се сметаат за приврзаници на една од страните во ситуацијата на вооружен конфликт и насилство. Кој припаѓа или се смета дека е поврзан со одредена страна во ситуација на вооружен конфликт и насилство, честопати се толкува широко од страна на актерите за време на такви ситуации – и може да вклучува опсег на луѓе, вклучително и членови на семејствата на борците, како и сите оние кои припаѓаат на истите религиозни или етнички групи или живеат во одредени населби, села или градови. Основа за Конвенцијата редовно се припишува на групи луѓе врз основа на нивното семејство, заедница, географски и други врски“; УНХЦР, Упатства за меѓународната заштита бр. 12: Барања за статус на бегалци поврзани со ситуации на вооружен конфликт и насилство според член 1А(2) од Конвенцијата од 1951 год. и/или Протоколот од 1967 год. во врска со статусот на бегалците и дефиниции за регионалните бегалци, 2 декември 2016 година, www.refworld.org/docid/583595ff4.html, став 33.

и граѓанските новинари, хуманитарните работници, активистите и членовите на граѓанското општество, и протестирачите; лицата за кои се претпоставува дека се поврзани со Исламската држава на Ирак и Ал-Шам (ИСИЛ) врз основа на нивното етничко потекло и/или семејните врски; и лицата за кои се претпоставува дека се поврзани со Турција или Сириската национална армија (СНА) врз основа на нивното етничко потекло и/или семејните врски;

5. **Лицата што им се спротивставуваат, или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на Хајат Тахрир Ал-Шам (ХТШ) и антивладините вооружени групи во подрачја под нивна *de facto* контрола во Идлиб и соседните подрачја, вклучително и, меѓу другите**, политичките активисти и активистите за човековите права, хуманитарните работници, здравствените работници, како и новинарите и граѓанските новинари;

6. **Лицата што им се спротивставуваат, или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на СНА во подрачја под нивна *de facto* контрола**, вклучително и, меѓу другите, лицата поврзани или за кои се претпоставува дека се поврзани со Автономната управа на Северна и Источна Сирија (АУСИС), како и СДС/ПДУ/НОО и Курдите општо; како и новинарите и активистите;

7. **Лицата што им се спротивставуваат, или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на ИСИЛ во подрачја со непрекинато присуство или влијание на ИСИЛ**, вклучително и, меѓу другите, цивилите што ги поддржуваат и за кои се претпоставува дека ги поддржуваат владата или СДС/АУСИС, како што се племенските водачи, локалните градоначалници, членовите на локалните совети, како и соработниците;

8. **Припадниците на верските и етничките малцински групи, и лицата за кои се претпоставува дека им противречат на строгите исламски правила;**

9. **Жените и девојчињата од одредени профили или во специфични околности**, особено преживеаните и оние кои се во ризик од сексуално насилство, присилен и/или детски брак, семејно насилство, насилство „од чест“ или трговија со луѓе заради сексуална експлоатација или присилна проституција;

10. **Децата од одредени профили или во специфични околности**, особено преживеаните и оние кои се во ризик од сексуално насилство; присилен и/или детски брак; семејно насилство; или кривични дела „од чест“; преживеаните и оние кои се во ризик од регрутација на малолетници; трговија со луѓе; и други најлоши облици на детски труд; децата ангажирани за работа која веројатно им штети на здравјето, безбедноста или моралот („опасна работа“), зависно од искуството на конкретното дете, неговата возраст и другите околности; децата на училишна возраст на кои систематски им се ускратува пристапот до образование, вклучително и како резултат на целени напади врз училиштата; немањето матични документи; попреченост; или дискриминирачки практики со кои на девојчињата им се забранува пристапот до образование по основ на нивниот род; како и децата на кои им се ускратува или се во ризик од ускратување на пристапот до упис во матичната книга на родени или до други матични документи;

11. **Лица со поинакви сексуални ориентации и/или родови идентитети;**

12. **Палестинските бегалци;**[8]

Овој список не е нужно исцрпен. Барањето не треба автоматски да се смета дека нема основ само затоа што не спаѓа во ниту еден од профилите идентификувани овде. Каде што е меродавно, потребно е да се обрне особено внимание на евентуалните минати прогонувања на кои бил изложен подносителот на барањето за меѓународната заштита.

Конвенцијата од 1951г. преставува каменот темелник во режимот на меѓународна заштита на бегалците. Критериумите за одредување на бегалскиот статус што се содржат во Конвенцијата од 1951 г. треба да се толкуваат така што поединците или групата лица што ги исполнуваат овие критериуми да бидат благовремено признаени и заштитени согласно тој инструмент, Само кога за барателот на азил ќе се утврди дека не ги исполнува критериумите за бегалец од Конвенцијата од 1951 г., на пример,

[8] Во овој документ, терминот „палестински бегалци“ се однесува на Палестинците кои спаѓаат во опсегот на член 1Г од Конвенцијата од 1951 година, како што е утврдено во: УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 13: Применливост на член 1Г од Конвенцијата од 1951 год. во врска со статусот на бегалци за палестинските бегалци, декември 2017 година, HCR/GIP/17/13, http://www.refworld.org/docid/5a1836804.html, став 8.

кога за можното прогонување ќе се утврди дека не се врши поради некој основ од Конвенцијата, или кога поинаку нема да се постигне прагот за примена на дефиницијата од Конвенцијата од 1951 г., тогаш ќе се испитаат пошироките критериуми за меѓународна заштита кои спаѓаат во мандатот на УНХЦР и регионалните инструменти, вклучително и за супсидијарна заштита.

УНХЦР смета дека промената на објективните околности во Сирија, вклучително и релативните безбедносни подобрувања на одредени делови на територијата, не се од суштинска, стабилна и трајна природа за да се дозволи прекинување на бегалскиот статус врз основа на член 1В(5) од Конвенцијата од 1951 г.. Затоа, статусот на признаен бегалец треба да се преиспита само доколку постојат индикации, во секој случај поединечно, дека постојат основи за (i) поништување на бегалскиот статус којшто уште на самиот почеток бил погрешно доделен; или (ii) повлекување на бегалскиот статус по основ на член 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 г..

Б. Алтернативата со внатрешно пребегнување или преселување (АВПб/АВПс)

УНХЦР смета дека АВПб/АВПс не е достапна во подрачја што сега се или порано биле под владина контрола, во светло на тековниот судир, воените операции, небезбедноста и злоупотребата на човековите права во овие подрачја; ризикот од идните промени во територијалната контрола; и високиот степен како на хуманитарните потреби така и на уништувањето на цивилната инфраструктура во овие подрачја. Некои од овие подрачја остануваат непристапни поради безбедносните ограничувања или, пак, им се пристапни само на поранешните жители кои поминале безбедносна проверка.

Понатаму, УНХЦР смета дека АВПб/АВПс не е достапна во подрачја каде што се вршела систематска конфискација на имотите и/или намерно раселување, со оглед на ризикот од влошување на овие динамики преку движење на населението.

УНХЦР нуди детални упатства за процена на достапноста на АВПб/АВПс во градот Дамаск, како главен град и најголемото урбано подрачје коешто во најголем дел остана под владина контрола за време на судирот. Во однос на градот Дамаск, за да се процени меродавноста на АВПб/АВПс, треба да се земе предвид дали лицето би се изложило на нови ризици од прогонување или на други облици на сериозна повреда, и дали предложеното подрачје му е практично безбедно и законски достапно на лицето.

УНХЦР смета дека во градот Дамаск АВПб/АВПс начелно не е меродавна за следниве лица:

- Лицата кои би се вратила во Сирија без лични исправи;
- Лицата на коишто ќе им се бара „да го решат својот статус“;[9]
- Лицата кои потекуваат од подрачја кои претходно биле или сега се надвор од владина контрола, па за кои може да се претпостави дека ѝ се спротивставуваат на владата;
- Военоспособните мажи коишто имаат приговор на совеста против воената служба и/или коишто одбиваат да учествуваат во активности коишто претставуваат повреда на меѓународното хуманитарно право, кривично право или право од областа на човековите права.
- Лицата коишто имаат основан страв од прогонување од страна на државен актер или од страна на семејството, племето, или заедницата како последица на штетните традиционални практики или верски норми кои имаат природа на прогонување; и
- Немажените жени, вдовиците и разведените жени коишто немаат или за кои се претпоставува дека немаат машка заштита меѓу членовите на семејството.

Во случаи кога ќе се процени дека АВПб/АВПс во градот Дамаск е меродавна, ќе биде потребно да се одреди и разумноста на предложената АВПб/АВПс, земајќи ги предвид личните околности на подносителот на барањето, како и тековната економска криза којашто ги погодува сите подрачја под владина контрола, и високиот степен на сиромаштија и придружните хуманитарни потреби.

[9] Види дел III.A.1.г.

Поради потешкотиите со кои се соочуваат Сирijците за да си го обезбедат опстанокот сред сè полошите економски и хуманитарни услови, високиот степен на сиромаштија којшто сè уште се зголемува, немањето храна и невработеноста, како и притисокот врз достапните домови и услуги, УНХЦР смета дека АВПб/АВПс начелно не е разумно решение за во градот Дамаск.

Единствениот исклучок на оваа констатација се здравите возрасни мажи коишто го исполнуваат секое од следниве барања: (i) не се одговорни за друг член на семејството, (ii) имаат гарантиран пристап до домување, и (iii) имаат гарантиран пристап до стратегија за одржлива живеачка којашто ќе им обезбеди достаточен приход за да си ги покријат основните потрепштини, земајќи ги предвид сè повисоките цени во градот Дамаск. УНХЦР смета дека АВПб/АВПс не е разумно решение за жените коишто се единствените глави во домаќинството и коишто немаат или за кои се претпоставува дека немаат машка заштита меѓу члeновите на семејството.

За детални упатства за процена на достапноста на АВПб/АВПс во градот Дамаск, Ве молиме погледајте ги Деловите III.C.5 (анализа на меродавноста) и III.C.6(анализа на разумноста).

B. Можни основи за исклучување

Во светло на сериозните повреди и злоупотреби на меѓународното право од обласа на човековите права и повредите на меѓународното хуманитарно право забележани за време на сириската историја на судири и репресии, можно е да произлезат и основи за исклучување согласно членот 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 г. во однос на поединечни барања од барателите на азил од Сирија. Во контекст на Сирија, треба внимателно да се разгледаат особено следниве профили:

i. (Поранешните) високорангирани членови на Сириската влада и на Партијата „Баас“ (*пред и по 2011 година*);

ii. (Поранешните) припадници на Сириските вооружени сили, вклучително и Сириската арапска армија / САА (и вклучително и Палестинската ослободителна армија/ ПОА), а особено: високорангираните воени офицери; сиот офицерски и подофицерски кадар што служел во Републиканската гарда (*„Ал-Харас Ал-Џумхури“*), Специјалните сили, 4-тата Оклопна дивизија, Воената полиција, или Одбранбените чети (*„Сараја Ал-Дифа“*, растурени во 1984 година); и сиот воен персонал кој служел во периодот по март 2011 година, вклучително и во воените болници;

iii. (Поранешните) припадници на безбедносниот и разузнавачкиот апарат, вклучително и Националното безбедносно биро (*„Мактаб Ал-Амн Ал-Кавми“*); Дирекцијата за политичка безбедност (*„Идарат Ал-Амн Ал-Сијаси“*); Дирекцијата за општа безбедност (*„Идарат Ал-Амн Ал-Амм“*); Воената разузнавачка служба (*„Шубат Ал-Мукхабарат Ал-Аскарија“*); и Дирекцијата за разузнавање на военото воздухопловство (*„Идарат Ал-Мукхабарат Ал-Џавија“*); и лицата коишто им обезбедувале информации на некоја од овие агенции без формална поврзаност (доушници) (*пред и по 2011 година*);

iv. (Поранешните) припадници на провладините сили, вклучително и (списокот на е сеопфатен), Народните комитети (*„Лиџан Шаабија“*) и Националните одбранбени сили (*„Куват Ал-Дифа Ал-Ватани“* / НОС); Орлите на виорот (*„Нусур Ал-Завбаа“*); милициите поврзани со богатите алавитски бизнисмени коишто имаат блиски врски со Владата на Сирија и, поконкретно, со Асадовото семејство; провладините палестински групи, на пример, Народниот фронт за ослободување на Палестина – Генералштаб / НФОП-ГШ; Ерусалимската бригада (*„Лива Ал-Кудс Ал-Филастини“*) и Слободното палестинско движење (СПД); и групите поврзани со странските шиитски милиции, вклучително и либанскиот „Хезболах“, Силите „Кудс“ на Иранскиот револуционерен гардиски корпус (ИРГК), ирачките милиции (на пример, *„Асаиб Ахл ал-Хак“*, *„Катаиб Хизб Алах“*, Организацијата *„Бадр“*, *„Харакат Хизб Алах Ал-Нуџаба“*, и *„Катаиб Сајид Ал-Шухада“*), како и авганистанските (*„Лива Фатемијун“*) и пакистанските милиции (*Бригадата „Зеинабијун“*) (*по 2011 година*);

v. (Поранешните) припадници на полицијата, вклучително и, особено, полицијата за вонредни состојби и полицијата за улични немири (*пред и по 2011 година*);

vi. (Поранешните) обвинители и судии , вклучително и оние кои работеле во Врховниот суд за државна безбедност / ВСДБ (*1966 до 2011 година*), Судот за економска безбедност / СЕБ (*1977 до 2004 година*), Судот за сузбивање на тероризмот (*од јули 2012 година*), и

кривичните и воените теренски судови (*пред и по 2011 година*);

vii. (Поранешниот) персонал на затворите и притворите, особено директорите, управителите, надзорниците и чуварите (*пред и по 2011 година*);

viii. (Поранешните) припадници на терористичките групи определени од Советот за безбедност на ОН, вклучително и ХТШ (поранешниот *Фронт „Ал-Нусра“* / *„Џабхат Фатех Ал-Шам“*), *„Ал-Каеда“* и ИСИЛ (по 2011 година);

ix. (Поранешните) припадници на антивладините вооружени групи / алијанси, вклучително и групите поврзани со Слободната сириска армија (ССА), Националниот ослободителен фронт (НОФ), и СНА (*по 2011 година*);

x. (Поранешните) припадници на „Муслиманското братство“ (*„Џамаат Ал-Икхван Ал-Муслимун“*) (*особено помеѓу 1976 и 1982 година*);

xi. (Поранешните) припадници на претежно курдските вооружени сили и безбедносниот/разузнавачкиот апарат, вклучително и СДС (*„Куват Сурија Ал-Димукатија“*); Народните одбранбени одреди / НОО (*„Јекинејен Парастина Гел“*); Женските одбранбени одреди / ЖОО (*„Јекинејен Парастина Џин“*); внатрешните безбедносни сили на АУСИС (*„Асајиш“*); Сирискиот воен совет / СВС; „Суторо“ (Сириската безбедносна канцеларија, вооруженото крило на Партијата за сириско единство / ПСЕ (*по 2011 година*);

xii. (Поранешните) припадници на групите и мрежите вклучени во организиран криминал (*пред и по 2011 година*).

Г. Мораториум на присилните враќања

Во светло на непрекинатите судири, несигурноста и контаминацијата со неексплодирани бојни средства (НБС); сериозната загриженост за владеење на правото и широко распространетите повреди и злоупотреби на човековите права, вклучително и на повратниците; парчосаните односи во заедницата и немањето искрени заложби за помирување; масовните разрушувања и оштетувања на домовите, критичната инфраструктура и земјоделското земјиште; и продлабочувањето на економската криза и хуманитарната криза, усложнети со пандемијата на КОВИД-19, УНХЦР и понатаму ги повикува државите да не вршат присилно враќање на сириските државјани и поранешните вообичаени жители на Сирија, вклучително и Палестинците кои претходно живееле во Сирија, во кој било дел на Сирија, без разлика дали тоа подрачје е под контрола на Владата или е под контрола на друг државен или недржавен субјект. Понатаму, УНХЦР сака да ги потсети државите дека е ограничен слободниот и непречен пристап до повратниците, а продолжуваат и ограничувањата на хуманитарниот пристап. Присилните враќања, во најголем број случаи, би биле неотповикливи со оглед на фактот што соседните земји држат строга контрола врз своите граници со Сирија.

Исто така, УНХЦР и понатаму смета дека не би било исправно присилно да се вратат државјаните или поранешните вообичаени жители на Сирија во соседните земји и во несоседните земји во регионот, освен ако не се направат специфични аранжмани со кои ќе се гарантира дека засегнатото лице ќе биде повторно прифатено во земјата и ќе ја ужива меѓународната заштита.

II. Главните случувања во Сирија од 2018 година

A. Главните безбедносни и политички случувања

1) Главните безбедносни случувања од 2018 година

Од објавувањето на *Согледувањата од меѓународната заштита (5-тото подновено издание)* во ноември 2017 година, динамиката на судирот и територијалната контрола суштински се измениja. Сепак, судирот во Сирија и понатаму останува повеќезначен и повеќестран, се одвива помеѓу најразлични државни и недржавни актери и во него се вмешани мноштво различни регионални и меѓународни актери.[10] И покрај релативните безбедносни подобрувања по проширувањето на владината контрола врз повеќе краеви во земјата во периодот 2018-2020 година, безбедносните придобивки и понатаму се прилично слаби и непрекинатиот судир и нестабилноста имаат разорен ефект врз цивилите.[11] Во 2019 година, Северозападот и Североистокот доживеаја обновена ескалација на судирот; во времето на овој запис, безбедносните услови и моментално замрзнатите линии на фронтот и понатаму се непостојани.[12] За состојбата во Јужна Сирија се известува дека се влошува,[13] а ИСИЛ и понатаму е активен во голем број, претежно рурални делови на земјата.[14] Акутната економска и хуманитарна криза, влошени со пандемијата на КОВИД-19, уште повеќе придонесуваат за нестабилноста.[15] Сериозните повреди и злоупотреби на право од областа на човековите права и

---

[10] „Четири големи страни се бореа за контрола во Сирија – сириската влада и сојузниците, конгломерацијата на групи позната пошироко како опозицијата, сили раководени од Курдите и Исламската држава. Секоја фракција е составена од различни актери“; Центарот Картер, Анализирањето на промените во територијалната контрола во Сирија нуди поглед на идните предизвици (Carter Center, Analyzing Shifts in Territorial Control within Syria Offers Glimpse of Future Challenges), 13 мај 2020 година, https://bit.ly/2CLb4Ow. „(...) не помалку од шест поврзани конфликти се водат во Сирија: Режимот на Асад наспроти бунтовниците против Асад; Турција наспроти сириските Курди; Израел наспроти Иран; САД наспроти Русија; Продолжување на операциите предводени од САД наспроти ИСИС [Исламска држава на Ирак и Ал-Шам]; и неодамна, Турција наспроти режимот на Асад и сојузниците во Идлиб“; Институт за мир на Соединетите Американски Држави (ИМСАД), По девет години, конфликтот во Сирија стана само покомплициран (United States Institute of Peace (USIP), After Nine Years, Syria's Conflict Has only Become more Complicated), 12 март 2020 година, https://bit.ly/3ibGca5. „Со пет меѓународни армии активни во Сирија, опасностите од пошироко меѓународно разгорување остануваат“; „Ју-ен њуз“, Сирија: Агенција на ООН за помош на храна „правиме сѐ што можеме“ за да стигнеме до цивилите во Идлиб (UN News, Syria: UN Food Relief Agency 'Doing Everything We Can' to Reach Idlib Civilians), 4 март 2020 година, https://shar.es/abnzOj. Види, исто така, „Сајпрес Мејл“, Многуте кругови на пекол во Сирија (Cyprus Mail, Syria's Many Circles of Hell), 12 септември 2020 година, https://bit.ly/35vj96e.

[11] Глобалниот индекс на мирот во 2019 година ја рангираше Сирија како втора најмалку мирна земја во светот; Глобален индекс за мир 2020 год.: Мерење на мирот во сложен свет (Global Peace Index 2020: Measuring Peace in a Complex World), 11 јуни 2020 година, https://bit.ly/38z35QC, стр. 2, 9. Според специјалниот пратеник на ООН, „(...) имало инциденти на меѓусебно гранатирање и напади со бомби околу Африн и североисток; таргетирани убиства и судири на југозапад; извештаи за израелски воздушни напади во Даир ез-Зур и Алепо; како и инциденти кои укажуваат на повторно избувнување на терористичките борци на ИСИЛ во источната пустина. Насилството продолжува и постои постојан ризик од ескалација што може да го разоткрие постојниот аранжман“; „Ју-ен њуз“, Обновената доверба и соработката конечно би можеле да го „отклучат напредокот“ кон мир во Сирија – претставник на ООН (UN News, Renewed Trust and Cooperation Could Finally 'Unlock Progress' Toward Peace in Syria – UN Envoy), 18 мај 2020 година, https://shar.es/abnkdy. „Високиот комесар за човекови права на ООН, Мишел Башелет, изрази сериозна загриженост (...) во врска со континуираното кршење и злоупотреба на човековите права и наглото зголемување на убиствата на цивили низ Сирија, велејќи дека „влошената состојба е темпирана бомба што не треба да се игнорира.“ И понатаму: „Секојдневно добиваме повеќе извештаи за таргетирани убиства и бомбашки напади од едниот до другиот крај на земјата, многу од кои се случуваат во населени места“; Канцеларијата на Високиот комесар за човекови права (ОХЦХР), Сирија: Башелет предупредува дека „отчукува темпирана бомба“ како што растат убиствата на цивили (Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), Syria: Bachelet Warns of 'Ticking Time-Bomb' as Civilian Killings Mount), 8 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029807.html. „На 15 март 2020 година, Сирија влезе во својата 10-та година војна. Иако податоците на АЦЛЕД [Armed Conflict Location & Event Data Project] покажуваат целокупно намалување на насилството во текот на 2019 година, војната во Сирија е сѐ уште најактивниот конфликт во светот и една од најсмртоносните за цивилите“; ПМНВС, Сирија навлегува во својата 10-та година од војната (ACLED, Syria Enters Its 10th Year of War), 19 март 2020 година, https://bit.ly/3ef9jGi.

[12] Види Дел II.Б.3 и II.Б.4.б.

[13] Види Дел II.Б.1.б.

[14] Види Дел II.Б.1.б и II.Б.2.

[15] Види Дел II.Ѓ.

повредите на меѓународното хуманитарно право и понатаму се случуваат ширум Сирија.[16]

Контролираните подрачја се изместија во текот на судирот, голем број метрополи, градови, села и населби доживеаја неколкукратни промени на територијалната контрола од најразлични страни во судирот.

Овие промени редовно се придружени со вооружени непријателства, убивање на цивилите, пљачкосување и разрушување и оштетување на инфраструктурата и домивите.[17]

Клучните безбедносни случувања и промени на територијалната контрола во периодот 2018-2020 година спаѓаат:[18]

[16] „Во 2020 година, цивилите во Сирија се соочија со уште една година на огромни предизвици и злоупотреби, пред сè и најважно, од сириската влада и други власти, покрај видливото намалување на насилниот конфликт"; „Хјуман рајтс воч" (ХРВ), Светски извештај за 2021 година: Сирија, (Human Rights Watch (HRW), World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. „Денес во Сирија сведочиме за релативно намалување на непријателствата и неселективните напади во голем размер, а примирјето од 5 март [2020 година] во Идлиб е значително задржано. Сепак, Сиријците не се воопшто побезбедни и продолжуваат да страдаат од груби прекршувања на човековите права од страна на сите актери кои ја контролираат територијата"; Совет за човекови права на ООН, изјава на г-динот Пауло Серџо Пињеиро, претседавач на независната меѓународна комисија за истраги во Сириската Арапска Република на 45-тата сесија на Советот за човекови права, 22 септември 2020 година, https://shar.es/abI9Fy. Види, исто така, Дел II.Д.

[17] „Најмалку 56% од сириските заедници (вклучително и населби од поголемите градови) биле разменети барем еднаш во текот на конфликтот. Некои заедници постојано се разменуваа како што се менуваа активните фронтови. Честопати, кога заедницата се разменува, луѓето се убиваат или рануваат, инфраструктурата се оштетува, се случува грабеж и настануваат нови недостатоци. (...) Промените на територијална контрола честопати вклучуваат часови или денови на гранатирање или бомбардирање од воени авиони, со што се оштетуваат многу градови, а цивилите се трауматизирани. Кога нови групи презедоа контрола над некоја територија, некои ги остав ија цивилите на мир, додека други ги брутализираа цивилите, како што Исламската држава им правеше на луѓето од градот Рака кога ја презеде одговорноста таму." Според Центарот Картер, некои области ја сменија контролата до девет пати помеѓу 2014 година и 2020 година; Анализирањето на промените во територијалната контрола во Сирија нуди поглед на идните предизвици (Analyzing Shifts in Territorial Control within Syria Offers Glimpse of Future Challenges), 13 мај 2020 година, https://bit.ly/2CLb4Ow.

[18] „Според картата за студии Јусур, соодносите на контрола на силите на терен се како што следува: - Опозициските фракции го одржуваат соодносот на контрола забележан минатиот месец со (10,98%). - Сирискиот режим го одржува соодносот на контрола забележан минатиот месец со (63,38%). - Сириските демократски сили (СДФ) го одржаа истиот забележан сооднос на контрола од ноември 2019 година со (25,64%). Исламската држава на Ирак и Сирија веќе нема никаква воена контрола врз сириската територија од февруари 2019 година"; [Картата] за студии Јусур, Мапа на воено влијание во Сирија 01-11-2020 год. (Jusoor for Studies, Map of Military Influence in Syria 01-11-2020), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/3k7ZQDO. За мапи на подрачја на контрола, види Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 15-21 февруари 2021 година, 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/37SB87g; Институт за проучување на војната (ИПВ), Извештај за состојбата во Сирија (Institute for the Study of War (ISW), Syria Situation Report): 30 јануари – 18 февруари 2021 година, 19 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bql5hQ; АЦЛЕД, Состојбата на Сирија: К3 2020 година – К4 2020 година (ACLED, The State of Syria: Q3 2020 - Q4 2020), 24 февруари 2021 година, https://bit.ly/3dXoA26; Центар за глобална политика (ЦГП), Сирискиот борбен простор: Нето проценка (Center for Global Policy (CGP), The Syrian Battlespace: A Net Assessment), 13 април 2020 година, https://bit.ly/3dHesHN. Види, исто така: „Мапа на проценето подрачје на влијание, 2013-2020 година" ("Estimated area of influence maps, 2013-2020") како што е вклучено во: Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic), 21 јануари 2021 година, A/HRC/46/54, www.ecoi.net/en/document/2045772.html (во натамошниот текст: Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council,Report of the Independent International Commission of Inquiry), 21 јануари 2021 година, (http://www.ecoi.net/en/document/2045772.html), Анекс II.

а) Проширување на владината контрола

Преку комбинација од воени операции, опсади[19] и т.н. договори за помирување,[20] силите на Сириската влада[21] ја утврдија својата контрола врз значителни делови на земјата, вклучително и во подрачја кои претходно беа под контрола на салафистичко-џихадистичка група ХТШ[22] и/или антивладините

---

[19] „Режимот на Асад прифати политика на нула компромис откако се увери дека максималната сила, обезбедена од сојузниците, ќе гарантира враќање на ослободените области. Максималната сила вклучуваше систематско уништување, масовни злосторства, опсада и глад што заврши со понуда за потпишување на договор за помирување или мир - всушност, предавање - што резултирање во присилна миграција за многумина“; Центар за стратешки студии Омран, Безбедната животна средина како предуслов за враќање на бегалците и внатрешно раселените (Omran Center for Strategic Studies, Safe Environment as a Precondition for the Return of Refugees and the Internally Displaced), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/2LUSVCz, стр. 10. „Силите и сојузниците на Асад спроведоа тактика за опсада придружена со интензивно воздушно бомбардирање и уништување на цивилната инфраструктура, принудувајќи ги заедниците да се предадат. Договорите за присилно предавање кои потоа беа потпишани понудија принуден избор да се потчинат на режимското правило - со висок ризик од притвор, тортура или присилно регрутирање - или присилно пренесување во северозападна Сирија во неславните зелени автобуси што станаа симбол на оваа политика за колективно казнување. (...) Употребата на тактики за опсада проследена со присилно раселување што може да доведе до присилен пренос на население предизвика демографски промени во овие области“; РАХ / „Импјунити воч“, Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 3, 4. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, „Ги избришаа соништата на моите деца“: Правата на децата во Сириската Арапска Република – Труд на конференциската сала на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, “They Have Erased the Dreams of My Children”: Children’s Rights in the Syrian Arab Republic – Conference Room Paper of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic), 13 јануари 2020 година, A/HRC/43/CRP.6, www.ecoi.net/en/document/2023152.html (во натамошниот текст: Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Children’s Rights in the Syrian Arab Republic), 13 јануари 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2023152.html), став 26. „Град по град, овие луѓе се спротиставуваа против репресијата на сирискиот режим, беа систематски претворени во урнатини заради немилосрдното бомбардирање и гранатирање, а граѓаните беа подложени на глад, широко распространето насочување на цивилни области и хемиски напади. Крајната цел на политиката не беше само воено освојување на овие области, туку и отстранување на населението или преку физичко уништување или присилно раселување“; Сириско здружение за граѓанско достоинство (СЗГД), Демографска промена: Крајната цел на политиката за принудно раселување на сирискиот режим (Syrian Association for Citizens’ Dignity (SACD), Demographic Change: The Ultimate Goal of the Syrian Regime’s Policy of Forced Displacement), ноември 2020 година, https://bit.ly/3kA55Ou, стр. 3.

[20] „Опсадите честопати беа склучени со употреба на „договори за евакуација“, за кои преговараа страните во конфликтот, во врска со отстранувањето на борците, нивните семејства и цивили со спротивни мислења од опколените подрачја“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 21 јануари 2021 година, http://www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 47. Види Дел III.A.1.г.

[21] Терминот „владини сили“, освен доколку не се употребува поинаку, ги вклучува сириските вооружени сили и Агенциите за безбедност и разузнавање, како и низа провладини вооружени групи кои на различен начин се поврзани со Владата и/или дејствуваат во име на Владата, руските сили, како и странски провладини групи како што се Хезболах и други ирачки и шиитски милиции. „Режимските сили немаат монопол за употреба на сила и затоа, за да ја задржат својата контрола, зависат од руската воздушна моќ и Иранските копнени сили“; Студиска група за Сирија, Конечен извештај и препорака (Syria Study Group, Final Report and Recommendation), септември 2019 година, https://bit.ly/2utiEsV, стр. 25-26.

[22] ХТШ (поранешен Фронт ал Нусра / Џабхат Фата Ал-Шам) формално се раздели од Ал-Каеда во 2016 година, но ООН и голем број на земји сè уште сметаат дека ХТШ е дел од Ал-Каеда и е означена како терористичка група од страна на УНСЦ; види фуснота 1068. „Хајат Тахрир Ал-Шам моментално се состои од Џабхат Фатах Ал-Шам (исто така позната како Џабхат Ал-Нусра и претходно како Фронтот Џабџат Ал-Ал-Шам), Ансар ал-Шам и Ајнад Ал-Шам, меѓу другите“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, 28 јануари 2020 година, A/HRC/43/57, http://www.ecoi.net/en/document/2025856.html (во натамошниот текст: Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, фуснота 14.

вооружени групи,[23] или на ИСИЛ.[24] Откако владините сили повторно ги заседоа подрачјата што претходно ги држеа опозициските сили, поголемите воени операции, воздушни напади и артилериски гранатирања во овие подрачја во голема мера стивнаа.[25] Но, степенот на контрола што владата ја има во овие одново заземени подрачја се колеба и, особено на Југот, контролата е ограничена и слаба.[26]

[23] Терминот „антивладини вооружени групи“ се однесува на разни недржавни вооружени групи и сојузи, чија примарна цел е да ја соборат сириската влада со примена на различни видови на насилство. Во 2018 година, владините сили зазеле значителни делови од подрачјата под контрола на антивладините вооружени групи, вклучително и Источна Гута и подрачјето Каламун од руралното подрачје на гувернoратот Дамаск (април 2018 година), северниот дел на гувернoратот Хомс (мај 2018 година), предградијата Јалда, Бабила и Беит Сахем што се наоѓаат во јужниот дел на Дамаск (мај 2018 година) и делови од гувернoратите Дара и Кунеитра (јули 2018 година), што доведува до големи раселувања и евакуација на цивили и борци во подрачјата во северозападниот дел на Сирија. Во август 2019 година, владините сили ослободиле подрачја во северниот дел на Хама и јужниот дел на Идлиб, вклучувајќи го и градот Кан Шеихун (град во гувернoратот Идлиб), кој се наоѓа на автопатот Алепо-Дамаск, а во јануари 2020 година, владините сили го ослободиле Марат Ал-Нуман, кој е втор град по големина во гувернеротот Идлиб, проследено со градовите Кафранбел и Саракиб кон крајот на февруари 2020 година; „Д Њу Араб“, Сириските бунтовнички сили го ослободија Саракеб во Идлиб по тешките борби (The New Arab, Syrian Rebel Forces Retake Idlib's Saraqeb after Heavy Fighting), 27 февруари 2020 година, https://bit.ly/3feJuHh; „Ројтерс“, Сириските владини сили влегоа во град јужно од градот Идлиб (Reuters, Syrian Government Forces Enter Town South of Idlib City), 28 јануари 2020 година, https://nyti.ms/2U0Mpw5; Британска радиодифузна корпорација (Би-би-си), Кан Шеикун: Сириските бунтонвици се повлекуваат од клучниот град по пет години (British Broadcasting Corporation (BBC), Khan Sheikhoun: Syria Rebels Pull Out of Key Town after Five Years), 20 август 2019 година, https://bbc.in/2mdGyVD; „Асошиејтед прес“ (АП), Сирија ја ослободи територијата на северозападниот дел што ја држеа бунтовниците од 2012 година (Associated Press (AP), Syria Retakes Territory in NW Held by Rebels since 2012), 23 август 2019 година, https://yhoo.it/2ncyq8y; „Би-би-си“, Дера, родно место на сириското востание, ослободена од владините сили (BBC, Deraa, Birthplace of Syria Uprising, Retaken by Government Forces), 12 јули 2018 година, https://bbc.in/2utQhHt; „Ројтерс“, Сириските бунтовници се повлекуваат од нивното последното опсадено подрачје (Reuters, Syrian Rebels Pull Out of Their Last Besieged Area), 16 мај 2018 година, https://reut.rs/2rNK8EJ; „Франс 24“, Сириската армија тврди повторно освојување на Источна Гута (France 24, Syrian Army Claims Recapture of Eastern Ghouta), 15 април 2018 година, http://f24.my/2qia.T.

[24] Кон крајот на 2017 година, владините сили успеале да ослободат дел од територијата што била под контрола на ИСИС, вклучувајќи ги Даир Ез-Заур и градот Албу Камал што се наоѓа во гувернoратот Даир Ез-Заур (ноември 2017 година), јужните населби во Дамаск - Јармук, Кадам, Хајар Ал-Асвад и Тадамон (мај 2018 година) и регионот Ал Сафа во југоисточна Сирија (ноември 2018 година), „Ројтерс“, Сириската армија продолжува кон Исламската држава во југоисточната пустина (Reuters, Syrian Army Advances Against Islamic State in Southeastern Desert), 18 ноември 2018 година, https://reut.rs/2PAUwyl; „Би-би-си“, Сириската војна: Милитантите на ИД „ги напуштија предградијата на Дамаск“ (BBC, Syria War: IS Militants 'Leave Damascus Suburbs'), 20 мај 2018 година, https://bbc.in/2lZ2sLT.

[25] „Во текот на последните неколку месеци, конфликтот во Сирија се оддалечи од големите воени непријателства, со што сега различни страни во конфликтот ја консолидираат својата контрола врз цивилното население“; Глобален центар за одговорност за заштита, Сирија (Global Centre for the Responsibility to Protect, Syria), 15 јануари 2021 година, http://bit.ly/37Mg2XW. Види, исто така, Сириска опсерваторија за човекови права (СОЧП), 12-ти месец по ред: Авионите на режимот ги запреа воздушните операции во „Зоната на деескалација“ и продолжија со воздушните напади врз сириската пустина (Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), 12th Month in a Row: Regime Aircraft Halt Aerial Operations in “De-Escalation Zone”, and Continue Their Airstrikes on Syrian Desert), 20 февруари 2021 година, http://bit.ly/3uz5wNM; ПМНВС, Сирија навлегува во својата 10-та година од војната (ACLED, Syria Enters Its 10th Year of War), 19 март 2020 година, https://bit.ly/3ef9jGi.

[26] Според Абдула ал Јабасини, сириски научник и истражувач, „прогласувањето на воена победа од страна на владата и физичкото враќање на нејзините институции не значи враќање на безбедноста и стабилноста“; „Вашингтон пост“, Ескалација на насилството во стратешкиот сириски град го побива тврдењето на Асад дека тој ја има контролата (Washington Post, Escalating Violence in Strategic Syrian city Belies Assad’s Claim that He’s in Control), 24 ноември 2020 година, https://wapo.st/39tFR0D. „Тврдењето дека сириската влада врати контрола над мнозинството во Сириската Арапска Република, сепак, не треба да се сфати погрешно како означување на видот на контрола што ја уживаше пред 2011 година. Навистина, во значителни делови од повратените подрачја под контрола на опозицијата, владиниот авторитет е често номинален и/или бара големо воено присуство“; Економско-социјална комисија за Западна Азија на ООН (ЕСКЗА), Сирија во војна: Осум години подоцна (UN Economic and Social Commission for Western Asia (ESCWA), Syria at War: Eight Years On), 24 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 18. „Дури и на територијата што навидум ја држи, сириската влада има ограничена контрола врз предаторската активност на своите разузнавачки служби, провладини милиции и помирени фракции“; Преглед на глобални работи во Каиро, Изгледите за обнова на Сирија се мрачни (The Cairo Review of Global Affairs, Syria’s Prospects for Reconstruction Are Bleak), 23 август 2020 година, https://bit.ly/3gIAGd6. „Реално, безбедносното присуство на владата на Сирија во поголемиот дел од јужна Сирија е површно, нецелосно и неефикасно“; Центар за оперативна анализа и истражување (ЦОАИ), Сирија Апдејт (Center for Operational Analysis and Research (COAR), Syria Update), 3 август 2020 година, https://bit.ly/33lvZmJ. „Но, додека гувернoратот Хомс се врати под контрола на режимот, ова не е од големо значење на теренот, особено во јужните и северните

Сириската влада во повеќе наврати се зарече дека одново ќе ја заземе целата територија на Сирија.[27]

б) Судирот на Северозапад: ескалација и прекин на огнот

Делови од Покраината Идлиб и соседните подрачја во Хама, Алепо и Латакија[28] останаа под *de facto* контрола на ХТШ и/или други антивладини вооружени групи.[29] И покрај Меморандумот за стабилизација

рурални подрачја на гуверноратите, бидејќи режимот е речиси видлив. Во многу подрачја, тој е пренесен во улога на собирање на разузнавачки информации наместо да преземе одговорност за благосостојбата на граѓаните, со монопол над воената моќ. Разузнавачките служби, исто така, се натпреваруваат за контрола меѓу себе и не успеваат да ги координираат своите активности"; Карнегиев центар за Блискиот Исток (КАРНЕГИ МЕЦ), Хомс, разделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie Middle East Center (Carnegie MEC), Homs, a Divided Incarnation of Syria's Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/3iZgWEi. Според Хајко Вимен, истражувач на Меѓународната кризна група (ИЦГ), „Во многу подрачја што ги поврати режимот, нејасно е кој всушност ја држи контролата"; „Ал Џазира", Тензиите во Дера ескалираат, „Лулка на сириската револуција" (Al Jazeera, Tensions Escalate in Deraa, 'Cradle of the Syrian Revolution'), 5 март 2020 година, https://aje.io/5y8sb. „Режимот овозможи враќање на голем дел од териториите и сега поседува 60 проценти од земјата. Сепак, контролата надвор од Дамаск е напната поради недостаток на сили што треба да ги обезбедат преземените подрачја, но и поради водењето на казнени политики против локалното население"; Студиска група за Сирија, Конечен извештај и препорака (Syria Study Group, Final report and recommendations), септември 2019 година, https://bit.ly/2utiEsV, стр. 7. Додека ослободените подрачја како што се Источен Алепо, Источна Гута и Јужен Дамаск се најдоа под целосна владина контрола, недржавните вооружени групи во делови на гуверноратот Дераа преговараа за склучување на договори за „помирување" под покровителство на Русија, со што им се гарантираше автономија и право да задржат лесно оружје. Присуството на владата во овие подрачја останува ограничено на цивилни и управни институции, додека овие „помирени" недржавни вооружени групи ја задржуваат ефективната воена контрола. Слична ситуација имаше во северната покраина на Хомс која заврши во октомври 2018 година, кога Русија ја предаде контролата на сириската влада (со исклучок на градот Талбисех); ХРВ, Сирија: Притвор и вознемирување во ослободените подрачја (HRW, Syria: Detention, Harassment in Retaken Areas), 21 мај 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009102.html; ОХЦХР, Белешка за брифинг со новинарите за Дара (OHCHR, Press Briefing Note on Dar'a), 21 мај 2019 година, https://bit.ly/2lXz7RZ; „Атлантик коунсил", Последователни потреси на помирувањето во Сирија: Размислувања за минатата година (Atlantic Council, The Aftershocks of Reconciliation in Syria: Reflections on the Past Year), 17 април 2019 година, https://bit.ly/2lSKP0d. Види, исто така, Дел II.Б.1.б.

[27] „Пи-би-ес", Сирискиот Асад вети дека ќе продолжи да ја ослободува територијата и покрај турското противење (PBS, Syria's Assad Vows to Continue Retaking Territory, Despite Turkish Opposition), 17 февруари 2020 година, https://to.pbs.org/38MQcCo; „Д њу Араб", Силите на сирискиот режим на работ на клучниот град под контрола на бунтовниците сред силно бомбардирање (The New Arab, Syria Regime Forces on Edge of Key Rebel-Held Town amid Heavy Bombardment), 26 јануари 2020 година, https://bit.ly/312crAk.

[28] „Гуверноратот Идлиб и околината – се состои од рурална северна Ладикија, северозападна Хама и западен Алепо – е една од последните преостанати подрачја надвор од владината контрола во Сириската Арапска Република"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic), 2 јули 2020 година, A/HRC/44/61, www.ecoi.net/en/document/2035513.html (во натамошниот текст: Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html), став 5. „Идлиб е исто така од стратешка важност за владата. Се граничи со Турција на север и се протега на автопатите што минуваат јужно од градот Алепо до главниот град Дамаск и западно кон медитеранскиот град Латакија"; „Би-би-си", Сириската војна: Зошто е важна битката за Идлиб? (BBC, Syria War: Why Does the Battle for Idlib Matter?), 18 февруари 2020 година, https://bbc.in/2UQ4Gf7. Види, исто така, Европски совет за надворешни односи (ЕСНО), Нова Газа: Граничната политика на Турција во Северна Сирија (European Council on Foreign Relations (ECFR), A New Gaza: Turkey's Border Policy in Northern Syria), мај 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2032219.html, стр. 7-8; ИМСАД, По девет години, конфликтот во Сирија стана само покомплициран (USIP, After Nine Years, Syria's Conflict Has only Become more Complicated), 12 март 2020 година, https://bit.ly/3ibGca5. Друго подрачје што останува под контрола на антивладините вооружени групи е т.н. дефанзивна зона Танф во гуверноратот Хомс. Дефанзивната зона од 55 км беше постав ена од американската армија во 2016 година со цел да се заштитат американските трупи во воената база Ал-Танф близу до границите на Јордан и Ирак со југоисточна Сирија. Воената база Ал-Танф беше основана како дел од борбата на американската администрација против ИСИС; ИЦГ, Ал-Танф, Сирија (ICG, Al-Tanf, Syria), последен пат ажурирано на 25 февруари 2021 година, https://bit.ly/2VqMf2O.

[29] ХТШ ја консолидираше контролата над големи делови на гуверноратот Идлиб со пораз на групите што дејствуваа под чадорот на Националниот ослободителен фронт (НЛФ) поддржан од Турција на почетокот на 2019 година. Се проценува дека ХТШ презеде контрола над повеќе од 90% од гуверноратот Идлиб, заедно со соседните делови на североисточна Латакија, северна Хама и западните гувернорати на Алепо; Центарот Картер, Моќ преку сила: Хајат Тахрир ал-Шам ја зајакнува контролата во северозападна Сирија (Carter Center, Power Through Strength: Hayat Tahrir al-Sham Solidifying Control in Northwest Syria), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/3629DWP (со мапа што ги прикажува подрачјата на контрола на ХТШ); Центарот Картер, Вооружената опозиција во северозападна Сирија (Carter Center, The Armed Opposition in Northwest Syria), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/2Z2m8Q4, стр. 7. Во јули

на состојбите во Идлибското подрачје на деескалација договорен помеѓу Русија и Турција на 17 септември 2018 година,[30] почнувајќи од април 2019 година, ова подрачје доживеа големи воени ескалации предводени од владата, што пак доведе до голем број цивилни жртви и *„најголем бран на раселување во сирискиот судир“.*[31] Кревкиот прекин на огнот издејствуван од страна на Турција и Русија на почетокот на март 2020 година главно се почитува: сепак, како и при претходните прекини на огнот, постои ризик од негово прекршување со оглед на тоа што се известува за непријателства и воени засилувања на сите страни.[32]

в) Операција „Мировна пролет“ во Северна Сирија

Групите поврзани со СНА и поддржани од Турција[33] поведоа три одвоени воени офанзиви во Северна

2020 година, ООН процени дека ХТШ има меѓу 12,000 и 15,000 борци во Идлиб и околните подрачја; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 5. Спротивно на тоа, во јуни 2020 година, Стејт департментот на САД процени дека ХТШ има помеѓу 5,000 и 10,000 борци во Сирија; Стејт департмент на САД, Извештај на земјата за тероризам за 2019 година: Исламска држава во Ирак и Сирија (ИСИС), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032625.html. Види, исто така, Дел II.Б.3.

[30] Во мај 2017 година, трите земји-гаранти во процесот Астана (Турција, Иран и Русија) преговараа за склучување на договор за деескалација, со кој се опфаќаат четири зони и тоа: гуверноратот Идлиб и соседните подрачја (делови од гуверноратот Алепо, Хама и Латакија), делови од северниот дел на гуверноратот Хомс, Источна Гута, и долж границата со Јордан во јужна Сирија (делови од гуверноратите Дера и Кунеитра). Последователно, владините сили ги повлекле сите, освен една, т.н. „зона за деескалација на Идлиб“. Во септември 2018 година, во обид да се зачува договорот и да се запре планираната офанзива на владата, Русија и Турција постигнаа Меморандум за разбирање, кој, меѓу другото, повика на отстранување на вооружените групи и тешкото артилериско оружје од демилитаризираната зона распространета на 15-20 км долж фронтот на северозападниот дел. Додека антивладините вооружени групи што се борат под водство на НЛФ, поддржани од Турците, се повлекоа од демилитаризираната зона, ХТШ, која не го прифати договорот, во јануари 2019 година презеде речиси целосна контрола над зоната на деескалација. Од февруари 2019 година, владините сили ги ескалираа воените операции во Идлиб; „Би-би-си“, Сириската војна: Зошто е важна битката за Идлиб? (BBC,Syria War: Why Does the Battle for Idlib Matter?), 4 јуни 2019 година, https://bbc.in/2NH7RQG; Русија/Турција, Меморандум за стабилизација на состојбата во подрачјето на деескалација во Идлиб, 17 септември 2018 година, https://bit.ly/2X2IZrY; „Ројтерс“, Русија и Турција согласни да создадат тампон-зона во сирискиот Идлиб (Reuters, Russia and Turkey Agree to Create Buffer Zone in Syria's Idlib), 17 септември 2018 година, https://reut.rs/2Niy9ga; Министерство за надворешни работи на Руската Федерација, Меморандум за создавањето на подрачја на деескалација во Сириската Арапска Република, 6 мај 2017 година, https://bit.ly/32zMZnl. Види, исто така, Дел II.Б.3.

[31] „Ју-ен њуз“, Сирија: Агенција на ООН за помош на храна „правиме сè што можеме“ за да стигнеме до цивилите во Идлиб (UN News, Syria: UN Food Relief Agency ‘Doing Everything We Can’ to Reach Idlib Civilians), 4 март 2020 година, https://shar.es/abnzOj. Види, исто така, Дел II.Г.

[32] „Гуверноратот Идлиб и околните подрачја сè уште се епицентар на конфронтација меѓу провладините сили и опозициските вооружени сили во текот на првата половина на 2020 година. Додека примирјето започнато на 5 март понуди пауза, спорадичните борби меѓу провладините сили и терористичките групи продолжија во мај и се засилија во јуни [2020 година], вклучително и околу рамнината Габ и Јабал Ал-Завија, во јужната покраина на гуверноратот Идлиб“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, A/HRC/45/31, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html (во натамошниот текст: Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html), став 4. Види, исто така, Дел II.Б.3 подолу.

[33] Исто така познати како Слободна сириска армија, поддржана од Турција (ТФСА). Формирањето на Сириската национална армија (СНА), што придонесе за присуство на околу 30 вооружени фракции поврзани со Слободната сириска армија (ФСА) во Африн и северниот дел на Алепо, беше официјално соопштено на 30 декември 2017 година во градот Азаз. На 4 октомври 2019 година, НЛФ со седиште во Идлиб се придружи на СНА за да формира единствена армија под чадорот на Министерството за одбрана на сириската привремена влада (СИГ) со седиште во Азаз (гуверноратот Алепо). СНА последователно ја предводеше „Операцијата Мировна пролет“ во северна Сирија; „Сирија дајрект“, Сириската национална армија: За сириската револуција или против Курдите? (Syria Direct, The Syrian National Army: For the Syrian Revolution or Against the Kurds?), 15 октомври 2019 година, https://bit.ly/34QrrSJ; „Ал-монитор“, Спојувањето ја засили опозицијата во Сирија, ги зајакна турските сили (Al-Monitor, Merger Solidifies Opposition in Syria, Boosts Turkey's Forces), 14 октомври 2019 година, http://almon.co/39mn; Институт за Блискиот Исток (ИБИ), Сириските вооружени опозициски групи поддржани од Турција ќе се обединат под едно знаме (Middle East Institute (MEI), Turkish-Backed Syrian Armed Opposition Groups to Unite under One Banner), 4 октомври 2019 година, https://bit.ly/36V09wa. Од декември 2020 година, СНА „контролира 8,835 квадратни километри. Тие територии вклучуваат повеќе од 1,000 градови во кои живеат околу 1,2 милиони луѓе, вклучувајќи ги Африн, Тал Абјад, Рас Ал-Аин, Ал-Баб, Азаз, Дабик, Јараблус, Јандарес, Рају и Шеик Ал-Хадид“; види Центар за стратешки студии Омран, Проценка на цивилно-воените односи во Сирија, 17 декември 2020 година, https://bit.ly/37xJCRq, стр. 26; Види, исто така, стр. 26-28 за информации за структурата на СНА.

Сирија, од кои најскорешната беше Операцијата „Мировна пролет“ во октомври 2019 година, и добија *de facto* контрола на територијата долж границата со Турција.[34] Како резултат на офанзивите, СДС претрпе намалување на територијата под нивна *de facto* контрола.[35] Во времето на овој запис, на линиите на фронтот преовладува кревка тишина, нарушена од препукувањата и инцидентите со заемно гранатирање помеѓу СДС и силите поддржани од Турција,[36] а пак редовните напади со импровизирани експлозивни уреди (ИЕУ) во градовите под *de facto* контрола на вооружените групи поврзани со СНА и понатаму го дестабилизираат регионот.[37]

[34] Турција, поддржана од СНА, започна три различни воени напади во северна Сирија. Во текот на „Операцијата Еуфратски штит“ (август 2016 до март 2017 година), турските сили и придружните сириски антивладини вооружени групи ја презедоа контролата над подрачјата Јараблус и Азаз, како и гуверноратот Ал-Баб на градот Алепо. Ова беше проследено со „Операцијата Маслиново гранче“ (јануари до март 2018 година), во текот на која беше земен округот Африн (гуверноратот Алепо). На 9 октомври 2019 година, Турција, со поддршка од Сириските антивладини вооружени групи започна воена офанзива („Операција Мировна пролет“) против подрачјата што ги држат Сириските демократски сили (СДФ) долж турската граница. „Според турските власти, операцијата имала три цели: обезбедување на гранична безбедност; „неутрализирање“ на „терористи“; и воспостав ување на „безбедна зона“ во која сириските бегалци кои сега живеат во Турција би можеле да се преселат“; ИЦГ, Зацврстување на новиот статус кво во североисточниот дел на Сирија (ICG, Steadying the New Status Quo in Syria’s North East), 27 ноември 2019 година, https://bit.ly/2B60HEk, стр. 2-3. „Турција окупира делови од северна Сирија од вооружениот напад во август 2016 година“; Академија Женева / ВПВК, Воена окупација на Сирија од Турција (Geneva Academy/RULAC, Military Occupation of Syria by Turkey), последен пат ажурирано на 15 јули 2020 година, https://bit.ly/2omoNnT. Види, исто така, ХРВ, Нелегален трансфер на Сиријци во Турција (HRW, Illegal Transfers of Syrians to Turkey), 3 февруари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2044641.html. „Во градовите под директна турска власт, како што се Тел Абјад и Јараблус, Анкара ги обезбедува сите неопходни услуги и игра улога во управувањето, во согласност со својата политика, да осигура дека во подрачјата доминира про-турска демографска група. (...) Анкара создаде административни органи опфатени со нејзината домашна бирократија и многу инвестираше во граѓанската инфраструктура. (...) Турција ги исплаќа платите на целиот локален цивилен и воен персонал“; ЕСНО, Нова Газа: Граничната политика на Турција во Северна Сирија (ECFR, A New Gaza: Turkey’s Border Policy in Northern Syria), мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032219.html, стр. 10. За мапа која ги покажува областите погодени од воената офанзива, види ИПВ, Мапа: Новата офанзива на Турција во Сирија (ISW, Map: Turkey's New Syria Offensive), 11 октомври 2019 година, https://bit.ly/2J9yHAW. За повеќе информации за „Операцијата Мировна пролет“, види Дел II.Б.4.б подолу.

[35] СДФ се формирани во 2015 година и претстав уваат сојуз од Единиците за заштита на народот (НОО), како и арапските племиња, асирските милиции и фракциите поврзани со Слободната сириска армија (ФСА). НОО претстав ува вооружено крило на Партијата на Демократската унија (ПДУ) и стана главна политичка сила претежно во курдските подрачја по повлекувањето на владините трупи во јули 2012 година. Според извештаите, НОО има водечка улога во операциите на СДФ. СДФ ја собори ИСИС од неколку подрачја кои порано биле под нејзина контрола, запленувајќи ја речиси целата територија што ја контролира источно и северно од реката Еуфрат во гуверноратот Рака, Даир Ез-Заур и Хасакех. Освен тоа, од 2016 година под контрола на СДФ е градот Манбиџ, кој се наоѓа западно од реката Еуфрат, во источниот дел на гуверноратот Алепо. Последното упориште на ИСИС, градот Багхоуз во гуверноратот Даир Ез-Заур, беше преземен од страна на СДФ во март 2019 година; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 12, 17; „Френс 24“, Елиминиран калифатот на групата Исламска држава, велат сириските сили поддржани од САД (France 24, Islamic State Group Caliphate Eliminated, Say US-Backed Syrian Forces), 23 март 2019 година, http://f24.my/4dPM.T; „Ал Џазира“, Сирија: Борците на СДФ го заzедоа делот на ИСИС во Дери Ез Зор (Al Jazeera, Syria: SDF Fighters Capture ISIL Pocket in Deir Az Zor), 14 декември 2018 година, https://aje.io/2n7eg; „Њујорк тајмс“, Рака, „главниот град“ на ИСИС, е заробен, велат силите поддржани од САД (New York Times, Raqqa, ISIS ‘Capital,’ Is Captured, U.S.-Backed Forces Say), 17 октомври 2017 година, https://nyti.ms/2kVsNcl; „Д гардијан“, Борците поддржани од САД го одземаа градот Манбиџ од ИСИС (The Guardian, US-Backed Fighters Take Town of Manbij from ISIS), 6 август 2016 година, https://bit.ly/2nrzrtu. Турција ги смета НОО за терористичка организација поради поврзаноста со Курдистанската работничка партија (ПКК): „Турската влада и судовите ги сметаат ПЈД и НОО за исто и како тесно поврзани со вооружената Курдистанската работничка партија (ПКК), со која Турција е во конфликт кој трае со децении во Турција“; ХРВ, Нелегален трансфер на Сиријци во Турција (HRW, Illegal Transfers of Syrians to Turkey), 3 февруари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2044641.html. Види, исто така, Стејт департментот на САД/Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: April 1, 2020 - June 30, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 66.

[36] „На североисток од земјата, додека заедничките турско-руски воени патроли продолжија долж сириско-турската граница, периодичните судири меѓу Курдските единици за заштита на народот, Сириската национална армија и турските воени сили продолжија“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 5. Види, исто така, Дел II.Б.2.

[37] Види Дел II.Б.4.

г) ИСИЛ: губење на територијалната контрола

До крајот на март 2019 година, како резултат на интензивните воздушни и копнени походи, ИСИЛ изгуби физичка контрола на територијата во Сирија за сметка на СДС и сириските владини сили, соодветно, и претрпе значително намалување на своите оперативни капацитети.[38] Сепак, според известувањата, групата повторно востана, најмногу во оддалечените делови на земјата и продолжува да поведува напади претежно против владините сили и СДС, соодветно.[39] Во август 2020 година, убиството на руски генерал-мајор близу Даир Ез-Заур и дигањето во воздух на гасовод близу Дамаск ѝ се припишаа на ИСИЛ.[40]

---

[38] Во периодот помеѓу 2016 година и 2019 година, ИСИС изгуби територијална контрола врз Сирија, вклучувајќи ги Рака, Даир Ез-Заур, источен Алепо, источен Хомс, јужен Дамаск, руралните подрачја на Дамаск (Каламун), гуверноратот Хасакех и јужниот дел на Сирија. „Калифатот“ на Исламската држава е елиминиран, но сепак, групата поседува доволно разузнавачки информации и техники како и способност да спроведе софистицирани напади врз ВРЛ во поголемиот дел од Сирија, особено долж реките Еуфрат и Кабур, и во пустините во Хомс и Суведа; „Гарда ворлд“, Извештај за земјата во Сирија (Garda World, Syria Country Report), последно ажурирано на 15 јули 2020 година, http://bit.ly/2nlk99n. „Ирак и Сириската Арапска Република сè уште се примарен фокус на целите на ИСИЛ. Групата одржува тајни групи кои водат долготраен бунт. Централното раководство им дава значителен степен на тактичка автономија на групите. (...) Борците на ИСИЛ слободно дејствуваат на сириската страна на границата [Сирија-Ирак] во и околу Даир Ел-Заир. Земјите-членки известуваат дека ИСИЛ соработува со криумчари кои работат преку границата меѓу двете земји. Се верува дека околу 10,000 борци на ИСИЛ сè уште се активни во Ирак и Сириската Арапска Република, повеќето од кои се со седиште во Ирак.“; СБОН, Дванаесетти извештај на генералниот секретар за заканата од ИСИЛ (Даеш) за меѓународниот мир и безбедност и опсегот на напорите на Обединетите нации за поддршка на земјите-членки во борбата против заканата (UNSC, Twelfth Report of the Secretary-General on the Threat Posed by ISIL (Da'esh) to International Peace and Security and the Range of United Nations Efforts in Support of Member States in Countering the Threat), 29 јануари 2021 година, S/2021/98, https://bit.ly/2NvRTOw, став 19-20. Во јуни 2020 година, Стејт департментот на САД процени дека ИСИС има помеѓу 11,000 и 18,000 борци во Ирак и Сирија, вклучувајќи неколку илјадници странски борци; Стејт департментот на САД, Извештај на земјата за тероризам за 2019 година: Исламска држава на Ирак и Сирија (ИСИС), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032625.html.

[39] „ИСИС ги преуредува и проширува зоните за напад во северна и централна Сирија. (...) Зголемената сериозност и географската област на нападите на ИСИС веројатно укажуваат дека организацијата успешно ја шири својата слобода на дествување во Сирија. Континуираното ослободување на милитантите на ИСИС и членовите на семејствата од страна на Сириските демократски сили (СДФ) најверојатно ќе ги обезбеди ИСИС со борци ветерани и ќе им обезбеди понатамошно проширување на своите операции“; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија: 11 ноември – 11 декември 2020 година (ISW, Syria Situation Report: November 11 - December 1, 2020), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/2IvgH6S. „И Сириските демократски сили и провладините сили доживеаја зголемување на бројот на напади од групите на Исламската држава во Ирак и Левант (ИСИЛ)“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.): Извештај на генералниот секретар (Report of the Secretary-General), S/2020/813, 20 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036556.html (во понатамошниот текст: СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 20 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036556.html), став 9. „Во март [2020 година], ИСИС ги повика своите членови да го искористат ширењето на КОВИД-19 за интензивирање на нивната глобална војна. И покрај тоа што досега немало големи безбедносни дефекти во северноисточна Сирија, спорадичните инциденти на насилство ја зголемуваат загриженоста за преостанатото присуство на џихадистичката група. ИСИС одржува низа на напади на ниско ниво ширум регионот и покрај тоа што се географски и организациски фрактурирани. Покажа одредена отпорност и покрај територијалниот пораз и загубата на највисокото раководство. Нивните борци извршија бомбардирања, пукања од возила и атентати таргетирани кон локалните елементи на Арапската СДФ, особено. Нивните групи исто така се здружија да постав ат контролни пунктови и да изнудат пари од трговците кој ја преминуваат источната пустина на Сирија“; ИЦГ, Слабоста на Северна Сирија (ICG, The Fragility of Northern Syria), 26 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030648.html. Според Вашингтонскиот институт, ИСИС тврдат дека извршиле 973 напади во Сирија во годината по падот на нивната последна територија во Багуз на 19 март 2019 година, вклучувајќи 580 напади во Деир ел Зур, 150 во Рака, 141 во Хасакех, 48 во Хомс, 33 во Дера и остатокот од нападите во гуверноратите Алепо, Дамаск и Кунеитра. Понатаму, тие проценија дека „инфраструктурата за командување и контрола на ИСИС се чини недопрена“; Вашингтонски Институт, Една година од Багуз, Исламската држава не е ниту поразена, ниту во подем (засега) (Washington Institute, A Year Since Baghuz, the Islamic State Is Neither Defeated nor Resurging (Yet)), 25 март 2020 година, https://bit.ly/2N5PxBX. Види, исто така, Дел II.Б.1 и II.Б.2.

[40] „Ројтерс“, Експлозија на гасовод во Сирија, „речиси сигурно“ напад од страна на ИСИС, Пратеник на САД (Reuters, Syria Gas Pipeline Explosion 'Almost Certainly' ISIS Strike: US Envoy), 24 август 2020 година, https://bit.ly/325PezG; „Алмонитор“, Руски генерал-мајор убиен во бомбашки напад покрај патот во сирискиот Деир ез Зор (AlMonitor, Russian Major General Killed in Roadside Bomb in Syria's Deir ez-Zor), 21 август 2020 година,

2) Главните политички случувања

Во времето на овој запис, преговорите издејствувани од страна на ОН во рамките на Женевското коминике од 2012 година, во кои беа вклучени Владата на Сирија, опозицискиот Сириски комитет за преговори и клучните регионални и меѓународни актери сѐ уште беа во тек, при што дискусиите се фокусираа на изработката на нацртот на новиот Устав.[41] Посебниот, па сепак комплементарен „Астански процес“ се фокусира на стабилизирање на Идлибското подрачје на деескалација.[42] Во јануари 2021 година, Специјалниот пратеник на ОН изјави дека политичкиот процес *„сѐ уште не ги дава вистинските промени во животот на Сирijците ниту пак им дава реална визија за иднината“*.[43]

На 19 јули 2020 година, се одржаа парламентарните избори[44], додека пак претседателските избори се закажани за 2021 година.[45]

---

https://bit.ly/35dpTFK.

[41] На 16 септември 2019 година, претседателите на Турција, Русија и Иран објавија дека е постигнат договор за формирање на Устав ен комитет. Со цел да се создаде поинклузивен систем на управување, комитетот се состои од 150 членови, вклучително 50 членови од владата, 50 членови од опозицијата и 50 членови кои ги претстав уваат „сириски експерти, лица од граѓанското општество, независни лица, племенски водачи и жени“ избрани од ООН. Пет последователни состаноци на „малиот орган“ на Комитетот, кое се состои од 45 претстав ници, беа обележани со континуирани разлики меѓу делегатите на владите и опозицијата. Гир Педерсен, специјалниот пратеник на ООН за Сирија, изјави дека постои недостаток на доверба, недостаток на политичка волја за компромис и недостаток на простор за политички компромис; „Ју-ен њуз“, Без „конструктивна меѓународна дипломатија“, мировниот процес на Сирија нема да оди напред (UN News, Without ‘Constructive International Diplomacy’ Syria’s Peace Process Will not Move Forward), 9 февруари 2021 година, https://shar.es/aokzsO. ISW забележа дека Устав ниот комитет „најверојатно нема да даде значајни предлози“; ИПВ, Извештај за ситуацијата во Сирија; 8 – 29 јануари 2021 година (ISW, Syria Situation Report; January 8 - 29, 2021), 29 јануари 2021 година, https://bit.ly/2NUg88T. „И покрај создавањето на Уставен комитет обезбеден од ООН, политичките преговори остануваат во виртуелен застој. Комитетот, формиран да ги обедини сириските партии, одложи состаноци, не е целосно репрезентативен и досега не покажа контретни резултати“; ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија (HRW, World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. Види, исто така, „Ју-ен њуз“, „Не можеме да продолжиме вака“; Мрачна оцена на пратеникот на ООН за мировниот процес во Сирија (UN News, ‘We Can’t Continue like this’; UN Envoy’s Grim Assessment of Syria Peace Process), 29 јануари 2021 година, https://shar.es/aokzvT; ИБИ, Уставниот комитет на Сирија: Ѓаволот се крие во деталите (MEI, Syria's Constitutional Committee: The Devil in the Detail), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/3bvhLC3; „Гласот на Америка“ (ВОА), Сириските уставни разговори обележани со разлики, тензии (Voice of America (VOA), Syrian Constitutional Talks Marked by Differences, Tensions), 4 декември 2020 година, https://bit.ly/2JZL85A.

[42] Во средината на февруари 2021 година, претстав ниците од Русија, Иран, Турција, сириската влада и сириската опозиција, како и набљудувачи од Ирак, Либан, Јордан и ООН, учествуваа во разговорите. Според ИПВ, „Исписите од сесиите не означуваат никаков значаен развој на настаните“; ИПВ, Извештај за ситуацијата во Сирија: 30 јануари – 18 февруари 2021 година (ISW, Syria Situation Report): јануари 30 – 18 февруари 2021 година), 19 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bql5hQ.

[43] Специјалниот пратеник на ООН додаде дека „милиони во земјата и милиони бегалци надвор од неа се борат со длабока траума, измачувачка сиромаштија, лична несигурност и недостаток на надеж за иднината“; „Ју-ен њуз“, Деценија на конфликт што предизвика „бавно цунами“ ширум Сирија, сослушува Советот за безбедност (UN News, Decade of Conflict Triggering ‘Slow Tsunami’ Across Syria, Security Council Hears, 20 јануари 2021 година, https://shar.es/aokz9m. „Вооружената борба опадна во поголемиот дел од земјата, бидејќи конфиктот навлезе во својата деветта година. И покрај повеќекратните мировни процеси, немаше сеопфатно политичко решение“; ЕСКЗА, Сирија во војна: Осум години подоцна (ESCWA, Syria at War. Eight Years On), 24 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 24.

[44] Парламентарните избори, кои мораа да се одложат двапати поради пандемијата на КОВИД-19, се одржаа во делови на Сирија контролирани од владата на 19 јули 2020 година. Тоа беше третпат како се одржуваат парламентарни избори од 2011 година; „Дојче веле“, Сирија: Партијата на Асад го освои очекуваното мнозинство во парламентарните избори (Deutsche Welle (DW), Syria: Assad's Party Wins Expected Majority in Parliamentary Polls), 21 јули 2020 година, https://p.dw.com/p/3ffl4. Опозициските партии и Автономната администрација на Северна и Источна Сирија (ААНЕС) ги отфрлија изборите; ЦОАИ, Сирија Апдејт (COAR, Syria Update), 20 јули 2020 година, https://bit.ly/3fN1HN9.

[45] „ДВ“, Парламентарните избори во Сирија се одржуваат сред нови санкции, осакатувајќи ја економијата (DW, Syria Holds Parliamentary Elections amid New Sanctions, Crippling Economy), 19 јули 2020 година, https://p.dw.com/p/3fXos; „Ројтерс“, Асад од Сирија: Секој ќе може да се кандидира за изборите во 2021 година (Reuters, Syria's Assad: Anybody Will Be Able to Run at 2021 Election) 11 ноември 2019 година, https://reut.rs/32wlPeJ.

Б. Безбедносната состојба по подрачја

1) Безбедноста во подрачјата под контрола на Владата, вклучително и во одново заземените подрачја

а) Безбедноста во подрачјата под непрекината контрола на Владата

Неколку поголеми градови – вклучително и Алепо, Дамаск, Хомс, Хама и Сувајда– во голема мера останаа под владина контрола во текот на судирот, но беа мета на нападите од антивладините вооружени групи во блиските подрачја. Безбедносната состојба во овие градови доживеа релативно подобрување откако владата одново ја презеде контролата во овие соседни подрачја.[46] Во некои градови, како што е Дамаск, се намали бројот на фиксните контролни пунктови, што овозможи поголема слобода на движењето; сепак, се известува дека контролните пунктови останаа сегдеприсутни ширум подрачјата под владина контрола; а особено на стратешките локации и во одново заземените подрачја.[47] Ширум подрачјата под владина контрола, контролните пунктови и понатаму се користат за контрола на движењето на населението,[48] за спроведување на апсења, често пати врз основа на список

---

[46] „(...) борбите околу Дамаск завршија минатата година по низа масивни владини офанзиви, како одраз на пошироко зголемување на државната контрола околу земјата (...)"; „Ројтерс", Филмските камери повторно почнуваат да работат во студијата во Дамаск (Reuters, Film Cameras Start to Roll again in Damascus Studios), 26 март 2019 година, https://reut.rs/2uskc35. Види, исто така, Обединети нации (ООН), И покрај намалените непријателства во Сирија, на милиони сè уште им е потребен пристап до помош, изјави високиот претставник за хуманитарни прашања пред Советот за бесбедност (United Nations (UN), Despite Reduced Hostilities in Syria, Millions Still Need Access to Aid, Top Humanitarian Affairs Official Tells Security Council), 29 октомври 2018 година, SC/13558, https://bit.ly/2qiYgp4.

[47] Контролните пунктови се наоѓаат на влезовите на градовите и на главните автопати (автопати до/од Либан, аеродромот во Дамаск и автопатот M5, кој минува од границата со Јордан преку Дера, Дамаск, Хомс, Хама и Алепо до границата со Турција). Ослободените подрачја имаат особено голема зачестеност на контролни пунктови. На пример, во гувернoратот Кунеитра, според Сиријците за вистина и правда (СТЈ), „Воената безбедносна служба воспостав и неколку контролни пунктови на влезовите и излезите на селата во северните, централните и јужните предградија на покраината, како што се оние во градовите и селата на Кан Арнабе, Јуба, Суваиса, ал Рафид, Кусајбија и Гадир ал Бустан". Покрај тоа, мобилните („летачки") контролни пунктови сè уште можат да се постав ат без претходно известување, вклучително и за време на апсења и кампањи за регрутација; СТЈ, Народот бесен поради уцените на сириските контролни пунктови во Кунеитра (STJ, Populace Enraged over Blackmail at Syrian Checkpoints in Quneitra), 31 март 2020 година, https://bit.ly/3f9RXfi. Види, исто така, СОЧП, Режимските сили воспоставија речиси 100 нови контролни пунктови и воени пунктови од ослободувањето на провинцијата во јули 2018 година (SOHR, Regime Forces Establish Nearly 100 New Checkpoints and Military Posts since Re-Capturing the Province in July 2018), 19 ноември 2020 година, https://bit.ly/39rkTzl; „"Енаб Балади"", По двегодишниот договор за помирување во Источна Гута... рации по домови и апсења и покрај карантинот за коронавирусот (Enab Baladi, After Two Years of Settlement Agreement in Eastern Ghouta... Home Raids and Arrests Despite Coronavirus Lockdowns), 24 March 2020, https://bit.ly/3h5ltEx; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 4.

[48] „(...) забележавме апсења на сириски граѓани од страна на силите на сирискиот режим додека тие патуваа од подрачја под контрола на сирискиот режим во други подрачја"; Сириска мрежа за човекови права (СМЧП), Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во октомври 2020 година (Syrian Network for Human Rights (SNHR), The Most Notable Human Rights Violations in Syria in October 2020), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/3nn9MLV, стр. 5 (и претходни извештаи на SNHR). „Режимот ги прошири контролните пунктови за безбедност во цивилни подрачја за да го следи и ограничува движењето"; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „Сè уште постои мрежа на контролни пунктови ширум „помирените подрачја", вклучително и во Дара и Источна Гутах, во спротивност со гаранциите направени за време на „процесите на помирување". Ова сериозно ја ограничи слободата на движење на цивилното население, главно влијаејќи на возрасните мажи кои стравуваат од приведување и присилно регрутирање. Неодамна, употребата на брзо распоредени ад хок контролни пунктови во Дума, внесе дополнителен страв кај населението"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 73. „Режимот и неговиот безбедносен апарат воспостав ија најмалку 88 контролни пунктови во Источна Гута, а жителите известуваа постојано вознемирување и привремено притворање. Изнудувањето е вообичаено, а локалните жители се принудени да плаќаат огромно мито на контролните пунктови за да поминат слободно"; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 4.

на лица „од потерница“ што го водат најразлични безбедносни актери,[49] и за изнудување поткуп.[50]

[49] Нивото на контрола на контролните пунктови зависи од различни фактори, вклучувајќи ја локацијата, безбедносната служба задолжена за контролниот пункт, профилот на поединецот кој сака да премине контролен пункт и безбедносната состојба од ден на ден. Од поединци кои минуваат низ контролни пунктови може да се побара да ја покажат својата лична карта, нивната картичка за помирување (за оние од ослободените подрачја), а телефоните може да им бидат проверени (на пр. за турски броеви што укажува на тоа дека поединецот комуницирал со роднини од подрачја под контрола на опозицијата). Безбедносните службеници користат „списоци на барани лица“ за да идентификуваат лица барани за воена служба или кривични дела. „Значителен број на интервјуирани поранешни притвореници беа уапсени на воените или безбедносните контролни пунктови. Тие апсења беа резултат на додавање на нивните имиња на официјални владини списоци на барани лица, или поради однесување за кое безбедносните сили сметаа дека е сомнително“; Лекари за човекови права (ЛЧП), „Моето единствено злосторство беше што сум доктор“: Како сириската влада ги таргетира здравствените работници за апсење, притвор и тортура (Physicians for Human Rights (PHR), “My only Crime was Being a Doctor”: How the Syrian Government Targets Health Workers for Arrest, Detention, and Torture), декември 2019 година, https://bit.ly/3b3dVj1, стр. 18. „Додека минуваат низ десетици контролни пунктови низ регионот [Источна Гута], разузнавачките сили ги проверуваат имињата на жителите, кои можат да бидат уапсени на самото место доколку се барани од која било причина. (...)“; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 9. Според доверливи извори цитирани од холандското Министерство за надворешни работи, „Речиси сите контролни пунктови на сириските власти се во можност да го проверат поетклото на лицето и нивниот статус во однос на воената служба. Се смета дека се прават проверки на потеклото со шест различни владини агенции (безбедносни служби и армијата). Лаптоп може да биде присутен на контролниот пункт, на кој може да се проверат имињата на оние што минуваат преку нив, а може да се направат и телефонски распрашувања“; Министерство за надворешни работи на Холандија, Информативен извештај за земјата на потекло Сирија: Безбедносната ситуација, јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016076.html, стр. 53. Според ИЦГ, „Безбедносните сили на контролните пунктови добиваат ЦД-а што содржат имиња на барани лица, што ги читаат на нивните лаптоп компјутери“; ИЦГ, Поуки од враќањето на сириската држава на југот (ICG, Lessons from the Syrian State’s Return to the South), 25 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1458533.html, фуснота 67. Види, исто така, СТЈ, Народот бесен поради уцените на сириските контролни пунктови во Кунеитра (STJ, Populace Enraged over Blackmail at Syrian Checkpoints in Quneitra), 31 март 2020 година, https://bit.ly/3f9RXfi; Европски институт за мир (ЕИМ), Бегалците се враќаат во Сирија: Опасности, безбедносни ризици и недостаток на информации (European Institute for Peace (EIP), Refugee Return in Syria: Dangers, Security Risks and Information Scarcity), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html (во натамошниот текст: ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html), стр. 14, 25, 29, 34. Види на пример, СОЧП, Маж и неговиот син меѓу четворица цивили уапсени од режимските безбедносни сили во Западен Риф Димашк (SOHR, Man and His Son among Four Civilians Arrested by Regime Security Services in Western Rif Dimashq), 25 јануари 2021 година, http://bit.ly/3dSSx3n; СОЧП, Режимските безбедносни служби упаднаа во неколку подрачја во северните покраини на Хомс, апсејќи 11 цивили досега (SOHR, Regime Security Services Storm Several Areas in Northern Countryside of Homs, Arresting 11 Civilians so Far), 17 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZX4flh; СОЧП, Силите на сирискиот режим уапсија студент на факултет во градот Дамаск на 20 септември (SOHR, Syrian Regime Forces Arrested a College Student in Damascus City on September 20), https://bit.ly/3059znm; СМЧП, Сириските режимски сили уапсија жена во градот Дамаск на 29 август (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Woman in Damascus City on August 29), 4 септември 2020 година, https://bit.ly/3i4qkWD; СОЧП, Режимските сили уапсија пет цивили на нивните контролни пунктови (SOHR, Regime Forces Arrest Five Civilians at Their Security Checkpoints), 2 септември 2020 година, https://bit.ly/2Ds08pJ. Види, исто така, Дел III.A.1.a и II.A.2.

[50] „Да се биде повикан за испитување на контролен пункт може да биде особено опасно за економски загрозените Сирijци, група која ги вклучува повеќето бегалци и внатрешно раселените лица. Без пари или добро постав ени контакти, тие се помалку во можност да ја задоволат тајната полиција на ал Асад на вообичаениот начин, имено со плаќање мито и повикување на услуги“; „Д њу хјуманитаријан“, Кој ја плаќа цената за дефектниот систем за документација во Сирија? (The New Humanitarian, Who Pays the Price for Syria’s Broken Documentation System?), 3 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035466.html. „Изнудата врз поединци и товар најверојатно ќе се случи на контролните пунктови на главните патишта што водат во и надвор од урбаните центри и близу граничните премини со Ирак, Јордан, Либан и Турција“; „Гарда ворлд“, Извештај за земјата во Сирија (Garda World, Syria Country Report), последен пат ажурирано на 18 јули 2020 година, http://bit.ly/2nlk99n. „Контролните пунктови кои изнудуваат мито се честа појава низ Сирија, која е под контрола на режимот.“ На пример, во гувернооратот Даир Ез-Заур, „Борците на милицијата кои раководат со контролните пунктови позиционирани на стратешките патишта, наплатуваат нелегални такси за патници и превозници на стока и изнудуваат мито од млади мажи поради закана од регрутација или апсење“; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees’ Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 23. СТЈ извести дека безбедносните службеници на контролните пунктови во Кунеитра изнудуваат лица (вклучително и носители на „картички за помирување“) за да избегнат апсење или итно регрутирање; СТЈ, Народот бесен поради уцените на сириските контролни пунктови во Кунеитра (STJ, Populace Enraged over Blackmail at Syrian Checkpoints in Quneitra), 31 март 2020 година, https://bit.ly/3f9RXfi. „Сеприсутните контролни пунктови дополнително им

Во градските и приградските места, исто така, се случуваат и напади со ИЕУ и други видови напади врз цивилите и владините сили.[51] Овие подрачја се погодени и од сè повисоката стапка на криминал,[52] како

овозможија на членовите на безбедносните служби да ги изнудуваат жителите. (...) Овие ограничувања го попречија пристапот на цивилите до основните услуги, вклучително и до здравствена грижа и образование и ги затворија оние кои немаат финансиски средства во нивните домови. Во градот Дума, потребни се овластувања за влез и излез. Без такви одобренија, жителите пријавија дека требале да платат големи суми мито на контролните пунктови за да добијат пристап до болниците за лекување на нивните медицински состојби"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 74. Види, исто така, „Ал-монитор", Проиранските милиции во Сирија ги цедат трговците за готовина на контролните пунктови (Al-Monitor, Pro-Iran Militias in Syria Soak Merchants for Cash at Checkpoints), 26 декември 2020 година, http://bit.ly/37WY3y2; „Деир Езор 24", Силите на Асад земаат пари од жителите на Деир Езор под изговор на „Икрамијат" (Deir Ezzor 24, Assad's Forces Take Money from People of Deir Ezzor under the Name of "Ikramiyat"), август 2020 година, https://bit.ly/34WmpY6.

[51] „Хајат Тахрир Ал-Шам и други џихадистички групи повремено таргетираат владини, цивилни и стратешки цели во областите под владина контрола со експлозивни направи направи што се постав уваат во возило, т.е. автомобил бомби]"; „Гарда ворлд", Извештај за земјата во Сирија (Garda World, Syria Country Report), последен пат ажурирано на 23 јули 2020 година, https://bit.ly/35eI4J0. „(…) Бунтовничките и тврдокорните исламистички „прикриени" групи кои сè уште дејствуваат на територијата што ја контролира владата, претходно презедоа одговорност за нападите во Дамаск. Минатата година [2019 година], фракцијата Сараја Касиун го објави своето формирање и последователно презеде одговорност за низа бомбашки напади насочени кон безбедносните службеници во главниот град. Слични т.н. групи на отпор преземаат одговорност за слични напади во други градови низ земјата, вклучувајќи ги Хомс и Алепо. (...) Бидејќи никој не презел одговорност за последните бомбашки напади, набљудувачите сугерираат дека не може да се исклучи можноста дека тие можат да бидат резултат на ривалство меѓу провладините актери, вклучително и разузнувачките канцеларии"; „Д нешнал", Немирите во југозападна Сирија прераснуваат во урбана војна (The National, Unrest in South-West Syria Erupts into Urban Warfare), 8 март 2020 година, https://bit.ly/39ybioy. За пријавените напади против цивилни и воени таргети, види на пример, Заман Ал Васл (Zaman Al Wasl) (веб-страница за опозициски вести), Двајца режимски војници загинаа на патот Дамаск-Сувеида (Two Regime Soldiers Killed on Damascus-Suweida Road), 17 февруари 2021 година, http://bit.ly/3aZj50X; СОЧП, Ал Кунетра: Вооружени лица нападнаа воена станица во близина со границата со Голан (SOHR, AlQuneitra: Gunmen Attack Regime Military Post near the Border with Golan), 31 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kbdRSJ; СОЧП, Три режимски војници загинаа при напад на воен контролен пункт на границата со окупираниот Голан (SOHR, Three Regime Soldiers Killed in Attack on Military Checkpoint on Border with the Occupied Golan), 17 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kd1Dcr; СОЧП, Вооружени лица убија припадник на „Националната одбрана" во градот ал Кесва (SOHR, Gunmen Assassinate "National Defense" Member in al-Keswa City), 8 јануари 2021 година, http://bit.ly/2MbZH7l; СОЧП, Дамаск: Ескплодираше НБС и безбедносните сили демонтираа уште една во близина на автобуската станица во подрачјето ал Сумарија (SOHR, Damascus: IED Explodes and Security Forces Dismantle Another One near Bus Terminal of al-Sumariya Area), 15 декември 2020 година, http://bit.ly/2WlAady; СОЧП, Напад со НБС: Експлозија уби двајца разузнавачки агенти на воздухопловните сили во покраината на ал Кунеитра (SOHR, IED Attack: Explosion Kills Two Air-Force Intelligence Agents in al-Quneitra Countryside), 14 декември 2020 година, http://bit.ly/383moBM; СОЧП, Непознати лица ја таргетираа куќата на командантот на националната одбрана во „предградие во Ал Асад" (SOHR, Unknown Persons Target National Defense Commander's House in "Al-Assad Suburb"), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/3oMN6WP; СОЧП, Кудсаја: Муфтија од Дамаск и покраината убиен во експлозија на НБС (SOHR, Qudsaya: Mufti of Damascus and Countryside Killed in IED Explosion), 22 октомври 2020 година, https://bit.ly/34sal0k; СОЧП, Напади со НБС: Експлозија во Баба Амр во Хомс, повредени пет деца (SOHR, IED Attacks: Explosion in Homs' Baba Amr Injures Five Children), 3 октомври 2020 година, https://bit.ly/36zkhGF; СОЧП, Дамаск: Експлодираше НБС во соседството „Ал Маза 86", предизвика материјална штета (SOHR, Damascus: IED Explodes in "Al-Mazzah 86" Neighbourhood, Causing Material Damage), 19 септември 2020 година, https://bit.ly/2ZQzQp2; „"Енаб Баладі"", Деветта експлозија во главниот град Дамаск и неговата покраина од почетокот на септември 2020 година (Enab Baladi, Ninth Explosion in Syrian Capital Damascus and Its Countryside since Beginning of 2020), 14 март 2020 година, https://bit.ly/2XRNeYp.

[52] „Ескалирачкиот конфликт доведе до пораст на криминалот во повеќето подрачја, вклучувајќи изнуда на контролните пунктови, насилно разбојништво, крадење автомобили и киднапирање"; Хоум Офис на ОК, Совети за патување во странство: Сирија, последен пат ажурирано на 1 март 2021 година, https://bit.ly/2n4j6dP. „Криминалот и воениот радикализам се распространети." И понатаму: „Во крајбрежните подрачја, режимот се потпира на паравоените сили за безбедност. Овие групи, кои честопати се нешто повеќе од криминални банди, сè повеќе работат надвор од контролата на режимот. Киднапирањата за откуп и кражбите на автомобили станаа почести во текот на изминатата година"; Студиска група за Сирија, Конечен извештај и препорака (Syria Study Group, Final Report and Recommendation), септември 2019 година, https://bit.ly/2utiEsV, стр. 7, 26. Види, исто така, Акциска група за Палестинците од Сирија (АГПС), Палестинските бегалци во кампот Џарамана во Сирија тероризирани од киднапирања, кражба на имот (Action Group for Palestinians of Syria (AGPS), Palestinian Refugees in Syria's Jaramana Camp Terrorized by Simmering Abductions, Property-Theft), 7 февруари 2021 година, http://bit.ly/3bBFEYS; СОЧП, Обид за грабеж: Четворица убиени и ранети во градот Ал Сувеида (SOHR, Attempted Robbery: Four People Killed and Wounded in Al-Suwaidaa City), 16 јануари 2021 година, http://bit.ly/37Bwrye; СОЧП, 2020 година: 115 деца и жени меѓу над 510 киднапирани лица во Сирија, а Африн и подрачјата под контрола на режимот се на врвот на списокот

и од повремените препукувања помеѓу различните провладините сили како резултат на борбата за моќ.[53] Израелските воено воздухопловство наводно изведува редовни напади врз владините и провладините воени положби ширум Сирија.[54] Близу линиите на фронтот во Северозападна Сирија, ХТШ и антивладините вооружени групи и понатаму поведуваат ракетни и минофрлачки напади, главно врз владините положби.[55]

Во сите подрачја под владина контрола и понатаму се случуваат произволни апсења, притвори без

(SOHR, 2020: 115 Children and Women among over 510 People Kidnapped in Syria, with Afrin and Regime-Held Areas Topping the List), 27 декември 2020 година, https://bit.ly/38TOfog; АГПС, Палестинските бегалци длабоко загрижени поради зголемените извештаи за киднапирање јужно од Дамаск (AGPS, Palestinian Refugees Deeply Concerned due to Increasing Abduction Reports South of Damascus), 24 ноември 2020 година, https://bit.ly/3gJQxty; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во октомври 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in October 2020), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/3nn9MLV, стр. 4; СОЧП, Кој ја контролира раширената несигурност во соседството ал Зират во Латакија? (SOHR, Who Controls Rampant Insecurity in al-Ziraat Neighborhood of Latakia?), 6 јули 2020 година, https://bit.ly/3feZ2LR; СОЧП, Дамаск: Расте незадоволството на народот од киднапирањата на деца сред загриженост за „трговија со органи“ (SOHR, Damascus: Growing Popular Resentment over Children Kidnappings, amid Concerns of “Organ Trade”), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/3iyGlET.

[53] На пример: „Конкуренцијата меѓу Русија и Иран е зголемена во источниот дел на гуверноратот Даир Ел-Заур, бидејќи секоја од страните се обидува да го зацврсти своето влијание меѓу милициите поддржани од сириската влада и нивните полномошници, повремено резултирајќи во судири или други вооружени конфронтации кои ескалираат од локалните спорови“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 15-21 февруари 2021 година, 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/37SB87g. Види, исто така, SOHR, Al-Qaryatin City: Dispute over Sharing of Stolen Goods Ignites Tension among ProRegime “National Defense” Members, East of Homs, 26 август 2020 година, https://bit.ly/3gEv4AQ; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 6-12 јули 2020 година, 17 јули 2020 година, https://bit.ly/2ZFeqeZ, стр. 4, 5; СОЧП, Дара: Седум режимски војници и борци од 5-от корпус загинаа за време на судирите, а режимските сили беа протерани од градовите од источната покраина (SOHR, Daraa: Seven Regime Soldiers and 5th Corps Fighters Killed During Clashes, and Regime Forces Expelled from Towns of Eastern Countryside), 27 јуни 2020 година, https://bit.ly/2VsFuLU; СОЧП, Хезболах интервенира за раскинување на судирите меѓу групи на НДФ во Западен Каламун (SOHR, Hezbollah Intervenes to Break Up Infighting among NDF Groups in Western Qalamoun), 9 февруари 2020 година, https://bit.ly/2YlQSdq. „(...) безбедносните органи и нивните придружни милиции се преклопуваат и се оспоруваат едни со други за пристап и контрола над територии, честопати насилно. Прорежимските фракции се натпреваруваат околу контролните пунктови во центрите на население и по големите трговски патишта, каде што генерираат приходи со изнудување на цивили и бизнисмени. Тие исто така ги оспоруваат клучните населби што служат како извор за регрутирање на поранешните борци на опозицијата. Тензиите меѓу офицерите, војниците, милитантите и локалната полиција ескалираа со апсења на лица од понизок ранг, напади и судири и наводни атентати врз меѓусебните помирени борци на опозицијата“; „Вашингтон пост“, Контролата на Асад врз сирискиот безбедносен апарат е ограничена (Washington Post, Assad’s Control over Syria’s Security Apparatus Is Limited), 30 јули 2019 година, https://wapo.st/3dU5uHt.

[54] ДВ, Сирија ги одвраќа израелските ракети над Дамаск: Државни медиуми (DW, Syria Repels Israeli Missiles over Damascus: State Media), 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Pbwr1F; СОЧП, Воздушни напади погодија ирански позиции во близина на Хама, додека шрапнели од ракети за противвоздушна одбрана на режимот убија цело семејство (SOHR, Airstrikes Hit Iranian Positions Nearby Hama, while Shrapnel of Regime Air-Defence Missiles Kills an Entire Family), 22 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZCWhh5; Агенција „Франс-прес“ (АФП), Најсмртоносните израелски воздушни напади врз Сирија во последните 57 години, велат набљудувачите (Agence France Press (AFP), Deadliest Israeli Airstrikes on Syria in Years Kill 57, Say Observers), 13 јануари 2021 година, http://bit.ly/2Nx3ZH3; „Сирија дајрект“, Колку воздушни напади изврши Израел врз Сирија во 2020 година? (Syria Direct, How Many Airstrikes Has Israel Carried Out on Syria in 2020?) (интерактивна мапа), 16 септември 2020 година, https://bit.ly/34dXeyv.

[55] Во ноември 2020 година, „Повеќето напади се таргетирани против позициите на владините сили во близина на фронтовите и затоа повеќето жртви се од владините и провладините сили: „Фракциите на вооружената опозиција и Хајат Тахрир Ал-Шам го продолжија артилериското гранатирање врз подрачјата под контрола на сириските режимски сили во предградијата на Хама, Идлиб и Алепо, како одговор на бомбардирањето насочено кон подрачјата под контрола на опозицијата; има смртни случаи на многу членови на сириските режимски сили во периферијата на градовите Маарет Нуман и Кафранбел во јужните предградија на Идлиб“; СОЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во ноември 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in November 2020), 4 декември 2020 година, https://bit.ly/3mZNCzv, стр. 4. Види, исто така, СОЧП, Двајца режимски војници убиени во рурална Латакија и Идлиб, а размената на оган продолжува на фронтовите (SOHR, Two Regime Soldiers Killed in Rural Latakia and Idlib, and Exchange of Fire Continues on Frontlines), 1 декември 2020 година, https://bit.ly/39Vhh9h; СОЧП, ХТШ ги нападна режимските позиции во западен Алепо, а ракетните напади на режимот погодија градови и села во рурален Идлиб (SOHR, HTS Attacks Regime Positions in Western Aleppo, and Regime Rocket Attacks Hit Towns and Villages in Rural Idlib), 15 ноември 2020 година, https://bit.ly/39YrdPg; и Дел II.Б.3. За напади против цивилни подрачја, види, исто така, Дел III.А.3 и III.А.8.а.

комуникација, малтретирање вклучително и измачување, како и вонсудски погубувања,[56] при што во известувањата се опишува дека преовладува атмосфера на страв меѓу цивилите.[57]

б) Безбедноста во одново заземените подрачја

Подрачјата кои владата одново ги заседе по 2018 година по пат не воени офанзиви и опсади доживеаја релативна стабилизација бидејќи опсадите прекинаа, а и воздушните напади и гранатирањето во голема мера стивнаа.[58] Сепак, безбедноста и понатаму е кревка и непредвидлива ширум одново заземените подрачја, што се огледа и во нападите врз владините сили,[59] повремените напади врз цивилите поврзани со владата,[60] сѐ полошите безбедносни услови во Јужна Сирија[61] сѐ почестите побуни на ИСИЛ во руралните средини главно во Североисточна, Централна и Јужна Сирија,[62]

---

[56] Види Дел II.Д.1.

[57] „Сириските владини безбедносни сили, исто така, (повторно) наметнаа репресивна атмосфера врз населението што останало или се вратило во поранешните подрачја под контрола на опозицијата"; Женевски центар за безбедносна политика (ЖЦБП) / Европски универзитетски институт (ЕУИ), Државните институции и мрежите на режимот како даватели на услуги во Сирија (Geneva Centre for Security Policy (GCSP) / European University Institute (EUI), State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/31nZNxA, стр. 4. „На психолошко ниво, враќањето на режимот се претвори во обнова на „ѕидот на стравот" што револуционерите го разбија во 2011 година"; Томас Пиерет, „Сириската Арапска Република", во „Шом Јом" (уредник), Влада и политика на Блискиот Исток и Северна Африка: развој, демократија и диктатура (Thomas Pierret, "Syrian Arab Republic", in Sean Yom (ed.), Government and Politics of the Middle East and North Africa: Development, Democracy, and Dictatorship), 9-то издание 2019 година, https://bit.ly/2SC7omR, стр. 15. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, 15 август 2019 година, A/HRC/42/51, www.ecoi.net/en/document/2016403.html (во натамошниот текст: Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html), став 18. Види, исто така, Дел III.А.1.г.

[58] Види фуснота 25.

[59] На пример, на 26 февруари 2020 година, „бомба експлодираше пред седиштето на Партијата Баат во Катана, град во западниот дел на покраината на Дамаск, ранувајќи еден офицер на Палестинската ослободителна армија која е сојузник на владата. Нападот беше само последниот во низа бомбашки напади за кои никој не презеде одговорност во и околу главниот град на Сирија во последните неколку недели. Најмалку седум напади, објавени во медиумите или потврдени преку извори, биле таргетирани кон комбинација на цивили и вработени во јавниот сектор, како и безбедносни службеници и воени инсталации на периферијата на главниот град. Неколку од бомбардирањата беа во самото срце на главниот град"; „Д нешнал", Немири во југозападна Сирија избиваат во урбана војна (The National, Unrest in South-West Syria Erupts into Urban Warfare), 8 март 2020 година, https://bit.ly/39ybioy. За повеќе примери, види, исто така, „Заман ал Васл", Напаѓачи убија две режимски сили во Северен Хомс (Zaman Al Wasl, Assailants Kill Two Regime Forces in Northern Homs), 5 февруари 2021 година, http://bit.ly/3bIOhRt; СОЧП, Непознати вооружени лица пукаа во контролниот пункт на режимот во Западен Риф Димашк (SOHR, Unknown Gunmen Open Fire on Regime Checkpoint in Western Rif Dimashq), 29 јануари 2021 година, http://bit.ly/3shaE6W; СОЧП, Убиен од истрел: Пронајдено тело на офицер на режимот во подрачјето ал Шифонија, поранешното упориште на „Џаиш ал Ислам" во Источна Гута (SOHR, Killed by Gunshot: Body of Regime Officer Found in al-Shifoniya Area, the Former Stronghold of "Jaish al-Islam" in Eastern Ghouta), 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/3dIhTkr; СОЧП, Експлозија таргетира висок командант на НДФ во градот Хараста (SOHR, Explosion Targets Senior NDF Commander in Harasta City), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3mkpJSR; СОЧП, Вооружени лица го нападнаа седиштето на државната безбедност во градот Талбишех (SOHR, Gunmen Attack State Security Headquarters in Talbiseh City), 16 ноември 2020 година, https://bit.ly/36JSphq; СОЧП, Убиен офицер на режимот, а други повредени во рурална Ал Кунеитра (SOHR, Regime Officer Killed and Others Injured in Rural Al-Quneitra), 25 октомври 2020 година, https://bit.ly/2Hxbtqq; СОЧП, Непознати напаѓачи нападнаа патрола на режимот, повредувајќи двајца војници (SOHR, Unknown Assailants Attack Regime Patrol, Injuring Two Soldiers), 29 септември 2020 година, https://bit.ly/3cIIBXs; СОЧП, Вооружени лица пукаа во шефот на „Воениот безбедносен одред" во Ал Кунеитра, повредувајќи го и убија еден од неговите придружници (SOHR, Gunmen Open Fire on Head of "Military Security Detachment" in Al-Quneitra, Injuring Him and Killing One of His Escorts), 22 септември 2020 година, https://bit.ly/2FQExsc; „Сирија кол", Нов напад во Дамаск против водач на милицијата на Асад со експлозивна направа (Syria Call, New Attack in Damascus Against a Leader in the Assad Militia with an Explosive Device), 15 септември 2020 година, https://bit.ly/3enx4xW; СОЧП, Риф Дамашк: Непознати вооружени лица нападнаа контролен пункт на режимот во Дума, оставајќи тројца војници повредени (SOHR, Rif Dimashq: Unknown Gunmen Attack Regime Checkpoint in Douma, Leaving Three Soldiers Injured), 11 септември 2020 година, https://bit.ly/2FtquIP. За пријавените инциденти во ослободените подрачја во јужна Сирија, види подолу „Безбедност во Јужна Сирија" ("Security in Southern Syria").

[60] Види Дел III.А.3.

[61] Види подолу „Безбедност во Јужна Сирија" („Security in Southern Syria").

[62] „Од почетокот на 2021 година, се забележува остра ескалација на нападите на ИСИС, особено во регионот на пустината Бадија во централна и северноисточна Сирија. ИСИС изврши напади со големи жртви против вооружените сили на сириската влада и нејзините сојузници. (...) Зголемувањето на инцидентите поврзани со

непостојните услови близу до линиите на фронтот во Северозападна[63] и Северна Сирија.[64] Освен тоа,

---

ИСИС ги загрижи сите страни во североисточна Сирија. Иако се преземени повеќе операции за да се елиминира групата, овие операции имаа ограничен успех"; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary) 1-7 февруари 2021 година, 10 февруари 2021 година, http://bit.ly/37EwsBz. СОЧП ја документираше смртта на најмалку 1,353 владини и провладини борци како резултат на нападите на ИСИС и борбите во оддалечените подрачја главно во губернаторатите Даир Ез-Заур, Хомс и Сувеида помеѓу март 2019 година, кога ИСИС ја изгуби својата последна преостаната територија, и крајот на февруари 2021 година; СОЧП, Членови на ИСИС убија над 100 војници и лојалисти на режимот, додека групите спроведоа речиси 65 операции во подрачја држени од СДФ (SOHR, ISIS Members Kill over 100 Regime Soldiers and Loyalists, while Cells Carry Out Nearly 65 Operations in SDF-Held Areas), 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/3kwYnZA. „(...) Изворите на СОЧП објавија дека ИСИС значително ги засили своите операции во сириската пустина од почетокот на 2021 година, вклучувајќи заседи, напади и експлозии, нанесувајќи големи загуби во редовите на режимските сили и лојалните милиции"; СОЧП, Бегство од пеколот на ИСИС во пустината: Војниците на режимот им плаќаат речиси 100 УСД на нивните команданти за месечно отсуство (SOHR, Fleeing ISIS' Inferno in the Desert: Regime Soldiers Pay Nearly $100 to Their Commanders for Monthly Leave), 14 јануари 2021 година, http://bit.ly/3aGMBIC. „Експертите кои ја следат ситуацијата предупредија дека зголемувањето на нападите покажува дека групата сега повторно има развиено „робусна логистичка и стратешка способност""; „Д нешнал", Ескалира стравот од нов подем на ИСИС како што растат нападите врз Сирија (The National, Fears of ISIS Resurgence as Syria Attacks Escalate), 3 септември 2020 година, https://bit.ly/2F7q3Um. „ИСИС употреби импровизирани експлозивни направи (ИЕД) и мини, мало оружје, противтенковски наведувани ракети и ракетни гранати, автомобил бомби и лажни контролни пунктови за повеќепати да ги заседи сирискиот режим и руските сили во губернаторатите Даир Ез-Заур, Хомс, Рака и Хама. Нападите на ИСИС се протегаа на повеќе од 15,000 квадратни милји – удирајќи на запад дури до Кунајфис (само 40 милји од губернаторатот Дамаск) и северно до Рахјан, Хама (само 15 милји од губернаторатот Идлиб) и по должината на Еуфрат од Букамал на југ до Дибси Афнан, долж езерото Асад на север. (...) Групата рутински убива мети од голема важност, како што се сириски и ирански команданти кои користат мини и ИЕД и успешно ги избегна силните точки на режимот за време на нејзините длабоки туркања „зад непријателските линии", наоѓајќи патишта низ небранетите делови од покраината. Притоа, ИСИС успеа ефективно да контролира територии во различни периоди, неодамна контролирајќи ги клучните планини Бишри што граничат со губернаторатите Рака, Хомс и Даир Ез-Заур, од април 2019 година до февруари 2020 година. (...) Додека режимските сили вршеа бројни и распространети операции против ИСИС, се чини дека трендот покажува дека групите на ИСИС се соочуваат со сè помалку географски ограничувања"; ИБИ, Борбените загуби на сирискиот режим во пролетта 2020 година и она што претстои (MEI, The Syrian Regime's Combat Losses in Spring 2020, and What Lies Ahead), 18 јуни 2020 година, https://bit.ly/2OGV9Uc. Види, исто така, Дел III.A.7.

[63] Подрачјата што се во близина на конфликтот во северозападниот дел на Сирија, т.е. западен Алепо, североисточна Латакија и северна Хама, продолжуваат да бидат мета на напади со минофрлачки гранати и ракети од страна на ХТШ и антивладини вооружени групи. „Информациите добиени од Комисијата укажуваат на тоа дека најмалку 202 цивили биле убиени, вклучително 56 жени и 53 деца, а 456 други биле повредени, вклучително 117 жени и 121 дете во нападите на вооружените групи врз подрачјата под контрола на владата од ноември 2019 година – 1 мај 2020 година. Од 6 февруари [2020 година] наваму, податоците вклучуваат и жртви од импровизирани експлозивни направи (ИЕД)"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 82. Види, исто така, Дел II.Д.3.

[64] Во текот на 2020 година, подрачјата во близина на конфликтните линии во губернаторатите Хасаке, Рака и Алепо забележаа судири и размена на гранатирање меѓу вооружените групи поврзани со СНА и владините сили; види на пример, СОЧП, Фракциите поддржани од Турција ги нападнаа режимските позиции во покраината на Тал Абјад (SOHR, Turkish-Backed Factions Attack Regime Forces' Positions in Tal Abyad Countryside), 9 октомври 2020 година, https://bit.ly/3mQ9xs9; СОЧП, Ал Баб: Избија судири меѓу фракциите поддржани од Турција и силите на режимот (SOHR, Al-Bab: Clashes Erupt Between Turkish-Backed Factions and Regime Forces), 28 септември 2020 година, https://bit.ly/3kQsOsH; СОЧП, Ал Баб:Турски ракетен напад: Војник на режимот повреден во западната покраина на Тал Абјад (SOHR, Turkish Rocket Attack: Regime Soldier Injured in Western Countryside of Tal Abyad), 21 септември 2020 година, https://bit.ly/3ep9n8h; СОЧП, Ал Хасаках: Продолжуваат судирите меѓу режимските сили, СДФ и фракциите поддржани од Турција во близина на Абу Расин (SOHR, Al-Hasakah: Clashes Continue Between Regime Forces, SDF and Turkish-Backed Factions Nearby Abu Rasin), 17 септември 2020 година, https://bit.ly/32cAnDg; СОЧП, Турски ракетен напад: Осум режимски војници убиени и ранети во западен Тел Абјад (SOHR, Turkish Rocket Fire: Eight Regime Soldiers Killed and Wounded in Western Tel Abyad), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/3oUJMc8; СОЧП, Фракциите поддржани од Анкара гранатираа подрачја под контрола на режимот и СДФ во близина на Ајн Иса (SOHR, Ankara-Backed Factions Shell Areas Held by Regime Forces and SDF near Ain Issa), 26 август 2020 година, https://bit.ly/3jYsIhR; СОЧП, Турските сили и полномошниците зајакнуваат гранатирање на позициите на СДФ и режимските сили во три провинции (SOHR, Turkish Forces and Proxies Step Up Shelling on Positions of SDF and Regime Forces in Three Provinces), 6 јули 2020 година, https://bit.ly/32avb2u; СОЧП, Ал Рака: Избија судири меѓу режимските сили и фракциите поддржани од Турција, оставајќи жртви (SOHR, Al-Raqqah: Clashes Erupt Between Regime Forces and Turkish-Backed Factions, Leaving Casualties), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/3kYz6Hd; СОЧП, Се засили гранатирањето врз позициите на режимските сили и СДФ во Ајн Иса (SOHR, Shelling Stepped Up on Positions of Regime Forces and SDF in Ain Issa), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/3etGg3Q; СОЧП, Турските сили и нивните

во подрачјата под владина контрола редовно се случуваат апсења и акции на присилно регрутирање,[65] како и насилно растурање на антивладините протести и апсење на протестирачите.[66]

Подрачјата кои претходно биле под контрола на антивладините вооружени групи или ИСИЛ, а кои потоа биле одново заземени од владините сили се во голема мера контаминирани со неексплодирани бојни средства, при што експлозивните инциденти редовно резултираат со цивилни жртви.[67]

Безбедноста во Јужна Сирија

Безбедносната состојба е особено непостојана во Јужна Сирија,[68] каде што владата не успеа да

полномошници ги обновија ракетните напади врз позициите на режимските сили и СДФ (SOHR, Turkish Forces and Their Proxies Renew Rocket Attacks on Positions of Regime Forces and SDF), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/3eLg8k8.

[65] Види Дел III.A.2.a и III.A.12.

[66] Почнувајќи од јануари 2020 година, беа пријавени протести против лошите услови за живот и наглото зголемување на цените на храната поврзана со невидениот пад на сириската фунта во однос на американскиот долар главно во градовите на гуверноратот Сувеида, но исто така и во Дераа и рурален Дамаск. Заклучно со јуни 2020 година, се известуваше дека протестите сè повеќе заземаа антивладин наратив и владините сили насилно разделија неколку протести и ги уапсија демонстрантите: „Сириските безбедносни сили одговорија на протестот во градот Свеида на 15 јуни [2020 година] со тепање и апсење на демонстранти кои демонстрираа против неуспехот на владата да се справи со економскиот пад на земјата"; ХРВ, Сирија: Демонстрантите опишуваат тепање, апсења (HRW, Syria: Protesters Describe Beatings, Arrests), 28 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032299.html. Види, исто така, СОЧП, Расте гневот на народот поради апсењето на демонстрантите од страна на режимот (SOHR, Popular Anger Grows over Regime Arrest of Demonstrators), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/38GRFKC; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 10 - 23 јуни, 23 јуни 2020 година, https://bit.ly/3imO7S1; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивили во градот ал Сувеида каде што се одржа протест против сирискиот режим на 15 јуни (SNHR, Syrian Regime Arrested Civilians in al Suwayda City where an Anti-Syrian Regime Protest Took Place on Jun 15), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/2AVlfQ6; СОЧП, Безбедносните служби уапсија над десет демонстранти во Ал Сувеида (SOHR, Security Services Arrest over Ten Demonstrators in Al-Suwaidaa), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/3fliqX8; и Дел II.Ѓ.1 и III.A.1.a.

[67] Види на пример, СОЧП, Експлозија уби и повреди четири лица на земјоделско земјиште на фармите во градот Кан Шеикхун во југоисточен рурален Идлиб (SOHR, Explosion Kills and Injures Four People on Agricultural Land in Farms of Khan Sheikhoun City in SouthEastern Rural Idlib), 16 февруари 2021 година, http://bit.ly/3aTNI8a; СОЧП, Експлозија од нагазна мина повреди две деца во градот Хомс (SOHR, Landmine Explosion Injures Two Children in Homs City), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZSmf07; СОЧП, 13 деца загинаа при експлозии од нагазни мини во различни подрачја во Сирија претходно оваа година (SOHR, 13 Children Killed in Landmine Explosions in Various Syrian Areas Earlier this Year), 17 јануари 2021 година, https://bit.ly/3bvBDVx; СОЧП, Нагазни мини експлодираа и убија и повредија шест цивили во покраината на источен Деир ез Зор (SOHR, Landmines Explode Killing and Injuring Six Civilians in Eastern Deir ez-Zor Countryside), 27 декември 2020 година, http://bit.ly/3neRVpP. Види, исто така Дел II.В и II.Г.3.

[68] „На северозапад беа забележани постојани немири и тензии. Насилството остана на покачено ниво и вклучуваше атентати, напади со употреба на импровизирани експлозивни уреди и мали огнени оружја, покрај обиди за киднапирање и локални судири"; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, S/2020/1195, https://bit.ly/3momPeR (во натамошниот текст: СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR), став 14. „Исто така, забележавме периодични киднапирања и атентати на југозападот, таргетирани кон широк спектар на политички, воени и граѓански актери, истакнувајќи ја тековната кревкост на договорите за помирување посредувани пред повеќе од две години"; Специјалниот пратеник на ООН за Сирија, Забележувајќи ги стеснувањата на разликите, специјалниот пратеник Педерсен се надева дека ќе продолжат состаноците на Уставниот комитет на Сирија во ноември, 27 октомври 2020 година, https://bit.ly/3jPOMv5. „Нестабилноста ќе остане дефинирачка карактеристика на сирискиот југ во догледната иднина. Напорите на режимот да наметнат поголема апсолутна контрола со употреба на насилство ќе продолжат, како и отпорот на овој пристап на југот"; Карнеги МЕЦ, Како Јужна Сирија се трансформираше во регионално буре барут (Carnegie MEC, How Southern Syria Has Been Transformed into a Regional Powder Keg), 14 јули 2020 година, https://bit.ly/2X4TJr7. Тоа што придонесува за нестабилната безбедносна состојба, меѓу другите причини, е фактот дека „(...) врз основа на резултатите од преговорите предводени од Русија, речиси 5,000 бунтовници беа евакуирани во гуверноратот Идлиб меѓу 15 јули и 12 август 2018 година. Овој број е низок во споредба со целокупниот број на бунтовници кои дејствувале во Дара, кој надмина 30,000. Ова ја остава Дара со значителен фонд на притаена работна сила која е подготвена да организира одмаздднички акции во случај државата да ги влоши своите поплаки, отколку да ги реши"; ЕУИ, Се влошуваат поплаките и враќањето на оружјето во Јужна Сирија (EUI, Festering Grievances and the Return to Arms in Southern Syria), 7 април 2020 година, https://bit.ly/39yuxhX, стр. 7. Некои набљудувачи говорат за обновен бунт против владата: „Знаците на растечкиот бунт станаа очигледни речиси веднаш по комплицираната победа на режимот која беше наметната над јужната провинција Дара во јули 2018 година. (...) Додека првично доминираа

целосно да ја возобнови својата власт и има различни нивоа на контрола.[69] Одново заземените подрачја на Југот и понатаму минуваат низ локализирани борби помеѓу владините сили и антивладините вооружени групи, како што беше случај во јануари 2021 година во градот Тафас;[70] акции

две лабаво формирани бунтовнички групи на поранешни бунтовници, бунтовничките напади сè повеќе беа извршувани од групите на ИСИС. Сите можат да бидат мета, од војниците кои работат со контролните пунктови на режимот, помирени бунтовнички борци и водачи, до локални политички водачи и високи офицери на режимот“; ИБИ, Борбените загуби на сирискиот режим во пролетта 2020 година и она што претстои (MEI, The Syrian Regime's Combat Losses in Spring 2020, and What Lies Ahead), 18 јуни 2020 година, https://bit.ly/2OGV9Uc.

[69] Подрачјата кои беа под договори за помирување олеснети од Русија и во кои власта на владата останува на различни нивоа, ги вклучуваат Бусра Еш-Шам, населбата Дера ал Балад во градот Дера, Тафас и некои околни градови. „Еден од најважните аспекти на населените места во Бусра ал Шам, градот Дара и Тафас е дека безбедносните сили и воените единици на режимот, стационирани надвор од овие локации, не можат да извршат големи операции, како што се апсења, во рамките на нивните граници. Сепак, тоа дозволи враќање на цивилните и управувачките институции на државата, како што се општинските совети.“ Во овие подрачја, исто така, продолжуваат антивладини протести. Во подрачјата ослободени од владата со помош на воени средства (на пр. Инкхил, Даел и повеќето делови на гувернoратот Кунеитра), владата го врати военото и безбедносното присуство, дозволувајќи им да извршуваат апсења, „но, сè уште се соочува со сериозни предизвици. Обидот за атентат во март 2020 година против градоначалникот на Инкхил – безбедносно упориште – укажува на тоа дека силите на режимот се изложени на ризик дури и на такви локации“; Карнеги МЕЦ, Како Јужна Сирија се трансформираше во регионално буре барут (Carnegie MEC, How Southern Syria Has Been Transformed into a Regional Powder Keg), 14 јули 2020 година, https://bit.ly/2X4TJr7. „(… бидејќи договорот под покровителство на Русија, кој го опфаќа југот, не дозволува целосно враќање на сириската држава, вооружените групи продолжуваат да контролираат некои подрачја што владата номинално ги поседува“; ОСНО, Може ли Асад да го освои мирот? (ECFR, Can Assad Win the Peace?), 15 мај 2019 година, https://bit.ly/2mhOpB9, стр. 17. Види, исто така, „Мидл ист ај“ (МИА), Тензиите во сириската Дара се надвор од контрола (Middle East Eye (MEE), Tensions in Syria's Daraa Are Getting Out of Hand), 26 јануари 2020 година, https://bit.ly/2tUZDQc; ОХЦХР, „Непомирливите“ грижи на цивилите во гувернoратот Дара (OHCHR, The “Unreconciled” Concerns of Civilians in Dar'a Governorate), мај 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009388.html, стр. 3-4. Според Хаид, истражувач од Меѓународниот центар за проучување на радикализацијата (ИЦСР) на Кингс колеџ во Лондон, „Конкуренцијата меѓу Иран и Русија е една од главните причини за нестабилноста во Дера. (...) Сојузниците на Иран се обидуваат да ги дестабилизираат областите контролирани од фракции поддржани од Русија со цел да ја консолидираат нивната контрола“; „Форин Полиси“, Атентатите во Јужна Сирија ги откриваат границите на контролата на Асад (Foreign Policy, Assassinations in Southern Syria Expose Limits of Assad's Control), 28 април 2020 година, https://on.ft.com/2DaVbRK. Види, исто така, „Карнеги МЕЦ“, Како Јужна Сирија се трансформираше во регионално буре барут (Carnegie MEC, How Southern Syria Has Been Transformed into a Regional Powder Keg), 14 јули 2020 година, https://bit.ly/2X4TJr7.

[70] Владата се обидува на крајот да ја преземе целосната контрола врз ослободените подрачја во Јужна Сирија. Во јануари 2021 година, владата им постав и ултиматум на антивладините борци во градот Тафас, барајќи, меѓу другото, евакуација на членовите на опозицијата и нивните семејства во северна Сирија, предавање на средно и тешко оружје и враќање на владините сили во градот, заканувајќи се со воена акција во случај на неизвршување; ЦОАИ, Двојна неволја: Јужна Сирија избувнува на два фронта (COAR, Double Trouble: Southern Syria Erupts on Two Fronts), 1 февруари 2021 година, http://bit.ly/3raCJNk. Спречена е воена ескалација по договорот овозможен од Русија, кој „наводно пропишува протерување на бараните бунтовници од Тафас во други подрачја во Дара, наместо во северна Сирија, предавање на оружје, повторно отворање на полициската станица и три други цивилни институции во Тафас и дозвола на единиците на Четвртата оклопна девизија да извршат претреси на специфични локации. Додека прорежимските медиуми го претстав ија договорот како враќање на сириската војска во Тафас за да се „воспостав и безбедност и стабилност“, антирежимските платформи пишуваа дека тврдењата на владата за контролирање на градот биле „нереални““: Карнегиев центар за Блискиот Исток, Заложништво во Јужна Сирија (Carnegie Middle East Center, Pawnography in Southern Syria), 15 февруари 2021 година, http://bit.ly/3b4grHo. „Тафас задржа релативно висок степен на локална автономија од помирувањето во 2018 година и активно беше центар на анти-Асад; прорежимските сили веројатно чекаа изговор да го нападнат градот“; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 8 – 29 јануари 2021 година, 29 јануари 2021 година, https://bit.ly/2NUg88T. На почетокот на октомври 2020 година, судирите меѓу Осмата бригада на Петтиот корпус поддржан од Русија во руралниот дел на јужниот дел на гувернoратот Сувеида, резултираа во цивилни жртви и раселување на цивилите од Друзе; „Сирија репорт“, Жителите повторно се раселија од селото Сувеида во близина на поранештното упориште на бунтовниците (Syria Report, Residents Displaced Again from Flashpoint Suweida Village near Former Rebel Stronghold), 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/2TlsBBY. „(...) на 4 мај 2020 година, овој бран на насилство достигна алармантна кулминација кога Касем ал Субехи, поранешен бунтовник, изврши вооружен напад во кој загинаа девет полицајци во градот Музајриб. Како одговор на тоа, сирискиот режим ги мобилизираше своите воени сили во западниот регион на Дара и вети дека ќе воведе целосна контрола врз подрачјата опфатени со договорот предводен од Русија“; ИБИ, Нескротливо насилство, воена ескалација и улогата на посредниците во Дара, Сирија (MEI, Rampant Violence, Military Escalation, and the Role of Intermediaries in Daraa, Syria), 1 јуни 2020 година, https://bit.ly/2X0MdNR. Друг важен безбедносен инцидент во 2020 година го вклучува воениот напад на владата против градот Ал Санамајн во северниот дел на гувернoратот Дера, чии делови останаа под контрола на вооружена опозициска група по воената офанзива на владата на југот во средината на 2018 година. Како резултат

на апсење предводени од владата, вклучително и контролни пунктови на влезот и излезот од подрачјата што се под *de facto* контрола на антивладините вооружени групи;[71] како и редовни ИЕУ и

на воената кампања во март 2020 година, мнозинството опозициски борци се „помирија“ со владата според договорот со посредство на Русија, го предадоа своето оружје и повеќето од нив се приклучија на Петтиот корпус; околу дваесетина опозициски борци беа евакуирани во подрачјата под контрола на СНА во северна Сирија (Ал Баб); „Алмонитор“, Како се разделија опозициските борци во Санамајн во Дара? (AlMonitor, How Did Opposition Fighters in Daraa’s Sanamayn Go Separate Ways?), 10 март 2020 година, https://bit.ly/39BoPfi; „Д нешнал“, Немирите во југозападна Сирија прераснуваат во урбана војна (The National, Unrest in South-West Syria Erupts into Urban Warfare), 8 март 2020 година, https://bit.ly/39ybioy. Според Абдула ал Јабасини, сириски научник и истражувач, ослободувањето на Санамајн има ограничено влијание врз способноста на владата да ја врати контролата низ Дера; Надворешна политика, Атентатите во Јужна Сирија ги откриваат границите на контролата на Асад (Foreign Policy, Assassinations in Southern Syria Expose Limits of Assad’s Control), 28 април 2020 година, https://on.ft.com/2DaVbRK. Во друго влошување на непријателствата, на 18 март 2020 година, владиното гранатирање, наводно, го таргетирало градот Јилин во западната покраина на Дера, убивајќи неколку цивили. Активистите известија дека гранатирањето е одговор на претходен напад врз владините позиции; СОЧП, Последици од гранатирањето во средата врз Џилин во Дара: тензијата и стравот преовладуваат во градот сред тековното раселување (SOHR, Repercussions of Wednesday’s Shelling on Daraa’s Jilin: Tension and Fear Prevail in the Town amid Ongoing Displacement), 20 март 2020 година, https://bit.ly/3fbek3A; „Д њу араб’, Сирискиот режим уби 8 цивили, вклучително и 3 деца во Дара како што растат тензиите (The New Arab, Syrian Regime Kills 8 Civilians, Including 3 Children, in Daraa as Tensions Soar), 19 март 2020 година, https://bit.ly/2UuxsBQ. Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија (IICISyria) процени во врска со нападите во Санамајн и Јилин дека има „разумни основи да се верува дека во секој инцидент, владата и сојузничките сили не ги насочувале нападите кон специфична воена цел, што може да претстав ува воено злосторство за започнување неселективни напади, кои резултираат во смрт или повреда на цивили“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 19, види, исто така, став 14-15 и Дел III.A.12.

[71] „Имаше извештаи дека владините сили (...) кои вршеа операции за барање на поединци со поранешна поврзаност со недржавни вооружени групи и извршители на акти на насилство“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.): Извештај на генералниот секретар, 23 април 2020 година, S/2020/327, www.ecoi.net/en/document/2028879.html (во натамошниот текст: СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 23 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028879.html), став 8. „По склучувањето на договорот во јули 2018 година, контролните пунктови управувани од различни државни апарати за безбедност и САА беа вратени назад за да се приведат и помирените цивили и поранешните бунтовници“; ЕУИ, Се влошуваат поплаките и враќањето на оружјето во Јужна Сирија (EUI, Festering Grievances and the Return to Arms in Southern Syria), 7 април 2020 година, https://bit.ly/39yuxhX, стр. 13. Види, исто така, СОЧП, Силите на режимот навлегоа во „Шеик Маскин“ во Дара, уапсија 22 лица (SOHR, Regime Forces Storm Daraa’s “Sheikh Maskin”, Arresting 22 People), 15 септември 2020 година, https://bit.ly/33AOuSK; „Карнеги МЕЦ“, Како Јужна Сирија се трансформираше во регионално буре барут (Carnegie MEC, How Southern Syria Has Been Transformed into a Regional Powder Keg), 14 јули 2020 година, https://bit.ly/2X4TJr7; и Дел III.A.1.г.

други напади врз цивилите,[72] владините сили, вклучително и поранешните опозициски борци,[73] и

[72] Помеѓу јуни 2019 година и 26 февруари 2021 година, СОЧП документираше повеќе од 940 инциденти со истрели од огнено оружје и напади со ИЕД, предизвикувајќи смрт на 173 цивили, вклучувајќи 12 жени и 16 деца во гуверноратот Дера; СОЧП, Нов атентат таргетирајќи член на „Петтиот корпус“ поддржан од Русија во источната покраина (SOHR, New Assassination Targeting Member of Russian-Backed “Fifth Corps” in Eastern Countryside), 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/3q1wGcx. „Во јужна Сирија, извештаите за киднапирања и таргетирани напади продолжуваат речиси на дневна основа. Најмалку 26 цивили, вклучувајќи и четири деца, беа убиени, а пет цивили, вклучувајќи и едно дете беа повредени во вакви инциденти во Дара помеѓу 1 август и 13 септември [2020 година]“; Канцеларија за координација на хуманитарна работа на Обединетите нации (ОЦХА), Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија, 16 септември 2020 година, https://bit.ly/36ahiUR, стр. 3 „(...) тензиите меѓу владините сили и членовите на помирените вооружени групи продолжија да имаат влијание врз цивилното население. Двајца сириски членови на персоналот во Оксфам беа убиени во Јадуда, западна рурална Дара, на 19 февруари [2020 година] кога нивното возило беше нападнато од неидентификувана недржавна вооружена група. Исто така, беше повреден волонтер на Оксфам“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 23 април 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2028879.html, став 8. „(...) сеприсутноста на овие инциденти, чија мета се цивилите и воените актери од сите страни во непријателствата во развој, го отежнува класифицирањето на сите насилни настани како резултат на една причина или припишување на еден актер. Цивили, вработени во невладини организации, помирени бунтовници, бунтовници против помирување, поранешни активисти на опозицијата, владини службеници, претстав ници на партијата Баат, членови на државната безбедност, војници и офицери на САА, милитанти на Хезболах и руската воена полиција се мета на убиства и киднапирања во Дара по бунтовите“; ЕУИ, Се влошуваат поплаките и враќањето на оружјето во Јужна Сирија (EUI, Festering Grievances and the Return to Arms in Southern Syria), 7 април 2020 година, https://bit.ly/39yuxhX, стр. 3. Види на пример, СОЧП, Експлозија на ИЕУ, починат цивил во градот Џасим (SOHR, IED Explodes Killing Civilian in Jassim City), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZECXQw; СОЧП, Експлозија потресе град во источната покраина (SOHR, Explosion Rocks Town in Eastern Countryside), 12 февруари 2021 година, https://bit.ly/3sc2xIU; СОЧП, Експлозија на ИЕД во автомобил на цивил во Ал Санамајн (SOHR, IED Explodes in Civilian Car in Al-Sanamayn), 22 декември 2020 година, http://bit.ly/3b4zvWc; СОЧП, Непознати вооружени лица нападнаа куќа на службени на „општина“ во Јармук Басин (SOHR, Unknown Gunmen Attack House of Official of “Municipality” in Yarmouk Basin), 1 декември 2020 година, https://bit.ly/3mYU3CC; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во Ал Санамајн, повреден цивил (SOHR, IED Explodes in Al-Sanamayn, Injuring Civilian), 25 септември 2020 година, https://bit.ly/30bq1Cq; СОЧП, Експлозија на ИЕУ, оставајќи многумина повредени во близина на зелениот пазар во градот Дара (SOHR, IED Explodes Leaving Many People Injured near Vegetable Market in Daraa City), 16 септември 2020 година, https://bit.ly/33yLplW; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во близина на избирачки центар за изборите на народното собрание во Ал Санамајн (SOHR, IED Goes Off near Polling Center for the People’s Assembly Elections in Al-Sanamayn), 19 јули 2020 година, https://bit.ly/39eJ6aa; СМЧП, Две девојчиња и нивната мајка убиени во експлозија на ИЕУ од непознато потекло во селото Ум ал Мајатен во предградието на Дара на 15 јули (SNHR, Two Girls and Their Mother Killed in Blast of IED of Unknown Origin in Um al Mayathen Village in Daraa Suburbs on July 15), https://bit.ly/30t7ErM; СМЧП, Уништено училиште од експлозија на ИЕУ од непознато потекло во градот Дара на 21 јуни (SNHR, School Was Damages [sic] when an IED of Unknown Origin Exploded in Daraa City on June 21), 24 јуни 2020 година, https://bit.ly/3fltDHr; СОЧП, Три лица загинаа во експлозија во Дара (SOHR, Explosion Kills Three Persons in Daraa), 13 јуни 2020 година, https://bit.ly/3emslKU; СОЧП, Експлозија на ИЕУ на отворен пазар, оставајќи многумина повредени (SOHR, IED Explodes in Outdoor Market, Leaving Many Injured), 22 мај 2020 година, https://bit.ly/304CE15; МИА, ООН го осуди убиството на персонал во Сирија (MEE, UN Condemns Killing of Staff in Syria), 20 март 2020 година, https://bit.ly/2P4M3AI.

[73] „Напнатоста се влошува со постојаните напади против и атентатите на офицерите на сириската влада и поранешните борци на опозицијата, главно од неидентификувани сторители. Поранешната опозиција и вооружените сили на сириската влада се обвинуваат едни со други за нападите“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 8-14 февруари 2021 година, 18 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aJkZ5J. Помеѓу јуни 2019 година и февруари 2021 година, СОЧП евидентираше убиства на најмалку 433 членови на (про)владините сили, соработници и „помирени“ борци; СОЧП, Нов атентат таргетирајќи член на „Петтиот корпус“ поддржан од Русија во источната покраина (SOHR, New Assassination Targeting Member of Russian-Backed “Fifth Corps” in Eastern Countryside), 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/3q1wGcx. Помеѓу април и крајот на декември 2020 година, СТЈ „евидентираше повеќе од 370 атентати и напади (...) во различни подрачја низ провинцијата Дара. (...) Мнозинството на овие поединци беа поранешни команданти и борци на сириската вооружена опозиција и потписници на договорот за помирување со сириската влада – вклучително и оние кои потоа се приклучија на редовните сириски сили и други кои одбија да се борат за сириската влада“; СТЈ, Јужна Сирија: Нов бран насилство ја погоди Дараа (STJ, Southern Syria: A New Wave of Violence Strikes Daraa), 17 февруари 2021 година, http://bit.ly/3rma87X. Во ноември 2020 година, „најмалку девет поранешни бунтовници кои се согласија да се приклучат на сириската армија и седум други кои се вратија во цивилниот живот беа убиени, според Мохамед ал Шараа, член на Канцеларијата за документирање на жртвите во Дара. Напаѓачите беа непознати, но се смета дека тоа биле владините сили кои сакале да се порамнат со поранешните противници; опозициските лојалисти кои се чувствуваат изневерени од поранешни другари; па дури и милитанти на Исламската

вистински или претпоставени приврзаници на владата.[74] Освен тоа, антивладините протестирачите насилно се потиснуваат, а протестирачите се апсат.[75] Како резултат на широко распространетите беззаконие, се известува дека сè повеќе е во подем криминалот, вклучително и киднапирањата.[76] Во

држава"; „Вашингтон пост", Ескалација на насилството во стратешкиот сириски град го побива тврдењето на Асад дека тој ја има контролата (Washington Post, Escalating Violence in Strategic Syrian City Belies Assad's Claim that He's in Control), 24 ноември 2020 година, https://wapo.st/39tFR0D. „Извештаите за таргетирани убиства на поединци се зголемија низ гуверноратите на Дара и Сувеида во текот на извештајниот период, за кои се чинеше дека се одмазднички акти од бројни локални вооружени актери. Наводно, имало најмалку 53 такви убиства низ Дара меѓу јануари и јуни [2020 година] насочени кон медицински професионалци, политички актери со став ови кои се за и против владата, судии, членови на вооружени групи кои го „помириле" нивниот статус и членови на безбедносниот апарат. Во речиси сите документирани случаи, убиствата биле извршени од страна на мажи со моторцикли, користејќи мало огнено оружје, што го отежнува идентификувањето на сторителот"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 17. За примери на таргетирани атентати, види СОЧП, Западно од Дара: Поранешен опозициски борец застрелан од непознати напаѓачи (SOHR, West of Daraa: Former Opposition Fighter Shot Dead by Unknown Assailants), 31 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kd6kDe; СОЧП, Непознати вооружени напаѓачи нападнаа 12 контролни пунктови на режимските сили и безбедносните служби низ Дара (SOHR, Unknown Gunmen Attack 12 Checkpoints of Regime Forces and Security Services Throughout Daraa), 29 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZBGezY; СОЧП, Втор атентат за 24 часа: Непознати вооружени лица убиле член на 5-от корпус во Западна Дара (SOHR, Second Assassination in 24 Hours: Unknown Gunmen Kill Member of the 5th Corps in Western Daraa), 26 јануари 2021 година, http://bit.ly/3shydwx; СОЧП, Над 45 обиди за атентат убиле речиси 25 луѓе претходно ова недела (SOHR, Over 45 Assassination Attempts Kill Nearly 25 People Earlier this Year), 21 јануари 2021 година, http://bit.ly/3dBkSLC; СОЧП, За 24 часа: Пет атентати врз припадници на режимските сили во рурална Дара (SOHR, In 24 Hours: Five Assassinations on Members of Regime Forces in Rural Daraa), 22 декември 2020 година, http://bit.ly/3rKkUW9; СОЧП, Покраината на Ал Кунеитра: Убиен агент за безбедност на режимот и поранешен лидер на опозицијата повреден во два одделни инциденти (SOHR, Al-Quneitra Countryside: Regime Security Agent Killed and Former Opposition Leader Injured in Two Separate Incidents), 9 ноември 2020 година, https://bit.ly/3phZXQT; СОЧП, Два атентати таргетираа член и водач на „Петтиот корпус" поддржан од Русија (SOHR, Two Assassinations Target Member and Leader of Russian-Backed "Fifth Corps"), 9 ноември 2020 година, https://bit.ly/2IkzFN8; СОЧП, Нов атентат одзема животи на три поранешни опозициски борци на припадници со помирен статус (SOHR, New Assassination Claims the Lives of Three Former Opposition Fighters of Settled-Status Members), 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/2HTK3LP; СОЧП, Неидентификувани вооружени лица убија млад маж со помирен статус во западната покраина (SOHR, Unidentified Gunmen Assassinate Young Man of Settled-Status Members in Western Countryside), 30 септември 2020 година, https://bit.ly/3ik2GVa; СОЧП, Непознати вооружени напаѓачи нападнаа автомобил и куќа на врвнен генерал на режимот во Ал Санамајн (SOHR, Unknown Gunmen Attack Top Regime General's Car and House in AlSanamayn), 23 септември 2020 година, https://bit.ly/307KxnD. Види, исто така, „Заман ал васл", Најмалку 42 поранешни бунтовнички лидери убиени во Дара по спогодбата за помирување во 2018 година: Мониторинг (Zaman Al Wasl, At least 42 Former Rebel Leaders Killed in Daraa since Reconciliation Deal Brokered in 2018: Monitoring), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/385JxF6; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.): Извештај на генералниот секретар, S/2020/1031, 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039998.html (во натамошниот текст: СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039998.html), став ови 12, 20; Карнеги МЕЦ, Како Јужна Сирија се трансформираше во регионално буре барут (Carnegie MEC, How Southern Syria Has Been Transformed into a Regional Powder Keg), 14 јули 2020 година, https://bit.ly/2X4TJr7; MEI, Rampant Violence, Military Escalation, and the Role of Intermediaries in Daraa, Syria, 1 јуни 2020 година, https://bit.ly/2X0MdNR; „Форин полиси", Атентатите во Јужна Сирија ги откриваат границите на контролата на Асад (Foreign Policy, Assassinations in Southern Syria Expose Limits of Assad's Control), 28 април 2020 година, https://on.ft.com/2DaVbRK; „Д нешнал", Немирите во југозападна Сирија прераснуваат во урбана војна (The National, Unrest in South-West Syria Erupts into Urban Warfare), 8 март 2020 година, https://bit.ly/39ybioy.

[74] Види Дел III.A.3.

[75] Види Дел II.Б.1.а.

[76] „Од почетокот на 2020 година, имаше сериозен пораст на киднапирања во провинцијата Дара, особено на деца, додека си играле надвор или на пат кон училиште или на пазар." СТЈ „документираше не помалку од 31 киднапирања, четири од кои беа неуспешни обиди, помеѓу јануари и август оваа година [2020 година]. Родителите главно биле принудени да им платат откуп на киднаперите во замена за ослободување на нивните деца (...). Понатаму, кражби, напади, разбојништва и киднапирања се прошириле низ провинцијата"; СТЈ, Дара: Киднапирањата на деца ги прогонуваат локалните жители (STJ, Daraa: Child Kidnappings Haunt Locals), 13 октомври 2020 година, https://bit.ly/3e3otQM. „Згора на насочените напади е неконтролираното беззаконие што доведе до смрт на цивили"; ИБИ, Борбените загуби на сирискиот режим во пролетта 2020 година и она што претстои (MEI, The Syrian Regime's Combat Losses in Spring 2020, and What Lies Ahead), 18 јуни 2020 година, https://bit.ly/3jEh3oF.

светло на сè поголемото насилство, се известува дека владата довела воено засилување во Дараа, што само ги усложнува тензиите во подрачјето.[77]

Во Покраините Дараа и Суважда се случуваат редовни препукувања и чести киднапирања „мило за драго“, во кои се вмешани локалните вооружени групи и криминални групи, кои исто така предизвикуваат цивилни жртви.[78]

2) *Безбедноста во подрачјата под de facto контрола на СДС*

Безбедносната состојба во подрачја под *de facto* контрола на АУСИС и СДС[79] е непредвидлива[80]

Види, исто така, СОЧП, СОЧП забележа осум случаи на киднапирање и исчезнати лица од почетокот на декември (SOHR, SOHR Documents Eight Kidnapping and Missing People Cases since Early December), 6 декември 2020 година, https://bit.ly/3lUEL0u; „Заман ал васл“, Растат случаи на кражби и грабежи во провинцијата Дара (Zaman Al Wasl, Soar in Thieving, Looting Cases in Daraa Province), 18 октомври 2020 година, https://bit.ly/37Kr1C2; СОЧП, Неидентификувани вооружени лица киднапираа млад човек во центарот на градот Тафас (SOHR, Unidentified Gunmen Kidnap Young Man in Center of Tafas Town), 21 август 2020 година, https://bit.ly/2FHhnEe; СОЧП, Влошена безбедност: Непознати вооружени лица киднапираа девојче во Ал Музаириб (SOHR, Deteriorating Security: Unknown Gunmen Kidnap a Girl in Al-Muzayrib), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/3fpNLaA; „“Енаб Балади““, Влијанија на произволни исчезнувања во сириската Дара (Enab Baladi, Impacts of Involuntary Disappearance in Syria’s Daraa), 9 јули 2020 година, https://bit.ly/2BSs5Gx.

[77] СОЧП, Тензиите растат: Режимските сили воведуваат воено засилување на позициите во западна Дара, сред страв на народот од нова безбедносна кампања (SOHR, Growing Tension: Regime Forces Bring in Military Reinforcement to Positions in Western Daraa, amid Popular Fear of New Security Campaign), 8 февруари 2021 година, https://bit.ly/3sf6Hjj; СОЧП, Фракциите на „помирување“ во источна Дара се претпазливи додека режимските сили воведуваат ново засилување (SOHR, Factions of “Reconciliations” Are on High Alert in Eastern Daraa, as Regime Forces Bring in New Reinforcement), 15 ноември 2020 година, https://bit.ly/3lxv7Sg; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 7; СОЧП, Воено засилување: Засилувањето на режимот пристигна во северната покраина на Дара, се распореди во градот Шеик Мискин и периферијата (SOHR, Military Build-Up: Regime Reinforcement Reach Northern Countryside of Daraa, Deploying in Sheikh Miskin City and Outskirts), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/2FylPph. „Владините сили и безбедносните канцеларии ги проширија своите распоредувања и активности низ целиот регион, вклучително и во подрачјата што подлежат на договори меѓу поранешните вооружени опозициски групи и владините сили. (...) На теренот беа воспостав ени дополнителни владини контролни пунктови, наводно, ограничувајќи ја слободата на движење на локалното население во некои подрачја“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032945.html, став 16.

[78] „Бандите за киднапирање сè уште претстав уваат сериозен предизвик во гуверноратот Ас Сувеида. Повремено, овие киднапирања предизвикуваат главни судири меѓу вооружени групи“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary) 11-17 јануари 2021 година, 21 јануари 2021 година, http://bit.ly/2P7vacd. „Значителното зголемување на киднапирањата мило за драго меѓу гувернoратот Дара, каде од 2018 година преовладуваше фрагментираност на територијата и безбедноста, и во гувернoратот Ас Сувеида, чие население е претежно Друзе и во голема мера се определи за неутралност и одржа степен на релативна автономија од 2011 година, стана дефинирачка карактеристика на нестабилна јужна Сирија. (...) влошувачката економија, падот на земјоделството, невработеноста, безнадешната сиромаштија и изобилството на оружје се основните фактори што поттикнуваат многу лица да учествуваат во криминални групи и да се занимаваат со киднапирање за профит, трговија со дрога и криумчарење на оружје. Во март 2020 година, тензиите се зголемија во текот на долгите циклуси на киднапирања мило за драго и предизвикаа вооружени судири меѓу локалните фракции од Дара и Ас-Сувеида, дополнително влошувајќи ја нестабилноста на сирискиот југ“; ИБИ, Јужна Сирија: „Кавги помеѓу браќа и сестри“ или планирано насилство? (MEI, Southern Syria: “Sibling Feud” or Engineered Violence?), 7 октомври 2020 година, http://bit.ly/3uk9I3P. Според Мазен Ези, независен политички истражувач од Сувеида, „слабеењето на централната власт повторно ги отвори старите спорови за земјиштето меѓу Друзите во Сувеида и Сумите со седиште во соседниот гувернорат Дера, што доведе до меѓусебни убиства и киднапирања“; „Д нешнал“, Протестите на Друзите во сириската Сувеида се противат на стратегијата на режимот (The National, Druze Protests in Syria's Suweida Fly in the Face of Regime Strategy), 21 јануари 2020 година, https://bit.ly/2MK3llN.

[79] Заклучно со јули 2020 година, околу три милиони жители живеат под контрола на ААНЕС/СДФ, вклучително и подрачјето околу Тал Рифат северно од Алепо и населбата Шеик Максуд во градот Алепо; Вашингтонски институт, Слаб статус кво во североисточна Сирија (Washington Institute, The Fragile Status Quo in Northeast Syria), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/2OLUukd. НОО/ПЈД доминира со ААНЕС/СДФ: „(...) Единиците за заштита на народот доминира со АА придружени од Партијата на демократскиот сојуз (ПЈД). ПЈД го контролира центарот на моќта во АА“; Центар Омран за стратешки студии, Проценка на цивилно-воените односи во Сирија (Omran Center for Strategic Studies, An Assessment of Civil-Military Relations in Syria), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/37xJCRq, стр. 35. Види, исто така, фуснота 739.

[80] „Од турската офанзива од октомври 2019 година, Автономната администрација на Северна и Источна Сирија

поради тековните препукувања и гранатирања помеѓу СДС/НОО и владините сили од една страна и вооружените групи поврзани со СНА и турските сили од друга страна,[81] редовни напади врз СДС од страна на ИСИЛ по долините на реките Еуфрат и Хабур,[82] како и тензиите и повремените препукувања

(ААНЕС) се најде себеси во критична позиција. Потенцијалните нови напади од страна на турската армија се главниот Дамоклов меч што им виси врз глава. Сепак, ААНЕС и нивните главни локални власти – Сириските демократски сили предводени од Курдите – исто така се соочуваат со број други закани на нивната автономија, вклучително и тешки хуманитарни проблеми, Исламската држава во подем и повторени барања на сирискиот режим тие да се вратат назад безусловно"; Вашингтонски институт, Слаб статус кво во североисточна Сирија (Washington Institute, The Fragile Status Quo in Northeast Syria), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/2OLUukd. „Сириските демократски сили (НОО), чадор група на курдски, арапски и сириски милиции под водство на Курдските единици за заштита на народот (НОО), спроведуваат намалена контрола над подрачјето. Помеѓу водечката операција за разбивање на групите на ИСИС, задржувањето на про-турските групи и чувањето на затворите во кои се наоѓаат борците на ИСИС, таа е веќе преоптоварена"; ИЦГ, Слабоста на Северна Сирија (ICG, The Fragility of Northern Syria), 26 мај 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2030648.html.

[81] Во јануари 2021 година, СОЧП „документираше многу инциденти со артилериско бомбардирање од страна на Сириските демократски сили врз градот Изаз во северниот дел на гуверноратот Алепо, при што турските сили во областа реагираа со гранатирање на подрачјето Тал Рифаат во северните предградија на Алепо со употреба на артилерија, што предизвика смрт на четири цивили"; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rflHN3, стр. 3. Во октомври/ноември 2020 година, „е забележано зголемување на извештаите за меѓусебни вкрстени напади, особено долж југоисточните линии за контакт во подрачјето на Операцијата Мировна пролет помеѓу Тал Абјандад и Рас Ал-Ајн"; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 10. За примери на фронтовите во гуверноратите Алепо, Рака и Хасакех, види на пример, „Ерворс", Турска војска во Ирак и Сирија: Цивилни жртви од турските акции во Сирија (Airwars, Turkish Military in Iraq & Syria: Civilian Casualties from Turkish Actions in Syria), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2RsFgC1; СОЧП, Турските сили ги гранатираат градовите на Манбиџ, додека избиваат судири на фронтовите во градот Ал Баб (SOHR, Turkish Forces Shell Towns of Manbij, as Clashes Erupt on Frontlines in Al-Bab City), 8 февруари 2021 година, https://bit.ly/2ZEq5tE; СОЧП. Турско гранатирање на Тел Рифат: Цивил почина од здобиените повреди, а бројот на жртви се зголеми на четири, вклучувајќи две деца (SOHR, Turkish Shelling on Tel Rifa'at: Civilian Dies of Injuries Sustained, and Death Toll Increases to Four, Including Two Children), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/2MczhlX; СОЧП: Напад со дрон: Турските воздушни напади погодија куќа во покраината на Ал Араб (Кобани) (SOHR, Drone Attack: Turkish Airstrikes Hit House in Ain Al-Arab Countryside (Kobani)), 22 јануари 2021 година, http://bit.ly/3k9y2AF; СОЧП, Убиени десет борци на СДФ и фракциите поддржани од Анкара, додека фракциите поддржани од Анкара се обидуваат да навлезат на фронтовите на Аин Иса (SOHR, Ten Fighters of SDF and Ankara-Backed Factions Killed, as Ankara-Backed Factions Try to Advance on Ain Issa Frontlines), 28 декември 2020 година, http://bit.ly/386W3Uo; ВОА, Бунтовниците поддржани од Турција ги зајакнуваат нападите врз сирискиот град (VOA, TurkishBacked Rebels Intensify Attacks on Syrian Town), 6 декември 2020 година, https://bit.ly/37bIqTp; СОЧП, Силите го обновуваат гранатирањето на Аин Иса, повредена жена и нејзините две деца (SOHR, Forces Renew Shelling Ain Issa, Injuring Woman and her Two Children), 28 ноември 2020 година, https://bit.ly/3mn8Mac; СОЧП, Турски ракетен напад: Неколку цивили повредени во подрачјето на Аин Иса, северно од Рака (SOHR, Turkish Rocket Attack: Several Civilians Injured in Ain Issa Area, North of Raqqa, 17 ноември 2020 година, https://bit.ly/2UFC5bP. Види, исто така, Дел II.Б.4.а и б.

[82] Од почетокот на февруари 2021 година, СОЧП документираше „над 63 операции, вклучително и вооружени напади и експлозиви, извршени од страна на групите на ИСИС во подрачјата под контрола на СДФ во провинциите Деир Езор, Ал Хасках, Алепо и Ал Раках. (...) поради овие напади починаа 46 луѓе: десет цивили, вклучувајќи две жени и едно дете и 36 членови на Сириските демократски сили (СДФ), Силите за внатрешна безбедност (Асајиш) и Силите за самоодбрана, сите од нив убиени од ИЕД и експлозии на нагазни мини, директно пукање и прободување. Од јули 2018 година до денес, бројот на борци, цивили, нафтени работници и државни службеници убиени во провинциите Алепо, Даир Ез-Заур, Рака и Ал Хаска и подрачјето Манбиџ под контрола на СДФ што се наоѓа во североисточната провинција на Алепо се зголеми на 689 лица"; СОЧП, Припадниците на ИСИС убија над 100 војници на режимот и лојалисти, додека нивните групите спроведоа речиси 65 операции во подрачјата што ги држат СДФ (SOHR, ISIS Members Kill over 100 Regime Soldiers and Loyalists, while Cells Carry Out Nearly 65 Operations in SDF-Held Areas), 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/3kwYnZA „ЦЈТФ-ОИР [Здружените сили - Операција инхерентно решение] соопшти дека во Сирија, ИСИС исто така главно се потпирала на мало оружје и импровизирани експлозивни направи за да ги нападнат Сириските демократски сили (СДФ) и Сирискиот режим и прорежимските сили. ИСИС исто така тврдеше дека извршила атентат врз цивили и безбедносни сили за кои верувала дека се „шпиони"; Стејт департментот на САД/Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение", квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави (US Department of Defense / Lead Inspector General for Operation Inherent Resolve, Quarterly Report to the United States Congress): 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 3. Според ИЦГ, „Ваквите напади имаат за цел да ги ослабат СДФ и да го тероризираат локалното население за да не соработуваат со властите. Стравот од одмазда на ИСИС ѝ наштети на можноста на СДФ да собере разузнавачки информации потребни за ефективни

помеѓу курдскиот „Асајиш“ и владините сили долж линиите на поделба во Покраините Хасака и Даир Ез-Заур.[83]

Подрачјата под контрола на СДС редовно се случуваат напади со ИЕУ и други видови на напади на чијашто мета се цивилите и безбедносните сили,[84] атентати на (поранешни) членови и команданти на

мерки за контрабунт. Жителите сметаат дека истрајноста на активностите на ИСИС делумно се должи на недостатокот на доверба на народот во долготрајното присуство на американските трупи во источна Сирија. Групите на ИСИС исто така имаа корист од недовербата меѓу локалното население и СДФ – влошено со исклучувањето на локалните арапски водачи од донесување одлуки – што им дава простор на милитантите да дејствуваат меѓу населението“; ИЦГ, Слабоста на Северна Сирија (ICG, The Fragility of Northern Syria), 26 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030648.html. Според Николас А. Херас, раководител на Програмата за безбедност на Блискиот исток во ИВС, „Заканата од големи операции на ИСИС против СДФ претстав ува јасна и присутна опасност за стабилноста на поредокот после ИСИС во североисточна Сирија“; „Курдистан 24“, Анти-ИСИС силите уапсија 4 групи на ИСИС во Сирија со поддршка на коалицијата (Kurdistan 24, Anti-ISIS Forces Arrest 4 ISIS Cells in Syria with Coalition Support), 14 април 2020 година, https://bit.ly/30j2MqY.

[83] Од јули 2012 година, контролата во градовите Камишли и Хасакех е поделена меѓу ААНЕС од една страна и сириската влада и провладините сили од друга страна. „Големото присуство на режимот во Хасаках и Камишли ги опфаќа гувернерството, судницата, општината, провинцискиот совет, граѓанскиот регистар и регистарот на земјиште, директоратот за транспорт, полицијата, јавните банки, директоратот за образование и главните канцеларии на партијата Баат. Исто така, ги вклучува и трите главни разузнавачки канцеларии (воена, национална безбедност и политичка). Покрај тоа, режимот одржа значително присуство на редовни вооружени сили во тие енклави, меѓу неколку витални средства (како што се аеродромот Камишли и критичните воени бази) во гувернoратот Хасаках“; „Четхам хаус“, Проценка на контролата и динамиката на моќта во Сирија (Chatham House, Assessing Control and Power Dynamics in Syria), ноември 2020 година, https://bit.ly/2K3xAWP, стр. 10. Се известува дека безбедносната состојба во градовите е релативно стабилна, иако во неколку наврати се пријавени тензии и судири меѓу двете страни, вклучително и во април 2020 година и во јануари/февруари 2021 година. „Градовите Камишли и градовите на Ал Хасаках во гувернoратот Ал Хасаках остануваат под контрола на СДФ со неколку маалски делови под контрола на сириската влада. Ова предизвика тензии меѓу СДФ и војниците на сириската влада, повремено прераснувајќи во судири меѓу двете страни. Од декември 2020 година, се случиле помали инциденти меѓу СДФ и сириската влада, вклучително и апсења и судири. Од 13-14 јануари [2021 година], СДФ ги опседна населбите под контрола на сириската влада во Камишли и градот Ал Хасаках. Курдските службеници ја обвинуваат сириската влада за тензиите, критикувајќи ги ограничувањата од страна на сириската влада за движење на луѓе и стока во подрачјата на гувернoратот Алепо, контролирани од Курдите“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary) 1-7 февруари 2021 година, 10 февруари 2021 година, http://bit.ly/37EwsBz. Види, исто така, СОЧП, Тензиите растат: НДФ собра трупи во Ал Камишли и пукаше на контролен пункт во Асаиш (SOHR, Rising Tension: NDF Amass Troops in Al-Qamishli and Open Fire on Asayish Checkpoint), 14 февруари 2021 година, http://bit.ly/3r31CKJ; ВОА, Тензиите остануваат по судирот на курдските и владините сили во Камишли во Сирија (VOA, Tensions Remain after Kurdish, Government Forces Clash in Syria's Qamishli), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/3oiLYJ8; СОЧП, По посредништвото на Русија: Судирите во Камишли престанаа, откако беа повредени шест членови на НДФ (SOHR, After Russia’s Mediation: Clashes Ceased in Al-Qamishli, after Injury of Six NDF Members), 23 јануари 2020 година, http://bit.ly/2MnO3pB; СОЧП, Тензиите растат: „Силите за самоодбрана“ го заседоа телекомуникацискиот центар на режимот во северна Ал Хасака (SOHR, Rising Tension: “Self-Defence Forces” Seize Regime’s Telecommunication Center in Northern Al-Hasakah), 12 јули 2020 година, https://bit.ly/38MhJ7d; СОЧП, Тензиите меѓу Асаиш-НДФ растат: Жестоки судири помеѓу двете сили во Ал Камишли, руските сили се вмешуваат (SOHR, Asayish-NDF Escalating Tension: Fierce Clashes Erupts Between Both Powers in Al-Qamishly, and Russian Forces Interfere), 21 април 2020 година, https://bit.ly/2YnD0iB; СОЧП, НДФ отворија оган врз конвојот возила во Ал Камишли, убивајќи член на асаишките сили (SOHR, NDF Open Fire on Convoy of Vehicles in Al-Qamishli Leaving Member of Asayish Forces Dead), 4 април 2020 година, https://bit.ly/2YoaxJE. Повремени престрелки исто така се пријавени и во Даир Ез-Заур; СОЧП, Избија судири меѓу иранските милиции и СДФ на бреговите на реката Еуфрат (SOHR, Clashes Erupt Between Iranian Militias and SDF on the Euphrates River Banks), 26 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZU4H3E; СОЧП, Девојче убиено за време на судирите меѓу сирискиот режим и СДФ во близина на градот Тејбан во Деир Ез Зур на 12 декември (SOHR, Girl Killed During Clashes Between Syrian Regime and SDF near Theyban Town in Deir Ez-Zour on Dec 12), 14 декември 2020 година, https://bit.ly/2Klo2GB; СОЧП, Силите на режимот ги гранатираат позициите на СДФ на брегот на реката Еуфрат (SOHR, Deir ez-Zor Countryside: Regime Forces Shell SDF Positions on the Bank of Euphrates River), 26 септември 2020 година, https://bit.ly/3i0RvAQ.

[84] ИСИС или презеде одговорност за голем број напади, или истите ѝ беа препишани. „Во 2020 година, активистите на СОЧП документираа повеќе од 480 операции на групите на ИСИС во подрачјата под контрола на СДФ во Деир Езор, Ал Хасаках, Ал Рака и Манбиџ. Овие операции, вклучително и детонации, заседи и напади, се одговорни за смртта на 208 лица: 86 цивили, вклучително 10 деца и шест жени и 122 борци на СДФ“; СОЧП, „Исламска држава“ во 2020 година: Убиени 780 војници на режимот и лојалисти во сириската пустина и речиси 500 операции на групите на ИСИС извршени во подрачјата под контрола на СДФ оставија над 200 лица загинати (SOHR, “Islamic State” in 2020: 780 Regime Soldiers and Loyalists Killed in the Syrian Desert, and Nearly 500 Operations by ISIS Cells in SDF-Controlled Areas Leave over 200 Persons Dead), 29 декември 2020 година, http://bit.ly/38atjKy. За нападите во

СДС и „Асајиш“,[85] како и напади врз они за кои се претпоставува дека соработуваат со СДС и АУСИС.[86] Се известува дека во Североисточна Сирија продолжуваат воените операции и акциите на пасење на

подрачјата под контрола на СДФ, главно, но не исклучиво, во гуверноратот Даир Ез-Заур, види на пример, Најновите информации за експлозијата во Ал Бусајра: Се зголемува бројот на повредени во експлозијата која таргетираше соработници на СДФ, источно од Деир ез Зор (Al-Busayrah Explosion Update: Number of People Injured Rises in Blast Targeting Collaborators with SDF, East of Deir ez-Zor), 20 февруари 2021 година, https://bit.ly/37zAgnG; СОЧП, Нов подем на ИСИС: Четворица борци на СДФ загинаа во напад на нивниот контролен пункт во покраината на Деир Езор (SOHR, ISIS Resurgence: Four SDF Fighters Killed in Attack on Their Checkpoint in Deir Ezzor Countryside), 9 февруари 2021 година, https://bit.ly/3umt6wK; СОЧП, Вооружен напад во Ал Рака: Седум членови на Асаиш убиени и повредени од групи на ИСИС на контролен пункт во западната покраина (SOHR, Al-Raqqah Armed Attack: Seven Asayish Members Killed and Injured by ISIS Cells at Checkpoint in Western Countryside), 8 февруари 2021 година, https://bit.ly/3ue0uWJ; СОЧП, Непознати напаѓачи го нападнаа контролниот пункт на СДФ, а СДФ заплени автомобил бомба наменета да се детонира во покраината на Деир ез Зор (SOHR, Unknown Assailants Attack SDF Checkpoint, and SDF Seizes Car-Bomb Intended to Be Detonated in Deir ez-Zor) Countryside, 7 февруари 2021 година, https://bit.ly/3dyiZPv; СОЧП, Безбедносен хаос во Ал Рака: Експлодираше ИЕУ во цивилен автомобил во центарот на градот (SOHR, Security Chaos in Al-Raqqa: IED Explodes in Civilian Car in Centre of the City), 10 јануари 2021 година, http://bit.ly/3qIKfyt; СОЧП, Експлодираше ИЕУ во воено возило во градот Ал Рака (SOHR, IED Explodes in Military Vehicle in Al-Raqqah City), 4 јануари 2021 година, http://bit.ly/3qJVRBB; СОЧП, Напад со ИЕУ: Атентат врз шефот на локалниот совет во западната покраина на Деир ез Зор (SOHR, IED Attack: Assassination on Head of Local Council in Western Deir ez-Zor Countryside), 22 декември 2020 година, http://bit.ly/37G4Oop; СОЧП, Подрачја под контрола на СДФ за две недели: 20 напади од страна на групи на ИСИС оставија речиси 15 луѓе загинати и ранети (SOHR, SDF-Controlled Areas in Two Weeks: 20 Attacks by ISIS Cells Leaves Nearly 15 People Dead and Wounded), 14 декември 2020 година, http://bit.ly/3gP1JFn; СОЧП, Експлодираше ИЕУ во возило на претседател на локален совет во источен Деир Езор (SOHR, IED Explodes in Vehicle of Chairman of Local Council in Eastern Deir Ezzor), 22 ноември 2020 година, https://bit.ly/36iuhUd.

[85] Во ноември 2020 година, „ИСИС презеде одговорност за атентатот на директорот на одделот за нафта во рамките на граѓанскиот совет во Ал Сабха поддржан од Сириските демократски сили (СДФ) на 29 октомври. Можни милитанти на ИСИС се обидоа и не успеаја да го убијат Абу Кавула, шефот на воениот совет на Деир е Зор во градот Хасаках, провинцијата Хасаках, на 1 ноември. ИСИС исто така презеде одговорност за атентатот на командантот Хафал Риад на Курдските сили за внатрешна безбедност во Маркада, провинцијата Хасаках, на истиот ден“; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 28 октомври – 10 ноември 2020 година, 13 ноември 2020 година, https://bit.ly/3uBLHW7. „Групите поврзани со Исламската држава (ИС) вршат атентати врз Сириските демократски сили (СДФ) предводени од Курдите во Даир Ез-Заур, во источна Сирија“; Al-Monitor, Islamic State Regroups in Syrian Kurdish Region, 10 ноември 2020 година, https://bit.ly/2JZKmpr. Види, на пример СОЧП, Двајца припадници на силите за самоодбрана загинаа во руралниот дел на Ал Хасака (SOHR, Two Members of Self-Defense Forces Killed in Rural Al-Hasakah), 26 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZSOaxb; СОЧП, Деир Езор: Припадниците на ИСИС им се заканиваат на жителите да ги убијат своите синови ако не престанат да работат за СДФ (SOHR, Deir Ezzor: ISIS Members Threaten Residents to Kill Their Sons if not Give Up Working for SDF), 14 февруари 2021 година, https://bit.ly/3qFo1gR; СОЧП, Атентат таргетираше припадик на Асаиш во источен Деир ез Зор (SOHR, Assassination Targeting Asayish Member in Eastern Deir ez-Zor), 12 февруари 2021 година, https://bit.ly/3sjJVa5; СОЧП, Во светлина на безбедносниот хаос и активностите на групите на ИСИС: Непознати вооружени лица убија припадник на СДФ во покраината на Деир ез Зор (SOHR, In Light of Security Chaos and ISIS Cells' Activities: Unknown Gunmen Assassinate SDF Member in Deir ez-Zor Countryside), 11 февруари 2021 година, https://bit.ly/2M8R3GG; СОЧП, Две вооружени лица убија припадник на СДФ во покраината на Деир ез Зор (SOHR, Two Gunmen Assassinate SDF Member in Deir ez-Zor Countryside), 3 февруари 2021 година, http://bit.ly/2Mb6tu4; СОЧП, Припадник на „Ал Асаиш“ убиен во источната покраина (SOHR, "Al-Asaish" Member Assassinated in Eastern Countryside), 1 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZFwt3P; СОЧП, Припадник на Асаиш убиен во Ал Рака, а контролен пункт на СДФ нападнат во Деир Езор (SOHR, Asayish Member Assassinated in Al-Raqqah, and SDF Security Checkpoint Attacked in Deir Ezzor), 21 јануари 2021 година, http://bit.ly/37EeQ8W; СОЧП, Непознати вооружени лица детонираа куќа на припадник на СДФ во руралниот дел на Деир ез Зор (SOHR, Unknown Gunmen Detonate House of SDF Member in Rural Deir ez-Zor), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/3pC5YHa; СОЧП, Непознати вооружени напаѓачи го нападнаа врвниот командант на СДФ (SOHR, Unknown Gunmen Attack SDF Top Commander), 19 јануари 2021 година, http://bit.ly/3bqXNIE.

[86] „(...) локалните заедници во регионот [Даир Ез-Заур] се соочуваат со таргетирани напади од борците на ИСИС кои сакаат да ја поткопаат поддршката за СДФ“; Стејт департментот на САД / Главниот генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 јануари 2020 година – 31 март 2020 година, 13 мај 2020 година, https://bit.ly/2Y62Skk, стр. 55. Види, исто така, Дел III.A.7.

лица под сомневање дека се поврзани со ИСИЛ,[87] кои повремено резултираат и со цивилни жртви.[88]

Непостојаната безбедносна состојба се усложнува и со грижата дека ИСИЛ настојува да ги ослободи борците што се држат во притворите под управа на СДС за да си ги дополнат борбените редови. Во 2019 и 2020 година беа забележани и неколку бунтови и бегства од затвор од помали размери.[89] Понатаму, за ИСИЛ се известува дека ги користат камповите за раселените лица на Североистокот,[90] каде што се сместени илјадници жени за кои се верува дека се привrзаници на ИСИЛ или се членови

[87] Види, на пример ВОА, Силите поддржани од САД ја зајакнуваат кампањата против ИД во источна Сирија (VOA, US-Backed Forces Stepping Up Campaign Against IS in Eastern Syria), 8 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bB2MXi; „Рудав“, СДФ уапси десетици осомничени припадници на ИСИС во операција на границата Сирија-Ирак (Rudaw, SDF Arrests Tens of ISIS Suspects in Operation on Syria-Iraq Border), 5 февруари 2021 година, http://bit.ly/2MvOVsV; СОЧП, Поддржани од хеликоптери на коалицијата: СДФ навлегоа во шест села, апсејќи десетици луѓе во покраината на Ал Хасака (SOHR, Backed by Coalition Helicopters: SDF Storm Six Villages, Arresting Tens of People in Al-Hasakah Countryside), 4 февруари 2021 година, http://bit.ly/3umCr7N; СОЧП, СДФ навлезе во повеќе подрачја во западен Деир Езор во потрага по лица осомничени за „припадност и работа со ИСИС“ (SOHR, SDF Storm Several Areas in Western Deir Ezzor, Searching for Individuals Suspected of “Belonging and Dealing with ISIS”), 21 јануари 2021 година, http://bit.ly/3pHIiB9. Сепак, според ЦЈТФ-ОИР на американската влада, „тековната тензија со Турција долж границата со северна Сирија продолжува да ги повлекува силите на СДФ и да одвлекува внимание од борбата за пораз на ИСИС“; Стејт департментот на САД / Главниот генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 јануари 2020 година – 31 март 2020 година, 13 мај 2020 година, https://bit.ly/2Y62Skk, стр. 55.

[88] „(...) коалицијата предводена од САД и Сириските демократски сили, исто така, спроведоа заеднички патроли за да ги таргетираат преостанатите групи на ИСИС. И покрај тоа што наводно биле внимателно испланирани и спроведени за да се обезбеди високо ниво на точност, овие операции доведоа до цивилни жртви“; СМЧП, На 9-годишнината од народното востание, документирана е смртта на 226,246 цивили, вклучувајќи 14,391 како резултат на тортура, покрај присилното исчезнување на 100,000 и раселувањето на 15,2 милиони Сирийци (SNHR, On the 9th Anniversary of the Popular Uprising, the Deaths of 226,247 Civilians Have Been Documented, Including 14,391 Due to Torture, along with the Enforced Disappearance of 100,000, and the Displacement of 15.2 Million Syrians), 15 март 2020 година, https://bit.ly/3dsUiAC, стр. 3. Види, на пример СМЧП, Сириските демократски сили убија цивил во предградие во градот Деир Ез Зур на 22 мај (SNHR, Syrian Democratic Forces Killed a Civilian in al Shheil City in Deir Ez-Zour Suburbs on May 22), 22 мај 2020 година, https://bit.ly/2WezZkC; СМЧП, СДФ уби цивил го градот Тал Рефат во Алепо (SNHR, SDF Killed a Civilian in Tal Ref’at City in Aleppo), on March 10, 12 март 2020 година, https://bit.ly/3gPL9nz. Види, исто така, Дел II.Д.2.

[89] Според ЦЈТФ-ОИР, СДФ држи околу 2,000 странски борци и 8,000 борци од Ирак и Сирија во приближно 20 центри за притвор во североисточна Сирија. Според ЦЈТФ-ОИР, „ризикот од масовно пробивање не може да се намали“; Стејт департментот на САД / Главниот генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 4-5. Според Николас Херас, раководител на Програмата за безбедност на Блискиот Исток во ИВС, „ИСИС, исто така, има долготрајна политика да ги извади своите борци од затвор, што ги прави овие објекти на СДФ фокусот на напорите на ИСИС да ги надополнат своите редови во Сирија и Ирак“; „Њујорк тајмс“, Затворениците на ИСИС закана за американската мисија во североисточна Сирија (New York Times, ISIS Prisoners Threaten U.S. Mission in Northeastern Syria), 25 мај 2020 година, https://nyti.ms/2Y3rBph. Види, исто така, СОЧП, Стражарите во Централниот затвор во ал Рака го спречија обидот за бегство на затворениците на ИСИС (SOHR, Guards of al-Raqqa Central Prison Foil Escape Attempt of ISIS Prisoners), 15 декември 2020 година, https://bit.ly/34d1wqE; СОЧП, Внатрешните безбедносни сили го спречија најголемиот обид за бегство во кампот ал Хол (SOHR, Internal Security Forces Foil Biggest Mass Escape Attempt in al-Hawl Camp), 13 септември 2020 година, https://bit.ly/2DZboub; СОЧП, Неодамнешни немири во затворот Гувејран: План за изненадување и многу жртви меѓу безбедносните сили и затворениците (SOHR, Recent Riot in Ghuwayran Prison: Surprise Plan and Many Casualties among Security Forces and Prisoners), 30 јули 2020 година, https://bit.ly/30nAewb; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 29 јуни - 5 јули 2020 година, 10 јули 2020 година, https://bit.ly/2ZidUDA, стр. 6; АП, Неколку милитанти на ИСИС сѐ уште на слобода по бегството од затвор во североисточна Сирија (AP, Some ISIS Militants still on the Loose after Escaping Jail in Northeast Syria), 17 мај 2020 година, https://bit.ly/2UMJXc7; „Вашингтон пост“, Силите предводени од Курдите го задушија бунтот на притворениците на ИСИС во затвор во Сирија (Washington Post, Kurdish-Led Forces Put Down Revolt by ISIS Detainees at Prison in Syria), 30 март 2020 година, https://wapo.st/2Y1oyhq; Вашингтонски Институт, Една година од Багуз, Исламската држава не е ниту поразена, ниту во подем (засега) (Washington Institute, A Year Since Baghuz, the Islamic State Is Neither Defeated nor Resurging (Yet)), 25 март 2020 година, https://bit.ly/2N5PxBX.

[90] Според ЦГП, „камповите се длабоко нестабилни и несигурни“; ЦГП, Децата на притворениците на ИСИС: дилемата на Европа (CGP, The Children of ISIS Detainees: Europe's Dilemma), јуни 2020 година, https://bit.ly/2YVMemp, стр. 7. „Во камповите за раселени лица, неопределен број на поддржувачи на ИСИС, кои живеат меѓу претежно жени и деца, работат во она што ЦЈТФ-ОИР го опиша како „релативно толерантна средина““; Главниот генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 јануари 2020 година – 31 март 2020 година, 13 мај 2020 година, https://bit.ly/2Y62Skk, стр. 6.

на семејствата на борците на ИСИЛ, како и нивни деца,[91] како полигон за регрутација,[92] и го спроведува своето строго толкување на шеријатското право врз жителите на кампот.[93] СДС ослободи илјадници сириски жители на камповите со цел да се вратат во своите домови во Покраините Даир Ез-Заур, Хасака и Рака.[94]

Во арапските подрачја под контрола на СДС се случуваат редовни протести од страна на локалното население против произволните апсења, присилното регрутирање, сè полошите услови на живеење, и политичката маргинализација. За некои протести се известува дека биле задушени насилно,

[91] „(...) околу 90,000 Сирийци, Ирачани и други „државјани на трети земји“ за кои се претпоставува дека имаат семејни врски со членовите на ИСИЛ се затворени во пренатрупани кампови за раселени лица, како што се Ал Хол и Ал Рој. Додека мнозинството од нив беа префрлени во овие кампови во 2019 година, по поразот на ИСИЛ во нивното последно упориште во Источен Даир Ез-Заур, илјадници други беа задржани во кампот во Ал Хол од 2016 година.“ Од нив, речиси 58,000 се деца, огромното мнозинство од кои со потекло од Сирија и Ирак; ОХЦХР, Башалет ги повика државите да им помогнат на своите државјани кои се заглавени во сириските кампови (OHCHR, Bachelet Urges States to Help Their Nationals Stranded in Syrian Camps), 22 јуни 2020 година, https://shar.es/ab3jGg.

[92] „Во ал Хол, индоктринирањето на децата од страна на групата и спроведувањето на строго читање на шеријатскиот закон сè уште е во тек, што предизвикува загриженост за благосостојбата на децата (индоктринација како злоупотреба) и потенцијалните безбедносни ризици во иднина заради нивното остав ање во камповите.“ И понатаму: „Камповите како ал Хол и Рој се изложени на сериозен ризик да служат како готова „шведска маса“ за регрутирање на групата“; ЦГП, Децата на притворениците на ИСИС: дилемата на Европа (CGP, The Children of ISIS Detainees: Europe's Dilemma), јуни 2020 година, https://bit.ly/2YVMemp, стр. 8, 9. Според ЦЈТФ-ОИР, „активистите на ИСИС во камповите, особено во Ал Хол, се во можност да регрутираат мажи и жени од ранливи населенија и да ги индоктринираат младите“; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 јануари 2020 година – 31 март 2020 година, 13 мај 2020 година, https://bit.ly/2Y62Skk, стр. 53.

[93] „Во ал Хол, каде што се наоѓаат повеќето жени и деца од Европа, најекстремните жители презедоа контрола врз поголемиот дел од кампот. Хисбата (религиска полиција) на групата спроведува правда во кампот и има извршено повеќекратни егзекуции“; ЦГП, Децата на притворениците на ИСИС: дилемата на Европа (CGP, The Children of ISIS Detainees: Europe's Dilemma), јуни 2020 година, https://bit.ly/2YVMemp, стр. 8. „Во внатрешноста на анексираниот дел од кампот Хаул, симпатизерите на ИСИЛ формираа женска полиција за морал за да го следат придржувањето кон кодексите за облекување и да спроведуваат казни врз жените за кои смета дека се „неверници““; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 62. Види, исто така, Вашингтонски институт, Вилајат ел Хол: Следната Исламска држава „останува“ и се инкубира (Washington Institute, Wilayat al-Hawl: 'Remaining' and Incubating the Next Islamic State), 19 октомври 2019 година, https://bit.ly/2C9ODCu, стр. 6-8 (со примери). Во неколку наврати, жителите на кампот биле нападнати и убиени од поддржувачи на ИСИС во кампот Ал Хол (гувернорат Хасакех) заради нивното спротивставување на идеологијата на ИСИС или нивната поврзаност со Курдските безбедносни сили (Асаиш). Истакнато зголемување на убиства беше забележано на почетокот на 2021 година; СОЧП, 22 убиства во „мини-државата Ал Хол“ во 2021 година: Сирийка пронајдена мртва во својот шатор (SOHR, 22 Murders in “Al-Hawl Mini-State” in 2021: Syrian Woman Found Dead in Her Tent), 25 февруари 2021 година, http://bit.ly/3r28ok1; „Сирија дајрект“, „Емират Ал Хол“: Како ИСИС го претвора кампот кој наликува на затвор во упориште (Syria Direct, ‘Al-Hol Emirate’: How ISIS Turns the Prison-Like Camp into a Stronghold), 1 февруари 2021 година, http://bit.ly/3pZVv8M; ООН, Сирискиот камп Ал Хол (UN, Syria Al Hol Camp), 22 јануари 2021 година, http://bit.ly/3ktATVh.

[94] Првично, заминувањето на претежно жени и деца во нивните подрачја на потекло се засноваше на спонзорирање на овие лица од племенски фигури. Во октомври 2020 година, ААНЕС го објави својот план за ослободување на сите Сирийци кои се наоѓаа во кампот Ал Хол без спонзорство од племиња. Околу 1,300 лица заминаа од кампот Ал Хол во октомври и ноември 2020 година и 314 заминувања во јануари и февруари 2021 година. На некои семејства, наводно, не им било дозволено да заминат заради нецелосни документи за идентификација; Фонд за деца на Обединетите нации (УНИЦЕФ), Извештај на УНИЦЕФ за хуманитарната состојба во цела Сирија: јануари 2021 година, 1 март 2021 година, https://bit.ly/3b3FJW6, стр. 2; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 13. Види, исто така ВОА, Ослободени повеќе сириски државјани од кампот Ал Хол (VOA, More Syrian Nationals Released from al-Hol Camp), 23 февруари 2021 година, http://bit.ly/3qYfzJS; „Д њу хјуманитаријан“, Напуштајќи го озлогласениот сириски камп Ал Хол, цивилите немаат кај да се вратат дома (The New Humanitarian, Leaving Syria’s Notorious al-Hol Camp, Civilians Find Little to Go Home To), 14 јануари 2021 година, http://bit.ly/2M1J9OU; SOHR, 67 Families from Eastern Aleppo Countryside Prepare to Leave the Camp in few Hours, 28 јануари 2021 година, http://bit.ly/3bpoa1O; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 9; ВОА, Семејствата на Исламската држава ќе бидат исчистени од кампот ал Хол (VOA, Islamic State Families to Be Cleared from al-Hol Camp), 5 октомври 2020 година, http://bit.ly/3b4GIFO.

вклучително и со отворање оган врз протестирачите и нивно апсење.[95] Тензиите уште повеќе се засилија по атентатот на арапските племенски водачи на почетокот на август 2020 година, по што се извести за обновување на протестите.[96] На почетокот на 2021 година се известуваше и за засилени тензии помеѓу АУСИС и наставниците, поради барањето на наставниците да предаваат според официјалната наставна програма на Сирија. Спорот прераснал во протести, кои завршиле со произволни апсења и претепувања, како на наставници така и на ученици.[97]

Исто така се известуваше и злоупотреби на човековите права на цивилите од страна на СДС, НОО и институциите на АУСИС,[98] како и од страна на ИСИЛ.[99]

---

[95] На пример, „На 4 јуни [2020 година], еден маж цивил беше убиен, а тројца други беа наводно повредени од мало огнено оружје кога Сириските демократски сили пукаа во воздухот за да ги растераат мирните демонстранти во градот Шададах во јужна рурална Хасаках“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 20 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036556.html, стр. 20. „Зголемениот судир со племињата во источна Сирија може да доведе до тоа СДФ да спроведе контрабунт. Исто така, честопати СДФ реагира на зголемувањето на локалните протести со помош на тактики кои предизвикуваат појава на цивилни жртви, како и недостаток на гориво“; ИЦГ, Се прави дупка во вода во североисточниот дел на Сирија (ICG, Squaring the Circles in Syria’s North East), 31 јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2014214.html, стр. 21. Види, исто така, „Ал монитор“, Продолжуваат протестите и информатичката војна во сирискиот Деир ез Зор (Al-Monitor, Protests, Info Warfare Continue in Syria’s Deir ez-Zor), 22 јануари 2021 година, http://bit.ly/37VgrYi; СОЧП, СДФ навлезе во неколку подрачја во покраината на Деир Езор, апсејќи 17 млади луѓе (SOHR, SDF Storm Several Areas in Deir Ezzor Countryside, Arresting 17 Young People), 22 јануари 2021 година, http://bit.ly/37BBH5j; СОЧП, Отворен оган повреди дете додека СДФ се обидуваше да ги растера демонстрантите (SOHR, Live Gunfire Injures Child, as SDF Attempting to Disperse Protesters), 3 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sghKZt; СМЧП, СДФ уапси цивили во гуверноратот Деир Ез Зор на 16 декември (SNHR, SDF Arrested Civilians in Deir Ez-Zour Governorate on December 16), 18 декември 2020 година, http://bit.ly/3h6s1Dh; СМЧП, Сириските демократски сили убија цивил во градот ал Шадади во Хасака на 4 јуни (SNHR, Syrian Democratic Forces Killed in Civilian in al Shaddadi City in Hasaka on June 4), 8 јуни 2020 година, https://bit.ly/3fmy3hq; СОЧП, Припадници упаднаа во село при што се уапсени осум цивили кои учествуваа во протестите и присилно го растераа протестот во руралниот дел на Деир ез Зор (SOHR, Members Storms Village Arresting Eight Civilians Participating in Protests, and Disperses Demonstration by Force in Rural Deir ez-Zor), 8 јуни 2020 година, https://bit.ly/30DjzFm.

[96] „Овие атентати предизвикаа широко распространет гнев меѓу руралните арапски пчемиња во Деир ез Зор, што кулминираше на 4 август [2020 година] во повеќе демонстрации против Сириските демократски сили (СДФ) во регионот. Овие демонстрации повремено стануваа насилни, како што беше случајот во Хавајеј, каде пет цивили и четири членови на СДФ беа ранети во престрелка. Локалните жители од градовите Тибан и Шихеил, исто така, излегоа на улиците да го осудат пристапот на СДФ кон безбедноста, а како резултат, наводно, биле уапсени седум цивили“; ЦОАИ, Сирија Апдејт (COAR, Syria Update), 17 август 2020 година, https://bit.ly/3gfueu2. „За време на демонстрациите во градот Ал Хавајиј [гуверноратот Даир Ез-Заур], борците на СДФ насилно ги растераа протестите, ранувајќи 5 демонстранти. Ак Хавајиј е местото каде на 2 август [2020 година] неидентификуваните вооружени лица извршија атентат врз старешина на племето Акидат, што доведе до тековните протести. По протестите, СДФ воведе полициски час и воспостав и нови контролни пунктови во источниот дел на гуверноратот Деир ез-Зор“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 3-9 август 2020 година, 14 август 2020 година, https://bit.ly/2YjKdkv. „Случувањата се знак на продлабочување на етничкиот судир меѓу арапските племиња и СДФ, кои се чини дека не успеаја да ги освојат срцата и умовите на жителите во регионот под нивна контрола. Локалните жители се жалат за недостаток на услуги, зголемен криминал, недостаток на гориво, како и зголемено курдско влијание“; „Д њу араб“, Лидерот на арапско племе повика на „вооружен отпор“ против СДФ сред тензиите во Деир Аз Зур (The New Arab, Arab Tribal Leader Urges ‘Armed Resistance’ Against SDF amid Deir Az-Zour Tensions), 12 август 2020 година, https://bit.ly/3hfweUt. Види, исто така, Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 10-16 август 2020 година, 21 август 2020 година, https://bit.ly/3ldXZir, стр. 5.

[97] Помеѓу јануари и 15 февруари 2021 година, СНХР забележа апсење на најмалку 27 настав ници „поради нивното предавање на настав ната програма што ја користеше сирискиот режим.“ Понатаму, СНХР истакна дека 14 од овие настав ници беа ослободени под услов да не ја предаваат владината настав на програма; СМЧП, Сириските демократски сили уапсија/приведоа најмалку 61 наставник поради образовни програми и за присилна регрутација од почетокот на 2021 година (SNHR, Syrian Democratic Forces Have Arrested/ Detained at least 61 Teachers over Educational Curricula and for Forced Conscription since the Beginning of 2021), 19 февруари 2021 година, https://bit.ly/3kfRGer, стр. 5. Види, исто така, Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 8-14 февруари 2021 година, 18 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aJkZ5J; СОЧП, Силите на Асаиш уапсија четири наставници во Амуда за „предавање според наставната програма на сирискиот режим“ (SOHR, Asayish Forces Arrest Four Teachers in Amouda for “Teaching Lessons of Syrian Regime Curricula”), 7 февруари 2021 година, http://bit.ly/3dEZyEH.

[98] Види Дел II.Д.2.

[99] Види Дел II.Д.5.

3) Безбедноста во подрачјата под de facto контрола на ХТШ и антивладините вооружени групи

Подрачјата во и околу Покраината Идлиб се последната поголема територија што остана под контрола на антивладините вооружени групи, при што ХТШ преовладува во подрачјето и воено и административно.[100] Во други вооружени актери присутни во подрачјето спаѓаат и групите поврзани со НОФ/СНА, коишто се поддржани од Турција;[101] „Хурас Ал-Дин“ како привrзаници на „Ал-Каеда“;[102]и Туркестанската исламска партија (ТИП).[103] Наводно и ИСИЛ е сè уште присутна во ограничен број.[104]

---

[100] Цивилната армија на ХТШ, Сириската влада за спас, формирана во ноември 2017 година, е административно тело што управува со подрачјето; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 5; ЕСНО, Нова Газа: Граничната политика на Турција во Северна Сирија (ECFR, A New Gaza: Turkey’s Border Policy in Northern Syria), мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032219.html, стр. 13; ИЦГ, Најдоброто од лошите опции за сирискиот Идлиб (ICG, The Best of Bad Options for Syria’s Idlib), 14 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2006019.html, стр. 9-13.

[101] НЛФ (Ал Џабха Ал Ватанија лил Тахрир), сојуз на претежно националистички исламисти и вооружени групи поврзани со ФСА, беше создаден во Идлиб во мај 2018 година. Во октомври 2019 година, стана дел од СНА, поддржана од Турција; ХРВ, „Таргетирање на животот во Идлиб“: Сириски и руски напади врз цивилна инфраструктура (HRW, “Targeting Life in Idlib”: Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure), 15 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039286.html, стр. 3; Институт Клингендел, Стратегии на воено војнување на турските полномошници во северна Сирија: Назад со одмазда (Clingendael Institute, Strategies of Turkish Proxy Warfare in Northern Syria: Back with a Vengeance), ноември 2019 година, https://bit.ly/37xNqk5, стр. 4.

[102] ХАД „дејствува во Идлиб и неговите предградија и се проценува дека има меѓу 3,500 и 5,000 борци, од кои најмалку половина се странски терористички борци од земјите што ги вклучуваат Египет, Јордан, Мароко, Саудиска Арабија и Тунис. ХАД повеќе се придржува кон глобална, отколку локална сириска агенда. (...) Земјите-членки оценија дека ХАД е состав ен од број мали фракции, вклучувајќи ги Џунд Ал-Малахим, Џаиш Ал-Сахел, Џаиш Ал-Бадјах, Сараја Ал-Сахел, Сараја Кабул, Џунд Ал-Шарија, Ансар Ал-Фурган, Сараја Ал-Гота, Абу Бакер, биргадата Ал Сидеек, бригадата Обаидах Ал-Џара, Сараја Ал-Гурабаа, бригадите Џунд Ал-Шам, бригадите Фурсан Ал-Ејман, силите Ал-Нукба, групата Абдула Азам и бригадата Усуд Ал-Тавхид“; СБОН, Писмо од 20 јануари 2020 година (UNSC, Letter Dated 20 January 2020), www.ecoi.net/en/document/2024173.html, став 16. Во средината на јуни 2020 година, ХАД, заедно со другите партнери (Џамаат Ансар Ал-Ислам, Џабхат Ансар Ал-Дин, Тансикијат Ал-Џихад и Лива Ал-Мукатилин Ал-Ансар) основаа заедничка просторија за воени операции („Fathbatou“ / „Бидете непоколебливи“) со цел да ги координираат нивните напори во борбата против владините сили. Оттогаш, имало постојани судири помеѓу ХТШ и „Фатбату“, при што ХТШ ја укина просторијата за операции на крајот на јуни 2020 година. Според центарот Картер, „Во моментов во северозападна Сирија, нема друга недржавна вооружена група што може да го оспори владеењето на ХТШ“; Центарот Картер, Моќ преку сила: Хајат Тахрир ал-Шам ја зајакнува контролата во северозападна Сирија (Carter Center, Power Through Strength: Hayat Tahrir al-Sham Solidifying Control in Northwest Syria), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/3629DWP. Види, исто така, ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 10 – 23 јуни 2020 година, 23 јуни 2020 година, https://bit.ly/3imO7S1; ВОА, Џихадистите во сирискиот Идлиб формираат нова „соба за операции“ (VOA, Jihadists in Syria’s Idlib Form New ‘Operations Room’), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/310n7l4.

[103] За преглед на различните недржавни вооружени групи присутни во порачјето Идлиб, види Центарот Картер, Моќ преку сила: Хајат Тахрир ал-Шам ја зајакнува контролата во северозападна Сирија (Carter Center, Power Through Strength: Hayat Tahrir al-Sham Solidifying Control in Northwest Syria), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/3629DWP; „Би-би-си“, Сирија. Кој контролира со Идлиб? (BBC, Syria. Who's in Control of Idlib?), 22 јуни 2019 година, https://bbc.in/2ky7zm1; ИЦГ, Најдоброто од лошите опции за сирискиот Идлиб (ICG, The Best of Bad Options for Syria’s Idlib), 14 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2006019.html, стр. 6-23.

[104] „Додека во регионот Идлиб на северозапад од Сириската Арапска Република доминираше ривалската група Хајат Тахрир Ал-Шам, тој сè уште е важна олеснувачка и транзитна точка за ИСИЛ“; СБОН, Дванаесетти извештај на генералниот секретар за заканата од ИСИЛ (Даеш) за меѓународниот мир и безбедност и опсегот на напорите на Обединетите нации за поддршка на земјите-членки во борбата против заканата (UNSC, Twelfth Report of the Secretary-General on the Threat Posed by ISIL (Da’esh) to International Peace and Security and the Range of United Nations Efforts in Support of Member States in Countering the Threat), 29 јануари 2021 година, S/2021/98, https://bit.ly/2NvRTOw, став 21. „ХТШ е во војна со ИСИС од 2014 година, а по прекинот на нападите во март 2020 година, ХТШ ги ескалираше своите рации и апсења насочени кон спречување на обидите на ИСИС за изградба на прикриена мрежа на групи во Идлиб по нивната загубата на територијалната контрола во источна Сирија“; ИЦГ, Во сирискиот Идлиб, шансата на Вашингтон да размисли за антитероризам (ICG, In Syria’s Idlib, Washington’s Chance to Reimagine Counter-Terrorism), 3 февруари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2044763.html. Види, исто така, СОЧП, Групите на ИСИС отворија оган врз контролниот пункт на ХТШ во близина на регионот Искенедрун, убивајќи двајца припадници (SOHR, ISIS Cells Open Fire on HTS Checkpoint near Iskenedrun Region, Killing Two Members), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/3shHxR0; Центарот Картер, Неделено резиме на

И покрај тоа што беа предмет на договорот за „деескалација“ од 2017 година помеѓу Турција, Русија и Иран; договорот за демилитаризирана зона од 2018 година помеѓу Русија и Турција,[105] и последователни обиди за прекин на огнот,[106] подрачјата во и околу Покраината Идлиб доживеаја неколкукратна ескалација на судирот помеѓу владините сили и ХТШ и другите антивладини вооружени групи во текот на 2019 и 2020 година.[107]Најсериозната ескалација на борбите што се одвиваше од декември 2019 година до почетокот на март 2020 година, резултираше во голем број цивилни жртви,[108] и раселување на близу еден милион луѓе, што претставува најголемо поединечно раселување во Сирија за време на деветгодишниот судир.[109] Со тоа дополнително се влоши постојната хуманитарна криза,[110] и ѝ се нанесоа значителни штети на цивилната инфраструктура, вклучително и здравствените установи, пазарите, училиштата, кампoвите за раселените лица и земјоделските површини.[111] Владината решеност да ги поврати подрачјата во Идлиб исто така резултираа со директни воени конфронтации помеѓу сириските и турските сили.[112] На 6 март 2020 година влезе во сила договорот за прекин на огнот издејствуван од страна на Турција и Русија.[113] Во времето на овој запис, прекинот на огнот начелно се почитуваше, иако сè уште се известува за препукувања, воздушни напади како и артилериски и проектилни гаѓања, со што сè повеќе расте загриженоста од продолжување на непријателства од поголеми размери на Северозападот.[114]

конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary) 11-17 јануари 2021 година, 21 јануари 2021 година, http://bit.ly/2P7vacd.

[105] Види фуснота 30 погоре.

[106] ИЦГ, Замолчување на оружјето во сирискиот Идлиб (ICG, Silencing the Guns in Syria’s Idlib), 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030014.html; ОХЦХР, Сирија: Башалет ги осуди континуираните убиства и раселувања и покрај „прекинот на огнот“ (OHCHR, Syria: Bachelet Condemns Continued Killings and Displacements Despite ‘Ceasefire’), 17 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023148.html; „Ју-ен њуз“, Совет за безбедност: Две нацрт-резолуции, нула концензус за прекин на огнот во сирискиот Идлиб (UN News, Security Council: Two Draft Resolutions, Zero Consensus on Ceasefire in Syria’s Idlib), 19 септември 2019 година, https://bit.ly/2kGqVp7.

[107] ХРВ, „Таргетирање на животот во Идлиб“: Сириски и руски напади врз цивилна инфраструктура (HRW, “Targeting Life in Idlib”: Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure), 15 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039286.html; „Атлантски Совет“, „Фактбокс“: Притисокот на сирискиот режим во провинција на Идлиб, 2 март 2020 година, https://bit.ly/34NwIgA

[108] „Канцеларијата на Високиот комесаријат за човекови права на Обединетите нации потврди дека најмалку 1,750 цивили се убиени од минатиот април [2019]. Вистинскиот број е веројатно поголем. Вкупно 351 цивил е убиен само во последните два месеца. Додека мнозинството од тие цивилни смртни случаи – 94 проценти – се случија во подрачјата под контрола на опозицијата изложени на бомбардирање од страна на провладините сили, 6 проценти се случија во подрачјата под владнина контрола“; СБОН, Состанок бр. 8738 (UNSC, 8738th Meeting), S/PV.8738, 28 февруари 2020 година, https://bit.ly/3g42hWo, стр. 3. Види, исто така, Меѓународен комитет на Црвениот крст (МКЦК), Сирија: Пораст на цивилни жртви, масовно раселување во северозападниот дел на земјата (International Committee of the Red Cross (ICRC), Syria: A Spike in Civilian Casualties, Mass Displacement in Country’s Northwest), 31 јануари 2020 година, https://bit.ly/31n6Rc6; и Дел II.В.

[109] Види Дел II.Г.1.

[110] Види Дел II.Ѓ.2.а.

[111] „Алијансата започна десетици воени и копнени напади врз цивилни објекти и инфраструктура, прекршувајќи ги законите на војна со напаѓање домови, училишта, здравствени установи и пазари - места каде што луѓето живеат, работат и учат“; ХРВ, „Таргетирање на животот во Идлиб“: Сириски и руски напади врз цивилна инфраструктура (HRW, “Targeting Life in Idlib”: Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure), 15 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039286.html, стр. 1. Види, исто така, Дел II.Д.1.

[112] ИПВ, Турција се обврзува кон Идлиб (ISW, Turkey Commits to Idlib), 18 март 2020 година, https://bit.ly/2Y6VuVS; „Њујорк тајмс“, Турција прогласи огромна офанзива против сириската влада (New York Times, Turkey Declares Major Offensive Against Syrian Government), 1 март 2020 година, https://nyti.ms/3fvhUpo; „Д гардијан“, Турција собори два сириски борбени авиони додека се интензивираат нападите врз Идлиб (The Guardian, Turkey Downs Two Syrian Fighter Jets as It Intensifies Idlib Attacks), 1 март 2020 година, https://bit.ly/3ejdi5u; „Д гардијан“, Десетици турски војници загинаа во напад во Идлиб во Сирија (The Guardian, Dozens of Turkish Soldiers Killed in Strike in Idlib in Syria), 28 февруари 2020 година, https://bit.ly/2BbaN6L; „Ју-ен њуз“, Сирија: ООН ги повикуваат Русија и Турција да осигурат „нов прекин на огнот“ додека расте ризикот од воена ескалација (UN News, Syria; UN Urges Russia and Turkey to Secure ‘Fresh Ceasefire’ as Risk of Military Escalation Grows), 28 февруари 2020 година, https://bit.ly/2AFVovl.

[113] Условите на договорот вклучуваат прекин на сите воени акции долж линијата на контакт во подрачјето за деескалација во Идлиб од 6 март 2020 година; воспоставување на безбедносен коридор 6 км на север и 6 км на југ од автопатот М4; и започнување на заеднички турско-руски патроли долж автопатот М4 на 15 март 2020 година; СБОН, Дополнителен протокол на меморандумот за стабилизација на состојбата во подрачјето на деескалација во Идлиб (UNSC, Additional Protocol to the Memorandum on the Stabilization of the Situation in the Idlib De-Escalation Area), 6 март 2020 година, S/2020/187, https://bit.ly/2NiXkMX.

[114] „Руско-турски прекин на напади се одржува веќе десет месеци. Доколку се распадне, режимот може да започне друга офанзива што ќе резултира со огромни цивилни жртви и ќе расели стотици илјади кон (и потенцијално

И онака нестабилната безбедносна состојба уште повеќе се влошува со повремените напади со ИЕУ;[115] криминалот, вклучително и изнудување и киднапирање заради откуп;[116] грабнување и извршување

подалеку) турската граница, распрснувајќи ги бунтовниците далеку и широко. Со други зборови, конфликтот во Сирија, засега во голема мера заглавен во незгоден застој, може да се повтори како епицентар на меѓународна нестабилност"; ИЦГ, Во сирискиот Идлиб, шансата на Вашингтон да размисли за антитероризам (ICG, In Syria's Idlib, Washington's Chance to Reimagine Counter-Terrorism), 3 февруари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2044763.html. „И покрај тоа што гранатирањето и другите отворени непријателства остануваат значително пониски во споредба со ова време минатата година [2020 година] – пред прекинот на напади – артилеријата и сличните бомбардирања продолжија да влијаат врз заедниците, предизвикувајќи жртви низ северозапад во текот на јануари [2021 година], вклучително и во подрачјето Идлиб; „Ју-ен њуз", Сирија поплавена: Хуманитарците работат „непрекинато" за да обезбедат итна помош (UN News, Syria Floods: Humanitarians Working 'Round the Clock' to Provide Urgent Relief), 29 јануари 2021 година, https://shar.es/aokzZP. „Артилериско гранатирање и слични бомбардирања продолжија да влијаат врз заедниците низ северозападот, особено околу автопатите М4 и М5 во јужното и источното подрачје во Идлиб"; ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 24 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 24), 26 јануари 2021 година, https://bit.ly/3aYZ6PY, стр. 1. „На северозапад, прекинот на напади во подрачјето на деескалација во Идлиб во голема мера продолжи да се одржува, но сепак имаше постепено зголемување на бројот на прекршувања. Меѓусебното артилериско гранатирање преку контактните линии се одвиваше речиси секојдневно, додека повремените воздушни напади продолжија. Теренските судири останаа локални, ограничени и наизменични. На 4 ноември [2020 година], во повеќе инциденти на воздушни напади и гранатирање во различни делови на Идлиб загинаа најмалку 7 цивили, вклучувајќи 4 деца и беа повредени најмалку 14 цивили, вклучувајќи 3 деца, во еден ден. Меѓу убиените се двајца хуманитарци кои патувале кон просторот за деца поддржан од УНИЦЕФ. Две училишта, исто така, наводно биле уништени како резултат на гранатирање тој ден"; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 6. Види, исто така, „Ал монитор", Стравувањата од офанзивата на сириската влада се зголемуваат во Идлиб додека Турција се повлекува од воените пунктови (AlMonitor, Fears of Syrian Government Offensive Mount in Idlib as Turkey Withdraws from Military Posts), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/3aYwk23; ХРВ, „Таргетирање на животот во Идлиб": Сириски и руски напади врз цивилна инфраструктура (HRW, "Targeting Life in Idlib"; Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure), 15 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039286.html, стр. 1; ОЦХА, Помошник генерален секретар за хуманитарни прашања и заменик координатор за итна помош, Ад интерим, Рамеш Раџасингам, Брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Assistant Secretary-General for Humanitarian Affairs and Deputy Emergency Relief Coordinator, Ad Interim, Ramesh Rajasingham, Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 27 август 2020 година, https://bit.ly/3bXRpbF.

[115] Види, на пример СОЧП, Нова експлозија потресе град во источен Идлиб (SOHR, New Explosion Rocks Town in Eastern Idlib), 14 февруари 2021 година, https://bit.ly/3qJKBVJ; СОЧП, Напад со ИЕУ: Мало девојче повредено во близина на „Гувернерската палата" во Идлиб (SOHR, IED Attack: Little Girl Injured near the "Governor Palace" in Idlib), 14 јануари 2021 година, http://bit.ly/37BFQWM; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во Марат Мисрин (SOHR, IED Explodes in Ma'rat Misrin), 30 декември 2020 година, http://bit.ly/359Ueo1; СОЧП, Напад со ИЕУ: Експлозија на бензинска станица во северен Идлиб уби двајца цивили (SOHR, IED Attack: Explosion in Petrol Station in Northern Idlib Kills Two Civilians), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/3rOfJ7k; СОЧП, Експлозија потресе град во северната покраина на Идлиб (SOHR, Explosion Rocks Town in Northern Idlib Countryside), 30 ноември 2020 година, https://bit.ly/3mlJqJZ; СОЧП, Напади со автомобил бомби: Експлозија го погоди Џиср Ал Шугур, оставајќи жртви (SOHR, Car-Bomb Attacks: Explosion Hits Jisr Al-Shughur, Leaving Casualties), 29 ноември 2020 година, https://bit.ly/2VeCnXB; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во кола, повредувајќи маж и неговите две деца во селото Ал Хамама (SOHR, IED Explodes in Car Injuring Man and His Two Children in Al-Hamama Village), 16 ноември 2020 година, https://bit.ly/3feVIB1; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во моторцикл во западен Идлиб (SOHR, IED Explodes in Motorcycle in Western Idlib), 17 октомври 2020 година, https://bit.ly/3dNL83v; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во автомобил во Ал Шугур, оставајќи еден повреден (SOHR, IED Explodes in a Car in Jisr Al-Shughour, Leaving One Injured), 17 август 2020 година, https://bit.ly/3g7jRbN; СОЧП, Експлозија го таргетираше шефот на „Локалниот совет" во Харем, во близина на границата Искендерун (SOHR, Explosion Targets the Head of the "Local Council" in Harem, near Iskenderun Border), 25 јули 2020 година, https://bit.ly/2OYY0I9.

[116] „Ал монитор", Растат кражбите во Идлиб сред растечката сиромаштија (Al-Monitor, Thefts on Rise in Idlib amid Rising Poverty), 27 јануари 2021 година, http://bit.ly/2PaGXGq; СОЧП, Неидентификувани вооружени лица навлегоа во седиштето на Националниот фронт и ја украдоа неговата содржина (SOHR, Unidentified Gunmen Storm National Front Headquarters, and Steal its Contents), 29 декември 2020 година, http://bit.ly/2MkY0UO; СОЧП, Маскирани лица ограбија цивил во покраината на Идлиб (SOHR, Masked Men Rob Civilian in Idlib Countryside), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/2VoT82T; СОЧП, Вооружен грабеж во подрачја што ги држи ХТШ: Неидентификувани вооружени напаѓачи нападнаа разменувачот на валута по напуштањето на Африн (SOHR, Armed Robbery in Areas Held by HTS: Unidentified Gunmen Attack Currency Exchanger after Leaving Afrin), 12 јуни 2020 година, https://bit.ly/2CeWz5p; СОЧП, Продолжуваат вооружени грабежи и киднапирања во Идлиб и покраината (SOHR, Armed Robberies and Kidnappings Continue in Idlib and Countryside), 21 мај 2020 година, https://bit.ly/2AxomNS.

атентат на членовите и водачите на вооружените групи, вклучително и дезертерите од ХТП;[117] внатрешните борби помеѓу различните вооружени групи;[118] и опсежната контаминација со неексплодирани бојни средства.[119] Исто така, за ХТШ се известува дека насилно ги сузбива сите облици на цивилно несогласување со нивното владеење.[120]

4) Безбедноста во подрачјата под de facto контрола на Сириската национална армија

а) Безбедноста во подрачјата на Операцијата „Еуфратски штит“ и Операцијата „Маслиново гранче“

Според известувањата, десетици вооружени групи, кои главно делуваат под закрилата на СНА, се активни во градот Африн и соседните окрузи (Азаз, Ал-Баб, Џараблус).[121] Безбедносната состојба е нестабилна,[122] што се огледа и во редовните внатрешни борби помеѓу вооружените групи поврзани со

---

[117] Види, на пример СОЧП, ХТШ уапси двајца припадници на „Исламската партија за ослободување“ во северен Идлиб и собра војници за апсење членови на „Хурас Ал Дин“ (SOHR, HTS Arrests Two Members of “Islamic Party of Liberation” in Northern Idlib, and Amasses Troops for Arresting Members of “Hurras Al-Din”), 27 февруари 2021 година, http://bit.ly/3uDG09P; СОЧП, Ограничување на безбедноста на џихадистичката организација „Хурас ал Дин“; ХТШ уапси шест лица во провинцијата Идлиб (SOHR, Security Crackdown on Jihadist Organization “Huraas al-Din”; HTS Arrests Six People in Idlib Province), 25 февруари 2021 година, http://bit.ly/2O62MXp; СОЧП, ХТШ уапси три поранешни борци на „Движењето Хазм“ (SOHR, HTS Arrests Three ex-Fighters of “Hazm Movement”), 13 јануари 2021 година, http://bit.ly/3reLgi0; СОЧП, ХТШ уапси двајца припадници на „Ахрар ал Шам“ на преминот ал Гзавија (SOHR, HTS Arrests Two Members of “Ahrar al-Sham” at al-Ghzawiya Crossing), 28 декември 2020 година, http://bit.ly/3aXhed8.

[118] „Расправиите меѓу недржавните вооружени групи е редовна карактеристика на сирискиот конфликт. Откако Хајат Тахрир Ал-Шам (ХТШ) ја зацврсти својата доминанција во северозападна Сирија во средината на 2017 година, групата се обидуваше да го контролира секој конкурент додека избегнуваше целосна вооружена конфронтација“; Центарот Картер, Моќ преку сила: Хајат Тахрир ал-Шам ја зајакнува контролата во северозападна Сирија (Carter Center, Power Through Strength: Hayat Tahrir al-Sham Solidifying Control in Northwest Syria), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/3629DWP. Види, исто така, СОЧП, ХТШ наметна полициски час во Талада откако загинаа десет лица во жестоки судири (SOHR, HTS Impose Curfew in Tal’ada, after Ten People Killed in Fierce Clashes), 10 октомври 2020 година, https://bit.ly/2SMXqzi; МИА, Граѓанска војна во рамките на Граѓанска војна: ХТШ се бори со ривалските милиции, дезертери во сирискиот Идлиб (MEE, Civil War Within Civil War: HTS Battles Rival Militants, Defectors in Syria's Idlib), 27 јуни 2020 година, https://bit.ly/389jF9o; СОЧП, Обновени жестоки судири судири помеѓу ХТШ и „Хурас Ал Дин“ во западен Идлиб (SOHR, Fierce Clashes Renew Between HTS and “Hurras Al-Din” in Western Idlib), 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/3eIsNnT; „Ал монитор“, Дезертери се закануваат на Хајат Тахрир ал-Шам во Идлиб (Al-Monitor, Defections Threaten Hayat Tahrir al-Sham in Idlib), 22 април 2020 година, https://n.pr/389AqBv; МИА, Турското ограничување на протестите во Идлиб ги откри одредите на сириските бунтовници (MEE, Turkish Crackdown on Idlib Protest Exposes Syrian Rebel Divisions), 14 април 2020 година, https://bit.ly/2YITinS.

[119] „Безбедносната ситуација е дополнително поткопана од распространетоста на опасностите од експлозии (...)“; ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 23 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 23), 21 декември 2020 година, https://bit.ly/2X8Sx5P, стр. 1. Види, на пример СОЧП, Експлозија од нагазна мина уби млад маж во покраината Џиср Ал Шугур во западен Идлиб (SOHR, Landmine Explosion Kills Young Man in Jisr Al-Shughour Countryside in Western Idlib), 5 февруари 2021 година, http://bit.ly/2O2RsLs; СОЧП, Три деца претрпеа сериозни повреди при експлозија на неексплодирана кластер бомба во Сармин (SOHR, Three Children Sustained Serious Injuries in Explosion of Unexploded Cluster Bomb in Sarmin), 31 декември 2020 година, http://bit.ly/3oprOO8; СОЧП, Експлозија од нагазна мина уби млад човек убиен во покраината на Марат Ал Нуман (SOHR, Landmine Explosion Kills Young Man Killed in Maarrat Al-Nu’man Countryside), 9 декември 2020 година, http://bit.ly/3n73Kyg; СОЧП, Експлозија уби и рани шест деца во камп за бегалци во северен Идлиб (SOHR, Explosion Kills and Wounds Six Children in Refugee Camp in Northern Idlib), 3 декември 2020 година, http://bit.ly/3gfRUA4. Види исто така Фонд ОРЕОЛ, Загадување од експлозивна опасност во северозападна Сирија: Извештај од состанок на тркалезна маса (HALO Trust, Explosive Hazard Contamination in Northwest Syria: Roundtable Meeting) Report, 17 декември 2020 година, https://bit.ly/2LjBrj2; и Дел II.В.

[120] Види Дел II.Д.3 и III.А.5.

[121] „Покрај турската воска, дивизијата Ал-Хамзат и Јаиш Ал-Ислам, има најмалку десетина сириски милиции кои контролираат различни делови од Африн, вклучувајќи го Националниот ослободителен фронт и неколку други исламистички фракции, како што е дивизијата Султан Мурад, Ахрар Ал-Шаркија и бригадата Сулејман Шах“; ВОА, Групи за права загрижени за континуирани злоупотреби во Африн (VOA, Rights Groups Concerned About Continued Abuses in Afrin), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/2YBNCuh. Види, исто така, ЖЦБП, Сириската национална армија: Формирање, предизвици и перспектива (GCSP, The Syrian National Army: Formation, Challenges, and Outlook), 19 ноември 2020 година, https://bit.ly/3oyvQDQ; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 31 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2003613.html, став 34.

[122] „Регионот Африн, особено градот Африн, се справуваше со распространета несигурност откако вооружените

СНА;[123] нападите со ИЕУ и други видови напади врз цивилни и воени мети, во и околу градовите

опозициски фракции на СНА, поддржани од Турција, ја презедоа власта во регионот"; СТЈ, Африн: Судирите меѓу Џаиш ал Ислам и ал Џаба ал Шамија доведоа до цивилни смртни случаи (STJ, Afrin: Clashes Between Jaysh al-Islam and al-Jabha al-Shamiya Lead to Civilian Deaths), 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/3pZSvcj. „Ал Баб, најголемиот град во регионот Штитот на Еуфрат, е сведок на постојан безбедносен хаос, со повремени атентати и бомбашки напади"; „Ал монитор", Сириската опозиција поделена за тајмингот на воената офанзива на Асад (Al-Monitor, Syrian Opposition Split on Timing of Assad Military Offensive), 13 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZZgYUM. „Турската армија, во соработка со сириската опозициска Слободната сириска армија (ФСА), започна воена операција за протерување на Исламската држава (ИС) од градовите Јараблус, Ал-Баб и Ал-Раи во северна Сирија на 24 август 2016 година (...). Сепак, оттогаш подрачјето доживува безбедносен хаос, бидејќи киднапирањата и експлозиите, особено со наместени моторцикли, се речиси во тек, а да не зборуваме за континуираните судири меѓу фракциите поврзани со Анкара. Во меѓувреме, преовладува и безбедноснен хаос, а оружје се шири во градот Африн и неговата покраина, што фракциите на ФСА ги контролираа по Операцијата Маслиново гранче (...). Овој хаос се манифестира преку атентати, киднапирања, откупи и бомбашки напади со автомобили и моторцикли, како и со експлозивни напади"; „Ал монитор", Вооружени групи поддржани од Турција се судрија во северна Сирија (Al-Monitor, Turkish Backed Armed Groups Clash in Northern Syria), 18 август 2020 година, https://bit.ly/31mgsld. „Комбинацијата на растечката етничка тензија и терористичките напади значи дека Африн останува нестабилен"; ЕСНО, Нова Газа: Граничната политика на Турција во Северна Сирија (ECFR, A New Gaza: Turkey's Border Policy in Northern Syria), мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032219.html, стр. 24. Види, исто така, СОЧП, Подрачјата „Маслиново гранче" и „Еуфратски штит" во јануари 2021 година: Речиси 58 лица беа уапсени и киднапирани во Африн, додека 33 лица загинаа во речиси 20 експлозии и атентати (SOHR, "Olive Branch" and "Euphrates Shield" Areas in January 2021: Nearly 58 People Arrested and Kidnapped in Afrin, while 33 People Killed in Nearly 20 Explosions and Assassinations), 9 февруари 2021 година, https://bit.ly/37xx8Zq.

[123] „Расправијата меѓу вооружените опозициски групи поддржани од Турција останува постојан предизвик во териториите на северна Сирија под контрола на Турција. Иако Турција се обиде да воспостав и ред меѓу опозициската Сириска национална армија (СНА), која ја поддржува, избувнувањата на насилство сè уште траат. Судирите меѓу фракциите на СНА често се случуваат поради конкуренција над ресурсите и влијанието"; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 8-14 февруари 2021 година, 18 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aJkZ5J. „Расправијата меѓу бунтовничките фракции е честа појава во Африн, најмногу заради спорови околу домовите и имотите на курдските жители од подрачјето кои биле раселени"; „Сирија репорт", Африн: Опозициските фракции се борат за имотите на раселените жители (Syria Report, Afrin: Opposition Factions Fight over Properties of Displaced Residents), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/3q1Zphe. Види, на пример СТЈ, Африн: Судирите меѓу Џаиш ал Ислам и ал Џаба ал Шамија доведоа до цивилни смртни случаи (STJ, Afrin: Clashes Between Jaysh al-Islam and al-Jabha al-Shamiya Lead to Civilian Deaths), 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/3pZSvcj; СОЧП, Жестоки судири избија меѓу групите на „Џаиш Ал Шаркија" во Џендирес (SOHR, Violent Clashes Erupt among Groups of "Jaysh Al-Sharqiyyah" in Jendires), 14 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Zy3izI; СОЧП, Речиси 15 борци загинаа и беа убиени во нападот на Ал Џаба Ал Шамија врз седиштето на Џаиш Ал Ислам во Африн (SOHR, Nearly 15 Fighters Killed and Injured in Al-Jabha Al-Shamiyyah's Attack on Jaysh Al-Islam's Headquarters in Afrin), 13 февруари 2021 година, https://bit.ly/3uiNjnb; СМЧП, Повредени ВРЛ, оштетени шатори во кампот во северен Алепо во судири помеѓу две фракции на Сириската национална армија на 23 декември (SNHR, IDPs Injured, Tents Damaged in North Aleppo Camp in Clashes Between Two Syrian National Army Factions on Dec 23), 24 декември 2020 година, http://bit.ly/38aWQDK; СОЧП, Повреден цивил во судирите помеѓу фракциите поддржани од Турција (SOHR, Civilian Injured in Clashes Between Turkish-Backed Factions), 14 декември 2020 година, http://bit.ly/2Wd8tUd; СОЧП, Избија судири меѓу „Ахрар Ал Шам" и „Дивизијата Ал Хамзат" во Џендирес, оставајќи жртви (SOHR, Clashes Erupt Between "Ahrar Al-Sham" and "Al-Hamzat Division" in Jendires, Leaving Casualties), 24 септември 2020 година, https://bit.ly/3i2wEx1; СОЧП, Африн: Спорот за цивилните домови предизвика судири помеѓу фракциите поддржани од Турција во подрачјето Џандирас (SOHR, Afrin: Dispute over Civilian Homes Sparks New Clashes among Turkish-Backed Factions in Jandiras Area), 4 септември 2020 година, https://bit.ly/3lRl1w9; СОЧП, Убиена жена и рането дете во вооружена борба меѓу групите на „Џаиш Ал Шаркија" (SOHR, Woman Killed and Child Wounded in Armed Fight among Groups of "Jaysh Al-Sharqiyyah"), 22 јули 2020 година, https://bit.ly/30HE0Q1; „"Енаб Балади"", Прекршоци од „СНА"... Кој е виновен? (Enab Baladi, Violations by "SNA"…Who to Blame?), 12 јуни 2020 година, https://bit.ly/2BeoH8H; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 25 мај – 31 мај 2020 година, 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/3cIDogM, стр. 3; МИА, Сирија: Во борбите меѓу бунтовниците во Африн загина едно дете (MEE, Syria: Inter-Rebel Fighting in Afrin Kills a Child), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3dxotr1; СМЧП, Ривалски фракции: Нова вооружена борба меѓу фракциите поддржани од Турција во североисточен Алепо (SNHR, Rival Factions: New Armed Fight Erupts among Turkish-Backed Factions in North-Eastern Aleppo), 22 мај 2020 година, https://bit.ly/2AxBzGj; СМЧП, Смртта на двајца цивили за време на судири помеѓу две фракции на вооружената опозиција во градот ал Баб во Алепо, на 16 мај (SNHR, The Death of Two Civilians During Clashes Between Two Factions of the Armed Opposition in al Bab City in Aleppo, on May 16), 17 мај 2020 година, https://bit.ly/3727QkP.

Африн,[124] Азаз,[125] Ал-Баб,[126] и Џараблус;[127] честите инциденти со изнудување, пљачкосување и

[124] „Серија на ИЕД напади веројатно извршени од ПКК резултираа со десетици жртви во провинциите Алепо и Хасаках, кои ги држи Турција. Девет импровизирани експлозивни направи (ИЕД) беа активирани во периодот од 30 јануари и 16 февруари [2021 година] во Африн, Азаз, Бзаа, Ал-Баб, Рас Ал-Ајн, Ал-Раи и Јандирес, убивајќи најмалку 26 лица. ИЕД ја таргетираа инфраструктурата на Сириската национална армија (СНА) поддржана од Турција и цивилните места. ПКК е најверојатниот сторител, но ИСИС исто така може да биде одговорна за нападите“; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 30 јануари – 18 февруари 2021 година, 19 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bql5hQ. „Меѓу јануари и април [2020 година], цивилите кои престојуваа во регионот Африн и во Алепо претрпеа голем број гранати и експлозии на автомобил бомби, кои убија и ранија голем број жители и ја оштетија цивилната инфраструктура, вклучително пазари и домови“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 38. Види, на пример СМЧП, Експлозија на ИЕУ: Три лица повредени во градот Африн (SNHR, IED Explosion: Three People Injured in Afrin City), 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/2MmaiwL; СМЧП, Повредени цивили и оштетена болница во напад на СДФ во градот Африн на 17 февруари (SNHR, Civilians Injured and Hospital Damaged in an SDF Attack in Afrin City in Aleppo on February 17), 18 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NTPg8Q; СОЧП, Експлозија таргетираше автомобил во градот Африн, едно лице повредено (SOHR, Explosion Targets Car in Afrin City, Injuring One), 16 февруари 2021 година, https://bit.ly/3dwWhHJ; СОЧП, Силна експлозија повреди неколку лица во подрачјето Џандирас во покраината на Африн (SOHR, Violent Explosion Injures Several People in Jandiras Area in Afrin Countryside), 14 февруари 2021 година, https://bit.ly/2MgSX8s; СОЧП, Осум лица загинаа и беа повредени во вчерашната експлозија на автомобил бомба во Африн, од кои половина се деца (SOHR, Eight People Killed and Injured in Yesterday's Car-Bomb Explosion in Afrin, Half of them Are Children), 31 јануари 2021 година, http://bit.ly/3ukQsD9; „Ју-ен њуз“, Смртоносен напад со автомобил бомба е „трагичен потсетник“ на цената што цивилите ја плаќаат во Сирија (UN News, Deadly Car Bomb Attacks 'Tragic Reminder' of Price Civilians Pay in Syria), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/3burbhi; СОЧП, Десет лица загинаа и беа повредени во нападот со автомобил бомба во Џендирес (SOHR, Ten People Killed and Injured in Jendires Car-Bomb Attack), 2 јануари 2020 година, http://bit.ly/355TBvE; СОЧП, Напад со ИЕУ: Три лица повредени во експлозија во близина на воен контролен пункт во градот Африн (SOHR, IED Attack: Three People Injured in Explosion near Military Checkpoint in Afrin City), 24 декември 2020 година, http://bit.ly/3rOeG7o; СОЧП, Речиси 20 лица убиени и ранети во денешниот напад со автомобил бомба (SOHR, Nearly 20 People Killed and Wounded in Today's Car-Bomb Attack), 24 ноември 2020 година, https://bit.ly/2KHuojE; СОЧП, Десет лица убиени и 35 повредени во вчерашната експлозија во Африн (SOHR, Ten People Killed and 35 Injured in Yesterday's Explosion in Afrin), 15 септември 2020 година, https://bit.ly/35HvUe4.

[125] Види, на пример СОЧП, Речиси десет лица повредени во експлозија на автомобил бомба во северен Алепо (SOHR, Nearly Ten People Injured in Car-Bomb Explosion in Northern Aleppo), 20 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bptOkl; СОЧП, Силите поддржани од Анкара детонираа две ИЕУ и уапсија три лица во градот Азаз (SOHR, Ankara-Backed Forces Detonate Two IEDs, and Arrest Three People in Azaz City), 7 февруари 2021 година, http://bit.ly/3uiW54J; „Ал џезира“, Најмалку 13 лица убиени од автомобил бомби, пукање во северот на Сирија (Al Jazeera, At Least 13 Killed in Car Bombs, Shooting in Syria's North), 31 јануари 2021 година, http://bit.ly/3bpgZGU; УНИЦЕФ, Четири деца се наводно убиени, а две деца се повредени во два напади во северна Сирија (UNICEF, Four Children Reportedly Killed and Two Children Injured in Two Attacks in Northern Syria), 31 јануари 2021 година, http://uni.cf/3pPPs6J; „Еј-би-си њуз“, Бомбашки напад со автомобил бомба во Сирија во близина на судницата во Азаз, велат активистите (ABC News, Syria Car Bombing near Azaz Courthouse Kills Dozens, Activists Say), 8 јануари 2021 година, http://ab.co/3dBxqCn; СОЧП, Едно лица загина, а други се повредени во експлозија на зелен пазар во близина на сириско-турската граница, северно до Алепо (SOHR, One Person Killed and Others Injured in Explosion at Vegetable Market near Syrian-Turkish Border, North of Aleppo), 17 јануари 2021 година, http://bit.ly/37EmfVM; СОЧП, Курдските сили гранатираа болница во Азаз (SOHR, Kurdish Forces Shell Hospital in Azaz), 27 ноември 2020 година, https://bit.ly/3q9OvHy; СОЧП, Експлозија повреди судија на „Воениот суд“ во Азаз (SOHR, Explosion Injures Judge of "Military Court" in Azaz), 18 октомври 2020 година, https://bit.ly/2T1BHng; СОЧП, Експлозија во Азаз повреди цивили и предизвика материјална штета (SOHR, Explosion in Azaz Injures Civilians and Causes Material Damage), 5 август 2020 година, https://bit.ly/2E7IUOA; „Ал џезира“, Експлозија уби петмина, рани десетици лица во северозападна Сирија под контрола на бунтовниците (Al Jazeera, Blast Kills Five, Wounds Dozens in Rebel-Held Northwest Syria), 19 јули 2020 година, https://aje.io/fyugw.

[126] Според ОЦХА, „(...) повеќе од 20 насилни инциденти, наводно, резултирајќи во цивилни жртви, се случија во Ал Баб само оваа година. На почетокот на октомври [2020 година], најмалку 18 цивили – вклучително и 5 деца – беа убиени, а повеќе од 75 беа ранети во ужасниот бомбашки напад во градот“; „Ју-ен њуз“, Службениците на ООН ги осудија бомбашките напади во северна Сирија (UN News, UN Officials Denounce Bombings in Northern Syria), 25 ноември 2020 година, https://shar.es/aoWq2N. Види, исто така, СОЧП, Полицаец и неговото дете убиени во градот Ал Баб под контрола на Турција во источен Алепо (SOHR, Police Man and His Child Killed in Turkish-Held City of Al-Bab in Eastern Aleppo), 17 февруари 2021 година, https://bit.ly/3pDVnvl; СОЧП, Едно лице загина, а други се повредени во експлозија на ИЕУ во автомобил во градот Ал Баб (SOHR, One Person Killed and Others Injured in IED Explosion in Car in Al-Bab City), 16 февруари 2021 година, https://bit.ly/2NN1kc0; СОЧП, Експлозија на автомобил во подрачјата под контрола на Сирија во рурален Алепо, оставајќи над десет жртви (SOHR, Car Explodes in Turkish-Controlled Areas in Rural Aleppo, Leaving over Ten Casualties), 13 февруари 2021 година, https://bit.ly/3dsT386; СОЧП, Артилериско гранатирање на Воениот совет во Манџиб: Речиси десет лица, вклучително и деца и жени, повредени

нелегално конфискување на имотите, киднапирања и атентати;[128] како и општото непостоење на владеење на правото и високиот степен на криминал.[129]

во градот Ал Баб во покраината на источен Алепо (SOHR, Manbij Military Council's Artillery Shelling: Nearly Ten People, Including Children and Women, Injured in Al-Bab City in Eastern Aleppo Countryside), 8 февруари 2021 година, https://bit.ly/3uk6o8Q; СОЧП, Експлозија уби турски офицер во градот ал Баб (SOHR, Explosion Kills Turkish Officer in al-Bab City), 4 февруари 2021 година, http://bit.ly/3dAL5tu; СОЧП, Експлозија во Ал Баб: Експлозија на ИЕУ уби еден, а повреди тројца (SOHR, Al-Bab Blast: IED Explosion Kills One and Injures Three), 2 февруари 2021 година, http://bit.ly/3ulunnV; СОЧП, Непознати вооружени лица отворија оган врз милитанти поддржани од Турција, додека други фрлија граната врз станбена населба (SOHR, Unknown Gunmen Open Fire on Turkish-Backed Militiaman, while Others Throw Grenade on Residential Neighbourhood), 17 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ORNS7g; СОЧП, Напад со ИЕУ: Експлозија во станбено соседство во Ал Баб повреди многумина (SOHR, IED Attack: Explosion in Residential Neighbourhood in Al-Bab Injures Many), 11 ноември 2020 година, https://bit.ly/3pi8B1X; СОЧП, Тројца членови на „инженерски тимови“ убиени во експлозија на ИЕУ во Ал Баб (SOHR, Three Members of “Engineering Teams” Killed in IED Explosion in Al-Bab), 6 ноември 2020 година, https://bit.ly/36dO1Hb; СОЧП, Воен командант убиен, а неговиот татко повреден во експлозија во Ал Баб (SOHR, Military Commander Killed and His Father Injured in Explosion in Al-Ba)b, 5 ноември 2020 година, https://bit.ly/38nLtsI; СОЧП, Бројот на жртвите од крвавата експлозија во Ал Баб се искачи на 95 (SOHR, Number of Casualties of AlBab Bloody Blast Jumps to 95), 6 октомври 2020 година, https://bit.ly/3d1piJk.

[127] Види, на пример СОЧП, Напад со ИЕУ: Командант на “Националната рака“ и две лица од неговото семејство повредени во Џарабулус (SOHR, IED Attack: Commander of “National Arm” and Two Persons of His Family Injured in Jarabulus), 27 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZCSSif; СОЧП, Непознати вооружени лица застрелаа адвокат во Џарабулус (SOHR, Unknown Gunmen Shoot Dead a Lawyer in Jarabulus), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/2NwP53z; СОЧП, Напад со ИЕУ: Експлозија повреди мало девојче во градот Џарабулус во покраината на Алепо (SOHR, IED Attack: Explosion Injures Little Girl in Jarabulus City in Aleppo Countryside), 12 јануари 2021 година, http://bit.ly/3ugcmrf; СОЧП, Поставена бомба во моторцикл повреди неколку лица североисточно од Алепо (SOHR, Booby-Trapped Motorcycle Explodes Injuring Several People, North-East of Aleppo), 30 ноември 2020 година, https://bit.ly/36pOTdh; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во источен Алепо (SOHR, IED Explodes in Eastern Aleppo), 17 ноември 2020 година, https://bit.ly/2IDfNW1; СОЧП, Експлозија повреди две лица во покраината на Џарабулус во североисточен Алепо (SOHR, Explosion Injures Two People in Jarabulus Countryside in North-East Aleppo), 9 ноември 2020 година, https://bit.ly/35beKos; СОЧП, Вооружени лица убиле полицаец поддржан од Анкара (SOHR, Gunmen Assassinate Ankara-Backed Police Officer), 8 ноември 2020 година, https://bit.ly/36dtfYs; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во североисточен Алепо, оставајќи три жртви (SOHR, IED Explodes in NorthEastern Aleppo, Leaving Three Casualties), 5 септември 2020 година, https://bit.ly/331M7bh; СОЧП, Експлозија на ИЕУ на пазар во северен Алепо (SOHR, IED Explodes at Market in Northern Aleppo), 20 август 2020 година, https://bit.ly/2EmdN1A; СОЧП, Експлозија на моторцикл бомба во Џарабулус, оставајќи жртви (SOHR, Bomb-Motorcycle Explodes in Jarabulus Leaving Casualties), 15 август 2020 година, https://bit.ly/3iLveYp.

[128] „Во текот на 2018 година и 2019 година, Комисијата документираше бројни случаи на киднапирање на деца во регионот Африн. Недостатокот на ефективен безбедносен апарат и јасно отсуство на владеење на правото во регионот резултираше со чести киднапирања од вооружени групи и криминални банди, чија мета беа и деца“; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 58. Види, на пример СОЧП, Непознати вооружени лица убија трговец во градот Ал Баб (SOHR, Unknown Gunmen Assassinate Merchant in Al-Bab City), 3 јануари 2021 година, http://bit.ly/3dxujM1; СОЧП, 2020 година: 115 деца и жени меѓу над 510 киднапирани лица во Сирија, а Африн и подрачјата под контрола на режимот се на врвот на списокот (SOHR, 2020: 115 Children and Women among over 510 People Kidnapped in Syria, with Afrin and Regime-Held Areas Topping the List), 27 декември 2020 година, https://bit.ly/38TOfog; СОЧП, Неидентификувани вооружени лица убија полицаец во покраината на Алепо (SOHR, Unidentified Gunmen Assassinate Policeman in Aleppo Countryside), 3 септември 2020 година, https://bit.ly/3jLLdq1; СОЧП, Африн: „Дивизијата Ал Хамзат“ ограби цивилни куќи во Раџу (SOHR, Afrin: “AlHamzat Division” Loots Civilian Houses in Raju), 24 јули 2020 година, https://bit.ly/3f0yNI5; СОЧП, Двајца неидентификувани вооружени лица убија цивил во градот Азаз (SOHR, Two Unidentified Gunmen Assassinate Civilian in Azaz City), 17 јули 2020 година, https://bit.ly/2WyWXD7; СОЧП, Турско разузнавање и воена полиција навлегоа во село, апсејќи шест лица (SOHR, Turkish Intelligence and Military Police Storm Village, Arresting Six People), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/38wumD7. Види, исто така, Дел III.A.6.a.

[129] Според Високиот комесар за човекови права на УН, Мишел Башелет, насилството и криминалитетот се „раширени“ во подрачја „под контрола на турските сили и вооружените групи поврзани со Турција“; ОХЦХР, Сирија: Прекршувања и злоупотреба распространети во подрачја под контрола на вооружени групи поврзани со Турција – Башалет (OHCHR, Syria: Violations and Abuses Rife in Areas under Turkish Affiliated Armed Groups – Bachelet), 18 септември 2020 година, www.ecoi.net/de/dokument/2037973.html. „Оружјето е широко распространето во градот. Многу цивили и бунтовници кои се пензионираа од борбите носат оружје за да се одбранат себеси, а има и многу продавници кои продаваат секаков вид на оружје. Звукот на истрели е вообичаен“; МИА, Сирија: Во борбите меѓу бунтовниците во Африн загина едно дете (MEE, Syria: Inter-Rebel Fighting in Afrin Kills a Child), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3dxotr1. „Беззаконието е неконтролирано, а многу малку борци се соочија со последици за нивната криминална активност“; „Д Њујорк ревју оф букс“, Кои се борците-полномошници на Турција? (The New York Review

Во подрачјата на линиите на фронтот, вооружените групи поврзани со СНА редовно се судираат со владините сили и СДС/НОО, соодветно.[130] Понатаму, за СДС/НОО и нивните локални приврзаници се известува дека се одговорни за нападите врз цивилите и вооружените групи поврзани со СНА, вклучително и со употреба на автомобил бомби и гранатирање на цивилните подрачја.[131]

Според известувањата, ИСИЛ сè уште има оперативно присуство во ова подрачје, и ја презеде одговорноста за неколку напади против турските сили и СНА.[132]

Во историски курдскиот Африн, се известува дека етничките тензии се во подем во светло на раселувањето на голем број претежно курдски жители и доселувањето на Арапите од другите делови на земјата.[133]

---

of Books, Who Are Turkey's Proxy Fighters in Syria?), 27 ноември 2019 година, https://bit.ly/2P3r5lA.

[130] „Од воената интервенција на Турција во североисточна Сирија со Операцијата „Мировна пролет" (ОПС) во 2019 година, турските вооружени сили и сириските вооружени опозициски групи поддржани од Турција често се судираат со претежно Курдските Сириски демоктратски сили (СДФ)";Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 19-25 октомври 2020 година, 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4sE2A. Види, исто така, Дел II.Б.1.б и II.Б.2.

[131] „(...) локалните жители постојано опишуваа бројни безбедносни закани, кои најверојатно ги извршиле групи што се спротивстав уваат на Сириската национална армија, вклучувајќи инциденти со пукање, експлозии на автомобил бомби и други напади со употреба на импровизирани експлозивни направи што довело до цивилни жртви"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 43. Во повеќето случаи, ниту еден актер не презема одговорност за овие напади. Турција редовно ги обвинува борците на НОО за нападите во северна Сирија, кои сепак ги побиваат ваквите тврдења и слично ги обвинуваат групите поврзани со СНА. „Бидејќи Турција ја консолидираше контролата, турските вооружени сили и сириските вооружени опозициски сили поддржани од Турција се соочија со напади од неидентификувани вооружени групи и курдски милиции. Иако некои од овие курдски групи тврдат дека се независни, Турција тврди дека тие не се поврзани со Курдските единици за заштита на народот (НОО)"; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 15-21 февруари 2021 година, 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/37SB87g. Види, исто така, „Анадолу ејџенси", Терористички напад уби 2 цивили, рани 12 во североисточна Сирија (Anadolu Agency, Terror Attack Kill 2 Civilians, Wounds 12 in NE Syria), 24 септември 2020 година, http://bit.ly/3rVYXDn; „Ал монитор", Сириските курдски групи ја негираат одговорноста за крвавото бомбардирање на Африн (Al-Monitor, Syrian Kurdish Groups Deny Responsibility for Bloody Afrin Bombing), 29 април 2020 година, http://almon.co/3cni. Според Центарот Картер, „имало најмалку 215 регистрирани напади врз турските вооружени сили и вооружените опозициски групи поддржани од Турција" меѓу март 2018 година (кога Турција и силите поддржани од Турција ја презедоа контролата над Африн) и јуни 2020 година; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 29 јуни - 5 јули 2020 година, 10 јули 2020 година, https://bit.ly/2ZidUDA, стр. 3. За пријавеното таргетирање на лица за кои се смета дека соработуваат со СНА и Турција, види Дел III.A.4.

[132] „ИСИС презеде одговорност за својот прв напад во Африн, провинцијата Алепо, од 2017 година, со што покажа проширено подрачје на операции. Нападот се состоеше од импровизирана експлозивна направа (ИЕД) постав ена во возило на Сириската национална армија поддржана од Турција, во Маатабли, областа Африн. Дури во јуни 2020 година, ИСИС започна да презема одговорност за напади во околните градови ал Баб и Азаз, кои се под контрола на Турција. Можностите за напад на ИСИС во Афран се значајни, бидејќи ИСИС не го контролираше Африн дури и во екот на својата моќ, за разлика од ал Баб и Азаз. ИВС претходно оцени дека или ИСИС или ПКК се можеби одговорни за нападите со ИЕД во Африн во текот на ноември и декември 2020 година; иако сè уште не е јасно дали ИСИС или ПКК се одговорни за секој настан, ваквото преземање на одговорност од страна на ИСИС дава дополнителна доверба на можноста дека ИСИС изврши дел од нападите"; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 16 декември 2020 година – 7 јануари 2021 година, 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3qduzTn. На пример, на 18 ноември 2020 година, „ИСИС уби еден полицаец поддржан од Турција во Ал Баб, гувернорат Алепо. Ова беше четврти напад за кој ИСИС презеде одговорност против силите поддржани од Турција во гуверноратот Алепо"; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 16-22 ноември 2020 година, 30 ноември 2020 година, https://bit.ly/33x45Du. „(...) ИСИС започна да објавува преземање на одговорност за нападите извршени од нејзините оперативци против турската армија и бунтовничките организации поддржани од Турција во регионот на Ал Баб и Манбиџ"; Информативен центар за разузнавање и тероризам Меир Амит, Глобален Џихад центар на внимание (The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, Spotlight on Global Jihad) (25 јуни – 1 јули 2020 година), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/3ekMmBP. Види, исто така, СОЧП, „Исламска држава" во 2020 година: Убиени 780 војници на режимот и лојалисти во сириската пустина и речиси 500 операции на групите на ИСИС извршени во подрачјата под контрола на СДФ оставија над 200 лица загинати (SOHR, "Islamic State" in 2020: 780 Regime Soldiers and Loyalists Killed in the Syrian Desert, and Nearly 500 Operations by ISIS Cells in SDF-Controlled Areas Leave over 200 Persons Dead), 29 декември 2020 година, http://bit.ly/38atjKy; СОЧП, Азаз. Разузнавачка служба уапси група на ИСИС (SOHR, Azaz. Intelligence Service Arrests ISIS Cell), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/33OLlPR.

[133] „Додека турскиот упад во Африн доведе до егзодус на локалното население поврзано со курдската самоуправа

б) Безбедноста во подрачјата на Операцијата „Мировна пролет“

На 9 октомври 2019 година, накратко по објавата на Соединетите Американски Држави дека ќе ги повлече своите трупи од ова подрачје, турските сили, поддржани од СНА, поведоа воена офанзива во Северна Сирија, етнички и верски мешовит регион.[134] Походите се фокусираа на подрачјата помеѓу Тел Абјад (Покраина Рака) и Рас Ал-Ајн (Покраина Хасака), а следеа по интензивни воздушни и копнени бомбардирања ширум Северна Сирија.[135] На 13 октомври 2019 година, СДС се согласи да им дозволи на сириските владини сили да се распоредат долж граничните подрачја за *„да ја одбијат* [турската] *агресија“*.[136]Според условите во Меморандумот за разбирање од 22 октомври 2019 година помеѓу Русија и Турција, силите на СДС/НОО се повлекоа од турските погранични подрачја, како и од градовите Манбиџ и Тел Рифат,[137] додека Турција и нејзините сојузници задржаа целосна контрола врз 120 км широкиот и 30 км длабокиот потег на територијата помеѓу Рас Ал-Ајн и Тел Абјад.[138] Истовремено, сириските владини сили се распоредија во подрачјата што претходно беа под контрола на СДС/НОО, вклучително и градовите Кобане (Ајн Ал-Араб), Манбиџ и Табка (Покраина Рака).[139] Освен тоа, здружените руско-турски сили започнаа да патролираат долж турската граница источно и западно од подрачјето на Операцијата „Мировна пролет“ (окрузите Камишли и Рас Ал-Ајн, како и Манбиџ), во

[ААНЕС], градот неодамна доживеа прилив на Арапи од други делови на Сирија, менувајќи ја етничката рамнотежа во градот.“ И понатаму: „Демографската промена е реалност. Повеќето од бегалците кои се преселија во Африн во последните три години се сунитски Арапи од делови на Идлиб и Источна Гута, кои порано беа под контрола на опозицијата“; ЕСНО, Нова Газа: Граничната политика на Турција во Северна Сирија (ECFR, A New Gaza: Turkey's Border Policy in Northern Syria), мај 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2032219.html, стр. 11, 23. Види, исто така, Дел III.A.6.a.

[134] Види Дел III.A.8.

[135] „Д Гардијан“, Турција спроведе воздушни напади против Курдите во североисточна Сирија (The Guardian, Turkey Unleashes Airstrikes Against Kurds in North-East Syria), 9 октомври 2019 година, https://bit.ly/2NCgxsP. Офанзивата беше осудена од меѓународната заедница, вклучително и Арапската лига и ЕУ; ДВ, Европските пратеници ја осудија турската операција во Сирија (DW, European Lawmakers Condemn Turkish Operation in Syria), 23 октомври 2019 година, https://bit.ly/34nXXvg; ВОА, Арапската лига го осуди упадот на Турција во Сирија и повика за дејствување од страна на ООН (VOA, Arab League Condemns Turkey's Syria Incursion, Calls for UN Action), 12 октомври 2019 година, https://bit.ly/2pstNbC.

[136] „Би-би-си“, Офанзивата Турција-Сирија: Армијата на Асад „влезе во Манџиб“ (BBC, Turkey-Syria Offensive: Assad's Army 'Enters Manbij'), 14 октомври 2019 година, https://bbc.in/2NFwXk6; „Д дефенс пост“, Сириските владини сили ќе влезат во Кобани и Манџиб според договорот со СДФ (The Defense Post, Syrian Government Forces Set to Enter Kobani and Manbij in SDF Deal), 13 октомври 2019 година, https://bit.ly/32ai1Qo.

[137] „Ројтерс“, Русија ѝ рече на Турција дека Курдските борци го напуштија североисточното гранично подрачје во Сирија: Ердоган (Reuters, Russia Tells Turkey Kurdish Fighters Have Left NE Syrian Border Area: Erdogan), 29 октомври 2019 година, https://reut.rs/36hxamf. „(...) договорот помеѓу СДФ и Дамаск од октомври 2019 година не влијаеше директно на администрацијата на НЕС на цивилно, политичко или внатрешно ниво на безбедност. Освен градовите окупирани од Турција, ААНЕС ја задржува истата политичка власт и автономија како и пред војната“; Информативен центар Роџава (ИЦР), Шест месеци подоцна: Политички, безбедносни и хуманитарни резултати од турската инвазија во северна и источна Сирија во 2019 година (Rojava Information Center (RIC), Six Months on: Political, Security and Humanitarian Outcomes of Turkey's 2019 Invasion of North and East Syria), 22 мај 2020 година, https://bit.ly/32gZ2az, стр. 17.

[138] Според договорот, „ќе се зачува востпостав ениот статус кво во тековното подрачје на Операцијата „Мировен договор“ што ги опфаќа Тел Абјад и Рас Ал-Ајн со длабочина од 32 км“; Претседателот на Русија, Меморандум за разбирање помеѓу Турција и Руската Федерација (President of Russia, Memorandum of Understanding Between Turkey and the Russian Federation), 22 октомври 2019 година, https://bit.ly/34odvyY. Види, исто така, ИПВ, Мапа: Руско-турски договор за североисточна Сирија (ISW, Map: Russo-Turkish Agreement on Northeast Syria), 23 октомври 2019 година, https://bit.ly/2qMHEK8.

[139] Според американската Агенција за одбрамбено разузнавање „помеѓу 4,000 и 10,000 сили на режимскиот режим се распоредени во североисточна Сирија по упадот на Турција“; Стејт департментот на САД / Главниот генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 51. „Но, досега, овие [владини] војници не се обидоа да воспостав ат контрола над населените места под котрола на НОО. Нивната навидум воздржаност сугерира дека, барем засега, автономната администрација заштитена од НОО ќе продолжи да управува со подрачјата во поголемиот дел од североистокот кои не ги држат ниту Турција, ниту нејзините сириските сојузници“; ИЦГ, Зацврстување на новиот статус кво во североисточниот дел на Сирија (ICG, Steadying the New Status Quo in Syria's North East), 27 ноември 2019 година, https://bit.ly/2r3LGOB, стр. 7-8.

длабочина од 10 км.[140] Воената офанзива резултираше со цивилни жртви,[141] раселување од поголеми размери на Курдите, Језуитите и христијаните,[142] како и оштетување и затворање на критичната инфраструктура.[143] Над 600 палестински бегалци, исто така, беа погодени од непријателствата поврзани со Операцијата „Мировна пролет“.[144]

Во времето на овој запис, безбедносната состојба во подрачјата на Операцијата „Мировна пролет“ и понатаму е напната,[145] со редовни препукувања и гранатирања помеѓу вооружените групи поврзани со СНА, турските сили и СДС/НОО[146] и владините сили, соодветно;[147] внатрешните борби помеѓу

---

[140] Меѓутоа, градот Камишли не беше вклучен во договорот од 22 октомври 2019 година; „Би-би-си“, Офанзивата Турција – Сирија: Русија распореди борци на границата (BBC, Turkey Syria Offensive: Russia Deploys Troops to Border), 23 октомври 2019 година, https://bbc.in/2C8XNMb; „Ал џезира“, Русија и Турција започнаа заеднички патроли во североисточна Сирија (Al Jazeera, Russia and Turkey Begin Joint Patrols in Northeast Syria), 1 ноември 2019 година, https://aje.io/7ur25.

[141] ОХЦХР, Белешка за брифинг со новинарите за Сирија (OHCHR, Press Briefing Note on Syria), 6 декември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2021145.html; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Under SecretaryGeneral for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock: Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 14 ноември 2019 година, https://bit.ly/2Qr0WPP, стр. 2.

[142] „Во октомври 2020 година, Турција воено интервенираше во северна Сирија за да создаде „безбедна зона“ каде што ќе можат да се вратат сириските бегалци. Ова предизвика повеќе од 220,000 внатрешни раселувања, претежно од курдските гранични градови. Другите избегаа преку границите“; Центар за мониторинг на внатрешно раселување (ЦМВР), Деценија на раселување во Блискиот Исток и Северна Африка (Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), A Decade of Displacement in the Middle East and North Africa), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bIk1Gp, стр. 23. „Започнувањето на Операцијата „Мировна пролет“ предизвика масовни бранови на раселување. Повеќе од 100,000 луѓе избегаа до 11 октомври [2019]. Овој број порасна на повеќе од 175,000 раселени лица до 22 октомври, вклучително и приближно 80,000 деца. Повеќе од 10,000 цивили избегаа преку границата со Ирак“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 48. Види, исто така, Дел II.Г.1 и III.А.8.г.

[143] СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.) и 2449 (2018 г.): Извештај на генералниот секретар (Report of the Secretary-General), 16 декември 2019 година, S/2019/949, www.ecoi.net/en/document/2022113.html, став 52; УНИЦЕФ, Брифинг белешка за децата во Сирија на Палатата во Женева, 21 ноември 2019 година, https://uni.cf/2qwMOKw.

[144] Агенција за помош и работа на палестинските бегалци на Блискиот Исток на Обединетите нации (УНРВА), Сирија: Достигнувања и најважни моменти во 2019, 24 февруари 2020 година, https://bit.ly/3ekek1o. Види, исто така, Дел II.Б.4.б.

[145] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 46.

[146] Се соопштува дека несигурноста во врска со ваквите инциденти, исто така, предизвикува раселување, особено од подрачјата околу Аин Иса (гуверноратот Рака). „Во последниве неколку недели, борбите околу северниот град Аин Иса се интензивираа заради сириските милиции, поддржани од Турција, кои вршат напади против Сириските демократски сили (СДФ), поддржани од САД. Судирите принудија илјадници цивили во Аин Иса да ги напуштат своите домови, бидејќи околните села веќе се најдоа во вкрстен оган“; ВОА, Продолжуваат борбите за градот во Северна Сирија (VOA, Fighting Continues over Flashpoint Town in Northern Syria), 5 јануари 2020 година, http://bit.ly/2ME4M8s. „Турција продолжува со гранатирање и обиди за запленување на селата под контрола на СДФ во близина на Аин Иса, провинцијата Рака, додека кинтетички ескалира преку фронтот во провинциите Алепо, Рака и Хасаках, предизвикувајќи тензии со Русија, како и со СДФ. Иако Турција сè уште нема спроведено целосна офанзива врз Аин Иса, континуираната кинетичка активност го наруши цивилниот живот, поради што повеќе од половина од населението на градот со 14,000 жители избега од подрачјето“; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 16 декември, 2020 година – 7 јануари 2021 година, 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3qduzTn. Види, исто така, СОЧП, Ново движење на раселените лица поради ракетни напади на фракции поддржани од Турција на позиции во рурален Тал Тамр (SOHR, New Displacement Movement over Rocket Attacks by Turkish-Backed Factions on Positions in Rural Tal Tamr), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kaYaep; СОЧП, Турски напад: Жена и дете повредени од гранатирање во Аин Иса, северно од Рака (SOHR, Turkish Attack: Woman and Child Injured in Shelling on Ain Issa, North of Raqqa), 3 јануари 2021 година, http://bit.ly/37yvln2; СОЧП, Фронтовите „Мировна пролет“ во провинцијата Ал Хасака сведочат гранати и судири сред цивилен егзодус од селото (SOHR, “Peace Spring” Frontlines in Al-Hasakah Countryside Witness Shelling and Clashes, amid Civilian Exodus from Village), 29 декември 2020 година, http://bit.ly/354U5lG; „Ал џезира“, Цивилите бегаат од Аин Иса, североисточна Сирија додека ескалираат судирите (Al Jazeera, Civilians Flee Ain Issa, Northeast Syria as Clashes Escalate), 27 декември 2020 година, http://bit.ly/3rQEWyc; СОЧП, Цивилите бегаат од Абу Расин „Заркан“, додека продолжува турското бомбардирање врз подрачјето (SOHR, Civilians Flee from Abu Rasin “Zarkan”, as Turkish Bombardment Continues on the Area), 6 декември 2020 година, https://bit.ly/37HWV0h; и Дел II.Б.2.

[147] Види Дел II.Б.1.б.

вооружените групи поврзани со СНА;[148] и редовни напади со ИЕУ врз цивилните и воените мети,[149] во најголем дел во и околу Рас Ал-Ајн (Покраина Хасака)[150] и Тел Абјад (Покраина Рака).[151] Се известува

[148] Судирите меѓу ривалските вооружени групи редовно резултираат во цивилни жртви; Види, на пример СОЧП, Судири помеѓу фракциите „Малек Шах“ и „Султан Мурад“ во Тал Халаф, оставајќи жртви (SOHR, Clashes Erupt Between “Malek Shah” and “Sultan Murad” Factions in Tal Halaf, Leaving Casualties), 10 февруари 2021 година, https://bit.ly/2NjDXY0; СОЧП, Судири помеѓу милитантите поддржани од Турција поради малтретирање на девојка во градот Рас Ал Аин (SOHR, Clashes Erupt among Turkish-Backed Militiamen over Harassment of a Girl in Ras Al-Ain City), 5 јануари 2021 година, http://bit.ly/2NOXM9r; СОЧП, Рас Ал Аин доживе растечки тензии и поделби меѓу фракциите поради имотот на раселените цивили и споделувањето на приходите (SOHR, Ras Al-Ain Experiences Growing Tension and Splits among Factions over Displaced Civilians’ Properties and Revenue Sharing), 26 ноември 2020 година, https://bit.ly/3meGpuS; СОЧП, Спорот за запленување куќи прераснува во судир помеѓу фракциите поддржани од Турција (SOHR, Dispute over Seizing Houses Evolves into Clashes Between Turkish Backed Factions), 5 ноември 2020 година, https://bit.ly/356Emmz; СОЧП, Расте незадоволството на народот во градот Рас Ал Аин (Сери Каниер) поради вчерашните крвави судири помеѓу припадниците на „Султан Мурад“ (SOHR, Popular Discontent Grows in Ras Al Ain City (Seri Canier) over Yesterday’s Bloody Clashes Between “Sultan Murad” Members), 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/3mIC6HY; СОЧП, Растат тензиите поради конфликти и спорови помеѓу фракциите поддржани од Турција (SOHR, Tension Grows over Conflicts and Disputes among Turkish-Backed Factions), 17 октомври 2020 година, https://bit.ly/3dzdG0q; СОЧП, Избувна нова борба помеѓу фракциите поддржани од Турција во подрачјата на „Мировна пролет“, оставајќи многу цивили и војници повредени (SOHR, New Fight Erupts Between Turkish-Backed Factions in “Peace Spring” Areas, Leaving Many Civilians and Military Injured), 9 октомври 2020 година, https://bit.ly/2SIJdn3; СОЧП, Убиен милиционер поддржан од Турција, додека продолжуваат расправиите помеѓу фракциите во подрачјата на „Мировна пролет“ (SOHR, Turkish-Backed Militiaman Assassinated, as Factional Quarrels Continue in “Peace Spring” Areas), 21 септември 2020 година, https://bit.ly/3cnrWIM; СОЧП, Избија нови судири помеѓу фракциите, додека тензијата помеѓу луѓето од рурален ал Хасаке и фракциите поддржани од Турција (SOHR, Factional Clashes Renew, as Tension Continues Between People of Rural al-Hasakeh and Turkish-Backed Factions), 13 септември 2020 година, https://bit.ly/3bUUzNi; СОЧП, Рас ал Аин: Судирите помеѓу фракциите поддржани од Турција оставија три лица повредени (SOHR, Ras al-Ain: Clashes among Turkish-Backed Factions Leave Three People Injured), 8 септември 2020 година, https://bit.ly/2GMz5ad.

[149] „И понатаму се пријавуваат нападите, кои вклучуваа употреба на импровизирани експлозивни направи, импровизирани експлозивни направи што се наоѓаат во возило и мало огнено оружје, вклучително и против цивили“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039998.html, став 8. „Подрачјето (...) е подложено на десетици наместени експлозии што се наоѓаат во автомобили и моторцикли во градовите Рас Ал-Аин и Тел Абјад и во градовите на Тал Халаф, Сулук и Хамам Ал-Туркман, кои ги одземаа животите на десетици жртви, од кои мнозинството се цивили“; „Ал монитор“, Вооружени групи поддржани од Турција се судрија во северна Сирија (Al-Monitor, Turkish Backed Armed Groups Clash in Northern Syria), 18 август 2020 година, https://bit.ly/31mgsld. Турција редовно ги обвинува борците на ЈПГ за овие напади, види фуснота 124.

[150] Види, на пример СОЧП, Деца и жени меѓу 12-те лица убиени и повредени на отворен пазар (SOHR, Children and Women among 12 People Killed and Injured in Outdoors Market), 25 февруари 2021 година, http://bit.ly/3dO237T; СОЧП, Две експлозии го потресоа градот Рас ал Аин (Сере Канијe) под контрола на Турција (SOHR, Two Explosions Rock Turkish-Held City of Ras al-Ain (Sere Kaniye)), 3 февруари 2021 година, http://bit.ly/3aIR79P; СОЧП, Напад со ИЕУ, убиен милиционер поддржан од Турција, а четворица други повредени во Рас Ал Аин (Сере Канијe) (SOHR, IED Attack, Turkish-Backed Militiaman Killed and Four Others Injured in Ras Al-Ain (Sere Kaniye)), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/3qI8Xzl; „Шинхуа“, Експлозија уби 5 лица во подрачјето под контрола на бунтовниците во североисточна Сирија (Xinhua, Explosion Kills 5 in Rebel-Held Area in NE Syria), 2 јануари 2021 година, http://bit.ly/3ueWZ26; АФП, Автомобил бомба остави 16 починати во Сирија (AFP, Car Bomb Leaves 16 Dead in Syria), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3oIwuyo; СОЧП, Десет лица загинаа и беа повредени во експлозија на автомобил бомба во покраината на Рас ал Аин (Сере Канијe) (SOHR, Ten People Killed and Injured in Car-Bomb Explosion in Ras al-Ain Countryside (Sere Kaniye)), 27 ноември 2020 година, https://bit.ly/2JtTWjy; СОЧП, Експлозија повреди неколку лица на зелен пазар во градот Рас ал Аин (Сере Канијe) во рурален Хасаке (SOHR, Explosion Injures Several People at Vegetable Market in Ras al-Ain City (Sere Kaniye) in Rural Hasakeh), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Gmrsr3; СОЧП, Седум лица загинаа, а десет други се повредени во експлозија во Рас Ал Аин (SOHR, Seven People Killed and Ten Others Injured in Ras Al-Ain Blast), 26 септември 2020 година, https://bit.ly/3kU0JRo; СОЧП, Четири лица убиени, вклучително и две деца, а над десет лица се повредени во експлозија на автомобил бомба во покраината на Рас ал Аин (SOHR, Four People Killed, Including Two Children, and more than Ten Others Injured in Car-Bomb Explosion in Ras al-Ain Countryside), 24 септември 2020 година, https://bit.ly/3j2kXYl; СОЧП, Четири жени и еден маж загинаа во вчерашните експлозии во Рас Ал Аин (Сере Канијe) (SOHR, Four Women and a Man Killed in Yesterday’s Explosions in Ras Al-Ain (Sere Kaniye)), 13 септември 2020 година, https://bit.ly/3k86WIW.

[151] Види, на пример СОЧП, Насилна експлозија во Тал Абјад под контрола на Турција уби и повреди десет лица (SOHR, Violent Explosion in Turkish-Control Tal Abyad Kills and Injures Ten People), 26 јануари 2021 година, http://bit.ly/2NsnPDq; СОЧП, Експлозија од автомобил бомба уби еден милиционер поддржан од Турција и повреди други во северна Ал Рака (SOHR, Car-Bomb Explosion Kills One Turkish-Backed Militiaman and Injures Others in

и за злоупотреба на човековите права на цивилите од страна на вооружените групи поврзани со СНА.[152]

В. Цивилни жртви

Од 2011 година, неколку стотици илјади цивили беа убиени како резултат на судирот.[153] Иако бројката

Northern AlRaqqah), 5 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Idh31w; СОЧП, Убиен цивил, а други повредени во експлозија од моторцикл бомба (SOHR, Civilian Killed and Others Injured in Motorcycle-Bomb Explosion), 3 ноември 2020 година, https://bit.ly/3jVAY25; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во северна Ал Рака, повредувајќи многумина (SOHR, IED Explodes in Northern Al-Raqqah Injuring Many), 1 септември 2020 година, https://bit.ly/3bhzJHH; СМЧП, Жена почина на 22 август поради рани здобиени од експлозија на автомобил од непознато потекло во градот Слук во Рака (SNHR, Woman Died on Aug 22 Due to Wounds Sustained by a Blast of a Car Bomb of Unknown Origin in Slouk Town in Raqqa), 22 август 2020 година, https://bit.ly/31IEDA8; СОЧП, Експлозија на автомобил бомба во подрачјето на „Мировна пролет", оставајќи жртви (SOHR, Car Bomb Explodes in "Peace Spring" Areas, Leaving Casualties), 20 август 2020 година, https://bit.ly/32cz9ab; СОЧП, Експлозија на автомобил бомба на контролен пункт во руралниот дел на Тал Абјад, оставајќи многу жртви (SOHR, Car Bomb Explodes at Checkpoint in Rural Tal Abyad, Leaving Many Casualties), 18 август 2020 година, https://bit.ly/3aCwgDi; СОЧП, Експлозија на автомобил бомба во Тал Абјад: Шест лица загинаа, вклучувајќи три деца и други неидентификувани тела во северна Ал Рака (SOHR, Tal Abyad's Car-Bomb Explosion: Six People Killed, Including Three Children and Other Unidentified Bodies in Northern Al-Raqqa), 7 јули 2020 година, https://bit.ly/3206DKc; СОЧП, Северно од Ал Рака: Експлозија на ИЕУ уби двајца борци поддржани од Турција (SOHR, North of Al-Raqqa: IED Explodes Killing Two Turkish-Backed Fighters), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/33n7tjw; СОЧП, Експлозија на автомобил бомба остави жртви помеѓу турските војници и полномошните фракции во град северно од градот Рака (SOHR, Car-Bomb Explosion Leaves Casualties among Turkish Troops and Proxy Factions in a Town North of Raqqa City), 6 март 2020 година, https://bit.ly/30j6lxd.

[152] Види Дел II.Д.4.

[153] Постојат неколку бази на податоци за жртвите во Сирија, кои се базираат на различни методологии (вклучувајќи различни дефиниции за тоа кој претстав ува цивилно лице, а кој не), додека пак, информациите за вкупниот број на жртви значително се разликува од извор до извор. СОЧП ја евидентираше смртта на повеќе од 116,900 цивили (вклучително и на над 13,800 жени и 22,100 деца) до 9 декември 2020 година, при што огромното мнозинство се припишува на владините сили. Во вкупниот број на починати, меѓу другото, не се вклучени околу 88,000 лица за кои е регистрирано дека починале како резултат на извршената тортура додека биле во владиниот притвор. Според СОЧП, лицата кои кренале оружје против владата се сметаат за „цивили""; СОЧП, На Меѓународниот ден на човековите права: Милиони Сиријци ограбени од своите „права" и 593 илјади убиени во една деценија (SOHR, On International Human Rights Day: Millions of Syrians Robbed of "Rights" and 593 Thousand Killed in a Decade), 9 декември 2020 година, https://bit.ly/2tzRUXm. Центарот за евидентирање прекршувања на човековите права (ВДЦ) ги евидентираше имиња на над 135,000 цивили кои биле убиени како резултат на насилствата поврзани со конфликтите во периодот помеѓу март 2011 година и ноември 2020 година. Големото мнозинство на овие смртни случаи на цивилите им се припишува на владините сили; „ВДЦ", Месечен статистички извештај за жртви во Сирија: ноември 2020 година, http://bit.ly/37R1vKT, стр. 1, 3. СНХР ја евидентираше смртта на речиси 226,800 цивили, вклучувајќи повеќе од 28,300 жени и 29,300 деца убиени помеѓу март 2011 година и септември 2020 година. Одговорноста за големото мнозинство на смртни случаи (приближно 200,000) им се припишува на владините сили; СМЧП, Број на загинати цивили (SNHR, Civilian Death Toll), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3jEQgJy. Според АГПС, организација за човекови права со седиште во Лондон, конфликтот резултираше со смрт на повеќе од 4,040 палестинци, како цивили, така и борци. Повеќе од 490 од убиените се жени; АГПС, Табела со податоци за жртви (AGPS, Victims Data Table), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2l6ZB1v. СНХР ја евидентираше смртта на скоро 3,200 палестинци помеѓу март 2011 година и јули 2020 година, вклучувајќи 312 жени и 352 деца. Евидентирано е дека 491 палестинец починал под тортура; СМЧП, 3,196 сириски Палестинци беа убиени од сириските режимски сили, вклучувајќи 491 како резултат на тортура, помеѓу март 2011 година и јули 2020 година, а 49 се појавија во фотографиите „Цезар" (SNHR, 3,196 Syrian Palestinians Were Killed by Syrian Regime Forces, Including 491 Due to Torture, Between March 2011 and July 2020, and 49 Appeared in Caesar Photos), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb. На почетокот на 2014 година, ООН престана да прибира статистички податоци за жртвите, наведувајќи го како причина недостигот на пристап и намалената доверба во изворите од кои се добиваат податоците; „Тајм", ООН ќе престанат да го ажурираат бројот на загинати лица во Сирија (Time, UN to Stop Updating Syria Death Toll), 7 јануари 2014 година, http://ti.me/1achNKN. Во 2019 година, високиот комесар за човекови права на ООН изјави: „Неколку стотици илјади деца, жени и мажи се убиени во Сирија од 2011 година. (...) Бројот е толку голем што повеќе не е можно да се даде веродостојна проценка"; „Ју-ен њуз", Шефот на ООН за човекови права се плаши дека светот стана отрпнат од масакарот во Сирија (UN News, UN Human Rights Chief Fears World Has Grown Numb to Syrian Carnage), 26 јули 2019 година, https://bit.ly/2YC5Q17. Види, исто така, „Д њу араб", Дали некогаш навистина ќе знаеме колку луѓе починале во Сирија од 2011 година? (The New Arab, Will We ever Really Know how Many People Have Died in Syria since 2011?), 28 јануари 2020 година, https://bit.ly/2RzaSHe. Врз основа на извештаите во медиумите на англиски јазик, Акцијата против вооружено насилство (АОАВ) евидентираше повеќе од 74,500 цивилни жртви од експлозивно оружје помеѓу 2011 година и 2019 година, вклучувајќи 32,000 смртни случаи и 38,500 ранети, а бројките веројатно „е значително повисок"; АПВН, Повреда од експлозија: Одекнувачки последици по здравјето од употреба на експлозивно оружје (AOAV, Blast Injury: The Reverberating Health Consequences from the Use of Explosive Weapons), 10 јули 2020 година,

на жртвите опадна по 2018 година и, по настапувањето на прекинот на огнот во Идлиб во март 2020 година, бројката падна на најниско ниво забележано од почетокот на судирот во 2011 година, сите страни во судирот и понатаму продолжуваат да убиваат цивили.[154] Пресметано е дека над 100.000 Сирийци биле притворени или насилно исчезнале, во најголем дел од страна на владините сили.[155]

Освен тоа, голем број цивили починаа предвремено од инфективни и неинфективни хронични болести поради немањето соодветна здравствена нега.[156] Згора на тоа, уште поголем број цивили беа повредени како директна последица на судирот, што често пати водеше до создавање на траен инвалидитет,[157] и/или пак страдаа од психолошките последици поради насилствата што ги

---

https://bit.ly/2OB9eTf, стр. 7.

[154] „Цивилите беа убиени и повредени како резултат на гранатирање и наизменични воздушни напади во подрачјето на деескалација на северозапад и како резултат на борби меѓу и во рамките на разни вооружени групи во северозападните, северните и источните делови од земјата. Цивилите, исто така, и понатаму беа убивани и повредувани од напади извршени со разни видови импровизирани експлозивни направи, вклучително и импровизирани експлозивни направи што се наоѓаат во возило и како резултат на остатоци од војната, вклучително и неексплодирани бомби. Некои напади со импровизирани експлозивни напади беа извршени во станбени области и локални пазари, кои таргетираа цивили без оглед за влијанието врз цивилите“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039998.html, став 17. „Сирија остана вториот најсмртоносен конфликт во 2019 година, но смртните случаи поврзани со битките се намалија од 11,824 во 2018 година на 7,304 во 2019 година“; Институт за истражување на мир Осло (ИМИО), Конфликтите се тренд на Блискиот Исток (Peace Research Institute Oslo (PRIO), Conflict Trends in the Middle East), 1989–2019, 24 септември 2020 година, https://bit.ly/3i7Ieaa, стр. 12. „Во годината од 15 март 2019 година, АЦЛЕД бележи скоро 19,000 вкупно настани на нарушување низ Сирија. Битките, насилството врз цивилите и експлозиите/насилството од далечина – како што се гранатирањето и воздушните напади – сочинуваат над 17,100 од овие настани. Во овој период се пријавени речиси 15,000 вкупни жртви, вклучувајќи речиси 4,100 цивили убиени во директни или насочени напади, со уште повеќе убиени како „колатерална штета““; ПМНВС, Сирија навлегува во својата 10-та година од војната (ACLED, Syria Enters Its 10th Year of War), 19 март 2020 година, https://bit.ly/3ef9jGi. Во 2020 година, СОЧП забележа вкупно 6,817 жртви, вклучувајќи 1,528 цивили, што претстав ува најнизок годишен биланс на жртви од 2011 година; СОЧП, Најниска годишна бројка на смртни случаи досега: 6,817 лица загинаа во Сирија во 2020 година, 22,4% од кои се цивили (SOHR, Lowest Yearly Death Toll ever: 6,817 People Killed Across Syria in 2020, of whom 22.4% Are Civilians), 31 декември 2020 година, http://bit.ly/3b3ZDk4. СНХР ја забележа смртта на 1,006 жртви помеѓу јануари и јуни 2020 година, вклучувајќи 218 деца и 113 жени. Мнозинството на цивилни жртви се регистрирани во гувернoратот Идлиб (претежно во првите два месеца од 2020 година), проследено со гувернoратите Алепо, Даир Ез-Зор, Дераа, Рака и Хасакех. СНХР регистрираше најмалку 71 лице кое починало како резултат на тортура, главно во владин притвор (63) и други кои починале во рацете на СДФ, ХДС и други страни; СМЧП, документирано е убиство на 1,006 цивили, вклучувајќи тројца медиумски работници и 12 медицински и персонал за цивилна одбрана во Сирија во првата половина на 2020 година (SNHR, 1,006 Civilians, Including Three Media Workers and 12 Medical and Civil Defense Personnel, Documented Killed in Syria in the First Half of 2020), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/3eaqd97.

[155] Според СНХР, од август 2020 година, најмалку 148,000 лица останаа во притвор или присилно исчезнаа во Сирија, главно од страна на владата (над 130,000). Огромното мнозинство на присилно исчезнатите лица беа регистрирани во гувернoратите рурален Дамаск, Алепо и Дамаск; СМЧП, Деветти годишен извештај за присилно исчезнување во Сирија на Меѓународниот ден на жртвите од присилно исчезнување: Нема политичко решение без исчезнатите (SNHR, The Ninth Annual Report on Enforced Disappearance in Syria on the International Day of the Victims of Enforced Disappearances: There Is No Political Solution Without the Disappeared), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB (во натамошниот текст: СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB), стр. 7, 10.

[156] „Зголемиот број на жртви на лица кои не се борци, како резултат на директни напади или како резултат на сѐ поскудните здравствени услуги како резултат на оштетени установи и ограничувања на испраќање хуманитарна помош, заедно со појава на заразни болести, се одразува на понизок очекуван животен век, кој во 2018 изнесуваше 71.8 година“ (додаден акцент); ЕСКЗА, Сирија во војна: Осум години подоцна (ESCWA, Syria at War: Eight Years On), 24 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 37. „Снабдувањето на медицинските материјали е мало и понекогаш непостоечко, пациентите често умираат од рани и болести кои не се тешки, а медицинскиот персонал е преморен и честопати недоволно квалификуван“; ИБИ, Оштетен од војната, здравствениот систем во Сирија е потполно неподготвен за пандемија (MEI, Ravaged by War, Syria’s Health Care System Is Utterly Unprepared for a Pandemic), 23 април 2020 година, https://bit.ly/3cyXPgf.

[157] „Таквите повреди [предизвикани од експлозивно оружје] во Сирија честопати бараат доживотна стручна здравствена грижа. За жал, не само што експлозивното оружје резултира со катастрофални повреди, тоа исто така ги разруши здравствените системи, што значи дека таквата поддршка на теренот е обично ретка. Поради раселување и други ограничувања поврзани со конфликти, многу ранети лица не би можеле да добијат соодветна грижа. Дури и кога ќе добијат грижа, лошите услови за живот значат дека повредените често имаат големи стапки на повторен прием во болница како резултат на компликации, како што се инфекции и болести“; АПВН, Повреда

посведочиле, губитокот на членовите на семејството, раселувањето и лишувањето.[158]

Долгогодишниот судир доведе до широко распространета контаминација со НБС и мини, кои претставуваат закана по животите на милиони цивили.[159] Внатрешно раселените лица (ВРЛ) и повратниците често пати се под повисок ризик од НБС и мини, бидејќи не им се познати опасните локации во подрачјата низ кои минуваат и во кои се враќаат.[160]

од експлозија: Одекнувачки последици по здравјето од употреба на експлозивно оружје (AOAV, Blast Injury: The Reverberating Health Consequences from the Use of Explosive Weapons), 10 јули 2020 година, https://bit.ly/2OB9eTf, стр. 8-9. Види, исто така, СОЧП, Воздушни операции на режимот во шест години: 165,000 воздушни напади убиле речиси 14,000 цивили, вклучувајќи повеќе од 5,300 деца и жени, а повредиле 91,000 други (SOHR, Regime Aerial Operations in Six Years: 165,000 Airstrikes Killed Nearly 14,000 Civilians, Including more than 5,300 Children and Women, and Injured 91,000 Others), 30 ноември 2020 година, https://bit.ly/3lXjdjU; „“Енаб Балади““, Децата во северна Сирија со ампутиран дел од телото сонуваат за протетски екстремитети (Enab Baladi, Amputee Children Dream of Prosthetic Limbs in Northern Syria), 2 март 2020 година, https://bit.ly/2NKBuCm.

[158] Види Дел II.Ѓ.1.

[159] „Иако размерот и опсегот на загадувањето предизвикано од експлозии низ Сириската Арапска Република сè уште не се утврдени во целост, меѓу јануари 2019 година и март 2020 година е забележан приближно еден експлозивен инцидент на секои 10 минути“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 26. Според СНХР, најмалку 2,601 цивили се убиени од противпешадиски и противтенковски нагазни мини во периодот меѓу 2011 година и декември 2020 година, вклучувајќи речиси 600 деца; СМЧП, Сирија е меѓу најлошите земји во светот по број на наместени мини од 2011 година, покрај забраната за нивна употреба во меѓународното право (SNHR, Syria Is Among the World's Worst Countries for the Number of Mines Planted Since 2011, Despite Prohibition of Their Use in International Law), 10 декември 2020 година, https://bit.ly/3a6hMgy. „Загадувањето на големи делови на Сирија со ризик од експлозивни опасности ја зголемува застрашувачката цена на човечкиот живот на активните борби. Секој месец сме сведоци на постојан прилив на цивилни жртви; честопати, тоа се деца кои биле убиени или повредени додека си играле или пребарувале низ урнатитните“; ОЦХА, Помошник генерален секретар за хуманитарни прашања и заменик координатор за итна помош, Ад интерим, Рамеш Раџасингам, Брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Assistant Secretary-General for Humanitarian Affairs and Deputy Emergency Relief Coordinator, Ad Interim, Ramesh Rajasingham, Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 27 август 2020 година, https://bit.ly/3bXRpbF. „Поради „магла на војната“, размерот на контаминација не е целосно познат, иако бројот на жртви и нивото на бомбардирање сугерира дека е загрижувачки висок. (...) Поради нивото на конфликт што продолжува во земјата, организациите за деминирање не можат да ја извршуваат својата работа. Ова во многу случаи значи дека цивилите сами вршат расчистување, што уби или повреди многумина“; АПВН, Уништена земја: Еколошки последици од употреба на експлозивно оружје (AOAV, The Broken Land: The Environmental Consequences of Explosive Weapon Use), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2BdyH1X, стр. 14, 15. Според Прегледот на хуманитарните потреби (НХО), во 2020 година, 11,5 милиони луѓе, или повеќе од половина од населението, живее во 2,562-те заедници кои пријавиле загадување од експлозивна опасност во претходните две години. И покрај тоа што сите групи на население се изложени на ризик од експлозивни опасности, сепак, ризикот за децата е особено акутен.“ ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 20-21; Служба за отстранување на мини на Обединетите нации (УНМАС), Сирија: Загадување од експлозивна опасност (United Nations Mine Action Service (UNMAS), Syria: Explosive Hazard Contamination), последен пат ажурирано во октомври 2020 година, https://bit.ly/35bMMai. Види, исто така, СОЧП, 13 деца загиинаа во експлозии на нагазни мини во различни подрачја претходно оваа година (SOHR, 13 Children Killed in Landmine Explosions in Various Syrian Areas Earlier this Year), 17 јануари 2021 година, http://bit.ly/3bvBDVx; Центарот Картер, Извештај бр. 4 за експлозивна муниција во Сирија (Carter Center, Explosive Munitions in Syria Report #4), 13 ноември 2020 година, https://bit.ly/33p8ngb; „“Енаб Балади““, Нагазни мини и експлозивни остатоци од војната продолжуваат да одземаат животи и екстремитети во сириската Дара (Enab Baladi, Landmines and Explosive Remnants of War Continue to Claim Lives and Limbs in Syria's Daraa), 28 мај 2020 година, https://bit.ly/2XEQszA; ОХЦХР, Сирија: Башелет предупредува дека „отчукува темпирана бомба“ како што растат убиствата на цивили (OHCHR, Syria: Bachelet Warns of 'Ticking Time-Bomb' as Civilian Killings Mount), 8 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029807.html. „Експлозивните остатоци од војна (ЕРВ) продолжуваат да одземаат животи на цивили, а бегалците од Палестина во камповите и подрачјата кои беа сведоци на активни борби во последните десет години се особено изложени на ризик“; УНРВА, УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 11; и фусноти 931 и 932.

[160] „Додека сите кои се наоѓаат во загадените подрачја се изложени на ризик, децата, земјоделците, градежните работници и луѓето кои се во движење се особено ранливи. Станбените подрачја и клучната инфраструктура, како што се патиштата, училиштата, здравствените центри, земјоделското земјиште и населените места остануваат небезбедни или некорисни поради загадувањето (...)“; УНМАС, Сирија: Загадување од експлозивна опасност (UNMAS, Syria: Explosive Hazard Contamination), последен пат ажурирано во октомври 2020 година, https://bit.ly/35bMMai. „Земјоделците, сточарите, градежните работници, собирачите на старо железо, хуманитарните работници, како и раселените лица и повратниците се соочуваат со такви ризици секој ден, бидејќи

Г. Присилно раселување и враќање

1) Присилно раселување и пристап до безбедност

Над половината предвоено население во Сирија сега е раселено,[161] вклучително и над 6,18 милиони ВРЛ,[162] над 5,58 милиони регистрирани бегалци кои пребегале во соседните земји и во Северна Африка,[163] и стотици илјади кои дојдоа во Европа и подалеку како баратели на азил, при што на огромно мнозинство од нив последователно им беше доделена меѓународната заштита.[164] Иако севкупните раселувања опаднаа во текот на 2019 и 2018 година во споредба со претходните години,[165] раселувања од поголеми размери имаше и на почетокот на 2020 година, претежно на Северозападот на земјата.[166]

се принудени да живеат или работат во близина на подрајчата загадени од оружје"; МКЦК, Сирија: Сред загриженоста за КОВИД-19, не треба да се заборави ризикот од загадување од оружје (ICRC, Syria: Amid Concerns over COVID-19, the Risk of Weapon Contamination Should not Be Forgotten), 4 април 2020 година, https://bit.ly/3epe8xV.

[161] „Половина од населението од пред војната - повеќе од 13,2 милиони луѓе - сè уште се раселено внатре и надвор од земјата. Ова е најголемата бегалска криза во светот (...)"; УНХЦР, Шефовите на ООН бараат постојана поддршка за Сиријците и регионот пред Четвртата конференција во Брисел (UNHCR, UN Chiefs Urge Sustained Support to Syrians and the Region ahead of Fourth Brussels Conference), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/2YETmou.

[162] УНИЦЕФ, Извештај на УНИЦЕФ за хуманитарната состојба во цела Сирија: јануари 2021 година, 1 март 2021 година, https://bit.ly/3b3FJW6, стр. 1. „Многумина од над 6,2 милиони раселени лица во Сириската Арапска Република беа жртви на злосторства против човештвото поради присилно пренесување, военото злосторство како раселување на цивилното население, или и на двете. Дури и отсутните злосторства извршени заради раселување, извршувањето на повеќе воени злосторства и кршење на меѓународно хуманитарно право од страните во текот на конфликтот, поттикнаа многу милиони лица да бегаат внатрешно или да бараат азил во странство"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 66.

[163] Вклучувајќи 3,65 милиони бегалци во Турција, 865,500 во Либан, 663,500 во Јордан, 243,100 во Ирак, 130,500 во Египет и 31,600 во други делови на Северна Африка; УНХЦР, Регионален одговор за бегалците во Сирија, пристапено на 28 февруари 2021 година, http://data2.unhcr.org/en/situations/syria. „Бројките ќе беа повисоки доколку беа вклучени баратели на азил и нерегистрирани бегалци, особено оние во Либан и Јордан на кои сè уште не им е доделен статус на бегалци"; ЕСКЗА, Сирија во војна: Осум години подоцна (ESCWA, Syria at War: Eight Years On), 24 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 28. Најновиот голем одлив се случи во екот на „Операцијата Мировна пролет" предводена од Турција во северна Сирија кон крајот на 2019 година, кога над 20,000 Сиријци преминаа преку неформални премини во Курдистанскиот регион во Ирак; УНХЦР, Список на факти на УНХЦР за Ирак: јануари 2020 година, 10 февруари 2020 година, https://bit.ly/370bETz, стр. 1.

[164] Во 2019 година, сириските барања за азил покажаа тренд на опаѓање; овој тренд продолжи и во 2020 година, барем делумно поради пандемијата на КОВИД-19. Сепак, барателите од Сирија останаа главната националност што бара азил во Европа во 2020 година; Европска канцеларија за поддршка на азилот (ЕКПА), Најнови трендови за азил: Преглед на 2020 година (European Asylum Support Office (EASO), Latest Asylum Trends: 2020 Overview), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2C2ViuE.

[165] Во 2018 година, забележани се вкупно 1,6 милиони раселувања на населението, 40 проценти помалку отколку во 2017 година. Во 2019 година се забележани над 1,8 милиони раселувања на населението; ОЦХА, Сириската Арапска Република. Движења на ВРЛ (OCHA, Syrian Arab Republic. IDP Movements), заклучно со октомври 2020 година, https://bit.ly/2KxO1bf. Во 2019 година, главните настани што резултираа со внатрешно раселување вклучуваа ескалација на насилството во и околу Идлиб, „Операцијата Мировна пролет" предводена од Турција во северна Сирија во октомври 2019 година и вооружени борби меѓу СДФ и ИСИС во источниот гувернорат Даир Ез-Заур во почетокот на 2019 година; ЦМВР, Глобален извештај за внатрешно раселување за 2020 година (IDMC, Global Report on Internal Displacement 2020), 28 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028844.html, стр. 29-30, 35.

[166] „Раселувањето е намалено во неколку гувернорати. Сепак, во подрачјата кои сè уште се погодени од конфликт, имало рекордни изливи [помеѓу 2018 година и 2020 година]"; ЦМВР, Деценија на раселување во Блискиот Исток и Северна Африка (IDMC, A Decade of Displacement in the Middle East and North Africa), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bIk1Gp, стр. 28. „Помеѓу јануари и октомври 2020 година, забележани се над 1,73 милиони движења на населението. Поголемиот дел од нив беа забележани во Идлиб и соседните подрачја од каде што беа раселени речиси еден милион луѓе помеѓу декември 2019 година (обновена ескалација на конфликт) и почетокот на март 2020 година (воспостав ување на привремен прекин на напади); ОЦХА, Сириската Арапска Република. Движења на ВРЛ (OCHA, Syrian Arab Republic: IDP Movements), заклучно со октомври 2020 година, https://bit.ly/2KxO1bf. Почнувајќи од почетокот на март 2020 година, околу 70,000 лица останаа внатрешно раселени на североистокот по „Операцијата Мировна пролет" предводена од Турција во октомври 2019 година; Меѓународен комитет за спасување (МКС), Трагедијата на Сирија, наша лекција: Говорот за CSIS на претседателот и извршниот директор на МКС, Дејвид Милибенд (International Rescue Committee (IRC), Syria's Tragedy, Our Lessons: President and CEO of the IRC David Miliband CSIS Speech), 2 март 2020 година, https://bit.ly/3eoygjx. Нападите од страна на ИСИС и воените операции против ИСИС, исто така, продолжуваат да резултираат во раселување на цивили: „Во јуни [2020 година], Лива Ал Кудс побара воено засилување за да го пребара подрачјето [во руралниот дел на гувернoратот

Според пресметките на УНРВА, од приближно 560.000 лица кои пред судирот беа регистрирани при УНРВА во Сирија („палестински бегалци“)[167], околу 438.000 останаа во Сирија, 254.000 беа раселени најмалку еднаш по 2011 година, 40% и понатаму се внатрешно раселени.[168] и над 120.000 пребегаа во други земји.[169] УНРВА процени дека близу 2.500 семејства на палестинските бегалци и понатаму се раселени во Идлиб и околните подрачја, каде што се во ризик да бидат директно погодени од вооружените непријателства, вклучително и од воздушни напади и гранатирање.[170]

Владите на земјите домаќини во регионот ги задржаа или уште повеќе ги засилија мерките за контрола на границите за да ги ограничат нивните доаѓа, со што илјадници ранливи луѓе останаа заглавени во Сирија, без можност да пронајдат безбедност.[171] Според повеќе извори, сè поголем е бројот на случаите на присилни враќања и на одбивање пристап до одредена територија во светло на сè

Хама], а потоа беа придружени од големи групи на христијански милиции од градовите Мардех и Сукалбије од гуверноратот Хама. Овие операции ги натераа преостанатите жители на далечните пустински села во источна Хама да ги напуштат своите домови“; „Сирија репорт“, Селаните од источна Хама бегаат од своите домови додека прорежимските милиции ја бараат ИСИС (Syria Report, Eastern Hama Villagers Flee their Homes as Pro-Regime Militias Comb for ISIS), 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/3pyBjM3. „Нападите на ИСИЛ раселија 200 домаќинства во источна Хама во текот на јули и август [2020 година]“; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock: Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 16 септември 2020 година, https://bit.ly/36ahiUR, стр. 3. Види, исто така, СОЧП, Нов подем на ИСИС во источна рурална Хама: Киднапирање на три цивили и крадење на нивните имоти, прорежимски милиционер убиен во експлозија на нагазна мина (SOHR, ISIS Resurgence in Eastern Rural Hama: Kidnapping of Three Civilians and Stealing Their Property, and Pro-Regime Militiaman Killed in Landmine Explosion), 20 септември 2020 година, https://bit.ly/3hLgjwF; СОЧП, ИСИС навлезе во село во источна Хама, украде неколку возила, запали куќи и уби жител (SOHR, ISIS Storms Village in Eastern Hama, Stealing Several Vehicles, Setting Houses on Fire and Killing a Resident, 26 јули 2020 година, https://bit.ly/2DbXO5Q; СОЧП, ИСИС започна нов напад врз Ал Шукна, додека цивилите бегаат од подрачјето (SOHR, ISIS Unleashes New Attack on Al-Sukhnah, while Civilians Flee from the Area), 23 јули 2020 година, https://bit.ly/32VthnK; СОЧП, Нов подем на ИСИС: Неидентификувани вооружени лица убија четири овчари и им ги украдоа овците во подрачјата под контрола на режимот, источно од Ал Рака (SOHR, ISIS Resurgence: Unidentified Gunmen Kill Four Shepherds and Steal Their Sheep in Regime-Controlled Areas, East of Al-Raqqa), 16 јуни 2020 година, https://bit.ly/32ZbMmg.

[167]УНРВА ги дефинира „бегалците од Палестина“ за своите оперативни цели како „лица чиешто вообичаено место на живеење било Палестина за време на периодот од 1 јуни 1946 до 15 мај 1948 година и кои ги изгубиле своите домови и основните средства за егзистенција како резултат на конфликтот во 1948 година“; УНРВА, Консолидирани упатства за квалификуваност и регистрација (КУКР) (UNRWA, Consolidated Eligibility and Registration Instructions (CERI)), 1 јануари 2009 година, www.refworld.org/docid/520cc3634.html, стр. 32. Во согласност со релевантните резолуции на УНГА, и други лица исто така може да имаат право да добиваат услуги од УНРВА, особено лица раселени како резултат на настаните од 1967 година и последователните конфликти; УНРВА, КУКР (UNRWA, CERI), стр. 6-7. Покрај повеќето од 568,700 бегалци од Палестина регистрирани со УНРВА во Сирија, во согласност со релевантните резолуции на УНГА, и други лица исто така може да имаат право да добиваат услуги од УНРВА, особено лица раселени како резултат на настаните од 1967 година и последователните конфликти; исто. За ажурирани бројки за населението, види УНРВА, Табела на регистрирани граѓани на УНРВА (UNRWA, UNRWA Registered Population Dashboard), http://bit.ly/2WGSSMI.

[168] УНРВА, Сирија: Хуманитарна слика, декември 2021 година (UNRWA, Syria: Humanitarian Snapshot, December 2021), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/39KmBMi. „Палестинското бегалско население останува главно раселено во 2020 година“; УНРВА, Извештај за напредок на итниот апел за регионална кризна ситуација во Сирија (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal Progress Report), 4 јануари 2021 година, https://bit.ly/2LutDes, стр. 10.

[169] Вклучително во Либан (27,700 палестински бегалци од Сирија / ПБС) и Јордан (17,800 ПБС). Многу ПБС се соочуваат со неизвесноста на сопственото постоење поради нивниот неизвесен правен статус и ограничените механизми за социјална заштита, што во голема мера прави тие да зависат од помошта на УНРВА за да ги покријат своите основни потреби. За други се смета дека избегале на локации надвор од регионот и затоа се надвор од опсегот на работа на Агенцијата; УНРВА, УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 6, 35, 37, 41, 51.

[170] УНРВА, август 2020 година. Многу од бегалците евакуирани во Идлиб според т.н. „договори за евакуација“ последнователно се преместени како резултат на воените офанзиви против подрачјата што ги држеше опозицијата во 2019/2020 година. АГПС, Палестински и сириски семејства бегаат од смртоносни гранати во северна Сирија (AGPS, Palestinian and Syrian Families Flee Deadly Shelling in Northern Syria), 19 декември 2019 година, https://bit.ly/3hDK5V7. Види, исто така, Дел III.A.1.в. 171

[171] „(...) не беше забележан голем прилив во 2020 година, бидејќи границите и процедурите за прием останаа тесно управувани, дури и пред ограничувањата како резултат на КОВИД-19“; УНХЦР, Регионален план за бегалци и отпорност (3ПР) Регионален стратешки преглед за 2021-2022 година, 31 декември 2020 година, https://bit.ly/352b2Np, стр. 7.

полошите економски услови и сè посилните антибегалски чувства во некои земји домаќини.[172]

2) *Враќање на бегалците и ВРЛ*

а) Враќање на бегалците

Паралелно со тековните раселувања, дојде и постепено зголемување на степенот и динамиката на враќања од соседните земји, вклучително и како резултат на сè полошите услови за сириските бегалци во тие земји.[173] Во 2020 година, околу 38.200 сириски бегалци спонтано се вратија во Сирија од земјите

[172] „(...) загрижувачки е порастот на инцидентите од страна на Генералната дирекција за безбедност на Либан што вклучуваат предавање на мажите кои избегнаа од Сириската армија и побегнаа во Либан на нивните сириски колеги, вклучувајќи го и последниот случај на Хусеин Џума кој, според повеќе извештаи, беше уапсен во 2021 година во Баалбек и предаден на обезбедувањето на Асад“; СЗГД, Третманот на сириските бегалци е најсериозниот неуспех за човековите права во Либан (SACD, Treatment of Syrian Refugees is Lebanon’s most Serious Human Rights Failure), 13 јануари 2021 година, https://bit.ly/2ZY4ufY. „Пријавени се присилни враќања од [Турција и од] други земји, но многу е тешко да се следат“; ЦМВР, Глобален извештај за внатрешно раселување за 2020 година (IDMC, Global Report on Internal Displacement 2020), 28 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028844.html, стр. 36. Види, исто така, СОЧП, Покраината на Идлиб: Турските гранични чувари убија дете додека се обидувало да влезе на турската територија (SOHR, Idlib Countryside: Turkish Border Guards Kill Child, as He Tries to Enter Turkish Territory), 4 февруари 2021 година, http://bit.ly/3dAKAQ8; ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија (HRW, World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html; АГПС, 12 палестински бегалци од Сирија фатално застрелани од турската жандармерија (AGPS, 12 Palestinian Refugees from Syria Fatally Shot by Turkish Gendarmerie), 23 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZOdzbl; СОЧП, Прекршоци на турските гранични чувари: Над 460 цивили убиени од почетокот на сириската револуција, речиси една третина од нив се деца и жени (SOHR, Turkish Border Guards’ Violations: Over 460 Civilians Killed since the Start of the Syrian Revolution, Nearly One Third Are Children and Women), 12 декември 2020 година, https://bit.ly/2LqYh8d; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија: Недостаток на трајни решенија за бегалците од Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria: The Absence of Durable Solutions for Syria’s Refugees), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow (во натамошниот текст: Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow), стр. 14-15; „Амнести интернешнал“, Јордан: Стоп за принудниот пренос на сириските бегалци во ничија земја во пустината (Amnesty International, Jordan: Stop Forcible Transfer of Syrian Refugees to a No-Man’s Land in the Desert), 15 септември 2020 година, https://bit.ly/2Rz6Uxt; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees’ Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html. ПБС во Јордан кои не поседуваат јордански документи „и понатаму се соочуваат со ризик од апсење, притвор и потенцијално присилно враќање во Сирија“; УНРВА, Извештај за напредок на итниот апел за регионална кризна ситуација во Сирија (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal Progress Report), 4 јануари 2021 година, https://bit.ly/2LutDes, стр. 6.

[173] „Ужасните услови во Сирија заедно со екстремните „фактори на притисок“ во земјите домаќини нè наведуваат да веруваме дека огромното мнозинство повратници во Сирија досега не го сториле тоа доброволно, туку бидејќи биле принудени да ја донесат одлуката за враќање врз основа на нивните тешки околности. Бегалците од Сирија кои живеат во соседните земји честопати доживуваат правна, економска и општествена маргинализација, а понекогаш и активна дискриминација во нивните места на живеење. Одлуките за враќање донесени со цел да избегнат од таквите услови не може да се сметаат за доброволни или достоинствени. Понатаму, целокупната ситуација во Сирија останува крајно непогодна за безбедно и достоинствено враќање на раселените Сирijци“; Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото: Слушање на раселените лица во Сирија во потрага по издржливи решенија (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown: Listening to Syria’s Displaced in the Search for Durable Solutions), јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3 (во натамошниот текст: Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown), јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3), стр. 12. Според портпаролот на УНХЦР, Лиса Абоу Калед, „Според разговорите со бегалците, таквите [социо-економски] фактори - вклучително и фактот дека веќе не можат да си дозволат кирија, облека и други основни потреби - беа споменати како причини зошто одлучиле да се вратат. Некои бегалци како причина ја наведоа и моменталната состојба во Либан и зголемувањето на цените на храната“; „Д араб викли“, Само неколку сириски бегалци се вратија дома и покрај економските кризи во Либан (The Arab Weekly, Few Syrian Refugees Return Home Despite Lebanon’s Economic Crises), 8 април 2020 година, https://bit.ly/2E5JlJ3. Види, исто така, СЗГД, Третманот на сириските бегалци е најсериозниот неуспех за човековите права во Либан (SACD, Treatment of Syrian Refugees is Lebanon’s most Serious Human Rights Failure), 13 јануари 2021 година, https://bit.ly/2ZY4ufY; УНХЦР, Извештај за напредокот за 2020 година: 3ПР Регионален план за бегалци и отпорност како одговор на кризата во Сирија (август 2020 година) (UNHCR, 2020 Progress Report: 3RP Regional Refugee & Resilience Plan in Response to the Syria Crisis (August 2020)), 31 август 2020 година, https://bit.ly/3nxiHLE, стр. 3; „Араб њуз“, Либан бара сириските бегалци да си заминат (Arab News, Lebanon Pushes for Syrian Refugees to Leave), 18 јули 2020 година, https://bit.ly/2ONTk88; „Рефјуџис интернешнал“, Либан на крстопат: Расте неизвесноста за сириските бегалци (Refugees International, Lebanon at a Crossroads: Growing Uncertainty for Syrian Refugees), 30 јануари 2020 година, https://bit.ly/32BTPdB.

во регионот, повеќето од Турција, Ирак и Либан, што претставува значително помалку враќања во споредба со 2019 година, кога беше утврдено враќањето на близу 95.000 бегалци.[174] Но, не се сите враќања одржливи, па се известува и за обновени раселувања.[175]

Затворањето на границите и ограничувањето на движењето поради КОВИД-19 доведе до речиси целосно запирање на враќањето на бегалците од соседните земји од средината на март до мај 2020 година. [176]Сепак, продолжи користењето на нерегуларните премини, особено од Либан, бидејќи економската криза во земјата создаде дополнителни економски потешкотии за сириските бегалци.[177]

На 7 јули 2020 година, Владата на Сирија издаде указ со кој им наложи на сите возрасни Сиријци кои се враќаат од странство да разменат 100 US$, или соодветна противвредност во странска валута прифатена од Централната банка на Сирија. Бидејќи с о новата политика се налага размената да се врши според официјалниот курс на Централната банка, повратниците се приморани готовината да ја конвертираат по за речиси половина од пазарната вредност на парите.[178]

[174] Помеѓу јануари и 20 февруари 2021 година, УНХЦР забележа речиси 4,300 враќања, претежно од Турција; УНХЦР, февруари 2021 година. Ова вклучува сириски бегалци регистрирани од УНХЦР во Египет, Ирак, Јордан и Либан и од Владата на Турција. Објавените броеви се само оние кои се набљудувани/потврдени од страна на УНХЦР и, како такви, веројатно се потценети; УНХЦР, Регионален одговор за бегалците во Сирија: Трајни решенија, последен пат ажурирано на 31 декември 2020 година, https://data2.unhcr.org/en/situations/syria_durable_solutions. „Намалувањето на повратници најверојатно се должи на низа фактори, вклучувајќи ја предизвикувачката правна, економска и политичка ситуација и влијанието на пандемијата на КОВИД-19 врз Сирија, како и новите барања воведени од сириските власти во врска со влезот, вклучително и негативниот резултат од PCR тестот и, за секој возрасен, размена од 100 американски долари во сириски фунти според официјалната стапка при влегување“; УНХЦР, Регионален план за бегалци и отпорност (3ПР) Регионален стратешки преглед за 2021-2022 година, 31 декември 2020 година, https://bit.ly/352b2Np, стр. 34.

[175] „Дури и во провинциите каде што конфликтот е намален, тие се борат да добијат работа и да пристапат до услуги. Соочени со невозможноста да се постигне трајно решение дома, некои бегалци повторно ги преминуваат границите“; ЦМВР, Деценија на раселување во Блискиот Исток и Северна Африка (IDMC, A Decade of Displacement in the Middle East and North Africa), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bIk1Gp, стр. 73. „Недостатокот на одржлива материјална, физичка и правна безбедност сè повеќе доведува до појава на „повторно раселување“, при што бегалците решаваат повторно да ја напуштат Сирија и се обидуваат да ја преминат границата со Либан, каде што сепак немаат пристап до законски престој“; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 30.

[176] „Нема потврдени враќања од крајот на март и крајот на мај 2020 година. (...) До крајот на 2020 година, враќањето од сите 3РП земји [земји опфатени со Планот за одговор на бегалците на ОН, односно Јордан, Либан, Ирак, Турција и Египет] продолжи, иако бројките остануваат значително пониски отколку пред пандемијата“; УНХЦР, Регионален план за бегалци и отпорност (3ПР) Регионален стратешки преглед за 2021-2022 година (UNHCR, Regional Refugee & Resilience Plan (3RP) Regional Strategic Overview 2021-2022), 31 декември 2020 година, https://bit.ly/352b2Np, стр. 7. Види исто така УНРВА, Извештај за напредок на итниот апел за регионална кризна ситуација во Сирија (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal Progress Report), 4 јануари 2021 година, https://bit.ly/2LutDes, стр. 10.

[177] Во средината на јули 2020 година, границата меѓу Либан и Сирија повторно се отвори за враќање на бегалците. „Од 16 август [2020 година], сириската влада побара лицата кои пристигнуваа од официјалните гранични премини со Либан да претстав ат негативен PCR сертификат добиен во последните 96 часа од акредитирани лаборатории. Оние што не можат да претстав ат таков документ се став аат во карантин“; ОЦХА / Светска здравствена организација (СЗО), Хуманитарно ажурирање за КОВИД-19, бр. 22 (OCHA / World Health Organization (WHO), COVID-19 Humanitarian Update No. 22), 23 декември 2020 година, https://bit.ly/392uhbc, стр. 2. До средината на јуни 2020 година, Турција ги продолжи активностите за регистрација на бегалци преку својата граница, но враќањата беа исто така забележани од страна на Ирак; УНХЦР, Брифинг белешка на УНХЦР: Најнови случувања во динамиката на раселување во соседните земји на Сирија, јуни 2020 година, https://bit.ly/30v9DMI, стр. 10.

[178] Новата политика влегува во сила од 1 август 2020 година и се однесува на копнените премини и аеродромите. Возачите на јавен транспорт и возачите на камиони се исклучени од одлуката. „За големи и сиромашни семејства, цената на овие мерки ќе биде огромна“; „Д Сирија репорт“, Владата ги тера Сиријците кои влегуваат во земјата да ги продадат доларите по официјална стапка (The Syria Report, Government Forces Syrians Entering the Country to Sell Dollars at Official Rate), 15 јули 2020 година, https://bit.ly/2Cr0KLS. „Со воведувањето на Одлуката на Кабинетот бр. 46 од 1 август 2020 година, што им наметнува на сите Сиријци и слично (со исклучок на лица на возраст под 18 години и возачи на јавен превоз) барање за размена на 100 американски долари на границите пред да им биде одобрен влез во Сирија, бројот на сведочени враќања се намали“; УНХЦР, Сирија; Оперативно ажурирање на УНХЦР, јули-август-септември 2020 година, 10 ноември 2020 година, https://bit.ly/32yewGe, стр. 10. „Неколку бегалци кои се обидуваат да се вратат во Сирија – честопати за да избегаат од тешките економски околности во Либан - се најдоа заглавени во ничија земја меѓу Либан и Сирија и не само што не можат да си одат дома, туку и не им е дозволено да се вратат во Либан. Најмалку едно 17 годишно девојче почина во оваа ситуација“; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon

Иако враќањето на палестинските бегалци[179] во местата на нивно вообичаено живеалиште во Сирија сè на сè остана на ниско ниво, во 2020 година УНРВА забележа околу 1.380 враќања, главно од Либан и Јордан.[180]

б) Враќање на ВРЛ

Враќањето на ВРЛ се колебаше како што се менуваа линиите на фронтот.[181] Во 2020 година, беа забележани близу 450.000 враќања на ВРЛ.[182] Повеќето од овие враќања се одвиваа во области на Северозападот што не беа под контрола на владата, и тоа по прекинот на огнот во март 2020 година.[183] Исто како и кај бегалците, не се сите враќања на ВРЛ одржливи, па се известува и за обновени раселувања. [184]

---

and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 13-14. Според ХРВ, политиката „само додаде уште една пречка што спречува да се вратат Сиријците кои сакаат да си одат дома“; ХРВ, Се враќа пречката од 100 долари во Сирија (HRW, Syria's 100 Dollar Barrier to Return), 23 септември 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2037981.html.

[179] Палестинските бегалци регистрирани во Генералниот надлежен орган за палестински арапски бегалци (ГАПАР) можат легално да се вратат во Сирија. Палестинските бегалци кои не се регистрирани во ГАПАР би можеле да се вратат, но од нив ќе се бара да го ажурираат нивниот статус на престој; УНРВА, декември 2020 година.

[180] Вкупно 1,053 бегалци се вратија од Либан и Јордан, а 330 од други земји; УНРВА, Сирија: Хуманитарна слика, декември 2020 година (UNRWA, Syria: Humanitarian Snapshot, December 2020), 1 февруари 2021, https://bit.ly/39KmBMi. In 2019, UNRWA евидентираше над 2,700 враќања на палестински бегалци од Либан и Јордан; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2020 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2020), 31 јануари 2020, https://bit.ly/30eFsue, стр. 6. “Се бележи намалување во вкупниот број враќања на палестински бегалци од март 2020 па наваму поради затварањето на границите и ограничувањата кои беа воведени во Сирија и во нејзините соседни земји како дел од превентивните мерки за КОВИД-19”; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021, https://bit.ly/2NTblVB, p. 12.

[181] Одлуките на ВРЛ за враќање во нивните области на потекло се засновани на многу опречни фактори кои се однесуваат на економската состојба, пристап до помошни и основни услуги, безбедносните услови и на желбата за обединување со семејството; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020, стр. 29.

[182] ОЦХА, Сириската Арапска Република: Резиме на потребите и одговорите за 2021 година (OCHA, Syrian Arab Republic: 2021 Needs and Response Summary), 22 февруари 2021 година, https://bit.ly/3shgULZ, стр. 4. Ова е во споредба со 494,000 враќања на ВРЛ во 2019 година и 1,4 милиони враќања на ВРЛ во 2018 година. „Бројот на движења за враќање на ВРЛ се намали за две третини во 2019 година, од 1,4 милиони во 2018 година на 494,000 во 2019 година. Овој тренд на опаѓање е поврзан со перцепциите за личните безбедносни услови, ограничени можности за средства за егзистенција и приход, ослабена инфраструктура, вклучително и домување и достапност на услугите во подрачјата за враќање.“ Анкетите за намери покажаа дека над 50% од сите ВРЛ се неодлучни за нивната краткорочна иднина (во следните три месеци). Приближно една петтина посочија дека сакаат да се интегрираат во нивните сегашни заедници, особено во гуверноратите Рака и Деиз Ез Зур. Само 16% изјавија дека имаат намера да се вратат во нивното место на потекло (пад од 30% во 2019 година). „Овие бројки укажуваат на зголемена несигурност на условите за враќање – вклучително и проблеми во врска со безбедноста, ограничувања на движењето, недостиг на можности за вработување и пристап до основни услуги - како и степенот до кој ВРЛ биле во можност да обезбедат егзистенција во своите места на раселување, дури и ако на крајот тие не се одржливи“; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 16- 17.

[183] Помеѓу јануари и ноември 2020 година, околу 242,000 ВРЛ се вратија во подрачјата под контрола на опозицијата во гувернроатите Идлиб и Алепо од каде што беа раселени (или место на потекло или поранешно место на раселување); ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 23 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 23), 21 декември 2020 година, https://bit.ly/2X8Sx5P, стр. 2; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039998.html, став 6. „ВРЛ исто така изјавија дека се плашат да се вратат во градовите и селата што ги ослободи владата. Постои добро документиран запис за тоа дека владините сили произволно апсат, мачат и присилно исчезнуваат цивили од територии што ги држат недржавните вооружени групи“; ЦМВР, Деценија на раселување во Блискиот Исток и Северна Африка (IDMC, A Decade of Displacement in the Middle East and North Africa), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bIk1Gp, стр. 29. Според Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија, „Стравувањата од произволен притвор од страна на провладините сили се дел од факторите што го попречуваат враќањето во подрачјата преземени од Владата“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 79.

[184] „10 проценти од домаќинствата на ВРЛ се обиделе да се вратат во своите места на потекло, од каде повторно биле раселени за помалку од еден месец, поради комбинација на фактори на притисок и повлекување. Во гувернoратот Дара, оваа бројка изнесува 15 проценти; таа се искачува на 20 проценти во гувернoратот Идлиб; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 17.

Некои внатрешно раселени палестински бегалци се вратија во своите претходни места на вообичаено живеалиште во 2019 и 2020 година, вклучително и 3.000 лица што се вратија во кампот во Дараа во Јужна Сирија.[185]

3) *Намерата за враќање на бегалците и пречки за нивното враќање*

Анкетите покажаа дека доброволната, безбедна и достоинствена репатријација и понатаму е посакуваното трајно решение за сириските бегалци, при што мнозинството и понатаму изразуваат надеж еден ден да се вратат во своите домови.[186]

Врз одлуката на бегалците влијаат најразлични фактори. Меѓу клучните фактори се и перцепцијата за сигурност и безбедносните услови во Сирија,[187] вклучително и стравот од произволните апсења и притвори,[188] а во случај на военоспособните мажи, обврската да се служи задолжителниот или

[185] УНРВА, декември 2020 година.

[186] Истражувањето спроведено врз 1,100 раселени лица од страна на САЦД покажа дека околу 62% од анкетираните бегалци сакаат да се вратат во Сирија доколку постојат вистински услови за тоа (во споредба со 92% од анкетираните ВРЛ); СЗГД, Ние сме Сирија: Испитување на 1,100 раселени Сирijци за причините за раселување и минимални услови за враќање (SACD, We Are Syria: Survey of 1,100 Displaced Syrians on the Reasons for Displacement and Minimum Conditions for Return), 21 јули 2020 година, https://bit.ly/2WtVwFy, стр. 3, 22. Резултатите од Петотто истражување за перцепција и намери на бегалците на УНХЦР, што беше спроведено во Египет, Ирак, Јордан и Либан меѓу ноември 2018 година и јануари 2019 година, укажуваат на тоа дека како регионален просек, 75% од сириските бегалци се надеваат дека некој ден ќе се вратат во Сирија. Сепак, само мал број, 5,9%, изразија намера да се вратат во рок од 12 месеци по истражувањето; УНХЦР, 5-то регионално истражување за перцепциите и намерите за враќање на бегалците за март 2019 година (5th Regional Survey on Refugee Return Perceptions and Intentions March 2019), 17 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2005431.html.

[187] „Безбедносните проблеми се најголемата пречка за враќањето“; СЗГД, Ние сме Сирија: Испитување на 1,100 раселени Сирijци за причините за раселување и минимални услови за враќање (SACD, We Are Syria: Survey of 1,100 Displaced Syrians on the Reasons for Displacement and Minimum Conditions for Return), 21 јули 2020 година, https://bit.ly/2WtVwFy, стр. 3. „Многу од ВРЛ и бегалците кои беа интервјуирани за овој извештај нема доброволно да се вратат во подрачјата на потекло или да донесат долгорочни одлуки во врска со преместувањето сѐ додека не имаат поголема доверба дека ќе бидат безбедни доколку го сторат тоа. Ова се однесува не само на отсуството на активен конфликт, туку и на отстранување на експлицитни или имплицитни закани од владата, милициите и другите групи. Често покренатите стравови, покрај активните борби, вклучуваат произволно апсење од страна на безбедносните сили, присилна регрутација, киднапирање од страна на вооружени групи и ризикот од неексплодирана артилерија“; Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown), јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 15. „За потенцијалните повратници, основната грижа е загрозувањето на нивната безбедност или на нивните сакани“; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 15. Види, исто така, Центар за стратешки студии Омран, Индикатори за безбедносна стабилност во Сирија и враќање на бегалците: евалуација на одбрани случаи (Omran Center for Strategic Studies, Indicators of Security Stability in Syria and Refugee Return: An Evaluation of Select Cases), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/3rhZoYC; „Њујорк тајмс“, Сирија бара враќање на бегалците, но тие се плашат од гневот на лидерот (New York Times, Syria Seeks Return of Refugees, but They Fear Leader's Wrath), 12 ноември 2020 година, https://nyti.ms/33ZeDeR.

[188] Студија заснована на 620 интервјуа со сириски бегалци кои престојуваат во Ирак, Либан, Јордан и Турција, како и две дискусии со фокус групата во Дара под контрола на режимот и покраината Дамаск, откри: „Заканата од соочување со произволно апсење од страна на безбедносните, милициите и воените фракции на режимот Асад беше најчесто наведената причина за одложување на враќањето меѓу раселените Сирijци. Стравот од притвор од страна на режимот или други вооружени сили во Сирија е проследен со кражба, киднапирање и уцена за откуп. Други важни размислувања вклучуваа локални и странски милиции, распространетоста на атентати и случајни експлозии.“ Резултатите од анкетата покажаа дека најтаргетираните групи по враќањето во подрачјата под контрола на режимот се активисти, војници на ФСА, војници кои избегаа, регрутирани лица, јавни службеници кои избегаа, нивните семејства и бизнисмени; Центар за стратешки студии Омран, Безбедносниот пејзаж во Сирија и неговото влијание врз враќањето на бегалците: Испитување на мислење (Omran Center for Strategic Studies, The Security Landscape in Syria and its Impact on the Return of Refugees: An Opinion Survey), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/3asi7uk, стр. 11, види, исто така, стр. 44-49, 95. „Многу повратници бегалци – особено мажи на возраст соодветна за отслужување воен рок – се плашат од притвор и изјавија дека мажите на возраст соодветна за отслужување воен рок често се малтретирани на улиците од страна на членовите на безбедносниот апарат, дури и по стекнување официјални исклучоци од задолжителниот воен рок. (...) Генерално, мнозинството испитаници (особено кај машките испитаници) го сметаа за заканувачко големото присуство на безбедносниот апарат во подрачјата за враќање вклучени во ова истражување, дури и кај оние кои знаат дека не се „барани лица“ или изложени на особено висок ризик на притвор. Испитаниците изјавија дека немањето соодветни лични документи, или друга навидум мала пречка, може да има големи последици за нечија лична безбедност“; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19

резервниот воен рок.[189] Во некои случаи, властите не им ја одобрија безбедносната проверка што им е потребна на бегалците за да се вратат, а пак на некои повратници не им беше овозможено да се вратат во своите места на живеење.[190] Се известува и за загриженост во однос на идната отчетност и верскиот

октомври 2020 година, https://bit.ly/2l4m7ow, стр. 5, 17. „Некои од овие порано опсадени подрачја, како што е предградието Дамаск во Дараја (...) сега се целосно депопулирани. Луѓето кои потекнуваат од овие поранешно опсадени подрачја продолжуваат да се соочуваат со повреди на човековите права, како што се закана за апсење или малтретирање кога се враќаат да проверат или да побараат имот“; РАХ/„Импјунити воч“, Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 4. Види, исто така, „Сирија репорт“, Ал Лајат: Делумно и опасно враќање за раселените жители (Syria Report, AlLajat: A Partial, and Dangerous, Return for Displaced Residents), 3 февруари 2021 година, http://bit.ly/37QexYX; „Четхам хаус“, Прорежимската милиција и милитантите на ИСИС се против враќањето на народот на Палмира (Chatham House, ProRegime Militias and ISIS Militants Stand Against the Return of Palmyra's People), 19 септември 2019 година, https://bit.ly/2CPrTYY; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 10; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 5; Светска банка, Мобилноста на раселените Сиријци: Економска и социјална анализа (World Bank, The Mobility of Displaced Syrians: An Economic and Social Analysis), 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457751.html (во натамошниот текст: Светска банка, Мобилноста на раселените Сиријци (World Bank, The Mobility of Displaced Syrians), 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457751.html), стр. 73; и Дел III.А.1.д. „Стравот од безбедносниот апарат на Асад беше најважната причина за раселување од подрачјата под контрола на режимот во текот на сите години на конфликтот, со 96% од анкетираните луѓе именувајќи го како причина за раселувањето во 2011 година и 94% во 2018 година“; СЗГД, Демографска промена: Крајната цел на политиката за присилно раселување на сирискиот режим (SACD, Demographic Change: The Ultimate Goal of the Syrian Regime's Policy of Forced Displacement), ноември 2020 година, https://bit.ly/3kA55Ou, стр. 3.

[189] „84 проценти од учесниците во студијата кои сакаат да се вратат, сакаат задолжителното воено регрутирање да биде или откажано или суспендирано за најмалку 5 години“; СЗГД, Ние сме Сирија: Испитување на 1,100 раселени Сиријци за причините за раселување и минимални услови за враќање (SACD, We Are Syria: Survey of 1,100 Displaced Syrians on the Reasons for Displacement and Minimum Conditions for Return), 21 јули 2020 година, https://bit.ly/2WtVwFy, стр. 4. Стравот од регрутација „значително придонесува за донесување на одлуки околу враќањето на бегалците, вклучително и за момчињата кои наскоро ќе бидат на возраст за отслужување на воен рок, кои често го споменуваат регрутирањето како клучна причина за да не се вратат во Сирија, дури и ако сметаат дека враќањето ќе им обезбеди подобар пристап до повисоко образование или можности за егзистенција“; „Сејв д чилдрен“, Патеки до психосоцијална безбедност за раселените деца и адолесценти во Сирија (Save the Children, Psychosocial Safety: Pathways to Psychosocial Safety for Syria's Displaced Children and Adolescents), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/3dJHpCi, стр. 15. „Мажите кои се подобни да служат во војска се особено загрижени за можноста на присилна регрутација во сириската арапска армија, која продолжува да се занимава со борбени операции. Тие исто така изразуваат страв од казнување за дезертација или избегнување остслужување на воениот рок“; ECHO, Дилемата за раселување: Дали Европа треба да им помогне на сириските бегалци да се вратат дома? (ECFR, The Displacement Dilemma: Should Europe Help Syrian Refugees Return Home?), 13 март 2019 година, https://bit.ly/2JcXqqr. Види, исто така, ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. i; ХРВ, Се наближува зимата за сириските бегалци во Сирија (HRW, Winter Looms for Lebanon's Syrian Refugees), 20 декември 2019 година, https://bit.ly/2uoMaA5; и Дел III.А.1.д. Мажите над 42 години и кои не го отслужиле својот задолжителен воен рок и немале валидно ослободување за тоа, мораат да платат надоместок за ослободување од 8,000 американски долари според измените на Законот за регрутација. Оние кои нема да платат подлежат на санкции, вклучително и во форма на одземање на нивните подвижни и недвижни имоти. Бидејќи огромното мнозинство сириски бегалци во оваа ситуација немаат средства за плаќање, овие регулативи силно ги обесхрабруваат оние кои размислуваат да се вратат во Сирија. Види, исто така, Дел III.А.2.

[190] Види Дел III.А.1.д.

соживот.[191] Широко распространетата контаминација со НБС и понатаму претставува проблем.[192]

Бегалците, исто така, ја изразија својата загриженост во однос на немањето соодветно домување, основни услуги и можности за вработување, што се усложнува и со високите трошоци за живеење.[193] Немањето официјални документи создава дополнителни пречки за повратниците, вклучително и за преминување на контролните пунктови, наоѓање работа, набавување стоки коишто ги субвенционира државата, добивање здравствена заштита, запишување на децата во училиште, најмување станови

[191] „Од масакри и злоупотреби од секташки милиции, до политика за ДЗИ [домување, земјиште и имот] што придонесува за големи демографски поместувања, секташките идентитети се активираат и политизираат од војната. (...) Длабоките поделби во социјалната структура на Сирија придонесуваат за понатамошни тензии, од изгледите на одмаздничкото насилство на микро ниво, до структурното насилство што се покажува во неможноста бегалците да се вратат во своите места на потекло поради заземање на домови, меѓу други форми“; „САВА“ за развој и помош (СДАИД), Отпакување на враќањето: Услови и грижи за сириските бегалци (SAWA for Development and Aid (SDAID), Unpacking Return: Syrian Refugees' Conditions and Concerns), 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1458873.html (во натамошниот текст: СДАИД, Отпакување на враќањето (SDAID, Unpacking Return)), 6 февруари 2019 година, http://www.ecoi.net/en/document/1458873.html), стр. 39-40. „Бегалците изразија скептицизам во врска со можноста за постигнување правда, иако некои зборуваа само за потребата од вистина, реформи, отчетност, компензација, боженствена правда и враќање на домување, земјиште и имот. Погледите за идниот соживот беа поразновидни. За бегалците од Босра ал Шам и Хомс од Дара, загриженоста е насочена кон односите меѓу сунитите и шиите и меѓу сунитите и алавитите. Меѓу бегалците од Дара и Свеида, загриженоста се однесуваше и на односите меѓу суните и друзите. Во секој случај, нивната загриженост беше формирана од нивните сфаќања за улогите на различни групи во насилството,политичката динамика и нивните лични искуства за време на раселувањето“; Меѓународен центар за транзициска правда (МЦТП), Несигурно враќање дома: Погледи на сириските бегалци во Јордан за враќање, правда и соживот (International Center for Transitional Justice (ICTJ), An Uncertain Homecoming: Views of Syrian Refugees in Jordan on Return, Justice, and Coexistence), 1 мај 2019 година, https://bit.ly/2CrIXEt, стр. 2. Види, исто така, Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria's Unresolved Conflict), 15 мај 2019 година, https://bit.ly/2BjhQdY; Џорџтаун весник за меѓународни односи, Вооружувањето на малцинствата во Сирија и поширко (Georgetown Journal of International Affairs, The Weaponization of Minorities in Syria and Beyond), 9 мај 2019 година, https://bit.ly/2OPwpsM.

[192] УНМАС, Сирија: Загадување предизвикано од експлозии, последен пат ажурирано во октомври 2020 година, https://bit.ly/35bMMai. Види, исто така, Дел II.Б.1.б и II.В.

[193] „Кумулативните ефекти од нарушувањето на основните услуги и уништувањето на домовите, училиштата, болниците, електраните, водоводните мрежи и друга инфраструктура создаваат големи пречки за враќањето на луѓето“; ЦМВР, Деценија на раселување во Блискиот Исток и Северна Африка (IDMC, A Decade of Displacement in the Middle East and North Africa), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bIk1Gp, стр. 23. „Бројот на повратници во овие населби [Карам Ал-Маисар, Карам Ал-Тараб, Карам Ал-Џазмати, Џабел Бадро, Ал-Ард Ал-Хамра, Карам Ал-Тахан, Младинско домување и Карам Ал-Катерџи] останува мало во споредба со другите подрачја во источен Алепо - не само поради уништувањето, туку и поради занемарувањето од страна на владата, гувернoратот и градскиот совет (...). Електричната енергија сè уште не е обновена и водоводните мрежи не се санирани, додека општинските служби остануваат отсутни. Повеќето од рушевините во овие населби сè уште се расфрлани по улиците“; „Сирија репорт“, Источен Алепо: Катерџи купува имоти на раселени жители (Syria Report, East Aleppo: Katerji Buys Properties of Displaced Residents), 13 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sIAy3X. „Пристапот до средства за егзистенција е уште еден важен фактор што влијае на одлуката на сириските бегалци да се вратат. Со влошената економија ширум Сирија, повратниците не се во можност да се стекнат со потребните ресурси за опстанок“; Центар за стратешки студии Омран, Безбедносниот пејзаж во Сирија и неговото влијание врз враќањето на бегалците: Испитување на мислење (Omran Center for Strategic Studies, The Security Landscape in Syria and its Impact on the Return of Refugees: An Opinion Survey), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/3asi7uk, стр. 94, види, исто така, стр. 34-35. „Речиси сите интервјуирани повратници наведоа дека се борат да ги исполнат основните потреби, високите трошоци за живот и како тоа се влошува со флуктуации во вредноста на сириската фунта и мерките против КОВИД-19 кои ја ограничуваат можноста на луѓето да работат. (...) Една необјавена студија од невладина организација заснована на дискусии во фокус групи во кампот Азрак во Јордан, покажа дека испитаниците во секоја група го покренаа проблемот со инфлацијата, зголемените цени и недостатокот на залихи во Сирија како пречки за нивно враќање. (...) Некои подрачја забележаа систематско уривање на домови, спречувајќи ги луѓето да се вратат, како на пример во Кабун [гувернoратот Дамаск]“; Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown), јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 17. Види, исто така, Syria Report, Al-Lajat: A Partial, and Dangerous, Return for Displaced Residents, 3 февруари 2021 година, http://bit.ly/37QexYX; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 27-29; АПВН, Уништена земја: Еколошки последици од употреба на експлозивно оружје (AOAV, The Broken Land: The Environmental Consequences of Explosive Weapon Use), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2BdyH1X, стр. 8; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 5; и Дел II.Ѓ.

или враќање на имотите.[194]

Штетите и разрушувањата во метрополите, градовите и населбите во одново заземените подрачја, коишто се од големи размери, и каде што не се врши никаква реконструкција, се покажаа како дополнителна пречка за враќањето, па некои подрачја и понатаму се во голема мера раселени.[195] Важечките имотни закони[196] –особено Законот бр. 10 од април 2018 година, по што следеше и Законот бр. 42 од 2018 година за изменување на некои членови од Законот бр. 10 – со кој се предвидува одредување на зоните на обнова ширум Сирија по пат на указ, а што може да доведе до конфискување на имотот од отсутните сопственици, без обесштетување,[197] наидоа на критики од страна на различни

---

[194] „Д њу хјуманитаријан“, Кој ја плаќа цената за дефектниот систем за документација во Сирија? (The New Humanitarian, Who Pays the Price for Syria's Broken Documentation System?), 3 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035466.html; „Д њу хјуманитаријан“, Без документи, без права: Разбирање на кризата со граѓанската документација во Сирија (The New Humanitarian, No Papers, no Rights: Understanding Syria's Civil Documentation Crisis), 30 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035291.html.

[195] „Поминаа шест години откако жителите на северното село Кафр Насеј во Дара [областа Санамајн] беа раселени од своите домови (...) голем дел од жителите остануваат раселени бидејќи нивните домови се многу оштетени и тие не се во можност да прават поправки заради недостаток на финансиски средства“; „Сирија репорт“, Покраината на северна Дара: Уништувањето го попречува враќањето (Syria Report, Northern Daraa Countryside: Destruction Hinders Return), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/37UFxGS. „(...) политиката на режимот имаше за цел да ги уништи домовите и инфраструктурата до тој степен што ќе ги направи овие подрачја непогодни за живеење сè додека режимот не ја одобри нивната реконструкција според новите дискриминаторски закони со кои ќе се одземат имотите и имотните права на повеќето сопственици и жители, со што ќе го направи нивното раселување трајно. Такво сценарио беше забележано во стариот Хомс, населбата Ал Ваер, Источна и Западна Гута, Ал Каламун, Моадамија, Кудсаја, Ал Кусаир, Источен Алепо, населбата Џобар во Дамаск, покраината на Идлиб, Хама и на други места“; СЗГД, Демографска промена: Крајната цел на политиката за присилно раселување на сирискиот режим (SACD, Demographic Change: The Ultimate Goal of the Syrian Regime's Policy of Forced Displacement), ноември 2020 година, https://bit.ly/3kA55Ou, стр. 4. Намерното рушење на имоти од страна на владините сили по повторното заземање на подрачја од опозициските сили „спречи многу жители да се вратат во своите родни градови. Многу семејства кои го загубија својот дом сè уште се раселени на друго место во руралната Дара, или во соседните земји, како што се Јордан и Либан“; „Сирија репорт“, Повеќе од две години по враќањето, режимските сили сè уште палат и уништуваат домови во Дара (Syria Report, More Than Two Years After Recapture, Regime Forces Still Burn, Damage Homes in Daraa), 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/2TquSvS. „(...) многу од цивилната инфраструктура беше уништена од неселективни напади од страните на конфликтот, како и од, како што се чини, таргетирани кампањи за депопулација на одредени населби и за спречување на враќањето на оригиналното население [како што е „на пример, во стариот град Хомс, кампот Јармук и Кабун]. Без големи напори за реконструкција, многу бегалци немаат домови во кои можат да се вратат“; PAX / „Импјунити воч“, Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 4 и фуснота 13. „Многу подрачја што порано беа под контрола на опозицијата, како што е Дараја близу Дамаск, источен Алепо или одредени наслеби во Хомс, претрпеа толку силно уништување што враќањето без значителна материјална поддршка е тешко, што е главно недостапна“; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 22-23. Види, исто така, Фондација „Фридрих Еберт“ (ФФЕ), Повторно враќање на домовите: Борбата за социјално праведни права за домување, земјиште и имот во Сирија, Ирак и Либија (Friedrich-Ebert-Stiftung (FES), Reclaiming Home: The Struggle for Socially Just Housing, Land, and Property Rights in Syria, Iraq and Libya), септември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2023128.html, стр. 98-99. Види, исто така, Дел II.Ѓ.1 и III.A.1.

[196] За преглед на важечките имотни права, види СМЧП, Јавните аукции за земјиштето на присилно раселените лица се уште еден метод на сирискиот режим за запленување на имотот на неговите противници во широко распространет и намерен начин (SNHR, Public Auctions of Forcibly Displaced People's Lands Are Another Syrian Regime Method to Seize Its Opponents' Property in a Widespread and Deliberate Manner), 14 февруари 2021 година, https://bit.ly/3q0eEr2, стр. 3-5; „Сирија репорт“, Најзначајните закони и уредби издадени во Сирија во текот на изминатата деценија поврзани со прашањата за ДЗИ (Syria Report, The Most Notable Laws and Decrees Issued in Syria over the Past Decade Related to HLP Issues), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/3dVkhUX.

[197] Законот бр. 10 од 2018 година ја проширува Уредбата бр. 66, издадена во 2012 година за „повторно развивање на подрачја на неовластено домување и неформални населби [сиромашни населби]“ во Дамаск, да се применува ширум цела Сирија. Според Законот бр. 10, сириските бегалци треба да се вратат во Сирија за да ги регистрираат своите имотни барања пред владините органи. Законот бр. 10 им дал на сопствениците на имот само 30 дена да поднесат имотно барање, по што целиот небаран имот ќе биде легално експроприран од владата. Покрај другите измени, Законот бр. 42 го продолжи периодот од 30 дена на една година; Сириски журнал за правото, Закон за урбана обнова: Закон бр. 10/2018 (Syrian Law Journal, Urban Renewal Law: Law 10/2018), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3o3w0n9; МИА, Асад го измени Законот бр. 10, давајќи им на Сиријците една година да го побараат својот имот (MEE, Assad Amends Law 10, Giving Syrians a Year to Claim Their Property), 29 јануари 2019 година, https://shar.es/a30oiP. „Некои од најпознатите примери вклучуваат Басатин Мезех и Кафр Сусе [гуверноратот Дамаск], чии жители беа лишени од нивните имоти според Уредбата бр. 66 од 2012 година, под

актери поради нивниот потенцијал да создадат значителни преки за враќањето, поради нивната сложеност и двосмисленост, а згора на тоа и мачните административни процедури.[198] Освен тоа, набљудувачите забележаа дека во 2012 година Законот за борба против тероризмот и законодавството за домување, земјиште и имот се користеа за трајно одземање на сопственоста на лица или заедници за кои се претпоставувало дека ѝ се спротивставуваат на владата, со што *„го зацементираа раселувањето како трајна реалност“*.[199]Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република (НМАКСирија) понатаму извести дека барањето на властите да се платат заостанатите комунални сметки *„уште повеќе го усложни враќањето“*.[200] Конфискувањето на имотот

изговор за воспостав ување на проектот Марота Сити. Други подрчаја вклучуваат Дарaја, Ал Кадам и Ал Канават, кои зафаќаат подрачје еквивалентно на околу 10% од вкупното подрајче во Дамаск, на чии жители им беа конфискувани имотите без компензација еквивалентна на имотот, или пак домување наместо конфискуваното домување“; СЗГД, Демографска промена: Крајната цел на политиката за присилно раселување на сирискиот режим (SACD, Demographic Change: The Ultimate Goal of the Syrian Regime’s Policy of Forced Displacement), ноември 2020 година, https://bit.ly/3kA55Ou, стр. 4. За Законот бр. 40 од 2012 година во врска со уривањето на неовластени згради, види фуснота 536.

[198] „(...) условите за докажување на подобноста [да се добие компензација за експропријација на имот] се многу тешки за исполнување, особено за оние лица кои се раселени, лицата кои се барани од режимот и многумина кои живееле во неформално, нерегистрирано домување во тие подрачја. Затоа, таквите лица можат да бидат експроприрани со недоволно известување и без компензација или пристап до правен лек“; PAX / „Импјунити воч“, Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 3. „Интервјуираните лица го сумираа тешкиот административен товар врз оние кои сакаат да се вратат во своите места на потекло. Од поединци кои сакаат да го побараат својот имот во Бајада, гувернoратот Хомс, се бараше да претстав ат доказ за сопственост до Канцеларијата на гувернoратот, а потоа да пристапат до Канцеларијата за кривична безбедност за да ја средат својата документација. Откако ќе ја средат, од нив се бара да одат во локалната полиција. Многу луѓе кои аплицирале да се вратат не успеале да ја средат документацијата па причините за одбивање не биле назначени, ниту наведени во писмена форма, спречувајќи ги да ја оспорат одлуката“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 76. Види, исто така, Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 6, 32-34.

[199] PAX / „Импјунити воч“, Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година), https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 2. „Шемата е секогаш иста: користење неселективни напади и терор за раселување на оригиналното население, предавање контрола над тие подрачја на разни безбедносни канцеларии и милиции кои продолжуваат да ги угнетуваат оние кои останале и ги спречуваат раселените безбедно да се вратат, а потоа усвојување закони и одлуки со цел одземање имот од оригиналните сопственици и нивна пренамена на бизнисмени кои се пријателски настроени кон режимот или на членовите на неговите сили. Овие уредби и закони секогаш се изготвуваат под изговор на „реорганизација“ или реконструкција, но, како што јасно покажува случајот со покраината на Хама, нивните цели се цементирање на раселувањето и резултирачката демографска промена“; СЗГД, Конфискацијата на имот во Хама ја потврдува намерата на сирискиот режим да го зацементира раселувањето (SACD, Hama Confiscations of Property Confirm Syrian Regime’s Intent to Cement Displacement), 16 ноември 2020 година, http://bit.ly/2IOnIQm. „Владата продолжи да го користи Законот бр. 10 за да ги награди оние коишто се лојални на владата и кои создаваат пречки за бегалците и внатрешно раселените лица (ВРЛ) да го бараат својот имот или да се вратат во своите домови“; Комисија за меѓународна верска слобода на Соединетите Американски Држави (КМВССАД), Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година, 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. Види, исто така, Дел III.А.1.а и III.А.1.г.

[200] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 77. На пример, во Источна Гута, „Сопствениците на домови имаат рутинска задача да ги плаќаат сметките за електрична енергија уште од 2011 година, без оглед дали навистина живееле во своите домови. (...) На оние кои не се во можност да ги плаќаат овие изнудени сметки, нивните домови се исклучени од мрежата за електрична енергија. (...) За да продолжат со услугата, жителите мораат да ги платат своите неподмирени сметки, како и надоместок од 12,000 SYP [сириски фунти] (17,60 американски долари) за да добијат доказ за подмирување на долгот.“ Понатаму, „Финансиската дирекција на Дума започна огромна истрага во финансиската историја на многу жители и локални сопственици на деловни субјекти. Силите на режимот бараат тие да платат неплатени даноци со такси за услуги додадени на нивните задоцнети сметки. Оние кои не можат или одбиваат да платат се соочуваат со затворска казна“; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 11, 14. Види, исто така, „Сирија репорт“, Хуџеира: Потребно е безбедносно одобрение за враќање (Syria Report, Hujeira: Security Approval Required for Return), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/2NEWwWM; „“Енаб Балади““, „Договори за припојување“ за заплена на недвижен имот во Хомс (Enab Baladi, “Adhesion Contracts” for Seizure of Real Property in Homs), 27 август 2020 година, https://bit.ly/363SnAA; „“Енаб Балади““, Државните институции изнудуваат превисоки сметки од

како клучна пречка за враќањето се наведува и за подрачјата под контрола на вооружените групи поврзани со СНА.[201]

Родовата анализа на враќањата укажа на повеќекратни пречки за жените, вклучително и стравот од апсење и воена регрутација на машките членови на нивните семејства, па и на нив самите;[202] проблемите со домувањето, земјиштето и имотните права;[203] заканите со родово-засновано насилство и непостоењето закони за заштита и оснажување на жените;[204] немањето основни услуги и можности за остварување живеачка;[205] како и немањето суштински значајни политички процеси и гаранции за безбедноста, сигурноста и човековите права.[206]

Голем број бегалци, исто така, пријавуваат дека се чувствуваат анксиозни и преплашени од враќањето дома поради трауматските доживувања низ коишто поминале во Сирија.[207]

Сиријците во Дара (Enab Baladi, State Institutions Extort Syrians in Daraa with Exorbitant Bills), 13 ноември 2019 година, https://bit.ly/2E2iRIx; „Сирија директ“, Сириската влада ги принудува раселените лица да платат за услуги што никогаш не ги добиле (Syria Direct, Syrian Government Forces Returning Displaced Persons to Pay for Services They never Received), 16 септември 2019 година, https://bit.ly/3hmiMNY.

[201] Види Дел III.A.6.

[202] Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown), јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 11; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 22. „Стравот од принудена воена регрутација резултираше и во релативно голем број семејства кои презедоа т.н. „поделено враќање“, каде што само дел од едно бегалско домаќинство се враќа во Сирија, а други (главно машките членови на семејството) остануваат во Либан“; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 18.

[203] „Правната рамка во Сирија ги став а жените во многу понеповолна положба за пристап до нивните права за ДЗИ по враќањето, во споредба со мажите, со оглед на родовите разлики во законот. Законски, жените немаат еднаков пристап до правата на наследство и имотните права, а вообичаено, помала е веројатноста жените да имаат ДЗИ на нивно име“; ООН жени, Зошто родот е важен во дискусијата за враќање во Сирија (UN Women, Why Gender Matters in the Discussion on Returns to Syria), 8 ноември 2019 година, https://bit.ly/30wZXkr, стр. 2. Види, исто така, Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown), јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 11.
https://bit.ly/32COLW3, стр. 11.

[204] Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown), јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 11; Светска банка, Мобилноста на раселените Сиријци, 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457751.html, стр. 71.

[205] „Жените испитаници, особено вдовиците, изразија особена загриженост за враќање назад во Сирија без дом или извор на приход“; МЦТП, Несигурно враќање дома: Погледи на сириските бегалци во Јордан за враќање, правда и соживот (ICTJ, An Uncertain Homecoming: Views of Syrian Refugees in Jordan on Return, Justice, and Coexistence), 1 мај 2019 година, https://bit.ly/2CrIXEt, стр. 2. Види, исто така, Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown), јуни 2020 година,

[206] „Недостатокот на сè што наликува на соодветен процес, заедно со континуираните практики на владата за произволно апсење, тормозење и малтретирање, продолжуваат да бидат главна пречка за луѓето кои размислуваат да се вратат во Сирија“; ХРВ, Десетици затвореници пуштени на слобода во Сирија (HRW, Dozens of Prisoners Released in Syria), 6 ноември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2040384.html. „Беа цитирани примери за членови на семејства кои се вратиле и биле произволно задржани само заради нивното презиме или местото на потекло. Исто така, беше цитиран широко распространетиот ризик од родово базирано насилство и неказнивост во Сирија, со изразена загриженост дека сириските власти драстично го ограничија бројот на организации овластени да обезбедуваат правна помош, вклучително и да им помагаат или да ги советуваат лицата коишто преживеале такво насилство. Истражувањето, исто така, нагласува како жените и девојчињата се соочуваат со специфични родови предизвици во нивниот правен статус; и како бегалци и како повратници. Жените бегалци имаат помала веројатност да (...) имаат сириски лични карти или пасоши. Овој недостаток на правна документација ги став а на зголемен ризик од изнуда и сексуално вознемирување“; Заеднички извештај на невладините агенции, „Во непознатото“, јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 11. Види исто така „УН Вимин“, Зошто родот е важен во дискусијата за враќање во Сирија (UN Women, Why Gender Matters in the Discussion on Returns to Syria), 8 ноември 2019 година, https://bit.ly/30wZXkr.

[207] „Сириските бегалци потенцираат до кој степен останале вознемирувачките и трауматските спомени од нивните претходни животи во Сирија, што резултира во комплицирана врска со помислата за враќање. Дури и за оние кои изразуваат желба да се обединат со своите семејства и да си „одат дома“, помислата за враќање честопати е придружена со длабоки нивоа на анксиозност и страв (...)“; „Сејв д чилдрен“, Патеки до психосоцијална безбедност за раселените деца и адолесценти во Сирија (Save the Children, Psychosocial Safety: Pathways to Psychosocial Safety for Syria's Displaced Children and Adolescents), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/3dJHpCi, стр. 17. Види, исто така, СЗГД, Ние сме Сирија: Испитување на 1,100 раселени Сиријци за причините за раселување и минимални услови

УНРВА очекува голем број палестински бегалци да останат раселени во блиска иднина во светло на непрекинатото ограничување на пристапот до камповите и населбите, нивните обемни разрушувања, како и немањето услуги во нив.[208] Во пречките за враќањето што за кои известуваат другите организации спаѓаат и стравот од произволни апсења и присилното регрутирање;[209] проблеми со домувањето, земјиштето и имотите;[210] како и загубата на изворите за приходување,[211] На над 180.000

за враќање (SACD, We Are Syria: Survey of 1,100 Displaced Syrians on the Reasons for Displacement and Minimum Conditions for Return), 21 јули 2020 година, https://bit.ly/2WtVwFy, стр. 22. Меѓу повратените ВРЛ, забележано е дека 92% немаат пристап до психосоцијални услуги; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 30.

[208] „Камповите Јармук, Дера и Еин Ел-Тал (Алепо), каде што претходно живееше повеќе од 30 проценти од палестинското население во Сирија, беа речиси целосно уништени за време на конфликтот"; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 12. Владиниот план за рехабилитација на кампот Јармук во 2020 година беше суспендиран во август 2020 година; сепак, во ноември 2020 година, владата започна официјален процес на регистрација за оние кои сакаат да се вратат во Јармук. За да добијат одобрување за враќање, семејството мора да обезбеди имотен лист (што мора да биде заверен) и да докаже, преку извештај од инженер, дека нивниот дом може да се поправи. Тие исто така мора да аплицираат за безбедносно одобрување. Од март 2021 година, над 400 ранливи палестински семејства се вратија во кампот: „Многумина од нив се вратија бидејќи повеќе не можат да си го дозволат покачувањето на кириите"; УНРВА, Мобилната здравствена клиника на УНРВА носи надеж во разурнатиот камп во Јармук (UNRWA, UNRWA Mobile Health Clinic Brings a Sign of Hope to the Devastated Yarmouk Camp), 11 јануари 2021 година, http://bit.ly/3em6F5F. Види, исто така, УНРВА, УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 12; „"Енаб Баладиˮ", 1,200 раселени жители на кампот Јармук посакуваат да се вратат дома (Enab Baladi, 1,200 Displaced Yarmouk Camp Residents Wish to Return Home), 7 јануари 2021 година, http://bit.ly/3uSKwSb; „"Енаб Баладиˮ", Без имотен лист, раселените жители на кампот Јармук можеби нема да се вратат дома (Enab Baladi, With No Title Deeds, Yarmouk Camp's Displaced Residents Might Not Return Home), 12 декември 2021 година, https://bit.ly/3boQ7bc „Гувернoратот Адел Ал Олаби на Дамаск, на 6 јануари [2020] за провладиниот весник Ал Ватан изјави дека од 1,200 официјални барања поднесени од поранешни жители на палестинскиот камп за бегалци Јармук јужно од главниот град, 500 биле одобрени, дозволувајќи им на тие луѓе да се вратат во сега празниот камп. Апликантите добија одобрување откако достав ија доказ за сопственост на имот во кампот, доказ за безбедноста на имотот и безбедносно одобрување." За да се вратат, апликантите требаше да обезбедат: „копии од нивната лична карта, семејна книшка, доказ за сопственост, безбедносен број за одобрување и писмено барање за добивање на дозвола за обнова. Апликантот исто така мора да приложи и „технички извештај" изготвен од инженер од општината на кампот за имотот што треба да се обнови"; „Сирија репорт", Кампот Јармук: Правото на враќање? (Syria Report, Yarmouk Camp: the Right of Return?), 10 февруари 2021 година, https://bit.ly/38vijr9. Условот за поседување заверен имотен лист претстав ува пречка за оние кои сакаат да се вратат во Јармук, со оглед на тоа што веќе пред конфликтот, многу Палестинци „имаа ограничени имотни права"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 31. За понатамошни информации за кампот Јармук, види фуснота 929.

[209] СМЧП, 3,196 сириски Палестинци беа убиени од сириските режимски сили, вклучувајќи 491 како резултат на тортура, помеѓу март 2011 година и јули 2020 година, а 49 се појавија во фотографиите „Цезар" (SNHR, 3,196 Syrian Palestinians Were Killed by Syrian Regime Forces, Including 491 Due to Torture, Between March 2011 and July 2020, and 49 Appeared in Caesar Photos), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, p. 18. Види, исто така, Дел III.A.1.д.

[210] „Случајот со кампот Јармук во Дамаск ја илустрира сложеноста на состојбата на палестинските бегалци во однос на имотните права. (...) Договорите за сопственост на повеќето жители се регистрирани само кај нотар, а не во одделот за катастарска регистрација, а според локалните активисти, многу од документите поврзани со ДЗИ складирани во зградата на судот во Јармук, беа оштетени за време на гранатирањето на почетокот на 2013 година. На поранешните жители на Јармук им е потребна посебна дозвола и треба да плаќаат мито за да пристапат до кампот за да ги проверат своите имоти. Досега, само 1,700 лица успеале да се вратат во кампот, главно преку врски со режимот или со палестинските фракции кои се поврзани со него. Овие предизвици неизбежно ќе го комплицираат докажувањето на сопственост при какви било напори за враќање во поранешна состојба во иднина"; PAX / „Импјунити воч", Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 7. Види, исто така, СМЧП, 3,196 сириски Палестинци беа убиени од сириските режимски сили, вклучувајќи 491 како резултат на тортура, помеѓу март 2011 година и јули 2020 година, а 49 се појавија во фотографиите „Цезар" (SNHR, 3,196 Syrian Palestinians Were Killed by Syrian Regime Forces, Including 491 Due to Torture, Between March 2011 and July 2020, and 49 Appeared in Caesar Photos), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 16; „Д Сирија репорт", Нови планови за зонирање за кампот Јармук (The Syria Report, New Zoning Plans for Yarmouk Camp), 15 јули 2020 година, https://bit.ly/32DhCtr.

[211] МИА, Зборувајќи за водоводни цевки: Проблематичната реконструкција на сирискиот камп Јармук (MEI, Talking about Water Pipes: The Fraught Reconstruction of Syria's Yarmouk Camp), 6 мај 2020 година, https://bit.ly/2XO0Nbp; „Ашрак Ал Авсат", Палестинците се збогуваат со сирискиот бегалски камп Јармук (Asharq Al-Awsat, Palestinians Bid Farewell to Syria's Yarmouk Refugee Camp), 29 март 2020 година, https://bit.ly/2XNttRD; Арапска иницијатива за

палестински бегалци домовите им се целосно разрушени или оштетени во текот на непријателствата.[212]

УНХЦР и другите актери во Сирија немаат слободен и непречен пристап до сите повратници, без разлика дали станува збор за враќање на ВРЛ или бегалци, за да може да ги набљудуваат условите на нивниот прием и реинтеграција и за да се провери доброволноста и одрживоста на овие враќања.[213] Бидејќи условите и понатаму се неповолни за безбедно, достоинствено и одржливо враќање од поголеми размри,[214] бидејќи отсуствуваат значајни инвестиции во реконструкцијата и одржливиот напредок на политичките процеси, како и поради состојбата со човековите права, севкупниот размер на враќањето на бегалците се очекува да се остане мал споредено со севкупното бегалско население надвор од земјата.[215]

реформа, Палестинските бегалци од сирискиот камп Јармук: Предизвици и пречки за враќање (Arab Reform Initiative, Palestinian Refugees of Syria's Yarmouk Camp: Challenges and Obstacles to Return), 17 јануари 2019 година, https://bit.ly/2TZym9d.

[212] Види фуснота 437 подолу.

[213] „Како што нагласи Светската банка, УНХЦР во моментов нема воспостав ено систем за следење дали тековните враќања може да се сметаат за безбедни, доброволни и достоинствени. Овој извештај го потврдува недостатокот на пристап до УНХЦР и моменталната можност за следење на состојбата на бегалците повратници. Сите испитаници кои се вратиле изјавија дека немало никакво проследување од страна на ниту еден актер по враќањето. Покрај тоа, на прашањето дали би ги исконтактирале УНХЦР доколку некогаш се соочат со проблем на нивното место на живеење, мнозинството испитаници известиле дека нема да го сторат тоа поради нивната недоверба во можностите на УНХРЦ. Испитаниците, исто така, пријавија недостаток на присуство на УНХЦР во нивните подрачја, особено во рурален Дамаск“; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 6, види, исто така, стр. 34. Постојните методологии за набљудување и проценка на ООН во Сирија не можат да ја утврдат доброволноста и одрживоста на овие враќања, или дали тие биле соодветно информирани и се одвивале безбедно и со достоинство“; ОЦХА, План за хуманитарен одговор за 2020 година (OCHA, 2020 Humanitarian Response Plan), 29 август 2020 година, стр. 16. „Ситуацијата во Сирија останува многу нејасна, а независното следење на условите за повратниците е речиси невозможно“; „Рефјуџис интернешнал“, Либан на крстопат: Расте неизвесноста за сириските бегалци (Refugees International, Lebanon at a Crossroads: Growing Uncertainty for Syrian Refugees), 30 јануари 2020 година, https://bit.ly/32BTPdB. „Можностите за систематско собирање на податоци засновани на терен остануваат ограничени поради ограничувања за пристап (...)“; УНХЦР/„Шелтер кластер“, Квартален извештај на секторот за засолништа во Сирија К2 2020 година (UNHCR/Shelter Cluster, Q2 2020 Shelter Sector Syria Hub Quarterly Report), 19 јули 2020 година, https://bit.ly/3fKVn8B, стр. 1. Види, исто така, Светска банка, Мобилноста на раселените Сиријци, 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457751.html, стр. 40.

[214] УНХЦР смета дека присилното и предвремено враќање во Сирија може да има неколку неповолни последици, вклучително: основните слободи и благосостојбата на бегалците може да бидат изложени на ризик; повреди на принципот на неприсилно враќање и кршење на меѓународни права; изложеност на непосредни опасности; непотребни тешкотии при обновување на нивните животи и пристап до основни услуги; засолниште и средства за живот; општествено исклучување, маргинализација и стигматизација; обесхрабрувајќи ги натамошните враќања; и потенцијал за понатамошно раселување; УНХЦР, Брифинг белешка на УНХЦР: Најнови случувања во динамиката на раселување во соседните земји на Сирија, јуни 2020 година, https://bit.ly/30v9DMl, стр. 11. „Без решавање на конфликтот и процесот за помирување што ги вклучува сите етнички групи и религии во земјата, раселувањето нема да доведе до одржлив крај“; ЦМВР, Глобален извештај за внатрешно раселување за 2020 година (IDMC, Global Report on Internal Displacement 2020), 28 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028844.html, стр. 36. „Сè уште постојат предизвици за безбедноста и одржливоста на враќањата, а некои [враќања] можеби се поттикнати од тешките услови во подрачјата на раселување“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Мониторинг извештај за план за хуманитарен одговор за 2019 година (јануари – мај 2019 година) (OCHA, Syrian Arab Republic: 2019 Humanitarian Response Plan Monitoring Report (January - May 2019), 10 октомври 2019 година, https://bit.ly/2oWASkg (во натамошниот текст: ОЦХА, Мониторинг извештај за план за хуманитарен одговор за 2019 година (јануари – мај 2019 година) (OCHA, 2019 HRP Monitoring Report (January - May 2019)), 10 октомври 2019 година, https://bit.ly/2oWASkg), стр. 5. „Секое зголемување на притисокот врз бегалците и ВРЛ предвремено да се вратат или преселат носи значителен ризик за создавање на „небезбедни враќања“, поголемо страдање, забрзано циклично раселување и обесхрабрување на другите да се вратат“; Заеднички извештај на невладините агенции, „Во непознатото“, јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 13.

[215] „Додека повеќето сириски бегалци сакаат да се вратат еден ден, само мал дел од нив се чувствуваат сигурни дека ќе го сторат тоа наскоро, според најновите истражувања за намери. Многу сириски бегалци најверојатно ќе останат во земјите домаќини на среден рок (...)“; УНХЦР, Брифинг белешка на УНХЦР: Најнови случувања во динамиката на раселување во соседните земји на Сирија, јуни 2020 година, https://bit.ly/30v9DMl, стр. 6.

Д. Повреди и злоупотреби на правото од областа на човековите права и повреди на меѓународното хуманитарно право

Цивилите и понатаму се тие што ги чувствуваат најголемиот последици од судирот.[216] Според бројните известувања, страните во судирот вршат воени злосторства, други сериозни повреди на меѓународното хуманитарно право и сериозни повреди и злоупотреби на правото од областа на човековите права, вклучително и дела кои се еднакви на злосторства против човештвото, без воопшто да бидат казнети.[217]

---

[216] „Провладините сили, но и другите завојувани страни, прибегнаа кон методи на водење војна и користеа оружје што го минимизираше ризикот за своите борци, наместо оние што ја минимизираат штетата врз цивилите. Тие постојано се фокусираа на стекнување со и контрола врз територијата, на штета на правата на цивилното население. Сиријците претрпеа огромни воздушни бомбардирања на густо населените подрачја; тие претрпеа напади со хемиско оружје и современи опсади во кои сторителите намерно го изгладуваа населението по средновековни скрипти и неодбранливи и срамни ограничувања на хуманитрарната помош (...). Ужасите од конфликтот не остав ија ниту едно сириско семејство недопрено“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 96. „Цивилите низ Сириската Арапска Република продолжија да страдаат од директни и индиректни последици од вооружен конфликт и насилство. Цивилите беа убиени и повредени како резултат на гранатирање и наизменични воздушни напади, борби меѓу и во рамките на различни вооружени групи, пукања, напади извршени со разни видови импровизирани експлозивни направи, вклучително и импровизирани експлозивни направи што се наоѓаат во возило и како резултат на остатоци од експлозиви од војната, вклучувајќи неексплодирани убојни средства. Некои напади со импровизирани експлозивни напади беа извршени во станбени области и локални пазари, таргетирајќи цивили без обсир за влијанието ворз цивилите“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 18. Според генералниот секретар на ООН, „Милиони цивили продолжуваат да се соочуваат со ризици за заштита... Девет години гледавме ужасни злосторства, вклучително и воени злосторства. Кршење на човековите права од масивни и систематски размери што трае девет години, уништувајќи ги меѓународните норми до нови нивоа на суровост и страдање. (...) Десетици илјади се водат за загубени, исчезнати, приведени, подложени на малтретирање и тортура. Не се знае колкав е бројот на убиени и повредени лица“; „Ју-ен њуз“, Војна во Сирија: „Масакар“, прекршување на правата на меѓународното право мора да престане: Гутереш (UN News, War in Syria: 'Carnage', Flouting of Rights and International Law, Must Stop: Guterres), 12 март 2020 година, https://shar.es/aHIjIV.

[217] „Во текот на изминатите 10 години, страните во конфликтот извршија најгрозоморно кршење на меѓународните хуманитарни права и кршење и злоупотреба на меѓународните закони за човекови права. Таквите прекршувања и злоупотреби вклучија дела што може да се сметаат за злосторства против човештвото, воени злосторства и други меѓународни злосторства, вклучително и геноцид“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 95. „Речиси цела деценија, владата на Сирија, нејзините сојузници и вооружените опозициски групи извршија напади врз цивили и цивилна инфраструктура, непочитувајќи го меѓународното право. Сите страни во конфликтот извршиле дела што може да се сметаат за воени злосторства и злосторства против човештвото. Додека разни вооружени групи се обидуваат да ја консолидираат својата контрола врз територијата во Сирија, цивилите се соочуваат со постојан ризик од злосторства“; Глобален центар за одговорност за заштита: Сирија (Global Centre for the Responsibility to Protect, Syria), 15 јануари 2021 година, http://bit.ly/37Mg2XW. „Во светло на набљудуваните шеми, големиот број инциденти, убиени и повредени цивили на пазари и станбени подрачја, изгледа дека страните на конфликтот не ги почитувале клучните принципи според меѓународното хуманитарно право за разликување на цивили од борци и цивилни објекти од воени цели; за воздржување од неселективни напади; за почитување на пропорционалноста при нападите; и за постојана грижа да не се повредат цивили и цивилни објекти при спроведување на воени операции“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 19, 59. „Нема означена намена, ниту механизам за значителна одговорност и помирување на грубите повреди и бруталните злосторства извршени за време на конфликтот“; ЕСКЗА, Сирија во војна: Осум години подоцна (ESCWA, Syria at War: Eight Years On), 24 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 24. “Дури и да постоеше политичка волја, ниту Казнениот законик од 1953 година, ниту Воениот кривичен законик од 1950 година, не содржат одредби што овозможуваат гонење на воени злосторства, злосторства против човештвото или геноцид, иако обичните злосторства извршени на сириска територија лесно се гонат како такви“; Бет Ван Шаак / Правен факултет Стенфорд, Националните судови се засилуваат: Сириските случаи се водат во домашните судови (Beth Van Schaack / Stanford Law School, National Courts Step Up: Syrian Cases Proceeding in Domestic Courts), последен пат ревидирано на 16 април 2020 година, https://bit.ly/2D35GqG, стр. 8.

1) Владините сили

Според известувањата, владините сили се обвинуваат за извршување на воени злосторства, злосторства против човештвото и сериозни повреди на правото од областа на човековите права без да бидат казнети.[218] Безобзирните и директни напади врз цивилите[219] и цивилната инфраструктура,[220]

---

[218] „Владата на Сирија не само што очигледно не ја исполни својата одговорност за заштита, таа исто така ја сносува главната одговорност за тековното извршување на воени злосторства и злосторства против човештвото"; Глобален центар за одговорност за заштита: Сирија (Global Centre for the Responsibility to Protect, Syria), 15 јануари 2021 година, http://bit.ly/37Mg2XW. „(...) во последните девет години, Комисијата постојано откриваше дека сириските национални судови не се ефикасен механизам преку кој може да се спроведува правдата. Комисијата допрва треба да идентификува докази дека сириските судови имаат волја или капацитет да ги исполнат меѓународните обврски за гонење на сторителите на сериозни меѓународни права. До денес, сепак, Комисијата нема добиено никакви информации во врска со истрагата, гонењето, осудата или ослободување од обвинение од која било сириска војска, безбедносна сила или владин персонал за какво било кривично кршење на меѓународните човекови права или хуманитарно право од страна на Владата. Комисијата допрва треба да идентификува докази дека сириските судови имаат или волја или капацитет да ги исполнат меѓународните обврски за гонење на сторителите на сериозни меѓународни злосторства. До денес, нема никакви случувања кон укинување на имунитетот на безбедносните и разузнавачките сили кои продолжуваат да уживаат имунитет од гонење според Законодавните уредби бр. 14/1969 и бр. 69/2008"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 75. Види, исто така, претходни извештаи на Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија, достапни на: www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/IICISyria/Pages/Documentation.aspx.

[219] „Од крајот на 2011 година до крајот на 2020 година, нејзините армиски и воздушни сили користеа артилерија и воздушни напади на јасно неселективен начин. (...) Од почетокот на вооружениот конфликт, владините сили неселективно бомбардираа подрачја населени со цивили и намерно таргетираа заштитени објекти, особено болници и медицински установи и што се јасно цивилни локации, вклучувајќи пазари, пекари, училишта и цивилни населби. Заштитетните верски места се погодени од неселективни напади"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 23-24. „Број болници, училишта, пазари и домови беа уништени од воздушни и копнени напади, вклучително и употреба на касетна муниција, во дела што се однесуваат на воени злосторства при изведување на неселективни напади и намерни напади врз заштитени објекти"; Совет за човекови права на ООН, Распространети прекршувања на човековите права и воени злосторства додека Идлиб, разорен од војна, се соочува со пандемијата, Извештај на истражната комисија на ООН за Сирија (UN Human Rights Council, Rampant Human Rights Violations and War Crimes as War-Torn Idlib Faces the Pandemic UN Syria Commission of Inquiry Report), 7 јули 2020 година, https://bit.ly/329lORv. За намерното таргетирање на цивилните населби, градови и села за кои се смета дека се спротивстав уваат на владата, види Дел III.A.1.в.

[220] „Повторените напади на сириско-рускиот сојуз врз цивилната инфраструктура во населените подрачја кои немаа очигледна воена цел укажува на тоа дека овие незаконски напади биле намерни. Намерата можеби била да се лишат локалните жители од средствата за живот, да се принуди цивилното население да избега и да им се олесни на сириските копнени сили да ја преземат територијата, или едноставно да влејат терор меѓу цивилното население на начин да се постигне победа"; ХРВ, „Таргетирање на животот во Идлиб": Сириски и руски напади врз цивилна инфраструктура (HRW, "Targeting Life in Idlib"; Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure), октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039286.html, стр. 5. Други критични цивилни инфраструктури кои биле таргетирани, вклучуваат резервоари за вода, постројки за третман на вода, постројки за наводнување, силоси за жито и магацини за пченица. Види, на пример, СМЧП, Главниот резервоар за вода во Ариха оштетен во копнениот напад од страна на сирискиот режим во предградијата на Идлиб на 14 јули (SNHR, Ariha's Main Water Tank Damaged in Syrian Regime Ground Attack in Idlib Suburbs on July 14), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/2BipTIc; АПВН, Уништена земја: Еколошки последици од употреба на експлозивно оружје (AOAV, The Broken Land: The Environmental Consequences of Explosive Weapon Use), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2BdyH1X, стр. 17; СМЧП, Руските сили бомбардираа резервоар за вода во селото Џедраја во Алепо на 21 јануари (SNHR, Russian Forces Bombed a Water Tank in Jedraya Village in Aleppo, on January 21), 22 јануари 2020 година, https://bit.ly/2CMiC3B. Види, исто така, Дел III.A.1.в.

вклучително и здравствените установи,[221] училиштата,[222] камповите за раселените лица,[223] пазарите и

[221] „Комисијата ја забележува одвратната, воспоставена шема на провладини сили чија мета се болници и клиники, јасно документирана со почеток во 2012 година и забрзана во 2016 година“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 29. Заклучно со ноември 2020 година, „Од почетокот на годината, регистрирани се вкупно 25 напади кои ја опфаќаа здравствената грижа, што резултираше со најмалку 13 смртни случаи и 41 повреда на здравствени работници и пациенти“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 25. СНХР забележа таргетирање на 862 медицински установи, огромното мнозинство (88%) од кои биле таргетирани од страна на владините сили. Според СНХР, „Таргетирањето на медицинскиот сектор и неговите работници е основна компонента во тероризирање на општеството и туркање на граѓаните кон раселување“; СМЧП, Убиени 857 медицински лица и 3,353 други уапсени и исчезнати од март 2011 година, речиси 85% од страна на сирискиот режим (SNHR, 857 Medical Personnel Killed and 3,353 Others Arrested and Disappeared since March 2011, Nearly 85% by the Syrian Regime), 17 септември 2020 година, https://bit.ly/3mATZt6, стр. 3, 15-16. ЛЧП потврди 595 напади на најмалку 350 одделни здравствени установи и го документираше убиството на 923 медицински персонал помеѓу март 2011 година и февруари 2020 година. ЛЧП потврди 40 напади врз медицинските установи во и околу Идлиб меѓу април 2019 година и февруари 2020 година. Огромното мнозинство (90%) од овие напади се припишува на владините сили. ЛЧП смета дека овие напади претстав уваат „широко распространета и систематска владина политика“; ЛЧП, Наодите на Лекарите за човекови права за нападите врз здравствената нега во Сирија (PHR, Physicians for Human Rights' Findings of Attacks on Health Care in Syria), февруари 2020 година, https://bit.ly/32sI2NT. Види, исто така, Сириски комитет за човекови права (СКЧП), 19-ти годишен извештај за состојбата со човековите права во Сирија (The 19th Annual Report on Human Rights Situation in Syria), јануари 2021 година, https://bit.ly/3dPeNLs, стр. 25-32; СОЧП, Копнениот напад од страна на сирискиот режим оштети медицински објект во градот Ариха во предградието на Идлиб на 14 јули (SOHR, Syrian Regime Ground Attack Damages Medical Facility in Ariha City in Idlib Suburbs on July 14), 15 јули 2020 година, https://bit.ly/3fJyW3Q; „Аменсти интернешнал“, „Никаде не е безбедно за нас“; Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, 'Nowhere Is Safe for Us'; Unlawful Attacks and Mass Displacement in North-West Syria), 11 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html (во натамошниот текст: „Аменсти интернешнал“, Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, Unlawful Attacks and Mass Displacement in North-West Syria), 10 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html). На 30 јули 2019 година, генералниот секретар на ООН, Антонио Гутереш, формираше Истражен одбор, со цел да ги испита нападите врз објектите што се наоѓаат на списокот за деконфликти, како и врз други објекти во северозападна Сирија поддржани од страна на ООН по потпишувањето на Меморандумот за стабилизација на ситуацијата во подрачјата на деескалација во Идлиб. Одборот заклучи дека е „веродостојно“ или „многу веројатно“ дека пет од седумте напади под истрага „се припишуваат на Владата на Сирија и/или нејзините сојузници“; Генерален секретар на ООН, Резиме на Генералниот секретар на извештајот на истражниот одбор на седиштето на Обединетите нации за одредени инциденти во северозападна Сирија (UN Secretary-General, Summary by the Secretary-General of the Report of the United Nations Headquarters Board of Inquiry into Certain Incidents in Northwest Syria), 6 април 2020 година, https://bit.ly/3fFy1Ru.

[222] „Во број воздушни и копнени напади, владините сили таргетираа училиштата и предизвикаа широко распространето уништување на образовните установи. Додека училиштата можат законски да бидат таргетирани кога се користат за воени цели, секој напад во густо населени цивилни подрачја бара ефективно предупредување, освен ако околностите не го дозволуваат тоа. Како што Комисијата претходно документираше, владините сили честопати не даваат такви предупредувања пред да извршат напади. Комисијата документираше дополнителни случаи кога владините сили намерно напаѓаа училишта, при што извршија воени злосторства на намерно таргетирање цивилни објекти и намерно напаѓање на цивили“; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 81. Во 2020 година, СХРЦ документираше таргетирање на 42 училишта (во споредба со 177 училишта во 2019 година), речиси сите од страна на владините сили; СМЧП, 19-ти годишен извештај за состојбата со човековите права во Сирија (SHRC, The 19th Annual Report on Human Rights Situation in Syria), јануари 2021 година, https://bit.ly/3dPeNLs, стр. 38-41. Види, исто така, СМЧП, Силите на сирискиот режим гранатираа училиште во градот Ариха во предградието на Идлиб на 14 јануари (SNHR, Syrian Regime Forces Shelled a School in Ariha City in Idlib Suburbs on January 14), 15 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kcZeye; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 24; СМЧП, Штета на училиште во селото Балшун во Идлиб од гранати од страна на сириските режимски сили на 24 ноември (SNHR, Damages to a School in Balshoun Village in Idlib by Syrian Regime Forces' Shelling on November 24), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/37hoY6F; СМЧП, Сирискиот режим бомбардираше градинка во градот Ариха во предградието на Идлиб на 6 ноември (SNHR, Syrian Regime Bombed a Kindergarten in Ariha City in Idlib Suburbs on November 6), 12 ноември 2020 година, https://bit.ly/37dWivk; „Сејв д чилдрен“, Сирија: Најмалку четири деца убиени во интензивно гранатирање низ Идлиб (Save the Children, Syria: At Least Four Children Killed in Intense Shelling Across Idlib), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/2JKDknX; СМЧП, Училиште во градот Ариха во предградието на Идлиб оштетено од бомбардирање од страна на сириските

режимски сили на 4 ноември (SNHR, School in Ariha City in Idlib Suburbs Damaged by Syrian Regime Forces' Bombing on November 4), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/2U6vB5O; СМЧП, Оштетени две училишта во градот Ариха во предградието на Идлиб поради бомбардирање од страна на сирискиот режим на 30 октомври (SNHR, Damages to Two Schools in Ariha City in Idlib Suburbs Due to Syrian Regime Bombing on October 30), 31 октомври 2020 година, https://bit.ly/382Ldzs; ГСОН/СБОН, Деца и вооружен конфликт: Извештај на генералниот секретар (UNGA/UNSC, Children and Armed Conflict: Report of the Secretary-General), 9 јуни 2020 година, A/74/845–S/2020/525, www.ecoi.net/en/document/2031779.html (во натамошниот текст: ГСОН/СБОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA/UNSC, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html), став 177; „Аменсти интернешнал“, Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, Unlawful Attacks and Mass Displacement in North-West Syria), 10 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html.

[223]„Во некои случаи, местата за раселување [во Идлиб] беа подложени на напади, што дополнително ги тероризираше жителите“; „Аменсти интернешнал“, Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, Unlawful Attacks and Mass Displacement in North-West Syria), 10 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html, стр. 6. „Дури и камповите и другите места каде што раселените семејства бараа засолниште беа погодени од гранати“; „Ју-ен њуз“, „Безредие“ во сирискиот Идлиб сред тековно насилство, додека Гутереш повика на итен прекин на огнот (UN News, 'Mayhem' in Syria's Idlib amid Ongoing Violence, as Guterres Urges Immediate Ceasefire), 28 февруари 2020 година, https://shar.es/abnABs. Види, исто така, „Ал џезира“, Најмалку 15 раселени Сиријци загинаа во воздушниот напад во Идлиб (Al Jazeera, At Least 15 Displaced Syrians Killed in Idlib Air Attack), 5 март 2020 година, https://aje.io/y47cw; МИА, „Бомбите на Асад нè бркаат“: Сириските сили таргетираат бегалски кампови во близина на турската граница (MEE, 'Assad's Bombs Chase Us': Syrian Forces Target Refugee Camps near Turkish Border), 19 февруари 2020 година, https://bit.ly/2NGfAAg; СМЧП, Убиен цивил и оштетен камп за ВРЛ во близина на градот Сармада во Идлиб поради гранатирање од страна на сирискиот режим на 15 февруари (SNHR, The Death of a Civilian and Damages in an IDPs Camp near Sarmada City in Idlib Due to a Shelling by Syrian Regime, on Feb 15), 16 февруари 2020 година, https://bit.ly/30pgmYn; „Д гардијан“, Сирија: Пет деца загинаа во ракетен напад на камп за раселување (The Guardian, Syria: Five Children Killed in Missile Strike on Displacement Camp), 4 јануари 2020 година, https://bit.ly/2tFMuu8.

пекарниците,[224] џамиите,[225] како и хуманитарните кадри и објекти,[226] се доследен образец на

[224] СМЧП, 19-ти годишен извештај за состојбата со човековите права во Сирија (SHRC, The 19th Annual Report on Human Rights Situation in Syria), јануари 2021 година, https://bit.ly/3dPeNLs, стр. 11, 23-24; АПВН, Уништена земја: Еколошки последици од употреба на експлозивно оружје (AOAV, The Broken Land: The Environmental Consequences of Explosive Weapon Use), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2BdyH1X, стр. 17; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 73. Види, на пример СМЧП, Силите на сирискиот режим гранатираа пазар во градот Ариха во предградието на Идлиб на 14 јануари (SNHR, Syrian Regime Forces Shelled a Market in Ariha City in Idlib Suburbs on January14), 15 јануари 2021 година, http://bit.ly/3aKbIue; СМЧП, Убиен цивил и предизвикан пожар од бомбардирањето на руските сили на пазар во селото ал Дабес во Алепо на 23 октомври (SNHR, Civilian Killed & Fires Caused by Russian Forces' Bombardment of a Market in al Dabes Village in Aleppo on October 23), 25 октомври 2020 година, https://bit.ly/2HuxFkR; „Д њу Араб", Сирискиот режим бомбардираше пазар во Идлиб, убивајќи пет деца (The New Arab, Syrian Regime Bombs Idlib Market, Killing Five Children), 3 март 2020 година, https://bit.ly/2XQ6DKq; СМЧП, Руските сили бомбардираа пекара во селото Мамбел во Идлиб на 20 февруари (SNHR, Russian Forces Bombed a Bakery in Mhambel Village in Idlib, on February 20), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/3fJTlpc; СМЧП, Сирискиот режим бомбардираше пазар во градот Дарат Еза во Алепо на 18 февруари (SNHR, Syrian Regime Bombed a Market in Darat Ezza City in Aleppo, on February 18), 18 февруари 2020 година, https://bit.ly/3dnGWFD; „Ју-ен њуз", Додека насилството во северозападна Сирија достигнува „застрашувачко" ново ниво, шефот на ООН за помош вели дека прекинот на огнот е единствената опција (UN News, As North-West Syria Violence Reaches 'Horrifying' New Level, UN Relief Chief Says Ceasefire Is only Option), 17 февруари 2020 година, https://shar.es/abniAi; СМЧП, Сирискиот режим бомбардираше пекара во градот ал Атареб во Алепо на 9 февруари (SNHR, Syrian Regime Bombed a Bakery in al Atareb City in Aleppo, on February 9), 9 февруари 2020 година, https://bit.ly/2zU2fB2; СМЧП, Руските сили бомбардираа пекара во градот Сармин во Идлиб на 4 февруари (SNHR, Russian Forces Bombed a Bakery in Sarmin City in Idlib, on February 4), 4 февруари 2020 година, https://bit.ly/39eEMrA; СМЧП, Сирискиот режим бомбардираше пекара во селото ал Бара во Идлиб на 28 јануари (SNHR, Syrian Regime Bombed a Bakery in al Bara Village in Idlib, on January 28), 29 јануари 2020 година, https://bit.ly/2OAQTpe; „Ал џазира", Сириската војна: Повеќе од 20 убиени во воздушни напади врз Идлиб под контрола на бунтовниците (Al Jazeera, Syria's War: More than 20 Killed in Air Raids on Rebel-Held Idlib), 16 јануари 2020 година, https://bit.ly/3ea4xuB.

[225] Во 2020 година, СХРЦ документираше таргетирање на 45 џамии, речиси во сите случаи од страна на владините сили; СМЧП, 19-ти годишен извештај за состојбата со човековите права во Сирија (SHRC, The 19th Annual Report on Human Rights Situation in Syria), јануари 2021 година, https://bit.ly/3dPeNLs, стр. 42-45. Види, на пример, СМЧП, Повредени цивили и уништена џамија во бомбардирањето на сирискиот режим врз градот ал Баб во Алепо на 8 февруари (SNHR, Civilians Injured and Mosque Damaged in Syrian Regime Forces' Bombardment of al Bab City in Aleppo on February 8), 9 февруари 2021 година, http://bit.ly/3btTMDo; СМЧП, Оштетена џамија во градот ал Камишли во предградието на Хасака поради гранатирањето од страна на сириските режимски сили на 23 јануари (SNHR, Mosque in al Qameshli City in Hasaka Suburbs Was Damaged due to Syrian Regime Forces' Shelling on January 23), 28 јануари 2021 година, http://bit.ly/3aINC31; СМЧП, Оштетена џамија во воздушниот напад на Русија врз градот ал Баб во предградието на Алепо на 15 јули (SNHR, Mosque Damaged in Russian Air Attack on al Bab City in Aleppo Suburbs on July 15), 16 јули 2020 година, https://bit.ly/3jjaQz3; СМЧП, Копнен напад од страна на сирискиот режим оштети џамија во селото Мозара во предградието на Идлиб на 13 јули (SNHR, Syrian Regime Ground Attack Damages Mosque in al Mozara Village in Idlib Suburbs on July 13), 13 јули 2020 година, https://bit.ly/2CtTRcB; СМЧП, Руските сили бомбардираа џамија во селото Шнан во Идлиб на 5 март (SNHR, Russian Forces Bombed a Mosque in Shnan Village in Idlib, on March 5), 6 март 2020 година, https://bit.ly/30gmHFx; СМЧП, Сирискиот режим гранатираше џамија во селото Баљун во Идлиб на 2 март (SNHR, Syrian Regime Shelled a Mosque in Balyoun Village in Idlib, on March 2), 2 март 2020 година, https://bit.ly/3dm2hz2; СМЧП, Сирискиот режим бомбардираше џамија во градот Ариха во Идлиб на 21 февруари (SNHR, Syrian Regime Bombed a Mosque in Ariha City in Idlib, on February 21), 22 февруари 2020 година, https://bit.ly/2Cj6bwx; СМЧП, Руските сили бомбардираа џамија во градот Храитан во Алепо на 6 февруари (SNHR, Russian Forces Bombed a Mosque in Hraitan Town in Aleppo, on February 6), 6 февруари 2020 година, https://bit.ly/3fKUMne; СМЧП, Руските сили бомбардираа џамија во градот ал Баб во Алепо на 1 февруари (SNHR, Russian Forces Bombed a Mosque in al Bab City in Aleppo, on February 1), 2 февруари 2020 година, https://bit.ly/2ZFDoe8; СМЧП, Сирискиот режим гранатираше џамија во селото ал Најраб во Идлиб на 30 јануари (SNHR, Syrian Regime Shelled a Mosque in al Nayrab Village in Idlib, on January 30), 31 јануари 2020 година, https://bit.ly/3hNKR24.

[226] Види, на пример, СМЧП, Оштетувања на автомобил на СГО [Сириска граѓанска одбрана] во бомбардирање во близина на градот Бинеш во Идлиб од страна на руските сили на 2 март (SNHR, Damages of a Car of SCD [Syrian Civil Defence] in a Bombing near Binnesh City in Idlib by Russian Forces, on Mar 2), 3 март 2020 година, https://bit.ly/2OQZxAh; СМЧП, Руските сили бомбардираа центар за граѓанска одбрана во селото Бсамис во Идлиб на 23 февруари (SNHR, Russian Forces Bombed a Civil Defense Center in Bsamis Village in Idlib, on Feb 23), 25 февруари 2020 година, https://bit.ly/3fKJVcI; СМЧП, Руските сили бомбардираа центар за СГО во градот Сармин во Идлиб на 21 февруари (SNHR, Russian Forces Bombed a SCD Center in Sarmin City in Idlib, on Feb 21), 23 февруари 2020 година, https://bit.ly/32wWoxj; СМЧП, Руските сили бомбардираа зграда составена од два центри за СГО во градот Саракеб во Идлиб на 31 јануари (SNHR, Russian Forces Bombed a Building Consists of Two SCD Centers in Saraqeb City in Idlib, on Jan 31), 1 февруари 2020 година, https://bit.ly/2OEKnha; СМЧП, Сирискиот режим

насилствата што ги вршат владините сили, особено во Северозападна Сирија.[227] Според известувањата, владините сили оружјето го користат безобѕирно, вклучително и артилеријата, воздушните напади,[228] барелните бомби,[229] запаливите средства, касетните бомби[230] и хемиското оружје во населените цивилни подрачја.[231] За владините сили се известува дека намерно убивале и ранувале цивили близу до линиите на фронтот, вклучително и со застрелување на луѓето што работеле на нивите, и тоа со отворање снајперски оган врз нив.[232]

бомбардираше Центар за граѓанска одбрана во селото Шнан во Идлиб на 15 јануари (SNHR, Syrian Regime Bombed a Civil Defense Center in Shnan Village in Idlib, on January 15), 16 јануари 2020 година, https://bit.ly/2AOUpJw. Види, исто така, Дел III.A.1.

[227] СНХР забележа 882 напади врз важни установи помеѓу 26 април 2019 година и 29 мај 2020 година, вклучувајќи 220 места за богослужба, 218 образовни установи, 93 медицински установи, 86 центри за цивилна одбрана и 52 пазари; СМЧП, Уништувањето на градовите Марет ал Нуман и Саракеб и раселувајќи ги нивните жители е јасен пример за тактиките на сирискиот режим во неодамнешната воена кампања од почетокот на декември 2019 година до март 2020 година (SNHR, Destroying Ma'aret al Numan and Saraqeb Cities and Displacing Their Residents Is a Clear Example of the Syrian Regime's Tactics in the Recent Military Campaign since Early December 2019 until March 2020), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3fKU5tX, стр. 6. „Овие прекршувања вклучуваа воздушни и копнени напади, во некои случаи со употреба на меѓународно забранети касетни муниции, како што се болници, специјализирани медицински клиники и центри за физиотерапија и училишта, некои од кои се користат како засолништа за внатрешно раселени луѓе. (...) Истрагата на Амнести Интернешенел (...) заклучи дека сириските и руските владини сили се одговорни за сериозно кршење на меѓународното хуманитарно право во северозападна Сирија со намерно насочување на напади врз цивили и цивилни објекти, како што се болници и училишта, не правејќи разлика помеѓу цивили и борци и користење на забрането оружје при напади кои убија или ранија цивили“ (додаден акцент); „Аменсти интернешнал“, Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, Unlawful Attacks and Mass Displacement in North-West Syria), 10 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html, стр. 12, 13. „Моделот (...) на напад силно сугерира дека провладините сили систематски ги таргетираат медицинските објекти“ (додаден акцент); Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 52. Види, исто така, Глобален центар за одговорност за заштита, Сирија, Како Истражниот одбор на ООН не успеа да го реши вистинскиот проблем во Сирија (Global Centre for the Responsibility to Protect, How a UN Board of Inquiry Failed to Address the Real Problem in Syria), 28 април 2020 година, https://bit.ly/2ztYOjR; и Дел III.A.1.в.

[228] Помеѓу ноември 2014 година и август 2020 година, СОЧП документираше повеќе од 162,400 воздушни напади; СОЧП, Шест месец по ред: Авионите на режимот не убиваат цивили (SOHR, The Sixth Month in a Row: Regime Aircraft Kill no Civilians), 30 август 2020 година, https://bit.ly/31Jg3JE.

[229] СОЧП забележа употреба на 78,505 барел бомби помеѓу ноември 2014 година и август 2020 година; исто.

[230] „Во врска со нападите со касетна муниција врз густо населени цивилни подрачја кои ги погодиле училиштата Калед Шаар, ал Барахим и ал Иза Ибн Абделсалам во градот Идлиб (...), Комисијата има разумна основа да верува дека владините сили извршиле воено злосторство при извршување неселективни напади што резултираа во смрт или повреда на цивили, што исто така може да се смета за директен напад врз цивили“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 71. Види, исто така, „Њујорк тајмс“, Жртвите од забранети касетн бомби речиси двојно зголемени од 2019 година, претежно во Сирија (New York Times, Casualties from Banned Cluster Bombs Nearly Doubled in 2019, Mostly in Syria), 25 ноември 2020 година, https://nyti.ms/3gIk72y.

[231] Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија документираше 28 одделни случаи на употреба на хемиско оружје, вклучувајќи 32 кои го исполнија нивниот стандард на докажување за да се припишат на сириските владини сили; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 32. Види, исто така, „Ројтерс“, Сирија осудена од тело за хемиско оружје за употреба на сарин, хлор (Reuters, Syria Condemned by Chemical Weapons Body for Use of Sarin, Chlorine), 9 јули 2020 година, https://reut.rs/2O7axZK; СМЧП, Уништувањето на градовите Марет ал Нуман и Саракеб и раселувајќи ги нивните жители е јасен пример за тактиките на сирискиот режим во неодамнешната воена кампања од почетокот на декември 2019 година до март 2020 година (SNHR, Destroying Ma'aret al Numan and Saraqeb Cities and Displacing Their Residents Is a Clear Example of the Syrian Regime's Tactics in the Recent Military Campaign since Early December 2019 until March 2020), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3fKU5tX, стр. 7-8; „Аменсти интернешнал“, Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, Unlawful Attacks and Mass Displacement in North-West Syria), 10 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html.

[232] „“Енаб Баладии““, Рамнината Ал Габ: Изложено подрачје чии фармери се изложени на ризик поради таргетирањето на режимот (Enab Baladi, Al-Ghab Plain: An Exposed Area whose Farmers Are at Risk due to Regime's Targetings), 2 јануари 2021 година, http://bit.ly/3b3eWcL; СМЧП, Сирискиот режим уби девојка во околината на градот ал Баб во предградието на Алепо на 1 јули (SNHR, Syrian Regime Killed a Girl in the Vicinity in al Bab City in Aleppo Suburbs on July 1), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/3enXIF7; СОЧП, Снајперисти на режимот застрелаа двајца млади во источната покраина (SOHR, Regime Snipers Shoot Dead Two Young People in Eastern Countryside), 18 јуни 2020 година, https://bit.ly/32goXyO; СМЧП, Силите на сирискиот режим убија едно дете во близина на селото Ифес

Според ОН и набљудувачите на човековите права, произволните апсења[233] и присилните исчезнувања,[234]

во предградието на Идлиб на 4 јуни (SNHR, Syrian Regime Forces Killed a Child near Iffes Village in Idlib Suburbs on June 4), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/2OddSqi; СМЧП, Повредено дете од страна на снајперист на сирискиот режим во близина на базата на 46-тиот режим во Алепо на 17 мај (SNHR, The Injury of a Child by a Syrian Regime Sniper near the Regime's 46th Regiment's Base in Aleppo, on May 17), 19 мај 2020 година, https://bit.ly/2AVOu5q; СМЧП, Сирискиот режим уби цивил во селото Мизаназ во Алепо на 8 мај (SNHR, Syrian Regime Killed a Civilian in Mizanaz Village in Aleppo, on May 8), 9 мај 2020 година, https://bit.ly/2WbhuNK.

[233] „Десетици илјади цивили, наводно, сè уште се исчезнати или произволно приведени, а огромното мнозинство се наоѓаат во владини установи. И провладините сили и вооружените групи продолжија произволно да апсат поединци во подрачјата под нивна ефективна контрола. Во повеќето случаи документирани од ОХЦХР, на притворените лица им беа одбиени информации за причините за нивниот притвор и други права на правниот судски процес, додека на нивните семејства им беа одбиени информации во врска со нивната локација или нивната судбина, предизвикувајќи загриженост дека, во некои случаи, ваквите притвори може да претстав уваат присилно исчезнување"; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 20. Произволното апсење и присилното исчезнување „се извршени од страна на сириските безбедносни служби, како и нивните придружни милиции, како дел од намерна и планирана стратегија, честопати на неселективен начин, со цел да се влее терор и страв меѓу колку што е можно поголем дел од сирискиот народ." Според СНХР, семејствата на уапсените лица „не се во можност точно да го идентификуваат органот одговорен за апсењето, со оглед на огромната низа сили поврзани со сирискиот режим (...)"; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 2. „(...) многу апсења се вршат без формален налог за апсење, што е слично на киднапирање: Вооружени мажи доаѓаат во владини возила, бараат некого по име и потоа вообичаено ги носат со малку или без никакво образложение. Според некои сведоштва, во ретки случаи, силите за апсење ја идентификувале агенцијата за апсење; но, во многу случаи, членовите на семејството, дури и ако се присутни, може да не бидат информирани за органот кој ги приведува"; МЦТП, Изчезнати без трага: Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Gone Without a Trace: Syria's Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9 (во натамошниот текст: МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria's Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9), стр. 13. „(...) мнозинството од овие апсења започнува со група вооружени мажи, честопати поврзани со безбедносните служби, облечени во воени или цивилни униформи, со упад во куќа, рација на работно или јавно место, или приведување на жртвите на контролен пункт, со извршени апсења без претстав ување на налог за апсење, службена наредба или судска документација за апсењето. Овие вооружени лица одбиваат да се претстав ат себеси или да дадат какви било информации за нивната припадност или за тоа која безбедносна служба или службено тело го претстав уваат. Овие киднапирања, кои наликуваат на киднапирања извршени од мафијата, обично се придружени со употреба на прекумерно насилство, физичко и вербално малтретирање, користејќи ги и за заплашување на притвореникот и на другите луѓе во подрачјето." СНХР проценува дека „најмалку 1,2 милиони сириски граѓани биле уапсени и приведени во одреден момент" помеѓу март 2011 година и март 2020 година; СМЧП, На 9-годишнината од народното востание, документирана е смртта на 226,246 цивили, вклучувајќи 14,391 како резултат на тортура, покрај присилното исчезнување на 100,000 и раселувањето на 15,2 милиони Сирijци (SNHR, On the 9th Anniversary of the Popular Uprising, the Deaths of 226,247 Civilians Have Been Documented, Including 14,391 Due to Torture, along with the Enforced Disappearance of 100,000, and the Displacement of 15.2 Million Syrians), 15 март 2020 година, https://bit.ly/3dsUiAC, стр. 6. Види, исто така, Дел III.A.1.a.

[234] „Во подрачјата под контрола на Владата, ОХЦХР продолжи да документира случаи на уапсени лица кои починале додека биле во притвор, наводно, поради природни причини. Во многу вакви случаи, се чини дека лицата биле подложени на присилно исчезнување, а фактот дека биле приведени од страна на Владата не бил познат сè додека не била признаена нивната смрт. Телата на починатите ретко се враќаа на нивните семејства, на кои исто така им е одбиена можноста да се распрашаат за официјалните причини за смртта или да дознаат каде се наоѓаат телата"; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 20. „Понатамошното угнетување на луѓето со тоа што се држат во притвор во изолација во неповолни услови и се измачуваат, претстав ува злосторство против човештвото"; Совет за човекови права на ООН, Изјава на г-дин Пауло Серџо Пињеро, претседател на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, на 45-та седница на Советот за човекови права, 22 септември 2020 година, https://shar.es/abI9Fy. „Речиси сите случаи на произволно апсење и притвор што беа разгледани во извештајниот период резултираа во присилно исчезнување, со најмалку 34 мажи, една жена и 10 деца кои исчезнале. Тоа се случи во гуверноратите Дара, Хомс, Кунајтира, Риф Дамаск и Сувејда, каде што беа вклучени владини безбедносни сили, Управата за воено разузнавање и Воената полиција"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна

држењето во притвор во услови опасни по животот,[235] систематското и широко распространетото

анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 21. Според СНХР, „присилните исчезнувања се извршени во контекст на распространет напад врз сите групи на цивилното население“. Заклучно со август 2020 година, над 130,750 лица, вклучувајќи 8,000 жени и над 3,500 деца, сѐ уште се во притвор или биле присилно исчезнати од страна на владата; СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 August 2020, https://bit.ly/32I5EgB, p. 7. See also, UN News, Security Council Stalemate Frustrates Families of Syria’s Missing Detainees, 23 јули 2020 година, https://shar.es/abtwq4; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 1, 2; „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија (Freedom House, Freedom in the World 2020: Syria), март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html; ХРВ, Киднапирани од ИСИС: Неуспех да се открие судбината на исчезнатите лица во Сирија (HRW, Kidnapped by ISIS: Failure to Uncover the Fate of Syria’s Missing), 11 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024560.html, стр. 5.

[235] „(...) Сирискиот режим, исто така, намерно ги подложува притворениците на незамисливо бедни, нехигиенски и масовно пренатрупани услови во нивните центри за притвор, кои немаат ниту минимална хигиена, ниту санитарни услови за заштита од болести. Овие услови се особено ужасни во седиштето на четирите главни безбедносни канцеларии и воените затвори, каде што голем број притвореници се сместени во ќелии со различна големина, со просечна димензија од 4x6 квадратни метри, во кои се сместени приближно 50 притвореници; ова значи дека секој притвореник едвај има површина од 70 см^2 за седење и спиење, при што притворениците обично се обидуваат да седат или да легнат да спијат на смени кога нивниот број го надминува капацитетот на ќелијата, како што се случува обично. Овие ќелии, исто така, немаат вентилација и најосновни стандарди за санитација и чистота, при што условите се уште победни во ќелиите за самица сместени на најниските катови во центрите за притвор, во кои недостасува дури и светлина. За време на нивниот притвор во безбедносните канцеларии, притворениците исто така не можат да одат надвор за да вежбаат или да излезат на свеж воздух и сончева светлина“; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 18. „Беа опишани нехумани услови и во официјалните и во неформалните центри за притвор“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 26. „Оние кои ги преживуваат секојдневните бруталности претрпуваат нехумани услови, со минимална храна или вода. Болестите се шират, атрофијата е честа појава, а медицинската помош е намерно одбивана. (...) Број локални и меѓународни организации за човекови права известија дека покрај систематското мачење и малтретирање на притворениците (...) сирискиот режим намерно ги казнува притворениците и ги држи во нехумано пренатрупани услови, со малку или без пристап до соодветна храна, чиста вода за пиење, санитарни јазли, медицинска нега или лекови“; Центар за меѓународна соработка / Универзитет во Њујорк, Направи или умри: КОВИД-19 и затворите во Сирија (Center on International Cooperation / New York University, Do or Die: COVID-19 and Imprisonment in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/2IuTu4J, стр. 1, 4. „Дури и пред почетокот на КОВИД-19, добивме значителен број на извештаи за смртни случаи во установите управувани од четирите безбедносни канцеларии и во Седнаја, вклучително и како резултат на тортура и одбивање на медицинска нега“; ОХЦХР, Белешка за брифинг со новинарите за Сирија (OHCHR, Press Briefing Note on Syria), 3 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2027741.html. Види, исто така, „Д нешнал“, „Асад сака тие да умрат од коронавирусот“, велат семејствата на исчезнатите во Сирија (The National, ‘Assad Wants Them to Die of Coronavirus,’ Say Families of Syria's Missing), 28 април 2020 година, https://bit.ly/366OE4P; МЦТП, Како што се ближи пандемијата, потребно е дејствување за да се заштити најранливата затворска популација во Сирија (ICTJ, As Pandemic Looms, Action Is Needed to Protect Syria’s Vulnerable Prison Population), 22 април 2020 година, https://bit.ly/3fDJx0r; СОЧП, Неодамна беа објавени слики од притвореници од страна на сириските режимски сили кои ја покажуваат негрижата за здравјето и медицинската нега што им се заканува на 130,000 преостанати притвореници (SNHR, Images of Detainees Have Been Recently Released by Syrian Regime Forces Show the Negligence of Health and Medical Care which Threaten 130,000 Remaining Detainees), 18 април 2020 година, https://bit.ly/2YSl4gt; ХРВ, Притворениците во Сирија останаа уште поранливи на коронавирусот (HRW, Syria’s Detainees Left even more Vulnerable to Coronavirus), 16 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026693.html. Види, исто така, Дел III.A.1.а.

измачување и другите облици на малтретирање,[236] ускратувањето на правичното судење,[237] одолговлекувањето на притворот без да се одржи судење,[238] како и погубувањата по брза постапка или со вонсудска постапка сè уште се документираат во широки размери,[239] а главно се насочени кон оние

---

[236] „Притворските установи се постав ени како „затвори за испрашување“, каде што притворениците редовно се измачуваат со употреба на различни техники. (...) Владата на Асад сè уште тврди дека испрашувањата се начин за добивање „признанија“. Во реалноста, системот на тортура не служи за добивање информации, туку за тероризирање и понижување на населението“; Европски центар за уставни и човекови права (ЕЦУЧП), Прекршувања на човековите права во Сирија: Тортура под Асад (European Center for Constitutional and Human Rights (ECCHR), Human Rights Violations in Syria: Torture under Assad), последен пат ажурирано на март 2021 година, https://bit.ly/2OdbC5J, стр. 5. „Секој притвореник е измачуван уште од првиот момент на апсење (...)“; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 2. СНХР ја документираше смртта на над 14,260 лица како резултат на тортура извршена од страна на владините сили помеѓу март 2011 година и септември 2020 година; СМЧП, Број на загинати поради тортура (SNHR, Death Toll Due to Torture), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3ijCkmh. СОЧП ја забележа смртта на 16,245 лица кои починале под тортура во владините центри за притвор и во затворите, вклучувајќи 125 деца и 64 жени; СОЧП, Цивил од Дара почина во затворот Седнаја по шест години притвор (SOHR, Civilian from Daraa Dies in Sednaya Prison after Six Years of Detention), 20 февруари 2021 година, https://bit.ly/2OZDIBN. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 25, 27. Види, исто така, Дел III.A.1.a.

[237] „Стандардите за правен судски процес и правично судење утврдени според меѓународното право – вклучително и правото да им се суди пред независен и непристрасен суд, правото на одбрана, правото на презумпција на невиност и принципот на еднаквост на оружјата (средствата) – рутински се кршат, а правото на *хабеас корпус* постојано им се одбива на притворените лица. Што се однесува до судовите, како што се Судот за борба против тероризмот (СБПТ), теренските воени судови и воените судови, кои се ослободени од следење на истите основни постапки како и обичните судови во Сирија, ИЦТХ забележува: „Број извештаи за човекови права тврдат дека судењата пред овие судови се очигледно нефер и често се директни по природа. (...) Тие честопати изрекуваат строги казни, вклучително и смртни казни. Општо, на обвинетите им се суди без присуство на адвокат или им е одбиено правото да презентираат одбрана. Во теренските воени судови, судењата обично траат неколку минути, а судијата ги чита обвиненијата и ги прашува обвинетите лица дали се виновни и да одговорат со „да“ или „не“. Иако е широко познато дека многу признанија биле дадени под тортура, судиите сепак ја следат казната препорачана од директорот на службите за разузнавање, што е во спротивност со стандардите за човекови права. Извештаите укажуваат на тоа дека наместо да ги почитува условите за правен судски процес, режимот работи за легализирање на притворот на уапсените лица, понекогаш со измислување обвиненија по апсењата“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 13, 15. „Воените офицери можат им судат на цивилите и во конвенционалните воени судови и во теренските судови, кои немаат гаранции за правен судски процес. Додека цивилите можат да поднесат жалба за воените судски одлуки пред воениот совет на Касациониот суд, воените судии не се ниту независни ниту непристрасни, бидејќи се подредени на воената команда“; „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. Според СНХР, на околу 16 деца им било судено пред Судот за борба против тероризам; СМЧП, На светскиот ден на детето: Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија, 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv (во натамошниот текст: СМЧП, Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија, 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv), стр. 10. Види, исто така, Дел III.A.1.a.

[238] „Нема доволно достапни информации за тоа колку од приведените лица, всушност, се изведени пред суд, заради тајната природа на судските постапки во Сирија, произволните дејствија на безбедносните и разузнавачките служби при апсењата и недостатокот на пристап до или комуникација со приведените лица. Со оглед на климата на продолжен притвор во изолација и присилни исчезнувања, може да се претпостав и дека притворениците се држени во притвор без реален правен судски процес во огромното мнозинство на случаи поврзани со конфликтите“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 14.

[239] Според СОЧП, „104,000 цивили се погубени или убиени во затворите на режимот и неговите разузнавачки сили“, мнозинството од нив во периодот помеѓу мај 2013 година и октомври 2015 година. „Изворите на СОЧП, исто така, потврдија дека над 30,000 притвореници биле убиени само во озлогласениот затвор Сеиднаја, додека разузнавачките затвори на Военото воздухопловство се на второ место според бројот на смртни случаи“; СОЧП, Речиси 120 сириски цивили починаа како резултат на тортура во безбедносните затвори на режимот откако стапи на сила Законот Цезар (SOHR, Nearly 120 Syrian Civilians Have Died under Torture Inside Regime Security Prisons since Caesar Act Came into Effect), 26 декември 2020 година, http://bit.ly/3902tny. „Имаше број извештаи за смртни случаи во притвор, особено во притворот на аеродромот Мезе, Канцелариите за воена безбедност бр. 215 и бр. 235 и затворот Седнаја, по пат на погубување без правен судски процес, тортура и смрт од други форми на злоупотреба, како што се неухранетост и недостаток на медицинска грижа“; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија , 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „Комисијата потсетува дека обемот и нивото на произволни апсења и

што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата, вклучително и деца.[240] Според известувањата, широко е распространета употребата на сексуалното насилство, вклучително и како облик на измачување, врз мажите,[241] жените, момчињата и девојчињата.[242] НМАКСирија заклучи дека

> *„(…) постојат разумни основи да се верува дека Владата на Сирија, водејќи ја својата непрекината државна политика, продолжи да извршува злосторства против човештвото во вид на присилно исчезнување, убиство, измачување, сексуално насилство и затворање. Во одредени случаи, овие дела може да претставуваат и воени злосторства.“*[243]

притвори што владините сили ги користат како средство за репресија доведоа до смрт на илјадници сириски цивили“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 31 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2003613.html, став 75. Види, исто така, СТЈ, „Мајка ми сѐ уште се надева дека е жив“: Десетици семејства од Сирија рекоа дека нивните приведени сакани се мртви (STJ, “My Mother still Hopes He’s Alive”: Dozens of Syrian Families Told Their Detained Loved Ones Are Dead), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/3sTHcEH; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 11-12, 17.

[240] Види Дел III.A.1.

[241]„Сириските сили користеа силување и други форми на сексуално насилство за малтретирање, заплашување и мачење на мажите и момчињата во разузнавачките канцеларии, воените и неофицијалните центри за притвор, централните затвори, контролните пунктови и во сириската армија“; ХРВ, „Нѐ третираа на монструозни начини“: Сексуално насилство врз мажи, момчиња и трансродови жени во сирискиот конфликт (HRW, “They Treated Us in Monstrous Ways”: Sexual Violence Against Men, Boys, and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html (во натамошниот текст: ХРВ, Сексуално насилство врз мажи, момчиња и трансродови жени во сирискиот конфликт (HRW, Sexual Violence Against Men, Boys and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html), стр. 32. „(...) систематската сексуална тортура врз мажи и момчиња“; СБОН, Сексуално насилство поврзано со конфликтот: Извештај на генералниот секретар (UNSC, Conflict-Related Sexual Violence: Report of the Secretary-General), 3 јуни 2020 година, S/2020/487, https://bit.ly/2WNgz6v (во натамошниот текст: СБОН, Сексуално насилство поврзано со конфликтот (UNSC, Conflict-Related Sexual Violence), 3 јуни 2020 година, https://bit.ly/2WNgz6v), став 57. „Главните причини за употреба на сексуално насилство врз мажите, се истите што доведоа до сексуално насилство врз жените: да се тероризираат, омаловажуваат и обезмоќат. Но, сексуалното насилство насочено кон мажите, исто така, може да се изврши поради различни причини за разлика од сексуалното насилство врз жените: конкретно, за „оцрнување на хомосексуалноста“ и за емаскулација. Во контекст на Сирија, присилната голотија по пристигнувањето во притворските установи проследена со закани за силување за време на испрашувањето, сексуално ги понижуваше машките притвореници и претстав уваше закана за нивната маженственост“; Лина Бискаја, „Вооружувајќи го родот“, Хили Мудрик-Евен Кен, Нир Т. Бомс, Сарита Ашраф (едс), Сириската војна: Помеѓу правдата и политичката реалност (Lina Biscaia, “Weaponising Gender”, in Hilly Moodrick-Even Khen, Nir T. Boms, Sareta Ashraph (eds), The Syrian War: Between Justice and Political Reality), 2020 година, стр. 154-155.

[242] Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија заклучи дека „Силувањата и другите акти на сексуално насилство на контролните пунктови, притворањето и силувањата во притвор што следеа исто така формираа дел од широко распространет и систематски напад насочен против цивилното население и претстав ува злосторства против човештвото“; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 83. „Жените и девојчињата беа мета поради нивниот пол уште од почетокот на сирискиот конфликт. Било извршено силување и сексуално насилство врз жени и девојчиња за време на рациите во домовите, честопати по копнените офанзиви, на контролни пунктови и, најчесто, во државен притвор. Жените и девојчињата беа силувани и сексуално напаѓани во владините притворски установи (...). Девојчињата во притвор беа подложени на сексуално и родово базирано насилство со цел да се извлечат информации, да се принуди признание или да се присилат да ги предадат членовите на семејствата од опозицијата. (...) Момчињата во притвор биле особено ранливи на сексуално насилство. Сексуалната тортура, вклучително и врзувањето на гениталиите, беше систематски извршувана врз мажи и момчиња во притвор во Дамаск, Хомс и Алепо“; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 60-62. Види, исто така, СМЧП, На Меѓународниот ден за елиминирање на насилството врз жените: Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, On the International Day for the Elimination of Violence Against Women: Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv (во натамошниот текст: СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv), стр. 14-15; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 25; ДВ, Дали жртвите на сексуално насилство во Сирија можат да добијат правда во Германија? (DW, Can Syrian Sexual Violence Survivors Get Justice in Germany?), 19 јуни 2020 година, https://p.dw.com/p/3e3Ns.

[243] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020

Во подрачјата кои владата одново ги заседе, без разлика дали по пат на воени офанзиви и/или со договори за „помирување“, се известува дека повторно излегуваат на површина претходните обрасци на повреда на човековите права, при што вознемирувањето, произволноста апсење, притворањето без комуникација, измачувањето и другите облици на малтретирање, присилното исчезнување, и присилното регрутирање станаа честа појава.[244] Гаранциите што ги даде владата како дел од договорите за „помирување“, вклучително и за возобновување на основните услуги и слободата на движење, ослободувањето на притворениците, враќањето на владините вработени на нивните работни места и одложувањето на воената служба, не се обистинија.[245] Наместо тоа, се известува за *„сегдеприсутни контролни пунктови“* со кои се ограничува можноста луѓето да се движат во рамките на одново заземените подрачја или надвор од нив.[246] За лицата кои настојуваат да се вратат во одново заземените подрачја се известува дека се изложуваат на незаконско лишување од имотот и произволно ограничување на движењето коешто, според НМАКСирија може да се смета за *„воено злосторство колективно казнување“*.[247]

Владините сили, исто така, на сила ги раселија цивилите во контекст на воените операции[248] и т.н. „договори за евакуација“ од подрачјата што одново ги заседоа од антивладините вооружени опозициски групи.[249]

Постојат известувања за насочено делување против вистинските или претпоставени противници на владата по нивното враќање од странство.[250]

Од 2011 година, владата издаде поголем број орочени укази за амнестија со кои се предвидува амнестирање или намалување на казните за одредени кривични дела или за одредени видови

година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 35.

[244] „Во Дамаск, околу Риф Дамаск, Сувејда и Дара, произволното приведување, присилното исчезнување и тортурата останаа сеприсутни“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 4. „Исто како и во сите подрачја што режимот ги поврати за време на војната, цивилното население [во Источна Гута] живее во постојан страв од понатамошна одмазда“; Фондација „Конрад Аденауер“ (ФКА), Зони на деескалација во Сирија (Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS), De-Escalation Zones in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/37X1pAt, стр. 3. „(...) прорежимските единици, како што се Силите на национална одбрана, добија контрола откако руската воена полиција се повлече од градот Хомс помеѓу средината и крајот на 2018 година. Тие создадоа атмосфера на терор додека режимот апсеше илјадници луѓе, кршејќи ги ветувањата дека нема да ги уапси помирените лица“; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria's Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/3iZgWEi. „Граѓанските права во Сирија се кршат систематски. Ова беше случај не само во годините кога режимот чувствуваше суштинска закана на своето постоење, туку се зголеми и во периодот кога се здоби со терен, а кршењето на цивилните права е особено видливо во повторно заземените подрачја“; Фондација „Бертелсман“, ИТФБ Извештај за земјата за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 13. Види, исто така, Дел III.А.1.г и III.А.2.

[245] „(...) режимот на Асад и Русија постојано ги кршеше обврските од тие договори [за помирување]“; ФКА, Зони на деескалација во Сирија (KAS, DeEscalation Zones in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/37X1pAt, стр. 3. „Цивилите во ослободените подрачја посочија дека недостатокот на почит за процесите и договорите за „помирување“ е значаен фактор за моменталниот страв и напнатоста меѓу населението. Сè уште постои мрежа на контролни пунктови постав ени ширум „помирените области“, вклучително и во Дара и Источна Гута, што е во спротивност со гаранциите направени за време на „процесите на помирување“. Ова сериозно ја ограничи слободата на движење на цивилното население, примарно влијаејќи на возрасните мажи кои стравуваат од приведување и присилно регрутирање“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 72, 73. Види, исто така, Дел III.А.1.г.

[246] Види Дел II.Б.1.а.

[247] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 36; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 80. Види, исто така, Дел III.А.1.

[248] На пример, „(...) Комисијата утврди дека постојат разумни основи да се верува дека преку широко распространетото и неселективно бомбардирање на Маарат ал Нуман во текот на втората половина на декември [2019 година] и Ариха на 29 јануари [2020 година], покрај Атариб помеѓу 10 и 14 февруари [2020 година] и Дарат Аза на 17 февруари [2020 година], можно е провладините сили да извршиле злосторство против човештвото со присилно пренесување“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 80.

[249] Види Дел III.А.1.г.

[250] Види Дел III.А.1.д.

престапници.[251] За овие укази за амнестирање се известува дека имаат ограничен ефект за ослободување на вистинските и претпоставените владини противници, од кои голем дел се држат затворени според Законот за борба против тероризмот.[252] За голем број на вистински и претпоставени владини противници се известува дека останале во притвор и се продолжува со произволните апсења.[253] За оние кои биле ослободен врз основа на указ за амнестирање се известува дека остануваат во ризик од повторно апсење.[254] Указите за амнестирање, кои ги опфаќаат случаите на избегнување на регрутирањето и дезертирањето, само ја укинуваат казната за избегнување на регрутирањето или за дезертирање, но и не ја ослободуваат обврската за служење на воениот рок.[255] Во ноември и декември 2020 година, наводно биле ослободени близу 100 притвореници од Покраината Дараа врз основа на претседателското помилување.[256]

Владините сили, исто така, регрутираат и користат деца, вклучително и деца до15-годишна возраст,

---

[251] Според СНХР, владата издаде 17 вакви решенија за амнестија, повеќето од кои беа многу слични по содржина; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 18. Најновото решение, Законодавната уредба бр. 6 од 22 март 2020 година, додели амнестија за некои кривични дела (вклучително и избегнување на регрутација и дезертирање) извршени пред тој датум, како и намалување на казните за малолетници и други притворени лица; Законодавна уредба бр. 6 од 22 март 2020 година, достапно на арапски јазик на: https://bit.ly/2VF0puO. Ова решение е речиси реплика на Законодавната уредба бр. 20 од 15 септември 2019 година; Законодавна уредба бр. 20 од 15 септември 2019 година, достапна на арапски јазик на: https://bit.ly/2KckH9C.

[252] Види Дел III.A.1.a.

[253] СНХР документираше над 660 произволни апсења и 116 смртни случаи како резултат на тортура во периодот помеѓу двете најнови решенија за амнестија (15 септември 2019 година и 22 март 2020 година, соодветно). Во истиот период, тие го документираа ослободувањето на 232 притвореници, од кои 14 жени, во согласност со Законодавната уредба бр. 20 од 15 септември 2019 година. Сите ослободувања беа документирани од страна на затворите под надлежност на Министерството за правда. Нема пријавени ослободувања од центрите за притвор контролирани од четирите безбедносни канцеларии; СМЧП, Ќе бидат потребни 325 години за сирискиот режим да ослободи 130,000 притвореници, според указите за амнестија што ги издава (SNHR, It Would Take 325 Years for the Syrian Regime to Release 130,000 Detainees According to the Amnesty Decrees It Issues), 24 март 2020 година, https://bit.ly/2z6lAy8, стр. 1, 5, 6. До јули 2020 година, СНХР забележа ослободувања на 121 политички притвореници според Уредбата бр. 6 од 22 март 2020 година. Сепак, новите апсења се побројни од објавените објави. СМЧП, СМЧП поднесува извештај до Комитетот за човекови права на ООН за најзначајните прекршувања извршени од сирискиот режим во изминатите четири години (SNHR, SNHR Submits a Report to the UN Human Rights Committee on the Most Notable Violations Committed by the Syrian Regime During the Past Four Years), 27 август 2020 година, https://bit.ly/3b9fKe6, стр. 4; СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/335E8vt, стр. 11.

[254] Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија (US Department of State, 2019 Country Reports on Human Rights Practices: Syria), 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „(...) на ослободените притворени лица им е забрането да патуваат надвор од Сирија и се држат под безбедносен надзор, што наведува многумина да ја напуштат земјата со употреба на нередовни средства“; PAX / „Импјунити воч“, Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 6. Според СНХР, „секој граѓанин ослободен од Судот за борба против тероризам останува под ризик од повторно апсење“; СМЧП, Најмалку 10,767 лица сѐ уште ги чека судење во Судот за борба против тероризмот, речиси 91,000 случаи сослушани од Судот и 3,970 заплени на имот (SNHR, At Least 10,767 Persons Still Face Trial in Counter-Terrorism Court, nearly 91,000 Cases Heard by the Court and 3,970 Seizures of Property), 15 октомври 2020 година, https://bit.ly/3mcGte6, стр. 13.

[255] Види Дел III.A.2 подолу.

[256] Што се однесува на околу 60 приведени ослободени на почетокот на ноември 2020 година, ХРВ изјави: „Мнозинството ослободени оваа недела беа, наводно, уапсени откако сириската влада ги зазеде подрачјата, честопати преку брутална и незаконска тактика“; ХРВ, Ослободени десетина затвореници во Сирија (HRW, Dozens of Prisoners Released in Syria), 6 ноември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2040384.html. СНХР објави дека ослободените лица поминале просечно од една до две години во притвор. Сите од нив биле во лошо здравје поради тортура, медицинска небрежност и тешки услови за притвор; СМЧП, Најмалку 167 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во ноември 2020 година, вклучувајќи две деца и три жени (SNHR, At Least 167 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in November 2020, Including Two Children and Three Women), 2 декември 2020 година, https://bit.ly/3gJY3F7, стр. 10. Втора група од над 35 притвореници, наводно, била ослободена во средината на декември 2020 година; СОЧП, По наредба на Русија: Безбедносните служби на режимот ослободија речиси 100 притвореници од Дара за 40 дена (SOHR, At Russia’s Orders: Regime Security Services Release nearly 100 Detainees from Daraa in 40 Days), 13 декември 2020 година, http://bit.ly/3p1tv4f.

како за борбите така и за придружни функции.[257] Децата кои биле регрутирани од другите актери наводно се во ризик од произволно апсење, притворање и измачување и други облици на малтретирање од страна на владините сили поради нивната претпоставена поврзаност со вооружените групи.[258]

а) За меродавните ризични профили, видете ги Деловите III.A.1, III.A.2, III.A.8, III.A.9, III.A.10, III.A.11 и III.A.12.

2) *Сириските демократски сили (СДС) / Народните одбранбени одреди (НОО), Партијата за демократска унија (ПДУ) и институциите на Автономната управа*

Според известувањата, СДС, како дел од коалицијата против ИСИЛ предводена од САД, не ги презеле сите можни мерки на претпазливост за да се избегне повредување на цивилите за време на воените походи против ИСИЛ.[259] И СДС/НОО беа обвинети за несразмерна употреба на сила против протестирачите, на контролните пунктови, и за време на рациите против ИСИЛ.[260] Освен тоа, СДС/НОО

---

[257] „Силите на сирискиот режим редовно регрутираат деца, воспоставувајќи специјални кампови за нивна обука, обично во училишта, спортски сали или во седиштето на нередовните сили на режимот и милициите кои се борат заедно со нивните трупи, при што децата се принудени да ги надоместат загубите меѓу нивните возрасни редови. Децата редовно се приклучуваат на Силите за национална одбрана, како и баталјони и бригади на странски и локални милиции, откако ќе поминат кратки курсеви за обука за носење оружје, а понекогаш беа директно регрутирани без обука. Откако ќе бидат регрутирани, децата работат во различни борбени и неборбени улоги, обично им се доделуваат задачи за транспорт на муниција, чистење, зајакнување и чување во рамки на групата во која ќе се приклучат; во битки и напади, тие учествуваат заедно со возрасните во борбите, при што повеќето регрутирани деца чија смрт ја забележавме беа помеѓу редовите на Сириските режимски сили, кои ги ставаа директно во конфликти.“ Помеѓу март 2011 година и ноември 2020 година, СНХР забележа смрт на најмалку 57 деца кои починале за време на борба; СМЧП, Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 19. „За време на периодот на известување, имаше владина политика или шема на регрутирање и користење деца војници. Владата и просириската милиција поврзана со сирискиот режим, продолжија со присилно регрутирање и употреба на деца војници, што резултираше во деца кои се соочуваат со екстремно насилство и одмазда од страна на опозициските сили.“ И понатаму: „Законот бр. 11/2013 ги криминализира сите форми на регрутација и употреба на деца под 18 годишна возраст од страна на Сириските вооружени сили и вооружени групи; сепак, владата не се потруди да ги гони злосторствата за деца војници извршени од владини и прорежимски милиции, вооружени опозициски групи и назначени терористички организации“; Стејт департмент на САД, Извештај за трговија со луѓе за 2020 година: Сирија, 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html. „Во подрачјата што ги држеше сириската влада и нејзините лојалистички милиции, регрутирањето на деца никогаш не запре, особено во градот Дамаск и неговата покраина“; СТЈ, „Регрутирање деца“ од страните на конфликтот во Сирија, траен феномен (STJ, “Child Recruitment” by Parties to Conflict in Syria, a Lasting Phenomenon), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2Z4T35v. Види, исто така, СОЧП, Тековни операции за регрутирање и обиди да се привлече сирискиот народ, Иран се обидува да го зацементира своето присуство во Сирија (SOHR, Ongoing Recruitment Operations and Attempts to Woo the Syrian People, Iran Seeks to Cement Its Presence in Syria), 26 јули 2020 година, https://bit.ly/2OYPkl9; ГСОН/СБОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA/UNSC, Children and Armed Conflict, 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став173; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 35.

[258] „Владата продолжи да апси, приведува и сериозно да злоупотребува жртви на трговија со луѓе, вклучително и деца војници и ги казни за незаконски дела што трговците ги принудувале да ги сторат.“ И понатаму: „Владата рутински апсеше, приведуваше, силуваше, мачеше и погубуваше деца за нивна наводна поврзаност со вооружени групи и не се потруди да им понуди никакви услуги за нивна заштита“; Стејт департмент на САД, Извештај за трговија со луѓе за 2020 година: Сирија, 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html. Види, исто така, Дел III.A.1.

[259] Airwars, US-led Coalition in Iraq & Syria, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2RnndNO; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во првата половина на 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in the First Half of 2020), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2ATQknb, стр. 39, 42; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 34-38.

[260] „СДФ се соочија со критики за нивното однесување. На 20 јули [2020 година], селаните во Ал Шахаил, Ал-Бусајра, Дибан, Меркада и други градови во гуверноратот Деир Ез-Зор ги критикуваа СДФ за грабеж на имот за време на кампањата против ИСИС од претходната недела“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 20-26 јули 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3fnLn4q, стр. 7. На пример, „На 10 август [2019 година], три годишно дете беше застрелано во грбот на контролен пункт додека неговиот татко го паркираше автомобилот во согласност со упатствата на членовите на Сириските демократски сили. Кога се собра топла луѓе да протестира за убиството, членовите на Сириските демократски сили започнаа

се сметаат за одговорни за военото окупирање на училиштата,

што понекогаш доведува до напади врз овие училишта од страна на другите актери, вклучително и ИСИЛ.[261] Понатаму, НОО и нивните привзаници беа обвинети за изложување на местата под контрола на СНА на безобѕирни напади, вклучително и по пат на гранатирање и употреба на ИЕУ во цивилните подрачја, како што се пазарите, училиштата и камповите за ВРЛ.[262]

СДС/НОО имаат притворено илјадници наводни членови на ИСИЛ и членови на нивните семејства за време на воените операции и рации.[263] Според известувањата, за време на таквите операции ги

да пукаат, а еден цивил беше повреден во грбот и ногата од куршуми. Во Табаках, на 16 август [2019 година], членови на Сириските демократски сили насилно влегоа во домот на еден лекар. Лекарот беше грабнат, а неговата сопруга беше физички нападната"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 66. Види, исто така, СМЧП, Жена застрелана од СДФ во селото Мераназ во предградието на Алепо на 15 ноември (SNHR, Woman Shot Dead by SDF in Mer'anaz Village in Aleppo Suburbs on November 15), 15 ноември 2020 година, https://bit.ly/2UqxOcm; СМЧП, СДФ уби цивил во градот Тал Рефат во Алепо на 10 март (SNHR, SDF Killed a Civilian in Tal Ref'at City in Aleppo, on March 10), 12 март 2020 година, https://bit.ly/3gRMhHq; „Д њу араб", Курдската милиција снимена како го тепа болничкиот персонал во источна Сирија (The New Arab, Kurdish Militia Filmed Beating Up Hospital Staff in Eastern Syria), 2 јануари 2020 година, https://bit.ly/2DGG0A7; и Дел II.Б.2.

261 СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 24 јуни 2020 година, S/2020/576, www.ecoi.net/en/document/2032945.html, став 19; СОЧП, Станици на СДФ во училиштата, интензивирање на патролите и воведување полициски час во источниот рурален дел на Деир ез Зор (SOHR, SDF Stations in Schools, Intensifying Patrols and Imposing Curfew in Eastern Rural Deir ez-Zor), 17 јули 2020 година, https://bit.ly/3jqhdRl; ГСОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 178; СОЧП, Прекршоци на СДФ: Припадниците го заземаа училиштето и го претворија во воен штаб во рурален Деир ез Зор (SOHR, SDF Violations: Members Seize School and Turn It into Military Headquarters in Rural Deir ez-Zor), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/3iRd5JA; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во училиште планирано да биде седиште на СДФ во источен Деир Езор (SOHR, IEDs Go Off in School Planned to be SDF Headquarters in Eastern Deir Ezzor), 18 април 2020 година, https://bit.ly/2CzyhTF; СОЧП, Неколку цивили повредени во напад од група на ИСИС врз училиште во кое домуваат припадници на СДФ (SOHR, Several Civilians Injured in ISIS Cell Attack on School Housing SDF Members), 5 април 2020 година, https://bit.ly/3iVucKl; СОЧП, Експлозија на ИЕУ во училиште по посета на делегација на СДФ за приговори да го земат како седиште (SOHR, IED Explodes in a School after a Visit of an SDF Delegation to Discuss Taking It as Headquarters), 14 февруари 2020 година, https://bit.ly/303Pxsz. На 13 јули 2020 година, Генералната команда на СДФ издаде инструкции, меѓу другото, со кои СДФ се обврзува „да се воздржи од употреба на училишта за воени цели и од постав ување опрема или оружје во нивна близина, освен во случаи на крајна воена потреба, кога училиштата се изложени на агресија од други воени страни и е потребна заштита"; Генерална команда на Сириските демократски сили, Воени упатства издадени од Генералната команда на Сириските демократски сили, 13 јули 2020 година, https://bit.ly/38VAvZU.

262 Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 30; ГСОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 177; СМЧП, На 9-годишнината од народното востание, документирана е смртта на 226,246 цивили, вклучувајќи 14,391 како резултат на тортура, покрај присилното исчезнување на 100,000 и раселувањето на 15,2 милиони Сирийци (SNHR, On the 9th Anniversary of the Popular Uprising, the Deaths of 226,247 Civilians Have Been Documented, Including 14,391 Due to Torture, along with the Enforced Disappearance of 100,000, and the Displacement of 15.2 Million Syrians), 15 март 2020 година, https://bit.ly/3dsUiAC, стр. 4. На пример, „Сириските демократски сили, користејќи тешки артилериски гранати паралелно со ракетен фрлач за гранатирање на училиштето ал Итехад ал Араби (...) во средината на градот Африн во северните предградија на гувернеоратот Алепо, ранувајќи осум ученици, делумно уништувајќи ја зградата и уништувајќи го мебелот, на 4 февруари 2020 година"; СМЧП, СДФ гранатираше училиште во градот Африн во Алепо на 4 февруари (SNHR, SDF Shelled a School in Afrin City in Aleppo, on February 4), 4 февруари 2020 година, https://bit.ly/3fq2R0y. Види, исто така, на пример, Болница оштетена од гранатирање на СДФ во градот Изаз, предградие на Алепо на 27 ноември (SDF Shelling Damages Hospital in Izaz City, Aleppo Suburbs on November 27), 29 ноември 2020 година, https://bit.ly/37jZ2Yc; СМЧП, СДФ гранатираше пазар во градот Африн во Алепо на 18 март (SNHR, SDF Shelled a Market in Afrin City in Aleppo, on March 18), 18 март 2020 година, https://bit.ly/2ATwR6d; СМЧП, СДФ уби дете во градот Африн во Алепо на 29 јануари (SNHR, SDF Killed a Child in Afrin City in Aleppo, on January 29), 30 јануари 2020 година, https://bit.ly/3gLRgtc; СМЧП, СДФ уби двајца цивили во градот Африн во Алепо на 20 јануари (SNHR, SDF Killed Two Civilians in Afrin City in Aleppo, on January 20), 20 јануари 2020 година, https://bit.ly/2ZlyBP2; и Дел II.Б.4.

263 „Голем број луѓе останаа во притворските установи и во кампови за внатрешно раселени лица управувани од Сириските демократски сили и други страни на конфликтот, кои се држат во нехигиенски услови, без пристап до нивните семејства и без соодветна медицинска грижа"; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.),

опколуваат лицата, вклучително и момчиња на деветгодишна возраст,[264] врз основа на широки критериуми, како што е нивното (арапско) етничко потекло, нивниот изглед и/или семејните врски.[265] Други, пак, се притвораат поради нивната претпоставена поврзаност со СНА, или пак затоа што им се спротивставуваат, или се претпоставува дека им се спротивставуваат на СДС/НОО.[266] За условите во

2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.): Извештај на генералниот секретар, 24 јуни 2020 година, S/2020/576, www.ecoi.net/en/document/2032945.html, став 15. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 17.

[264] ГСОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 174. „Документиравме голем број притвори извршени под изговор дека децата наводно биле поврзани со ИСИС во подрачјата контролирани од СДФ по повлекувањето на ИСИС." Од 20 ноември 2020 година, СНХР забележа апсење/киднапирање на над 650 момчиња и девојчиња од јануари 2014 година; СМЧП, Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 26-27. „(...) број притвореници пријавија дека деца се наоѓаат и во други установи за притвор, вклучувајќи ги затворите Алаја и Хасаках. Повеќето од овие деца беа обвинети за поврзаност со ИСИЛ или беа регрутирани од Сириските демократски сили/Курдските единици за заштита на народот и обвинети за кривични дела, вклучително и шпионирање. Возрасните лица ослободени од овие установи изјавија дека во одредени моменти, децата биле држени во исти ќелии со возрасните лица. Не беше јасно дали овие деца биле обвинети за какво било кривично дело"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 78. „Мажите и момчињата на возраст од 12 години со претпоставена поврзаност со милитантите на ИСИЛ, веројатно вклучувајќи ги и момчињата Језиди присилно пренесени во Сирија во 2014 година, беа разделени од жените и помладите деца и беа пренесени во места за притвор управувани од страна на СДФ"; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Children's Rights in the Syrian Arab Republic), 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 57. „Сириските демократски сили (СДФ) предводени од Курдите немаат капацитети да ги раздвојат затворениците според нивото на радикализам, или правилно да ги испрашуваат, осигурувајќи дека момчињата на возраст од 12 години се затворени со најголемите идеолози"; „Д тајмс", Затворот „темпирана бомба" преполн со 5,000 борци на ИСИС (The Times, Time Bomb Jail Packed with 5,000 ISIS Fighters), 30 септември 2019 година, https://bit.ly/2OjPovA. Види, исто така, СМЧП, СДФ уапси дете во градот ал Шеил во предградието на Деир Ез Зур на 12 декември (SNHR, SDF Arrested a Child in al Sh-heil City in Deir EzZour Suburbs on December 12), 12 декември 2020 година, https://bit.ly/2WeMaxq; СМЧП, СДФ уапси цивили, вклучително и едно дете во градот ал Шеил во предградието на Деир Ез Зур на 23 октомври (SNHR, SDF Arrested Civilians, Including a Child, in al Sh-heil City in Deir Ez-Zour Suburbs on October 23), 25 октомври 2020 година, https://bit.ly/3kxY6ET; СМЧП, Сириските демократски сили уапсија дете во градот Шеил во Деир Ез Зур на 16 јуни (SNHR, Syrian Democratic Forces Arrested a Child in al Sh-heil City in Deir Ez-Zour on June 16), 18 јуни 2020 година, https://bit.ly/38SPrrF; „Ју-ен њуз", Додека децата смрзнуваат до смрт во Сирија, службениците за помош повикуваат за огромно прекугранично доставување (UN News, As Children Freeze to Death in Syria, Aid Officials Call for Major Cross-Border Delivery Boost), 2 март 2020 година, https://shar.es/abnACm. Според Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија, ААНЕС „изјави дека во јуни 2020 година, 110 деца од 12 до 18 годишна возраст биле присутни во центарот за рехабилитација Хури [во Хасакех], врз основа на нивната поврзаност со ИСИЛ." Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија објави дека добиле информации дека „на претставниците не им е дозволен пристап до децата за време на испрашувањата во кои беа поттикнати признанија, а адвокатите биле назначени само откако биле покренати обвиненија од страна на обвинителите"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 78.

[265] Според СНХР, во 2019 година, ваквите апсења редовно се одвивале заради наводна поврзаност на поединци со ИСИС, но без „докази за докажување на обвинувањата"; СМЧП, Годишниот извештај за Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во 2019 година (SNHR, The Annual Report of the Most Notable Human Rights Violations in Syria in 2019), 23 јануари 2020 година, https://bit.ly/3eaD77i, стр. 18. „Локалните жители сметаат дека СДФ се справува со оние кои живееле во подрачјата контролирани од ИСИС под претпоставка дека се поврзани со групата додека не се докаже спротивното. Ова главно се должи на фактот дека ИСИС темелно се вметна себеси во локалната социјална структура, барајќи од жителите да одат во џамии и мали бизниси за да плаќаат даноци. Како такво, денес е тешко да се разликува помеѓу симпатизерите на ИСИС и цивилите кои биле принудени да соработуваат со нив спротивно на нивната волја, или едноставно се обидувале да преживеат. Но, пристапот „виновен сѐ додека не се докаже дека е невин" е длабоко проблематичен. Локалните жители изразија алармантна загриженост за брановите на произволни апсења засновани врз изгледот на луѓето и без никакви претходни информации за нив. Некои произволни притвореници може да бидат ослободени по неколку дена или недели, врз основа на можноста на луѓе да гарантираат за нив, додека другите остануваат затворени на подолги периоди сѐ додека не се докаже дека се невини"; МЦПР, Реинтеграција на поддржувачите на ИСИС во Сирија: Напори, приоритети и предизвици (ICSR, Reintegrating ISIS Supporters in Syria: Efforts, Priorities and Challenges), 2018 година, https://bit.ly/327SxX8, стр. 17. Види, исто така, Дел III.A.4.

[266] Заклучно со февруари 2021 година, СНХР документираше над 3,700 лица кои не се поврзани со ИСИС, вклучувајќи 659 деца и 176 жени, кои остануваат во притвор по нивното произволно апсење од страна на СДФ;

притворите се известува дека се очајни,[267] а се известува и за измачување во притворите, па и за смртни исходи како последица на измачувањата или здравственото занемарување.[268] Притворениците се држат без пристап до соодветно судско преиспитување,[269] или пак им се суди во непрописно основани судови. За судењата што се вршат во овие судови, вклучително и во локалните судови за тероризам („народните судови“) се известува дека не ги исполнуваат меѓународните стандарди за правично судење.[270] АУСИС ја укина смртната казна во 2014 година.

СМЧП, Сириските демократски сили уапсија/приведоа најмалку 61 наставник поради образовни програми и за присилна регрутација од почетокот на 2021 година (SNHR, Syrian Democratic Forces Have Arrested/ Detained at least 61 Teachers over Educational Curricula and for Forced Conscription since the Beginning of 2021), 19 февруари 2021 година, https://bit.ly/3kfRGer, стр. 4; „Сирија директ“, Преполните затвори и кампови во североисточна Сирија го зголемуваат стравот од појава на КОВИД-19 (Syria Direct, Overcrowded Prisons and Camps in Northeast Syria Raise Fears of COVID-19 Outbreak), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/3ekSgTv. Види, исто така, Дел III.А.4.

[267] Одри Александер, „Безбедносната закана што КОВИД-19 ја претставува за камповите за притвор во кои се чуваат припадници на Исламска држава“, Центар за борба против тероризмот во Вест Поинт, „Си-ти-си сентинел“ (Audrey Alexander, “The Security Threat COVID-19 Poses to the Northern Syria Detention Camps Holding Islamic State Members”, Combating Terrorism Center at West Point, CTC Sentinel), јуни 2020 година, Вол. 13(6), јуни 2020 година, https://bit.ly/2OxNBTT, стр. 17; „Ју-ен њуз“, Додека децата смрзнуваат до смрт во Сирија, службениците за помош повикуваат за огромно прекугранично доставување (UN News, As Children Freeze to Death in Syria, Aid Officials Call for Major Cross-Border Delivery Boost), 2 март 2020 година, https://shar.es/abnACm; ХРВ, Северозападна Сирија: Момчиња и мажи држени во нехумани услови (HRW, Northeast Syria: Boys, Men Held in Inhumane Conditions), 8 октомври 2019 година, https://bit.ly/2ATQ1VI. Види, исто така, Дел II.Б.2.

[268] „Во согласност со претходно документираните случаи, беа пријавени и инциденти на тортура и малтретирање. На пример, член на арапско племе беше држен во притвор (со забранет пристап до притвореното лице) од страна на военото разузнавање на Сириските демократски сили од март 2019 година до март 2020 година и обвинет за соработка со Турција. (...) Тој поголемиот дел од времето во притвор го поминал во самица, со минимална храна и вода и бил редовно тепан од военото разузнавање на Сириските демократски сили.“ Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија заклучи дека „постојат разумни основи да се верува дека членовите на Сириските демократски сили и сродните субјекти можеби сториле воено злосторство при сурово постапување и злоупотреба со лишените од слобода во военте разузнавачки установи“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 76, 80. „Сириските демократски сили (СДФ) користат тортура во центрите за притвор на групата против затвореници и киднапирани лица како начин за извлекување признанија, при што тортурата често се спроведува на одмаздољубив начин и се заснова на етнички предрасуди. (...) Од 2016 година, забележавме значително зголемување на бројот на жртви на тортура од страна на Сириските демократски сили (...) и забележавме како СДФ предава голем број тела на жртвите на нивните семејства, кои покажуваат знаци на тортура“; СМЧП, Деветти годишен извештај за тортура во Сирија на Меѓународниот ден за поддршка на жртвите на тортура (SNHR, The Ninth Annual Report on Torture in Syria on the International Day in Support of Victims of Torture), 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/3evBTUb, стр. 39. Помеѓу март 2011 година и септември 2020 година, СНХР ја документираше смртта на 57 лица во центрите за притвор на СДФ; СМЧП, Број на загинати поради тортура (SNHR, Death Toll Due to Torture), пристапено на 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZERCv5. Види, исто така, СМЧП, Цивил од Хасака почина поради тортура во центар за притвор на СДФ на 18 февруари (SNHR, Civilian from Hasaka Died due to Torture in SDF’s Detention Center, February 18), 21 февруари 2021 година, http://bit.ly/3aIZEJS; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 20; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 17; „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија (Freedom House, Freedom in the World 2020: Syria), март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html.

[269] „Самоуправата [ААНЕС] ги наведе законските заштитни мерки за затворениците, меѓутоа, мнозинството од испитаниците изјавија дека не добиле никакви информации за обвиненијата или доказите против нив, а немале ни пристап до правно застапување, ниту можност одлуката за нивното лишување од слобода да биде прегледана од надлежен судски орган“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 75. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 57.

[270] „Почетниот правосуден систем на ААНЕС не е во можност да ги гони [осомничените лица на ИСИС и семејствата поврзани со осомничените лица на ИСИС] на фер и експедитивен начин – за тоа сведочи фактот дека мнозинството не е обвинето за кривично дело или изнесено пред суд за да се утврди законитоста и неопходноста од нивно притворање. Нивните семејства ги држат курдските власти во заклучени пустински кампови во ужасни и понекогаш смртоносни услови (...)“; ХРВ, Писмено сведоштво на Сара Кајали за американската комисија за виртуелното сослушување за Меѓународна верска слобода за заштита на верската слобода во североисточна Сирија (HRW, Written Testimony by Sara Kayyali for the U.S. Commission on International Religious Freedom Virtual Hearing on Safeguarding Religious Freedom in Northeast Syria), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/2EjVScf, стр. 2. СНХР

Илјадници сириски жени и деца кои се роднински поврзани си поранешните борци на ИСИЛ бесконечно се држат во притвор во бедни и немилосрдни услови во камповите за раселени лица[271] поради нивната претпоставена поврзаност со ИСИЛ, нешто што набљудувачите го нарекоа еден вид *„колективно казнување“*.[272] За нив се известува дека трпат дискриминација и злоупотреба врз основа на нивната претпоставена поврзаност со ИСИЛ.[273] Според Фјонула Ни Алајн, Специјалниот известувач за промовирање и заштита на човековите права во борбата против тероризмот, условите во камповите и постапувањето со притворениците таму *„со право може да се смета за измачување или друго сурово, нечовечко или понижувачко постапување или казнување согласно меѓународното право, без делотворен правен лек на располагање.“*[274] Некои од жените и девојчињата биле присилени да стапат во брак со приврзаниците на ИСИЛ.[275]

ги нарече судењата пред Народните судови „кенгурски судови“ поради повеќекратното кршење на правниот судски процес; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 17 (и претходни извештаи). „Народните судови основани од Курдската партија на демократскиот сојуз во 2012 година се можеби најблиску до обезбедување на некој основен правен судски процес и норми за фер судење, иако изгледа дека нивните напори не се успешни. Во рамките на тој систем, политичките притвореници обично се пренесуваат преку два вида судови: кривични „Платформа“ судови и Судови за одбрана на народот за борба против тероризам. Во повеќето случаи, „Платформа“ судовите ги донесуваат своите одлуки во текот на една сесија. Одлуките на судовите не се секогаш приговорни, па дури и кога се повикуваат сириските државни закони, одлуките на судовите се засноваат на стандардите на „социјалната правда“, наместо на законот. Судот за одбрана на народот е противзаконски суд основан во 2014 година по издавањето на Уредбата бр. 20 од Автономната администрација на Северна и Источна Сирија за спречување на „тероризмот“. Според изворите, судот не дава право на одбрана или жалба со цел „зачувување на тајноста на истрагата и идентитетот на затвореникот“. Дополнително, судиите, кои се избрани од воените редови на Сириските демократски сили, не треба да имаат правна позадина, само основно познавање на читање и пишување“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 16. Социјалната повелба, која ги опфаќа и граѓанското и кривичното право, не вклучува „одредени стандарди за фер судење - како што се забрана за произволен притвор, право на судски преглед и право на назначување на адвокат“; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија , 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html.

[271] „Десетици илјади жени и деца поврзани со ИСИС се наоѓаат во заклучени пустински кампови во понижувачки и животно загрозувачки услови (...)“: ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија (HRW, World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија заклучи дека СДФ „ги држеше овие лица во нечовечки услови“ и дека „во многу случаи, тековниот притвор на овие лица продолжува да претстав ува незаконско лишување од слобода“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 80. „Во кампот Хаул, жените и децата со семејни врски со ИСИЛ претрпеа дискриминација врз основа на нивната претпоставена поврзаност со групата, кршејќи го меѓународното хуманитарно право“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 61. Види, исто така, Дел II.Г.2.а.

[272] „Меѓународното право дозволува наметнување казни за злосторства само на лицата кои се одговорни за злосторствата, по пат на фер судење за утврдување на вината на поединецот. Наметнување колективна казна за семејствата со спречување на нивно напуштање на камповите ги крши законите на војната“; ХРВ, Сирија: Ужасни услови за семејствата на лицата осомничени дека се припадници на ИСИС (HRW, Syria: Dire Conditions for ISIS Suspects’ Families), 23 јули 2019 година, https://bit.ly/2ZvqWxC. Директорот на МКЦК за Блискиот Исток, Фабрицио Карбони, се осврна на „големата стигматизација“ на жени и деца како „форма на колективно казнување“; ВОА, МКЦК: Треба да се вратат семејствата на странските борци во Сирија (VOA, ICRC: Families of Foreign Fighters in Syria Should Be Repatriated), 7 јули 2019 година, https://bit.ly/3h2zBgZ. Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија изјави дека овие жени и деца се држат „без пристап до потребните законски заштитни мерки“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 71.

[273] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 61. Види, исто така, ХРВ, Сирија: Ужасни услови за семејствата на лицата осомничени дека се припадници на ИСИС (HRW, Syria: Dire Conditions for ISIS Suspects’ Families), 23 јули 2019 година, https://bit.ly/2ZvqWxC. СНХР пријави инциденти на сексуално насилство врз жените жители на камповите, вклучително и сексуално вознемирување и закани за силување; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 20.

[274] „Ју-ен њуз“, „Непознат број“ на странски државјани починаа во лоши сириски кампови, велат експертите за права (UN News, ‘Unknown Number’ of Foreign Nationals Have Died in Squalid Syrian Camps, Say Rights Experts), 8 февруари 2021 година, https://shar.es/aokze8.

[275] „Локалните жители во Рака и Деир Езор велат дека додека некои семејства одбиваа да им ги дадат своите ќерки

Групите поврзани со СДС беа исто така обвинети за нелегална конфискација на имотите кои зад себе ги оставија лицата раселени од страна на ИСИЛ во Покраината Рака.[276]

СДС/НОО и „Асајиш" сѐ уште грабнуваат мажи заради присилна регрутација согласно т.н. Закон за „должноста за самоодбрана".[277] Иако во извештајот од јуни 2019 година се вели дека регрутите, по нивната задолжителна обука, начелно не биле распоредувани на положбите долж линиите на фронтот,[278] веќе во извештајот од декември 2020 година се зборува за редовно распоредување на

на борците на ИСИС, други семејства го сторија тоа доброволно – сепак, одлуката за тоа беше многу ретко донесена од самата жена. Вработен во една хуманитарна невладина организација кој живее во Дер Езор вели дека многу борци на ИСИС ги принудиле своите сестри да се омажат за високи команданти на ИСИС за да ја подобрат својата позиција во групата"; Фондација Карнеги за меѓународен мир, Загрижувачка судбина за семејствата на североисточна Сирија (Carnegie Endowment for International Peace, An Unnerving Fate for the Families of Syria's Northeast), 31 јануари 2020 година, https://bit.ly/3ey8dG3. Види, исто така, Дел III.A.9.б.

276 СТЈ, Рака: Северната демократска бригада произволно заплени над 80 куќи (STJ, Raqqa: The Northern Democratic Brigade Arbitrarily Seizes over 80 Houses), 9 декември 2020 година, https://bit.ly/3pmJx9p; „"Енаб Баладиˮ", Обвиненија против „СДФ" за запленување на имотот на цивилите во сириската Ал Табка (Enab Baladi, Accusations Against "SDF" of Seizing Civilians' Property in Syria's al-Tabqa), 25 октомври 2020 година, http://bit.ly/3pajkut. Контроверзниот закон, кој предвидуваше одземање на „имот на отсутни лица" беше издаден од ААНЕС во август 2020 година (Закон бр. 7 од 2020 година). Тој беше суспендиран по широко распространета критика; Сириски центар за правда и отчетност (СЦПО), Закон бр. 7 во североисточна Сирија: Заштита на правата на сопственост или алатка за присвојување (Syria Justice and Accountability Centre (SJAC), Law No. 7 in NE Syria: Protection of Property Rights or a Tool for Appropriation), 3 септември 2020 година, http://bit.ly/3p8jrqd; „Сирија репорт", Администрација предводена од Курди: Закон за заштита на имотот на отсутните лица или негова конфискација? (Syria Report, Kurdish-Led Administration: A Law to Protect Absentee's Property or Confiscate It?), 12 август 2020 година, http://bit.ly/3mHO58A.

277 ААНЕС направи неколку измени на Законот за „должност за самоодбрана", усвоен во јули 2014 година. Според измените од јуни 2019 година, сите мажи на 18 годишна возраст подлежат на задолжителна служба која треба да биде завршена до 40 годишна возраст. Должината на задолжителната должност беше зголемена од девет на 12 месеци. Законот предвидува и постапки за одложување и ослободување, на пример, за студенти, синови единци или поради медицински причини. Должноста за самоодбрана е опишана како „национална, човечка и морална должност"; „РИЦ", превод: Закон за воена служба во северна и источна Сирија (RIC, Translation: Law Concerning Military Service in North and East Syria), ажурирано на 22 јуни 2019 година, https://bit.ly/3flnEm2; „СДФ прес", Генералниот совет го одобри Законот за силите за самоодбрана (SDF Press, The General Council Approves the Law of Self-Defense Forces), 22 јуни 2020 година, https://bit.ly/33497X1. „На 22 јуни 2019 година, Генералното собрание на Автономната администрација за Северна и Источна Сирија го одобри законот за самоодбрана што вклучуваше „задолжителна воена служба" во подрачјата на АА. Вклучени се големи региони, како што се гуверноратите на ал Хасака, Рака, Деир Езор и Алепо. Локално, овој закон се нарекува „задолжителна регрутација", спроведен од под-комитетите за одбрана во рамките на граѓанските оддели или „советите" на регионалните комитети за одбрана, кои пак се подредени на Кабинетот за одбрана на автономната администрација. Законот за самоодбрана ги опфаќа сите мажи на возраст од осумнаесет и триесет години, оние родени помеѓу (1990-2001 година), а жените имаат право да се пријават доброволно. Задолжителната воена служба трае целосна календарска година (дванаесет месеци) на која се додава резервен месец. (...) Присилното спроведување на регрутација го спроведува воената полиција приближно секои три месеци. Низ главните влезови на градовите се појавуваат случајни контролни пунктови за насилно регрутирање на млади мажи; ова е покрај рациите во домот и на работното место"; Центар за стратешки студии Омран, Проценка на цивилно-воените односи во Сирија (Omran Center for Strategic Studies, An Assessment of Civil-Military Relations in Syria), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/37xJCRq, стр. 36. Мажите кои не се пријавуваат мора да отслужат уште еден дополнителен месец: Според членот 13 од Законот за „должност за самоодбрана", изменет во јуни 2019 година, „Секој отсутен ќе се казни со додавање на еден месец до крајот на неговата служба"; „РИЦ", превод: Закон за воена служба во северна и источна Сирија (RIC, Translation: Law Concerning Military Service in North and East Syria), ажурирано на 22 јуни 2019 година, https://bit.ly/3flnEm2. "Енаб Балади" извести дека лица со валидно одложување или ослободување биле присилно регрутирани; "Енаб Балади", 12 јули 2019 година, https://bit.ly/324rMms. Види, исто така, „Курдистан 24", Сириските власти предводени од Курдите велат дека нема да го укинат системот за регрутација (Kurdistan 24, Syrian Kurdish-Led Authorities Say They Won't Abolish Conscription System), 4 февруари 2020 година, https://bit.ly/2WhbWBr; „"Енаб Баладиˮ", Кампањата за воена регрутација на автономната администрација таргетира млади мажи родени во 2001 година (Enab Baladi, Autonomous Administration's Military Service Recruitment Campaign Targets Young Men Born in 2001), 20 септември 2019 година, https://bit.ly/2W8oY36; „СДФ прес": Генералниот совет го одобри законот за сили за самоодбрана (SDF Press, The General Council Approves the Law of Self-Defense Forces), 22 јуни 2019 година, https://bit.ly/2JBUvpd.

278 Според РИЦ, „Должноста за самоодбрана обично не значи борба на активни форнтови. Регрутите обично завршуваат курс за идеолошка и воена обука, пред да бидат испратени на контролни пунктови и блокади на патишта и нудат поддршка од втора линија и логистичка поддршка за ЈПГ и други доброволни, нерегрутирани сили за време на борбите"; „РИЦ", превод: Закон за воена служба во северна и источна Сирија (RIC, Translation: Law Concerning Military Service in North and East Syria), ажурирано на 22 јуни 2019 година, https://bit.ly/3flnEm2. Меѓутоа, пријавени се напади против припадници на силите за самоодбрана; СОЧП, Нов подем на ИСИС: Четворица

регрутите на линиите на фронтот со вооружените групи поврзани со СНА.[279] И покрај повеќекратните ветувања дека ќе прекинат со таквите практики,[280] и последователната мобилизација на дел од

припадници на „Силите за самоодбрана“ убиени во јужниот дел на Ал Хасака (SOHR, ISIS Resurgence: Four Members of “Self-Defense Forces” Assassinated in Southern Al-Hasakah), 29 август 2020 година, https://bit.ly/2R42cro; СОЧП, По вооружен напад на безбедноснен пункт: „Силите за самоодбрана“ се судрија со неидентификувани вооружени лица во источниот рурален дел на Деир ез Зор (SOHR, After Armed Attack on Security Post: “Self-Defense Forces” Clash with Unidentified Gunmen in Eastern Rural Deir ez-Zor), 21 август 2020 година, https://bit.ly/3jT4INh; СОЧП, Непознати напаѓачи нападнаа контролен пункт на силите за самоодбрана во источен Деир Езор (SOHR, Unknown Assailants Attack Checkpoint of Self-Defense Forces in Eastern Deir Ezzor), 14 август 2020 година, https://bit.ly/3bDoJob.

279 „Регрутираните лица се пренесуваат од седиштето на воената полиција во академии за самоодбрана, каде што регрутите поминуваат воен и идеолошки курс за обука во рок од 45 дена. По тој период, регрутите се испраќаат во бригадите и точките поврзани со силите за самоодбрана, особено линиите за контакт со силите на режимот на Асад во западната и источната покраина на Рака (ал Шамија). Забележително е дека регрутите за самоодбрана не се распоредени во безбедносните гранки во Асајиш“; Центар за стратешки студии Омран, Проценка на цивилно-воените односи во Сирија (Omran Center for Strategic Studies, An Assessment of Civil-Military Relations in Syria), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/37xJCRq, стр. 36-37.

280 На 29 јуни 2019 година, СДФ и специјалниот претстав ник на Генералниот секретар за деца и вооружени конфликти потпишаа акциски план за да се став и крај и да се спречи регрутирање и искористување на деца под 18 годишна возраст. Акцискиот план понатаму предвидува „момчињата и девојчињата да се идентификуваат и одделат од редовите на групата и да се воспостав ат заштитни и дисциплински мерки поврзани со регрутирање и искористување на деца“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 23; Канцеларијата на специјалниот претставник на Генералниот секретар за деца и вооружен конфликт, Сириските демократски сили потпишаа план за ставање крај и спречување на регрутирање и употреба на деца (Office of the Special Representative of the Secretary-General for Children and Armed Conflict, Syrian Democratic Forces Sign Action Plan to End and Prevent the Recruitment and Use of Children), 1 јули 2019 година, https://bit.ly/2WBIyEQ. „Секое годишно издание на Извештаите за практики на човекови права на ДОС од 2014 година содржеше слични ветувања од курдските субјекти во партнерство со САД за прекинување на употребата на деца војници и секој извештај забележува дека нивната употреба очигледно продолжила“; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 70. Кон крајот на август 2020 година, ААНЕС, следејќи го акцискиот план, објави воспостав ување на механизам за поплаки за примање и истражување извештаи за повреди на правата на децата, вклучително и регрутирање на деца: „(...) механизмот за поплаки (...) им овозможува на граѓаните, семејствата, родителите и хуманитарните актери да ги достав ат своите жалби и извештаи во врска со какво било регрутирање на малолетни лица, момчиња и девојчиња, во редовите на СДФ“; „Курдистан 24“, Новиот механизам им овозможува на североисточните Сиријци да пријават регрутација на деца од страна на вооружени сили (Kurdistan 24, New Mechanism Allows Northeast Syrians to Report Child Recruitment by Armed Forces), 30 август 2020 година, https://bit.ly/3bxpLCa; „СДФ прес“, Јавна изјава (SDF Press, Public Statement), 29 август 2020 година, https://bit.ly/3jTvs0m.

децата,[281] првенствено НОО/ЖОО[282] и *„Шабиба Ал-Таврија“[283]* и понатаму регрутираат момчиња и

[281] Од август 2020 година, Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија објави дека „(...) 51 девојче од 13 до 17 годишна возраст било отстрането од редовите на Единиците за заштита на жените на почетокот на 2020 година и било сместено во „центар за рехабилитација“. Осумнаесет момчиња исто така беа во процес на официјално ослободување за време на пријавувањето“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 79. Во декември 2020 година, беше објавено ослободување на неколку деца, вклучително и 11 годишно дете. Овие ослободувања, наводно, се случиле откако нивните родители поднеле жалба до ААНЕС; СОЧП, Претходно регрутирани во СДФ: Канцеларијата за „заштита на децата“ предаде четири деца на нивните семејства (SOHR, Recruited Earlier in SDF: “Child Protection” Office Hands Over Four Children to Their Families), 17 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Nhs7xv; „Рудав“, Три деца војници на СДФ вратени на нивните семејства во Роџава (Rudaw, Three SDF Child Soldiers Returned to Families in Rojava), 28 јануари 2021 година, http://bit.ly/3uDhMg7; СОЧП, Канцеларијата „Заштита на децата“ предаде двајца тинејџери на нивните семејства (SOHR, “Child Protection” Office Hands over Two Teenagers to their Families), 24 декември 2020 година, http://bit.ly/3rOQHVP. Главниот командант на СДФ „Кобане, во интервјуто од јули [година] рече дека смета дека практиката [на регрутирање деца] е неприфатлива и дека сторителите ќе бидат казнети. Но, досега немало гонење“; „Ал монитор“, Регрутирањето деца фрла сенка врз притисокот на сириските Курди за глобална легитимност (Al-Monitor, Child Recruitment Casts Shadow over Syrian Kurds' Push for Global Legitimacy), 7 декември 2020 година, https://bit.ly/37cXY9y. СДФ ги отфрли извештаите дека продолжува да регрутира деца; „Хавар њуз еџенси“, Канцеларијата за одбрана ги отфрла обвинувањата за регрутирање деца (Hawar News Agency, Defense Affairs Office Refutes Accusations about Recruiting Children), 13 јули 2020 година, https://bit.ly/2ZsCxxr. Види, исто така, ГСОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 173; СТЈ, „Регрутирање деца“ од страните на конфликтот во Сирија, траен феномен (STJ, “Child Recruitment” by Parties to Conflict in Syria, a Lasting Phenomenon), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2Z4T35v.

[282] Според Стејт департментот на САД, „прашањето [за регрутирање деца] беше покренато до командата на СДФ со цел негово решавање и дека тие оцениja дека „прашањето е органичено повеќе на ЈПГ, отколку на СДФ или внатрешните безбедносни сили како целина““; Стејт департментот на САД /Главниотгенерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 70. Види, исто така, „Ал монитор“, Регрутирањето деца фрла сенка врз притисокот на сириските Курди за глобална легитимност (Al-Monitor, Child Recruitment Casts Shadow over Syrian Kurds' Push for Global Legitimacy), 7 декември 2020 година, https://bit.ly/37cXY9y.

[283] Шабиба ал Таврија, или Револуционерна младина, се опишани како „движење за зајакнување на младите лоцирани во североисточна Сирија кое е познато по своите врски со раководството на Турската Курдска работничка партија (ПКК) со седиште во планините Кандил во ирачкиот Курдистан. Групата има центри низ североисточна Сирија и нуди едукативни предавања за курдската историја и национализам на младите во подрачјето“. Според Сирија директ, групата одржува присуство во училиштата низ североисток, каде избираат деца за „внимателен „груминг“ и регрутирање“. И понатаму: „Од кампот за обука, децата се поделени на оние кои сакаат да се борат за ПКК и оние кои сакаат да останат во северноисточна Сирија и да се борат за независноста на Роџава со ЈПГ“; „Сирија директ“, СДФ продолжува да регрутира деца војници, покрај ветувањата дека ќе ја прекинат практиката (Syria Direct, SDF Continues to Recruit Child Soldiers, Despite Pledges to Stop the Practice), 15 септември 2020 година, https://bit.ly/307jd8Y. Види, исто така, „Ал монитор“, Регрутирањето деца фрла сенка врз притисокот на сириските Курди за глобална легитимност (Al-Monitor, Child Recruitment Casts Shadow over Syrian Kurds' Push for Global Legitimacy), 7 декември 2020 година, https://bit.ly/37cXY9y; СОЧП, „Ал Шабиба Ал Таврија“ Киднапираше две деца од Рас ал Аин (Сере Каније) и Амуда (SOHR, “Al-Shabiba Al-Thawriya” Kidnaps Two Girls from Ras al-Ain (Sere Kaniye) and Amuda), 22 ноември 2020 година, https://bit.ly/3ldmlI0; СОЧП, Со помош на припадник на Асаиш, „Ал Шабиба Ал Таврија“ киднапираше дете во Ал Хасака, го одведе во воен камп (SOHR, With the Help of Asayish Member, “Al-Shabiba Al-Thawriyah” Kidnap a Child in Al-Hasakah, Driving Him to Military Camp), 9 ноември 2020 година, https://bit.ly/36pDOHV; СОЧП, „Ал Шабиба Ал Таврија“ продолжува со киднапирање и регрутирање деца сред широко распространето незадоволство на народот (SOHR, “Al-Shabiba Al-Thawriyah” Continues Kidnapping and Recruiting Children, amid Widespread Popular Discontent), 27 октомври 2020 година, https://bit.ly/3mTcj05.

девојчиња, дури и на 12-годишна возраст,[284] за борбите и за придружните улоги.[285] Членовите на семејствата на оние што ќе се спротивстават на регрутацијата во некои случаи биле изложувани на закани и физичка злоупотреба.[286]

б) За меродавните ризични профили, видете ги Деловите III.А.4, III.А.8, III.А.9, III.А.10 и III.А.11.

3) ХТШ и антивладините вооружени групи во Идлиб и соседните подрачја

ХТШ и другите антивладини вооружени групи се обвинуваат во известувањата дека вршат повреди на меѓународното хуманитарно право и сериозни злоупотреби на меѓународното право од областа на човековите права без да бидат казнети.[287] Понатаму, ХТШ се обвинува за извршување злосторства

---

[284] Според извештаите, сирачињата и раселените деца се меѓу оние кои се регрутирани од СДФ/ЈПГ. „Курдските единици за заштита на народот (ЈПГ и ЈПЈ) во северозападна Сирија продолжија да регрутираат, обучуваат и користат момчиња на 12 годишна возраст; од 2017 година, меѓународните набљудувачи објавија дека ЈПГ и ЈПЈ - понекогаш присилно - регрутираат деца од кампови за раселени лица во североисточна Сирија“; Стејт департмент на САД, Извештај за трговија со луѓе за 2020 година: Сирија, 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html. Кон крајот на декември 2020 година, СНХР беше свесен за приближно 113 деца во камповите за регрутирање на СДФ. Семејствата не биле информирани за тоа каде се наоѓаат нивните деца. Регрутирање на деца беше пријавено во гуверноратите Алепо (вклучително и во населбата Ашрафија во градот Алепо и меѓу ВРЛ од Африн) и Хасакех. СНХР забележа пораст на регрутирањето во 2020 година; СМЧП, СДФ регрутираше млада девојка во гуверноратот Хасака на 15 февруари (SNHR, SDF Recruited a Young Girl in Hasaka Governorate on February 15), 21 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZFogNc; СМЧП, СДФ киднапираше девојка во селото Кешла во гуверноратот Хасака на 19 декември (SNHR, SDF Kidnapped a Girl in Qeshla Village in Hasaka Suburbs on December 19), 27 ноември 2020 година, http://bit.ly/2X50Krx; СМЧП, Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 29. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 79; „Сирија директ“, СДФ продолжува да регрутира деца војници, покрај ветувањата дека ќе ја прекинат практиката (Syria Direct, SDF Continues to Recruit Child Soldiers, Despite Pledges to Stop the Practice), 15 септември 2020 година, https://bit.ly/307jd8Y; „“Енаб Балади““, Курдските единици за заштита на народот продолжуваат да регрутираат малолетни жени без согласност од нивните родители (Enab Baladi, Kurdish People’s Protection Units Continues to Recruit Female Minors Without Their Parent’s Consent), 4 септември 2020 година, https://bit.ly/3bxIUnJ.

[285] Според СНХР, 29 деца регрутирани од страна на СДФ беа убиени во борба од основањето на СДФ; СМЧП, СДФ регрутираше млада девојка во гуверноратот Хасака на 15 февруари (SNHR, SDF Recruited a Young Girl in Hasaka Governorate on February 15), 21 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZFogNc. „Наспроти своите обврски, ЈПГ / СДФ, регрутираа и прифаќаа во своите редови девојчиња и момчиња под 18 годишна возраст. Комисијата доби повеќе извештаи за тоа дека СДФ регрутирале деца за борбени и помошни улоги во воените операции со цел да се исфрлат спротивставените групи, вклучувајќи го и Џабат ал Нусра и, подоцна, против ИСИЛ. Документирани се случаи на момчиња под 15 годишна возраст и, иако ретко, девојчиња на 16 годишна возраст кои биле регрутирани за учество во борбени дејствија во Алепо, Хасаках и Ајн ал Араб (Кобане) и Рака. Бројни искази собрани од Комисијата опишуваат како децата биле активно регрутирани, честопати под изговор за обезбедување пристап до образование, а потоа биле распоредени по боиштата“; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 40. Види, исто така, ГСОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 173; СТЈ, „Регрутирање деца“ од страните на конфликтот во Сирија, траен феномен (STJ, “Child Recruitment” by Parties to Conflict in Syria, a Lasting Phenomenon), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2Z4T35v; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 65.

[286] „Родителите кои зборуваат против Револуционерната младина се соочуваат со закани и заплашување, според неколку сириски Курди, интервјуирани од Ал-Монитор. Никој не сакаше да биде идентификуван по име од страв од одмазда“; „Ал монитор“, Регрутирањето деца фрла сенка врз притисокот на сириските Курди за глобална легитимност (Al-Monitor, Child Recruitment Casts Shadow over Syrian Kurds' Push for Global Legitimacy), 7 декември 2020 година, https://bit.ly/37cXY9y. Види, исто така, СМЧП, Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 29. СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/2VDiYju, стр. 13; „Евромед рајтс“, Злосторства во заборав: СДФ извршува страшни злосторства против Сиријците под изговор на меѓународна коалиција (EuroMed Rights, Crimes in Limbo: SDF Commits Horrific Crimes Against Syrians under the Cover of the International Coalition), 30 јули 2019 година, https://bit.ly/2OpmNHY.

[287] „При спроведувањето на овие напади, вооружените групи не го насочија нападот кон одредена воена цел и можно е да извршиле воено злосторство за извршување неселективен напад што резултираше со смрт или

против човештвото во однос на широко распространетите и систематски притворања, измачувања и убиства на цивилите во подрачја под нивна контрола.[288]

За ХТШ и другите антивладини вооружени групи се известува дека местата под контрола на владата, вклучително и местата со верски малцинства за кои се претпоставува дека се „провладини“,[289] ги изложуваат на безобѕирни напади со минофрлачи, ракети, проектили и ИЕУ.[290]

Цивилите кои живеат во подрачја под *de facto* контрола на ХТШ, а особено лицата критични или за кои се претпоставува дека се критични за владеењето на ХТШ.[291] и понатаму се изложуваат на изнудување, грабнување и противзаконско лишување од слобода,[292] во затворите и неофицијалните притвори што

повреда на цивили, а исто така може да сториле воено злосторство за ширење терор меѓу цивилното население. (...) Комисијата открива дека постојат разумни основи да се верува дека членовите на ХТШ извршиле воени злосторства за убиство и донесување казни и извршување на егзекуции без претходна пресуда изречена од редовно конституиран суд, како и за воено злосторство за сурово постапување, малтретирање и тортура. Со воспостав ување импровизирани судови чии постапки се далеку од стандардите за фер судење, ХТШ ги прекрши принципите за правен судски процес. Покрај тоа, ХТШ исто така изврши и воено злосторство за грабежи“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 88, 96. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 81, 83, 90; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032945.html, став 17. 288 „Комисијата претходно документираше систематска пракса од страна на ХТШ за незаконско приведување, тортура и убиство на цивили кои живеат во подрачја под нивна контрола, меѓу делата што се однесуваат на воени злосторства против човештвото, како и регрутирање и употреба на деца во нивните сили“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 89.

[288] Види Дел III.A.3 и III.A.8.

[289] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 30. Види, исто така, Дел III.A.3.
„ХТШ продолжи со претходните модели на брутално угнетување на локалното население за изразување на различни мислења во подрачјата под нивна контрола“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија , 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 92. Види, исто така, Дел III.A.5.

[290] „ХТШ продолжи со претходните модели на брутално угнетување на локалното население за изразување на различни мислења во подрачјата под нивна контрола“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 92. Види, исто така, Дел III.A.5.

[291] „ХТШ продолжи со претходните модели на брутално угнетување на локалното население за изразување на различни мислења во подрачјата под нивна контрола“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 92. Види, исто така, Дел III.A.5.

[292] Според СНХР, над 2,100 лица остануваат во заробеништво или присилно исчезнале од страна на ХТШ заклучно со август 2020 година; СМЧП, Евиденција на произволни апсења (SNHR, Record of Arbitrary Arrests), пристапено на 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/3nlHZpw. Во септември 2019 година, СОЧП процени дека бројот на луѓе кои биле во заробеништво од страна на ХТШ изнесува „илјадници“; СОЧП, Сириската опсерваторија ги откри условите на притворениците во затворите на Хајат Тахрир ал-Шам (SOHR, The Syrian Observatory Reveals the Conditions of Detainees in Prisons of Hayyaat Tahrir al-Sham), 26 септември 2019 година, https://bit.ly/2VCJo5e. „Локацијата и судбината на многу лица лишени од слобода остануваат непознати“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 23 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028879.html, став 12. „Хајат Тахрир Ал-Шам прибегна кон прикривање на судбината на присилно притворените и киднапираните лица и не ги подложува на какво било судење, освен про-форма тајните судења што ги спроведуваат нивните шеријатски службеници и безбедносни лица. Документиравме 2,057 лица кои сè уште се приведени или присилно исчезнати од страна на Хајат Тахрир Ал-Шам заклучно со март 2020 година“; СМЧП, На 9-годишнината од народното востание, документирана е смртта на 226,246 цивили, вклучувајќи 14,391 како резултат на тортура, покрај присилното исчезнување на 100,000 и раселувањето на 15,2 милиони Сирийци (SNHR, On the 9th Anniversary of the Popular Uprising, the Deaths of 226,247 Civilians Have Been Documented, Including 14,391 Due to Torture, along with the Enforced Disappearance of 100,000, and the Displacement of 15.2 Million Syrians), 15 март 2020 година, https://bit.ly/3dsUiAC, стр. 7. Види, исто така, СТЈ, ХТШ не ги поштеди жените од притвор или физичка злоупотреба (STJ, HTS Did not Spare Women Detention or Physical Abuse), 7 април 2020 година, https://bit.ly/3eZzK4k.

ги управува ХТШ,[293] измачување и други облици на малтретирање,[294] повреда на правично судење во непрописно основаните „судови“,[295] и вонсудски погубувања.[296] Осудениците наводно се казнуваат и со

[293] Според СНХР, оние кои се во заробеништво немаат пристап до адвокат ниту можат да комуницираат со своите семејства; 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB, стр. 21. За информации во врска со притворските установи управувани од ХТШ, види: СТЈ, Уште еден бран на директни егзекуции од ХТШ во Идлиб (STJ, Another Wave of Summary Executions by HTS in Idlib), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/2NL0AkC; Радио Розана [независен медиум кој емитува од Париз], Вистински пекол на земјата... Притвор во затворите на фронтот Ал Нусра (Rozana Radio [a non-affiliated media outlet broadcasting from Paris], Real Hell on Earth... Detention in the Prisons of the al-Nusra Front), 11 март 2020 година, https://bit.ly/2VHRJ7I; ХРВ, Сирија: Апсења, тортура од вооружена група (HRW, Syria: Arrests, Torture by Armed Group), 28 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457241.html. Централниот затвор во Идлиб, наводно, постојано бил погоден од воздушни напади од страна на владата и во јуни 2020 година, тој станал место на борби меѓу ХТШ и просторијата за воени операции предводена од ХАД; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 10 – 23 јуни 2020 година, 23 јуни 2020 година, https://bit.ly/3imO7S1; „Ал монитор“, Сириските фронтови се загреваат, особено во провинцијата Идлиб (Al-Monitor, Syrian Front Lines Heat Up, Especially in Idlib Province), 4 декември 2019 година, https://bit.ly/2ZBtWHM; „Д индепендент“, Сириски воздушни напади: Десетици затвореници бегаат од затвор за време на нападот поддржан од Русија во Идлиб (The Independent, Syria Airstrikes: Dozens of Inmates Flee Prison During Russia-Backed Assault in Idlib), 14 март 2019 година, https://bit.ly/38k13n6. Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија објави дека ХТШ застрелале и убиле затвореници кои сакале да избегаат од воздушни напади против Централниот затвор во Идлиб на 2 декември 2019 година и притворската установа Касимија на 17 јануари 2020 година; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 93.

[294] Заклучно со септември 2020 година, СНХР ја документираше смртта на 26 затвореници во притворните установи на ХТШ; СМЧП, Број на загинати поради тортура (SNHR, Death Toll Due to Torture), accessed 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3ijCkmh. СНХР објави дека женските затвореници се подложени на заплашување, смртни закани, тешки тепања и одбивање на здравствена грижа и храна; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 21. „Според сведочењата што ги добивме, тортурата има за цел да се извлечат признанија од притворените или да ги заплашат како дел од казната што им е изречена.“ Условите за притвор беа опишани како „нехумани“; Радио Розана, Вистински пекол на земјата... Притвор во затворите на фронтот Ал Нусра (Rozana Radio, Real Hell on Earth... Detention in the Prisons of the al-Nusra Front), 11 март 2020 година, https://bit.ly/2VHRJ7I. Види, исто така, СМЧП, Дете од Идлиб почина поради тортура во притворниот центар на Хајат Тахрир ал-Шам на 3 февруари (SNHR, Child from Idlib Dies due to Torture in Hay'at Tahrir al Sham' Detention Center, February 3), 5 февруари 2021 година, http://bit.ly/37FER7X; „Сирија директ“, Исто како во затворите на Асад: Женските жртви се сеќаваат на нивните измачувања во ќелиите на ХТШ (Syria Direct, Like Being in Assad's Prisons: Female Survivors Recall Their Ordeals in HTS Cells), 7 јануари 2021 година, https://bit.ly/3b1Au9u; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 20; СМЧП, Деветти годишен извештај за тортура во Сирија на Меѓународниот ден за поддршка на жртвите на тортура (SNHR, The Ninth Annual Report on Torture in Syria on the International Day in Support of Victims of Torture), 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/3iojagr, стр. 30-33; СТЈ, ХТШ не ги поштеди жените од притвор или физичка злоупотреба (STJ, HTS Did not Spare Women Detention or Physical Abuse), 7 април 2020 година, https://bit.ly/3eZzK4k.

[295] „ХТШ ги подложи своите затвореници на формални тајни судења (...), со пресудите издадени од нејзините шеријатски и безбедносни служби (...)“; СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB, стр. 21. „Никој од нив не добил никаква консултација со адвокат или правен специјалист; се разбира, тие не беа информирани за какви било правни постапки на кои би можеле да се обратат за време на притворот од страна на ал Нусра, а на мнозинството од нив не им било дозволено од страна на Хајат Тахрир ал-Шам да се сретнат со своите роднини или да комуницираат со надворешниот свет за време на својот притвор“; Радио Розана, Вистински пекол на земјата... Притвор во затворите на фронтот Ал Нусра (Rozana Radio, Real Hell on Earth... Detention in the Prisons of the al-Nusra Front), 11 март 2020 година, https://bit.ly/2VHRJ7I. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html став 96.

[296] „Неовластените „судови“ основани од Хајат Тахрир Ал-Шам и разни вооружени групи изрекоа смртни казни што претставуваат воени злосторства за убиство и беа користени за наметнување на драконски социјални структури на овие групи, особено против жените и сексуалните малцинства, вклучително и мажи обвинети за хомосексуалност“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 52. „Преку самоименувани судови, членовите на Хајат Тахрир ал-Шам продолжија да изрекуваат строги казни, вклучително и смртни казни, за оние кои се претпостав ува дека се критични кон тие правила или обвинети за поврзаност со спротивна страна на конфликтот“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 20 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036556.html, став 20. Помеѓу 1 ноември 2019 година и 1 јуни 2020 година, „ХТШ

телесни казни, како што е камшикување, и се присилуваат на тешка работа (на пример, копање ровови и гробови).[297] Во 2019 година НМАКСирија процени дека *„масовните произволни притворања на политичките дисиденти што ги вршат терористите на ’Хајат Тахрир Ал-Шам‘ претставуваат систематски напад насочен против цивилното население“,* што пак претставува *„злосторство против човештвото прогонување на политичка основа“*.[298]

И за другите вооружени групи, вклучително и ХАД и ТИП, се известува дека вршат грабнување и вонсудско убивање на цивилите.[299]

ХТШ и другите антивладини вооружени групи исто така се имплицираат во грабнување, измачување и погубување по брза постапка на фатените владини војници и поддржувачи,[300] дезертерите и лицата поврзани со ИСИЛ и другите ривалски вооружени групи,[301] или со странски земји.[302]

За ХТШ се известува дека наметнува прописи за облекувањето, однесувањето и социјалните интеракции на жените и девојчињата во согласност со строгото толкување на Исламот и исламското право. Иако степенот на спроведување на овие прописи се менувал со текот на времето, за претпоставените огрешувања следувале строги казни.[303] Понатаму, известувањата го потврдија

спроведе погубување на лица во притвор, при што Комисијата документираше најмалку четири вакви инциденти и доби извештаи за приближно 10 други. На пример, момче тинејџер беше погубен од ХТШ во средината на април [2020 година]. Жртвата беше осудена на смрт откако беше обвинет од страна на ХТШ за отпадништво. Неколку месеци пред погубувањето, тој беше уапсен при влегување во Сирија од Турција, неговиот телефон беше пребаран и, наводно, беа најдени пораки критички настроени кон ХТШ. Други беа погубени од страна на ХТШ откако беа обвинети за шпонирање“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 94. Види, исто така, ОХЦХР, Белешка за брифинг со новинарите за Сирија: Прекршоци и злоупотреба во Идлиб (OHCHR, Press Briefing Note on Syria: Idlib Violations and Abuses), 20 ноември 2020 година, https://shar.es/aoWKIv; СОЧП, ХТШ погуби две лица во Идлиб за „убиство“ на дилер на гориво (SOHR, HTS Executes Two Persons in Idlib for “Murdering” a Fuel Dealer), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/2O1vBAJ; СТЈ, Уште еден бран на директни егзекуции од ХТШ во Идлиб (STJ, Another Wave of Summary Executions by HTS in Idlib), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/2NL0AkC; „Д њу араб“, ХТШ погуби четири лица во сириската провинција Идлиб додека бунтовниците на режимот на Асад го прекршија прекинот на огнот (The New Arab, HTS Executes Four People in Syria's Idlib Province as Assad Regime, Rebels Violate Ceasefire), 12 април 2020 година, https://bit.ly/3iobfQb; СТЈ, ХТШ не ги поштеди жените од притвор или физичка злоупотреба (STJ, HTS Did not Spare Women Detention or Physical Abuse), 7 април 2020 година, https://bit.ly/3eZzK4k. Меѓу киднапираните лица, а во некои случаи и погубени, се лица кои биле присилно вратени од Турција; СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/2VDiYju, стр. 12; СОЧП, ХТШ погуби курдски цивил во Идлиб откако беше депортиран од Турција (SOHR, HTS Executes Kurdish Civilian in Idlib after Being Deported from Turkey), 30 април 2020 година, https://bit.ly/3e4zJug.

[297] Според СНХР, притворените владини војници и Алвитите биле принудени да копаат гробови, кои потоа биле користени за да се закопаат погубените лица; СМЧП, Деветти годишен извештај за тортура во Сирија на Меѓународниот ден за поддршка на жртвите на тортура (SNHR, The Ninth Annual Report on Torture in Syria on the International Day in Support of Victims of Torture), 26 June 2020, https://bit.ly/3iojagr, стр. 33. За употребата на затворениците за присилна работа, види, исто така, СТЈ, ХТШ уапси 22 цивили во Идлиб за различни причини (STJ, HTS Arrests 22 Civilians in Idlib for Different Reasons), 1 октомври 2019 година, https://bit.ly/2NRxZKt.

[298] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 31 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2003613.html, став 57.

[299] СТЈ, Идлиб: Апсење на цивили и активисти ги обележуваат првите три месеци од 2020 година (STJ, Idlib: Arrests of Civilians and Activists Mark First Three Months of 2020), 13 април 2020 година, https://bit.ly/2C2AHdb; СМЧП, Групата Хурас ал Дин е одговорна за киднапирање и присилно исчезнување на шест активисти кои работат за организации за помош во Идлиб (SNHR, Hurras al Din Group Is Responsible for Kidnapping and Forcibly Disappearing Six Activists Working for Relief Organizations in Idlib), 19 март 2020 година, https://bit.ly/3e4PTEa.

[300] Види Дел III.A.3.

[301] „Хајат Тахрир ал-Шам (ХТШ) користи атентати и апсења насочени кон тврдокорните лица и членовите на конкурентските Салафи-џихадистички групи“; ИПВ, Извештај за состојбата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 30 јануари – 18 февруари 2021 година, 19 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bql5hQ. Види, исто така, СОЧП, ХТШ уапси тројца свои припадници во покраината на Идлиб (SOHR, HTS Arrests Three of Its Members in Idlib Countryside), 3 ноември 2020 година, https://bit.ly/3kXOa7Y; СОЧП, ХТШ погуби поранешен командир на ИСИС (SOHR, HTS Executes Former ISIS Commander), 11 јуни 2020 година, https://bit.ly/2BL9SdM; СТЈ, Уште еден бран на директни егзекуции од ХТШ во Идлиб (STJ, Another Wave of Summary Executions by HTS in Idlib), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/2NL0AkC. Види, исто така, Дел II.Б.3.

[302] Радио Розана, Вистински пекол на земјата... Притвор во затворите на фронтот Ал Нусра (Rozana Radio, Real Hell on Earth... Detention in the Prisons of the al-Nusra Front), 11 март 2020 година, https://bit.ly/2VHRJ7I.

[303] Види Дел III.A.8.д.

непрекинатото наметнување на исламското право и дискриминирачките ставови кон припадниците на малцинските групи, покрај случаите на дејства насочени кон поединци.[304] За ХТШ, исто така, се известува дека и понатаму делува против лицата со поинаква сексуална ориентација и/или родов идентитет во подрачја под нивна *de facto* контрола.[305]

ХТШ се обвинува и за пљачкосување и противзаконска конфискација на цивилниот имот што им припаѓа на раселените лица, вклучително и на припадници на малцинските групи и на вистинските или претпоставените владини поддржувачи.[306]

ХТШ и другите антивладини вооружени групи регрутираат и ангажираат деца, вклучително и во непријателствата.[307] Во услови на ескалација на насилството во Покраината Идлиб во 2019 и 2020 година, за ХТШ и другите антивладини вооружени групи се известуваше дека ги засилиле своите напори за регрутирање, вклучително и на деца од камповите за ВРЛ.[308] Се известува дека финансиските стимулации се клучната причина за децата да се приклучат кон овие вооружени групи, особено кога отсуствува возрасен машки член на семејството поради смрт, апсење или исчезнување.[309]

---

[304] Види Дел III.A.8.в.

[305] Види Дел III.A.12.

[306] „Заклучно со март 2020 година, де-факто властите презедоа контрола врз имотот на луѓе кои не се присутни во подрачјето. Повеќето од овие сопственици се моментално раселени во подрачјата контролирани од Владата на Сирија. Ова е покрај одземањето на имотот од малцинствата што започна во 2019 година“; ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 18 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 18), 25 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2041463.html, стр. 13. Види, исто така, СОЧП, Источен Идлиб: Расте незадоволството на народот додека припадниците на ХТШ продолжија со систематската кражба на домовите на раселените луѓе во градот (SOHR, Eastern Idlib: Popular Discontent Grows, as HTS Members Continue Systematic Theft of Displaced People's Homes in Town), 11 февруари 2021 година, https://bit.ly/2ZEmvjc; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 95; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 23 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028879.html, став 13; СТЈ, Сирија: Над 100 куќи и продавници запленети од ХТШ во рурална Хама (STJ, Syria: Over 100 Houses and Shops Seized by HTS in Rural Hama), 18 ноември 2019 година, https://stj-sy.org/en/1256/. За конфискацијата на имот што им припаѓа на вистински или за кои се претпостав ува дека се владини поддржувачи и членовите на малцинските групи, види, исто така, Дел III.A.3 и III.A.8. Исто така, се вели дека Туркестанската исламска партија (ТИП) конфискувала и ограбувала приватни и јавни имоти во подрачјата земени од владата; СМЧП, Колапсот на главната кула за ладење во топлинската кула Зејзон во селото Зејзон во Хама како резултат на демонтирање и грабеж на станицата (SNHR, The Collapse of the Main Cooling Tower in Zeyzoun Thermal Tower in Zeyzoun Village in Hama as a Result of Dismantling and Looting of the Station), 6 мај 2020 година, https://bit.ly/2ZFgZxK; СТЈ, Сирија: Туркистанската исламската партија зазема и ограбува јавен имот во рурална Хама (STJ, Syria: Turkistan Islamic Party Seizes and Pillages Public Property in Rural Hama), 20 април 2020 година, https://bit.ly/2VEpQ0d.

[307] СМЧП, Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 25; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 35, 36. Помеѓу идентификуваните кои регрутираат деца се ХТШ, Ахрар Ал-Шам, Џунд ал Акса и Нур Ал Дин ал Зинки; ГСОН/СБОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA/UNSC, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 173; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Children's Rights in the Syrian Arab Republic), 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 36.

[308] СТЈ, „Регрутирање деца“ од страните на конфликтот во Сирија, траен феномен (STJ, "Child Recruitment" by Parties to Conflict in Syria, a Lasting Phenomenon), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2Z4T35v; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Children's Rights in the Syrian Arab Republic), 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 37; „Д њу хјуманитаријан“, Цивилите не гледаат иднина во Идлиб како што сириските сили го затегнуваат зафатот (The New Humanitarian, Civilians See no Future in Idlib as Syrian Forces Tighten Grip), 6 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2022485.html; СОЧП, Религиозниот „Генерален совет на Шура“ започна кампања за мобилизација за регрутирање деца и млади луѓе (SOHR, Religious "Shura General Council" Launches a Mobilization Campaign to Recruit Children and Young People), 4 јануари 2020 година, https://bit.ly/36zJEoJ. Види, исто така, Дел III.A.10.

[309] СТЈ, „Регрутирање деца“ од страните на конфликтот во Сирија, траен феномен (STJ, "Child Recruitment" by Parties to Conflict in Syria, a Lasting Phenomenon), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2Z4T35v; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 35; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во

в) За меродавните ризични профили, видете ги Деловите III.A.3, III.A.5, III.A.8, III.A.9, III.A.10, III.A.11 и III.A.12.

4) Вооружените групи поврзани со Сириската национална армија

Ширум подрачјата под контрола на вооружените групи поврзани со СНА се известува дека состојбата со човековите права е *„мрачна, со изобилство насилства и криминал“*.[310]

а) Подрачјата на Операцијата „Еуфратски штит“ и Операцијата „Маслиново гранче“

Вооружените групи поврзани со СНА се обвинуваат за воени злосторства и злоупотреби на човековите права на цивилите, вклучително и изнудување, пљачкосување, противзаконска конфискација и

Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 39.

[310] „(...) во последните месеци беше документирана алармантна шема на сериозни прекршувања во овие подрачја, вклучително и во Африн, Рас Ал'Аин и Тел Абјад, каде има зголемени убиства, киднапирања, незаконски пренесувања на луѓе, заплена на земјиште и имоти и присилни иселувања. Прекршувања и злоупотреба распространети во подрачја под контрола на вооружени групи поврзани со Турција – Башалет (Violations and Abuses Rife in Areas under Turkish Affiliated Armed Groups – Bachelet), 18 септември 2020 година, www.ecoi.net/de/dokument/2037973.html. „Со исклучок на информациите добиени од „сириската привремена влада“ во врска со два специфични случаи на егзекуции без судење, Комисијата [Независна меѓународна анкетна комисија за Сирија] сè уште нема добиено информации во врска со недржавни вооружени групи кои ги држат своите сили одговорни за одредени случаи на наводни повреди или злоупотреби извршени против Сиријците во врска со конфликтот од март 2011 година“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 76.

[310] СТЈ, „Регрутирање деца“ од страните на конфликтот во Сирија, траен феномен (STJ, “Child Recruitment” by Parties to Conflict in Syria, a Lasting Phenomenon), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2Z4T35v; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 37; „Д њу хјуманитаријан“, Цивилите не гледаат иднина во Идлиб како што сириските силе го затегнуваат зафатот (The New Humanitarian, Civilians See no Future in Idlib as Syrian Forces Tighten Grip), 6 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2022485.html; СОЧП, Религиозниот „Генерален совет на Шура“ започна кампања за мобилизација за регрутирање деца и млади луѓе (SOHR, Religious “Shura General Council” Launches a Mobilization Campaign to Recruit Children and Young People), 4 јануари 2020 година, https://bit.ly/36zJEoJ. Види, исто така, Дел III.A.10.

уништување на имот, грабнување, противзаконско лишување од слобода,[311] присилно исчезнување,[312] измачување и други облици на малтретирање,[313] како и силување и други облици на сексуално

---

[311] СОЧП го документираше постоењето на 20 затвори управувани од разни вооружени групи поврзани со СНА во Африн; СОЧП, СОЧП го нагласи постоењето на затвори поддржани од Анкара во подрачјето на Африн, северозападно од Алепо (SOHR, SOHR Highlights Ankara-Backed Factions' Prisons in Afrin Area, North-West of Aleppo), 12 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kbhNmq. Вооружените групи поврзани со СНА „воспоставија многу официјални центри за притвор, како и претворање на нивните воени штабови во центри за притвор (...)“; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 24. “(…) исто така, забележавме притвори извршени под етнички изговор, со што овие инциденти се концентрирани во подрачја под контрола на Вооружената опозиција/Сириската национална армија во губернаторот Алепо. Повеќето од овие апсења се случија без судско овластување (...) и, исто така, се спроведуваа без да се изнесат јасни обвиненија против притворените лица“; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 6 (и претходни извештаи). „Како што нивните имоти беа систематски ограбувани и присвојувани од силите на Сириската национална армија, цивилите им приоѓаа на високите припадници на Сириската национална армија во регионите Африн и Рас ал Ајн за да поднесат жалби. Како одговор на тоа, многумина беа заканети, изнудени или приведени од членови на Сириската национална армија, додека други беа киднапирани и принудени да платат откуп директно на високите членови на Сириската национална армија за нивно ослободување. Комисијата останува загрижена од распространета и повторлива употреба на заложништво од страна на силите на Сириската национална армија“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 52. Постојат извештаи дека некои приведени лица, вклучувајќи жени, биле нелегално пренесени во Турција по нивното притворање од страна на вооружени групи поврзани со СНА. Според Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија, таквите „преноси на Сиријци приведени од Сириската национална армија на турска територија може да претставуваат воено злосторство за незаконско депортирање на заштитени лица“; исто, став 69. Види, исто така, ХРВ, Нелегален трансфер на Сиријци во Турција (HRW, Illegal Transfers of Syrians to Turkey), 3 февруари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2044641.html; СОЧП, Уапсен од фракции поддржани од Анкара во Рас Ал Аин (Сере Канијe): Турското разузнавање пренесе маж и неговиот син во Турција (SOHR, Arrested by Ankara-Backed Factions in Ras Al Ain (Sere Kaniye): Turkish Intelligence Transfers Man and His Son to Turkey), 1 февруари 2021 година, http://bit.ly/3k7BOuk; СОЧП, Фракции поддржани од Анкара ги притиснаа Курдите од Африн, апсејќи двајца цивили во подрачјето Маабатли (SOHR, Ankara-Backed Factions Clamp Down on Afrin's Kurds, Arresting Two Civilians in Ma'abatli Area), 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/3jIXvPn; ОХЦХР, Сирија: Прекршоци и злоупотреби се одвиваат во подрачја под контрола на вооружени групи поврзани со Турција – Башалет (OHCHR, Syria: Violations and Abuses Rife in Areas under Turkish-Affiliated Armed Groups – Bachelet), 18 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037973.html; СТЈ, Нелегален трансфер на десетици притвореници во Турција по операцијата „Мировна пролет“ (STJ, Illegal Transfer of Dozens of Syrian Detainees into Turkey Following Operation Peace Spring), 10 јули 2020 година, https://bit.ly/3mV70xI.

[312] Помеѓу јануари и јули 2020 година, СНХР забележа киднапирање на 185 лица, вклучително и осум жени, од страна на вооружени групи поврзани со СНА преку северна Сирија. Од нив, 100 последователно биле евидентирани како присилно исчезнати; СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/3eE2X3C, стр. 16. Види, исто така, СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB, стр. 7.

[313] Пријавено е дека групите поврзани со СНА управуваат со импровизирани притворски установи низ подрачјата под нивна контрола, а пријавени се и инциденти на тортура и сексуално злоупотребување. Исто така, пријавени се смртни случаи за време на притвор. „Во притвор, цивилите – првенствено од курдско потекло – беа тепани, измачувани, им беше одбивана храна или вода и беа испрашувани за нивната вера и етничка припадност“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 54. Според Елизабет Цурков, соработник во програмата за Блискиот Исток во Институтот за истражување на надворешна политика: „Додека некои притвореници беа изведени пред судиите во Ефрин (Африн) или во Турција, стотици жители на Ефрин, многумина од кои Курди, се држат вонзаконски и никогаш не биле обвинети за какво било кривично дело. Тие лица се наоѓаат во непријавени затвори. Според сведочењата на затворениците кои се наоѓаат во овие црни места, тортурата е дел од рутината“; „Курдистан24“, Сириските Курди повикуваат на истрага за киднапирањето на жени во Африн (Kurdistan24, Syrian Kurds Call for Investigation into Kidnapping of Women in Afrin), 31 мај 2020 година, https://bit.ly/2U6HwRw. „Апсењата главно ги спроведува нејзината цивилна полиција, воената полиција и политичкото разузнавање, како и припадниците на фракциите на Националната армија. (...) Заедниците пријавија неколку инциденти на тортура и сексуална злоупотреба извршени од фракциите на Националната армија (...)“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria's Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 10. „Додека беа лишени од слобода, поединците беа подложени на тортура и малтретирање, со мал пристап до храна, во лоши хигиенски услови“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html,

насилство,[314] често пати насочени кон лицата од курдско потекло и оние што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на овие групи.[315] НМАКСирија процени дека вооружените групи поврзани со СНА повеќекратно ги извршувале воените злосторства пљачкосување, земање заложници, сурово постапување и измачување, и силување.[316] Понатаму, НМАКСирија процени дека овие групи е можно *"да се одговорни за воените злосторства уништување или запленување на имотот на непријателот"*.[317] Според поголем број извори, вооружените групи поврзани со СНА ги извршуваат овие дела без да бидат казнети.[318]

Вооружените групи поврзани со СНА, исто така, се обвинуваат за пљачкосување и уништување на верски и археолошки локации,[319] и, во некои случаи, за намерно опожарување на земјоделско земјиште во подрачја под контрола на СДС близу линиите на фронтот.[320]

став 40. Види, исто така, СОЧП, СОЧП го нагласи постоењето на затвори поддржани од Анкара во подрачјето на Африн, северозападно од Алепо (SOHR, SOHR Highlights Ankara-Backed Factions' Prisons in Afrin Area, North-West of Aleppo), 12 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kbhNmq; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 25; СМЧП, Цивил од Алепо почина поради тортура во центар за притвор на Сириската национална армија на 10 ноември (SNHR, Civilian from Aleppo Died Due to Torture in a Syrian National Army Detention Center, November 10), 11 ноември 2020 година, https://bit.ly/3f1hwjo; СОЧП, Таен затвор: Корпусот Ал-Шам приведе десетици лица под турски надзор (SOHR, Secret Prison: Al-Sham Corps Detain Tens of People under Turkish Supervision), 27 август 2020 година, https://bit.ly/2YK7iNK; СОЧП, Цивил од Африн почина од влошена здравствена состојба откако беше измачуван во затворот „Дивизија Ал Хамзат" (SOHR, Civilian from Afrin Dies of Deteriorating Health Situation after Being Tortured in "Al-Hamzat Division" Prison), 7 јули 2020 година, https://bit.ly/38Hx1u0; СМЧП, Деветти годишен извештај за тортура во Сирија на Меѓународниот ден за поддршка на жртвите на тортура (SNHR, The Ninth Annual Report on Torture in Syria on the International Day in Support of Victims of Torture), 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/3iojagr, стр. 41-44; СТЈ, Африн: 17 мажи, една жена уапсени во четири области во текот на мај 2020 година (STJ, Afrin: 17 Men, One Woman Arrested in Four Districts During May 2020), 14 јуни 2020 година, https://bit.ly/3fKjKn5; СОЧП, Откриено: Илјадници цивили се држат во официјални и тајни затвори во подрачја контролирани од „привремената влада" и „владата на спасението" (SOHR, Revealed: Thousands of Civilians Are Held in Official and Secret Prisons in Areas Controlled by the "Interim Government" and "Salvation Government"), 26 април 2020 година, https://bit.ly/2Xs2egE.

[314] „За време на набљудуваниот период, беа документирани случаи на сексуална злоупотреба врз жени и мажи во една притворска установа во Африн. Во два наврати, во очигледен обид за понижување, извлекување признанија и влевање страв кај машките затвореници, офицерите на Воената полиција на Сириската национална армија принудија машки затвореници да бидат сведоци на силување на малолетно лице"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 60.

[315] Види Дел III.A.6.a и III.A.8.г подолу.

[316] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 65-55.

[317] Исто, став 65.

[318]„Поранешен судија во Африн потврди дека борците на Сириската национална армија биле обвинети за силување и сексуално насилство извршено за време на домашните рации во регионот, но никој не бил осуден за тоа, туку бил ослободен по неколку дена"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 61. „Во текот на кварталот, ДОС [Стејт департментот на САД] изјави дека нема докази дека Сириската привремена Влада постојано апсела, гонела или на друг начин одговарала за кои било членови на ТСО [вооружени опозициски групи поддржани од Турција] вмешани во кршење на човековите права или кршење на законот за вооружен конфликт. До денес, ДОС соопшти дека Сириската привремена Влада затворила само еден 19 годишен борец за низа злоупотреби од висок профил. (...) групите за човекови права, како што се Хјуман рајтс воч, Амнести Интернешнел, Сирийци за вистината и правдата, Центарот за документирање на повредите и Комисијата за истраги на ООН, продолжуваат да известуваат дека ТСО работат со релативна неказнивост и изразуваат недостаток на доверба во досегашните напори за Сириската привремена Влада да се држи одговорна"; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение", квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 69.

[319] СОЧП, Фракциите поддржани од Турција продолжуваат да копаат во близина на „Римскиот амфитеатар" во тврдината Неби Хури во областа Шаран (SOHR, Turkish-Backed Factions Continue Digging near the "Roman Amphitheatre" in Nebi Huri Fortress in Sharran District), 26 февруари 2021 година, http://bit.ly/3bLZqAO; СОЧП, Африн: Фракциите поддржани од Турција продолжуваат со грабежот на артефакти и антиквитети сред тековните ископувања во археолошкиот рид во Раџу (SOHR, Afrin: Turkish-Backed Factions Continue Looting Artifacts and Antiques, amid Ongoing Excavation in Archaeological Hill in Raju), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/3aHzves; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 63. Види, исто така, Дел III.A.8.г.

[320] Види, на пример, СОЧП, Источен Алепо: Фракциите поддржани од Турција извршуваат подметнување пожат,

За вооружените групи поврзани со СНА, исто така, се известува дека наметнувале ограничувања за облекувањето, однесувањето и социјалните интеракции на жените, а се обвинуваат и дека жените им биле на мета за вознемирување, присилни бракови, силување и други облици на сексуално насилство и киднапирање.[321] Во некои случаи, на мета се нашле и лицата за кои сметале дека ги прекршиле строгите толкувања на Исламот на оваа група.[322]

Вооружените групи поврзани со СНА наводно вршат и регрутација на малолетници меѓу децата што живеат во подрачјата под нивна *de facto* контрола, вклучително и за распоредување во Либија.[323]

б) Подрачјата на Операцијата „Мировна пролет“

Во контекст на воената офанзива, за турските сили и сојузничките вооружени групи се известува дека ја напаѓале цивилната инфраструктура и станбените подрачја, што довело до цивилни жртви.[324] Поголем број извори известија дека вооружените групи поврзани со СНА биле вмешани во грабнување, измачување и вонсудско убивање на цивилите и на борците неспособни за војување (*„hors de combat“*), како и за пљачкосување на цивилните домови и продавници.[325] Според НМАКСирија, цивилите *„биле*

палејќи повеќе од 2,000 маслинови дрвја (SOHR, Eastern Aleppo: Turkish-Backed Factions Commit Arsons, Setting more than 2,000 Olive Trees on Fire), 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/3dHP5oD; СОЧП, Подметнување пожари во подрачјата под контрола на СДФ: Фракциите поддржани од Турција продолжуваат да ги палат земјоделските површини и посеви на цивилите (SOHR, Arsons in SDF-held Areas: Turkish-Backed Factions Continue Setting Civilians’ Farmlands and Crops on Fire), 21 мај 2020 година, https://bit.ly/3cRS7pK.

321 „88 жени и деца чиј идентитет е познат, наводно, биле киднапирани од вооружени групи поддржани од Турција во Арфин, Сирија во 2020 година, што претставува стапка од приближно еден инцидент на секои четири дена. Заклучно со 1 јануари 2021 година, 51 жена се води за исчезната. Пријавено е дека 35 се ослободени. Една наводно била убиена. (...) 14 случаи, или околу 15% од инцидентите, вклучуваат директни обвинувања за тортура. (...) Три случаи вклучуваа директни обвинувања за сексуално насилство. Два од овие случаи вклучуваа присилни бракови, додека преостанатиот случај вклучуваше обвинение за силување во притвор. (...) Седум случаи таргетираа жени кои специфично биле идентификувани како членови на верски малцински заедници“; Проект за исчезнати жени од Африн, извештај за 2020 година, 16 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sCmCIK. Види, исто така, Дел III.A.8.г.

322 Види Дел III.A.8.д.

323 Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 58; ГСОН/СБОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA/UNSC, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 173. СОЧП објави на почетокот на август 2020 година дека забележале распоредување на 350 деца од Сирија во Либија, од кои 35 биле убиени; СОЧП, Турција испрати 10,000 странски џихадисти и 17,000 платеници во Либија (SOHR, Turkey Sends 10,000 foreign Jihadists and 17,000 Mercenaries to Libya), 1 август 2020 година, https://bit.ly/3goBh4x. „Овие борци [во Либија] беа регрутирани преку вооружени фракции поврзани со Сириската национална армија кои беа обвинети за сериозни кршења на човековите права во Сирија. (...) Илјадници Сирийци, вклучително и момчиња под 18 годишна возраст, наводно биле испратени во Либија преку Турција во последните месеци“; ОХЦХР, Либија: Мора да се испитаат прекршувањата поврзани со платениците (OHCHR, Libya: Violations Related to Mercenary Activities Must Be Investigated), 17 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031952.html. Според СТЈ, „За регрутирање на деца [со цел распоредување во Либија] потребна е согласност од нивните семејства, кои добиваат пари. За овие деца се издаваат нови лични карти со изменети имиња и датуми на раѓање. Некои беа регистрирани на име на нивните постари браќа“; СТЈ, Регрутирањето на сириски платеници од страна на Турција за борба во Либија: процес и правни последици (STJ, Turkey’s Recruitment of Syrian Mercenaries to Fight in Libya: Process and Legal Consequences), 11 мај 2020 година, https://bit.ly/3d1v8c4, стр. 17. Види, исто така, „Ал монитор“, Извештај: Деца војници испратени во Либија од Сириската национална армија поддржана од Турција (Al-Monitor, Report: Child Soldiers Deployed to Libya by Turkish-Backed Syrian National Army), 8 мај 2020 година, https://bit.ly/2YAaPND.

324 „Амнести интернешнал“, Извештај за состојбата со човековите права (за 2019 година): Сирија (Amnesty International, Report on the Human Rights Situation (Covering 2019): Syria): Syria, 18 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025845.html; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 49-51; СМЧП, 20 дена од операцијата „Мировна пролет“: Бројот на загинатите цивили е во пораст а бројот на загинатите од борбените страни се зголемува (SNHR, 20 Days of Operation “Peace Spring”: Civilian Casualties Are on the Rise and the Death Toll of Fighting Parties Increases), 29 октомври 2019 година, https://bit.ly/333jcVO.

325 „Повторувајќи тренд од претходните упади, милициите поддржани од Турција ограбуваа имот и ги окупираа домовите во турските назначени „безбедносни зони“ на 20 милји од турско-сириската граница. Поголемиот дел од ограбените и окупираните имоти им припаѓале на курдските жители“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 11. Види, исто така, СТЈ, По операцијата „Мировна пролет“, илјадници тони жито запленети како „плен на војната“ (STJ, Following Operation Peace Spring, Thousands of Tons of Grain Seized as “Spoils of War”), 22 јуни 2020 година, https://bit.ly/2ZJo3sY; Стејт департментот на САД /Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни

изложувани на илјадници повреди на човековите права и меѓународното хуманитарно право од страна на борците на Сириската национална армија, доследно на образецот документиран во Округот Африн“.[326] Во страв од слични злоупотреби за какви што се известуваше во Африн, како и од расколничкиот јазик што го користеле групите поврзани со СНА[327], голем број жители Курди и Језиди пребегнале од овие подрачја за време на воените операции.[328] НМАКСирија заклучи дека постојат *„разумни основи“* да се верува дека вооружените групи поврзани со СНА извршиле воено злосторство убиство,[329] и дека овие групи *„повеќекратно“* го извршувале военото злосторство пљачкосување.[330]

По завршувањето на воената офанзива кон крајот на октомври 2019 година, за групите поврзани со СНА се известуваше дека вршат изнудување, пљачкосување и противзаконско конфискување и

2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 5-6; СТЈ, Нови докази укажуваат на одговорноста на Ахрар ал Шаркија за теренските погубувања во Сулук за време на „операција Мировна пролет“ (STJ, New Evidence Pointing to Ahrar al-Sharqiya’s Responsibility for Field Executions in Suluk During “Operation Peace Spring”), 1 февруари 2020 година, https://bit.ly/3hdo0vA; „ХРВ“, Светски извештај за 2020 година: Сирија, 14 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2022683.html; „Рефјуџис интернешнал“, Раселување и очај: Турската инвазија на североисточна Сирија (Refugees International, Displacement and Despair: The Turkish Invasion of Northeast Syria), 12 ноември 2019 година, https://bit.ly/2XoRCNI; „Д индепендент“, Турската полномошна армија „ограбува, киднапира и погубува Курди по случаен избор“ (The Independent, Turkey’s Proxy Army IS ‘Looting, Kidnapping and Executing Kurds at Random’), 11 ноември 2019 година, https://bit.ly/2KdppUW; „Амнести интернешнал“, Сирија: Осудувачки докази за воени злосторства и други прекршувања извршени од турските сили и нивните сојузници (Amnesty International, Syria: Damning Evidence of War Crimes and Other Violations by Turkish Forces and Their Allies), 18 октомври 2019 година, https://bit.ly/2J2tlqR; „Ју-ен њуз“, Сириска војна: Егзекуциите осудени додека продолжува насилството „од двете страни“ на границата со Турција (UN News, Syria War: Executions Condemned as Violence Continues ‘on Both Sides’ of Border with Turkey), 15 октомври 2019 година, https://shar.es/aXPWuK.

[326] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 54. Види, исто така, Дел II.Д.4.а.

[327] Види Дел III.А.8.

[328] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 54.

[329] *Ibid*, став 58-59.

[330] *Ibid*.

уништување на цивилниот имот,[331] незаконско оданочување,[332] грабнување,[333] противзаконско

[331] „Вооружените опозициски групи поддржани од Турција продолжија да уништуваат и ограбуваат имот во рамките на територијата на „Операцијата Мировна пролет“ (ОМП) под контрола на Турција и во близина на фронтовите на територијата под контрола на СДФ и сириската влада во гувернoратот Ал Хасаках“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 15-21 јуни 2020 година, 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/3gwD9rq, стр. 6. „За време на разгледуваниот период, Комисијата ги потврди повторените шеми на систематско ограбување и присвојување на имот, како и широко распространето произволно лишување од слобода извршено од разни бригади на Сириската национална армија во регионите Африн и Рас ал Аин. Откако бил ограбен цивилниот имот, борците на Сириската национална армија и нивните семејства ги окупирале куќите откако цивилите избегале од нив, или на крајот ги принудиле жителите, пред сè од курдско потекло, да избегаат од домовите преку закани, изнудување, убиство, киднапирање, тортура и притвор.“ И понатаму: Слично како и во Африн, цивилните имоти на курдските сопственици во регионот Рас ал Аин кои избегаа од битките за време на „Операцијата Мировна пролет“ во октомври 2019 година, беа присвоени од силите на Сириската национална армија“ (додаден акцент); Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 47, 49. Види на пример СОЧП, Дивизијата Ал Хамза запали пет куќи во руралниот дел на Тал Тамр откако ја ограбија нивната содржина (SOHR, Al-Hamza Division Burns Down Five Houses in Rural Tal Tamr, after Looting Their Contents), 11 февруари 2021 година, https://bit.ly/3k85GGM; СОЧП, СОЧП откри вмешаност на фракциите поддржани од Турција во крадење и транспорт на имот и посеви од подрачја на „Мировна пролет“ во Турција (SOHR, SOHR Uncovers TurkishBacked Factions’ Involvement in Stealing and Transporting Property and Crops from “Peace Spring” Areas to Turkey), 4 септември 2020 година, https://bit.ly/32XnBba; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција крадат јавен и приватен имот во село во подрачја на „Мировна пролет“ (SOHR, Turkish-Backed Factions Steal Public and Private Property in Village in “Peace Spring” Areas), 25 август 2020 година, https://bit.ly/3gxKKpg; СОЧП, „Султан Мурад“ краде цивилни домови во подрачја на „Мировна пролет“ (SOHR, “Sultan Murad” Steals Civilians’ Homes in “Peace Spring” Areas), 23 јули 2020 година, https://bit.ly/2D4s5ny; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција крадат посеви и земјоделска опрема, барајќи од христијаните да платат парични казни за нивното враќање (SOHR, Turkish-Backed Factions Steal Crops and Agricultural Equipment, Asking Christians to Pay Fine for Their Return), 28 јуни 2020 година, https://bit.ly/2ZhxNtk; СОЧП, Порачја на „Мировна пролет“: Фракциите поддржани од Турција запленија пченица и ограбија села источно од Рас ал Аин (SOHR, “Peace Spring” Areas: Turkish-Backed Factions Seize Wheat Crop and Loot Villages East of Ras al-Ain), 19 јуни 2020 година, https://bit.ly/37Mbe3L; СОЧП, Тал Тамр: Фракциите поддржани од Турција ограбија, а потоа запалија речиси десет куќи (SOHR, Tal Tamr: Turkish-Backed Factions Loot and Set nearly Ten Houses on Fire After), 14 мај 2020 година, https://bit.ly/3cVRk7c; СОЧП, Распространет грабеж: Режимските сили и фракциите поддржани од Турција ограбуваат јавни и цивилни имоти во Абу Расин и Тал Тамр (SOHR, Widespread Looting: Regime Forces and Turkish-Backed Factions Loot Public and Civilian Properties in Abu Rasin and Tal Tamr), 2 мај 2020 година, https://bit.ly/2ApUKly.

[332] На пример: „На 22 мај [2020 година], Дивизијата Хамза, поддржана од Турција, воведе нови земјоделски даноци на сите земјоделци во подрачјата на „Операција Мировна пролет“ (ОМП)“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 18-24 мај 2020 година, 24 мај 2020 година, https://bit.ly/2XNU0zK, стр. 5. Види, исто така, „Мировна пролет“ една година подоцна: Нова мапа на влијание... растечка хуманитарна катастрофа и континуирани турски прекршувања (“Peace Spring” a Year on: A New Map of influence…Growing Humanitarian Disaster and Continuous Turkish Violations), 9 октомври 2020 година, https://bit.ly/2GrnVrm; СОЧП, Подрачја на „Мировна прлоет“: Фракциите поддржани од Турција наметнуваат Закат леви на фармерите, апсејќи ги прекршителите и конфискувајќи ги нивните посеви (SOHR, “Peace Spring” Areas: TurkishBacked Factions Impose Zakat Levy on Farmers, Arresting Violators and Confiscating Their Crops), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/2AEHdqo; СОЧП, Подрачја на „Мировна пролет“: Фракциите поддржани од Турција наметнуваат Закат леви на земјоделските посеви додека подметнуваат пожари на фронтовите со СДФ (SOHR, “Peace Spring” Areas Turkish-Backed Factions Impose Zakat Levy on Agricultural Crops, while Committing Arsons on Frontlines with SDF), 2 јуни 2020 година, https://bit.ly/2AV9edd.

[333] „(...) фракциите на т.н. Сириска национална армија започнаа рации и апсења во селата Асдија, Асдија Шаркија, Сафах, Салам Ал Алик, Тал Канзер и Дама, во рамките на подрачјата на влијание на „Операција Мировна пролет““; СОЧП, „Мировна пролет“ една година подоцна: Нова мапа на влијание... растечка хуманитарна катастрофа и континуирани турски прекршувања (SOHR, “Peace Spring” a Year on: A New Map of influence…Growing Humanitarian Disaster and Continuous Turkish Violations), 9 октомври 2020 година, https://bit.ly/2GrnVrm. Види, исто така, СОЧП, Фракциите поддржани од Турција ослободија стар човек откако добиле пет милиони сириски лири (SOHR, Turkish-Backed Factions Release Old Man after Getting Five Millions SYL), 26 септември 2020 година, https://bit.ly/3cC920V; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 69; СТЈ, Тел Абјад: Место за 32 апсења во првите три месеци од 2020 година (STJ, Tall Abyad: Spot for 32 Arrests in First Three Months of 2020), 22 април 2020 година, https://bit.ly/32xa5fF.

лишување од слобода,[334] измачување и други облици на малтретирање,[335] како и силување и други облици на сексуално насилство,[336] често пати земајќи ги на мета Курдите и припадниците на другите малцински групи и лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на овие групи.[337] Како и во Африм, НМАКСирија процени дека вооружените групи поврзани со СНА повеќекратно ги извршувале воените злосторства пљачкосување, земање заложници, сурово постапување и измачување, и силување.[338] Понатаму, НМАКСирија процени дека овие групи е можно *"да се одговорни за воените злосторства уништување или запленување на имотот на непријателот"*.[339]

Вооружените групи поврзани со СНА, исто така, се обвинуваат за намерно опожарување на посевите и земјоделското земјиште во подрачјата под контрола на СДС близу линиите на фронтот.[340]

Сред заканите и вознемирувањето од страна на вооружените групи, за жените се известува дека се соочувале со ограничувања да учествуваат во јавниот живот.[341]

Вооружените групи поврзани со СНА наводно вршат и регрутација на малолетници меѓу децата што живеат во подрачјата под нивна *de facto* контрола, вклучително и за распоредување во Либија.[342]

---

[334] СТЈ ја документираше употребата на неколку импровизирани притворски установи управувани од Левантскиот фронт поврзан со СНА во градот Тал Абијад (гувернорат Рака); СТЈ, Тел Абјад: 13 апсења и понатамошни прекршувања од страна на „Националната армија" (STJ, Tell Abiad: 13 Arrests and Further Violations by the "National Army"), 27 февруари 2020 година, https://bit.ly/3jk7plj. За преносот на затворениците во Турција, види, исто така, фуснота 311.

[335] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 54; СОЧП, Рас ал Аин: Цивил умре под тортура во затворите на воената полиција поддржана од Турција (SOHR, Ras al-Ain: Civilian Dies under Torture in Turkish-Backed Military Police Prisons), 8 август 2020 година, https://bit.ly/31WC1rA; СОЧП, Тел Абјад: Цивил умре под тортура во затворите на фракциите поддржани од Турција (SOHR, Tal Abyad: Civilian Dies under Torture in Turkish-Backed Factions' Prisons), 1 август 2020 година, https://bit.ly/2DtdKAU; СТЈ, Апсења и тортура од Националната армија во Тел Абјад (STJ, Arrests and Tortures [sic] by the National Army in Tell Abiad), 9 јануари 2020 година, https://bit.ly/3elMn2D.

[336] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 59, 61.

[337] Види Дел III.А.6.б и III.А.8.г.

[338] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 65-66.

[339] *Ibid*, став 65.

[340] На пример, „На 2 јуни [2020 година], вооружените опозициски групи поддржани од Турција запалија земјоделски култури и земјоделски земјишта во Амирије, Лејлан, Мадбаа, Censorbet ал Шаер и Ум ал Каир во областа Рас ал Аин во гувернорат Ал Хасаках. Истиот ден, фракциите подджани од Турција воведоа повеќе даноци за земјоделците во подрачјата под турска контрола. На 3 јуни [2020 година], турските вооружени сили, наводно, запалија земјоделски земјиште во Ал Камишли долж сириско-турската граница во гувернорат Ал Хасаках. Од 1 април 2020 година, турските вооружени сили и опозициските вооружени групи поддржани од Турција учествуваа во 26 евидентирани случаи на горење на земјоделски култури или уништување на земјоделско земјиште во регионот (...). Беа забележани 22 инциденти од 22 мај 2020 година"; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 1-7 јуни 2020 година, 12 јуни 2020 година, https://bit.ly/2zXifSS, стр. 5. Види, исто така, СОЧП, Пожар во Ал Хасаке: Речиси 50,000 донуми претворени во пепел (SOHR, Al-Hasakeh's Fire: Nearly 50, 000 Donums Turned into Ashes), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/3e6ooe4; СОЧП, Подметнати пожари: Фракциите поддржани од Турција запалија стотици донуми пченица во рурален Ал Хасаке и Манбиџ (SOHR, Arsons: Turkish-Backed Factions Set Hundreds of Donums of Wheat Crop on Fire in Rural Al-Hasakeh and Manbij, 1 јуни 2020 година, https://bit.ly/2BQpM6o.

[341] „По убиството на Хеврин Калаф на 12 октомври [2019 година] (...), Курдските жени се чувствувале сè повеќе несигурни. Вооружени групи се заканувaa и вознемируваа жени на позиции во политичкиот, воениот, медицинскиот и образовниот сектор, или кои на друг начин активно учествуваат во граѓанското општество"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија , 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 90. Види, исто така, Дел III.А.8.д.

[342] „(...) СТЈ забележа пораст на регрутирање на деца во подрачјето на Рас ал Аин / Сари Кани, провинцијата ал Хасаках, еден месец по започнувањето на офанзивата „Мировна пролет" против СДФ од страна на Турција, со поддршка од Сириската национална армија (...) во октомври 2019 година. Беа регистрирани најмалку три случаи на регрутирање деца во подрачјето, спроведени помеѓу крајот на 2019 година и почетокот на 2020 година од вооружените групи на Ахрар ал Шаркија / Бунтовници од источната област и бригадата Султан Мурад. Сè уште се регрутираат деца"; СТЈ, „Регрутирање деца" од страните на конфликтот во Сирија, траен феномен (STJ, "Child Recruitment" by Parties to Conflict in Syria, a Lasting Phenomenon), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2Z4T35v. Групите

г) За меродавните ризични профили, видете ги Деловите III.A.3, III.A.6, III.A.8, III.A.9, III.A.10, III.A.11 иIII.A.12.

5) Исламската држава на Ирак и Ал-Шам (ИСИЛ)

Во подрачјата каде што го одржува своето присуство, ИСИЛ се впушта во препукувања со малокалибарско оружје и напади со ИЕУ, заседи, грабнување и атентати главно насочени кон припадниците на владините сили[343] и СДС, соодветно,[344] како и цивилите што ја поддржуваат или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата или СДС/АУСИС.[345] Губирокот на територијалната контрола и оперативниот капацитет доведе до помалку напади против припадниците на верските и етничките малцински групи.[346]

За време на територијалното проширување и владеење, ИСИЛ се сметаше за одговорен за сериозни злоупотреби на човековите права, како и за воени злосторства, злосторства против човештвото и, во случај на језидската заедница, геноцид.[347] Многумина од оние кои присилно исчезнаа од страна на ИСИЛ сè уште не се пронајдени.[348]

д) За меродавните ризични профили, видете ги Деловите III.A.3, III.A.7, III.A.8, III.A.9, III.A.10 и III.A.11.

6) Семејството, племето, заедницата

Чинови на насилство, злоупотреба и штетни традиционални практики врз жените и девојчињата, како и врз лицата со поинаква сексуална ориентација и/или родов идентитет редовно се извршуваат од страна на членовите на семејството, племето или заедницата на лицето.

ѓ) За меродавните ризични профили, видете ги Деловите III.A.8.f, III.A.9, III.A.10 и III.A.11.

Ѓ. Хуманитарната состојба

1) Хуманитарните потреби

Иако деценискиот судир и последователното раселување и понатаму се главните двигатели на опсежните и сè подлабоките хуманитарни потреби во Сирија,[349] особено на Северозападот и

поврзани со СНА, наводно, исто така распоредиле деца со цел самоубиствени напади против СДФ; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција регрутираат деца во самоубиствени напади против СДФ (SOHR, Turkish-Backed Factions Recruit Children in Suicide Attacks Against SDF), 16 април 2020 година, https://bit.ly/32dhCQJ. Види, исто така, Дел II.Д.4.а.

[343] Види Дел II.Б.1 и III.A.3.

[344] Види Дел II.Б.2.

[345] Види Дел III.A.7.

[346] Види Дел III.A.8.

[347] Види, на пример, последователни извештаи на Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија, достапни на: www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/IICISyria/Pages/Documentation.aspx.

[348] „Додека Сирискиот демократски совет (СДЦ), предводен од Курдите, објави создавање на цивилна работна група за откривање и лоцирање на оние кои исчезнаа од страна на ИСИС, не е постигнат значителен напредок, а Глобалната коалиција за пораз на ИСИС, предводена од САД, останува во голема мера отсутна по ова прашање“; ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија (HRW, World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. Според СНХР, ИСИС е одговорна за присилното исчезнување на над 8,600 лица заклучно со август 2020 година; СМЧП, Евиденција за присилно исчезнување (SNHR, Record of Enforced Disappearances), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3irRR4w. Види, исто така, СОЧП, Масовни гробови: Брзата помош откри 15 трупови во западна Ал Рака (SOHR, Mass Grave: First Responders Team” Recovers 15 Corpses in Western Al-Raqqah), 9 февруари 2021 година, https://bit.ly/3ujVShK; „Д њу араб“, Откриени „огромна“ масовна гробница во поранешниот главен град на ИД, Рака (The New Arab, ‘Huge’ Mass Grave Found in Former IS Capital Raqqa), 23 јуни 2020 година, https://bit.ly/3fNyNw6; ХРВ, Сирија: ИСИС фрлија тела во клисурата (HRW, Syria: ISIS Dumped Bodies in Gorge), 4 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029153.html.

[349] „Влијанијата од економскиот пад ги сочинуваат оние од раселувањата, кои продолжуваат да бидат клучен двигател на хуманитарните потреби“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Најнови случувања во северозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 25 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2034623.html, стр. 2. Види, исто така, „Еј-си-ти алајенс“, Сирија: Хуманитарен одговор за луѓето погодени од сирискиот конфликт (ACT Alliance, Syria: Humanitarian Response for People Affected by the Syrian Conflict), јули 2020 година, https://bit.ly/3feUkga, стр. 8.

Североистокот,[350] тешкиот економски пад предизвика нагло влошување на хуманитарните услови ширум земјата.[351] Големо мнозинство Сирijци живеат под прагот на сиромаштија,[352] при што Резидентниот координатор и Хуманитарниот координатор на ОН во Сирија состојбата ја нарекоа *„криза на осиромашување“.*[353] Економската криза значително го зголеми бројот на луѓето коишто едвај си

[350] Во март 2020 година, ОЦХА изјави дека „моменталната криза е најлошата што ја доживеа северозападна Сирија од почетокот на конфликтот“; „Ју-ен њуз“, ООН „решени да го поддржат народот во Сирија“, вели Лоукок додека се интензивира тешката хуманитарна криза околу Идлиб (UN News, UN ‘Determined to Stand by the People of Syria’ Says Lowcock, as Grave Humanitarian Crisis Intensifies Around Idlib), 3 март 2020 година, https://bit.ly/2YrC4ew. „Хуманитарната ситуација останува ужасна, бидејќи дополнителните соеви поврзани со пандемијата со КОВИД-19 и економскиот пад во Сирија и понатаму влијаат на 4,1 милиони луѓе кои живеат во северозападна Сирија“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Најнови случувања во северозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 9 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038029.html, стр. 1. Види, исто така, „РИЧ“, Преглед на хуманитарна ситуација во Сирија (ПХСС): Северозападна Сирија (REACH, Humanitarian Situation Overview in Syria (HSOS): Northwest Syria), 29 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2044408.html; ОЦХА, План за хуманитарен одговор за 2020 година (OCHA, 2020 Humanitarian Response Plan), 30 декември 2020 година, https://bit.ly/2XcsWZv, стр. 8.

[351] „Со невидената деприцијација на националната валута, наметнувањето на понатамошни меѓународни санкции и кризите во соседните земји, сириската економија влезе во слободен пад во поголемиот дел од 2020 година. За обичните Сирijци, ова значи неможност за набавка на храна, неопходни лекови и други основни потреби“; ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија (HRW, World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. „Сириската економија продолжи да покажува знаци на екстремна кревкост, вклучувајќи нестабилен девизен курс и висока инфлација, зголемувајќи ги ранливостите на населението низ целата земја“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 20 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036556.html, стр. 1. „Сирijците сега се погодени од уште едно цунами на страдање – економски колапс“; Специјален пратеник на ООН за Сирија, Специјален пратеник за Сирија на Обединетите нации Геир О. Педерсен, брифинг до Советот за безбедност (UN Special Envoy for Syria, United Nations Special Envoy for Syria Geir O. Pedersen Briefing to the Security Council), 23 јули 2020 година, https://bit.ly/3eXW4KN. Види, исто така, фуснота 358.

[352] „За многумина кои моментално живеат во Сирија, сегашната социо-економска состојба претставува дел од најпредизвикувачките хуманитарни услови искусени во изминатите десет години криза. Додека проценките од пред една година сугерираа дека најмалку 80 проценти од населението живеело под границата на сиромаштија, сегашните услови покажуваат дека веројатно повеќе семејства биле турнати кон сиромаштија и беда. Во средината на октомври [2020 година], сириската влада објави нови економски мерки, вклучително и преструктуирање на даночните загради за доход и зголемување на прагот без данок и еднократни исплати на државни службеници и воен персонал. Сепак, ова е малку веројатно да обезбеди какво било олеснување за најранливите лица, особено за оние без формален приход“; ОЦХА / СЗО, Хуманитарно ажурирање за КОВИД-19, бр. 22 (OCHA / WHO, COVID19 Humanitarian Update No. 22), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/2LZLPwS, стр. 3. „Падот на Сирија во сè поголема финансиска црна дупка речиси ја искорени средната класа во земјата, со што 90 проценти од земјата сега живее под границата на сиромаштија. Купувањето леб за прехрана сега стана секојдневно искушение“; МИА, 2021 ќе биде дефинирачка година за Сирија (MEI, 2021 Will Be a Defining Year for Syria), 12 јануари 2021 година, http://bit.ly/37NbrVp. „Екстремната сиромаштија, проценета на 50-60 проценти на крајот на 2019 година, можеби е зголемена за околу 5-10 проценти. Тоа би подразбирало дека помеѓу 1,5 милион и 2 милиони луѓе кои претходно живееле во сиромаштија (и, во некои случаи, дури и живееле над границата на сиромаштија) сега веројатно живеат во екстремна сиромаштија“; Државен тим на ООН, Рамка за непосреден социо-економски одговор на КОВИД-19 (UN Country Team, Framework for the Immediate SocioEconomic Response to COVID-19), 31 август 2020 година, https://bit.ly/3jikstv, стр. 20. Види, исто така, ФФЕ, КОВИД-19 и сириската економија: Импликации за социјалната правда (FES, COVID-19 and the Syrian Economy: Implications for Social Justice), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032645.html, стр. 2. За состојбата на палестинските бегалци, види Дел II.Ѓ.2.ѓ.

[353] Тој понатаму изјави: „Сега сме сведоци на деца кои легнуваат да спијат гладни, што порано немавме видено. (...) Реалноста сега е дека луѓето едноставно не можат да си дозволат храна“; „Фајненшал тајмс“, Децата во Сирија „легнуваат гладни“ додека растат цените (Financial Times, Syria’s Children ‘Go to Bed Hungry’ as Prices Soar), 24 мај 2020 година, https://on.ft.com/2UOQZNx. „Разговорите спроведени преку апликациите за испраќање пораки и преку телефон со жителите на сите 14 гувернорати на Сирија укажуваат на тоа дека големи делови од населението гладуваат. Локалните жители опишуваат дека има сè повеќе питачи на улиците, проституција и луѓе кои бараат низ ѓубре во потрага по остатоци од храна“; ЦГП, Економска криза во Сирија (CGP, Syria’s Economic Meltdown), јуни 2020 година, https://bit.ly/2HTOwhn, стр. 3. Според Сер Марк Лоукок, Заменик-генералниот секретар на ООН за хуманитарни работи и координатор за итни случаи, „Сирijците сега масовно гладуваат на начин што не постоеше пред една или две години“; „Би-би-си“, Асад под притисок додека економската криза неконтролирано расте (BBC, Assad under Pressure as Economic Crisis Spirals), 15 јуни 2020 година, https://bbc.in/2Cd6w3l. Види, исто така, „Би-би-си“, Сирија се соочува со масовно гладување или масовен егзодус без поголема помош, вели ВФП (BBC, Syria Faces Mass Starvation or Mass Exodus Without More Aid, WFP Says), 29 јуни 2020 година, https://bbc.in/3j0NIVF.

обезбедуваат храна,[354] што беше повод Извршниот директор на Светската програма за храна (СПХ) да предупреди на глад.[355] Инфлацијата се забрза во првата половина на 2020 година, при што сириската фунта нагло девалвираше.[356] Здравствените и социо-економските ефекти на пандемијата на КОВИД-

[354] „Рекордни 12,4 милиони Сиријци – речиси 60 проценти од населението – сега едвај обезбедуваат храна (...). За малку повеќе од една година, дополнителни 4,5 милиони Сиријци станаа несигурни во храната"; Светска програма за храна (ВФП), Дванаесет милиони Сиријци погодени од гладот, уништени од конфликтот и растечките цени на храната (World Food Programme (WFP), Twelve Million Syrians Now in the Grip of Hunger, Worn Down by Conflict and Soaring Food Prices), 17 февруари 2021 година, https://bit.ly/3u7wGuK. „Несигурноста во храната и неухранетоста се очекува значително да се зголемат (...)"; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock: Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 16 декември 2020 година, https://bit.ly/3nx2hlK, стр. 3. „Со губење на можностите за работа како резултат на влијанијата на КОВИД-19, особено кај секојдневната работна сила, заедно со пораст на цените на храната, нарушувања во синџирите на снабдување со храна и влошување на пристапот до пазарите за време на карантините, веројатно е дека повеќе семејства биле турнати кон несигурност во храната. Извештаите покажуваат дека дури и домаќинствата со редовни приходи биле негативно погодени, бидејќи трошоците за живот се зголемиле"; ОЦХА / СЗО, Сириската Арапска Република: Хуманитарно ажурирање за КОВИД-19, бр. 21 (OCHA / WHO, Syrian Arab Republic: COVID-19 Humanitarian Update No. 21), 30 ноември 2020 година, https://bit.ly/2VQPui3, стр. 3. Види, исто така, ВФП, Влијание на КОВИД-19 во Блискиот Исток, Северна Африка, Централна Азија и Источна Европа, најнови информации бр. 7 за декември 2020 година (WFP, Impact of COVID-19 in the Middle East, North Africa, Central Asia, and Eastern Europe Update #7 December 2020), 15 декември 2020 година, https://bit.ly/3p1s8ml, стр. 12; ИПС, ООН предупредуваат за претстоен глад, милиони во опасност од гладување (IPS, UN Warns of an Impending Famine with Millions in Danger of Starvation, 27 ноември 2020 година, http://bit.ly/3mruskP; „КЕР интернешнал и др.", Се шири гладот среде КОВИД и економскиот колапс (CARE International et al., Hunger Spreading amid COVID and Economic Collapse), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/2D4SmBR; и фуснота 363. Во октомври 2020 година, се проценува дека пожарите, вклучително и во губернoратите Латакија, Тартус и Хомс, изгореле повеќе од 35,000 хектари земјоделско земјиште, а ООН предвидува „долгорочно влијание врз производството на храна""; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 9; „Ал монитор", Асад во ретка посета на западна Сирија, опустошена од пожар (Al-Monitor, Assad Pays Rare Visit to Fire-Ravaged Western Syria), 13 октомври 2020 година, https://bit.ly/2HsCjj8.

[355] „Ако Сирија продолжи да се влошува и ако достапноста на готовина, достапноста на храна и нарушување на синџирот на снабдување во земја која е веќе уништена од 10 години војна, гладот најверојатно може да следува"; „Д нешнал", Строго предупредување за опасностите од глад во Сирија од шефот на програмата за храна на ООН (The National, Stark Warning of Dangers of Syrian Famine from UN Food Programme Chief), 12 јуни 2020 година, https://bit.ly/2D5HqDS.

[356] „Од почетокот на либанската финансиска криза во октомври 2019 година, вредноста на сириската фунта драматично ослабе. Во јуни 2020 година, сириската фунта силно се амортизираше на пазарот за неформални размени за 75 проценти во споредба со нивото во октомври 2019 година, достигнувајќи врвна месечна вредност од 2,505 СЈП/УСД. Девизниот курс продолжи да флуктуира на неформалниот пазар со тренд на натамошно слабеење во текот на изминатите неколку месеци. Во октомври 2020 година, месечниот просечен курс беше забележан на 2,339 СЈП/УСД, што резултираше во невидени зголемувања на цените на храната"; ВФП, Влијание на КОВИД-19 во Блискиот Исток, Северна Африка, Централна Азија и Источна Европа, најнови информации бр. 7 за декември 2020 година (WFP, Impact of COVID-19 in the Middle East, North Africa, Central Asia, and Eastern Europe Update #7 December 2020), 15 декември 2020 година, https://bit.ly/3p1s8ml, стр. 11. Во текот на 2020 година, „сириската фунта се амортизираше на пазарот на неформални девизни пазари од 2,262 СЈП/УСД во јули, на 2,796 СЈП/УСД"; ВФП, Регионална анализа на пазарот: Економски трендови низ регионот на РБЦ (WFP, Regional Market Analysis: Economic Trends Across the RBC Region), февруари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045594.html, стр. 10. До 26 февруари, фунтата падна дополнително: „Во Дамаск, продажната стапка е 3,600 СЈП и стапката на откуп е 3,560 СЈП во однос на доларот, додека 4,376 СЈП за продажба и 4,322 СЈП за купување во однос на еврото"; СОЧП, Пазарите во Дамаск се во рецесија додека сириската фунта продолжува да опаѓа сред гневот на народот и рамнодушноста на властите на режимот (SOHR, Damascus Markets Are in Recession as Syrian Pound Keeps Plummeting, Amid Popular Anger and Regime Authorities' Indifference), 26 февруари 2021 година, https://bit.ly/37WQKXj. Види, исто така, „Сирија репорт", Сириската фунта поминува 3,000 сириски лири по долар додека страв го зафаќа пазарот (Syria Report, Syrian Pound Passes SYP 3,000 per Dollar as Fear Grips Market), 10 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bzg6LY; ОЦХА / СЗО, Хуманитарно ажурирање за КОВИД-19 бр. 23 (OCHA / WHO, COVID-19 Humanitarian Update No. 23), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/37ss6xC, стр. 3; „Еј-пи", Сирија циркулира нова банкнота сред зголемена инфлација (AP, Syria Floats New Bank Note amid Soaring Inflation), 24 јануари 2021 година, https://bit.ly/3uaMDAp. Владата презеде строги мерки против лицата кои се обидоа да вршат бизнис користејќи го американскиот долар наместо сириската фунта; „Д сиријан обсервер", Десетици уапсени под обвинение за работа со американски долари (The Syrian Observer, Dozens Arrested on Charges of Dealing with US Dollar), 9 февруари 2021 година, https://bit.ly/37XUxUk.

19 само ги влошија хуманитарните потреби.[357]

Во јуни 2020 година, Меѓународниот комитет на Црвениот крст (МКЦК) изјави дека очекува социо-економските услови и понатаму да останат сериозен предизвик ширум Сирија поради „драстично сè полошата економска состојба, вжештената криза со КОВИД-19, директните и индиректните ефекти од санкциите и тековните борби во делови од земјата“.[358] Се проценува дека ширум Сирија трајно се изгубија 200.000 до 300,000 работни места од март до август 2020 година, како последица на економската криза и ограничувањата поради КОВИД-19, меѓу другите фактори, додека пак 15% од малите до средните претпријатија трајно се затворија.[359] До јуни 2020 година, 90% од домаќинствата изјавија дека приходите не им се доволни за да си ги покријат расходите.[360]

Од јануари 2021 година, за околу 13,4 милиони луѓе (од вкупното население од 17,5 милиони) се цени дека им е потребен некој облик на хуманитарна помош и заштита, вклучително и шест милиони со

---

[357] „Во поголемиот дел од изминатата година, економијата на Сирија доживеа невиден пад што имаше огромни влијанија врз благосостојбата на значителен дел од населението. Иако овие економски тешкотии не беа примарно водени од КОВИД-19, постоечката и основната кревкост на сириската економија - покрај повеќекратните шокови во последните 12 месеци - значеше дека факторите поврзани со КОВИД-19 имаа непропорцијално негативно социо-економско влијание. Во практична смисла, семејствата низ Сирија во голема мера се соочија со силно еродирани можности за вработување, вртоглав пораст на цените и недостигот на основните добра и услуги и широко распространето влошување на механизмите за справување на домаќинствата“; ОЦХА / СЗО, Хуманитарно ажурирање за КОВИД-19 бр. 23 (OCHA / WHO, COVID-19 Humanitarian Update No. 23), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/37ss6xC, стр. 2. „Епидемијата КОВИД-19 е една од многуте истовремени и испреплетени фактори кои ја поттикнаа влошената состојба со сигурноста на храната и ги влошија постојните хуманитарни потреби во Сирија“; „ВФП“, Влијание на КОВИД-19 во Блискиот Исток, Северна Африка, Централна Азија и Источна Европа, најнови информации бр. 7 за декември 2020 година (WFP, Impact of COVID-19 in the Middle East, North Africa, Central Asia, and Eastern Europe Update #7 December 2020), 15 декември 2020 година, https://bit.ly/3p1s8ml, стр. 10. „Во декември 2020 година, 45 проценти од интервјуираните домаќинства пријавија дека изгубиле еден или повеќе извори на приход поради ограничувањата поврзани со КОВИД-19 во текот на последниот месец. Ова беше случај дури и кај хранителите кои имаат универзитетски дипломи (35 проценти). (...) Во декември [2020 година], повеќе од третина од анкетираните домаќинства (36 проценти) изјавија дека изгубиле најмалку половина од нивната месечна плата, што укажува на дополнително поткопување на егзистенцијата во Сирија. Покрај тоа, според статусот на раселување, речиси половина од домаќинствата кои се вратиле (48 проценти) пријавиле отпуштања од работа во декември, во споредба со 44 проценти од ВРЛ и 45 проценти од жителите“; ВФП, mVAM билтен за Сирија бр. 51 (WFP, Syria mVAM Bulletin 51), 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3asU91I, стр. 4. „КОВИД-19 ги истакна длабоките структурни слабости на сириската економија и го уништи она што остана од неговиот капацитет да се спротивстав и на новите притисоци“; „Пулицер центар“, КОВИД-19 го влошува социо-економскиот колапс во Сирија (Pulitzer Center, COVID-19 Exacerbates Syria’s Socioeconomic Collapse), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/3hJ2hvX. Види, исто така, ФФЕ, КОВИД-19 и сириската економија: Импликации за социјалната правда (FES, COVID-19 and the Syrian Economy: Implications for Social Justice), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032645.html, стр. 1; ЖЦБП / ЕУИ, Државните институции и мрежите на режимот како даватели на услуги во Сирија (GCSP / EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 5-6. Види, исто така, фуснота 363.

[358] МКЦК, Сирија: Економската криза ја сложува мизеријата додека милиони се соочуваат со подлабока сиромаштија, глад (ICRC, Syria: Economic Crisis Compounds Conflict Misery as Millions Face Deeper Poverty, Hunger-, 28 јуни 2020 година, https://bit.ly/38pF7ax. „Сириската економија, уништена од речиси една деценија конфликт, влезе во период на екстремна кревкост, обележан со нестабилност на девизниот курс, висока инфлација, сè помали девизни дознаки и мерки за ограничување на КОВИД-19. За целата година, се очекува економијата да се намали за повеќе од 7 проценти оваа година“; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок, брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната ситуација во Сирија, 29 јули 2020 година, https://bit.ly/2Pvvdvm, стр. 2. Влошувањето на економските услови предизвика ретки улични протести во Сувеида и другите подрачја што ги држи владата во јуни 2020 година; види фуснота 66.

[359] ОЦХА / СЗО, Хуманитарно ажурирање за КОВИД-19 бр. 23 (OCHA / WHO, COVID-19 Humanitarian Update No. 23), 23 декември 2020 година, https://bit.ly/392uhbc, стр. 3. „Владата продолжи да ги исплаќа платите на вработените во јавниот сектор (кои сочинуваа околу 55 проценти од работната сила во 2014 година), но приватниот сектор и оние кои зависат од дневната работа беа сериозно погодени. (...) Дури и оние вработени од државата со години беа принудени да ги надополнуваат своите приходи со второ и трето работно место и беа исто така погодени“; ЦГП, Економска криза во Сирија (CGP, Syria’s Economic Meltdown), јуни 2020 година, https://bit.ly/2HTOwhn, стр. 4.

[360] Државен тим на ООН, Рамка за непосреден социо-економски одговор на КОВИД-19 (UN Country Team, Framework for the Immediate Socio-Economic Response to COVID-19), 31 август 2020 година, https://bit.ly/3jikstv, стр. 20. „Опаѓачката валута значи дека лекарите сега заработуваат еквивалентно на помалку од 50 УСД месечно. (...) Други професионалци заработуваат многу помалку“; „Њујорк тајмс“, Откако ја победи војната во Сирија, ал Асад го зафатија економски проблеми (New York Times, Having Won Syria’s War, al-Assad Is Mired in Economic Woes), 23 февруари 2021 година, https://nyti.ms/37N4WSv. Види, исто така, Дел III.B.6.в.

акутни потреби.[361] Ова претставува покачување за речиси 20% на бројот на луѓето кои имаат потреба од помош во споредба со почетокот на 2020 година.[362]

[361] ОЦХА, Сириската Арапска Република: Резиме на потребите и одговорите за 2021 година (OCHA, Syrian Arab Republic: 2021 Needs and Response Summary), 22 февруари 2021 година, https://bit.ly/3shgULZ. Ова се споредува со 11,1 милиони лица кои имале потреба од хуманитарна помош во 2020 година, вклучувајќи 4,7 милиони со акутни хуманитарни потреби. Во 2020 година, просечно 7,4 милиони луѓе имаа пристап до некаква форма на хуманитарна помош секој месец; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 27. Во 2021 година, ООН и партнерите имаат за цел да поддржат 10,5 милиони луѓе со хуманитарна помош; ОЦХА, Глобален хуманитарен преглед: Сирија (OCHA, Global Humanitarian Overview: Syria), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://gho.unocha.org/syria.

[362] „Десет години по кризата во Сирија, хуманитарните потреби се продлабочуваат. Тековната несигурност и сложеното влијание на раселувањето, заедно со влошувањето на социо-економските услови кои се карактеризираат со остра амортизација на валутата, зголемување на цените на рекордно ниво и намалување на субвенционираната стока, предизвикаа зголемување од речиси 20 проценти на бројот на луѓе на кои им е потребна помош во споредба со почетокот на 2020 година - со непропорционално влијание врз жените и децата“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Резиме на потребите и одговорите за 2021 година (OCHA, Syrian Arab Republic: 2021 Needs and Response Summary), 22 февруари 2021 година, https://bit.ly/3shgULZ, стр. 2. „Ниту едно од мерилата не упатува на подобрување; наспротив, хуманитарните потреби се продлабочуваат и сега повеќе се водени од економскиот распад и сложеното влијание на КОВИД-19“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 53. „Според сегашните услови, екомонското закрепнување во Сирија во форма што ќе создаде работни места, ќе обезбеди соодветни приходи и ќе го стимулира производството на храна за локалните пазари ќе биде речиси невозможно“; Германски институт за меѓународни и безбедносни работи (СВП), Реконструкција во Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки, јули 2020 година, https://bit.ly/3f3P7Yo, стр. 22.

И понатаму е тешко погоден и пристапот до храна,[363] домување,[364] здравствена заштита,[365]

[363] Во 2020 година, цените на храната забележаа стрмни зголемувања низ целата земја. „Во споредба со минатата година, цената на референтата кошница е значително зголемена во 14 гувернорати. Хомс забележа најголем пораст (пораст од 288 проценти), додека Деир ез Зор забележа најнизок пораст (пораст од 173 проценти)"; „ВФП", Канцеларија за Сирија: Билтен за пазарна цена бр. 74 (WFP, Syria Country Office: Market Price Watch Bulletin Issue 74), 23 февруари 2021 година, https://bit.ly/3qS87zW, стр. 1. „Кревката сириска економија претрпе повеќе шокови во последните 18 месеци. Амортизирањето на сириската фунта е една од највидливите ефекти, при што цените на храната скокнаа за 200 проценти, а куповната моќ драматично се намали. Просечните трошоци на домаќинствата сега ги надминуваат приходите за 20 проценти и милиони луѓе прибегнуваат кон очајни мерки за да преживеат"; „Ју-ен њуз", Како што расте пандемијата, децата во Сирија се соочуваат со полоша реалност отколку во кој било момент на конфликтот, изјави официјален претставник на Меѓународната организација за помош пред Советот за безбедност (UN News, As Pandemic Rages on, Syria's Children Face Graver Reality than at any other Point of Conflict, International Aid Organization Official Tells Security Council), 25 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NGR99z. Според Рамеш Раџасингам, вршител на должноста помошник-генерален секретар за хуманитарни работи, амортизацијата на сириската валута и зголемувањето на цените на храната значат дека луѓето „сè повеќе не се во можност да ги хранат своите семејства"; „Ју-ен њуз", „Неверојатно тешка" зима ги чека Сирijците, итно е потребна поголема помош (UN News, 'Incredibly Hard' Winter Beckons for Syrians, more Assistance Urgently Needed), 25 ноември 2020 година, http://bit.ly/3r56orn. Види, исто така, фуснота 354; и Дел III.В.6.в. „Речиси половина од интервјуираните домаќинства (44 проценти) пријавиле слаба и гранична потрошувачка на храна во декември 2020 година, со највисоки нивоа забележани кај домаќинства предводени од жени (54 проценти). Иако националната просечна стапка на несоодветна потрошувачка на храна (комбинација од слаба и гранична) остана стабилна на истото критично ниво достигнато во ноември 2020 година, таа беше сведок на пораст од 38 проценти над нивото забележано во декември 2019 година." Несоодветната потрошувачка е најголема за повратниците (55%), проследено со раселените лица (47%) и жителите (41%). ВФП, mVAM билтен за Сирија бр. 51 (WFP, Syria mVAM Bulletin 51), 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3asU91I. Во текот на конфликтот, нападите врз пазарите, земјоделските полиња и силосите за жито од страните на конфликтот резултираа во нарушување на линиите за снабдување со храна; АПВН, Повреда од експлозија: Одекнувачки последици по здравјето од употреба на експлозивно оружје (AOAV, Blast Injury: The Reverberating Health Consequences from the Use of Explosive Weapons), 10 јули 2020 година, https://bit.ly/2OB9eTf, стр. 11. Види, исто така, Дел II.Д.

[364] Бројот на луѓе кои имаат потреба од засолниште се зголеми за 20% од 4,7 милиони во 2019 година на над 5,7 милиони во 2020 година, во 238 од 272 области. 14% од населението живее во оштетени згради, а околу 23% од ВРЛ живеат во несоодветни засолништа; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 25. Види, исто така, УНХЦР/„Шелтер кластер", Квартален извештај на секторот за засолништа во Сирија К2 2020 година (UNHCR/Shelter Cluster, Syria Hub: Shelter Sector: Q2 2020), 19 јули 2020 година, https://bit.ly/2WCKX3v, стр. 1. „Во сириските градови погодени од конфликтот, физичкото уништување заедно со егзодусот на луѓе е огромно. Околу една петтина од сите станбени згради во 15-те градови [Африн, Ал Баб, Алепо, Ал Кусаир, Рака, Дераа, Деир Ез Зур, Дума, Хомс, Идлиб, Кобане, Менбиџ, Камишли, Тадмор, Јабруд] опфатени во оваа студија претрпеа штета"; Светска банка, Мобилноста на раселените Сирijци, 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457751.html, стр. 12, 108. Анализа на сателитските снимки од 2020 година, заклучи дека во јужниот и источниот дел на гуверноратот Идлиб, „речиси една третина од зградите се значително оштетени или уништени. Жителите на повеќето од овие подрачја избегале пред или за време на офанзивата, а уништувањето на домовите и виталната цивилна инфраструктура ќе го направи речиси невозможно враќањето на семејствата во блиска иднина"; „Сејв д чилдрен", Идлиб: Новата анализа открива ниво на уништување и раселување: Цивили принудени во намалени простори додека се засилува конфликтот (Save the Children, Idlib: New Analysis Reveals Scale of Destruction and Displacement: Civilians Forced into Shrinking Space as Conflict Intensifies), 4 март 2020 година, https://bit.ly/2CLhj51. Ситуацијата во засолништата е особено несигурна за ВРЛ на североисток и северозапад; види Дел II.Ѓ.2.а подолу.

[365] Низ Сирија, само 58% од болниците и 53% од примарните здравствени центри се целосно функционални; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Резиме на потребите и одговорите за 2021 година (OCHA, Syrian Arab Republic: 2021 Needs and Response Summary), 22 февруари 2021 година, https://bit.ly/3shgULZ, стр. 4. „Само 6 проценти од јавните болници и ниту еден од јавните здравствени центри на североисток се проценува дека функционираат целосно"; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок, брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната ситуација во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 25 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aXU2vg, стр. 4. „Комбинацијата на намерно таргетирање на медицински установи, болници и медицински работници од страна на владините сили и инцидентното оштетување на таквите установи – што во еден момент ги направи приближно половина од медицинските установи оштетени или уништени - покрај бегството на здравствените работници, дополнително го загрози пристапот на сирijците до здравствена нега"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 40. „Во однос на пристапот до здравствената нега, од април 2020 година, приближно 15 проценти од домаќинствата изјавија дека се соочуваат со предизвици при пристап до медицинска нега, главно поради недостаток на финансиски средства. Врвот беше забележан во октомври 2020 година (21 проценти од домаќинствата) и процентот на домаќинствата кои го изјавија овој проблем беше малку поголем кај повратниците (18 проценти) и ВРЛ (15

проценти) во споредба со домаќинствата (12 проценти). Покрај тоа, во октомври 2020 година, речиси 45 проценти од итервјуираните домаќинства пријавиле дека не можеле да ги купат неопходните лекови, главно поради недостаток на финансиски средства (66 проценти) и недостиг на лекови во аптеките (13 проценти)"; ВФП, Влијание на КОВИД-19 во Блискиот Исток, Северна Африка, Централна Азија и Источна Европа, најнови информации бр. 7 за декември 2020 година (WFP, Impact of COVID-19 in the Middle East, North Africa, Central Asia, and Eastern Europe Update #7 December 2020), 15 декември 2020 година, https://bit.ly/3p1s8ml, стр. 12. Според Рамеш Раџасингам, вршител на должноста помошник-генерален секретар за хуманитарни работи, „Здравствените услуги се екстремно слаби ширум земјата и се протегаат во нови крајности под влијанието на јавното здравство на КОВИД-19." И понатаму: „Празнините во помошта и недостигот на медицински материјали и персонал се распространети насекаде." Како пример, тој забележа дека жените во Дера се пораѓаа во соби заедно со други пациенти поради недостаток на слободни кревети; „Ју-ен њуз", „Неверојатно тешка" зима ги чека Сиријците, итно е потребна поголема помош (UN News, 'Incredibly Hard' Winter Beckons for Syrians, more Assistance Urgently Needed), 25 ноември 2020 година, http://bit.ly/3r56orn. „Иако оштетувањето на здравствените установи е еден важен аспект од воените дејствија, акутниот недостиг на здравствен персонал - главно предизвикан од раселување, смрт и повреда на здравствените работници и бегството на здравствените работници од Сирија - стана хроничен проблем што е многу потешко да се поправи, дури и со доволни финансиски средства. Се проценува дека над 50 проценти од здравствената работна сила ја напуштила земјата." Во јужна Сирија, пет од шест болници се делумно оштетени, а болниците во гуверноратите Дера и Кунеитра се потпираат на генератори и соларна енергија, без достапна електрична енергија во болниците во Нава и Џасем; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020, стр. 7, 17, 26. Види, исто така, ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8. КОВИД-19 сериозно влијае на веќе затегнатиот систем: „Стапките на зафатеност на креветите од 100 проценти се пријавени во Свеида, Хомс и други гувернорати, но исто така знаеме дека многу луѓе кои се болни не сакаат да бараат третман во болница"; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок: Брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock: Briefing to the Security Council on the Humanitarian Dituation in Syria), 16 декември 2020 година, https://bit.ly/3nx2hlK, стр. 1. „Глобалната пандемија со КОВИД-19 (...) дополнително ги продупчи и разоткри недостатоците на медицинските системи во Сирија (...)"; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2l4m7ow, стр. 34. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 40; СОЧП, Документите на СОЧП ја именуваат смртта на речиси 175 лекари како резултат на коронавирусот во 2020 година (SOHR, SOHR Documents by Names the Death of Nearly 175 Doctors of Coronavirus in 2020), 3 јануари 2021 година, http://bit.ly/357fN8w. За нападите против болниците и здравствените установи од страна на владините сили и други актери, види Дел II.Д.

образование,[366] водовод и канализација,[367] како и гориво и струја[368]. Немањето работа и извори за

[366] Види Дел II.Ѓ.2.г и III.А.10.

[367] Уништувањето или оштетувањето на системите за водоснабдување, заедно со загубата на квалификуван технички персонал, ѝ го намалија пристапот на заедницата до безбедна вода. Над осум милиони луѓе зависат од алтернативни и често небезбедни извори на вода. Водоснабдувањето и санитарните услуги се исто така попречени со прекини на електрична енергија; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 7, 17, 27. Во средината на 2017 година, Светската банка забележа: „Генерално, речиси две третини од постројките за третман на вода, половина од пумпните станици, една третина од кулите за вода, една четвртина од постројките за третман на отпадни води и една шестина од бунарите се уништени или делумно оштетени низ Сирија"; Светска банка, Цената на војната: Економските и социјалните последици од конфликтот во Сирија (World Bank, The Toll of War: The Economic and Social Consequences of the Conflict in Syria), 10 јули 2017 година, www.ecoi.net/en/document/1404878.html, стр. 29. Страните на конфликтот постојано ги таргетираат системите за водоснабдување. На пример, СДФ изврши рација во станица за прочистување на вода во источна Сирија на 13 август 2020 година, наводно, уништувајќи опрема и саботирајќи го капацитетот на станицата; СМЧП, СДФ ја нападна водната станица во градот Ал Шил, предградие на Деир Ез Зур на 13 август (SNHR, SDF Attacks Water Station in Al Sh-heil City, Deir Ez-Zour Suburbs on August 13), 17 август 2020 година, https://bit.ly/3hgPZea. Се вели дека вооружените групи поврзани со СНА постојано го прекинувале снабдувањето со вода на над 460,000 луѓе во градот Хасаке, Тал Тамер и околните подрачја што ги држат СДФ, што повеќето извори го нарекуваат „војна за вода". „Турција користеше вода како оружје против ААНЕС, намалувајќи го протокот на Еуфрат и приклучувајќи се на подземните води околу границата, со што ги намалува количините достапни низводно. (...). Недостигот на вода го вознемирува населението и создава дополнителни тензии помеѓу Арапите и Курдите"; Вашинтгонски институт, Слаб статус кво во североисточна Сирија (The Washington Institute, The Fragile Status Quo in Northeast Syria), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/2OLUukd. Види, исто така, ДВ, Сирија: Дали Турција го вооружи водоснабдувањето? (DW, Syria: Are Water Supplies Being Weaponized by Turkey?), 24 јануари 2021 година, https://bit.ly/3pznhbU; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок: Брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock: Briefing to the Security Council on the Humanitarian Dituation in Syria), 16 декември 2020 година, https://bit.ly/3nx2hlK, стр. 2; СОЧП, 24-ти ден по ред: Водата за пиење сè уште е прекината во градот Ал Хасака и покраината (SOHR, For 24th Day: Drinking Water still Cut Off in Al-Hasakah City and Countryside), 16 декември 2020 година, http://bit.ly/3mtntHW; „Ал монитор", Турција го лишува сирискиот североисток од вода додека расте бројот на починати од корона (Al-Monitor, Turkey Starves Syria's Northeast of Water as Corona Death Toll Mounts), 24 август 2020 година, http://almon.co/3e0x; ХРВ, Туција/Сирија: Вооружување на вода во глобална пандемија? (HRW, Turkey/Syria: Weaponizing Water in Global Pandemic?), 31 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2027325.html.

[368] „(...) Гасан ал Замил, министерот за електрична енергија, рече во изјавата (...) на 4 јануари [2021 година] дека додека дневната потреба од електрична енергија во Сирија изнесува 7,000 мегавати, сегашната достапна количина е помала од 3,200 мегавати (...). Ова потврдува дека невозможноста на сирискиот режим да ги обезбеди главните потреби на граѓаните во земјата во подрачјата под негова контрола"; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 8. „Недостатокот на нафтени производи и долготрајно оштетување на инфраструктурата за електрична енергија поради конфликтот долг повеќе од една деценија, лошо влијаеше на снабдувањето со електрична енергија во Сирија. Како одговор, сириската влада ја ограничува струјата, понекогаш со прекини до 12 часа на ден, како што е случајот во провинцијата Хама. Многу луѓе во Алепо, на пример, во голема мера зависат од скапи приватни генератори, кои, наводно, стануваат почести и во подрачјата околу Дамаск"; „Сирија репорт", Владата ја ограничува струјата во индустриските градови како нов знак на криза (Syria Report, Government Rations Power to Industrial Cities in New Sign of Crisis), 3 февруари 2021 година, https://bit.ly/3uvg8Ny. Над 5,2 милиони луѓе имаат само нередовен пристап до електрична енергија од помалку од три часа на ден, што е значително зголемување од 3,9 милиони луѓе во ноември 2018 година. Нередовниот пристап до електрична енергија влијае и на обезбедувањето на соодветна здравствена грижа; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), стр. 18, 26. „Јавното снабдување со струја падна за 62,5 проценти помеѓу 2010 и 2015 година"; ЕСКЗА, Сирија во војна: Осум години подоцна (ESCWA, Syria at War: Eight Years On), 23 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 51. Види, исто така, СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039998.html, став 5. На северозапад, проценката на REACH покажа дека горивото за греење е недостапно за мнозинството луѓе заклучно со декември 2020 година. „РИЧ", Преглед на хуманитарна ситуација во Сирија (ПХСС): Северозападна Сирија (REACH, Humanitarian Situation Overview in Syria (HSOS): Northwest Syria), 29 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2044408.html, стр. 2. Во слична проценка спроведена во јуни 2020 година на северозапад, 92% од луѓето изјавија дека горивото за готвење е недостапно за мнозинството луѓе, а 65% изјавија дека електричната енергија е недостапна бидејќи горивото за генераторите е прескапо; „РИЧ", Северозападна Сирија: Услови во заедниците на враќање (REACH, Northwest Syria: Conditions in Communities of Return), 17 јули 2020 година, https://bit.ly/32RnCz9. Види, исто така, „РИЧ", Преглед на хуманитарна ситуација во Сирија (ПХСС): Северозападна Сирија (REACH, Humanitarian Situation Overview in Syria (HSOS): Northeast Syria), 21 јануари 2021

приходување,[369] и покачувањето на цените им ја ограничува куповната моќ на домаќинствата,[370] што ги тера семејствата да променат штетни стратегии за справување, како што се прескокнување на оброците,[371] испраќање на децата да работат,[372] и запаѓање во долгови за да се купи храна.[373]

година, https://bit.ly/2M4kOIJ, стр. 4. Зголемувањето на цените на горивата и намалувањето на субвенциите за гориво извршија дополнителни притисоци врз достапноста на горивото, вклучително и за транспорт и за генератори; види Дел III.В.6.в.

369 Околу 60% од населението нема пристап до одржливо и формално вработување, што претставува пораст од 85% од почетокот на конфликтот во 2011 година. Многу луѓе работат неформална дневна работа; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 28, 34. „Неодамнешните податоци исто така го покажуваат влијанието на КОВИД-19 врз бизнисите, од кои 45 проценти се привремено затворени; 25 проценти работат на намалени нивоа; и 15 проценти се трајно затворени. (...) На северозапад, каде што се проценува дека 45 проценти од домаќинствата ги добиваат своите приходи од дневната работа, повеќе од 70 проценти од домаќинствата велат дека приходот не ги покрива нивните потреби - тоа е зголемување за 10 проценти од јануари [2020 година]“; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock: Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 16 септември 2020 година, https://bit.ly/36ahiUR, стр. 3. „Првичните проценки сугерираат дека загубите на работни места во последните месеци ја зголемија невработеноста од 42 проценти минатата година, на речиси 50 проценти денес“; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок, брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната ситуација во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/2Pvvdvm, стр. 2. Види, исто така, iMMAP / ДФС, Анализа на состојбата со КОВИД-19: Најнови вести бр. 4 (iMMAP / DFS, COVID-19 Situation Analysis: Update #4, 5 февруари 2021 година, https://bit.ly/3uwfWh4, стр. 18-19; SOHR, Workers in Northern Syria: Low Wages and Difficult Living Conditions, 4 февруари 2021 година, http://bit.ly/3q6DiX4; Државен тим на ООН, Рамка за непосреден социо-економски одговор на КОВИД-19 (UN Country Team, Framework for the Immediate Socio-Economic Response to COVID-19), 31 август 2020 година, https://bit.ly/3jikstv, стр. 19; ФФЕ, КОВИД-19 и сириската економија: Импликации за социјалната правда (FES, COVID-19 and the Syrian Economy: Implications for Social Justice), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032645.html, стр. 2; Сириски центар за истражување на политики, Сирија: Правдата ќе го надмине конфликтот (Syrian Center for Policy Research, Syria: Justice to Transcend Conflict), мај 2020 година, https://bit.ly/2ZOF30Y, стр. 9.

370 „Повеќе од 80 проценти од раселените семејства низ земјата сега велат дека нивните приходи не ги покриваат нивните потреби. Семејствата во кои жените се примарен хранител се уште полоши – тие заработуваат 30 проценти помалку, во просек, во однос на приходот на други раселени семејства“; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија, 16 декември 2020 година, https://bit.ly/3nx2hlK, стр. 2. Види, исто така, Дел III.В.6.в.

371 „Заменик генералниот секретар за хуманитарни прашања и координатор за итни случаи, Марк Лоукок, истакна дека родителите јадат помалку за да можат да ги хранат своите деца и ги праќаат на работа наместо во училиште. „Оние кои останале без опции едноставно гладуваат““; „Ју-ен њуз“, Како што расте пандемијата, децата во Сирија се соочуваат со полоша реалност отколку во кој било момент на конфликтот, изјави официјален претставник на Меѓународната организација за помош пред Советот за безбедност (UN News, As Pandemic Rages on, Syria's Children Face Graver Reality than at any other Point of Conflict, International Aid Organization Official Tells Security Council), 25 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NGR99z. „(...) потрошувачката на храна се влоши од јуни 2020 година, достигнувајќи загрижувачко ниво во септември [2020 година], кога речиси 54 проценти од анкетираните домаќинства конзумираа несоодветна диета, 18 проценти од кои конзумираа несоодветна диета. Иако овој тренд се намали за пет процентни поени во октомври [2020 година], тој останува 44 проценти над нивото во јуни 2020 година и е речиси двојно поголем од нивото забележано во октомври 2019 година“; „ВФП“, Влијание на КОВИД-19 во Блискиот Исток, Северна Африка, Централна Азија и Источна Европа, најнови информации бр. 7 за декември 2020 година (WFP, Impact of COVID-19 in the Middle East, North Africa, Central Asia, and Eastern Europe Update #7 December 2020), 15 декември 2020 година, https://bit.ly/3p1s8ml, стр. 12. „Во подрачјата што ги држи владата, помалку од 42% од децата помеѓу 6 и 23 месеци во Сирија консумираат соодветно разновидна диета. Диетите на децата се уште полоши во подрачјата кои се недоволно услужени (Деир Ез Зур) и со високо ниво на раселување (Идлиб)“; „Сејв д чилдрен“, Скриен глад во Сирија (Save the Children, Hidden Hunger in Syria), 21 септември 2020 година, https://bit.ly/3iiM3cl, стр. 16. Види, исто така, ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок, брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната ситуација во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/2Pvvdvm, стр. 2; и Дел III.В.6.в.

372 Види Дел III.А.10.

373 Во декември 2020 година, „домаќинствата пријавиле дека зависат на негативни меанизми за справување со храна за да ги обезбедат своите основни потреби за храна. Повеќе од 65 проценти од интервјуираните домаќинства пријавиле дека зависат на помалку преферирана или помалку скапа храна, за што се забележани врвови во Кунеитра (81 процент) и Ас Свеида (77 проценти). Покрај тоа, половината од анкетираните домаќинства

Младината, исто така, може да прибегне кон штетни стратегии за справување, како што се приклучување кон екстремистичките вооружени групи,[374] или запаѓање во криминал, како и други механизми на справување кои подразбираат ранливост, злоупотреба и експлоатација.[375] Освен тоа, се известува дека владата разоткрила неформален канал за примање дознаки, со што го пресече спасоносното јаже за голем број сириски семејства.[376]

Во одново заземените подрачја, голем број заедници и понатаму страдаат од долгорочните ефекти на судирот,[377] кои уште повеќе се влошуваат со ограничувањето на меѓународната трговија и

на национално ниво го намалија бројот на оброци што ги јадат дневно, а 44 проценти од испитаниците ја ограничија потрошувачката на возрасните за да им дадат приоритет на потребите на потрошувачка на храна на нивните деца. (...) Усвојувањето стратегии за справување со храна меѓу ранливите групи продолжи да се влошува во декември 2020 година"; ВФП, mVAM билтен за Сирија бр. 51 (WFP, Syria mVAM Bulletin 51), 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3asU91l, стр. 3. Повеќе од 70 проценти од Сиријците велат дека презеле нов долг во текот на минатата година. Многумина продаваат средства и добиток. Родителите јадат помалку за да можат да ги хранат нивните деца и ги испраќаат на работа наместо на училиште. Оние кои останале без опции, едностав но гладуваат"; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок, брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната ситуација во Сирија (, 25 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aXU2vg, стр. 2. Види, исто така, ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 23 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 23), 21 декември 2020 година, https://bit.ly/2X8Sx5P, стр. 8; „Д Сирија репорт", Девалвацијата на фунтата ги зголемува цените на субвенционираните прехранбени производи (The Syria Report, Pound Devaluation Raises Prices of Subsidised Food Items), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/3g1lvMV. Види, исто така, Дел III.В.6.в.

374 За регрутирање на деца од страна на различни актери, види Дел II.Д.

375 Момчињата и девојчињата се ранливи на детски труд, регрутирање, семејно насилство и присилни и детски бракови; види Дел III.А.9 и III.А.10.

376 „(...) девизните дознаки – на кои премногу зависат повеќето семејства – се проценува дека се намалени до 50 проценти"; ОЦХА / СЗО, Хуманитарно ажурирање за КОВИД-19 бр. 21 (OCHA / WHO, COVID-19 Humanitarian Update No. 23), 30 ноември 2020 година, https://bit.ly/2VQPui3, стр. 4. „Проценетите девизни дознаки од земјите од Персискиот залив сега изнесуваат 2 милиони долари на ден, помалку од 4,4 милиони долари во 2017 година и најмалку 7 милиони долари во 2010 година"; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок, брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната ситуација во Сирија (OCHA, UnderSecretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/2Pvvdvm, стр. 2. „Во последните месеци, Владата на Сирија ги затвори неформалните менувачници (хавала) преку кои многу Сиријци добиваат девизни дознаки од странство. Како резултат на тоа, девизните дознаки сега се движат низ банките и менувачниците контролирани од државата, кои ги разменуваат за сириски фунти со стапка многу помалку од нејзината вредност"; ЦОАИ, Пад на готовината: Економски колапс во Сирија и фрагментираност на државата (COAR, Cash Crash: Syria's Economic Collapse and the Fragmentation of the State, 13 јули 2020 година, https://bit.ly/32DtHyN, стр. 8. Види, исто така, Synaps, Picking Empty Pockets: Syria's Remittance Economy), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/2OLrd9x; Пулицер центар, КОВИД-19 го влошува социо-економскиот колапс во Сирија (Pulitzer Center, COVID-19 Exacerbates Syria's Socioeconomic Collapse), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/3hJ2hvX; ФФЕ, КОВИД-19 и сириската економија: Импликации за социјалната правда (FES, COVID-19 and the Syrian Economy: Implications for Social Justice), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032645.html, стр. 4; „Д њу араб", Увид во Сирија: Автономијата на Сувеида е загрозена од нови економски неизвесности (The New Arab, Syria Insight: Suweida's Autonomy Threatened by New Economic Uncertainties), 21 јуни 2020 година, https://bit.ly/3fTNkqm.

377 „Д њу хјуманитаријан", Напуштајќи го озлогласениот сириски камп Ал Хол, цивилите немаат кај да се вратат дома (The New Humanitarian, Leaving Syria's Notorious al-Hol Camp, Civilians Find Little to Go Home To), 14 јануари 2021 година, https://bit.ly/3ucUayv; „Мерси корпс", Факти: Што треба да знаете за кризата во Сирија (Mercy Corps, The Facts: What You Need to Know about the Syria Crisis), 30 март 2020 година, https://bit.ly/3eAMyh7. Повеќето од половина од сите ВРЛ се раселени повеќе од пет години, предизвикувајќи значителен ментален стрес и хуманитарни потреби за поголемиот дел од населението. На пример, мулти секторска проценка на потребите од средината на 2019 година покажа дека 42% од домаќинствата пријавиле дека децата покажуваат знаци на психосоцијална вознемиреност; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 6. „Меѓу Сиријците, вклучително локалното население, раселените лица и бегалците, постои голема распространетост на загриженост за менталното здравје. (...) Исто така, вреди да се нагласи дека пред конфликтот во Сирија имало малку здравствени установи посветени на пациенти со ментални нарушувања. Тоа премина од неколку на речиси ниту една"; АПВН, Повреда од експлозија: Одекнувачки последици по здравјето од употреба на експлозивно оружје (AOAV, Blast Injury: The Reverberating Health Consequences from the Use of Explosive Weapons), 10 јули 2020 година, https://bit.ly/2OB9eTf, стр. 13-14. Помеѓу јануари и март 2020 година, во северозападна Сирија, беа пријавени 132 обиди за самоубиство и инциденти на самоповредување, прежено меѓу ВРЛ; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Најнови случувања во северозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 12 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031499.html, стр. 9. Види, исто така, СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во септември 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in September 2020), 3 октомври 2020 година, https://bit.ly/34kyDZR, стр. 3; „"Енаб Балади"", Бегство

од нивната реалност... Сиријците прибегнуваат кон самоубиство (Enab Baladi, Escaping Their Reality... Syrians Resort to Suicide), 9 јуни 2020 година, https://bit.ly/2NeKXlj; Преглед на јавното здравје на Харвард, сириската криза за ментално здравје: Тековни наоди и идни насоки, том бр. 21 (Harvard Public Health Review, The Syrian Mental Health Crisis: Present Findings and Future Directions, Vol. 21), 2019 година, https://bit.ly/2ph6bGD. Види, исто така, СЗО, 2 психијатри за речиси 4 милиони луѓе (WHO, 2 Psychiatrists for Almost 4 Million People), 13 септември 2019 година, https://bit.ly/2muOqC3. Види, исто така, Дел II.В.

378 Додека постојат хуманитарни исклучоци, „санкциите од САД и ЕУ имаа кумулативен ефект на хуманитарните операции, а обезбедувањето откажувања за да се дозволи увоз и банкарски трансфери поврзани со помошта можат да бидат тешки“; „Д њу хјуманитаријан“, Инфлација и недостатоци ја влошија сиромаштијата во Сирија во пресрет на новите американски санкции (The New Humanitarian, Inflation, Shortages Worsen Syrian Poverty on Eve of New US Sanctions), 9 јуни 2020 година, https://bit.ly/2YtCX67. „Покрај економската штета поврзана со конфликтот, голем број земји наметнаа еднострани принудни мерки на Сириската Арапска Република, зголемувајќи го економското уништување нанесено врз редовните цивили. Додека повеќето вакви санкции беа насочени кон специфични лица и институции, нивното влијание најверојатно се почуствува низ сириската економија, вклучително и меѓу најранливите лица“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 42. Види, исто така, ОХЦХР, САД мора да ги отстранат санкциите и да ѝ дозволат на Сирија да се обнови: експерт на ООН, 29 декември 2020 година (OHCHR, US Must Remove Sanctions and Allow Syria to Rebuild: UN Expert, 29 December 2020), 29 декември 2020 година, http://bit.ly/2X5KxCD; СВП, Реконструкција во Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки (SWP, Reconstruction in Syria: Challenges and Policy Options for the EU and Its Member States), јули 2020 година, https://bit.ly/3f3P7Yo, стр. 20; „Брукингс“ Институција, Законот „Цезар“ и пат за излез од конфликтот во Сирија (Brookings Institution, The Caesar Act and a Pathway out of Conflict in Syria), 19 јуни 2020 година, https://brook.gs/2ZaxX5v.

финансиските санкции.[378] Санацијата на оштетените куќи и цивилната инфраструктура е ограничена,[379] и покрај значителните оштетувања.[380] По годините поминати живеејќи под контрола на антивладините вооружени групи и/или ИСИЛ, вклучително и во услови на опсада, за голем број цивили во овие одново заземени подрачја се известува дека имаат недостиг од основните услуги,[381] и имаат висок степен на

[378] Според ПХР, „сириската влада направи малку за да ги обнови подрачјата кои порано беа под контрола на опозицијата или да ги замени основните здравствени услуги што беа обезбедени од хуманитарните организации кои беа принудени да се повлечат по преземањето на подрачјето од страна на владата“; ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8, стр. 4. „Уништувањето е многу нерамномерно распределено. Најголемата штета е концентрирана во подрачјата што беа оспорувани, понекогаш со години и беа повратени од режимот и неговите сојузници од бунтовниците или ИД. Ова се оснесува особено на источните предградија на Дамаск, на бегалскиот камп Јармук на јужната периферија на главниот град и на Источен Алепо, Ал Рака, Хомс и Хама. (...) Услугите, вклучително и здравствена грижа, образование, вода за пиење и електрична енергија се строго ограничени, особено во (порано) оспорените подрачја“; СВП, Реконструкција во Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки (SWP, Reconstruction in Syria: Challenges and Policy Options for the EU and Its Member States), јули 2020 година, https://bit.ly/3ba1y4R, стр. 17. „Помирените подрачја се дополнително заглавени од економска изопаченост. Повеќе од една година по помирувањето, жителите во Дара сè уште немаат пристап до основните потреби, како што се вода, електрична енергија и образование. Без разлика дали по избор или недостаток на средства, сириската влада во голема мера не успеа да ја рехабилитира инфраструктурата и да обезбеди суштински услуги по повлекувањето на меѓународните организации. Цивилите исто така биле повредени од масовните отпуштања на државните службеници кои работеле под контрола на опозицијата“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 10. Види, исто така, „“Енаб Балади““, Во Ал Багуз, последната тврдина на Исламската држава, сè уште се чувствуваат негативни последици од уништувањето на Исламската држава (Enab Baladi, Al-Baghouz, Islamic State's Last Fortress, still Feels Negative Effects of Islamic State's Destruction), 22 декември 2020 година, http://bit.ly/389i5px; ФКА, Зони на деескалација во Сирија (KAS, De-Escalation Zones in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/37X1pAt, стр. 4. Според некои извори, владата дава приоритет на подрачја кои се сметаат за „лојални“ за реконструкција и хуманитарна помош, занемарувајќи ги подрачјата што претходно биле под контрола на антивладините вооружени групи. Според Сара Кајали од ХРВ; „Сириската влада ограничи дистрибуција [на хуманитарна помош] на луѓе кои се покажаа лојални или подрачјата што се сметаа за упоришта на сириската влада“; „Сирија директ“, Накратко за Сирија во 2020 година и што да очекуваме за 2021 година? (Syria Direct, Syria's 2020 in a Nutshell, and what to Expect for 2021?), 28 декември 2020 година, https://bit.ly/3sAlzrG. „Недостатокот на државни ресурси значеше дека владата ги насочи своите напори за реконструкција и рано закрепнување во подрачјата што останаа под нејзина контрола во текот на целата војна, занемарувајќи ги повратените подрачја. Овие подрачја сè уште се сметаат за непријателски“; ЖЦБП / ЕУИ, Државните институции и мрежите на режимот како даватели на услуги во Сирија (GCSP / EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 27. „Дамаск одлучува кој ќе обезбеди меѓународна помош, каде ќе оди и кој ќе профитира од неа. На овој начин, тие можат да бидат сигурни дека хуманитарната помош се дистрибуира како што би посакале – да се обезбеди верност на бизнисмените и групите на население што се сметаат за лојални и да се казнат другите. Второспоменатото се однесува особено на жителите на поранешните упоришта на бунтовниците, како што се предградието на Дамаск на Дума и Источен Алепо“; СВП, Реконструкција во Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки (SWP, Reconstruction in Syria: Challenges and Policy Options for the EU and Its Member States), јули 2020 година, https://bit.ly/3f3P7Yo, стр. 10. Види, исто така, „Сирија репорт“, Халфаја: Општината ќе им надомести на оштетените домови, но само на лојалистите (Syria Report, “Halfaya: Municipality to Compensate Damaged Homes, but only for Loyalists), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/37VomVs; ЦГП, Економска криза во Сирија (CGP, Syria's Economic Meltdown), јуни 2020 година, https://bit.ly/2HTOwhn, стр. 7-8; Види Дел III.A.1.г.

[379] „Економскиот данок е подеднакво запрепастувачки. До крајот на осмата година од конфликтот, штетата на физичкиот капитал беше проценета на 117,7 милијарди долари. (...) Значителното уништување на економската инфраструктура, особено во сектори како што се домување, производство, електрична енергија и производство на електрична енергија, исто така, подразбира значителна трансформација на производниот капацитет“. Од тоа, 17,5% од уништувањето е инфраструктура за домување; ЕСКЗА, Сирија во војна: Осум години подоцна (ESCWA, Syria at War: Eight Years On), 23 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 12, 49-50.

[380] „Економскиот данок е подеднакво запрепастувачки. До крајот на осмата година од конфликтот, штетата на физичкиот капитал беше проценета на 117,7 милијарди долари. (...) Значителното уништување на економската инфраструктура, особено во сектори како што се домување, производство, електрична енергија и производство на електрична енергија, исто така, подразбира значителна трансформација на производниот капацитет“. Од тоа, 17,5% од уништувањето е на инфраструктурата за домување; ЕСКЗА, Сирија во војна: Осум години подоцна (ESCWA, Syria at War: Eight Years On), 23 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 12, 49-50.

[381] „Како што сириската влада ја врати контролата врз териториите под контрола на опозицијата како Дара, моделот на насилство се смени за да вклучува одмазда, намерно занемарување, одбивање пристап до хуманитарни услуги, сузбивање на информации и произволно задржување на помошта“; ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and

хуманитарни потреби.[382] Процената на трошоците за реконструкција се движи од 250 милијарди US$ до 1 трилион US$,[383] но реконструкцијата се очекува да остане ограничена во догледна иднина.[384]

COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8, стр. 3, Види, исто така, стр. 4-5. „Главниот предизвик, рече Мохамад Тевеини Мехемид, шеф на градскиот совет ал Сусах, е недостатокот на домување и работни места. Во ал Сусах [гувернoратот Деир Ез Зур], луѓето како Ради се враќаат да најдат јагленисано земјоделско земјиште и повеќе од 1,200 ненаселени домови. Јужно од ал Сусах, во градот Багуз, каде што ИД го постав и својот последен став во Сирија, дополнителни 1,400 домови беа уништени или оштетени, според локалниот племенски лидер Салим ал Марсуми. (...) Големите агенции за помош велат дека работат со невладини организации и локални партнери во Деир Езор за да им обезбедат поддршка на повратниците (...) Но, жителите и службениците на локалната влада изјавија за ТНХ дека допрва ќе ја видат оваа поддршка“; „Д њу хјуманитаријан“, Напуштајќи го озлогласениот сириски камп Ал Хол, цивилите немаат кај да се вратат дома (The New Humanitarian, Leaving Syria’s Notorious alHol camp, Civilians Find Little to Go Home to), 14 јануари 2021 година, https://bit.ly/3ucUayv. „Поранешните подрачја контролирани од опозицијата претрпеа многу од уништувањето предизвикано од владата и нејзините сојузници. По повторното преземање од страна на владата, јавните услуги, вклучително и образованието, во овие подрачја честопати беа игнорирани со недоволни инвестиции што понекогаш доведуваа до влошување на основните услуги и ифраструктурата“; ЖЦБП / ЕУИ, Државните институции и мрежите на режимот како даватели на услуги во Сирија (GCSP / EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 19. Види, исто така, ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 3.

[382] Предизвиците во подрачјата каде што контролата неодамна се обрна на владата вклучуваат: „Оганичувања на слободата на движење, високо ниво на уништување на цивилна и јавна инфраструктура, контаминација со опасност од експлозиви, ограничен пристап до основните суштински услуги, ограничувања на комерцијалниот пристап, намалена функционалност на пазарот и прашања поврзани со заштита, вклучително и поврзани со домување, земјиште и имотни права“; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 42, и Види, исто така, стр. 5, 17, 50. На пример, во Источна Гута, два милиони луѓе имаат потреба од хуманитарна помош и „широко распространетото уништување на цивилната инфраструктура продолжува секојдневно да влијае на ранливите локални заедници, вклучително и поради недостаток на услуги во здравство, електрична енергија, мрежи за вода и санитација, земјоделство и образование“; ОЦХА, Хуманитарно ажурирање за Сириската Арапска Република: Издание бр. 9 (OCHA, Humanitarian Update Syrian Arab Republic: Issue 9), 10 март 2020 година, https://bit.ly/31CMuK1, стр. 5. „Условите за живот останаа ужасни во подрачјата ослободени од страна на Владата (...)“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 67. Види, исто така, АПВН, Уништена земја: Еколошки последици од употреба на експлозивно оружје (AOAV, The Broken Land: The Environmental Consequences of Explosive Weapon Use), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2BdyH1X, стр. 7; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 27, 62; Светска банка, Мобилноста на раселените Сирijци (World Bank, The Mobility of Displaced Syrians), 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457751.html, стр. 108-110, 137-145.

[383] СВП, Реконструкција во Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки (SWP, Reconstruction in Syria: Challenges and Policy Options for the EU and Its Member States), јули 2020 година, https://bit.ly/3f3P7Yo, стр. 5; Карнеги МЕЦ, Парадоксот на обновата на Сирија (Carnegie MEC, The Paradox of Syria’s Reconstruction), 4 септември 2019 година, https://bit.ly/2YxmP3N. Статистичката анализа на Светска банка од август 2019 година процени дека има просечен годишен негативен раст на БДП од 12% од 2011 година, што ја чини земјата околу 300 милијарди УСД. Авторите заклучија: „Според оптимистичкото сценарио на стабилно политичко решавање, со исклучително голем инвестиција-до-производ од над 60 проценти во првата деценија, на Сирија би ѝ требало околу една деценија да ги надмине своите нивоа нд БДП од 2020 година и БПД по глава на жител. Според песимистичкото сценарио (...) на Сирија би ѝ требале најмалку две децении да го исполни нивото на БДП пред конфликтот и приближно три години да го надмине својот БДП по глава на жител пред конфликтот“; Светска банка, Работен документ за истражување на политики: Раст по војната во Сирија (World Bank, Policy Research Working Paper: Growth after War Syria), август 2019 година, https://bit.ly/3dzRaTx, стр. 34. Види, исто така, Институт за меѓународни политички студии (ИМПС), Обновување на Сирија: Следната борба за власт на Блискиот Исток? (Institute for International Political Studies (ISPI), Rebuilding Syria: The Middle East’s Next Power Game?), 9 септември 2019 година, https://bit.ly/3eygQRJ, стр. 35, 37, 60, 129.

[384] „Крајно неверојатно е дека средствата потребни за сеопфатна реконструкција ќе станат достапни, со оглед на став от на сириското раководство, економските последици на пандемијата со КОВИД-19 и геополитичките интереси на регионалните и глобалните сили. Ниту пак е веројатно дека ќе бидат распоредени ресурсите во согласност со потребите на населението“; СВП, Реконструкција во Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки (SWP, Reconstruction in Syria: Challenges and Policy Options for the EU and Its Member States), јули 2020 година, https://bit.ly/3f3P7Yo, стр. 2. Види, исто така, „Атлантик каунсел“, Буџетот за 2021 година ја открива длабочината на економските проблеми во Сирија (Atlantic Council, 2021 Budget Reveals the Depth of Syria’s Economic Woes), 1 декември 2020 година, https://bit.ly/2Wdyoep; Весник за блискоисточна политикологија, Сирија, заливот и обнова – Каква иднина е можна? (Journal of Middle Eastern Politics and Policy, Syria, the Gulf, and Reconstruction – What Possible Future?), 25 април 2020 година, https://bit.ly/32XAYcP. При разгледување на можностите на Сирија за

Планот за хуманитарна интервенција во Сирија од 2020 година, во кој се дава рамката како хуманитарната заедница да одговори на големите хуманитарни потреби и потребите од заштита во Сирија,

Предвиде финансирање од 3,82 милијарди US$, вклучително и 384,2 милиони US$ за одговор на КОВИД-19.[385] Во времето на овој запис, планот имаше добиено само 56,1% од неговите вкупни буџетски барања,[386] а пак програмите за помош се во ризик поради немањето средства.[387] Планот за хуманитарна интервенција од 2021 година, којшто сѐ уште не беше започнат да се спроведува во времето на овој запис, се очекува да чини 4,2 милијарди US$.[388]

2) Хуманитарните потреби на особено ранливите групи

а) ВРЛ и повратниците

Хуманитарните услови на Северозападот на земјата, каде што мнозинството население има потреба од хуманитарна помош,[389] се опишуваат како *„од човека создаден хуманитарен кошмар“*[390] и *„најголемата хуманитарна хорор приказна на 21-иот век“.*[391] Од јануари 2021 година, на Северозападот се наоѓаа околу 2,7 милиони ВРС, вклучително и оние кои беа раселени од воздушните напади, гранатирањето и копнените напади при обидот на влафините сили одново да го заземе Идлиб и соседните подрачја во периодот помеѓу декември 2019 и почетокот на март 2020 година.[392] Во ова подрачје се наоѓаат и лицата раселени од другите делови на Сирија, вклучително и оние кои биле присилно раселените согласно „договорите за евакуација“ од подрачјата кои претходно биле под

економска реконструкција и привлекување на инвестиции, еден аналитичар заклучи дека: „Можностите за регионален ангажман ќе бидат ограничени, а сириската повоена економија најверојатно ќе остане на парчиња и нецелосна“; Преглед на глобални работи во Каиро, Изгледите за обнова на Сирија се мрачни (The Cairo Review of Global Affairs, Syria’s Prospects for Reconstruction Are Bleak), 2020 година, https://bit.ly/3gIAGd6.

[385] ОЦХА, Услуга за следење финансии (УСФ), План за хуманитарен одговор на Сирија за 2020 година (OCHA Financial Tracking Service (FTS), Syria Humanitarian Response Plan 2020), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/38gK3y4.

[386] Исто; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Празнини во хуманитарното финансирање (OCHA, Syrian Arab Republic: Humanitarian Funding Gaps), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/2VRNrL9, стр. 1.

[387] На пример, на северозапад, „Значителни празнини во финансирањето се забележани од страна на WASH, Health, and Protection Clusters, со неколку програми кои се затвораат или се изложени на непосреден ризик од тоа. Поточно, милиони луѓе можат да останат без соодветни услуги за вода и санитација, а неколку центри за третман на КОВИД-19 и установи кои третираат родово базирано насилство се изложени на ризик од затворање. Потребно е итно финансирање за да се одржи постојното програмирање“; ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 24 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 24), 26 јануари 2021 година, https://bit.ly/3aYZ6PY, стр. 2. Исто така, сегашното финансирање е доволно само да се достигне 2,3 од три милиони луѓе кои се идентификувани дека се имаат најголема потреба за зимска помош; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија, 16 декември 2020 година, https://bit.ly/3nx2hlK, стр. 3. Види, исто така, ОЦХА, Сириската Арапска Република: Празнини во хуманитарното финансирање (OCHA, Syrian Arab Republic: Humanitarian Funding Gaps), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/2VRNrL9, стр. 1, 4, 17, 19, и 21.

[388] ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 24 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 24), 26 јануари 2021 година, https://bit.ly/3aYZ6PY, стр. 3.

[389] „Од проценетите 4 милиони луѓе кои сега живеат во северозападниот дел од земјата, 70 проценти имаат потреба од хуманитарна помош“; СБОН, Преглед на хуманитарните прекулиниски и прекугранични операции на Обединетите нации (UNSC, Review of United Nations Humanitarian Cross-Line and Cross-Border Operations), 14 мај 2020 година, S/2020/401, www.ecoi.net/en/document/2030467.html.

[390] „Ју-ен њуз“, Шефот на ООН апелира за ставање крај на хуманитарниот кошмар во Сирија создаден од човекот (UN News, UN Chief Appeals for End to Syria’s Man-Made Humanitarian Nightmare’), 21 февруари 2020 година, https://shar.es/abnzMo. 391 „Ју-ен њуз“, Додека насилството во северозападна Сирија достигнува „застрашувачко“ ново ниво, шефот на ООН за помош вели дека прекинот на огнот е единствената опција (UN News, As North-West Syria Violence Reaches ‘Horrifying’ New Level, UN Relief Chief Says Ceasefire Is only Option), 17 февруари 2020 година, https://shar.es/aHIPC3.

[391] „Ју-ен њуз“, Додека насилството во северозападна Сирија достигнува „застрашувачко“ ново ниво, шефот на ООН за помош вели дека прекинот на огнот е единствената опција (UN News, As North-West Syria Violence Reaches ‘Horrifying’ New Level, UN Relief Chief Says Ceasefire Is only Option), 17 February 2020, https://shar.es/aHIPC3.

[392] Вклучувајќи 1,6 милиони ВРЛ кои живеат распространети во над 1,300 кампови и неформални места; „Ју-ен њуз“, Сирија поплавена: Хуманитарците работат „непрекинато“ за да обезбедат итна помош (UN News, Syria Floods. Humanitarians Working ‘Round the Clock’ to Provide Urgent Relief), 29 јануари 2021 година, https://shar.es/aokzZP. Сѐ уште се пријавуваат нови раселувања во северозападна Сирија од јануари 2021 година; ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 24 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 24), 26 јануари 2021 година, https://bit.ly/3ubmCB6, стр. 2.

контрола на опозицијата, вклучително и Алепо, Хомс, Дараа и Источна Гута.[393] Голем број ВРЛ биле повеќе пати раселувани.[394] Камповите за ВРЛ во и околу Идлиб се пренатрупани со голем број ВРЛ и се присилени да бараат засолниште во импровизирани населби, како што се незавршени или напуштени згради, или пак да престојуваат на отворено.[395] Неповолните временски услови, вклучително и снег, температури под нулата и поројни дождови, повеќекратно придонесоа за нови раселување и за смртност кај децата.[396] Во подрачјата погодени со судирот, цели градови и села на Северозападот беа испразнети од жители.[397]

За хуманитарната состојба на локациите ширум земјата каде што се наоѓа раселеното население,[398]

---

[393] За присилното раселување на цивилите според договорите за евакуација, види, исто така, Дел III.A.1.г и фуснота 502.

[394] „Ју-ен њуз“, Додека сирискиот конфликт навлегува во својата 10-та година, „брутална вистина“ е дека постои малку заштита за семејствата (UN News, As Syrian Conflict Enters 10th Year, ‘Brutal Truth’ Is, there Is Little Protection for Families), 13 март 2020 година, https://shar.es/abnzHy.

[395] „Повеќе од 1,5 милион од 2,7 милиони ВРЛ во СЗС моментално се засолнети во околу 1,100 „места на кои инаку никогаш не би живееле“. Многу од овие места се пренатрупани, а пристапот до засолниште, безбедна вода, храна, здравствена и психосоцијална поддршка е несоодветен“; ОЦХА, Глобален хуманитарен преглед: Сирија (OCHA, Global Humanitarian Overview: Syria), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://gho.unocha.org/syria. „Условите за живот на внатрешно раселените луѓе (ВРЛ) во северозападна Сирија се ужасни: повеќето се принудени да се засолнат или во напуштени згради или градилишта, или во пренатрупани кампови за ВРЛ“; Фонд ОРЕОЛ, Загадување од експлозивна опасност во северозападна Сирија: Извештај од состанок на тркалезна маса (HALO Trust, Explosive Hazard Contamination in Northwest Syria: Roundtable Meeting Report), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/2LjBrj2, стр. 3. Види, исто така, СОЧП, Раселени лице во владини згради во градот Идлиб: Катастрофална хуманитарна ситуација сред страв од протерување од „владата на спасението“ (SOHR, Displaced People in Government Buildings in Idlib City: Disastrous Humanitarian Situation, amid Fears of Expulsion by the “Salvation Government”), 14 февруари 2021 година, https://bit.ly/2ZOY3Mp; ОЦХА, План за хуманитарен одговор за 2020 година (OCHA, 2020 Humanitarian Response Plan), 30 декември 2020 година, https://bit.ly/2XcsWZv, стр. 8-9; УНХЦР/„Шелтер кластер“, Северозападна Сирија: Преглед на засолништа и ПНХ (октомври 2020 година (UNHCR/Shelter Cluster, NorthWest Syria: Shelter & NFI Emergency Overview (October 2020)), 27 ноември 2020 година, https://bit.ly/39Xcrbt, стр. 1; „Норт прес ејџенси“, ВРл од градот Идлиб бараат решенија за високите трошоци за изнајмување (North Press Agency, IDPs from Syria’s Idleb Demand Solutions to High Rental Costs), 20 октомври 2020 година, https://bit.ly/2HENWnd; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 68, 106; МКС, Гладот се шири низ Сирија среде КОВИД-19 и економски колапс (IRC, Hunger Spreading Across Syria Amid COVID-19 and Economic Collapse), 28 јуни 2020 година, https://bit.ly/2AW5iJl.

[396] СОЧП, Бура и поплава оштетија над 700 шатори во камповите за раселување во Идлиб и Алепо (SOHR, Rainstorm and Floods Damage over 700 Tents in Displacement Camps in Idlib and Aleppo), 31 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kbddVj; „Ју-ен њуз“, Сирија поплавена: Хуманитарците работат „непрекинато“ за да обезбедат итна помош (UN News, Syria Floods: Humanitarians Working ‘Round the Clock’ to Provide Urgent Relief), 29 јануари 2021 година, https://shar.es/aokzZP; „Би-би-си“, Војна во Сирија: 20,000 лица ги напуштија шаторите по поплавите ги потопија камповите (BBC, Syria War: 20,000 Abandon Tents after Floods Inundate Camps), 25 јануари 2021 година, http://bbc.in/3a6SMEj; СОЧП, Стотици семејства погодени од дожд и лоши временски услови во кампови за раселување во близина на границата со Искендерун (SOHR, Hundreds of Families Affected by Rainstorm and Bad Weather in Displacement Camps near the Border with Iskenderun Region), 15 декември 2020 година, http://bit.ly/3oSRu5D; Лекари без граници (ЛБГ), Северозападна Сирија: Милиони раселени лица се подготвуваат за уште една сурова зима (Médecins Sans Frontières (MSF), Northwestern Syria: Millions of Displaced People Brace for Another Harsh Winter), 9 декември 2020 година, http://bit.ly/3oYE9sv; СОЧП, Обилните дождови убија пет деца и раселија десетици семејства кои живеат во импровизирани кампови западно од Идлиб (SOHR, Heavy Rains Kill Five Children and Displace Dozens of Families Living in Makeshift Camps, West of Idlib), 19 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hGwdcG; „Ју-ен њуз“, Додека децата смрзнуваат до смрт во Сирија, службениците за помош повикуваат за огромно прекугранично доставување (UN News, As Children Freeze to Death in Syria, Aid Officials Call for Major Cross-Border Delivery Boost), 2 март 2020 година, https://shar.es/abnACm.

[397] „За време на договорот за прекин на конфликтите во март 2020 година меѓу Русија и Турција, над 300 села и градови во регионот беа целосно иселени“; ХРВ, „Таргетирање на животот во Идлиб“: Сириски и руски напади врз цивилна инфраструктура (HRW, “Targeting Life in Idlib”; Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure), октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039286.html, стр. 39. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 10.

[398] „Многу од актерите кои ја контролираа територијата беа и, сè уште се, слабо опремени за да одговорат на потребите на раселените лица, при што внатрешно раселените лица беа принудени да бараат засолниште во пренатрупани кампови и напуштени згради, а понекогаш и да спијат на отворено. Камповите за раселени лица, како што е кампот Рукбан во близина на Танф, станаа познати поради неухранетоста и низа прекршување на човековите права, додека камповите како кампот Ал Хаул станаа кампови за интернирање, каде десетици илјади лица се незаконски лишени од слобода (...). Раселувањето низ земјата се карактеризира со забрана за пристап до

вклучително и во Ал-Хол,[399] Роџ и Ариша (Покраината Хасака),[400] Ајн Иса (Покраината Рака), Атмех (Покраината Идлиб) и импровизираната населба Рукбан (Покраината Хомс) на сириско-јорданската граница,[401] се известува дека и понатаму е очајна и непрекинато се влошува.[402] Упорните прекини на

правата на храна, вода, здравје, образование и соодветен стандард за живот"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 66-67. „Условите за живот во сите кампови за [раселување] бегалци продолжија да се влошуваат како резултат на лошите хуманитарни услови и високите трошоци за живот, покрај избувнувањето на пандемијата со КОВИД-19 за време на екстремно лоши услови што го спречуваат спроведувањето на какви било мерки за претпазливост"; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во октомври 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in October 2020), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/3nn9MLV, стр. 9. Се проценува дека во Сирија има 960 места за ВРЛ, вклучително и неформални и импровизирани населби, со голема концентрација на северозапад и североисток; ОЦХА, План за хуманитарен одговор за 2020 година (OCHA, 2020 Humanitarian Response Plan), 30 декември 2020 година, https://bit.ly/2XcsWZv, стр. 38.

[399] Од почетокот на февруари 2021 година, речиси 62,000 луѓе, претежно странци, живееја во кампот Ал Хол, огромното мнозинство од кои (93%) жени и деца; „Ју-ен њуз", Без „конструктивна меѓународна дипломатија", мировниот процес во Сирија нема да напредува (UN News, Without 'Constructive International Diplomacy' Syria's Peace Process Will not Move Forward), 9 февруари 2021 година, https://shar.es/aokzsO. „Илјадници луѓе задржани во камповите се изложени на насилство, експлоатација, злоупотреба и лишување од слобода (...)"; „Ју-ен њуз", „Непознат број" странски државјани починаа во лоши сириски кампови, велат експертите за права (UN News, 'Unknown Number' of Foreign Nationals Have Died in Squalid Syrian Camps, Say Rights Experts), 8 февруари 2021 година, https://shar.es/aokze8. Стотици лица, претежно деца, се вели дека починале во кампот Ал Хол (гувернорат Хасакех) како резултат на лошите услови за живот, вклучително и од болести што можат да се спречат, како што се пневмонија, дехидрираност или неухранетост. СОЧП објави дека меѓу јануари 2019 година и јануари 2021 година, починале 694 лица, од кои 521 дете; СОЧП, „Мини државата Ал Хол" во 2020 година (SOHR, "Al-Hawl Mini-State" in 2020), 8 јануари 2021 година, http://bit.ly/302DDQ5. Види, исто така, „Д њу хјуманитаријан", Напуштајќи го озлогласениот сириски камп Ал Хол, цивилите немаат кај да се вратат дома (The New Humanitarian, Leaving Syria's Notorious al-Hol Camp, Civilians Find Little to Go Home To), 14 јануари 2021 година, https://bit.ly/3ucUayv; „Ју-ен њуз", Сирија: Хуманитарците „многу загрижени" за илјадниците кои сè уште живеат во кампот Ал Хол (UN News, Syria: Humanitarians 'Very Concerned' for Thousands still Living in Al Hol Camp), 16 октомври 2020 година, https://shar.es/abLsov.

[400] „Загрижувачки е што условите во камповите низ североистокот се влошија во извештајниот период, при што медицинските услуги, наводно, се смалени на најосновните нивоа поради КОВИД-19. Властите на кампот и самоуправата [ААНЕС] исто така известија дека затворањето на преминот Јарубија ја намали одржливоста на условите за живот поради невозможноста да се обезбеди хуманитарна помош"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 72. Види, исто така, „РИЧ", Профил на кампот: Роџ (REACH, Camp Profile: Roj), 12 декември 2020 година, https://bit.ly/3pAq58H.

[401] Од септември 2019 година, ООН немаат пристап до околу 12,000 ВРЛ кои и понатаму живеат во тешки услови во Рукбан во близина на сириско-јорданската граница; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 15. Види, исто така, „Сирија директ", Со денови нема брашно во Ал Рукбан: Жителите се плашат од глад поради зголемениот недостаток на храна во Сирија (Syria Direct, No Flour for Days in Al-Rukban: Residents Fear Famine amid Growing Food Shortages in Syria), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3baSkW8; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock: Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 16 септември 2020 година, https://bit.ly/36ahiUR, стр. 3; „Д њу хјуманитаријан", Јордан ги врати бегалците во сиромашниот сириски граничен камп, се жалат групите за човекови права (The New Humanitarian, Jordan Returns Refugees to Desolate Syrian Border Camp, Rights Groups Cry Foul), 16 септември 2020 година, https://bit.ly/3oZ0ZBo; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 33. Пријавено е дека голем број деца починале од причини што може да се спречат, поради недостаток на здравствени услуги; „Пи-би-ес", Поголемиот дел од помошта за сирискиот камп Рукбан е блокирана повеќе од една година. Еве зошто (PBS, Most Aid to Syria's Rukban Camp Has Been Blocked for more than a Year. Here's Why), 14 март 2020 година, https://to.pbs.org/38hG8Bf.

[402] Според Соња Куш, директорот за одговор на Сирија на „Save the Children", „милиони луѓе во северна Сирија се потпираат на хуманитарна помош која во голема мера е доставена преку прекуграничниот механизам на Обединетите нации. Потребите за храна, вода и хигиена во камповите за внатрешно раселени лица сè уште не се исполнети. Многумина живеат во слаби шатори и се многу ранливи на поплави и екстремен студ"; „Ју-ен њуз", Како што расте пандемијата, децата во Сирија се соочуваат со полоша реалност отколку во кој било момент на конфликтот, изјави официјален претставник на Меѓународната организација за помош пред Советот за безбедност (UN News, As Pandemic Rages on, Syria's Children Face Graver Reality than at any other Point of Conflict, International Aid Organization Official Tells Security Council), 25 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NGR99z. „Една третина од 6,7

водоснабдувањето од страна на вооружените групи поврзани со СНА само дополнително ја влошуваат состојбата во камповите во Ал-Хол и Ариша.[403]

Во голем број подрачја ширум земјата, присуството на ВРЛ и/или повратниците во заедниците домаќини го влоши притисокот на и онака намалените инфраструктура, услуги и можности за приходување, што само го напрега општественото ткиво.[404] Голем број повратници се соочуваат со прекин во обезбедувањето основни услуги, оштетени или разрушени домови, и ограничени можности за приходување.[405] Поголемите повратнички движења се очекува да додадат дополнителен притисок врз заедниците и услугите на кои овие заедници почиваат.[406]

милиони внатрешно раселени лица во Сириската Арапска Република немаат соодветно засолниште. Географски гледано, лошите услови на засолништво се најраспространети во гувернoратите Идлиб, Алепо и Риф Димашк, во градот Рака и генерално во камповите на североисток и северозапад“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 5. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 66-67; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 July 2020, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, paras 59-60, 63, 68, 106-107; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 23 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028879.html, став 6-7.

403 ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Локвуд: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија, 16 септември 2020 година, https://bit.ly/36ahiUR, стр. 3. Види, исто така, фуснота 367.

404 „Заедниците лоцирани долж сириско-турската граница и особено заедниците во делови на северен Алепо, се сведоци на голем број пристигнувања на внатрешно раселени лица (ВРЛ), со што се зголемува притисокот врз веќе затегнатата инфраструктура и услугите“; „РИЧ“, Северозападна Сирија: Мулти секторска проценка на итните потреби (REACH, Northwest Syria: Multi-Sectoral Rapid Needs Assessment), март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2027982.html, стр. 1. Види, исто така, „РИЧ“, Проценка на потребите на камповите и локациите во северозападна Сирија, Профили на под-област и компаративна табела: јануари – февруари 2020 година (REACH, Camps & Sites Needs Assessment Northwest Syria SubDistrict Profiles & Comparative Dashboard: January - February 2020), 21 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028441.html, стр. 2. Се пријавува дека кохезијата помеѓу групите, како на пример, меѓу внатрешно раселените лица и заедниците домаќини се влошува: „Етничката и исповедната мобилизација и воените злосторства го повредија социјалниот договор меѓу политичкото раководство и населението, а соживотот на разновидните етнички и религиозни групи беше длабоко повреден“; СВП, Реконструкција во Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки (SWP, Reconstruction in Syria: Challenges and Policy Options for the EU and Its Member States), јули 2020 година, https://bit.ly/3f3P7Yo, стр. 21. Насилството и конфликтот „ги растурија поголемите социјални структури, распуштија здруженија и лишија поединци од претходно социјалните сидра на [народот]“; ИМПС, Обновување на Сирија: Следната борба за власт на Блискиот Исток? (ISPI, Rebuilding Syria: The Middle East’s Next Power Game?), 9 септември 2019 година, https://bit.ly/3eygQRJ, стр. 129. Види, исто така, „КЕР интернешнал“, Разбирање на отпорноста: Перспективи од Сиријците (CARE International, Understanding Resilience: Perspectives from Syrians), февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025513.html, стр. 6-7, 51-53.

405 На пример, „Хуџеире [во гувернoратот на рурален Дамаск] сè уште страда од занемарување и недостасуваат основни услуги. Пекарата е затворена, а средното училиште сè уште не е поправено. Кулите за мобилни телефони сè уште се уништени, а електричната енергија е исклучена на подолги периоди поради рационализација“; „Сирија репорт“, Хуџеира: Потребно е безбедносно одобрение за враќање (Syria Report, Hujeira: Security Approval Required for Return), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/2NEWwWM. Халфаја, град во северниот дел на гувернoратот Хама, кој беше преземен од владините сили во 2017 година, „(...) сè уште страда од лоши јавни услуги. Вода за пиење се продава од големи резервоари, мрежите за електрична енергија не работат, а патиштата имаат потреба од целосно одржување“; „Сирија репорт“, Халфаја: Општината ќе им надомести на оштетените домови, но само на лојалистите (Syria Report, “Halfaya: Municipality to Compensate Damaged Homes, but only for Loyalists), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/37VomVs. „Хуманитарните потреби на југот останаа обемни. Во гувернoратот Дара, со население од околу 1 милион луѓе, 41 процент се несигурни околу храната, а над една третина од населението се повратници“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039998.html, став 13. Види, исто така, АПВН, Уништена земја: Еколошки последици од употреба на експлозивно оружје (AOAV, The Broken Land: The Environmental Consequences of Explosive Weapon Use), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2BdyH1X, стр. 17; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 62; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 31, 50. За пречките за враќање, види, исто така, Дел II.Г.3.

406 ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 50. „Во изминатите месеци беа забележани

Поради сериозната пренатрупаност, нехигиенските услови за живеење, пренапрегнатите здравствени услуги и слабата опфатеност со рутинската имунизација, постои загриженост за поизразена ранливост на ВРЛ, особено оние во камповите и неформалните населби, кон инфективни болести, вклучително и КОВИД-19.[407]

б) Лица без лични исправи

Губењето или уништувањето на матичните документи и прекинот или отсуството на матичните услуги[408] ја компромитираат, меѓу другото, граѓанската способност да извршат упис на животните настани, како што се раѓањата, венчавањата и умирањата; да ги уживаат своите права на домување, земјиште и имот;[409] и да пристапат до основните услуги, вработување, извори на приходување и хуманитарна

големи цивилни движења кон подрајчата во близина на фронтот. Цивилите кои се враќаат во нивните оригинални места на живеење може да се соочат со недостиг на основни материјали и услуги, општа несигурност, ограничена помош, како и оштетување - или уништување - на домови“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Најнови случувања во северозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 26 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032419.html, стр. 12.

[407] „Со уништени 50 проценти од здравствената инфраструктура и стотици илјади луѓе без засолниште кои не можат да практикуваат социјално растојание, регионот [северозападот] е сè повеќе изложен на ризик од уништувачката епидемија“; ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија (HRW, World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. „Правилната хигиенска практика е клучна за спречување на ширењето на вирусот. Сепак, дури и едноставниот чин на миење раце може да биде луксуз за многу внатрешно раселени лица. Жителите на кампот имаат ограничен пристап до тоалети, а десетици луѓе вообичаено го делат истиот“; „Рефјуџис интернешнал“, Една криза врз друга: Ковид-19 се наближува кон Идлиб, опустошен од војната (Refugees International, A Crisis on Top of a Crisis: Covid-19 Looms over War-Ravaged Idlib), 28 април 2020 година, https://bit.ly/3dv41pN. Види, исто така, „Ворлд вижн интернешнал“ (ВВИ), Порастот на КОВИД-19 во северозападна Сирија додека случаите се зголемуваат за 14 пати во еден месец (World Vision International (WVI), COVID-19 Surge in Northwest Syria as Cases Multiply by 14 Times in One Month), 3 октомври 2020 година, https://bit.ly/34vEaM8; ЛБГ, Десеткратното зголемување на случаите на КОВИД-19 додава нови предизвици во северозападна Сирија (MSF, Ten-Fold Increase in COVID-19 Cases Adds New Challenges in Northwest Syria), 22 септември 2020 година, https://bit.ly/3cxUZd1; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 20 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036556.html, став 3.

[408] „Проценките покажуваат дека 75 проценти од анкетираните известуваат за недостаток или загуба на граѓанска документација како проблем во северозападна Сирија, што е за 16 проценти повисоко од националното ниво. Недостатокот на граѓанската документација е посочен како главна пречка за пристап до хуманитарна помош“; ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 24 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 24), 26 јануари 2021 година, https://bit.ly/3aYZ6PY, стр. 8. „Меѓу проблемите со заштитата, 59 проценти од проценетите заедници изјавија дека ја изгубиле граѓанската документација. Причините се многубројни, вклучително и оставање документи зад себе кога бегале од истрели, истекување и недостаток на правни услуги и конфискација“; ЕСКЗА, Сирија во војна: Осум години подоцна (ESCWA, Syria at War: Eight Years On), 24 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 35. Во мултисекторската проценка на потребите на 1,509 заедници во Сирија во 2019 година, сите испитаници изјавија дека проблемите во врска со граѓанската документација се појавуваат во нивните заедници. Овие проблеми се движеа од пристап до услуги, пристап до засолниште и зголемено ограничување на движењето. Во заедниците кои пријавиле ограничување на движењето, 64% пријавиле недостаток на граѓанска документација како причина за тоа. Испитаниците изјавија дека недостатокот на документација се должи, меѓу другото, на загуба при раселување, недостапност или недостаток на пристап до официјални услуги и недостапност на нова документација; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 19. Сириски онлајн весник во јуни 2020 година објави дека: „Илјадници се без изводи од матичната книга на родени, илјадници без личен идентитет, а други се без документи за брак, развод, смрт или имот, од кои некои воопшто не беа во можност да ги добијат тие документи, а други ги изгубија за време на војната и раселувањето“; „“Енаб Балади““, Илјадници луѓе без документи за лична документација во сирискиот Идлиб (Enab Baladi, Thousands of People Without ID Documents in Syria’s Idlib), 3 јуни 2020 година, https://bit.ly/2BsZHuy. Види, исто така, ВВИ, Родова анализа на северозападна Сирија: Сеопфатна анализа на родот и возраста за хуманитарен одговор на северозападна Сирија (WVI, Northwest Syria Gender Analysis: A Comprehensive Gender and Age Analysis for the Northwest Syria Humanitarian Response), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2NRHIQP (во натамошниот текст: ВВИ, Родова анализа на северозападна Сирија (WVI, Northwest Syria Gender Analysis), 5 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026268.html), стр. 12, 38, 48. Во подрачјата каде што документацијата издадена од владата е недостапна, многумина се свртуваат на неофицијална и неформална документација како замена; „Д њу хјуманитаријан“, Брзо пополнување на празнините за Сиријците без документи (The New Humanitarian, Stop-Gap Solutions for Syrians Without Papers), 4 август 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2035292.html.

[409] Поседување на граѓанска документација, а особено лична карта, е предуслов за пристап до правни процеси, вклучително и за добивање други форми на документација (на пр. семејна книга, пасош); за регистрирање на

помош.[410] Стравот од апсење е пречка на оние кои имаат потреба да ги обноват матичните документи што им недостасуваат, особено кога поседуваат документи што се издадени од недржавни актери.[411] Немањето документи дополнително влијае врз слободата на движењето, и особено ги прави лицата подложни на апсење и притворање (на пример,, на контролните пунктови),[412] а претставува пречка и за враќање.[413]

в) Жени и девојчиња

Долгорочните хуманитарни потреби на раселените жени и деца сè повеќе се зголемуваат.[414] Сириската економска криза има несразмерно поголемо влијание врз жените ширум земјата, што веројатно ги зголемува и случаите на сексуално и родово-засновано насилство, а и домаќинствата каде што жената е глава на семејството уште повеќе ги втурнува во сиромаштија.[415] Особено, Канцеларијата за

витални настани, како што се раѓања, бракови, смртни случаи и разводи; и за барање на права за домување, земјиште и имот; УХЦХР, Брошура за граѓанска документација и регистрација во Сириската Арапска Република, 25 април 2020 година, https://bit.ly/34fbEjc. За посебните пречки со кои се соочуваат жените кои не поседуваат граѓанска документација, види Дел II.Ѓ.2.в. За зголемените ризици за децата без државјанство без регистрација на родени, види Дел III.A.10.

[410] ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 19-20, 24, 31, 33, 35. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 62-65; СТЈ и други, Жалба до тројца специјални известувачи на ООН за загубата на доказни документи од Сиријците (STJ et al., A Complaint to Three UN Special Rapporteurs on the Loss of Evidentiary Documents by Syrians), 12 октомври 2020 година, https://bit.ly/35w7vGT; „“Енаб Балади““, Сирискиот режим откажа илјадници договори за недвижности во Источна Гута, оставајќи ја неизвесна судбината на имотот (Enab Baladi, Syrian Regime Cancels Thousands of Eastern Ghouta's Real Estate Contracts Leaving Properties' Fate Unknown), 23 јуни 2020 година, https://bit.ly/38o6DoE; ФФЕ, Повторно враќање на домовите: Борбата за социјално праведни права за домување, земјиште и имот во Сирија, Ирак и Либија (FES, Reclaiming Home: The Struggle for Socially Just Housing, Land, and Property Rights in Syria, Iraq and Libya), септември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2023128.html, стр. 25-29.

[411] „Во подрачјата повторно заземени од владините сили, сириските власти не ја признаваат граѓанската документација издадена од страна на вооружените групи“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 63. „(...) на многумина [внатрешно раселени лица] им недостасуваат правни документи и документи за граѓански статус, како што се лична карта, семејни книги, извод од матична книга на родени и извод од матична книга на умрени. Конфискацијата на овие документи од страна на безбедносните и воените контролни пунктови е еден од најважните фактори на таквата загуба, како и високите финансиски трошоци за добивање други документи. Покрај тоа, документите издадени од опозициските партии го изложуваат сопственикот на значителни ризици доколку се користат надвор од нивните подрачја на контрола“; СТЈ и други, Жалба до тројца специјални известувачи на ООН за загубата на доказни документи од Сиријците (STJ et al., A Complaint to Three UN Special Rapporteurs on the Loss of Evidentiary Documents by Syrians), 12 октомври 2020 година, https://bit.ly/35w7vGT. „Документи кои изгледаат сомнително или со печат на опозицијата веројатно ќе го привлечат вниманието на безбедносните агенции во Сирија, кои имаат мрачна историја на произволно апсење и убиства на затвореници“; „Д њу хјуманитаријан“, Кој ја плаќа цената за дефектниот систем за документација во Сирија? (The New Humanitarian, Who Pays the Price for Syria's Broken Documentation System?), 3 август 2020 година, /www.ecoi.net/en/document/2035466.html. „(...) цивилите кои добиле документација за сопственост на имот од евиденцијата за недвижнини на опозицијата не сакаат да ги прикажат од страв дека ќе бидат уапсени или дека ќе одговараат пред владините субјекти на режимот“; „“Енаб Балади““, Сирискиот режим откажа илјадници договори за недвижности во Источна Гута, оставајќи ја неизвесна судбината на имотот (Enab Baladi, Syrian Regime Cancels Thousands of Eastern Ghouta's Real Estate Contracts Leaving Properties' Fate Unknown), 23 јуни 2020 година, https://bit.ly/38o6DoE. Види, исто така, „Д њу хјуманитаријан“, Без документи, без права: Разбирање на кризата со граѓанската документација во Сирија (The New Humanitarian, No Papers, no Rights: Understanding Syria's Civil Documentation Crisis), 30 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035291.html и Дел III.A.1.a.

[412] Според Лора Куниал, специјалист за правна помош при Норвешкиот совет за бегалци (НРЦ), документите за идентификација се „алатка за функционирање насекаде, но особено во место како Сирија каде што слободата на движење на луѓето многу зависи од поседување на овие типови документи“; „Д њу хјуманитаријан“, Без документи, без права: Разбирање на кризата со граѓанската документација во Сирија (The New Humanitarian, No Papers, no Rights: Understanding Syria's Civil Documentation Crisis), 30 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035291.html. Види, исто така, Дел II.Б.1.а.

[413] Види Дел II.Г.3.

[414] Жените ширум Сирија имаат значителни неисполнети здравствени потреби; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 105-107; „Хјуман апил“, Ризикувајќи смрт за породување, 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030010.html. За зголемените нивоа на акутна и хронична неухранетост кај децата, види Дел II.Ѓ.2.г.

[415] Нивоата на несигурност за храна во Сирија сè уште се критични, а најмногу страдаат домаќинствата кои се

координација на хуманитарните работи на ОН (ОЦХА) извести во јули2019 година дека на Северозападот, судирот, зголеменото раселување и ограничувањата поради КОВИД-19 довеле до зголемен број случаи на сексуално и родово-засновано насилство.[416]

Сè поголем број жени и девојчиња стануваат првенствениот, или пак единствениот настојник во нивните семејства, поради повредата или попреченоста, притворањето, исчезнувањето, смртта или ограничувањето на движењето на машките членови на семејството.[417] Се известува дека овие жени и девојчиња се соочуваат со специфични ризици и неволји кога бараат можности за приходување и згрижување на своите семејства,[418] во околности на социјална и законска дискриминација и насочено

предводени од жени. „Податоците за декември [2020 година] наведоа дека околу 85 проценти од анкетираните домаќинства спомenале дека примениле најмалку една стратегија за справување со храна, а највисокото ниво е забележано кај домаќинствата предводени од жени (92 проценти)“; ВФП, mVAM билтен за Сирија бр. 51 (WFP, Syria mVAM Bulletin 51), 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3asU91I, стр. 3. „Бидејќи економскиот пад сè повеќе ја попречува можноста на домаќинствата да ги исполнат своите основни потреби, сè повеќе се усвојуваат финансиски мотивирани негативни механизми за справување, вклучително и детски труд, присилна проституција, присилни абортуси и рани и присилни бракови“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Најнови случувања во северозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 7 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035718.html, стр. 2. „Домаќинствата предводени од жени известуваат за просечен приход кој е 33% помал од националниот просек, што ги прави исклучително подложни на економски шокови“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Најнови случувања во северозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 25 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2034623.html, стр. 4. „Сириските жени имаат повисоки стапки на сиромаштија од мажите; тие се соочуваат со зголемен ризик од родово базирано насилство; и тие ја преземаат одговорноста да се грижат за своите деца и другите членови на семејството“; ООН жени, оп-ед: Ставете ги жените во центарот на сирискиот одговор на кризата (UN Women, Op-Ed: Put Women at the Centre of Syria Crisis Response), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/31eAduI. Види, исто така, ФФЕ, КОВИД-19 и жените во Сирија: Продлабочување на нееднаквостите (FES, COVID-19 and Women in Syria: Deepening Inequalities), јули 2020 година, https://bit.ly/33Bc9E3, стр. 2.

[416] „Се забележуваат значителни зголемувања на различните видови на родово базирано насилство, особено случаи на семејно насилство како што се силување во брак, физичко и емоционално насилство и одбивање на ресурси, на што се особено ранливи девојчиња и жени со попреченост и оние кои се бремени“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Најнови случувања во северозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 25 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2034623.html, стр. 3. Стравот од сексуално насилство може да ги спречи жените да пристапат до хуманитарна помош. Ограничувањата за движење и негативните механизми за справување „исто така влијаат на пристапот [на жените] до основната хуманитарна помош. Стравот од сексуално вознемирување и експлоатација со кој се соочуваат некои жени и деца на местата за дистрибуција на помошта во Сирија е причина тие да се чувствуваат толку небезбедно, што воопшто не одат“; „Хјуман апил“, Ризикувајќи смрт за породување (Human Appeal, Risking Death to Give Birth), 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030010.html, стр. 14.

[417] „Околу 22% од сириските домаќинства сега се предводени од жени; ова е зголемено за само 4% од пред конфликтот“; КЕР, „Ако не работиме, нема да јадеме“: Сирijките се соочуваат со зголемена несигурност во храната една деценија од почетокот на конфликтот (CARE, ‘If We Don't Work, We Don't Eat’: Syrian Women Face Mounting Food Insecurity a Decade into the Conflict), 25 февруари 2021 година, https://bit.ly/3sxSL4e, стр. 2. „Домаќинствата предводени од жени рапидно се зголемуваат поради широко распространетите и систематски апсења и исчезнувања на мажи и момчиња, пред сè од страна на провладини сили“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 64. „Непропорционалното убивање на цивили и [уништувањето на] здравствената инфраструктура значи дека милиони Сирijки се соочуваат со мрачна реалност. Порастот на домаќинства предводени од жени значи дека многумина се оптеретени со болката на вдовството, заедно со зголемената одговорност да дејствуваат како хранител и како примарен давател на грижа во нивните семејства“; „Хјуман апил“, Ризикувајќи смрт за породување (Human Appeal, Risking Death to Give Birth), 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030010.html, стр. 38. Види, исто така, ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 34; ВВИ, Родова анализа на северозападна Сирија (WVI, Northwest Syria Gender Analysis), 5 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026268.html; ЦОАИ, Зајакнување на жените: Увид за развојно програмирање во Сирија (COAR, The Business of Empowering Women: Insights for Development Programming in Syria), мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030991.html, стр. 3-4, 10; Светска банка, Мобилноста на раселените Сирijци (World Bank, The Mobility of Displaced Syrians), 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457751.html, стр. 13; „УНФПА“, ***Гласовите од Сирија***, 2020 година, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 13, 59; КЕР, Поддршка на отпорноста во Сирија: Искуството на жените со конфликтот и „новата нормалност“ (CARE, Supporting Resilience in Syria: Women’s Experience of the Conflict and the ‘New Normal’), февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025340.html, стр. 1, 4-5.

[418] „Многу Сирijци и хуманитарни актери велат дека стресот од конфликтот и менувањето на социо-економскиот статус кво и недостатокот на финансиска стабилност се водечка причина за зголемување [на] интерперсоналното насилство и сексуална експлоатација. Учесниците во фокус групите споделија дека веруваат дека причината за зголемениот конфликт во домаќинствата е тоа што сега жените се оние кои заработуваат пари. Покрај тоа,

насилство врз жените.[419]

Се известува дека жените за кои се претпоставува дека немаат „машки заштитник“ се во повисок ризик од експлоатација, родово-засновано насилство и сиромаштија.[420] Во подрачјата под *de facto* контрола на ХТШ и вооружените групи поврзани со СНА, соодветно, жените наводно во јавноста мора да бидат придружувани од близок машки роднина. Па затоа, жените без близок машки роднина се соочуваат со сериозно ограничување на нивната слобода на движењето и на пристапот до услугите и вработувањето.[421] Се известува дека разведените жени и вдовиците се соочуваат со стигматизација и дискриминација[422], а голем број немаат пристап до документите што им се потребни за да си ги заштитат своите права.[423]

клучните информатори рекоа дека слушнале, а некои виделе, и зголемување на интерперсоналното насилство поради промената на општествените норми и тоа што жените имаат поголема финансиска контрола, додека мажите се чувствуваат поограничени“; ВВИ, Родова анализа на северозападна Сирија (WVI, Northwest Syria Gender Analysis), 5 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026268.html, стр. 29, Види, исто така, стр. 7, 30-34. „(...) жените со исчезнати сопрузи или татковци честопати се соочуваат со економски тешкотии и социјално исклучување во отсуство на традиционална глава на домаќинството“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 8. Види, исто така, УНФПА, Гласовите од Сирија, 2020 година (UNFPA, Voices from Syria 2020), 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 59. Отсуството или неможноста за работа на машките членови на семејството значи дека: „Жените и девојчињата се принудени да работат. Следствено, жените и девојчињата се соочуваат со зголемен ризик од родово базирано насилство, како што се сексуална експлоатација и злоупотреба од страна на работодавците, одбивање на ресурси, можности или услуги, како што се образование или машки членови на семејството кои им ја одбиваат заработката од вработувањето“; УНФПА, Гласовите од Сирија, 2020 година (UNFPA, Voices from Syria 2020), 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 13, Види, исто така, стр. 26, 31-32, 39. Види, исто така, КЕР, Поддршка на отпорноста во Сирија: Искуството на жените со конфликтот и „новата нормалност“ (CARE, Supporting Resilience in Syria: Women’s Experience of the Conflict and the ‘New Normal’), февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025340.html, стр. 5-9.

[419] Види Дел III.А.9.

[420] УНФПА, Канцеларија за Сирија: Брзо ажурирање на хуманитарниот одговор за КОВИД-19 бр. 6 (UNFPA, Syria Country Office: COVID-19 Humanitarian Response Flash Update #6), 18 август 2020 година, https://bit.ly/3j7j50l; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Најнови случувања во северозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 26 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032419.html, стр. 2. Види, исто така, ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 34. Немажените жени може да имаат потешкотии да најдат работа што се смета соодветна за жени. „Пристапот на жените до платено вработување зависи од тоа каде се наоѓаат во Сирија, според истражувањето на хуманитарни организации, вклучително и CARE International, а ставовите варираат низ целата земја. Дури и во Дамаск, жените сè уште се борат со вкоренетиот сексизам. (...) жените честопати се под притисок да преземат работни места што се сметаат за женствени, како што се шиење или фризерство“; „Фајненшал тајмс“, Сè повеќе жени стануваат дел од работната сила поради недостатокот на мажи (Financial Times, Shortage of Men Sees More Syrian Women Enter Workforce), 25 јануари 2019 година, https://on.ft.com/31t0wO9.

[421] Види Дел III.А.9.д.

[422] „На разведените жени и вдовиците, како и на лицата со попреченост, често им е украдена помошта за храна.“ Покрај тоа, мултисекторската проценка на потребите покажа дека разведените жени најверојатно ќе бидат исклучени од примање хуманитарни услуги; „УНФПА“, *Гласовите од Сирија*, 2020 година, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 18, 21. „(…) девојчињата адолесценти во Идлиб честопати не се во можност да присуствуваат на местата за дистрибуција, бидејќи семејствата сметаат дека тоа е срамно, најмногу затоа што местата на дистрибуција се сметаат за средина во која доминираат мажите. (...) Вдовиците и разведените жени го покренаа прашањето за сексуална експлоатација на местата за дистрибуција“; КЕР, Брза родова анализа за северозападна Сирија (Идлиб и Алепо) (CARE, Rapid Gender Analysis North West Syria (Idleb and Aleppo)), февруари 2020 година, https://bit.ly/34wqDFO, стр. 27. За повеќе информации за стигматизацијата и ризиците од експлоатација на жени без машка поддршка, види Дел III.А.9.д.

[423]„Вдовиците/разведените жени се подложни на експлоатација поврзана со недостаток на документација за имот“; УНФПА, *Гласовите од Сирија*, 2020 година, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 45. Жените чии сопрузи исчезнале, но кои не поседуваат официјална документација со која се докажува исчезнувањето или смртта, не се во можност да бараат имотни права и наследство, или повторно да се омажат. „Смртта на многу мажи и момчиња остана недокументирана. Без официјална посмртница, жените не биле во можност да продолжат со правните аспекти на смртта, што, пак, ги попречува правата на наследство и старателство и строго ја ограничува слободата на движење, особено патувањето во странство со малолетни деца“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 64. Види, исто така, ЦОАИ, Сирија Апдејт, 23-29 октомври 2019 година (COAR, Syria Update, 23-29 октомври 2019 година), 29 октомври 2019 година, https://bit.ly/308IPBh. Недостатокот на документација генерално најсериозно ги погодува жените; „Д њу хјуманитаријан“, Кој ја плаќа цената за дефектниот систем за документација во Сирија? (The New Humanitarian, Who Pays the Price for Syria’s Broken Documentation System?), 3 август 2020

г) Деца

Децата и понатаму се меѓу оние кои се најтешко погодени од судирот.[424] Според Фондот за деца при Обединетите нации (УНИЦЕФ), најмалку 4.8 милиони деца се родија од почетокот на судирот.[425] Близу пет милиони деца имаат потреба од хуманитарна помош,[426] 2,5 милиони се внатрешно раселени,[427] 2,45 милиони се вон училиште,[428] и 500.000 деца помлади од пет години се хронично неухранети, особено на Североистокот и Северозападот на Сирија, каде што 1 на секои 3 деца страдаат од

година, http://www.ecoi.net/en/document/2035466.html.

[424] „Како што во 2021 година се одбележува десеттата година од сириската криза, децата остануваат во центарот на трагедијата. Тие подложат на постојани непријателства и смртоносна изложеност на неексплодирани воени направи и средства и зголемени инциденти на импровизирани експлозивни направи (ИЕД). Неексплодирани воени направи и средства и ИЕД напади сега се основната причина за децата жртви во Сирија“; УНИЦЕФ, Извештај на УНИЦЕФ за хуманитарната состојба во цела Сирија: јануари 2021 година, 1 март 2021 година, https://bit.ly/3b3FJW6. „Една генерација Сирijци е родена во време на војна. Како што сирискиот конфликт се доближува до една деценија, најмалку 3 милиони сириски деца на возраст под шест години не знаат за ништо друго освен конфликт. Децата и понатаму ужасно страдаат, соочувајќи се со траума што ќе влијае на нив во наредните години. (...) Воздушните напади и употребата на барелни бомби од страна на владините сили и неселективното гранатирање и нападите од импровизирани експлозивни направи од страна на вооружени групи, беа утврдени од ООН како главна причина за смрт и повреда кај сириските деца. Безброј деца се убиени како резултат на употреба на касетна муниција, термобарични бомби, импровизирана муниција, како што се барелни бомби и други експлозивни оружја“; АПВН, Влијанието на експлозивното оружје врз децата (AOAV, The Impact of Explosive Weapons on Children in Syria), 17 октомври 2020 година, https://bit.ly/3lVN1Of. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 54-61.

[425] УНИЦЕФ, Речиси 5 милиони деца родени за време на војна во Сирија, 1 милион родени како бегалци во соседните земји, 15 март 2020 година, https://uni.cf/3hakKls. Види, исто така, Дел II.В, II.Д и III.A.10.

[426] УНИЦЕФ, Извештај на УНИЦЕФ за хуманитарната состојба во цела Сирија: јануари 2021 година, 1 март 2021 година, https://bit.ly/3b3FJW6, стр. 1; ДВ, 5 милиони сиромашни сириски деца поради војната (DW, 5 Million Syrian Children in Need Due to War), 13 март 2020 година, https://bit.ly/3ggDPRJ.

[427] УНИЦЕФ, Извештај на УНИЦЕФ за хуманитарната состојба во цела Сирија: крај на годината, 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/3pBaYM7, стр. 1-2.

[428] Околу 2,45 милиони деца на возраст помеѓу 5 и 17 години не одат на училиште, а други 1,6 милиони се изложени на ризик да го напуштат училиштето. Врз пристапот до и квалитетот на образованието, меѓу другото, негативно влијаеа кумулативните ефекти на обемното уништување/оштетување на училиштата, окупација на училишта за воена употреба или за вдомување на внатрешно раселени лица (затворање на 2 од 5 училишта); контаминација со опасност од експлозија (училишта во 212 заедници); тековни напади врз училишта (542 напади во 2014-2019 година); недостиг на квалификуван образовен персонал (до 2018 година, околу 180,000 образовен персонал, вклучително и наставници, го напуштија образовниот систем); и сиромаштијата и зголемувањето на детскиот труд (пријавено од половина од населението како спречување или намалување на присуството во училиште); ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 18, 20, 33; УНИЦЕФ: Факти и бројки, јуни 2020 година, https://uni.cf/2OolshQ, стр. 2, 6. УНИЦЕФ смета дека бројот на оние кои не се во училиште „се зголемил во 2020 година поради влијанието на пандемијата со КОВИД-19, што го влоши нарушувањето на образованието во Сирија“; UNICEF, УНИЦЕФ, Извештај на УНИЦЕФ за хуманитарната состојба во цела Сирија: јануари 2021 година, 1 март 2021 година, https://bit.ly/3b3FJW6, стр. 2. „Седумдесет и девет проценти од наставниците во североисточниот регион на Сирија објавија дека нивните ученици го напуштиле училиштето за да работат и да можат да им помогнат на нивните семејства да преживеат“; „Ју-ен њуз“, Како што расте пандемијата, децата во Сирија се соочуваат со полоша реалност отколку во кој било момент на конфликтот, изјави официјален претставник на Меѓународната организација за помош пред Советот за безбедност (UN News, As Pandemic Rages on, Syria's Children Face Graver Reality than at any other Point of Conflict, International Aid Organization Official Tells Security Council), 25 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NGR99z. „Неодамнешната анализа на „Спасете ги децата“ откри дека околу две третини од децата во северна Сирија сега одат на училиште. Освен КОВИД-19, наставниците велат дека децата се отпишуваат поради зголемената сиромаштија“; ОЦХА, Заменик-тенерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок: Брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната состојба во Сирија, 16 декември 2020 година, https://bit.ly/3nx2hlK, стр. 1. Две третини од децата одат во јавни училишта, каде што има „недостаток на основни материјали за предавање и учење, небезбедни простори и учители кои не се обучени за решавање на предизвиците на учење кај децата погодени од психоемоционален стрес или траума“; No Lost Generation, The Syria Crisis: No Lost Generation Advocacy Brief, јуни 2020 година, https://bit.ly/2ZGGChs, стр. 2. Види, исто така, ГСОН/СБОН, Деца и вооружен конфликт (UNGA/UNSC, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 177-178. За нападите врз училиштата од страна на владините сили и други актери, види Дел II.Д.

заостанување во растот.[429] За голем број деца се известува дека се тешко трауматизирани.[430]

д) Лица со повреди и попречености

Лицата со повреди и попречености, вклучително и оние кои се стекнале со повреда или попреченост како последица на судирот,[431] се особено погодени од слабите или непостојните здравствени услуги, вклучително и за менталното здравје, и често пати се соочуваат со сериозни потешкотии во остварувањето на основните потреби.[432] Можно е да се соочуваат и социјална дискриминација и

[429] „Повеќе од половина милион деца под пет годишна возраст во Сирија страдаат од запирање на нибниот развој како резултат на хронична неухранетост (...). Стравуваме дека оваа бројка ќе се зголеми. Овие проблеми се видливи во многу делови на земјата, но ситуацијата е особено лоша на северозапад и североисток, каде што податоците за набљудување на исхраната покажуваат дека секое трето лице во некои подрачја страдаат од запирање на нивниот развој“; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок, брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната ситуација во Сирија, 25 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aXU2vg, стр. 2. На северозапад, „состојбата со исхраната (...) беше далеку полоша во 2020 година отколку во 2019 година. Случаите со тешка и умерена акутна неухранетост кај деца на возраст од 6-59 месеци се зголемија за над 70 проценти и 38 проценти, соодветно, во 2020 година во споредба со претходната година. Слично на тоа, распространетоста на прокси-хроничната неухранетост (запирање на нивниот развој) во декември 2020 година се зголеми за 2 проценти во споредба со истиот период од претходната година, што влијае на една третина од децата на возраст од 6-59 месеци“; ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 24 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 24), 26 јануари 2021 година, https://bit.ly/3ubmCB6, стр. 5. Види, исто така, „Ју-ен њуз“, Како што расте пандемијата, децата во Сирија се соочуваат со полоша реалност отколку во кој било момент на конфликтот, изјави официјален претставник на Меѓународната организација за помош пред Советот за безбедност (UN News, As Pandemic Rages on, Syria’s Children Face Graver Reality than at any other Point of Conflict, International Aid Organization Official Tells Security Council), 25 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NGR99z; „Д њу хјуманитаријан“, „Итноста“ на детскиот глад во сирискиот Идлиб (The New Humanitarian, Inside the Childhood Hunger ‘Emergency’ in Syria’s Idlib), 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/321T2S8; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 6; АПВН, Експлозивно насилство и неговото влијание врз неисхранетоста во Сирија (AOAV, Explosive Violence and Its Impact on Malnutrition in Syria), 4 март 2020 година, https://bit.ly/39wCG6c.

[430] „27% од домаќинствата пријавуваат дека децата покажуваат знаци на психолошка вознемиреност – речиси двојно поголема од таа во 2020 година (14%)“; ОЦХА, Сириската Арапска Република: Резиме на потребите и одговорите за 2021 година (OCHA, Syrian Arab Republic: 2021 Needs and Response Summary), 22 февруари 2021 година, https://bit.ly/3shgULZ, стр. 4. „Менталното здравје на многу сириски деца било, и ќе остане, длабоко погодено од бруталноста на конфликтот“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 60. „Како резултат на повеќекратно изложување на насилство и несигурност, децата покажуваат знаци на траума, вклучително и психолошки нарушувања и однесувања, како и хроничен замор и акутен стрес“; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 3, и види, исто така, став 74. Види, исто така, „Сејв д чилдрен“, „Анксиозност, панични напади“ меѓу раселените Сирijци ги истакнуваат критичните празнини во поддршката за ментално здравје (Save the Children, ‘Anxiety, Panic Attacks’ among Displaced Syrians Highlight Critical Gaps in Mental Health Support), 24 јуни 2020 година, https://bit.ly/2Bx7A1O; МКС, Децата во Идлиб страдаат од неверојатни нивоа на емоционална вознемиреност, вели МКС (IRC, Children in Idlib Suffering from Staggering Levels of Emotional Distress, Says IRC), 5 март 2020 година, https://bit.ly/2NfO0cK.

[431] „Повеќе од една третина од раселените домаќинства се предводени од член со попреченост, што значително влијае на можноста на домаќинството да обезбеди доволно економски ресурси“; iMMAP / ДФС, Анализа на состојбата со КОВИД-19: Најнови вести бр. 4 (iMMAP / DFS, COVID-19 Situation Analysis: Update #4), 5 февруари 2021 година, https://bit.ly/3uwfWh4, стр. 19. Според наодите од истражувањето на национално ниво за домаќинствата спроведено од Програмата за проценка на хуманитарните потреби (ХНАП, заедничка иницијатива за проценка со ООН) во јуни 2019 година, 3,7 милиони луѓе, или 27% од вкупната популација над возраст од 12 години, имаат попреченост. Рурален Дамаск има најголема стапка на попреченост (32%). За 52% од домаќинствата беше откриено дека имаат член со попреченост (на возраст над 12 години), од кои речиси половина (46%) имаат двајца или повеќе членови со попреченост; ППХП, Попреченост: Распространетост и влијание (HNAP, Disability: Prevalence and Impact), јануари 2020 година, https://bit.ly/2U4jNCi, стр. 5, 6, 11, 13. Види, исто така, ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 34.

[432] Според ХНАП, 62% од лицата со попреченост се без работа, во споредба со 48% од оние без попреченост. 20% од жените кои живеат со попреченост се вдовици, што е значително повисоко од мажите (5%) и жените без попреченост (4%). „Мнозинството на домаќинствата низ Сирија пријавија дека нивните тековни месечни примања не им дозволуваат доволно да ги задоволат нивните основни потреби. Недостатокот на приходите се зголемува со кумулативното присуство на лица со попреченост“; ППХП, Попреченост: Распространетост и влијание (HNAP, Disability: Prevalence and Impact), јануари 2020 година, https://bit.ly/2U4jNCi, стр. 10, 18, 20. Види, исто така, ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 34. „Додека учесниците во камповите и руралните средини забележаа дека помошта често им е достапна на најранливите лица (на пример, вдовици, лица со

изопштување.[433] Децата со попреченост помалку е веројатно да посетуваат формално образование во споредба со врсниците кои немаат попреченост,[434] и се во поголем ризик од запоставување и дискриминација, како во домот така и во заедницата.[435]

ѓ) Палестинските бегалци

Како резултат на долгорочното и обновеното раселување,[436] губитокот на средствата и економските можности, и масивното разрушување на станбените зони,[437] палестинските бегалци во Сирија се *„ранливи во крајност“*.[438] Огромното мнозинство од палестинските бегалци, вклучително и голем број домаќинства предводени од жените живеат во апсолутна сиромаштија, и зависта од хуманитарната

попреченост), тоа често не беше случајот во урбаните подрачја“; „КЕР интернешнал“, Разбирање на отпорноста: Перспективи од Сиријците (CARE International, Understanding Resilience: Perspectives from Syrians), 26 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025513.html. Види, исто така, РИЧ, Фокус на ПХПС, ВРЛ во заедниците домаќини: мај 2020 година (REACH, Northeast Syria HSOS Zoom-In, IDPs in Host Communities: May 2020), 1 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032518.html, стр. 2.

[433] „Искуството на децата со попреченост е честопати маргинализација и онеспособување, бидејќи многумина [водат] изолирани животи и се борат против стигмата, дискриминацијата и социјалното исклучување“; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 33. “(…) околу 1,5 милиони луѓе претрпеле попреченост како резултат на војната и сега се соочуваат со социјална стигма и исклучување“; СБОН, Лицата со попреченост се соочуваат со исклучување, психосоцијални предизвици во Сирија, изјави висок претставник за хуманитарни прашања пред Советот за безбедност (UNSC, Persons with Disabilities Face Exclusion, Psychosocial Challenges in Syria, Senior Humanitarian Affairs Official Tells Security Council), SC/13792, 24 април 2019 година, https://bit.ly/31mqsuQ. Според Фахез Ораби, сириски лекар кој работи од Турција, „многу Сиријци со попреченост, исто така, страдаат од стигма и исклучување во рамките на нивните заедници, покрај ефектите од војната“; ВОА, Жртвите со попреченост се најранливи поради сириската војна (VOA, Disabled Victims Are Syrian War's Most Vulnerable), 15 март 2019 година, https://bit.ly/32aQRdW. „Многу родители не би сакале нивното дете да биде во иста училница со дете со попреченост, бидејќи се плашат дека тоа ќе му наштети на образованието на нивното дете. Општеството може да ги обвини родителите на деца со попреченост, а Сиријците може да веруваат дека попреченоста е резултат на гревовите на родителите. Луѓето со попреченост известуваат дека се соочуваат со високо ниво на осуда кога сами излегуваат во јавност“; Сервисен центар за националности и Совет за развојни попречености во Пенсилванија, Грижа за здравјето на бегалците и имигрантите со попреченост: Сирија (Nationalities Service Center and Pennsylvania Developmental Disabilities Council, Caring for the Health of Refugees and Immigrants with Disabilities: Syria, 2019 година, https://bit.ly/31kNTEt.

[434] „16 проценти од децата на возраст меѓу 12 и 17 години имаат попреченост. Од оние со попреченост, 56 проценти не посетуваат формално образование во споредба со 23 проценти од оние без попреченост. Бројките на отсуство се зголемуваат за 58 проценти за внатрешно раселените лица со попреченост наспроти 33 проценти од раселените лица без попреченост; 65 за повратниците, во споредба со 27 од оние без попреченост; и 55 наспорти 19 проценти од оние без попреченост во населенијата со жители“; ППХП, Попреченост: Распространетост и влијание (HNAP, Disability: Prevalence and Impact), јануари 2020 година, https://bit.ly/2U4jNCi, стр. 16. Види, исто така, No Lost Generation, The Syria Crisis: No Lost Generation Advocacy Brief, јуни 2020 година, https://bit.ly/2ZGGChs, стр. 2, 5.

[435] „Сејв д чилдрен“, Патеки до психосоцијална безбедност за раселените деца и адолесценти во Сирија (Save the Children, Psychosocial Safety: Pathways to Psychosocial Safety for Syria's Displaced Children and Adolescents), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/3dJHpCi, стр. 17. Види, исто така, Дел III.A.10:

[436] Види Дел II.Г.1.

[437] Според УНРВА, на повеќе од 180,000 Палестинци регистрирани со УНРВА, домовите им биле уништени или сериозно оштетени поради конфликтот. Камповите за бегалци Јармук, Еин Ел Тал (гувернорат Алепо) и Дера, каде претходно живееше над 30% од палестинското бегалско население во Сирија, претрпеа големи уништувања. Многу инсталации на УНРВА, вклучувајќи 40% од училиштата и 29% од здравствените клиники, се неупотребливи поради оштетување или уништување; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 34; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија (UNRWA, 2020 Syria Regional Crisis Emergency Appeal), 31 јануари 2020 година, https://bit.ly/2Sf4eFc, стр. 2, 5, 6, 19. „Друга необјавена студија заснована врз ставовите на Палестинските бегалци од Сирија откри дека повеќе од 70% од испитаниците изјавиле дека нивниот имот во Сирија бил уништен, оштетен или станал непогоден за живеење“; Заеднички извештај на невладините агенции, Во непознатото (Joint Agency NGO Report, Into the Unknown), јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 17. Поради широко распространетата штета и уништување на домовите во камповите и населените места, многу бегалци се принудени да изнајмуваат станови, честопати по високи цени; МИА, „Сиромаштија насекаде“: Палестинците во Сирија живеат во очајни услови (MEE, ‘Poverty Everywhere’: Palestinians in Syria Living in Desperate Conditions), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/2TUZvdd.

[438] УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 3.

помош.[439] Сериозниот финансиски дефицит на УНРВА,[440] претставува закана по одржливоста на операциите и го ограничува итното делување во Сирија, вклучително и износот на готовинска помош што им се дава на корисниците.[441] Во 2020 година, сè полошите економски услови[442] и пандемијата на

---

[439] „Во Сирија, долготрајниот конфликт остави 91 процент од 438,000 палестински бегалци за кои се проценува дека ќе останат во земјата во апсолутна сиромаштија (...). Бидејќи повеќе од 91 процент од палестинските бегалци во Сирија живеат под границата на сиромаштија, драстичното губење на куповната моќ за време на оваа економска криза ги обнови стравувањата за задоволување на основните потреби, особено на храната. (...) Во рамките на овој предизвикувачки контекст, хуманитарната помош обезбедена од УНРВА сè уште претставува спас за огромното мнозинство палестински бегалци и се очекува да се зголеми зависноста од Агенцијата“; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 7, 11, 12. „(…) истражувањето на УНРВА спроведено во 2017/18 година покажа дека 74 проценти од палестинските бегалци живеат на помалку од 2 УСД на ден, што се искачува на 91 процент без парична помош обезбедена од УНРВА. Едно од четири семејства се предводени од жени, а едно од пет се предводени од постаро лице. Овие групи во голема мера зависат од хуманитарна помош без средства за остварување приходи. Меѓу вработените, речиси половина немаат фиксен приход и зависат на дневно платена или непостојана работа во неформалната економија“; УНРВА, Ажуриран итен апел на УНРВА за одговор на КОВИД-19: март – јули 2020 година (UNRWA, Updated UNRWA Flash Appeal for the Covid-19 Response: March - July 2020), 8 мај 2020 година, https://bit.ly/30VPAsu, стр. 7. Види, исто така, АГПС, Палестинските бегалци во камповите за раселување во северна Сирија се борат за опстанок (AGPS, Palestinian Refugees in Northern Syria Displacement Camps Struggling for Survival), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/3b9rUVW; АГПС, Кампот Ал Саида Зејнаб за палестински бегалци се бори со ужасни услови (AGPS, AlSayeda Zeinab Camp for Palestinian Refugees Grappling with Dire Conditions), 4 јануари 2021 година, http://bit.ly/3bTXRAN.

[440] „УНРВА се соочува со зголемена побарувачка на услуги што произлегуваат од растот на бројот на регистрирани палестински бегалци, степенот на нивната ранливост и нивната зголемена сиромаштија. УНРВА е речиси целосно финансирана од доброволни прилози, а финансиската поддршка е надмината од растот на потребите. Како резултат на тоа, буџетот на програмата УНРВА, кој поддржува испорака на основни суштински услуги, работи со голем недостаток“; УНРВА, УНРВА издаде итен повик за хуманитарна помош поради недостаток на крајот на годината; платите на 28,000 вработени во ризик, се надеваат дека ќе избегнат суспензија на основните услуги (UNRWA, UNRWA Issues Emergency Call for Humanitarian Assistance amid End-of-Year Shortfall; Salaries of 28,000 Staff at Risk, Hopes to Avoid Suspension of Essential Services), 9 ноември 2020 година, http://bit.ly/3hjYWUX. Види, исто така, АП, Шефот на УНРВА предупредува дека финансиската криза влијае врз услугите (AP, UNRWA Boss Warns of Financial Crisis Impacting Services), 19 септември 2020 година, http://bit.ly/3aAHRVk.

[441] „Заради ограниченото финансирање, Агенцијата мораше да ја намали вредноста на паричниот трансфер што им беше обезбеден на палестинските бегалци во Сирија, со негативни последици врз нивната способност да ги обезбедат своите основни потреби“; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTbIVB, стр. 9. „Заради досега невидената финансиска криза на Агенцијата, критичните здравствени услуги, како оние што им беа дадени на вратените палестински бегалци во Јармук, сега се загрозени“; УНРВА, Мобилната здравствена клиника на УНРВА носи знак на надеж во разурнатиот камп Јармук (UNRWA, UNRWA Mobile Health Clinic Brings a Sign of Hope to the Devastated Yarmouk Camp), 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3bh1IJh. „За време на периодот на известување [првата половина на 2020 година], палестинските бегалци кои спаѓаат во најранливите категории добија по 14 УСД по лице месечно, наместо планираните 28 УСД по лице месечно, додека остатокот од населението кое беше квалификувано за помош, доби сума од 11 УСД по лице месечно, наместо 14 УСД“; УНРВА, Извештај за напредок на итниот апел за регионална кризна ситуација во Сирија (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal Progress Report), 4 јануари 2021 година, https://bit.ly/2LutDes, стр. 10. „Сирија ги доживува почетоците на акутна економска криза поткрепена со валута во слободен пад, што речиси сигурно ги влоши работите за стотици илјади палестински бегалци кои сè уште живеат во Сирија“; МИА, „Сиромаштија насекаде“: Палестинците во Сирија живеат во очајни услови (MEE, ‘Poverty Everywhere’: Palestinians in Syria Living in Desperate Conditions), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/2TUZvdd. Финансирањето за итни активности на УНРВА во Сирија останува несигурно. На 31 декември 2020 година, само 66,2 милиони УСД беа ветени или добиени од донатори и партнери, што претставува 31,1% од вкупните побарувања од 218,8 милиони УСД; УНРВА, Сирија: Хуманитарна слика, декември 2020 година (UNRWA, Syria: Humanitarian Snapshot, December 2020), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/39KmBMi. Барањата за финансирање на УНРВА за 2021 година изнесуваат 318 милиони УСД, без примено финансирање за време на пишувањето; УНРВА, Криза во Сирија: Барања за финансирање (UNRWA, Syria Crisis: Funding Requirements), пристапено на 1 март 2021 година, http://www.unrwa.org/syria-crisis.

[442] „Социо-економските услови на палестинските бегалци во Сирија се влошуваат, како резултат на постојаната економска криза и амортизација на сириската фунта, во комбинација со влијанијата на карантинот и другите мерки наметнати за да се ограничи ширењето на КОВИД-19“; УНРВА, Извештај за ажурираниот итен апел на УНРВА за одговор на КОВИД-19 (UNRWA, UNRWA Flash Appeal for the COVID-19 Response Report), 19 ноември 2020 година, https://bit.ly/3azd0sv, стр. 9. Види, исто така, АГПС, Палестинските бегалци страдаат од економски тешкотии во Сирија (AGPS, Palestinian Refugees Suffer Economic Hardship in Syria), 21 јануари 2020 година, https://bit.ly/2YHamcw. Пристапот на палестинските бегалци до можности за создавање приход и вработување во Сирија останува ограничен: „Повеќето бегалци кои ги служи УНРВА живеат под границата на сиромаштија и немаат безбедносна мрежа потребна за апсорбирање на финансиските и медицинските шокови создадени од пандемијата

КОВИД-19 само ја влошија постојната ранливост на палестинските бегалци,[443] и УНРВА очекува *„семејствата сè повеќе да прибегнуваат кон негативни механизми за справување, вклучително и рано стапување во брак и детски труд“*.[444] Постои загриженост и за зголеменото напуштање на училиштата и за насилство во домовите.[445] Пристапот на палестинските бегалци до можности за приходување и вработување во Сирија и понатаму е ограничен, особено како последица на пандемијата на КОВИД-19 и сегашната економска состојба.[446]

со КОВИД-19. Тие сега се соочуваат со разорни последици на нивната физичка, социјална и економска благосостојба“; УНРВА, УНРВА воведе нов итен апел од 93,4 УСД за коронавирусот за палестинските бегалци (UNRWA, UNRWA Launches New Coronavirus US$ 93.4 Million Emergency Appeal for Palestine Refugees), 8 мај 2020 година, https://bit.ly/2BTeqiq. Види, исто така, Дел II.Ѓ.1.

[443] „Карантинот и другите рестриктивни мерки за ограничување на ширењето на КОВИД-19 дополнително го ограничија пристапот до средства за живот и вработување, особено за оние кои зависат од неформална работа. (...) Ранливоста на палестинските беглаци во Сирија се зголемува. Во јули 2020, УНРВА го процени социо-економското влијание на КОВИД-19 врз палестинските бегалци во Сирија и откри дека речиси 80 проценти го намалиле бројот на оброци или количината на храна што ја консумирале, а над 90 проценти консумирале храна што е поевтина и/или со помала нутритивна вредност, од март 2020 година; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 7. „Тешкотиите [на палестинските бегалци] експоненцијално се влошија со воведувањето санкции и брзото ширење на КОВИД-19 во бегалските заедници. Нивната отпорност е речиси при крај“; УНРВА, Генералниот комесар на УНРВА во официјална посета на Сирија, ги разгледува масовните хуманитарни потреби на палестинските бегалци (UNRWA, UNRWA Commissioner-General Makes Official Visit to Syria, Reviews Palestine Refugee Massive Humanitarian Needs), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/2U82nU6. „Огромното мнозинство од палестинските бегалци живеат во пренатрупани кампови или се ВРЛ и се особено ранливи на влијанието на КОВИД-19“; УНРВА, Апел на УНРВА за КОВИД-19, август – декември 2020 година (UNRWA, UNRWA COVID-19 Appeal August - December 2020), 2 септември 2020 година, https://bit.ly/2SCZEkQ, стр. 13. Види, исто така, АГПС, Жителите на кампот Ал Хусанија за палестински бегалци загрижени за вториот бран на коронавирусот (AGPS, Residents of AlHusaniya Camp for Palestinian Refugees Concerned over 2nd Coronavirus Wave), 29 декември 2020 година, http://bit.ly/3uODP3i; АГПС, Стравувањата растат поради зголемениот број на случаи на коронавирус во кампот за бегалци Кан Ешије (AGPS, Fears Mount over Increasing Coronavirus Cases in Khan Eshieh Refugee Camp), 24 декември 2020 година, http://bit.ly/3q8wNTE; АГПС, Состојбата на Палестинците во Сирија е влошена со појавата на коронавирусот, недостиг на лекови (AGPS, Situation of Palestinians of Syria Exacerbated by Coronavirus Outbreak, Medicine Dearth), 29 август 2020 година, https://bit.ly/3c0rNej.

[444] УНРВА, Неделно ажурирање за КОВИД-19, 8 – 21 јуни 2020 година (UNRWA, COVID-19 Weekly Update 8 - 21 June 2020), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/316Gfxr, стр. 14. „Усвојувањето на негативни стратегии за справување од страна на палестинските бегалци веќе беше причина за загриженост во 2020 година. Се очекува ранливоста на палестинските бегалци дополнително да се зголеми поради КОВИД-19 и сегашната економска состојба. Жените кои се глави на домаќинството, деца кои се без придружба или разделени, постари лица и лица со попреченост се изложени на особен ризик да паднат во понатамошна сиромаштија и експлоатација“; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 22. „Поради сериозните празнини во заштитата, децата беа принудени да го напуштат училиштето и да се приклучат на вооружени групи за да им обезбедат храна на своите прегладнети семејства. Стотици семејства имаа жени како единствени хранители; а во неколку други случаи, забележани се момчиња и девојчиња како питачат на улица за неколку фунти“; АГПС, 91% од палестинските бегалски семејства во Сирија страдаат од екстремна сиромаштија (AGPS, 91% of Palestinian Refugee Families in Syria Suffer Extreme Poverty), 19 февруари 2021 година, http://bit.ly/3dHhizz. Достапни се само ограничени услуги за РБН и заштита на деца во Сирија. Преживеаните и понатаму се соочуваат со стигма и случаите остануваат недоволно пријавени. Понатаму, достапноста на услуги за правна помош на палестинските бегалци во Сирија останува ограничена; УНРВА, декември 2020 година. Види, исто така, Дел III.A.9 и III.A.10.

[445] „Бегалците пријавуваат зголемени закани за заштита во Сирија од почетокот на пандемијата со КОВИД-19. Според истражувањето на УНРВА за социо-економското влијание на КОВИД-19 врз палестинските бегалци во Сирија, (...) речиси 50 проценти од палестинските бегалски домаќинства укажаа на зголемено ниво на родово базирано насилство. Во случаите со родово базирано насилство пријавени во УНРВА од првиот до третиот квартал на 2020 година, 87 проценти беа жени и девојчиња, а бројките се зголемија во вториот и третиот квартал како што се прошири КОВИД-19“; УНРВА, Итен апел за регионална криза во Сирија за 2021 година (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 12. „Екстремната сиромаштија, детскиот труд и присилното исчезнување се меѓу факторите што доведоа до зголемување на напуштањето на училиштата меѓу жителите на кампот [во Јарамана во рурален Дамаск]“; АГПС, Расте бројот на деца кои го напуштаат училиштето во камповите за раселување за Палестинци во Сирија (AGPS, School Dropouts on the Rise among Palestinians in Syria Displacement Camp), 6 февруари 2021 година, http://bit.ly/37LFMUw. Види, исто така, АГПС, Стапките на деца кои го напуштаат училиштето растат во кампот Ал Неираб за палестински бегалци (AGPS, School Drop-Out Rates Getting Higher in AlNeirab Camp for Palestinian Refugees), 23 јули 2020 година, https://bit.ly/3kajPmK; и Дел III.A.10.

[446] „Повеќето бегалци кои ги служи УНРВА живеат под границата на сиромаштија и немаат безбедносна мрежа

3) Хуманитарен пристап

И покрај подобрувањата во хуманитарниот пристап во некои подрачја во Сирија,[447] несигурноста поради тековните непријателства и контаминацијата со експлозивни средства, административните пречки, ограничувањата поради пандемијата на КОВИД-19 и дефицитот на ресурсите и понатаму претставува предизвик за одржливо доставување на помошта.[448] И за хуманитарните актери се известува дека се соочуваат со предизвици при испорачување на помошта во подрачјата под владина контрола.[449] Безбедносните ризици за хуманитарните работници сè уште се високи, особено на

потребна за апсорбирање на финансиските и медицинските шокови создадени од пандемијата со КОВИД-19. Тие сега се соочуваат со разорни последици по нивната физичка, социјална и економска благосостојба"; УНРВА, УНРВА воведе нов итен апел од 93,4 УСД за коронавирусот за палестинските бегалци (UNRWA, UNRWA Launches New Coronavirus US$ 93.4 Million Emergency Appeal for Palestine Refugees), 8 мај 2020 година, https://bit.ly/2BTeqiq. Види, исто така, Дел II.Ѓ.1.

[447] И покрај континуираните предизвици во некои подрачја на Сирија, хуманитарниот пристап и присуството малку се подобрија во 2019 година. Подрачјата под владина контрола се нормално достапни за хуманитарните актери, освен неколку ослободени подрачја како што се северна Сирија и Источна Гута, каде што административните ограничувања и постојаната несигурност го попречуваат пристапот. Сепак, пристапот останува ограничен на Северозапад поради несигурност и поместување на фронтовите. На североисток, главните предизвици за хуманитарен пристап се ограничувањата за пристап долж делови на турската граница и намалениот капацитет за испорака поради затворањето на граничниот премин Ал Јарубија во гуверноратот Хасакех; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 33.

[448] „Сејв д чилдрен" и други, Намалениот хуманитарен пристап го попречува одговорот на зголемените случаи на КОВИД-19 и суровите ефекти на зимата во северна Сирија сред недостаток на помош (Save the Children et al., Reduced Humanitarian Access Impedes Response to Rising Cases of COVID-19 and the Harsh Effects of Winter in Northern Syria amid Aid Shortages), 29 јануари 2021 година, https://bit.ly/3aJ25fw; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 32-47; „Ју-ен њуз", „Неверојатно тешка" зима ги чека Сирijците, итно е потребна поголема помош (UN News, 'Incredibly Hard' Winter Beckons for Syrians, more Assistance Urgently Needed), 25 ноември 2020 година, http://bit.ly/3r56orn; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 42-43 МКЦК, Сирија: Како што гриза економската криза, недостатокот на хуманитарен приста чини животи секој ден (ICRC, Syria: As Economic Crisis Bites, Lack of Humanitarian Access Costs Lives Every Day), 30 јуни 2020 година, https://bit.ly/2W4KpmO. „Влијанијата на едностраните санкции дополнително ја ослабнаа можноста на хуманитарните актери да достават помош, како резултат на зголемените цени и намалување на достапноста на клучните производи на локалните пазари и прекумерната усогласеност"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 42. На северозапад, „Дневните борбени дејствија и артилериското гранатирање долж патот М4 во Идлиб и околните подрачја доведоа до привремено прекинување на неколку програми за заштита и зголемување на ужасните состојби во веќе недоволно заштитените подрачја"; ОЦХА, Најнови случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 24 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 24), 26 јануари 2021 година, https://bit.ly/3aYZ6PY, стр. 8.

[449] „Во подрачјата под контрола на владата, заедниците и енклавите до кои сè уште е тешко да се пристапи, како резултат на административни и безбедносни одобренија, беа Шафунија, мајдаа и Кафр Батна во Источна Гута и Бајт Џин и Мазраат Бајт Џин во западен Риф Димашк. Во јужниот дел од земјата, несигурноста и административните ограничувања продолжија да го спречуваат одржливиот пристап до подрачјата порано контролирани од недржавни вооружени групи, особено во населбата Дара ал Балад во градот Дара, во Карак ал Шарки во гуверноратот Дара и во делови на западна Дара и Кунајтира"; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 34. „Како што економијата продолжува да пропаѓа, режимот манипулира со недостижни ресурси за политички цели, наградувајќи ги оние кои ги смета за лојални. Оние кои се сметаат за нелојални навлегоа во економската криза во поголема состојба на несигурност за храна и сиромаштија". Исто така: „Во подрачјата под контрола на режимот, невладините организации се принудени да се справат со корумпираниот режим, воените услови и нервозните донатори кои не сакаат да бидат воочени дека придонесуваат за проекти за реконструкција извршени под режимот на Асад"; ЦГП, Економска криза во Сирија (CGP, Syria's Economic Meltdown), јуни 2020 година, https://bit.ly/2HTOwhn, стр. 7-8. НРЦ и Оксфам пријавија тешкотии при добивање одобренија од владата за одредени програми или проекти во подрачјата што ги држи владата, достигнување одредени маргинализирани заедници и извршување на одредени услуги. Тие заклучуваат дека „речиси е невозможно да се добие пристап до активности што се сметаат дека се од помал стратешки интерес од нејзиниот национален партнер, Сирија Траст"; Оксфам / НСБ, Тешки лекции: Давање помош во подрачјата држени од владата во Сирија (Oxfam / NRC, Hard Lessons: Delivering Assistance in Government-Held Areas of Syria), 15 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2033934.html, стр. 9. „Правната и политичката рамка за хуманитарна помош што ја создаде Дамаск гарантира – во подрачјата што ги контролира – дека режимот ќе го има последниот збор за одлуките за тоа каде ќе се распореди меѓународната помош, од кого и во чија корист"; СВП, Реконструкција во

Северозападот на земјата, вклучително и како резултат на непријателствата, воздушните бомбардирања, нападите со ИЕУ, произволните апсења и киднапирање.[450]

Во јули 2020 година Советот за безбедност на ОН донесе резолуција со која се продолжи прекуграничното испорачување на хуманитарната помош за една година, но при тоа се намали бројот на пристапните пунктови, од два на само еден граничен премин со Турција.[451] Последнава одлука, заедно со претходното намалување од четири на два гранични премини во јануари 2020 година, ја погоди хуманитарната интервенција.[452]

Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки (SWP, Reconstruction in Syria: Challenges and Policy Options for the EU and Its Member States), јули 2020 година, https://bit.ly/3f3P7Yo, стр. 5.

[450] „Обединетите нации документираа најмалку 14 случаи на хуманитарни работници кои биле убиени во северозападна Сирија во последните 14 месеци како резултат на воздушни напади, гранатирање, автомобил бомби и други импровизирани експлозивни направи. Со просек од еден хуманитарен работник убиен на секои 30 дена, ова ја прави северозападна Сирија едно од најопасните места во светот за хуманитарни работници"; Канцеларијата на заменик-регионалниот хуманитарен координатор за кризата во Сирија, изјава на Марк Катс, заменик-регионален хуманитарен координатор за кризата во Сирија за убиството на хуманитарен работник во северозападна Сирија, 17 февруари 2021 година, https://bit.ly/2ZDdqHE. Види, исто така, Размена на хуманитарни податоци, работник за помош УКУ (убиен, киднапиран или уапсен) (Humanitarian Data Exchange, Aid Worker KKA (Killed, Kidnapped or Arrested)), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2HbLeWd; Aid Worker Security, Security Incident Data: Syria, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3keNZoc; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 50-52; „Д гардијан", Сирија е најсмртоносното место за помошници сред глобален пораст на нападите од 30% - Извештај (The Guardian, Syria Deadliest Place to Be an Aid Worker, Amid Global 30% Rise in Attacks – Report), 19 август 2020 година, https://bit.ly/3ldWVLD; „Ал џазира", Британски хуманитарен работник во Сирија држен „во изолација" по киднапирањето (Al Jazeera, British Aid Worker in Syria Held 'Incommunicado' after Abduction), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/3iNkwBu; „Вашингтон пост", Додека цивили страдаат во сириската провинција Идлиб, смртта и раселувањето им се прикрадува и на работниците за помош (Washington Post, As Civilians Suffer in Syria's Idlib Province, Death and Displacement Stalk Aid Workers, Too), 19 февруари 2020 година, https://wapo.st/3edNSFN. За таргетирањето на хуманитарни работници од страните на конфликтот, види, исто така, Дел III.A.1, 4, 5, 6 и 12.

[451] „Д гардијан", ООН ја рестартира прекуграничната помош за Сирија, но само со една пристапна точка (The Guardian, UN Restarts Syria Cross-Border Aid but with Only One Access Point), 12 јули 2020 година, https://bit.ly/3gUflxQ; „Ју-ен њуз", Советот за безбедност ја продолжува прекуграничната спасувачка помош за Сирија за уште една година (UN News, Security Council Extends for One Year, Lifesaving Cross-Border Aid to Syria), 11 јули 2020 година, https://bit.ly/2OlTD9K.

[452] Во февруари 2021 година, 22 невладини организации потпишаа заедничко писмо во кое се наведува дека преминот Баб Ал Хава е „под огромен притисок" и дека отстранувањето на единствениот премин во североистокот „придонесе за празнини во обезбедувањето помош, финансирањето и пристапот до залихи на населението во североистокот, вклучувајќи основни лекови и комплети за тестирање за КОВИД-19. Состојбата може само да се влоши"; „Сејв д чилдрен" и други, Намалениот хуманитарен пристап го попречува одговорот на зголемените случаи на КОВИД-19 и суровите ефекти на зимата во северна Сирија сред недостаток на помош (Save the Children et al., Reduced Humanitarian Access Impedes Response to Rising Cases of COVID-19 and the Harsh Effects of Winter in Northern Syria amid Aid Shortages), 29 јануари 2021 година, https://bit.ly/3aJ25fw. „Невладините организации (НГО) кои работат прекугранично, исто така, објавија дека влијанието на отстранувањето на овластувањето Баб ал Салам веќе било очигледно [до август 2020 година], во однос на зголемено време, трошоци, сложеност и ризици од обезбедување помош во делови на северозапад"; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 20 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036556.html, став 8. Види, исто така, СБОН, Ограничениот прекуграничен пристап во северозападна Сирија им отежнува на хуманитарците да стигнат до многумината на кои им е потребна помош, изјави работник за помош на Советот за безбедност (UNSC, Limited Cross-Border Access into North-West Syria Placing Strain on Humanitarians to Reach Many in Need, Aid Worker Tells Security Council), 29 јули 2020 година, SC/14268, https://bit.ly/30y1acz; КЕР интернешнал, Советот за безбедност на ООН дополнително ќе го ограничи хуманитарниот пристап до северозападна Сирија (CARE International, UN Security Council to Further Restrict Humanitarian Access to Northwest Syria), 12 јули 2020 година, https://bit.ly/3iV4fdT. Намалувањето од јануари 2020 година од четири на два гранични премини веќе имаше значајни влијанија врз хуманитарниот пристап и особено влијаеше врз здравствениот сектор; Центар за стратегиски и меѓународни студии, Можниот крај на прекуграничната помош во Сирија (Center for Strategic and International Studies, The Possible End of Cross-Border Aid in Syria), 6 јули 2020 година, https://bit.ly/3gJeQXD.

III. Процена на потребите од меѓународна заштита за барателите на азил од Сирија

А. Заштита на бегалците согласно критериумите од Конвенцијата од 1951 г. и главните категории барања

Со оглед на сериозните повреди на меѓународното хуманитарно право и повредите и злоупотребите на човековите права, како и тековниот вооружен судир во Сирија, **УНХЦР и понатаму го карактеризира пребегнувањето на цивилите од Сирија како движење на бегалци, при што огромното мнозинство сириски баратели на азил и понатаму имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците, исполнувајќи ги барањата од дефиницијата за бегалец што се осдржи во член 1А(2) од Конвенцијата од 1951 г.** На ист начин, Палестинците од Сирија коишто се наоѓаат надвор од подрачјето на делување на УНРВА веројатно ги исполнуваат барањата од член 1Г со што *ipso facto* се стекнуваат со правото да ги ползуваат придобивките од Конвенцијата од 1951 г.[453]

За голем број цивили коишто пребегале од Сирија, врската со Конвенцијата од 1951 г. ќе се пронајде во непосредна или посредна, вистинска или претпоставена припадност на некоја од страните во судирот. Специфична одлика на судирот во Сирија е тоа што различните страни во судирот често пати им припишуваат **политичко мислење** на поголеми групи луѓе, вклучително и семејства, племиња, верски или етнички групи, или цели градови, села или населби, по пат на припадност.[454] Како такви, членовите на поголемите ентитети, без да се издвојат поединечно, може да станат мета на реперкусии од страна на различните актери поради нивната вистинска или претпоставена поддршка на некоја друга страна во судирот.[455] Претпоставката дека некој споделува нечие политичко мислење или припадност во однос на судирот често пати се заснова на едвај нешто повеќе од физичкото присуство на лицето во одредено подрачје (или фактот што лицето потекнува од тоа подрачје), или на неговата етничка или верска припадност. Во такви ситуации, ризикот да се биде повреден станува сериозен и реален, и во никој случај не се намалува со фактот што засегнатото лице можеби и нема да стане мета на некој напад на поединечна основа.

УНХЦР смета дека Сиријците и поранешните вообичаени жители на Сирија кои спаѓаат во подолу наведените ризични профили **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците**.

[453] За анализа на толкувањето на член 1Д, види: УНХЦР, Забелешка за толкувањето на УНХЦР на членот 1Д од Конвенцијата од 1951 година за статусот на бегалците и членот 12(1)(а) од Директивата за квалификација на ЕУ во контекст на палестинските бегалци кои бараат меѓународна заштита, мај 2013 година, http://www.refworld.org/docid/518cb8c84.html.

[454] „И провладините сили и недржавните вооружени групи во северозападните, северните и источните делови на Сириската Арапска Република продолжија да таргетираат цивили, вклучително и оние за кои се смета дека се поврзани со опозициските сили, вклучително и преку убиства, произволното лишување од слобода, тортура и друго лошо постапување и киднапирања“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032945.html, став 17.

[455] Во ситуации на вооружен конфликт и насилство, поединци или цели групи или популации може да бидат изложени на ризик да бидат издвоени или таргетирани за прогон за причини од Конвенцијата од 1951 година. Во своите Упатства за барањата за статус на бегалец во врска со ситуации на вооружен конфликт и насилство, УНХЦР забележа дека: „Ситуациите на вооружен конфликт и насилство можат да бидат вкоренети во, мотивирани или водени и/или спроведени според линијата на раса, етничка припадност, религија, политика, пол или поделби на социјални групи, или може да влијаат на луѓето врз основа на овие фактори. Всушност, она што може да изгледа како неселективно однесување (т.е. однесување со кое гонителот не сака да таргетира одредени поединци), во реалноста може да биде насочено кон цели заедници или подрачја чии жители се вистински или се претпоставува дека се поддржувачи на една од страните во ситуацијата на вооружен конфликт и насилство. Кој припаѓа или се смета или се претпоставува дека е поврзан со одредена страна во ситуација на вооружен конфликт и насилство, честопати се толкува обемно од страна на актерите за време на такви ситуации – и може да вклучува опсег на луѓе, вклучително и членови на семејства на борци, како и сите оние кои припаѓаат на истите религиозни или етнички групи или живеат во одредени населби, села или градови. Основата за Конвенцијата редовно се припишува на групи луѓе засновани врз нивното семејство, заедница, географски и други врски“; УНХЦР, Насоки за меѓународна заштита бр. 12: Барања за статус на бегалци поврзани со ситуации на вооружен конфликт и насилство според член 1А(2) од Конвенцијата од 1951 година и/или Протоколот од 1967 година во врска со статусот на бегалците и регионалните дефиниции за бегалци, 2 декември 2016 година, www.refworld.org/docid/583595ff4.html, став 33.

Поткатегориите лица со ризичните профили 3, 8 и 10 може да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците зависно од поединечните околности на случајот.

Зависно од конкретните околности, членовите на семејството, или лицата кои се поинаку тесно поврзани со лицата од овие профили може исто така да имаат потреба од меѓународната заштита врз основа на нивната поврзаност со лицата во ризик (видете ги, особено, профилите 1, 2, 3, 4 и 6).

Сите барања поднесени од страна на барателите на азил треба да се разгледуваат по свој сопствен основ во постапка за правично и ефикасно одредување на статусот и согласно најновите и најмеродавните информации за земјата на потекло.

УНХРЦ смета дека моменталната состојба во Сирија не дава можност за укинување на бегалскиот статус врз основа на член 1В(5) од Конвенцијата од 1951 г. Па така, статусот на признаен бегалец треба да се ревидира само доколку постојат индиции, за во секој случај поединечно, дека постојат основи за:

i. Поништување на бегалскиот статус којшто првично бил доделен по грешка;

ii. Повлекување на бегалскиот статус по основ на членот 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 г.

Ризичните профили што се наведени таму не се нужно сеопфатни, а и може да се преклопуваат. Редоследот по кој се прикажани ризичните профили не имплицира никаква хиерархија. Ризичните профили се засноваат на информациите што му се на располагање на УНХЦР во времето на овој запис. Барањето не треба автоматски да се смета дека нема основ само затоа што не спаѓа во ниту еден од профилите идентификувани овде.

1) Лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на Владата

а) Постапувањето со лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на Владата

Сириската Влада и понатаму насилно го пhistoricalтиснува и казнува секој вистински или претпоставен дисидент во подрачјата што ги контролира.[456] За да одреди кое лице е политички дисидент, Владата применува многу широки критериуми: секој вид на критика, противење или недоволна лојалност кон владата искажани на кој било начин и во кој било облик[457] редовно доведуваат до сериозни реперкусии

[456] „Властите брутално ги потиснаа сите знаци на повторното несогласување, вклучително и преку произволно апсење и тортура"; ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија (HRW, World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. „Репресијата и тајноста веќе долго време се обележје на двата режима на Асад: Башар, од 2000 година и неговиот татко Хафез пред него, од 1971 до 2000 година. За време на овој долг период, режимите користеа произволно притворање, тортура, директни егзекуции и присилни исчезнувања како алатки за репресија и контрола"; МЦТП Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria's Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 1. „Политичките права и граѓанските слободи во Сирија се сериозно компромитирани од страна на еден од најрепресивните режими во светот и од другите воени сили во тековната граѓанска војна. Режимот забранува вистинско политичко спротивставување и строго ги потиснува слободата на говор и собир. (...) владата одржува моќен разузнавачки и безбедносен апарат за следење и казнување на движењата на опозицијата што може да се појават како сериозни предизвикувачи на власта на Асад. (...) Владата се занимава со силен надзор на приватната и онлајн дискусија и строго го казнува несогласувањето во подрачјата под нејзина контрола"; „Фридом хаус", Слобода во светот 2020 година: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. Види, исто така, ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/2Y5Zu9p, стр. 8.

[457] „Цензурата на онлајн весниците и содржината на социјалните медиуми во подрачјата контролирани од владата остана сериозна и се чини дека се интензивираше за време на периодот на покривање. (...) Повеќето корисници внимаваат да избегнат опасни теми и да се воздржат од посетување на блокирани веб-страници. Со оглед на можностите за надзор на владата, постои ризик за пристапување дури и до деблокирани страници што се поврзани со опозицијата. (...) Софистицираните напади на фишинг и малициозен софтвер, насочени кон онлајн активисти за набљудување започнаа да се пријавуваат во 2012 година. (...) Надзорот е надвор од контрола врз домашните ИСП [даватели на интернет услуги], кои се тесно поврзани со владините безбедносни сили. Сопствениците на сајбер кафулињата се принудени да ги набљудуваат и снимаат активностите на своите клиенти"; „Фридом хаус", Слобода на интернет 2020 година: Сирија, 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039121.html. На пример, на 19 септември 2020 година, владините сили произволно уапсија адвокат во Хама откако ги критикуваше лошите услови за живот во Хама на неговата лична страница на Фејсбук; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија адвокат во градот Хама на 19 септември (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Lawyer in Hama City on September 19), 20 септември 2020 година, https://bit.ly/3ky3Cab. За пријавеното набљудување на онлајн активностите на критичарите, вклучително и преку централизиран систем за надзор управуван од Сириски Телеком, види:

по тоа лице.[458]

Меѓу лицата за кои редовно се претпоставува дека имаат антивладини размислувања се цивилите (особено воеоспособните мажи и момчиња[459]) од подрачја кои се или порано биле под опозициска

„Сириските разузнавачки служби, особено воените разузнавачки служби, без причина собираа информации за политички противници, членови на опозицијата и активисти за човекови права. Бројни извештаи од Сирија укажуваат на тоа дека владата на Башар ал Асад делумно ги користи пресретнатите податоци за да ги идентификува, апси и испрашува критичарите“; ЕЦУЧП, Надзор во Сирија: Европските фирми можеби помагаат и ги поттикнуваат злосторствата против човештвото (ECCHR, Surveillance in Syria: European Firms May Be Aiding and Abetting Crimes Against Humanity), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2xwGdD0. „Произволното апсење предизвика страв дека властите можат да уапсат интернет корисници во секое време за активности на интернет за кои се смета дека се закануваат на контролата на режимот, како што се објавување на блогови, пишување твитови, коментирање на Фејсбук, споделување фотографии или поставување видеа“; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, „Снек Сирија“ (веб-страница за провладини вести), д-р Сулејман Ал Авад испратен на суд за критикување на службеник на Баат (Snack Syria (pro-government news website), Dr. Suleiman al-Awad Sent to Court for Criticizing Baath Official), 25 февруари 2020 година, https://bit.ly/300h67w; „Хивос“, Прекугранично замолчување: Транснационална репресија и дигитални закани против протерани активисти од Египет, Сирија и Иран (Hivos, Silencing Across Borders: Transnational Repression and Digital Threats Against Exiled Activists from Egypt, Syria, and Iran), февруари 2020 година, https://bit.ly/3a7FTb5.

[458] „Според базата на податоци на СНХР, огромното мнозинство притворени беа уапсени во врска со нивното учество во активности кои се противат на сирискиот режим, без оглед колку се безопасни, како што се присуство на демонстрации, вклученост во медиумски или хуманитарен активизам за помош, па дури и како резултат на сродство со активисти; ова значи дека огромното мнозинство притвореници се уапсени во врска со нивниот политички активизам (...)“; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 16. „(...) луѓето од сите возрасти и од сите професии, цивили и осомничени бунтовници, се уапсени и приведени од агенциите за безбедност на режимот. Ова вклучува лекари кои лекувале демонстранти, секој кој сакал да избегне отслужување на воениот рок, оние кои останале во подрачјата каде што вооружените групи ја презеле контролата и раселени лица кои сакале да се вратат, но за кои се сметало дека не се лојални затоа што избегале од конфликтот. Исто така, изложени на висок ризик на апсење се роднини на лица барани од властите, вклучително и момчиња, кои честопати се мета на апсење и се притвораат под сомнение дека работеле со опозицијата“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria's Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 11.

[459] „Од 2011 година, широко распространетите апсења на мажи и момчиња на возраст од 15 години беа извршени од страна на безбедносните сили или милицијата, кои дејствуваа во име на Владата, за време на масовни апсења, претреси по куќи или во болници. Момчињата, а понекогаш и девојчињата, беа приведени или без придружба или заедно со машки роднини врз основа на нивната претпоставена поддршка на опозициските групи на контролните пунктови во Алепо, Дамаск и Дара.“ И понатаму: „Преку широко распространетата и систематска кампања на апсења и притворања кои таргетираат цивили за кои општо се претпоставува дека ги поддржуваат опозициските групи, владините сили и придружната милиција приведуваа деца и ги подложуваа на тортура и малтретирање, вклучувајќи силување и сексуално насилство“; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 51, 82.

контрола;[460] избегнувачите на воената служба и дезертерите;[461] опозициските членови на локалните

[460] „Поединци од териториите вратени од страна на режимот на Асад се под постојан ризик од притвор и воени рации за регрутирање што режимот ги започна во тие подрачја“; Центар за стратешки студии Омран, Безбедносниот пејзаж во Сирија и неговото влијание врз враќањето на бегалците: Испитување на мислење (Omran Center for Strategic Studies, The Security Landscape in Syria and its Impact on the Return of Refugees: An Opinion Survey), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/3asi7uk, стр. 34. „Притворот е особено раширен во „помирените“ територии, каде што долгогодишните жители и неодамнешна вратените лица беа уапсени, без оглед на нивната усогласеност со процесите на помирување. Ова следи шема од последните осум години според која сириската влада, како и недржавните актери, се одговорни за присилното исчезнување и злосторствата извршени во центрите за притвор, вклучувајќи тортура, сексуално насилство и убиства без судење“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/2Y5Zu9p, стр. 8. Види, исто така, Дел III.A.1.г. подолу. СНХР „забележа дополнителни случаи на апсења на цивили, вклучително деца, жени и стари лица од страна на силите на сирискиот режим додека поминуваа низ контролните пунктови на режимот додека се движеа помеѓу или патуваа во подрачја надвор од контролата на сирискиот режим“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во мај 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in May 2020), 3 јуни 2020 година, https://bit.ly/2U0QLT9, стр. 6. Според Сара Кајали од ХРВ, „(...) лицата кои биле во подрачја кои претходно биле под контрола на опозицијата и беа ослободени, кои беа присилно регрутирани од сириската влада, многу веројатно ќе се сметаат дека имаат антивладини ставови. Лицата кои се враќаат од странство, исто така, се чини дека имаат антивладини ставови. Лица со потекло од подрачја што сега се под антивладина контрола, исто така, може да се согледаат како такви“; Комуникација преку е-пошта со Сара Кајали, истражувач за Сирија, оддел за Блискиот Исток и Северна Африка, ХРВ (E-mail communication with Sara Kayyali, Syria Researcher, Middle East and North Africa Division, HRW), 9 март 2020 година, 27 јули 2020 година и 5 јануари 2021 година (е-пошта во досието на УНХЦР). Види, исто така, „Сирија репорт“, Во уништените предградија на Дамаск, апсењата се опасност од барање за враќање дома (Syria Report, In Destroyed Damascus Suburbs, Arrests Show Dangers of Requesting to Return Home), 14 октомври 2020 година, https://bit.ly/3lA4bkE; и ситуацијата во Ал Тал, како што е опишана во: УНХЦР, Белешка ЦОИ: Учество во антивладини протести; Избегнување на отслужување на воениот рок; Издавање и примена на делумни уредби за амнестија; Престој во (поранешни) подрачја држени од опозицијата; Издавање на пасоши во странство; Враќање и „решавање на статусот“ (UNHCR, COI Note: Participation in Anti-Government Protests; Draft Evasion; Issuance and Application of Partial Amnesty Decrees; Residency in (Formerly) Opposition-Held Areas; Issuance of Passports Abroad; Return and “Settling One's Status”), 7 мај 2020 година, www.refworld.org/docid/5ec4fcff4.html (и изворите вклучени во него). Види, исто така, Дел III.A.1.г подолу.

[461] Фактот дека маж на возраст за регрутација можеби избегнал отслужување на воениот рок или дезертирал од војска, најверојатно ќе ги зајакне претпоставките дека тој има антивладини мислења и ќе го зголеми ризикот од апсење, присилно регрутирање и сериозно малтретирање. Сиријците на борбена возраст, вклучително и момчињата тинејџери, избегнуваат да минуваат низ владините контролни пунктови од страв дека ќе бидат уапсени, исчезнати или убиени. Види, исто така, Дел III.A.2.

совети;[462] граѓанските и политичките активисти;[463] протестирачите;[464] новинарите и граѓанските

[462] „(...) други безбедносни кампањи таргетирале работници кои учествувале и служеле во граѓански работи во институции кои биле активни за време на контролата на фракциите врз регионот“; СОЧП, Источна Гута: Хронични кризи... Недостаток на основни услуги... Сирискиот режим обвинет за намерно маргинализирање на регионот (SOHR, Eastern Ghouta: Chronic Crises… Lack of Basic Services... Syrian Regime Blamed for Deliberately Marginalizing the Region), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/37CtwVj. Види, исто така, СОЧП, Цивил од Ал Растан северно од Хомс почина под тортура во затворите на режимот (SOHR, Civilian from Al-Rastan North of Homs Dies under Torture in Regime Prisons), 14 ноември 2020 година, https://bit.ly/35w2CP1; СОЧП, „Воената безбедност“ упаси пет млади лица поради непознати причини во Дара (SOHR, “Military Security” Arrests Five Young People for Unknown Reasons in Daraa), 27 јуни 2020 година, https://bit.ly/3ibHH8b; СМЧП, Сирискиот режим уапси инженер во градот Даел во предградието на Дара на 25 јуни (SNHR, Syrian Regime Arrested Engineer in Dael City in Daraa Suburbs on June 25), 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/32b9znE; СТЈ, Сирија: Илјадници принудени „тивко“ да избегаат од Кунеитра и Дара (STJ, Syria: Thousands Forced to Flee Qunaitra and Daraa ‘Silently’), 27 август 2019 година, https://bit.ly/2VdqMIZ; „Сирија директ“, Една година по „помирувањето“: Апсења и исчезнувања низ јужна Сирија (Syria Direct, A Year After “Reconciliation”: Arrests and Disappearances Abound in Southern Syria), 18 јули 2019 година, https://bit.ly/2GiADW1; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 30, 31. Членовите на локалниот совет беа исто така меѓу оние кои владата редовно ги сметаше за „непомирливи“; Види, исто така, Дел III.А.1.г подолу.

[463] „Во подрачјата кои режимот ги врати под своја контрола, тој или ги расели или ги уапси оние кои порано биле активисти“; Фондација „Бертелсман“, ИТФБ Државен извештај за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 11. „Амнести Интернешнел ги документираше произволните приведувања и присилните исчезнувања на голем број луѓе кои беа таргетирани за нивниот мирен активизам“; „Амнести интернешнал“, Сирија: Ранливите затвореници треба да бидат ослободени за да се спречи ширењето на КОВИД-19 (Amnesty International, Syria: Vulnerable Prisoners Should Be Released to Prevent Spread of COVID-19), 31 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2027385.html. „Независните групи на граѓанското општество и медиумите се грубо потиснати (...). Режимот генерално ја негира регистрацијата на невладините организации со реформски мисии или мисси за човекови права и редовно спроведува рации и претреси за притворање на граѓански и политички активисти“; „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. „Државниот безбедносен апарат им се закануваше на жените со цел да ги спречи да учествуваат во други иницијативи на граѓанското општество“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 69. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 22. Активистите беа исто така меѓу оние кои владата редовно ги сметаше за „непомирливи“; Види, исто така, Дел III.А.1.г.

[464] „(...) забележавме апсења и гонења против граѓани, вклучително и активисти, во врска со нивното учество во претходните протести против сирискиот режим и активностите во гувернoратот Сувеида, при што повеќето од овие апсења се случија додека минуваа низ контролните пунктови на режимот во градот Сувеида“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во октомври 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in October 2020), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/3nn9MLV, стр. 5. На пример, на 22 јули 2020 година, СНХР пријави апсење на поет од градот Саламија (гувернорат на Хама) во врска со неговото учество во антивладини протести во Сувеида; СМЧП, Најмалку 157 случаи на произволни апсења/притвор документирани во Сирија во јули 2020 година, вклучувајќи 13 деца и две жени (SNHR, At least 157 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in July 2020, Including 13 Children and Two Women), 3 август 2020 година, https://bit.ly/2YdDIj8, стр. 15. За многу лица кои учествуваа во антивладините протести во 2011 година се вели дека сè уште се во притвор, а поранешните демонстранти сè уште се во опасност од произволно апсење. Во подрачјата што ги држи владата, новите протести или други јавни изрази на антивладини ставови беа релативно ретки и од мал обем и, доколку се случиле, тие беа насилно потиснати, види, на пример, СОЧП, Канакер под опсада: Загриженоста расте за животите на стотици жители поради претстојната кампања за безбедност на режимот (SOHR, Kanaker under Siege: Concerns Grow for the Lives of Hundreds of Residents over Looming Regime Security Campaign), 26 септември 2020 година, https://bit.ly/3cASert; СОЧП, Риф Димашк: Непознати лица запалија гуми и блокираа странични улици во Сакба, протестирајќи против влошените услови за живот (SOHR, Rif Dimashq: Unknown Individuals Set Tires on Fire and Block Side Streets in Saqba, Protesting Deteriorating Living Conditions), 19 јуни 2020 година, https://bit.ly/3fK9hrj; СМЧП, Силите на сирискиот режим насилно исчезнаа 10 активисти за народно востание во Сувеида и користеа репресија за да се соочат со нивните законски барања (SNHR, Syrian Regime Forces Forcibly Disappear 10 Popular Uprising Activists in Suwayda and Use Repression to Confront Their Rightful Demands), 18 јуни 2020 година, https://bit.ly/2CtHo8D; „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија (Freedom House, Freedom in the World 2020: Syria), март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html; „ДЕИР ЕЗОР 24“ (онлајн портал за про-опозициски вести), Кампања за апсење следи по протестите во Деир ез Зор (DEIR EZZOR 24 (pro-opposition online news portal), Arrest Campaign Follows Protests in Deir ez-Zor), 14 февруари 2020 година, https://bit.ly/3gPsut9.

новинари;[465] хуманитарните работници и волонтерите на цивилната заштита;[466] лекарите и другиот

[465] „Новинарите и медиумските работници и нивните активности беа таргетирани, загрозени, упасени или убиени од владини елементи (...)“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 36. „Меѓутоа, во подрачјата под контрола на режимот, активистите на СОХР велат дека режимот на Ал Асад ги засилува и апси сириските, како и странските новинари кои го критикуваат режимот, се спротивставуваат на неговата политика или навлегуваат во прашања за корупција. Режимските сили и нивните полномошни милиции убија 541 сириски новинари и осум странски новинари. (...) Покрај тоа, речиси 552 новинари беа уапсени и присилно исчезнати во затворите на режимот“; СОЧП, Речиси 750 активисти и новинари убиени додека стотици присилно исчезнаа (SOHR, Nearly 750 Activists and Journalists Killed, while Hundreds Forcibly Disappeared), 24 ноември 2020 година, https://bit.ly/3ll2VB7. „Откако започнаа антивладините протести во 2011 година, властите приведоа голем број корисници на интернет, вклучително и познати блогери и граѓански новинари. Додека е тешко да се добијат информации за неодамнешните апсења, околу 28 професионални и граѓански новинари, како и медиумски асистенти, вклучително и блогери и онлајн активисти, беа притворени во 2020 година, според Репортери без граници. (...) Откако биле приведени, граѓанските новинари, блогерите и другите притвореници честопати биле подложени на тепања и тортура од страна на владините власти. Упадите во домовите и запленувањето на имот од страна на властите продолжија во текот на целиот период на покривање, како и малтретирањето и тортурата врз онлајн активистите кои се наоѓаа во сириските затвори“; „Фридом хаус“, Слобода на интернет 2020 година: Сирија, 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039121.html. „Вестите и информациите внимателно се следат, а покривањето на корупцијата или економската криза, ги изложува новинарите, дури и оние кои се сметаат за поддржувачи на владата, на чинови на одмазда. Произволното приведување на критичарите продолжи во 2020 година“; „Репортери без граници“ (РБГ), Брифинг на РБГ до Советот за човекови права за кршење на правата на новинарите во Сирија (Reporters Sans Frontières (RSF), RSF Briefs Human Rights Council about Violations of Journalists’ Rights in Syria), 4 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038109.html. Види, исто така, СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија новинаро во градот Алепо на 9 јануари (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Reporter in Aleppo City on January 9), 17 јануари 2021 година, http://bit.ly/3si5Y0S; РБГ, Новинар уапсен во град контролиран од сириската влада (RSF, Journalist Arrested in City Controlled by Syrian Government), 4 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030924.html; СМЧП, Смртта на медиумски активист поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 13 април (SNHR, The Death of a Media Activist Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, April 13), 14 април 2020 година, https://bit.ly/3dpxth0; „Сирија директ“, Режимот на Асад, ХТШ и ИСИС се обидоа да замолчат новинарки во Идлиб (Syria Direct, Assad Regime, HTS, and ISIS Attempt to Silence Female Journalists in Idlib), 30 март 2020 година, https://bit.ly/38k1nlW. Новинарите кои работат за провладини медиуми, наводно, биле уапсени заради нивната работа, доколку се сметало дека ја критикува владата. Ова вклучуваше критикување на влошените услови за живот во подрачјата што ги држи владата; СМЧП, Медиумската работничка Халах ал Џарф која беше уапсена од сирискиот режим пред околу 20 дена за изразување на своето мислење, сè уште е во притвор (SNHR, Media Worker Halah al Jarf, Arrested by the Syrian Regime about 20 Days Ago for Expressing Her Opinion, Is still Being Detained), 13 февруари 2021 година, http://bit.ly/3qN5E9R; СМЧП, СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 5; „Заман ал васл“, Апсењата во Латакија означуваат незадоволство помеѓу заедниците кои се про-Асад (Zaman Al Wasl, Arrests in Latakia Signal Discontent among pro-Assad Communities), 4 февруари 2021 година, http://bit.ly/3q8xE6Z; СОЧП, Сирискиот режим продолжува да апси лојални медиуми и активисти сред повици за враќање на бегалците (SOHR, Syrian Regime Continues to Arrest Loyal Media and Activists, amid Calls for the Return of Refugees), 2 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NOfry1; СОЧП, Прорежимските медиумски активисти ја критикуваат корупцијата на сирискиот режим (SOHR, Pro-Regime Media Activists Criticize Corruption of Syrian Regime), 22 јануари 2021 година, http://bit.ly/3dB3dn2.

„(...) поранешните членови на персоналот на НВО/ОЗЗ [Организација заснована на заедницата] на југ се соочуваат со многу понагласени ризици поради нивната поранешна припадност и учество во сега забранети организации; ова е особено точно за високото раководство, за разлика од вработените на пониско ниво“; ЦОАИ, Што останува?: Посмртна анализа на прекуграничниот одговор во Дара (COAR, What Remains?: A Postmortem Analysis of the Cross-Border Response in Dar’a), 27 февруари 2020 година, https://bit.ly/31UqpXe. „(...) Комисијата доби извештаи за присилни исчезнувања низ целиот гувернорат Дара, при што повеќето жртви се хуманитарни работници за кои се смета дека ја „предале земјата“ со тоа што ги евидентирале нападите извршени од страна на владата“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 69. За таргетирање на спасувачките работници, вклучително и членови на Белите шлемови (Сириската цивилна одбрана) од страна на владините сили, види, на пример, СОЧП, Двајца поранешни членови на „Цивилна одбрана“ меѓу десетте лица уапсени во Источна Гута (SOHR, Two Ex-Members of “Civil Defence” among Ten Persons Arrested in Eastern Ghouta), 8 мај 2020 година, https://bit.ly/37Q5CFr; Фондација „Бертелсман“, БТИ Извештај за земјата за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 11. Службените работници, исто така, се меѓу оние кои Владата ги смета за „irreconcilable“ (лица со кои не може да се изврши помирување); Види Дел III.A.1.г.

[466] „(...) поранешните членови на персоналот на НВО/ОЗЗ [Организација заснована на заедницата] на југ се соочуваат со многу понагласени ризици поради нивната поранешна припадност и учество во сега забранети

здравствен персонал;[467] бранителите на човековите права;[468] како и наставниците и академиците.[469]

организации; ова е особено точно за високото раководство, за разлика од вработените на пониско ниво"; ЦОАИ, Што останува?: Посмртна анализа на прекуграничниот одговор во Дара (COAR, What Remains?: A Postmortem Analysis of the Cross-Border Response in Dar'a), 27 февруари 2020 година, https://bit.ly/31UqpXe. „(...) Комисијата доби извештаи за присилни исчезнувања низ целиот гувернорат Дара, при што повеќето жртви се хуманитарни работници за кои се смета дека ја „предале земјата" со тоа што ги евидентирале нападите извршени од страна на владата"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 69. За таргетирање на спасувачките работници, вклучително и членови на Белите шлемови (Сириската цивилна одбрана) од страна на владините сили, види, на пример, СОЧП, Двајца поранешни членови на „Цивилна одбрана" меѓу десетте лица уапсени во Источна Гута (SOHR, Two Ex-Members of "Civil Defence" among Ten Persons Arrested in Eastern Ghouta), 8 мај 2020 година, https://bit.ly/37Q5CFr; Фондација „Бертелсман", БТИ Извештај за земјата за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 11. Службените работници, исто така, се меѓу оние кои Владата ги смета за „irreconcilable" (лица со кои не може да се изврши помирување); Види Дел III.A.1.г.

[467] Според СНХР, владата спроведува политика на „методичко малтретирање и прогон на работниците и волонтерите од медицинскиот сектор." Од 2011 година, СНХР забележа произволно апсење и присилно исчезнување на над 3,320 медицински персонал, вклучително и 282 жени. Покрај тоа, документирана е смртта на 84 медицински персонал кој почина под тортура; СМЧП, Убиени 857 медицински лица и 3,353 други уапсени и исчезнати од март 2011 година, речиси 85% од страна на сирискиот режим (SNHR, 857 Medical Personnel Killed and 3,353 Others Arrested and Disappeared since March 2011, Nearly 85% by the Syrian Regime), 17 септември 2020 година, https://bit.ly/3mATZt6, стр. 2, 7, 13. „Медицинскиот персонал честопати е уапсен и осуден на години затвор за извршување на нивните професионални и етички должности – опремување болници, лекување на пациенти и спроведување обука за прва помош во опсадени подрачја. На уапсениот медицински персонал му се судеше на воените теренски судови, тајните судови кои не објавуваат пресуда, ниту им дозволуваат на обвинетите да имаат адвокат." Според ПХР, најмалку 167 здравствени работници биле погубени или измачувани до смрт од страна на владините сили од 2011 година; ЛЧП, Наоди на „Лекари за човекови права" за нападите врз здравствената грижа во Сирија (PHR, Physicians for Human Rights' Findings of Attacks on Health Care in Syria), од февруари 2020 година, https://bit.ly/32sI2NT. Види, исто така, СОЧП, Безбедносните служби уапсија лекар и неколку млади лица во Источна Гута (SOHR, Security Services Arrest Doctor and Several Young People in Eastern Ghouta), 16 декември 2020 година, http://bit.ly/2WndGc5; СОЧП, Лекар од Ал Кусајр почина поради намерно медицинско занемарување во затворот Адра (SOHR, Doctor from Al-Qusayr Dies Due to Deliberate Medical Neglect in Adra Prison), 6 декември 2020 година, https://bit.ly/3ovDCyk; СМЧП, Најмалку 146 случаи на произволни асења/притвор документирани во Сирија во август 2020 година, вклучувајќи четири деца (SNHR, At least 146 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in August 2020, including Four Children), 2 септември 2020 година, https://bit.ly/3jLSpT3, стр. 5, 9; СОЧП, Избија престрелки меѓу поранешните борци и 4-та дивизија, додека разузнавањето на режимот уапси десет лица (SOHR, Skirmishes Erupt Between Ex-Fighters and the 4th Division, while Regime Intelligence Arrests Ten Persons), 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/2YEW7pJ; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во март 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in March 2020), 3 април 2020 година, https://bit.ly/3afJ3JU, стр. 3; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти: 9-15 март 2020 година (Carter Center, Weekly Conflict Summary: 9-15 March 2020), 15 март 2020 година, https://bit.ly/2XM1tyV, стр. 3; „Сирија кол", Милициите на Асад уапсија поранешни медицински активисти во „Замалка", источно од Дамаск (Syria Call, The Assad Militias Arrest Former Medical Activists in "Zamalka," East of Damascus), 23 февруари 2020 година, https://bit.ly/2HWEig0. Во врска со пријавеното апсење на лекари кои изразуваат загриженост за постапувањето на владата со пандемијата со КОВИД-19, види, исто така, ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8, стр. 21. Види, исто така, Alsouria.Net (веб-страница со про-опозициски вести), силите на Асад уапсија медицински работници во Дара за дијагностицирање случаи на коронавирус (Alsouria.Net (pro-opposition website), Assad Forces Arrest Daraa Medical Workers for Diagnosing Coronavirus Cases), 18 декември 2020 година, http://bit.ly/3ncXVza.

[468] „Според законите што го криминализираат членството и активностите во нелегални организации, утврдени со режимот, безбедносните сили приведоа стотици лица поврзани со локални групи за човекови права и студентски продемократски групи. (...) Имаше бројни извештаи дека режимот ги малтретирале домашните активисти за човекови права подложувајќи ги на редовно набљудување и забрани за патување, заплена на имот, приведување, тортура, присилно исчезнување и убиства без судење"; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, Frontline Defenders, #Syria, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3oDTajh; Каиро институт за студии за човекови права и др., Сирија: Стравувања од пандемијата КОВИД-19 во центрите за притвор (Cairo Institute for Human Rights Studies et al., Syria: Fears of a COVID-19 Pandemic in Detention Centers), 26 март 2020 година, https://bit.ly/35MW8tH; „Фридом хаус", Слобода во светот 2020 година: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html.

[469] „(...) меѓу уапсените во овој период имало адвокати и наставници кои биле притворени од силите на сирискиот режим при рации на нивните домови и работни места"; СМЧП, Најмалку 162 случаи на произволни апсења/притвор документирани во Сирија во септември 2020 година, вклучувајќи две деца и шест жени (SNHR, At least 162 Cases

Се известува дека владините безбедноси агенции[470] ангажираат доушници за да ги идентификуваат претпоставените противници.[471] Луѓето во подрачјата под владина контрола наводно се на мета и на апсења врз основа на лажни обвинувања за опозиционерски активности изречени пред безбедносните сили од страна на поединци кои сакаат да си ги порамнат личните сметки со некого или пак да ја докажат својата лојалност кон владата.[472]

---

of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in September 2020, Including Two Children and Six Women), 2 октомври 2020 година, https://bit.ly/2HTosD1, стр. 5. „Академската слобода е силно ограничена. Универзитетски професори во подрачјата што ги држи владата беа или отпуштени или затворени за искажување на несогласување, а некои беа убиени за поддршка на режимските противници"; „Фридом хаус", Слобода во светот 2020 година: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. „Со текот на годините, наставниците исто така беа киднапирани, приведени или отпуштени од своите работни позиции во гуверноратите Дара и Сувеида заради претпоставена поврзаност со вооружени групи. Како што владините сили ги ослободија подрачјата што претходно беа под контрола на вооружените групи во 2018 година, број наставници избегаа од страв од одмазда"; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 45. Види, исто така, Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html.

[470] „Проценетиот број на членови во сириските безбедносни апарати изнесува околу 100,000 агенти и офицери. (...) Сирија е една од земјите со најголем удел во тајна полиција по глава на жител, поточно, 1 таен полицаец за секои 129 граѓани." И понатаму: „По 2011 година, безбедносните сили на режимот сè повеќе се потпираа на внатрешните и надворешните мрежи на информатори со регрутирање на информатори од сите подрачја и од сите социјални класи. Ова им дозволи да ги следат повратниците во подрачјата над кои режимот ја врати контролата"; Центар за стратешки студии Омран, Безбедносниот пејзаж во Сирија и неговото влијание врз враќањето на бегалците: Испитување на мислење (Omran Center for Strategic Studies, The Security Landscape in Syria and its Impact on the Return of Refugees: An Opinion Survey), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/3asi7uk, стр. 34, 92.

[471] Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „Обезбедени со обемна вонзаконска моќ, страшниот надзор на мухабарат и потиснувањето на можни закани од надворешни непријатели, домашната опозиција, армијата, бирократијата и едни со други. (...) Тие контролираат големи делови од општеството преку мрежи на информатори и издавање на полузаконски привилегии"; Томас Пиерет, „Сириската Арапска Република", во „Шом Јом" (уредник), Влада и политика на Блискиот Исток и Северна Африка: развој, демократија и диктатура (Thomas Pierret, "Syrian Arab Republic", in Sean Yom (ed.), Government and Politics of the Middle East and North Africa: Development, Democracy, and Dictatorship), 9-то издание 2019 година, https://bit.ly/2SC7omR, стр. 12-13.

[472] „Другите беа приведени од безбедносни сили затоа што се роднини на барани лица кои побегнале од земјата или откако биле пријавени од страна на информатори за лажни обвинувања"; „Амнести интернешнал", Сирија: Ранливите затвореници треба да бидат ослободени за да се спречи ширењето на КОВИД-19 (Amnesty International, Syria: Vulnerable Prisoners Should Be Released to Prevent Spread of COVID-19), 31 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2027385.html. „Информаторите на режимот се уште еден извор на несигурност. Пишувањето такрир („извештај", односно пријавување на луѓе во безбедносните агенции) е одлика на животот во Батистичка Сирија со децении, што опстојува помеѓу бегалците во Либан. Многумина го прават тоа за лична корист или за да се одмаздат. (...) Други пишуваат извештаи за да избегнат самите да не станат мета. Дури и службениците на режимот признаваат дека притворите се случуваат како резултат на неосновани пријавувања"; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 16. „Употребата на „безбедносни извештаи", наводно поднесени од цивили, како основа за притвор од страна на безбедносниот апарат, беше загрижувачки тренд. Луѓето во источна Гуга, како и во други подрачја под владина контрола, објавија дека живеат во постојан страв од апсење поради пријавувања преку извештаи од други членови на заедницата. Интервјуираните лица изјавија дека пријавувањата честопати се користеле за решавање на неосновани и неповрзани меѓучовечки жалби"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 70.

Лицата од овој профил редовно се изложуваат на произволни апсења[473] и присилни исчезнувања,[474] притворање во услови опасни по живот,[475] систематска и широко распространето измачуавње и други

[473] „Повеќето од оние кои лежат во сириските затвори не се вооружени бунтовници и насилни криминалци. Тие се политички затвореници. Тие вклучуваат мирни демонстранти, политички противници, активисти за човекови права, лекари кои лечеле демонстратори, приговарачи кои сакале да ја избегнат задолжителната воена служба, повратени раселени лица кои се сметаат за нелојални поради самиот чин на бетство од конфликтот и членови на семејството – вклучувајќи жени и деца – на бараните лица"; Центар за меѓународна соработка / Универзитет во Њујорк, Направи или умри: КОВИД-19 и затворите во Сирија (Center on International Cooperation / New York University, Do or Die: COVID-19 and Imprisonment in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/2IuTu4J, стр. 1 (...) законите во Сирија значат дека огромен број притвореници се ненасилни и биле притворени само затоа што се сметало дека се спротивставуваат на сириската влада (или се во брак или се на друг начин поврзани со некој што е) - или за протестирање, собирање или обезбедување грижа за други. Во Сирија, дури и најбаналните и обични активности можат да доведат до апсење според двосмислени и широко интерпретирани закони што го криминализираат секое однесување од инхерентно политичка природа"; МЦТП, Како што се ближи пандемијата, потребно е дејствување за да се заштити најранливата затворска популација во Сирија (ICTJ, As Pandemic Looms, Action Is Needed to Protect Syria's Vulnerable Prison Population), 22 април 2020 година, https://bit.ly/3fDJx0r. Види, исто така, ХРВ, Притворениците во Сирија останаа уште поранливи на коронавирусот (HRW, Syria's Detainees Left Even More Vulnerable to Coronavirus), 16 март 2020 година, https://bit.ly/3bnbgyY. Се известува дека произволните апсења најчесто се случуваат на фиксни и подвижни владини контролни пукнтови, за време на рации и претреси по куќи, на гранични премини, како и во владини канцеларии (на пр. канцеларија за пасоши, канцеларија за матични книги) и јавни болници: „Иако персоналот за безбедност на контролните пунктови често ги проверуваат имињата на жителите преку нивните бази на податоци за барани лица, овие проверки се вршат и на друго место. На пример, секогаш кога жителите одат во владина канцеларија или дури во болница, нивното име се пребарува на списоците за барани лица, поради што многумина одбиваат да ги посетуваат таквите институции во целост." Понатаму, „Лекарите не можат да обезбедат каков било вид на третман на пациенти без претходно да ги известат разузнавачките сили, кои можат да одлучат да го истражат тоа. Како такви, многу од лицата со долготрајни повреди здобиени во текот на режимската операција во 2018 година за ослободување на регионот [Источна Гута] или оние коишто се барани од страна на разузнавачките сили честопати поминуваат без суштински третман"; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 13. За пријавените апсења извршени од владините канцеларии, види, на пример, СМЧП, Најмалку 157 случаи на произволни апсења/притвор документирани во Сирија во јули 2020 година, вклучувајќи 13 деца и две жени (SNHR, At least 157 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in July 2020, Including 13 Children and Two Women), 3 август 2020 година, https://bit.ly/2YdDIj8, стр. 16; СМЧП, Документирани се 125 цивили убиени во Сирија во мај 2020 година, вклучувајќи осуммина кои починаа поради тортура и еден масакр (SNHR, 125 Civilians Documented Killed in Syria in May 2020, Including Eight who Died Due to Torture, and One Massacre), 1 јуни 2020 година, https://bit.ly/2Veb2W1, стр. 12; СМЧП, Смртта на еден студент поради тортура во центарот за притвор на сирискиот режим на 19 февруари (SNHR, The Death of a College Student Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, Febr 19), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/2NwMWBf. Види, исто така, Дел II.Б.1.а.

[474] „Силите на сирискиот режим користеа присилно исчезнување на широко распространет начин против сите групи на општеството, особено против активистите вклучени во народното востание, медиумските работници, активистите за човекови права и политички дисиденти, како и против индивидуални и повеќе членови на семејствата на овие лица (...). Присилното исчезнување се користи како алатка за тероризирање на народот, уништување и замолчување на дисидентите и за одмазда против нив за нивното учество во народното востание, нивната поддршка за слободата и човековите права, нивното влијание во општеството и нивното спротивставување на властите"; СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB, стр. 13. Види, исто така, Дел II.Д.1.

[475] „Затворските услови за политичките затвореници или затворениците за национална безбедност, особено обвинетите членови на опозицијата, наводно, продолжија да бидат многу полоши од оние за обичните криминалци. Според локалните невладини организации, властите намерно ставале политички затвореници во преполни ќелии со осудени и наводни криминалци и ги подложувале на вербални и физички закани и злоупотреба. Политичките затвореници, исто така, известија дека честопати спиеле на земја поради недостаток на кревети и биле подлежни на чести претреси. Според извештаите од семејствата, особено од колективот „Семејства за слобода", властите на многу политички затвореници им одбија пристап до семејствата и до бранители"; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, Дел II.Д.1.

облици на малтретирање,[476] вклучително и сексуалното насилство,[477] кривично гонење согласно премногу широкиот Закон за борба против тероризмот од 2012 година, без воопшто да се земе предвид правото на обвинетите на правично судење во антитерористичките и воените судови,[478] како и

[476] „(...) тортурата во центрите за притвор на режимот се практикуваа како алатка за одмазда против притворениците кои се спротивставуваат на сирискиот режим (...). Во многу случаи, овие акти на тортура презеле секташки и регионален карактер“; СМЧП, СМЧП поднесе извештај до Комитетот на ООН за човекови права за најзначајните прекршувања извршени од сирискиот режим во текот на изминатите четири години (SNHR, SNHR Submits a Report to the UN Human Rights Committee on the Most Notable Violations Committed by the Syrian Regime During the Past Four Years), 27 август 2020 година, https://bit.ly/3b9fKe6, стр. 5. „Тортурата се користи како алатка за заплашување, наметнување моќ, уништување на противниците и за тероризирање и уништување на општеството и принудување на граѓаните да бидат покорни, тивки и да се предадат (...)“; СМЧП, На 9-годишнината од народното востание, документирана е смртта на 226,246 цивили, вклучувајќи 14,391 како резултат на тортура, покрај присилното исчезнување на 100,000 и раселувањето на 15,2 милиони Сиријци (SNHR, On the 9th Anniversary of the Popular Uprising, the Deaths of 226,247 Civilians Have Been Documented, Including 14,391 Due to Torture, along with the Enforced Disappearance of 100,000, and the Displacement of 15.2 Million Syrians), 15 март 2020 година, https://bit.ly/3dsUiAC, стр. 9. „Активистите за човекови права, Комисија за претраги (COI) [Независна меѓународна анкетна комисија за Сирија] и локалните невладини организации, сепак, објавија илјадници кредибилни случаи за тоа како режимските власти се занимавале со честа тортура, злоупотреба и нехуман третман за казнување на согледаните противници, вклучително и за време на испрашувања; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија (US Department of State, 2019 Country Reports on Human Rights Practices: Syria), 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, Дел II.Д.1.

[477] „Владините сили и придружните милиции силуваа и сексуално злоупотребуваа жени и девојчиња, а повремено и мажи за време на копнените операции и куќните рации, како и рации на контролните пунктови, со цел апсење на демонстрантите и приврзаниците на опозицијата. Во притвор, жените и девојчињата биле подложени на инвазивни и понижувачки претреси и силувања, понекогаш силувани од банда, додека пак машките притвореници најчесто биле силувани со помош на различни предмети, а понекогаш биле и изложени на осакатување на гениталиите“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 50. Според СНХР, сексуалното насилство било користено од владините сили „како ефективна алатка со цел да се извлечат признанија во врска со злосторствата што не ги извршила притвореничката и да се добијат информации или како казна, како и за ширење страв и понижување помеѓу женските и машките притвореници. (...) Со нанесување сексуално насилство на планиран, систематски и распространет начин, сирискиот режим има за цел да го принуди населението да ги напушти своите подрачја и да ја уништи волјата на луѓето со цел да ги принуди да се одречат од своите барања за слобода и демократија, како и да се принудат да бидат покорни; во општество кое е генерално конзервативно, како што е Сирија, ова е особено сурова форма на одмазда, со цел уништување на социјалната структура“; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 14-15. „Сексуалните и родово заснованите злосторства во сириските притворски установи – вклучително и кастрација или присилна голотија – беа и сè уште се дел од широко распространетиот и систематски напад врз цивилното население. (...) Целта е да се ослабне политичката опозиција и оние кои се директно погодени, но исто така и нивните семејства и сириското општество како целина“; ЕЦУЧП, Жртви: Сексуалното насилство извршено од сириските разузнавачки служби е злосторство против човештвото (ECCHR, Survivors: Sexual Violence by Syrian Intelligence Services Are Crimes Against Humanity), 20 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hkrkVE. Види, исто така, Дел II.Д.1.

[478] „(...) огромното мнозинство на притвореници вклучени во народното востание за демократија во Сирија, вклучително и активисти за политички и човекови права, медиумски работници и активисти за помош, и слични затвореници на совеста, беа обвинети од безбедносните гранки за повеќе обвиненија врз сведочењата добиени од притворениците од страна на режимот под присила, заплашување и тортура. Најистакнатите од овие обвиненија се: предизвикување секташки судири, загрозување на системот на управување, слабеење на националните ставови, договарање со надворешни агенти и непријателот, поддршка и финансирање на тероризам и слабеење на моралот на нацијата, сите од кои претставуваат обемни и широки обвиненија (...)“; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 14-15. „Владата го искористи Законот [за борба против тероризам од 2012 година] за да го таргетира секој за кој се смета дека им се спротивставува, како што се мирните демонстранти, политичките противници и активистите за човекови права. Многумина се приведени за самото сомнение за нелојалност. Активностите, како што се демонстрирање и снимање протести, се карактеризираа како обезбедување на „вербална поддршка“ на терористичките групи, додека обезбедувањето медицинска и хуманитарна помош се сметаше како обезбедување на „материјална поддршка“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 11. „Казните за лицата обвинети за антивладина активност имаат тенденција да бидат строги, доколку стигнат до судење, а насилните и ненасилните сторители добија слични казни. (...) Невладините организации продолжија да известуваат дека режимот го користел Законот за борба против тероризмот за апсење и осудување на ненасилни активисти под обвинение дека им помагале на терористите во судењата што ги кршеле основните права на соодветна постапка. Иако, наводно, властите покренале обвиненија

погубувања по брза постапка и вонсудски погубувања.[479] НМАКСирија, од 2011 година наваму, документира

> *„(…) како Сириската влада ги врши кривичните дела истребување, убиство, силување и други облици на сексуално насилство, измачување и затворање во контекст на широко распространето и систематско притворање на дисидентите, како и на лицата кои за се претпоставува дека се симпатизери на вооружените групи“.[480]*

Замрзнувањето на средствата и конфискувањето на имотот на лицата за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на Владата,[481] а во некои случаи и на нивните семејства и познаници,[482] исто така се спомнуваат во известувањата.[483] НМАКСирија рече дека близу 70.000 Сирийци примиле решенија за

под изговор за спротивставување на насилната милитантност, обвиненијата вклучуваа мирни дејства, како што се дистрибуција на хуманитарна помош, учество во протести и документирање на кршење на човековите права“; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, „Тахрир“ институт за блискоисточна политика (ТИБИП), Бриф на ТИБИП: Закон бр. 19 од 2012 година: Закон за борба против тероризмот (The Tahrir Institute for Middle East Policy (TIMEP), TIMEP Brief: Law No.19 of 2012: Counter-Terrorism Law), 1 јули 2019 година, https://bit.ly/2n9Nzre.

[479] Види Дел II.Д.1.

[480] НМАКСирија, Притвор во Сириската Арапска Република (IICISyria, Detention in the Syrian Arab Republic), 8 март 2018 година, https://bit.ly/2QjeqK0, став 12.

[481] За овие активности се вели дека се засновани на Законот за борба против тероризмот од 2012 година (Закон бр. 19 од 2012 година) и Законодавната уредба бр. 63 од 2012 година, со која Министерството за финансии беше овластено да запленува и замрзнува средства и имот на луѓето кои ги опфаќа Законот за борба против тероризам од 2012 година; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 31 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2003613.html, став 80. „Судот [за борба против тероризмот] е политички пристрасен и насочен код одмазда на противниците на режимот, генерализирајќи ги како „терористи“, што му овозможува да ги конфискува нивните имоти. (...) член 12 од Законот за борба против тероризмот бр. 19 од 2012 година, изречно вели дека во сите злосторства предвидени со Законот, судот ќе донесе одлука за конфискација на движен и недвижен имот. На овој начин, Законот ги генерализира овие злосторства – казната што се издава против осудените во наводни случаи на тероризам ќе биде одземање на нивните имоти. А пред да се донесе одлуката, судските власти ги замрзнуваат средствата на обвинетата странка. Следствено, доколку се донесе ослободителна пресуда, тогаш замрзнувањето треба да се откаже. (...) Откако Закон бр. 19 беше објавен, конфискациите се проширија во невиден опсег, што го натера Министерството за финансии да создаде Дирекција за конфискувани средства.“ За повеќе информации за процесот на конфискација на имот според Закон бр. 19 од 2012 година, види „Сирија репорт“, Објаснето: Што се случува со имотите конфискувани од Сирijците осудени за „тероризам“? (Syria Report, Explained: What Happens to Assets Confiscated from Syrians Convicted of “Terrorism”?), 25 ноември 2020 година, http://bit.ly/37Vm2Oc.

[482] Види Дел III.А.1.б.

[483] „Судот за борба против тероризмот издаде наредби за заплена на имотот на медицински работници, новинари и членови на Сириската цивилна одбрана“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 11. „(…) Режимот на Асад создаде сложена правна рамка што му овозможува да го експроприра секој кој го смета за закана или непријатност: оние кои се обвинети за „тероризам“, широк поим што се користи за какво било политичко спротивставување или граѓанско дејствие; политички затвореници и членови на нивните семејства; и внатрешно раселени лица и бегалци. (...) Секој што е обвинет пред озлогласениот антитерористички суд или воените или теренските судови, дури и ако му се суди во отсуство или не е осуден, подлежи неговиот имот да биде одземен од страна на државата, како и да му бидат одземени граѓанските права. Безбедносниот апарат, исто така, става безбедносна „ознака“ на имињата на овие лица, сигнализирајќи дека тие не можат да ги користат своите граѓански права и спречувајќи ги да вршат какви било трансакции со имот во иднина без безбедносно одобрување, дозволувајќи им на властите да ги експроприраат. Безбедносната ознака се применува и за оние кои биле уапсени и испрашувани од страна на безбедносните канцеларии, дури и ако не биле обвинети за какво било дело“; PAX / „Импјунити воч“, Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 2, 5-6. „Министерството за финансии ги заплени имотите на стотици активисти кои учествуваа во или го поддржуваа политичкото востание под изговор дека го „поддржале тероризмот“, пренесувајќи ја сопственоста на тие имоти на владата, при што многу од овие имоти притоа ги запленија поединци и милиции во рамките на сирискиот режим, особено во рамките на безбедносниот систем“; СМЧП, Распространети грабежи од сириските и иранските режимски сили во и околу Идлиб му се заканува на враќањето на раселените лица и сее верска омраза (SNHR, Widespread Looting by Syrian and Iranian Regime Forces in and Around Idlib Threatens the Return of the Displaced People and Sows Religious Hatred), 31 март 2020 година, https://bit.ly/2K6BlYb, стр. 8. „Конфискацијата на имот во Сирија, исто така, особено таргетираше политички активисти, новинари и интелектуалци (делумно користејќи широко формулирано законодавство за борба против тероризмот)“; „Хивос“, Прекугранично замолчување: Транснационална репресија и дигитални закани против протерани активисти од Египет, Сирија и Иран (Hivos,

замрзнување на средствата од Министерството за финансии помеѓу 2016 и 2018 година, и се известува дека ваквата практика продолжува и понатаму.[484]

За издавањето на орочени укази за амнестија од 2011 година[485] се известува дека имаат ограничен ефект за ослободување на вистинските и претпоставените владини противници, од кои голем дел се држат затворени според Законот за борба против тероризмот.[486]

Silencing Across Borders: Transnational Repression and Digital Threats Against Exiled Activists from Egypt, Syria, and Iran), февруари 2020 година, https://bit.ly/3a7FTb5, стр. 23. See also, Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија (US Department of State, 2019 Country Reports on Human Rights Practices: Syria), 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. На пример: „Канцеларијата на земјоделците на партијата Баат во Хама во јуни [2020 година] донесе одлука за конфискација на илјадници хектари полиња со ф'стаци во руралните области на Хама и Идлиб, нарекувајќи ги сопствениците на имотите „терористи". Канцеларијата јавно објави список со имиња на оние чии земјишта беа конфискувани, од кои повеќето беа земјоделци кои беа присилно раселени во Идлиб. Списоците беа објавени на огласната табла на Партијата Баат во Хама. Сè уште не е јасно врз основа на што службените лица ги опишувале поранешните сопственици на конфискуваните полиња како „терористи", иако употребата на овој термин дозволува судската полиција да изврши претпазливо одземање на имот во согласност со Законодавната уредба бр. 63 за 2012 година"; „Сирија репорт", Фармерите на фстаци во северна Хама забранети од своите земјишта за време на најновата жетва (Syria Report, Northern Hama's Pistachio Farmers Restricted from Their Lands During Latest Harvest), 26 август 2020 година, http://bit.ly/3uGCZWo. Според СНХР, по конфискацијата на земјоделските земјишта, биле објавени соопштенија за јавни аукции, опфаќајќи земјоделски земјишта во стотици ослободени села и градови (над 130 во гуверноратот Хама и 88 во гуверноратот Идлиб); СМЧП, Јавните аукции за земјиштето на присилно раселените лица се уште еден метод на сирискиот режим за запленување на имотот на неговите противници на широко распространет и намерен начин (SNHR, Public Auctions of Forcibly Displaced People's Lands Are Another Syrian Regime Method to Seize Its Opponents' Property in a Widespread and Deliberate Manner), 14 февруари 2021 година, https://bit.ly/3q0eEr2, стр. 11. Види, исто така, СЗГД, Конфискацијата на имот во Хама ја потврдува намерата на сирискиот режим да го зацементира раселувањето (SACD, Hama Confiscations of Property Confirm Syrian Regime's Intent to Cement Displacement), 16 ноември 2020 година, http://bit.ly/2IOnIQm.

[484] „(...) Комисијата забележува дека претходно во конфликтот, како и во текот на изминатите две години, беа запленети илјадници имоти на приватни лица, а нивните средства беа замрзнати, вклучително и според законодавството за борба против тероризмот на државата"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 32. Види, исто така, СМЧП, Уништувањето на градовите Марет ал Нуман и Саракеб и раселувајќи ги нивните жители е јасен пример за тактиките на сирискиот режим во неодамнешната воена кампања од почетокот на декември 2019 година до март 2020 година (SNHR, Destroying Ma'aret al Numan and Saraqeb Cities and Displacing Their Residents Is a Clear Example of the Syrian Regime's Tactics in the Recent Military Campaign since Early December 2019 until March 2020), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3fKU5tX; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 31 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2003613.html, став 80.

[485] Види Дел II.Д.1 погоре.

[486] „(...) овие уредби главно не се применуваа на затвореници на совеста, политички притвореници, хуманитарни работници или јавни личности, вклучително и хуманитарни работници"; СМЧП, Граѓанските организации се справуваат со политиката на либанската влада за бегалците од Сирија и т.н. безбедно враќање (SNHR, Civil Society Organizations Deal Anxiously the Lebanese Government's Policy Towards Syrian Refugees and So-Called Safe Return), 23 јули 2020 година, https://bit.ly/2P2QUIT. „Амнестијата [од март 2020 година] најверојатно нема да ги опфати притворените лица кои се држат според законите за „антитероризам". Покрај тоа, има мал преседан за ослободување на притворени лица во голем обем, покрај постоењето на бројни правни патеки за тоа"; ЦОАИ, Надвор од здравствениот сектор: Влијанието од КОВИД-19 врз економијата и притворениците во Сирија (COAR, Beyond the Health Sector: COVID-19's Impact on Syria's Economy and Detainees), 30 март 2020 година, https://bit.ly/34ISoZW. Според анализата на СНХР, „(...) Сирискиот режим [ја] ограничува примената на [законите за амнестија] поединци и групи кои сака да ги помилува, кои се претежно кривични сторители и сторители на прекршоци и кривични дела, додека не вклучуваше дисиденти, политички затвореници и активисти во народното востание или уапсените во врска со тоа." (додаден акцент). СНХР, исто така, истакна дека безбедносните канцеларии, кои го држат мнозинството притворени лица, не ги применуваат решенијата за амнестија; СМЧП, Ќе бидат потребни 325 години за сирискиот режим да ослободи 130,000 притвореници, според указите за амнестија што ги издава (SNHR, It Would Take 325 Years for the Syrian Regime to Release 130,000 Detainees According to the Amnesty Decrees It Issues), 24 март 2020 година, https://bit.ly/2z6lAy8, стр. 1, 2, 3. „И покрај многуте уредби издадени од 2011 година, само ограничен број на притвореници на совеста и политички притворени лица имаа корист од нив. (...) Со уредбите се осигурува дека не е вклучен традиционалниот список на обвиненија издаден од судот за тероризам и други судови специјализирани за судење на политички протвореници и притвореници на совеста" (додаден акцент); Сириски центар за медиуми и слобода на изразување (СЦМ), Асад издаде нов декрет за помилување, со кој повеќето затвореници од совест и политички притвореници не се во неговите затвори (Syrian Center for Media and Freedom of Expression (SCM), Assad Issues a New Pardon Decree, that Keeps Most Prisoners of Conscience and Political Detainees Absent in His Prisons), март 2020 година, https://bit.ly/3aguKEY. Види, исто така,

б) Постапувањето со членовите на семејството

Вистинското или претпоставеното спротивставување на одредено лице против владата често пати им се припишува и на лицата околу него, вклучително и на членовите на семејството. Членовите на семејството се во ризик од закани, вознемирување, произволно апсење, измачување и присилно исчезнување заради одмазда и/или за да се принудат вистинските или претпоставените критичати на владата да се предадат.[487] Во случај критичарите на владата да живеат во подрачјата под контрола на опозицијата или во странство, се известува дека членовите на семејството, а понекогаш и познаниците се во ризик од таквото постапување со нив како еден вид на одмазда, или за да се присилат бараните лица да ги запрат своите активности, или да се вратат во Сирија.[488] Понатаму, членовите на

Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 71. Види, исто така, фуснота 478.

[487] Според СНХР, „најмалку 20,842 од лицата уапсени од страна на сирискиот режим од март 2011 година, вклучително и 13 деца и 27 жени, сè уште се притворени или присилно исчезнати во центрите за притвор на режимот заради сродството со учесниците во народното востание против сирискиот режим, заклучно со 21 декември 2020 година. Тие сочинуваат приближно 15% од вкупно документираниот број на приведени или присилно исчезнати лица од страна на силите на сирискиот режим.“ СНХР документираше апсења на членови на семејствата во сите губернорати на Сирија, со најголем број пријавени во губернoратите Алепо, Хомс и Дамаск. СНХР откри дека повеќе од половина од овие апсења таргетирале членови на семејства на граѓански активисти, а 44% таргетирале членови на семејства на дезертери од владините сили; СМЧП, СМЧП го осуди апсењето на роднините на активистот Абдул Рахман ал Салех од страна на сирискиот режим само за искажување на своето мислење за програмата „Спротивна насока“ на Ал џазира (SNHR, SNHR Condemns Syrian Regime’s Arrest of Activist Abdul Rahman al Saleh’s Relatives Solely for Expressing His Opinion on Al Jazeera’s ‘Opposite Direction’ Programme), 24 декември 2020 година, https://bit.ly/3q07OT0, стр. 4, 6. Принудени исчезнувања се користат „(...) особено против активистите вклучени во народното востание, медиумските работници, активистите за човекови права и политичките непослушници, како и против индивидуални и повеќе членови на семејствата на овие лица, како што се родителите, сопружниците, браќата и сестрите или децата (...)“ (додаден акцент); СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB, стр. 13. „Обично, женските роднини на мажите за кои се претпоставува дека се непослушници или на осомничените членови на вооружени групи се мета [за апсење и притворање]. Жени и девојчиња кои се роднини на дезертери, демонстранти и даватели на медицинска грижа и храна на опозицијата се исто така предмет на апсења. (...) Овие апсења се случуваат на демонстрации, за време на рации во домови, контролни пунктови, административни канцеларии и на улиците“; СМЧП, Поднесување до Комитетот за човекови права за 130-та сесија (Информации за усвојување на список на прашања пред известување (SNHR, Submission to the Human Rights Committee for the 130th Session (Information for Adoption of List of Issues Prior to Reporting)), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 31. „Службениците, наводно, таргетирале и мачеле деца поради нивните семејни односи, или претпоставени врски, со политички непослушници, членови на вооружената опозиција и активистички групи. (...) Според веродостојни сведоци, властите продолжиле да држат голем број деца за да ги принудат нивните родителите и другите роднини поврзани со борците на опозицијата да им се предадат на властите“; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, СМЧП, Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 12; „Адвокати и лекари за човекови права“ (АЛЧП), Без тивки сведоци: Прекршувања врз децата во сириските центри за притвор (Lawyers & Doctors for Human Rights (LDHR), No Silent Witnesses: Violations Against Children in Syrian Detention Centres), декември 2019 година, https://bit.ly/36rFyP9, стр. 5. На пример, пријавено е дека роднини на поединци вклучени во политичкиот процес дека биле уапсени, заканувани и испрашувани само врз основа на нивните семејни врски со лица кои се спротивставуваат или се претпоставува дека се спротивставуваат на владата: „Владата исто така апсеше и приведуваше членови на семејството со цел да изврши притисок за време на преговорите или да го потисне политичкото учество. Роднините на членовите на Уставниот комитет беа приведени и испрашувани. Во пресрет на повикувањето на форумот на крајот на октомври [2019 година], безбедносните служби имплицираа дека третманот на роднините во Сириската Арапска Република зависи од однесувањето за време на дискусиите“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 69.

[488] СНХР забележа дека владините сили вообичаено апсат роднини на владините противници, вклучувајќи жени, деца и стари лица, за време на рациите во нивните домови. Во некои случаи, наводно, лица биле уапсени на контролни пунктови доколку нивното име или други лични податоци се поврзани со барана личност. Според СНХР, „таквите апсења не се спроведеуваат со цел да се извлечат информации, туку едноставно за да им се одмаздат и да извршат дополнителен притисок врз бараните лица со цел да ги принудат да се предадат.“ СНХР објави дека ранливите членови на семејството биле издвоени за апсење со цел со цел „да се нанесе најголема можна штета.“ Според СНХР, во повеќето случаи, членовите на семејството не биле ослободени од притвор дури и по предавањето на бараното лице, а многумина остануваат присилно исчезнати. Во некои случаи, СНХР документираше употреба на членови на семејството во размена на затвореници; СМЧП, СМЧП го осуди апсењето

семејството на политичките притвореници се во ризик од изнудување и заплашување,[489] а во некои случаи и од противзаконско замрзнување на средствата и конфискување на имотот како еден вид на „колективна казна“.[490]

в) Посебни причини за загриженост за лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на Владата во подрачјата што не се под контрола на Владата

Во енлавите во Идлиб што се под контрола на опозицијата, цивилите и понатаму се изложуваат на најразновидни широки казнени мерки, како што се артилериско гранатирање, бомбардирања од воздух и копнени офазници,[491] како и намерно лишување од хуманитарна помош[492] поради нивното

на роднините на активистот Абдул Рахман ал Салех од страна на сирискиот режим само за искажување на своето мислење за програмата „Спротивна насока“ на Ал џазира (SNHR, SNHR Condemns Syrian Regime’s Arrest of Activist Abdul Rahman al Saleh’s Relatives Solely for Expressing His Opinion on Al Jazeera’s ‘Opposite Direction’ Programme), 24 декември 2020 година, https://bit.ly/3q07OT0, стр. 3-4, 6. „Додека се обидуваат да ги замолчат, санкционираат или да им се одмаздат на непослушниците кои живеат во странство, режимските власти честопати ги таргетираат нивните роднини кои сè уште живеат во земјата. Овие закани можат да започнат со „пријателски разговори додека пијат чај“ и да прераснат во испрашувања, приведување, па дури и тортура или атентат. Во контекст на високата репресија во Сирија, само кратка посета од агентите на режимот ќе испрати силен знак дека властите бележат што прави активистот надвор од земјата и дека се подготвени да ги користат роднините како „заложници“. Сириски новинар од една протерана медиумска организација објави дека неговиот брат и колега биле уапсени „со цел да се врати назад во земјата“. Две години подоцна, семејството било информирано дека и двајцата починале во затвор. (...) Испитаниците од Египет, Сирија и Иран стравуваат за своите роднини дома“; „Хивос“, Прекугранично замолчување: Транснационална репресија и дигитални закани против протерани активисти од Египет, Сирија и Иран (Hivos, Silencing Across Borders: Transnational Repression and Digital Threats Against Exiled Activists from Egypt, Syria, and Iran), февруари 2020 година, https://bit.ly/3a7FTb5, стр. 21, 22. Види, исто така, „Амнести интернешнал“, Сирија: Ранливите затвореници треба да бидат ослободени за да се спречи ширењето на КОВИД-19 (Amnesty International, Syria: Vulnerable Prisoners Should Be Released to Prevent Spread of COVID-19), 31 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2027385.html. За употребата на жени во размена на затвореници, Види, исто така, Дел III.А.9.

[489] Роднините редовно се принудени да плаќаат големи суми пари на посредници и државни службеници за информации за тоа каде се наоѓаат исчезнатите лица или да го обезбедат нивно ослободување. „Недостатокот на официјално признавање на притворите заедно со притворот (со забранет пристап до притвореното лице) создава средина каде што тортурата и другите форми на лошо постапување може да се појават неконтролирано. (...) Таквата тајност ја олеснува злоупотребата не само на притворените лица, туку и на членовите на нивните семејства, кои се принудени да бараат состаноци со затворските власти зад затворени врати и без никаков надворешен независен или судски надзор кога бараат одоговори за нивните роднини. Во такви ситуации, членовите на семејствата може исто така да бидат подложени на малтретирање, закани, насилство (вклучително и сексуално насилство) и закани за притвор. Очајот да ги најдат своите сакани ги направи семејствата ранливи на финансиски криминал, како што се уцени и изнудувања“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 18. Види, исто така, АГПС, Семејство апелира за информации за палестински бегалци во Сирија (AGPS, Family Appeals for Information over Palestinian Refugee in Syria), 23 февруари 2021 година, http://bit.ly/37UMsj8; СОЧП, По плаќање на големи суми пари: Речиси 70 притвореници од Дара ослободени од властите на режимот (SOHR, After Paying Large Sums of Money: Nearly 70 Detainees from Daraa Released by Regime Authorities), 9 февруари 2021 година, https://bit.ly/2NQcInt; СМЧП. Најмалку 213 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во јануари 2021 година, вклучувајќи 24 деца и пет жени (SNHR, At least 213 Cases of Arbitrary Arrest/ Detention Documented in Syria in January 2021, Including 24 Children and Five Women), 2 февруари 2021 година, https://bit.ly/3e60jH4, стр. 4; СТЈ, „Мајка ми сè уште се надева дека е жив“: Десетици семејства од Сирија рекоа дека нивните приведени сакани се мртви (STJ, “My Mother still Hopes He’s Alive”: Dozens of Syrian Families Told Their Detained Loved Ones Are Dead), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/3sTHcEH, стр. 5.

[490] ХРВ, Сирија: Запленети имотите на семејствата на осомничените (HRW, Syria: Suspects’ Families Assets Seized), 16 јули 2019 година, https://bit.ly/2Y5MyAB. „Во некои случаи, одлуките на судот за борба против тероризмот за заплена на имот беа изменети да вклучуваат жени и деца, вклучително и малолетници, на мажите осудени за терористички дела. Останува нејасно дали некои членови на семејството исто така се осудувани за терористички дела или едноставно им е забрането да вршат какви било барања за запленетите имоти. Во други случаи, пријателите на осуденото лице исто така беа вклучени во изменетите одлуки“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 31 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2003613.html, став 81. Види, исто така, Дел III.A.1.a.

[491] Види Дел II.Б.3.

[492] „Жителите на спорните региони или територија што ги држат недржавни актери се предмет на дополнителни злоупотреби [од страна на владата], вклучително и интензивни и неселективни борби, опсади и попречувања на хуманитарната помош и масовно раселување“ (додаден акцент); „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија, March 2020, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. Види, исто така, Светски извештај за 2020 година:

претпоставено спротивставување на владата и/или нивната поддршка на антивладините вооружени групи.[493] Набљудувачите на ОН и другите набљудувачи го опишуваат систематското бомбардирање и нападите врз цивилите и цивилните мети, како што се болниците, училиштата и пазарите во подрачјата под контрола на антивладините вооружени групи, како тактика на „пеплосана земја“[494] и „колективно казнување“ на цивилите во овие подрачја[495] со цел да присилат цивилите да се раселат,[496] со што се еродира живата база на вооружената опозиција и, конечно, самата опозиција се принудува да се предаде.[497] Според Сириската мрежа за човековите права (СМЧП), намерното и широко

Сирија, 14 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2022683.html.

[493] „Режимот општо ги смета жителите на Идлиб, и особено оние кои бегаат од неговите сили, за нелојални“; „Пи-ер-ај“, Анализа: Идлиб е заглавен. Не можеме да ја замислиме хуманитарната криза (PRI, Analysis: The Walls Are Closing in on Idlib. We Cannot Ignore the Humanitarian Crisis), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/2JYrELe. „Оние кои се заробени во Идлиб немаат многу места каде што би можеле да одат, бидејќи границата со Турција е затворена. Бидејќи немаат каде да избегаат, населението е под голем риизк од масовни убиства од страна на про-Асад силите кои ги сметаат за приврзаници на бунтовниците“ (додаден акцент); Меморијален музеј на Холокаустот во САД, Сирија (United States Holocaust Memorial Museum, Syria), последен пат ажурирано во јули 2019 година, https://bit.ly/2yPLLZE.

[494] ВОА, Медицинските работници сѐ повеќе се изложени на ризик во сирискиот Идлиб (VOA, Medical Workers Increasingly at Risk in Syria's Idlib), 21 септември 2019 година, https://bit.ly/2pl33t5; ДВ, Интервју со експерт за Блискиот Исток Андре Бенк: Сирија. „Иран не се бори во Идлиб“ (DW, Interview with Middle East Expert Andre Bank: Syria: “Iran is not Fighting in Idlib”), 7 август 2019 година, https://bit.ly/33PC2wE; ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош Марк Лоукок: Брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната состојба во Сирија, 30 јули 2019 година, https://bit.ly/2MsABim, стр. 3.

[495] „Тие [директните напади врз цивили и цивилни објекти] се исто така дел од добро воспоставената шема на сириските владини сили кои таргетираат цивили, медицински установи, училишта, домови и друга цивилна инфраструктура во подрачјата под контрола на опозициските сили. Овие забранети дела беа систематски извршени од страна на владата во гувернорантите Идлиб, Алепо и други гувернорати во Сирија, вклучително и покраината на Дамаск, Дара и Хомс, во согласност со политиката на државата да ги казнува цивилите во подрачјата кои се под контрола на опозицијата“; „Аменсти интернешнал“, Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, Unlawful Attacks and Mass Displacement in North-West Syria), 10 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html, стр. 13. Види, исто така, ЛЧП, Уништување болници за победа во војната (PHR, Destroying Hospitals to Win the War), 21 мај 2019 година, https://bit.ly/3a7d0Mq; Глобален институт за јавна политика (ГИЈП), Нема каде да се скрие: Логиката на употреба на хемиско оружје во Сирија (Global Public Policy Institute (GPPi), Nowhere to Hide: The Logic of Chemical Weapons Use in Syria), февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1458718.html, стр. 3.

[496] На пример, „Распространетото и неселективно бомбардирање извршено од провладините сили врз Маарат Ал-Нуман и Ариха (гувернорат Идлиб), како и Атариб и Дарат Аза (западнен Алепо), почнувајќи од втората половина на декември и во средината на февруари [2020 година], што предвидливо доведе до масовно раселување, бидејќи цивилите немаа друг избор освен да избегаат, што може да претставуваат злосторства против човештвото за присилно пренесување, убиства и други нехумани дела“; Совет за човекови права на ОН, Распространети прекршувања на човековите права и воени злосторства додека Идлиб, разорен од војна, се соочува со пандемијата, Извештај на истражната комисија на ООН за Сирија, 7 јули 2020 година, https://bit.ly/329lORv. Види, исто така, ФФЕ, Повторно враќање на домовите: Борбата за социјално праведни права за домување, земјиште и имот во Сирија, Ирак и Либија (FES, Reclaiming Home: The Struggle for Socially Just Housing, Land, and Property Rights in Syria, Iraq and Libya), септември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2023128.html, стр. 20, 21.

[497] „Документацијата на Амнести Интернешнел укажува дека масовното раселување е директен исход на незаконски практики (...) од страна на сириските и сојузничките владини сили. Понатаму, истите сили не успеаја да го спречат раселувањето со извршување на неселективни напади што го тероризираа населението“; „Амнести интернешнал“, Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, Unlawful Attacks and Mass Displacement in NorthWest Syria), 10 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html, стр. 23-24. „Сириско-руските сили неселективно бомбардираа подрачја за да ги принудат цивилите да бегаат масовно (...)“; ХРВ, Сирија: Владините сили наводно злоупотребуваат цивили (HRW, Syria: Government Forces Apparently Abuse Civilians), 16 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026509.html. „Овие напади се чинеа дека имаа за цел да ги тероризираат цивилите во очигледен обид да се депопулираат делови од Идлиб и да се забрза неговото заробување“; Совет за човекови права на ООН, Изјава на г-дин Пауло Серџо Пињеро, претседател на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, на 43-та седница на Советот за човекови права, 9 март 2020 година, https://bit.ly/37U4alM. „Хуманитарната катастрофа [во Идлиб] е стратегија на режимот. (...) Режимот имаше цивилно-центрична воена стратегија, насочена кон депопулирање на цели подрачја преку огромна употреба на воздушна моќ, барелни бомби, хемиско оружје, во суштина сѐ што убива и осакатува. Заедно со Русите, сириските сили таргетираа здравствени установи, училишта, пумпи за вода, во основа сѐ што го прави животот остварлив за цивилите, со цел за да се иселат, оставајќи ги бунтовничките борци да бранат урнатини (...). Накратко, хуманитарната катастрофа е токму она што го сака режимот на Асад. Тоа го префрла товарот за справување со населението кое Асад го смета за нелојално врз бунтовничките групи, меѓународните организации и соседните земји“ (додаден акцент); Меѓународен институт за стратешки студии (МИСС), Битката за Идлиб:

распространетото разорување на подрачјата под контрола на опозицијата и раселувањето на цивилите *„е цел сама по себе (…) за да им се нанесат најсурови можни казни на сите што ќе посакаат политичка промена“.*[498] НМАКСирија заклучи дека за време на воените офанзиви во Идлиб во 2019 и 2020 година, владините сили „е можно да ги сториле злосторствата против човештвото присилен трансфер, убиство и други нечовечни дела“.[499]

Со напредувањето на владините сили, цивилите пребгаа во огромен број стравувајќи од насилство од владата и апсење.[500] Според набљудувачите, владините сили ги апселе, измачувале и убивале цивилите кои ќе одлучеле или да останат во одново заземените подрачја во Идлиб и во околните подрачја, или да се вратат по заземањето на овие подрачка.[501]

Прашања и одговори со Емил Хокајем (International Institute for Strategic Studies (IISS), The Battle for Idlib: Q&A with Emile Hokayem), 5 март 2020 година, https://bit.ly/2Xx95FO. „Режимот редовно користеше опсади и воздушно бомбардирање. Овие тактики за колективно казнување имаат двојна цел, велат аналитичарите: тие ги зголемуваат трошоците за отпор на цивилите, така што ќе ги притиснат бунтовниците да попуштат и да ги спречуваат локалните комитети да понудат одржлива алтернатива за управување со режимот“; Совет за надворешни односи, Сириската граѓанска војна: Пат кон хорор (Council on Foreign Relations, Syria’s Civil War: The Descent into Horror), 19 февруари 2020 година, http://on.cfr.org/3an5Xmj. „(...) повторените напади [врз цивилната инфраструктура во Идлиб] дополнително го направија подрачјето целосно непогодно за живот, уништувајќи ја воената и кревка политичка контрола на Хајат Тахрир ал-Шам.“ И понатаму: „Постојат разумни основи да се верува дека провладините сили имале намера да тероризираат цивили, во обид да ја депопулираат зоната и да го забрзаат нејзиното заземање“; Совет за човекови права на ОН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 30, 31.

[498] СМЧП, Уништувањето на градовите Марет ал Нуман и Саракеб и раселувајќи ги нивните жители е јасен пример за тактиките на сирискиот режим во неодамнешната воена кампања од почетокот на декември 2019 година до март 2020 година (SNHR, Destroying Ma’aret al Numan and Saraqeb Cities and Displacing Their Residents Is a Clear Example of the Syrian Regime’s Tactics in the Recent Military Campaign since Early December 2019 until March 2020), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3fKU5tX, стр. 15.

[499] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 82.

[500] „Многумина рекоа дека избегале поради повеќекратни напади во населени подрачја, или поради страв од лошо постапување доколку сириските сили го заземат подрачјето“; ХРВ, „Таргетирање на животот во Идлиб“: Сириски и руски напади врз цивилна инфраструктура (HRW, “Targeting Life in Idlib”: Syrian and Russian Strikes on Civilian Infrastructure), 15 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039286.html, стр. 5, види, исто така, стр. 39. „Многу од жителите во покраината стравуваат од враќање на авторитарното владеење на Асад и неговата придружна опресија. Противниците на режимот беа уапсени, па дури и мачени до смрт во подрачја што претходно ги држеа бунтовниците и кои потпишаа „договори за помирување“ со режимот. Русија во понеделникот објави дека отвори три „хуманитарни коридори“ со цел да им се дозволи на цивилите во Идлиб да избегаат во подрачјата под контрола на режимот, но активистите изјавија дека никој не ги искористил“; „Д њу араб“, Руските авиони го прекршија прекинот на огнот во сирискиот Идлиб додека Турција ги зајакнува пунктовите за набљудување (The New Arab, Russian Aircraft Violate Ceasefire in Syria’s Idlib as Turkey Reinforces Observation Posts), 15 јануари 2020 година, https://bit.ly/3clvWsm. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html став 66. За раселувањето во Идлиб, види Дел II.Г.1.

[501] „По ослободувањето на специфични подрачја, владините копнени сили (...) им се одмаздија на цивилите кои решија да не ги напуштат градовите на гуверноратите Идлиб и Алепо, пукајќи во нив и ограбувајќи ги телата на починатите лица. Во февруари [2020 година], се појавија вознемирувачки видео снимки на кои владините сили пукаат кон постари жени во западен Алепо, додека цивилите ги пакуваа своите сопствености за да го напуштат подрачјето“; ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија (HRW, World Report 2021: Syria), 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. „(...) по ослободувањето на подрачјата кои претходно беа под контрола на вооружени групи и терористички организации на други места во Сирија од страна на владините сили, Комисијата ја документираше нивната обемна употреба на произволно притворање, тортура и присилно исчезнување, како и незаконска конфискација на имот“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 89, Види, исто така, став 99. „Цивилите, исто така, стравуваа од враќање во градовите и селата што беа ослободени или се подложени на ризик да бидат ослободени од страна на владата. Постои добро документиран запис за произволно апсење, тортура и присилно исчезнување на цивили од териториите под контрола на опозицијата извршени од страна на сириските владини сили. За време на последната ескалација, исто така, имаше веродостојни извештаи за тоа дека сириските владини сили незаконски убивале цивили и ги осакатувале нивните тела во градовите што ги ослободиле“; „Аменсти интернешнал“, Незаконски напади и масовно раселување во северозападна Сирија (Amnesty International, Unlawful Attacks and Mass Displacement in North-West Syria), 10 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029602.html, стр. 6. „Исто така, документиравме апсења што се случија во предградијата на гувернoратите на Алепо и Идлиб, таргетирајќи цивили кои останале во своите домови и одбиле да бидат раселени“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во март 2020 година

г) Посебни причини за загриженост за лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на Владата во одново заземените подрачја

Процесот на „помирување“

Откако владата одново ги зазеде подрачјата кои претходно не беа под нејзина контрола, припадниците на антивладините вооружени групи и одредени категории цивили беа присилени или да се евакуираат од тоа подрачје,[502] или да поминат низ процес на „помирување“, како услов за нивно останување.[503] Иако договорите за „помирување“ се разликуваа од едно до друго подрачје,[504] тие обично предвидуваа враќање на владиното обезбедување и владината управа, положување на оружјето, амнестирање на лицата што ги бара владата како и шестмесечен грејс-период за регрутација.[505] Согласно овие договори, борците и другите за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата, а кои посакале да останат во одново заземените подрачја, мораа да поминат низ процес на проверка („ветинг“) од страна на безбедносните агенции (на арапски, *„тасвијат ал-вада“* или „утврдување на

(SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in March 2020), 3 април 2020 година, https://bit.ly/3afJ3JU, стр. 5. Види, исто така, СОЧП, Нехуманите одмазднички и одмаздољубиви практики на режимските војници ја изложуваат нивната „состојба на умот“ и болните однесувања (SOHR, Inhumane Retaliatory and Vengeful Practices of Regime Soldiers Expose Their “State of Mind” and Sick Behaviors), 12 март 2020 година, https://bit.ly/2Bb4jF1.

[502] „Согласно таквите договори за „евакуација“ или „помирување“ помеѓу 2016 година и 2018 година, речиси 100,000 лица беа присилно раселени, главно од Алепо, Источна Гута, рурален северен Хомс и кампот Јармук во Дамаск во Идлиб – што се претпоставува дека е нивно последно место на засолниште“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 7, Види, исто така, став 9-10. „Најмалку 200,000 луѓе беа присилно пренесени, а реалната бројка се проценува дека е уште поголема“; PAX / „Импјунити воч“, Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 4. Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија постојано ги квалификуваше овие организирани евакуации на борци и цивили од поранешните подрачја што ги држеше опозицијата како „принудно раселување“, што претставува воено злосторство според меѓународното хуманитарно право. Понатаму, тие сметаат дека евакуацијата на цивили за кои се смета дека се симпатизери на опозицијата служи како „владина стратегија за казнување на овие лица“; НМАКСирија, Опсадите се користат како воено оружје: Заокружи, изгладни, предади, евакуирај (IICISyria, Sieges as a Weapon of War: Encircle, Starve, Surrender, Evacuate), 29 мај 2018 година, https://bit.ly/2NJ1mg6, став 12. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 47.

[503] „Според договорите [за помирување], беше потребно борците на опозицијата и локалните жители или да евакуираат во Идлиб, кој е под контрола на опозицијата, или да ја прифатат владината контрола и да подлежат на процес на проверка од страна на државните безбедносни агенции“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 9-10. „Од 2016 година, сирискиот режим преговара за локални договори за предавање (што ги нарекува „договори за помирување”) на целата територија низ земјата. Овие договори му овозможија да го воспостави својот авторитет над мнозинството од подрачјата контролирани од страна на опозицијата и притоа, присилно да ги расели оние кои продолжуваат да му се спротивставуваат на владеењето на Асад, сѐ до последниот дел од северозападна Сирија под контрола на бунтовниците“; Карнеги МЕЦ, Реинтегрирање на сириските милиции: Механизми, актери и недостатоци (Carnegie MEC, Reintegrating Syrian Militias: Mechanisms, Actors, and Shortfalls), 12 декември 2018 година, https://bit.ly/2WrkC7e.

[504] Содржината на договорите за „помирување“, а особено степенот до кој поранешните антивладини вооружени групи беа во можност да задржат ниво на автономија, наводно зависи, меѓу другото, од вклучените актери, на пр. доколку биле склучени под покровителство на трета држава и околностите под кои биле склучени (како резултат на преговори пред воена офанзива или како резултат на воено предавање). За одредбите вклучени во договорите за помирување за Бусра Ал Шам (гувернорат Дера), Источна Гута и северен Хомс, види, ИПВ, Безизлезната ситуација на руската дипломатија (ISW, Russia’s Dead-End Diplomacy), ноември 2019 година, https://bit.ly/356TfCR, стр. 23; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 28, 32.

[505] Види Дел III.A.2.

нечиј статус“).[506] За оние што ќе изберат и на кои ќе им беше дозволено „да се помират“[507] ветинг-процесот подразбираше разгледување на сите претходни опозициски активности на лицето, како, на пример, учеството во антивладините протести, хуманитарни активности, борење со антивладините вооружени групи, или други активности за коишто владата смета дека претставуваат „тероризам“.[508]

---

[506] „Taswiyat al-wada“ процесот, е опишан како „термин на владата за quid pro quo процес што подразбира амнестија за политички злосторства (дефинирани од страна на владата како вооружено насилство и мирно изразување на несогласување), а за возврат лицата треба да извршат регистрација во институциите на власта и да се откажат од било какво вклучување во активностите на опозицијата“; „Д њу хјуманитаријан“, Заробени меѓу бунтовниците и воздушните напади, цивилите во Источна Гута се соочуваат со хаос (The New Humanitarian, Trapped Between Rebels and Air Raids, Civilians in Eastern Ghouta Face Chaos), 30 март 2018 година, www.refworld.org/docid/5b7400fda.html. Според извештаите, договорите за помирување варирале во однос на профилите на лицата што морале да поминат низ процесот на помирување: „Решавањето доаѓа по обемна истрага од повеќе од една безбедносна канцеларија, вклучително и разгледување на какви било активности што лицата во прашање ги преземале додека живееле под контрола на опозицијата. Процесот на решавање е задолжителен за сите мажи, иако понекогаш вклучува и жени“; „Сирија репорт“, Покраината на северна Дара: Уништувањето го попречува враќањето (Syria Report, Northern Daraa Countryside: Destruction Hinders Return), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/37UFxGS. „На лицата кои претходно ја покажаа својата нелојланост кон сириските власти на начини како што е присуствување на демонстрации, избегнување воена служба, дезертирање или приклучување на бунтовничка група, им беше дадена можност да го „помират својот статус““; ЕУИ, Од владеење на бунтовниците до епоха по капитулацијата во Дара, јужна Сирија: Влијанијата и резултатите од однесувањето на бунтовниците за време на преговорите (EUI, From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations), јуни 2019 година, https://bit.ly/3lnM2qu, стр. 13. „Некои извори известија дека сите поединци, мажи и жени, на возраст меѓу 18 и 55 години, треба да ги пополнат потребните обрасци, додека други изјавија дека апликациите се ограничени на оние кои биле поврзани со антивладини групи или нивни меѓународни поддржувачи, како што се граѓанското општество, вооружени групи, медиуми или политичката опозиција““; „Четхам хаус“, Деталите на „договорите за помирување“ разоткриваат дека се спротивното од тоа (Chatham House, The Details of 'Reconciliation Deals' Expose how They Are Anything But), август 2018 година, https://bit.ly/2MS5fRU. Во северниот дел на Хомс, воените офицери и државните службеници, кои биле раселени во подрачјата контролирани од страна на Владата, не биле обврзани да поминат низ процесот на „помирување“; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 35.

[507] Според некои договори за помирување, на одредени профили на лица не им беше дозволено да останат бидејќи се сметаа за „irreconcilable“ (лица со кои не може да се изврши помирување): „Честопати, не им беше понудена можност за помирување на здравствениот персонал или активистите“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 47. „Еден метод за враќање на владината контрола во подрачјата на опозицијата беше да се принудат „непомирливите“ елементи на населението да побегнат во северозападна Сирија (судбина со која почесто се соочија актерите од граѓанското општество отколку тврдокорните борци)“; ЦОАИ, Најновото од Сирија: 26 октомври 2020 година) (COAR, Syria Update), 26 октомври 2020 година, https://bit.ly/3p916u3. На пример: „Во Северен Хомс, владата им даде на локалните преговарачи список од околу 1,000 луѓе за кои сметаше дека се „irreconcilable“ (лица со кои не може да се изврши помирување), што всушност сугерираше дека тие имале избор помеѓу присилно раселување и затвор, без можност да ги помират своите работи со државата“; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 12. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Опсада и враќање на Источна Гута (UN Human Rights Council, The Siege and Recapture of Eastern Ghouta), 20 јуни 2018 година, A/HRC/38/CRP.3, www.ecoi.net/en/document/1438560.html, став 70.

[508] Процесот на проверка е варијабилно опишан како еден вид на испрашување, или, во некои случаи, пополнување на т.н. обрасци за помирување кои содржат детални прашања. „Формалниот процес кој е општо познат и како „процес за решавање на статусот“, вообичаено вклучува испрашување во врска со претходните активности поврзани со опозицијата (како што е учество на протести, хуманитарни активности во подрачјата контролирани од страна на бунтовниците), од кои, голем дел спаѓаат во рамките на проширената дефиниција за „тероризам“ на режимот, при што, испрашуваните лица треба да се обврзат дека во иднина ќе се воздржат од такви активности. Потоа, поединецот добива одобрување и безбедносните агенции наводно го отстрануваат од списокот на барани лица“; ИЦГ, Поуки од враќањето на сириската држава на југот (ICG, Lessons from the Syrian State's Return to the South), 25 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1458533.html, стр. 2. „На лицата од кои се бара да поминат процес на предавање им се советува да појдат во назначените канцеларии за да пополнат и потпишат голем број документи, што вообичаено трае од 10 до 45 минути. (…) Собраните обрасци за предавање се испраќаат до безбедносната служба задолжена за подрачјето, со цел да ги провери податоците против датотеките што ги имаат за лицата во прашање. (…) Вториот степен на проверка најчесто го спроведува соодветната канцеларија преку мрежи на локални информатори лоцирани во поранешните подрачја под контрола на бунтовниците. (…) Може да се врши и трет степен на проверка преку споредување на податоците со другите канцеларии, но тоа се случува многу ретко бидејќи помеѓу различните безбедносни служби постои ривалство и конкуренција.“ „Четхам хаус“, Деталите на „договорите за помирување“ разоткриваат дека се спротивното од тоа (Chatham House, The Details of 'Reconciliation Deals' Expose how They Are Anything But), август 2018 година,

Освен тоа, лицата мораа да се заколнат дека во иднина ќе се возджат од сите такви активости.[509]

НМАКСирија ги опиша условите за „помирување“ како повреда на *„клучните човекови права, вклучително и правото на слободно собирање“* на лицето.[510] Понатаму, засегнатите лица беа обврзани да оддаваат информации за членовите на своето семејство и за активистите кои биле присилно раселени во другите делови на земјата.[511] Според известувањата, не сите барања за помирување биле прифатени, што засегантите лица ги ставало во ризик од произволно апсење.[512] За оние коишто ќе го решеле својот статус, се известува дека добивале „разрешителна картица“, којашто би требало да ги заштити од апсење и да им овозможи да поминат на контролните пунктови.[513] Но, „решавањето на статусот“ не гарантира дека лицето е безбедно од произволните апсења,[514] и се

---

https://bit.ly/2MS5fRU. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 68; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html), стр. 21-22.

[509] СЈАЦ оцени дека договорите за „помирување“ „не ги исполнуваат минималните стандарди на правичност што се очекува во амнестија. Во документите не се експлицитно наведени злосторствата и околностите за кои потписникот нема да биде гонет, ниту пак предвидуваат одредби што би биле обврзувачки за владата. Наместо тоа, учесниците се принудени да се откажат од своите основни права, вклучително и слободата на говор и правото на мирно собирање“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 10. „(…) од сите цивили се бараше да потпишат заклетва за лојалност (...)“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 68. Види, исто така, ИПВ, Безизлезната ситуација на руската дипломатија (ISW, Russia’s Dead-End Diplomacy), ноември 2019 година, https://bit.ly/356TfCR, стр. 23; ХРВ, Сирија: Притвор и вознемирување во ослободените подрачја (HRW, Syria: Detention, Harassment in Retaken Areas), 21 мај 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009102.html; ЕУИ, Од владеење на бунтовниците до епоха по капитулацијата во Дара, јужна Сирија: Влијанијата и резултатите од однесувањето на бунтовниците за време на преговорите (EUI, From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations), јуни 2019 година, https://bit.ly/3lnM2qu, стр. 13; ИЦГ, Поуки од враќањето на сириската држава на југот (ICG, Lessons from the Syrian State’s Return to the South), 25 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1458533.html, стр. 2.

[510] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 68.

[511] Исто; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 22; „Четхам хаус“, Деталите на „договорите за помирување“ разоткриваат дека се спротивното од тоа (Chatham House, The Details of ‘Reconciliation Deals’ Expose how They Are Anything But), август 2018 година, https://bit.ly/2MS5fRU.

[512] „Четхам хаус“, Деталите на „договорите за помирување“ разоткриваат дека се спротивното од тоа (Chatham House, The Details of ‘Reconciliation Deals’ Expose how They Are Anything But), август 2018 година, https://bit.ly/2MS5fRU. „Внатрешно раселените лица кои се враќаат во новите подрачја под контрола на владата од подрачја под контрола на опозицијата, како што се оние кои се враќаат од Идлиб во Хама, или од Идлиб во Источна Гута, се особено ранливи на апсење. Оние кои се враќаат без да бидат подложени на формалниот владин процес на помирување се особено ранливи на апсење“; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), July 2019, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 23. Види, исто така, СОЧП, По регрутирањето на стотици и апсењето на повеќе од 700 од повратниците во неговите контролирани подрачја, разузнавањето на режимот уапси семејство од Гута и спречи студенти да стигнат до нивните универзитети (SOHR, After Recruiting Hundreds and Arresting more than 700 of the Returnees to Its Controlled Areas, Regime’s Intelligence Arrests a Family from Ghouta and Prevents Its Students from Reaching Their Universities), 19 ноември 2019 година, https://bit.ly/35Ow406; СОЧП, Разузнавањето на режимот уапси жени и едно дете кои се враќале од северот на Сирија месеци откако биле раселени од подрачјето според договорите постигнати со фракциите што работат во нив и со достоинствениците (SOHR, The Regime’s Intelligence Arrests Citizen Women and a Child Coming Back from the Syrian North Months after They Have Been Displaces from the Area According to Deals Reached with the Factions Operating in It and the Dignitaries), 21 октомври 2018 година, https://bit.ly/322CW7Z.

[513] „Образецот требаше да означи дека името на поединецот е отстрането од официјалниот државен список на барани лица и да му дозволи на носителот да се движи низ контролните пунктови без да биде малтретиран или уапсен“; ЕУИ, Од владеење на бунтовниците до епоха по капитулацијата во Дара, јужна Сирија: Влијанијата и резултатите од однесувањето на бунтовниците за време на преговорите (EUI, From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations), јуни 2019 година, https://bit.ly/3lnM2qu, стр. 13. Примерок од документот е достапен тука: https://bit.ly/3euAyO5.

[514] Во јануари 2021 година, СНХР забележа „апсење на лица кои склучиле помирувања на нивниот безбедносен статус со режимот (...); овие апсења беа концентрирани во гуверноратот на предградијата на Дамаск, а повеќето се случија за време на кампањи за масовни рации и апсења и на контролни пунктови“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 5 (и претходни извештаи). „Во Јужна Сирија, особено во провинциите Кунеитра и Дара, договорот за решавање/помирување гарантиран од

известува дека се се вршеле апсења и покрај тоа што лицето поседувало „разрешителна картица“,[515] или поради тоа што надлежните органи отпосле го повлекле решениот статус на лицето.[516]

страна на Русија, потпишан со сириската влада во август 2018 година, не ги спречи сириските безбедносни служби да ги приведат жителите на провинциите, од кои многумина потоа починаа. Најмалку 34 приведени лица беа прогласени за мртви меѓу јануари и октомври 2020 година. Од нив, 19 беа поранешни борци на вооружени опозициски групи кои потпишале договор за решавање. Другите 15 беа цивили и главно потписници на договорот (...)“; СТЈ, „Мајка ми сè уште се надева дека е жив“: Десетици семејства од Сирија рекоа дека нивните приведени сакани се мртви (STJ, “My Mother still Hopes He’s Alive”: Dozens of Syrian Families Told Their Detained Loved Ones Are Dead), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/3sTHcEH, стр. 16. „Од почетокот на 2020 година, документиравме зголемена стапка на операции за ловење и апсење извршени од страна на сириските режимски сили против лица кои ја решиле својата безбедносна состојба во подрачјата што потпишале договори за решавање и „помирување“ со режимот откако тој ги зазеде овие подрачја; овие апсења беа концентрирани во гуверноратите Алепо, предградието на Дамаск и Дара, а некои таргетираа поранешни работници во хуманитарни организации, медицински персонал и хуманитарни работници“; СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/2VDiYju, стр. 11. Во подрачјата кои неодамна беа ослободени од антивладините групи, сириските безбедносни сили уапсија стотици активисти, поранешни лидери на опозицијата и членови на нивните семејства, иако сите тие имаа потпишано договори за помирување со властите гарантирајќи дека нема да бидат уапсени“; ХРВ, Германија: Отворено судењето за тортура во Сирија (HRW, Germany: Syria Torture Trial Opens), 23 април 2020 година, https://bit.ly/2NrBtTQ. „Притворањето е особено раширено во „помирените“ територии, каде што долгогодишните жители и неодамна вратените лица беа уапсени без оглед на нивната усогласеност со процесите на помирување“; СЦПО, Состојбата на правдата во Сирија во 2020 година (SJAC, The State of Justice Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 8. Види, исто така, подолу „Третман на лица кои се противат или се смета дека ѝ се спротивставуваат на владата“ (“Treatment of Persons Opposing, or Perceived to Be Opposing the Government”).

[515] „Младите мажи може да бидат приведени на контролен пункт бидејќи нивната „картичка за помирување“ може да не биде прифатена, бидејќи се барани од страна на владата поради нивната улога во опозицијата или бидејќи не ја завршиле задолжителната воена служба“; ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8, стр. 6, „(...) амнестијата не е загарантирана за оние кои се претставуваат себеси за процесот на помирување. Владата произволно приведе и исчезна илјадници поранешни борци и опозициски активисти во помирените подрачја. Локален центар за документација во Дара проценува дека околу 650-1000 лица биле уапсени од провладините сили во 12-те месеци по договорот за помирување од јули 2018 година. Некои од уапсените имале добиено документи за дозвола преку процесот за помирување пред нивното апсење“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 10. Види, исто така, СОЧП, Безбедносните служби на режимот уапсија цивил со картичка за статус на помирување во покраината на Дара (SOHR, Regime Security Services Arrest Civilian Holds Settled-Status Card in Daraa Countryside), 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/3oCmsyO; СОЧП, „Военото разузнавање“ уапси цивил во градот Дара од непознати причини (SOHR, “Military Intelligence” Arrests Civilian in Daraa City for Unknown Reasons), 5 јули 2020 година, https://bit.ly/3703kVB; „Сирија директ“, Жителите на Дара се соочуваат со апсење и исчезнување во канцелариите на локалната самоуправа (Syria Direct, Daraa Residents Face Arrest, Disappearance at Local Government Offices), 27 септември 2019 година, https://bit.ly/3hQSnJk.

[516] Според СОХР, „договорите за помирување“ исто така биле укинати од страна на властите. На пример, во октомври 2019 година, околу 3,000 мажи од Источна Гута, кои склучија „договор за помирување“ со властите по нивното ослободување на подрачјата во 2018 година, добија известување од локалниот мухтар, информирајќи ги дека нивното „помирување“ било „одбиено“. Од нив беше побарано да се обратат кај безбедносните служби во рок од 10 дена од приемот на известувањето, додека пак непостапувањето ги направи подлежни на апсење. СОХР пријави последователни кампањи за апсења во Источна Гута; СОЧП, Разузнавачките служби на режимот извршија рации во Замалка и Хаза во Источна Гута и уапсија 16 лица чии „помирувања“ беа одбиени (SOHR, Regime’s Intelligence Raids Zamalka and Hazza in the Eastern Ghouta and Arrest 16 people Whose “Settlements” Were Rejected), 15 ноември 2019 година, https://bit.ly/3evSub9. Сличен развој беше пријавен во подрачјето Вади Барада (рурален Дамаск), во јуни 2019 година и повторно во февруари 2020 година. Според локалните извори, отповикувањето на решавањата од страна на владата било поврзано со кршење на договорот од страна на овие лица, како и обвинувања и тужби против поранешни членови на опозицијата; СОЧП, Силите на режимот го укинаа „статусот на помирување“ на 300 млади мажи во Вади Барада сред стравувањата од претстојните апсења (SOHR, Regime Forces Revoke “Settled-Status” of 300 Young Men in Wadi Barada amid Fears of Imminent Arrests), 19 февруари 2020 година, https://bit.ly/3fWlxF0; СОЧП, Силите на режимот одбиваат да постигнат договор за помирување со околу 250 лица од Вади Барада во Риф Димашк, околу 2 години откако ја наметнаа својата контрола врз подрачјето (SOHR, The Regime Forces Refuse to Struck Settlement Deals with about 250 Persons from Wadi Barada in Rif Dimashq about 2 Years after They Imposed Their Control over the Area), 24 јуни 2019 година, https://bit.ly/2NpY5nt. Види, исто така, СОЧП, Безбедносните служби на режимот одбиваат да постигнат договор за помирување со 150 лица во Хараста за убиство на офицери и припадници на режимските сили (SOHR, The Regime’s Security Services Refuse to Struck Settlement Deals with 150 Persons in Harasta for Killing Officers and Members of the Regime Forces), 9

За лицата кои посакуваат да се вратат од подрачјата што не се под контрола на Владата назад во одново заземените подрачја се известува дека мора да поминат низ ветинг-процесот исто како и оние кои останале во своите подрачја, и може да се најдат во ризик од широк опсег на повреди на човековите права, вклучително и, меѓу другите, произволни апсења и присилна регрутација.[517]

Постапувањето со лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на Владата

Во подрачјата што владата одново ги зазела, вклучително и во Алепо,[518] Дараа и Кунејтра,[519] Даир Ез-

---

декември 2019 година, https://bit.ly/3hZc5mc; СОЧП, Откако ги одбија нивните помирувања, безбедносните служби на режимот уапсија околу 40 лица од Дума и Месраба во Источна Гута (SOHR, After Rejecting Their Settlements, Regime’s Security Services Arrest about 40 People from Douma and Mesraba in the Eastern Ghouta), 2 декемцри 2019 година, https://bit.ly/2B5dGGC.

[517] „Безбедносните сили на режимот бараат сите лица да добијат безбедносни дозволи пред да се вратат. Многу повратници, наводно, биле уапсени затоа што не ги поседувале новите барани документи“; Центар за стратешки студии Омран, Безбедносниот пејзаж во Сирија и неговото влијание врз враќањето на бегалците: Испитување на мислење (Omran Center for Strategic Studies, The Security Landscape in Syria and its Impact on the Return of Refugees: An Opinion Survey), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/3asi7uk, стр. 69. На пример, по нивната евакуација од кампот Рукбан во јужна Сирија, одредени поединци „биле интернирани и поминале низ процес на безбедносна проверка во т.н. „колективни засолништа“ во гуверноратот Хомс“; ОХЦХР, Изјава на г-дин Пауло Серџо Пињеро, претседател на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, на 41-та седница на Советот за човекови права (OHCHR, Statement by Mr. Paulo Sérgio Pinheiro, Chair of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic at the 41st Session of the UN Human Rights Council), 2 јули 2019 година, https://bit.ly/2nmKynr. Група од 329 лица го напуштија Рукбан во септември 2019 година со поддршка од ООН и Сириската Арапска Црвена полумесечина. Тие беа префрлени во „центри за прием“ во Хомс, а Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија „доби извештаи дека најмалку 100 лица кои биле евакуирани од Рукбан биле приведени од владините сили по пристигнувањето во Хомс. Одлуката за заминување се чини дека е мотивирана од влошените услови на кампот, дополнително засилени од суровата зима и недостигот на средства. Другите кои остануваат во Рукбан наведоа страв од присилно регрутирање или произволно апсење. Тековните прекршувања низ подрачјата што ги држи владата, вклучително и произволното притворање и присилната регрутација, го попречуваат правото на цивилите да се вратат произволно, во сигурност и со достоинство, во нивнитите оригинални или друга дестинација по нивен избор“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 86-87. „СЈАЦ откри дека многу од повратниците најпрво биле испратени во центрите за засолништа, потоа во безбедносните канцеларии (вклучително и канцеларијата на воената полиција во квартот Кабун во Дамаск), а на крај, или во сирискиот суд за борба против тероризмот или во затворот Седнаја. Некои цивили беа испратени во централниот затвор Адра надвор од Дамаск за да отслужат казна од една до две години. СЈАЦ доби детални информации дека 133 цивили од Рукбан биле уапсени откако се вратиле на територијата која е под контрола на владата. Некои повратници исто така беа испратени да ја завршат својата задолжителна воена служба“; СЦПО, Жителите на кампот Рукбан се соочуваат со опсада, ограничена помош и опасности во помирените подрачја (SJAC, Residents of Rukban Camp Face Siege, Limited Aid, and Dangers in Reconciled Areas), 11 јули 2020 година, https://bit.ly/31h0ml7. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 34; „Пи-би-ес“, Поголемиот дел од помошта за сирискиот камп Рукбан е блокирана повеќе од една година. Еве зошто (PBS, Most Aid to Syria’s Rukban Camp Has Been Blocked for more than a Year. Here’s Why), 14 март 2020 година, https://to.pbs.org/38hG8Bf; Светски извештај за 2020 година: Сирија (HRW, World Report 2020: Syria), 14 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2022683.html. За процесот на проверка на лицата кои сакаат да се вратат во Сирија од странство, види Дел III.A.1.д.

[518] „(...) Силите на сирискиот режим во ноември [2020 година] продолжија да ги гонат и апсат сириските граѓани во врска со нивната политичка непослушност и изразување на мислења (...). Евидентиравме повеќекратни апсења и акти на прогонување на граѓани во врска со резервното регрутирање, како и лица кои склучиле решавање на нивниот безбедносен статус со сирискиот режим. Овие апсења беа концентрирани во предградијата на гувернoратите Алепо, Дера и Дамаск“ (додаден акцент); СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во ноември 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in November 2020), 4 декември 2020 година, https://bit.ly/3mZNCzv, стр. 4. Види, исто така, СОЧП, Полицијата на режимот уапси млад човек во Алепо (SOHR, Regime Police Arrest Young Man in Aleppo), 19 ноември 2020 година, http://bit.ly/2O7C7t4; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија неколку цивили во градот Алепо на 28 август (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested Several Civilians in Aleppo City on August 28), 30 август 2020 година, https://bit.ly/39WpmdW; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во март 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in March 2020), 3 април 2020 година, https://bit.ly/3djRzt1, стр. 5; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивили во градот Алепо на 25 јануари (SNHR, Syrian Regime Arrested Civilians in Aleppo City, on January 25), 25 јануари 2020 година, https://bit.ly/2V0hYWs.

[519] Види на пример, СОЧП, Кампања за апсења во голема мера: Безбедносните служби на режимот упасија неколку членови со помирен статус во покраината на северна Дара (SOHR, Large-Scale Campaign of Arrests: Regime Security

Services Arrest Several Settled-Status Members in Northern Daraa Countryside), 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/2O46GQq; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивил во градот Даел во предградието на Дара на 25 февруари (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Dael City in Daraa Suburbs on February 25), 26 февруари 2021 година, https://bit.ly/3kDfYiE; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивил во градот Даел во предградието на Дара на 8 јануари (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Da'el City in Daraa Suburbs on January 8), 9 јануари 2021 година, http://bit.ly/3pVgw4o; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија двајца цивили во селото Цдаја во предградието на Дара на 19 декември (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested Two Civilians in Jdayya Village in Daraa Suburbs on December 19), 24 декември 2020 година, http://bit.ly/3b0TdSr; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивил во градот Даел во предградието на Дара на 16 декември (SNHR, Syrian Regime Arrested a Civilian in Dael City in Daraa Suburbs on December 16), 16 декември 2020 година, http://bit.ly/3szhC7I; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во ноември 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in November 2020), 4 декември 2020 година, https://bit.ly/3mZNCzv, стр. 4; СОЧП, Воената безбедносна служба уапси двајца млади од источна Дара, одведувајќи ги во Ал Сувеида (SOHR, Military Security Service Arrests Two Young Men from Eastern Daraa, Taking Them to Al-Suwaidaa), 2 декември 2020 година, https://bit.ly/33WdIvv; СМЧП, Сирискиот режим уапси ранет цивил додека се лекувал во градската болница во Дара на 30 ноември (SNHR, Syrian Regime Arrests a Wounded Civilian as He's Being Treated in Daraa City Hospital on November 30), 1 декември 2020 година, http://bit.ly/3dUb5QP; СОЧП, Жителите организираат седенка, протестирајќи против неселективните апсења (SOHR, Residents Stage Sit-In, Protesting Indiscriminate Arrests), 26 октомври 2020 година, https://bit.ly/3n2Qlb9; СОЧП, Службата „Воено разузнавачки воздухопловни сили“ уапси жена во градот Дара (SOHR, "Air-Force Intelligence" Service Arrests Woman in Daraa City), 18 октомври 2020 година, https://bit.ly/2VTLUn5; СОЧП, Воената безбедност го нападна соседството Ал Маншије во градот Дара, приведувајќи двајца млади луѓе (SOHR, Military Security Storms al-Manshiyeh Neighbourhood in Daraa City, Arresting Two Young Men), 30 септември 2020 година, https://bit.ly/3n0K1RF. Види, исто така, СТЈ, Народот бесен поради уцената на сириските контролни пунктови во Кунеитра (STJ, Populace Enraged over Blackmail at Syrian Checkpoints in Quneitra), 31 март 2020 година, https://bit.ly/3f9RXfi.

Заур,[520] Дамаск,[521] руралниот Дамаск,[522] и во Покраината Хомс,[523] одново излегоа на површина

[520] Види, на пример, СМЧП, Силите на режимскиот режим уапсија цивил во градот Деир Ез Зур на 21 јануари (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Deir Ez-Zour City on January 21), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/37FKLpL; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивили во градот ал Тебни во Деир Ез Зур на 26 ноември (SNHR, Syrian Regime Arrested Civilians in al Tebni Town in Deir Ez-Zour on November 26, 29 ноември 2020 година), https://bit.ly/33UBg3S; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивил во градот Деир Ез Зур на 8 ноември (SNHR, Syrian Regime Arrested a Civilian in Deir Ez-Zour City on November 8), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3gs8Jbf; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивили во градот ал Мајадин во Деир Ез Зур на 24 јуни (SNHR, Syrian Regime Arrested Civilians in al Mayadeen City in Deir Ez-Zour on June 24), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/38LsFC3; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивил во градот Деир Ез Зур на 20 јуни (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Deir Ez-Zour City on June 20), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/304JG6f; СМЧП, Цивил почина поради тортура во центар за притвор на силите на сирискиот режим на 5 јуни (SNHR, The Death of a Civilian Due to Torture in Syrian Regime Forces' Detention Center, June 5), 7 јуни 2020 година, https://bit.ly/3efcvC0; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивили во селото Хатла во предградието на Деир Ез Зур на 21 април (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested Civilians in Hatla Village in Deir Ez-Zour Suburbs, on April 21), 24 април 2020 година, https://bit.ly/37Q6NFe; СМЧП, Сирискиот режим уапси десетици цивили во градот Деир Ез Зур во рок на пет дена (SNHR, Syrian Regime Arrested Tens of Civilians in Deir Ez-Zour City During Five Days), 24 февруари 2020 година, https://bit.ly/310Zxoj; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија неколку цивили во градот Сбаикан во предградието на Деир Ез Зур на 9 јануари (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Number of Civilians in Sbaikhan City in Deir Ez-Zour Suburbs, on January 9), 10 јануари 2020 година, https://bit.ly/2V5zcld.

[521] За пријавените апсења на лица од поранешните подрачја под контрола на опозицијата кои биле уапсени на контролните пунктови во Дамаск, види, на пример, СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивил во градот Дамаск на 24 октомври (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Damascus City on October 24), 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/3m1gUfu; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивил во градот Дамаск на 26 октомври (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Damascus City on October 26), 26 октомври 2020 година, https://bit.ly/37IsGqc; СОЧП, Безбедносните служби во Дамаск уапсија жена од непознати причини (SOHR, Security Services in Damascus Arrest Woman for Unknown Reasons), 6 септември 2020 година, https://bit.ly/2K6iTlA; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија жена во градот Дамаск на 29 август (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Woman in Damascus City on August 29), 4 септември 2020 година, https://bit.ly/3i4qkWD; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивил во градот Дамаск на 2 септември (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Damascus City on September 2), 3 септември 2020 година, https://bit.ly/36XO4bG; СМЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивил во градот Дамаск на 26 август (SNHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Damascus City on August 26), 28 август 2020 година, https://bit.ly/3qIlaV2; СОЧП, Безбедносните служби во Дамаск уапсија две лица во Дара од непознати причини (SOHR, Security Services in Damascus Arrest Two Persons from Daraa for Unknown Reasons), 26 јули 2020 година, https://bit.ly/3gtTgqV; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивил во градот Дамаск на 18 јуни (SNHR, Syrian Regime Arrested a Civilian in Damascus City on June 18), 27 јуни 2020 година, https://bit.ly/2VU3oQf; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивил во градот Дамаск на 16 јуни (SNHR, Syrian Regime Arrested a Civilian in Damascus City on June 16), 17 јуни 2020 година, https://bit.ly/2VXPmNC. За произволно апсење на палестински бегалци од поранешни подрачја под контрола на опозицијата во населбите во јужен Дамаск, види Дел III.A.12.

[522] „Строгата безбедносна контрола на режимот постојано се чувствува во градовите на Источна Гута преку тековната инспекција на контролните пунктови на сите, на мажи и жени, кои патуваат во или надвор од Источна Гута"; СОЧП, Источна Гута: Хронични кризи... Недостаток на основни услуги... Сирискиот режим обвинет за намерно маргинализирање на регионот (SOHR, Eastern Ghouta: Chronic Crises… Lack of Basic Services... Syrian Regime Blamed for Deliberately Marginalizing the Region), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/37CtwVj. „Дописникот на "Енаб Балади" во Источна Гута следеше, од почетокот на оваа година [2020 година], како силите на сирискиот режим ги интензивираа своите безбедносни кампањи за да вклучат десетици млади луѓе, главно во градовите на Дума, Арабин и Ајн Тарма. Освен тоа, државните безбедносни сили пребаруваа домови, продавници и магацини, а поставија и привремени „летачки" контролни пунктови во соседството за да можат да ги прегледуваат сите минувачи"; „"Енаб Балади"", По двегодишниот договор за помирување во Источна Гута... рации по домови и апсења и покрај карантинот за коронавирусот (Enab Baladi, After Two Years of Settlement Agreement in Eastern Ghouta... Home Raids and Arrests Despite Coronavirus Lockdowns), 24 март 2020 година, https://bit.ly/3h5ltEx. „Во Источна Гута, сириската влада спроведе повеќекратни операции на апсење против цивили кои живеат во поранешната опозициска енклава. Десетици луѓе беа уапсени во градовите Дума, Ајн Терма, Замалка, Џисрин, Хезех и Арбин, вклучувајќи 9 поранешни здравствени работници кои работеле во периодот кога Источна Гута била под контрола на Џаиш ал Ислам и Фајлак ал Рахман"; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти 9-15 март 2020 година (Carter Center, Weekly Conflict Summary: 9-15 March 2020), 15 март 2020 година, https://bit.ly/2XM1tyV, стр. 3. Види, на пример, СОЧП, Силите на сирискиот режим уапсија цивил во градот Сахнаја во предградието на Дамаск на 16 февруари (SOHR, Syrian Regime Forces Arrested a Civilian in Sahnaya Town in Damascus Suburbs on February 16), 21 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZXgjmF; СОЧП, Силите на воздухопловното разузнавање уапсија две жени и млад маж од градот Дума (SOHR, Air-Force Intelligence Arrests Two Women and Young Man from Douma City), 15 февруари 2021 година, http://bit.ly/3dO2r6q; СОЧП, Маж и неговиот син меѓу четирите цивили уапсени од силите на сирискиот режим во западен Риф Димашк (SOHR, Man and His Son among Four Civilians Arrested by Regime Security Services in Western Rif Dimashq), 25 јануари 2021 година, https://bit.ly/3dSSx3n; СОЧП, Безбедносните служби уапсија три лица со помирен статус во Риф Димашк, додека русите се сретнуваат со жителите (SOHR, Security

претходните обрасци на повреда на човековите праба,[524] и за владата се известува дека користи најразлични средства за *„да казни и да осигура послушност“*.[525]

Владата ги издвојува вистинските или претпоставените противници[526] заради нивно произволно апсење, притворање без комуникација, присилно регрутирање, измачување и други облици на малтретирање.[527] Според некои известувања, на поранешните подрачја под контрола на опозицијата намерно им се ускратува пристапот до основни услуги и хуманитарна помош како облик на колективна

Services Arrest Three Settled-Status Persons in Rif Dimashq, while the Russians Meet with Residents), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/2NwIxC1; СОЧП, Безбедносните служби започнаа нова кампања во Риф Димашк откако уапсија маж и неговата сопруга (SOHR, Security Services Launch New Campaign in Rif Dimashq, after Arresting Man and His Wife), 17 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sDgqjp; СМЧП, Сирискиот режим уапси дете во градот Џаидет Артуз во предградието на Дамаск на 29 декември (SNHR, Syrian Regime Arrested a Child in Jdaidet Artouz Town in Damascus Suburbs on December 29), 2 јануари 2021 година, http://bit.ly/3qWS2Jj; СОЧП, Безбедносните служби уапсија неколку млади во Источна Гута и јужен Дамаск (SOHR, Security Services Arrest Number of Young People in Eastern Ghouta and Southern Damascus), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/3qDeaZs; „Сирија репорт“, Во уништените предградија на Дамаск, апсењата се опасност од барање за враќање дома (Syria Report, In Destroyed Damascus Suburbs, Arrests Show Dangers of Requesting to Return Home),, 14 октомври 2020 година, https://bit.ly/3lA4bkE; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивили, вклучувајќи и дете во близина на селото Канакер во предградието на Дамаск на 28 септември (SNHR, Syrian Regime Arrested Civilians Including a Child in the Vicinity of Kanaker Village in Damascus Suburbs on Sept. 28), 3 октомври 2020 година, https://bit.ly/2JFsnEM. Види, исто така, УНХЦР, Белешка ЦОИ: Учество во антивладини протести; Избегнување на отслужување на воениот рок; Издавање и примена на делумни уредби за амнестија; Престој во (поранешни) подрачја држени од опозицијата; Издавање на пасоши во странство; Враќање и „решавање на статусот“, 7 мај 2020 година, www.refworld.org/docid/5ec4fcff4.html (и изворите вклучени во него).

[523] „Од повлекувањето на руската армија кон крајот на 2018 година, режимот повторно брутално ја нападна опозицијата. Произволно се апсат луѓе кои едноставно исчезнуваат“; ФКА, Зони на деескалација во Сирија (KAS, De-Escalation Zones in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/37X1pAt, стр. 4. Види, исто така, СОЧП, Режимските безбедносни служби навлегоа во неколку подрачја во северните села на Хомс, апсејќи 11 цивили досега (SOHR, Regime Security Services Storm Several Areas in Northern Countryside of Homs, Arresting 11 Civilians so Far), 17 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZX4flh; СОЧП, Шест лица убиени или уапсени додека се обидувале да избегаат од кампот Ал Рукбан (SOHR, Six People Killed or Arrested while Attempting to Flee Al-Rukban Camp), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/3qE6o1n; СОЧП, Апсењето на припадник на милицијата „Тигарски сили“ ја поттикна безбедносната тензија (SOHR, Arrest of Member in “Tiger Forces” Militia Triggers Security Tension), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/386ux7U; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria’s Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/2BjhQdY; СОЧП, Безбедносните сили на режимот навлегоа во град во северниот рурален град Хомс и уапсија 12 цивили (SOHR, Regime Security Forces Raid a Town Northern Rural Homs and Arrest 12 Civilians), 8 јануари 2020 година, https://bit.ly/2VPUxQc.

[524] Во ослободените подрачја, „(...) широко распространети апсења, исчезнувања и убиства го извршија она што локалното население го опишува како „сеприсутно“ чувство на страв низ подрачјата што ги држи владата“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 10. „Во поранешните опколени градови и села каде што беа воведени договорите за „помирување“, сеприсутните контролни пунктови создадоа страв кај цивилното население и ја ограничија слободата на движење и пристапот до основни услуги. (...) Цивилите во подрачјата ослободени од владата страдаа од општо отсуство на владеење на правото. Произволното апсење, присилното исчезнување и притворањето продолжија да бидат честа појава низ подрачјата како што се Дара, Дума и Источна Гута. За време на разгледуваниот период, голем број возрасни мажи исто така беа приведени наводно за регрутирање“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, стр. 2, став 68.

[525] „Произволното апсење и незгодната административна постапка, покрај комбинацијата на сложени измени на законодавството за имот и огромен број на ограничувања на движењето, се користат за казнување и обезбедување на послушност“; Совет за човекови права на ООН, Изјава на г-дин Пауло Серџо Пињеро, претседател на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, на 43-та седница на Советот за човекови права, 9 март 2020 година, https://bit.ly/37U4alM. „(...) низ помирените подрачја, се појавија широко распорстранети извештаи за злоупотреба и прекршувања, што сугерира дека Дамаск има намера да ги искористи рамките за реконструкција и помирување за да ги казни противниците и да ја пригуши непослушноста“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 9.

[526] Според експертот за Сирија, Ема Билс, лицата од поранешните подрачја под контрола на опозицијата „се третираат како сомнителни или се дискриминирани како резултат на тоа“; „Д њу араб“, Опасниот план на Данска за депортирање на сириски бегалци во Дамаск, контролиран од Асад (The New Arab, Denmark's Dangerous Plan to Deport Syrian Refugees to Assad-Controlled Damascus), 30 јуни 2020 година, https://bit.ly/2YNiU2v.

[527] Види Дел III.А.1.а.

казна за претпоставената нелојалност.[528]

Се известува дека, кршејќи ги одредбите од договрите за „помирување“ кои предвидуваат враќање на владините вработени на нивните работни места, стотици учители, здравствени работници и јавни службеници од подрачјата кои претходно биле под контрола на опозицијата биле отпуштени или суспенидрани од своите работни места, како еден вид казна за нивната претпоставена нелојалност.[529] Во одново заземените подрачја, за лицата за коишто ќе се откриело дека комуницираат со роднините во странство или во подрачја под контрола на антивладините вооружени групи се известува дека биле изложени на следење и произволно апсење од страна на владините безбедносни служби.[530] Голем број

[528] На пример, „Во градот Хомс, режимот продолжува да ги лишува поранешните квартови под контрола на опозицијата, вклучувајќи ги Бајада, Ваер и Карам ал Зејтун, од основна инфраструктура, финансирање за развој и услуги“; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria’s Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/2BjhQdY. „Нема јасна намера за помирување, а поранешните подрачја на отпор или бунт продолжуваат да бидат казнувани од режимот, вклучително и преку одбивање на медицински услуги“, Фондација „Бертелсман“, БТИ Извештај за земјата за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, p. 9. „(...) Извештаите во 2019 година обезбедија нови докази за напорите на владата да ги кооптира напорите за реконструкција со цел тоа да биде во корист на нејзините политички цели, со пренасочување на меѓународните фондови и ограничување на пристапот до хуманитарните актери. Ваквите постапки на државата укажуваат на тоа дека помирените подрачја може да претрпат колективно политичко-економско казнување во иднина“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 10. „Дури и основните државни служби и хуманитарната помош, наводно, се нудат или се задржуваат врз основа на покажаната политичка лојалност на примателите кон режимот на Асад“; „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. Види, исто така, ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8, стр. 4, СОЧП, Источна Гута: Хронични кризи... Недостаток на основни услуги... Сирискиот режим обвинет за намерно маргинализирање на регионот (SOHR, Eastern Ghouta: Chronic Crises…Lack of Basic Services…Syrian Regime Blamed for Deliberately Marginalizing the Region), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/37CtwVj; СОЧП, Контролните пунктови на режимот спречуваат градежни материјали да влезат во подрачја во Вади Барада во рурален Дамаск (SOHR, Regime Checkpoints Prevent Construction Materials from Entering Areas in Wadi Barada in Rural Damascus), 11 јануари 2020 година, https://bit.ly/36ObhdQ; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 17.

[529] „На индивидуалните здравствени работници технички им беше дозволено да се вратат на работа откако ќе ги поминеа овие индивидуални договори за помирување и беа „расчистени“ од страна на безбедносните сили. Во пракса, на многумина, наводно, им било одбиена дозволата. И покрај јасната потреба за здравствени работници, многу од оние кои добија овластување пријавија тешкотии при наоѓање на работа во јавниот сектор (додаден акцент); ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8, стр. 15-16. „Додека некои наставници и вработени во телекомуникацискиот и поштенскиот сектор во источниот регион Дара беа во можност да се вратат на работа по руското посредување, огромното мнозинство од вработените лица во Дара сè уште ги чекаат своите сослушувања пред дисциплинскиот суд кој ги разгледува сите ситуации, од случај до случај. Судот досега донесе одлука за враќање на работа на неколку наставници, инженери и други владини работници, а го отповика отстранувањето на нивните имиња од соодветните списоци на синдикатите. Во некои други случаи, судот пресуди во корист на враќањето на вработените на нивните работни места, но со наметнување на суспензија од две до четири години како казна за соработка со опозицијата за време на бунтот“; ЕУИ, Се влошуваат поплаките и враќањето на оружјето во Јужна Сирија (EUI, Festering Grievances and the Return to Arms in Southern Syria), 7 април 2020 година, https://bit.ly/39yuxhX. „(...) режимот користи други тактики за казнување на цивилите кои се, или биле во одреден момент, „неврашители на својата должност“. Меѓу нив се стотици јавни службеници од подрачјата што биле под контрола на поранешните бунтовници, а сега се под водство на режимот, на кои не им е дозволено да ги вратат своите работни места. Тие биле отпуштани заради причини поврзани со „недоволна лојалност“, па сè до „нивни сопствен неуспех да се пријаваат за работа““; МИА, Казнувањето на сириските јавни службеници во поранешните бунтовнички подрачја ќе донесе само повеќе поделби (MEE, Punishing Syrian Public Servants in Former Rebel Areas Will only Bring more Division), 24 октомври 2019 година, https://bit.ly/3bgqPdr. Види, исто така, Карнеги МЕЦ, Како Јужна Сирија се трансформираше во регионално буре барут (Carnegie MEC, How Southern Syria Has Been Transformed into a Regional Powder Keg), 14 јули 2020 година, https://bit.ly/2X4TJr7.

[530] „Исто така, документиравме апсења на голем број луѓе за вршење телефонски повици во подрачја надвор од контрола на сирискиот режим, за комуницирање со луѓе барани од страна на режимот и со оние под контрола на другите страни во конфликтот, со приведени лица, вклучително и стари лица, жени и деца“; СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година,

известувања зборуваат за широко распространетотот пљачкосување и разрушување на домовите, продавниците и земјоделските површини на лицата што биле раселени од страна на владините сили по завршувањето на воените офанзиви.[531] Се известува и дека и понатаму строго се ограничува слободата на движењето кон, во и вон подрачјата кои претходно биле под контрола на опозицијата.[532]

---

https://bit.ly/2VDiYju, стр. 11. „Сириската влада, која е сопственик на телекомуникациската инфраструктура во Источна Гута, може да пресретнува телефеонски повици и СМС пораки. Иако апликациите за пораки од трети страни, како што се Телеграм и Ватсап, честопати се побезбедни, режимот соработува со локалните трговци со телефони да инсталираат апликации за набљудување и следење на телефони и компјутери. Недостатокот на свест и техничко разбирање од страна на жителите ги става - заедно со оние со кои комуницираат локално и во странство – да бидат изложени на ризик да бидат компромитирани од страна на режимот“; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 15. Види, на пример, „Војс оф д кепитал“ (про-опозициска веб-страница), Апсења во Хараста поради комуникација со северна Сирија (Voice of the Capital (pro-opposition website), Arrests in Harasta over Communication with Northern Syria), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/3pSqzYt; СОЧП, Разузнавачките служби ги потиснаа жителите на Хомс за „комуницирање со роднини во северна Сирија“ (SOHR, Intelligence Services Clamp Down on Homs Residents for “Communicating with Relatives in Northern Syria”), 16 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hzItvF; „Војс оф д кепитал“, Хараста: Жена уапсена поради сомнителен телефонски повик во северна Сирија (Voice of the Capital, Harasta: Woman Gets Arrested over Suspicious Phone Call to Northern Syria), 14 април 2020 година, https://bit.ly/3doIrnJ; „Сирија кол“, Режимот на Асад уапси жена поради телефонски повик што го направила пред неколку години во „Хараста“, источно од Дамаск (Syria Call, Assad Regime Arrests Woman Due to a Phone Call She Made Years Ago in "Harasta" East of Damascus), 11 април 2020 година, https://bit.ly/3mNcb26; „Заман ал васл“, Режимот ги уапси мајката и нејзините четири ќерки за телефонски повик со роднина бунтовник (Zaman Al Wasl, Regime Arrests Mother and Her Four Daughters over Phone Call with Rebel Relative), 4 април 2020 година, https://bit.ly/36O20mW; СОЧП, Режимската политичка разузнавачка служба уапси неколку цивили од градот Ал Тал во западен Риф Димашк (SOHR, Regime Political Intelligence Arrests Several Civilians from Al-Tal City in Western Rif-Dimashq), 23 февруари 2020 година, https://bit.ly/2XYbXvB.

[531] Д Сирија Репорт документираше дека дури две години по повторното преземање на гуверноратот Дера од владините сили, овие сили продолжуваат да ги рушат и палат имотите на вистинските или на лицата за кои се претпоставува дека се владини противници. „Силите на режимот продолжија со палење и уништување на домови во рурална Дара дури и откако ја повратија контролата врз гуверноратот во средината на 2018 година, со што многу жители беа принудени да избегаат, а на други им беше забрането да се вратат дома во своите села по договорите за помирување“; „Сирија репорт“, Повеќе од две години по враќањето, силите на режимот сѐ уште горат и ги уништуваат домовите во Дара (Syria Report, More Than Two Years After Recapture, Regime Forces Still Burn, Damage Homes in Daraa), 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/2TquSvS. Ограбувањето, општо познато како „тафеш“ (“ta’feesh”), е опишано од извори и како средство за наградување на оние лојални на Владата и казнување на оние за кои се смета дека се поврзани со опозицијата. „Овие операции за грабежи, кои понекогаш се придружени со палење на ограбените домови, покажуваат силна желба за одмазда од страна на режимот против сите оние кои бараа политички промени и отстранување на режимот и на владата (...)“; СМЧП, Распространети грабежи од сириските и иранските режимски сили во и околу Идлиб му се заканува на враќањето на раселените лица и сее верска омраза (SNHR, Widespread Looting by Syrian and Iranian Regime Forces in and Around Idlib Threatens the Return of the Displaced People and Sows Religious Hatred), 31 март 2020 година, https://bit.ly/2K6BlYb, стр. 7. Види, исто така, СМЧП, Силите на сирискиот режим го ограбуваат материјалот за обложување на училиште во градот Саракеб во предградието на Идлиб (SNHR, Syrian Regime Forces Loot the Cladding Material of a School in Saraqeb City in Idlib Suburbs), 23 февруари 2021 година, https://bit.ly/3kkWY8m; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 84; СОЧП, Милициите поддржани од режимот и либанскиот Хезболах продолжуваат со грабежот на имотите на цивилите во Саракеб (SOHR, Regime Backed Militias and Lebanese Hezbollah Continue Looting Civilians’ Properties in Saraqeb), 11 август 2020 година, https://bit.ly/3115O2X; „Д нешнал“, Сириските сили користат политика за изгорена земја во новоослободениот Идлиб (The National, Syrian Forces Use Scorched Earth Policy in Newly Recaptured Idlib), 27 јули 2021 година, http://bit.ly/3swGFbk; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 97-98; СОЧП, Силите ограбуваат села во рурален ал Рака и Ал Хасаке, а силите на внатрешната безбедност конфискуваат украдена стока (SOHR, Forces Loot Villages in Rural al-Raqqah and Al-Hasakeh, and Internal Security Forces Confiscate Stolen Goods), 31 мај 2020 година, https://bit.ly/30tGfHT; СМЧП, Материјали за обложување беа ограбени од цивилни куќи од страна на сирискиот режим во градот Анадан во Алепо откако ја презедоа контролата над градот (SNHR, Cladding Materials Were Looted by Syrian Regime from Civilians’ Houses in Anadan City in Aleppo after They Seized Control over the City), 30 март 2020 година, https://bit.ly/2zPl2xe; „“Енаб Балади““, Украден мебел од рурален Идлиб се продава на пазари за плен во Хомс (Enab Baladi, Stolen Furniture of Rural Idlib Is Sold at Loot Markets of Homs), 15 февруари 2020 година, https://bit.ly/2UwobsW.

[532] Овие ограничувања на движењето, меѓу другото, влијаат на можноста на луѓето да пристапат до услугите (на пр. владини канцеларии, болници) и нивната можност да се вратат. „Безбедносниот апарат на владата продолжува да ги крши граѓанските, економските, политичките и социјалните права на жителите, особено во подрачјата што претходно ги држеа недржавни вооружени и терористички групи. Контролните пунктови ги спречуваат жителите да заработуваат за живот со продажба на стока или земјоделски производи на друго место, па дури и да бараат

НМАКСирија рече дека таквите произволни ограничувања на движењето, вклучително и и во Источна Гута, може да претставува воено злосторство колективно казнување.[533]

Според набљудувачите, владата ги користи законите за имот, како што е Указот бр. 66 од 2012 година и Законот бр. 10 од 2018 година, за да изврши експропријација на имото во оние подрачја за кои смета дека не ѝ се лојални на владата или од оние лица за кои постои *„широка претпоставка дека се поврзани со опозициските групи“*.[534] За провладините вооружени групи, исто така, се известува дека се стекнале со имоти во одново заземените подрачја по пат на закани кон нивните сопственици, или едноставно по пат на конфискување.[535] Понатаму, за владата се известува дека селективно ги урива

здравствена нега“; Совет за човекови права на ООН, Изјава на г-дин Пауло Серџо Пињеро, претседател на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, на 45-та седница на Советот за човекови права, 22 септември 2020 година, https://shar.es/abI9Fy. „Во подрачјата како што е Кадам, како и во делови на Кабун, Дамаск, раселените жители беа спречени од страна на владините службеници да се вратат во своите имоти и да ги посетат своите куќи за да ги испитаат штетите. Доколку тоа им беше дозволено, тоа траеше само неколку часа. Други жители беа информирани од страна на владините службеници дека било забрането какво било трајно враќање во нивните домови, или реконструкција на куќите кои се во приватна соственост“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 79. Види, исто така, „“Енаб Балади““, Две години по договорот за помирување во Источна Гута... Рации и апсења по домови и покрај карантинот за коронавирусот (Enab Baladi, After Two Years of Settlement Agreement in Eastern Ghouta... Home Raids and Arrests Despite Coronavirus Lockdowns), 24 март 2020 година, https://bit.ly/3h5ltEx; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 13.

533 Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 80.

534 „Законските рамки за станбено земјиште и имот беа користени за казнување на лица за кои општо се претпоставуваше дека се поврзани со опозициски групи, вклучително и активисти, кои документирале прекршувања од страна на владините сили.“ И понатаму: „Во подрачјата како што се Кусаир [гуверноратот Хомс], Дара и Дараја [гувернорат на рурален Дамаск], одредени делови од нивното население беа принудени од страна на провладините сили да го продадат својот имот по значително намалени цени. Покрај тоа, испитаниците опишаа дека биле ставени известувања на куќите на кои пишувало дека во рок од еден месец од известувањето, подносителот на барањето мора да се појави пред катастарската канцеларија за да поднесе барање. Но, на сопствениците на имотите често им беше забранет влез во градот во наведениот временски период. Во подрачја како што е Кусаир, раселените лица се вратија во своите домови и ги најдоа своите куќи окупирани од роднини на членови на безбедносните сили или вооружените групи.“ Според Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија, незаконското лишување од сопственост на лица во претходно опсадени подрачја може да претставува воено злосторство за колективно казнување; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 75, 78, 80. „Од 2011 година, режимот издаде повеќе од шеесет закони и уредби со кои се регулираат правата за домување, земјиште и имот (ДЗИ), урбанистичко планирање и инвестициските прашања. Заедно, тие ја формираат правната рамка за реконструкција и ѝ доделуваат овластувањата на владата, како што е овластувањето за назначување на зони за развој каде што приватниот имот може да се експроприра. Дамаск ги искористи овие овластувања не само за запленување на земјиште и згради во голема мера без соодветна транспарентност или компензација (со што ги спречи ВРЛ и бегалците да се вратат во стратешките локации), туку исто така сруши цели населби, пред сè во предградијата на Дамаск, во Хомс и во Источен Алепо. Наместо да ги санираат штетите предизвикани од војната, ваквите државни проекти за развој се дизајнирани да го променат составот на населението, генерално на штета на групите што се сметаат за посиромашни и помалку лојални“; СВП, Реконструкција во Сирија: Предизвици и опции за политики за ЕУ и нејзините земји-членки (SWP, Reconstruction in Syria: Challenges and Policy Options for the EU and Its Member States), јули 2020 година, https://bit.ly/3f3P7Yo, стр. 8-9. Види, исто така, АФП, Сирискиот режим ги става земјиштата на раселените лица на аукција (AFP, Syria’s Regime Auctions Off Land of the Displaced), 31 декември 2020 година, http://bit.ly/3naImZ9; СЗГД, Конфискацијата на имот во Хама ја потврдува намерата на сирискиот режим да го зацементира раселувањето (SACD, Hama Confiscations of Property Confirm Syrian Regime’s Intent to Cement Displacement), 16 ноември 2020 година, https://bit.ly/2IOnIQm; СОЧП, Офицери и војници преземаа куќи на иселеници и раселени лица во Источна Гута, сместувајќи ги нивните семејства во нив (SOHR, Officers and Soldiers Take Over Houses of Expatriates and Displaced People in Eastern Ghouta, Lodging Their Families in Them), 4 септември 2020 година, https://bit.ly/3bu5uxq; ФКА, Зони на деескалација во Сирија (KAS, De-Escalation Zones in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/37X1pAt, стр. 4-5; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria’s Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/2BjhQdY; „Хивос“, Прекугранично замолчување: Транснационална репресија и дигитални закани против протерани активисти од Египет, Сирија и Иран (Hivos, Silencing Across Borders: Transnational Repression and Digital Threats Against Exiled Activists from Egypt, Syria, and Iran), февруари 2020 година, https://bit.ly/3a7FTb5, стр. 23. Види, исто така, Дел II.Г.3 и III.A.1.а.

535 „(...) сведоштвата сугерираат дека милициите користеле различни методи за да ги принудат сопствениците да ги продадат своите имоти, како што се закани за апсење и обвинувајќи ги за тероризам и за поддржување на

градбите што им припаѓаат на лицата за кои се претпоставува дека се противници, наводно под изговор дека не биле изградени според важечките градежни прописи.[536]

д) Посебни причини за загриженост за лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на Владата коишто се враќаат од странство

Некои од надлежните органи примернуваат процес на ветинг врз лицата кои бараат „да го решат својот статус“ пред да се вратат од странство во Сирија.[537] Не се познати критериумите според кои се

опозицијата. Меѓу жртвите имало и луѓе кои биле раселени во други населби на Алепо и кои биле убедени од милициите да продадат откако добиле непријателски посети во нивните нови домови. Во меѓувреме, милициите комуницираа со раселените лица – повеќето од кои се противници на режимот - кои живеат надвор од Алепо преку нивните роднини, во обид да ги убедат дека нивните домови се класифицирани како неформални прекршувања на градежниот законик што се предвидени за уривање, поради што би било подобро да ги продадат пред да се издаде новиот план за зонирање на градот“; „Сирија репорт“, Источен Алепо: Катерџи купува имоти од раселените жители (Syria Report, East Aleppo: Katerji Buys Properties of Displaced Residents), 13 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sIAy3X. Види, исто така, СОЧП, Градови во Источна Гута: Иранците го прошируваат своите влијание при купување недвижен имот, а режимот конфискува сотоци имоти со одлука за „привремено запленување“ (SOHR, Cities and Towns of Eastern Ghouta: Iranians Expand Their Influence Purchasing Real Estate, and Regime Confiscates Hundreds of Properties by “Provisional Seizure” Decision), 18 февруари 2021 година, http://bit.ly/3b4MdDY; СОЧП, Проиранските странски милиции го прошируваат своето присуство на сириско-либанската граница, конфискувајќи десетици луксузни станови и купуваат стотици парцели земјоделско земјиште (SOHR, Pro-Iranian Foreign Militias Expand Their Presence at Syrian-Lebanese Border, Confiscating Dozens of Luxury Apartments and Purchasing Hundreds of Agricultural Land Plots), 16 февруари 2021 година, http://bit.ly/2PnKgdD; „Сирија репорт“, Покраината на јужен Алепо: Јавна аукција за инвестирање во земјишта на раселени лица (Syria Report, Southern Aleppo Countryside: Public Auction to Invest in Displaced People's Lands), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/37ZQ4jP; „Сирија репорт“, Жителите раселени од населбата Ал Тамо на Мајадин: „Ние сме како бегалци во нашиот град“ (Syria Report, Residents Displaced from Mayadeen’s Al-Tamo Neighbourhood: “Like Refugees in Our own City”), 6 јануари 2021 година, https://bit.ly/3r2CVy3.

[536] „Од јануари 2021 година, општината Ал Зербех, град лоциран јужно од градот Алепо, демолираше десетици имоти на жители кои се наводно про-опозицијата, раселени од градот, како и на симпатизери на опозицијата кои беа раселени од околните села. Општинските власти велат дека зградите биле во спротивност со градежниот законик. Демолицијата исто така ги таргетираше имотите во соседните села, како и во подрачјата околу блискиот стратешки автопат М5 што ги спојува Алепо и Дамаск и поминува во близина на Ал Зербех. (...) Демолициите во Ал Зербех се случува за време на поширока кампања за демолирање во главно уништените населби во источниот дел на градот Алепо“; „Сирија репорт“, Продолжува кампањата за уривање на згради против симпатизерите на опозицијата во потрачјето на Алепо (Syria Report, Building Demolition Campaign Against Opposition Sympathisers Continues in Aleppo Area), 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NOcmhy. Меѓу зградите таргетирани за демолиција во источен Алепо имало и некои чии сопственици одбиле да го продадат својот имот на провладините вооружени групи: „Тие [вооружените групи] се заинтересирани за демолирање на некои од овие згради откако нивните сопственици одбија да ги продадат, или бидејќи процесот на заплена на зградите бил тежок, бидејќи жителите одбиле да ги напуштат, меѓу другото. Демолицијата на овие згради изврши притисок врз другите кои одбиваат да ги продадат своите имоти во подрачјето или да ги намалат нивните цени“; „Сирија репорт“, Уривање на зградите кои се „градежни прекршувања“ во Алепо: Надвор од спроведувањето на Уредбата бр. 40 од 2012 година (Syria Report, Demolishing ‘Building Violations’ in Aleppo: Beyond the Implementation of Decree No. 40 of 2012), 10 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZZ8jBL. Демолициите беа спроведени со повикување на Законодавната уредба бр. 40 од 2021 година за неформални прекршоци за домување и градба. „Спроведувањето [на законот] обично е строго во населбите што се сметаат дека се против режимот, вклучувајќи ја и Ал Рамал Ал Јануби во Латакија.“ И понатаму: „Сириските безбедносни сили сметаат дека Ал Рамал Ал Џануби е антивладино жариште, откако жителите се приклучија на раните демонстрации против владата во 2011 година. На крајот на 2019 година, властите на гувернoратот Латакија започнаа ненадејна кампања за демолирање на голем број домови во областа“; „Сирија репорт“, Палестинскиот бегалски камп во Латакија мета на уривање (Syria Report, Demolitions Target Palestinian Refugee Camp in Lattakia), 8 јули 2020 година, http://bit.ly/3sDClau. Законодавната уредба бр. 40 од 2012 година е достапна на: www.syriareport.com/informal-housing-law.

[537] „Некои истражувачки извештаи покажаа дека документите за прилагодување вклучуваат значителна стапица за потписниците, принудувајќи го секое лице да обезбеди информации што ги знае за опозицијата, активистите, или какви било воени информации поврзани со опозицијата по потпишувањето. Само неколку одговори се доволни да претставуваат причина за апсење. Подоцна беше откриено дека документите за помирување обезбедени од амбасадите на режимот на Асад во Европа вклучуваат забелешки кои одредуваат дека некои од оние кои сакаат да се вратат кренале оружје против државата“; Центар за стратешки студии Омран, Безбедносниот пејзаж во Сирија и неговото влијание врз враќањето на бегалците: Испитување на мислење (Omran Center for Strategic Studies, The Security Landscape in Syria and its Impact on the Return of Refugees: An Opinion Survey), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/3asi7uk, стр. 69. „Сирijците треба да аплицираат за да се вратат и да добијат безбедносен сертификат од властите на ГОС пред да можат да се вратат во нивните соседства, а значителен број од овие

поминува безбедносната проверка, ниту пак се достапни информации за тоа на колкумина сириските надлежни органи им го одобриле, а на колкумина одбиле барањето за враќање.[538] Според известувањата, сириските надлежни органи одбиле значителен дел од Сиријците што посакале да се вратат, што довело до разделување на семејствата.[539] Наспроти официјалните изјави со кои на бегалците им се посакува добредојде, за владините службеници се известува дека јавно им се закалнувале на бегалците, наведувајќи дека не се добредојдени оние за кои се претпоставува дека не ѝ биле лојални на владата.[540]

апликанти за враќање биле одбиени или никогаш не добиле одговор на нивното барање"; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 13. „Луѓето кои сакаат да се вратат во подрачјата под контрола на Асад, сега мора да потпишат „документ за помирување" за да се вратат - особено оние кои се враќаат од подрачјата под сегашна или поранешна контрола на опозицијата, или оние кои ја напуштиле земјата без официјални документи или дозвола, каков што е случајот со многу бегалци. Содржината на документот, кој мора да биде доставен до амбасадата на Сирија во земјата домаќин пред да се добие дозвола за враќање, зборува за „решавање на ситуацијата на Сиријците кои ја напуштиле земјата нелегално, поради сегашните околности и (...) решавања на нивната воената регрутација и други безбедносни прашања, без оглед на околностите што ги принудиле да заминат". Потпишувањето на документот претставува признание дека сториле правен прекршок со напуштање на земјата"; СЗГД, Ние сме Сирија: Испитување на 1,100 раселени Сиријци за причините за раселување и минимални услови за враќање (SACD, We Are Syria: Survey of 1,100 Displaced Syrians on the Reasons for Displacement and Minimum Conditions for Return), 21 јули 2020 година, https://bit.ly/2WtVwFy, стр. 25. Види, исто така, ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 4, 5; Карнеги МЕЦ, Во огнот (Carnegie MEC, Into the Fire), 11 септември 2019 година, https://bit.ly/2p6vNWH.

[538] СДАИД, Отпакување на враќањето (SDAID, Unpacking Return), 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1458873.html, стр. 22. Види, исто така, „Вашингтон пост", Асад ги повика бегалците да се вратат дома. Многумина се пречекани со апсења и испрашувања (Washington Post, Assad Urged Syrian Refugees to Come Home. Many are Being Welcomed with Arrest and Interrogation), 2 јуни 2019 година, https://wapo.st/31XSYAG.

[539] „Иако се пријавија стотици, само на дел од нив им беше дозволено да се вратат назад"; Карнеги МЕЦ, Во огнот (Carnegie MEC, Into the Fire),, 11 септември 2019 година, https://bit.ly/2p6vNWH. „(...) забележавме случаи во кои е одбиено барањето за безбедносно решавање, главно на воените дезертери од силите на сирискиот режим"; СМЧП, Сирискиот режим продолжува да претставува насилна варварска закана и сириските бегалци никогаш не треба да се вратат во Сирија (SNHR, The Syrian Regime Continues to Pose a Violent Barbaric Threat and Syrian Refugees Should Never Return to Syria), 15 август 2019 година, https://bit.ly/2NkueOw, стр. 5. Во моментов, само оние кои веруваат дека немаат проблеми со државата и немаат безбедносни закани избираат да се вратат. Дури и во рамките на оваа група, на некои им е одбиена дозвола за да се вратат"; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 22. „Враќањето на бегалците е забрането без претходно одобрување од страна на сириската влада. Според Генералното обезбедување, сириската влада го одби враќањето на некои бегалци по кои се трага од безбедносни причини"; „Амнести интернешнал", Прашања и одговори: Зошто враќањето на бегалците од Либан во Сирија е прерано? (Amnesty International, Q&A: Why Are Returns of Refugees from Lebanon to Syria Premature?), 12 јуни 2019 година, https://bit.ly/35q0kin, стр. 3. Види, исто така, СДАИД, *Отпакување на враќањето*, 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1458873.html, стр. 22.

[540] „Сирискиот претседател Башар ал Асад е јасен дека конфликтот ќе доведе до „поздраво и похомогено општество во реална смисла". Сиријците кои ја напуштија земјата се сметаат за сомнителни, особено ако имале врски со вооружени или граѓански опозициски движења, или биле пријавени од страна на поранешни соседи, далечни роднини или платени информатори, како што е случајот со многумина"; ЦОАИ, Најновото од Сирија: 2 ноември 2020 година (COAR, Syria Update), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/33x45Du. „Џамил Хасан, шеф на разузнавачката служба на воздухопловните сили, наводно, изјавил дека е подобро да има 10 милиони послушни Сиријци отколку 30 милиони вандали, а починатиот генерал-мајор Исам Захредин постојано изјавуваше дека оние кои избегаа од Сирија не треба да се осмелат да се вратат. Овие чувства се одразуваат во коментарите на Асад дека демографскиот инженеринг на војната може да помогне да се создаде „поздраво, похомогено општество""; Фондација „Бертелсман", БТИ Извештај за земјата за 2020 година: Сирија, 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, p. 13. „(...) Јавните закани против бегалците од страна на сириските власти укажа на тоа дека режимот ќе продолжи да бара начини да ги чува надвор од земјата на неодредено време оние заедници кои ги смета за проблематични"; Томас Пиерет, „Сириската Арапска Република", во „Шом Јом" (уредник), Влада и политика на Блискиот Исток и Северна Африка: развој, демократија и диктатура (Thomas Pierret, "Syrian Arab Republic", in Sean Yom (ed.), Government and Politics of the Middle East and North Africa: Development, Democracy, and Dictatorship), 9-то издание 2019 година, https://bit.ly/2SC7omR, стр. 15. Види, исто така, СЗГД, Демографска промена: Крајната цел на политиката за присилно раселување на сирискиот режим (SACD, Demographic Change: The Ultimate Goal of the Syrian Regime's Policy of Forced Displacement), ноември 2020 година, https://bit.ly/3kA55Ou, стр. 16; Институт Клингендел, Голема идеја за подобар одговор на раселувањето во Сирија (Clingendael Institute, A Big Idea for a Better Response to Syrian Displacement), 26 март 2019 година, https://bit.ly/2LAH3Wl. „Раселените Сиријци се принудени да го „решат" својот статус со владата пред да се вратат

Ширум подрачјата под владина контрола, се известува дека повратниците се меѓу оние кои се изложуваат на вознемирување, произволно апсење,[541] присилно исчезнување, измачување и други облици на малтретирање, како и конфискување на имотите, вклучително и поради претпоставеното антивладино размислување на лицата.[542] Военоспособните мажи се исто така во ризик од апсење

во своите домови. Процесот на решавање бара од Сиријците не само да докажат дека не учествувале во никаква нарушувачка активност против државата, туку и да потпишат заклетва дека никогаш нема да го сторат тоа. Визијата на режимот за постконфликтна Сирија е едноставно продолжување на воениот поредок во кој се постапуваше со непомирливото население со целосно насилство од страна на државата и нејзините сојузници на бојното поле. Насилната разделба на сириското општество [во лојално и нелојално општество] се проширува преку законот и нови форми на државна моќ што гарантира дека сите Сиријци за кои се смета дека се нелојални или „терористи“, не можат да живеат во земјата“; Проект за блискоисточна политикологија (ПБИП), Сирија, Кризни екологии и трајни несигурности во БИСА (The Project on Middle East Political Science (POMEPS), Syria, Crisis Ecologies, and Enduring Insecurities in the MENA), 27 октомври 2020 година, https://bit.ly/3a1aESS.

[541] „Беа наведени примери за членови на семејства кои се вратиле и биле произволно притворени само заради нивното презиме или местото на потекло“; Заеднички извештај на невладините агенции, „Во непознатото“, јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 11. „Тековните прекршоци низ подрачјата што ги држи владата, вклучително и произволното притворање и присилното регрутирање, го попречуваат правото на граѓаните на доброволно враќање, на безбедност и достоинство, на нивната оригинална или друга дестинација по нивен избор“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 87. „ОХЦХР продолжи да добива извештаи за произволни апсења и присилни исчезнувања. Пријавените случаи вклучуваат случаи на повратници во подрачјата контролирани од владата преку разни владини безбедносни сили. Роднините на тие лица не беа информирани за тоа или пак им беа одбиени информации за околностите, исходот и локацијата на нивните членови на семејството“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.) и 2449 (2018 г.): Извештај на генералниот секретар, 16 декември 2019 година, S/2019/949, www.ecoi.net/en/document/2022113.html, став 17. СНХР постојано известуваше за апсење на лица кои се вратиле на нелегален начин од Либан и „биле обвинети за обемни и лажни обвиненија поврзани со тероризам“; СМЧП, Најмалку 162 случаи на произволни апсења/притвор документирани во Сирија во септември 2020 година, вклучувајќи две деца и шест жени (SNHR, At least 162 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in September 2020, Including Two Children and Six Women), 2 октомври 2020 година, https://bit.ly/34lgZoI, стр. 5 (и претходни извештаи). Слично на тоа, СТЈ објави: „Градоначалниците (мухтарите) и народните комитети во Хама добија циркуларни писма од канцелариите за криминална и воена безбедност, предвидувајќи дека оние кои се вратиле од Либан преку нелегални (шверцерски) патеки мора да бидат пријавени. (...) Криминалната и воената безбедност уапси 16 млади мажи кои нелегално влегле во Сирија од Либан. Агентите кои ги извршија апсењата им рекоа на семејствата на некои уапсени лица дека нелегалното влегување во земјата не е единствената причина за нивното апсење, туку и контактирање на шверцери кои се бараат поради нарушување на безбедноста. Некои од уапсените лица биле пренесени во Судот за борба против тероризмот во Дамаск, додека други беа ослободени откако поткупија песонал во канцеларијата за криминална безбедност во Хама“; СТЈ, Апсења против Сиријци кои нелегално се враќаат од Либан (STJ, Arrests Against Syrians Returning from Lebanon Illegally), 23 мај 2020 година, https://bit.ly/3meH7HF. Види, исто така, ХРВ, Светски извештај за 2021 година: Сирија, 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html.

[542] „(...) постојаните секојдневни прекршоци што режимот на Асад ги извршува против повратниците докажаа дека сè уште не постои безбедна средина. Овие прекршоци се опасни по живот и вклучуваат произволно апсење и тортура до смрт“; Центар за стратешки студии Омран, Безбедната животна средина како предуслов за враќање на бегалците и внатрешно раселените (Omran Center for Strategic Studies, Safe Environment as a Precondition for the Return of Refugees and the Internally Displaced), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/2LUSVCz, стр. 10-11. „Сиријците кои ја напуштија земјата се сметаат за сомнителни, особено ако имале врски со вооружени или цивилни опозициски движења, или биле пријавени од страна на поранешни соседи, далечни роднини или платени информатори, како што е случајот со многумина“; ЦОАИ, Најновото од Сирија: 2 ноември 2020 година (COAR, Syria Update), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/3kbG5uU. „(...) повратниците во подрачјата што ги држи владата се изложени на ризик од произволен притвор, исчезнувања, атентати, присилно регрутирање и лишување од можности за егзистенција и основни потреби“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/2Y5Zu9p, стр. 12. „(…) Се чини дека режимот на Асад е решен да ги казни повратниците кои ги смета за нелојални или за закана на неговиот опстанок“; ФЕП, Репатријација во „безбедна зона“ во Турција во североисточна Сирија, Коментар бр. 1 на ФЕП (SWP, Repatriation to Turkey's “Safe Zone” in Northeast Syria, SWP Comment No. 1), јануари 2020 година, https://bit.ly/3eZJBHo, стр. 4. „Пријавено е дека повратниците се меѓу оние кои биле подложени на малтретирање, произволно апсење, притвор, тортура, присилно исчезнување и присилно регрутирање“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 8. Види, исто така, СОЧП, Уапсен по враќањето од Либан во Сирија: Млад човек од Деир ез Зор почина под тортура во затворите на сирискиот режим (SOHR, Arrested after Returning from Lebanon to Syria: Young Man from Deir ez-Zor Dies under Torture in Syrian Regime Prisons), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Nqo3Li; СМЧП, Цивил почина поради тортура во центар за притвор на режимог на 29 август (SNHR, A Civilian Died Due to Torture in a Syrian Regime's Detention Center, August 29), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32AIR6m; „Д њу араб“, Стравувања за сириски опозициски активист откако

заради присилна регрутација по нивното враќање.[543] Според Меѓународната кризна група (МКГ), никој не е сигурен дека нема да биде уапсен по враќањето бидејќи *„не е секогаш јасно поимањето на режимот за тоа кој е противникот – или што е уште поопасно – нивното поимање може да се смени со текот на времето“.*[544]

СМЧП има евидентирано апсење на близу 2.000 повратници од странство, вклучително и жени и деца, од 2017 до август 2019 година.[545] СМЧП има евидентирано и дополнителни апсења на повратниците од Либан, од јануари до септември 2020 година.[546] Се известува дека апсењата се вршат веднаш по влегувањето, на копнената граница со Либан, Јордан и Турција, како и на аеродромот во Дамас, или во деновите и месеците по влегувањето.[547] Се известува дека лицата се апсат и покрај тоа што лицата си обезбедиле безбеднонса дозвола од Сириската влада пред да се вратат.[548] Канцеларијата на

беше „притворен“ по враќањето во Дамаск „Под мистериозни околности“ (The New Arab, Fears for Syrian Opposition Activist after ‘Detention’ on Return to Damascus ‘Under Mysterious Circumstances’), 24 февруари 2020 година, https://bit.ly/2SlLxk5; ХРВ, Сиријците депортирани од Либан уапсени дома, 2 септември 2019 година, http://www.ecoi.net/en/document/2015682.html.

[543] Види Дел III.A.2.

[544] „Додека пред бунтот во 2011 година, „црвените линии“ на политички дозволените лица беа познати за повеќето Сиријци, осум години по конфликтот, многу малку може да се земе здраво за готово. (...) Административниот хаос и резултирачката збунетост во врска со идентитетот на една личност, особено создава дополнителен ризик за луѓето кои инаку би се сметале себеси безбедни од одмазда“; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees’ Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 16. „Стравот од регрутирање, апсење и тортура им виси над глава на сите потенцијални повратници“; ЕСНО, Што значи „победата“ на Асад за Сиријците во Германија (ECFR, What Assad’s ‘Victory’ Could Mean for Syrians in Germany), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/3bdrPPO.

[545] Од уапсените лица, „Сирискиот режим ослободи 1,132 лица кои се вратија, додека 784 други останаа во притвор, од кои 638 беа присилно изчезнати.“ Во извештајот понатаму се забележува дека меѓу ослободените од притвор, властите „повторно приведоа голем број од нив, принудувајќи ги да се приклучат на воените сили преку присилно регрутирање“; СМЧП, Сирискиот режим продолжува да претставува насилна варварска закана и сириските бегалци никогаш не треба да се вратат во Сирија (SNHR, The Syrian Regime Continues to Pose a Violent Barbaric Threat and Syrian Refugees Should Never Return to Syria), 15 август 2019 година, https://bit.ly/2NkueOw, стр. 5.

[546] СНХР евидентираше апсење на најмалку 62 повратници од Либан, од кои, за време на подготвување на извештајот на СНХР, 25 беа ослободени, додека 37 останаа во притвор или беа присилно исчезнати. Некои, наводно, биле повторно уапсени по нивното ослободување заради регрутирање; СНХР забележа дека овие бројки претставуваат „минимум“, а реалните броеви веројатно се „многу поголеми“; СМЧП, Сирискиот режим спречува стотици Сирijци да се вратат од Либан во својата татковина (SNHR, The Syrian Regime Prevents Hundreds of Syrians from Returning from Lebanon to Their Homeland), 9 септември 2020 година, https://bit.ly/3atjkBN, стр. 2, 3, 9.

[547] „Притворот за повратници беше концентриран директно на граничните премини, откако имињата и пасошите на повратниците беа испитани од страна на режимскиот персонал на овие премини. Откако ќе се открие дека повратникот е баран од една од безбедносните служби, безбедносните сили веднаш ќе го/ја уапсат. Ова е особено случај на граничниот премин Масна со Либан, граничниот премин Касаб со Турција и граничниот премин Насиб со Јордан. Овие повратници можеби не живееле исклучиво во соседна земја, при што некои од семејствата на повратниците нѐ известија дека некои од овие лица се вратиле од различни земји ширум светот во соседните земји пред да се вратат во Сирија“; СМЧП, Сирискиот режим продолжува да претставува насилна варварска закана и сириските бегалци никогаш не треба да се вратат во Сирија (SNHR, The Syrian Regime Continues to Pose a Violent Barbaric Threat and Syrian Refugees Should Never Return to Syria), 15 август 2019 година, https://bit.ly/2NkueOw, стр. 6. „Неодамнешните притвореници информираа дека биле уапсени и брутално измачувани во притвор во рок од неколку месеци по нивното враќање во земјата“; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 23. Види, исто така, СОЧП, Уапсен по враќањето од Либан во Сирија: Млад човек од Деир ез Зор почина под тортура во затворите на сирискиот режим (SOHR, Arrested after Returning from Lebanon to Syria: Young Man from Deir ez-Zor Dies under Torture in Syrian Regime Prisons), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Nqo3Li; СМЧП, Цивил почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим (SNHR, A Civilian Died Due to Torture in a Syrian Regime’s Detention Center), August 29, 30 август 2020 година, https://bit.ly/32AIR6m; СМЧП, Неодамна беа објавени слики од притвореници од страна на сириските режимски сили кои ја покажуваат негрижата за здравјето и медицинската нега што им се закaнува на 130,000 преостанати притвореници (SNHR, Image of a Detainee Has Been Recently Released by Syrian Regime Show the Negligence of Health & Medical Care which Threaten 130,000 Remaining Detainees), 26 април 2020 година, https://bit.ly/3hNYNbO; Сириски комитет за човекови права, повторно апсење на поранеѓниот притвореник Мазе ал Хамнда (Syrian Human Rights Committee, Re-Arrest of Former Detainee Mazen al-Hamada), 24 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025234.html; Сириски комитет за човекови права, 18-ти годишен извештај за состојбата со човекови права во Сирија за 2019 година (Syrian Human Rights Committee, The 18thAnnual Report on Human Rights Situation in Syria 2019), јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2022245.html, стр. 71.

[548] Според експертот за Сирија, Ема Билс, „Проверката на имињата кај безбедносните служби и добивањето „гаранција“ за безбедност не значи безбедно враќање, а пријавени се случаи на лица кои се соочиле со апсење или вознемирување откако добиле дозвола да се вратат“; „Д њу араб“, Опасниот план на Данска за депортирање

Високиот комесар за човекови права (ОХЦХР) доби известувања за притворање на повратниците по нивното враќање во Сирија како одговор на указите за амнестија издадени во септември 2019 година.[549] Се известува и за смртни исходи во притворите.[550] Се известува и дека меѓу уапсените лица по враќањето во Сирија се и Палестинците кои претходно живееле во Сирија.[551]

Некои повратници може да се соочат и со ограничување на движењето, вклучително и со потребата да мора да обезбедат и дозвола да се вратат во нивното место на потекло,[552] додека пак на другите целосно им се забранува враќањето во нивното место на потекло.[553]

на сириски бегалци во Дамаск, контролиран од Асад (The New Arab, Denmark's Dangerous Plan to Deport Syrian Refugees to Assad-Controlled Damascus), 30 јуни 2020 година, https://bit.ly/2YNiU2v. „Раселените Сиријци укажуваат на примери на бегалци кои биле уапсени и притворени при враќањето во Сирија и покрај амнестиите за воени дезертери или договори за локално помирување"; Заеднички извештај на невладините агенции, „Во непознатото", јуни 2020 година, https://bit.ly/32COLW3, стр. 16. „Број други невладини организации во текот на годината пријавија случаи на Сиријци, вклучително и бегалци повратници, кои биле присилно притворени и присилно исчезнати и покрај потпишаните „договори за помирување", во кои владата се согласи да им даде милост"; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „Притворањето е особено раширен во „помирените" територии, каде што долгогодишните жители и неодамна вратените лица беа уапсени без оглед на нивната усогласеност со процесите на помирување" (додаден акцент); ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 8. „Евидентиравме редовни апсења на повратници-бегалци и внатрешно раселени лица кои направија официјални решавања на нивниот безбедносен статус со режимот преку комитети и конзулати, а кои за возврат добија ветувања дека нема да бидат уапсени по нивното враќање; и покрај овие ветувања, тие беа уапсени, исчезнати, измачувани и/или принудени да се приклучат на задолжителна и резервна воена служба без режимот да го испочитува временскиот рок што им го дал по решавањето, што е помеѓу 3-6 месеци по нивното враќање"; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во 2019 година (SNHR, The Annual Report of the Most Notable Human Rights Violations in Syria in 2019), 23 јануари 2020 година, https://bit.ly/3eaD77i, стр. 42-43. Види, исто така, Сириски комитет за човекови права, повторно апсење на поранешниот притвореник Мазе ал Хамнда (Syrian Human Rights Committee, Re-Arrest of Former Detainee Mazen al-Hamada), 24 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025234.html. За безбедносната проверка од страна на властите пред враќањето, види погоре Дел III.A.1.г.

549 „Ју-ен Женева", Брифинг со новинарите од страна на Службата за информации (UN Geneva, Press Briefing by the Information Service), 8 ноември 2019 година, https://bit.ly/2r2gK0K.

550 „(...) во извештајот се евидентирани смртни случаи на 15 од овие притвореници како резултат на тортура, при што 11 од убиените под тортура се вратиле од Либан (...)"; СМЧП, Сирискиот режим продолжува да претставува насилна варварска закана и сириските бегалци никогаш не треба да се вратат во Сирија (SNHR, The Syrian Regime Continues to Pose a Violent Barbaric Threat and Syrian Refugees Should Never Return to Syria), 15 август 2019 година, https://bit.ly/2NkueOw, стр. 5.

551 Види Дел III.A.12.

552 „Иселените лица од Хуџеира, град јужно од Дамаск [во округот Бабила на руралниот дел на гувернератот Дамаск], треба да добијат претходно одобрение за безбедност од Генералната управа за разузнавање пред да се вратат во своите домови, години откако повеќето од нив избегаа од битките во подрачјето. Оние кои се надеваат да се вратат мора да покажат документи со кои се докажува сопственост на имот во Хуџеира и да платат неплатени сметки за електрична енергија и вода што ги должат во текот на годините кога живееле надвор од градот. Оние кои не ги почитуваат овие услови подлежат на апсење. Во исто време, им беше обезбеден полесен процес на враќање на некои семејства чии синови извршија задолжителна воена служба или доброволно се придружија на про-режимските милиции"; „Сирија репорт", Хуџеира: Потребно е безбедносно одобрение за враќање (Syria Report, Hujeira: Security Approval Required for Return), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/2NEWwWM. „Режимот исто така поставува бариери за враќање на раселените лица. На релативно малиот број на лица на кои им е дозволено да се вратат [во Хомс] им се потребни безбедносно одобрение и дозвола за обнова на нивните домови, што одзема многу време, без никакви гаранции дека истите ќе бидат доделени"; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria's Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/2BjhQdY. „Безбедносните служби ги користат безбедносните одобренија и механизмите за проверка за да го блокираат враќањето"; Карнеги МЕЦ, Во огнот (Carnegie MEC, Into the Fire)", 11 септември 2019 година, https://bit.ly/2p6vNWH. За потребата да се добие безбедносно одобрение за враќање во кампот Јармук, види фуснота 208.

553 „(...) На Сиријците рутински им е забрането да се враќаат во нивните места на потекло, особено поради ограничувањата на пристапот што ги поставува Владата и стравот од апсење во ослободените и порано опсадени подрачја, особено во Риф Дамашк, Дара, Кунеитра, Хомс, Хама и Алепо (...)"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 43. Според Сирија Репорт, на палестинските бегалци раселени од кампот Неираб во гувернератот Алепо, кои се симпатизери на или го поддржале сириското востание, од провладината милиција Лива Ал Кудс им рекле дека „ќе им биде забрането да се враќаат во кампот. Милицијата подоцна заплени домови и продавници на неколку палестински иселеници (...)"; „Сирија репорт", Кампот Неираб:

Врз основа на јасен образец да се земаат на мета лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата, УНХЦР смета дека лицата од овој профил, вклучително и цивилите кои потекнуваат од или живеат во подрачјата кои сега или порано биле под контрола на антивладините вооружени групи, **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или други меродавни основи, зависно од личните околности во конкретниот случај.

2) Избегнувачи на воената служба и дезертери од Сириските вооружени сили[554]

а) Избегнувачи на воената служба

Задолжителен и резервен воен рок

Воениот рок е задолжителен за сите сириски мажи на возраст од 18 до 42 години (освен ако не се ослободени од служењето воен рок или ако служењето воен рок не им е одложено – видете подолу),[555]

Лива Ал Кудс ги заплени имотите на про-опозициските Палестинци (Syria Report, Neirab Camp: Liwa Al-Quds Seizes Properties of Pro-Opposition Palestinians), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/3r2Z8vH. „На жителите во трите населби [Барже, Кабун и Џобар во градот Дамаск] сѐ уште им е забрането да се вратат во своите домови, кои сега се под контрола на различни воени единици на режимот“; „Сирија репорт“, Непосредно враќање? Што имаат заедничко Барзе, Кабун и Џобар (Syria Report, Imminent Return? What Barzeh, Qaboun and Jobar May Have in Common), 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/35AlY5F. „(...) Владата продолжи да спречува илјадници лица од враќање во своите домови во подрачјата што беа ослободени во претходните пет години.“ И понатаму: „Цивилите известија дека сѐ уште не им е дозволено да се вратат во своите вообичаено вселиви куќи во Кабун, Џабар [Џобар], кампот Јармук и делови од Дараја“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 13, 31. „Некои подрачја што претходно ги држеше опозиицијата се практично затворени за секои кои сакаат да се вратат во своите оригинални домови. Во други, режимот се обидува да го ограничи враќањето на првичното население за да избегне реконституција на социјалните средини што го поддржаа востанието“; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 22. Види, исто така, „Сирија репорт“, Проиранските милиции преземаа фарми во близина на Мајадин, им забранија влез на сопствениците (Syria Report, Pro-Iran Militias Take over Farms near Mayadeen, Bar Entry for Owners), 27 јануари 2021 година, http://bit.ly/3uEorXo; ibid., Жителите раселени од населбата Ал Тамо на Мајадин: „Ние сме како бегалци во нашиот град“ (Residents Displaced from Mayadeen's Al-Tamo Neighbourhood: "Like Refugees in Our own City"), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/3r2CVy3; ibid., Дали раселените жители ќе можат наскоро да се вратат во Ајн Ал Фиџе? (Could Displaced Residents soon Return to Ayn Al-Fijeh?), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/37Vqs7B; Заман Ал Васл, Русија го блокираше враќањето на раселените лица во западна Хараста (Zaman Al Wasl, Russia Blocks Displaced Return to Western Harasta), 9 декември 2020 година, https://bit.ly/37MmgX4; „Д Сирија репорт“, На многу жители сѐ уште им е забрането да се вратат во стратешката област на Јармук (The Syria Report, Many Residents Still Banned from Returning to Strategic Yarmouk Basin Area), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/2ZLvrUK.

[554] Според член 10 од Законот за воена служба (Законодавна уредба бр. 18 од 2003 година), Сириските вооружени сили се состојат од следните сили:

А. Примарната сила е Сириската арапска армија, која вклучува:
   1. Пешадија
   2. Воздушни сили
   3. Морнарица

Б. Супсидијарните сили вклучуваат:
   1. Внатрешни безбедносни сили во рамките на нивните сопствени прописи.

В. Дополнителни сили вклучуваат:
   1. Резервни сили
   2. Народна армија
   3. Други сили што треба да се формираат по потреба.

Види: „Д Сирија репорт“, Закон за воена служба (The Syria Report, Military Service Law), 21 јули 2017 година, www.syria-report.com/military-service-law. Задолжителна воена служба може да се изврши и во одделенија и агенции на Министерството за внатрешни работи, вклучувајќи, меѓу другото, полицијата и службите за безбедност/разузнавање. Иако постојат ограничени информации достапни во врска со лицата кои избегнале отслужување на воениот рок или дезертерите од овие служби, УНХЦР смета дека информациите вклучени во ова поглавје исто така, се однесуваат на нив; види особено фуснота 609.

[555] Од мажите се бара да се пријават за регистрација за задолжителна воена служба во локалната канцеларија за регрутирање (Мактаб Ал Тахнид) кога ќе достигнат возраст за регрутирање; Член 4(2) од Законот за регрутирање (Article 4(2) of the Conscription Law (Legislative Decree No. 30 of 2007), како што е изменет), достапен на: „Д Сирија

вклучително и военоспособните мажи кои живеат во странство.[556] Потомците на палестинските бегалци кои пристигнале во серија од 1948 до 1956 година и се регистрирани во Надлежниот орган за палестинските арапски бегалци (НОПАБ) се подеднакво обврзани да служат воен рок.[557] Според законот, воениот рок трае од 18 до 21 месец, зависно од степенот на образование.[558] Но, од 2011 година, голем број регрути беа присилувани да служат продолжен воен рок, подолго време одошто е предвидено со законот.[559] По отпуштањето, поранешните војници автоматски се сметаат за резервисти

репорт", www.syria-report.com/conscription-law. Во некои случаи, наводно, мажите над 42 годишна возраст биле регрутирани или биле држени во служба над максималната возраст; ДСИ, Сирија: Прашања во врска со воената служба (DIS, Syria: Issues Regarding Military Service), октомври 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018870.html, стр. 11; ТИБИП, Бриф на ТИБИП: Закон за регрутација (TIMEP, TIMEP Brief: Conscription Law), 22 август 2019 година, https://bit.ly/2Y8sDRw.

[556] Мажите на возраст за регрутирање кои живеат во странство треба или да се вратат во Сирија за да извршат задолжителна воена служба, или да аплицираат за одложување или ослободување (види подолу).

[557] Според Закон бр. 260 од 1965 година, палестинските бегалци кои пристигнале во Сирија помеѓу 1948 и 1956 година (и се регистрирани во ГАПАР, оддел на Министерството за труд и социјална политика) се сметаат на исто ниво со сириските државјани (освен националност и право на глас) и се должни да ја отслужат задолжителната воена служба. Од средината на 1960-тите години, палестинските бегалци генерално ја извршуваа својата задолжителна воена служба во Палестинската ослободителна армија (ПЛА), која е дел од сириската армија; Франческа Албанезе и Лекс Такенберг, палестински бегалци во меѓународното право, мај 2020 година, стр. 222-224; Шерифа Шафи, Палестински бегалци во Сирија, преглед на присилна миграција (Sherifa Shafie, Palestinian Refugees in Syria, Forced Migration Review), август 2013 година, http://bit.ly/2kxeaqt, стр. 4; Арапски центар за истражување и политички студии, Палестинци во Сирија и сириското востание (Arab Center for Research & Policy Studies, Palestinians in Syria and the Syrian Uprising), октомври 2012 година, стр. 2, http://bit.ly/2yO8vaS. Види, исто така, Дел III.A.12.

[558] Времетраењето на воената служба изнесува 18 месеци, со исклучок на оние кои не завршиле 5-то одделение, за кои задолжителната служба изнесува 21 месец; Член 3 од Законот за регрутирање, изменет со Законодавната уредба бр. 35/2011. Види „Сирија репорт", Сирискиот претседател го намалува времетраењето на воената служба (Syria Report, Syrian President Reduces Military Service Period), 22 март 2011 година, https://bit.ly/3lMeMcP.

[559] Времетраењето на воената служба изнесува 18 месеци, со исклучок на оние кои не завршиле 5-то одделение, за кои задолжителната служба изнесува 21 месец; Член 3 од Законот за регрутирање, изменет со Законодавната уредба бр. 35/2011. Види „Сирија репорт", Сирискиот претседател го намалува времетраењето на воената служба (Syria Report, Syrian President Reduces Military Service Period), 22 март 2011 година, https://bit.ly/3lMeMcP.
„Од почетокот на војната, сириските мажи остануваат во резервните редови откако ќе ја завршат официјалната служба од 1,5 година, што значи дека можат да служат на непознат временски период"; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 31. „Од 2011 година, сирискиот режим држеше илјадници Сирijци во својата воена служба како вонредни сили – кои служат на неопределен период – и одбиваат да ослободат последователни групи на армиски регрути; од кои некои осум години служеле задолжителна служба"; „Атлантик коунсил", Продолжува принудната регрутација и покрај амнестијата на сириската влада (Atlantic Council, Forced Conscription Continues Despite Amnesty by Syrian Government), 13 февруари 2019 година, https://bit.ly/2KBAsXA. Види, исто така, ТИБИП, Бриф на ТИБИП: Закон за регрутација (TIMEP, TIMEP Brief: Conscription Law), 22 август 2019 година, https://bit.ly/2Y8sDRw. АГПС, Ослободителната војска на Палестина одби да отпушти регрути по завршувањето на воениот рок (AGPS, Palestine Liberation Army Refuses to Lay Off Conscripts after End of Military Service), 15 февруари 2019 година, https://bit.ly/34yO4OE; Арапска иницијатива за реформа, Палестинските бегалци од сирискиот камп Јармук: Предизвици и пречки за враќање (Arab Reform Initiative, Palestinian Refugees of Syria's Yarmouk Camp: Challenges and Obstacles to Return), 17 јануари 2019 година, https://bit.ly/2TZym9d, стр. 6. Од 2018 година, пријавени се ограничени кампањи за демобилизација на регрути и резервисти: Кон крајот на март 2020 година, беа издадени две административни наредби од страна на Генералната команда на Армијата и вооружените сили, со кои се прекина службата на одредени категории на регрути кои се „чувани во служба" и „повикани" резервисти, заклучно со 7 април 2020 година; SANA (in Arabic), 29 март 2020 година, https://bit.ly/3faW4sd. Види, исто така, „"Енаб Балади"", Сириските војници очајни за демобилизација по задржувањето во вооружените сили на режимот (Enab Baladi, Syrian Soldiers Desperate for Demobilization after Retention in Regime's Armed Forces), 16 април 2020 година, https://bit.ly/2VX9Jey. Две дополнителни административни наредби, наводно, беа издадени во ноември 2020 година со кои се прекинува службата и се отповикуваат одредени категории резервисти; СМЧП, Најмалку 167 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во ноември 2020 година, вклучувајќи две деца и три жени (SNHR, At Least 167 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in November 2020, Including Two Children and Three Women), 2 декември 2020 година, https://bit.ly/3gJY3F7, стр. 5; СОЧП, Режимските сили издаваат административни наредби за завршување на периодот на задржување и отповикување на резервистите (SOHR, Regime Forces Issue Administrative Orders to End Retention and Recall Period for Reservists), 18 ноември 2020 година, https://bit.ly/373xveq. Види, исто така, АФП, Сириската армија им дозволи повеќе регрути од пред 2011 година да се вратат дома (AFP, Syrian Army Allows more Pre-2011 Conscripts Home), 2 јануари 2019 година, https://bit.ly/2Sa8TsA; „Ројтерс", Сириската армија демобилизира некои регрутирани офицери резервисти (Reuters, Syrian Army Demobilises Some Conscripted, Reservist Officers), 10 декември 2018 година, https://reut.rs/35dJqnm; Сириска Арапска новинарска

и може да бидат повикани на резервна должност.[560]

Според законот, не се признава правото да се одбие служењето воен рок поради приговор на совеста, ниту пак постојат одредби за замена или за алтернативна служба.[561]

Се известува дека некои регрути, резервисти и избегнувачи на воената служба, или пак нивните семејства, плаќаат поткуп за да ја избегнат воената служба, на пример, преку одложување на рокот, слободно пропуштање на контролните пунктови, или со привремено бришење на нивните имиња од списокот за повик во војска.[562] Се известува дека членовите на безбедносните и разузнавачките

агенција (САНА), Генералната команда на армијата издаде наредба за демобилизација на регрутираните офицери од серијата бр. 103 (Syrian Arab News Agency (SANA), Army's General Command Issues Order on Demobilizing Conscripted Officers of Batch No. 103), 31 декември 2018 година, https://bit.ly/3cSUOI7; „Ашарк Ал Аваст", Дезертерите се претпазиливи од залогот за помилување на сирискиот режим (Asharq Al-Awsat, Deserters Wary of Syrian Regime's Pledge of Pardon), 14 ноември 2018 година, https://bit.ly/3cYzCAv.

[560] По завршувањето на задолжителната воена служба, „тие сепак можат да бидат повикани на резервна должност до возраст од 48 до 62 години, во зависност од рангот." Во октомври 2018 година, медиумите објавија дека околу 800,000 мажи повеќе не биле потребни за резервна должност. Сепак, „барем некои од оние кои се вратија [во Сирија] се најдоа во армијата неколку недели подоцна, откако Министерството за одбрана објави нови списоци за повикување на резервна должност во декември 2018 година, укинувјаќи ја својата претходна одлука"; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 20-21. Види, исто така, „Д дефенс пост", Страв од регрутирање во војската на Асад, сириските Курди бегаат во Ирак (The Defense Post, Fearing Conscription into Assad's Army, Syrian Kurds Flee to Iraq), 12 декември 2019 година, https://bit.ly/3aR5tTT; СОЧП, Резервните списоци и понатаму пристигнуваат во јужниот дел на Сирија додека повеќе поранешни членови дезертери повторно се регрутирани во нивните касарни во различни подрачја што предизвикува незадоволство меѓу народот (SOHR, Reserve Lists Continue to Arrive in the Syrian South, as more Former Defected Members Are Re-Enrolled in Their Barracks in Various Areas Raising People's Resentment), 11 февруари 2019 година, https://bit.ly/2YAIB7k; Сириски правен журнал, правен брифинг: октомври 2018 година, 9 декември 2018 година, https://bit.ly/2Qq5wN1.

[561] Само христијанските и муслиманските верски водачи се ослободени од воена служба врз основа на приговор на совеста, иако муслиманските верски водачи мораат да плаќаат надоместок за ослободување; Стејт департмент на САД, Извештај за меѓународна верска слобода за 2019 година:Сирија, 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „Сирија се приклучи на Меѓународниот пакт за граѓански и политички права, кој го штити правото на слобода на мислата, совеста и религијата, од кои се тврди дека приговорот на совеста е деривативно право. Шема на задолжително воено регрутирање во која поединци може да се најдат себеси принудени да служат без алтернатива и со огромно продолжување, дури и на домашно утврдениот максимален временски период за задолжително регрутирање, најверојатно го крши ова право"; ТИБИП, Бриф на ТИБИП: Закон за регрутација (TIMEP, TIMEP Brief: Conscription Law), 22 август 2019 година, https://bit.ly/2Y8sDRw. За правото на приговор на совеста против задолжителната воена служба, види, исто така, УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 10: Барања за статус на бегалци поврзани со воена служба во контекст на член 1А (2) од Конвенцијата од 1951 година и/или Протоколот од 1967 во врска со статусот на бегалците (UNHCR, Guidelines on International Protection No. 10: Claims to Refugee Status Related to Military Service within the Context of Article 1A (2) of the 1951 Convention and/or the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees), 12 ноември 2014 година, HCR/GIP/13/10/Corr. 1, www.refworld.org/docid/529ee33b4.html (во натамошниот текст: УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 10 (UNHCR, Guidelines on International Protection no. 10), 12 ноември 2014 година, www.refworld.org/docid/529ee33b4.html), став 8-11.

[562] Извештајот од 2019 година на Министерството за надворешни работи на Холандија процени врз основа на информации од доверлив извор дека „Сиријците понекогаш плаќаат мито за да добијат одложување на задолжителната воена служба, но потоа се сепак повикани на отслужување"; Министерство за надворешни работи на Холандија, Информативен извештај за земјата на потекло Сирија: Безбедносната ситуација, јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016076.html, стр. 64. На пример, СОХР на почетокот на 2019 година објави дека во Источна Гута, чинеше до 6,000 УСД за да се отстрани името на едно лице од списоците за барани лица; СОЧП, Десетици илјади поддржувачи на режимот бегаат во Европа, бегајќи од спектарот на регрутирање и резервна служба што шетаат низ сириските подрачја и ги водат младите кај нив (SOHR, Tens of Thousands of Regime's Supporters Take Refuge in Europe Fleeing the Specter of Conscription and Reserve Services which Roams the Syrian Areas and Takes the Young Men to Them), 31 јануари 2019 година, https://bit.ly/2ENcEAH. Види, исто така, „Ал монитор", Сиријците страдаат бидејќи премините остануваат затворени, а операциите за криумчарење стануваат скапи (Al-Monitor, Syrians Suffer as Crossings Remain Closed, and Smuggling Operations Become Pricey), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3oNN3Jn; Кристин наспроти Монро, Маженственост, миграција и присилна регрутација во сириската војна, во културната антропологија (Kristin V. Monroe, Masculinity, Migration, and Forced Conscription in the Syrian War, in Cultural Anthropology), Вол. 35 (2), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/2Qr9a9C; „Сирија антолд", Месецот кога времето застана (Syria Untold, The Month when Time Stood Still), 13 август 2019 година, https://bit.ly/3b3CMD7; СОЧП, Воената полиција ги уценува младите во Дума, плаќаат во замена да не бидат одведени на задолжителна и резервна служба (SOHR, The Military Police Blackmail Young Men in Douma, Paying in Exchange of not Taking Them to the Compulsory and Reserve Services), 9 јули 2019 година, https://bit.ly/32tF8aC.

агенции ги апсат мажите што се бараат за служење на воениот рок со цел да изнудат поткуп од нивните роднини за лицата да ги пуштат на слобода.[563] Исто така, се известува и дека регрутите плаќаат поткуп за да го служат воениот рок на безбедна локација, а некои известувања зборуваат и за тоа дека офицерите ги користат регрутите да им бркаат работи на нивните приватни имоти кои не се поврзани со воената служба.[564]

Задолжителен воен рок за лицата кои „го решиле својот статус“ со „договор за помирување“

Во одново заземените подрачја, на воеспособните мажи им се наложува да служат воен рок. Иако „договорите за помирување“ обично им даваат шестмесечен „грејс-период“ откако ќе ја решат својата ситуација („тасвијат ал-вада“) кај безбедносните сили,[565] во известувањата се документираат и случаи на присилно регрутирање на лица пред да истече посочениот грејс-период.[566] Во овие подрачја, мажите

[563] СТЈ „(…) следеше неколку случаи на уцени и прекршувања извршени од страна на овие контролни пунктови против локалното население во подрачјето, каде што службените лица кои управуваа со овие контролни пунктови бараа од локалното население да платат одредена сума пари за возврат ослободување на оние кои има поднесено извештаи за безбедност против нив и оние кои треба да извршуваат резервна воена служба (...)“ (додаден акцент); СТЈ, Народот бесен поради уцена на сириските контролни пунктови во Кунеитра (STJ, Populace Enraged over Blackmail at Syrian Checkpoints in Quneitra), 31 март 2020 година, https://bit.ly/3f9RXfi. „Воената полиција често апси мажи кои се барани за воена служба со цел да извлече мито од нивните роднини во замена за нивното ослободување“; МИА, „Луѓето не можат да си дозволат да купат булгур“: Расте незадоволството додека се влошува економската криза во Сирија (MEI, “People Can’t even Afford to Buy Bulgur”: Discontent Is on the Rise as Syria’s Economic Crisis Worsens), 28 февруари 2020 година, https://bit.ly/3lrLPTx.

[564] „Проблемот со митото „Al-Tafyeesh“ (Ал Тафјеш) е стар и добро познат во армијата на сирискиот режим кој се практикува со децении и продолжи да се практикува дури и за време на воените операции на различни сириски територии во текот на годините на војната. „Ал Тафјеш“ е разговорен израз што се користи во армијата, што значи договор помеѓу војник и неговиот командант, каде што војникот редовно му плаќа парично мито на командирот за возврат отворено и долгорочно отсуство, или за дневно или неделно итно отсуство. Со брзото оживување на ИСИС во Сирија, преку интензивни и ескалирачки операции во сириската пустина, веродостојни извори го известија Сирискиот центар за набљудување дека цените на месечните или неделните отсуства на режимските војници распоредени низ пустината, драматично порснаа со ескалацијата на воени операции во регионот, од страв од заседите на ИСИС, особено со големите човечки загуби предизвикани од нападите на ИСИС“; СОЧП, Бегајќи од пеколот на ИСИС во пустината: Војниците им плаќаат речиси 100 долари на нивните командири за месечно отсуство (SOHR, Fleeing ISIS’ Inferno in the Desert: Regime Soldiers Pay Nearly $100 to Their Commanders for Monthly Leave), 14 јануари 2021 година, http://bit.ly/3aGMBIC. „Митото платено за да се избегне резервната служба е исто така извор на приход за службениците на режимот“; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees’ Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, фуснота 123. „(…) луѓето на бараните млади момчиња за задолжителна служба и Петтиот корпус се обидуваат да платат мито и големи суми со цел да ја запрат потрагата по нивните синови и да го одржат своето место на служба на релативно безбедни места (...)“ (додаден акцент); СОЧП, Безбедносните сили на режимот упаднаа во подрачја во источен Каламун во Риф Димашк во потрага по барани лица и дезертери од регрутација (SOHR, Regime’s Security Forces Raid Areas in the Eastern Qalamoun in Rif Dimashq Searching for Wanted and Deserters from the Conscription), 31 август 2019 година, https://bit.ly/2ESr7Lq. „(...) Алавитите - кои не можат да си дозволат да емигрираат, да се запишат на факултет за да ја одложат воената служба или да платат мито за да се ослободат од воената служба (или да бидат распоредени во неборбени места - престојуваат на територија целосно контролирана од режимот, каде регрутирањето е наметнато и спроведено преку рутински рации и на контролните пунктови“ (додаден акцент); „Д Њујорк ревју оф букс“, Помеѓу режимот и бунтовниците: Истражување на сектата на алавити во Сирија (New York Review of Books, Between Regime and Rebels: A Survey of Syria’s Alawi Sect), 22 јули 2019 година, https://bit.ly/353gSze. Центарот за стратешки студии Омран ја опиша исплатата „тафјеш“ како исплата „што еден регрут ја плаќа на својот претпоставен офицер со цел да избегне пријавување за неговата задолжителна воена служба. Некои офицери имаат десетици регрути кои им плаќаат десетици илјади сириски фунти секој месец во замена за да го игнорираат нивното отсуство во нивните воени единици. Исто така, регрутите се користат за извршување на различни работи во домовите, фармите и друг личен имот на офицерите“; Центар за стратешки студии Омран, Трансформации на сириската војска: Предизвикот за промена и реструктуирање (Omran Center for Strategic Studies, Transformations of the Syrian Military: The Challenge of Change and Restructuring), 31 декември 2018 година, https://bit.ly/34u7sfU, стр. 25.

[565] „(...) повеќето од овие договори вклучуваат заложби преземени од режимот за суспендирање на военото регрутирање за овие лица до шест месеци (...)“; ФКА, Зони на деескалација во Сирија (KAS, De-Escalation Zones in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/37X1pAt, стр. 3. За време на пишувањето, „грејс периодот“ истече во ослободените подрачја. Стравот од регрутирање беше меѓу причините за мажите на возраст за отслужување на воениот рок да ги напуштат своите подрачја како дел од договорите за „помирување“ и да бидат евакуирани во подрачјата под контрола на опозицијата во северозападна Сирија. За „договорите за помирување“ и процесот на проверка на владата за „решавање на статусот“, види Дел III.A.1.г.

[566] „Како што објавија од Комисијата за истраги (COI) [Независна меѓународна анкетна комисија за Сирија] и други групи за човекови права, државата честопати не ги исполни своите заложби, а оние кои сами се предале,

понекогаш им се придружуваат на локалните или странските провладини сили за сметка на служење на задолжителниот или резервниот воен рок во редовна војска.[567] Според ОХЦХР, мажите биле

вклучително и поранешните борци, како и членови на локалниот совет и активисти од граѓанското општество, биле уапсени или присилно регрутирани и испратени на фронтовите" (додаден акцент); МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria's Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 23-34. „Мажите се прибираат и покрај руските уверувања дека потпишувањето на решението за личен статус со режимот ќе им овозможи интеррегнум од најмалку шест месеци пред регрутација. Минатото лето, некои од нив беа пратени на фронтовите во северна Хама како „топовско месо""; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria's Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/2BjhQdY. „Постојат голем број случаи на апсење на мажи од „помирените подрачја" кои одбија да се придружат на воената служба – потпирајќи се на руските гаранции дека нема да бидат принудени во армијата на Асад најмалку шест месеци по потпишувањето на договорите - и беа уапсени, исчезнати или убиени од страна на безбедносните сили на режимот"; СЗГД, Помирување со смртта, исчезнувањето и стравот (SACD, Reconciling with Death, Disappearance and Fear), 24 јули 2019 година, www.ecoi.net/de/dokument/2016701.html, стр. 4-5 (со примери). Во Источна Гута, „Откако беа завршени постапките за „помирување" со сириските власти, градовите беа сведоци на масовна кампања за апсења, чија цел беше поддршка на напорите за регрутирање"; ЕУИ, Аспекти на власта на сиискиот режим во Источна Гута (EUI, Facets of Syrian Regime Authority in Eastern Ghouta), 23 август 2019 година, https://bit.ly/3jipsOt, стр. 5. „Процесот за „помирување„ теоретски обезбеди општа амнестија, со што требаше да се ослободат потписниците на шест месеци од задолжителното воено регрутирање. Сепак, и покрај тие гаранции, режимот продолжи да апси локални жители – и цивили и поранешни бунтовнички борци – дури и кога беа во процесот на предавање. Мажите исто така беа повикани за регрутација пред истекот на шестмесечниот грејс период"; МИА, Сириската војна: Кој стои зад нападите против режимот во Дара? (MEE, Syria War: Who Is Behind the Anti-Regime Attacks in Daraa?), 5 август 2019 година, https://bit.ly/2lVnPh8. Види, исто така, „Сирија директ", Додека загубите се зголемуваат во Идлив, Дамаск испраќа регрути од „помирени" подрачја на фронтот (Syria Direct, As Losses Mount in Idlib, Damascus Sends Conscripts from "Reconciled" Areas to the Front), 4 март 2020 година, https://bit.ly/3fP9xWt. Види, исто така, УНХЦР, Забелешка ЦОИ: Учество во антивладини протести; Избегнување на отслужување на воениот рок; Издавање и примена на делумни уредби за амнестија; Престој во (поранешни) подрачја држени од опозицијата; Издавање на пасоши во странство; Враќање и „решавање на статусот", 7 мај 2020 година, www.refworld.org/docid/5ec4fcff4.html, стр. 17 (и изворите вклучени во него).

[567] Многу „помирени" мажи, вкчучително и дезертери и лица кои избегнале отслужување на воениот рок, наводно, се приклучиле на провладините субјекти, како што се Петтиот корпус предводен од Русија, или Националните одбранбени сили (НДФ), или елитните единици, како што се Четвртата оклопна дивизија, или за можност за подобра плата или како гаранција дека ќе служат на нивните домашни локации. „Засилувањето на безбедносните мерки ги натера многу млади мажи во северниот дел на Хомс доброволно да се приклучат на сириските режимски сили, надевајќи се дека нема да бидат испратени на фронтовите"; „"Енаб Балади"", Стравот од присилна воена регрутација повторно се наближува накај северниот дел на рурален Хомс (Enab Baladi, Fear of Forced Military Conscription Looms over Northern Rural Homs Again), 6 март 2020 година, https://bit.ly/2Yu1xU6. „За други поранешни бунтовници и машки цивили чии имиња беа на „списокот на барани лица" издаден од владата, приклучувањето кон Петтиот корпус стана широко распорстрането: извршувањето на нивната задолжителна или резервна воена служба ќе им овозможи да избегнат безбедносни гонења и апсења. Во Дара, Петтиот корпус се натпреваруваше со Четвртата дивизија на САА за привлекување на поразени бунтовници. Борец во Петтиот корпус добива помеѓу 150 и 250 УСД како месечна плата, како и ознака што го заштитува од државен притвор"; ЕУИ, Од владеење на бунтовниците до епоха по капитулацијата во Дара, јужна Сирија: Влијанијата и резултатите од однесувањето на бунтовниците за време на преговорите (EUI, From Rebel Rule to a Post-Capitulation Era in Daraa Southern Syria: The Impacts and Outcomes of Rebel Behaviour During Negotiations), јуни 2019 година, https://bit.ly/3lnM2qu, фуснота 42. Според СОХР, меѓу оние кои биле регрутирани од страна на Петтиот корпус се оние „кои се бараат за истекување на нивниот датум на приклучување кон задолжителната служба во редовите на режимската армија или оние кои ги решиле своите безбедносни ситуации со безбедносните услуги на режимот"; СОЧП, Петтиот корпус, поддржан од Русија, започна да прима нови регрути во Деир Езор (SOHR, Russian-Backed 5th Corps Starts Admitting New Recruits in Deir Ezzor), 31 август 2020 година, https://bit.ly/3jqxzbu. Види, исто така, ОХЦХР, „Непомирливите" грижи на цивилите во гуверноратот Дара (OHCHR, The "Unreconciled" Concerns of Civilians in Dar'a Governorate), мај 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009388.html, стр. 5. На мажите кои служат во провладините сили, наводно, им било ветено дека ќе бидат ослободени од задолжителна воена служба; ЕУИ, Аспекти на власта на сиискиот режим во Источна Гута (EUI, Facets of Syrian Regime Authority in Eastern Ghouta), 23 август 2019 година, https://bit.ly/3jipsOt, стр. 7; „Дијаруна", ИИРГ ги наведува младите во Деир Езор да им се придружат на нивните редови (Diyaruna, IRGC Entices Deir Ezzor Youth to Join Its Ranks), 25 јули 2019 година, https://bit.ly/356y4Uc. Сепак, Деир Езор 24 објави дека мажите кои служат со НДФ во Деир Ез Зур не се безбедни од задолжително регрутирање, бидејќи неколкумина од нив беа уапсени за време на регрутната кампања во март 2020 година; „Деир Езор 24", Продолжуваат кампањите за принудна регрутација во Деир Езор... Влијаат врз елементите на националната одбрана (Deir Ezzor 24, The Forced Conscription Campaigns Continue in Deir Ezzor... Affecting the National Defence Elements), март 2020 година, https://bit.ly/3jxb4Sr. Слично на тоа, во јуни 2019 година, „(...) Канцеларијата за државна безбедност на Владата на Сирија во Инкхил [гуверноратот Дера] објави нов список на оние лица кои се бараат за воена служба. Забележително, на списокот беа имињата на помирените поранешни борци во Шабаб Ал

изложувани на притисок да им се придружат на овие провладини групи за да не ги помислат дека се противници на владата.[568]

Иако одлуката за распоредување на регрутите зависи од поголем број фактори, вклучително и потребите на војската и професијата и квалификациите на лицето, и макар што постои одреден степен на произволност во овие одлуки, сите регрути се потенцијално во ризик да бидат распоредени во првите борбени линии.[569] Но, во известувањата се укажува на тоа дека регрутите од „помирените“ подрачја се наоѓаат во особен ризик да бидат распоредени во првите борбени редови за само неколку дена или месеци по нивното апсење и со минимална обука,[570] вклучително и како еден вид казна на нивната претпоставена нелојалност.[571] Еден извор го опиша регрутирањето на младинците од

Суна, кои веќе се пријавени во Петтиот корпус на Владата на Сирија (...)“; ЦОАИ, Најновото од Сирија: 20 до 29 јуни 2019 година (COAR, Syria Update: 20 јуни до 29 јуни 2019 година), 26 јуни 2019 година, https://bit.ly/2QMfVTg. Види, исто така, „Дијаруна“, Милиција поврзана со ИИРГ доминира во источен Алепо (Diyaruna, IRGC-Affiliated Militia Dominates East Aleppo), 16 декември 2019 година https://bit.ly/3jMWVAM.

568 ОХЦХР објави дека во гувернoратот Дера, „неколку стотици „помирени“ поранешни борци и цивили на воена возраст морале да се приклучат кон придружните сили на Владата, особено во Четвртата дивизија, со цел да се избегне мислењето дека се поврзани со опозицијата или „терористи“, ставајќи се себеси и нивните семејства изложени на ризик од апсење и притворање или одмазда од страна на властите“; ОХЦХР, „Непомирливите“ грижи на цивилите во гувернoратот Дара (OHCHR, The “Unreconciled” Concerns of Civilians in Dar’a Governorate), мај 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009388.html, стр. 5.

569 Според СНХР, владините безбедносни сили „строго ги гонат сите Сирijци на воена возраст заради регрутирање со цел да ги испратат на фронтовите на борбите против фракциите на Сириската вооружена опозиција во северозападна Сирија (...)“; СМЧП, Брифинг извештај: Безбедносните сили во Сувеида се одговорни за киднапирањето и присилното исчезнување на политичкиот активист Моханад Шехаб ал Дин (SNHR, Brief Report: Security Forces in Suwayda Are Responsible for the Abduction and Enforced Disappearance of Political Activist Mohannad Shehab al Din), 24 јуни 2019 година, https://bit.ly/354hBjB, стр. 2.

570 „КИ [клучните информатори] потврдија дека откако ќе бидат регрутирани, лицата кои избегнале отслужување на воениот рок честопати се испраќаат на обука само за краток период - ако воопшто - пред да бидат испратени во битка, што ги става во поголема опасност поради недостаток на подготвеност. Обуката во САА општо се смета за несоодветна од мнозинството испитаници и се смета дека дека регрутите не се обезбедени со потребните вештини и подготовки за справување со ситуацијата на фронтот“; „Пефјуџи протекшн воч“, Заробени помеѓу Либан и Сирија, 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 31. „Руралните делови на Дамаск и Дара особено претрпеа постојани форми на репресија и груба контрола со постојани апсења на млади луѓе за нивната поранешна поврзаност со поранешни опозициски групи и/или со цел да ги принудат да се приклучат на војската и да одат во битки често без обука“ (додаден акцент); ЕУИ, Државните институции и мрежите на режимот како даватели на услуги во Сирија (EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/31nZNxA, стр. 11. Според регрут од гувернoратот Дера, оние кои „се обиделе да добијат повеќе време за пријавување беа фатени на контролните пунктови и испратени директно на фронтовите.“ Друг извор слично изјави дека неговиот роднина бил фатен и потоа распореден во Идлиб; „Сирија директ“, Додека загубите се зголемуваат во Идлив, Дамаск испраќа регрути од „помирени“ подрачја на фронтот (Syria Direct, As Losses Mount in Idlib, Damascus Sends Conscripts from “Reconciled” Areas to the Front), 4 март 2020 година, https://bit.ly/3fP9xWt. „Многу локални жители се вознемирени поради тоа што поранешните опозициски борци – кои се согласија да се предадат како дел од договорот за помирување и служеа како локално обезбедување—наместо тоа, беа регрутирани во војска или приведени. Регрутите издржале ужасни услови додека служеле во армијата и во суштина се користат како „топовско месо“ во режимските офанзиви“; „Д њу араб“, Сирија неделно: Идлиб под напад (The New Arab, Syria Weekly: Idlib under Attack), 11 март 2019 година, https://bit.ly/3bLqfUM. Види, исто така, „Сирија директ“, Помирување без прошка: Бегалците и поранешните припадници на опозицијата се соочуваат со „одложено погубување“ (Syria Direct, Reconciliation Without Forgiveness: Defectors and Former Opposition Members Face ‘Deferred Execution’), 9 февруари 2021 година, http://bit.ly/3uKsPUA; СОЧП, Силите на режимот поставија десетици членови на „решавањата и помирувањата“ јужно од Дамаск пред фронтовите на планините во Латакија (SOHR, The Regime Forces Put Tens of Members of the “Settlements and Reconciliations” South of Damascus in Fronts of Latakia Mountains), 8 ноември 2019 година, https://bit.ly/2R8nGVe; СОЧП, Режимските сили ги туркаат младите мажи од Дара кои биле регрутирани да го отслужат воениот рок, на фронтовите на покраината на Хама (SOHR, The Regime Forces Push Young Men from Daraa of Those who Were Drafted to Reserve Service, to the Fronts of Hama Countryside), 27 мај 2019 година, https://bit.ly/3jcGvBp; „Војс оф д кепитал“, Покраината на Дамаск жали за смртта на синовите од групите за помирување (Voice of the Capital, Damascus Countryside Mourns the Death of Sons from Settlement Groups), 17 февруари 2020 година, https://bit.ly/351XQsZ. За распоредувањето на мажи на воена возраст од Ал Тал (рурален Дамакс) на фронтовите, види, исто така, УНХЦР, Забелешка ЦОИ: Учество во антивладини протести; Избегнување на отслужување на воениот рок; Издавање и примена на делумни уредби за амнестија; Престој во (поранешни) подрачја држени од опозицијата; Издавање на пасоши во странство; Враќање и „решавање на статусот, 7 мај 2020 година, www.refworld.org/docid/5ec4fcff4.html (и изворите вклучени во него).

571 Според проф. Д-р Угур Умит Унгор, „Најновите истражувања покажуваат дека категоријата на лица за кои се смета дека се спротивставуваат на Владата (на пр. лица од ослободени подрачја, поранешни борци на опозицијата, активисти на опозицијата) се особено изложени на смртоносни закани. Се пријавуваат присилни

подрачјата кои претходно биле под контрола на опозицијата како начин *„да се отселат младинците од градовите во кои живеат и на тој начин да се намали бројот на луѓето кои претставуваат закана по стабилноста на сирискиот режим на краток рок“.*[572]

Постапувањето со избегнувачите на воената служба

Воениот кривичен законик предвидува избегнувањето на воената служба[573] да се казнува со затвор.[574]

исчезнувања, формални апсења и директни егзекуции. Овие мажи навистина се праќаат на фронтовите како форма на казна, што може да се разбере само доколку се разгледа длабоката огорченост што прорежимското седиште ја чуствува заради „нелојалноста“ на овие мажи. Режимските службеници и симпатизери сметаат дека со години, нивните синови се жртвувале себеси за „татковината“ и за „нацијата“ и дека овие лица кои избегнале отслужување на воениот рок поминале лесно, но сега мора да им се одржи лекција“ (додаден акцент); Проф. д-р Угур Умит Унгор, професор по студии за холокаустот и геноцидот, Институт за студија на војна, холокауст и геноцид, Амстердам (Prof. Dr. Ugur Umit Üngör, Professor of Holocaust and Genocide Studies, Institute for War, Holocaust and Genocide Studies, Amsterdam), 8 април, 27 јули и 12 декември 2020 година (е-поштата е во датотеката на УНХЦР). „Сириската влада, исто така, ги предаде потврдите за смрт на група млади луѓе [од гуверонратот Дера] кои се вратија од воената служба, имено, А.Х., А.Г., М.А. и А.А., кои склучија договори за помирување со сириската влада по влегувањето во подрачјето. Тие починаа од воени активности на терен, или за време на битки“ (додаден акцент); СГП, Провинцијата Дара по контролата на сириската влада: Осми извештај за мониторинг (SCP, Daraa Province Following Control by the Government of Syria: Eighth Monitoring Report), 15 октомври 2019 година, https://bit.ly/3jgnf5N, стр. 5. „Во отсуство на каква било можност за совесно спротивставување на регрутирањето и со правната шема која се применува на дискреционен начин, режимот го користеше регрутирањето како алатка за казнување и консолидација на моќта, наместо да воспостави култура на служба за заштита на нацијата“ (додаден акцент); ТИБИП, Бриф на ТИБИП: Закон за регрутација (TIMEP, TIMEP Brief: Conscription Law), 22 август 2019 година, https://bit.ly/2Y8sDRw. „Бројни извештаи и сведоштва зборуваат за широко распространета практика во која луѓето кои склучиле „договори за помирување“ и нивните семејства, истовремено се бараат од безбедносните канцеларии за нивната „поврзаност со антирежимските елементи“ и од војската со цел распоредување на најопасните фронтови во регионите Идлиб и Хама. Откако ќе бидат регрутирани, тие веднаш се испратени на овие фронтови каде што често умираат во рацете на нивните поранешни другари или во нејасни околности далеку од самиот фронт. (...) Сведоштвата на нивните роднини и блиски пријатели, профилот на жртвите и нивниот тек во последните неколку години, јасно покажуваат дека некои од нив се бореле со вооружената опозиција, додека други само се вратиле во подрачја под контрола на режимот, привлечени од пропагандата на режимот и руските ветувања за безбедност, кои за жал, понекогаш беа засилени од наративите на некои од меѓународните организации кои работат во Сирија“ (додаден акцент); СЗГД, Помирување со смртта, исчезнувањето и стравот (SACD, Reconciling with Death, Disappearance and Fear), 24 јули 2019 година, www.ecoi.net/de/dokument/2016701.html (со примери на можни егзекуции на регрути на фронтовите од „помирените“ подрачја). За распоредувањето на поранешните борци на опозицијата, извор цитиран од страна на МЕИ изјави дека „многу е сомнително тоа што овие момци [помирените бунтовници] се испратени во пустината со мала поддршка и ретко се враќаат, а доколку се вратат, повторно се испраќаат таму. Се чини дека тактиката е со цел да се ослободат од многу од овие помирени бунтовници во ова подрачје“ (додаден акцент); ИБИ, Лавот и орелот: Уништување и повторно раѓање на Сириската арапска армија (MEI, The Lion and The Eagle: The Syrian Arab Army’s Destruction and Rebirth), 18 јули 2019 година, https://bit.ly/2VClOVi.

[572] ЕУИ, Аспекти на власта на сиискиот режим во Источна Гута (EUI, Facets of Syrian Regime Authority in Eastern Ghouta), 23 август 2019 година, https://bit.ly/3jipsOt, стр. 6. Слично на тоа, САЦД го опиша регрутирањето како „(...) начин на режимот да ги уништи оние елементи што ги смета за антирежимски кои го попречуваат патот на нивната визија за демографско инженерство на лојално и послушно население. Примери што сведочат за овој метод на одмазда против луѓето кои се „помириле“ се бројни“; СЗГД, Помирување со смртта, исчезнувањето и стравот (SACD, Reconciling with Death, Disappearance and Fear), 24 јули 2019 година, www.ecoi.net/de/dokument/2016701.html.

[573] „Избегнувањето на отслужување на воениот рок се случува кога некое лице не се регистрира или не одговора на повик или регрутација за задолжителна воена служба. Делото на избегнување на отслужување на воениот рок може да биде резултат на бегство на лицето во странство, или може да вклучува, меѓу другото, враќање на документите за повикување до воените органи. Во вториот случај, лицето понекогаш може да се опише како лице кое одбива да го отслужи својот воен рок, наместо лице кое избегнува да го стори тоа (...). Избегнувањето на отслужувањето може исто така да биде превентивно, во смисла дека може да преземат активности во пресрет на реалното барање за регистрација или пријавување за должност. (...) Избегнувањето на отслужувањето може да биде поради совеста или од други причини“; УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 10, 12 ноември 2014 година, www.refworld.org/docid/529ee33b4.html, стр. 1-2. Во светло на репресивните практики на регрутирање и недостатокот на одредби за алтернативна или резервна служба, УНХЦР смета дека би било неразумно да се очекува од потенцијалните регрути да ги информираат воените власти за нивното противење на извршување на воената служба пред да избегаат од Сирија.

[574] За време на мир, лицата кои избегнале отслужување на воениот рок и не се појавиле за воена служба во предвидениот рок за известување, подлежат на казна затвор од еден до шест месеци, покрај тоа што треба да ја отслужат и задолжителната воена служба. Во време на војна, казната за избегнување на отслужување на воениот рок изнесува казна затвор до пет години, во зависност од околностите. Откако ќе ја отслужи казната, лицето кое

Лицата што ја надминале возраста за воена служба (42 години) без при тоа да го отслужат задолжителниот воен рок подлежат на финансиски санкции и можно конфискување на нивниот движен и недвижен имот, како и лежење во затвор.[575] Голем број избегнувачи на воената служба коишто останале во подрачјата под владина контрола во Сирија се кријат и живеат во постојан страв дека ќе бидат уапсени и регрутирани.[576] Исто така, тие не можат да се појават во ниту правна или управна

избегнало да го отслужи военото рок треба да ја отслужи задолжителната воена служба; Сирија: Извадоци од Закон бр. 61 од 1950 година, како што е изменето (Воен кривичен законик) [неофицијален превод обезбеден од УНХЦР], 16 февруари 2017 година, www.refworld.org/docid/58a5e1b34.html, членови 98 и 99. За целосниот текст на Закон бр. 61 од 1950 година (на арапски јазик), види: https://bit.ly/2H3t1ul.

[575] Измената на член 97 од Законот за регрутирање од 2014 година (Законодавна уредба бр. 33/2014), предвидува плаќање на надоместок за откажување во износ од 8,000 УСД (или еквивалентот во сириски фунти утврден од Централната банка на Сирија) од мажи кои не биле ослободени од воена служба, а наполниле 43 години без да имаат завршено воена служба. Надоместокот треба да се плати во рок од три месеци откако ќе достигнат 42 годишна возраст; неуспехот да се стори тоа може да доведе до казна затвор од една година, како и обврска да се платат дополнителни 200 УСД за секоја година што го надминува рокот до вкупен износ од 2,000 УСД. Понатамошната измена од ноември 2017 година (Закон бр. 35/2017) предвидува дека во случај на неплаќање, нивните подвижни и недвижни средства може да бидат замрзнати додека не се изврши целосно плаќање. Измена од 17 декември 2019 година (Закон бр. 39/2019) предвидува дека средствата на оние кои нема да го платат надоместокот не само што ќе бидат привремено замрзнати, туку ќе бидат предмет на извршна заплена (одземање средства) од страна на Министерството за финансии без предупредување кога конкретното лице ќе достигне 43 годишна возраст. Понатаму, се дозволува привремено одземање на средства кои припаѓаат на неговата сопруга/сопруги и деца додека не се утврди дека тие не потекнуваат од лицето во прашање; Syrian Parliament (in Arabic), مجلس الشعب يقر تعديلا على إحدى مواد قانون خدمة العلم, декември 2019 година, https://bit.ly/32lzszp. Во февруари 2021 година, бригадниот генерал Елајас Битар, раководител на Канцеларијата за изземања и резерви на армијата, објави дека „военото судство ќе подготви известувања за запленување на пари и имот од граѓани над 43 годишна возраст кои не платиле надоместок за ослободување“; ИБИ, Дамаск се заканува дека ќе заплени имот од раселените Сиријци поради надоместоците за регрутација (MEE, Damascus Threatens to Seize Property from Displaced Syrians over Conscription Fees), 12 февруари 2021 година, http://bit.ly/3uD8Ffv. „(...) измената сега го овластува Министерството за финансии веднаш да го конфискува и продаде имотот на поединецот без да даде известување или да му даде можност на поединецот да ја оспори одлуката.“ ХРВ ја опиша измената како „најновата во низата закони и политики дизајнирани да се казнат лицата за кои се претпоставува дека се политички непослушници и Сиријците кои избегаа, но кои исто така служат за збогатување на владата која е во опасност со пари од џебовите на разочараните Сиријци кои веќе се соочуваат со лавина на кризи“; ХРВ, Сириските „лица кои избегнале отслужување на военото рок“ се соочуваат со незаконско запленување на имот и средства (HRW, Syrian ‘Military Evaders’ Face Unlawful Seizure of Property, Assets), 9 февруари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045174.html. Според адвокатот Хусам Сархан, член на Управниот одбор на асоцијацијата на сириски правници, „запленетите имоти ќе бидат продадени [на јавно наддавање] без оглед на нивната вистинска вредност, бидејќи она што е важно за режимот е да соберат износ од 8,000 долари и да ги префрлат на трезорот или буџетот на Министерството за одбрана, без оглед дали лицето се наоѓа во или надвор од Сирија“; „“Енаб Балади““, Нови процедури за собирање пари од лица кои избегнале отслужување на военото рок (Enab Baladi, New Procedures to Raise Money from Draft Dodgers), 26 декември 2019 година, https://bit.ly/3j8i1ZV. Види, исто така, Сириски правен журнал, Закон за воена служба: Закон бр. 35/2017, пристапен на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3o3w0n9. „Секој Сириец кој е подобен за воена служба, без разлика дали е иселеник или бегалец, има четири опции откако ќе го регулира својот статус во сириска амбасада. Прво, може да се врати во Сирија и да ја заврши својата задолжителна служба; второ, да плати сума од 8,000 долари пред да наполни 43 години, како што е наведено во член 13 од Законот за воена служба; трето, да ја плати истата сума во замена за воената служба, откако ќе наполни 43 години; или четврто, да се соочи со привремена конфискација на имотот на неговата сопруга, или сопруги, и на децата, без предупредување. (...) Ова беше превентивен чекор против Сиријците кои живеат надвор од земјата, создавајќи механизам со кој државата на крајот може да ги заплени средствата на засегнатите лица (познати на режимот по име), што претставува огромно мнозинство на такви случаи во следните години“; Карнеги МЕЦ, Исцеди го општеството, нахрани ја војската (Carnegie MEC, Drain Society, Feed the Military), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/2QoNQkN. Види, исто така, „Сирија репорт“, Измената на Законот за воена служба предизвикува сериозна загриженост за правата за недвижнини на Сиријците (Syria Report, Amendment to Military Service Law Raises Serious Concerns over Syrians’ Real Estate Rights), 17 февруари 2021 година, http://bit.ly/3rc5ZmY; Светска банка, Мобилноста на раселените Сиријци: Економска и социјална анализа, 6 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457751.html, стр. 67.

[576] „(...) мажите и момчињата честопати не можеа слободно да се движат во подрачјата под владина контрола (...), плашејќи се од присилно регрутирање или апсење“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 49. „Младите мажи во Сирија се соочуваат со можност за задолжително воено регрутирање, што доколку се избегне, може да влијае на нивната способност слободно да се движат во земјата“; НСБ, Девет предизвици со кои се соочуваат младите во Сирија (NRC, Nine Challenges Facing Young People in Syria), 22 август 2020 година, https://bit.ly/3j3VYn8. Види, исто така, „Дараџ“, Воена служба... Кошмар на секој млад Сириец (Daraj, Military Service... Every Young Syrian’s Nightmare), 24 јуни 2020 година, https://bit.ly/32e5YmU; „Сирија директ“, Додека загубите се зголемуваат во

постапка, на пример, да изнајмат, купат или продадат имот,[577] да стапат во брак или да извадат нова (или да ја обноват старата) лична карта или пасош.[578] Понатаму, на мажите на возраст помеѓу 17 и 42 години им е потребна дозвола од службата за регрутација законски да ја напуштат државата.[579] Според известувањата, владините службеници добиваат отказ од работа доколку го избегнат служењето на воениот рок.[580]

Со помош на списоци на барани лица, војската и безбедносните агенции и понатаму се обидуваат да ги идентификуваат и присилно да ди регрутираат избегнувачите на воената служба, првенствено на мобилните и фиксните контролни пунктови,[581] но и во државните установи, како што се универзитетите

Идлив, Дамаск испраќа регрути од „помирени“ подрачја на фронтот (Syria Direct, As Losses Mount in Idlib, Damascus Sends Conscripts from “Reconciled” Areas to the Front), 4 март 2020 година, https://bit.ly/3fP9xWt; „“Енаб Балади““, Стравот од присилна воена регрутација повторно се наближува накај северниот дел на руралeн Хомс (Enab Baladi, Fear of Forced Military Conscription Looms over Northern Rural Homs Again), 6 март 2020 година, https://bit.ly/2Yu1xU6; „Сирија антолд“, Мажите кои избегнуваат воена служба во Сувеида во јужна Сирија се чувствуваат „заробени“ (Syria Untold, Men Evading Military Service in Southern Syria’s Suwayda Feel ‘Trapped’), 9 јануари 2020 година, https://bit.ly/2QhBF9A.

[577] Трансакциите со недвижнини бараат безбедносен сертификат; види Дел III.В.6.в.

[578] „Тој не беше во можност да изврши ниту една владина трансакција ниту да се ожени, за што е потребен документ од Одделот за регрутирање“; „Дараџ“, Воена служба... Кошмар на секој млад Сириец (Daraj, Military Service... Every Young Syrian’s Nightmare), 24 јуни 2020 година, https://bit.ly/32e5YmU. За мажи на возраст од 18 до 42 години, воената брошура, или извештајот за статус издаден од соодветната канцеларија за регрутирање во случај кога воената брошура не е достапна, е услов за издавање или замена на лична карта. За да се добие пасош, освен ако не се ослободени од воена служба, мажите на возраст за отслужување на воениот рок мора да обезбедат одобрение од Воената дивизија на Министерството за одбрана. За да се регистрира брак во судовите, треба да се достави лиценца за брак од Одделението за воена служба. Според изворите што ги косултирале од страна на Лендинфо, „(...) стана уште потешко да се добие дозвола [за регистрација на брак] од воените власти уште од почетокот на граѓанската војна (...). За да се регистрира таков брак ретроспективно без дозвола од воените власти, потребно е жените да бидат бремени или веќе да се породиле“; Законодавство за бракови и традиции, 22 август 2018 година, www.ecoi.net/de/dokument/1454015.html, стр. 23-24. Види, исто така, УХЦХР, Брошура за граѓанска документација и регистрација во Сириската Арапска Република, 25 април 2020 година, https://bit.ly/34fbEjc, стр. 16-17.

[579] Член 48 од Законот за регрутирање од 2007 година, како што е изменет. Законодавната уредба бр. 14/2018 предвидува дека на мажите на возраст помеѓу 17 и 42 години, кои не се законски ослободени од воена служба и кои сакаат да патуваат надвор од Сирија, им е потребно одобрение за патување и треба да депонираат 50,000 сириски фунти во јавна банка како гаранција. Одобрението за патување важи три месеци; Сириски правен журнал, Закон за воена служба: Законодавна уредба бр. 14/2018 (Syrian Law Journal, Military Service Law: Legislative Decree 14/2018), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3o3w0n9. Види, исто така, Радио Розана, Нередовни начини на воените регрутациски оддели... задолжителните Gates да ја напуштат Сирија (Rozana Radio, Irregular Ways of the Military Recruitment Divisions... Mandatory Gates to Leave Syria), 22 јануари 2019 година, https://bit.ly/2FVnJjE.

[580] „СО 24“ (веб-страница на опозицијата), Наставниците отпуштени. Протечен документ открива зошто (SY 24Teachers Fired. Leaked Document Reveals Why), 14 октомври 2020 година, https://bit.ly/3oof7Um; „Сирија кол“, Режимот на Асад отпушти 21 наставник поради одбивање да се приклучат на армијата (Syria Call, The Assad Regime Dismisses 21 Teachers for Refusing to Join the Army), 13 октомври 2020 година, https://bit.ly/2HYr822; СТЈ, Ал Хасака: Произволно отпуштање на најмалку 80 наставници по година служба (STJ, AlHasakah: Arbitrary Dismissal of at Least 80 Teachers after Years of Service), 18 декември 2018 година, https://bit.ly/2EOklGS; СТЈ, Масовни отпуштања, казни и казни затвор за над 400 вработени во ал Кунеитра (STJ, Mass Dismissals, Fines & Prison Sentences for over 400 Employees in al-Qunaitra), 17 декември 2018 година, https://bit.ly/3jxFNP7.

[581] На пример, во Источна Гута, во февруари 2021 година, „воената полиција уапси повеќе од 300 млади луѓе го текот на последните денови, откако полицијата постави привремени контролни пунктови на дневна основа и упаѓаше во домовите на бараните мажи, заради задолжителна и резервна воена служба“; СОЧП, Додека чекаат пред пекарите: Безбедносните служби на режимот уапсија 57 млади мажи во Источна Гута за задолжителна регрутација (SOHR, While Waiting Outside Bread Bakeries: Regime Security Services Arrest 57 Young Men in Eastern Ghouta for Mandatory Conscription), 20 февруари 2021 година, https://bit.ly/2M9PRmu. Деир Езор 24 објави дека владините сили употребиле „контролни пунктови“ и „мобилни патроли“ на „улиците, јавните одделенија, автобуските станици, училиштата и универзитетите“ во градот Деир Ез Зур во потрага по оние што се бараат за задолжителна воена служба; „Деир Езор 24“, Силите на Асад спроведуваат масовна кампања за регрутирање во градот Деир Езор (Deir Ezzor 24, Assad’s Forces Conduct a Massive Recruitment Campaign in Deir Ezzor City), јули 2020 година, https://bit.ly/3lLxZLV. „Апсењата со цел регрутирање за задолжителна воена служба не запреа за ниту еден ден во текот на изминатите години. Ова беше спроведено преку фиксни и привремени контролни пунктови кои се поставуваат одеднаш со неочекувани контролни пунктови за да се преиспитаат оние кои не ја завршиле својата задолжителна воена служба, а тензијата и воената инспекција се зголемуваат доколку датумите за регрутирање се приближуваат“; Сириска граѓанска платформа (СГП), Апсења во Дамаск (Syrian Civic Platform (SCP), Arrests in Damascus), 25 февруари 2020 година, https://bit.ly/34x4G9I. Види, исто така, СОЧП, Режимските

и болниците,[582] во владините прифатни центри,[583] како и при претрес на куќи.[584] Се известува дека и

сили ги засилуваат апсењата на млади регрути (SOHR, Regime Forces Step Up Arrests of Young Recruits), 6 август 2020 година, https://bit.ly/32oo6L9; „“Енаб Балади““, Стравот од присилна воена регрутација повторно се наближува до северниот дел на рурален Хомс (Enab Baladi, Fear of Forced Military Conscription Looms over Northern Rural Homs Again), 6 март 2020 година, https://bit.ly/2Yu1xU6; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 8. Офицерите на контролните премини имаат пристап до централизирана база на податоци што содржи информации за воениот статус на поединци; види фуснота 49.

[582] „Беа пријавени притворања во Националната болница во Дара. На пример, машки пациент без доказ за воена служба може да има вистински страв дека ќе биде уапсен – додека е во болницата – затоа што избегнал регрутација“; ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8, стр. 26. ИБИ, повикувајќи се на извештај од весникот „Гласот на главниот град“, рече дека владата „практикува апсење мажи кои се бараат за воена служба во болниците“; ИБИ, Оштетен од војната, здравствениот систем во Сирија е потполно неподготвен за пандемија (MEI, Ravaged by War, Syria’s Health Care System Is Utterly Unprepared for a Pandemic), 23 април 2020 година, https://bit.ly/2EOJbGC. Види, исто така, СОЧП, Со цел да ги доведат до воена служба... „воената полиција“ ги следи студентите на Универзитетот во Алепо (SOHR, In Order to Drive Them to Conscription Service... the “Military Police” Pursue University Students in Aleppo), 15 ноември 2019 година, https://bit.ly/32qw5qO. Другите, наводно, биле испратени да ја извршат својата воена служба по ослободувањето од затвор; ЛЧП, „Моето единствено злосторство беше што сум доктор“: Како сириската влада ги таргетира здравствените работници за апсење, притвор и тортура (Physicians for Human Rights (PHR), “My only Crime was Being a Doctor”: How the Syrian Government Targets Health Workers for Arrest, Detention, and Torture), декември 2019 година, https://bit.ly/3b3dVj1, стр. 33; СТЈ, Сириските власти ослободија седуммина затвореници од Централниот затвор во Хама (STJ, Syrian Authorities Release Seven of Hama Central Prison Inmates), 17 јануари 2019 година, https://bit.ly/2ELdiij. Во јули 2020 година, СОХР објави дека меѓу демонстрантите уапсени во Сувеида во јуни 2020 година, еден бил одведен за воена служба, додека другите биле ослободени; СОЧП, Режимските безбедносни служби ги ослободија сите млади луѓе уапсени на демонстрациите во јуни, само еден беше одведен на задолжителна воена служба (SOHR, Regime Security Services Release All Young People Arrested in June Demonstrations, only One Driven to Mandatory Service), 10 јули 2020 година, https://bit.ly/2EuDe1k.

[583] Раселените мажи, како последица на повторното ослободување на Источна Гута од страна на владата, како и повратниците од кампот Рукбан, наводно биле регрутирани од владините засолништа за прием: „За многу од жителите на Рукбан, враќањето на територија на сириската влада, каде што сега нивните домови и фарми седат напуштени, е да се ризикува воена регрутација или потенцијално притворање. Тоа би значело обработка преку еден од таканаречените „центри за прием“ на владата, кои биле поставени во поранешните училишта во Хомс со цел безбедносните сили да ги проверуваат повратниците. Наводно, десетици биле уапсени во центрите, или држени со недели по ред, велат членовите на семејствата“; „Мада маср“, Камп за раселени лица на далечина во сириската пустина, сега повеќе изолиран од кога било (Mada Masr, A Remote Displacement Camp in the Syrian Desert, now more Isolated than Ever), 30 април 2020 година, https://bit.ly/3bg8XPV. „Кога режимот ги консолидираше засолништата [за раселените лица од Источна Гута] на една локација пред неколку месеци, секој маж на возраст од 18 и 60 години беше под истрага од режимските разузнавачи, главно од неславната Палестинска канцеларија. Многумина беа ставени во резервна служба, додека други се пријавија доброволно за да служат во милицијата на Националните одбранбени сили. Повеќе од 500 мажи беа уапсени и нивната локација е сè уште непозната“; ИБИ / Етана, Очај и распаѓање: Источна Гута по 18 месеци владеење на обновениот режим (MEI / Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 10. „Во Источна Гута, на илјадници луѓе им беше понудено засолниште и помош во засолништата за ВРЛ за време на воената кампања (...). Таму, мажите беа одделени од жените и децата и започна процесот на помирување и ослободување. (...) мажите беа приведени и регрутирани, додека беа пополнети т.н. формулари за помирување. Овој процес во моментов се повторува во Хомс, каде што евакуираните лица од кампот Рукбан за ВРЛ се притворени, лошо третирани и принудени да бидат подложени на испрашување и помирување“; ЕИМ, Бегалците се враќаат во Сирија (EIP, Refugee Return in Syria), јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018602.html, стр. 5. За регрутирање на повратници од кампот Рукбан, види фуснота 517.

[584] На пример, „На 10 септември [2020 година], веродостојни извори ја известија Сириската опсерваторија дека воената полиција на режимот започнала безбедносна кампања во градот Деир Езор, каде што упаднале во куќи на цивили во населбите Ал Џурах и Ал Кусур. Воената полиција уапси неколку млади луѓе за „избегнување на отслужување на воениот рок во армијата на режимот“; СОЧП, Воена регрутација: Силите на режимот навлегуваат во населбите во Деир ез Зор, ги засилуваат апсењата на млади регрути (SOHR, Military Conscription: Regime Forces Storm Deir ez-Zor Neighbourhoods, Stepping Up Arrests of Young Recruits), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/3kgOwWr. „(...) рациите на властите во населбите и домовите во потрага на барани регрути и резервисти станаа честа појава“; Џулија Морис, Политиката за враќање од Јордан во Сирија, во преглед на присилна миграција, враќањето е доброволно, безбедно, достоинствено и долгорочно? (Julia Morris, The Politics of Return from Jordan to Syria, in Forced Migration Review, Return Voluntary, Safe, Dignified and Durable?), Издание бр. 62, октомври 2019 година, https://bit.ly/3jaogMR, стр. 32. Види, исто така, „Војс оф д кепитал“, Тринаесет лица упасени во Источна Гута (Voice of the Capital, Thirteen Arrested in Eastern Ghouta), 19 август 2020 година, https://bit.ly/34tNNMD; „Војс оф д кепитал“, Државните безбедносни служби уапсија десетици лица во Дума поради

повратниците од странство се меѓу оние кои се апсат, веднаш по нивното враќање, со цел да бидат регрутирани.[585] За вакви акции се известува во сите подрачја под владина контрола,[586] особено во

присилна воена регрутација (Voice of the Capital, State Security Services Arrest Dozens in Douma for Forced Military Recruitment), 16 јули 2020 година, https://bit.ly/37IAHgf; „Сирија кол“, Режимот на Асад уапси 112 момци од Дума во Источна Гута за 3 недели (Syria Call, The Assad Regime Arrests 112 Guys from Douma in Eastern Ghouta in 3 Weeks), 24 јуни 2020 година, https://bit.ly/2JmdZR1.

[585] На 22 декември 2018 година, Министерството за внатрешни работи издаде циркуларно писмо (бр. 28293) до Одделението за миграција и пасоши, со кој се предвидува повратниците на воена возраст да се пријават во центарот за регрутирање во рок од 15 дена по враќањето, со цел да ја завршат задолжителната воена служба, или во рок од седум дена во врска со резервната воена служба; САНА, Имиграцијата издава инструкции да не се притвораат граѓаните кои задоцниле да се приклучат на воената служба на граничните премини (SANA, Immigration Issues Instructions not to Detain Citizens Overdue to Join Military Service at Border Crossings), 24 декември 2018 година, https://bit.ly/32FO3G6; Русија денес (на арапски јазик), 24 декември 2018 година, https://bit.ly/351Qd5V. Извештаите сугерираат дека повратниците биле уапсени и присилно регрутирани по враќањето, дури и ако имале ослободување: „Неколку клучни информатори известија дека – дури и откако ги платиле надоместоците и казните за ослободување – сите лица кои се вратиле биле уапсени за претходни активности на политичка непослушност, или биле повторно регрутирани“; „Рефјуџи протекшн воч“, Заробени помеѓу Либан и Сирија, 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 6. „За оние кои пристигнуваат [во Сирија], анегдотски докази сугерираат дека некои повратници биле уапсени, приведени или регрутирани откако пристигнале до своето место на потекло“; ЦОАИ, Најновото од Сирија: 14 март 2019 година (COAR, Syria Update: 14 март до 20 март 2019 година), 20 март 2020 година, https://bit.ly/3hUD3v3. Во 2019 година, СНХР забележа апсење на најмалку 256 повратници заради присилно регрутирање во задолжителна воена служба; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во 2019 година (SNHR, The Annual Report of the Most Notable Human Rights Violations in Syria in 2019), 23 јануари 2020 година, https://bit.ly/3eaD77i, стр. 22, види, исто така, стр. 42-43. „Пријавено е дека повратниците се меѓу оние кои биле подложени на малтретирање, произволно апсење, притвор, тортура, присилно исчезнување и присилно регрутирање“ (додаден акцент); Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 8. Види, исто така, Дел III.A.1.д.

[586] Во ноември 2020 година, „забележавме повеќе апсења и дела на прогонување на граѓани во врска со резервното регрутирање (...); овие резервни регрути, чија возраст се движи од 30 до 36 години, се првенствено концентрирани во гуверноратите Алепо и Дамаск“; СМЧП, Најмалку 167 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во ноември 2020 година, вклучувајќи две деца и три жени (SNHR, At Least 167 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in November 2020, Including Two Children and Three Women), 2 декември 2020 година, https://bit.ly/3gJY3F7, стр. 5.

одново заземените подрачја,[587] макар што со локалните договори[588] или поради ограниченото

[587] Во февруари 2021 година, СОХР објави дека „(...) членовите на режимот ги таргетираа редиците пред пекарите за леб во подрачјата Сакба, Џисрин, Хамурија, Кафр Батна и Хаза [Источна Гута], апсејќи 57 млади момчиња кои се бараат за задолжително и резервно регрутирање, додека чекале во редиците за леб.“ Според активистите, „градовите во Источна Гута и покраината на Дамаск, беа сведоци на апсења на млади луѓе во голема мера за нивната задолжителна и резервна воена служба откако режимските сили ја презедоа контролата над подрачјето [во 2018 година]“; СОЧП, Додека чекаат пред пекарите: Безбедносните служби на режимот уапсија 57 млади мажи во Источна Гута за задолжителна регрутација (SOHR, While Waiting Outside Bread Bakeries: Regime Security Services Arrest 57 Young Men in Eastern Ghouta for Mandatory Conscription), 20 февруари 2021 година, https://bit.ly/2M9PRmu. „Активистите на СОХР, велат дека режимските сили започнале кампања на апсења во населбите во градот Деир ез Зор, апсејќи голем број млади мажи за воено регрутирање. Режимските сили спроведоа кампањи за апсења во голем број сириски провинции во текот на минатиот месец во Алепо, Хама и рурален Дамаск, како и апсења во покраината на Дара, што доведе до апсења меѓу млади мажи за воено регрутирање“; СОЧП, Режимските сили ги засилуваат апсењата на млади регрути (SOHR, Regime Forces Step Up Arrests of Young Recruits), 6 август 2020 година, https://bit.ly/32oo6L9. Во северниот дел на губернаторатот Хомс, „Сириската армија присилно регрутира мажи за кои смета дека го избегнале отслужувањето на воениот рок, со цел да ги распореди на фронтот во северна Сирија“; ФКА, Зони на деескалација во Сирија (KAS, De-Escalation Zones in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/37X1pAt, стр. 5, види, исто така, стр. 6. За пријавени кампањи за апсење и присилно регрутирање, види на пример, СОЧП, Режимските безбедносни служби упаднаа во неколку подрачја во северните покраини на Хомс, апсејќи 11 цивили досега (SOHR, Regime Security Services Storm Several Areas in Northern Countryside of Homs, Arresting 11 Civilians so Far), 17 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZX4flh; СОЧП, Режимските сили бараат осомничени лица и воени дезертери во село во близина на границата со окупираниот Голан (SOHR, Regime Forces Search for Suspects and Military Deserters in Village near Border with Occupied Golan), 18 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZJVkU5; СОЧП, Силите на режимот уапсија десетици млади мажи во градовите Ал Мајадин и Деир Езор, ги одведоа на задолжителна служба (SOHR, Regime Forces Arrest Tens of Young Males in Al-Mayadeen and Deir Ezzor Cities, Driving Them to Mandatory Service), 30 декември 2020 година, http://bit.ly/2LgPWUN; СОЧП, Режимските безбедносни сили уапсија речиси 15 млади лица на патот Хирбег Газала-Дара (SOHR, Regime Security Services Arrest Nearly 15 Youths on Khirbet Ghazala-Daraa Road), 22 декември 2020 година, http://bit.ly/3oeg7Kq; СОЧП, Деир Езор: Силите на режимот започнаа безбедносна кампања во Ал Мајадин, барајќи „дезертери“ од воената служба (SOHR, Deir Ezzor: Regime Forces Launch Security Campaign in Al-Mayadeen, Searching for Military Service “Deserters”), 3 ноември 2020 година, https://bit.ly/3elEHoi; „Војс оф д кепитал“, Најмалку единаесет млади лица уапсени во ал Хама, Кудсаја (Voice of the Capital, At Least Eleven Young People Arrested in alHamah, Qudsaya), 14 октомври 2020 година, https://bit.ly/3ky4nAC; „Сирија кол“, Режимот на Асад уапси 54 млади мажи во рурален Дамаск (Syria Call, The Assad Regime Arrests 54 Young Men in Rural Damascus), 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/35zNYFf; СОЧП, Воена регрутација: Силите на режимот навлегуваат во населбите во Деир ез Зор, ги засилуваат апсењата на млади регрути (SOHR, Military Conscription: Regime Forces Storm Deir ez-Zor Neighbourhoods, Stepping Up Arrests of Young Recruits), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/3kgOwWr; „Сирија кол“, Десетици млади лица уапсени во Дума, јужна Сирија, однесени во армијата на Асад и центрите за притвор (Syria Call, Dozens of Young Men Been Arrested in Douma, Southern Syria, Taken to the Assad Army and Detention Centers), 16 јули 2020 година, https://bit.ly/2TQrTwK. За апсењето на палестинските бегалци заради присилно регрутирање, види, исто така, Дел III.A.12.

[588] „На пример, заедницата на Друзите [во губернаторатот Сувеида] во голема мерка е ослободена од воено регрутирање, со премолчана согласност од страна на режимот во замена за поддршка на заедницата“; ИМСАД, Како новите санкции на САД ќе влијаат врз конфликтот во Сирија? (USIP, How Will New U.S. Sanctions Impact Syria’s Conflict?), 17 јуни 2020 година, https://bit.ly/31mTAC4. Сепак, ова разбирање со владата не ги штити мажите Друзи надвор од Сувеида и тие „исто така не се во можност да ја напуштат Сувеида (...) од страв да не бидат присилно регрутирани“; „Амнести интернешнал“, Мирните демонстранти приведени во Сувеида мора веднаш да бидат ослободени (Amnesty International, Syria: Peaceful Protesters Detained in Sweida Must Be Released Immediately), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032026.html. Види, исто така, „Сирија антолд“, Мажите кои избегнуваат воена служба во Сувеида во јужна Сирија се чувствуваат „заробени“ (Syria Untold, Men Evading Military Service in Southern Syria’s Suwayda Feel ‘Trapped’), 9 јануари 2020 година, https://bit.ly/2QhBF9A. Од 2018 година, како резултат на враќање на поголема моќ од страна на владата и нивната помалата зависност од поддршката од заедницата на друзите, наводно се зголемил притисокот врз мажите друзи на возраст за отслужување на воен рок да служат во војска. Во мај 2019 година, се проценуваше дека околу 50,000 мажи друзи се бараат за задолжителна и резервна служба во губернаторатот Сувеида; ЕУИ, Друзите во Сувеида: Враќањето на режимот зависи од регионалните и локалните конфликти (EUI, The Druze of Sweida: The Return of the Regime Hinges on Regional and Local Conflicts), 28 август 2019 година, https://bit.ly/2EpqEAx, стр. 2, 9, 15. Види, исто така, СОЧП, Напори да се убедат младите да се вратат и да служат во армијата на режимот: Руските и режимските офицери се состанаа со локалните водачи и старешини од ал Сувеида (SOHR, Efforts to Persuade Young People to Return and Serve in the Regime’s Army: Russian and Regime Officers Meet with Local Leaders and Elders from al-Sweida), 15 декември 2020 година, http://bit.ly/3af6V4k; СОЧП, Режимските безбедносни служби ги ослободија сите млади луѓе уапсени на демонстрациите во јуни, само еден беше одведен на задолжителна воена служба (SOHR, Regime Security Services Release All Young People Arrested in June Demonstrations, only One Driven to Mandatory Service), 10 јули 2020 година, https://bit.ly/2EuDe1k; L’Orient Le Jour, Suwayda: Fire under the Ashes, 7 април 2020 година, https://bit.ly/3lDs2AA.

присуство во одредени подрачја, владата има помала можност присилно да ги регрутира избегнувачите на воената служба.[589]

Во пракса, наместо да се соочат со кривични казни и затворање согласно Воениот кривичен законик,[590]

многу е поверојатно избегнувачите на воената служба да бидат уапсени и, понекогаш, привремено притворено, пред да бидат регрутирани.[591] Избегнувачите на воената служба за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата наводно се во ризик од особено сурово постапување за време на апсењето, при распитот, во притворот, а откако ќе бидат распоредени и за време на воената служба.[592] Во некои случаи им се закanувале и на семејствата на избегнувачи на воената служба, и ги

[589] На пример, во подрачјата што ги држи СДФ, можноста на владата да изврши регрутирање е ограничена од 2012 година во светло на нејзиното големо повлекување од подрачјето. Сепак, според Агенцијата за воено разузнавање на САД (ДИА), по прераспределбата на владините сили во подрачјата во североисточна Сирија во екот на турската “Операција Мировна пролет“, владата ги „засили напорите за регрутирање од локалното население за да ги зголеми броевите на своите сили“; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 51. Кон крајот на декември 2020 година, СОХР пријави за тензии меѓу владините сили и Асајиш, вклучително и во врска со апсењето и притворањето на мажите врз основа на „обинениjата (...) за неисполнувања на задолжителната служба во режимската армија“; СОЧП, По посредништвото на Русија: Намалена тензијата меѓу Асаиш и режимските сили во Камишли, по ослободувањето на притворениците (SOHR, After Russia’s Mediation: Tension Between Asayish and Regime Forces in Al-Qamishli Defused, after Releasing Detainees), 27 декември 2020 година, http://bit.ly/3hDxOjN. За подрачјата без присуство на владино обезбедување во деловите на гувернoратот Дера, види Дел II.Б.1.б.

[590] Според проф. д-р Угур Умит Унгор „Во некои случаи, тоа доведува до „теренски суд“ („mahkama maydaniya“ махкама мајданија) во кој се изрекуваат строги казни. Секој кој навистина ќе биде осуден и ќе заврши во затвор, го трпи истиот третман како и сите други мизерни жртви во сирискиот Гулаг“; Проф. д-р Угур Умит Унгор, професор по студии за холокаустот и геноцидот, Институт за студија на војна, холокауст и геноцид, Амстердам (Prof. Dr. Ugur Umit Üngör, Professor of Holocaust and Genocide Studies, Institute for War, Holocaust and Genocide Studies, Amsterdam), 8 април, 27 јули и 12 декември 2020 година (е-поштата е во датотеката на УНХЦР).

[591] Според проф. Д-р Угур Умит Ангар „Официјално, треба да бидете судени и осудувани за непочитување на владиниот закон, а доколку бидете прогласени за виновни, тоа претставува кривично дело. Во пракса, од она што го знаеме од интервјуата со млади Сирijци, режимот се бори со недостиг на работна сила и прагматично одбира да ги испраќа затајувачите директно во армијата, за да ги вршат најсмртоносните задачи (директно на фронтот)“; Проф. д-р Угур Умит Унгор, професор по студии за холокаустот и геноцидот, Институт за студија на војна, холокауст и геноцид, Амстердам (Prof. Dr. Ugur Umit Üngör, Professor of Holocaust and Genocide Studies, Institute for War, Holocaust and Genocide Studies, Amsterdam), 8 април, 27 јули и 12 декември 2020 година (е-поштата е во датотеката на УНХЦР). Според про-опозициска веб-страница, „Младите мажи обично се притвораат помеѓу седум и 15 дена и се сместуваат во затворот на воената полиција, а потоа по една недела до еден месец во затворот ал Балуна или затворот ал Кабун, тие се префрлени во центрите (ал Дреј, ал Банак, Ханану [воени бази]“); „Алсурија нет“, Режимот издаде списоци за 15,000 лица кои се бараат за приклучување на армијата (Alsouria Net, The Regime Issues Lists for 15,000 People Wanted for the Army), 8 јануари 2019 година, https://bit.ly/3aTjwbH. Во други случаи, регрутите веднаш беа однесени во воени центри за обука. На пример, во Источна Гута, „За време на операциите за апсење, безбедносните и воените сили опколуваат одредено подрачје, а потоа младите се носат со камион до базата на специјалните сили „350 Аграр“ во ал Дреј. Овие регрути се принудени да потпишат документи со кои се запишуваат во редовите на САА, а потоа се обучуваат“; ЕУИ, Аспекти на власта на сиискиот режим во Источна Гута (EUI, Facets of Syrian Regime Authority in Eastern Ghouta), 23 август 2019 година, https://bit.ly/3jipsOt, стр. 6. Види, исто така, ЦОАИ, Најновото од Сирија: 31 јануари до 6 февруари 2019 година (COAR, Syria Update: 31 јануари до 6 февруари 2019 година), 6 февруари 2019 година, https://bit.ly/3h0LDHr.

[592] „Од два извори знам дека вашиот третман зависи во голема мера од тоа колку добро сте поврзани со режимот. Алавитите со цврсти „врски“ (wasta „васта“ на арапски јазик) нема да ги претрпат најлошите последици и во двата споменати случаи требале да платат „компензација“ (badal „бадал“ на арапски јазик) од околу 8,000 евра. Со сите други, особено со сунитските работници од бунтовничките соседства и подрачја (како што е Источна Гута) се постапува понемилосрдно. За последните се смета дека не биле лојални на армијата и рутински се малтретирани, страдаат од насилни ритуали и честопати треба да издржат физичка тортура, што би било еднакво на тортура според европските стандарди за војникување. Некои биле застрелани на фронтовите, а нивната смрт се припишува како „самоубиство“, „несреќен случај“, или „борба“ (додаден акцент); Проф. д-р Угур Умит Унгор, професор по студии за холокаустот и геноцидот, Институт за студија на војна, холокауст и геноцид, Амстердам (Prof. Dr. Ugur Umit Üngör, Professor of Holocaust and Genocide Studies, Institute for War, Holocaust and Genocide Studies, Amsterdam), 8 април, 27 јули и 12 декември 2020 година (е-поштата е во датотеката на УНХЦР). Види, исто така, СМЧП, Смрт на непослушен регрут поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим 5 ноември (SNHR, The Death of a Dissident Conscript Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, November 5), 7 ноември 2019 година, https://bit.ly/32NhxSv. За третманот на лицата кои се спротивставуваат или се смета дека ѝ се спротивставуваат на владата, види, исто така, Дел III.A.1.

злоупотребувале.[593]

б) Ослободување од воената служба и одложување на воената служба[594]

Законот за регрутација допушта одредени категории мажи да бидат ослободени од воената служба,[595] вклучително и, меѓу другите, лицата кои се единственото машко дете на своите родители,[596] лицата кои се сметаат за неспособни од медицински причини,[597] и лицата кои законски престојуваат во странство за период од најмалку една година и коишто при тоа платиле надоместок за ослободување.[598] Понатаму, законот допушта и одложување на воената служба под одредени

---

[593] СНХР го документираше тепањето на членовите на семејствата на лицата кои избегнале отслужување на воениот рок за време на кампањите за апсење; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во април 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in April 2020), 5 мај 2020 година, https://bit.ly/2G89eJd, стр. 5. „Други присилни методи вклучуваа закани кон семејствата во подрачја под контрола на режимот, чии синови не се пријавија за должност“; „Д дефенс пост“, Страв од регрутирање во војската на Асад, сириските Курди бегаат во Ирак (The Defense Post, Fearing Conscription into Assad's Army, Syrian Kurds Flee to Iraq), 12 декември 2019 година, https://bit.ly/3aR5tTT. СНХР опиша случај на еден човек кој беше уапсен, присилно исчезнат и измачуван во 2011 година поради неуспехот на неговиот брат да се придружи на задолжителната воена служба; СМЧП, Документирани 72 методи на тортура што сирискиот режим продолжува да ги практикува во своите центри за притвор и воените болници (SNHR, Documentation of 72 Torture Methods the Syrian Regime Continues to Practice in its Detention Centres and Military Hospitals), 21 октомври 2019 година, https://bit.ly/2MzcUDZ, стр. 48.

[594] Мажите кои се ослободени од задолжителната воена служба законски се разликуваат од лицата кои избегнале отслужување на воениот рок.

[595] Основите за ослободување од службата се утврдени во член 12 и 13 од Законот за регрутирање, како што е изменет.

[596] Законот за регрутирање предвидува дека машкото дете единец на неговите родители или родител може да биде ослободено од воена служба; член 12(6) од Законот за регрутирање, како што е изменет. Ослободувањето е привремено и треба да се обнови секоја година сè додека не се утврди дека мајката достигнува возраст кога не може да роди друго дете. „Сепак, процесот што му дава слобода на детето единец не е лесен и потребни се време, напор и медицинска нега за да се осигури дека мајката не може да има други деца. Дури и можноста да има друго момче ја загрозува шансата на младиот маж да биде ослободен од воена служба“; „Дараџ“, Воена служба... Кошмар на секој млад Сириец (Daraj, Military Service... Every Young Syrian's Nightmare), 24 јуни 2020 година, https://bit.ly/32e5YmU.

[597] Член 12(3) од Законот за регрутирање, како што е изменет. „Младите мажи се повредуваат себеси за да бидат медицински ослободени, а илјадници млади мажи ја напуштија земјата за да избегнат воена служба. Режимот ги знае сите трикови и дава малку медицински ослободувања и тоа само по долги и исцрпни тестови“; „Харец“, Пеколот на воената регрутација во Сирија е еден што многумина се обидуваат да го избегнат (Haaretz, The Hell of Syria's Army Draft Is One Many Try Their Best to Avoid), 7 јули 2020 година, https://bit.ly/31o22RB.

[598] Член 12(9) и 13 од Законот за регрутирање, како што е изменет. Од 1978 година, мажите кои живеат во странство можат да плаќаат еднократен надоместок за да избегнат регрутација; сепак, условите и применливите надоместоци се изменети неколку пати, вклучително, неодамна, со Законодавната уредба бр. 31/2020 од 8 ноември 2020 година. Пред последната измена на член 13, мажите кои легално престојувале надвор од Сирија барем четири последователни години имаа право на ослободување под услов да платат 8,000 УСД (т.н. البدل النقدي или „Бадал Ал Накди"). Измената од ноември 2020 година поставува нови износи за надоместоците за ослободување во зависност од должината на престојот надвор од Сирија: мажите кои престојувале една година, две години, три години или четири години во странство, треба да платат 10,000 УСД, 9,000 УСД, 8,000 УСД или 7,000 УСД, соодветно, за да бидат ослободени од воена служба. Понатаму, лицата кои се родени и престојувале во странство подолго од десет години можат да добијат ослободување со плаќање надоместок од 6,500 УСД. Пред овие измени, оние кои се родени и престојувале во странство до 18 годишна возраст, можат да добијат ослободување до 25 годишна возраст, под услов да платат надоместок од 2,500 УСД. За да добијат трајно ослободување откако ќе наполнат 25 години, тие морале да платат надоместок за ослободување од 8,000 УСД. Според новиот развој, Законодавната уредба бр. 31/2020 исто така предвидува дека мажите во Сирија, кои се распоредени или ќе бидат распоредени на „нетеренска служба“ (административна позиција) од медицински причини, можат да платат надоместок од 3,000 УСД (или еквивалентот во сириски фунти, врз основа на девизниот курс утврден од Централната банка од Сирија). Уредбата е подеднакво применлива и за палестинските бегалци регистрирани во ГАПАР. Неофицијален превод на англиски јазик на Законодавната уредба бр. 31/2020 е достапен на: Сириската Арапска Република: Законодавна уредба бр. 31 од 2020 година [Сириската Арапска Република], 4 јануари 2021 година, www.refworld.org/docid/5ff34b124.html. Види, исто така, Сириски правен весник, Закон за воена служба: Законодавна уредба бр. 31/2020 (Syrian Law Journal, Military Service Law: Legislative Decree 31/2020), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3o3w0n9; „Сирија репорт“, Новата стапка на доларот предизвикува загриженост во Дамаск (Syria Report, New Dollar Rate Raises Concerns in Damascus), 9 декември 2020 година, http://bit.ly/34C8m9g. Според ЦОАР, „Иако е нејасно колку луѓе навистина ќе го платат откажувањето, несомнено е дека оваа политика има за цел да ги зголеми приходите на владата“; ЦОАИ, Најновото од Сирија: 21 декември 2020 година (COAR, Syria Update), 21 декември 2020 година, http://bit.ly/3rnPzrR. Меѓутоа, многумина немаат финансиски средства да си дозволат да платат надоместок за ослободување; „Ашрак Ал Авсат“, Сирија го

околности,[599] вклучително и за студентите на факултет,[600] како и за лицата кои имаат привремени здравствени состојби.[601] Од 2011 година се известува за сѐ повисокото ниво на произволност и корумпираност во однос на примената на правилата и прописите со кои се уредува воената служба, вклучително и за одложување или ослободување од служењето воен рок.[602]

в) Дезертери

Дезертирање е казниво согласно Воениот кривичен законик од 1950 година и неговите последователни измени, и повлекува, зависно од околностите, казна затвор или смртна казна.[603]

измени Законот за воена служба за да ги олесни економските проблеми (Asharq Al-Awsat, Syria Amends Military Service Law to Ease Economic Woes), 10 ноември 2020 година, http://bit.ly/2KNP2yI; „“Енаб Балади““, Асад воведува голема промена во Законот за воена служба (Enab Baladi, Assad Introduces Big Change to Military Service Law), 10 ноември 2020 година, http://bit.ly/3nJf2d1; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees’ Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 21. Сириjците кои живеат во странство, кои не се враќаат во Сирија за да ја извршат својата воена служба и кои не аплицираат ниту за одложување или за ослбодување, се сметаат за лица кои избегнуваат отслужување на воениот рок; Види Дел III.A.2.a погоре.

[599] Основите за одложување од службата се утврдени во членовите 10(1А)-10(1Д) и 10(2) од Законот за регрутирање, како што е изменет. Одложувањата треба да се обноват секоја година. Дополнителни основи за одложување се однесуваат на семејствата со двајца или повеќе синови на возраст за регрутирање; лица кои отслужуваат затворски казни или се под истрага; лица кои се единствени обезбедувачи на своите семејства; и пилоти кои работат за Сириската арапска организација за пилоти.

[600] Член 12(1А) од Законот за регрутирање, како што е изменет. Измените воведени во јули 2019 година воведоа повеќе ограничувања на старосните граници дозволени за започнување на различни нивоа на образование и бројот на студиски години за време на кои на студентите им е дозволено да бараат одложување од воената служба, како одговор на студентите на кои им треба подолго време да ги завршат своите студии, со што имаат корист од одложување. Види Законодавна уредба 12 од 2019 година, достапна на: https://bit.ly/35tgXvX. Види, исто така, „Сирија репорт“, Бегајќи од регрутрација, мажите сега сочинуваат мнозинство од универзитетските студенти (Syria Report, Fleeing Conscription, Men Now Form Majority of University Students), 5 јуни 2017 година, https://bit.ly/3lP7jtF. Според сирискиот адвокат Башир ал Басам, постојат „постојани канцеларии [за регрутација] на универзитетите кои ги проверуваат досиејата на студентите со цел насилно да ги однесат да ги отслужат своите воени и резервни служби“; „Дијаруна“, Сирија ги поттиснува лицата кои избегнале отслужување на воениот рок (Diyaruna, Syria Clamps Down on Conscription Dodgers), 28 декември 2018 година, https://bit.ly/3gZoTY3.

[601] Член 10(1Г) од Законот за регрутирање, како што е изменет.

[602] „Според разговорите со клучните информатори кои ја отслужиле и не ја отслужиле својата воена служба, очигледно е дека поседување на правно ослободување или одложување што (привремено) ве ослободува од задолжителната воена служба, не претставува гаранција дека нема да бидете регрутирани; исто како што поседувањето на валидни причини за одложување или ослободување не претставува гаранција дека навистина ќе бидете (привремено) ослободени и дека не сте изложени на ризик да бидете регрутирани; Следење на заштита на бегалци, Заробени помеѓу Либан и Сирија (Refugee Protection Watch, Trapped in Between Lebanon and Syria), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/2I4m7ow, стр. 30-31. На пример, во јули 2020 година, мажите кои не биле барани за воена служба, наводно, биле собрани за време на кампања за регрутација во градот Деир Ез Зур со цел „да ги уценуваат нивните семејства да им платат за да ги ослободат“; „Деир Езор 24“, Силите на Асад спроведуваат масовна кампања за регрутирање во градот Деир Езор (Deir Ezzor 24, Assad’s Forces Conduct a Massive Recruitment Campaign in Deir Ezzor City), јули 2020 година, https://bit.ly/3lLxZLV. „Во Дума [рурален Дамаск], група студенти кои патувале на 20 октомври [2019 година] на факултет за да полагаат испити, беше запрена на контролен пункт каде што работеа службеници од Генералната дирекција за безбедност. И покрај нивниот статус како студенти, полицајците одведоа 15 млади мажи, бидејќи нивното ослободување од задолжителната воена служба се сметаше за неважечко“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 68. „(...) Законот за регрутација доведе до повисоки нивоа на корупција во воениот сектор. Бидејќи некои регрути се законски способни да платат надоместок за ослободување со цел да избегнат задолжителна регрутација, ова дозволи да се зголеми корупцијата, поткупувањето и дискреционата примена пред 2011 година, како и за време на војната“; ТИБИП, Бриф на ТИБИП: Закон за регрутација (TIMEP, TIMEP Brief: Conscription Law), 22 август 2019 година, https://bit.ly/2Y8sDRw. Извештајот на Министерството за надворешни работи на Холандија од 2019 година, заклучи врз основа на информации од доверлив извор дека „термините и условите за воена служба не се строго почитувани“; Министерство за надворешни работи на Холандија, Информативен извештај за земјата на потекло Сирија: Безбедносната ситуација, јули 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016076.html, стр. 64.

[603] Дезертацијата се казнува со казна затвор од една до пет години за време на мир, што може двојно да се зголеми за време на конфликт. Дезертерите кои дополнително ја напуштиле земјата (т.н. „надворешна дезертација“) подлежат на третман според член 101 од Воениот кривичен законик: Казна затвор од 5 до 10 години за време на мир и 15 години за време на конфликт. Дезертирањето за време на непријателство се казнува со доживотна казна затвор, додека потешките случаи резултираат со смртна казна; Закон бр. 61 од 1950 година, како што е изменет (Воен казнен законик) [Сириската Арапска Република], 16 февруари 2017 година,

Повеќето известувања за дезертирање датираат уште од времето на почетокот на судирот.[604] Лицата коишто ќе бидат фатени во обид да дезертираат може да бидат погубени во мигот на дезертирањето, додека пак дезертерите што ќе бидат фатени отпосле се во ризик од апсење, притвори без комуникација, измачување и погубување по брза постапка или вонсудско погубување.[605] Достапните информации во голема мера се однесуваат на постапувањето со дезертерите кои, по нивното дезертирање од војската, или живееле како цивили или пак станувале борци во антивладините вооружени групи во подрачјата кои претходно биле под контрола на опозицијата. По повторното заземање на овие подрачја од страна на владата, дезертерите се најдоа меѓу луѓето коишто мораа да поминат низ процес на „помирување", како услов за да останат на овие подрачја.[606] Иако многумина наводно повторно им се придружиле на своите поранешни армиски единици или биле регрутирани во провладините сили,[607] во известувањата се опишуваат и акции на присилно апсење спроведени врз

www.refworld.org/docid/58a5e1b34.html, членови 100-103. Либанска онлајн веб-страница објави во август 2019 година дека воен суд во Дамаск издал смртни казни против 15 лица, меѓу кои и дезертери, за „предавство". „Ал-модон" (веб-страница за либански вести), Хезболах ги апси, а режимот ги погубува (Hezbollah Arrests Them, and the Regime Executes Them), 2 август 2019 година, https://bit.ly/355yN8r.

[604] Од јули 2014 година, беше проценето дека имало помеѓу 20,000 и 100,000 дезертирања, што претставува помеѓу 15 и 50 проценти од првобитната сила; Карнеги Европа, Сириската војска: Кој ќе преживее? (Carnegie Europe, Syria's Military: Last Man Standing?), 24 ноември 2015 година, https://bit.ly/33hytSN. Пријавени се голем број дезертирања од страна на опозициските медиуми во 2020 година, види „Сирија кол", Рака: Офицер дезертирал од Идлиб со група војници, порано работел за армијата на режимот на Асад (Syria Call, Raqqa: Defect Officer from Idlib with a Group of Soldiers Used to Work in the Assad Regime's Army), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/3mQOVAj; „Сирија кол", Млад маж дезертирал од режимот на Асад и пристигна во Идлиб преку Дамаск (Syria Call, Young Guy Defects from the Assad Regime and Arrives in Idlib Coming from Damascus), 4 април 2020 година, https://bit.ly/3jS4hCF; „Заман ал васл", Активистите отворија центар за безбедност за армиските дезертери (Zaman Al Wasl, Activists Launch Center to Secure Army Defectors), 14 февруари 2020 година, https://bit.ly/328qB54; „Сирија кол", Револуционерните фракции го надгледуваат „дезертирањето" на членови од режимот на Асад западно од Алепо (Syria Call, Revolutionary Factions Supervise "Defection" of Members from the Assad Regime West of Aleppo), 11 февруари 2020 година, https://bit.ly/388jP30.

[605] „Во еден таков инцидент што се случи помеѓу 20-22 мај [2019 година], според извори на САЦД, приближно 100-120 присилно регрутирани војници кои биле регрутирани во режимските сили, откако поминале низ т.н. процес на „помирување" под руските гаранции, беа убиени во масакр спроведен од режимските лојални сили во близина на северна Хама. Мотивот за масакрот беше нивната наводна намера да избегаат од фронтовите. (...) Во неделата од 12-18 јуни [2019 година], во подрачјата Вади Оутман, Хамамијат и Тал Милих, голем број други присилно регрутирани млади Сирijци кои поминаа низ процесот на помирување или се вратиле во своите домови од раселување, беа убиени во мрачни околности. Не е сосема јасно дали тие починале за време на борба, или биле погубени од страна на режимските сили додека се обидувале да избегаат" (додаден акцент); СЗГД, Помирување со смртта, исчезнувањето и стравот (SACD, Reconciling with Death, Disappearance and Fear), 24 јули 2019 година, https://bit.ly/2JYYFb9, стр. 1. Види, исто така, СОЧП, Уапсен пред 25 месеци: Полковник дезертер од покраината на Дара почина под тортура во затворите на режимот (SOHR, Arrested over 25 Months Ago: Defector Colonel from Daraa Countryside Dies under Torture in Regime Prisons), 16 јануари 2021 година, http://bit.ly/3aGH3Oi; СМЧП, Слика покажува платеници на руските сили Вагнер како обезличуваат жртва на сличен начин на терористичката организација ИСИС (SNHR, Image Shows Mercenaries of Wagner Russian Forces Disfigure a Victim in a Way Similar Acts of Terrorist Organization ISIS), 26 април 2020 година, https://bit.ly/33cGZBh; „Ал-модон", Хезболах ги апси, а режимот ги погубува (Al-Modon, Hezbollah Arrests Them, and the Regime Executes Them), 2 август 2019 година, https://bit.ly/355yN8r.

[606] Владата „им наметна на лицата кои избегнале отслужување на воениот рок и на непослушниците „избор" да се приклучат на една од воените формации и да се борат покрај нив, за возврат да не бидат уапсени под обвиненија поврзани со „тероризам""; „"Енаб Балади"", Дара ги оплакува своите починати синови од двете страни на битките во Идлиб (Enab Baladi, Daraa Mourns Its Sons' Death on both Sides of Idlib's Battles), 9 јуни 2019 година, https://bit.ly/2ZhRq50. „На поединците кои претходно ја демонстрирале својата нелојалност кон сириските власти на начини како што се учество во демонстрации, избегнување на отслужување воен рок, пребегнување или пристапување кон бунтовничка група, им била дадена можност да „добијат статус дека поминале низ процесот на помирување""; (додаден акцент); ИЦГ, Поуки од враќањето на сириската држава на југот (ICG, Lessons from the Syrian State's Return to the South), 25 февруари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1458533.html, стр. 2. „Во согласност со договорот за решавање потпишан со вооружените опозициски групи во предградијата на Кунеитра на 19 јули 2018 година, сириската влада се заложи да им даде амнестија на сите оние кои го одобруваат овој договор и да ги прекинат напорите за прогонување на полицајците и војниците дезертери, како и да се запре потрагата по цивили и да се овозможи одложување на задолжителната воена служба" (додаден акцент); СТЈ, Народот бесен поради уцените на сириските контролни пунктови во Кунеитра (STJ, Populace Enraged over Blackmail at Syrian Checkpoints in Quneitra), 31 март 2020 година, https://bit.ly/3f9RXfi. Види, исто така, Дел II.A.1.г.

[607] „Ашарк ал авсат", „Руските гаранции" во јужна Сирија ги поттикнува воените дезертери да се вратат на режимот (Asharq Al-Awsat, 'Russian Guarantees' in Southern Syria Encourage Military Defectors to Return to Regime), 5 февруари 2020 година, https://bit.ly/2Guwfq6.

дезертерите,[608] како и апсење, притворање, измачување и смрт поради измачување на „помирени“

[608] СОЧП, Безбедносните служби на режимот издадоа налози за апсење на десетици воени дезертери во Вади Барада (SOHR, Regime Security Services in Wadi Barada Issue Arrest Warrants Against Tens of Military Deserters), 7 септември 2020 година, https://bit.ly/3bAuBP4; СОЧП, Дара: Силите на режимот уапсија пет цивили на пат во Дамаск, а безбедносен пункт на воздухопловното разузнавање е во состојба на голема тревога во покраината (SOHR, Daraa: Regime Forces Arrest Five Civilians on Damascus Road, and Security Checkpoint of AirForce Intelligence Put on High Alert in Countryside), 27 мај 2020 година, https://bit.ly/3jtSQ4a; СМЧП, Сирискиот режим уапси капетан непослушник од своите сили откако беше повикан во безбедносна канцеларија во Дамаск (SNHR, Syrian Regime Arrested a Captain Dissented from Its Forces after Calling Him to a Security Branch in Damascus), Apr 19, 27 април 2020 година, https://bit.ly/3hSUBYb.
„Од Договорите за помирување, Дамаск присилно исчезна и уби многу дезертери од владините сили и разузнавачките служби кои учествуваа во процесите на помирување во јужна Сирија.“ Според Омар ал Харири, директор на Канцеларијата за документација на маченици во Дара, „Бројот на поранешни опозициски членови и дезертери од режимските сили, кои беа присилно исчезнати по помирувањето, се проценува дека е околу 92 во јужна Сирија, додека бројот на луѓе кои беа убиени под тортура во исто време и чии семејства беа известени за нивната смрт, достигна 31 лице.“ Според Слободната лига Хуран, „канцелариите на безбедносните служби уапсија околу 200 дезертери [по помирувањето во 2018 година] од провинцијата [Дера] во различни периоди и ги испратија во зградата на воената полицијата во Кабун, населба во главниот град Дамаск, под изговор дека подоцна ќе бидат распределени на нивните поранешни воени единици. (...) десетици од нив исчезнаа во затворите на Асад, а семејствата на 21 маж беа известени дека починале под тортура“; „Сирија директ“, Помирување без прошка: Бегалците и поранешните припадници на опозицијата се соочуваат со „одложено погубување“ (Syria Direct, Reconciliation Without Forgiveness: Defectors and Former Opposition Members Face ‘Deferred Execution’), 9 февруари 2021 година, http://bit.ly/3uKsPUA. „Дезертерот на сириската армија, Салам, потпиша договор за предавање со режимот што требаше да го заштити, но по пријавувањето за воена служба, тој исчезна и неколку месеци подоцна беше прогласен за мртов. (...) Салам е еден од зголемениот број на поранешни бунтовнички борци кои исчезнаа, починаа или претрпеа злоупотреба од страна на режимските сили и покрај потпишувањето на т.н. договори за помирување во подрачјата што владата ги ослободи. (...) Група на активисти во Дара ја документираше смртта на 14 дезертери од армијата од 2018 година. Некои од нив беа запрени на контролните пунктови, додека други загинаа откако се обидоа да се приклучат на армијата, велат од Центарот за документација на маченици'“; АФП, По „помирувањето“: Тивко разбивање на сирискиот режим (AFP, After ‘Reconciliation”: Syria Regime's Silent Crackdown), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/3aVHoeA. Во јуни 2020 година, СОХР објави дека евидентирале апсење на 240 „помирени“ борци и цивили од Дера, Источна Гута, Хомс (Рукбан) и Хама, меѓу кои и поранешни дезертери кои биле уапсени од владините сили. Најмалку 35 од нив, наводно, починале како резултат на тортура во владиниот притвор; СОЧП, И покрај помирувањата со безбедносните служби, 240 лица се во затворите на режимот, 35 починати досега (SOHR, Despite Reconciliations with Security Services, 240 People Held in Regime’s Prisons, over 35 Died so Far), 12 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hQbS4e. Според Сара Кајали, истражувач за Сирија во ХРВ, „Многумина од уапсените беа хуманитарци, армиски дезертери или луѓе поврзани со антивладините сили.“ И понатаму: „Ваквите злоупотреби ги претворија ветувањата за помирување во „празни зборови““; АФП, Дара: Лулката на сириското востанието се претвора во „хаотичен“ југ (AFP, Daraa: Cradle of Syria’s Uprising Turns into ‘Chaotic’ South), 31 август 2019 година, https://bit.ly/2QPG57F. Види, исто така, СМЧП, Полковник пилот од Дара почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 30 декември (SNHR, Colonel Pilot from Daraa Dies due to Torture in a Syrian Regime Detention Center, December 30), 31 декември 2020 година, http://bit.ly/2X7n3gs; СМЧП, Војник кој пребегна од сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 8 декември (SNHR, Soldier who Defected from Syrian Regime Dies Due to Torture in Regime Detention Center, December 8), 9 декември 2020 година, https://bit.ly/36YoNhx; СОЧП, Силите предадоа тело на млад маж од покраината на Дара (SOHR, Forces Hand Over Body of Young Man from Daraa Countryside), 21 ноември 2020 година, https://bit.ly/3fKBiQR; СМЧП, Војник од Дара кој прегегна од сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на режимот на 9 ноември (SNHR, Daraa Soldier who Defected from Syrian Regime Dies Due to Torture in the Regime’s Detention Center, Nov 9), 11 ноември 2020 година, https://bit.ly/35vnLJm; СОЧП, Уапсен пред четири месеци: Млад маж од Дара почина под тортура во затворот во Седнаја (SOHR, Arrested Four Months Ago: Young Man from Daraa Dies under Torture in Sednaya Prison), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/2I22Q7a; СМЧП, Регрут кој пребегнал од силите на сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на октомври 15 (SNHR, Conscript Who Defected from Syrian Regime Forces Died Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, October 15), 16 октомври 2020 година, https://bit.ly/3o2Elrm; СМЧП, Регрут кој пребегнал од силите на сирискиот режим почина во центар за притвор на режимот на 5 октомври (SNHR, Conscript Who Had Defected from the Syria Regime Forces Dies in the Regime Detention Center on Oct. 5), 6 октомври 2020 година, https://bit.ly/30zktlt; СОЧП, Млад маж кој пребегнал од силите на режимот од Дара почина под тортура во затворот Седнаја (SOHR, Young Man Defected from Regime Forces from Daraa Dies under Torture in Sednaya Prison), 26 август 2020 година, https://bit.ly/2QS1NYN; СМЧП, Регрут кој пребегнал од сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на силите на сирискиот режим на 29 јуни (SNHR, Conscript who Defected from the Syrian Regime Dies Due to Torture in Syrian Regime Forces’ Detention Center, June 29), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/3jFizXI; СМЧП, Регрут кој пребегнал од силите на сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 29 јуни (SNHR, Conscript who Defected from the Syrian Regime Forces Died Due to Torture in Syrian Regime’s Detention Center, June 29), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hRQpYV. За инциденти во кои се вклучени лица кои дезертирале

дезертери,[609] како и на лицата кои кај надлежните органи се пријавиле за „помирување“ или за

од воената полиција, полицијата или владините безбедносни агенции, види, на пример, СМЧП, Полицаец дезертер од сирискиот режим од Дара почина поради тортура во центар за притвор на режимот (SNHR, Syrian Regime Defector Policeman, from Daraa, Dies Due to Torture in Regime Detention Center, November 21), 23 ноември 2020 година, https://bit.ly/39kCRUm; СМЧП, Регрут кој пребегнал од силите на сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на режимот на 26 август (SNHR, Conscript who Defected from the Syrian Regime Forces Dies Due to Torture in Regime Detention Center, Aug 26), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32NilH8; СМЧП, Непослушен припадник почина во центар за притвор на сирискиот режим на 23 декември (SNHR, The Death of a Dissident Member in Syrian Regime Detention Center, December 23), 24 декември 2019 година, https://bit.ly/2ZeplvN; СМЧП, Непослушен полицаец почина поради тортура во центар за притвор на силите на сирискиот режим на 26 септември (SNHR, The Death of a Dissident Policeman Due to Torture in Syrian Regime Forces Detention Center, on September 26), 27 септември 2019 година, https://bit.ly/3gMkCah; СМЧП, Непослушен полицаец почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 20 октомври (SNHR, The Death of a Dissident Policeman Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, Oct 20), 21 октомври 2019 година, https://bit.ly/34Xq9bJ; „Ал-модон“, Хезболах ги апси, а режимот ги погубува (Al-Modon, Hezbollah Arrests Them, and the Regime Executes Them), 2 август 2019 година, https://bit.ly/355yN8r; СОЧП, Млад дезертер од градот Даел во северната покраина на Дара беше убиен во центар за притвор на режимот (SOHR, A Defected Young Man from Da'el City in the Northern Countryside of Daraa Was Killed in the Regime's Security Detention Centers), 9 јуни 2019 година, https://bit.ly/3ialDuy.

[609] „Од Договорите за помирување, Дамаск присилно исчезна и уби многу дезертери од владините сили и разузнавачките служби кои учествуваа во процесите на помирување во јужна Сирија.“ Според Омар ал Харири, директор на Канцеларијата за документација на маченици во Дара, „Бројот на поранешни опозициски членови и дезертери од режимските сили, кои беа присилно исчезнати по помирувањето, се проценува дека е околу 92 во јужна Сирија, додека бројот на луѓе кои беа убиени под тортура во исто време и чии семејства беа известени за нивната смрт, достигна 31 лице.“ Според Слободната лига Хуран, „канцелариите на безбедносните служби уапсија околу 200 дезертери [по помирувањето во 2018 година] од провинцијата [Дера] во различни периоди и ги испратија во зградата на воената полицијата во Кабун, населба во главниот град Дамаск, под изговор дека подоцна ќе бидат распределени на нивните поранешни воени единици. (...) десетици од нив исчезнаа во затворите на Асад, а семејствата на 21 маж беа известени дека починале под тортура“; „Сирија директ“, Помирување без прошка: Бегалците и поранешните припадници на опозицијата се соочуваат со „одложено погубување“ (Syria Direct, Reconciliation Without Forgiveness: Defectors and Former Opposition Members Face 'Deferred Execution'), 9 февруари 2021 година, http://bit.ly/3uKsPUA. „Дезертерот на сириската армија, Салам, потпиша договор за предавање со режимот што требаше да го заштити, но по пријавувањето за воена служба, тој исчезна и неколку месеци подоцна беше прогласен за мртов. (...) Салам е еден од зголемениот број на поранешни бунтовнички борци кои исчезнаа, починаа или претрпеа злоупотреба од страна на режимските сили и покрај потпишувањето на т.н. договори за помирување во подрачјата што владата ги ослободи. (...) Група на активисти во Дара ја документираше смртта на 14 дезертери од армијата од 2018 година. Некои од нив беа запрени на контролните пунктови, додека други загинаа откако се обидоа да се приклучат на армијата, велат од Центарот за документација на маченици'“; АФП, По „помирувањето“: Тивко разбивање на сирискиот режим (AFP, After 'Reconciliation": Syria Regime's Silent Crackdown), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/3aVHoeA. Во јуни 2020 година, СОХР објави дека евидентирале апсење на 240 „помирени“ борци и цивили од Дера, Источна Гута, Хомс (Рукбан) и Хама, меѓу кои и поранешни дезертери кои биле уапсени од владините сили. Најмалку 35 од нив, наводно, починале како резултат на тортура во владиниот притвор; СОЧП, И покрај помирувањата со безбедносните служби, 240 лица се во затворите на режимот, 35 починати досега, 12 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hQbS4e. Според Сара Кајали, истражувач за Сирија во ХРВ, „Многумина од уапсените беа хуманитарци, армиски дезертери или луѓе поврзани со антивладините сили.“ И понатаму: „Ваквите злоупотреби ги претворија ветувањата за помирување во „празни зборови““; АФП, Дара: Лулката на сириското востание се претвора во „хаотичен“ југ (AFP, Daraa: Cradle of Syria's Uprising Turns into 'Chaotic' South), 31 август 2019 година, https://bit.ly/2QPG57F. Види, исто така, СМЧП, Полковник пилот од Дара почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 30 декември (SNHR, Colonel Pilot from Daraa Dies due to Torture in a Syrian Regime Detention Center, December 30), 31 декември 2020 година, http://bit.ly/2X7n3gs; СМЧП, Војник кој пребегна од сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 8 декември (SNHR, Soldier who Defected from Syrian Regime Dies Due to Torture in Regime Detention Center, December 8), 9 декември 2020 година, https://bit.ly/36YoNhx; СОЧП, Силите предадоа тело на млад маж од покраината на Дара (SOHR, Forces Hand Over Body of Young Man from Daraa Countryside), 21 ноември 2020 година, https://bit.ly/3fKBiQR; СМЧП, Војник од Дара кој прегегна од сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на режимот на 9 ноември (SNHR, Daraa Soldier who Defected from Syrian Regime Dies Due to Torture in the Regime's Detention Center, Nov 9), 11 ноември 2020 година, https://bit.ly/35vnLJm; СОЧП, Уапсен пред четири месеци: Млад маж од Дара почина под тортура во затворот во Седнаја (SOHR, Arrested Four Months Ago: Young Man from Daraa Dies under Torture in Sednaya Prison), 2 ноември 2020 година, https://bit.ly/2I22Q7a; СМЧП, Регрут кој пребегнал од силите на сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на октомври 15 (SNHR, Conscript Who Defected from Syrian Regime Forces Died Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, October 15), 16 октомври 2020 година, https://bit.ly/3o2Elrm; СМЧП, Регрут кој пребегнал од силите на сирискиот режим почина во центар за притвор на режимот на 5 октомври (SNHR, Conscript Who Had Defected from the Syria Regime Forces Dies in the Regime Detention Center on Oct. 5), 6 октомври 2020 година, https://bit.ly/30zktlt; СОЧП, Млад маж кој пребегнал од силите на режимот од Дара почина под тортура во затворот Седнаја (SOHR,

користење на орочените укази за делумна амнестија.[610]

Дезертерите, вклучително и лицата кои посакале да ги ползуваат указите за делумна амнестија, се наводно меѓу лицата во ризик да бидат уапсени по нивното враќање во Сирија.[611]

Young Man Defected from Regime Forces from Daraa Dies under Torture in Sednaya Prison), 26 август 2020 година, https://bit.ly/2QS1NYN; СМЧП, Регрут кој пребегнал од сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на силите на сирискиот режим на 29 јуни (SNHR, Conscript who Defected from the Syrian Regime Dies Due to Torture in Syrian Regime Forces' Detention Center, June 29), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/3jFizXI; СМЧП, Регрут кој пребегнал од силите на сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 29 јуни (SNHR, Conscript who Defected from the Syrian Regime Forces Died Due to Torture in Syrian Regime's Detention Center, June 29), June 29, 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hRQpYV. За инциденти во кои се вклучени лица кои дезертирале од воената полиција, полицијата или владините безбедносни агенции, види, на пример, СМЧП, Полицаец дезертер од сирискиот режим од Дара почина поради тортура во центар за притвор на режимот (SNHR, Syrian Regime Defector Policeman, from Daraa, Dies Due to Torture in Regime Detention Center, November 21), 23 ноември 2020 година, https://bit.ly/39kCRUm; СМЧП, Регрут кој пребегнал од силите на сирискиот режим почина поради тортура во центар за притвор на режимот на 26 август (SNHR, Conscript who Defected from the Syrian Regime Forces Dies Due to Torture in Regime Detention Center, Aug 26), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32NilH8; СМЧП, Непослушен припадник почина во центар за притвор на сирискиот режим на 23 декември (SNHR, The Death of a Dissident Member in Syrian Regime Detention Center, December 23), 24 декември 2019 година, https://bit.ly/2ZeplvN; СМЧП, Непослушен полицаец почина поради тортура во центар за притвор на силите на сирискиот режим на 26 септември (SNHR, The Death of a Dissident Policeman Due to Torture in Syrian Regime Forces Detention Center, on September 26), 27 септември 2019 година, https://bit.ly/3gMkCah; СМЧП, Непослушен полицаец почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 20 октомври (SNHR, The Death of a Dissident Policeman Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, Oct 20), 21 октомври 2019 година, https://bit.ly/34Xq9bJ; „Ал-модон", Хезболах ги апси, а режимот ги погубува (Al-Modon, Hezbollah Arrests Them, and the Regime Executes Them), 2 август 2019 година, https://bit.ly/355yN8r; СОЧП, Млад дезертер од градот Даел во северната покраина на Дара беше убиен во центар за притвор на режимот (SOHR, A Defected Young Man from Da'el City in the Northern Countryside of Daraa Was Killed in the Regime's Security Detention Centers), 9 јуни 2019 година, https://bit.ly/3ialDuy.

[610] „Дамаск не ги одржа ветувањата што ги даде во договорите или амнестиите издадени од Башар ал Асад, кои вклучуваа помирувања за дезертерите и гаранции дека нема да бидат гонети и уапсени. (...) Само во ноември и декември [2020 година], Сирија Директ го откри убиството на шест дезертери од провинцијата Дара, кои беа уапсени од разузнавачките служби на режимот, откако се предадоа за да ги искористат амнестиите. Дамаск ги извести нивните семејства за нивната смрт, но достави само некои од телата на убиените"; „Сирија директ", Помирување без прошка: Бегалците и поранешните припадници на опозицијата се соочуваат со „одложено погубување" (Syria Direct, Reconciliation Without Forgiveness: Defectors and Former Opposition Members Face 'Deferred Execution'), 9 февруари 2021 година, http://bit.ly/3uKsPUA. „Помирените воени дезертери, без разлика дали се предале себеси или биле уапсени на контролен пункт, не биле имуни на притвор. Помеѓу јули 2018 година и средината на март 2020 година и покрај издавањето на Законодавните уредби бр. 18 и бр. 20, со кои се доделува општа амнестија на воените дезертери, тие, наводно, биле уапсени низ Дара, според статистичките податоци добиени од „Слободната лига Хоран". Неколку од уапсените лица потоа беа ослободени и се приклучија на САА, додека мал број починале во затвор"; ЕУИ, Се влошуваат поплаките и враќањето на оружјето во Јужна Сирија (EUI, Festering Grievances and the Return to Arms in Southern Syria), 7 април 2020 година, https://bit.ly/39yuxhX, стр. 13. Види, исто така, СОЧП, Дезертер од армијата на режимот починал под тортура во затворите на режимот (SOHR, Regime Army Defector Dies under Torture in Regime Prisons), 2 април 2020 година, https://bit.ly/32Nbg9p; СМЧП, Четворица војници дезертери починаа поради тортура во центрите за притвор на сирискиот режим на 26 февруари (SNHR, The Death of Four Dissident Soldiers Due to Torture in Syrian Regime Detention Centers, Feb 26), 27 февруари 2020 година, https://bit.ly/3hRNTSs; СМЧП, Непослушен војник почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 8 февруари (SNHR, The Death of a Dissident Soldier Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, February 8), 9 февруари 2020 година, https://bit.ly/2EWsicS; СМЧП, Непослушен подофицер почина поради тортура во центар за притвор на сирискиот режим на 7 ноември (SNHR, The Death of Dissident Non-Commissioned Officer Due to Torture in Syrian Regime Detention Center, Nov 7), 11 ноември 2019 година, https://bit.ly/31O4yk4; СМЧП, Непослушен регрут почина поради тортура во центар за притвор на силите на сирискиот режим на 24 октомври (SNHR, A Dissident Conscript Died Due to Torture in Syrian Regime Forces Detention Center, October 24), 25 октомври 2019 година, https://bit.ly/3hVLS7K. „Изворот на Ал Модон додаде дека десетици дезертери од источен Каламун [гувернорат на рурален Дамаск] кои извршиле решавања со режимските сили биле уапсени во последните месеци и префрлени во Сајднаја [воен затвор] откако биле испитани од Канцеларијата бр. 248. (...) Според извор на „Ал модон", над 15 млади дезертери биле уапсени по истекот на рокот за решавање во ал Хулах [гувернорат на северен Хомс]. Дел од нив беа пренесени во Сајднаја за време на извештаите дека некои биле убиени, без официјални известувања. Министерството за внатрешни работи задржа четворица од нив во притвор во Канцеларијата за политичка безбедност"; „Ал-модон", Хезболах ги апси, а режимот ги погубува (Al-Modon, Hezbollah Arrests Them, and the Regime Executes Them), 2 август 2019 година, https://bit.ly/355yN8r. За уредби за делумна амнестија, види Дел II.Д.1 подолу.

[611] „Сирија директ", „Дали е безбедно да се оди дома?" сред ветувања на амнестија во Сирија, дезертерите во странство ги искажуваат своите ставови (Syria Direct, 'Is It Safe to Go Home?' Amid Promises of Amnesty in Syria,

За некои „помирени“ борци се известува дека по втор пат дезертирале од војската и од провладините сили откако повторно биле регрутирани, вклучително и лицата распоредени во борбените зони.[612] Ова наводно довело до претреси и акции на апсење од страна на владата.[613]

Во известувањата се документира и дека владините сили издвојувале членови на семејствата на дезертерите на коишто им се заканувале или кои произволно ги апселе и држеле во притвор.[614]

г) Орочени укази за амнестија на избегнувачите на воената служба и дезертерите

Од 2011 година наваму Владата издаде поголем број на орочени укази за амнестирање на избегнувачите на воената служба и за дезертерите.[615] За да може да го искористат указот за амнестија, избегнувачите на воената служба и дезертерите мораат да се предадат во наведениот временски рок по издавањето на указот.[616] Указите за амнестирање, кои ги опфаќаат случаите на избегнување на регрутирањето и дезертирањето, само ја укинуваат казната за избегнување на регрутирањето или за дезертирање, но и не ја ослободуваат обврската за служење на воениот рок.[617]

Defectors Abroad Weigh Their Options), 18 март 2019 година, https://bit.ly/2QOXYnl.

[612] На пример, „На 13 јуни [2020 година], помирените опозициски борци пребегнаа од Четвртата дивизија на сириската влада во Дамир, во гуверноратот на руралеn Дамаск. Причината за нивното пребегнување е непознато. Пребегнувањето доведе до судири помеѓу Четвртата дивизија на сириската влада и војниците кои дезертираа. Воздухопловните сили и тенковите на сириската влада ја поддржаа Четвртата дивизија на сириската влада. Сите дезертирани борци беа убиени“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 8-14 јуни 2020 година, https://bit.ly/3doGIOk, стр. 4. „Повеќето дезертери [од гуверноратот Дера] кои беа набљудувани од страна на “Енаб Балади“, се наоѓаат во западните делови на гувернoратот Дара, над кои се наоѓаат Масакин Џалин, ал Шаџара, Тафас, Тал Шихаб и други, имено подрачја класифицирани како надвор од безбедносната контрола на режимот. Злоупотребата и попуштањето на фронтовите на битките се главни мотиви за непослушноста на младите мажи во Дара, бидејќи оние кои ги интервјуираа од “Енаб Балади“ ги опишаа судирите на фронтовите на Хама и Идлиб како „пекол“, во кои биле принудени да учествуваат откако биле принудени да се приклучат на редовите на сириската армија според договорот за помирување“; „“Енаб Балади““, Дара ги оплакува своите починати синови од двете страни на битките во Идлиб (Enab Baladi, Daraa Mourns Its Sons’ Death on both Sides of Idlib’s Battles), 9 јуни 2019 година, https://bit.ly/2ZhRq50. Види, исто така, СОЧП, 4-та дивизија навлезе во рурален Дамаск, убивајќи седум дезертирани војници (SOHR, 4th Division Storms Rural Damascus, Killing Seven Defected Soldiers), 13 јуни 2020 година, https://bit.ly/2QRg8Vn; „Ал монитор“, Некои борци сирискиот режим пребегнаа кога беа принудени да одат на фронтовите (Al-Monitor, Some Syrian Regime Fighters Defecting when Forced to Front Lines), 11 март 2020 година, https://bit.ly/3k36P1n. „Многумина од лицата принудени да се борат на фронтовите заедно со војниците и милициите на режимот успеваат да поткупат офицери од среден ранг за игнорираат кога еден регрут ќе избега од своите офицери во обид за пребегнување. Додека напорите на некои беа успешни, на други беа неуспешни, што е синоним за итно погубување“ (додаден акцент); Весник ПКБИ, Задолжителната воена регрутација во Сирија протера многу мажи во прогон (MPS Journal, Compulsory Military Conscription in Syria Drives Many Males into Exile), 23 април 2017 година, https://bit.ly/2EN5ixv.

[613] Види, на пример, СОЧП, Безбедносните сили на режимот упаднаа во подрачја во источен Каламун во Риф Димашк во потрага по барани лица и дезертери од регрутација (SOHR, Regime’s Security Forces Raid Areas in the Eastern Qalamoun in Rif Dimashq Searching for Wanted and Deserters from the Conscription), 31 август 2019 година, https://bit.ly/2ESr7Lq; „Дијаруна“, Сириските регрути пребегнуваат за да го избегнат конфликтот во Идлиб (Diyaruna, Syrian Conscripts Desert to Avoid Idlib Conflict), 1 јули 2019 година, https://bit.ly/2z6i4k6.

[614] СМЧП, СМЧП го осуди апсењето на роднините на активистот Абдул Рахман ал Салех од страна на сирискиот режим само за искажување на своето мислење за програмата „Спротивна насока“ на Ал џазира (SNHR, SNHR Condemns Syrian Regime’s Arrest of Activist Abdul Rahman al Saleh’s Relatives Solely for Expressing His Opinion on Al Jazeera’s ‘Opposite Direction’ Programme), 24 декември 2020 година, https://bit.ly/3q07OT0, стр. 3, 6; На пример, СНХР објави дека владините сили ги уапсиле сопругата и малолетниот син на еден дезертер за време на рацијата во нивниот дом во Габагеб (гувернорат Дера) на 19 мај 2020 година; СМЧП, Сирискиот режим уапси цивили од исто семејство во градот Габагеб во Дара на 19 мај (SNHR, Syrian Regime Arrested Civilians from the Same Family in Ghabagheb Town in Daraa on May 19), 21 мај 2020 година, https://bit.ly/2DjZVF0. СТЈ објави дека еден дезертер морал да се предаде себеси откако владините сили ја уапсиле неговата постара мајка и ѝ се закaниле дека ќе ја убијат; СТЈ, Најмалку 40 цивили уапсени неодамна во Хама (STJ, At Least, 40 Civilians Arrested Recently in Hama), 22 јануари 2019 година, https://bit.ly/2Z6AcJQ. Види, исто така, Дел III.А.1.б.

[615] Членот 102 од Воениот кривичен законик од 1950 година, кој предвидува смртна казна за оние кои „извршиле кривично дело на бегство кај непријателот“ не беше вклучен во решенијата за амнестија. Види, исто така, Дел II.Д.1.

[616] На пример, Законодавната уредба бр. 6 од 22 март 2020 година наведе дека максималниот грејс период е шест месеци за оние кои избегале во Сирија, а шест месеци за оние кои избегале надвор од земјата; Законодавна уредба бр. 6 од 22 март 2020 година, достапно на арапски јазик на: https://bit.ly/2VF0puO. Види, исто така, АП, Сирискиот претседател издаде амнестија, ги намали казните (AP, Syrian President Issues Amnesty, Reduces Sentences), 23 март 2020 година, https://bit.ly/3hx0dqW.

[617] Според СНХР, владата „користи решенија за амнестија за да ги помилува оние што бегаат од воената служба

Бидејќи не постојат одредби за замена или алтернативно служење, УНХЦР смета дека лицата кои го избегнале регрутирањето во задолжителната или резервна воена служба поради сопствената совест („приговор на совеста“),[618] **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивниот основан страв од прогонување поради нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или нивното верско убедување, зависно од личните околности во случајот.

Со оглед на широко распространетите известувања за сериозни повреди на правото од областа на човековите права, меѓународното хуманитарно право и меѓународното кривично право,[619] а во врска со фактот што поединечните регрути или резервисти начелно немаат контрола врз својата улога во вооружените сили (вклучително и во однос на подрачјето каде што ќе бидат распоредени и задачите што ќе им бидат доделени),[620] УНХЦР смета дека регрутирањето во вооружените сили повлекува разумна веројатност лицето да мора да учествува во активности кои претставуваат повреда на меѓународното хуманитарно право кривично право и/или правото од областа на човековите права.[621] Според тоа, УНХЦР смета дека лицата кои ја избегнале регрутацијата во задолжителната или резервна воена служба поради тоа што се противат на средствата или начинот на војување што ги користат владините сили (*„приговор против воената служба којашто е спротивна на основните правила на*

со цел да ги регрутира во своите сили“; СМЧП, Два месеци од издавањето на указот за амнестија, сирискиот режим ослободи само 96 од речиси 130,000 притвореници и уапси уште 113 лица (SNHR, Two Months since Issuing Amnesty Decree, the Syrian Regime Released only 96 of Nearly 130,000 Detainees and Arrested 113 More), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/3aVoh4u, стр. 12. „Документирано е дека само мал процент од оние кои треба да ги исполнуваат условите имале корист на кој било начин од овие мерки [амнестии], а уште помал број биле навистина ослободени – а многу од нив биле веднаш регрутирани“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 23. „Бидејќи мажите ја напуштиле војската или избегнале распоредување за време на војната, сирискиот режим издаде посебни закони за амнестија, вклучително и во 2014, 2015, 2016 и 2018 година, за да им се додели амнестија на дезертерите и лицата кои избегнале отслужување на воениот рок доколку се предадат во одреден временски рок; од оние на кои им е изречена амнестија, сепак се очекува да ја завршат својата задолжителна регрутација“; ТИБИП, Бриф на ТИБИП: Закон за регрутација (TIMEP, TIMEP Brief: Conscription Law), 22 август 2019 година, https://bit.ly/2Y8sDRw. Што се однесува до претходното решение за амнестија од септември 2019 година, ЦОАИ процени дека „длабоката потреба на Сирија од воени регрути е меѓу поттикнувачите за најновото решение за амнестија“; ЦОАИ, Сирија Апдејт(COAR, Syria Update): 12 септември до 17 септември 2019 година, 18 септември 2019 година, https://bit.ly/2EJU50s. Види, исто така, „Атлантик коунсил“, Продолжува принудната регрутација и покрај амнестијата на сириската влада (Atlantic Council, Forced Conscription Continues Despite Amnesty by Syrian Government), 13 февруари 2019 година, https://bit.ly/2KBAsXA.

[618] „(...) кога едно лице е принудено да изврши воена служба или да учествува во непријателства против својата совест, или ризикува да биде подложен на гонење и непропорционална или произволна казна за одбивање да го стори тоа, тој ќе биде прогонуван. Згора на тоа, заканата од такво гонење и казнување, што врши притисок врз приговарачите на совеста да го променат своето убедување, што го прекршува нивното право на слобода на мисла, совест или верување, исто така, ќе го исполни условот за прогон“; УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 10, 12 ноември 2014 година, www.refworld.org/docid/529ee33b4.html, став 18.

[619] Како што е опширно документирано од бројни меѓународни тела, владините сили, вклучително и Сириските вооружени сили, извршија сериозни и систематски прекршувања на законите за меѓународните хуманитарни и човекови права со целосна неказнивост од 2011 година. Понатаму, убиството на воениот персонал кој одби да изврши наредби за пукање врз цивили, на пр. за време на протести, е документирано. Подалеку од активните подрачја на конфликт, Сириските вооружени сили, исто така, се претвориле во „институција за грабежи, киднапирања и изнуди“; Центар за стратешки студии Омран, Трансформации на сириската војска: Предизвикот за промена и реструктуирање (Omran Center for Strategic Studies, Transformations of the Syrian Military: The Challenge of Change and Restructuring), 31 декември 2018 година, https://bit.ly/34u7sfU, стр. 39. Види, исто така, Дел II.Д.1 и III.А.1.

[620] Види страна 112 и фуснота 569 погоре.

[621] Во случајот ЕЗ против Бундесрепублик Дојчланд, Судот на правдата на Европската Унија (СПЕУ) одлучи, „(...) Членот 9(2)(д) од Директивата 2011/95 мора да се толкува да значи дека, во однос на регрутот кој одбива да ја изврши својата воена служба за време на конфликт, но кој не знае какво ќе биде неговото или нејзиното идно поле на воена работа, во контекст на сеопфатна граѓанска војна која се карактеризира со повторено и систематско извршување на злосторствата и делата наведени во член 12(2) од таа Директива, од страна на армијата со употреба на регрути, треба да се претпостави дека извршувањето на неговиот или нејзиниот воен рок ќе вклучува извршување, директно или индиректно, на такви злосторства или дела, без оглед на неговото или нејзиното поле на работа.“ СПЕУ, ЕЗ наспроти Бундесрепублик Дојчланд, C-238/19, 19 ноември 2020 година, www.refworld.org/docid/5fbced0c4.html, став 38.

човековото однесување“)[622] **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивниот основан страв од прогонување поради нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или нивното верско убедување, зависно од личните околности во случајот.[623]

Во своето Упатство за барањата за бегалски статус поврзани со воената служба, УНХЦР забележа дека признавањето на правото на лицето да приговара против воената служба по основ на тоа што служењето во војската би значело ангажирање во активности кои претставуваат повреда на меѓународното хуманитарно право, кривично право или правото од областа на човековите права, и доделувањето на бегалскиот статус во таквите случаи, е доследно со образложението кое лежи во основа на клаузулите за исклучување од Конвенцијата од 1951 г.[624]

За упатство во однос на избегнувачите на воената служба кои ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата врз основа на нивните сопствени антивладини активности (на пример, учество во антивладините протести, изразување на антивладини ставови во печатот или на друштвените медиуми, поддржување или придружување на антивладините вооружени групи), нивното потекло од одново заземените подрачја, или нивните семејни врски со лица кои ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата, видете го Делот III.A.1 (*„Лица кои ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата“*).

Понатаму, УНХЦР смета дека лицата кои дезертирале од Сириските вооружени сили **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или други меродавни основи, зависно од личните околности во случајот.

УНХЦР понатаму смета дека членовите на семејството на избегнувачите на воената служба и на дезертерите може да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците врз основа на нивното претпоставено политичко уверување.

Барањата на дезертерите од Сириските вооружени сили и барањата од поранешните припадници на вооружените опозициски групи може да треба да се разгледаат и од гледна точка на можни исклучувања (видете и во Делот III.Г).

Указите за делумна амнестија издадени од Владата на Сирија, со кои се обезбедува имунитет од кривично гонење, треба внимателно да се проценат, бидејќи се орочени и не ги ослободуваат лицата од обврската да служат воен рок. Освен тоа, неопходно е да се процени дали лицата може да бидат во ризик од други облици на прогонување, покрај кривичната одговорност што се разрешува со амнестијата.[625]

---

622 „(...) онаму каде што постои разумна веројатност дека лицето можеби нема да избегне распоредување во борбена улога што ќе го или ја изложи на ризик од извршување незаконски дејствија, неговиот или нејзиниот страв дека ќе биде прогонуван/а се смета за добро основан“; УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 10, 3 декември 2013 година, www.refworld.org/docid/529ee33b4.html, став 30. „Многу мажи избегаа од Сирија за да избегнат воена регрутација, која не само што вклучува ризик од смрт, туку и сигурно учество во ужасни кршења на човековите права што ги оцрнија акциите на Сириските вооружени сили уште од почетокот на конфликтот“; ХРВ, Сириските „лица кои избегнале отслужување на воениот рок“ се соочуваат со незаконско запленување на имот и средства (HRW, Syrian ‘Military Evaders’ Face Unlawful Seizure of Property, Assets), 9 февруари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045174.html.

623 Во случајот ЕЗ против Бундесрепублик Дојчланд, ЦЈЕУ одлучи дека член 9 (2)(д) и (3) од Директивата за квалификација на ЕУ заедно мора да се толкуваат да значат дека постоењето на поврзаност помеѓу причините за гонење и гонењето и казната за одбивањето да се отслужи воениот рок не може да се смета за утврдена само затоа што гонењето и казнувањето се поврзани со тоа одбивање. Во секој случај, Судот забележа дека не може да се утврди тоа бидејќи зависи од апликантот за меѓународна заштита да ја докаже таа поврзаност. Судот изјави дека надлежните национални органи треба да ја проценат веродостојноста на поврзаноста, во однос на сите околности обезбедени од апликантот за меѓународна заштита. Меѓутоа, Судот забележа дека „Во тој поглед, мора да се истакне дека постои силна претпоставка дека одбивањето да се изврши воена служба според условите утврдени во член 9(2)(д) од Директивата, се однесуваат на една од петте причини утврдени во член 10 од Директивата“; СПЕУ, ЕЗ наспроти Бундесрепублик Дојчланд, C-238/19, 19 ноември 2020 година, www.refworld.org/docid/5fbced0c4.html, став 45-54, 57.

624 За повеќе детали, види УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 10, 3 декември 2013 година, www.refworld.org/docid/529ee33b4.html, став 21, 22, 26-30.

625 Исто, став 46.

3) Лицата што ја поддржуваат или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат Владата

Известувањата посочуваат дека ИСИЛ, ХТШ и другите антивладини вооружени групи применуваат широки критериуми за да одредат кој од цивилното население ја поддржува владата (или, за кого може да се претпостави дека им се спротивставува на овие вооружени групи).[626] Уште од самиот почеток на судирот, овие групи ги насочуваа своите дејства против цивилите врз основа на нивната вистинска или претпоставена поврзаност со или поддршка на владата, владините соработници и локалните владини службеници, членовите на комитетите за помирување, функционерите на Партијата „Баас“, меѓу другите, при што ги изложуваа на закани, грабнување, лишување од слобода, измачување и вонсудско погубување.[627] Ваквите напади се случуваат особено во Покраината Дараа, со оглед на слабата владина контрола таму и непрекинатото присуство на антивладините актери,[628] но за нив се известува

[626] Според поранешните притвореници на ХТШ кои за ХРВ изјавија дека „Хајат Тахрир ал-Шам најверојатно ги става на исто рамниште критиките за нивното владеење со соработката со сириската влада, турската влада, коалицијата предводена од САД или други сириски недржавни вооружени актери, како што се Ахрар ал-Шам или Националниот ослободителен фронт” (додаден акцент); ХРВ, Сирија: Апсења, тортура од вооружена група (HRW, Syria: Arrests, Torture by Armed Group), 28 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457241.html.

[627] „Недржавните вооружени групи во северозападните, северните и источните делови на земјата продолжија систематски да напаѓаат цивили, вклучително и оние за кои се смета дека се поврзани со опозициските страни или се наводно критички настроени кон оние кои ја контролираат територијата, вклучително и преку убиства, произволното лишување од слобода, тортура, малтретирање и киднапирања“ (додаден акцент); СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 22. „Вооружените опозициски групи, исто така, спроведоа произволно притворање, тортура и киднапирања на цивили во подрачјето под нивна контрола, приведувајќи и понекогаш погубувајќи владини војници, привразаници или други вооружени групи“ (додаден акцент); „Ју-ен њуз“, Советот за безбедност на ООН „потполно ги разочара“ сириските притвореници: Жртва ја искажува својата молба да се „стави крај на неказнивоста и да се престане овој ужас“ (UN News, UN Security Council ‘Utterly Failed’ Syrian Detainees; A Victim Voices Her Plea to ‘End Impunity and Stop this Horror’), 7 август 2019 година, https://bit.ly/2TjZcYe.

[628] Во гуверноратот Дера, нападите се „насочени кон цивили и милитанти; некои од кои беа поврзани или/и придружени со сириската влада, вклучително и членови на делегациите за помирување, директори на општини, мухтари/гувернери на населби и милитанти на безбедносните сили и руската полиција. (...) повеќето од овие инциденти се случија во западната и северната рурална Дара, особено во градовите Музајриб, Тафас, Даел, Јасим, ал Шаџара, Инкхил, Масакин Џалин, Џумла, Нава, Тасил и ал Санамајн, меѓу другите. Поранешни борци на вооружената опозиција ги посетуваат овие подрачја, кои потпишаа договор за решавање со сириската влада и им беше дозволено да го зачуваат своето лесно оружје“; СТЈ, Нов бран на насилство го нападна веќе ранливиот „говорор за решавање“ во Дара (STJ, Fresh Wave of Violence Storms Already Vulnerable “Settlement Agreement” in Daraa), 10 мај 2020 година, https://bit.ly/333FCWL. „Лицата кои се помируваат со владата, исто така, ризикуваат одмазда од страна на опозициските сили. Во 2019 година, ЦПОС регистрираше 165 случаи на таргетиран атентат врз помирени поединци кои се приклучија или станаа информатори за владата, како и 25-те атентати најверојатно извршени од страна на владата“; ЦПОС, Состојбата на правдата: Сирија за 2020 година (SJAC, The State of Justice: Syria 2020), март 2020 година, https://bit.ly/34NoDsP, стр. 10. Види, на пример, СОЧП, Шефот на градскиот соработник со безбедносните служби на режимот мета на нов атентат во јужна Сирија (SOHR, New Assassination Targeting Head of Town Collaborator with Regime Security Services in Southern Syria), 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/3r7htrD; СОЧП, Непознати вооружени лица убија „соработник“ на режимот (SOHR, Unknown Gunmen Assassinate Regime “Collaborator”), 2 февруари 2021 година, http://bit.ly/2ZCFquR; СОЧП, Соработувал со безбедносните служби на режимот: Шефот на градот почина од здобиени повреди во покраината на источна Дара (SOHR, Collaborated with Regime Security Services: Head of Town Dies of Injuries Sustained in Eastern Daraa Countryside), 1 февруари 2021 година, http://bit.ly/2NmgyVQ; СОЧП, Неидентификувани вооружени лица го убија градоначалникот на Нахта (SOHR, Unidentified Gunmen Assassinate Mayor of Nahta), 28 јануари 2021 година, https://bit.ly/2NOEUai; СОЧП, Неидентификувани вооружени лица убија соработник на режимските сили во западната покраина (SOHR, Unidentified Gunmen Assassinate Collaborator with Regime Forces in Western Countryside), 27 јануари 2021 година, http://bit.ly/3k9Vi1e; СОЧП, „Соработник“ на режимот почина поради раните здобиени во нападот во Нахте (SOHR, Regime “Collaborator” Dies of His Wounds in Nahteh’s Attack), 18 јануари 2021 година, http://bit.ly/3pFzSdK; СОЧП, Соработник на безбедносните служби мета на нов атентат во северната покраина во гуверноратот Дара (SOHR, New Assassination Targeting Collaborator with Security Services in Northern Countryside of Daraa Governorate), 14 јануари 2021 година, http://bit.ly/3dA9boh; СОЧП, Непознати вооружени лица отворија оган врз „информатор“ на „разузнавачките служби на воздушната одбрана“ во источна Дара (SOHR, Unknown Gunmen Open Fire on “Informant” of “Air-Defence Intelligence” in Eastern Daraa), 6 јануари 2021 година, https://bit.ly/3dAiMLP; СОЧП, Член на „комисијата за помирување“ мета на експлозија во западна Дара (SOHR, Explosion Targets Member of “Reconciliation Commission” in Western Daraa), 21 ноември 2020 година, https://bit.ly/3ljZ1rW; СОЧП, Непознати напаѓачи го застрелаа шефот на „Градскиот совет на Ал Санамајн“ (SOHR, Unknown Assailants Shoot Dead Chief of “Al-Sanamayn City Council”), 26 октомври 2020 година, https://bit.ly/2J9OkLs.

и во подрачјата под контрола на ХТШ и другите антивладини вооружени групи,[629] како и во подрачјата под владина контрола.[630]

ХТШ и другите антивладини вооружени групи во и околу Покраината Идлиб повремено поведуваат ракетни и минофрлачки напади против околните цивилни подрачја под контрола на владата,[631]

---

[629] Во септември 2020 година, СОХР објави дека ХТШ „конфискуваше стотици домови во Идлиб и покраината, обвинувајќи ги сопствениците дека припаѓаат на режимот и нејзините милиции. ХТШ запленува имоти што ги оставија сопствениците на режимските сили и „Шабиха“ и побегнаа порано во подрачјата под контрола на режимот. Запленувањето на имотот вклучуваше домови на цивили, како што се членови на партијата [Баатх], лојалисти на режимот и семејства чии синови им се придружија на режимските сили“ (додаден акцент); СОЧП, ХТШ заплени имот и недвижен имот на цивил и про-режимска војска во покраината (SOHR, HTS Seizes Property and Real Estate of Civilian and Pro-Regime Military in Countryside), 10 септември 2020 година, https://bit.ly/2FfYV61. „(...) ХТШ уапси активисти и цивили под различни обвиненија, вклучително и во врска со револуционерна активност и за работење за вооружената опозиција или за политичари или воени службеници на сириската влада (додаден акцент).“ На пример, на 1 април 2020 година, ХТШ, наводно, го погубил Рифат Махмуд ал Дака, поранешен пратеник во сирискиот парламент, поради неговата наводна разузнавачка соработка со сириската влада; СТЈ, Уште еден бран на директни егзекуции од страна на ХТШ во Идлиб (STJ, Another Wave of Summary Executions by HTS in Idlib), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/2NL0AkC. „ХТШ започна безбедносни кампањи што резултираа со бројни апсења, за кои групата вели дека таргетира само членови на групите на ИД, оние кои работат за сириската влада и курдските агенти“ (додаден акцент); „Сирија директ“, Крадење на „револуција за слобода“: ХТШ уапси активисти во северозападна Сирија (Syria Direct, Hijacking of the “Freedom Revolution”: HTS Imprisons Activists in Northwest Syria), 15 септември 2019 година, https://bit.ly/3e7hvsy. Види, исто така, СОЧП, ХТШ погуби млад маж во провинцијата Идлиб (SOHR, HTS Executes Young Man in Idlib Province), 18 август 2020 година, https://bit.ly/34dn4nJ; СОЧП, Хајат Тахрир ал-Шам погуби 7 лица со стрелачки одред под обвинение за „соработка и справување со Хмејмим и русите“ (SOHR, On Charges of “Collaborating and Dealing with Hmeimim and the Russians”, Hayyaat Tahrir alSham Executes 7 People by Firing Squad), 1 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hBezqW; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 23 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028879.html, стр. 17; СОЧП, ХТШ погуби лице во Идлиб за шпионажа (SOHR, HTS Executes a Person in Idlib for Espionage), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3dVAWEr; Радио Розана, Вистински пекол на земјата... Притвор во затворите на фронтот Ал Нусра (Rozana Radio, Real Hell on Earth... Detention in the Prisons of the al-Nusra Front), 11 март 2020 година, https://bit.ly/2VHRJ7I. Наводно, ХТШ ги таргетира и оние кои работат на „договорите за помирување“ со сириската влада; види ИЦГ, Замолчување на оружјето во сириски Идлиб (ICG, Silencing the Guns in Syria’s Idlib), 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030014.html, фуснота 22.

[630] Сторителите честопати се непознати. На пример: „На 8 февруари [2020 година], вооружени лица застрелаа поранешен член на комитетот за помирување во поранешниот град Талбисех, под контрола на опозицијата, во северната покраина на Хомс“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 3- 9 февруари 2020 година, 9 февруари 2020 година, https://bit.ly/2zkkJdz, стр. 3. Види, на пример, СОЧП, Член на советот во Ал Кунеитра убиен во градот Баат (SOHR, Member of Al-Quneitra Council Assassinated in Al-Baath City), 16 февруари 2021 година, https://bit.ly/37C85o6; СОЧП, Непознати вооружени лица убија „соработник“ на режимот во близина на границата со „окупираниот Голан“ (SOHR, Unknown Gunmen Shoot Dead Regime “Collaborator” near Border with the “Occupied Golan”), 1 февруари 2021 година, http://bit.ly/3k9CRK6; СОЧП, Непознати вооружени лица извршија атентат врз соработник на безбедносните служби во западен ал Камун во покраината на Дамаск (SOHR, Unknown Gunmen Assassinate Collaborator with Security Services in Western al-Qalamoun in Damascus Countryside), 9 ноември 2020 година, https://bit.ly/3eKrEwP; АП, Извештај: Свештеник клучен за преговорите со бунтовниците убиен во експлозија (AP, Report: Bombing Kills Syrian Cleric Key to Deals with Rebels), 22 октомври 2020 година, https://bit.ly/34pvFTU; СОЧП, Напад со ИЕУ: Истакнато лице за „помирување“ мета на експлозија во Закија, Риф Димашк (SOHR, IED Attacks: Explosion Targets Prominent “Reconciliation” Figure in Zakyah, Rif Dimashq), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/3mjkJhI; СОЧП, Непознати напаѓачи пукаа во информатор на „разузнавачката служба на воздухопловните сили“ во северен Хомс (SOHR, Unknown Assailants Shoot Informer of “Air-Force Intelligence” in Northern Homs), 7 септември 2020 година, https://bit.ly/3i4XDsB; СОЧП, Ал Сувеида: Како одговор на апсењето на цивил, локални вооружени лица го киднапираа возачот на гувернерот и член на разузнавачката служба (SOHR, Al-Suwaidaa: In Response to Arresting Civilian, Local Gunmen Kidnap the Governor’s Driver and Member of Intelligence Service), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/2XiwZ7a; СОЧП, „Претседателот на комитетот за помирување“ убиен во експлозија на ИЕУ во западна Гута (SOHR, Kanakir’s “Chairman of Reconciliation Committee” Killed in IED Explosion in Western Ghouta), 29 декември 2019 година, https://bit.ly/37ki28v; СОЧП, Еден од најзначајните информатори на режимот мета на експлозија во градот Закија западно од Риф Димашк (SOHR, IED Explosion Targets One of Regime’s Most Prominent Informants in Zakyah Town West of Rif Dimashq), 1 декември 2019 година, https://bit.ly/30p0syK; СОЧП, „Владин службеник“ во провинцијата Хомс почина во престрелка (SOHR, “Government Employee” in Homs Province Dies in Shooting), 4 ноември 2019 година, https://bit.ly/2Uwy21R.

[631] Започнаа напади против подрачја под контрола на владата во северна Хама, рурална Латакија, Идлиб и југозападните гувернорати на Алепо, вклучително и градот Алепо. „Вооружени групи извршија напади врз подрачја под контрола на владата, вклучително и јужен Алепо, предизвикувајќи жртви и влевајќи страв меѓу цивилното население, поради што многумина од нив си заминаа“; ОХЦХР, Истражна комисија на ООН за Сирија: Невидени

вклучително и врз градовите населени со верски малцински групи за кои се претпоставува дека се „провладини“,[632]во обид да се *„тероризираат цивилите кои живеат под владина контрола“*.[633] Ваквите напади се проретчија како последица на губиток на територијата од страна на овие вооружени групи и нивната намалена способност да водат офанзиви надвор од подрачјата што самите ги контролираат.[634]

Иако фокусот на нападите на ИСИЛ во голема мера се помести кон напаѓање на владините сили, и понатаму се известува за погубување на цивилите за кои ќе се дознае дека ја поддржуваат владата.[635]

нивоа на раселување и ужасни услови за цивилите во Сириската Арапска Република (OHCHR, UN Commission of Inquiry on Syria: Unprecedented Levels of Displacement and Dire Conditions for Civilians in the Syrian Arab Republic), 2 март 2020 година, https://bit.ly/3igOe1w. „Следеа одмаздннички напади од страна на вооружени опозициски групи во јужен Алепо и Ладикија“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија , 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 10. Види, исто така, ОЦХА, Заменик-генерален секретар за хуманитарни прашања и координатор за итна помош, Марк Лоукок: Брифинг до Советот за безбедност на хуманитарната состојба во Сирија (OCHA, Under Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock, Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 29 јануари 2020 година, https://bit.ly/2U9ikKW, стр. 2; СОЧП, Џихадистичка група лансираше десетици ракети врз градот Алепо, оставајќи многу цивили повредени (SOHR, Jihadi Groups Fire Tens of Rockets on Aleppo City Leaving Many Civilians Injured), 22 јануари 2020 година, https://bit.ly/2ZNqRV8; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 32; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 28; СОЧП, Денешното ракетно гранатирање од страна на фракциите врз Алепо уби три цивили и повреди пет други (SOHR, Today's Rocket Shelling by Factions on Aleppo Kills Three Civilians and Injure Five Others), 12 јануари 2020 година, https://bit.ly/380wQs1.

[632] На пример, претежно христијанскиот град Мардех (губернорат Хама), кој се наоѓа во дофат на подрачјата под контрола на антивладините вооружени групи, беше подлежен на напади со минофрлачи и ракети, што резултираше со цивилни жртви. Градот е база на сириската армија, која наводно се користи за напади против подрачјата под контрола на опозицијата. Наводно, градската електрана била погодена четири пати во 2019 година; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 15-21 јули 2019 година, 21 јули 2019 година, https://bit.ly/2mLVoD7, стр. 3; ВДЦ, Сумарен извештај за неодамнешните воени напади врз Идлиб и Хама во март 2019 година (VDC, Summary Report on the Recent Military Attacks on Idlib and Hama, March 2019), https://bit.ly/2moaFJQ, стр. 15, 16, 18, 19, 23. Види, исто така, СОЧП, Четврти ден по ред, фракциите гранатираат врз покраината на Кардаха, додека продолжуваат насилните судири во покраината на Идлиб (SOHR, For the Fourth Day in a Row, the Factions Shell Qardaha Countryside as Violent Clashes Continue in Idlib Countryside), 28 декември 2019 година, https://bit.ly/2s11kdZ; СОЧП, Бунтовничките и џихадистичките фракции го гранатираат градот Ал Сукајлабија и други подрачја под контрола на режимските сили во покраината на Хама... во врска со ескалацијата на битките во северната покраина на Хама (SOHR, The Rebel and jJihadi Factions Shell Al-Suqaylabiyah City and Other Areas under the Control of the Regime Forces in Hama Countryside…in Conjunction with Escalation in the Pace of Battles in the Northern Countryside of Hama), 7 август 2019 година, https://bit.ly/2B2tvxg; „Ју-ен њуз“, Шефот на ООН за човекови права се плаши дека светот стана отрпнат од масакарот во Сирија (UN News, UN Human Rights Chief Fears World Has Grown Numb to Syrian Carnage), 26 јули 2019 година, https://bit.ly/2YC5Q17; СОЧП, Бунтовничките фракции го таргетираат градот Салхаб, кој е под контрола на режимот во северозападната покраина на Хама (SOHR, The Rebel Factions Target Salhab City which Is under the Control of the Regime in the North-Western Countryside of Hama), 4 јули 2019 година, https://bit.ly/2M8GJel; СОЧП, Пет деца христијани загинаа во ракен напад во Сирија (SOHR, Rocket Attack Kills Five Christian Children in Syria), 22 мај 2019 година, https://bit.ly/3c8HE95; „Д њу араб“, Убиени цивили во гранатирање врз претежно христијански град во Сирија од страна на бунтовниците (The New Arab, Civilians Killed in Rebel Shelling of Christian-Majority Syria Town), 12 мај 2019 година, https://bit.ly/2mjrTrz. Види, исто така, Дел III.A.8.a.

[633] Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 40-43.

[634] Види Дел II.A.1 погоре.

[635] „ИСИС презеде одговорност за убиството на секретарот на канцеларијата Нава на Сириската партија Баат, Силван ал Џунди. Вооружен маж на мотор пукаше и го уби Ал Џунди пред Канцеларијата на Баат во Нава, 19 милји северно од градот Дара. Ова се случи на 73 годишнината од основањето на партијата Баат“; ИПВ, Извештај за ситуацијата во Сирија (ISW, Syria Situation Report): 1 – 14 април 2020 година, 16 април 2020 година, https://bit.ly/38OGUps. „На 6 август [2020 година], групите на ИСИС во Зир [губернoратот Деир Ез Зур] погубија жена која ја обвинија дека работи со сириската влада“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 6-12 април 2020 година, 12 април 2020 година, https://bit.ly/2AbNqdk, стр. 5. Види, исто така, СОЧП, Нов подем на ИСИС: Четири лица погубени за „шпионажа за режимот“ (SOHR, ISIS Resurgence: Four People Executed for "Spying for Regime"), 17 мај 2020 година, https://bit.ly/3eLxq0d; СОЧП, Група на ИСИС уби жена во селото Ал Зар за „комуникација со силите на режимот“ (SOHR, ISIS Cells Kill a Woman in Al-Zar Village for "Communicating with Regime Forces"), 7 април 2020 година, https://bit.ly/2UF5cN6; СОЧП, Како што се намалува источно од Еуфрат, ИСИС продолжува со своите активности во сириската пустина со таргетирање на припадници

Во подрачјата под контрола на вооружените групи поврзани со СНА, лицата кои соработуваат или за кои се претпоставува дека соработуваат со владата наводно се мета на грабнување и лишување од слобода, а во некои случаи и на физички напади и погубување по брза постапка.[636]

Зависно од личните околности на лицето во конкретниот случај, УНХЦР смета дека во одново заземените подрачја во Покраината Дараа, лицата кои ја поддржуваат или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата, вклучително и осомничените соработници, локалните владини службеници и функционерите на Партијата „Баас“ **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или други меродавни основи. Понатаму, УНХЦР смета дека во подрачјата со непрекинато присуство или влијание на ИСИЛ, лицата кои ја поддржуваат или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците.

УНХЦР смета дека лицата кои ја поддржуваат или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата и кои потекнуваат од подрачја под *de facto* контрола на ХТШ и другите антивладини вооружени групи во Идлиб и соседните подрачја **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или други меродавни основи, зависно од личните околности во случајот.

УНХЦР смета дека лицата кои ја поддржуваат или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата и кои потекнуваат од други подрачја покрај погоре наведените **може да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или други меродавни основи, зависно од личните околности во случајот.

Треба да се напомене дека, бидејќи претпоставката за нечија политичка поврзаност често пати се заснова на верската и/или етничката припадност на лицето, политичкото или претпоставеното политичко уверување, религијата и етникумот се неразделни елементи што треба да се земат предвид кога се проценува нечие барање за меѓународна заштита како бегалец. За лицата за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата врз основа на нивен верски или етнички идентитет, видете го и Делот III.А.8.

Со оглед на потребата да се задржи цивилниот и хуманитарниот карактер на заштитата со азил, барањата за меѓународна заштита како бегалец доставени од страна на вооружените елементи не треба да се земаат предвид, освен ако не се утврди дека навистина и постојано се противеле на воените активности.[637] Понатаму, барањата од поранешните вооружени елементи може да треба да се

на комитетите за помирување и воените припадници (SOHR, As It Shrinks in the East of Euphrates, ISIS Resumes Its Activities in the Syrian Desert by Targeting Members of Reconciliation Committees and Military Members), 11 февруари 2019 година, https://bit.ly/3e2OIGh. ИСИС постојано ја нарекува владата „режимот Нусаири“, при што Нусаири е погрден збор за алавитската верска заедница и ги предупредува оние кои ја поддржуваат; види, на пример, СОЧП, Групите на организацијата по втор пат делат летоци, предупредувајќи за справување со „режимот Нусаири и атеистичките Курди“, заканувајќи се дека ќе ги убијат оние што се справуваат со нив (SOHR, Cells of the Organization Distribute Paper Leaflets for the 2nd Time Warning Against Dealing with “the Nusayry Regime and Atheist Kurds” and Threaten to Kill who Deal with Them), 20 август 2018 година, https://bit.ly/2MizdNY. Види, исто така, Дел III.А.7.

[636] Во јануари 2021 година, СМЧП „забележа масовни апсења кои ги таргетираа лицата кои доаѓаат од подрачја под контрола на сирискиот режим“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rflHN3, стр. 6. Види, исто така, СОЧП, Ал Баб: „Воената полиција“ поддржана од Турција уапси три браќа за „поставување шатор за погребот на нивниот брат кој бил поддржувач на режимот“ (SOHR, Al-Bab: Turkish-Backed “Military Police” Arrest Three Brothers for “Setting Up Funeral Reception Tent for Their ProRegime Brother”), 23 јули 2020 година, https://bit.ly/2WW5eRL; СОЧП, „Националната армија“ поддржана од Турција и режимските сили разменија притвореници во северен Алепо (SOHR, Turkish-Backed “National Army” and Regime Forces Swap Prisoners in Northern Aleppo), 12 јули 2020 година, https://bit.ly/2DzSYzA; СОЧП, Фракција поддржана од турција упаси двајца мажи за справување со сирискиот режим во Џендрис во Африн (SOHR, Turkish-Backed Faction Arrests Two Men for Dealing with Syrian Regime in Afrin’s Jendires), 18 февруари 2020 година, https://bit.ly/2yYUN77. СТЈ објави дека на 25 март 2020 година, еден маж бил погубен од страна на членовите на Дивизијата „Султан Мурад“, откако побарал да му се врати фабричката опрема која незаконски била конфискувана од страна на вооружената група. Според СТЈ, тој бил убиен „под изговор дека бил лојалист на сирискиот режим“; СТЈ, „Султан Мурад“ уби човек раселен од рурален Алепо и му ја заплени фабриката во Рас ал-Ајн/Сере Каније (STJ, “Sultan Murad” Division Kills Man Displaced from Rural Aleppo and Seizes His Factory in Ras al-Ayn/Serê Kaniyê), 13 мај 2020 година, https://bit.ly/31yHB4C.

[637] Извршен комитет на УНХЦР, Заклучок за цивилниот и хуманитарниот карактер на азил, бр. 94 (LIII) (UNHCR Executive Committee, Conclusion on the Civilian and Humanitarian Character of Asylum, No. 94 (LIII)) – 2002 година, 8 октомври 2002 година, www.refworld.org/docid/3dafdd7c4.html. За насоки како да се утврди вистинитоста и трајноста

разгледаат и од гледна точка на можни исклучувања од бегалскиот статус.[638]

4) *Лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на Сириските демократски сили (СДС) / Народните одбранбени одреди (НОО), Партијата за демократска унија (ПДУ) и институциите на Автономната управа*

Во известувањата СДС/НОО се имплицираат во случаи на злоупотреба на човековите права на вистинските и претпоставените противници, вклучително и членовите на курдските опозициски

на одрекувањето, види, во споредба, УНХЦР, Оперативни насоки за одржување на цивилниот и хуманитарниот карактер на азил, септември 2006 година, www.refworld.org/docid/452b9bca2.html.

[638] Види Дел III.Г.

партии,[639] новинарите и граѓанските новинари,[640] хуманитарните работници,[641] како и активистите и

[639] „Во пракса, најмоќната група ПДУ доминира во политиката, која честопати приведува политички противници"; „Фридом хаус", Слобода во светот 2020 година: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. „Арапите и Курдите со врски во сириската опозиција, вооружени и невооружени, како и курдските партии што се противат на владејачката Партија на Демократската унија (ПДУ), беа повикани на распит од органите на внатрешната безбедност, принудно протерани, а повремено и уапсени"; МИА, Подобар пат напред за враќањето на сириските бегалци (MEI, A Better Path Forward for Syrian Refugee Return), 1 октомври 2019 година, https://bit.ly/3jXP8jJ. Случаите пријавија особена загриженост за членовите на политичките партии кои се под чадорот на Курдскиот национален совет (КНС), кој е дел од Националната коалиција за сириски револуцинерни и опозициски сили со седиште во Истанбул: „Членовите на партиите поврзани со КНС беа уапсени и депортирани, канцелариите беа вандализирани, а радио станиците беа распаднати (...)", вклучително поради нивната наводна поддршка за Турција; МИА, Граници надвор од границите: Многуте (многу) курдски политички партии на Сирија (MEI, Borders Beyond Borders: The many (many) Kurdish Political Parties of Syria), октомври 2019 година, https://bit.ly/2WrP9lv, стр. 8, 15. Кон крајот на 2019 година, беше пријавено дека ПДУ и КНС започнаа иницијатива за решавање на нивните политички разлики. Според извештаите, ААНЕС објави дека „ги укина сите претходно воведени ограничувања за КНС, вклучително и безбедносните ограничувања за персоналот на второспоменатите и потиснување на нејзините политички активности во подрачјата контролирани од СДФ." Исто така, тие „ветија дека ќе ги ослободат политичките затвореници и ќе ја откријат судбината на лицата поврзани со КНС меѓу исчезнатите лица." Меѓутоа, по нападите врз канцелариите на партиите поврзани со КНС во гуверноратот Хасакех во средината на декември 2020 година, наводно од страна на Шабиба Ал Тавриja поврзана со ПКК, пријавени се нови тензии меѓу Курдите; ЦОАИ, Сирија Апдејт(COAR, Syria Update), 21 декември 2020 година, https://bit.ly/3rnPzrR; СОЧП, „Ал Шабиба Ал Тавриja" обвинети за палење на седиштето на Курдскиот национален совет (SOHR, "Al-Shabiba Al-Thawriyah" Blamed for Setting Kurdish National Council's Headquarters on Fire), 15 декември 2020 година, http://bit.ly/38e4u09; ЦОАИ, ПЈД-КНЦ мировни разговори: Каде е мирот во североистокот на Сирија? (COAR, PYD-KNC Peace Talks: Whither Peace in Syria's Northeast?), 28 септември 2020 година, https://bit.ly/3gt50tM; „Курдистан 24", ЈПГ се извини за инцидентот од 2013 година кога беше убиен демонстрант во североисточна Сирија (Kurdistan 24, YPG Apologizes for 2013 Protester Killing Incident in Northeast Syria), 28 јуни 2020 година, https://bit.ly/3h9glyz; „Ал монитор", Партиите на сириските Курди ги продолжуваат разговорите во тајност (Al-Monitor, Syrian Kurdish Parties Resume Talks, in Secret), 1 мај 2020 година, https://bit.ly/3j1GReC; ЦОАИ, Сирија Апдејт(COAR, Syria Update), 10 февруари 2020 година, https://bit.ly/32jGDK1; ЦОАИ, Сирија Апдејт(COAR, Syria Update: 18 декември 2019 година), 6 јануари 2020 година, https://bit.ly/2OjxhWm; СМЧП, Сириските демократски сили уапсија припадник на Курдската демократска партија во селото Халабја во предградието Хасака на 10 април (SNHR, Syrian Democratic Forces Arrested a Member of Kurdish Democratic Party in Halabja Village in Hasaka Suburbs, on April 10), 13 април 2019 година, https://bit.ly/32jNYcH.

[640] Оние кои критички известуваат за СДФ/ЈПГ/ПДУ најчесто се соочуваат со ограничувања и репресија, иако она што се смета за „црвена линија" се менуваше низ годините, во зависност од безбедносниот и политичкиот контекст, вклучително и односот на ПДУ со КНС и медиумите поврзани со нив. „Администрацијата предводена од Курдите на многу начини врши притисок врз независните (или непријателски партиски медиуми). Системот на лиценци доделен од ВСМ [Висок совет за медиуми] е еден од нив. Доколку новинар или медиумите не се придржуваат до правилата, тие можат да бидат избркани и нема да можат повеќе да работат во областа. (...) Локалните новинари велат дека исто така е вообичаено властите директно да се јават во канцелариите на медиумите, со цел да истакнат дека одредено прашање не треба да се покрива. Новинари дури беа уапсени во неколку случаи"; „Оупен демокраси", Новинарство во Роџава (II): Независни медиуми помеѓу слобода и контрола (Open Democracy, Journalism in Rojava (II): Independent Media Between Freedom and Control), 12 април 2020 година, https://bit.ly/30aZunN; исто, Новинарство во Роџава (I): Медиумски институции, прописи и организации (Journalism in Rojava (I): Media Institutions, Regulations and Organisations), 5 април 2019 година, https://bit.ly/2ZorAwN. „Сириските демократски сили (СДФ), исто така, во голема мера ја потиснаа слободата на печатот, особено секое покривање што се противи или ги критикува нивните политики. Пријавивме широк опсег на апсења, присилни исчезнувања и тортура на граѓански новинари кои ја критикуваа политиката на Сириските демократски сили и администрацијата во подрачјата под нивна контрола." СНХР ги забележа апсењата на шест и убиствата на четворица новинари од страна на СДФ/ЈПГ помеѓу март 2011 година и мај 2020 година; СМЧП, На Светскиот ден на слободата на печатот, бараме ослободување на 422 граѓански новинари затворени во Сирија, главно од сирискиот режим, а сега исто така загрозени од пандемијата со КОВИД-19 (SNHR, On World Press Freedom Day, We Demand the Release of 422 Citizen Journalists Detained in Syria, Mostly by the Syrian Regime, and now also Threatened by COVID-19 Pandemic), 3 мај 2020 година, https://bit.ly/3iU2nSK, стр. 4, 6, 11. На пример: „Медиумски активист и член на партијата Јекити од Курдистан, именуван како Фанар Махмуд, од градот Ал Камишли во североисточното предградие на гуверноратот Хасака, беше уапсен во градот од страна на Сириските демократски сили на 23 јануари 2021 година, поради неговите критики за практиките на СДФ на неговиот профил на Фејсбук и беше одведен на непозната локација"; СМЧП, СДФ уапси медиумски активист во градот ал Камишли во предградието на Хасака на 23 јануари (SNHR, SDF Arrested a Media Activist in al Qameshli City in Hasaka Suburbs on January 23), 24 јануари 2021 година, http://bit.ly/3aJmqkB. Види, исто така, СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 5; Комитет за заштита на новинарите (КЗН), Киднапиран сирискиот курдски новинар Фанар Махмуд Тами (Committee to Protect Journalists (CPJ), Kurdish Syrian Journalist Fanar Mahmoud Tami Abducted), 29

членовите на граѓанското општество.[642] Се известува дека лицата од овие профили се на мета на закани, грабнување, противзаконско лишување од слобода и присилно исчезнување.[643] Во и околу

јануари 2021 година, https://cpj.org/?p=79507; СОЧП, СДФ уапси медиумски активист и навлезе во куќа на друг во руралниот дел на Деир Езор (SOHR, SDF Arrest Media Activist and Storm the House of Another in Rural Deir Ezzor), 6 февруари 2021 година, https://bit.ly/3uslut1; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во ноември 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in November 2020), 4 декември 2020 година, https://bit.ly/3mZNCzv, стр. 4; СМЧП, СДФ уапсија медиумски работник во градот Рака на 19 ноември (SNHR, SDF Arrested a Media Worker in Raqqa City on November 19), 24 ноември 2020 година, https://bit.ly/3mlHPDZ; СОЧП, Речиси 750 активисти и новинари убиени, додека стотина се присилно исчезнати (SOHR, Nearly 750 Activists and Journalists Killed, while Hundreds Forcibly Disappeared), 24 ноември 2020 година, https://bit.ly/3ll2VB7; КЗН, Регионалните власти во североисточна Сирија ја суспендираат легитимацијата на новинар на ТВ Рудау за 2 месеци (CPJ, Regional Authorities in Northeast Syria Suspend Rudaw TV Reporter's Credentials for 2 Months), 11 мај 2020 година, https://cpj.org/?p=37520; МИА, Граници надвор од границите: Многуте (многу) курдски политички партии на Сирија (MEI, Borders Beyond Borders: The many (many) Kurdish Political Parties of Syria), октомври 2019 година, https://bit.ly/2WrP9lv, стр. 10.

[641] „(...) на почетокот на 2020 година, Сириските демократски сили таргетираа хуманитарни работници со апсења и со вршење рации на нивните работни места или домови, при што некои од нив беа колективно уапсени. Овие апсења беа концентрирани во губерноратите Рака и Хасака“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во првата половина на 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in the First Half of 2020), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2ATQknb, стр. 10. Види, исто така, СМЧП, СТЈ и др., Сирија: Изјава за апсењето на активисти во Рака од страна на СРД (SNHR, STJ et al., Syria: A Statement about SRD Arresting Activists in Raqqa), 26 март 2020 година, https://bit.ly/3em4RG5.

[642] На пример, „Фанар Махмуд Тами, медиумски активист и член на Курдистанската партија Јекити во Сирија, од градот Камишли во североисточното предградие на губерноратот Хасака, беше приведен во градот од страна на Сириските демократски сили на 23 јануари 2021 година, поради неговите критики за практиките на СДФ на неговиот профил на Фејсбук и беше одведен на непозната локација“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rflHN3, стр. 13. СДФ „продолжи да ги спроведува политиките на групата за произволен притвор и присилно исчезнување во текот на целиот месец септември [2020 година], таргетирајќи активисти и членови на групите на граѓанското општество кои се противат на нивните политики (...)“; СМЧП, Најмалку 162 случаи на произволни апсења/притвор документирани во Сирија во септември 2020 година, вклучувајќи две деца и шест жени (SNHR, At least 162 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in September 2020, Including Two Children and Six Women), 2 октомври 2020 година, https://bit.ly/34lgZoI, стр. 6. “(…) Политички активист беше приведен од страна на воените разузнавачки сили на Сириските демократски сили во ноември 2019 година и беше задржан во самица во затворот Хасаках за поголемиот дел од неговиот притвор. Тој редовно бил тепан и се здобил со скршено ребро. Интервјуираниот опишал како бил обесен со рацете зад грб и држен во таа положба од 7 до 18 часот, што резултирало со парализа на неколку прсти. Тој тврдеше дека бил измачуван, вклучително и со струјни удари и тегови кои биле закачени на неговиот полов орган. Исто така, тој добивал закани за силување”; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 76. Види, исто така, СМЧП, СДФ уапси уметник во селото Фафин во предградие на Алепо на 29 октомври (SNHR, SDF Arrested an Artist in Fafin Village in Aleppo Suburbs on October 29), 30 октомври 2020 година, https://bit.ly/381cClh; СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/2VDiYju, стр. 13; СТЈ, Рака: Уапсени три активисти од автономната администрација од сè уште непознати причини (STJ, Raqqa: Three Activists Arrested by the Autonomous Administration for Reasons yet Unknown), 16 март 2020 година, https://bit.ly/2OlOgHW; „Амнести интернешнал“, Извештај за состојбата со човековите права (за 2019 година): Сирија (Amnesty International, Report on the Human Rights Situation (Covering 2019): Syria), 18 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025845.html; „Сирија директ“, СДФ уапси хуманитарни работници во Рака, покренувајќи прашања и грижи (Syria Direct, SDF Arrest Humanitarian Workers in Raqqa, Raising Questions and Concerns), 19 август 2019 година, https://bit.ly/2KWwXMy. Наводно, некои активисти биле таргетирани поради обвиненија за нивната претпоставена поврзаност со ИСИС, додека набљудувачите велат дека апсењата биле или засновани на неверодостојни разузнавачки информации, и/или биле поврзани со тоа што СДФ ги смета актерите на граѓанското општество за закана. Според Дарин Калифа од ИЦГ, „СДФ се доста сомничави кон граѓанското општество. Природата на работата на невладините организации е непозната во тоа подрачје и нивниот обид да работат независно од формалните структури на СДФ ја прави администрацијата да се чувствува непријатно и поповолна за постапување по погрешни извештаи“; „Ал монитор“, Сојузник на коалицијата предводена од САД, таргетира сириски арапски активисти финансирани од Стејт департментот (Al-Monitor, US-Led Coalition Ally Targets State Department-Funded Syrian Arab Activists, 7 април 2020 година, https://bit.ly/2DBZJ3I. Види, исто така, МИА, Граници надвор од границите: Многуте (многу) курдски политички партии на Сирија (MEI, Borders Beyond Borders: The many (many) Kurdish Political Parties of Syria), октомври 2019 година, https://bit.ly/2WrP9lv, стр. 10. За пријавеното апсење на демонстрантите, види, исто така, фуснота 95.

[643] „Комисијата документираше осум случаи на произволен притвор на работници од граѓанското општество, политички активисти и лица од арапска етничка припадност од страна на Сириските демократски сили и

подрачјата кои се под *de facto* контрола на вооружените групи поврзани со СНА, за СДС/НОО и нивните приврзаници, исто така, се известува дека ги издвојуваат вистинските и претпоставените соработници на Турција и на СНА, со цел нивно грабнување, измачување и вонсудско погубување.[644] Набљудувачите забележуваат дека, понекогаш, СДС/НОО ги земаат на мета лицата, вклучително и жените и децата, врз основа на нивното арапско етничко потекло,[645] и/или семејните врски со лицето за кои се

придружните Курдски единици за заштита на народот/Единиците за заштита на жените, вклучително и од страна на нивното воено разузнавање. Цивилите беа уапсени во градовите во Рака и гувернoратите во Хасаках и беа задржани во различни разузнавачки установи под контрола на Сириските демократски сили, како и во затворот Гверан, затворот Ал Шадади, поранешниот затвор за малолетници во Рака и затворите во Ајед, Ал Аид и Ајн Ал Араб (Кобани) и беа чувани во притвор (со забранет пристап до притвореното лице) во речиси сите случаи“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 75. Види, исто така, Дел II.Д.2.

[644] ИВС објави „СДФ најверојатно апси арапски племенски шеици за да ја спречи соработката со ТСК [Турските вооружени сили]. СДФ ги уапси [на 3 ноември 2020 година] портпаролот на племето Таи и претставникот на кланот Бани Сабаа, Шеик Фаваз Ал Махвис, без да наведе причина за тоа во Камишли, провинцијата Хасаках. Претставниците на племето Таи претходно повикаа за турско присуство околу Камишли, па затоа СДФ најверојатно се плашат дека борците на племето Таи може да помогнат во офанзивата на Турските вооружени сили (ТСК)“; ИПВ, Извештај за ситуацијата во Сирија: 28 октомври – 10 ноември 2020 година, 13 ноември 2020 година, https://bit.ly/3uBLHW7. Види, на пример, СОЧП, За „соработка со фракции поддржани од Турција“: „Асаиш“ уапси цивили во рурална Хасака, а Ал Шабиба Ал Тавриja ги пребарува минувачите на улиците во Дербасија (SOHR, For “Collaborating with Turkish-Backed Factions”: “Asayish” Arrests Civilians in Rural Hasakeh, and Al-Shabiba AlThawriya Searches Passers-By in al-Derbasiya Streets), 27 декември 2020 година, http://bit.ly/3n9jRvh; СОЧП, Едно лица почина во затворот на СДФ, по апсењето за „комуникација со Турците и фракциите“ (SOHR, Person Dies in SDF Intelligence Service’s Prison, after Arrest for “Communicating with the Turks and Factions”), 2 декември 2020 година, https://bit.ly/3qhMJUZ; СМЧП, СДФ уапси цивил во селото Скеиру во предградието на Рака на 25 ноември (SNHR, SDF Arrested a Civilian in Skeirou Village in Raqqa Suburbs on November 25), 29 ноември 2020 година, https://bit.ly/3meRlsq; СОЧП, Разузнавањето на СДФ уапси возач на „заменик на главниот командант на СДФ“ и уште еден службеник за „комуникација со турското разузнавање“ (SOHR, SDF Intelligence Arrests Driver of “SDF Commander-in-Chief’s Deputy” and Another Official for “Communicating with Turkish Intelligence”), 3 ноември 2020 година, https://bit.ly/363yv0p; СОЧП, Разузнавањето на СДФ уапси три лица во Аин Ал Араб (Кобани) за „шпионажа за турското разузнавање“ (SOHR, SDF Intelligence Arrests Three Persons in Ain Al-Arab (Kobani) for “Spying for Turkish Intelligence”), 10 јули 2020 година, https://bit.ly/328ga20; СОЧП, Ал Рака: Силите на Асаиш уапсија жена во руралната Аин Иса, бидејќи нејзиниот татко работи за „Националната армија“ поддржана од Турција (SOHR, Al-Raqqah: Asayish Forces Arrest Woman in Rural Ain Issa, as Her Father Works for Turkish-Backed “National Army”), 16 јуни 2020 година, https://bit.ly/30X57YK. Види, исто така, Дел II.Б.4.а.

[645] Во притворите што се под раководство на СДФ, жените „честопати се малтретирани врз основа на нивната етничка припадност“; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија, 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 17. „Забележавме многу инциденти во кои семејствата беа колективно уапсени, вклучувајќи жени и деца, како и апсења од етнички карактер (...)“; СМЧП, На 9-годишнината од народното востание, документирана е смртта на 226,246 цивили, вклучувајќи 14,391 како резултат на тортура, покрај присилното исчезнување на 100,000 и раселувањето на 15,2 милиони Сиријци (SNHR, On the 9th Anniversary of the Popular Uprising, the Deaths of 226,247 Civilians Have Been Documented, Including 14,391 Due to Torture, along with the Enforced Disappearance of 100,000, and the Displacement of 15.2 Million Syrians), 15 март 2020 година, https://bit.ly/3dsUiAC, стр. 7.

претпоставува дека е поврзано со СНА[646] или ИСИЛ.[647]

Мажите што ќе одбијат да се приклучат кон „самоодбранбената служба“ обично ризикуваат да бидат притворени и присилно регрутирани за време на рации и на контролните пунктови.[648] Се известува за

[646] СДФ „таргетираше цивили за нивните роднински врски со лица во вооружената опозиција / Сириската национална армија (...)“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rflHN3, стр. 5 (и претходни извештаи). На пример, во јуни 2020 година, активистите на СОХР објавија дека СДФ киднапирале жена во гуверноратот Деир Ез Зор, барајќи од нејзиниот сопруг, кој го обвинија дека „припаѓа“ на СНА, да се предаде; СОЧП, СДФ уапси жена која бара екстрадиција на нејзиниот сопруг, а жителите во подрачјето Ал Шаитат се закануваат дека ќе го нападнат седиштето на СДФ (SOHR, SDF Arrests Woman Demanding the Extradition of Her Husband, and Residents of al-Sha'itat Area Threaten to Attack SDF Headquarters), 8 јуни 2020 година, https://bit.ly/2Crssb8. Види, исто така, Дел III.9.
СДФ спроведе „(...) кампањи за масовни рации и апсења, таргетирајќи многу цивили, вклучително деца, под изговор дека се борат против групите на ИСИС“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rflHN3, стр. 5 (и претходни извештаи). „Сириските демократски сили, исто така, ги гонеа и апсеа луѓето, вклучувајќи жени и деца, кои имаа блиски роднински врски со членовите на опозициските фракции или ИСИС, со цел да извршат притисок врз членовите на нивните семејства да се предадат“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во првата половина на 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in the First Half of 2020), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2ATQknb, стр. 10. Види, исто така, фуснота 265.

[647] СДФ спроведе „(...) кампањи за масовни рации и апсења, таргетирајќи многу цивили, вклучително деца, под изговор дека се борат против групите на ИСИС“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rflHN3, стр. 5 (и претходни извештаи). „Сириските демократски сили, исто така, ги гонеа и апсеа луѓето, вклучувајќи жени и деца, кои имаа блиски роднински врски со членовите на опозициските фракции или ИСИС, со цел да извршат притисок врз членовите на нивните семејства да се предадат“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во првата половина на 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in the First Half of 2020), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/2ATQknb, стр. 10. Види, исто така, фуснота 265.

[648] Според некои извештаи, регрутацијата била фокусирана главно, но не исклучиво, на претежно курдски и мешани арапско-курдски подрачја; „РИЦ“, превод: Закон за воена служба во северна и источна Сирија (RIC, Translation: Law Concerning Military Service in North and East Syria), ажурирано на 22 јуни 2019 година, https://bit.ly/3flnEm2. Повеќе извори известија за обновена кампања за регрутирање од почетокот на јули 2020 година по тримесечна суспензија поради КОВИД-19, претежно во гуверноратот Хасакехх, но и во гуверноратите Алепо, Рака и Деир Ез Зур: „Според статистичките податоци на СОХР, речиси 4,000 млади мажи беа уапсени и одведени за задолжителна воена служба во Ал Хасаках, Алепо, Ал Рака и Деир Езор, бидејќи кампањите за воена регрутација продолжија на 1 јули [2020 година]. Вреди да се напомене дека повеќето од уапсените млади луѓе се од градот и покраината на Ал Хасаках“; СОЧП, Манбиџ | СДФ уапси над 45 млади луѓе, ги одведе на задолжителна воена служба (SOHR, Manbij | SDF Arrest over 45 Young People, Driving Them to Mandatory Military Service), 13 септември 2020 година, https://bit.ly/2RnocgK. „Имаше сè повеќе извештаи за принудна регрутација од страна на СДФ за време на периодот за известување. (...) На 1 јули [2020 година], воената полиција на СДФ уапси луѓе во градот Ал Хасака, Дарбасија и Тал Тамер во гуверноратот Ал Хасака за воена служба. Слични апсења поврзани со регрутирање беа извршени на 2 јули [2020 година] во Камишли, гуверноратот Ал Хасака и Тел Абиад во гуверноратот Ар Рака. Дополнителни апсења за регрутација беа извршени низ гуверноратите Ар Рака и Ал Хасака помеѓу 3-5 јули [2020 година]“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 29 јуни - 5 јули 2020 година, 10 јули 2020 година, https://bit.ly/2ZidUDA, стр. 5-6. Пријавено е како роднините на притворениците велат дека затворот Хасакех држел „мали деца и други лица кои биле уапсени под несоодветни обвиненија или за непочитување на политиката на СДФ за присилна регрутација“ (додаден акцент); „Ројтерс“, Групата, предводена од Курдите, поддржана од САД, вели дека милитантите се бунтуваат во затворот во североисточна Сирија (Reuters, U.S.-Backed Kurdish-Led Group Says Militants Riot in Jail in Northeast Syria), 30 март 2020 година, https://reut.rs/2QWOlDr. Според изворите на “Енаб Балади“: „Кога еден млад маж е уапсен во случај на преминување на воена блокада или за време на рации, тој се испраќа во оддалечените центри во Рака и Деир ез Зор, што се смета за „казна“, наместо во воените центри во Амуда, Камишли и градот Ал Хасакех; „“Енаб Баладиˮ“, Групата, предводена од Курдите, поддржана од САД, вели дека милитантите се бунтуваат во затворот во североисточна Сирија (Enab Baladi, U.S.-Backed Kurdish-Led Group Says Militants Riot in Jail in Northeast Syria), 12 јули 2019 година, https://bit.ly/2Wlhcny. Види, исто така, СОЧП, Воена регрутација: СДФ уапси над 20 млади мажи северно од Деир ез Зор, а жителите го нападнаа контролниот пункт на СДФ во знак на протест против апсењата (SOHR, Military Conscription: SDF Arrests over 20 Young Men North of Deir ez-Zor, and Residents Attack SDF Checkpoint in Protest of the Arrests), 31 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sjWQbM; СОЧП, Трагање по барани лица за воена регрутација: Воената полиција на СДФ распореди контролни пунктови источно од Деир ез Зор (SOHR, Searching for Wanted Persons for Military Conscription: SDF's Military Police Deploys Checkpoints East of Deir ez-Zor), 19 јануари 2021 година, http://bit.ly/3k9EwQ1; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија

случаи на малтретирање и убивање на лицата кои одбиле да бидат присилно регрутирани.[649] Учителите кои одбиле да служат по добиениот повик за одење во војска наводно биле отпуштени од работа.[650] Се известува и за извесен број дезертирања од „самоодбранбената служба".[651]

СДС/НОО може да претпостави за лицата кои одбиваат да служат, или кои дезертираат од службата,

(ICTJ, Syria's Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 9. За протестите против присилната регрутација во губернoратот Деир Ез Зур, види Дел II.Б.2. За регрутирање на деца, види Дел III.A.10.

[649] „Милицијата Азајиш, безбедносната армија на Сириските демократски сили (СДФ), уби еден млад маж за време на кампања за рации и апсења спроведена од страна на милициите како дел од нивните кампањи за задолжително воено регрутирање. Мажот беше убиен откако се обиде да избегне регрутација"; Мрежата Шаам (веб-страница на опозицијата), Милицијата на СДФ погуби цивил, одгби да го предаде неговото тело (Shaam Network (opposition website), SDF Militia Executes Civilian, Refuses to Hand Over his Body), 10 август 2020 година, https://bit.ly/3oQuvcr. „На мрежата Ал Фoрат неодамна протече видео запис направен од страна на член на СДФ каде е прикажана тортура и егзекуција на двајца млади арапи затворени во затворот на СДФ. Се претпоставува дека младите момчиња биле убиени бидејќи одбиле да се пријават во кампањата за присилно регрутирање"; „Еуромед рајтс", Злосторства во заборав: СДФ извршува страшни злосторства против Сиријците под изговор на меѓународна коалиција (EuroMed Rights, Crimes in Limbo: SDF Commits Horrific Crimes Against Syrians under the Cover of the International Coalition), 30 јули 2019 година, https://bit.ly/2OpmNHY.

[650] СНХР објави дека во почетокот на 2021 година, СДФ започнала „присилно да регрутира наставници во голем обем", вклучително и по пат на кампањи за рации и апсења. Наводно, оние што биле барани за „служба за самоодбрана" биле отпуштени од своите работни места и им биле суспендирани платите. СНХР документираше апсења на најмалку 34 наставници со цел принудно регрутирање помеѓу јануари и 15 февруари 2021 година; СМЧП, Сириските демократски сили уапсија/приведоа најмалку 61 наставник поради образовни програми и за присилна регрутација од почетокот на 2021 година (SNHR, Syrian Democratic Forces Have Arrested/ Detained at least 61 Teachers over Educational Curricula and for Forced Conscription since the Beginning of 2021), 19 февруари 2021 година, https://bit.ly/3kfRGer, стр. 13. Види, исто така, УНИЦЕФ, Извештај на УНИЦЕФ за хуманитарната состојба во цела Сирија: јануари 2021 година (UNICEF, Whole of Syria Humanitarian Situation Report: January 2021), 1 март 2021 година, https://bit.ly/3b3FJW6, стр. 1, 2; СЗГД, СЗГД сериозно загрижен за акциите на властите во Деир Езор (SACD, SACD Seriously Concerned with the Actions of SDF Authorities in Deir Ezzor), 2 февруари 2021 година, http://bit.ly/301q5Em; СОЧП, Наставниците протестираат против одлуката за „самозаштита" со која се наметнува задолжителна регрутација (SOHR, Teachers Protest "Self-Protection" Decision Imposing Mandatory Conscription), 27 декември 2020 година, http://bit.ly/2Mvmc7d; „Сирија кол", Милицијата на ПКК/ЈПГ отпушти десетици наставници во Рака поради одбивање да се придружат на нивните редови (Syria Call, PKK/ YPG Militia Dismisses Dozens of Teachers in Raqqa for Refusing to Join Its Ranks), 9 август 2020 година, https://bit.ly/2F8suX1.

[651] Во мај 2019 година, повеќе извори објавија „дека вкупно 300 арапски борци во СДФ јавно го изјавија своето целосно одбивање да ги следат нивните команданти. Локалните извори изјавија дека овие борци побарале да бидат ослободени од воената служба, тврдејќи дека тие повеќе не ги исполнуваат условите за регрутација според најновите измени на политиките за регрутација на СДФ (...). Најмалку 40 од овие борци пребегнаа од своите воени единици и избегаа. Како одговор на тоа, силите на СДФ, наводно, извршиле рација во домовите на нивните семејства; медиумите и локалните извори дадоа контрадикторни извештаи за овие рации, па затоа останува нејасно дали тие резултирале со смрт или со повреда"; ЦОАИ, Сирија Апдејт(COAR, Syria Update: 23 мај 29 мај 2019 година), 29 мај 2019 година, https://bit.ly/2GCkqhu. Види, исто така, „Сирија кол", 12 членови на милицијата на ЈПГ пребегнаа во Рака (Syria Call, 12 Members of YPG Militia Have Defected in Raqqa), 19 декември 2019 година, https://bit.ly/38aG7kv; СОЧП, Припадниците на „самоодбраната" избегнаа од еден од нивните контролни пунктови на сириско-турската граница сред рации за нивно апсење (SOHR, Members of the "Self-Defense" Flee from One of Their Checkpoints on the Syrian-Turkish Border amid Raids to Arrest Them), 24 јули 2019 година, https://bit.ly/3lWafoj; „Сирија кол", Стотици регрути на милицијата на ЈПГ се бунтуваат против водачите (Syria Call, Hundreds of YPG Militia's Recruits Rebel Against Leaders), 27 мај 2019 година, https://bit.ly/2ZbruYM. На 22 ноември 2019 година, Генералната команда на СДФ објави амнестија за дезертерите, под услов да се пријават во седиштето на СДФ во рок од 15 дена; Транснационален набљудувач на Блискиот Исток, Општо помилување за оние кои ги напуштија своите позиции на 22 ноември, 3 февруари 2020 година, https://bit.ly/2R3uS3y. Наводно, СДФ извршиле рација во домовите на дезертерите, а во август 2020 година, СОХР го објави убиството на регрут во Манџиб (губернoратот Алепо) додека се обидувал да избега од „службата за самоодбрана"; СОЧП, Силите за самоодбрана убија регрут додека се обидувал да избега од неговата воена барака (SOHR, Self-Defense Forces Shoot Dead Recruit while Trying to Escape from His Military Barracks), 19 август 2020 година, https://bit.ly/3heApjs. На 23 октомври 2020 година, наводно, СДФ пукаше во командант на СДФ и неговиот телохранител додека пребегнувале, но сепак успеале да стигнат до Турција; СОЧП, Пребегнување: Командант на СДФ и неговиот телохранител избегаа од рурална АЛ Дарбасија во Турција (SOHR, Defection: SDF Commander and His Bodyguard Flee from Rural AlDarbasiyyah to Turkey), 24 октомври 2020 година, https://bit.ly/2TksQxg.

дека им се спротивставуваат на нив,[652] односно, обратно, дека ги поддржуваат СНА или ИСИЛ.[653] НОО во некои случаи ги издвојувале членовите на семејствата на лицата кои се противеле на присилната регрутација за да ги уапсат и злоупотребуваат.[654]

Зависно од личните околности во случајот, УНХЦР смета дека цивилите кои спаѓаат во некоја од следниве категории **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното вистинско или претпоставено политичко уверување, и/или нивната верска или етничка припадност:

а) Лица кои им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на СДС/ПДУ/НОО и/или на институциите на АУСИС, вклучително и членовите на курдските опозициски партии, новинарите и граѓанските новинари, хуманитарните работници и активистите и членовите на граѓанското општество;

б) Лица за кои се претпоставува дека се поврзани со ИСИЛ врз основа на нивното етничко потекло и/или семејните врски;

в) Лица за кои се претпоставува дека соработуваат со Турција или СНА врз основа на на нивното етничко потекло и/или семејните врски; и

г) Мажите кои одбиле да служат во „самоодбранбената служба“, доколку нивното одбивање се доживува како израз на анти-СДС/НОО размислување и/или поддршка за ИСИЛ или СНА.[655]

---

[652] „(...) неодамнешното одбивање на овие арапски борци да служат во СДФ е во согласност со ставовите против СДФ и против самоуправата помеѓу арапските племенски заедници низ североисточна Сирија. Има сè повеќе јавни изразувања на арапското незадоволство со СДФ и самоуправата, во речиси цела североисточна Сирија. (...) Регрутирањето на СДФ е многу непопуларно; Курдите остануваат најважните команданти во СДФ; Курдите се многу истакнати во институциите за управување низ целата самоуправа, дури и во претежно арапските подрачја; преземањето на строги мерки од страна на СДФ и Асаиш, или врз ИСИС или врз дезертерите на СДФ, не се разликуваат од општото преземање на строги мерки врз арапите во многу заедници: 23 до 29 мај, 2019, 29 мај 2019 година, https://bit.ly/2GCkqhu.

[653] Ова најверојатно ќе биде случајот со регрути кои бегаат во подрачја под контрола на „непријателските сили“, како што се СНА или Турција. Сирија Кол објави дека од „Операцијата Мировна пролет“, зголемен број потенцијални и сегашни регрути побегнале во подрачјата што ги држи СНА; „Сирија кол“, Милицијата на ПКК/ЈПГ отпушти десетици наставници во Рака поради одбивање да се придружат на нивните редови (Syria Call, PKK/ YPG Militia Dismisses Dozens of Teachers in Raqqa for Refusing to Join Its Ranks), 9 август 2020 година, https://bit.ly/2F8suX1. На пример, во ноември 2019 година, Сирија Кол објави дека 20 регрути побегнале од камповите за регрутација во Рас Ал Аин (гуверноратот Хасакех). Тие потоа избегаа во подрачја под де факто контрола на СНА; „Сирија кол“, 20 регрути на милицијата на ЈПГ пребегнаа во источна Сирија (Syria Call, 20 Recruits of YPG Militia Defect in Eastern Syria), 21 ноември 2019 година, https://bit.ly/3gZWX6w. Види, исто така, „Сирија кол“, Милицијата на ЈПГ им се одмазди на четири млади мажи во покраината на Хасака кои одбиваат да се борат за Националната армија (Syria Call, YPG Militia Takes Revenge on Four Young Men in Hasaka Countryside who Refuse to Fight the National Army), 7 јануари 2020 година, https://bit.ly/329Qdym. Ширин Камар, копретседавач на Одборот за одбрана на ААНЕС изјави дека: „ИСИС и турската окупација се главните закани за нашите подрачја. (...) Затоа, неопходно е ние Курдите, мажи и жени, да бидеме добро едуцирани за патриотизам и самоодбрана со цел да се соочиме со предизвиците (...)“; „Курдистан 24“, Сириските власти предводени од Курдите велат дека нема да го укинат системот за регрутација (Kurdistan 24, Syrian Kurdish-Led Authorities Say They Won’t Abolish Conscription System), 4 февруари 2020 година, https://bit.ly/3lZHQ0H. За мажите на возраст за отслужување на воен рок кои учествуваат во активностите против СДФ, на пр. протести, може да се претпостави дека се противат на СДФ/ЈПГ; види Дел II.Б.2.

[654] „Милицијата [ЈПГ] (...) приведе голем број роднини на младиот маж „Али Хусеин“ откако тој избега од воениот штаб додека бил носен на присилна регрутација во селото Ал Фазеа“; „Сирија кол“, Милицијата на ЈПГ уапси десетици млади мажи од провинциите Рака и Хасака во североисточна Сирија (Syria Call, YPG Militia Arrest Dozens of Young Men from Raqqa and Hassaka Provinces in Northeastern Syria), 19 септември 2019 година, https://bit.ly/3bBkFok. „Според локалните извори, вооружени групи на милицијата упаднаа во селото во потрага по барани лица за присилна регрутација, но не беа во можност да уапсат ниту еден од нив откако селаните им помогнаа на момците да избегаат од селото. Како одговор на тоа, членовите на милицијата пукаа неселективно за да ги заплашат селаните и истепаа еден 60 годишен маж, покрај неговите син и ќерка откако тие се спротивставија на дејствијата на милицијата“; „Сирија кол“, Момци кои одбиле регрутација во милицијата на ЈПГ беа уапсени во Хасака (Syria Call, Guys Reject Recruiting in YPG Militia, Been Arrested in Hasaka), 29 јуни 2019 година, https://bit.ly/3bAPHwB.

[655] Се потсетува дека недржавните вооружени групи, дури и ако практикуваат де факто власт над дел од територијата, немаат право да регрутираат, ниту принудно, ниту присилно; УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 10, 12 ноември 2014 година, www.refworld.org/docid/529ee33b4.html, став 7, 35. Во врска со меѓународните потреби за заштита на децата регрутирани од страна на ЈПГ, Единиците за заштита на жените

Зависно од конкретните околности на случајот, членовите на семејството или лицата кои се поинаку блиско поврзани со лицата од овие профили **може исто така да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивната поврааност со лицата во ризик.

Со оглед на потребата да се задржи цивилниот и хуманитарниот карактер на заштитата со азил, барањата за меѓународна заштита како бегалец доставени од страна на вооружените елементи не треба да се земаат предвид, освен ако не се утврди дека навистина и постојано се противеле на воените активности.[656] Понатаму, барањата од поранешните вооружени елементи може да треба да се разгледаат и од гледна точка на можни исклучувања од бегалскиот статус.[657]

Со оглед на конкретните околности на ранливост на децата, примената на клаузулите за исклучување врз децата треба да се врши со крајна претпазливост.[658] Кога за децата поврзани со вооружените групи пстојат наводи дека извршиле кривични дела, важно е да се има во предвид дека тие може да бидат и жртви на повредата на меѓународното право, а не само сторители.[659]

5) *Лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на ХТШ и другите антивладини вооружени групи во подрачјата под нивна de facto контрола во Идлиб и соседните подрачја*

За ХТШ[660] се известува дека ги изложува лицата на заплашување, изнудување, грабнување и присилно исчезнување, измачување и други облици на малтретирање, повреда на правично судење и вонсудско погубување врз основа на нивното вистинско или претпоставено спротивставување на владеењето на

(ЈПГ) и Шабиба ал Таврија, види Дел III.A.10.

[656] Извршен комитет на УНХЦР, Заклучок за цивилниот и хуманитарниот карактер на азил, бр. 94 (LIII) – 2002 година, 8 октомври 2002 година, www.refworld.org/docid/3dafdd7c4.html. За насоки како да се утврди вистинитоста и трајноста на одрекувањето, види, во споредба, УНХЦР, Оперативни насоки за одржување на цивилниот и хуманитарниот карактер на азил, септември 2006 година, www.refworld.org/docid/452b9bca2.html.

[657] Види Дел III.Г.

[658] За понатамошни насоки за примена на клаузулите за изземање на децата, види УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 8: Барања за азил за деца според членовите 1(А)2 и 1(Ѓ) од Конвенцијата од 1951 година и/или Протоколот од 1967 година во врска со статусот на бегалците, 22 декември 2009 година, HCR/GIP/09/08, www.refworld.org/docid/4b2f4f6d2.html, став 58-64.

[659] Париските принципи наведуваат: „Децата кои се обвинети за злосторства според меѓународното право, наводно извршени додека биле поврзани со вооружени сили или вооружени групи, треба првенствено да се сметаат за жртви на прекршоци против меѓународното право; не само како сторители. Тие мора да се третираат во согласност со меѓународното право во рамка на реставративна правда и социјална рехабилитација, во согласност со меѓународното право кое им нуди посебна заштита на децата преку бројни договори и принципи“; УНИЦЕФ, Париски принципи: Принципи и упатства за деца поврзани со вооружени сили или вооружени групи, февруари 2007 година, www.refworld.org/docid/465198442.html, став 3.6 и 3.7.

[660] По консолидирањето на контролата врз Идлиб од страна на ХТШ во почетокот на 2019 година, повеќето извештаи се однесуваат на злоупотреба на човековите права извршени од страна на групата. Злоупотребите извршени од други групи кои и понатаму функционираат во подрачјето продолжуваат, но наводно во помала мера.

ХТШ.[661] Политичките активисти и активистите за човековите права,[662] хуманитарните работници,[663]

[661] ХТШ „водеше политика на присилни исчезнувања во подрачјата под нивна контрола за да ја тероризираат заедницата и да ја предупредат јавноста за последиците од спротивставување на групите и критикување на нејзините политики, главно таргетирајќи медиумски активисти, новинари, активисти за човекови права, странци, работници на хуманитарни организации, персонал на локалниот совет, достоинственици и воен персонал кој припаѓа на Воената опозиција/Сириската национална армија (...), а исто така ги таргетираше нивните семејства“; СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB, стр. 21. „Помеѓу ноември 2019 година и јуни 2020 година и според претходно документираниот модел од страна на Комисијата, членовите на Хајат Тахрир ал-Шам во гувернoратите Алепо и Идлиб продолжија брутално да ги наметнуваат своите строги идеологии врз локалното население, вклучително и преку акти на произволно притворање на поединци кои изразуваат несогласувања. Покрај тоа, тие приведоа, мачеа и погубуваа цивили кои се противеа на нивното угнетувачко владеење“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија , 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 87. „(...) новинари, работници од невладини организации и други цивили често беа приведувани за критикување на активностите на ХТШ. Некои од приведените лица беа задржани во самица со недели и месеци, во ќелии со димензии од 1,5 метар на 1,5 метар. Повеќе интервјуирани лица пријавија дека биле подложени на употреба на стресни позиции, електрични удари, биле тепани со цевки, удирани со тупаници и клоцани“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија , 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 93. „Преку самоименувани судови, членовите на групата продолжија да изрекуваат строги казни, вклучително и смртни казни, за оние кои се претпоставува дека ги критикуваат тие правила или се обвинети за поврзаност со опозициските страни на конфликтот“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032945.html, став 17. „Овие фракции исто така практикуваа тортура против критичарите на нивните политики, главно против медиумските активисти и цивили кои се противат на нивните одлуки“; СМЧП, На 9-годишнината од народното востание, документирана е смртта на 226,246 цивили, вклучувајќи 14,391 како резултат на тортура, покрај присилното исчезнување на 100,000 и раселувањето на 15,2 милиони Сирийци (SNHR, On the 9th Anniversary of the Popular Uprising, the Deaths of 226,247 Civilians Have Been Documented, Including 14,391 Due to Torture, along with the Enforced Disappearance of 100,000, and the Displacement of 15.2 Million Syrians), 15 March 2020, https://bit.ly/3dsUiAC, стр. 10. Види, исто така, СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 6 (и претходни извештаи); The New Arab, Syrian Activists Condemn Execution of Teenager for ‘Criticising HTS Leader’, 23 април 2020 година, https://bit.ly/2Yocq8W; ОХЦХР, Истражна комисија на ООН за Сирија: Невидени нивоа на раселување и ужасни услови за цивилите во Сириската Арапска Република (OHCHR, UN Commission of Inquiry on Syria: Unprecedented Levels of Displacement and Dire Conditions for Civilians in the Syrian Arab Republic), 2 март 2020 година, https://bit.ly/3igOe1w; и Дел II.Д.3.

[662] „Активистите од граѓанското општество, исто така, се дел од главните критичари на автократското однесување на групата, што вклучува произволно апсење и малтретирање на неистомислениците“; ИЦГ, Замолчување на оружјето во сирискиот Идлиб (ICG, Silencing the Guns in Syria’s Idlib), 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030014.html, стр. 23. „Поранешните притвореници со кои се сретнавме рекоа дека биле принудени да ги отворат своите профили на социјалните медиуми и да ги прочитаат нивните приватни пораки на апликациите за разговор, како што се Ватсап, Месинџер, итн... и дека елементите на ХТШ ги печатат објавите на активистите за да ги користат против нив на веб-страниците на социјалните медиуми“; Радио Розана, Вистински пекол на земјата... Притвор во затворите на фронтот Ал Нусра (Rozana Radio, Real Hell on Earth... Detention in the Prisons of the al-Nusra Front), 11 март 2020 година, https://bit.ly/2VHRJ7I. „Најмалку шест активисти беа приведени во периодот меѓу август и септември [2019 година], меѓу кои и еден фотограф кој снимал членови на терористичката група и подоцна објавил видео во кое наводно се открива корпција. (...) новинарите изјавија дека Хајат Тахрир ал-Шам водел список со имиња и слики на активисти врз основа на кои групата привела лица кои изразиле непослушност или несогласување“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 37, 38. Види, исто така, СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 6; СОЧП, ХТШ повика студент кој објави „слики од човештвото“ на социјалните медиуми сред загриженост за апсење на девојката (SOHR, HTS Summons Student Posted “Paintings of Humanity” on Social Media, amid Concerns of Arresting the Girl), 19 август 2020 година, https://bit.ly/31eM8ZO.

[663] СМЧП, ХТШ уапси службеник на граѓанска организација во градот Салкин во предградието на Идлиб на 16 декември (SNHR, HTS Arrested a Civil Society Organization Official in Salqin City in Idlib Suburbs on December 16), 17 декември 2020 година, https://bit.ly/3p0zPsP; ОХЦХР, Белешка за брифинг со новинарите за Сирија: Прекршоци и злоупотреба во Идлиб (OHCHR, Press Briefing Note on Syria: Idlib Violations and Abuses), 20 ноември 2020 година, https://shar.es/aoWKIv; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 10-16 август 2020 година, 21 август 2020 година, https://bit.ly/3ldXZir, стр. 2; СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година,

здравствените работници,[664] како и новинарите и граѓанските новинари[665] се меѓу цивилите коишто најчесто се наоѓаат на метата на ХТШ. ХТШ, исто така, користи сила за да ги потисне цивилните протести против нивното владеење/однесување, и тоа по пат на закнување, претепување, и

https://bit.ly/2VDiYju, стр. 12, 22; СТЈ, Идлиб: Апсења на цивили и активисти ги означуваат првите три месеци од 2020 година (STJ, Idlib: Arrests of Civilians and Activists Mark First Three Months of 2020), 13 април 2020 година, https://bit.ly/2C2AHdb. За пријавеното киднапирање на активисти и хуманитарни работници од страна на ХАД, види, СМЧП, Групата Хурас ал Дин е одговорна за киднапирање и присилно исчезнување на шест активисти кои работат за организации за помош во Идлиб (SNHR, Hurras al Din Group Is Responsible for Kidnapping and Forcibly Disappearing Six Activists Working for Relief Organizations in Idlib), 19 март 2020 година, https://bit.ly/3e4PTEa.

[664] СМЧП, Хајат Тахрир ал-Шам уапси медицинска сестра во градот Бинеш во предградијата на Идлиб на 15 јануари (SNHR, Hay'at Tahrir al Sham Arrested a Nurse in Binnesh City in Idlib Suburbs on January 15), 16 јануари 2021 година, http://bit.ly/3pJ8jAb; СМЧП, Хајат Тахрир ал-Шам го уапси директорот на болницата Хекма во градот Идлиб на 17 јуни (SNHR, Hay'at Tahrir al Sham Arrested the Director of al Hekma Hospital in Idlib City, on June 17), 20 јуни 2019 година, https://bit.ly/2YlTV6z; ОЦХА, Помошник генералната секретарка за хуманитарни прашања и заменик координатор за итна помош, Урсула Мулер: Брифинг до Советот за безбедност за хуманитарната ситуација во Сирија (OCHA, Assistant Secretary-General for Humanitarian Affairs and Deputy Emergency Relief Coordinator, Ursula Mueller: Briefing to the Security Council on the Humanitarian Situation in Syria), 19 септември 2019 година, https://bit.ly/2kYGFUi, стр. 1; СОЧП, Тахрир ал-Шам ја прекрши светоста на една болница и уапси еден лекар откако беше застрелан и претепан северно од Идлиб сред зголеменото незадоволство кај народот (SOHR, Tahrir al-Sham Violates the Sanctity of a Hospital and Arrests a Doctor after He Was Shot and Beaten North of Idlib amid Increased Popular Discontent Against It), 4 септември 2019 година, https://bit.ly/3eViDR4.

[665] „Гранката на Ал-Каеда, Хајат Тахрир ал-Шам, која контролира големи подрачја во северозападна Сирија, приведе новинари, од кои најмалку еден сè уште се држи во притвор; се сомнева дека групата убила најмалку две лица"; КЗН, Десет години по Арапската пролет, медиумите во регионот се соочуваат со сериозни закани. Еве ги главните трендови за слобода на печатот (CPJ, Ten Years after the Arab Spring, the Region's Media Faces Grave Threats. Here Are the Top Press Freedom Trends), 21 јануари 2021 година, https://cpj.org/?p=77642. „Новинари и медиумски активисти, вклучително и оние кои го поддржуваат режимот, наводно, беа киднапирани и приведени од страна на ХТШ во периодот на известување, а други беа мачени додека беа во притвор" (со примери); „Фридом хаус", Слобода на интернет 2020 година: Сирија (Freedom House, Freedom on the Net 2020: Syria), 14 октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2039121.html. ХТШ „исто така, рутински ги прогонуваше граѓанските новинари во подрачјата под нивна контрола, убивајќи ги сите оние за кои сметаше дека претставуваат закана на нивните екстремистички идеологии и политики. Исто така, документиравме апсења на десетици граѓански новинари од страна на силите на Хајат Тахрир ал-Шам како одмазда за објавување материјал спротивен на нивните политики или за учество во активизам без дозвола"; СМЧП, На Светскиот ден на слободата на печатот, бараме ослободување на 422 граѓански новинари затворени во Сирија, главно од сирискиот режим, а сега исто така загрозени од пандемијата со КОВИД-19 (SNHR, On World Press Freedom Day, We Demand the Release of 422 Citizen Journalists Detained in Syria, Mostly by the Syrian Regime, and now also Threatened by COVID-19 Pandemic), 3 мај 2020 година, https://bit.ly/3iU2nSK, стр. 4. Види, исто така, СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 6; ; „Сирија директ", Исто како во затворите на Асад: Женските жртви се сеќаваат на нивните измачувања во ќелиите на ХТШ (Syria Direct, Like Being in Assad's Prisons: Female Survivors Recall Their Ordeals in HTS Cells), 7 јануари 2021 година, https://bit.ly/3b1Au9u; СМЧП, Хајат Тахрир ал-Шам уапси медиумски активист во селото ал Газавија во Алепо на 22 декември (SNHR, Hay'at Tahrir al Sham Arrested a Media Activist in al Ghazawiya Village in Aleppo on December 22), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/2MlnoK6; СОЧП, Речиси 750 активисти и новинари убиени додека стотици присилно исчезнаа (SOHR, Nearly 750 Activists and Journalists Killed, while Hundreds Forcibly Disappeared), 24 ноември 2020 година, https://bit.ly/3ll2VB7; СМЧП, Јавното обвинителство на владата за спас на ХТШ уапси двајца браќа, новинар и медиумски активист во градот Идлиб на 24 октомври (SNHR, The Public Prosecution of HTS's Salvation Government Arrested Two Brothers, a Reporter & a Media Activist, in Idlib City on October 24), 25 октомври 2020 година, https://bit.ly/35w5dr6; СМЧП, Јавното обвинителство на владата за спас на ХТШ уапси медиумски активист во градот Идлиб на 4 октомври (SNHR, The Public Prosecution of HTS's Salvation Government Arrested a Media Activist in Idlib City on October 4), 5 октомври 2020 година, https://bit.ly/2StGQUS; СМЧП, ХТШ уапси медиумски активист во градот Идлиб на 24 август (SNHR, HTS Arrested a Media Activist in Idlib City on August 24), 29 август 2020 година, https://bit.ly/3bgi3fB; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 103-104; СМЧП, Хајат Тахрир ал-Шам злоупотреби 13 граѓански новинари на работа во предградијата на Идлиб на 10 јуни (SNHR, Hay'at Tahrir al Sham Abuses 13 Citizen Journalists at Work in Idlib Suburbs on June 10), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/3e3F7Ox; „"Енаб Балади"", Новинарството во северозападниот дел на Сирија... помеѓу прекршувања и пречки (Enab Baladi, Journalism in Northwestern Part of Syria…Between Violations and Obstacles), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/38yQFZ6. ХАД исто така е обвинет за киднапирање на медиумски активисти и хуманитарни работници; СТЈ, Идлиб: Апсење на цивили и активисти ги обележуваат првите три месеци од 2020 година (STJ, Idlib: Arrests of Civilians and Activists Mark First Three Months of 2020), 13 април 2020 година, https://bit.ly/2C2AHdb.

притворање на активистите, новинарите и учесниците во протестите.[666] Членовите на нивните семејства наводно, исто така, се на мета на ХТШ.[667]

За лицата кои им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на ХТШ се известува дека често пати ги казнуваат под фабрикувани обвиненија, како што се „шпијунажа" за потребите на владата, на странските земји, или на ривалските вооружени групи, или за „богохулие", или „прељуба".[668] За жените кои се активни на политички и социјален план, вклучително и активистките за човековите права и новинарките, се известува дека се осоено ранливи на нападите на ХТШ поради нивната вистинска или претпоставена критика на ХТШ, како и поради строгите гледишта што ХТШ ги има во однос на улогата на жените во општеството.[669]

За цивилите за кои постои сомневање дека се поврзани со владата,[670] или дека ги поддржуваат ИСИЛ и СДС/НОО, или ривалските вооружени групи, се известува дека ХТШ ги грабнува, измачува и убива

[666] „За време на демонстрациите помеѓу 29 април и 1 мај [2020 година], Хајат Тахрир ал-Шам ги тепаа и приведоа учесниците. На 1 мај [2020 година], комбе влета во група демонстранти, повредувајќи најмалку едно лице, при што членовите на Хајат Тахрир ал-Шам започнаа да пукаат, убивајќи еден демонстрант и ранувајќи две други лица"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 88. На 7 ноември 2019 година, како одговор на протестите против „данок" на производство на маслиново масло во градот Кафр Тахарим, ХТШ „изврши ракетен напад врз Кафр Тахарим" и „пукаше во борци и цивили додека влегуваа во градот." За време на рација спроведена во градот, беа убиени најмалку 3 лица, а 10 други беа повредени. ХТШ „исто така, ги спречи повредените цивили да заминат и пукаше во амбулантно возило кое ги превезуваше повредените лица." За време на посебен протест во Баб Ал Хава, „членовите на групата фотографираа демонстранти со цел да ги идентификуваат подоцна на контролните пунктови"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 33-34, 38. Види, исто така, СМЧП, ХТШ уапси цивил во селото Атама во предградијата на Идлиб на 29 август (SNHR, HTS Arrested a Civilian in Atama Village in Idlib Suburbs on August 29), 29 август 2020 година, https://bit.ly/2YMPoKi; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 92; СОЧП, ХТШ користи екстремно насилство против демонстрациите во Идлиб кои се противат на отворањето на комерцијални премини (SOHR, HTS Uses Extreme Violence Against Idlib's Demonstrations Opposing the Opening of Commercial Crossing), 30 април 2020 година, https://bit.ly/2ZGSaAm.

[667] СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB, стр. 21.

[668] „Но, оправдувањата и обвиненијата според кои жените беа приведени и убиени се разликуваа, меѓу кои и „навредување на божеството" и „шпионажа" во корист на сириските редовни сили, како и за „прељуба", меѓу другите обвинувања. (...) се чини дека многу од жителите на Идлиб беа приведени поради ова обвинение [богохулие], особено жените"; СТЈ, ХТШ не ги поштеди жените од притвор или физичка злоупотреба (STJ, HTS Did not Spare Women Detention or Physical Abuse), 7 април 2020 година, https://bit.ly/3eZzK4k. Види, исто така, ; „Сирија директ", Исто како во затворите на Асад: Женските жртви се сеќаваат на нивните измачувања во ќелиите на ХТШ (Syria Direct, Like Being in Assad's Prisons: Female Survivors Recall Their Ordeals in HTS Cells), 7 јануари 2021 година, https://bit.ly/3b1Au9u; ОХЦХР, Белешка за брифинг со новинарите за Сирија: Прекршоци и злоупотреба во Идлиб (OHCHR, Press Briefing Note on Syria: Idlib Violations and Abuses), 20 ноември 2020 година, https://shar.es/aoWKIv; „Д њу араб", Сириски активисти го осудија погубувањето на тинејџер поради „критикување на водачот на ХТШ" (The New Arab, Syrian Activists Condemn Execution of Teenager for 'Criticising HTS Leader'), 23 април 2020 година, https://bit.ly/2YQVFVp; „Сирија директ", Крадење на „револуција за слобода": ХТШ уапси активисти во северозападна Сирија (Syria Direct, Hijacking of the "Freedom Revolution": HTS Imprisons Activists in Northwest Syria), 15 септември 2019 година, https://bit.ly/2CXriEh; ХРВ, Сирија: Апсења, тортура од вооружена група (HRW, Syria: Arrests, Torture by Armed Group), 28 јануари 2019 година, www.ecoi.net/en/document/1457241.html.

[669] ХТШ „таргетираше женски активисти од хуманитарни организации и кои работат во медиумското поле, обвинувајќи ги во врска со нивните активности, со обвинувања кои вклучуваат предавство, со цел да ги притиснат да ја прекинат својата работа или да работат во рамките на ограничувањата и прописите наметнати од страна на ХТШ"; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv. стр. 21. „Женските активисти и медиумските работници беа двојни жртви затоа што користеле слобода на изразување или се осмелиле да зборуваат против кревкото правило на групата"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 103. Види, исто така, ИЦГ, Замолчување на оружјето во сирискиот Идлиб (ICG, Silencing the Guns in Syria's Idlib), 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030014.html, фуснота 114; „Сирија директ", Режимот на Асад, ХТШ и ИСИС се обидоа да замолчат новинарки во Идлиб (Syria Direct, Assad Regime, HTS, and ISIS Attempt to Silence Female Journalists in Idlib), 30 март 2020 година, https://bit.ly/38k1nlW.

[670] Види Дел III.A.3.

по брза постапка.[671] Женските членови на нивните семејстав наводно, исто така, се на мета на ХТШ.[672]

УНХЦ смета дека лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на ХТШ и другите антивладини вооружени групи во подрачјата под нивна *de facto* контрола во Идлиб и соседните подрачја **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или други меродавни основи, зависно од личните околности во случајот.

Понатаму, УНХЦР смета дека членовите на семејството на лица кои им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на ХТШ и другите антивладини вооружени групи **може да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или други меродавни основи, зависно од личните околности во случајот.

6) *Лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на вооружените групи поврзани со Сириската национална армија во подрачја под нивна de facto контрола*

а) Подрачјата на Операцијата „Еуфратски штит“ и Операцијата „Маслиново гранче“

За вооружените групи поврзани со СНА се известува дека ги издвјуваат лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на овие актери,[673] вклучително и лицата поврзани или за кои се претпоставува дека се поврзани со АУСИС и

[671] На пример, СОХР објави дека на 30 април 2020 година, ХТШ погуби цивил од северен Алепо „за припадност на Курдските единици за заштита на народот (ЈПГ) и за извршување кривични дела со режимските сили во градот Алепо“, додека на 20 април 2020 година, СОХР објави дека ХТШ погуби цивил, под „различни обвиненија“, вклучувајќи ја и неговата наводна лојалност кон режимот, и покрај фактот дека според локалните извори, тој ниту имал врска со режимот, нигу го поддржувал; СОЧП, Идлиб: ХТШ погуби поранешен командант на ИСИС (SOHR, Idlib: HTS Executes Former ISIS Commander), 11 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hqMQJc. „ХТШ започна безбедносни кампањи што резултираа со бројни апсења, за кои групата вели дека таргетира само членови на групите на ИД, оние кои работат за сириската влада и курдските агенти“ „Сирија директ“, Крадење на „револуција за слобода“: ХТШ уапси активисти во северозападна Сирија (Syria Direct, Hijacking of the “Freedom Revolution”: HTS Imprisons Activists in Northwest Syria), 15 септември 2019 година, https://bit.ly/2kpl3jL. Види, исто така, СМЧП, На 9-годишнината од народното востание, документирана е смртта на 226,246 цивили, вклучувајќи 14,391 како резултат на тортура, покрај присилното исчезнување на 100,000 и раселувањето на 15,2 милиони Сиријци (SNHR, On the 9th Anniversary of the Popular Uprising, the Deaths of 226,247 Civilians Have Been Documented, Including 14,391 Due to Torture, along with the Enforced Disappearance of 100,000, and the Displacement of 15.2 Million Syrians), 15 март 2020 година, https://bit.ly/3dsUiAC, стр. 7; „Д њу араб“, Сирискиот ХТШ јавно погуби десет лица за кои се сомневаат дека се милитанти на ИД по самоубиствено бомбардирање (The New Arab, Syria's HTS Publicly Execute Ten Suspected IS Militants Following Idlib Suicide Bombing), 3 март 2019 година, https://bit.ly/2m2g1tQ.

[672] „ХТШ таргетираше жени само поради нивното сродство со нивните противници во опозициските фракции, Сириските демократски сили или ИСИС“; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv. стр. 21.

[673] „Во подрачјата под ефективна контрола на разни недржавни вооружени групи во северниот дел на Сириската Арапска Република, таквите групи продолжија систематски да ги таргетираат цивилите, новинарите и давателите на здравствени услуги за кои се претпоставува дека се поврзани со опозициската партија или, наводно, се критички настроени кон вооружената група која ја контролира територијата. Локацијата и судбината на многу лица лишени од слобода остануваат непознати“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 23 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028879.html, став 12. „Лицата кои не се усогласуваат себеси со фракциите поддржани од Турција се изложени на висок ризик од киднапирање, напад или погубување“; „РИЦ“, Рекордот на Турција: Окупацијата на Африн (RIC, Turkey’s Track Record: The Occupation of Afrin), 7 ноември 2019 година, https://bit.ly/2S5szO8, стр. 18. Според Елизабет Цурков од Институтот за истражување на надворешна политика, „Омразата кон Курдите, чувството за арапски шовинизам, целосната нетолеранција кон секоја непослушност и самата желба да се профитира е она што ги поттикнува повеќето од злоупотребите“; АП, Пари и омраза за Курдите ги мотивира сириските борци на Турција (AP, Money and Hatred for the Kurds Drives Turkey’s Syrian Fighters), 15 октомври 2019 година, https://lat.ms/2UxYkRE. Види, исто така, СМЧП, Фракциите поддржани од Турција уапсија повеќе цивили кои присуствуваа во вчерашните демонстрации во Африн (SNHR, Turkish-Backed Factions Arrest more Civilians Participated in Yesterday’s Demonstration in Afrin), 15 ноември 2020 година, https://bit.ly/2UvecDW.

СДС/ПДУ/НОО,[674] курдските и језидските цивили во поширока смисла,[675] како и новинарите и активистите.[676] Ширум подрачјата на Операцијата „Еуфратски штит“ и Операцијата

[674] На пример, на 9 јули 2020 година „(...) Џаиш ал Ислам објави дека заробиле две жени во градот Африн, обвинувајќи ги за тероризам и поврзаност со Сириските демократски сили. Ваквите лажни обвиненија се чест изговор за киднапирања и исчезнувања на мажи и на жени во окупираниот Африн, вклучително и оние без политичка припадност или воена позадина“; Проект за исчезнати жени во Африн, јули 2020 година: Пет жени пријавени за киднапирани, насилството се зголемува (Missing Afrin Women Project, July 2020): Five Women Reported Kidnapped, Violence Increasing), јули 2020 година, https://bit.ly/2ExypER. Види, исто така, СТЈ, Африн: 135 лица уапсени и присилно исчезнати во октомври 2020 година (STJ, Afrin: 135 Persons Arrested and Forcibly Disappeared in October 2020), 24 ноември 2020 година, http://bit.ly/3hbAp4n (и поранешни извештаи); ОХЦХР, Сирија: Прекршоци и злоупотреби се одвиваат во подрачја под контрола на вооружени групи поврзани со Турција – Башалет (OHCHR, Syria: Violations and Abuses Rife in Areas under Turkish-Affiliated Armed Groups – Bachelet), 18 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037973.html; СМЧП, Најмалку 947 случаи на произволно апсење/притвор документирани во Сирија во првата половина од 2020 година (SNHR, At least 947 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in the First Half of 2020), 2 јули 2020 година, https://bit.ly/3eE2X3C, стр. 16; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 10; „Амнести интернешнал“, Извештај за состојбата со човековите права (за 2019 година): Сирија (Amnesty International, Report on the Human Rights Situation (Covering 2019): Syria): Syria, 18 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025845.html. Наводно, поврзаноста со ААНЕС и СДФ/ЈПГ се припишува врз основа на широки критериуми како што се „комуницирање“ или „справување“ со овие актери, работење за институциите на ААНЕС, гласање на локалните избори или извршување на „должност за самоодбрана“ со СДФ кога подрачјата биле под контрола на ААНЕС. Додека некои беа ослободени по краток период, честопати со помош на исплата, други, наводно, сè уште не се пронајдени; види, на пример, СОЧП, Обвинет за „претходно работење со автономната администрација“: Воената полиција поддржана од Турција уапси двајца цивили од Африн (SOHR, Accused of “Dealing Previously with Autonomous Administration“: TurkishBacked Military Police Arrest Two Civilians from Afrin), 22 февруари 2021 година, http://bit.ly/3ukKP7X; СОЧП, Полиција поддржана од Турција уапси старец од Идлиб за „справување со СДФ“ (SOHR, Turkish-Backed Police Arrest Old Man from Idlib for “Dealing with SDF”), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/3oqjDks; СОЧП, За „справување со СДФ“: „Ахрар ал-Шам“ уапси жена од подрачјето Раџу во покраината на Африн, северозападно од Алепо (SOHR, For “Dealing with SDF”: “Ahrar al-Sham” Arrests Women from Raju Area in Afrin Countryside, Northwest of Aleppo), 26 ноември 2020 година, https://bit.ly/3fKGG6i; СОЧП, Разузнавачката служба Азаз уапси осум лица поради „справување со СДФ“ (SOHR, Azaz Intelligence Service Arrests Eight People for “Dealing with SDF”), 9 ноември 2020 година, https://bit.ly/3qe0kMM; СОЧП, Воената полиција го уапси шефот на „Граѓанскиот совет Џендирес“, предавајќи го на турското разузнавање за „справување со Курдите“ (SOHR, Military Police Arrest Head of “Jendires Civil Council”, Handing Him Over to the Turkish Intelligence for “Dealing with the Kurds”), 9 септември 2020 година, https://bit.ly/3ijBS8w; СОЧП, Милитантите поддржани од Турција бараат цивил да ја евакуира неговата куќа и му се закануваат дека ќе го избркаат од кантонот (SOHR, Turkish-Backed Militiamen Ask Civilian to Evacuate His House and Threaten to Expel Him from the Canton), 23 август 2020 година, https://bit.ly/2QjmwV6; СОЧП, Фракции поддржани од Турција уапсија десет цивили од Африн (SOHR, Turkish-Backed Factions Arrest Ten Civilians from Afrin), 18 август 2020 година, https://bit.ly/3kSj1Dj.

[675] „(...) Фракциите поддржани од Турција особено ги поттиснаа курдските цивили, апсејќи илјадници луѓе откако ја преземаа контролата врз подрајчето, понекогаш под обвиненија за претходно работење во институциите на „Самоуправата“, а понекогаш и за комуницирање со водачи и членови на курдските сили“ (додаден акцент); СОЧП, СОЧП го нагласи постоењето на затвори поддржани од Анкара во подрачјето на Африн, северозападно од Алепо (SOHR, SOHR Highlights Ankara-Backed Factions’ Prisons in Afrin Area, North-West of Aleppo), 12 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kbhNmq. „Вооружената опозиција и Сириската национална армија, исто така, ги зголемија апсењата и приведувањата на цивили под изговор за нивната поранешна поврзаност со СДФ (...) и во многу случаи таргетираа неколку членови на истите семејства, при што повеќето од овие апсења се карактеризираат со етинчка пристрасност и, според начинот на киднапирање, присилно исчезнување на уапсените лица. Исто така, забележавме многу инциденти за време на кои фракцијата одговорна за апсењето бараше пари во замена за ослободување на приведеното лице (...)“ (додаден акцент); СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во првата половина на 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in the First Half of 2020), 3 јули 2020 година, https://bit.ly/3h9L4eC, стр. 10. „Во Африн и соседните подрачја, вооружените групи кои дејствуваат под чадорот на СНА, редовно апсат, приведуваат, измачуваат и изнудуваат жители од курдско потекло (...)“; ОХЦХР, Изјава на г-дин Пауло Серџо Пињеро, претседател на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, на 43-та седница на Советот за човекови права, 9 март 2020 година, https://bit.ly/2Mt1W2B. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 40.

[676] Во јануари 2021 година, СНХР забележа апсење на активисти „под изговор дека имаат сродство со ИСИС пред да ги ослободат“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во јануари 2021 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in January 2021), 4 февруари 2021 година, https://bit.ly/3rfIHN3, стр. 6. „Во северниот и источниот рурален Алепо, вооружените групи продолжија да таргетираат некои хуманитарни и здравствени услуги и персонал, покрај медиумските професионалци“; СБОН,

„Маслиново гранче“, цивилите од овие профили се на мета на изнудување, грабнување, противзаконско лишување од слобода, измачување и други облици на малтретирање,[677] како и пљачкосување и противзаконско конфискување на имотот.[678] Набљудувачите забележуваат

Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 20 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036556.html, став 21. „И новинарот и теренскиот истражувач на СТЈ потврдија дека доколку некој медиумски работник пријави прекршоци извршени од страна на вооружените групи во Африн, тогаш тој/таа ќе биде подложен на апсење, тортура, навреди или конфискација и, во најдобар случај, кршење на неговата/нејзината опрема. (...) Што се однесува до условите за медиумска работа во северниот рурален Алепо, особено во подрачјето на „Еуфратскиот штит“, проценката за слободата на медиумите се разликува од еден до друг град. Во градовите Азаз и Јарабулус, медиумските работници добија поголема флексибилност од оние во другите градови. Сепак, медиумските работници се соочуваат со многу тешкотии, како што се попречувања од страна на Слободната полиција и агенти на вооружените групи, кои понекогаш ги тепаат и навредуваат, или ја запленуваат и кршат нивната опрема“; СТЈ, Сирија: Замолчување и злоупотребување на медиумски работници (STJ, Syria: Silencing and Abusing Media Workers), 6 јули 2019 година, https://bit.ly/3hjmBDV. Види, исто така, СМЧП, Сириската национална армија упаси медиумски активист во градот Изаз во предградието на Алепо на 21 јануари (SNHR, Syrian National Army Arrested a Media Activist in Izaz City in Aleppo Suburbs on January 21), 22 јануари 2021 година, http://bit.ly/2Nlu3oJ; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 25; СОЧП, Брутално претепан раселен активист, а друг обвинет во Африн (SOHR, Displaced Activist Beaten Brutally and Another Prosecuted in Afrin), 7 ноември 2020 година, https://bit.ly/36hdxeQ; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција осудија раселен активист на три месеци затвор за „навреда на слободната армија“ (SOHR, TurkishBacked Factions’ Judicial Authorities Sentence Displaced Activist to Three Months Imprisonment for “Insulting the Free Army”), 25 август 2020 година, https://bit.ly/3huE24D; СОЧП, Корпусот Ал Шам уапсија помошник во Африн за „критична објава на социјалните медиуми“ (SOHR, Al-Sham Corps Arrests Aid Worker in Afrin for “Critical Post on Social Media”, 21 јули 2020 година, https://bit.ly/3eRrZfA; СОЧП, По нивното апсење и бришење на видео снимки: „Корпусот Ал Шам“ објави двајца активисти кои го покриваа затворањето на премините со Африм на медиумите (SOHR, After Their Arrest and Deleting Videotapes: “Al-Sham Corps” Releases Two Activists Covering Closure of Crossings with Afrin on Media), 17 јули 2020 година, https://bit.ly/2BgCDis; „“Енаб Балади““, Новинарството во северозападниот дел на Сирија... помеѓу прекршувања и пречки (Enab Baladi, Journalism in Northwestern Part of Syria…Between Violations and Obstacles), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/38yQFZ6; СТЈ, Африн: 43 лица уапсени од Националната армија во април 2020 година (STJ, Afrin: 43 Arrested by the National Army in April 2020), 20 мај 2020 година, https://bit.ly/2YGy0XF; СМЧП, Сириската национална армија уапси медиумски активист во градот Џендирес во предградието на Алепо на 18 мај (SNHR, Syrian National Army Arrested a Media Activist in Jendeires Town in Aleppo Suburbs, on May 18), 20 мај 2020 година, https://bit.ly/2U8QE89.

[677] „(...) од почетокот на 2019 година, забележавме случаи на киднапирање и измачување на киднапираните лица од страна на опозициските фракции со цел да ги принудат нивните семејства да платат пари за откуп во замена за нивното ослободување, главно во подрачјата под нивна контрола во северните предградија на гуверноратот Алепо. Честопати се практикува тортура заснована на етнички предрасуди и се практикува против цивили, вклучително и жени и деца, за да се натераат да се согласат со барањата на членовите на опозициските фракции, како што е употребата или одземањето на имотот на овие луѓе“; СМЧП, Деветти годишен извештај за тортура во Сирија на Меѓународниот ден за поддршка на жртвите на тортура (SNHR, The Ninth Annual Report on Torture in Syria on the International Day in Support of Victims of Torture)e, 26 јуни 2020 година, https://bit.ly/3iojagr, стр. 41. „Поединци, вклучително и активисти кои отворено ги критикуваа вооружените групи и оние за кои се смета дека се поддржувачи на поранешната администрација, редовно беа апсени, држени, мачени и изнудувани“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 60. Види, исто така, Дел II.Д.4.

[678] „Контролата врз градот Африн ја делат голем број вооружени групи, кои постојано се обидуваат да ги прошират своите подрачја на влијание за да пристапат до поголеми материјални придобивки. Вооружената група што ја контролира една населба или улица, на пример, , одржува монопол врз сите недвижнини што припаѓаат на оригиналното курдско население на улицата, кое сега е раселено. Групите изнајмуваат, продаваат, па дури и инвестираат во овие имоти, а профитот го земаат персоналот или командантите“; СТЈ, Африн: Судирите меѓу Џајиш ал Ислам и ал Џаба ал Шамија доведоа до цивилни смртни случаи (STJ, Afrin: Clashes Between Jaysh al-Islam and al-Jabha alShamiya Lead to Civilian Deaths), 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/3pZSvcj. „Сите фракции имаат економски канцеларии за управување со имотите на жителите раселени од Африн, особено оние што им припаѓаат на луѓето поврзани со Курдските единици за заштита на народот (ЈПГ), или оние кои соработуваат со нив“; „Сирија репорт“, Африн: Опозициските фракции се борат за имотите на раселените жители (Syria Report, Afrin: Opposition Factions Fight over Properties of Displaced Residents), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/3q1Zphe. „Според веродостојни извори на СОХР, фракциите на „Сириската национална армија“, поддржани од Турција, ги продаваат куќите на раселените Курди, кои беа принудени да избегаат од турските воени операции во нивните подрачја“; СОЧП, Принудна продажба на цивилни куќи... наметнување на даноци... грабежи и кражби... киднапирања и произволни апсења, фракциите поддржани од Турција прават хаос во кантонот на Африн (SOHR, Coercive Selling of Civilian Houses... Imposing of Levies... Looting and Thefts... Kidnapping and Arbitrary Arrest, TurkishBacked Factions Wreak Havoc in Afrin Canton), 2 април 2020 година, https://bit.ly/3ihwlja. „(...) пријавени се

дека групите поврзани со СНА настојуваат да го сменат етничкиот и верскиот состав во претежно курдските подрачја.[679]

Според известувањата, групите поврзани со СНА понекогаш ги напаѓаат поединците врз основа на нивните семејни врски.[680]

б) Подрачјата на Операцијата „Мировна пролет“

За вооружените групи поврзани со СНА се известува дека ги издвојуваат лицата поврзани или за кои се претпоставува дека се поврзани со АУСИС и СДС/ПДУ/НОО,[681] со цел нивно грабнување,

---

конфискација и грабежи на имоти во голема мера. Борците на Сириската национална амрија ги сместија членовите на нивните семејства во некои од домовите на курдските сопственици кои избегаа од подрачјето и им обезбедија „договори за изнајмување“ на ново сместените лица. Во други случаи, борците на Сириската национална армија одеа во домовите на цивилите и бараа имотни листови од курдските сопственици кои останаа во подрачјето. Понекогаш, повратниците немаа друг избор освен да ги споделат своите домови со членовите на семејствата на борците на Сириската национална армија кои се вселија во нивните домови. Кога цивилите се пожалија на високите припадници на Сириската национална армија со цел да си го вратат имотот, тие се соочија со закани и насилство. Големината на конфискацијата на имотот предизвика воспоставување на механизам за жалби во структурите на Сириската национална армија, иако жителите посочија дека тој во голема мера е неефикасен“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 41. Конфискацијата на имот, исто така, ги спречува раселените лица да се вратат: „Во некои подрачја, како во селото Баланта во рурален западен Алепо, турските сили заземаа само неколку куќи, користејќи ги како воени установи, додека во други подрачја, тие заземаа цели села, како што е случајот со селото Абин Самаан во гуверноратот на рурален западен Алепо. Во секое од овие села тие им забранија на сопствениците на куќите, кои веќе беа раселени поради битките, да се вратат“; „Сирија репорт“, Северозападна Сирија: Дали турските сили плаќаат кирија за нивните локали? (Syria Report, Northwestern Syria: Do Turkish Forces Pay Rent for Their Sites?), 3 февруари 2021 година, http://bit.ly/2MBeDfv. Види, исто така, ФФЕ, Повторно враќање на домовите: Борбата за социјално праведни права за домување, земјиште и имот во Сирија, Ирак и Либија (FES, Reclaiming Home: The Struggle for Socially Just Housing, Land, and Property Rights in Syria, Iraq and Libya), септември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2023128.html, стр. 120-140; и Дел II.Д.4.а.

[679] Види Дел III.А.8.г.

[680] „Сириската национална армија, исто така, изврши апсења и киднапирања во октомври [2020 година], повеќето од кои се случија масовно, во повеќето случаи таргетирајќи повеќе членови на истите семејства, вклучително и постари лица“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во октомври 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in October 2020), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/3nn9MLV, стр. 6 (и претходни извештаи). Види, исто така, СОЧП, „Ал Џаба Ал Шамија“ уапси жена и нејзиниот син во Мабатли, неколку дена откако го уапси нејзиниот сопруг (SOHR, “AlJabha Al-Shamiyyah” Arrests Woman and Her Son in Ma’batli, a Few Days after Arresting Her Husband), 30 декември 2020 година, http://bit.ly/3pHYVNr.

[681] „Подрачјата под контрола на фракциите на „Мировна пролет“ беа сведоци на широко распространети прекршувања, од кражби, киднапирања за откуп, до најужасните видови на тортура на цивили под слабиот изговор за „работење со самоуправата“ [ААНЕС] што порано управуваше со регионот. (...) Тие фракции исто така украдоа/конфисукуваа мобилни телефони на жители под изговор дека „биле користени за комуникација со СДФ““; СОЧП, „Мировна пролет“ една година подоцна: Нова мапа на влијание... растечка хуманитарна катастрофа и континуирани турски прекршувања (SOHR,“ Peace Spring” a Year on: A New Map of influence…Growing Humanitarian Disaster and Continuous Turkish Violations), 9 октомври 2020 година, https://bit.ly/2GrnVrm. „Во врска со инцидентите на притвор, цивилите во Рас ал-Ајн во Африн најчесто беа притворени од припадниците на Сириската национална армија за наводни поранешни врски со самоуправата [ААНЕС] и беа лишени од пристап до правен советник, а во некои прилики, беа испрашувани од страна на турски службеници со помош на толкувачи пред или за време на притвор“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 53. „Повеќето затвореници се уапсени за наводно приклучување кон или комуницирање со Автономната администрација предводена од Курдите, а повеќето притвореници, наводно, беа ослободени откако платиле откуп или кауција од 150 до 400 УСД“; МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 10. „Вооружените опозициски групи, поддржани од Турција, спроведоа низа апсења низ гуверноратот Ар Рака, таргетирајќи лица кои се наводно поврзани со СДФ“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 8-14 јуни 2020 година, 19 јуни 2020 година, https://bit.ly/3doGIOk, стр. 6. „Локален извор од Сирија кој работи со невладини организации во северна Сирија, изјави за Курдистан 24 под услов на анонимност, дека не само Курдите, туку и „секој кој работел во самоуправата, вклучително и Арапите, се подложени на апсења, киднапирања и откупини од страна на фракциите [поддржани од Турција]““; „Курдистан 24“, Фракција поддржана од Турција во Сирија обвинета за кршење на човековите права во регионот со арапско мнозинство (Kurdistan 24, Turkish-Backed Faction in Syria Accused of Human Rights Abuses in Arab-Majority Region), 29 април 2020 година, https://bit.ly/3hu7Dvo. Види, исто така, СТЈ, Сирија: 38 апсења во „Мировна пролет“ во текот на втората половина на 2020 година (STJ, Syria: 38 Arrests in “Peace Spring” During the Second Half of 2020), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/3022kfb; СОЧП, Демографска

изнудување, противзаконско лишување од слобода,[682] измачување и други облици на малтретирање и

промена: Фракциите поддржани од Турција продолжуваат со прекршувањата во подрачјата на „Мировна пролет“, обидувајќи се да ги принудат останатите локални жители да си заминат (SOHR, Demographic Change: Turkish-Backed Factions Continue Violations in “Peace Spring” Areas, Attempting to Force Remaining Locals Leave), 24 септември 2020 година, https://bit.ly/3kKHRnG; СОЧП, Тал Абјад: Фракции поддржани од Турција киднапираа арапски племенски шеф (SOHR, Tal Abyad: Turkish-Backed Factions Kidnap Arab Tribal Chief(, 13 June 2020, https://bit.ly/3htAdwY; СОЧП, „Ал Џаба ал Шамија“ уапси 35 лица во рурален „Тал Абијад“ (SOHR, “Al-Jabha Al-Shamiyyah” Arrests 35 Persons in Rural “Tal Abyad”), 9 јуни 2020 година, https://bit.ly/2YwsDsR.

[682] СОХР „документираше над 48 произволни апсења во јануари [2021 година] спроведени од фракции кои дејствуваа во подрачјата на „Операцијата Мировна пролет“, главно во дивизијата Ал Хамза.“ Уапсените лица беа обвинети за „работење со СДФ““; СОЧП, Подрачја на „Мировна пролет“ во јануари 2021 година (SOHR, “Peace Spring” Areas in January 2021), 5 февруари 2021 година, http://bit.ly/2Ns943w. Види, на пример, СОЧП, За „справување и соработка со СДФ“: „Дивизијата Ал Хамза“ поддржана од Анкара уапси речиси десет лица во покраината на Рас ал Аин (Сере Канијe) (SOHR, For “Dealing and Collaborating with SDF”: Ankara-Backed “AlHamza Division” Arrests Nearly Ten People in Ras al-Ain Countryside (Sere Kaniye)), 15 јануари 2021 година, http://bit.ly/2OWDZoV; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција уапсија над 30 лица во Рас ал Аин (Сере Канијe) (SOHR, Turkish-Backed Factions Arrest over 30 People in Ras al-Ain (Sere Kaniye)), 29 декември 2020 година, http://bit.ly/3pO0KJ1; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција уапсија пет млади луѓе за „справување со СДФ“ (SOHR, Turkish-Backed Factions Arrest Five Young People for “Dealing with SDF”), 24 септември 2020 година, https://bit.ly/2HzFVAh; СОЧП, Борците поддржани од Турција киднапираа цивил и негов син во покраината на Рас ал Аин (SOHR, Turkish-Backed Fighters Kidnap Civilian and His Son in Ras al-Ain Countryside), 4 септември 2020 година, https://bit.ly/3i5mk8b; СОЧП, Пет цивили од Тал Тамр уапсени за „справување со СДФ“ (SOHR, Five Civilians from Tal Tamr Arrested for “Dealing with SDF”), 5 септември 2020 година, https://bit.ly/2Z806ek; СОЧП, Две лица повредени во неселективно пукање од страна на Ахрар ал Шаркија, по рација во селските куќи (SOHR, Two People Injured in Indiscriminate Gunfire by Ahrar al-Sharqiya, Following Raid on Village Houses), 10 август 2020 година, https://bit.ly/3haluGZ; СОЧП, Млад маж и неговиот мал брат уапсени во северна Ал Рака за „претходна припадност на СДФ“ (SOHR, Young Man and His Little Brother Arrested in Northern Al-Raqqah for “Belonging Previously to SDF”), 30 јули 2020 година, https://bit.ly/33hivZ7; СОЧП, „Националната армија“ уапси три лица во Рас Ал Аин (Сере Канијe) за „справување со СДФ“ (SOHR, The “National Army” Arrests Three Persons in Ras Al-Ain (Sere Kaniye) for “Dealing with SDF”), 24 јули 2020 година, https://bit.ly/30OCr2t; СОЧП, Рас Ал Аин (Сере Канијe): Фракциите поддржани од Турција уапсија неколку лица за „комуникација со СДФ и олеснување на влез на возила со поставени бомби“ (SOHR, Ras Al-Ain (Sere Kaniye): Turkish-Backed Factions Arrest Several Young People for “Communicating with SDF and Facilitating Entry of Booby-Trapped Vehicles”), 13 мај 2020 година, https://bit.ly/3d1RQ3M; СОЧП, Турските сили и воената полиција поддржана од Турција уапсија племенски водач од племето Ал Нујам во рурален Тал Абјад (SOHR, Turkish Forces and Turkish-Backed Military Police Arrest Tribal Leader of Al-Nu’aym Tribe in Rural Tal Abyad), 22 април 2020 година, https://bit.ly/2UISyMR; и изворите вклучени во Дел III.A.6.a, кои се однесуваат на вооружените групи поврзани со СНА без географско разликување.

противзаконско конфискување или уривање на имотот,[683] или пак, во екои случаи, убивање.[684] За цивилите кои протестираат против вооружените групи поврзани со СНА се известува дека се меѓу лицата кои се изложени на апсење.[685] Според известувањата, групите поврзани со СНА понекогаш ги

[683] „Во северозападниот и североисточниот дел на земјата, недржавните вооружени групи запленија куќи на други раселени цивили и на лица кои беа обвинети за поврзаност со други вооружени групи, кои беа окупирани од страна на нивните семејства. ОХЦХР прими извештаи дека во април [2020 година], поради пандемијата на КОВИД-19, голем број семејства на борци од недржавни вооружени групи беа пренесени од подрачјето Јарабулус во источен рурален Алепо, до подрачја во Тал Абјад во северна рурална Рака и Рас ал Ајн во западна рурална Хасака, сместени во куќи на цивили кои избегале или биле присилно протерани“; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.) и 2504 (2020 г.), 24 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032945.html, став 18. „Оние кои биле обвинети дека работеле со СДФ или ААНЕС се издвоени за други форми на злоупотреба и колективно казнување, покрај киднапирање за откуп. Помеѓу 22 октомври 2019 година и 30 март 2020 година, ТАФ и СНА извршија 127 уривања на домови во подрачјето под нивна контрола, особено таргетирајќи села и домови кои им припаѓаат на луѓе за кои се сомнева дека се поврзани со поранешната администрација во регионот“; ИЦР, Шест месеци подоцна: Политички, безбедносни и хуманитарни резултати од турската инвазија во северна и источна Сирија во 2019 година (Rojava Information Center (RIC), Six Months on: Political, Security and Humanitarian Outcomes of Turkey’s 2019 Invasion of North and East Syria), 22 мај 2020 година, https://bit.ly/32gZ2az, стр. 27. „Цивилните куќи во Ум ал Асафир, Фајсалија, Даудије, Аршет Рас Ел Ајн и Мала Сулејман [гувернoратот Хасакехх] беа ограбени од страна на вооружени опозициски групи, поддржани од Турција. Вооружените групи запалија куќи во сопственост на лица поврзани со Автономната администрација“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 13-19 април 2020 година, 19 април 2020 година, https://bit.ly/3dMT4Rr, стр. 4. Види, исто така, СОЧП, „Дивизијата ал Хамзат“ поддржана од Анкара заплени земјоделско земјиште во сопственост на цивили (SOHR, Ankara-Backed “al-Hamzat Division” Deizes Agricultural Land Owned by Civilians), 9 ноември 2020 година, https://bit.ly/38vd37l; СОЧП, За 2000 долари: „Дивизијата Ал Хамза“ ослободи поранешен припадник на СДФ откако беше измачуван во нивните затвори во подрачјата на „Мировна пролет“ (SOHR, For $2000: “Al-Hamza Division” Releases Former SDF Member after Torturing Him in Its Prisons in “Peace Spring” Areas), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/3c2bcGQ; СОЧП, За „справување“ со СДФ: Поранешен службеник за безбедност на ИСИС учествува во апсење и тортура на цивили во Тел Абјад (SOHR, For “Dealing” with SDF: Former ISIS Security Official Participates in Arrest and Torture of Civilian in Tel Abyad), 12 септември 2020 година, https://bit.ly/33sjpjL; СОЧП, Судири меѓу фракциите, раселување на семејства, ограбување куќи и притиснување на луѓето во Рас Ал Аин (SOHR, Factional Clashes, Displacement of Families, Looting Houses and Clamping Down on People in Ras Al Ain), 10 септември 2020 година, https://bit.ly/3is5qke; СОЧП, „Султан Мурад“ краде домови на цивилите во подрачја на „Мировна пролет“ (SOHR, “Sultan Murad” Steals Civilians’ Homes in “Peace Spring” Areas), 23 јули 2020 година, https://bit.ly/32U8Vv5; СОЧП, По кражба на содржината на куќи: Фракции поддржани од Турција запалија цивилни домови во покраината на Рас ал Аин (SOHR, After Stealing the Contents of Houses: Turkish-Backed Factions Set Civilian Homes on Fire in Ras al-Ain Countryside), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/2VVsRtd; „Курдистан 24“, Силите поддржани од Турција продолжуваат да ги таргетираат водачите на арапските племиња кои соработуваат со СДФ (Kurdistan 24, Turkish-Backed Forces Continue Targeting Arab Tribal Leaders Who Cooperate with the SDF), 23 јуни 2020 година, https://bit.ly/38V8ceb; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција ограбуваат и палат имоти кои припаѓаат на поврзаници на автономната администрација во рурален Рас Ал Аин (SOHR, Turkish-Backed Factions Loot and Burn Down Properties Belonging to Autonomous Administration’s Affiliates in Rural Ras Al-Ain), 18 април 2020 година, https://bit.ly/3hhfdtf; и Дел II.Д.4.б.

[684] СОЧП, Фракциите поддржани од Турција убија лица за „комуницирање со СДФ“ во Тал Абјад, северно од Рака (SOHR, Ankara-Backed Factions Kill a Person for “Communicating with SDF” in Tal Abyad, North of Raqqa), 13 април 2020 година, https://bit.ly/2MUaMqj.

[685] Пријавени се протести против кршење на човековите права од вооружени групи поврзани со СНА, кои понекогаш беа насилно потиснати, вклучително и со оган против демонстрантите и нивно апсење. СНА „исто така продолжи со извршување на произволни притвори и киднапирања во ноември [2020 година], таргетирајќи цивили кои учествуваа во протестите кои ги критикуваа политиките во подрачјата под нивна контрола и во знак на протест против лошите услови за живот“; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во ноември 2020 година (SNHR, The Most Notable Human Rights Violations in Syria in November 2020), 4 декември 2020 година, https://bit.ly/3mZNCzv, стр. 5. Види, исто така, СОЧП, „Мировна пролет“ една година подоцна: Нова мапа на влијание... растечка хуманитарна катастрофа и континуирани турски прекршувања (SOHR,“ Peace Spring” a Year on: A New Map of influence…Growing Humanitarian Disaster and Continuous Turkish Violations), 9 октомври 2020 година, https://bit.ly/2GrnVrm; СОЧП, По апсењето на 20-тина демонстранти во Рас ал Аин: „Дивизијата Султан Мурад“ ги обвини за извршување на терористички акти и ги смета за одговорни за бомбашките напади во регионот (SOHR, After Arresting Some 20 Protesters in Ras al-Ain: “Sultan Murad Division” Accuse Them of Carrying Out Terrorist Acts, and Hold Them Responsible for Bombings in the Region), 3 октомври 2020 година, https://bit.ly/3nmTiUy; СОЧП, Ал Хасаке: Фракциите поддржани од Турција навлегоа и ограбија во асириско село во близина на линијата за поделба со подрачјата на „Мировна пролет“ (SOHR, Al-Hasakeh: TurkishBacked Factions Storm and Loot Assyrian Village near the Dividing Line with “Peace Spring” Areas), 19 јуни 2020 година, https://bit.ly/2V6v5Wh; СОЧП, Рурален ал Аин: Цивилите протестираат против фракциите поддржани од Турција додека продолжуваат прекршувањата (SOHR, Rural Ras al-Ain: Civilians Demonstrate Against Turkish-Backed Factions, As Violations Continue), 15 јуни 2020

напаѓаат поединците врз основа на нивните семејни врски.[686]

За лицата кои се раселиле како резултат на Операцијата „Мировна пролет“ се известува дека им е страв да се вратат во подрачјето на нивно потекло,[687] додека пак дел од тие што се вратиле биле изложени на изнудување, физичка злоупотреба, грабнување и убивање,[688] или пак, откако се вратиле, ги нашле своите домови конфискувани од страна на борците поврзани со СНА и нивните семејства.[689]

година, https://bit.ly/2C5usW8; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 25-31 мај 2020 година, 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/3cIDogM, стр. 3.

[686] СОЧП, „Дивизијата Султан Мурад“ прогонува роднини на младите луѓе кои побегнаа од Рас Ал Аин во Турција и подрачја држени од СДФ поради страв од произволно апсење (SOHR, “Sultan Murad Division” Prosecutes Relatives of Young People Fled from Ras Al-Ain to Turkey and SDF-Held Areas for Fear of Arbitrary Arrests), 14 декември 2020 година, https://bit.ly/37iHJaV. Види, исто така, фуснота 680.

[687] „Сведоштвата на цивилите на Комисијата беа доследни, пренесувајќи ги нивните стравови за останување и неможноста да се вратат во своите домови, кои беа ограбени или окупирани од бригадите или нивните семејства веднаш по непријателствата. Во два случаи, според сеќавањата на цивилите, командантите и борците на Сириската национална армија им наредиле да не се вратат.“ И понатаму: „Комисијата доби дополнителни информации дека семејствата од Тал Абјад одлучија да не се вратат во своите домови, плашејќи се од силување и сексуално насилство извршено од страна на припадниците на Сириската национална армија. Најмалку 30 жени, наводно, биле силувани само во февруари [2020 година]“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 49, 51. „ДОС [Стејт департментот на САД] рече дека е „загрижен“ што акциите на некои групи на ТСО под чадорот на Сириската национална армија спречија враќање на многу раселени курдски жители во североистична Сирија. ДОС рече дека е особено „вознемирен“ од извештаите за заплена на имот, грабежи и заплашување што доведоа до средина на страв“; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 јануари 2020 година – 31 март 2020 година, 13 мај 2020 година, https://bit.ly/2Y62Skk, стр. 67. Види, исто така, IDMC, Global Report on Internal Displacement 2020, 28 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2028844.html, стр. 36; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 57. Набљудувачите забележуваат дека групите поврзани со СНА имаат за цел да ја сменат етничката и верската структура на подрачјите под нивна де факто контрола; види Дел III.A.8.г.

[688] ОХЦХР изјави загриженост за „луѓето кои биле неодамна раселени за време на воената офанзива, кои потоа беа подложени на произволен притвор, покрај присилните исчезнувања, откако се вратиле во своите домови. Ова се случува и во подрачја контролирани од турските сили и вооружените групи поврзани со Турција и во подрачја контролирани од Курдските вооружени групи“; „Ју-ен Женева“, Редовен брифинг со новинарите од страна на Службата за информации (UN Geneva, Regular Press Briefing by the Information Service), 8 ноември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2019944.html. Види, исто така, СОЧП, Тал Абјад: Турските сили убиле две жени кои се враќале во своето село во покраината (SOHR, Tal Abyad: Turkish Forces Kill Two Women Returning to Their Village in Countryside), 18 август 2020 година, https://bit.ly/3gcixnI; СОЧП, „Ал Султан Мурад“ ги уценува цивилите кои се враќаат во своите домови, а луѓето од Рас ал Аин стравуваат од прекршувањата на фракциите (SOHR, “Al-Sultan Murad” Blackmails Civilians Returning to Their Homes, and the People of Ras al-Ain Fear Factions’ Violations), 4 август 2020 година, https://bit.ly/3frWn0F; СОЧП, Цивил со посебни потреби почина во затвор на „Дивизијата Ал Хамзат“ во Рас Ал Аин (Сере Канијe) (SOHR, Civilian with Special Needs Dies in “Al-Hamzat Division” Prison in Ras Al-Ain (Sere Kaniye), 17 јули 2020 година, https://bit.ly/3jdfChz; СОЧП, Рурален Тал Абјад: Фракциите поддржани од Турција таргетираат цивили, проверувајќи ги нивните домови во близина на фронтовите (SOHR, Rural Tal Abyad: Turkish-Backed Factions Target Civilians, while Checking Their Homes near Frontlines), 24 мај 2020 година, https://bit.ly/2RjmMnJ; „Курдистан 24“, Милиција поддржана од Турција притвори и измачи цивил со попреченост во северна Сирија (Kurdistan 24, Turkish-Backed Militia Detains, Tortures Disabled Civilian in North Syria), 4 јануари 2020 година, https://bit.ly/2UQycBF.

[689] „Цивилите кои се вратија да го проверат својот имот различно известуваат дека нивниот дом бил целосно ограбен; дека се вратиле и нашле арапски семејства кои живеат на нивниот имот; или дека нивните домови биле претворени во воени бази. Во некои случаи, фракциите на СНА задолжени за населбите им понудија на жителите да им го продадат назад нивниот сопствен имот“; ИЦР, Шест месеци подоцна: Политички, безбедносни и хуманитарни резултати од турската инвазија во северна и источна Сирија во 2019 година (Rojava Information Center (RIC), Six Months on: Political, Security and Humanitarian Outcomes of Turkey’s 2019 Invasion of North and East Syria), 22 мај 2020 година, https://bit.ly/32gZ2az, стр. 25. „ТСО, наводно, продолжија да им забрануваат на повратниците да се вратат на своите имоти во северозападна Сирија и ги известија дека нивната вистинска или претпоставена поддршка за ЈПГ ги спречува да живеат во тоа подрачје. Конфискуваните домови беа обележани со графити и потоа се користеа од страна на вооружени групи за воени цели или како домување за борците и нивните семејства“; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, СОЧП, Демографска промена во североисточна Сирија: Десетици семејства на борците поддржани од Турција пристигнаа во Тал Абјад (SOHR, Demographic Change in NE Syria: Dozens of Families of TurkishBacked Fighters Arrive in Tal Abyad), 21 април 2020 година, https://bit.ly/2ZCDkeP; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија,

УНХЦР смета дека лицата што им се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека им се спротивставуваат на вооружените групи поврзани со СНА во подрачја под нивна *de facto* контрола **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, нивната етничка припадност и/или нивната верска припадност, зависно од личните околности во случајот.

Понатаму, УНХЦР смета дека членовите на семејството на лицата од овие профили **може да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното претпоставено политичко уверување, нивната етничка припадност и/или нивната верска припадност, зависно од личните околности во случајот.

7) *Лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на ИСИЛ во подрачјата со непрекинато присуство или влијание на ИСИЛ*

Во подрачјата со непрекинато присуство или влијание на ИСИЛ, групата се впушта во напади со ИЕУ, заседи, грабнувања и атентати главно насочени кон предводниците и припадниците на владините сили[690] и СДС, соодветно.[691] ИСИЛ исто така ги издвојува цивилите кои ја поддржуваат или за кои се претпоставува дека ја поддржуваат владата,[692] или СДС/АУСИС, соодветно, заради нивно грабнување и убивање, вклучително и племенските водачи,[693] локалните градоначалници, членовите на локалните совети, општинските вработени, како и соработниците.[694] Понатаму, за ИСИЛ се известува дека им се

28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 57; НСБ, Очајни мерки: Сирийци бегаат од воената операција на Турција (NRC, Desperate Measures: Syrians Fleeing Turkey's Military Operation), 17 декември 2019 година, https://bit.ly/2MMPStp, стр. 16.

[690] Види Дел II.Б.1.б.

[691] Види Дел II.Б.2.

[692] Види Дел III.А.3.

[693] „Најверојатно, милитантите на ИСИС убиле шеик од кланот Ракиват на племето Бакир – Али Вахаб ал Ваис – во Тавамија и тешко раниле непознат старешина од племето Машадех во ал Саба, провинцијата Деир е Зор. Членовите на двете племиња силно ги поддржуваат СДФ"; ИПВ, Извештај за ситуацијата во Сирија: (ISW, Syria Situation Report): 14 – 27 октомври 2020 година, 30 октомври 2020 година, https://bit.ly/34Oemw9. Според СОХР, „групите на ИСИС усвоија нова стратегија за напад врз племенски достоинственици и старешини, при што вооружени напаѓачи пукале во возило што превезувало достоинственици од племето „Екајдат" во предградието на селото Хаваиј во источната покраина на Деир Езор (...)"; СОЧП, 73 месеци од Декларацијата на државата на Калифат: ИСИС усвои нова стратегија, погубувајќи племенски старешини... Смртта на руски командант поттикна воена кампања... Откривање на масовен гроб откри нови погубувања на терен (SOHR, 73 Months since the Declaration of Caliphate State: ISIS Adopts New Strategy, Assassinating Tribal Elders… Death of Russian Commander Spurs Military Campaign… Mass Grave Discovery Uncovers New Field Executions), 29 август 2020 година, https://bit.ly/2QBtlS9. „ДИА [Агенцијата за воено разузнавање] дополнително објави дека од воениот упад на Турција во северна Сирија, ИСИС се фокусирала на таргетирање локални племенски водачи за убиства и заплашување на локалното население со цел да влијае врз и да ги регрутира меѓу арапското население во провинцијата оние кои се незадоволни од мерките на СДФ против ИСИС"; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение", квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 29. Види, исто така, СОЧП, Неидентификувани вооружени лица убија еден од достоинствениците на кланот Ал Мушараф (SOHR, Unidentified Gunmen Assassinate One of Dignitaries of Al-Musharraf Clan), 29 октомври 2020 година, https://bit.ly/3oNZfun.

[694] Според сирискиот новинар Заин ал Абидин, „групите на ИД ги таргетираат припадниците на СДФ, особено во подрачјето помеѓу јужна Рака и југоисточната покраина на Хасака, достигнувајќи го ал Багуз. Прво, тие ги таргетираат СДФ и нивните оперативци, како и вработените во агенциите на СДФ или лицата осомничени за соработка со СДФ, покрај племенските водачи"; „Ал монитор", Исламската држава се прегрупираше во сирискиот курдски регион (Al-Monitor, Islamic State Regroups in Syrian Kurdish Region), 10 ноември 2020 година, https://bit.ly/2JZKmpr. Според ЦЈТФ-ОИР, „ИСИС, исто така, редовно тврдеше на социјалните медиуми дека убила „шпиони" за кои верувала дека известувале за нивните активности, вклучително и цивили, прорежимски сили и персонал на СДФ"; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение", квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 27. "(…) Во сириската провинција Деир ал Зор, милитантите на Исламската држава се чини дека се фокусираат на убивање цивили кои работат со локалниот цивилен совет, со цел да го избркаат арапското население од автономната администрација на северот и истокот од Сирија (ААНЕС), поврзана со СДФ." Според Робин Флеминг, истражувач со седиште во РИЦ, „беше забележано како ИСИС дистрибуира флаери со закани за лицата поврзани на кој било степен со СДФ или ААНЕС"; „Курдистан 24", СДФ предводен од Курдите започна операција од голема мера против ИСИС во Сирија (Kurdistan 24, Kurdish-

заканува, ги напаѓа и убива бизнисмените, стручните работници, сопсвениците на продавниците и нафтните работници коишто ќе одбијат да дадат финансиска поддршка („закат“) за оваа група.[695]

Исто така, за ИСИЛ се известува дека ги опожарува земјоделските површини, вклучително и заради

Led SDF Launches Large-Scale Operation Against ISIS in Syria), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/3cPEAPK (со примери). „Организацијата [ИСИС] изврши атентат врз службеник на локалниот совет во источната покраина на Деир Ез Зор, како и обид за атентат врз други службеници, вклучително и градоначалникот на градот ал Сусах, под-подрачјето Хаџин во Деир Ез Зор, фокусот на ИСИС кон таргетирање на силите на СДФ и нивните соработници“; [Картата] за студии Јусур, Мапата на операциите и активностите на ИСИС во Сирија во текот на април 2020 година (Jusoor for Studies, The Map of ISIS Operations and Activities in Syria During April 2020), 7 мај 2020 година, https://bit.ly/3f3eZ7o. Види, на пример, СОЧП, По испраќање на видео од неговото погубување до неговата сопруга: ИСИС го уценува семејството на жртвата во Ал Хасака, барајќи 100,000 долари за неговото тело (SOHR, After Sending Video of His Execution to His Wife: ISIS Blackmails the Family's Victim in al-Hasakah, Asking for $100,000 for His Body), 16 февруари 2021 година, https://bit.ly/3k9gKU5; СОЧП, ИСИС погуби две женски службеници во автономната администрација во јужен АЛ Хасака (SOHR, ISIS Executes Two Female Officials in the Autonomous Administration in Southern Al-Hasakah), 23 јануари 2021 година, http://bit.ly/37CJIqp; СОЧП, Вооружени лица убија цивил во покраината на Деир ез Зор (SOHR, Gunmen Assassinate Civilian in Deir ez-Zor Countryside), 28 декември 2020 година, http://bit.ly/3897lrt; СОЧП, Поглаварот на селото убиен во покраината на северен Деир ез Зор (SOHR, Head of Village Assassinated in Northern Deir ez-Zor Countryside), 27 декември 2020 година, http://bit.ly/3nbxQR4; СОЧП, Напад со ИЕУ: Атентат врз шефот на локалниот совет во покраината на западен Деир ез Зор (SOHR, IED Attack: Assassination on Head of Local Council in Western Deir ez-Zor Countryside), 22 декември 2020 година, http://bit.ly/37G4Oop; СОЧП, Непознати вооружени лица убија „главар на село“ во источен Деир Езор (SOHR, Unknown Gunmen Shoot Dead "Village Headman" in Eastern Deir Ezzor), 19 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Vc4DtS; СОЧП, Две неидентификувани вооружени лица таргетираа цивил во покраината на Деир ез Зор (SOHR, Two Unidentified Gunmen Target Civilian in Deir ez-Zor Countryside), 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/3jJYv6W; СОЧП, Атентат врз вработен во општината и гранатирање на куќата на градоначалникот на Дибан (SOHR, Assassination on Municipal Employee, and Throwing Grenade at the House of Diban Mayor), 11 септември 2020 година, https://bit.ly/3hrkxJm; СОЧП, Двајца браќа беа пронајдени мртви неколку дена откако беа киднапирани од групите на ИСИС (SOHR, Two Brothers Found Dead a Few Days after Being Kidnapped by ISIS Cells), 16 јуни 2020 година, https://bit.ly/3fuZYvd; СОЧП, Ново погубување од страна на ИСИС: Групите навлегоа во зграда на „Општина на народот“ во Ал Тајана и го погубија главарот на општината (SOHR, ISIS New Execution: Cells Storm "Municipality of The People" Building in Al-Tayyanah, and Execute Municipality's Head), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/2BeYvdr.

[695] „Милитантите на ИСИС рутински им се закануваат на сопственици на продавници, раководители на фабрики, директори и главни снабдувачи на невладини организации, лекари, сопственици на земјиште и други, за кои се смета дека се во можност да платат „закат“ (наводно, подароци за доброволни цели)“; ИЦГ, СДФ бара пат кон издржлива стабилнот во североисточна Сирија (ICG, The SDF Seeks a Path Toward Durable Stability in North East Syria), 25 ноември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2041372.html. „(...) пријавено е дека постои зголемено ниво на доверба меѓу ИСИЛ во Дејр ал Завр и Хасака, каде што локалните бизниси и богатите поединци се отворено изнудени и таргетирани за одмазда доколку не соработуваат“; СБОН, Писмо од 20 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024173.html, став 72. Види, на пример, СОЧП, Припадниците на ИСИС ги известуваат работниците во примитивните рафинерии за нафта да платат Закат во УСД (SOHR, ISIS Members Inform Workers of Primitive Oil Refineries to Pay Zakat in US Dollars), 14 декември 2020 година, http://bit.ly/3gRvCVM; СОЧП, Групите бараат цивили да платат Закат во источната покраина на Деир ез Зор (SOHR, Cells Demand Civilians Pay Zakat in Eastern Countryside of Deir ez-Zor), 8 декември 2020 година, https://bit.ly/3a3ryjw; СОЧП, Групите убија припадник на внатрешните безбедносни групи, а други му се заканија на лекар да плати Закат (SOHR, Cells Kill Member of Internal Security Forces, and Others Threaten Doctor to Pay Zakat), 5 декември 2020 година, https://bit.ly/2IlcAKw; СОЧП, Групите киднапираа трговец во покраината на Хасаке бидејќи одбил да плати Закат (SOHR, Cells Kidnap Merchant in Hasakeh Countryside, as He Refuses to Pay Zakat), 4 декември 2020 година, https://bit.ly/33OF86v; СОЧП, Вооружени лица се преправаат дека се припадници на ИСИС и отворија оган врз куќа на цивил во источен Деир Езор, барајќи „Закат“ (SOHR, Gunmen Pretend to be ISIS Members and Open Fire on Civilian House in Eastern Dier Ezzor, Asking for "Zakat"), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/2VHdNyC; СОЧП, Нов подем на ИСИС: Групите таргетираат дом на цивил во покраината на источен Деир ез Зор (SOHR, ISIS Resurgence: Cells Target Civilian Home in Eastern Deir ez-Zor Countryside), 17 ноември 2020 година, https://bit.ly/3pFGn1q; СОЧП, Непознати вооружени лица експлодираа ИЕУ во близина на куќа на лице во источен Деир Езор бидејќи „одбил да плати Закат“ (SOHR, Unknown Gunmen Blow Up IED near the House of a Person in Eastern Deir Ezzor for "Refusing to Pay Zakat"), 14 ноември 2020 година, https://bit.ly/3nsMKDi; СОЧП, Манбиџ: Пет лица убиени и повредени во експлозија на автомобил бомба на лекар кој одбил да плати „Закат“ на групите на ИСИС (SOHR, Manbij: Five People Killed and Injured in Explosion of Car Belonging to Doctor who Refused to Pay "Zakat" to ISIS Cells), 20 октомври 2020 година, https://bit.ly/34fkrl6; СОЧП, Припадници на ИСИС детонираа граната барајќи Закат, непознати напаѓачи го нападнаа седиштето на локалниот совет, а силите за внатрешна безбедност уапсија физиотерапевт (SOHR, ISIS Members Detonate Grenade Asking for Zakat, Unknown Assailants Attack Headquarters of Local Council, and Internal Security Forces Arrest Physical Therapist), 3 септември 2020 година, https://bit.ly/2Zn4PsX; СОЧП, Непознати вооружени лица нападнаа куќа на цивил во Ал Шухајл за „одбивање да плати Закат“ (SOHR, Unknown Gunmen Attack Civilian's House in AlShuhayl for "Refusing to Pay Zakat"), 19 август 2020 година, https://bit.ly/323FowV.

одмазда или изнудување.[696]

УХНЦР смета дека лицата што ѝ се спротивставуваат или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на ИСИЛ во подрачјата со непрекинато присуство или влијание на ИСИЛ **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или други меродавни основи, зависно од личните околности во случајот.

8) *Припадниците на верските и етничките малцински групи и лицата кои им противречат на строгите исламски правила*

Сирија е дом на најразлични етнички групи, вклучително и и Арапи, Курди, Туркмени, Ерменци, Асирци, Черкези и Доми.[697] Погелемиот дел од населението се придржува до сунитскиот ислам.[698] Покрај нив, постојат и заедници од најразлична христијанска деноминација,[699] шиити дванаесетници, алавити,

---

[696] Наводно, ИСИС преземала одговорност за палење на земјоделски земјишта како одмазда за владините сили и воените кампањи на СДФ против сунитите во подрачјата што претходно беа под контрола на ИСИС и ги повика своите следбеници да ги саботираат културите на „отпадниците“ во Ирак и Сирија. Изворите варијабилно обвинија други актери за пожарите, вклучително и сириската влада, СДФ и групи поврзани со СНА, а некои пожари, исто така, може да се предизвикани од жешките временски услови; ВОА, ИД се заканува со „жешко лето“ со палење на Ирак, земјоделски земјишта во Сирија (VOA, IS Threatens 'Hot Summer' by Scorching Iraq, Syria Farmlands), 24 мај 2019 година, https://bit.ly/2AuAOO3. Според Питер Шварцштајн од Центарот за клима и безбедност, „Многу од пожарите се речиси сигурно дело на Исламската држава, или ИСИС, во согласност со стратегијата на изгорена земја што групата ја усвои откако почна да губи територија.“ И според Николас Херас од Центарот за нова американска безбедност, „Во овој момент, најлогичниот аспект на согорувањето на полињата со пченица е дека ИСИС го користи тоа како тактика за да ги казни своите непријатели“; „Вашингтон пост“, Мистериозни пожари на посеви запалија илјадници хектари во Сирија и Ирак – ИСИС презема одговорност (Washington Post, Mystery Crop Fires Scorch Thousands of Acres in Syria and Iraq – and ISIS Claims Responsibility), 7 јуни 2019 година, https://wapo.st/3dszYQm. Види, исто така, „Д телеграф“, Пожари на посеви ги уништуваат фармерите во Сирија уништени од војната – но кој ги започнува и зошто? (The Telegraph, Crop Fires Are Destroying Syria’s War-Ravaged Farmers – but Who Is Starting Them and Why?), 9 јули 2019 година, https://bit.ly/3eMpn3f; „Ен-пи-ар“, Како пожарите на посеви станаа најновото оружје во војната во Сирија (NPR, How Crop Fires Have Become the Latest Weapon of War in Syria), 26 јуни 2019 година, https://n.pr/2XZiiWm.

[697] КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html; Томас Пиерет, „Сириската Арапска Република“, во „Шом Јом“ (уредник), Влада и политика на Блискиот Исток и Северна Африка: развој, демократија и диктатура (Thomas Pierret, “Syrian Arab Republic”, in Sean Yom (ed.), Government and Politics of the Middle East and North Africa: Development, Democracy, and Dictatorship), 9-то издание 2019 година, https://bit.ly/2SC7omR, стр. 9; Меѓународна група за малцински права (МГМП), Сирија: Малцинства и домородни народи (Minority Rights Group International (MRGI), Syria: Minorities and Indigenous Peoples), последен пат ажурирано во мај 2018 година, https://bit.ly/2S0bTYa. Види, исто така, „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc.

[698] Сунитското население вклучува етинчки Арапи, Курди, Черкези, Чечени, Туркмени и Доми. Последните се посебна етничка група која потекнува од Индија, но со векови живее во Сирија како резултат на неколку миграциски бранови. Наводно, Домите се соочуваат со социјална, културна и економска дискриминација и маргинализација, а многумина живеат и во екстремна сиромаштија; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html; МГМП, Сирија: Малцинства и домородни народи (MRGI, Syria: Minorities and Indigenous Peoples), последен пат ажурирано во мај 2018 година, https://bit.ly/2S0bTYa. За Домите, види Викторија Вилијамс, Домородни народи: Енциклопедија на култура, историја и закани за опстанок (Victoria Williams, Indigenous Peoples: An Encyclopedia of Culture, History, and Threats to Survival), 24 февруари 2020 година, стр. 310-313; Истражувачка работилница Киркајак Култур-Дом, Сириски Доми баратели на азил во вкрстен оган (Kırkayak Kültür-Dom Research Workshop, Syrian Dom Asylum Seekers in the Crossfire”), 20 септември 2017 година, https://bit.ly/3iF5LiZ.

[699] Христијаните во Сирија се придржуваат на различни вероисповеди, вклучувајќи ги Грчката антиохиска православна црква, грчко-католичка, сириска православна, сириска католичка, Асириската црква на исток, античката црква на исток, Калдејската католичка црква и различни ерменски цркви. Покрај тоа, постои мала заедница на маронитски христијани главно во регионот Алепо, како и мал број на римокатолици и протестанти. Најголемата христијанска вероисповед во Сирија е Грчката антиохиска православна црква, потоа Грчката мелкитска католичка црква и Сириската православна црква. Христијаните се претежно етнички Арапи, но значителен број од нив исто така припаѓаат на асириската или ерменската етничка припадност. Христијаните се расфрлени низ сите гувернорати, при што значителен број живеат во поголемите градови како што се Алепо,

друзи, исмаилисти и Језиди.[700]

Од 2011 година се известува за зголемување на секташките и етничките тензии бидејќи припадниците на различните верски и етнички групи се поврзуваат со или за нив се претпоставува дека се поврзани со одредени страни во судирот. Вооружената опозиција во голема мера ја сочинуваас Арапи сунити,[701]

Дамаск, Хомс, Латакија, Хама, Камишли, Хасакех и Тартус. Грчките православни христијани и грчките католици се концентрирани во и околу Дамаск (на пример, во планините Каламун), Латакија и соседниот крајбрежен регион и руралните подрачја на Хомс (на пример, Вади Ал Насара, Долината на христијаните) и гувернoратите на Хама. Христијаните од сириската и асириската деноминација првенствено се наоѓаат во гуверноратот Хасакех, покрај Хомс, Алепо и Дамаск. Христијанското население, наводно, постојано опаѓа од почетокот на 20-тиот век. Од 2011 година, заминувањето на христијаните од Сирија се забрза: „Пред војната, околу 10% од населението во Сирија беше христијанско, при што грчките православни христијани беа најголемата религиозна група. Поради конфликтот и распространетото бегство на сириските христијани, тешко е да се процени нивниот број денес, но некои бројки ги ставаат под половина од нивоата пред војната“; „Ал монитор“, Атина ѝ се обрати на Сирија преку Грчката православна заедница (Al-Monitor, Athens Reaches Out to Syria via Greek Orthodox Community), 20 октомври 2020 година, https://bit.ly/2HvLz67. „Во Алепо, некои медиуми објавија дека христијанското население во Алепо се намалило од 250,000 на 30,000 лица до крајот на 2016 година. Затоа, точната големина и локација на многу сириски христијани е тешко да се провери во сегашниот контекст“; МГМП, Сирија: Христијани, Ерменци и Асиријци (MRGI, Syria: Christians, Armenians and Assyrians), последен пат ажурирано во март 2018 година, www.refworld.org/docid/49749ca133.html. Види, исто така, КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html; Томас Пиерет, „Сириската Арапска Република“, во „Шом Јом“ (уредник), Влада и политика на Блискиот Исток и Северна Африка: развој, демократија и диктатура (Thomas Pierret, “Syrian Arab Republic”, in Sean Yom (ed.), Government and Politics of the Middle East and North Africa: Development, Democracy, and Dictatorship), 9-то издание 2019 година, https://bit.ly/2SC7omR, стр. 9.

[700] Со оглед на недостатокот на пописни податоци поврзани со етничкиот и верскиот состав на населението, постојат само проценки во однос на сириската демографија. Пред конфликтите, сунитите сочинуваа приближно три четвртини од населението. Сите големи градови во Сирија и сите гувернорати, со исклучок на градот и гуверноратот Сувеида, имаа мнозинско сунитско население. Во покраините, сунитите го формираа мнозинството во сите подрачја, освен во покраините на Латакија и Тартус (претежно алавити), како и во подрачјето Вади Ал Насара (Хомс), каде што мнозинството беа христијани. Други муслимански групи, вклучително и алавити, Исмаили и Дванаесетте шии, сочинуваа приближно 13% од населението пред конфликтот. Различни христијански религиозни групи, вклучително и грчки православни, сириски православни, маронити, сириски католици, римокатолици и грчки католици, сочинуваа околу 10%. Друзите сочинуваат три проценти од населението, а малото језидско население се состои од приближно 80,000 лица. Исто така, околу 100 до 200 Евреи живеат во Сирија, главно во Алепо, Дамаск и Камишли. Раселувањето од големи размери од 2011 година ги прави ажурираните проценки на населението многу несигурни; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html; MRGI, Syria, updated мај 2018 година, https://bit.ly/2S0bTYa; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република, 23 ноември 2011 година, A/HRC/S-17/2/Add.1, www.refworld.org/docid/4edde9d02.html, став 15.

[701] Од почетокот на конфликтот, владата тврди дека вооружената опозиција се состои од „екстремисти“ и „терористи“. Таа ја прошири оваа претпоставка на цивилното население кое ја поддрува, или се претпоставува дека ја поддржува, политичката и/или вооружената опозиција. „Според изворите на медиумите и невладините организации, владата ја продолжи широко распространетата и систематската употреба на незаконски убиства, вклучително и преку повторна употреба на хемиско оружје, постојани напади врз цивили и цивилна инфраструктура, присилно исчезнување, тортура и произволен притвор за да ги казни согледаните противници, вклучително и цивили, од кои мнозинството беа сунитски муслимани. Бидејќи бунтот продолжи да се идентификува со сунитското население, владата, наводно, таргетира главно градови и населби под контрола на сунитската опозиција за опсада, минофрлачки гранати, напади со хемиско оружје и воздушно бомбардирање (...).“ Меѓутоа, „Според многу набљудувачи, вклучително и академски експерти, политиката на владата, насочена кон елиминирање на опозициските сили што ја загрозуваат нејзината моќ, беше секташка во нејзиното влијание, иако не беше мотивирана првенствено од секташка идеологија“ (додаден акцент); КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „За да се обезбеди приврзаност на базата на Асад, заедницата алави, режимот користеше неколку тактики. Прво, во говорите на почетокот на востанието, тие ги прикажаа демонстрантите како сунитски екстремисти и вооружени теористи (...)“; „Д Њујорк ревју оф букс“, Помеѓу режимот и бунтовниците: Истражување на сектата на алавити во Сирија (New York Review of Books, Between Regime and Rebels: A Survey of Syria’s Alawi Sect), 22 јули 2019 година, https://bit.ly/353gSze. „Многумина од верските малцинства (особено алавитите и христијаните) се спротивставија на востанието од страв од преземање од страна на сунитското мнозинство (...). Режимот ги искористи овие секташки и класни стравови со тоа што ги прикажа демонстрантите како салафистички екстремисти и селски непосакувани лица со лоша репутација“; Томас Пиерет, „Сириската Арапска Република“, во „Шом Јом“ (уредник), Влада и политика на Блискиот Исток и Северна Африка: развој, демократија и диктатура (Thomas Pierret, “Syrian Arab Republic”, in Sean Yom (ed.), Government and Politics

вклучително и исламистички и екстремистички групи.[702] За разлика од нив, припадниците на верските малцински групи во голема мера се поврзуваат со или за нив се претпоставува дека се поврзани со владата и нејзините странски сојузници,[703] макар што нивната положба во судирот никогаш не била

---

of the Middle East and North Africa: Development, Democracy, and Dictatorship), 9-то издание 2019 година, https://bit.ly/2SC7omR, стр. 5. Вооружената опозиција, исто така, вклучува број сунитски туркменски вооружени групи, особено во северозападна Сирија (гуверноратите Латакија и Алепо): „Во текот на граѓанската војна, Туркменците започнаа да формираат свои претежно туркменски бригади за да ги бранат подрачјата што традиционално се сметаат за туркменски и да се борат против сириската влада. Во 2013 година, бригадата Султан Мурад беше една од првите оформени туркменски бригади. Групата подоцна стана една од главните сојузнички групи на Турција во операциите „Еуфратски штит“ и „Маслиново гранче“; „Белингкет“, Сириските туркменски групи во Латакија: Преглед (Bellingcat, Syrian Turkmen Groups in Latakia: An Overview), 7 февруари 2019 година, https://bit.ly/3j0HMMf. Види, исто така, „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 15-16; „Ал монитор“, Сириските туркменски групи се враќаат од Турција за да ја поддржат опозицијата (Al-Monitor, Syrian Turkmen Groups Return from Turkey to Support Opposition), 6 август 2019 година, https://bit.ly/3cpMT6b.

[702] „Повеќето опозициски групи и терористички групи во изјавите и публикациите се идентификуваа себеси експлицитно како сунитски Арапи или сунитски исламисти. Според набљудувачите, овие групи се базираа на поддршка, составена речиси исклучиво од сунити, давајќи му секташки елемент на таргетирањето на владата на опозицијата“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „(...) Додека сунитите продолжуваа да го трпат најголемиот дел од насилството и се појавија верски екстремистички бунтовнички групи и се здобија со зголемена моќ, конфликтот покажува сè поголема секташка динамика“; Фондација „Бертелсман“, ИТФБ Државен извештај за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 8-9. „Опозицијата, од своја страна, постепено се милитизираше и радикализираше, потврдувајќи ги најлошите стравови на алавитите и го претвори првичниот лажен наратив за режимот [за „терористичко“ востание] во реалност“; „Д Њујорк ревју оф букс“, Помеѓу режимот и бунтовниците: Истражување на сектата на алавити во Сирија (New York Review of Books, Between Regime and Rebels: A Survey of Syria's Alawi Sect), 22 јули 2019 година, https://bit.ly/353gSze.

[703] „Режимот е (...) очигледно секуларен и, како таков, уживаше поддршка од малцинските заедници, вклучувајќи ги христијаните и разни други шиитски секти (вклучително и Друзи и Исмаили), кои се плашат од зголемени исламистички ставови меѓу арапските сунити во земјата, кои вклучуват можеби 65% од населението“; „Фанак“, Сирија: Владеење и политика (Fanack, Syria: Governance & Politics), последен пат ажурирано на 23 февруари 2021 година, https://bit.ly/361Jgly. „Руската интервенција за спасување на владата на претседателот Башар ал Асад беше делумно спроведена како потег за одбрана на православните христијани во Сирија, а оние што останаа генерално стојат покрај режимот како гарант за правата и стабилноста на малцинствата“; „Ал монитор“, Атина ѝ се обрати на Сирија преку Грчката православна заедница (Al-Monitor, Athens Reaches Out to Syria via Greek Orthodox Community), 20 октомври 2020 година, https://bit.ly/2HvLz67. „Во Сирија има околу 2 до 2,5 милиони алавити, односно, 9 до 11% од населението. Дури и ако меѓу нив отсекогаш имало противници на режимот, подемот на џихадизмот, а особено организацијата Исламска држава (ИСИС), ги натера да ја поддржат официјалната структура на моќ. Многу од нив се вклучени во државниот апарат и се во милициите на Шабиха. (...) Како и другите малцинства, дел од христијанското население беше дел од протестите во 2011 година, но исповедниот пресврт што го презеде бунтот и настаните во Ирак го поттикнаа мнозинството повторно да го поддржат режимот. (...) Зголемениот страв [на исмаилите] од исламистите на крајот ги натера да заземат неутрален став или дури и да сочувствуваат со централната влада“; „Ориент 21“, Сирија: Комунитаризмот како борбена стратегија (Orient XXI, Syria: Communitarianism as a Combat Strategy), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3j59g3q. „Поларизирачката пропаганда од страна на режимот која траеше со години ги охрабри малцинствата да размислуваат за самоодржување, претставувајќи наратив каде што режимот се бори со радикалната исламистичка закана насочена кон искоренување на христијаните, друзите, алавитите и други - а единствената опција за оние кои бараат заштита е лојалност кон Башар ал Асад.“ И понатаму: „Христијанското раководство во Дамаск и на други места, во многу наврати, јавно покажа лојалност и благодарност кон Асад.“ На овој начин, црковните водачи започнаа да играат клучна улога во пропагандната машина на режимот во врска со одбраната на малцинствата“; МИА / Етана, Поделба на производството: Режимот на Асад и малцинствата во северозападна Сирија (MEI / Etana, Manufacturing Division: The Assad Regime and Minorities in South-West Syria), 11 март 2020 година, https://bit.ly/341fgE3, стр. 8, 11. „(...) голем број малцински верски групи, вклучително и некои христијани, ја гледаа владата како нивна заштитничка од насилните сунитски екстремисти. (...) Некои извори на невладини организации наведоа дека владата се обидела да мобилизира секташка поддршка со тоа што се означила себеси како заштитничка на верските малцинства од нападите на сунитските екстремистички групи. Други извори на невладини организации рекоа дека некои малцински верски групи сметаат дека владата ги штити од насилните сунитски екстремисти. (...) Според набљудувачите, сунитскиот исламистички карактер на опозицијата продолжи да ги тера членовите на христијанската заедница да одржуваат поддршка за владата“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „Повеќето Друзи - кои се верни на таинствената, одделна секта на исламот - останаа лојални на г. Асад, плашејќи се дека верските малцинства ќе бидат таргетирани доколку тој биде

монолитна.[704] Несразмерната застапеност на алавитите во државниот и безбедносниот апарат,[705] и мобилизацијата на припадниците на верските малцински групи во владата и провладините сили дополнително придонесе за гледиштето дека овие малцински групи во голема мера ја поддржуваат владата.[706] Одредени страни во судирот, вклучително и ИСИЛ и ХТШ, намерно ги издвојуваат припадниците на овие верски и етнички малцински групи за да ги напаѓаат, како врз основа на нивната религија така и врз основа на нивната претпоставена провладина наклонетост,[707] што само

соборен"; „Би-би-си", Асад го отпушти премиерот додека економската криза предизвика протести (BBC, Assad Sacks PM as Economic Crisis Sparks Protests), 11 јуни 2020 година, https://bbc.in/3cnuerq. Активностите за прозелитизам во подрачја под влијание на проиранските вооружени групи „ја зголемија можноста за вооружени судири меѓу сунитите од една страна и шиитите и алавитите, за кои се смета дека го поддржуваат Асад, од друга страна"; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria's Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/3iZgWEi. Види, исто така, СОЧП, Иран продолжува со „шиитски" операции за прозелетизација во јужна Сирија и западен Еуфрат, регрутирајќи 16,000 волонтери досега (SOHR, Iran Continues "Shi'aism" Proselytising Operations in Southern Syria and Western Euphrates, Recruiting 16,000 Volunteers so Far), 10 декември 2020 година, https://bit.ly/3bNaYUt.

[704] „Алавитите најчесто се означени како„ лојалисти" на режимот на Асад, но интервјуата што ги спроведов од далечина во последните неколку месеци со членовите на оваа затворена заедница, како и со сунитите кои живеат рамо до рамо со нив, претставуваат посложена слика. Интервјуата со алавитите го откриваат нивното длабоко незадоволство од владеењето на владата на Асад, но тоа е незадоволство ублажено со распространетото верување дека секоја закана за режимот и неговите блиски, неизбежно ќе стане закана и за самата секта"; „Д Њујорк ревју оф букс", Помеѓу режимот и бунтовниците: Истражување на сектата на алавити во Сирија (New York Review of Books, Between Regime and Rebels: A Survey of Syria's Alawi Sect), 22 јули 2019 година, https://bit.ly/353gSze.

[705] Иако сунитите и членовите на верските малцински групи исто така имаат значајни позиции во владата и во војската, при што сунитите го сочинуваат мнозинството војници во сириските вооружени сили, алавитите доминираат во клучните позиции на државниот апарат, вклучувајќи го офицерскиот корпус на вооружените сили, Републиканската гарда и Четвртата дивизија; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „Иако се секуларни на површината, алавитското малцинство на кое припаѓа семејството Асад е презастапено на највисокото и најчувствителното ниво на политичкиот и безбедносниот сектор"; Фондација „Бертелсман", ИТФБ Државен извештај за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 8. „Алавитската секта беше мобилизирана од страна на режимот за да учествува во битките против опозицијата низ целата земја (...). Поради секташката и непотистичка природа на режимот на Асад, алавитите честопати се фаворизираат за позиции на високо ниво во режимот и војската, покрај работните места во јавниот сектор"; МИА / Етана, Поделба на производството: Режимот на Асад и малцинствата во северозападна Сирија (MEI / Etana, Manufacturing Division: The Assad Regime and Minorities in South-West Syria), 11 март 2020 година, https://bit.ly/341fgE3, стр. 15. „(…) оваа доминација на сектата [алавитите] во војската - заедно со злосторствата што некои борци ги извршија, понекогаш пред камери - во очите на многу сунитски Сирийци, ги извалка сите алавити поради нивната асоцијација со нив"; „Д Њујорк ревју оф букс", Помеѓу режимот и бунтовниците: Истражување на сектата на алавити во Сирија (New York Review of Books, Between Regime and Rebels: A Survey of Syria's Alawi Sect), 22 јули 2019 година, https://bit.ly/353gSze.

[706] Провладините вооружени групи вклучуваат голем дел од членовите на верските малцински групи, вклучувајќи ги алавитите, шиитите, христијаните и друзите. Покрај тоа, владата во голема мера се потпираше на шиитските борци испратени од Иран, Ирак и Авганистан, со што дополнително ги влоши секташките тензии; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. На пример, во југозападна Сирија, „Стратегијата на режимот за трансформирање на малцинските заедници во извори на борци за милицијата, не само што доведе до смрт на илјадници млади алавити и шиити, туку создаде и секташки тензии меѓу поранешните меѓусебно поврзани заедници." И понатаму: „Вооружувањето на шиитската заедница во Дара ги натера многу локални Сирийци да ги поврзат членовите на сектата со Хезболах или со режимот, што дополнително го подели југозападот по секташка линија, кој порано беше во голема мера хомоген"; МИА / Етана, Поделба на производството: Режимот на Асад и малцинствата во северозападна Сирија (MEI / Etana, Manufacturing Division: The Assad Regime and Minorities in South-West Syria), 11 март 2020 година, https://bit.ly/35Y4l0e, стр. 3, 13. „Поради нивното тесно поистоветување со режимот на сирискиот претседател Ал Асад, алавитите се соочуваат со насилство, без оглед на вистинската поддршка на режимот на еден поединец"; Викторија Вилијамс, Домородни народи: Енциклопедија на култура, историја и закани за опстанок (Victoria Williams, Indigenous Peoples: An Encyclopedia of Culture, History, and Threats to Survival), 24 февруари 2020 година, стр. 62. Види, исто така, СОЧП, Продолжуваат „шиитските" операции за прозелетизација во јужна Сирија и западен Еуфрат, регрутирајќи 13,500 Сирийци досега (SOHR, "Shi'aism" Proselytising Operations Continue in Southern Syria and Western Euphrates Region, Nearly 13,500 Syrians Recruited so Far), 13 септември 2020 година, https://bit.ly/3j3M0CG; Џорџтаун весник за меѓународни односи, Вооружувањето на малцинствата во Сирија и поширко (Georgetown Journal of International Affairs, The Weaponization of Minorities in Syria and Beyond), 9 јануари 2019 година, https://bit.ly/2OPwpsM.

[707] „(...) Насилството на ИСИС беше особено фокусирано врз малцинствата, како што се христијаните и језидите.

дополнително ги оттурна овие малцинства да бараат заштита од владата.[708] На мета на групите поврзани со СНА во Северна Сирија често пати се наоѓаат Курдите и припадниците на другите малциснки заедници, првенствено врз основа на нивната претпоставена поддршка на СДС/НОО[709] и/или од верски причини.[710]

Страните во судирот редовно користат секташка реторика за да ги оправдаат нападите врз противничките страни и оние за кои се претпоставува дека ги поддржуваат.[711] Како резултат на

Според идеологијата на ИСИС, језидите не се „деца на книгата“ како што се христијаните или членовите на главните муслимански религиозни групи, па затоа се легитимни мети за убиства и поробувања, особено во геноцидот во Синџар [во Ирак]. Христијаните, исто така, беа особено таргетирани од страна на ИСИС како немуслимани, чиј прогон служеше со двојна цел за да се испрати порака до христијанскиот запад“; „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 20. „Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија и бројни независни извори известија дека недржавни актери, вклучително и голем број групи, како што се ИСИС и ХТШ (...) таргетирале шиити, алавити муслимани, христијани и други верски малцинства, како и други сунити, вклучувајќи Курди, со убиства, киднапирања, физичко малтретирање и апсења, што резултираше со смрт на илјадници цивили во подрачјата на земјата што тие ги контролираа од почетокот на револуцијата“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

[708] „Екстремистичката идеологија на ИСИС и некои други групи што се борат против владата, го зголемија стравот на христијаните за нивната иднина во земјата во случај да падне владата, што ги натера некои да го поддржат Асад. Самиот режим исто така ги искористи овие стравови за да ја зајакне сопствената поддршка меѓу малцинствата. Како и да е, многу христијани се критички настроени кон режимот“; МГМП, Сирија: Христијани, Ерменци и Асиријци (MRGI, Syria: Christians, Armenians and Assyrians), последен пат ажурирано во март 2018 година, www.refworld.org/docid/49749ca133.html. „Меѓутоа, и во зоната на ИД и во другите бунтовнички подрачја, многу малцинства и секуларни сунити бегаа секогаш кога екстремистите се обидоа да ги наметнат своите ригорозни толкувања на исламскиот закон. (...) Само Друзите од Џабал ал Сумак [губернаторот Идлиб] останаа на бунтовничка територија, но тие беа принудени да преминат во сунитски ислам, што ги прави ранлив исклучок што го докажуваат правилото“; Вашингтонски институт за блискоисточна политика, Секташтво во граѓанската војна во Сирија, 2018 година, www.ecoi.net/en/document/2026613.html, стр. 24. Припадниците на верските и етничките малцински групи кои живеат во подрачја под контрола на опозицијата беа погодени од владините напади врз овие подрачја, а број цркви и манастири беа оштетени или уништени. СНХР документираше дека од 124 напади против христијански места за богослужба помеѓу март 2011 и септември 2019 година, владата е одговорна за мнозинството (75) од нив, кои се случија претежно во Хомс и рурален Дамаск. Некои места беа подложени на повторени напади. Други напади против христијанските места за богослужба беа припишани на ИСИС (10), ХТШ (2), други фракции на вооружената опозиција (33) и 4 на други страни; СМЧП, Таргетирањето на христијанските места за богослужба во Сирија е закана за светското наследство (SNHR, Targeting Christian Places of Worship in Syria is a Threat to World Heritage), 5 септември 2019 година, https://bit.ly/2RfSVfC, стр. 5-8.

[709] Види Дел III.A.6.

[710] Види Дел III.A.8.г подолу.

[711] „Секташкото насилство продолжи поради тензиите меѓу верските групи, кои според невладини организации и медиумски извори, се влошија поради владините акции, таргетирање на верските групи од страна на ИСИС и Хајат Тахрир ал-Шам (ХТШ) поврзани со Ал Каеда и секташка реторика.“ И понатаму: „Извештаите на меѓународните медиуми, како на пример од Индипендент, опишуваат како ИСИС ги користела своите медиумски оружја за да таргетира, демонизира и поттикнува насилството против шиитите. (...) ХТШ и другите бунтовнички групи, исто така, користеа секташки јазик за да ги опишат Курдските единици за заштита на народот (ЈПГ) и СДФ, каде што доминираат Курдите“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

712 „Пред нападите на ИСИС, околу 20,000 асирски христијани живееја покрај реката Кабур [губернаторот Хасакех]. Сега се останати само околу 1,200. Пред војната, околу 100,000 Ерменци живееле низ цела Сирија. Се проценува дека 70,000 од нив ја напуштиле Сирија; приближно 25,000 заминаа во Ерменија“; Професор Ејми Остин Холмс, Американска комисија за меѓународна верска слобода, виртуелно сослушување за заштита на верската слобода во североисточна Сирија (Professor Amy Austin Holmes, U.S. Commission on International Religious Freedom Virtual Hearing on Safeguarding Religious Freedom in Northeast Syria), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/2FZLx62, стр. 4. Во губернаторите Дера и Сувеида, „Десетици илјади сириски малцинства на југозападот избегаа во Дамаск или ја напуштија земјата, предизвикувајќи овие заедници брзо да се намалат во големина. Во споредба со бројките од пред 2011 година, денес има 31% помалку христијани, 69% помалку шиити и 73% помалку Черкези во ова подрачје.“ Тие или се преселиле во Дамаск или избегале во странство; МИА / Етана, Поделба на производството: Режимот на Асад и малцинствата во северозападна Сирија (MEI / Etana, Manufacturing Division: The Assad Regime and Minorities in South-West Syria), 11 март 2020 година, https://bit.ly/341fgE3, стр. 5, види, исто така, стр. 11-14, 16-17.

раселувања од поголеми размери,[712] вклучително и намерни трансфери на населението[713] и конфискување на имотите,[714] демографскиот состав на Сирија во голема мера се измени, а претходно мешовитите подрачја сè повеќе стануваат сегрегирани на верска и етничка линија.[715]

---

[712] „Пред нападите на ИСИС, околу 20,000 асирски христијани живееја покрај реката Кабур [гуверноратот Хасакех]. Сега се останати само околу 1,200. Пред војната, околу 100,000 Ерменци живееле низ цела Сирија. Се проценува дека 70,000 од нив ја напуштиле Сирија; приближно 25,000 заминаа во Ерменија“; Професор Ејми Остин Холмс, Американска комисија за меѓународна верска слобода, виртуелно сослушување за заштита на верската слобода во североисточна Сирија (Professor Amy Austin Holmes, U.S. Commission on International Religious Freedom Virtual Hearing on Safeguarding Religious Freedom in Northeast Syria), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/2FZLx62, стр. 4. Во гуверноратите Дера и Сувеида, „Десетици илјади сириски малцинства на југозападот избегаа во Дамаск или ја напуштија земјата, предизвикувајќи овие заедници брзо да се намалат во големина. Во споредба со бројките од пред 2011 година, денес има 31% помалку христијани, 69% помалку шиити и 73% помалку Черкези во ова подрачје.“ Тие или се преселиле во Дамаск или избегале во странство; МИА / Етана, Поделба на производството: Режимот на Асад и малцинствата во северозападна Сирија (MEI / Etana, Manufacturing Division: The Assad Regime and Minorities in South-West Syria), 11 март 2020 година, https://bit.ly/341fgE3, стр. 5, види, исто така, стр. 11-14, 16-17.

[713] „Сириската влада, курдските сили и исламистичките и џихадистичките групи се обидоа да го сменат етничкиот состав на нивните територии, принудувајќи ги цивилите од сите средини да бараат безбедност меѓу нивните религиозни или етнички групи и да придонесат за демографските промени како последица од граѓанската војна. (...) Сунитските исламистички и џихадистички групи честопати ги прогонуваат верските малцинства и муслиманите што ги сметаат за нечесни. Курдските милиции се обвинети за раселување на арапските и туркменските заедници во контекст на нивната борба против ИД“; „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. „Секташката распределба на Сирија исто така е изменета со етничко чистење во различни подрачја, без разлика дали е под покровителство на режимот, бунтовниците, Исламската држава или Курдите“; Вашингтонски институт за блискоисточна политика, Секташтво во граѓанската војна во Сирија, 2018 година, www.ecoi.net/en/document/2026613.html, стр. xv. Види, исто така, СЗГД, Демографска промена: Крајната цел на политиката за присилно раселување на сирискиот режим (SACD, Demographic Change: The Ultimate Goal of the Syrian Regime’s Policy of Forced Displacement), ноември 2020 година, https://bit.ly/3kA55Ou.

[714] „Независна меѓународна анкетна комисија за Сирија, СНХР и активисти за човекови права објавија дека силите и милициите поврзани со владата продолжиле да ги запленуваат домовите на сунитите со експлицитна намера трајно да ги раселат овие лица и со тоа да ја сменат демографијата на подрачјата што ги држи владата. Аналитичарите велат дека ова е потврдено со промените на населението во Хомс“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. Види, исто така, Дел II.Г.3 и III.А.1.г.

[715] „Религиозниот и етничкиот состав во Сирија, исто така, влијаеше врз моделите на раселување за време на конфликтот во земјата. Кога изби војната, алавитите и другите малцинства побегнаа за заштита и помош во крајбрежните подрачја каде што веќе беа основани нивните заедници. Религиозната и етничката припадност, исто така, утврди дали луѓето избегале внатрешно или преку границите. За разлика од сунитите и алавитите, христијаните немаа заедница или племенски врски што би можеле да им обезбедат засолниште, што ги прави поверојатно да избегаат во странство отколку да се преселат во кампови за раселување. Речиси половина од христијаните во Сирија го сторија тоа помеѓу 2011 и 2015 година“; ЦМВР, Деценија на раселување во Блискиот Исток и Северна Африка (IDMC, A Decade of Displacement in the Middle East and North Africa), 15 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bIk1Gp, стр. 23. „Христијанските семејства од мешаното соседство Ваер, наместо да се вратат во своите првобитни домови, се преселуваат со други малцинства и ги консолидираат демографските промени“; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria’s Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/3iZgWEi. „Поранешните религиозно разновидни населби, градови и села беа сè повеќе сегрегирани меѓу мнозинството на сунитски населби и заедници што ги сочинуваа верските малцински групи, бидејќи раселените припадници на верските групи се преместија, барајќи поголема безбедност и сигурност живеејќи со едноверци“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „Циничната мобилизација на заеднички грижи од страна на Асад во услови на зголемено влијание на екстремистичките елементи во сириските опозициски сили, резултираше со сè поголем секташки пејзаж - забрзан и со раселувањето на малцинствата од страна на милитантните групи во подрачјата под нивна контрола. Како резултат на тоа, демографијата на земјата беше прецртана, со што нејзините верски малцинства се концентрирани во подрачјата под контрола на владата во централна и јужна Сирија, додека на север, населението е сега главно составено од сунитите“; МГМП, Сирија: Тековни прашања (MRGI, Syria: Current Issues), последен пат ажурирано во јуни 2019 година, https://bit.ly/2S0bTYa. „Вистинскиот секташки соживот е ограничен и етничката хомогенизација е во тек во многу подрачја. Зоната на режимот е силно измешана во целина и е дом на сунитско мнозинство, но одделните подрачја во неа сè повеќе се сегрегираат. И на најосновното ниво на соседство/село, секташкото мешање е речиси целосно отсутно, освен во подрачјата што припаѓаат на економските и политичките елити. Големите градови остануваат мешани, но комуникацијата помеѓу жителите од различни секти е ниска и секташките подрачја честопати се забарикадирани од страв од напади извршени од други заедници (освен силно обезбедениот центар на градот Дамаск)“; Вашингтонски институт за блискоисточна

Состојбата со припадниците на верските и етничките малцински груши се колеба од едно до друго подрачје, а особено зависи од актерите што го контролираат тоа подрачје, нивните ставови и гледишта во однос на другите верски и етнички малцински групи, како и од конкретните случувања во судирот во овие подрачја.

а) Постапувањето со припадниците на верските и етничките малцински групи во подрачја под контрола на Владата

Сирија нема официјална државна религија, но Уставот налага претседателот да мора да се придржува до Исламот, и пропишува дека исламската јуриспруденција е главниот извор на законодавството.[716] Начелно, уставните гаранции за слободата на вероисповеста се почитуваа во однос на признаените верски малцински групи, и нивните припадници можеа слободно да си ја практикуваат својата вера и да учествуваат во општеството.[717] Сепак, Комисијата за меѓународни верски слободи на Соединетите Американски Држави (КМВССАД) предупреди дека уставните и законските гаранции со кои се штитат правата на верските малцинства не се примнуваат доследно во подрачјата под владина контрола во светло на *„крахот на законот и редот, оставајќи ги милициите, често пати секташки по своја природа, во доминантна положба“*.[718] Припадниците на верските групи често пати беа и меѓу лицата произволно уапсени поради нивното вистинско или претпоставено спротивставување на владата.[719]

Верските активности одблизу се набљудуваат и се забранува секоја активност што *„предизвикува тензии помеѓу верските заедници“*.[720] Согласно закон, забрането е членувањео во Муслиманското братство или во „салафистички“ организации. Членувањето во Муслиманското братство се казнува со затвор или смрт.[721] Од 1964 година се забрануваат и Јеховините сведоци, бидејќи владата ги сметаше за припадници на „Ционистичка организација“.[722]

Во 1962 година, како резултат на вонредниот попис наложен со Указот бр. 93 од 1962 година, стотици

политика, Секташтво во граѓанската војна во Сирија, 2018 година, www.ecoi.net/en/document/2026613.html, стр. 26. Види, исто така, „Ориент 21“, Сирија: Комунитаризмот како борбена стратегија (Orient XXI, Syria: Communitarianism as a Combat Strategy), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3j59g3q.

[716] КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

[717] Владата официјално ги призна исламот, христијанството и јудаизмот. На пасошите или на националните лични карти не постои ознака за религија (освен за Евреите). За прашања од личен статус, од сите граѓани на Сирија се бара номинално да бидат поврзани со една од овие официјално признати религии. Судовите со надлежност за прашања поврзани со личниот статус се Шеријатски судови за случаи за сунитски и шиитски муслимани, како и случаи меѓу муслимани и немуслимани; матхаби судови за друзите; и рухи судови за христијани и Евреи; „Хјуманистс интернешнал“, Извештај за слобода на мислата: Сирија (Humanists International, Freedom of Thought Report: Syria), последен пат ажурирано на 25 септември 2020 година, https://bit.ly/33yOO4l; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html; Меѓународни мостови кон правдата, Прирачник за кривичен бранител на Сирија (International Bridges to Justice, Syria Criminal Defender Manual), 2019 година, https://bit.ly/32VVqdN, стр. 12-14. Владата не ги признава језидите како верска заедница и ги идентификува како „муслимани“. На тој начин, тие „беа обврзани со исламските шеријатски судови во однос на законите за брак, развод и наследство - иако језидите не се муслимани“; Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 4.

[718] КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

[719] На пример, според СНХР, околу 450 христијани беа уапсени во подрачја под контрола на владата од 2014 година, вклучувајќи 28 жени. Од уапсените, 165 беа ослободени заклучно со крајот на 2019 година; „Сирија директ“, Сириските христијани: Експлоатирано или заштитено малцинство? (Syria Direct, Syrian Christians: Exploited or Protected Minority?), 22 декември 2019 година, https://bit.ly/2ZGvxN0. Види, исто така, III.A.1.

[720] „Според групите за човекови права и верските заедници, владата продолжи да ги следи и контролира проповедите и да ги затвора џамиите помеѓу молитвите. Исто така, таа продолжи да ги следи и ограничува активностите на сите верски групи, вклучително и истражувајќи го нивното собирање на средства и обесхрабрување на прозелитизација“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

[721] Владата не дефинираше кои групи би спаѓале под терминот „салафисти“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

[722] Исто.

илјадници Курди (вклучително и Језиди[723]) во Покраината Хасака беа лишени од нивното сириско државјанство и беа прогласени или за *„аџаниб“* или за *„мактумин“*.[724] Оттогаш, лицата кои припаѓаат на овие две категории се соочуваат со строги ограничувања во пристапот до нивните права и до услуги.[725] Во април 2011 година, проблемот со бездржавноста на Курдите делумно се реши со Претседателскиот указ бр. 49, со кој се пропиша дека бездржавните Курди регистрирани како *„аџаниб“* во Покраината Хасака може да се пријават за сириско државјанство.[726]

---

[723] „Во 1962 година, околу 60 проценти од језидите останаа без државјанство, откако сириската влада им ги одзеде правата на престој на околу 120,000 Курди преку Законот за итни случаи бр. 93“; „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 14. „Во претходните децении, на многу језиди им беше одземено сириското државјанството и се сметаа или за странци во нивната земја (аџаниби), или целосно без државјанство (мактуми)“; Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 14.

[724] Како дел од планот за создавање на т.н. „Арапски појас“ долж границата со Турција, околу 120,000 сириски Курди беа мета на исклучителен попис, нареден со Уредба бр. 93 од 1962 година и беа лишени од нивната сириска националност. Целта на пописот беше да се идентификуваат „странски инфилтратори“ кои нелегално дошле во Сирија од Турција. Курдите кои беа вклучени во еднодневниот попис, но не можеа да докажат дека живеат во Сирија уште од 1945 година, беа назначени како аџаниби, што значи „странец“, додека Курдите кои не учествуваа во пописот, или чие раѓање не беше регистрирано заради која било причина, беа назначени како мактумини, или „нерегистрирани“. До 2010 година, курдското население без државјанство во Сирија достигна околу 300,000 лица; Европска мрежа за бездржавност (ЕМБ) / Институт за бездржавност и вклученост (ИБВ), Бездржавност во Сирија: Документ за позиција на земја (European Network on Statelessness (ENS) / Institute on Statelessness and Inclusion (ISI), Statelessness in Syria: Country Position Paper), август 2019 година, www.ecoi.net/de/dokument/2021269.html, стр. 13-15; „Сирија директ“, „Човек сенка“: Курдите без државјанство во Сирија се справуваат со промените на властите неколку децении откако го загубија државјанството (Syria Direct, ‘Shadow of a Human’: Syria’s Stateless Kurds Navigate Shifting Authorities Decades after Losing Citizenship), 18 октомври 2018 година, https://bit.ly/2S5huMP; Конзорциум за меѓународна правна помош (КМПП), Извештај за проценка на владеењето на правото на КМПП: Сирија 2017 година (International Legal Assistance Consortium (ILAC), ILAC Rule of Law Assessment Report: Syria 2017), април 2017 година, https://bit.ly/2G6gVjx, стр. 106-107; УНХЦР, Поднесување на извештај за Универзален периодичен преглед од Високиот комесар на Обединетите нации за бегалци за Канцеларијата на Високиот комесар за човекови права: Сириската Арапска Република, март 2016 година, www.refworld.org/docid/57f504b24.html, стр. 2.

[725] „Ситуацијата со човековите права за аџанибите и мактумините одамна е несигурна, со ограничен или нередовен пристап до „образование, здравствена грижа, средства за егзистенција, патувања, сопственост на имот, судски и политички системи и регистрација на бизниси, бракови и деца.“ Овој ограничен пристап до образование најверојатно резултирал со значително пониско ниво на образование. Има извештаи дека мактумините не се во можност да одат на училиште по деветто одделение. Курдите без државјанство не ги уживаат истите права како и сириските државјани, како што се право на глас, кандидирање за јавни функции, право на сопственост на имот и право за регистрирање бракови“; ЕМБ / ИБВ, Бездржавност во Сирија: Документ за позиција на земја (ENS / ISI, Statelessness in Syria: Country Position Paper), август 2019 година, www.ecoi.net/de/dokument/2021269.html, стр. 16. Мактумините уживаат уште помалку права од аџанибите, на пример, , на нив дури им е потребна безбедносна дозвола за патување низ Сирија; ИСИ; Од Сирија до Европа: Искуства на Курди без државјанство и палестински белаци од Сирија кои бараат заштита во Европа (ISI, From Syria to Europe: Experiences of Stateless Kurds and Palestinian Refugees from Syria Seeking Protection in Europe), јануари 2019 година, https://bit.ly/3jaD0vr, стр. 9. „Преку овие категории на државјанства, режимот на Асад успеа да спроведе репресивни мерки насочени кон економско, политичко и социјално маргинализирање на курдското население. Строгите ограничувања за вработување, недостаток на пристап до финансиски заеми и помош, како и експропријација на курдско земјиште, беа мерки спроведени од страна на режимот“; ФКА, Сириските Курди и режимот на Асад (KAS, The Syrian Kurds and the Assad Regime), септември 2017 година, https://bit.ly/2GkOFJW, стр. 5. Види, исто така, „Сирија директ“, „Човек сенка“: Курдите без државјанство во Сирија се справуваат со промените на властите неколку децении откако го загубија државјанството (Syria Direct, ‘Shadow of a Human’: Syria’s Stateless Kurds Navigate Shifting Authorities Decades after Losing Citizenship), 18 октомври 2018 година, https://bit.ly/2S5huMP.

[726] Според неофицијален превод на Уредбата бр. 49 од 2011 година („Давање сириско-арапско државјанство на оние што се регистрирани како аџаниби во Ал Хасака“), член 1 наведува: „На лицата кои се регистрирани како аџаниби во провинцијата Ал Хасака, им се доделува сириско државјанство“; Уредба бр. 49 од 2011 година, достапно на арапски јазик на веб-страницата на сирискиот парламент на: https://bit.ly/3icsa79. Иако не постојат точни статистички податоци, се проценува дека на најмалку 69,000 Курди без државјанство им била доделена националност како резултат на спроведувањето на Уредбата бр. 49 од 2011 година, со што бројот на Курди без државјанство во Сирија се намали на приближно 160,000. Бидејќи Уредбата останува валидна, и понатаму се можни натамошни намалувања на бројот на Курди без државјанство во земјата. Треба да се напомене дека некои Курди без државјанство ќе ја напуштат земјата, со што исто така ќе се намали големината на населението без државјанство во земјата; Информации од УНХЦР, декември 2020 година. Мактумините не се спомнуваат со Уредбата бр. 49 и затоа немаат право да аплицираат за државјанство. „Мактумините, чиј број СТЈ го проценува на

Според информациите што му се достапни на УНХЦР, указот и понатаму е на сила и не постои рок за поднесување барање за државјанство.[727] Според известувањата, барањата за државјанство мора лично да се достават внатре во Сирија (особено во Хасака), што претставува пречка особено за лицата раселени од Сирија.[728] Понатаму, се известува дека и воената служба претставува голема пречка за бездржавни курдски мажи да може да поднесат барање за државјанство.[729]

Од средината на 2012 година, Покраината Хасака во голем дел остана под *de facto* контрола на АУСИС, коишто не прават разлика помеѓу Сирijци, Курди, *„аџаниби“* и *„мактумини“*; сепак, правниот статус на голем број *„аџаниби“* и *„мактумини“* остана нерешен до ден денеска.[730] Указот бр. 49 од 2011 година, исто така, не понуди можност за реституција или компензација за експроприраниот имот и земјишните

над 45,000 лица, остануваат без државјанство“; СТЈ, Расна дискриминација во сирискиот устав (STJ, Racial Discrimination in the Syrian Constitution), 1 декември 2020 година, https://bit.ly/2WankP1. Види, исто така, СТЈ, Расна дискриминација во сирискиот устав (STJ, Racial Discrimination in the Syrian Constitution), 1 декември 2020 година, http://bit.ly/2MBjOvX; Томас Мекги и Захра Албарази, Осум години раселување: Бездржавноста во Сирија сѐ уште неидентификувана, во мониторот на Оксфорд за принудна миграција, вол. 8(2) (Thomas McGee and Zahra Albarazi, Eight Years of Displacement: Syria’s Statelessness Still Unidentified, in Oxford Monitor of Forced Migration, Vol. 8(2)), јануари 2020 година, https://bit.ly/3je5iFI, стр. 39-40.

[727] Информации од УНХЦР, декември 2020 година.

[728] Апликациите треба да се поднесат до Дирекцијата за граѓански работи во гуверноратот Хасакех, која ги прима апликациите на целото (нуклеарно) семејство во еден формулар за аплицирање. Доколку се донесе позитивна одлука, вообичаено на апликантите ќе им се издаде граѓанска лична карта во рок од три месеци. Според властите, аџанибите можат да аплицираат за државјанство индивидуално или како семејство; Информации од УНХЦР, декември 2020 година. Меѓутоа, според други извештаи, членовите на истото семејство треба да аплицираат колективно, а членовите на семејството кои не биле вклучени во првичната апликација може да се соочат со потешкотии да аплицираат во подоцнежна фаза. „Условот за семејствата да аплицираат колективно и на лице место претставува особен предизвик, бидејќи многу семејства се распространети и многумина ја напуштија земјата од 2011 година“; Дански национален центар за лична документација, Курди во Сирија бездржавност: Мактумини и Аџаниби, 16 јануари 2019 година, https://bit.ly/3mY1XwG, стр. 5. „Второ, се смета дека е неопходно луѓето да аплицираат колективно со целото свое семејство, инаку поединците кои се изоставени се соочуваат со потешкотија кога аплицираа подоцна“; Универзитет Тилбург, Бездржавни Сирijци, мај 2013 година, www.refworld.org/pdfid/52a983124.pdf, стр. 19. Недостатокот на финансиски средства исто така е пријавен како пречка за некои; УНХЦР, Поради недостаток на националност, некои бегалци од Сирија се соочуваат со акутни ризици, 20 декември 2013 година, https://bit.ly/2Gkp9o8.

[729] Информации од УНХЦР, декември 2020 година. Види, исто така, Дански национален центар за лична документација, Курди во Сирија бездржавност: Мактумини и Аџаниби, 16 јануари 2019 година, https://bit.ly/3mY1XwG, стр. 5.

[730] „Оваа администрација [ААНЕС] не прави разлика помеѓу Курди кои се државјани, аџаниби или мактумини во нивното секојдневно постапување, а Курди без државјанство се меѓу оние вработени во администрацијата. Меѓутоа, ова не го менува нивниот статус во рамка на национално ниво. Мактумините (и ненатурализираните аџаниби) остануваат во несигурна положба, без државјанство. Иако имаат пристап до овие различни услуги, тие сепак се соочуваат со сериозни пречки поради нивниот статус без државјанство, особено оние кои се раселени на територијата контролирана од сириската влада или во странство“; ЕМБ / ИБВ, Бездржавност во Сирија: Документ за позиција на земја (ENS / ISI, Statelessness in Syria: Country Position Paper), август 2019 година, www.ecoi.net/de/dokument/2021269.html, стр. 16. „Според службени лица и жители кои разговарале со Сирија Директ, аџанибите и мактумините имаат еднаков пристап до услугите и институциите управувани од Самоуправата [ААНЕС] - додека оние со кои управува сириската влада остануваат ограничени, исто како и пред војната.“ На пример, аџанибите и мактумините остануваат без можност да добијат лични карти, пасоши и друга граѓанска документација издадена од владата; „Сирија директ“, „Човек сенка“: Курдите без државјанство во Сирија се справуваат со промените на властите неколку децении откако го загубија државјанството (Syria Direct, ‘Shadow of a Human’: Syria’s Stateless Kurds Navigate Shifting Authorities Decades after Losing Citizenship), 18 октомври 2018 година, https://bit.ly/2S5huMP. Според Томас Мекги, експерт за бездржавјанство во Сирија, Курдите без државјанство, исто така, „(…) имаат помала слобода на движење да патуваат во земјата и да ја напуштат Сирија и најверојатно ќе бидат запрени на контролни пунктови и потенцијално приведени.“ И понатаму: „Додека курдските власти во Сирија го отворија училиштето за курдски деца без државјанство, тие најверојатно ќе се соочат со тешкотии да добијат сертификати за образование (училиште и универзитет) признаени од Дамаск“; „Курдистан 24“, Илјадници сириски Курди продолжуваат да страдаат од бездржавност (Kurdistan 24, Thousands of Syrian Kurds Continue to Suffer from Statelessness), 13 септември 2018 година, https://bit.ly/349LMUg. Курдите без државјанство во подрачјата под контрола на ААНЕС, исто така, подлежат на задолжителна воена служба според „Законот за самоодбрана“, кој ги дефинира „регрутите“ како „Секој кој достигнал законска возраст за извршување на„ Обврската за самоодбрана“; жителите на Северна и Источна Сирија, или оние надвор од регионот кои живееле таму повеќе од пет години, кои имаат сириско државјанство, или се странци без регистрација“; „РИЦ“, превод: Закон за воена служба во северна и источна Сирија (RIC, Translation: Law Concerning Military Service in North and East Syria), ажурирано на 22 јуни 2019 година, https://bit.ly/3flnEm2. Види, исто така, Дел II.Д.2 и III.А.4.

права како последица на загубата на државјанството во 1962 година.[731]

Нападите на ИСИЛ се намалија откако групата изгуби територијална контрола; сепак, групата е одговорна за неколку неодамнешни напади од повисок профил врз верските малцинства, вклучително и самоубиствен напад пред христијанска црква во делот на градот Камишли што е под контрола на владата (Покраината Хасака) во јули 2019 година,[732] како и грабнувањето и убивањето од поголеми размери на припадниците на друзиската заедница во Покраината Сувајда во јули 2018 година.[733] Се известува дека постојаната небезбедност и напрегнатите односи во заедницата,[734] особено во одново заземените подрачја, влијаат врз малцинското население и го спречуваат неговото враќање.[735] Во

[731] „Курдите се втората најголема етничка група во Сирија по Арапите и се издвоени за дискриминација врз основа на нивниот јазичен и културен идентитет преку експропријација на имотот и арабизација на нивните подрачја преку демографско инженерство"; РАХ / „Импјунити воч", Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 5. „Една од главните критики на Уредбата бр. 49 од 2011 година беше дека, не е ретроактивна, не нуди компензација за одземање на сопственоста или правата на земјиштето, како последица на губење на државјанството во 1962 година"; Универзитет Тилбург / Програма за бездржавност, Бездржавните Сиријци, мај 2013 година, www.refworld.org/pdfid/52a983124.pdf, стр. 24. „Како странци и нерегистрирани Курди, многумина се соочија со дискриминација и неподобност за владините програми за реформа на земјиштето, па како резултат на тоа, курдското земјиште беше насилно земено и прераспределено на арапските доселеници. Севкупно, се проценува дека режимот експропријраше околу шест милиони хектари земјиште од курдски сопственици на земјиште како дел од оваа политика"; ФКА, Сириските Курди и режимот на Асад (KAS, The Syrian Kurds and the Assad Regime), септември 2017 година, https://bit.ly/2GkOFJW, стр. 5. Види, исто така, Меѓународна коалиција Хабитат. Мрежа за права за домување и земјиште, Систематско прекршување на правата за домување и земјиште против сириските Курди, поднесување на невладини организации до Советот за човекови права на ООН, Универзален периодичен преглед на Сириската Арапска Република, 12-та сесија на работната група УПП, 3 - 14 октомври 2011 година, https://bit.ly/3n3dTxk.

[732] ВОА, Сириските христијани повторно таргетирани од Исламската држава (VOA, Syrian Christians Targeted Again by Islamic State), 12 јули 2019 година, https://bit.ly/3iv8wUR; „Д дефенс пост", Експлозија на бомба пред црква во христијанско соседство во Камишли (The Defense Post, Syria: Bomb Explodes Outside Church in Qamishli Christian Neighbourhood), 11 јули 2019 година, https://bit.ly/2ku12bS.

[733] На 25 јули 2018 година, ИСИС водеше истовремени упади во гувернoратот Сувеида, убивајќи најмалку 200 лица, претежно Друзи и киднапирајќи други. ИСИС погуби двајца заложници, додека останатите заложници беа ослободени во ноември 2018 година; ХРВ, Светски извештај за 2019 година: Сирија (HRW, World Report 2019: Syria), 17 јануари 2019 година, www.ecoi.net/de/dokument/2002172.html; „Ашарк Ал Авсат", Радост и тага за ослободените заложници кои се враќаат во сириската Сувеида (Asharq Al-Awsat, Joy and Grief as Freed Hostages Return to Syria's Sweida), 10 ноември 2018 година, https://bit.ly/3285eOt.

[734] На пример, „Хомс беше веројатно најразновидниот гувернорат во Сирија, каде што алавитите, шиитите, христијаните и сунитите живееја рамо до рамо. Сепак, тешко е да се замисли дека тие повторно ќе коегзистираат. Крвавите напади против Хуле, Тулаках и Баба Амр се врежани во сеќавањата на сунитите, особено учеството на алавитските и христијанските милиции (...) Жителите на Хомс сега рутински ќе одбираат секта врз основа на тоа дали поединецот е или не е лојалист на Асад"; Карнеги МЕЦ, Хомс, поделена инкарнација на нерешениот конфликт во Сирија (Carnegie MEC, Homs, a Divided Incarnation of Syria's Unresolved Conflict), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/3iZgWEi.

[735] На пример, во јужниот гувернорат Сувеида, „По помирувањето на бунтовничкиот режим во Дара во 2018 година, некои жители [Друзите] се вратија дома во Борид и локалното основно училиште беше повторно отворено. Во селото беа стационирани помалку режимски сили. Меѓутоа, огромната штета, недостатокот на услуги и прекинот на водата и електричната енергија одврати многу жители да се вратат"; „Сирија репорт", Жителите повторно се раселија од селото Сувеида во близина на поранешното упориште на бунтовниците (Syria Report, Residents Displaced Again from Flashpoint Suweida Village near Former Rebel Stronghold), 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/2TlsBBY. „И покрај напорите на Русија, само 600 христијани се вратија во своите домови на југозападот по договорот за помирување во јули 2018 година - дел од бројот на раселени лица - а исто така се вратија и релативно мал број други малцинства. Предлозите за враќање на раселените шиитски и алавитски заедници на поранешна опозициска територија во Дара, исто така, беа одбиени од страна на локалните власти, наведувајќи загриженост за инфилтрација од страна на Хезболах и иранските милиции. Иако враќањето на сириските христијани во своите домови и обновата на нивните цркви се централен дел на пропагандната кампања на Москва, Русија забележа мал успех на југозапад." И понатаму: „Дури и во отсуство на логистички и политички пречки, изгледите за враќање во нивните поранешни заедници се неприфатливи за многу раселени малцинства. Растечката нестабилност на југозапад, заедно со економската стагнација, го спречува враќањето на христијаните, друзите и черкезите во нивните домови. Валидната загриженост меѓу поранешните опозициски власти за инфилтрација од страна на Хезболах и режимските разузнавачки служби во алавитските и шиитските заедници - кои беа силно таргетирани за регрутирање од овие групи - исто така, претставуваат значителна пречка"; МИА / Етана, Поделба на производството: Режимот на Асад и малцинствата во северозападна Сирија (MEI / Etana, Manufacturing Division: The Assad Regime and Minorities in South-West Syria), 11 март 2020 година, https://bit.ly/35Y4l0e, стр. 5, 19, види, исто така, стр. 8, 11-12, 14-16. За безбедносни инциденти кои вклучуваат

некои случаи, конфискувањето на имотите сао дополнително го спречува враќањето.[736]

Безобѕирните ракетни и минофрлачки напади од страна на ХТШ и другите антивладини вооружени групи врз членовите на верските малцински заедници кои живеат близу активните линии на фронтот поради претпоставената „провладина“ положба на овие малцинства проретчија во светло на намалената територија и капацитети на овие групи.[737]

б) Постапувањето со припадниците на верските и етничките малцински групи во подрачја под *de facto* контрола на СДС

Верските и етничките малцинства се застапени во рамките на Автономната управа и СДС,[738] иако се известува дека НОО преовладува во политичките и безбедносните работи.[739] Локалните власти начелно ги почитуваат верските, културните и јазичните права на верските и етничките малцинства што им се доделени со Социјалниот договор што во 2014 година го усвои АУСИС.[740] Сепак, се известува за

припадници на малцинските заедници во Јужна Сирија, види, на пример, СОЧП, Киднапирања во Дара: Изгубена комуникација со млада христијанка во Изра (SOHR, Kidnappings in Daraa: Communication Lost with Christian Young Woman in Izra'a), 19 јуни 2020 година, https://bit.ly/3cBL3PN; СОЧП, Безбедносен вакуум во Дара: Непознати напаѓачи убија шиитски старец во западната покраина (SOHR, Security Vacuum in Daraa: Unknown Assailants Assassinate Shiite Old Man in Western Countryside), 21 мај 2020 година, https://bit.ly/36dupVw; СОЧП, Неколку часа по убиството на еден од најистакнатите промотори на „шиизмот“ во јужното подрачје, неидентификувани вооружени лица убија „Шиит“ во покраината на Дара (SOHR, A Few Hours after the Assassination of One of the Most Prominent Promoters of “Shiism ” in the Southern Area, Unidentified Gunmen Kill a “Shiite” Person in Daraa Countryside), 11 јуни 2019 година, https://bit.ly/36duHf4. Види, исто така, Дел II.Б.1.б.

[736] „Во многу поранешни доминантни христијански подрачја [на југозапад], раселени Сиријци или локални жители заземаат христијански домови кои биле напуштени повеќе од половина деценија, а земањето на овие домови бара или иселување на оние што сега живеат во нив или преговарање со земјопоседници кои ја презеле контролата врз овие имоти“; МИА / Етана, Поделба на производството: Режимот на Асад и малцинствата во северозападна Сирија (MEI / Etana, Manufacturing Division: The Assad Regime and Minorities in South-West Syria), 11 март 2020 година, https://bit.ly/341fgE3, стр. 12, 17. СОХР објави на почетокот на мај 2020 година дека голем број христијански семејства се вратиле во селото Харба, во западниот дел на губернаторот Сувеида, откако станарите на нивните домови биле евакуирани под руско покровителство; СОЧП, Десетици христијански семејства се вратија во своето село откако беа раселени шест години, според договори со фракции поддржани од Русија (SOHR, Tens of Christian Families Return to Their Village after Six Years of Displacement, under Agreements with Russian-Backed Factions), 3 мај 2020 година, https://bit.ly/369kosg.

[737] Види Дел III.A.3.

[738] Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 6.

[739] „Во курдските подрачја, ПДУ е доминантна. Додека се грижеше за интегрирање на арапските претставници во Рака и Деир ез Зор, доминацијата на ПДУ во донесувањето одлуки е очигледна”; Фондација „Бертелсман“, ИТФБ Државен извештај за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 10. „Централната команда на САД (USCENTCOM) објави дека СДФ и СДЦ направија „големи чекори“ кон инкорпорирање на арапските воени и цивилни водачи, како и сириски христијани, во воени и политички размислувања. Меѓутоа, ДИА објави дека курдските елементи на СДФ, Курдските единици за заштита на народот (ЈПГ), ја одржуваат контролата врз лидерските и позициите за донесување одлуки во рамките на СДФ и институциите предводени од СДЦ, покажувајќи „неподготвеност да се подели власта со Арапите, дури и во регионите со мнозинство Арапи на североисток, каде што арапските борци веројатно претставуваат мнозинство од силите на фронтот на СДФ“; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави: 1 јануари 2020 година – 31 март 2020 година, 13 мај 2020 година, https://bit.ly/2Y62Skk, стр. 6. За преглед на сириските, асирските, ерменските и језидските сили за самоодбрана, кои во најголем дел се организирани под чадорот на СДФ, види „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 39- 43.

[740] ААНЕС во преамбулата на Социјалниот договор за Демократската федерација на Северна Сирија од 2016 година ги признава „Курдите, Арапите, Сиријците, Асирците, Туркменците, Ерменците, Чеченците, Черкезите, муслиманите, христијаните, језидите и различните доктрини и секти“ како дел на „народите од Роџава-северна Сирија“; Социјален договор за Демократската федерација во северна Сирија, 29 декември 2016 година, https://bit.ly/33W7smC. „ААНЕС го зацврстува правото на верските и етничките малцинства слободно, отворено и автономно да ги практикуваат својата култура и верувања како основен аспект на нејзиниот политички проект. Оваа цел е реализирана до одреден степен, иако во некои случаи малцинските групи исто така доживеаја несогласувања со ААНЕС“; „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 3. Види, исто така, Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and

одредени тензии во однос училишната програма воведена од страна на АУСИС, којашто ја замени државната програма.[741] Арапите во подрачјата што се под *de facto* контрола на АУСИС понекогаш се издвојуваат поради нивното арапско етничко потекло и претпоставената поврзаност или соработка со СНА и ИСИЛ.[742]

За време на своето владеење, ИСИЛ беше одговорен за раселувањето на голем број припадници на верските малцинства во Североисточна Сирија.[743] И покрај губитокот на територијата, ИСИЛ продолжува да ги напаѓа припадниците на верските и етничките малцинства во подрачјата каде што има свое непрекинато присуство или влијание, вклучително и на Североистокот. Меѓу лицата што се најдоа на нивна мета се и етничките курди и другит членови на малцинските заедници, претежно членовите на СДС, при што нивните напади главно се мотивирани или од политички (претпоставената поддршка за СДС/АУСИС) и/или од етнички и верски причини (ИСИЛ ги смета припадниците на верските и етничките малцински групи за *„неверници“*).[744] ИСИЛ ја презеде одговорноста за убиството на ерменски католички свештеник и неговиот татко на 11 ноември 2019 година, како и за поголем број автомобили бомби истиот ден во градот Камишли, со кои извршија напади врз, меѓу другото, и една ерменска црква.[745]

---

the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 6; Фондација „Бертелсман“, ИТФБ Државен извештај за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 32.

[741] Наводно, некои претпочитаат да ја следат наставната програма призназена од државата, додека други го критикуваат она што тие го сметаат за идеолошка индоктринација од страна на ААНЕС, каде што доминира ЈПГ. Во 2018 година, голем број асирски и ермински приватни училишта беа привремено затворени по нивното одбивање да ја следат наставната програма на ААНЕС; СТЈ, Автономната администрација затвори училишта предводени од христијани (STJ, Autonomous Administration Closes Schools Run by Christians), 10 септември 2018 година, https://bit.ly/3mSVZgp; „Ројтерс“, Нема враќање назад: Сириските Курди го преобликуваат регионот со книги и училишта (Reuters, No Turning Back: Syrian Kurds Reshape Region with Books and Schools), 6 мај 2019 година, https://reut.rs/3mUiwti; АФП, Курдите и христијаните не се согласуваат за наставната програма во Сирија (AFP, Kurds, Christians Split over Syria School Curriculum), 12 септември 2018 година, https://bit.ly/3mVbrZo.

[742] Види Дел III.A.4.

[743] „Пристигнувањето на ИСИС во или во близина на региони населени со христијани во Северна и Источна Сирија доведе до големо иселување на христијаните и последователно намалување на нивниот број. Според истражувањето објавено од Центарот за стратешки истражувања на Сирија, иако христијанското население источно од Еуфрат пред инвазијата на ИСИС било околу 300,000 луѓе, сега е само околу 100,000“; „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 20. На пример, повеќето Асирци од долината на реката Хабур (гуверноратот Хасакех) побегнаа по упадот на ИСИС во нивните села во февруари 2015 година, за време на кој ИСИС киднапираше над 250 Асирци, вклучително и многу жени и деца, за подоцна да ги ослободи во замена за откуп. До почетокот на 2020 година, повеќето Асирци не се вратија во своите села од страв од оживување на ИСИС и обновена несигурност предизвикана од „Операцијата Мировна пролет“; ДВ, Војната во Сирија ја избрка христијанската заедница (DW, War in Syria Drives Out Christian Community), 18 јануари 2020 година, https://bit.ly/2ZnMU5f; МГМП, Сирија: Христијани, Ерменци и Асирийци (MRGI, Syria: Christians, Armenians and Assyrians), последен пат ажурирано во март 2018 година, www.refworld.org/docid/49749ca133.html. „Бројот на Асирците од подрачјето Кабур и Тел Тамр пред сириската криза беше околу 15,000, но сега е ограничен на само 1,000“; „Норт прес ејџенси“, Асириците се сеќаваат на нападот на ИСИС врз селата во сирискиот Тел Тамр (North Press Agency, Assyrians Recall ISIS Attack on Villages in Syria’s Tel Tamr), 22 февруари 2021 година, http://bit.ly/3qYv70a. Се проценува дека на почетокот на 2020 година, само половина од 5,000 ерменски католици останале во градот Камишли; „Ен-пи-ар“, Ова е опасно време за христијаните во североисточна Сирија (NPR, It's a Dangerous Time for Christians in Northeastern Syria), 12 февруари 2020 година, https://n.pr/2ZAgYdW. Во градот Рака, поранешниот главен град на ИСИС, беше пријавено дека останало само едно ерменско христијанско семејство кон крајот на 2019 година; „Д нешнал“, Ерменците во Сирија се повторно под напад (The National, Syria’s Armenians Are under Assault yet Again), 26 декември 2019 година, https://bit.ly/3c2GE7S.

[744] Види, на пример, СОЧП, Нов подем на ИСИС: Групите продолжуваат со нападите во подрачја под контрола на СДФ, заканувајќи се со колење на „неверници“ (SOHR, ISIS Resurgence: Cells Continue Attacks in SDF-Controlled Areas, Threatening to Slaughter “Infidels”), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/3j7tVDZ; „Курдистан 24“, ИСИС го искористи безбедносниот вакуум сред турскиот упад, ги нападна сириските Курди (Kurdistan 24, ISIS Exploits Security Vacuum amid Turkish Incursion, Attacks Syrian Kurds), 10 октомври 2019 година, https://bit.ly/2GH28f5; „Курдистан 24“, ИСИС наводно шири „список за погубување“ за цивили кои работат со сили поддржани од САД (Kurdistan 24, ISIS Allegedly Spreads ‘Death List’ for Civilians Working with US-Backed Forces), 10 септември 2020 година, https://bit.ly/36GStjO.

[745] На 11 ноември 2019 година, ИСИС наводно презела одговорност за убиството на поглаварот на Ерменската католичка црква во Камишли и неговиот татко кога патувале по патот помеѓу Хасакехх и Деир Ез Зур; „Рудау“,

Христијаните во Покраината Хасака исто така се најдоа погодени во Операцијата „Мировна пролет“ и голем дел од нив се раселија.[746] На 9 октомври 2019 година, за време на гранатирањето на градот Камишли, гранатите ја оштетија џамијата Шала и паднаа близу црквата Св. Ѓорѓи Асирски.[747] Особено претежно асирскиот подокруг Тал Тамер во долината на реката Хабур е сведок на редовни препукувања и гранатирања помеѓу СДС/НОО и владините сили[748] од една страна и вооружените групи поврзани со СНА и турските сили од друга страна.[749] Голем број од раселените христијани се колебаат

ИСИС презеде одговорност за убиство на ермenски свештеник и неговиот татко во североисточна Сирија (Rudaw, ISIS Claims Responsibility for Murder of Armenian Priest and His Father in NE Syria), 11 ноември 2019 година, https://bit.ly/2Qbfh2E. „На истиот ден со убиството на отец Ховсеп [на 11 ноември 2019 година], имаше два бомбашки напади со автомобили во градот Камишли, де факто главен град на Курдската автономна администрација на Северна и Источна Сирија (АА). Цел на бомбашките напади беа цркви, продавници и хотели во сопственост на локални сириски, халадејски и ермenски христијани, според сириската партија Демократски сојуз (ПДУ)“; „Сирија директ“, Сириските христијани: Експлоатирано или заштитено малцинство? (Syria Direct, Syrian Christians: Exploited or Protected Minority?), 22 декември 2019 година, https://bit.ly/2ZGvxN0. Види, исто така, „Френс24“ (видео), Христијаните во североисточна Сирија живеат во страв поради активноста на турските сили и групата на ИД во регионот (France24 (video), Christians in Northeast Syria Living in Fear as Turkish Forces, IS Group Active in Region), 7 февруари 2020 година, https://bit.ly/35D1kCw; АФП, Шест цивили загинаа во бомбардирања во главниот курдски град во Сирија (AFP, Bombings Kill Six Civilians in Syria's Main Kurdish City), 11 ноември 2019 година, https://bit.ly/32wGdzV; Јавно радио на Ерменија, Експлозија на бомба во близина на ерменската католичка црква во Камишли, пријавени жртви (Public Radio of Armenia, Bomb Detonates near Armenian Catholic Church in Qamishli, Casualties Reported), 11 ноември 2019 година, https://bit.ly/2RuEx3i. Види, исто така, фуснота 732.

[746] „Кога Турција ја започна „Операцијата Мировна пролет“ во октомври 2019 година против групите предводени од сириските Курди (...) цивили кои избегаа од Тел Тамер се распрснаа низ Хасака. Сега, откако заврши операцијата, тие се обидуваат да се вратат во своите домови, но се обесхрабрени од артилерискиот оган, а неодамнешните судири, наводно, доведоа до нови раселувања од некои села“; „Ал монитор“, Борбите беснеат во Сирија и покрај прекин на конфликтот од коронавирусот (Al-Monitor, Battles Rage in Syria Despite Coronavirus Cease-Fires), 13 април 2020 година, https://bit.ly/3c4EDZ6. Многу Ерменци и Асирци, потомци на преживеаните од османлискиот геноцид на почетокот на 20-тиот век, се плашат од групите поддржани од Турција и од она што тие го сметаат за нивни обид за етничко чистење на регионот; „Ен-пи-ар“, Ова е опасно време за христијаните во североисточна Сирија (NPR, It's a Dangerous Time for Christians in Northeastern Syria), 12 февруари 2020 година, https://n.pr/2ZAgYdW; „Френс24“ (видео), Христијаните во североисточна Сирија живеат во страв поради активноста на турските сили и групата на ИД во регионот (France24 (video), Christians in Northeast Syria Living in Fear as Turkish Forces, IS Group Active in Region), 7 февруари 2020 година, https://bit.ly/35D1kCw. Види, исто така, „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 51-54; СОЧП, Асириските семејства речиси целосно раселени од градот Тал Тамр додека лојалните фракции на Турција стигнаа до неговите периферии (SOHR, Assyrian Families Almost Completely Displaced from Tal Tamr Town as Turkey-Loyal Factions Reach Its Outskirts), 15 ноември 2019 година, https://bit.ly/2RCWKMl.

[747] КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

[748] Врз основа на договорот со СДФ од средината на октомври 2019 година, владата распореди сили во Тал Тамер за да го спречи напредувањето на „Операцијата Мировна пролет“ во подрачјето; „“Енаб Балади““, Завојуваните страни на Сирија во борба за североисточна Сирија (Enab Baladi, Syria’s Warring Sides in a Scramble for North-Eastern Syria), 23 ноември 2019 година, https://bit.ly/3hzkFXu; „Ројтерс“, Сириската армија се распореди во градот на североистокот на земјата по Курдскиот договор (Reuters, Syrian Army Deploys to Town in Country's Northeast after Kurdish Deal), 14 октомври 2019 година, https://reut.rs/33pgx5y; „Дефенс пост“, Силите на сирискиот режим притискаат кон границата со Турција по договорот со СДФ (Defense Post, Syrian Regime Forces Push Towards Turkey Border after SDF Deal), 14 октомври 2019 година, https://bit.ly/35LaLja.

[749] „Во моментот на пишување, фронтовите беа поставени во и околу христијанските села околу Тил Темир, од кои некои се подложени на редовно бомбардирање од страна на силите поддржани од Турција и покрај официјалната објава за прекин на конфликтите“ „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 56. „Има 35 асирски села во регионот Хабур, кои се само неколку километри оддалечени од подрачјето што го контролираат Турција и нејзините милиции [СНА]. Тел Тамер, кој е главен центар за население, е само шест милји оддалечен од фронтовите. Некои села се уште поблиску“; Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 12. Види, исто така, СОЧП, Турските сили и фракциите на „Мировна пролет“ гранатираа позиции во покраината на Тал Тамр (SOHR, Turkish Forces and “Peace Spring” Factions Shell Positions in Tal Tamr Countryside), 13 февруари 2021 година, http://bit.ly/2PfE7jv; „Норт прес ејџенси“, Сириските и Асириските борци го зајакнуваат фронтот во Тел Тамр во североисточна Сирија (North Press Agency, Syriac and Assyrian Fighters Fortify Tel Tamr Front in Northeast Syria), 12 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kxLwGk; ibid., Асириците во сирискиот Тел Тамр слават осамен Божиќ (Assyrians of Syria’s Tel Tamr Celebrate a Lonely Christmas), 28 декември 2020 година, http://bit.ly/3q0zCWL; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција навлегоа и ограбија асириско село во близина на линијата на поделба со подрачја на

дали да се вратат во своите подрачја на потекло поради непрекинатото присуство на ИСИЛ и небезбедноста предизвикана со Операцијата „Мировна пролет“ од октомври 2019 година.[750]

в) Постапувањето со припадниците на верските и етничките малцински групи во подрачја под *de facto* контрола на ХТШ и антивладините вооружени групи

Достапни се ограничени ажурни информации за нападите врз преостанатите припадници[751] на верските малцинства, вклучително и христијаните, друзите и алавитите кои живеат во подрачја под контрола на ХТШ и другите тврдокорни или ектремистички исламистички групи. Сепак, известувањата го потврдија непрекинатото наметнување на исламското право и дискриминирачките ставови кон припадниците на

„Мировна пролет“ (SOHR, Turkish-Backed Factions Storm and Loot Assyrian Village near the Dividing Line with “Peace Spring” Areas), 18 јуни 2020 година, https://bit.ly/3mwVd8E; СОЧП, Турските сили ги обновија ракетните напади врз селата контролирани од сирискиот воен совет и силите на режимот во рурален Тал Тамр (SOHR, Turkish Forces Renew Rocket Attacks on Villages Controlled by Syriac Military Council and Regime Forces in Rural Tal Tamr), 15 март 2020 година, https://bit.ly/33BoCpl; МИА, Заглавени во заборав: Раселените жители на североисточниот дел на Сирија (MEE, Stuck in Limbo: The Displaced Residents of Syria’s Northeast), 10 јануари 2020 година, https://bit.ly/3cIrtRW; и Дел II.Б.2.

[750] „Милитантите на ИСИС продолжија да ги напаѓаат христијанските заедници. Овие заедници изјавија дека се плашат од можноста за пошироко оживување на ИСИС“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. Види, исто така, „Ал монитор“, Сириските христијани на фронтовите повторно имаа тажен Божиќ (Al-Monitor, Syrian Christians on Front Line Have Sad Christmas), Again, 27 декември 2019 година, https://bit.ly/2GNBIbH; АФП, Во североисточна Сирија, последните Асирици се плашат од турското напредување (AFP, In Northeast Syria, Last Assyrians Fear Turkish Advance), 19 ноември 2019 година, https://bit.ly/3m68Knv.

[751] „Се проценува дека околу 20,000 Друзи живееле во тоа подрачје во 2015 година, иако нивниот број сега е намален на 10,000, според проценките на локалните совети“; „Сирија репорт“, Во северен Идлиб, конфискациите на имот од страна на ХТШ се закана за малата заедница на Друзите (Syria Report, In Northern Idlib, HTS Property Confiscations Threaten Small Druze Community), 9 септември 2020 година, https://bit.ly/3j8awCB. „(...) сѐ уште постои христијанско присуство (Ерменци, сириjскии мелкити и католици) во подрачјето во селата, како што се ал Јакубија, ал Кунаја, Гасанија и ал Џадида, а повеќето христијани живеат повлечен живот повеќе или помалку криејќи се од страв дека ќе бидат мета на екстремистичките исламисти“; „Сиријак прес“, Сирија: Милитантните исламисти тероризираат христијани во провинцијата Идлиб (Syriac Press, Syria: Militant Islamists Terrorize Christians in Idlib Province), 10 мај 2020 година, https://bit.ly/3ivDoV0. “(…) многу христијански семејства го напуштија Идлиб и заминаа во странство или во подрачја во Сирија откако екстремистичките групи го заседоа Идлиб во 2015 година, оставајќи го целиот свој имот зад нив. (...) Само неколку христијани сѐ уште живеат во градот, поточно во неговиот западен дел (...)“; СТЈ, ХТШ конфискуваше не помалку од 550 домови и бизниси кои припаѓаат на христијаните во Идлиб (STJ, HTS Confiscates no Less than 550 Homes and Businesses Belonging to Christians in Idlib), 14 јануари 2020 година, https://bit.ly/3huzeLY. „(...) бунтовничките зони се речиси исклучиво сунитски Арапи. Неколкуте малцинства што живееја во овие подрачја избегаа или беа принудени да се преобратат на сунизмот“; Вашингтонски институт за блискоисточна политика, Секташтво во граѓанската војна во Сирија (Washington Institute for Near East Policy, Sectarianism in Syria’s Civil War), 2018 година, www.ecoi.net/en/document/2026613.html, стр. xv.

малцинските групи,[752] покрај случаите на дејства насочени кон поединци.[753] За ХТШ, ХАД и ТИП и понатаму се известува дека нелегално ги конфискуваат домовите, продавниците, складиштата и земјоделските површини што им припаѓаат на раселените христијани и друзи.[754] ХТШ наводно ја

[752] На преостанатите христијани им било дозволено да го прослават Божиќ во 2020 година; сепак, ХТШ забранува јавно прикажување на христијански верски симболи и ѕвонење на црковните камбани; СОЧП, Христијаните слават Божиќ во Ал Куња во Идлиб, а „владата на спасението“ го бара нивното пријателство (SOHR, Christians Celebrate Christmas in Idlib's Al-Qunya, and “Salvation Government” Seeks their Friendship), 25 декември 2020 година, http://bit.ly/38UARQW. „Фракциите не им дозволија на [христијаните] да ги практикуваат своите обреди и верски обреди во јавност, да одржуваат церемонијални настани или да ги покажат своите верски симболи, а да не зборуваме за нападите, грабежите и експлоатацијата што ги погодија црквите“; „“Енаб Балади““, „Отсутни христијани“... Конфискација на недвижен имот на христијаните во Идлиб (Enab Baladi, “Absent Christian“... Confiscation of Real Property of Idlib's Christians), 11 јули 2020 година, https://bit.ly/2FzNTIA. „ХТШ ги замени владините судови со шеријатски совети во подрачјата што ги контролираше, овластувајќи дискриминација врз припадниците на верските малцинства (…)“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „Паѓајќи под контрола на радикалните исламски групи, повеќето христијански семејства избраа да се преселат во подрачјата под контрола на режимот или во странство. Меѓутоа, оние што останаа, се соочуваат со малтретирање од членовите на организацијата Чувари на религијата [ХАД], кои ја ограничуваат нивната верска практика и ретко им дозволуваат да ги посетуваат црквите“; СТЈ, Сирија: Најмалку 750 христијански куќи незаконски запленети во Џиср ал Шугур, Идлиб (STJ, Syria: At least 750 Christian Houses Illegally Seized in Jisr al-Shughur, Idlib), 23 септември 2019 година, https://bit.ly/2ZvQUk0. „Најзастапени се секташките и раздвојувачки изјави против алавитите и христијаните, кои се подложени на мала умереност или ограничувања“; „Ал шахид“, Дали променливата реторика на Џулани е обид да се прикријат минатите злосторства на ХТШ? (Al Shahid, Is Joulani's Shifting Rhetoric an Attempt to Cover Up HTS' Past Crimes?), 14 август 2019 година, https://bit.ly/2kkA1aG. „Во подрачјата контролирани од опозицијата, христијаните, наводно, го сокриле својот верски идентитет и се облекуваат како муслимани за да избегнат сомневање“; МГМП, Сирија: Тековни прашања (MRGI, Syria: Current Issues), последен пат ажурирано во јуни 2019 година, https://bit.ly/2S0bTYa. „Малцинствата како што се Друзите и Христијаните во подрачја како што е провинцијата Идлиб, во најголем дел, ги напуштија овие подрачја, наместо да бидат принудени да се преобратат во исламот, да го следат кодексот на облекување или ограничувањата на движењето наметнати на жените“; Совет за човекови права на ООН: „Го изгубив достоинството“: Сексуално и родово базирано насилство во Сириската Арапска Република, 8 март 2018 година, A/HRC/37/CRP.3, www.ecoi.net/en/document/1433339.html (во натамошниот текст: Совет за човекови права на ООН, „Го изгубив достоинството, 8 март 2018 година, www.ecoi.net/en/document/1433339.html), став 58. Види, исто така, СТЈ, ХТШ конфискуваше не помалку од 550 домови и бизниси кои припаѓаат на христијаните во Идлиб (STJ, HTS Confiscates no Less than 550 Homes and Businesses Belonging to Christians in Idlib), 14 јануари 2020 година, https://bit.ly/2uJ29ZU.

[753] „Еден сириски активист изјави за РИ дека верските малцинства, вклучувајќи христијанин и Исмаил, депортирани од Турција, беа држени од страна на Хајат Тахрир Аш-Шам, екстремистичката група која контролира големи делови од провинцијата“; „Рефјуџис интернешнал“, Турција веднаш мора да ја запре депортацијата на Сирijците во Сирија (Refugees International, Turkey Should Immediately Halt Deportation of Syrians to Syria), 24 јули 2019 година, https://bit.ly/2mhl21Q. Види, исто така, СОЧП, Непознати вооружени лица киднапираа цивил во селото ал Јакубија во предградието на Идлиб на 7 мај (SOHR, Unknown Gunmen Kidnapped a Civilian in al Ya'qoubiya Village in Idlib Suburbs, on May 7), 8 мај 2020 година, https://bit.ly/3k8gVOc; „Д њу араб“, Пензионирана сириска христијанка брутално измачена и убиена во Идлиб (The New Arab, Retired Syrian Christian Woman Brutally Tortured and Murdered in Idlib), 20 јули 2019 година, https://bit.ly/2m3SRmT.

[754] „(...) кон средината на 2017 година, ХТШ започна да ги запленува домовите и земјоделските земјишта на селаните Друзи кои избегаа, користејќи ги запленетите домови за сместување на семејствата на борците на групата, како и внатрешно раселени лица кои беа присилно протерани од покраината на Дамаск и Хомс. (...) Службениците на ХТШ ги оправдаа конфискациите велејќи дека таргетираните подрачја им припаѓаат на вработените во безбедносните и воените институции на сириската влада и дека таквите постапки се исто така во сила и во други подрачја на Идлиб, каде што жителите побегнале на владина територија“; „Сирија репорт“, Во северен Идлиб, конфискациите на имот од страна на ХТШ се закана за малата заедница на Друзите (Syria Report, In Northern Idlib, HTS Property Confiscations Threaten Small Druze Community), 9 септември 2020 година, https://bit.ly/3j8awCB. „ХТШ продолжува да зазема домови на цивили од христијанската заедница во Идлиб, Џиср ал Шугур, селата Јакубија, Гасанија, Ал Кунаја и Ал Џадида, како и имотите на заедниците во Даркуш, Занбаки, Џумаилија, Шандриш, Ал Алија и Халуз. ХТШ ги издаде овие куќи под кирија на раселени цивили и борци по номинални цени. На 20 август [2020], извори од Опсерваторијата рекоа дека ХТШ со бројки го означиле имотот што го запleнile, проценет на 130 куќи во селото, во сопственост на заедницата Друзе кои мигрирале во подрачјата под контрола на сирискиот режим и во соседните земји и Европа, што се совпаѓа со избувнувањето на сириската револуција“; СОЧП, ХТШ заплени имот и недвижен имот на цивил и про-режимска војска во покраината (SOHR, HTS Seizes Property and Real Estate of Civilian and Pro-Regime Military in Countryside), 10 септември 2020 година, https://bit.ly/2FfYV61. Басам ал Ахмад, директор на СТЈ, изјави за “Енаб Балади“ дека ХТШ и другите исламистички фракции ја оправдаа конфискацијата на имотите на христијаните, врз основа на тоа што сопствениците се „лојалисти на Асад“, или затоа што не биле присутни; „“Енаб Балади““, „Отсутни христијани“...

конфискува единствената црква во градот Идлиб во 2017 година и ја претвори во приватен деловен субјект.[755] СМЧП извести дека на христијаните ил било наложено да плаќаат данок за нивната „заштита“ како немуслимански граѓани во исламска држава (*„џизија“*).[756]

г) Постапувањето со припадниците на верските и етничките малцински групи во подрачја под *de facto* контрола на Сириската национална армија

Како дел од воени операции во Северна Сирија во 2018 и 2019 година, вооружените групи поврзани со СНА ја презедоа контролата врз подрачјата населени со најразлични верски и етнички малцински групи и голем број од нив пребегнаа во предвечерјето на или по завршувањето на воените офанзиви.[757]

Конфискација на недвижен имот на христијаните во Идлиб (Enab Baladi, “Absent Christian”… Confiscation of Real Property of Idlib’s Christians), 11 јули 2020 година, https://bit.ly/2FzNTIA. Види, исто така, СОЧП, ХТШ ги принуди раселените лица да ги напуштат домовите во сопственост на лица кои живеат во подрачја под контрола на режимот, а владата за спас ги демонтираше трансформаторите за електрична енергија во покраината на Идлиб (SOHR, HTS Forces Displaced People to Leave Homes Owned by People Living in Regime-Held Areas, and Salvation Government Dismantles Electricity Transformers in Idlib Countryside), 16 ноември 2020 година, https://bit.ly/38V7rng; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html; СОЧП, ХТШ конфискуваше имот на христијанската заедница во Идлиб (SOHR, HTS Confiscates Property of Christian Community in Idlib), 25 април 2020 година, https://bit.ly/2FtQy6C; СТЈ, ХТШ конфискуваше не помалку од 550 домови и бизниси кои припаѓаат на христијаните во Идлиб (STJ, HTS Confiscates no Less than 550 Homes and Businesses Belonging to Christians in Idlib), 14 јануари 2020 година, https://bit.ly/3huzeLY.

[755] Според СТЈ, ХТШ издале под кирија делови од црквата на лица кои основале образовен институт во неа; СТЈ, ХТШ конфискуваше не помалку од 550 домови и бизниси кои припаѓаат на христијаните во Идлиб (STJ, HTS Confiscates no Less than 550 Homes and Businesses Belonging to Christians in Idlib), 14 јануари 2020 година, https://bit.ly/3huzeLY. Види, исто така, СМЧП, Таргетирањето на христијанските места за богослужба во Сирија е закана за светското наследство (SNHR, Targeting Christian Places of Worship in Syria is a Threat to World Heritage), 5 септември 2019 година, https://bit.ly/2RfSVfC, стр. 9.

[756] „Исламските фракции ги притискаат и воведуваат давачки „Џизија“ со цел да ги принудат да ги напуштат своите домови во подрачја под контрола на режимот“; СОЧП, ХТШ конфискуваше имот на христијанската заедница во Идлиб (SOHR, HTS Confiscates Property of Christian Community in Idlib), 25 април 2020 година, https://bit.ly/2FtQy6C.

[757] „Двете турски интервенции во Сирија во 2018 и 2019 година, соодветно познати како „Операција Маслиново гранче“ и „Операција Мировна пролет“, го истераа речиси целото језидско население во Африн и Рас ал Ајн во Сирија од своите домови. Сите села во северозападна и североцентрална Сирија со језидиски жители - вкупно 51 село - сега се под окупација на турската војска и нивните придружни милиции, од кои многу поддржуваат исламистички идеологии.“ И понатаму: „Операцијата Мировна пролет, исто така, имаше огромно влијание врз другите верски малцинства, особено Асирците, Ерменците и Сириските христијани. Беа раселени најмалку 137 христијански семејства. Евакуирани се и ерменските семејства кои живеат во Рас ал Ајн“; Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 1-2, 12, види, исто така, стр. 7-8, 12. „Турските интервенции во Сирија, особено во Африн во февруари-март 2018 година и Операцијата „Мировна пролет“ меѓу Рас ал Ајн и Тел Абјад во октомври 2019 година, присилно раселија стотици илјади цивили. Верските малцинства кои беа погодени од овие интервенции вклучуваат: језиди, алевити и членови на разновидната христијанска заедница: Ерменци, асирци, Сиријци, халдејци и евангелски христијани“; Професор Ејми Остин Холмс, Американска комисија за меѓународна верска слобода, виртуелно сослушување за заштита на верската слобода во североисточна Сирија (Professor Amy Austin Holmes, U.S. Commission on International Religious Freedom Virtual Hearing on Safeguarding Religious Freedom in Northeast Syria), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/2FZLx62, стр. 4. „На 7 октомври [2020 година], турската армија, заедно со опозициските групи спонзорирани од Турција (ТСО), од кои некои може да вклучуваат и борци од насилни екстремистички групи, ја започнаа Операцијата Мировна пролет (ОМП) во подрачјата на североисточна Сирија што под контрола на курдските Сириски демократски сили, раселувајќи 154,000 лица, вклучувајќи Курди, језиди и христијани, заклучно со 21 октомври.“ Речиси сите језиди во Сирија во моментов живеат во подрачја под контрола на вооружените групи поврзани со СНА; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. Види, исто така, ВОА, Сириските језиди од Африн се уплашени по неодамнешните напади (VOA, Syria’s Afrin Yazidis Are Fearful Following Recent Attacks), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/3ikAu6s; „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 2, 13, 47-53; „Јазда“, Изјава на „Јазда“: Забрзува етничкото чистење на Језидите и другите верски групи во Сирија (Yazda, Yazda Statement: Ethnic Cleansing of Yazidis and Other Religious Groups in Syria Accelerates), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3n05F9c; АФП, Во североисточна Сирија, последните Асирици се плашат од турско напредување (AFP, In Northeast Syria, Last Assyrians Fear Turkish Advance), 19 ноември 2019 година, https://bit.ly/3m68Knv; Јавно радио на Ерменија, Евакуирани повеќето ерменски семејства додека Турција се турка во северна Сирија (Public Radio of Armenia, Most Armenian Families Evacuated, as Turkey Pushes into North Syria), 10 октомври 2019 година,

За многумина од луѓето кои се раселија како резултат на воените офанзиви се известува дека се плашат и/или не се во можност да се вратат, вклучително и поради тоа што домовите, продавниците, земјоделското земјиште и посевите им биле конфискувани од членовите на вооружените групи поврзани со СНА.[758]

Во подрачјата под *de facto* контрола на вооружените групи поврзани со СНА, Курдите и припадниците на верските или етничките малцисни групи се издвојуваат со цел нивно изнудување, грабнување, пљачкосување, противзаконско конфискување или уништување на имотот, противзаконско лишување од слобода, присилно исчезнување, измачување и други облици на малтретирање, сексуалното насилство,[759] и, во некои случаи, убивање, вклучително и поради нивната вистинска или претпоставена

https://bit.ly/2RyFGqz.

[758] „Хуманитарните набљудувачи веруваа дека многу етнички и верски малцинства се двоумеа да се вратат, со оглед на моделот на заплашување од страна на сириските групи поврзани со Турција." И понатаму: „Религиозните малцинства кои беа раселени поради заземањето на подрачјето Африн во Алепо од страна на Турција и ТСО, не можеа да се вратат во своите домови. (...) Во ноември [2019 година], Сирискиот стратешки истражувачки центар објави дека ТСО заплениле и ограбиле 205 куќи и 120 трговски и индустриски локации кои им припаѓаат на 75 христијански семејства кои избегале од Рас ал Ајн како резултат на турската офанзива." И понатаму: „Од 17 октомври [2019 година], Хјуман рајтс воч и сириските набљудувачи за човекови права известија за запленување на приватни имоти од страна на ТСО, вклучувајќи ги и оние што им припаѓаат на христијаните раселени поради ОМП [Операција Мировна пролет]"; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „Фракциите поддржани од Турција ги заседоа полињата со пченица и јачмен во селото Ријанија и Даудијет Мала во руралните Тал Тамер, Тал Баидар, селото Атија, Надас, Тал Сахер и Аасдијет Ал Језиди во покраината на Рас ал Аин. Изворите на Опсерваторијата додаваат дека овие села се населени од разновидна мешавина на христијани, Курди и Арапи, напуштени од поголемиот дел од населението, освен неколку Арапи"; СОЧП, Фракциите запленија земјоделски посеви во Тал Тамер и Рас ал Аин (SOHR, Factions Seize Agricultural Crops in Tal Tamer and Ras al-Ain), 9 мај 2020 година, https://bit.ly/3iG82eC. „Цивилите во и околу Рас ал Ајн и Тал Абјад пријавија бројни случаи на грабежи и присвојување на имот од страна на припадниците на Сириската национална армија, што првенствено ги погодија курдските жители и, понекогаш, сопствениците језиди кои избегаа во октомври [2019 година]. Училишта и бизнисите, како што се пекарите, исто така беа ограбени или експроприрани, заедно со земјиште за производство на маслиново масло, земјоделски алатки и возила" (додаден акцент); Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 56. „Малку млади мажи се вратија затоа што се подложни на обвинувања дека се„ курдски борци". Арапските ВРЛ кои живееја во Африн пред „операцијата Маслиново гранче", исто така, избегаа од страв да не бидат сметани за соработници на ПДУ." И понатаму: „(...) Прекршувањата на ДЗИ во Африн (...) служат за целта на Турција да се спротивстави на иницијативата за „самоуправување" на доминантното курдско движење со променување на демографијата"; ФФЕ, Повторно враќање на домовите: Борбата за социјално праведни права за домување, земјиште и имот во Сирија, Ирак и Либија (FES, Reclaiming Home: The Struggle for Socially Just Housing, Land, and Property Rights in Syria, Iraq and Libya), септември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2023128.html, стр. 126, 137. „Ал Џабха ал Шамија (…) ги испразнија куќите на граѓаните и го украдоа нивниот имот во Тал Абијад, како и куќите во сопственост на ерменски и христијански семејства, каде што на куќите беа напишани зборовите „Преземено од ал Џабха ал Шамија" " (додаден акцент); СОЧП, Од прекршувања во Африн до Тал Абјад и Рас Ал Аин... Про-турските фракции резервираат цивилни куќи во градот Рас Ал Аин (SOHR, From Violations in Afrin to Tal Abyad and Ras Al-Ayn... The Pro-Turkey Factions Reserve Civilian Houses in Ras Al-Ayn City), 4 ноември 2019 година, https://bit.ly/3kvpaEt. Види, исто така, Вашингтонски институт, Слаб статус кво во североисточна Сирија (Washington Institute, The Fragile Status Quo in Northeast Syria), 1 јули 2020 година, https://bit.ly/2OLUukd; СОЧП, Подрачја на „Мировна пролет": Фракциите поддржани од Турција крадат посеви и земјоделска опрема, барајќи од христијаните да платат казна за нивното враќање (SOHR, "Peace Spring" Areas: Turkish-Backed Factions Steal Crops and Agricultural Equipment, Asking Christians to Pay Fine for Their Return), 28 јуни 2020 година, https://bit.ly/3iZbyB2; СОЧП, Како дел од продолжените кражби и грабежи на имот во северот на Сирија... Про-турските фракции почнуваат да крадат јачмен во сопственост на едно од најистакнатите христијански семејства во Ал Хасака (SOHR, As a Part of Their Continued Thefts and Looting of Property North of Syria... The Pro-Turkey Factions Start to Steal Barley Owned by One of the Most Prominent Christian Families in Al-Hasakah), 30 ноември 2019 година, https://bit.ly/3n3Tx75; „Ал монитор", ИД уби свештеници во Сирија, додека борците поддржани од Турција изразуваат симпатии за ИД (Al-Monitor, IS Kills Priests in Syria as Turkish-Backed Fighters Express IS Sympathies), 18 ноември 2019 година, https://bit.ly/3cy4V6i.

[759] „[Курдските] Жени и девојки, исто така, беа приведени од борците на Сириската национална армија и беа подложени на силување и сексуално насилство - предизвикувајќи тешка физичка и психолошка штета на индивидуално ниво, како и на ниво на заедницата, поради стигмата и културните норми поврзани со идеите за „женска чест"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 59. Кон крајот на мај 2020 година, на социјалните мрежи беше објавено видео на кое се прикажани курдинки и језидијки во таен затвор, управуван од дивизијата Ал Хамзех. Тие, наводно, биле киднапирани помеѓу 2018 и 2020 година. Според СОХР, четири жени биле ослободени во декември 2020 година, додека сè уште не се знае каде се наоѓаат седум други; СОЧП, „Дивизијата Ал Хамза"

поддршка на АУСИС и на СДС/ПДУ/НОО,[760] или нивната етничка и/или врска припадност.[761] Исто така, Језидите се изложени на присилно преобраќање.[762] Поголем број извори известија дека групите

ослободи четврто киднапирано девојче од Африн кое се појави во видео снимка во мај (SOHR, “Al-Hamza Division” Releases Fourth Kidnapped Girl from Afrin Appeared in a Video in May), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3n9C5gZ. Види, исто така, Проект за исчезнати жени во Африн, погледнете ги податоците, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Ip6V5y; СМЧП, 9-ти годишен извештај за присилно исчезнување (SNHR, The 9th Annual Report on Enforced Disappearance), 30 август 2020 година, https://bit.ly/32I5EgB, стр. 29; „Џерусалем пост“, Турската окупација на курдскиот Африн таргетира жени, малцинства (Jerusalem Post, Turkey’s Occupation of Kurdish Afrin Targets Women, Minorities), 2 јуни 2020 година, https://bit.ly/2XuqQWc; „Курдистан 24“, Сирските Курди повикуваат на истрага за киднапирањето на жени во Африн (Kurdistan24, Syrian Kurds Call for Investigation into Kidnapping of Women in Afrin), 31 мај 2020 година, https://bit.ly/2U6HwRw; „Рудау“, Судбината на три киднапирани жени во Африн останува нејасна (Rudaw, Fate of Three Kidnapped Yezidi Women in Afrin Remains Unclear), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3eMOhje. Како резултат на овие киднапирања, ВДЦ објави дека „Семејствата ги принудија своите ќерки да се омажат за роднини за да ги„ заштитат“ од киднапирање од страна на вооружени групи, или прифатија барања од самите групи“; Проект за исчезнати жени во Африн, јули 2020 година: Пет жени пријавени за киднапирани, насилството се зголемува (Missing Afrin Women Project, July 2020: Five Women Reported Kidnapped, Violence Increasing), јули 2020 октомври, https://bit.ly/2ExypER.

[760] Види Дел III.А.6.

[761] Во 2020 година, „Седум случаи особено таргетираа жени кои беа идентификувани како припадници на верски малцински заедници. Наводно биле киднапирани пет језидијки и две жени алевити. Неколку од овие киднапирања се случија за време на поширoки рации извршени од вооружени групи во одредени села кои историски се дом на верските малцинства. Наводно, пет од седум лица биле измачувани во притвор – што е повисока стапка на обвинувања за тортура отколку што се гледа вообичаено“; Проект за исчезнати жени во Африн, Извештај за 2020 година, 16 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sCmCIK. „Користејќи ги информациите дадени од локалното население и по проверување со други извори, би можеле да потврдиме дека најмалку 47 језиди се киднапирани во Африн од март 2018 година. (...) Вооружените групи често бараат огромни суми пари, дури и по 40,000 долари, за да обезбедат ослободување на едно лице. Дури и пред неодамнешната девалвација на сириската фунта, ова беше невозможна сума за плаќање за обичните Сирийци. Во јуни 2019 година, 10 годишно момче со Даунов синдром беше киднапирано заедно со неговиот татко и дедо. Бунтовничката група побарала 10,000 долари како откуп. Сите тројца потоа беа убиени откако семејството не можеше да плати“; Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 9-10. „ДОС [Стејт департментот на САД] исто така, ја изрази својата загриженост во врска со извештаите за повредите на човековите права во Африн, вклучувајќи сквернавење на неколку светилишта на језидите, киднапирања за откуп на језидијки и курдинки и грабежи и вандализирање на домови и археолошки локалитети. Стејт Департментот изјави за DoS OIG OIG [Канцеларијата на генералниот инспектор на Стејт департментот] дека „бидејќи немаме присуство на терен, не сме во состојба да ги потврдиме овие извештаи, но се чини дека многумина од нив се веродостојни“; Стејт департментот на САД / Главен генерален инспектор за операцијата „Инхерентно решение“, квартален извештај до Конгресот на Соединетите Американски Држави (US Department of Defense / Lead Inspector General for Operation Inherent Resolve, Quarterly Report to the United States Congress): 1 април 2020 година – 30 јуни 2020 година, 31 јули 2020 година, https://bit.ly/3hGOeY3, стр. 69. Види, исто така, СОЧП, Жена језид сè уште приведена од фракциите поддржани од Анкара во покраината на Африн, северозападно од Алепо (SOHR, Yazidi Woman still Detained by Ankara-Backed Factions in Afrin Countryside, North-West of Aleppo), 11 февруари 2021 година, https://bit.ly/37zagZU; „Норт прес ејџенси“, Вооружената фракција уапси 20 лица од селото Језиди во сирискиот Африн (Armed Opposition Arrested 20 Persons from Yezidi Village in Syria’s Afrin), 10 декември 2020 година, http://bit.ly/3pVAnAs; СОЧП, Фракциите на Вториот корпус наметнуваат давачки за пченица и јачмен што влегуваат во Турција (SOHR, 2nd Corps Factions Impose Levies on Wheat and Barley Entering Turkey), 3 септември 2020 година, https://bit.ly/3kJyDIl; СОЧП, „Корпусот Ал-Шам“ уби цивил језид во Ширава во Африн (SOHR, “Al-Sham Corps” Kills Yazidi Civilian in Afrin’s Shirawa), 14 август 2020 година, https://bit.ly/2FJ8jPh; СОЧП, Цивил језид убиен од вооружени лица поддржани од Турција при обид да го избркаат од неговиот дом во Африн (SOHR, Yazidi Civilian Killed by Turkish-Backed Gunmen while Attempting to Force Him Out of His House in Afrin), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3hG3fby.

[762] „Силите поддржани од Турција насилно преобратија бројни језиди во ислам со тоа што ги донесоа во џамија, ги тепаа и мачеа доколу не се молат. Некои од нив дури беа убиени. Една таква жртва беше 60 годишниот Омар Шамо од селото Хибари, кој беше претепан од милитантите во обид да го принудат да ја каже „шахадата“ на исламот - фраза за која, ако се каже гласно, се верува дека претставува прифаќање на исламот. Тој го одби тоа, па затоа беше убиен“; „РИЦ“, По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 49. „(…) жените кои припаѓаат на верското малцинство језиди, исто така, беа приведени од страна на силите на Сириската национална армија и барем во една прилика беа поттикнати да се преобратат во ислам за време на сослушувањето. Слично на тоа, Комисијата во моментов ги истражува извештаите дека најмалку 49 Курди и језидијки биле приведени и во Рас ал Ајн и во Африн од страна на припадници на Сириската национална армија во периодот меѓу ноември 2019 година до јули 2020 година“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 56. „Некои од милициите во Африн ги киднапираа језидите и ги

поврзани со СНА ги присилувале курдските и језидските жени да се мажат со борците и, во некои случаи, ги грабнувале и убивале доколку ќе одбиеле да го сторат тоа.[763] Жените од верските и етничките малцинства, исто така, се изложени на ограничувања во односно на нивното облекување, однесување и социјални интеракции.[764] Малцинските верски и културни локации намерно се пљачкосуваат, оштетуваат и уништуваат од страна на вооружените групи поврзани со СНА.[765] Вооружените групи поврзани со СНА користат секташки јазик за да ги оправдаат своите злоупотреби.[766]

принудија да се откажат од својата религија." На пример: „На 5 февруари 2020 година, 19 годишна језидијка по име Лора Хасан беше киднапирана во селото Кара Баш (Факиран на курдски). Таа, наводно, била измачувана и принудена да се откаже од својата религија. Во мај 2018 година, Омар Шамо Мамо, 66 годишен језидиец, беше убиен поради неговото одбивање да се преобрати во ислам"; Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 2, 12. Види, исто така, ВОА, Сириските језиди од Африн се уплашени по неодамнешните напади (VOA, Syria's Afrin Yazidis Are Fearful Following Recent Attacks), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/3ikAu6s; „Јазда", Изјава на „Јазда": Забрзува етничкото чистење на Језидите и другите верски групи во Сирија (Yazda, Yazda Statement: Ethnic Cleansing of Yazidis and Other Religious Groups in Syria Accelerates), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3n05F9c.

763 „Комисијата, исто така, прими извештаи за принудни бракови и киднапирања на Курдинки во Африн и Рас ал Ајн, во кои првенствено беа вклучени припадници на Дивизијата 24 (бригадата Султан Мурад) на Сириската национална армија. Во јануари [2020 година], една жена беше киднапирана од член на Бригадата, кој присилно се омажи за неа, а набрзо потоа се разведе од неа"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 62. Види, исто така, Проект за исчезнати жени во Африн, погледнете ги податоците, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Ip6V5y; СОЧП, Жена и девојче побегнаа од Африн по закани од милитантите поддржани од Турција (SOHR, Woman and Girl Flee from Afrin after Threats by Turkish-Backed Militiamen), 6 јануари 2021 година, http://bit.ly/3dNJyRd; СОЧП, Четворица членови на „Султан Мурад" силувале девојка од Африн и ја донеле дома (SOHR, Four Members of "Sultan Murad" Rape Girl from Afrin and Bring Her Home), 30 јуни 2020 година, https://bit.ly/3gena11; ВДЦ, Девојка од Африн пронајдена мртва откако била киднапирана од дивизијата Султан Мурад (VDC, Girl from Afrin Found Dead after Kidnapping by Sultan Murad Division), 8 јуни 2020 година, https://bit.ly/2Yxh4lk; „Курдистан 24", Обвинувања за принудни бракови се појавуваат во Африн во Сирија под контрола на Турција (Kurdistan 24, Allegations of Forced Marriages Emerge in Turkish-Controlled Afrin in Syria), 21 мај 2020 година, https://bit.ly/2C0lV77.

764 Види Дел III.A.8.д.

765 „Во април 2020 година, неколку светилишта и гробишта на језидите беа намерно ограбени и делумно уништени на локации низ регионот Африн, како што се Кастел Џиндо, Кибар, Џиндајрис и Шаран, што претстави дополнителен предизвик за несигурното постоење на заедницата језиди како верско малцинство во регионите под контрола на Сириската национална армија, што влијае и на материјалните и на нематеријалните аспекти на нивното културно наследство, вклучувајќи ги и традиционалните практики и обреди"; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 64. „Повеќе од половина од светите језидски светилишта во Африн беа уништени или осквернавени од турската интервенција, со што практично е невозможно језидите отворено да ја практикуваат својата вера"; Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 2. За време на „Операцијата Мировна пролет", вооружени групи поврзани со СНА, наводно, ја вандализирале ерменската црква во Тал Абијад; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. Види, исто така, СОЧП, Фракциите поддржани од Турција продолжуваат со ископување во старите населби во Рас ал Аин (Сере Каније) (SOHR, Turkish-Backed Factions Continue Excavating in Old Neighbourhoods in Ras al-Ain (Sere Kaniye)), 26 ноември 2020 година, https://bit.ly/39maSDL; СОЧП, Фракции поддржани од Турција крадат донации од цркви и запленуваат повеќе земјоделски земјишта (SOHR, Turkish-Backed Factions Steal Collections of Church and Seize more Farmlands), 22 ноември 2020 година, https://bit.ly/2JmEdDd; СОЧП, Распространет безбедносен хаос... тековни прекршувања... жителите на кантонот се најголемите жртви (SOHR, Widespread Security Chaos... Ongoing Violations… and the Canton's Residents the Greatest Victims), 1 август 2020 година, https://bit.ly/31bQkrU; „Јазда", Изјава на „Јазда": Забрзува етничкото чистење на Језидите и другите верски групи во Сирија (Yazda, Yazda Statement: Ethnic Cleansing of Yazidis and Other Religious Groups in Syria Accelerates), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/3n05F9c; СОЧП, Фракциите поддржани од Турција продолжуваат со ископувањата и саботирање на верските светилишта, во потрага по антиквитети (SOHR, Turkish-Backed Factions Continue Excavations and Sabotaging Religious Shrines, Searching for Antiques), 26 мај 2020 година, https://bit.ly/2A0pxoT; „Рудау", Осквернавени светилишта на језидите од групите поддржани од Турција во Африн (Rudaw, Yezidi Shrines Desecrated by Turkish-Backed Groups in Afrin), 28 април 2020 година, https://bit.ly/2Xuy4cy; „Белингкет", Африн: Инциденти на скверНавење и уништување на културни локалитети (Bellingcat, Afrin: Incidents of Desecration and Destruction of Cultural Sites), 11 јули 2019 година, https://bit.ly/3eGu9is.

766 Пријавено е дека вооружените групи поврзани со СНА користеле секташки јазик за пошироко да ги опишат ЈПГ/СДФ и Курдите и да ги оправдаат злоупотребите (на пр. „неверници", „атеисти", „свињи"); Совет за човекови

Според набљудувачите, раселувањето на Курдите и припадниците на другите малцински заедници,[767] во комбинација со населувањето на Арапите и Туркмените од другите делови на земјата,[768] има за цел трајно да се смени етничкиот и верскиот состав во ова подрачје.[769]

права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 54; АП, Пари и омраза за Курдите ги мотивира сириските борци на Турција (AP, Money and Hatred for the Kurds Drives Turkey's Syrian Fighters), 15 октомври 2019 година, https://lat.ms/2UxYkRE. Види, исто така, Информативен центар Роџава (ИЦР), Шест месеци подоцна: Политички, безбедносни и хуманитарни резултати од турската инвазија во северна и источна Сирија во 2019 година (Rojava Information Center (RIC), Six Months on: Political, Security and Humanitarian Outcomes of Turkey's 2019 Invasion of North and East Syria), 22 мај 2020 година, https://bit.ly/32gZ2az, стр. 25.

[767] „(...) како резултат на „Операцијата Маслиново гранче" од страна на Турција и сириските вооружени групи од март 2018 година, беа присилно раселени многу Курди од регионот Африн. Како знак за сложеноста на правата на сопственост и раселување во Сирија денес, некои од оние кои беа населени во поранешните курдски имоти од страна на турските полномошници, претходно беа насилно раселени од предградието на Источна Гута во Дамаск, кое беше под контрола на опозицијата. Оттогаш Курдите се соочуваат со пречки за враќање"; PAX / „Импјунити воч", Прекршување на правата за домување, земјиште и имот: Пречка за мирот во Сирија (PAX / Impunity Watch, Violations of Housing, Land and Property Rights: An Obstacle to Peace in Syria), март 2020 година, https://bit.ly/3jkWQoi, стр. 5. „Откако Операцијата„ Маслиново гранче" беше иницирана од страна на Турција во март 2018 година, седумте подрачја во регионот Африн (Африн, Шаран, Шајх Ал Хадид, Маабатли, Булбул, Џиндирес и Рајо) беа сведоци на масовно иселување на Курдите, бидејќи останаа само малкумина од нив; само старите лица, помеѓу 40 и 85 години, сиромашните и оние кои останаа за да го заштитат својот имот"; СТЈ, Африн: Паик Ал Хадид: Заплашување и економско затегнување (STJ, Afrin: Shaykh Al Hadid: Intimidation and Economic Tightening), 9 март 2020 година, https://bit.ly/2ZH9W7K. „Операцијата во Африн се поклопи со заземањето на Источна Гута од страна на сириската влада, што принуди повеќе од 65,000 луѓе да се евакуираат на последните територии под контрола на опозицијата во Алепо и Идлиб. Многу од оние кои завршија во Африн ги заседоа празните домови на претежно курдските сопственици кои избегаа. Во некои извештаи, бунтовничките групи ја поддржаа прераспределбата на имотите на арапските семејства или зедоа имот што самите го издаваат под закуп"; ЦПОС, Претходните операции на Турција предвидоа нови прекршоци во североисточна Сирија (SJAC, Prior Turkish Operations Forebode New Offenses in Northeast Syria), 24 октомври 2019 година, https://bit.ly/2CRVGQm.

[768] „Од насилното раселување на мнозинството на населението [во Африн], проценките покажуваат дека до 75% од населението сега е сочинето од Туркмени и Арапски доселеници донесени од страна на Турција. Арапските семејства раселени од Хомс, Источна Гута и други региони во Сирија беа преселени во куќи што беа конфискувани од нивните Курдски, језидиски или алавитски сопственици. Ова е и покрај фактот дека пред турската инвазија, Африн веќе беше дом на значителен број Арапски ВРЛ кои избегаа од конфликтот на друго место во Сирија"; „РИЦ", По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 48. Види, исто така, СОЧП, „Мировна пролет" една година подоцна: Нова мапа на влијание... растечка хуманитарна катастрофа и континуирани турски прекршувања (SOHR," Peace Spring" a Year on: A New Map of influence…Growing Humanitarian Disaster and Continuous Turkish Violations), 9 октомври 2020 година, https://bit.ly/2GrnVrm; ЦОАИ, Сирија Апдејт(COAR, Syria Update: 17 јануари до 23 јануари 2019 година), 23 јануари 2019 година, https://bit.ly/2CTsfxj.

[769] РИЦ го опиша процесот како „Арабизација (преку воспоставување на арапски милитанти од други места во Сирија и нивните семејства во поранешни курдски, језидски, христијански и алевитски градови и региони), Турцификација (преку воведување на турска училишна програма, преименување и ребрендирање на физичката и владината инфраструктура и воспоставување на де факто турска контрола врз сите аспекти на владата и граѓанското општество), и Исламизација (преку наставниот план, како и присилно од страна на вооружени групи контролирани од Турција), плус формирање на „Туркменистански појас" долж граничните региони со Турција"; „РИЦ", По ИСИС: Обезбедување иднина за христијаните и другите малцинства во северна и источна Сирија (RIC, After ISIS: Ensuring a Future for Christians and other Minorities in North and East Syria), септември 2020 година, https://bit.ly/3mWJfWc, стр. 47. „(…) киднапирања, изнудувања и присилно верско преобратување се начини да се изврши притисок врз неколкуте останати језиди да го напуштат Африн. Тоа се методи за принудување демографски промени, без всушност да убијат луѓе"; Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 12. Според Фабрис Баланш, експерт за Сирија и вонреден професор на францускиот универзитет Лион Втори, „Мислам дека турската армија не сака да ја спречи [злоупотреба врз Курдите], бидејќи целта е да се исчисти курдското население од ова подрачје"; „Ал монитор", Навреда за жените насекаде: Киднапирањата во Африн повикуваат на истрага на бунтовниците поддржани од Турција (Al-Monitor, An Insult to Women' Everywhere: Afrin Kidnappings Prompt Calls for Investigation of Turkey-Backed Rebels), 2 јуни 2020 година, https://bit.ly/2zZFrzH. „Селата што припаѓаат на заедницата на језидите се соочуваат со демографска промена откако беа напуштени за време на воената Операција „Мировна пролет", како и кражбите на нивните имоти од страна на фракции поддржани од Турција. (...) Од друга страна, фракциите поддржани од Турција, поддржани и олеснети од турската влада, ги преселуваат семејствата на нивните лојални борци во овие села, како и во другите подрачја под нивна контрола"; СОЧП, Демографска промена во рурален Рас ал Аин: Заедницата на

УНХЦР смета дека припадниците на верските и етничките малцински групи кои потекнуваат од подрачјата под *de facto* контрола на ХТШ, вооружените групи поврзани со СНА и другите антивладини вооружени групи **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивната верска припадност, нивната етничка припадност, и/или нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, зависно од личните околности во случајот.

УНХЦР смета дека во подрачјата со непрекинато присуство или влијание на ИСИЛ, припадниците на верските и етничките малцински групи **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивната верска припадност, нивната етничка припадност, и/или нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, зависно од личните околности во случајот.

УНХЦР сметка дека припадниците на верските и етничките малцински групи кои потекнуваат од другите пдрачја покрај оние наведени погоре **може да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивната верска припадност, нивната етничка припадност, и/или нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, зависно од личните околности во случајот.

Понатаму, УНХЦР смета дека *„мактумините“*, кои не се квалификуваат за натурализирање согласно Указот бр. 49 од 2011 година **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** поради нвната етничка припадност и државјанство.

За потребите од меѓународна заштита на сунитските Арапи и сунитските Туркмени за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата, видете го Делот III.A.1. За потребите од меѓународна заштита на Арапите за кои, врз основа на нивното етничка припадност, се претпоставува дека се поврзани со ИСИЛ, или дека соработуваат до Турција или СНА, видете го Делот III.A.4..

д) Лица за кои се претпоставува дека им противречат на строгите исламски правила

Во подрачјата под *de facto* контрола на ХТШ, групата наметнува ограничувања врз слободата на движењето на жените, нивното облекување, и можноста да работат надвор од дома. Во јавноста, жените и девојчињата мора да бидат придружувани од машки член на потесното семејство (*„махрам“*) и мора да се придржуваат до конзервативниот кодекс на облекување. Забрането е пушењето и пиењето алкохол, а мажите и жените мора да се придржуваат до родовата сегрегација на јавни места, во ресторантите, болниците и училиштата. Секое огрешување наводно се казнува со вознемирување, физичка пресметка и притворање.[770] Се известува дека во случаи на претпоставен ерес или прељуба,

---

језидите се соочува со систематски прекршувања од страна на фракциите поддржани од Турција во повеќе од десет села (SOHR, Demographic Change in Rural Ras al-Ain: Yazidi Community Face Systematic Violations by Turkish-Backed Factions in more than Ten Villages), 20 април 2020 година, https://bit.ly/2FSRSQp. Види, исто така, ВОА, Сириските језиди од Африн се уплашени по неодамнешните напади (VOA, Syria’s Afrin Yazidis Are Fearful Following Recent Attacks), 23 декември 2020 година, http://bit.ly/3ikAu6s; СОЧП, Распространет безбедносен хаос... тековни прекршувања... жителите на кантонот се најголемите жртви (SOHR, Widespread Security Chaos... Ongoing Violations… and the Canton’s Residents the Greatest Victims), 1 август 2020 година, https://bit.ly/31bQkrU; „Јазда“, Забрзува етничкото чистење на Језидите и другите верски групи во Сирија (Yazda, Yazda: Ethnic Cleansing of Yazidis and Other Religious Groups in Syria Accelerates), 29 мај 2020 година, https://bit.ly/31Wz9Ml; „Ориент 21“, Сирија: Комунитаризмот како борбена стратегија (Orient XXI, Syria: Communitarianism as a Combat Strategy), 1 април2020 година, https://bit.ly/3j59g3q; СОЧП, Плановите на Турција за демографска промена: Фракциите поддржани од Турција киднапираат цивили во Африн (SOHR, Turkey’s Plans of Demographic Change: Turkish-Backed Factions Kidnap Civilians in Afrin), 17 јануари 2020 година, https://bit.ly/3jlPXmL.

[770] „Низ подрачјата под негова контрола, Хајат Тахрир Ал-Шам им нанесе сериозна психолошка и физичка штета на жените, девојчињата, мажите и момчињата, со наметнување на верски кодекси за облекување и, во случај на жените и девојчињата, забранувајќи ја слободата на движење без присуство на машки роднина“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија , 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 52. ХТШ „наметна правила во врска со облеката и ја ограничи слободата на движење на [жените], освен ако не се придружени од машки роднини.“ На пример, „на жените им е забрането да седат со мажи во ресторани и канцеларии, да пушат Шиша во јавност или да влегуваат во која било продавница каде што машкиот сопственик или машки персонал се сами. (...) Секое прекршување на овие екстремистички прописи подлежи на парични казни“; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 23. „ХТШ спроведе произволни апсења/киднапирања на деца во подрачјата под нивна контрола преку апаратот Хисбах, под неколку изговори, вклучително и за прекршување на учењата наметнати од страна на ХТШ, како што е спречување на мешањето на родови во одредени подрачја“; СМЧП, Деветти годишен извештај за повредите врз децата во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 24. „Документиравме и приведувања извршени од страна на Хајат Тахрир ал-Шам против цивили, кои беа обвинети за „навреда на божественоста““; СМЧП, Најмалку 162 случаи на произволни

ХТШ спроведува сурови казни, вклучително и камшикување и погубување.[771]

Во подрачјата со непрекинато присуство или влијание на ИСИЛ, исто така се известува и за инциденти кога луѓето биле напаѓани поради однесување кое групата го доживува како противречно на нивното строго толкување на исламските начела, норми и вредности.[772] Во кампот во Ал-Хол, се известува дека

апсења/притвор документирани во Сирија во септември 2020 година, вклучувајќи две деца и шест жени (SNHR, At least 162 Cases of Arbitrary Arrests/ Detention Documented in Syria in September 2020, Including Two Children and Six Women), 2 октомври 2020 година, https://bit.ly/34lgZoI, стр. 6. „Низ подрачјата под негова контрола, ХТШ продолжи да користат мерки што систематски ги дискриминираа жените и девојчињата, потчинувајќи го нивниот статус и во приватната и во јавната сфера. Во делови од гуверноратот Идлиб, жените и девојчињата мораа да бидат придружувани од машки членови на нивното потесно семејство (махрам). ХТШ продолжи да го забранува пристапот до јавни настани на жените без придружба, додека кршењето на правилата беше казнето со притвор. ХТШ дополнително се вмеша во слободата на движење на жените, вклучително и со нивно бркање кога излегуваат сами надвор и кога се смета дека носат шминка или „непристојна облека“. Со цел да се избегне јавна контрола и стигматизација од страна на ХТШ, многу жени свесно престанаа да посетуваат јавни места“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 102. „Во регионите под контрола на опозицијата, не се прават изговори за формална правна еднаквост или правна заштита. ХТШ, кој го контролира поголемиот дел од Идлиб, ги исклучува жените од политичките тела и ги ограничува нивните основни слободи, раководи со училишта поделени по род, спроведува конзервативни кодекси за облекување и ги принудува жените чии сопрузи беа убиени во тековниот конфликт да се преселат кај машки „старател“. Овие политики се спроведуваат од страна на полиција за моралност слична на ИСИС“; Центар Вилсон, Лидерството на Сиријките во распарчена држава (Wilson Center, Syrian Women's Leadership in a Fractured State), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3kJCZQi. Види, исто така, ИЦГ, Замолчување на оружјето во сирискиот Идлиб (ICG, Silencing the Guns in Syria’s Idlib), 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030014.html, стр. 22; СТЈ, ХТШ не ги поштеди жените од притвор или физичка злоупотреба (STJ, HTS Did not Spare Women Detention or Physical Abuse), 7 април 2020 година, https://bit.ly/3eZzK4k; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 91; МЦПР, Офлајн пропаганда на ХТШ: Инфраструктура, ангажман и монопол (ICSR, HTS’s Offline Propaganda: Infrastructure, Engagement and Monopoly), септември 2019 година, https://bit.ly/2Cm4Vse, стр. 14-15. СОХР објави дека добиле список на забранети однесувања, како што се мешање на мажи и жени во ресторани, канцеларии и други места; мажи кои продаваат женска облека; пушење Шиша во јавност; и бербери да прават одредени фризури; СОЧП, „Центарот Ал Фалах“ на ХТШ ги принудува сопствениците на продавници кои продаваат подароци на Денот на вљубените да затворат во градовите Идлиб и Салкин (SOHR, HTS’ “Al-Falah Centre” Forces Owners of Shop Selling Gift on Valentine’s Day to Close in Idlib and Salqin Cities), 14 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aELIk7.

[771] „Директни казни за прекршоци се движеа од телесно казнување, како што е камшикување, до погубување“; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. На пример, во мај 2020 година, муезин беше физички нападнат за „ерес“ за неправилно извршување на молитвениот повик: СОЧП, Џиср ал Шугур: Радикалните припадници понижуваа муезин од џамија, обвинувајќи го за „ерес“ (SOHR, Jisr al-Shughour: Radical Members Humiliate Muezzin of Mosque, Accusing Him of “Heresy”), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/3inIhju. „Во јули 2019 година, ХТШ изрече смртна казна против постара жена во провинцијата Идлиб - жртвата беше 60 годишна мајка и баба. Затвореничката била каменувана до смрт поради прељуба, по што нејзиното мртво тело било предадено на нејзиното семејство“; СТЈ, ХТШ не ги поштеди жените од притвор или физичка злоупотреба (STJ, HTS Did not Spare Women Detention or Physical Abuse), 7 април 2020 година, https://bit.ly/3eZzK4k. „Групата [ХТШ], исто така, погуби тројца цивили обвинети за вештерство во Ањара и жена обвинета за прељуба во градот Идлеб“; Центарот Картер, Неделено резиме на конфликти (Carter Center, Weekly Conflict Summary): 25 ноември - 8 декември 2019 година, 8 декември 2019 година, https://bit.ly/30hIlsA, стр. 3. Види, исто така, СТЈ, Уште еден бран на директни егзекуции од страна на ХТШ во Идлиб (STJ, Another Wave of Summary Executions by HTS in Idlib), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/2NL0AkC; „Ал модон“, Уметникот Аднан Кардаш убиен поради пушење за време на Рамадан (Al-Modon, Artist Adnan Kardash Killed Because of Ramadan Cigarette), 7 мај 2020 година, https://bit.ly/3iI2CAn; „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија (Freedom House, Freedom in the World 2020: Syria), март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html; СМЧП, Најзначајните прекршувања на човековите права во Сирија во 2019 година (SNHR, The Annual Report of the Most Notable Human Rights Violations in Syria in 2019), 23 јануари 2020 година, https://bit.ly/3eaD77i, стр. 76.

[772] Во февруари 2021 година, СОХР објави погубување на цивил во градот Ал Шухаил [гуверноратот Деир ез Зур]. Наводно, на лешот имало белешка во која било наведено: „Ова е казна за оние кои ги продадоа својата религија и задгробен живот и ви ветуваме, на сите вас неверници, дека ќе ги доживеете најстрашните денови од вашиот живот, а најлошото допрва следува ... Исламската држава“; СОЧП, Групите убија млад човек во градот Ал Шухајл, се закануваат дека ќе извршат слични операции (SOHR, Cells Slaughter Young Man in Al-Shuhayl Town, Threatening to Carry Out Similar Operations), 16 февруари 2021 година, https://bit.ly/3pETEWO. Според сирискиот новинар Заин ал Абидин, „луѓето кои се занимаваат со магија, иако се цивили, се таргетирани, а овие групи често убиваат луѓе кои се секуларни или не практикуваат, како и оние за кои постои сомневање дека имаат вонбрачни сексуални

симпатизерите на ИСИЛ спроведуваат строги конзервативни кодекси и правила за облекување, и дека ги казнуваат жените, дури и со смрт, и за најмало огрешување.[773]

И за вооружените групи поврзани со СНА се известува дека, со помош на најразлични средства за заплашување, ги наметнуваат своите ограничувања во однос на облекувањето, однесувањето и социјалните интеракции на жените и девојчињата.[774] Во некои случаи, на мета на притворање и физички пресметки се нашле и лицата за кои овие групи сметале дека ги прекршиле строгите

односи“; „Ал монитор“, Исламската држава се регрупира во сириско курдскиот регион (Al-Monitor, Islamic State Regroups in Syrian Kurdish Region), 10 ноември 2020 година, https://bit.ly/2JZKmpr. На почетокот на октомври 2020 година, СОХР објави дека вооружените припадници на ИСИС ги предупределе жените кои работат во продавници во градот Бусајра (гувернoратот Деир Ез Зур) да се придржуваат на исламскиот кодекс на облекување; СОЧП, Двајца припадници шетаат по улиците во источен Деир ез Зор, ги тераат жените да се облекуваат според шеријатот (SOHR, Two Members Roam Al-Busayrah Streets in Eastern Deir ezZor, Urging Women to Dress According to Sharia), 6 октомври 2020 година, https://bit.ly/3iDdv55. Види, исто така, СОЧП, Нов подем на ИСИС: Групите убија „волшебник“ во покраината на Деир ез Зор (SOHR, ISIS Resurgence: Cells Assassinate “Sorcerer” in Deir ez-Zor Countryside), 18 август 2020 година, https://bit.ly/31afzMz; СОЧП, Две вооружени лица убија цивил кој практикувал „магија“ во рурален Деир ез Зор (SOHR, Two Gunmen Kill Civilian Practicing “Magic” in Rural Deir ez-Zor), 21 април 2020 година, https://bit.ly/3gJkU2Y; СОЧП, Групите на ИСИС убија цивил кој „практикувал“ вештерство и магија во рурален Деир Езор (SOHR, ISIS Cells Kill a Civilian for “Practicing” Witchcraft and Sorcery in Rural Deir Ezzor), 3 јануари 2020 година, https://bit.ly/3cx4Qyd.

[773] „Жените кои се лојални на ИСИС формираа тајни совети во кампот за да го следат личниот живот на жителите на кампот, со цел да откријат дали се придржуваат или кон идеологијата на групата. Групите на ИСИС во кампот, исто така, формираа „агенција Хисбах“ или исламска полиција, претежно составена од странски жени“; Вашингтонски институт: Кампот Ал Хол и потенцијалниот нов подем на ИСИС, 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/34xSzHB. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 62; и Дел II.Б.2.

[774] „Од 2019 година, курдските жени низ регионите Африн и Рас ал Ајн се соочија со акти на заплашување од страна на припадниците на бригадата на Сириската национална армија, предизвикувајќи сеопфатна средина на страв што всушност ги ограничи на своите домови“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 14 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2037646.html, став 59. „Многу од турските полномошници кои имаат контрола врз регионот бараат да воспостават исламски калифат и закон врз основа на најконзервативните исламистички принципи. (...) Извештаите, исто така, опишуваат брутална казна за прекршување на наметнатиот кодекс на облекување на целосно покривање во јавност. Многу жени не ја напуштаат куќата стравувајќи дека ќе бидат казнети или киднапирани“; „РИЦ“, Рекордот на Турција: Окупацијата на Африн (RIC, Turkey’s Track Record: The Occupation of Afrin), 7 ноември 2019 година, https://bit.ly/2S5szO8, стр. 13. „Вооружените групи поддржани од Турција уапсија жени кои патуваа без машки роднини - применувајќи ист кодекс на однесување како ИСИС, според кој жените треба да патуваат со машки старател (махрам). Во Африн, Ахрар ал Шаркија постави број знаци со инструкции за жените да носат превез и да се придржуваат кон конзервативниот кодекс на облекување“; Професор Ејми Остин Холмс, Американска комисија за меѓународна верска слобода, виртуелно сослушување за заштита на верската слобода во североисточна Сирија (Professor Amy Austin Holmes, U.S. Commission on International Religious Freedom Virtual Hearing on Safeguarding Religious Freedom in Northeast Syria), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/2FZLx62, стр. 6. „Со таргетирање на речиси секој аспект од животот на курдските жени во подрачјето Африн, (...) вооружените групи создадоа очигледен страв од насилство и принуда меѓу женската курдска популација. Ова резултираше со поткопување на способноста на жените значајно да учествуваат и да придонесат за нивната заедница. Навистина, за да избегнат малтретирање, жените опишаа дека одлучиле да останат дома, да дадат отказ на работа или да носат шамија ако излегуваат надвор без машки роднина. Една од испитаниците опишала дека била сексуално вознемирувана и била наречена „кафир“ затоа што не носела шамија од страна на членовите на вооружените групи на контролен пункт во областа Африн. Језидијките во подрачјето Африн опишаа слични стравови”; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 89. Во претходен извештај, Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија ги наведе следните вооружени групи како ограничувачи на слободата на жените: Ахрар Ал Шам, Фајлак Ал Шам, Џаиш Усуд Ал Шаркија и Нур Ал Дин Ал Зинки. „Прекршувањата вклучуваат наметнување строги кодекси за облекување за жени и девојки и ограничување на слободата на движење. Во исто време, жените и девојчињата беа малтретирани од членови на вооружените групи, особено кога се обидуваа да поминат контролни пунктови“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html,став 63. Како и во Африн, „од окупираниот регион излегуваат извештаи за жени во Тел Абјад кои се принудени да бидат целосно покриени и видеа од турски полномошници кои извикуваат џихадистички слогани“; „РИЦ“, Рекордот на Турција: Окупацијата на Африн (RIC, Turkey’s Track Record: The Occupation of Afrin), 7 ноември 2019 година, https://bit.ly/2S5szO8, стр. 18-19. Види, исто така, СОЧП, Семејство избега од Африн по закани за убиство, апсење и силување (SOHR, Family Escapes from Afrin after Threats of Killing, Arrest and Rape), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/2AgUIMT.

толкувања на Исламот.[775]

За лицата за поинаква сексуална ориентација и/или родов идентитет се известува дека се соочуваат со повисок ризик од целено насилство од страна на екстремистичките групи и поединци за кои мислат дека се огрешиле спреа исламските верски норми.[776]

УНХЦР смета дека лицата за кои се претпоставува дека им противречат на строгите исламски правила во подрачјата под контрола или влијание на екстремистичките вооружени групи, вклучително и ХТШ и ИСИЛ **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивната религија, зависно од личните околности во случајот.

Понатаму, УНХЦР смета дека лицата за кои се претпоставува дека им пртивречат на строгите исламски правила во подрачјата под контрола на вооружените групи поврзани со СНА и другите антивладини вооружени групи во подрачја под нивна *de facto* контрола **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивната религија, зависно од личните околности во случајот.

За жените и девојчињата за кои се претпоставува дека им противречат на строгите исламски правила од страна на нивните семејства, видете го и Делот III.A.9.г.

За потребите од меѓународна заштита на лицата кои се (или за кои се претпоставува дека се) со поинаква сексуална ориентација и/или родов идентитет, видете го и делот III.A.11.

ѓ) Преобраќање од ислам во христијанство

Со закон е забрането преобраќањето од ислам во друга религија.[777] Матичните служби преобратениците во Христијанството и понатаму ќе ги упишуваат како „муслимани“.[778]

Како резултат на општествените конвенции, верските забрани и неможноста за законско признавање, ретки се случаите на преобраќање од ислам во христијанство.[779] Христијанските преобратеници наводно се често присилени да ја држат во тајност својата вера со оглед на широко распространетото непријателство кон преобратениците од исламот во сириското општество и фактот што семејствата и

---

775 „Во јуни 2020 година, Организацијата за човекови права во Африн објави дека една жена која работела како фризерка во градот Африн била обвинета за вештерство од Ахрар ал Шаркија. Припадниците на милицијата се заканија дека ќе ја силуваат за време на сослушувањето, бараа пари и ѝ се заканија дека ќе го киднапираат нејзиниот сопруг“; Проект за киднапирани жени во Африн, јули 2020 година: Пет жени пријавени за киднапирани, насилството се зголемува (Missing Afrin Women Project, July 2020: Five Women Reported Kidnapped, Violence Increasing), јули 2020 година, https://bit.ly/2ExypER. Види, исто така, СОЧП, Ал Рака: „Ахрар Ал Шаркија“ нападна човек за „пушење во јавност“ и не „почитување на Рамадан“ (SOHR, Al-Raqqah: “Ahrar Al-Sharqiyyah” Assaults Person for “Smoking in Public” and not “Observing Ramadan”), 2 мај 2020 година, https://bit.ly/2ZsZi2T; „Д Њујорк ревју оф букс“, Кои се борците-полномошници на Турција? (The New York Review of Books, Who Are Turkey’s Proxy Fighters in Syria?), 27 ноември 2019 година, https://bit.ly/2P3r5lA.

776 Види Дел III.A.11.

777 КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

778 Како резултат на тоа, на жената која ќе се преобрати во христијанство ѝ е забрането да се ожени со христијан, бидејќи според законот, таа сè уште се смета за муслиманка: „Според Законот за личен статус, муслиман може да се ожени со христијанка, но муслиманка не може легално да се омажи за христијанин“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html.

779 „Притисокот од општеството дополнително го прави преобратувањето, особено од исламот во христијанството, релативно ретка појава и принудува многумина од нив да избегаат надвор од земјата“; „Хјуманистс интернешнал“, Извештај за слобода на мислата: Сирија (Humanists International, Freedom of Thought Report: Syria), последен пат ажурирано на 25 септември 2020 година, https://bit.ly/33yOO4l. „Религиозните преобратувања се ретки и табу во Сирија, а оние кои го напуштаат исламот честопати се исфрлени од страна на нивните семејства и заедници“; „Ен-би-си њуз“, Животот под ИСИС ги доведе овие муслимани кон христијанството (NBC News, Life under ISIS led these Muslims to Christianity), 3 февруари 2019 година, https://nbcnews.to/33DQFVk. Види, исто така, КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html Според медиумските извештаи, некои Курди во Кобане и Африн се преобратија од ислам во христијанство како одговор на екстремистичката идеологија на ИСИС. Сепак, повеќето од нив не сакаа да ги дадат своите имиња или да бидат интервјуирани од страв од одмазда од страна на конзервативните сектори на општеството; „Ројтерс“, Христијанството расте во сирискиот град еднаш опсаден од Исламската држава (Reuters, Christianity Grows in Syrian Town once Besieged by Islamic State), 16 април 2019 година, https://reut.rs/3hJUDkB; „Ен-би-си њуз“, Животот под ИСИС ги доведе овие муслимани кон христијанството (NBC News, Life under ISIS led these Muslims to Christianity), 3 февруари 2019 година, https://nbcnews.to/33DQFVk.

племињата најверојатно ќе го протолкуваат преобраќањето на некој свој член како напад врз нивната колективна „чест“.[780] Отвореното преобраќање најверојатно ќе доведе до изопштување на преобратеникот и/или насилство од страна на заедницата, племето или семејството каде што живее лицето.[781] Во подрачјата под контрола или со присуство на исламистички или екстремистички вооружени групи се јавува и дополнителниот ризик од овие групи кои преобраќањето го сметаат за отпадништво од верата („апостасија“), што е казниво со смрт.[782]

Социјалниот договор усвоен од страна на АУСИС во 2014 година го признава правото на преобраќање;[783] сепак, не се достапни дополнителни информации за постапувањето со преобратениците и способноста, а и волноста на АУСИС да ги заштити христијанските преобратеници од реперкусиите од страна на невладините актери.

УНХЦР сметка дека лицата кои се преобраќаат од ислам во христијанство **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивната религија, зависно од личните околности во случајот.[784]

9) Жени и девојчињата од одредени профили или во специфични околности[785]

Во текот на судирот, жените беа изложени на низа повреди и злоупотреби на човековите права.[786]

---

[780] „Христијаните што се преобратиле од исламот честопати се под притисок од нивните семејства, бидејќи преобратувањето носи голем срам во семејството. Ова е особено точно во мнозинството сунитски подрачја, каде што преобратените лица ризикуваат да бидат протерани од нивните семејни домови или уште полошо. Притисокот од семејството е нешто помалку интензивен во курдските подрачја, бидејќи курдските сунити се генерално помалку радикални“; Отворени врати, Светска листа за набљудување за 2020 година: Сирија (Open Doors, 2020 World Watch List: Syria), 2020 година, https://bit.ly/2FFv0DZ.

[781] „[Групите за застапување] објавија дека општествениот притисок продолжи да ги принудува преобратените лица да се преселат во земјата или да ја напуштат, за да можат отворено да ја практикуваат својата нова религија“; КМВССАД, Меѓународен извештај за верска слобода за Сирија за 2019 година (USCIRF, Syria 2019 International Religious Freedom Report), 10 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031230.html. „Дури и во побезбедните делови на Сирија, христијаните кои се преобратија од исламот се соочуваат со притисок и дискриминација од страна на нивните заедници“; Отворени врати, Светска листа за набљудување за 2020 година (Open Doors, 2020 World Watch List), https://bit.ly/34vbnHD, стр. 20. Види, исто така, „Цајт онлајн“ (на германски јазик), Маријамс Лејд (Zeit Online (in German), Mariams Leid), 7 април 2017 година, https://bit.ly/3d7zujn.

[782] Во август 2020 година, беше објавено дека повеќе од десетина курдски христијански преобратени лица од Африн биле киднапирани од страна на вооружени групи поврзани со СНА; „Си-би-ен њуз“, Исламистите поддржани од Турција наводно киднапираа 14 христијани во Сирија (CBN News, Turkish-Backed Islamists Reportedly Kidnap 14 Christians in Syria), 25 август 2020 година, https://bit.ly/2ZIOpeB. Истиот месец, вооружена фракција поврзана со СНА уапси Курдски цивил од село во руралниот дел на Африн, обвинувајќи го за „отпадништво“ и преобраќање во христијанство; „Курдистан 24“, Стравувања за судбината на сирискиот Курд кој бил киднапиран и обвинет за „отпадништво“ од исламистите поддржани од Турција (Kurdistan 24, Fears for Fate of Syrian Kurd Kidnapped and Accused of Apostasy by Turkish-Backed Islamists), 15 август 2020 година, https://bit.ly/3mSVvXU.

[783] Социјален договор за Демократската федерација на северна Сирија, 29 декември 2016 година, https://bit.ly/33W7smC. Види, исто така, Центар Вилсон, Сириските Језиди под четири режими: Асад, Ердоган, ИСИС и ЈПГ (Wilson Center, Syrian Yezidis Under Four Regimes: Assad, Erdogan, ISIS and the YPG), јули 2020 година, https://bit.ly/2E9AcQ6, стр. 13.

[784] За понатамошни насоки за преобразување по заминувањето од земјата на потекло, види УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 6: Барања за бегалци базирани на религија според член 1А(2) од Конвенцијата од 1951 година и/или Протоколот од 1967 година во врска со статусот на бегалците, 28 април 2004 година, HCR/GIP/04/06, www.refworld.org/docid/4090f9794.html, став 34-36.

[785] За понатамошни насоки за барањата за меѓународна заштита од страна на жените, види УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 1: Прогонство поврзано со родот во контекст на членот 1А(2) од Конвенцијата од 1951 година и/или Протоколот од 1967 година во врска со статусот на бегалците, 7 мај 2002 година, HCR/GIP/02/01, www.refworld.org/docid/3d36f1c64.html; и Комитет на ООН за елиминација на сите форми на дискриминација против жените (СЕДАВ), Општа препорака бр. 32 за родово поврзани димензии на статусот на бегалци, азил, националност и недржавност на жените, 5 ноември 2014 година, CEDAW/C/GC/32, www.refworld.org/docid/54620fb54.html.

[786] „Иако огромното страдање предизвикано од тие практики ги погоди Сиријците од сите средини, жените и девојчињата беа непропорционално погодени и беа жртви на повеќе основи, без оглед на сторителот или географското подрачје“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 48. „Жените и девојчињата од Сирија не беа случајни жртви на конфликтот, туку беа директно и намерно таргетирани“; СМЧП, Краток извештај:

Жените се на мета на произволно апсење, грабнување, присилно исчезнување,[787] измачување,[788] силување и други облици на сексуално насилство, како и погубувања без судски процеси[789] поради нивната вистинска или претпоставена поддршка на или поврзаност со некоја страна во судирот, вклучително и врз основа на нивните сопствени политички ставови или активности,[790] нивните семејни врски,[791] нивното место на живеење или потекло,[792] или нивната верска или етничка припадност.[793] За страните во судирот, исто така, се известува дека ги користеле жените како адути при размена на заложници.[794]

На Меѓународниот ден на жената... Сиријките продолжуваат да страдаат од најлошите видови на прекршувања (SNHR, Brief Report: On International Women's Day… Syrian Women Continue to Suffer from the Worst Types of Violations), 8 март 2020 година, https://bit.ly/3bSOz8v, стр. 3. Види, исто така, Дел II.Д.

[787] Заклучно со ноември 2020 година, СНХР објави дека над 10,500 жени останале произволно притворени или присилно исчезнати од страните во конфликтот, а огромното мнозинство од нив (над 8,400) се држени од страна на владините сили; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 6.

[788] Помеѓу март 2011 и ноември 2020 година, СНХР ја документираше смртта на најмалку 91 жена како резултат на тортура, вклучително и 73 кои биле држени во државен притвор; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 7.

[789] „(...) Сиријките беа подложени на убиства, произволно апсење, присилно исчезнување, тортура, сексуално насилство, принудно раселување и други злоупотреби (...)"; СМЧП, Краток извештај: На Меѓународниот ден на жената... Сиријките продолжуваат да страдаат од најлошите видови на прекршувања (SNHR, Brief Report: On International Women's Day… Syrian Women Continue to Suffer from the Worst Types of Violations), 8 март 2020 година, https://bit.ly/3h7SQ8Y, стр. 1. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 101-108; УНФПА, Гласовите од Сирија, 2020 година: Преглед на наодите за проценка на хуманитарните потреби (нацрт-верзија) (UNFPA, Voices from Syria 2020: Assessment Findings of the Humanitarian Needs Overview (Draft)), 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa (во натамошниот текст: УНФПА, Гласовите од Сирија, 2020 година (UNFPA, Voices from Syria 2020), 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa), стр. 13; „Ју-ен њуз", Фондот за население на ООН предупредува за очајната состојба со која се соочуваат жените и девојките во Сирија како што започнува 10-та година од војната (UN News, UN Population Fund Sounds Alarm over Dire Situation Facing Women and Girls in Syria, as 10th Year of War Begins), 16 март 2020 година, https://bit.ly/2Pyi0le. Види, исто така, Дел II.Д.

[790] Владините сили таргетираа „жени кои беа активни во политичкото востание, вклучително и оние вклучени во медиумски, образовни и истражувачки активности против сирискиот режим", покрај „женските хуманитарни работници и оние кои беа вклучени во хуманитарна помош, при што десетици жени беа уапсени за „злосторства", како што е придонесот за пренос на медицински средства или средства за помош [до] опсадените луѓе." СНХР дополнително објави притворање на жени поради критикување на ХТШ, вооружените групи поврзани со СНА и СДФ, соодветно; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 9, 17, 21, 24. Види особено Дел III.А.1, III.А.4, III.А.5 и III.А.6.

[791] „Многу жени и девојки беа таргетирани само заради нивното сродство со непослушници или противници на сирискиот режим, со цел да разубедат што е можно повеќе Сирijци да учествуваат во народното востание, од страв за нивните сопруги, сестри, мајки, ќерки или други женски роднини (...). Вообичаено е силите на сирискиот режим да апсат, мачат, а честопати и да силуваат жена само затоа што нејзиниот сопруг, син, брат, татко или стар машки роднина учествувале или придонеле во востанието за слобода." СДФ приведе жени и девојки поради нивното „блиско сродство" со членови на СНА или ИСИС, вклучително и по посетите на подрачјата под контрола на СНА; СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 9, 17. Види Дел III.А.1.б, III.А.4, III.А.5 и III.А.6.

[792] Види Дел III.А.1, III.А.3 и III.А.6.

[793] Види Дел III.А.8.

[794] СМЧП, Деветти годишен извештај за насилства врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 11; Совет за човекови права на ООН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 56; СТЈ, Сирија: „Нè принудија да кажеме дека сме сопруги на ИСИС" (STJ, Syria: "They Coerced Us into Saying that We Are ISIS Wives"), 30 август 2019 година, https://bit.ly/31KXiW8. За неодамнешни примери, види АГПС, Ослободен палестински бегалец во размена на затвореници (AGPS, Palestinian Refugee Released in Prisoner Swap), 12 август 2020 година, https://bit.ly/2ZzubDU; СОЧП, Силите на режимот и ХТШ ги разменуваат затворениците во покраината на западен Алепо (SOHR, Regime Forces and HTS Swap Prisoners in Western Aleppo Countryside), 12 август 2020 година, https://bit.ly/3la0Jh4; СОЧП, „Националната армија" и силите на режимот разменија затвореници во северен Алепо (SOHR, Turkish-Backed "National Army" and Regime Forces Swap Prisoners in Northern Aleppo), 12 јули 2020 година, https://bit.ly/3gt1m1i; СОЧП, Силите на режимот и организацијата „Хурас ал Дин" разменија затвореници во североисточен Идлиб (SOHR, Regime Forces

Жените и девојчињата, исто така, се соочуваат и со општествена и законска дискриминација, вклучително и во однос на правото на државјанство и семејните односи, како што се наследство, брак, развод и старателство над децата.[795] Понатаму, жените се соочуваат и специфични облици на насилство врз основа на нивниот род, вклучително и силување и други облици на сексуално насилство, присилни и детски бракови, семејно насилство, како и насилство „од чест“, трговија со луѓе заради сексуална експлоатација и присилна проституција,[796] како и казнување поради претпоставеното прекрпување на строгото толкување на исламот и исламското право на тврдокорните групи.[797]

Се известува дека од 2011 година[798] се зачестиле сите облици на сексуално и родово-засновано насилство; сепак, ширум Сирија овие случаи остануваат во голем дел непријавени, а жените најчесто и не бараат законска заштита,[799] вклучително и поради немањето доверба

---

and “Hurras al-Din” Organization Swap Prisoners in North-Eastern Idlib), 22 мај 2020 година, https://bit.ly/2YyU6eq; СОЧП, Сирискиот режим и опозициските фракции разменија затвореници во рурален Алепо (SOHR, Syrian Regime and Opposition Factions Swap Prisoners in Rural Aleppo), 27 февруари 2020 година, https://bit.ly/31rKMef.

795 „Кривичните, семејните, верските, личниот статус, трудот, националноста, наследството, пензионирањето и законите за социјално осигурување ги дискриминираат жените“; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, „Фридом хаус“, Слобода во светот 2020 година: Сирија (Freedom House, Freedom in the World 2020: Syria), 4 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html; „Мусавах“, Сирија: Преглед на законите и практиките на муслиманското семејство (Musawah, Syria: Overview of Muslim Family Laws & Practices), ажурирано на 20 јануари 2020 година, https://bit.ly/3auRbrK; УНФПА, Сирија: Родова правда и законот (UNFPA, Syria: Gender Justice & the Law), декември 2019 година, https://bit.ly/3g6c0Ma, стр. 2; „“Енаб Баладии““, Локалните организации дискутираат за напредок на жените и граѓанската работа во источна Сирија (Enab Baladi, Local Organizations Discuss Advancement of Women and Civil Work in Eastern Syria), 7 февруари 2020 година, https://bit.ly/38T9xC7; „“Енаб Балади““, СУдот за личен статус во Ал Сувеида повторно се соочува со критики (Enab Baladi, Personal Status Court in Al-Suwayda Faces Criticism Again), 10 декември 2019 година, https://bit.ly/2OmDNMm; „Четхам хаус“, Нови измени на Законот за личен статус нудат мали придобивки за правата на жените (Chatham House, New Amendments to Personal Status Law Offer Small Gains for Women’s Rights), јуни 2019 година, https://bit.ly/3g0RZGd; Конгресна библиотека, Сирија: Правата на жените во светло на новите измени на сирискот Закон за личен статус, 8 април 2019 година, https://bit.ly/31shcnJ. Покрај тоа, културните ограничувања можат да ги спречат жените да пристапат до правдата и резултираат со де факто дискриминација. Некои судови не им дозволуваат на жените да влезат без машки старател, што ги спречува жените да пристапат до правдата или да бараат развод; УНФПА, Гласовите од Сирија, 2020 година, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 54.

796 Стејт департмент на САД, Извештај за трговија со луѓе за 2020 година: Сирија (US Department of State, 2020 Trafficking in Persons Report: Syria), 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html; УНФПА, Гласовите од Сирија, 2020 година, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 4; Совет за човекови права на ООН, „Го изгубив достоинството“, 8 март 2018 година, www.ecoi.net/en/document/1433339.html. „Според податоците собрани од УНФПА оваа година, родово базираното насилство е неконтролирано. Тоа се случува насекаде – во домовите, училиштата, пазарите, улиците“; УНФПА, „Животот стана кафез“: Девојките од Сирија фрлија светлина врз конфликтот, ранливоста и циклусот на злоупотреба (UNFPA, “Life Became a Cage”: Syrian Girls Shed Light on Conflict, Vulnerability and Cycle of Abuse), 26 ноември 2019 година, https://bit.ly/3jtegiP.

797 Види Дел III.A.8.д.

798 „Со почетокот на вооружениот конфликт во 2012 година, сексуалното и родово базираното насилство (СРБН) стана ужасна карактеристика на конфликтот во Сирија“; СМЧП, Поднесување до Комитетот за човекови права за 130-та сесија (Информации за усвојување на список на прашања пред известување (SNHR, Submission to the Human Rights Committee for the 130th Session (Information for Adoption of List of Issues Prior to Reporting)), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 2. Многу жени и девојки „(...) изјавуваат дека родово базираното насилство продолжува да го вознемирува нивниот секојдневен живот, вклучувајќи малтретирање и семејно насилство. Покрај тоа, проценките од крајот на 2019 година покажуваат дека родово базираното насилство продолжува да расте, со нови форми на насилство што се зголемуваат во нивниот интензитет и ефект, како што е принудниот пубертет (...)“; УНФПА, УНФПА повикува на итно финансирање за заштита на здравјето и безбедноста на жените и девојчињата погодени од кризата во Сирија (UNFPA, UNFPA Calls for Urgent Funding to Protect Health and Safety of Women and Girls Affected by Syria Crisis), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hyDdaZ. Види, исто така, УНФПА, Гласовите од Сирија, 2020 година, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 13.

799 „(...) иако жените и децата се соочуваат со високи стапки на малтретирање и сексуално и семејно насилство, жените се научени да не бараат помош; штом ќе се случат овие трауматични инциденти, тие се плашат да ги пријават настаните поради понижувањето и срамот поврзани со тоа“; Меѓународен преглед на Харвард, Нема каде да бегаме: Жените во граѓанската војна во Сирија, 2 февруари 2020 година, https://bit.ly/2Ean25a. Види, исто така, „Хјуман апил“, Ризикувајќи смрт за породување (Human Appeal, Risking Death to Give Birth), 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030010.html, стр. 14; ВВИ, Родова анализа на северозападна Сирија (WVI, Northwest Syria Gender Analysis), 5 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026268.html, стр. 45; Стејт департмент на САД, Државни извештаи за практики на човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html; Норвешка црковна помош (НЦП), Родово базирано насилство во Сирија:

во давателите на услугите и поради стравот од стигматизација и одмаздување;[800] ограничувањето на движењето како и законски и финансиски пречки;[801] недостигот на полициски и правосуден персонал обучен да се справува со случаите на сексуално и родово-засновано насилство;[802] и ограничената достапност на специјализираните услуги.[803]

Брзо проценување на потребите (Norwegian Church Aid (NCA), Gender-Based Violence in Syria: Rapid Needs Assessment), декември 2019 година, https://bit.ly/345iyYa, стр. 27.

[800] „Недостатокот на доверба и стигмата поврзана со откривањето на зачестеноста на РБН до јавни или приватни актери кои обезбедуваат медицински, ПСП [психо-социјална поддршка] и правни услуги се само два предизвици со кои се соочуваат актерите за РБН при собирање квантитативни податоци за РБН. Покрај тоа, стравот од одмазда од страна на сторителите и членовите на нивното семејство и заедницата служи како пречка за обелоденување“; UNFPA, Voices from Syria 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 13. „Генерално, ставовите кон жртвите на насилство беа во голема мера негативни, нетолерантни и неподдржувачки, при што тие се соочија со отфрлање од страна на нивните сопрузи, семејства и заедници. Оваа стигматизација не е „производ на кризата; постоеше порано и сè уште постои, особено во случаи на силување.“ (...) Пошироките ставови на заедницата кон жртвите не се разликуваа од оние на нивните семејства: жртвите беа презирани, отстранети и обвинети“; Во „случаи на силување, жените во сите гувернорати избегнуваа да ги пријават инцидентите од страв од поврзаната стигма и за да ја зачуваат својата репутација и онаа на нивните деца, да се заштитат од суровата пресуда и обвинувањето од страна на заедницата околу нив и да избегаат од потенцијален домашен притвор или убиство од чест. Дополнително, тие ниту имаа доволно знаење за поврзаните правни, судски или социјални услуги, ниту за тоа кај кого може да ги пријават настаните“; НЦА, Родово засновано насилство во Сирија: Итна проценка на потребите, декември 2019 година, https://bit.ly/3hH1Nq0, стр. 33, 35. „Пречките за пристап до услугите вклучуваат страв од стигматизација, срам, социјална изолација и вербална злоупотреба, покрај структурните предизвици, како што се растојанието до точките за испорака на услуги, недостатокот на превоз и ограничувањата во семејството. Понатаму, формалните правосудни системи честопати не постојат надвор од подрачјата контролирани од владата“; УНСЦ, Сексуално насилство поврзано со конфликтот: ИЗвештај на генералниот секретар (UNSC, “Conflict-Related Sexual Violence: Report of the Secretary-General), 29 март 2019 година, S/2019/280, www.ecoi.net/en/document/2006897.html, став 92. Види, исто така, СНХР, Деветти годишен извештај за насилство врз жените во Сирија (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Females in Syria), 25 ноември 2020 година, https://bit.ly/2Kp8Yrv, стр. 15; Хјуман Апил, „Породување под ризик од смрт“, 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030010.html, стр. 14; ВВВИ, Родова анализа за северозападна Сирија, 5 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026268.html, стр. 45.

[801] Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 107. „Ограничувањето на движењето честопати е примарна пречка за пристапот на жените и девојките до специјализирани услуги за СРБН и се наметнува од различни причини, вклучувајќи страв од сексуално насилство и почитување на обичаите и традициите вкоренети во патријархатот“; Хјуман Апиал: Породување под ризик од смрт, 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030010.html, стр. 14. Види, исто така, УНФПА, Гласовите на Сирија 2020/UNFPA, Voices from Syria 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 13; ОЕЦД, Социјални институции и родов индекс: Сирија, 2019 година, https://bit.ly/346GqLo, стр. 7.

[802] Во 2018 година, жените сочинуваа само 17% од судството; Економско-социјалниот комитет а западна Азија на ОН, жените во правосудството во арапските држави: Отстранување на пречките, сголемување на бројките, 2019 година, https://bit.ly/2ENCXHa, стр. 28. На северозапад, една студија покажа дека: „Недостатокот на застапеност на жените во институциите на правосудниот сектор (вклучувајќи полициски сили, судии и адвокати) е значајна пречка за локалните жени. (...) Културните пречки што ги спречуваат жените да пристапат до формалните судски системи се зајакнуваат и се влошуваат со недостаток на жени во формалниот судски систем. Кога ќе бидат претставени само од машки адвокати или правен персонал, многу жени може да бидат обесхрабрени да ги изнесат своите случаи. Покрај тоа, недостатокот на судијки, заедно со различните степени до кои се образуваат машките судии, сугерира дека одлуките можеби не се донесуваат со целосно разбирање на искуствата на жените и специфичните правни потреби“; Проксимити интернешнал, Жените во секторот правда во северно-западна Сирија (Proximity International, Women and the Justice Sector in North-Western Syria), октомври 2018 година, https://bit.ly/3jv2gMW, стр. 33, види, исто така, стр. 21. Види, исто така, “Енаб Балади“, „Сирискиот пат до правдата“ Кампања за компензирање на жртвите на сексуално насилство во Сирија (Enab Baladi, “Syria’s Route to Justice” Campaign to Provide Redress for Syria’s Sexual Violence Survivors), 27 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hM4kQ9; ФЕС, сириските Закони за личен статус, декември 2018 година, https://bit.ly/3gQi23k, стр. 2-3.

[803] „Специјализираните услуги за РБН останаа недостапни во многу заедници во северозападна Сирија (...)“ ОЦХА, Скорешните случувања во севернозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 24, 26 јануари 2021 година, https://bit.ly/3aYZ6PY, стр. 8. „Некои организации се обидоа да ги поддржат жените, но нивното влијание е ограничено поради отсуството на законски рамки што ги казнуваат сторителите на семејно насилство, како и социјалните норми во одредени подрачја во Сирија, кои ги оставаат жените потчинети на мажите. Развивањето и спроведувањето на програми за заштита е огромен предизвик без ефективен или функционален полициски или правосуден систем за да се обезбеди правда за жртвите“; ФЕС, КОВИД-19 и жените во Сирија: Продлабочување на нееднаковста (FES, COVID-19 and Women in Syria: Deepening Inequalities), јули 2020 година, https://bit.ly/32pi1Ow, стр. 3. „Милиони жени и девојки од Сирија и понатаму страдаат од родово базирано насилство, малтретирање и

Жените и девојчињата од одредени профили или во одредени ситуации се во повисок ризик од насилство, како што е опишано во следниве раздели:

а) Сексуално насилство

Се известува дека сексуалното насилство од страна на државните и недржавните актери е широко распространето[804] и се применува во секакви околности, вклучително и на контролните пунктови и во ситуации на грабнување и притворање во камповите за раселените лица;[805] во присилните бракови и детски бракови;[806] и кога жените се присилуваат на проституција или се тргуваат заради сексуални цели.[807] Се известува дека е толку широко распространета и систематска употребата на сексуалното насилство за време на апсењата и во владиниот притвор[808] што притворените жени, по нивното

сè поограничен пристап до услугите за сексуално и репродуктивно здравје што спасуваат живот (…)“; УНФПА, Повик за итно финансирање наменето за заштита на здравјето и безбедноста на жените и девојчињата затечени од сириската криза (UNFPA Calls for Urgent Funding to Protect Health and Safety of Women and Girls Affected by Syria Crisis), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/3hyDdaZ. „И покрај постоењето на некои услуги, се чини дека членовите на заедницата, па дури и некои даватели на услуги не се свесни за нив. Немаше ниту специјализирани центри ниту холистички услуги за родово засновано насилство кои можеа да обезбедат соодветни услуги за жртвите“; НЦА, Родово засновано насилствово Сирија: Брза проценка на потребите, декември 2019 година, https://bit.ly/3hH1Nq0, стр. 36. Види, исто така, Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија: Syria, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html.

[804] „Страните во конфликтот прибегнаа кон сексуално насилство како алатка за да влеат страв, понижување и казнување или, во случај на терористички групи, како дел од нивниот принуден општествен поредок. Преовладува недоволно или одложено пријавување на овие флагрантни прекршувања, што сериозно влијае врз проценката на неговата целосна големина“; Советот за човекови права на ОН: Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 59. СНХР документираше над 11,500 инциденти на сексуално насилство врз жени и девојчиња во Сирија, при што огромното мнозинство им се припишува на владините сили (над 8,000 инциденти) и ИСИС (речиси 5,000 инциденти); СНХР, Кус извештај: На меѓународниот ден на жената... Сириjките продожуваат да патат од најтешките форми на насилство (SNHR, Brief Report: On International Women's Day… Syrian Women Continue to Suffer from the Worst Types of Violations), 8 март 2020 година, https://bit.ly/3h7SQ8Y, стр. 5. Види, исто така, "Енаб Балади", „Сирискиот пат до правдата“ Кампања за компензирање на жртвите на сексуално насилство во Сирија (Enab Baladi, "Syria's Route to Justice" Campaign to Provide Redress for Syria's Sexual Violence Survivors), 27 јуни 2020 година, https://bit.ly/2ZQO61J; Сирискиот пат до правдата: Изјава, 18 јуни 2020 година, https://bit.ly/2PHJtkz; Хјуман Апиал: Породување под ризик од смрт, 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030010.html, стр. 14; УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 2, 9, 18, 26, 33. Види, исто така, Дел II.Д.

[805] „Комисијата во моментов ги истражува извештаите за силување и сексуално насилство врз жени и деца, вклучително и момчиња, во камповите за раселување“; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 107. „Достапните информации укажуваат на тоа дека силувања и сексуална експлоатација се распространети во камповите за внатрешно раселени лица и за бегалци, како и во подрачјата погодени од конфликтот“;УНСЦ, Сексуално насилство поврзано со конфликтот (UNSC, Conflict-Related Sexual Violence), 3 јуни 2020 година, S/2020/487, https://bit.ly/2WNgz6v, став 56. Види, исто така, СОЧП, Сириjските девојчиња и жени сексуално уценувани од моќни службеници во замена за услуги и храна (SOHR, Syrian Girls and Women Sexually Blackmailed by Powerful Officials in Return for Services and Food), 26 јануари 2021 година, http://bit.ly/2ZDZM7a.

[806] Види Дел III.A.9.б.

[807] Стејт департментот на САД, Извештај за трговија со луѓе за 2020 година: Сирија, 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html; УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 38; СОЧП, на светскито ден против трговија со луѓе, повеќе од 1750 сириски цивили се тргувани во рамки на сириската територија, на границата со Турција и преку море (SOHR, On the World Day Against Human Trafficking, More Than 1750 Syrian Civilians Have Been Trafficked within the Syrian Territory, on the Border with Turkey, and at the Sea), 31 јули 2019 година, https://bit.ly/2EOWeI0; Школа за етика и глобано лидерство, Меѓународната трговија со сириски бегалци, 17 април 2019 година, https://bit.ly/31KBcTY, стр. 5, 7. „Интервјуираните жени (...) наведоа случаи на службеници за безбедност кои ја злоупотребуваат својата моќ за да ги присилат жените во проституција. (...) Осомничените женски сексуални работници и жените притворени поради неповрзани политички или безбедносни причини, честопати се принудени да учествуваат во кругови за проституција што ги водат самите безбедносни сили“; ЦОАР, Сирија Апдејт: Дамск замавнува со млат врз сириските редици за вакцина против КОВИД-19 во странство (COAR, Syria Update: Damascus Flails as Syrians Abroad Queue for COVID-19 Vaccine), 25 јануари 2021 година, https://bit.ly/3r79xXw.

[808] „За повеќето жени, ужасот започнува во моментот на апсењето. Прво, машките војници ги допираат несоодветно. По пристигнувањето во затворот, тие се принудени да се соблечат голи. Нападот на нивните тела често започнува со агресивен, интимен претрес од страна на маж чувар. (...) Сексуализираното, родово базирано насилство е едно од најраспространетите злосторства во сириските владини притворски установи, според експертката за меѓународно право, Александра Лили Катер. Сепак, тоа е едно од злосторствата кое најмалку се пријавува“; ДВ, Дали жртвите на сексуално насилство може да добијат правда во Германија?, 19 јуни 2020 година,

пуштање, често пати се соочуваат со стигматизација од сопствените заедници и семејства врз основа на претпоставката дека биле изложени на сексуалното насилство, без оглед како навистина постапувале со нив.[809] Поранешните притворенички често страдаат од траума, а за некои се известува и дека извршиле самоубиство поради тоа.[810]

За ИСИЛ се известува дека извршува сериозни злоупотреби на човековите права како и воени злосторства, злосторства против човештвото и, во случај на језидската заедница, геноцид, при што особено ги издвојуваат жените и девојчињата со цел да ги силуваат, да ги присилуваат на брак, да ги користат како сексуално робје и за други облици на сексуално насилство.[811] Жените и девојчињата кои родиле дете како последица на силувањето се особено ранливи на дискриминација и маргинализација и може да се најдат во ризик од убиство од чест.[812]

Иако Кривичниот законик ги криминализира и силувањето и сексуалните напади надвор од бракот,[813]

---

https://p.dw.com/p/3e3Ns. Види, исто така, Сирија директ, ослободени од затворскиот режим, Сиријките бараат засолниште од социјална стигма (Syria Direct, Freed from Regime Prisons, Syrian Women Seek Refuge from Social Stigma), 6 август 2020 година, https://bit.ly/2E6uGxQ; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, стр. 1 и став 60-62; СОЧП, Инциденти на сексуална злоупотреба и силување од страна на службите за разузнавање врз жените и девојките во источна Гута (SOHR, Incidents of Sexual Harassment and Rape by the Regime's Intelligence Affect Citizen Women in the Eastern Ghouta Including Schoolgirls), 1 ноември 2019 година, https://bit.ly/2rE9BnH; СЈАЦ, „Дали знаете што се случува тука?" Анализа на преживеан од СГБВ (SJAC: "Do You Know What Happens Here?"An Analysis of Survivor Accounts of SGBV in Syria), април 2019 година, https://bit.ly/2WLymeg, стр. 1; и Дел II.Д.

[809] „Во сириското општество, вообичаено се верува дека секоја жена која претходно била приведена несомнено била силувана. Затоа, семејствата на притворените жени се отфрлени поради поврзаната стигма. Семејствата на жртвите, пак, ги избегнуваа во многу случаи по нивното ослободување. (...) Ослободените жени, исто така, ризикуваат да бидат жртви на т.н. „убиство од чест""; СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 35-36. Според експертката за меѓународно право, Александра Лили Катер, „Ако жената била сексуално злоставувана, ќе се смета дека донела срам за честа на семејството и ќе биде исклучена од него"; Дојче Веле, Дали жртвите на сексуално насилство може да добијат правда во Германија?, 19 јуни 2020 година, https://p.dw.com/p/3e3Ns. „Покрај тоа, распространетоста на сексуалното насилство во притвор може да влијае врз тоа како заедницата ја согледува жената кога се враќа по времето во притвор, без оглед на тоа дали таа навистина била сексуално злоупотребувана"; СЈАЦ, „Дали знаете што се случува тука?" Анализа на преживеан од СГБВ (SJAC, "Do You Know What Happens Here?" An Analysis of Survivor Accounts of SGBV in Syria), април 2019 година, https://bit.ly/2WLymeg, стр. 12. Види, исто така, Сирија директ, ослободени од затворскиот режим, Сиријките бараат засолниште од социјална стигма (Syria Direct, Freed from Regime Prisons, Syrian Women Seek Refuge from Social Stigma), 6 август 2020 година, https://bit.ly/2E6uGxQ; УНФПА, Гласовите на Сирија 2020 (UNFPA, Voices from Syria 2020), 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 38.

[810] СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето, 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 37.

[811] Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 53, 58; Стејт департментот на САД, Извештај за трговија со луѓе за 2020 година: Сирија, 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html; Советот за човекови права на ОН, „Го загубив своето достоинство", 8 март 2018 година, www.ecoi.net/en/document/1433339.html, став 72-89.

[812] „Жените и девојчињата кои раѓаат бебиња како резултат на силување остануваат под ризик од убиство од чест ако се дознае дека детето е резултат на силување. Во најмала рака, тие се соочуваат со развод и отфрлање од нивното семејство и заедницата. Социјалните и културните стигми многу отежнуваат добивање на веродостојни информации за овие жени и деца родени како резултат од силување"; Советот за човекови права на ОН, „Го загубив своето достоинство", 8 март 2018 година, www.ecoi.net/en/document/1433339.html, став 99. Види, исто така, ВОА, Сириско сиропиталиште прифаќа деца резултат на силување од ИД (VOA, Syrian Orphanage Takes in Children Born of IS Rape), 16 јули 2019 година, https://bit.ly/3f4rSO8. Во кампот Ал Хол, „досега се идентификувани 125 жртви [од сексуално ропство]. Потврдено е дека 39 деца родени како резултат на сексуално ропство потоа биле оставени во сиропиталишта од нивните мајки. (...) Недостатокот на прифаќање на децата родени како резултат од силување од страна на заедницата е фактор што го спречува враќањето"; УНСЦ, Сексуално насилство поврзано со конфликтот (UNSC, Conflict-Related Sexual Violence), 3 јуни 2020 година, https://bit.ly/2WNgz6v, став 57. Види, исто така, Дел III.A.9.г.

[813] „Член 489 од Кривичниот законик бр. 148 од 1949 година го криминализира силувањето, освен она извршено од страна на женскиот сопружник. Смртната казна се однесува на силување ако жртвата е под 15 години или ако делото се случило под закана од употреба на огнено оружје"; УНФПА, Сирија: Родова правда и закон (UNFPA, Syria: Gender Justice & the Law), декември 2019 година, https://bit.ly/3g6c0Ma. „(...) според одредбите на Кривичниот законик, криминалното однесување вклучува силување, малтретирање, непристоен напад (непристојно допирање на интимни делови од телото) и дела наменети за порнографски цели. Сите такви дела се казнуваат без разлика дали се извршени со сила, со измама или во замена за парична корист"; УНФПА, Сирија: Родова правда и закон

во пракса, кривичните казни за вонбрачни силувања и сексуални напади не се применуваат делотворно.[814] Казната за вонбрачното силување може да се намали доколку сторителот се согласи да се ожени со жртвата.[815] Абортусот се забранува со закон, вклучително и во случај на силување, освен ако не ѝ е загрозено здравјето на жената.[816]

И покрај широко распространетата природа на сексуалното насилство, програмите за сузбивање на сексуалното и родово-заснованото насилство наидуваат на ограничувања.[817] Жените кои го преживеале сексуалното насилство и силувањето се соочуваат со стигматизација и дискриминација.[818] Срамот и траумата од силувањето и сексуалното насилство ги натерало некои од преживеаните да се обидат да извршат самоубиство.[819]

Ризикот или претпоставениот ризик од сексуалното насилство доведува и до повисока стапка на присилни и детски бракови,[820] попречување на слободата на движење[821] на жените и девојчињата и се

(UNFPA, Syria: Gender Justice & The Law), декември 2018 година, https://bit.ly/3htjFVH, стр. 13. Кривичниот законик од 1949 година (Закон 148/1949), како што е изменет, е достапен на арапски јазик на: ВВИПО, Сириската Арапска Република, Закон бр. 148/1949 од Сирискиот кривичен законик (WIPO, Syrian Arab Republic, Law No. 148/1949 on the Syrian Penal Code), http://bit.ly/2rj5PvT.

[814] Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година/Сирија (US Department of State, 2019 Country Reports on Human Rights Practices: Syria), 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија забележа „речиси целосно отсуство на одговорност“ за сторителите на сексуално насилство; Советот за човекови права на ОН, „Го загубив своето достоинство“, 8 март 2018 година, www.ecoi.net/en/document/1433339.html, став 1.

[815] „Не постои одредба за целосно ослободување на престапник кој ќе се ожени со својата жртва. Меѓутоа, на сторителот на силување и некои други одредени кривични дела може да му се намали казната доколку се ожени со својата жртва според член 508 од Кривичниот законик. За силување се пропишува минимална казна од две години затвор“; УНФПА, Сирија: Родова правда и закон, декември 2019 година, https://bit.ly/3g6c0Ma, стр. 2. „Затоа, член 508 е кодификација на социјалниот притисок што го чувствуваат женските сириски жртви на силување за да стапат во принуден брак“; Лејла Аби-Фалах, Реинтеграција на жените жртви на силување: Занемарениот приоритет на трансизиската правда при масовни силувања во војна во Журналот на Вилијам и Мери за раса, пол и социјална правда, вол. 26 (Layla Abi-Falah, Reintegration of Female Rape Survivors: The Overlooked Priority of Transitional Justice in the Face of Mass Wartime Rape, in William & Mary Journal of Race, Gender, and Social Justice), Vol. 26 (2), февруари 2020 година, https://bit.ly/2PYSB4v, стр. 446.

[816] „Абортусот е забранет со членовите 525-532 од Кривичниот законик, вклучително и за жените кои биле силувани“; УНФПА, Сирија: Родова правда и закон (UNFPA, Syria: Gender Justice & the Law), декември 2019 година, https://bit.ly/3g6c0Ma, стр. 2. Види, исто така, ОЕЦД, Социјални институции и родов индекс: Сирија (OECD, Social Institutions and Gender Index: Syria), 2019 година, https://bit.ly/346GqLo, стр. 3.

[817] СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 37; Оксфам/НРЦ, Тешки лекции: Испорака на помош во областите под владина контрола во Сирија (Oxfam/NRC, Hard Lessons: Delivering Assistance in GovernmentHeld Areas of Syria), 15 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2033934.html, стр. 8. Види, исто така, стр. 156-157 погоре.

[818] „(...) сексуалното насилство доведе до сериозни и тешки физички и психолошки трауми за жртвите, како и до нивната стигматизација и прогон во нивната социјална средина“; СНХР, 28.076 жени се убиени во Сирија од март 2011 година, скоро 84% од нив од страна на сирискиот режим и нивните сојузници (SNHR, 28,076 Females Have Been Killed in Syria since March 2011, Nearly 84% of these by Syrian Regime Forces and Its Allies), 25 ноември 2019 година, https://bit.ly/39lEPBD, стр. 15. Жртвите на сексуално насилство „честопати се соочуваат со срам, злоупотреба, изолација и напуштање кога се враќаат во своите заедници, бидејќи се смета дека ја загубиле честа и девственоста“;СЈАЦ, „Дали знаете што се случува тука?“ Анализа на преживеан од СГБВ (SJAC, “Do You Know What Happens Here?” An Analysis of Survivor Accounts of SGBV in Syria), април 2019 година, https://bit.ly/3iuH1ub, стр. 12. Жените честопати нема да го споделат своето искуство со нивните семејства и пријателите, вклучително и поради страв од стигма и недостаток на услуги; СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 37. Види исто така стр. 156-157 погоре.

[819] „Зголемувањето на пријавените самоубиства и обиди за самоубиство од жртви на родово базирано насилство е исто така алармантен нов тренд“;УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa. Во северозападна Сирија, по набљудувањето на зголемувањето на случаите на родово базирано насилство, „партнерите за родово базирано насилство предупредуваат за веќе забележани тешки последици, како што се обиди за самоубиство, особено кај девојчињата кои насилно се венчаваат од нивните семејства и злоупотребените жени“; ОЦХА, Скорешните случувања во севернозападна Сирија (OCHA, Syrian Arab Republic: Recent Developments in Northwest Syria), 25 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2034623.html, стр. 13.

[820] Види Дел III.A.9.б.

[821] „Заканите за сексуално насилство се документирани како постојана шема, која го ограничува движењето на жените и девојчињата“;УНСЦ, Сексуално насилство поврзано со конфликтот (UNSC, Conflict-Related Sexual Violence), 3 јуни 2020 година, https://bit.ly/2WNgz6v, став 57. „Жените беа несразмерно погодени од сексуално

движечки фактор за раселувањето.[822]

б) Присилен и детски брак

Со измената од февруари 2019 година на Законот за личниот статус (Закон бр. 59 од 1953 година) законската возраст за стапување во брак се поставува на 18 години и за мажите и за жените,[823] и се бара и двајцата брачни другари да ја дадат својата согласност.[824] По дискреција на судот, минималната возраст може да се намали на 15 години.[825]

Иако не е нова појава,[826] известувањата посочуваат дека по отпочнувањето на судирот дојде до нов бран на практиката да се склопуваат детски бракови меѓу сириските девојчиња.[827] Се мажат дури и девојчиња на 13 годишна возраст.[828] Браковите со девојчињата помлади од законски предвидената

насилство, а заканата од силување резултираше со ограничување на нивните движења. Девојчињата се затворени во своите домови, отпишани од училиште или се соочуваат со пречки за пристап до здравствена грижа“; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 2, види, исто така, став 60.

[822] „(...) стравот и заканите од сексуално насилство, вклучително и во контекст на киднапирање или притвор, беа главниот фактор во поттикнувањето на раселувањето и ги натера семејствата да ги напуштат своите домови“; УНСЦ, Сексуално насилство поврзано со конфликтот (UNSC, Conflict-Related Sexual Violence), 3 јуни 2020 година, https://bit.ly/2WNgz6v, став 56. Види, исто така, Советот за човекови права на ОН, Правата на децат аво Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 64.

[823] Претходно, минималната возраст за девојчиња беше 17 години; “Енаб Балади“, Измени на Законот за личен статус: Закана за Шеријатот или еднаквост за жените? (Enab Baladi, Amendments to the Personal Status Law: Violation of Sharia or Equity for Women?), 2 март 2019 година, https://bit.ly/2Y6GzdY.

[824] Член 5 од Законот за личен статус (1953 година), изменет со Закон бр. 4/2019. „Според Законот за личен статус, за валиден брак е потребна согласност од жената. Доколку жената која наполнила 18 години сака да се омажи, судијата треба да побара од нејзиниот старател да даде мислење за бракот во рок од 15 дена. Ако старателот не се противи на бракот, или ако неговиот приговор не е убедлив, судијата ќе го одобри нејзиниот брак под услов на способност и мираз“; УНФПА, Сирија: Родово право и правда, декември 2019 година, https://bit.ly/3g6c0Ma, стр. 2. Меѓутоа, „иако законот бара согласност од двете страни во брачниот договор, малолетното лице не е навистина способен да се спротивстави на тоа затоа што старателот е оној кој го склучува бракот во случај на малолетници. Ова е исто така една од причините зошто е тешко да се спроведе минималната возраст за брак“; Мусавах, Сирија; Преглед на муслиманските закони за семејство и практиките (Musawah, Syria; Overview of Muslim Family Laws & Practices), ажурирано на 20 јануари 2020 година, https://bit.ly/3auRbrK, стр. 9-10.

[825] Закон за личен статус (1953), изменет со Законот 4/2019, член 18. Исто така види, СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 26; Мусавах, Сирија; Преглед на муслиманските закони за семејство и практиките (Musawah, Syria: Overview of Muslim Family Laws & Practices), ажурирано на 20 јануари 2020 година, https://bit.ly/3auRbrK; стр. 6; УНФПА, Сирија: Родово право и правда, декември 2019 година, https://bit.ly/3g6c0Ma, стр. 2; “Енаб Балади“, Измени на Законот за личен статус: Закана за Шеријатот или еднаквост за жените? (Enab Baladi, Amendments to the Personal Status Law: Violation of Sharia or Equity for Women?), 2 март 2019 година, https://bit.ly/2Y6GzdY.

[826] „Пред конфликтот, 13 проценти од Сиријките на возраст од 20 до 25 години беа во брак пред да наполнат 18 години“; НРЦ, Што треба да знаете за сириските детски бракови (NRC, What You Need to Know about Syrian Child Marriage), 11 февруари 2019 година, https://bit.ly/3gbAKCd.

[827] „Речиси 100 проценти од адолесцентните девојчиња и деведесет и четири проценти од адолесцентните момчиња забележаа дека детските бракови станаа почести од почетокот на конфликтот, додека седумдесет и еден процент од сите испитаници ги идентификуваа конфликтите и несигурноста како главен двигател на детските бракови“; ВВВИ, Украдена иднина: Војна и детските бракови во северозападна Сирија (WVI, Stolen Future: War and Child Marriage in Northwest Syria), 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032278.html, стр. 4, види, исто така, стр. 10. „Меѓу девојчињата, имаше алармантно високи стапки на присилен детски брак (пријавени од 81% во Хасакех и 27% во Деир Езор) и сексуално насилство и во Деир Езор (93%) и Хасакех (65%)“; НЦА, Родово засновано насилствово Сирија: Брза проценка на потребите, декември 2019 година, https://bit.ly/345iyYa, стр. 15. Види, исто така, СТЈ, Раните бракови достигнуваат високи стапки во некои делови од Сирија (STJ, Early Marriage Hits High Rates in Some Areas of Syria), 17 септември 2020 година, https://bit.ly/3nRB2BO, стр. 3-4; УНИЦЕФ, Сирија: факти и бројки, јуни 2020 година, https://uni.cf/2OolshQ, стр. 5; УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 35.

[828] „Интервјуираните, вклучително и здравствениот персонал, објавија дека девојчињата на возраст од 13 години се рутински отпишувани од училиште, а многумина од нив потоа се омажиле, вклучително понекогаш и со постари мажи“; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 108. Види, исто така, СТЈ, Раните бракови достигнуваат високи стапки во некои делови од Сирија (STJ, Early Marriage Hits High Rates in Some Areas of Syria), 17 септември 2020 година, https://bit.ly/3nRB2BO, стр. 15.

минимална возраст се склучуваат според верските обичаи, кои не се официјално признаени.[829]

Семејствата може да ги присилат жените и девојчињата да стапат во брак поради претпоставената заштита во бракот од вистинските или претпоставените закани со сексуално насилство, од економски причини,[830] или за да се прикрие срамот од сексуалното насилство што веќе го претрпеле.[831] Постојат известувања за жени и девојчиња кои биле присилени во привремени бракови заради сексуална експлоатација или тргување со луѓето.[832] Како една нова појава, се известува дека некои семејства користат хормони за да предизвикаат пубертет кај претпубертетските девојчиња заради нивно

[829] Додека вообичаениот брак на девојче под 15 годишна возраст не може да се регистрира, брачните другари можат да го регистрираат бракот откако девојчето ќе наполни 15 години, што подлежи на преглед од страна на шеријатски судија и може да подлежат на пропишаната парична казна според Кривичниот законик за нерегистриран брак. Меѓутоа, судијата, во пракса, може да прифати да го регистрира вообичаениот брак, дури и ако детето е под 15 годишна возраст, кога судијата ќе утврди дека тоа ќе биде во најдобар интерес на детето. Во овој случај, регистрацијата ќе се заснова на тужба за проверка на бракот поднесена пред шеријатскиот суд; Информација на УНХЦР од декември 2020 година. Нерегистрираните бракови „ги оставаат децата невести со мала заштита, олеснување на разводот за сопрузите и напуштање на девојчињата“; Брукингс, Присилно раселување и детски бракови: Растечки предизвик во МЕНА (Brookings, Forced Displacement and Child Marriage: A Growing Challenge in MENA), 19 јуни 2019 година, https://brook.gs/2CCgLie. „(...) членовите 469-471 од Кривичниот законик беа изменети со Законот бр. 24 од 2018 година со наметнување парични казни за свесно склучување бракови надвор од судот. Кривичниот законик сега пропишува дека свештеникот кој склучува вонсудски брак, без да ги провери (намерно или не) соодветните законски барања на Законот за личен статус, е подложен на законска казна. Покрај тоа, брачните другари, нивните претставници и сведоците се исто така подложени на законска санкција“; УНФПА, Формат за резимето на програмата за перформансите на земјата (UNFPA, Format for the Country Programme Performance Summary), без датум, https://bit.ly/3gZfKPu, стр. 8. „Законот бр. 24 од 2018 година беше објавен за измена на членот 469 од Кривичниот законик и ја зголеми казната за секое лице кое склучува брак со малолетник надвор од судот“; Сириската Арапска Република/Сириска комисија за семејни и прашања за популацијата, Национален извештај за сирската арапска република, Пекинг+25, без датум (Syrian Arab Republic / Syrian Commission for Family and Population Affairs, National Report of the Syrian Arab Republic Beijing+25, undated), https://bit.ly/3lG7g37, стр. 34. „Во јуни 2018 година, сирискиот парламент усвои измена на Кривичниот законик, со кој се воведоа построги парични казни и казни за секој што ќе склучи брак приватно без да го регистрира и без да бидат исполнети сите услови“; Ландинфо, Сирија: Законодавството за брак и традицијата (Landinfo, Syria: Marriage Legislation and Traditions), 22 август 2018 година, www.ecoi.net/de/dokument/1454015.html, стр. 11. Арапскиот текст на Законот бр. 24/2018 е достапен тука: https://bit.ly/2EUX5qH. Види, исто така, Сириски легислативен журнал, Сеопфатен увид во сирискиот Закон за семејство, 3 октомври 2019 година, https://bit.ly/311w1hN.

[830] „Комисијата продолжи да прима извештаи за родители кои ги стапиле своите ќерки во ран брак заради грижи за „заштита“ или за ублажување на финансиските оптоварувања кои дополнително се зголемија со конфликтот“; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 108. „Раните и принудните бракови се проблем, особено меѓу раселените семејства кои ги мажат своите млади ќерки како заштита од ендемично сексуално насилство или поради економски притисок“; Фридом Хаус, Слободата во светот 2020: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. Види, исто така, ВВВИ, Украдена иднина: Војна и детските бракови во северозападна Сирија (WVI, Stolen Future: War and Child Marriage in Northwest Syria), 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032278.html, стр. 4, 10-11; Меѓународен преглед на Црвениот крст, Детски бракови и вооружениот конфликт (International Review of the Red Cross, Child Marriage in Armed Conflict), ИРРЦ бр. 911/IRRC No. 911, јуни 2020 година, https://bit.ly/3iOKqEo; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 64.

[831] Хјуман Апиал: Породување под ризик од смрт, 15 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030010.html, стр. 16.

[832] „Подгрупата за родово базирано саилство продолжува да прима извештаи за семејства кои постојано ги мажат своите ќерки за краток период во размена за пари“; ОЦХА, Скорешни случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 20 (OCHA, Recent Developments in North, west Syria: Situation Report No. 20), 10 септември 2020 година, https://bit.ly/3ht6AuF, стр. 12. „Привремените бракови во Египет, Мароко, Сирија, Јемен и меѓу бегалските заедници во Јордан и Либан, честопати претставуваат изговор за сексуална експлоатација и принудна проституција“ (додаден акцент); ЕЦПАТ Интернешнал Регионален преглед: Сексуална експлоатација на деца на Средниот исток и во Северна Африка (ECPAT International, Regional Overview: Sexual Exploitation of Children in the Middle East and North Africa), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/31t0qF1, стр. 39. „Експертите сведочат и „сериски бракови“, што претставува форма на експлоатација кога девојката е на кратко „венчана“ со клиент за да го оправда трансакцискиот секс““; УНФПА, „Животот стана кафез“: Сириjски девојчиња фрлаат светло врз конфликтот, ранливост и циклус на злоупотреба (UNFPA, “Life Became a Cage”: Syrian Girls Shed Light on Conflict, Vulnerability and Cycle of Abuse), 26 ноември 2019 година, https://bit.ly/3jtegiP. Види, исто така, НЦА, Родово засновано насилствово Сирија: Брза проценка на потребите, декември 2019 година, https://bit.ly/345iyYa, стр. 14.

стапување во детски брак или предавање во сексуална експлоатација.[833] Се известува дека жените и девојчињата кои се присилуваат на брак стануваат особено ранливи на семејно насилство.[834]

Исто така, жените и девојчињата се присилуваат да се омажат за припадниците на вооружените групи во подрачјата под нивната *de facto* контрола.[835]

в) Семејно насилство

Се известува дека во контекст на судирот, раселувањето и економската несигурност, се зголемиле случаите на семејно насилство, вклучително и од страна на сопругот, таткото, братот и свекорот,[836] и дека тоа и понатаму останува широко прифатена практика во општеството.[837] Не постои соодветна законска рамка за заштита на жртвите од семејното насилство.[838] Преживеаните од семејното

[833] „(...) проценките од крајот на 2019 година покажуваат дека родово базираното насилство продолжува да расте, со нови форми на насилство што се зголемуваат во нивниот интензитет и ефект, како што е принудниот пубертет – што вклучува вбризгување на младите девојки со хормони за да се предизвика пубертет, со цел детски брат или сексуална експлоатација“; УНФПА, Повик за итно финансирање наменето за заштита на здравјето и безбедноста на жените и девојчињата затечени од сириската криза (UNFPA, UNFPA Calls for Urgent Funding to Protect Health and Safety of Women and Girls Affected by Syria Crisis), 29 јуни 2020 година, https://bit.ly/3g18hi9. Види, исто така, ОЦХА, Скорешни случувања во северозападна Сирија. ИЗвештај за состојбата бр. 20 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria. Situation Report No. 20), 10 септември 2020 година, https://bit.ly/3ht6AuF, стр. 12.

[834] СТЈ, Раните бракови достигнуваат високи стапки во некои делови од Сирија (STJ, Early Marriage Hits High Rates in Some Areas of Syria), 17 септември 2020 година, https://bit.ly/3nRB2BO, стр. 8-9; ВВВИ, Украдена иднина: Војна и детските бракови во северозападна Сирија (WVI, Stolen Future: War and Child Marriage in Northwest Syria), 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032278.html, стр. 10; УНФПА, „Животот стана кафез“: Сириски девојчиња фрлаат светло врз конфликтот, ранливост и циклус на злоупотреба, 26 ноември 2019 година, https://bit.ly/3jtegiP. Види, исто така, Дел III.A.9.в.

[835] „Комисијата регистрираше број случаи на семејства кои биле принудени да дозволат нивните малолетни ќерки да стапат во брак со членови на вооружени групи во [рурален] Риф Дамаск. Честопати, како резултат на таквите сојузи, девојката била напуштена кратко потоа, а подоцна била спречена да се врати во нејзиниот семеен дом бидејќи била „обесчестена“ “; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 66. Види, исто така, Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html; за информации за принудни бракови од страна на вооружени групи поврзани со СНА, види Дел III.A.8.г.

[836] „Родово базираното насилство, семејното насилство, сексуалното вознемирување и сексуалното насилство се зголемија низ целата земја, при што многу жени известуваат дека нивните сопрузи побрзо прибегнуваат кон насилство, бидејќи надворешниот конфликт има зголемено психосоцијално влијание во домот“; Светски согледуања, Сирија: 5 Нешта кои треба да се знаат во 2020 година (Concern Worldwide, Syria: 5 Things to Know in 2020), 10 март 2020 година, https://bit.ly/32y50ST. Види, исто така, Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry), 2 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035513.html, став 107; НЦА, Родово засновано насилствово Сирија: Брза проценка на потребите, декември 2019 година, https://bit.ly/345iyYa, стр. 13, 14, 24. Постои загриженост дека ограничувањата поврзани со КОВИД-19 може дополнително да ја зголемат ранливоста на жените од семејно насилство и други форми на сексуално и родово базирано насилство; Д Национал, Домашното насилство е „затскриена пандемија“ која треба да ја излечиме (The National, Domestic Violence Is the ‘Shadow Pandemic’ We Need to Fix), 5 август 2020 година, https://bit.ly/2YDw6a4; ФЕС, КОВИД-19 и жените во Сирија: Продлабочување на нееднаковста (FES, COVID-19 and Women in Syria: Deepening Inequalities), јули 2020 година, https://bit.ly/32pi1Ow, стр. 3; УНФПА, КОВИД-19: Упатство за обезбедување услуги за родово базирано насилство (UNFPA, COVID-19: Guidance Note on GenderBased Violence Service Provision), 26 април 2020 година, https://bit.ly/3hBVWmm.

[837] „Физичкото насилство [во бракот] се наведува како дел од традициите и обичаите и се смета за механизам на контрола, особено на адолесцентните сопруги. (...) Физичкото насилство беше наведено и како метод за учење на жените да бидат истакнати членови на домаќинството“; УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 30. Види, исто така, СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 38.

[838] „Законот конкретно не забранува семејно насилство, но пропишува дека мажите можат да ги дисциплинираат своите женски роднини на начин дозволен со општите обичаи“;Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „Некои организации се обидоа да ги поддржат жените, но нивното влијание е ограничено поради отсуството на законски рамки што ги казнуваат сторителите на семејно насилство, како и социјалните норми во одредени подрачја во Сирија, кои ги оставаат жените потчинети на мажите“; ФЕС, КОВИД-19 и жените во Сирија: Продлабочување на нееднаковста (FES, COVID-19 and Women in Syria: Deepening Inequalities), јули 2020 година, https://bit.ly/32pi1Ow, стр. 3. Дефиницијата за силување вклучена во член 489 од Кривичниот законик (Закон бр.

насилство често се соочуваат со стигматизација и значителна психолошка траума.[839] Како нова појава, жените, особено на Северозападот, во некои случаи се присилуваат да вршат полно-одредени абортуси за да се осигура дека ќе родат машко дете.[840]

Се известува дека дискриминирачките културни и правни практики со кои жените може да бидат лишени од старателството врз детето, алиментацијата, пристапот до брачниот дом и наследството, како и стигмата поврзана со разводот, ги спречуваат жените да не може да ги напуштат врските во кои ги злоупотребуваат.[841]

г) Насилство „од чест“

Жените обвинети за предбрачен или вонбрачен сексуален однос, вклучително и како последица на силување или друго сексуално насилство, може да бидат убиени или изложени на насилство поради нивното претпоставено огрешување спрема културните, општествените и верските норми, со што им нанеле срам на своите семејства.[842] Иако не е познат размерот на убиствата „од чест“ поради тоа што не се пријавиваат, се проценува дека неколку стотици жени и девојчиња во Сирија се убиваат секоја година, а таа стапка се зголемила по 2011 година.[843] Насилствата „од чест“ се извршуваат во сите

148/1949, како што е изменет, види фуснота 813 погоре) особено ги исклучува брачните силувања, додека членовите 192 и 242 дозволуваат намалување на казната за сторителите на кривични дела извршени поради „честа“, вклучително врз жени кои биле силувани; види Дел III.A.9.г.

[839] "Енаб Балади", Бег од реалноста... Сиријците посегнуваат по самоубиство, 9 јуни 2020 година, https://bit.ly/2NeKXlj. „Жените кои пријавиле семејно насилство обично биле разведени од нивните сопрузи или се соочиле со проблеми со нивните пошироки семејства"; НЦА, Родово засновано насилствово Сирија: Брза проценка на потребите (NCA, Gender-Based Violence in Syria: Rapid Needs Assessment), декември 2019 година, https://bit.ly/345iyYa, стр. 36. Види, исто така, АОАВ, Родот и менталното здарвје во сирискиот конфликт (AOAV, Gender and Mental Health in the Syrian Conflict), 16 октомври 2019 година, https://bit.ly/3hEfyGh. Види, исто така, стр. 156-157 погоре.

[840] УНФПА, Гласовите на Сирија 2020/UNFPA, Voices from Syria 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 8, 30, 38. ОЦХА, исто така, објави дека жените се принудени да абортираат за да не додадат дополнителен финансиски притисок врз нивните семејства; ОЦХА, Скорешните случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 20 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 20), 10 септември 2020 година, https://bit.ly/3ht6AuF, стр. 13.

[841] „Стравот од стигма и срамот од развод им забранува на жените да го побараат тоа, дури и ако тоа е во нејзин најдобар интерес. Затоа, заканата од насилство се користи како форма на психолошко насилство за да ги принуди жените да прават она што сакаат мажите. Покрај тоа, разводот може да се користи како оружје против мајките да добијат старателство или пристап до други деца"; УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 30. Види, исто така, ВВВИ, Украдена иднина: Војна и детските бракови во северозападна Сирија (WVI, Stolen Future: War and Child Marriage in Northwest Syria), 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032278.html, стр. 18, 22. Мајката автоматски добива старателство над детето додека тоа не наполни 15 години, по што таткото го добива старателството според законот, без оглед на најдобриот интерес на детето; СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 28; Мусавах, Сирија; Преглед на муслиманските закони за семејство и практиките (Musawah, Syria: Overview of Muslim Family Laws & Practices), ажурирано на 20 јануари 2020 година, https://bit.ly/3auRbrK, стр. 18.

[842] „Невладините организации кои работат со бегалци објавија дека семејствата убиле неколку жртви на силување во земјата, вклучително и оние кои биле силувани од страна на режимските сили, поради чест"; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Насилството засновано на „чест" може да биде насочено против жртвите на сексуален напад и силување поради „перцепцијата дека жртвата на насилство е виновна или ја нарушила својата и честа на нејзиното семејство"; УНФПА, Гласовите на Сирија 2019, 10 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009369.html, стр. 42, види, исто така, стр. 25, 27, 33-34, 61-79. Види, исто така, УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 35, 46. Според активистката за женски права, Лин Фејсал, „многу жени и девојки во Сувеида се убиени од сопствените браќа, сопрузи или други роднини со цел да го добијат своето наследство. Мажите ги обвинуваат за непристојни дела за да го оправдаат своето злосторство како т.н. убиство од чест"; Ал-Монитор, Убиствата од чест против жените се зголемиле во град на југоистокот од Сирија (Al-Monitor, Honor Killings Against Women Increase in Southeast Syrian City), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/3qQfo3z.

[843] Учесниците во фокус групата во март 2019 година „споменаа дека жените стравуваат од убиство доколку се смета дека извршиле престап." И: „Пред конфликтот, беше проценето дека околу 300 жени од Сирија годишно се убиени од страна на нивните семејства"; ВВВИ, Родова анализа на северозападна Сирија, 5 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026268.html. „Немаше официјално пријавени убиства од чест во текот на годината, но извештаите од претходните години покажаа дека убиствата од чест се зголемија од почетокот на кризата во 2011 година"; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Учесниците на фокус групата за извештајот „Гласови

делови на Сисија, а не се ограничени во само некои региони или групи.[844]

Во февруари 2020 година, Сирискиот парламент го укина членот 548 од Кривичниот законик кој допушташе намалување на казната во случаи на убиство доколку сторителот открил дека сопругата или роднината извршиле прељуба или ги затекнал во *„сомнителна ситуација“*.[845] Сепак, со членовите 192 и 242 од Кривичниот законик и понатаму им се дозволува на судиите да ги намалат казните доколку обвинетиот се повика на одбрана на својата „чест“.[846] Во пракса, насилството „од чест“ често пати и не се гони кривично.[847]

д) Состојбата на жените без машка поддршка

Жените без машка поддршка од страна на нивните (пошироки) семејства, вклучително и немажените жени, вдовиците и разведените жени, често се соочуваат со стигматизација од сопствените семејства и заедници[848] и за нив се известува дека се особено ранливи на понатамошна злоупотреба,

---

од Сирија“ за 2019 година објавија дека се случило насилство врз основа на „чест“ во губерноратите Сувеида, Дамаск, Хомс, Идлиб и Латакија; УНФПА, Гласовите на Сирија 2020: Преглед на наодите од проценката на хуманитарните потреби, 10 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009369.html, стр. 61, 63, 69, 71, 75. Види, исто така, Ал-Монитор, Убиствата од чест против жените се зголемиле во град на југоистокот од Сирија (Al-Monitor, Honor Killings Against Women Increase in Southeast Syrian City), 3 декември 2020 година, https://bit.ly/3qQfo3z; Курдистан 24, Жени борци во Сирија наводно убиени од роднини во т.н. „убиства од чест“ (Kurdistan 24, Female YPJ Fighter in Syria Allegedly Murdered by Relatives in ‘Honor’ Killing), 3 септември 2020 година, https://bit.ly/32UCuuJ; “Енаб Балади“, Новиот закон ги укина „убиставата од чест“отстранувајќи ги оправдувањата (Enab Baladi, New Law Abolishes Honor Killings’ Mitigating Excuse in Syria), 14 март 2020 година, https://bit.ly/33Oxt9m; СТЈ, Бројките покажуваат раст на убиствата на жените во Идлиб и Хама (STJ, Figures Show a Rise in Homicides Against Women in Idlib and Hama), 5 јануари 2020 година, https://bit.ly/2PI9UXj.

[844] СТЈ, Бројките покажуваат раст на убиствата на жените во Идлиб и Хама/STJ, Figures Show a Rise in Homicides Against Women in Idlib and Hama, 5 јануари 2020 година, https://bit.ly/2PI9UXj; УНХЦР, Белешката на ЦоИ за Сирија за третманот на жените со вонбрачни деца во Сирија/UNHCR, Syria COI Note on the Treatment of Women with Children Born Out of Wedlock in Syria, 30 септември 2019 година, www.ecoi.net/en/file/local/2018908/5db174a44.pdf (и изворите на кои се повикува), стр. 4; СТЈ, Сирија: Девојче, две жени убиени во наводно „убиство од чест“/STJ, Syria: Girl, Two Women Murdered in Alleged “Honor Killing”, 13 јули 2019 година, https://bit.ly/31M10NZ.

[845] СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 21; “Енаб Балади“, Како одредбите од „убиството од чест“ еволуирале во Сирискиот закон (Enab Baladi, How Have Provisions of “Honor Killings” Evolved in Syrian Law), 19 март 2020 година, https://bit.ly/2PJLRYep; Д Сириан Обсервер, Законски, од денес веќе нема „убиства од чест“ (The Syrian Observer, Legally, No Honor Killings in Syria after Today), 13 март 2020 година, https://bit.ly/33MBw5T. Види, исто така, Сириски правен журнал, Закон за убиства од чест-Кривичен законик (Измена): Закон 2/2020, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3o3w0n9. Прељубата и вонбрачниот секс се нелегални во Сирија според Кривичниот законик (членови 473 и 474). Меѓутоа, за мажените жени, казната за прељуба може да варира од три месеци до две години казна затвор (без оглед на тоа каде е извршено делото), но прељубата извршена од женетите мажи се казнува само со затворски казни од еден месец до една година и само ако чинот се случил во брачниот дом; СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 24. Види, исто така, УНФПА, Сирија: Родова правда и закон, декември 2019 година, https://bit.ly/3g6c0Ma, стр. 2.

[846] СНХР, Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија (информација за донесување на списокот на приоритети пред известувањето), 28 август 2020 година, https://bit.ly/32BPt4l, став 23; “Енаб Балади“, Како одредбите од „убиството од чест“ еволуирале во Сирискиот закон (Enab Baladi, How Have Provisions of “Honor Killings” Evolved in Syrian Law), 19 март 2020 година, https://bit.ly/2PJLRYep; Фридом Хаус, Слободата во светот за 2020 година, 4 март 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2030806.html.

[847] „Законот им дозволува на судиите да ги намалат казните за убиство и напад доколку обвинетиот се изјасни за одбрана на „честа“, што се случува често. Режимот не водеше официјални статистички податоци за употребата на оваа одбрана во случаи на убиства и напади и, наводно, ретко водела гонење за т.н. „злосторства од чест“; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, http://www.ecoi.net/en/document/2026345.html.

[848] УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 26. „(...) вдовиците или немажените жени, исто така, се подложени на социјална средина каде што културните навики имаат тенденција да бидат силно искористени против нив. (...) Да се биде обвинет за вонбрачни односи - што може да ѝ се случи, на пример, на мајка вдовица која не може да обезбеди доказ за својот брак - не е мала работа во Сирија. Во многу сириски заедници, тврдењата за „несоодветни“ постапки извршени од страна на жена имаат потенцијал да ја нарушат социјалната положба на целото нејзино семејство“; Д Њу Хуманитариан, Кој ја плаќа цената за растурениот систем за документирање на Сирија (The New Humanitarian, Who Pays the Price for Syria’s Broken Documentation System?), 3 август 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035466.html. Види, исто така, СЈАЦ, Оставените жени (SJAC, The Women Left Behind), 11 јуни 2020 година, https://bit.ly/3gqX36M. „Бидејќи разводот е

експлоатацијата и трговија со луѓе.[849]

УНХЦР смета дека жените и девојчињата кои спаѓаат во овие категории **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивниот основан страв од прогонување од страна на државните и недржавните актери поради нивната припадност на одредена општествена група, нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, и/или нивното верско убедување, зависно од личните околности во случајот:

а) Преживеаните и тие што се во ризик од сексуално насилство, семејно насилство и насилство „од чест";

б) Преживеаните и тие што се во ризик од присилен и/или детски брак;

в) Преживеаните и тие што се во ризик од трговија со луѓе заради сексуална експлоатација и присилна проституција;

г) Жени и девојчиња без заштита од сопственото семејство, вклучително и вдовиците и разведените жени.

Начелно не постои државна заштита од прогонување кога актерите на таквото прогонување се недржавни актери.

За жените и девојчињата кои се мета на нападите поради нивното вистинско или претпоставено политичко уверување, нивната етничка или верска припадност (вклучително и претпоставеното огрешување спорема шеријатскиот закон), или нивната поинаква сексуална ориентација и/или родов идентитет, видете ги и другите профили во Делот III.A.

стигматизиран во Сирија, угледот и иднината на децата би биле загрозени доколку се деца на разведени родители"; Ахлам Ал-Натоур ет ал., Насилство во бракот во текот на воен конфликт: Преживеано искуство на сириските бегалки, во Журналот на транскултурно сестринство (Ahlam Al-Natour et al., Marital Violence During War Conflict: The Lived Experience of Syrian Refugee Women, in Journal of Transcultural Nursing, 2019, Vol. 30(1)), https://bit.ly/3jaOhvx, стр. 36.

849 „Во последните недели се пријавени случаи на експлоатација на жени (и финансиска и сексуална експлоатација). Меѓу наводните сторители се раководители и сопственици на кампови. Внатрешно раселените жени кои се глава на домаќинството се особено изложени на ризик од овој вид експлоатација поради ситуации на (финансиска) ранливост, како и општествена динамика. Случаи како овие најчесто се пријавуваат во места за внатрешно раселени лица ексклузивно од страна на жени и девојки кои се вдовици и разведени (т.н. „кампови за вдовици")"; ОЦХА, Скорешни случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 20, 10 септември 2020 година, https://bit.ly/3ht6AuF, стр. 12. „Собраните податоци сугерираат дека групите, како што се домаќинствата предводени од жени, постарите жени, жените со попреченост и разведените жени или вдовици, се подложни на дискриминација што може да доведе до експлоатација и злоупотреба, при што ситуацијата најверојатно ќе се влоши како што продолжува кризата, а погодените лица ќе прибегнат кон повеќе штетни механизми за справување"; OCHA, HNO 2020, јули 2020 година, стр. 46. „Онлајн вознемирувањето, порнографијата за одмазда и принудувањето на сексуални односи оваа година се зголемија низ целата земја. Адолесцентните девојки, вдовиците и разведените жени беа идентификувани како ранливи цели за сајбер-малтретирање." Во некои случаи, мажите снимале сексуален однос за време на краткотраен брак, а потоа го користеле видеото за да ја уценуваат жената по разводот; УНФПА, Гласовите на Сирија 2020, 2 април 2020 година, https://bit.ly/30AdBUa, стр. 33. „Домаќинствата предводени од жени или деца се изложени на повисоки нивоа на ризик и изложеност на различни форми на експлоатација, вклучително и ран и принуден брак или детски труд. Домаќинствата предводени од жени беа поранливи на несигурност за храна"; ЦАРЕ, Брза родова анализа на северозападна Сирија (Идлеб и Алепо) (CARE, Rapid Gender Analysis North West Syria (Idleb and Aleppo)), февруари 2020 година, https://bit.ly/34wqDFO, стр. 8. Види, исто така, Стејт департментот на САД, Извештај за трговијата со луѓе 2020 година, 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html; НЦА, Родово засновано насилствово Сирија: Брза проценка на потребите, декември 2019 година, https://bit.ly/3hH1Nq0, стр. 7, 18, 21; УНФПА, Нескршливи: Приказни за сириските адолсецентки (UNFPA, Unbroken: Stories of Syrian Adolescent Girl), октомври 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2018302.html, стр. 7; МРГИ, Сирија: Тековни прашања (MRGI, Syria: Current Issues), последен пат ажурирано во јуни 2019 година, https://bit.ly/2S0bTYa; УНФПА, Гласовите на Сирија 2019, УНФПА, Гласовите на Сирија 2020: Преглед на наодите од проценката на хуманитарните потреби/Assessment Findings of the Humanitarian Needs Overview, 10 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009369.html, стр. 23; ЦЦЦМ Клустер ет ал., Упатства: Олесниување на ризиците по заштитата на вдовиците и разведените жени и девојчињата (CCCM Cluster et al., Guidance Note: Mitigating Protection Risks in IDP Sites Exclusive to Widowed and Divorced Women and Girls), февруари 2019 година, https://bit.ly/34wD3xe, стр. 1-3.

10) Деца од одредени профили или во специфични околности

Децата може да се најдат во повеќето други ризични профили наведени во ова упатство. Се известува дека актерите во судирот особено ги земаат на мета децата заради нивно грабнување, произволно апсење и притворање,[850] присилно исчезнување,[851] измачување,[852] силување и други облици на

[850] Апсењето или киднапирањето на децата им се припишува на владините сили, ЈПГ СДФ, ХТШ и антивладините вооружени групи, како и групи поврзани со СНА. ООН во 2019 година го потврдија притворот или лишувањето од слобода на најмалку 218 деца (216 момчиња, две девојчиња) „од страна на ЈПГ/YPJ (194) под чадор на СДФ, ИСФ (20), Хајат Тахрир ал-Шам (2) и сириските владини сили (2). Во октомври [2019 година], Обединетите нации го потврдија лишувањето од слобода на 150 момчиња, некои на возраст од 9 години, од сириска националност и од најмалку 22 други националности, од страна на ЈПГ/YPJ под чадор на СДФ, за наводна поврзаност со ИСИЛ"; УНГА,УНСЦ, Децата и вооружениот конфликт(UNGA, UNSC, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 174. „Владините сили, исто така, уапсија момчиња на возраст од 12 години, подложувајќи ги на тешки тепања и тортура и не им дозволија пристап до храна, вода, канализација и медицинска нега. (...) Децата беа приведени [од страна на вооружени групи и се користеа за да извлечат откуп или како преговори за да извршат размена на затвореници со владините сили и поврзаните милиции. Во некои случаи, момчињата беа присилно регрутирани како борци од страна на вооружени групи, вклучувајќи ги и Единиците за заштита на курдскиот народ"; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 56-57. Додека некои деца се држат во оддели или затвори за малолетници, други се држат со возрасни притвореници во владини центри за притвор; ЛДХР, Без неми сведоци: насилства врз децата во сириските притвори (LDHR, No Silent Witnesses: Violations Against Children in Syrian Detention Centres), декември 2019 година, https://bit.ly/36rFyP9, стр. 32.

[851] Според СНХР, заклучно со ноември 2020 година, над 4,950 деца остануваат притворени или присилно исчезнати од страните во конфликтот, вклучувајќи ја владата (3,609 деца), СДФ/ЈПГ (652), антивладини вооружени групи/СНА (339), ИСИС (319) и ХТШ (37); СНХР, Деветти извештај за насилствата врз децата/SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children, 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 7. Види, исто така, АГПС, АГПС: Четириесет и девет деца во Сирија насилно исчезнале во сириските затвори/AGPS, AGPS: 49 Palestinian Children Syria Forcibly Disappeared in Syrian Prisons, 3 септември 2020 година, https://bit.ly/2GT6vUp.

[852] СНХР регистрираше смрт на 179 деца помеѓу март 2011 и ноември 2020 година како резултат на тортура, од кои повеќето (173) се припишуваат на владините сили. СНХР откри дека владините сили ги подложувале децата на исти форми на тортура и услови на притвор како и возрасните. СНХР, исто така, забележа инциденти на тортура и малтретирање на деца од рацете на вооружените групи поврзани со ХТШ и СНА; СНХР, Деветти извештај за насилствата врз децата (SNHR, Ninth Annual Report on Violations Against Children), 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 8, 11, 24, 35. „Во притвор, како и во случајот со возрасните, децата (...) беа подложени на тортура или друг суров, нечовечки или понижувачки третман. Застрашувачките сведочења собрани од жртви и сведоци во текот на годините демонстрираат бесрамни прекршувања на правата на децата, вклучително и извршување сексуално насилство и тортура, како и тепање со помош на предмети, како што се цевки. Понекогаш, децата исто така беа лишени од храна и неопходна медицинска нега, камшикувани и користени за да принудат признанија од нивните родители. (...) Комисијата документираше случаи на деца од седумгодишна возраст кои умираа во државен притвор. (...) Децата беа сведоци на тортура или друг нехуман однос што им беше нанесен на членовите на семејството и, во некои прилики, беа принудени самите да измачуваат други притвореници"; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Children's Rights in the Syrian Arab Republic), 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 52-54. ЛДХР документираше притвор и тортура на деца во 20 владини затвори и притворски установи низ Сирија; ЛДХР, Без неми сведоци: насилства врз децата во сириските притвори (LDHR, No Silent Witnesses: Violations Against Children in Syrian Detention Centres), декември 2019 година, https://bit.ly/36rFyP9, стр. 16. Види, исто така, Дел II.Д и III.A.1.б.

сексуално насилство,[853] и погубување без судски процес.[854] Децата ги напаѓаат од поголем број причини, вклучително и поради нивното вистинско или претпоставено учество во политичките активности[855] или во придружните борбени улоги,[856] и нивната вистинска или претпоставена поврзаност со другите страни во судирот, вклучително и врз основа на нивите семејни врски,[857] нивното место на потекло, и/или нивната верска или етничка припадност.[858]

Децата родени во подрачјата кои претходно не биле или сè уште не се под контрола на владата,[859]

[853] „Во [владините] центри за притвор, но и пошироко, се користеше силување и сексуално насилство врз момчиња и девојчиња како алатка за казнување, понижување и влевање страв кај погодените заедници. Ваквите постапки резултираа со ограничување на движењето на девојчињата, при што многумина беа отпишани од училиште и ги принуди семејствата да се преселат во странство“; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 56. „Силите на сирискиот режим редовно вршат сексуално насилство врз деца во центри за притвор и за време на рации и инспекции“; СНХР, Деветти извештај за насилствата врз децата, 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 15. „Сексуалното насилство извршено врз деца припишано на страните остана недоволно пријавено. Обединетите нации потврдија 11 случаи на сексуално насилство врз девојчиња во притвор од страна на владините сили, што се случија во претходните години и беа потврдени подоцна“; УНГА/УНСЦ, Деацта и вооружениот конфликт (UNGA/UNSC, Children and Armed Conflict), 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 176. „И момчињата и девојчињата беа подложени на различни форми на сексуално насилство во Сирија од страна на провладините сили. Некои од овие жртви беа вратени во нивните заедници за потоа да бидат стигматизирани како „жртви на силување“ во обид да поттикнат отфрлање од страна на нивните семејства. Во овој случај, сексуалното насилство беше намерно користено за да им донесе срам на семејствата, а можеби и како мерка за да ги принуди луѓето да ги напуштат своите домови“; Екпат Интернешнал, регионален преглед: Сексуална експлоатација на децата во МЕНА (Ecpat International, Regional Overview: Sexual Exploitation of Children in the MENA), 2020 година, https://bit.ly/2YYiabg, стр. 24.

[854] Види Дел II.Д.

[855] ХРВ, Децата во Сирија: Млади животи оштетени од војната (HRW, The Children of Syria: Young Lives Damaged by War), 13 март 2020 година, https://bit.ly/3e2kpP5; Д Њу Араб, Сирискиот режим притвара деца во палестинските камповизаради наводно кинење на постер од Асад (The New Arab, Syrian Regime Detains Children at Palestinian Camp for Allegedly Tearing Down Assad Poster), 7 јануари 2020 година, https://bit.ly/301nt8u; Расеф 22 „Тие биле подложени на сите форми на тортура“...Системско затворање на сириските деца (Raseef 22, “They Were Subjected to all Forms of Torture”... The Systemic Jailing of Syrian Children), 18 октомври 2019 година, https://bit.ly/3dDEF9y. Види, исто така, Дел III.A.1.a.

[856] Види Дел II.Д.

[857] „Во повеќето инциденти, децата беа киднапирани поради наводна поврзаност на нивните роднини со опозициските групи или како претходник на нивното регрутирање“ (додаден акцент); УНГА/УНСЦ, Деацта и вооружениот конфликт, 9 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2031779.html, став 179. „Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија забележа редовни извештаи за притвор и тортура на деца помлади од 13 години, во некои случаи и на возраст од 11 години, во притворски установи на режимот. Службениците, наводно, таргетирале и мачеле деца поради нивните семејни врски, или претпоставени врски, со политички непослушници, членови на вооружената опозиција и активистички групи. (...) Извештаите од Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија и невладините организации детално ги опишуваат злоупотребите врз децата извршени од режимот на Асад и вооружените милициски групи и ја опишуваат распространетоста на „шабех“ [обесување на притворениците од зглобовите на подолго време], линчувања, тепања, силувања и присилни сексуални дејствија меѓу децата, меѓу други форми на злоупотреба. (...) Според веродостојни сведоци, властите продолжиле да држат голем број деца за да ги принудат нивните родители и другите роднини поврзани со борците на опозицијата да им се предадат на властите“ (додаден акцент); Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, СНХР, Деветти извештај за насилствата врз децата, 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 11; Мерси Корпс, Загубени години: Принудно созревање и кршлива иднина за следните сисриски генерации (Mercy Corps, Adolescence Lost: Forced Adulthood and a Fragile Future for Syria’s Next Generation), февруари 2020 година, https://bit.ly/2YJa5Hf, стр. 8; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 50-58. Види, исто така, Дел III.A.1.б.

[858] Види Дел III.A.1.a, III.A.3 и III.A.8.

[859] „Девојчињата и момчињата родени во поранешни подрачја под контрола на опозицијата, исто така, се соочија со број пречки за добивање на граѓанска регистрација, бидејќи документите издадени од вооружени групи не се признаваат од страна на надлежните владини органи“;Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 77. Види, исто така, Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 95; “Енаб Балади“, Брак во Идлиб: Непризнаени договори и деца без лични карти (Enab Baladi, Marriage in Idlib: Unrecognized Contracts and Children with no Ids), 12 октомври 2019 година, https://bit.ly/3eKv3Lk; УН Комисија за правата на детето (ЦРЦ), Заклучни опсервации за петтиот периодичен извештај за Сириската Арапска Република (UN Committee on the Rights of the Child (CRC), Concluding Observations on the 5th Periodic Report of the Syrian Arab Republic), 6 март 2019 година, CRC/C/SYR/CO/5,

децата родени од мајки кои имаат вистински или претпоставени семејни врски со борците на ИСИЛ,[860] и вонбрачно родените деца или од родители чијшто брак не е официјално регистриран, вклучително и во случај на силување,[861] според известувањата, се соочуваат со пречки при запишувањето во матичните книги.[862] Како последица на тоа, голем дел од нив не поседуваат никакви официјални документи за својот идентитет, за составот на нивното семејство или за нивното државјанство, со што им се оневозможува пристапот до основните услуги, вклучително и здравствените и образовните услуги и услуги за вработување; им се ограничува слободата на движењето;[863] и се оставаат во повисом ризик од бездржавност,[864] експлоатација и злоупотреба.[865] Поради широко прифатените социјални норми, коишто не ги прифаќаат децата родени вонбрачно, овие деца, исто така, се изложуваат на стигматизација и дискриминација.[866]

---

www.ecoi.net/en/document/2003454.html, став 23(а) и (б).

[860] „Сиријките со семејни врски со борците на ИСИЛ продолжија да се соочуваат со пречки при регистрирање на своите деца кај надлежните органи по нивното враќање во подрачјата контролирани од владата“;Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 95. „Состојбата на раселените деца, особено девојчињата и момчињата кои сè уште се во камповите Ал Хол или Ал Рој со семејни врски со борците на ИСИЛ, е особено критична. Од околу 45,000 деца кои беа во кампот Ал Хол во моментот на пишување, вклучително и оние родени како резултат на силување, на голем број од нив им недостасуваат документи за регистрација на раѓање, или поради изгубени документи или неможност да се регистрираат“;Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 77.

[861] „Сиријките се соочија со потешкотии при регистрирање на своите деца, бидејќи сириската националност му се доделува на детето преку неговиот или нејзиниот татко Сириец. И покрај некои ограничени исклучоци од тоа правило во одредени околности, на пример, за деца родени вонбрачно и во случаи на силување, се чини дека тие се користат ретко, најверојатно поради општествените норми и стигмата поврзана со тоа“;Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 65. „Покрај ова, родово-дискриминаторските одредби вградени во сириското законодавство и сегашниот контекст на конфликт и раселување генерираат нови случаи на деца изложени на ризик од бездржавјанство. Жените чии деца се родени без законски утврдено татковство и понатаму се соочуваат со проблеми при пренесување на нивната сириска националност на следната генерација“; ЕНСЛица без државјанство помеѓу раселените Сиријци: Се уште неидентификувани (ENS, Statelessness Among Syria's Displaced: Still Unidentified), 27 февруари 2020 година, https://bit.ly/2Zf1Q5V. Види, исто така, Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 93; ЦРЦ, Заклучни опсервации на петтиот периодичен извештај за Сириската Арапска Република, 6 мартh 2019 година, CRC/C/SYR/CO/5, www.ecoi.net/en/document/2003454.html, став 23(в) и (г). Види, исто така, СТЈ, „Не знам дали да и ја кажам вистинската приказна“ (STJ, “I Don’t Know if I’ll Tell Her the True Story or Not”), 22 јули 2019 година, https://bit.ly/2NI5PSc. За информации во врска со пречките за пристап до правни лекови, види, исто така, УНХЦР, Белешката на ЦоИ за Сирија за третманот на жените со вонбрачни деца во Сирија, 30 септември 2019 година, www.refworld.org/docid/5db174a44.html (и изворите на кои се повикува).

[862] „Една од главните грижи за заштита на децата во Сирија беше граѓанската регистрација и правото да се стекнат со државјанство. Ова беше долгогодишно прашање кое беше отежнато од вооружениот конфликт и раселувањето, при што некои групи деца и понатаму се изложени на висок ризик да не бидат регистрирани и документирани при раѓање, на пример, деца родени од родители кои не се во брак или во мешани религиозни бракови и деца родени од ситуации на сексуално насилство или во спорни или изолирани подрачја“; ЦРЦ, Комисија за правата на детето, Преглед на состојбата со децата во Сирија, 16 јануари 2019 година, https://bit.ly/2VuBpHd.

[863] Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 76. Види, исто така, СТЈ, „Не знам дали да и ја кажам вистинската приказна“, 22 јули 2019 година, https://bit.ly/2NI5PSc.

[864] Недостатокот на документи за идентификација „става значителен дел од нив, особено новороденчињата и децата, под сериозен ризик од бездржавјанство и долготрајна социјална маргинализација“; ЕЦСВВА, Сирија во војна: Осум години и понатаму (ESCWA, Syria at War: Eight Years On), 24 септември 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038203.html, стр. 35. Види, исто така, Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 76-77.

[865] „Тие остануваат ранливи на експлоатација преку детски труд или детски бракови, често како резултат на смртта или исчезнувањето на машките родителски фигури“; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 61. Види, исто така, Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 77.

[866] „И децата со непознати родители и најденчињата се соочуваат со сериозно негативна стигма, поради верувањето дека тие се производ на вонбрачни врски“; Сирија Директ, Во Идлиб, Децата се втурнати во непознато/ (Syria Direct, In Idlib, Children Are Cast into the Unknown), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/3ipMPpE. Види, исто така, СТЈ, „Не знам дали да и ја кажам вистинската приказна“, 22 јули 2019 година, https://bit.ly/2NI5PSc; УНХЦР,

Се известува дека децата се во ризик и од облици и начини на прогонување што се специфични за децата, вклучително и сексуално насилство;[867] присилен или детски брак;[868] семејно насилство;[869] кривични дела „од чест“;[870] најтешки облици на детски труд, како што е регрутација на малолетници;[871] трговија со луѓе, присилна работа и комерцијална сексуална експлоатација;[872] како и опасна работа којашто веројатно му штети на здравјето, безбедноста и моралот на детето, како што се питачење, продажба на улица, собирање отпадоци, работа по куќи, како и работа на градилишта.[873] Се известува

Белешката на ЦоИ за Сирија за третманот на жените со вонбрачни деца во Сирија, 30 септември 2019 година, www.refworld.org/docid/5db174a44.html (и изворите на кои се повикува).

[867] Види Дел III.А.9.а.

[868] Види Дел III.А.9.б.

[869] „Во едно истражување на возрасни Сиријци во 2017 година, 50 проценти изјавија дека веруваат дека случаите на семејно насилство се зголемени во нивните заедници од 2011 година. Друго истражување откри дека околу 17 проценти од сириските заедници известуваат дека насилството врз децата во домот е вообичаено или многу честа појава во нивните населби“; Сејв д чилдрен, Психосоцијална безбедност: Патишта за психосоцијална безбедност за сириските раселени деца и адолесценти (Save the Children, Psychosocial Safety: Pathways to Psychosocial Safety for Syria's Displaced Children and Adolescents), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/3dJHpCi, стр. 17. „Законот конкретно не забранува злоупотреба на деца, но предвидува дека родителите можат да ги дисциплинираат своите деца на начин дозволен со општите обичаи. Според извештајот на УНФПА од 2017 година, насилството врз децата, особено девојчињата, беше распространето и се зголемуваше поради конфликтот и недостатокот на економска можност за мажите“; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, Дел III.А.9.в.

[870] Види Дел III.А.9.г.

[871] „Сириските владини сили, прорежимските милиции и вооружените недржавни актери (...) регрутираат и користат момчиња и девојчиња како деца војници. Џабхат ал Нусра и ИСИС, исто така, користеа деца како жив штит, бомбаши самоубијци, снајперисти и џелати. Исто така, милитантите ги користат децата за принудна работа и како информатори, изложувајќи ги на одмазда и екстремни казни. Некои вооружени групи кои се борат за сириската влада, како Хезболах и прорежимски милиции познати како Национални одбранбени сили (НДФ), или „шабиха“, присилно регрутираат деца на возраст од шест години“; Стејт департментот на САД, Извештај за за трговијата со луѓе за 2020: Сирија, 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html. „Децата, најчесто момчињата, но и понекогаш девојчињата, се користат во непријателства од страните во конфликтот за борбени улоги, за да дејствуваат како шпиони, информатори или да служат на контролни пунктови, што претставува кршење на меѓународното хуманитарно право“;Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 31. Види, исто така, Сејв д чилдрен, Психосоцијална безбедност: Патишта за психосоцијална безбедност за сириските раселени деца и адолесценти (Save the Children, Psychosocial Safety: Pathways to Psychosocial Safety for Syria's Displaced Children and Adolescents), 25 јуни 2020 година, https://bit.ly/3dJHpCi, стр. 17; УНИЦЕФ, Скоро 5 милиони деца се родени во војната во Сирија а 1 милион се родени како бегалци во соседните земји (UNICEF, Almost 5 Million Children Born into War in Syria, 1 Million Born as Refugees in Neighbouring Countries), 15 март 2020 година, https://uni.cf/3hakKls. За регрутирање на деца од страна на различни актери, види Дел II.Д.

[872] „Сиријците кои и понатаму се раселени во земјата и оние кои живеат како бегалци во соседните земји се исклучително ранливи на трговците со луѓе. Наводно, сириските деца се подложени на принудни рани бракови, вклучително со припадници на терористички групи како што е ИСИС - што може да доведе до комерцијална сексуална експлоатација и принудна работа - а децата раселени низ земјата продолжуваат да бидат подложени на принудна работа, особено преку организирани мрежи за питачење“;Стејт департментот на САД, Извештај за за трговијата со луѓе за 2020: Сирија, 25 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2036219.html. „Законот предвидува заштита на децата од експлоатација на работното место и ги забранува најлошите форми на детски труд. (...) Режимот генерално не направи значителни напори за да ги спроведе законите што го спречуваат или елиминираат детскиот труд. (...) Детскиот труд се случи во земјата во двата неформални сектори, како што се питачење, домашна работа и земјоделство, како и на позиции поврзани со конфликтот, како што се чувари, шпиони и информатори“; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „Децата може да бидат изложени на ризик да бидат принудени да работат, а момчињата се особено изложени на тешка работа и злоупотреба, додека девојчињата се изложени на екстремен ризик од сексуална експлоатација и вербално и сексуално вознемирување кога се принудени да работат или да питачат“; УНФПА, Преглед на родово-базираното насилство во Сирија: Кус преглед (UNFPA, Overview of Gender-Based Violence in Syria: Advocacy Brief), ноември 2019 година, https://bit.ly/2LGgTyu, стр. 3. Види, исто така, СОЧП, Децата и жените кои питачат во СЗ Сирија: очај, експлоатација, занемареност (SOHR, Child and Women Begging in NW Syria: Destitution, Exploitation and Lack of Oversight), 10 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aDAxI5; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 15 август 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2016403.html, став 75. АГПС исто така извести за експлоатација на палестински деца и млади преку нелегални мрежи за трговија со дрога во кампот Неираб во гуверноратот Алепо; АГПС, жителите на кампот АлНеираб заробени помеѓу чеканот и наковалната (AGPS, AlNeirab Camp Residents Caught Between the Hammer and Barrel), 17 јануари 2021 година, http://bit.ly/3pTapxs.

[873] И покрај законите против детскиот труд, голем број деца се принудени да работат за да можат да ги задоволат

дека внатрешно раселените деца,[874] децата од социо-економски маргинализираните средини,[875] децата без документи, децата со попреченост, како и децата сирачиња, напуштените деца и разделените деца[876] се особено ранливи на различните облици на експлоатација, вклучително и

своите основните потреби и оние на нивните семејства. Случаи на детски труд се пријавени во 84% од оценетите заедници во сите 14 гувернорати; OCHA, 2020 HNO, јули 2020 година, стр. 20. „Влијанието на девалвацијата на сириската фунта ја влошува веќе ужасната хуманитарна ситуација за децата во северозападна Сирија. Ова резултира со нагло зголемување на детскиот труд, вклучително и на неговите најлоши форми. Извештаите од теренот потврдуваат зголемување на бројот на деца на улица до многу доцна во ноќта кои питачат или се надеваат на обична работа“; ОЦХА, Скорешните случувања во севернозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 17 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 17), 13 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2033561.html, стр. 12. „Момчињата беа принудени да ја преземат улогата на главниот хранител во семејството, особено во домаќинствата предводени од жени. Додека вооружените групи создадоа финансиски стимулации за момчињата да се приклучат на нивните редови, други се занимаваа со ситни работи за да обезбедат приход за нивните семејства, како што се продажба на кикирики или работа во механичарски сервиси. (...) децата се користат за други форми на работа што се многу штетни за нивниот развој, вклучително и момчињата кои се користат како шверцери, како работници на градилишта или како вратари. Бездомните деца, исто така, редовно биле принудувани да питачат“; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 75. Види, исто така, ГнА, Занемареноста го поттикнува детскиот труд во Сирија (VOA, Neglect Drives Child Labor in Syria), 24 февруари 2021 година, http://bit.ly/3svbXzx; СОЧП, Децата и жените кои питачат во СЗ Сирија: очај, експлоатација, занемареност (SOHR, Child and Women Begging in NW Syria: Destitution, Exploitation and Lack of Oversight), 10 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aDAxI5; Норт Прес Еџенси, Раселените деца го напуштаат школувањето во сирискиот Алепо а тоа резултира со неписмена генерација (North Press Agency, Displaced Children Dropped Out of School in Syria's Aleppo Result in Illiterate Generation), 21 септември 2020 година, https://bit.ly/3juJ6Gy; "Енаб Балади", Семејствата од северна Сирија ги ризикуваат своите животи со претурање низ ѓубришта за да заработат за храна (Enab Baladi, Families of Northern Syria Risk Their Lives by Scavenging on Rubbish Dumps to Earn a Living), 24 август 2020 година, https://bit.ly/3gGE8oS; СОЧП, Идлиб: Земјоделците претприемачи по селата ја користат сиромаштијата испраќајќи деца на работа во близина на фронтот со режимските сили (SOHR, Idlib: Agricultural Entrepreneurs in Countryside Take Advantage of Poverty, Sending Children to Work near Frontlines with Regime Forces), 20 јули 2020 година, https://bit.ly/2OHEeRB; "Енаб Балади", Детскиот труд на уличните пазари во ал-Ракам северна Сирија (Enab Baladi, Child Labor in al-Raqqa Street Markets in Northern Syria), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/2ZgnwNN; Ал-Монитор, многумина во северна Сирија живеат претурајќи низ ѓубре (Al-Monitor, Many in Northern Syria Live Off Rubbish Dumps), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3887uJR; MEE, Сириjските деца од Идлиб работат за си ги прехранат семејствата откако бомбите им го прекинале школувањето(MEE, Syrian Children in Idlib Work to Feed Families after Bombs End Their Schooling), 28 март 2020 година, https://bit.ly/3gdfDQh; Ал-Монитор, Детскиот труд на сиријчињата ги одржува семејствата растурени од војната (AlMonitor, Syrian Children Labor to Support Families Torn Apart by War), 2 февруари 2020 година, https://bit.ly/3g0DpP6.

[874] „За децата, раселувањето честопати значи дека децата на училишна возраст не посетуваат училиште и ризикот од други грижи за заштита - на пример, ран и принуден брак - се зголемува“; ВВВИ, Родова анализа на северозападна Сирија, 5 мај 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026268.html, стр. 8. „Раселените луѓе се особено ранливи на трудова експлоатација и трговија со луѓе (...)“; Фридом Хаус, Слободата во светот 2020: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. „Адолесцентните девојчиња [во камповите за раселување] беа несразмерно погодени од сексуално и родово базирано насилство, детски бракови и експлоатација“; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 70.

[875] „Четири од пет луѓе во Сирија живеат под прагот на сиромаштија, што доведе до регрутација во борби, детски труд и детски бракови“; ХРВ, Децата на Сирија: Млади животи оштетени од војната (HRW, The Children of Syria: Young Lives Damaged by War), 13 март 2020 година, https://bit.ly/36rRSk1. Види, исто така, Скорешните случувања во северозападна Сирија: Извештај за состојбата бр. 16 (OCHA, Recent Developments in Northwest Syria: Situation Report No. 16), 26 јуни 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032419.html, стр. 12.

[876] Според извештаите, случаите на напуштање на новороденчињата значително се зголемија за време на конфликтот; меѓутоа, нема достапна официјална статистика. Сиромаштијата е една од причините што придонесува за зголемените броеви, особено во камповите за раселување во северозападна Сирија. Други случаи на напуштање, наводно, се однесуваат на деца родени вонбрачно, вклучително и како резултат од силување или (принуден и/или детски) брак со странски борец. STJ објави дека напуштените „деца немаат гаранции против детскиот труд, вклучително и регрутирање и употреба на деца војници.“ Понатаму, беше објавено дека на напуштените деца во Идлиб не им било дозволено да се запишат на училиште, туку да присуствуваат само како „слушатели“, што ги остава без официјални училишни записи. Понатаму, според STJ, ХТШ посебно повика за регрутирање на напуштени деца; STJ, „Не знам дали да и ја кажам вистинската приказна“/ (STJ, "I Don't Know if I'll Tell Her the True Story or Not"), 22 јули 2019 година, https://bit.ly/2NI5PSc. Види, исто така, СОЧП, Скоро 70 случаи документирани од СОЧП до почетоктот на 2020 година: Алармeнтен пораст ма бројот на бебиња од непознати родители во северна Сирија (SOHR, Nearly 70 Cases Documented by SOHR since Early 2020: An Alarming Rise in the Number of Babies of Unknown Parentage in North Syria), 21 февруари 2021 година, http://bit.ly/37MHJA9; СОЧП, Напуштени деца: Жителите нашле бебе оставено во џамија во градот Ариха/ (SOHR, Abandoned Children: Residents

регрутација на малолетници, детски брак, присилен и/или детски брак, сексуална експлоатација и трговија со луѓе.[877]

Во подрачјата каде што страните во судирот систематска ги напаѓаат училиштата со воздушни напади или бомбардирање, децата редовно се лишуваат од нивното право на пбразование, бидејќи училиштата се затворени, оштетени или уништени, или поради тоа што родителите стравуваат за безбедноста на своето дете.[878] Во подрачјата под *de facto* контрола на ХТШ и другите тврдокорни или екстремистички и исламистички групи, се известува дека на девојчињата им се забранува да одат на училиште доколку се го почитуваат кодексот на облекување што го наметнува оваа група.[879] Други наводни причини поради кои на децата им се ускратува пристапот до образование се и немањето матични документи; потребата да работат и да го издржуваат своето семејство; присилното регрутирање (најчесто на момчињата); ограничувањето на движењето поради стравот на родителите

Found Baby Left in front of a Mosque in Ariha City), 21 февруари 2021 година, https://bit.ly/2NJbZVe; СОЧП, Напуштени деца: Феномен кој му се заканува на сириjското општество (SOHR, Abandoned Children: A Phenomenon that Threatens Syrian Society, 13 ноември 2020 година, https://bit.ly/3o5sfwE; Syria Direct, In Idlib, Children Are Cast into the Unknown), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/3ipMPpE.

[877] „Девојчињата и момчињата (...) подлежат на експлоатација преку детски труд или детски бракови, често како резултат на смртта или исчезнувањето на машките родителски фигури.“ И понатаму: „Поради однапред воспоставените родови норми, од момчињата се очекува да ја преземат улогата на хранител во семејството, особено во домаќинствата предводени од жени, по апсењето, притворањето или исчезнувањето на машките родителски фигури.“ И понатаму: „Адолесцентните девојчиња [во камповите за раселување] беа несразмерно погодени од сексуално и родово базирано насилство, детски бракови и експлоатација“;Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, стр. 2, став 39. „Беше откриено дека момчињата работат во градежништво, фабрики, продаваат гориво, столарија, автомеханичари и ковачи. (...) Честопати во овие различни места на вработување кои користат детски труд, децата се изложени на ризик и можат да доживеат сексуално вознемирување, експлоатација и насилство“; УНФПА, Гласовите на Сирија 2019: Оценка на наодите за прегледот на хуманитарните потреби (UNFPA, Voices from Syria 2019: Assessment Findings of the Humanitarian Needs Overview), 10 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009369.html, стр. 45-46. Види, исто така, Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html; Ал-Монитор, многумина во северна Сирија живеат претурајќи низ ѓубришта (Al-Monitor, Many in Northern Syria Live Off Rubbish Dumps), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3887uJR; Ал-Монитор, Детскиот труд на сиријчињата ги одржува семејствата растурени од војната (Al-Monitor, Syrian Children Labor to Support Families Torn Apart by War), 2 февруари 2020 година, https://bit.ly/3g0DpP6; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 95.

[878] „Правото на образование на децата е одбиено од сите страни во конфликтот. (...) Голем број училишта беа место на протести и потоа беа таргетираа од страна на владините сили. Ова резултираше со постепено затворање на училиштата низ целата земја поради стравувањата од воен напад. (...) Комисијата доби веродостојна информација дека околу 70 училишта во демилитаризираната зона во Идлиб се уништени или оштетени од конфликтот, лишувајќи над 200,000 ученици од формално образование. (...) Вооружените групи и терористичките организации ги нападнаа училиштата неселективно и често ги користеа за воени цели, вклучително и како складишта, касарни или места за лансирање, дополнително загрозувајќи ги животите на децата со промена на заштитените статуси на институциите и попречувајќи го пристапот на децата до образование“; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 42, 43, 44, 47. Види, исто така, СНХР, Деветти годишни извештај за злоупотреба на децата, 20 ноември 2020 година, https://bit.ly/3agi2tv, стр. 15; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 28 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2025856.html, став 94; и Дел II.Д.

[879] „Во подрачјата под контрола на терористите на Хајат Тахрир Ал-Шам, многу девојчиња беа спречени да посетуваат училиште (...)“; Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 59. „Во гувернoратот Идлиб, членовите на ХТШ издадоа уредби во училиштата во кои се нагласува дека на ученичките кои не го почитуваат кодексот на облекување ќе им биде забрането да посетуваат настава“; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 49. „ИСИС и ХТШ, наводно, го наметнаа своето толкување на шеријатот во училиштата и дискриминираа против девојчиња на териториите што ги контролираа“; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, СТЈ, ХТС не ги поштеди жените во притовор од физичка злоупотреба (STJ, HTS Did not Spare Women Detention or Physical Abuse), 7 април 2020 година, https://bit.ly/3eZzK4k; ИЦГ, Најдобората од лошите опции за сирискиот Идлиб (ICG, The Best of Bad Options for Syria’s Idlib), 14 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2006019.html, стр. 10. Види, исто така, Дел III.А.8.д.

од киднапирање и сексуалното насилство (најчесто врз девојчињата);[880] како и присилните и детски бракови (најчесто кај девојчињата).[881]

Се извесува дека владата не ги признава училишните дипломи издадени од недржавните органи во подрачја кои претходно не била под контрола на владата.[882] Студентите од подрачјата што не се под контрола на владата, а кои ќе посакаат да патуваат во подрачјата под владина контрола за да ги полагаат државните испити, според известувањата, се во ризик од вознемирување и заплашување и од разоткривање на имињата на членовите на своето семејство пред надлежните органи.[883] На другите, пак, антивладините вооружени групи, вклучително и ХТШ, им забранува да патуваат во подрачјата под владина контрола за да ги полагаат државните испити.[884]

---

880 „На девојчињата особено може да им се забрани образованието поради грижата на родителите за нивната безбедност или поради раниот/принуден брак, а второспоменатото е неопходно за зачувување на семејната чест и угледот. Ризиците од сексуалното насилство и сексуално вознемирување честопати се главните причини зошто родителите на девојчињата ги отпишуваат или вадат од училиште.“ И понатаму: „Родителите можеби нема да дозволат девојчињата да одат на училиште од страв од киднапирање или сексуално вознемирување на патот таму и назад“; УНФПА, Гласовите на Сирија 2019: Преглед на наодите од проценката на хуманитарните потреби, 10 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009369.html, стр. 35, 43. Види, исто така, УНХЦР, Критична потреба за сириските жители во Рукбан, решенија кои се итно потребни (UNHCR, Critical Needs for Syrian Civilians in Rukban, Solutions Urgently Needed), 15 февруари 2019 година, https://bit.ly/3g5IXHG.

881 „Откако се омажиле, девојчињата честопати се принудени да го напуштат училиштето и да се соочат со дополнителни ограничувања на слободата и движењето“; Protection УНФПА, Гласовите на Сирија 2019: Преглед на наодите од проценката на хуманитарните потреби, 10 март 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009369.html, стр. 30. Види, исто така, Дел III.А.9.б.

882 „Извештаите покажуваат дека владините власти го прифатиле присуството на помали деца, меѓутоа, тие наводно одбиваат да ги признаат училишните сертификати издадени од страна на вооружените групи на учениците од деветто одделение и погоре. Ова принудува илјадници ученици да повторуваат предмети и повторно да полагаат испити за да се запишат во државните училишта“; Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 46.

883 „Според извештаите, во најмалку два одделни инциденти, членовите на недржавната вооружена група на десетици студенти им забранија безбеден превоз преку контролните пунктови во гуверноратите Идлеб и Алепо додека патуваа кон испитните центри. Други извештаи укажуваат дека на други места, вклучително и во гуверноратот Ар Рака, студентите биле подложени на малтретирање и заплашување“; ОЦХА, Заедничка изјава за безбеден пристап за студентите кои полагаат завршни испити/ (OCHA, Joint Statement on Safe Access for Students to Sit Final Examinations), 19 јуни 2020 година, https://bit.ly/3eMMfQv. Види, исто така, “Енаб Балади“, Контроверзите во Идлиб за завршните испити на вишите и средните училишни дипломи во Хама (Enab Baladi, Controversy in Idlib about Sitting Exams of High and Middle School Diplomas in Hama), 30 јуни 2020 година, https://bit.ly/2BpZtnF. „Само училиштата поврзани со владата издаваат широко признати сертификати, а раселените деца во подрачјата под контрола на опозицијата кои бараат пристап до испити во училиштата што ги држи владата, се соочуваат со ризици, вклучувајќи изложување на имињата на нивните семејства пред владините власти, закани за физичка безбедност на контролните пунктови и несигурноста на подрачјата помеѓу зони на контрола“; УНЕСКО, Глобален извештај за мониторинг на образованието 2019: Арабските држави: миграција, раселување и образование (UNESCO, Global Education Monitoring Report, 2019: Arab States; Migration, Displacement and Education), 26 ноември 2019 година, https://bit.ly/3ieRdYr, стр. 6. Слично на тоа, девојчињата од Источна Гута можеби нема да можат да полагаат национални испити во Дамаск бидејќи нивните родители се плашат од малтретирање на владините контролни пунктови; МЕИ/Етана, Очај и распад: Источна Гута по 18 месеци од обновеното владеење на режимот (MEI/Etana, Despair and Decay: East Ghouta after 18 Months of Renewed Regime Rule), ноември 2019 година, https://bit.ly/306HdJO, стр. 11.

884 „На 17 јуни 2020 година, Хајат Тахрир ал-Шам (ХТШ) донесе одлука со која се спречуваат машките и женските студенти да го напуштат Идлиб во подрачјата под власт на режимот во Хама за да ги полагаат завршните испити, закажани на 21 јуни 2020 година. Таа одлука влијаеше на повеќе од 200 студенти (...). Наводно, кога студентите се обиделе да го напуштат Идлиб за да ги полагаат испитите во селото Ал Тренбах во близина на градот Саракиб, припадниците на ХТШ почнале да пукаат во воздух и да ги тепаат со раце и стапови. Понатаму, двајца студенти потврдија дека биле задржани со часови од страна на ХТШ, при што биле тепани со стапови и пластични црева, а главите им биле избричени на понижувачки начин, додека други рекоа дека им биле одземени испитните картички за изразување незадоволство со одлуката на ХТШ.“ Понатаму, „Дирекцијата за образование на сириската привремена влада (...) исто така, спречи над 1,000 студенти од основно и средно училиште да пристапат до подрачјата под контрола на режимот за да ги полагаат своите завршни испити преку контролните пунктови на Сириската национална армија (СНА), поддржани од Турција, во северниот и западниот дел на рурален Алепо, што доведе некои студенти да одат по тајни и кружни патишта за да стигнат до владините подрачја. Во истата насока, Дирекцијата за образование на сириската привремена влада во Алепо донесе други произволни одлуки и во јули 2020 година издаде циркулар со кој се бара отпуштање на машки и женски работници кои ги испратија своите синови да ги полагаат испитите во подрачјата под контрола на режимот во 2020 година“; СТЈ, Негирањето на образованието ја краде иднината на илјадници ученици (STJ, Denial of Education Robs Hundreds of Students’ Future),

УНХЦР смета дека децата кои спаѓаат во овие категории **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивниот основан страв од прогонување од страна на државните и недржавните актери поради нивната припадност на одредена општествена група (вклучително и на конкретната социјална група „деца од Сирија“), нивното верско убедување, и/или нивното политичко уверување или претпоставеното политичко уверување, зависно од личните околности во случајот:

а) Преживеаните и тие што се во ризик од сексуално насилство, присилен и/или детски брак, семејно насилство или кривично дело „од чест“;

б) Преживеаните и тие што се во ризик од регрутација на малолетници;[885] трговија со луѓе; и други најтешки облици на детски труд.[886]

УНХЦР смекта дека зависно од личните околности во случајот, децата кои спаѓаат во некоја од следниве категории **може да имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивниот основан страв од прогонување од страна на државните и недржавните актери поради нивната припадност на одредена општествена група или други меродавни основи од Конвенцијата:

а) Деца ангажирани за работа која веројатно им штети на здравјето, безбедноста или моралот (*„опасна работа“*), зависно од искуството на конкретното дете, неговата возраст и другите околности;[887]

б) Деца на училишна возраст на кои систематски им се ускратува пристапот до образование, вклучително и како последица на насочени напади врз училиштата, немањето матични документи, попреченоста, или дискриминирачки практики со кои им се попречува пристапот до образование на девојчињата поради нивниот род;

в) Деца на кои им се ускратува или се во ризик да им се ускрати пристапот до запишување на нивното раѓање и до другите матични документи, и за кои правните лекови се или недостапни или неделотворни.

Што се однесува до потребите од меѓународната заштита на децата во ризик од апсење, грабнување, измачување или вонсудско погубување поради нивната вистинска или претпоставена припадност на некоја од страните во судирот, видете ги Деловите III.A.1, 3, 4 и 5.

Барањата за меѓународна заштита доставени од деца треба да се оценуваат многу претпазливо и во согласност со Упатството за барања за азил од деца на УНХЦР, вклучително и со потребните разгледувања на можните основи за исклучување на поранешните деца војници.[888]

11) Лица со поинакви сексуални ориентации и/или родови идентитети (СОРИ)

Со член 520 од Кривичниот законик од 1949 година се забранува истополовиот сексуален однос, дури

19 ноември 2020 година, https://bit.ly/3dM8Ejg, стр. 3. „(...) во најмалку два одделни случаи, членовите на недржавната вооружена група на десетици студенти им забранија безбеден превоз преку контролните пунктови во гувернoратите Идлеб и Алепо додека патуваа кон испитните центри. Други извештаи укажуваат дека на други места, вклучително и во гувернoратот Ар Рака, студентите биле подложени на малтретирање и заплашување“; ОЦХА/УН РЦ/ХЦ Сирија, Постојаниот координатор на Обединетите Нации и коориднатор на хуманитарната помош за Сирија, Имран Риза и регионалниот хуманитарен координатор за сисриската кризаКевин Кенеди – заендичка изјава за безбеден пристап за студентите кои полагаат завршни испити (OCHA/UN RC/HC Syria, United Nations Resident Coordinator and Humanitarian Coordinator in Syria, Imran Riza, and Regional Humanitarian Coordinator for the Syria Crisis, Kevin Kennedy – Joint Statement on Safe Access for Students to Sit Final Examinations), 18 јуни 2020 година, http://bit.ly/3q3Wk0a.

[885] „Согласноста на детето да се зачлени, со што доброволно се приклучува на воените редови, не е валидно оправдување за употребата и регрутирањето деца во вооружен конфликт“;Советот за човекови права на ОН, Правата на децата во Сириската Арапска Република, 13 јануари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2023152.html, став 31 (во врска со: Обвинителството против Алекс Тамба Брима, Брима Бази Камара и Сантиџи Борбор Кану (обвинет АФРЦ) (The Prosecutor vs. Alex Tamba Brima, Brima Bazzy Kamara and Santigie Borbor Kanu (the AFRC Accused)), SCSL-04-16-T, Special Court for Sierra Leone, 20 јуни 2007 година, http://www.refworld.org/cases,SCSL,467fba742.html).

[886] За понатамошни упатства, види УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 8: Барања за азил за деца согласно член 1(А)2 и 1 (ѓ) од Конвенцијата од 1951 година и/или Протоколот од 1967 година за статусот на бегалците, 22 декември 2009 година, HCR/GIP/09/08, www.refworld.org/docid/4b2f4f6d2.html, став 29.

[887] *Ibid*, став 30.

[888] *Ibid.*

и меѓу согласни возрасни лица, дефинирајќи го како *„сексуален однос спротивен на природата“,* и како кривична санкција за тоа се предвидува казна затвор до три години.[889] Иако во последните години не се забележани случаи на кривично гонење според член 520,[890] полицијата наводно ги апси лицата со поинакви сексуални ориентации и/или родови идентитети (СОРИ) врз основа на произволно и дискриминирачко толкување на кривичните дела, како што е извршување дела спротивни на јавната пристојност, или продавање, купување или уживање на нелегални дроги.[891]

[889] „Секој сексуален однос спротивен на природата се казнува со казна затвор до три години“; Неофицијален превод на член 520 од Кривичниот законик од 1949 година. The Penal Code (Law 148/1949,) како што е изменет, е достапен само на арапски јазик на: ВВИПО, Сириската Арапска Република, Закон бр. 148/1949 за Сирискиот казнен законик, http://bit.ly/2rj5PvT. Види, исто така, Фридом Хаус, Слободата во светот 2020: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html; УНХЦР, Сириските љубовници-бегалци, ризикуваат смрт, бегаат заради љубените (UNHCR, Syrian Refugee Lovers, Risking Death, Flee for the Sake of Each Other), 17 мај 2019 година, https://bit.ly/33Yk5xj; Советот за човекови права на ОН, „Го загубив своето достоинство“, 8 март 2018 година, www.ecoi.net/en/document/1433339.html, став 118. Член 520 е применлив и за мажи и за жени; Хјуман дигнити траст, Сирија (Human Dignity Trust, Syria), пристапено на 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/3aPpWKq. „Сирискиот закон ја зајакнува дискриминацијата и насилството врз ЛГБТ луѓето“; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт (HRW, Sexual Violence Against Men, Boys and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html), стр. 24.

[890] „Нема извештаи за гонење според законот во текот на годината (...)“;Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Види, исто така, GlobalGayz, Syria, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/39xjAeA. Вреди да се напомене дека член 520 не е дел од уредбите за амнестија издадени во изминатите години, вклучително и Законодавната уредба бр. 6 од 22 септември 2020 година и Законодавната уредба бр. 20 од 15 септември 2019 година; види фуснота 251.

[891] „Член 517 го криминализира секое „дело против јавната пристојност“, што е дело извршено на јавен или отворен простор каде што евентуално, намерно или случајно, може да се види делото. Тоа се казнува со казна затвор од три месеци до три години“; Меѓународна асоцијација на лезбејки, геј, бисексуалци, транс и интерсекс (ИЛГА) државно спонзорирана хомофобија 2020 (International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA), State-Sponsored Homophobia: 2020), 15 декември 2020 година, https://bit.ly/3dMcXes, стр. 137. „Член [520 од Кривичниот законик] ретко се применува; наместо тоа, ЛГБТ лицата се гонат под други ситни обвиненија, како што е нарушување на јавниот ред и мир“; Сирија Директ, Дома и во странство, ЛГБТ Сирijците се борат нивниот глас да биде слушнат (Syria Direct, At Home and Abroad, LGBT Syrians Fight to Have Their Voices Heard), 11 октомври 2020 година, https://bit.ly/3nk3DAe. „Член 517 од Законикот ги казнува злосторствата „против јавната пристојност“ што се извршуваат во јавност со казна затвор од три месеци до три години. Изразите како што се „непристојност“, „неморални дејствија“ и „дејствија против јавната пристојност“ може произволно да се толкуваат со цел гонење на ЛГБТ луѓето за консензуално сексуално однесување меѓу возрасни лица. Затоа, иако член 517 не споменува конкретно хомосексуално однесување, тој може да се користи за затворање на ЛГБТ лица во Сирија. Хјуман фајтс воч немаа докази дека овие членови на сирискиот Кривичен законик биле користени за гонење на истополови сексуални активности“; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт (HRW, Sexual Violence Against Men, Boys and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 24. “Извештаите на невладините организации кажуваат дека режимот има уапсено десетици ЛГБТИ лица од 2011 за обвиненија како што се рушење на социјалните вредности; продажба, купување или консумирање нелегални дроги и за организација и промоција на „неморални“ забави“; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Според Фади Салех, истражувач на Институтот за културна антропологија и европска етнологија, Универзитетот во Гетинген, Германија, кој собрал сведоштва од лица со различна сексуална ориентација и/или родов идентитет [СОРИ] во/од Сирија, „Во различни моменти од 2016 година, имаше многу извештаи за апсења на лица со различна сексуалност и родови идентитети и изразувања во Сирија. […] Обвиненијата за „јавна непристојност“ и да се биде дел од „непристојни“ мрежи [се] дел од обвиненијата што се покренуваат конкретно кон транс жените и кон родово неусогласените лица. Имаше различни извештаи за случајни апсења на транс жени и мажи со ненормативни родови изрази, кои не мора да претставуваат „судски случај“, но кои стануваат неделна [редовно?] појава во нивните животи. Од 2018 година, има значителен пораст на сензационалните новинарски извештаи за разни рации спроведени во подрачја со клубови, барови и големо население на сексуални работници, вклучително и цис-жени, транс жени и хомосексуалци. Најновиот од овие извештаи беше објавен минатиот јули 2020 година, во кој наводно цис-жена сексуална работничка и нејзиниот „женствен“ пријател, кој исто така се занимавал со сексуална работа, наводно, биле уапсени во градот Дамаск.“ Г-дин Салех понатаму истакна дека е запознаен со „повеќе приказни за тоа колку хомосексуалци и транс жени сексуални работници се предмет на постојано полициско малтретирање, апсења, случајни рации и насилство извршено и од страна на клиентите, особено во подрачјата што се во предградието на главниот град“; Комуникација преку е-пошта со Фади Салех, 24 август, 10 септември и 14 декември 2020 година (е-пошта во досието на УНХЦР). Статијата од јули 2020 година на кој се повикува г-дин Салех беше објавена од Her Majesty

На трансродовите лица, начелно, не им е дозволено да се подведат на хируршки зафат за потврда на родот и/или законски да си ги сменат името и родовиот маркер во личните исправи така што да соодветствуваат на нивниот родов идентитет.[892]

Се известува дека дискриминацијата и вознемирувањето на лицата со поинакви СОРИ и лицата за кои се претпоставува дека имаат поинакви СОРИ,[893] како од државните така и од недржавните актери, датираат уште пред почетокот на судирот, но набљудувачите забележуваат дека нивната состојба се влошила како резултата на судирот.[894] Геј мажите и бисексуалните мажи, како и трансродовите жени, според известувањата, се во посебен ризик од физичко и сексуално насилство и од страна на државата

News на 4 јули 2020 година и е достапна (на арапски јазик) на: https://bit.ly/3jKzgB4.

[892] Комуникација преку е-пошта со Фади Салех, 24 август 2020 година и 10 септември 2020 година (е-пошта во досието на УНХЦР). Во февруари 2018 година, Судот за граѓански статус, наводно, дозволил интерсексуална личност да го смени и името и додели пол од женски во машки, наведувајќи го граѓанскиот регистар да ги промени граѓанските евиденции на поединецот за да одговара на неговиот родов идентитет; СИ24, Првата операција за промена на пол извршена во Сирија (SY24, First Gender Reassignment Surgery to Be Performed in Syria), 8 февруари 2018 година, https://bit.ly/2UxA4iE. Пријавено е дека поединецот се соочил со тешкотии на воените контролни пунктови поради родовата ознака на неговите лични документи, што не се совпаѓаат со неговиот родов идентитет; Д Њу Араб, Сирија им дозволува интерсекс лицата да регистрираат статус на нов род (The New Arab, Syria Allows Intersex Person to Register New Gender Status), 10 февруари 2018 година, https://bit.ly/2UTWJVy. Според Фади Салех, третманот од страна на државата кон интерсексуалните и трансродовите лица се разликува бидејќи дозволува операција за потврдување на полот и последователни промени во правниот идентитет на лицето, доколку државата смета дека тоа е потребно за физичкото здравје на засегнатиот поединец. Како такви, на трансродовите лица генерално не им е дозволено да прават операција за потврдување на полот и/или законски да го сменат своето име, бидејќи нивното барање се базира на самоидентификација, а не на строго медицински причини. Меѓутоа, не е невообичаено во Сирија операциите за промена на полот да се вршат на многу млади интерсексуални деца, чијшто назначен пол и име потоа се менуваат. Според мислењето на г-дин Салех, може да се издвои случајот во 2018 година што се однесува на интерсексуален поединец со оглед на тоа дека засегнатото лице било полнолетно лице кое само ги започнало законските измени; Комуникација преку е-пошта со Фади Салех, 24 август, 10 септември 2020 година и 14 декември (е-пошта во досието на УНХЦР).

[893] „Според испитаниците, хомосексуалците, бисексуалците и трансродовите жени се подложени на зголемено и засилено насилство врз основа на вистинска или претпоставена сексуална ориентација или родов идентитет“ (додаден акцент); ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт/ (HRW, Sexual Violence Against Men, Boys, and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 1-2.

[894] „Од 2011 година, ЛГБТИК Сирijците се особено ранливи на насилство, бидејќи владата, милициските групи и верските екстремистички групи се борат за моќ низ целата земја. Многу од овие ривалски групи, вклучително и ИСИС и Хајат Тахрир ал-Шам, ги таргетираа ЛГБТИК луѓето, подложувајќи ги на апсења, тепање, мачење и погубување“; Аутрајт Интернешенал, Сириската Арапска Република: Погледи (Outright International, Syrian Arab Republic: At a Glance), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bG6q0w. „Сексуалните и родовите малцинства во Сирија претрпеа дискриминација и прогон засилени со хомофобијата спонзорирана од државата долго пред почетокот на војната“; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт (HRW, Sexual Violence Against Men, Boys, and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 24. „За време на конфликтот, ЛГБТИК+ заедницата не се соочи само со насилство од страна на различни вооружени бунтовнички групи, туку и од режимот и цивилите, но и од нивните семејства“; Лиса Бергстен, Насилстовото врз ЛГБТИQ+ лица во Сириската Арапска Република, Универзитет во Упсала (Lisa Bergsten, Violence Against LGBTIQ+ Individuals in the Syrian Arab Republic, University of Uppsala), 11 јануари 2019 година, https://bit.ly/2UPWgVo, стр. 15. „Испитаниците од АСП [All Survivors Project] зборуваа за кршење на човековите права врз ЛГБТ+ лица од страна на вооружени актери и истакнаа пошироки проблеми на малтретирање, дискриминација и насилство врз нив од страна на нивните семејства и заедници. Ова е во согласност со претходните истражувања, кои ја истакнаа зголемената ранливост на ЛГБТ+ лицата на сексуално насилство во Сирија како резултат на вооружениот конфликт. Сепак, конфликтот само го влоши постоечкиот проблем на дискриминација и прогон против ЛГБТ+ луѓето. (...) Истражувачите на ООН и организациите за човекови права документираа сериозни прекршувања на човековите права против ЛБГТ+ лица, кои се конкретно поврзани со конфликтот, вклучувајќи случаи на директни егзекуции, произволен притвор, тортура, силување и други форми на сексуално насилство, како и малтретирање, дискриминација и експлоатација на мажи и жени поради нивната сексуална ориентација и родов идентитет, како и од сириските владини безбедносни сили, така и од недржавните вооружени групи“; Универзитет во Калифорнија Лос Анѓелес/Проект Сите преживеани (АСП) „Уништени одвнатре“: Сексуално насилство против мажите и момчињата во Сирија и Турција (University of California Los Angeles / All Survivors Project (ASP), “Destroyed from Within”: Sexual Violence Against Men and Boys in Syria and Turkey), септември 2018 година, www.ecoi.net/de/dokument/1453362.html, стр. 21. Види, исто така, УНХЦР, „Го чуваме во срцето“: Сексуално насилство против мажите и момчињата во сириската криза (UNHCR, “We Keep It in Our Heart”: Sexual Violence Against Men and Boys in the Syria Crisis), октомври 2017 година, www.refworld.org/docid/5a128e814.html, стр. 28.

и од страна на недржавните актери,[895] вклучително и, особено, на контролните пунктови,[896] во притворите и затворите,[897] и во војската.[898] За лицата со поинакви сексуални ориентации се известува дека се во ризик од произволно апсење, измачување и убивање и од страна на владата и провладините сили,[899] но и од страна на антивладините вооружени групи, вклучително и ХТШ.[900]

---

[895] „(...) властите ја користеа сексуалната ориентација на поединците за да ги уценуваат, малтретираат и на крајот да ги злоупотребуваат членовите на ЛГБТ заедницата. Службениците за спроведување на законот (официјално) имаат нулта толеранција кон ЛГБТ заедницата"; GlobalGayz, Syria, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2UOfwkV. „И државните и недржавните актери продолжуваат да таргетираат мажи, момчиња, трансродови жени, хомосексуалци и бисексуалци и небинарни лица, подложувајќи ги на силување и други форми на сексуално насилство"; ХРВ, Светски извештај 2021/HRW, World Report 2021: Syria, 13 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2043510.html. „Од почетокот на сирискиот конфликт во март 2011 година, мажите и момчињата и трансродовите жени беа подложени на силување и други форми на сексуално насилство од страна на сириската влада и недржавни вооружени групи, вклучително и екстремистичката вооружена група Исламска држава (позната и како ИСИС). Хетеросексуалните мажи и момчиња се подложени на сексуално насилство во Сирија, но мажите кои се хомосексуалци или бисексуалци - или се претпоставува дека се - и трансродови жени, се особено изложени на ризик. (...) Сексуалното насилство што е опишано вклучува силување, сексуално вознемирување, насилство врз гениталиите (тепање, струен удар и горење на гениталиите), закана за силување на нив или женски членови на нивните семејства и присилна голотија од страна на вооружени државни и недржавни групи"; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт (HRW, Sexual Violence Against Men, Boys, and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 1-2, и види, исто така, стр. 25.

[896] „Случаите што ги документираше Хјуман рајтс воч покажуваат дека иако мажите и момчињата се запрени на контролни пунктови без оглед на нивната сексуална ориентација и родов идентитет, хомосексуалците и бисексуалците и трансродовите лица честопати биле сексуално и вербално малтретирани и сексуално злоупотребувани врз основа на тоа дека изгледале „нежно". Некои од интервјуираните изјавија за Хјуман рајтс воч дека усвојувале самоцензура за да ја сокријат својата сексуална ориентација или родов идентитет, со цел да се заштитат на контролните пунктови или додека служат во војска"; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт (HRW, Sexual Violence Against Men, Boys, and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 27, види, исто така, стр. 38-39. Види, исто така, Ресееф22, Приказната за транс жените во време на војната во Сирија/ (Raseef22, The Story of a Trans Woman in Wartime Syria), 18 мај 2017 година, https://bit.ly/39SGeOP.

[897] „Мажите и момчињата (...) биле подложени на сексуален напад и силување во центри за притвор и контролни пунктови. Интервјуираните веруваат дека сторителите го зголемиле или засилиле насилството откако дознале дека се хомосексуалци, бисексуалци или трансродови лица." Повеќе од интервјуираните пријавиле дека биле силувани повеќе пати додека биле во притвор; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт (HRW, Sexual Violence Against Men, Boys, and Transgender Women in the Syrian Conflict), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 32, види, исто така, стр. 33-37, 43. „Сексуалното насилство, главно во притвор, е примарна причина што ја наведоа лезбејките, хомосексуалците, бисексуалците, трансродовите и интерсексуалните цивили за бегство од Сириската Арапска Република"; УНСЦ, Извештај на генералниот секретаријат за сексулано насилство поврзани со конфликтот (UNSC, Report of the Secretary-General on Conflict-Related Sexual Violence), 23 март 2018 година, S/2018/250, www.refworld.org/docid/5b29148d7.html, став 76.

[898] „Доказите собрани од Хјуман рајтс воч покажуваат дека ГБТ поединците во војската биле специјално таргетирани врз основа на нивната сексуална ориентација и/или родов идентитет. Интервјуираните за Хјуман рајтс воч изјавија дека ГБТ мажите и момчињата кои служат во војска честопати се подложени на силување и други форми на сексуално насилство во воените затвори, или од други војници во армијата (…) Интервјуираните рекоа дека ова е општо познато и дека повеќето ГБТ луѓе ја напуштиле земјата поради стравот да се приклучат на армијата. Интервјуираните велат дека тие или нивните пријатели кои служеле војска биле одведени во затворот Тадмур и Палестинската управа [притворска установа управувана од Сириското воено разузнавање] затоа што биле ГБТ"; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт, јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 27, 37. Зејнеп Пенар Ердем, автор на извештајот на ХРВ, изјави за Ал Џезира: „Тие беа сметани за женствени од извршителите во центрите за притвор и во редовите на сириската армија и затоа беа подложени на зголемено насилство"; АЛ Џезеира, геј, мажи-бисексуалци и трансродови жени говорат за сексуалната злоупотреб во Сирија (Al Jazeera, Gay, Bisexual Men and Trans Women Speak of Sexual Abuse in Syria), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/3bm6qni.

[899] „Локалните медиуми и невладини организации објавија случаи во кои режимските и прорежимските сили користеа обвинувања за хомосексуалност како изговор за приведување, апсење, мачење и убивање цивили. Тешко беше да се одреди фреквенцијата на такви случаи, бидејќи полицијата ретко ја пријави својата причина за апсења"; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html.

[900] „Заедно со државните и продржавните милиции, бунтовничките организации во Сирија извршија широко насилство врз родовите и сексуалните малцинства. (...) Неколку Сиријци известуваат за сексуална експлоатација од страна на милитантите во замена нивниот родов идентитет или сексуална ориентација да бидат приватни";

Освен тоа, за лицата со поинакви СОРИ се известува дека се изложени на повеќе видови општествена дискриминација,[901] вклучително и во однос на пристапот до вработување, домување и основни услуги.[902] За нив, исто така, се известува и дека се во ризик од социјално исклучување, вознемирување,

---

Мередит Локен/Џејми Џ. Хаген, Насилството против родовите и сексуалните малцинства во текот на граѓанскиот конфликт, Универзитетот во Масачустетс (Meredith Loken / Jamie J. Hagen, Violence Against Gender and Sexual Minorities During Civil Conflict, University of Massachusetts), необјавена верзија, пристапено на 28 февруари 2021 година, стр. 21, 22. „Терористичкиот ХТШ редовно приведуваше, мачеше и убиваше ЛГБТИ лица на териториите што ги контролираа (...)"; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „Личностите осомничени за полови односи со лица од ист пол се изложени на ризик од погубување во подрачја што ги држат екстремистички групи"; Фридом Хаус, Слободата во светот 2020: Сирија, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. „Во Сирија, локалната канцеларија на Ал-Каеда, како и другите исламски бунтовнички групи што се борат против ИСИС, исто така, убиле хомосексуалци, а некои морале да ја напуштат земјата заради сопствена безбедност"; АП, Исламот и хомосексуалност: Што вели Куранот?/AP, Islam and Homosexuality: What Does the Koran Say?, 17 мај 2018 година, http://bit.ly/2mOt1V3. „Во текот на сирискиот конфликт, Комисијата [Независна меѓународна анкетна комисија за Сирија] редовно примаше обвинувања за членови на екстремистички и терористички групи кои изрекуваа средновековни казни врз мажи обвинети за хомосексуалност. На почетокот на 2016 година, двајца мажи, обвинети за хомосексуалност, беа фрлени од третиот кат на зграда во Кан Шеикхун (Идлиб). Рацете им беа врзани за грб и милитантите на Џабхат ал-Нусра преку звучниците ги обвинија за хомосексуалност. Во септември 2016 година, милитантите на новонаречениот Џабхат Фатах ал-Шам, заедно со вооружени борци, погубија седум мажи во градот Растан (Хомс) преку „фузилад", кои ги обвинија дека се хомосексуалци. Неовластен суд, кој функционираше во име на сите вооружени групи во подрачјето, ги нареди егзекуциите";Советот за човекови права на ОН, „Го загубив своето достоинство", 8 март 2018 година, www.ecoi.net/en/document/1433339.html, став 65. Види, исто така, Советот за човекови права на ОН, Извештај на независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 52, 53; Д Њу Араб, Хорор но не е изненудување што трансџендер бегалците стравуваат од смрт по депортацијата во Сирија (The New Arab, Horror but Little Shock as Transgender Refugee Feared Dead after Deportation to Syria), 23 август 2019 година, http://bit.ly/2n04EU9. Поединци со различна сексуална ориентација и оние кои се обвинети за учество во консензуални истополови дејствија, исто така, беа приведени, измачувани и погубени од страна на ИСИС во подрачја што претходно беа под нејзина контрола; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт, јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. Советот за човекови права на ОН, „Го загубив своето достоинство", 8 март 2018 година, www.ecoi.net/en/document/1433339.html, став 72, 77, 128.

[901] „Сириските закони де факто ги криминализираат истополовите сексуални односи, додека социјалните, културните и верските ставови создаваат непријателска средина за поединци кои не се во согласност со прифатените родови норми";Универзитет во Калифорнија Лос Анѓелес/Проект Сите преживеани (АСП) „Уништени одвнатре": Сексуално насилство против мажите и момчињата во Сирија и Турција (University of California Los Angeles / All Survivors Project (ASP), "Destroyed from Within": Sexual Violence Against Men and Boys in Syria and Turkey), септември 2018 година, www.ecoi.net/de/dokument/1453362.html, стр. 21. Пријавено е дека членовите на сириското општество генерално ги сметаат лицата со различна сексуална ориентација како „ненормални". На пример, конзервативниот имам и член на шеријатскиот совет во Идлиб, Або Абдулрахман ал-Ансари, изјави за Ен-Би-Си Њуз дека не постојат хомосексуални муслимани и дека хомосексуалноста се казнува со смрт; НБЦ Њуз, ЛГБТQ сириските бегалци присилени да избираат помеѓи своите семејства и идентитетот (NBC News, LGBTQ Syrian Refugees Forced to Choose Between Their Families and Identity), 6 октомври 2019 година, https://nbcnews.to/2JpijvE. „ЛГБТИК идентитетите се стигматизирани во Сирија и честопати се нарекуваат „неисламски" и „неморални", што доведува до социјално отфрлање, дискриминација, малтретирање и насилство од страна на приватни лица и организирани групи";Аутрајт Интернешенал, Сириската Арапска Република: Погледи/ (Outright International, Syrian Arab Republic: At a Glance), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/3bG6q0w. „Хомофобијата е исто така распространета од верски и социјални причини"; Ал-Модон, Контроверзи околу хомосексуалноста во сириската наставна програма (Al-Modon, Controversy Around Homosexuality in Syrian Curriculum), 6 декември 2018 година, https://bit.ly/2JwBHH2.

[902] „Активистите за човекови права објавија дека имало отворена општествена дискриминација врз основа на сексуална ориентација и родов идентитет во сите аспекти на општеството"; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. Сирија има оценка од 19 на скала што ја мери дискриминацијата на земјите кон лезбејките, хомосексуалците, бисексуалците, трансродовите и квир (ЛГБТК) луѓе (на скала од 0 [најдобри] до 26 [најлоши]); Челзи Ли и Роберт Л. Остергард Јр., Мерење на дискриминацијата против ЛГБТQ лицата, во Хјуман Рајтс Квортерли, Издание 39(1) (Chelsea Lee and Robert L. Ostergard Jr., Measuring Discrimination Against LGBTQ People: A Cross-National Analysis, in: Human Rights Quarterly Vol. 39(1)), февруари 2017 година, https://muse.jhu.edu/article/647800/pdf, стр. 59. Според Фади Салех, „додека некои ЛГБТИК луѓе се способни да го сокријат својот родов идентитет и сексуална ориентација и имаат поголем пристап до работни места и пари, многумина чии средства за егзистенција зависат од тоа да „бидат видени", претежно сексуалните работници, не можат да си дозволат да го сокријат својот родов идентитет или сексуалност и на тој начин се изложуваат не само на опасноста да бидат надвор во јавниот простор, туку и на наоѓање домување без да бидат експлоатирани во однос на тоа колку треба да платат во замена за „безбедно" домување, кое може да стане небезбедно во секој

смртни закани, заплашување, присилна терапија за преобраќање, како и физичко и сексуално насилство од страна на членовите на сопственото семејство.[903] Преживеаните опишуваат како, во некои случаи, членовите на семејството намерно го разоткриле нивниот идентитет кај владините сили или вооружените актери со цел *„да ги 'поправат' или убијат"*.[904] Повеќето лица со поинакви СОРИ се под притиск да ги држат во тајност својата сексуална ориентација или родов идентитет.[905]

Според некои извори, лицата со поинакви СОРИ се воздржуваат од пријавување на случаите на дискриминација, закани и насилство во полиција и кај другите државни органи од страв дека ќе претрпат дополнителна штета од страна на надлежните органи и другите, вклучително и со тоа што ќе се разоткрие нивната СОРИ, или што ќе се изложат на ризикот од произволно апсење, притворање, и потенцијално кривично гонење.[906] На сличен начин, за лицата со поинакви СОРИ коишто преживеале

момент, во зависност од дискрецијата на сопственикот"; Комуникација преку е-пошта со Фади Салех, 24 август, 10 септември и 14 декември 2020 година (е-пошта во досието на УНХЦР).

[903] „ЛГБТ луѓето честопати се сметаат за непристојни и за срам на нивните семејства, што доведува до отфрлање, а во некои случаи и смртни закани и мета на „убиства од чест". (...) хомосексуалци, бисексуалци и трансродови жени за Хјуман рајтс воч изјавија дека ЛГБТ лицата во Сирија се отфрлени, отстранети и подложени на насилство од страна на членовите на нивните семејства. Непријателството од страна на семејствата е составен фактор за ранливоста од насилство, вклучително и сексуално насилство. Хомосексуалците, бисексуалците и трансродовите жени интервјуирани од Хјуман рајтс воч опишаа дека биле ужасно тепани од нивните родители, затворени во нивните соби и избркани од нивните домови";ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт, јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 24-25, 29. „Сирија Директ комуницираше со седум други ЛГБТ Сирijци кои живееја во провинциите Дамаск, Латакија, Сувеида и Хомс, и со исклучок на едно лице, сите доживеале некаква форма на физичка и вербална злоупотреба, јавно понижување или примија закани од нивните врсници"; Сирија Директ, Дома и во странство, ЛГБТ Сиријците се борат нивниот глас да биде слушнати (Syria Direct, At Home and Abroad, LGBT Syrians Fight to Have Their Voices Heard), 11 октомври 2020 година, https://bit.ly/3nk3DAe. Жените исто така се изложени на ризик од убиство извршено во име на одбрана или враќање на „честа" на семејството. Жените за кои нивните семејства сомневаат дека се лезбејки, исто така, може да бидат принудени да стапат во брак и покрај фактот дека принудниот брак е забранет според Законот за личен статус. Според сириската ЛГБТИ активистка, Амира ал-Табаа, „Жените кои им ја откриваат својата нетрадиционална сексуална ориентација на своите семејства, честопати се тепани затоа што „го посрамиле семејството". Таа објасни дека тие ризикуваат да бидат затворени во своите домови, а нивните комуникации да бидат следени од нивните семејства во обид да ги контролираат. Ал-Табаа понатаму рече дека некои семејства прибегнуваат кон барање на терапија за конверзија; НБЦ Њуз, ЛГБТQ сириските бегалци присилени да избираат помеѓи своите семејства и идентитетот (NBC News, LGBTQ Syrian Refugees Forced to Choose Between Their Families and Identity), 6 октомври 2019 година, https://nbcnews.to/2JpijvE. Трансродова жена за ХРВ рече: „Вујковците ме тепаа и ми се заканување по живот, бидејќи се плашеа од нивната репутација. Вујко ми ми го скрши носот, забите и ме прободе во окото. Кога дозна дека сум во Либан, рече: „Ќе те заколам""; ХРВ, „Не ме казнувај поради тоа што сум": Системска дискриминација против трансџендер жените во Либан (HRW, "Don't Punish Me for Who I Am": Systemic Discrimination Against Transgender Women in Lebanon), 3 септември 2019 година, www.ecoi.net/de/dokument/2015685.html. Види, исто така, УНХЦР, Надминување на омразата: Пат на еден активист од Сирија до Сан Франциско/ (UNHCR, Overcoming Hate: An Activist's Journey from Syria to San Francisco), 20 март 2018 година, https://bit.ly/39D4Wms.

[904] ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт, јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 30. Извештаите вклучуваат сведоштво од хомосексуалец кој користи женски заменки и чие семејство ја предало на сириската разузнавачка служба на 13 годишна возраст. Таа била задржана во самица една недела пред да биде префрлена во владиниот затвор каде што доживеала редовно сексуално насилство и силување и каде била држена до 17 годишна возраст; исто, стр. 35. Види, исто така, АП, Групи на Исламската држава таргетираат геј лица со брутални јавни убиства (AP, Islamic State Group Targets Gays with Brutal Public Killings), 13 јуни 2016 година, http://apne.ws/1UvX3jI.

[905] За потребата да се чува нечија сексуална ориентација и родов идентитет во тајност од нивното семејството и поширокото општество, види НБЦ Њуз, ЛГБТQ сириските бегалци присилени да избираат помеѓи своите семејства и идентитетот (NBC News, LGBTQ Syrian Refugees Forced to Choose Between Their Families and Identity), 6 октомври 2019 година, https://nbcnews.to/2IoAIbJ; Расееф22, Болни или маѓепсани: Животот на тројца хомосексуалци во Идлиб, Сирија/Raseef22, Sick or Bewitched: The Life of Three Homosexuals in Idlib, Syria, 19 август 2019 година, https://bit.ly/31CoV0u; Wiener Zeitung (in German), "Ich Werde Niemals Zulassen, dass Du als Schwuler Lebst", 18 септември 2018 година, https://bit.ly/2USprWL. „Заканувањето да се етикетира некого како хомосексуалец се користи како оружје. Темата за СОРИ е толку табу, што олеснувачите на фокус групите одбија да поставаат какви било прашања што дури може да се протолкуваат дека се однесуваат на СОРИ", ВВВИ, Родова анализа на северозападна Сирија (WVI, Northwest Syria Gender Analysis), 5 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026268.html, 11.

[906] „Законите што го криминализираат истополовото однесување не само што ги прави ЛГБТ луѓето ранливи на насилство преку изразување официјална антипатија кон населението, туку исто така ги спречуваат жртвите да ги пријават злосторствата кај службените лица поради стравот дека ќе бидат казнети наместо да бидат заштитени"; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт, јули 2020

сексуално насилство се известива дека избегнуваат да бараат медицинска и ментална здравствен заштита, во страв од дополнителна стигматизација.[907]

Во Сирија не се активни организациите на лезбејките, гејовите, бисексуалците и трансродовите и интерсексуалните лица (ЛГБТИ), со што лицата со поинакви СОРИ остануваат без пристап до советување и поддршка.[908]

УНХЦР смета дека лицата со поинакви сексуални ориентации и/или родови идентитети **веројатно имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците** врз основа на нивната припадност на одредена општествена група и/или други меродавни основи, зависно од личните околности во случајот.[909]

Треба да се има предвид дека не може да се очекува од лицата со поинакви сексуални ориентации и/или родови идентитети да го прикриваат својот идентитет за да избегнат прогонување.[910] Понатаму, постоењето на сериозни кривични санкции за согласен истополов сексуален однос, и честите насилства од страна на државните службеници за спроведување на законот, се пречка за овие лица да побараат државна заштита, вклучително и кога делата на прогонување ги вршат недржавни актери, како што се вооружените групи и членовите на општеството.[911]

12) Палестинските бегалци

Правниот статус на палестинските бегалци и нивниот пристап до правата и услугите зависи од навната

година, www.ecoi.net/en/document/2035116.html, стр. 22-23. Види, исто така, СНХР/АСП Сириската Арапска Република: Поднесок до Комитетот за човекови права на 130-тата сесија , 12- октомври – 6 ноември 2020 година, август 2020 година, https://bit.ly/2QO9Rdi, стр. 4; и фуснота 891.

907 „(...) срамот, стравот од стигма и недостаток на доверба во здравствениот систем“ беа пријавени како причини поради кои мажите и момчињата, трансродовите жени и небинарните жртви на сексуално насилство нема да побараат медицинска или ментална здравствена грижа. Голем број жртви изјавија за ХРВ дека размислувале или се обиделе да извршат самоубиство; ХРВ, Сексуално насилство против мажите, момчињата и трансџендер жените во сирискиот конфликт, јули 2020 година, w стр. 2, види, исто така, стр. 46-50.

908 „Немаше познати домашни невладини организации фокусирани на ЛГБТИ прашања“; Стејт Департментот на САД, Извештај за земјата за практиките за човекови права за 2019 година: Сирија, 11 март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2026345.html. „Аутрајт Екшн Интернешнел, непрофитна организација со седиште во САД, која работи за одбрана на човековите права за ЛГБТК луѓето ширум светот, рече дека открила дека Сирија е една од 30-те земји во светот каде што не може да се најдат ЛГБТК организации, без разлика дали се регистрирани или нерегистрирани - што значи дека не постои усогласено застапување за промена. Се вели дека тоа значи и дека ЛГБТИК Сиријците немаат групи каде можат да се обратат за совет, знаење, информации или поддршка, што го прави нивниот живот многу потежок“; НБЦ Њуз, ЛГБТQ сириските бегалци присилени да избираат помеѓи своите семејства и идентитетот (NBC News, LGBTQ Syrian Refugees Forced to Choose Between Their Families and Identity), 6 октомври 2019 година, https://nbcnews.to/2JpijvE.

909 За насоки на политиката поврзана со определување статус на бегалец врз основа на сексуална ориентација и/или родов идентитет, види УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 9: Жалби на статусот на бегалци засновано на сексуалната ориентација и/или родовиот идентитет во рамки на членот 1А(2) од Конвенцијата од 1951 год., и/или нејзиниот Протокол кој се однесува на статусот на бегалците, 23 октомври 2012 година, HCR/GIP/12/01, www.refworld.org/docid/50348afc2.html (во натамошниот текст: УНХЦР, Упатства за меѓународната заштита бр. 9, 23 октомври 2012 година, http://www.refworld.org/docid/50348afc2.html).
УНХЦР, Упатства за меѓународната заштита бр. 9, 23 октомври 2012 година, www.refworld.org/docid/50348afc2.html, став 30-33. Види, исто така, на пример, Суд на правдата на Европската Унија, X, Y, Z против министерот за имиграција и азил, C-199/12 to C-201/12, 7 ноември 2013 година, http://www.refworld.org/docid/527b94b14.html.

910 УНХЦР, Упатства за меѓународната заштита бр. 9, 23 октомври 2012 година, www.refworld.org/docid/50348afc2.html, став 30-33. Види, исто така, на пример, Суд на правдата на Европската Унија, X, Y, Z против министерот за имиграција и азил, C-199/12 to C-201/12, 7 ноември 2013 година, http://www.refworld.org/docid/527b94b14.html.

911 Дури и во отсуство на спроведување на законските одредби за криминализација на хомосексуалните дејствија, опфатената или генерализирана средина на хомофобијата, како што беше потврдено со општествените ставови итн., може да се смета за показател за ризиците со кои се соочуваат поединци од различни СОРИ во Сирија. Види УНХЦР, Упатства за меѓународната заштита бр. 9, 23 октомври 2012 година, http://www.refworld.org/docid/50348afc2.html).
Според владините статистики, заклучно со 5 јануари 2021 година, над 557,000 палестински бегалци биле регистрирани во ГАПАР, оддел на Министерството за труд и социјална политика, кој управува со прашања поврзани со палестинските бегалци во Сирија. Меѓутоа, бројот веројатно не го зема предвид бројот на палестински бегалци кои ја напуштиле земјата или биле убиени од 2011 година; Палестински повратен центар, над 557,000 палестински бегалци се регистрирани во ГАРАП во Сирија, 26 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sfczc8.

регистрација во НОПАБ[912] и од датумот на нивниот влез во Сирија, односно, за лицата родени во Сирија, на нивните родители или баба/дедо. Огромното мнозинство кои пристигнале помеѓу 1948 и 1956 година официјално се признаени како „бегалци од Палестина" од страна на НОПАБ.[913] Тие што се регистрирани како бегалци од Палестина во НОПАБ помеѓу 1948 и 1956 година во голема мера ги уживаат истите права како и сириските државјани, освен некои ограничувања.[914] Тие поседуваат картичка за привремен престој, којашто им служи како официјален доказ за идентитетот, а и имаат право да добијат патна исправа.[915] Повеќето се регистрирани и како бегалци од Палестина во УНРВА.[916]

Се проценува дека 25.000-45.000 бегалци од Палестина кои живеат во Сирија не се регистрирани во НОПАБ, а се регистрирани во УНРВА, во некоја друга теренска служба на агенцијата (т.е. Јордан, Либан, Појасот Газа и Западниот Брег, вклучително и Источен Ерусалим).[917] Некои од нив се признаени

---

[912] Според владините статистики, заклучно со 5 јануари 2021 година, над 557,000 палестински бегалци биле регистрирани во ГАПАР, оддел на Министерството за труд и социјална политика, кој управува со прашања поврзани со палестинските бегалци во Сирија. Меѓутоа, бројот веројатно не го зема предвид бројот на палестински бегалци кои ја напуштиле земјата или биле убиени од 2011 година; Палестински повратен центар, над 557,000 палестински бегалци се регистрирани во ГАРАП во Сирија (Palestinian Return Centre, Over 557,000 Palestine Refugees Registered with GAPAR in Syria), 26 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sfczc8.

[913] „Палестинците кои се населија во Сирија во периодот од Арапско-израелската војна (1948 година) до Суецката криза (1956 година) имаа право да се регистрираат во граѓанскиот регистар на Генералната управа за палестински арапски бегалци (ГАПАР). (...) Не сите Палестинци кои се преселија во Сирија како резултат на последователните конфликти се регистрирани во ГАПАР"; Холандско министерство за надворешни работи, Информации за земјата на потекло, документи од Сирија, декември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2029603.html, стр. 11.

[914] „Од 1949 година, сириската влада донесе низа закони што ги ставаат Палестинците практично на еднакво рамниште со сириските државјани. Главниот инструмент што на Палестинците им дава значителни законски права и заштита во Сирија „зачувувајќи ја нивната првобитна националност" е Законот бр. 260 од 1956 година; последователните закони и административните прописи дополнително ги проширија овие права. Според тоа, [овие] палестински бегалци (...) можат да работат, вклучително и да пристапат до владини услуги, меѓутоа тие „можат да заземаат државни работи само врз основа на привремени договори за работа". Тие исто така можат да поседуваат имот и бизниси, да пристапат до истото образование и универзална здравствена грижа како и сириските граѓани, да патуваат на меѓународно ниво и да се зачленат во војска. Тие немаат право да купуваат обработливо земјиште и да поседуваат повеќе од една куќа, и, последно, но не и најмалку важно, за разлика од другите лица од арапските земји, тие не можат да аплицираат за сириско државјанство"; Франческа Албанесе и Лекс Такенберг, Палестинските бегалци и меѓународното право (Francesca Albanese and Lex Takkenberg, Palestinian Refugees in International Law), мај 2020 година, стр. 222-223. Палестинските бегалци регистрирани во ГАПАР генерално ја вршеле својата задолжителна воена служба во ПЛА; види фуснота 557.

[915] Патни исправи за палестински бегалци регистрирани со ГАПАР се издаваат од страна на Дирекцијата за имиграција и пасоши / Министерството за внатрешни работи и важат шест години. Тие во принцип му даваат право на носителот да замине и да се врати во Сирија без виза за повторно влегување. „Меѓутоа, во пракса, слободата за патување надвор од земјата зависи од политичките размислувања - и домашни и во однос на меѓуарапските односи - кои варираа со текот на времето. Во предвоената Сирија, на Палестинците кои сакаа да ја напуштат земјата им беше потребно истото специјално овластување што требаше да го добијат и сириските граѓани"; Франческа Албанесе и Лекс Такенберг, Палестинските бегалци и меѓународното право, мај 2020 година, стр. 223. Види, исто така, Холандско министерство за надворешни работи, Информации за земјата на потекло, документи од Сирија, декември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2029603.html, стр. 12, 16-17.

[916] „Палестинските бегалци кои ја исполнија дефиницијата на УНРВА за палестински бегалци истовремено беа регистрирани во УНРВА. Ова е случај за огромното мнозинство од нив, иако има некои кои се регистрирани само во ГАПАР, а не во УНРВА: тоа вклучува Палестинци кои беа протерани од Израел од една од Демилитаризираните зони (ДМЗ) помеѓу Сирија и Израел во 1956 година. Тие не беа регистрирани од УНРВА бидејќи не се регистрираа нови бегалци од јули 1952 година. Меѓутоа, тие беа регистрирани од ГАПАР (...)"; Холандско министерство за надворешни работи, Информации за земјата на потекло, документи од Сирија, мај 2020 година, стр. 222. „Историски гледано, најголемото раселување на палестинските бегалци во Сирија се случи за време на арапско-израелскиот конфликт во 1948 година, во времето на создавањето на израелската држава. Други бранови на палестински бегалци пристигнаа во Сирија во следните периоди на конфликти во регионот, особено за време на Шестдневната војна во 1967 година. (...) Повеќето палестински бегалци од Сирија (ПБС) се регистрирани во УНРВА (…)"; ИСИ ет ал., Од Сирија до Европа: Искуства на бездржавните Курди и палестинските бегалци кои бараат заштита во Европа (ISI et al., From Syria to Europe: Experiences of Stateless Kurds and Palestinian Refugees from Syria Seeking Protection in Europe), https://bit.ly/3jaD0vr, стр. 8. „Повеќето палестински бегалци кои избегаа во Сириската Арапска Република во 1948 година беа од северниот дел на Палестина, главно од Сафад и градовите Хаифа и Јафа. Уште 100,000 луѓе, вклучително и палестински бегалци, избегаа од Голанската висорамнина во други делови на Сирија, кога подрачјето беше окупирано од Израел. Неколку илјади бегалци кои избегаа од Либан, кој беше разорен од војна во 1982 година, исто така, се засолнаа во Сирија"; УНРВА, Онаму каде работиме: Сирија (UNRWA, Where We Work: Syria), пристапено на 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/3skVL3E.

[917] УНРВА, Мапа на местата на операции 2020 (UNRWA Fields of Operations Map 2020), 9 јуни 2020 година, https://bit.ly/3btLrzG.

од надлежните органи и им се дозволува да престојуваат легално; но, обично мора да бараат да им се издаде работна дозвола, којашто важи само една година, и за која се плаќа надоместок. а новниот статус и можноста да патуваат во голема мера зависи од тоа дали поседуваат или може да ги обноват своите документи во соодветната амбасада.[918]

Некои дополнителни 10.000-15.000 палестински бегалци не се регистрирани ниту во НОПАБ ниту како бегалци од Палестина во УНРВА.[919] Правниот статус на оваа група луѓе им е непостојан, и мора да бараат да им се издадат дозволи за престој и дозволи за работа во Сирија, за што им се потребни важечки лични исправи, а се соочуваат и со ограничен пристап до владините услуги, бидејќи за тоа обично им е потребен доказ дека се регистрирани во НОПАБ.[920]

Палестинските бегалци се соочуваат со истите закани како и сириските, вклучително и врз основа на нивната вистинска или претпоставена поддршка за или поврзаност со страните во судирот.[921] Според известувањата, извесен број палестински вооружени фракции како и неколку Палестинци поединечно биле вовлечени во судирот, поддржувајќи ја едната или другата страна во судирот, со што пак поголемата нивна заедница ја ставиле во ризик од одмазда и злоупотреба врз основа на нивното претпоставено политичко уверување.[922]

---

[918] Овие палестински бегалци „пристигнаа во различни етапи, вклучително и во 1970 година од Јордан, по 1982 година од Либан, во 1990-тите години од Либија и Кувајт и од окупираната палестинска територија. Тие не уживаат ист статус како оние што се регистрирани во ГАПАР, иако можат да се регистрираат во ГАПАР или со претседателски декрет или во случај палестинска бегалка да се омажи за бегалец регистриран во ГАПАР“. И понатаму: „Како палестински бегалци регистрирани во УНРВА, тие се привремено во Сирија (т.е. не како постојани жители) и како такви немаат официјална дозвола за престој издадена од сириските власти; сепак, дозволено им е да живеат легално во земјата само доколку се „регистрирани во Палестинската ослободителна организација (ПЛО) и имаат документ од ПЛО прифатен од сириската влада“. За да патуваат во странство, треба да аплицираат за палестински пасош (без број) преку Палестинската амбасада во Сирија. Привремениот престој може да се изгуби во случај на отсуство од земјата подолго од шест месеци“; Франческа Албанесе и Лекс Такенберг, Палестинските бегалци и меѓународното право, мај 2020 година, стр. 224-225. „Според Австриската федерална канцеларија за имиграција и азил, Палестинците кои не се регистрирани во ГАПАР можат да аплицираат за патни исправи во дипломатското претставништво на Палестинската власт во Дамаск“; Холандско министерство за надворешни работи, Информации за земјата на потекло, документи од Сирија, декември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2029603.html, стр. 12.

[919] „Мнозинството од нив пристигнаа по војната во 1967 година од Западниот Брег и Појасот Газа (бегалци по првпат), други во 2003 година од Ирак. Оние од Појасот Газа, кои имаа египетски ДППБ [Документ за патување за палестински бегалци], според сирискиот закон беа третирани како странци, додека оние од Западниот Брег што имаа јордански пасоши се сметаа за арапски државјани. Околу 4,000– 5,000 Палестинци избегаа од Ирак по падот на режимот на Садам Хусеин во 2003 година; првично не им беше дозволено да останат во Сирија, но политиката се промени во 2006 година. Други пристигнаа во следните години предизвикани од континуираната нестабилност во Ирак, а голем број од нив не можеа да си дозволат легално да влезат во Сирија“; Франческа Албанесе и Лекс Такенберг, Палестинските бегалци и меѓународното право, мај 2020 година, стр. 225.

[920] „Оваа група издржува сложена правна и безбедносна состојба и не ужива многу основни граѓански права. Тие треба да се регистрираат во Министерството за внатрешни работи и периодично да ги обновуваат дозволите за привремен престој, мора да аплицираат за работни дозволи и забрането им е да работат во јавниот сектор“; Франческа Албанесе и Лекс Такенберг, Палестинските бегалци и меѓународното право, мај 2020 година, стр. 225.

[921] СНХР, 3.196 сириски Палестинци се убиени од сириските режимски сили, вклучиително и 491 како последица од тортура помеѓу март 2011 и јули 2020 а 49 се појавиле на фотографиите на „Цезар“ (SNHR, 3,196 Syrian Palestinians Were Killed by Syrian Regime Forces, Including 491 Due to Torture, Between March 2011 and July 2020, and 49 Appeared in Caesar Photos), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 3, 4.

[922] „Од август 2011 година, владините сили нападнаа неколку кампови за палестински бегалци, бидејќи беа осомничени членови на опозицијата меѓу бегалците. Палестинците наскоро почнаа да се соочуваат со закани и од сириските опозициски групи“; Франческа Албанесе и Лекс Такенберг, Палестинските бегалци и меѓународното право, мај 2020 година, стр. 226. „Додека сириското востание се засили во текот на 2011 година, а владата одговори со зголемено насилство, многу жители на Јармук се обидоа да останат невклучени во конфликтот. Меѓутоа, постепено, сирискиот режим започна да им доделува безбедносни и разузнавачки операции на Палестинската ослободителна армија (ПЛА) и други палестински фракции лојални на режимот. Ова во суштина ја негираше палестинската неутралност (...). Растечката нестабилност и стратешката локација на Јармук започнаа да ги привлекуваат групите на сириската опозиција кои сметаа дека кампот е потенцијална база за поддршка на граѓанското востание“; Иницијатива за арапски реформи, Палестинските бегалци во сирсикиот камп Јармук: Предизвици и пречки за враќањето (Arab Reform Initiative, Palestinian Refugees of Syria’s Yarmouk Camp: Challenges and Obstacles to Return), 17 јануари 2019 година, https://bit.ly/2TZym9d, стр. 3. „Палестинските фракции се поделени по нивната политичка верност. Народниот фронт за ослободување на Палестина и Палестинската ослободителна армија го поддржуваат режимот на Асад, а многу палестинско-сириски милиции се бореа заедно со владата. Хамас и Фатах се обидоа да изгледаат неутрално, особено во раните етапи. Меѓутоа, Хамас се откажа од владата по

Како дел од справувањето на владата со секој облик на дисидентство по 2011 година, палестинските бегалци кои ѝ се спротивставуваат на владата или за кои се претпоставува дека ѝ се спротивставуваат на владата, вклучително и протестирачите,[923] активистите, хуманитарните работници, здравствените работници, новинарите, уметниците, како и избегнувачите на воената служба и дезертерите,[924] се најдоа меѓу лицата изложени на произволно апсење и притворање, присилно исчезнување, измачување и други облици на малтретирање, и вонсудски погубувања.[925] За стотици палестински бегалци, вклучително и жени и деца, се известува дека умреле како последица на измачувањата во

2012 година, додека Фатах ги обнови односите со Асад во 2015 година"; МРГИ, Светска листа на малцинства и домородно население – Сирија: Палестинци (MRGI, World Directory of Minorities and Indigenous Peoples – Syria: Palestinians), март 2018 година, www.refworld.org/docid/49749c9f39.html. „Страните во конфликтот придонесоа за штетата што им беше нанесена на Палестинците. Сирискиот режим сурово им се одмазди на палестинските бегалци, бидејќи тие – мнозинството од нив - не застанаа на негова страна за да го угнетуваат сирискиот народ. Односно, мнозинството одби да му помогне на режимот да се бори против револуцијата, верувајќи во нејзината праведност"; Сириски центар за правни студии и истражувања, Палестинската ослободителна армија во Сириската војна (Syrian Center for Legal Studies and Researches, The Palestinian Liberation Army in the Syrian War), 2 ноември 2018 година, https://bit.ly/2ZX9TVZ. Види, исто така, АГПС, Мнозинството Палестинци го одбиваат вклучувањето на палестинската армија во Сирискиот конфликт (AGPS, Majority of Palestinians Reject PLA's Engagement in Syrian Conflict), 14 јануари 2020 година, https://bit.ly/3hFcCtk; и Дел III.A.1 и III.A.3.

[923] На пример, „Сириските безбедносни сили сметаат дека Ал Рамал Ал Џануби [неофицијален палестински камп во Латакија] е антивладино жариште, откако жителите се приклучија на раните демонстрации против владата во 2011 година"; Сириски извештај, Бомби насочени кон палестинскиот бегалски камп во Латакиа (The Syria Report, Demolitions Target Palestinian Refugee Camp in Lattakia), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/2Bib9Jj.

[924] Види, на пример, АГПС, Дузина палестински новинари се убиени, уапсени во сириската војна (AGPS, Dozens of Palestinian Journalists Killed, Arrested in War-Torn Syria), 31 декември 2020 година, http://bit.ly/3q2nW5Y; АГПС, На светскиот хуманитарен ден: Стотина палестински доброволци насилно исчезнаа, убиени во Сирија (AGPS, On World Humanitarian Day: Hundreds of Palestinian Volunteers Forcibly Disappeared, Killed in Syria), 19 август 2020 година, https://bit.ly/3c1f7E8; СНХР, Фотографија на притвореник ослободен од сириските режимски сили покажува знаци на мачење (SNHR, Photo of Detainee Released by Syrian Regime Forces Shows Signs of Torture), 15 јуни 2020 година, https://bit.ly/3bh49dg; СОЧП, 3 жители на палестинскиот бегалски камп во Сирија измачувани до смрт во воениот затвор Седнаја (SOHR, 3 Residents of Palestinian Refugee Camp in Syria Tortured to Death in Sednaya Military Prison), 30 мај 2020 година, https://bit.ly/2UWPtJo; АГПС, палестински бегалец ослободен по 20 месеци поминати во сириски затвор (AGPS, Palestinian Refugee Released after 20 Months in Syrian Jail), 3 мај 2020 година, https://bit.ly/2UWr0DP. Види, исто така, Дел III.A.2.

[925] Според СНХР, најмалку 2,663 Палестинци, вклучувајќи 23 жени и десет деца, останале притворени или присилно исчезнати заклучно со јули 2020 година; СНХР, 3.196 сириски Палестинци се убиени од сириските режимски сили, вклучиително и 491 како последица од тортура помеѓу март 2011 и јули 2020 а 49 се појавиле на фотографиите на „Цезар" (SNHR, 3,196 Syrian Palestinians Were Killed by Syrian Regime Forces, Including 491 Due to Torture, Between March 2011 and July 2020, and 49 Appeared in Caesar Photos), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 5, 6-7. Според АГПС, локацијата на речиси 1,800 палестински бегалци, вклучувајќи жени и деца, останува непозната по нивното произволно апсење од страна на владините сили; АГПС, Над 1.800 палестински бегалци тајно се држат во сириските затвори (AGPS, Over 1,800 Palestinian Refugees Secretly Held in Syrian Prisons), 30 август 2020 година, https://bit.ly/2FBS9XK. Види, исто така, АГПС, Жителите на палестинскиот бегалски камп во Сирија повикани на испрашување (AGPS, Residents of Palestinian Refugee Camp in Syria Summoned over Social Media Posts), 5 септември 2020 година, https://bit.ly/3lstrsS; АГПС, Жителите на палестинскиот бегалски камп во Сирија повикани на испрашување (AGPS, Residents of Palestinian Displacement Camp in Syria Summoned to Questioning), 7 мај 2020 година, https://bit.ly/3fD08Az; АГПС, Осумнаесет палестински новинари убиени во воено разорената Сирија (AGPS, 18 Palestinian Journalists Killed in War-Torn Syria), 4 мај 2020 година, https://bit.ly/2N3WSSP; АГПС, Палестински новинар Муханад Омар присилно исчезна од сириските владини сили (AGPS, Palestinian Journalist Muhannad Omar Forcibly Disappeared by Syrian Gov't), 18 март 2020 година, https://bit.ly/37EYrju; Палестински бегалец фатално мачени во сирискте затворски комплекси (AGPS, Palestinian Refugee Fatally Tortured in Syria's Penal Complexes), 15 март 2020 година, https://bit.ly/37HnPoO; АГПС, 110 Палестинки насилно исчезнаа во сириските затвори, 34 фатално мачени (AGPS, 110 Palestinian Women Forcibly Disappeared in Syrian Prisons, 34 Fatally Tortured), 9 март 2020 година, https://bit.ly/2AFW586; АГПС, палестински активист Али Ал Муслих тајно држен во сириските затвори 7 година, 24 февруари 2020 година (AGPS, Palestinian Activist Ali AlMuslih Secretly Held in Syrian Jails for 7th Year), 24 февруари 2020 година, https://bit.ly/311mRlM; АГПС, Палестински доктор Низар Касаб присилно исчезна во Сирија, 29 ноември 2019 година (AGPS, Palestinian Doctor Nizar Kassab Forcibly Disappeared in Syria), 29 ноември 2019 година, https://bit.ly/3dfvHz4; АГПС, Сеќавање на палестинскиот уметник Абу Алруз фатално мачен во затвор во Сирија ... една година (AGPS, Remembering Palestinian Artist Abu AlRuz Fatally Tortured in Syrian Jail … One Year On), 17 септември 2019 година, https://bit.ly/3hFBzVw; АГПС, На светскиот хуманитарен ден: Стотина палестински доброволци насилно исчезнаа, убиени во Сирија (AGPS, On World Humanitarian Day: Hundreds of Palestinian Volunteers Forcibly Disappeared in Syria), 22 август 2019 година, https://bit.ly/3fExH5n. Види, исто така, Дел III.A.1.a.

владините притвори од 2011 година наваму.[926] Во јануари 2020 година, според известувањата, владините сили уапсиле десетици палестински деца на возраст од 10 до 16 години во Јалда (Јужен Дамаск), под обвинение дека скинале постер на Претседателот Ал Асад.[927]

Во текот на судирот, голем број палестински кампи и подрачја со палестински заедници паднаа под привремена контрола на антивладините вооружени групи и/или ИСИЛ,[928] вклучително и Кампот Јармук

[926] Помеѓу март 2011 и февруари 2021 година, АГПС ја забележа смртта на скоро 630 Палестинци, вклучувајќи жени и деца, под тортура во владини центри за притвор. „Исказите на поранешните притвореници обезбедија докази за вмешаноста на сириските владини службеници во извршување на сурови тактики на тортура, вклучувајќи електрични шокови, тешки тепања со камшици и железни стапови и сексуална злоупотреба врз палестински затвореници"; АГПС, 629 палестински бегалци мачени до смрт во сириски затвори (AGPS, 629 Palestinian Refugees Tortured to Death in Syrian Prisons), 16 февруари 2021 година, http://bit.ly/3dFdhvs. СНХР ја регистрираше смртта на 491 Палестинец под тортура, вклучувајќи 49 кои беа идентификувани врз основа на анализа на т.н. фотографии од тортура „Цезар", помеѓу март 2011 и јули 2020 година; СНХР, 3.196 сириски Палестинци се убиени од сириските режимски сили, вклучиително и 491 како последица од тортура помеѓу март 2011 и јули 2020 а 49 се појавиле на фотографиите на „Цезар", 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 5. На пример, во ноември 2019 година, палестинскиот лекар Осама Омар Ал Калед, наводно, починал како резултат на тортура во владин затвор. Наводно, тој обезбедувал бесплатни медицински услуги за деца без родители и сиромашни лица во подрачјата Ал Шаџара (губернорат Дера), кои претходно беа под контрола на опозицијата и лекуваше ранети демонстранти; АГПС, палестински доктор Осама Омар Калед мален до смрт во сириски затвор (AGPS, Palestinian Doctor Osama Omar Khaled Tortured to Death in Syrian Jail), 27 ноември 2019 година, https://bit.ly/2YM0wpV. Види, исто така, АГПС, 12 палестински бегалци мачени до смрт во затворите на сирискиот режим (AGPS, 12 Palestinian Refugees Tortured to Death in Syrian Regime Prisons in 2020), 30 декември 2020 година, http://bit.ly/2ZVU8Nw; и Дел III.A.1.a.

[927] Сириските власти, наводно, ги обвинија уапсените деца за поврзаност со ИСИС, обвинување што семејствата на децата го негираа; ЦОАР, Сирија Апдејт:13 January 2020, 13 јануари 2020 година, https://bit.ly/3ckC7fB; Д Њу Араб, Сирискиот режим притвара деца во палестинските камповизаради наводно кинење на постер од Асад (The New Arab, Syrian Regime Detains Children at Palestinian Camp for Allegedly Tearing Down Assad Poster), 7 јануари 2020 година, https://bit.ly/2MjVAmo; СОЧП, Режимските безбедносни служби уапсиле скро 40 деца од кампот во Јармук заради „припадност кон младинците на Калифатот" (SOHR, Regime Security Services Arrest Nearly 40 Children from Yarmouk Camp for "Belonging to Caliphate Cubs"), 5 јануари 2020 година, https://bit.ly/3eE1uL4.

[928] „Додека од 2013 година наваму, Јармук ја олицетвори трагедијата на Палестинците заробени во сирискиот конфликт, други бегалски кампови и собири исто така беа под опсада и/или станаа тешко достапни, беа целосно или делумно уништени или станаа недостапни за УНРВА"; Франческа Албанесе и Лекс Такенберг, Палестинските бегалци и меѓународното право, мај 2020 година, стр. 226.

(Покраината Дамаск),[929] Кампот Најраб,[930] и Кампот Ајн Ел-Тал (и двата во Покраината Алепо),[931] и

[929] Пред 2011 година, Јармук, кој е неофицијален бегалски камп сместен во ракми на градот Дамаск, бил дом на приближно 160,000 палестински бегалци (покрај над еден милион Сиријци), што го прави најголемата палестинска заедница во Сирија. Од 2012 година, Јармук е под контрола на разни антивладини вооружени групи, вклучувајќи ги и групите поврзани со ФСА, ХТШ, Џајиш Ал-Ислам и, од април 2015 година, ИСИС, и беше подложен на одржливи воени кампањи и продолжена опсада од страна на владините сили. Јармук, за кој ООН во 2015 година рече дека личи на „камп на смртта“, во голема мера беше испразнет од своите жители, од кои многумина се преселија во соседните подрачја Јалда, Бабила и Беит Сахам во јужен Дамаск, кои слично беа под контрола на недржавните актери. Владините сили ја презедоа контролата врз Јармук и соседните подрачја во мај 2018 година. Наводно, во Јармук и соседните подрачја е забележан обемен грабеж од страна на владините сили. Процената на штетата преземена во Јармук покажа дека станбениот фонд претрпе значително уништување, додека сите 23 инсталации на УНРВА, вклучувајќи училишта и здравствени центри, бараат или голема поправка или целосна реконструкција. Владините напори за отстранување урнатини и мртви тела и обнова на инфраструктурата на кампот беа минимални. Во времето на пишување, мнозинството од 160,000 поранешни жители на Јармук остануваат раселени, а во кампот се сместени само некои семејства кои останале во текот на конфликтот, како и околу 400 семејства кои се вратиле на почетокот на ноември 2020 година и покрај уништувањето и недостатокот на основната инфраструктура и услуги; УНРВА, Мобилната здравствена клиника на УНРВА носи знак на надеж во разурнатиот камп Јармук (UNRWA, UNRWA Mobile Health Clinic Brings a Sign of Hope to the Devastated Yarmouk Camp), 11 јануари 2021 година, http://bit.ly/3em6F5F; УНРВА, Генералниот комесар во официјална посета на Сирија, ги прегледува масивните хуманитарни потреби на палестинските бегалци (UNRWA, UNRWA Commissioner-General Makes Official Visit to Syria, Reviews Palestine Refugee Massive Humanitarian Needs), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/2U82nU6; УНРВА, Сирија: Известувања за напредокот јануари-јуни 2020 (UNRWA, Syria: Progress Highlights January-June 2020), 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/3iAvtoQ; АГПС, Тековни кражби на имот во кампот Јармук (AGPS, Property-Theft Ongoing in Yarmouk Camp), 13 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kplMft; СНХР, 3.196 сириски Палестинци се убиени од сириските режимски сили, вклучиително и 491 како последица од тортура помеѓу март 2011 и јули 2020 а 49 се појавиле на фотографиите на „Цезар“, 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 11-13; АГПС, Раселени семејства од кампот во Јармук се соочуваат со мистериозна судбина/AGPS, Families Displaced from Yarmouk Camp Face Mysterious Fate, 21 мај 2020 година, https://bit.ly/2APCBhh; МЕИ, Да говориме за водоводните цевки: Лажна реконструкција во сирискиот камп во Јармук (MEI, Talking about Water Pipes: The Fraught Reconstruction of Syria's Yarmouk Camp), 6 мај 2020 година, https://bit.ly/2XO0Nbp; АГПС, Жителите на Јармук повикуваат за отстранување на мртвите тела (AGPS, Yarmouk Residents Appeal for Removal of Dead Bodies), 29 април 2020 година, https://bit.ly/2CekAtb; УНРВА, Сирија: Постигнувања и главни точки во 2019 (UNRWA, Syria: Achievements and Highlights in 2019), 24 февруари 2020 година, https://bit.ly/3ekek1o; Иницијатива за арапски реформи, Палестинските бегалци во сирсикиот камп Јармук: Предизвици и пречки за враќањето (Arab Reform Initiative, Palestinian Refugees of Syria's Yarmouk Camp: Challenges and Obstacles to Return), 17 јануари 2019 година, https://bit.ly/2TZym9d; УНРВА, Заменикот генерален комесар на УНРВА во официјална посета на Сирија (UNRWA, Acting UNRWA Commissioner-General Makes Official Visit to Syria), 11 декември 2019 година, https://bit.ly/34jJ7p7; УНРВА, Јармук (неофицијален камп*) (UNRWA, Yarmouk (Unofficial Camp*)), 1 јануари 2019 година, https://bit.ly/2GBPBdd. Во ноември 2020 година започна процес за враќање во Јармук, види фуснота 208.

[930] Кампот Неираб е најголемиот официјален камп во Сирија и беше домаќин на повеќе од 20,000 палестински бегалци пред конфликтот. Со оглед на неговата стратешка локација во близина на меѓународниот аеродром во Алепо и воениот аеродром во Неираб, кампот постојано беше изложен на вооружен конфликт, особено по 2013 година. Од крајот на 2012 до октомври 2013 година, кампот во Неираб беше под опсада на владините сили. Од 1 јануари 2019 година, кампот беше домаќин на околу 18,000 бегалци, покрај Сиријците раселени како резултат на конфликтот. На 14 мај 2019 година, кампот беше погоден од неколку ракети лансирани од страна на антивладини вооружени групи, при што загинаа најмалку десет цивили, а беа ранети повеќе од 30; УНРВА, УНРВА го осудува убиството на 10 цивили во палестинскиот бегалски камп во Неиреб во Алепо (UNRWA, UNRWA Condemns the Killing of 10 Civilians in the Palestine Refugee Camp of Neirab in Aleppo), 16 мај 2019 година, https://bit.ly/3hAmTHp; УНРВА, кампот Неираб (UNRWA, Neirab Camp), 1 јануари 2019 година, https://bit.ly/3jGntUJ. АГПС го сними произволното апсење и присилното исчезнување на 98 палестински бегалци од кампот Неираб помеѓу март 2011 и март 2020 година; АГПС, Тројца палестински бегалци уапсени од сириските безбедносни сили во Алепо (AGPS, 3 Palestinian Refugees Arrested by Syrian Security Forces in Aleppo), 12 март 2020 година, https://bit.ly/2YefpSJ.

[931] Неофицијалниот камп Ејн Ел Тал (познат и како Камп Хандарат) беше домаќин на околу 7,000 жители пред конфликтот. Во април 2013 година, антивладините вооружени групи ја презедоа контролата врз кампот и присилно го раселија целото население. Контролата врз кампот се смени повеќе пати, но тој конечно беше ослободен од владините сили во септември 2016 година. Кампот е речиси целосно уништен, вклучувајќи ги и неговите три училишта и здравствениот дом и нема основна инфраструктура и услуги. Мал број екстремно ранливи бегалци почнаа да се враќаат од средината на 2017 година; „Сепак, основната инфраструктура како што е снабдувањето со вода и електрична енергија не е целосно обновена, спречувајќи повеќе семејства да се вратат и ги одложи плановите за рехабилитација на објектите на УНРВА“; УНРВА, Сириската регионална криза и потребата од помош 2021 (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal) 2021, 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 12. Види, исто така, Палестински повратен центар, Цивили оставени под закана на остаоци на војната во Сирискиот палестински бегалски камп Хандарат (Palestinian Return Centre, Civilians Left under Threat of War Remnants in Syria's

Кампот Дараа (Покраина Дараа).[932] Овие бегалски кампи, како и други градски и приградски подрачја каде што се населиле палестинските бегалци беа успешно одново заземени од страна на владините сили низ комбинација од воени походи, опсади и договри за „помирување“.[933]Стотици палестински бегалци од Јужен Дамаск и од бегалските кампи Хан Ал-Ши, Јармук и Дараа беа присилно раселение согласно „договорите за евакуација“ во подрачјата под контрола на опозицијата во Идлиб и во деловите на Алепо под контрола на СНА (Африн, Азаз).[934] Откако владините сили одново ги заседоа овие подрачја, во голем број од овие кампи наводно биле извршени опсежни пљачкосувања.[935] Како и во

Handarat Camp for Palestinian Refugees), 12 мај 2020 година, https://bit.ly/3eabcFj; УНРВА, Сирија: Постигнувања и главни точки во 2019 (UNRWA, Syria: Achievements and Highlights in 2019), 24 февруари 2020 година, https://bit.ly/3ekek1o; АГПС, раселените семејства во палестинскиот бегалски камп Хандарат продолжуваат да бараат реконструкција (AGPS, Displaced Families in Handarat Camp for Palestine Refugees Continue to Appeal for Reconstruction), 11 октомври 2019 година, https://bit.ly/3ebb4Ft; АГПС, Цивилите се оставени под закана од воени остатоци во сирискиот камп Хадарат (AGPS, Civilians Left Under Threat of War Remnants in Syria's Hadarat Camp), 6 септември 2019 година, https://bit.ly/3deQS40; УНРВА, Еин Ел Тал (неофицијалне камп*) (UNRWA, Ein El Tal (Unofficial Camp*)), 1 јануари 2019 година, https://bit.ly/3jHPrPQ. Според АГПС, заклучно со мај 2020 година, 32 палестински бегалци од кампот и понатаму се присилно исчезнати: АГПС, 32 палестински жители на кампот Хандарат насилно исчезнати во сириските владини затвори (AGPS, 32 Palestinian Residents of Handarat Camp Forcibly Disappeared in Syrian Gov't Jails), 19 мај 2020 година, https://bit.ly/3hBN9kx. АГПС исто така објави дека членовите на провладината милиција „Лива Ал-Кудс“ ги принудиле бегалците да ги продаваат своите куќи „по многу ниски цени“; (AGPS, Pro-Govt Squad in Syria Purchases Houses in Handarat Camp for Palestinian Refugees), 8 мај 2020 година, https://bit.ly/2N6PFRJ.

[932] Кампот Дера се наоѓа внатре во градот Дера и беше дом на 10,500 бегалци пред 2011 година. Кампот и неговата околина беа под контрола на антивладините вооружени групи сè додека подрачјето не беше ослободено од владините сили кон средината на 2018 година. Конфликтот резултираше со раселување на 90% од жителите на кампот и резултираше со уништување од големи размери, вклучително и сите простории на УНРВА. Неексплодираните воени направи и средства во и околу кампот продолжуваат да претставуваат ризик за жителите на кампот; УНРВА, Сириската регионална криза (UNRWA, Syria Regional Crisis Emergency Appeal 2021), 2 март 2021 година, https://bit.ly/2NTblVB, стр. 12; "Енаб Балади", Акумулирање шут од рушевините во палестинскиот бегалски камп Дараа ги остава жителите да патат (Enab Baladi, Rubble Accumulation in Daraa Camp of Palestinian Refugees Exacerbates its Residents' Suffering), 1 септември 2020 година, https://bit.ly/2TLJfeg; УНРВА, УНРВА шокирана од смртта на двајца палестински бегалци во Дера и повикува на безбедност за цивилите: Изјава (UNRWA, UNRWA Shocked by the Death of Two Palestine Refugees in Dera'a, Appeals for Safety of Civilians: Statement), 3 март 2020 година, https://bit.ly/2UXC0AV; АГПС, Цивилите се оставени под закана од воени остатоци во сирискиот камп Хадарат (AGPS, Civilians Left under Threat of War Remnants in Syria's Daraa Camp for Palestinian Refugees), 6 октомври 2019 година, https://bit.ly/3dnwheh. Според АГПС, 268 палестински бегалци од кампот починале од 2011 година, вклучително и поради гранатирање, снајперисти, оган од малокалибарско оружје и егзекуции без судење. Беше забележано дека четворица бегалци починале како резултат на тортура во владиниот притвор; АГПС, 268 палестинските жители на кампот Дараа прогласени мртви во разорената Сирија (AGPS, 268 Palestinian Residents of Daraa Camp Pronounced Dead in War-Torn Syria), 30 март 2020 година, https://bit.ly/30VzM8P.

[933] СНХР, 3.196 сириски Палестинци се убиени од сириските режимски сили, вклучиително и 491 како последица од тортура помеѓу март 2011 и јули 2020 а 49 се појавиле на фотографиите на „Цезар“, 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 9. Види, исто така, Дел II.A.1.

[934] АГПС, раселените палестински семејства во северна Сирија бараат итна хуманитарна акција (AGPS, Displaced Palestinian Families in Northern Syria Push for Urgent Humanitarian Action), 13 јуни 2020 година, https://bit.ly/3ebjkVS; MEE, „Сиромаштија насекаде“: Палестинците во Сирија живеат во очајни услови (MEE, 'Poverty Everywhere': Palestinians in Syria Living in Desperate Conditions), 20 февруари 2020 година, https://bit.ly/2TUZvdd; Сирија Директ, На годишнината на мировниот дил во јужен Дамаск „нема амнестија, нема помирување“ (Syria Direct, On the Anniversary of the Peace Deal in Southern Damascus "There Is no Amnesty, no Reconciliation"), 14 мај 2019 година, https://bit.ly/3gJ8GaI; Атлантски Совет, Потенцијална загуба на бегалскиот статус за палестинските сирийци во Африн (Atlantic Council, The Potential Loss of Refugee Status for Palestinian Syrians in Afrin), 1 април 2019 година, https://bit.ly/2U22jWi. За организираната евакуација на борците и цивилите од подрачјата што порано беа под контрола на опозицијата и нивната квалификација од страна на Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија како „присилно раселување“, види Дел III.A.1.г.

[935] „Речиси веднаш по [ослободувањето на Јармук], провладините борци влегоа и ограбија сè што можеа да најдат: кујнски апарати, бакарни жици, дури и рамките на прозорците и вратите. Поранешните жители кои отидоа да ги проверат своите домови пронајдоа војници кои ги крадат нивните работи“; МЕИ, Да говориме за водоводните цевки: Лажна реконструкција во сирискиот камп во Јармук (MEI, Talking about Water Pipes: The Fraught Reconstruction of Syria's Yarmouk Camp), 6 мај 2020 година, https://bit.ly/2XO0Nbp. „Активисти за АГПС изјавија дека провладини вооружени лица во Сирија упаѓаат низ палестинските кампови за раселување и крадат предмети на бегалци под безбедносен изговор. Ова беше случај во бегалските кампови во Јармук, Ал Хусаинија, Ал Сабина, Кан Ешије, Ал Аједин во Хумс и Ал Рамл во Латакија“; АГПС, Палестинските бегалци се укажуваат на кражби на имот во Сирија/AGPS, Palestinian Refugees Denounce Property-Theft in Syria, 12 мај 2020 година, https://bit.ly/3eecyih. „(...) имотите честопати биле ограбени или уништени“; УНРВА, 2020 Појава на регионалната криза (UNRWA, 2020

другите подрачјаа под владина контрола, а особено во одново заземените подрачја, палестинските мажи, вклучително и оние кои потпишале договр за „помирување“, според известувањата, се во ризик од произволно апсење,[936] и присилна регрутација од страна на владините сили.[937] Се известува дека

Syria Regional Crisis Emergency Appeal), 31 јануари 2020 година, https://bit.ly/2Sf4eFc, стр. 6. Види, исто така, АГПС, раселените жители на кампот Јармоук укажуваат на кражби на имот, повик за истно враќање во своите домови/ (AGPS, Displaced Residents of Yarmouk Camp Denounce Property-Theft, Call for Urgent Return to Their Homes), 22 ноември 2020година, https://bit.ly/3ndqL3r; СНХР, 3.196 сириски Палестинци се убиени од сириските режимски сили, вклучиително и 491 како последица од тортура помеѓу март 2011 и јули 2020 а 49 се појавиле на фотографиите на „Цезар, 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 14; АГПС, тековни кражби на имот во палестинскиот бегалски камп во Јармук (AGPS, Property-Theft Ongoing in Yarmouk Camp for Palestinian Refugees), 12 јули 2020 година, https://bit.ly/2XoDi9h; АГПС, раселените палестински бегалци предупредуваат за кражби на имот јужно од Дамаск (AGPS, Displaced Palestinians Warn of Property-Theft South of Damascus), 23 февруари 2020 година, https://bit.ly/2NflZlr; АГПС, кражби на имот, извештувања за безбедносни проблеми во палестинскиот бегалски камп во Хандарат (AGPS, Property-Theft, Security Turmoil Reported in Handarat Camp for Palestine Refugees), 26 септември 2019 година, https://bit.ly/3fFAZW0. За пријавеното распространето ограбување на домови и продавници во подрачја ослободени од владините сили, види, исто така, Дел III.A.1.г.

[936] „Безбедносните патроли уапсија десетици млади мажи во градот Бабила јужно од Дамаск на почетокот на овој месец [октомври 2020 година] под изговор дека трагаат по опозициски „прикриени“ групи и дилери на дрога, според проопозицискиот онлајн весник Совт Ал-Асимех. Од десетици апсења, 12 таргетирани Палестинци беа раселени од соседниот град Ал-Хаџар Ал-Асвад. 12-те мажи најверојатно биле таргетирани за намерно апсење, откако наводно биле подложени на безбедносни проверки како дел од нивните апликации за враќање во своите домови во Ал-Хаџар Ал-Асвад [рурален Дамаск]. Апсењата ги прикажуваат опасностите од формалното барање да се вратат дома во подрачја како што е Ал-Хаџар Ал-Асвад. Особено се изложени на ризик оние за кои безбедносните сили се сомневаат дека се симпатизери на опозицијата и кои останаа во подрачја под поранешна контрола на бунтовниците, откако режимот ја презеде контролата“ (додаден акцент); Сирија Репорт, Во уништените преградија на Дамаск, апсењата покажуваат на опасностите од враќањето дома (Syria Report, In Destroyed Damascus Suburbs, Arrests Show Dangers of Requesting to Return Home), 14 октомври 2020 година, https://bit.ly/3lA4bkE. Во мај 2019 година, ХРВ објави апсење на 15 Палестинци во руралниот гувернорат Дамаск, вклучително и во Бабила, Кудсие и Јалда, кои се вратија под контрола на владата во мај 2018 година. Двајца од уапсените Палестинци беа уапсени од седиштето на Палестинската организација за помош каде што работеа. Двете лица потпишаа договори за помирување со владата и „ниту еден од нив не беше задолжен да го отслужи воениот рок или учествуваше во каква било антивладина вооружена акција“; ХРВ, Сирија: Притвори и мачења во презмените подрачја (HRW, Syria: Detention, Harassment in Retaken Areas, 21 мај 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2009102.html. Види, исто така, АГПС, Мнозинството Палестинци го отфрлаат ангажирањето на ОВП во сирискиот конфликт (AGPS, Majority of Palestinians Reject PLA's Engagement in Syrian Conflict), 14 јануари 2021 година, http://bit.ly/3sAncqh; АГПС, Палестинските бунтовници држани во сириските затвори (AGPS, Palestinian Breakaway Rebels Held in Syrian Prisons), 28 декември 2020 година, http://bit.ly/3uEB8RV; АГПС, Палестински бегалци подложени на посуров третман во јужен Дамаск (AGPS, Palestinian Refugees Subjected to Crackdowns in Southern Damascus), 6 ноември 2020 година, https://bit.ly/33p6K23; АГПС, Палестинскиот бегалец Јасер Карим ослободен од затворот во Сирија (AGPS, Palestinian Refugee Yaser Kareem Released from Syria Jail), 18 ноември 2019 година, https://bit.ly/3dft6VQ; АГПС Четворица палестински бегалци уапсени во потрага во јужен Дамаск (AGPS, 4 Palestinian Refugees Arrested in Southern Damascus Manhunt), 26 октомври 2019 година, https://bit.ly/3egRurp; АГПС Палестински цивили, Активисти држани во државните затвори во Сирија (AGPS, Palestinian Civilians, Activists Held in Syria's State-Run Jails), 2 октомври 2019 година, https://bit.ly/2NaBWcC; СОЧП, Вклучувајќи ги и Палестинците ... безбедносните служби на режимот ја продолжуваат кампањата за апсења во Кудсаја во селата на главниот град Дамаск, (SOHR, Including Palestinians…the Regime's Security Services Continue the Campaign of Arrests in Qudsaya in the Countryside of the Capital Damascus), 15 септември 2019 година, https://bit.ly/2XPaRAL; Сирија Директ, На годишнината од мировниот договор во јужен Дамаск „Нема амнестија, нема помирување“ (Syria Direct, On the Anniversary of the Peace Deal in Southern Damascus “There Is no Amnesty, no Reconciliation”), 14 мај 2019 година, https://bit.ly/3gJ8GaI. Види, исто така, Дел III.A.1.г.

[937] „Оние кои одбиваат регрутирање се подложени на строги мерки, киднапирања, па дури и егзекуции. Како резултат на тоа, илјадници избегаа од земјата погодена од тензии во потрага по побезбедно засолниште“; (AGPS, Syrian Regime Threatens Property-Confiscation Against Military Draft Evaders), 6 февруари 2021 година, http://bit.ly/37YUreX. „Палестинските бегалци во Сирија не сакаа да им се придружат на прорежимските одреди, откако се покажа дека тие биле вклучени во воени злосторства против цивили во текот на целата војна во Сирија. (...) Стотици бегалци беа киднапирани од контролните пунктови управувани од владата и беа принудени да извршат задолжителна регрутација. Десетици други беа киднапирани од нивните домови и засолништа за истата цел“; АГПС, Палестинските бегалци вознемирени поради владините баталјони во Сирија ги повикуваат за задолжителен воен рок (AGPS, Palestine Refugees Distressed as ProGov't Battalion in Syria Calls for Military Conscription), 2 август 2019 година, https://bit.ly/3hGwyvX. Палестинците биле регрутирани и од страна на ПЛА и од палестинските провладини групи како Лива Ал-Кудс; види, на пример, АГПС, Мнозинството од палестински обиваат вклученост на Палестинската ослободителна армија во сирискиот конфликт (AGPS, Majority of Palestinians Reject PLA's Engagement in Syrian Conflict), 14 јануари 2020 година, https://bit.ly/3eDVstN. Сирија Кол, Асадскиот режим уапсил 54 младинци во рурален Дамаск (Syria Call, The Assad Regime Arrests 54 Young Men in Rural Damascus), 7

Палестинците во Јужен Дамаск се соочуваат со ограничување на движењето, и им се потребни безбедносни дозволи за да влезат во градот Дамаск, а дозволата може да ја добијат само ако ја докажат својата лојалност кон владата.[938]

Камповите и заедниците што се наоѓаат близу линиите на фронтот се во ризик од воздушни напади и ракетни и минофрлачки напади од страна на владата,[939] но и од страна на антивладините вооружени групи, вклучително и ХТШ.[940] Во светло на сè полошите безбедносни услови во Покраината Дараа, палестинските бегалци во Кампот Дараа, Ал-Музајриб и Џилин се најдоа втурнати во насилствата и се соочуваат со спорадични огранчувања на движењето.[941] Во Покраината Дараа се известува за

октомври 2020 година, https://bit.ly/35zNYFf; АГПС, ПОА туркаат задолжителен воен рок во Сирија (AGPS, PLA Push for Military Conscription in Syria), 16 јуни 2020 година, https://bit.ly/30NKeiV; АГПС, Апсења ги таргетираат раселените Палестинци во Кудсаја/Цели за затегнување на апсење Раселени Палестинци во Кудсаја (AGPS, Arrest Sweep Targets Displaced Palestinians in Qudsaya), 14 февруари 2020 година, https://bit.ly/2BoGObt; АГПС, Палестинската ослободителна армија повикува Палестинци на задолжителен воен рок (AGPS, Palestine Liberation Army Launches Calls for Military Conscription in Syria), 10 февруари 2020 година, https://bit.ly/3fyGRjZ; АГПС, Палестинските бегалци апсени во јужен Дамаск (AGPS, Palestinians Refugees Arrested in Southern Damascus Sweep), 25 ноември 2019 година, https://bit.ly/2NbM0Cs; АГПС, Бројот на мигранти помеѓу Палестинците засолнети во сириските бегалсни кампови рапидно расте (AGPS, Number of Migrants among Palestinians Sheltered in Syria Refugee Camp Growing Rapidly), 23 август 2019 година, https://bit.ly/2UQH9KU; АГПС, 28 Палестинци во убиени во провладините борби во Сирија (AGPS, 28 Palestinians Killed in Pro-Gov't Battles in Syria), 19 јули 2019 година, https://bit.ly/2CaOX3K; АГПС, Палестинците во Сирија загрижени поради задолжителниот воен рок (AGPS, Palestinians in Syria Raise Concerns over Forced Military Conscription), 27 јуни 2019 година, https://bit.ly/3dmVrcB; АГПС, Дузина Палестинци младинци принудени да се придружат на ПОА во Сирија (AGPS, Dozens of Palestinian Youths Forced to Join PLA in Syria), 3 јуни 2019 година, https://bit.ly/2zO4HsN. Види, исто така, Дел III.A.2.

[938] „Во (...) Јалда, многу членови на 2,000 раселени семејства сè уште се соочуваат со ограничувања за движење“; УНРВА, Сирија: Достигнувања и главни случувања во 2019 (UNRWA, Syria: Achievements and Highlights in 2019), 24 февруари 2020 година, https://bit.ly/3ekek1o. Според Фајез Абу Еид, директор на АГПС, „Многу Палестинци сакаат да патуваат во главниот град за да одат на училиште или на факултет, но прво треба да презентираме документи на државната безбедност и да ја докажеме нашата лојалност кон режимот на Асад. Мораме да им докажеме дека го поддржувавме режимот и дека „добро сме се однесувале“ во текот на граѓанската војна“; Сирија Директ, На годишнината на мировниот договор во Јужен Дамаск „Без амнестија, без помирување“ (Syria Direct, On the Anniversary of the Peace Deal in Southern Damascus “There Is no Amnesty, no Reconciliation”), 14 мај 2019 година, https://bit.ly/3gJ8GaI.

[939] АГПС, Палестински деца убиени во раните напади на сириските владини сили (AGPS, Palestinian Child Killed in Earlier Strike by Syrian Gov't Forces), 5 април 2020 година, https://bit.ly/30UGn3m; АГПС, Раселените палестински семејства во паника по нападите на сириските владини сили врз Дараа (AGPS, Displaced Palestinian Families Panic-Stricken as Syrian Gov't Strikes Daraa), 20 март 2020 година, https://bit.ly/3dcy99A; АГПС, Минифрлачки гранати испукани врз палестинска населба во Дараа (AGPS, Mortar Shell Slammed into Palestinian Neighborhoods in Daraa), 19 март 2020 година, https://bit.ly/2YI7eNw; АГПС, Сурово гранатирање врз цивилни домови во Идлиб (AGPS, Heavy Shelling Rocks Civilian Homes in Idlib), 19 јули 2020 година, https://bit.ly/310XQY2. Види, исто така, Дел III.A.1.

[940] На 14 мај 2019 година, кампот Неираб беше погоден од неколку ракети лансирани од антивладини вооружени групи, при што загинаа најмалку десет цивили, вклучувајќи пет деца, а многу други беа ранети. Истражниот одбор на ООН во април 2020 година откри дека „ударот најверојатно бил извршен или од вооружени опозициски групи или од Хајат Тахрир ал-Шам“; Генералниот секретар на ОН, Резиме на генералниот секретар за Извештајот на Анкетниот одбор на ОН околу неколкуте инциденти во северно-западна Сирија, 6 април 2020 година, https://bit.ly/3fFy1Ru, став 63. Види, исто така, АГПС, Ракета фрлена врз домот на палестински бегалци во Алепо (AGPS, Rocket Slammed into Palestinian Refugee Home in Aleppo), 18 јули 2019 година, https://bit.ly/2zPNrDw; АГПС, Дцајца цивили повредени од граната во кампот за палестински бегалци во АлРамл во Латакиа (AGPS, 2 Civilians Injured as Rocket Hits AlRaml Camp for Palestinian Refugees in Latakia), 26 април 2019 година, https://bit.ly/3ekCKHU; АГПС, Ракета го погоди домот на палсетински бегалци во Алепо (AGPS, Rocket Hits Palestinian Family's Home in Aleppo), 18 април 2019 година, https://bit.ly/3ekxtjw. Види, исто така, Дел III.A.3.

[941] „Вечерта на 28 февруари [2020 година], двајца палестински бегалци беа убиени од импровизирана експлозивна направа (ИЕД) додека се враќаа во својот дом во кампот Дера. Тензиите меѓу владините сили и недржавните вооружени групи се зголемија во губерноратот Дера, а договорите за помирување се сè послаби. На 19 март [2020 година], член на персоналот на УНРВА беше убиен по избувнување на вооружено насилство во руралната област Џилин во Дера; истиот инцидент ги одзеде животите на 13 годишен ученик на УНРВА, заедно со неговиот 10 годишен братучед“, УНРВА, Сирија: Извештај за напредокот јануари-јули 2020 година, 7 октомври 2020 година, https://bit.ly/3iAvtoQ. Види, исто така, АГПС, Палестинските бегалци вознемирени по убиството на АлМузеиреб (AGPS, Palestinian Refugees Distressed Following New Assassination in AlMuzeireeb), 20 февруари 2021 година, http://bit.ly/3kev5ia; АГПС, Известување за нов обид за убиство во кампот за палестински бегалци во Дараа (AGPS, New Assassination Attempt Reported in Deraa Camp for Palestinian Refugees), 5 февруари 2021 година, http://bit.ly/3pZzN4Q; АГПС, Палестински бегалски семејства во Сирија загрижени за се поголемиот број убиства и киднапирања (AGPS, Palestinian Refugee Families in Syria Raise Concerns over Simmering Assassinations, Abductions), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/3srA0PA; АГПС, Палестинските бегалци преплашени од

инциденти во кои поединци биле убиени поради нивната наводна про- или антивладина приврзаност.[942]

Палестинските бегалци кои претходно живееле во Сирија, се известува дека се меѓу лицата кои биле уапсени и/или присилно регрутирани по нивното враќање во подрачјата под владина контрола во Сирија.[943]

Согласно Конвенцијата од 1951 г., палестинските бегалци кои спаѓаат во личниот делокруг на членот 1Г, кои биле исклучени согласно членот 1Г(1) (кои добиваат или се квалификувани да добиваат заштита или помош од УНРВА) а кои последователно се вклучени согласно членот 1Г(2) (кога ќе запре таквата заштита или помош) *ipso facto* се стекнуваат со право да ги користат придобивките од Конвенцијата од 1951 г., под услов да не важат членовите 1В, 1Д или 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 г.[944]

Барањата за азил од Палестинците кои не спаѓаат во делокругот на членот 1Г треба да се решаваат согласно членот 1А(2) од Конвенцијата од 1951 г. Покрај информациите дадени во овој ризичен профил, во другите ризични профили од овој документ (Деловите III.А.1 до III.А.11) се дадени меродавните информации за земјата на потекло и упатство за квалификуваност.

Б. Бегалскиот статус согласно критериумите од поширокиот мандат на УНХЦР или регионалните инструменти, или квалификуваност за комплементарни облици на заштита

Конвенцијата од 1951 г. преставува каменот темелник во режимот на меѓународна заштита на бегалците. Критериумите за одредување на статусот бегалец што се содржат во Конвенцијата од 1951

минофрлачките напади во јужна Сирија (AGPS, Palestinian Refugees Terrified as Mortar Shells Hit Southern Syria, 10 ноември 2020 година, https://bit.ly/3nkiD10; UNRWA, COVID-19 Weekly Update 8 - 21 June 2020, 29 јули 2020 година, https://bit.ly/316Gfxr, стр. 24; АГПС, Палестински бегалци убиени во јужна Сирија (AGPS, Palestinian Refugee Assassinated South of Syria), 15 јули 2020 година, https://bit.ly/3i31ENE; СОЧП, Неидентификуван снајперист убил палестински цивил во руралниот дел на Дараа (SOHR, Unidentified Gunmen Assassinate Palestinian Civilian in Daraa Countryside), 16 јули 2020 година, https://bit.ly/3hcJDMy; АГПС, Палестинците во градот на АлМузеиреб се соочуваат со масовно раселеување (AGPS, Palestinians in AlMuzeireeb Town Facing Mass Displacement), 15 мај 2020 година, https://bit.ly/2UZL48k; АГПС, Палестинците во градот на Гилин се соочуваат со масовно раселеување (AGPS, Palestinian Refugees in Gilin Town Raise Concerns over Mass Displacement), 10 мај 2020 година, https://bit.ly/2YddzSa; АГПС, Палестинските семејства бегаат од градот АлМузеиреб во бегалскиот камп во дараа (AGPS, Palestinian Families Flee AlMuzeireeb Town to Daraa Refugee Camp), 6 март 2020 година, https://bit.ly/30YMJPy. За безбедносната состојба во јужна Сирија,, види Дел II.Б.1.б.

[942] „Активистите ги обвинија провладините милиции за убиство на припадници на опозицијата јужно од Сирија, прекршувајќи ги договорите за помирување склучени меѓу двете страни“; (AGPS, 5 Palestinian Refugees Assassinated South of Syria in 2020), 8 јануари 2021 година, http://bit.ly/3bHfljO. На 12 април 2020 година АГПС објави дека палестински бегалец бил застрелан поради неговата провладина припадност; АГПС, Палестинските бегалци фатално застрелани во јужна Сирија (AGPS, Palestinian Refugee Fatally Shot South of Syria), 12 април 2020 година, https://bit.ly/2YSU1Bo. Види, исто така, АГПС, Тензиите се зголемуваат во палестинскито бегалска заедница во АлМузеиреб по известувањата за два обиди за убиство (AGPS, Tension Running High in AlMuzeireeb's Palestinian Refugee Community Following Reports of 2 Assassination Attempts), 29 февруари 2020 година, https://bit.ly/2AQslW0; АГПС, Членови на провладините сили убиени во воено разрушената Сирија (AGPS, Member of Pro-Gov't Squad Killed in War-Torn Syria), 20 октомври 2020 година, https://bit.ly/2Z4HXNV. Види, исто така, Дел III.А.1.г и III.А.3.

[943] „Оние кои се вратија на сириските територии беа подложени на произволно потиснување и принудна регрутација во провладини баталјони“; АГПС, Илјадници палестински семејства растурени низ Сирија (AGPS, Thousands of Palestinian Families from Syria Torn Apart), 30 јануари 2020 година, https://bit.ly/2CcQGFI. Види, исто така, АГПС, палестинскиот новинар Рафат Набхан ослободен од сириските затвори (AGPS, Palestinian Journalist Rafat Nabhan Released from Syrian Prisons), 1 септември 2020 година, https://bit.ly/2GT6L5P; АГПС, Палестинката ВАхиба Абу Јамус насилно исчезна во сирискиот затвор (AGPS, Palestinian Woman Wahiba Abu Jamous Forcibly Disappeared in Syrian Jail), 7 јануари 2020 година, https://bit.ly/3hA71Vn; Форин Полиси, Смртоносно добредојде ги дочека сириските бегалци-повратници (Foreign Policy, A Deadly Welcome Awaits Syria's Returning Refugees), 6 февруари 2019 година, https://bit.ly/2HYBK0r; АГПС, Палестинскиот бегалец Амјад Моотассем задржан во сириски затвор пет последователни години (AGPS, Palestinian Refugee Amjad Mootassem Held in Syrian Jail for 5th Consecutive Year), 23 декември 2019 година, https://bit.ly/2UWtMc9; АГПС, Палестинскиот бегалец Наџиб Свеити тајно држен во сирсикиот државен затвор (AGPS, Palestinian Refugee Najib Sweiti Secretly Held in Syrian State Jail), 26 јануари 2019 година, https://bit.ly/2NdLDan. Види, исто така, Дел III.А.1.д.

[944] Види, УНХЦР, Упатство за меѓународната заштита бр. 13: Применливоста на членот 1Г од Конвенцијата од 1951 година која се однесува на статусот на палестинските бегалци, декември 2017 година, HCR/GIP/17/13, http://www.refworld.org/docid/5a1836804.html.

г. треба да се толкуваат така што поединците или групата лица што ги исполнуваат овие критериуми да бидат благовремено признаени и заштитени согласно тој инструмент. Само кога за барателот на азил ќе се утврди дека не ги исполнува критериумите за бегалец од Конвенцијата од 1951 г., на пример, кога за можното прогонување ќе се утврди дека не се врши поради некој основ од Конвенцијата, или кога поинаку нема да се постигне прагот за примена на дефиницијата од Конвенцијата од 1951 г., тогаш ќе се испитаат поширокиte критериуми за меѓународна заштита кои спаѓаат во мандатот на УНХЦР и регионалните инструменти, вклучително и за супсидијарна заштита.[945]

Со оглед на сериозните повреди на меѓународното хуманитарно право и повредите и злоупотребите на правото од областа на човековите права, како и тековниот вооружен судир во Сирија, УНХЦР и понатаму го карактеризира пребегнувањето на цивилите од Сирија како движење на бегалци, при што огромното мнозинство сириски баратели на азил и понатаму имаат потреба од меѓународна заштита на бегалците, исполнувајќи ги барањата од дефиницијата за бегалец што се содржи во член 1А(2) од Конвенцијата од 1951 г. На ист начин, Палестинците од Сирија веројатно ги исполнуваат барањата од член 1Г со што *ipso facto* се стекнуваат со правото да ги ползуваат придобивките од Конвенцијата од 1951 г.[946]

Со оглед на флуидната природа на состојбите во одделни делови на Сирија, барањата од Сирijците и поранешните вообичаени жители на Сирија за нивна меѓународна заштита како бегалци согласно критериумите од поширокиот мандат на УНХЦР или согласно регионалните инструменти, или за облици на комплементарна заштита, вклучително и супсидијарна заштита согласно членот 15 од Директивата за квалификуваност на ЕУ од 2011 година,[947] треба секое поединечно внимателно да се разгледа во светло на доказите што ги претставува барателот и другите тековни и сигурни информации за состојбата во Сирија.

В. Согледувања во однос на примената на алтернативата со внатрешно пребегнување или преселување (АВПб/АВПс)

1) Вовед

Деталната аналитичка рамка за процена на достапноста на алтернативата со внатрешно пребегнување или преселување (АВПб/АВПс), која уште се нарекува и алтернативата со внатрешна заштита,[948] се содржи во Упатството за меѓународна заштита на УНХЦР бр. 4: *„Алтернативата со внатрешно пребегнување или преселување“ во контекст на член 1А(2) на Конвенцијата од 1951 г. и/или Протоколот за статусот на бегалците од 1967 година.*[949]

Процената на можноста за преселување се состои од процена на меродавноста како и процена на разумноста на предложената АВПб/АВПс.[950] Во случаи кога ќе се констатира постоење на основан страв од прогонување во некој локализиран дел на земјата на потекло, за да се одреди дали предложеното подрачје за внатрешно пребегнување или преселување претставува соодветна

[945] Види Извршен комитет на УНХЦР, Заклучоци за одредбите за меѓународна заштита вклучувајќии задолжителните форми за заштита, бр. 103 (LVI) – 2005, 7 октомври 2005 година, http://www.refworld.org/docid/43576e292.html.
[946] Види Дел III.А.
[947] Европска Унија, Директива 2011/95/ЕУ на Европскиот парламент и на Советот за стандардите за квалификација на државјаните на трети земји или на лица без државјанство како корисници на меѓународна заштита, за еднообразен статус за бегалци или за лица квалификувани за субсидијарна заштита и за содржината на доделента заштита, 13 декември 2011 година, www.refworld.org/docid/4f197df02.html, член 15.
[948] Европска Унија, Директива 2011/95/ЕУ на Европскиот парламент и на Советот за стандардите за квалификација на државјаните на трети земји или на лица без државјанство како корисници на меѓународна заштита, за еднообразен статус за бегалци или за лица квалификувани за субсидијарна заштита и за содржината на доделента заштита, 13 декември 2011 година, 13 декември 2011 година, www.refworld.org/docid/4f06fa5e2.html, член 8.
[949] УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 4: "Внатрешни летови или алтернатива за раселување“ во контекст на членот 1а(2) на Конвенцијата од 1951 и/или Протоколот од 1967 за статусот на бегалците, 23 јули 2003 година, HCR/GIP/03/04, www.refworld.org/docid/3f2791a44.html (во натамошниот текст: УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 4: "Внатрешни летови или алтернатива за раселување“ (UNHCR, GIP No. 4: “Internal Flight or Relocation Alternative”), 23 јули 2003 година, http://www.refworld.org/docid/3f2791a44.html.
[950] Во однос на апликациите за меѓународна заштита во земјите-членки на ЕУ, се применува член 8 од Директивата за квалификација од 2011 година. Тоа вклучува и тест за релевантност и прифатливост. Директивата од 2011 за квалификации, член 8.

алтернатива за засегнатото лице потребно е да се направи процена во подолг временски период, земајќи ги предвид не само околностите кои довеле до појава на ризикот од кој се стравува, и кои го предизвикале пребегнувањето од подрачјето на потекло, туку и тоа дали предложеното подрачје дава безбедна и значајна алтернативн за во иднина. Треба да се земат предвид личните околности на секој поединечен подносител на барање и условите во подрачјето на преселување.[951]

Доколку во постапката за азил се разгледува можноста за АВПб/АВПс, мора да се идентификува конкретното подрачје на предложеното преселување и, во мера колку што е возможно, мора да се утврдат и во предвид да се земат сите меродавни општи и лични околности коишто се однесуваат на меродавноста и разумноста на предложеното подрачје за преселување за конкретниот подносител на барањето,. На посносителот мора да му се даде соодветна можност да одговори на претпоставената меродавност и разумност н предложената АВПб/АВПс.[952]

Упатството што е дадено во овој Дел важи за процената на АВПб/АВПс во контекст на одредувањето на потребата од меѓународна заштита на бегалците согласно Конвенцијата од 1951 г.()Дел III.А) или, каде што е применливо, критериумите од поширокиот мандат на УНХЦР, и Декларацијата од Картагина. Упатството дадено во овој Дел исто така важи запроцена на внатрешната заштита согласно член 8 од Директивата за квалификуваност на ЕУ.

Directive. Разгледувањето на можноста за внатрешно преселување начелно не е меродавно да одредувањето на бегалскиот статус согласно членот I(2) од Конвенцијата. на ОАЕ.[953]

2) Подрачја во Сирија каде АВПб/АВПс не е достапна

УНХЦР смета дека АВПб/АВПс не е достапна во подрачја што сега не се или порано не биле под владина контрола, во светло на тековниот судир, воените операции, небезбедноста и злоупотребата на човековите права;[954] ризикот од идните промени во територијалната контрола; и високиот степен на уништувањето на цивилната инфраструктура и на хуманитарните потреби во овие подрачја.[955] Некои од овие подрачја остануваат непристапни поради безбедносните ограничувања или, пак, им се пристапни само на поранешните жители кои поминале безбедносна проверка.[956]

Понатаму, УНХЦР смета дека АВПб/АВПс не е достапна во подрачја каде што се вршела систематска конфискација на имотите и/или намерно раселување, со оглед на ризикот од влошување на овие динамики преку движење на населението.[957]

3) Групи на население за кои АВПб/АВПс не е достапна

Во светло на тековната пандемија на КОВИД-19 и неможноста на здравствениот систем на Сирија да

[951] УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 4: "Внатрешни летови или алтернатива за раселување"/UNHCR, GIP No. 4: "Internal Flight or Relocation Alternative", 23 јули 2003 година, www.refworld.org/docid/3f2791a44.html, став 7. Во однос на апликациите за меѓународна заштита во земјите-членки на ЕУ, види, исто така, член 8(2) од Директивата за квалификација од 2011 година, што предвидува: „Земјите-членки во моментот на донесување на одлуката за апликацијата ќе ги земат предвид општите околности што преовладуваат во тој дел од земјата и личните околности на подносителот на барањето."

[952] УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 4: "Внатрешни летови или алтернатива за раселување", 23 јули 2003 година, www.refworld.org/docid/3f2791a44.html, став 6.

[953] УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 4: "Внатрешни летови или алтернатива за раселување", 23 јули 2003 година, www.refworld.org/docid/3f2791a44.html, став 5. Член 1(2) од Конвенцијата од 1969 година ја проширува дефиницијата за бегалец на „секое лице, кое, поради надворешна агресија, окупација, странска доминација или настани кои сериозно го нарушуваат јавниот ред и мир во дел или во целата земја на потекло или националност, е принуден да го напушти местото на вообичаен престој за да побара засолниште на друго место надвор од неговата земја на потекло или националност" (додаден акцент). Истите размислувања се однесуваат и на поединци кои се во рамките на дефиницијата за бегалец, како што е содржано во член 1(2) од Повелбата од Бангкок, што е идентично со дефиницијата за бегалец од Конвенцијата за ОАУ од 1969 година.

[954] Види Дел II.Б.1.б до Дел II.Б.4 и Дел II.Д.2 до Дел II.Д.5.

[955] Види Дел II.Ѓ.

[956] Ова вклучува одредени населби во градот Дамаск, како што се Џобар, Барзех, Кабун и Јармук, кои остануваат недостапни за поранешните жители или се условени со добивање на безбедносно одобрение; види фуснота 553.

[957] Види Дел II.Г.3, III.А.6 и III.А.8.

се справи со неа,[958] УНХЦР смета дека АВПб/АВПс не е меродавна за лицата со повисок ризик од добивање потежок облик на болеста (вклучително и лица над 60-годишна возраст и лица со одредени постојни здравствени состојби).[959]

4) *Процена на достапноста на АВПб/АВПс во урбаните подрачја под контрола на Владата*

Во следните делови, УНХЦР нуди детални упатства за процена на достапноста на АВПб/АВПс во градот Дамаск,[960] како главен град и најголемото урбано подрачје коешто во најголем дел остана под владина контрола за време на судирот.

За да се процени достапноста на АВПб/АВПс во другите урбани подрачја под владина контрола, ќе биде потребно да се направи слична процена.

5) *Процена на меродавноста во однос на градот Дамаск*

а) Процена дали подносителот на барањето би се изложил на првобитниот ризик од прогонување

Градот Дамаск нема да биде меродавен како предложено подрачје за АВПб/АВПс доколку подносителот на барањето би се изложил на провбитниот ризик од прогонување.

Доколку подносителот на барањето има основан страв дека ќе биде прогонуван од страна на државата или нејзините агенти, тогаш важи претпоставката дека не е меродавно да се разгледуваат АВПб/АВПс.

Во случај кога подносителот на барањето има основан страв од прогонување од страна на недржавни актери, меродавноста на предложената АВПб/АВПс мора да се процениземјаќи го предвид профилот на лицето и исто така земајќи предвид дали прогонувачот би бил и способен и мотивиран да го прогонува подносителот на барањето во градот Дамаск. Освен тоа, во предвид треба да се земат и доказите дадени во Делот II.Д.1 во однос на ограниченоста на способноста и волноста на државата да обезбеди заштита од злоупотребата на човековите права од страна на недржавните актери.

Кога подносителот на барањето има основан страв од прогонување од страна на семејството, племето или заедницата како последица на штетните традиционални практики или верски норми кои имаат природа на прогонување, вклучително и поради зачувување на семејната „чест“, тогаш важи претпоставката дека не е меродавно да се разгледуваат АВПб/АВПс во светло на достапните докази дека таквите актери се и мотивирани и способни да го прогонуваат подносителот на барањето во градот Дамаск, вклучително и, на пример, преку племенски, семејни и други врски; прифаќањето на таквите норми и практики од голем дел од општеството; и ограничувањето на државата да обезбеди заштита од таквиге злоупотреби.

б) Процена дали подносителот на барањето би се изложил на нови ризици од прогонување или на други облици на сериозна опасност

---

[958] Види Дел II.Ѓ.1.

[959] СЗО, Болеста предизвикана од коронавирусот (КОВИД-19)/WHO, Coronavirus Disease (COVID-19), 12 октомври 2020 година, https://bit.ly/3dNaE92. „Сите се подлежни. Меѓутоа, постарите лица; лицата со загрозувачки здравствени состојби; ранливи внатрешно раселени лица и бегалци; и здравствени работници со недоволна лична заштитна опрема се изложени на поголем ризик“; ОЦХА/СЗО, Сириската Арапска Република: КОВИД-19 Хуманитарен апдејт бр. 21 (OCHA/WHO, Syrian Arab Republic: COVID-19 Humanitarian Update No. 21), 30 ноември 2020 година, https://bit.ly/2VQPui3, стр. 1.

[960] Градот Дамаск содржи петнаесет општински подрачја поделени на деведесет и пет населби кои се целосно содржани во гувернoратот Дамаск. Иако многу предградија се соседни со градот Дамаск, тие се наоѓаат во гувернoратот на руралeн Дамаск („Риф Димашк“ на арапски) и не се сметаат за дел од градот Дамаск. Во остатокот од овој дел, градот Дамаск се користи за да се однесува само на самиот град, а не на неговата околина. Види, на пример, описот и мапата пронајдена во Ј. Абдин, Кршливоста на безбедноста на заедницата во Дамаск и нејзините жители, меѓународен преглед на Црвениот крст 99(3) (2019) (Y. Abdin, The Fragility of Community Security in Damascus and its Environs, International Review of the Red Cross 99(3) (2019)), https://bit.ly/2RBJgjJ, стр. 900, 901, 912. За мапа на подрачјата на гувернoратот Дамаск, види Сирија Рипорт, Нов нацрт-план за зонирање на поларизираните реони на Дамск (Syria Report, New Draft Zoning Plan in Polarised Damascus District), 10 февруари 2021, http://bit.ly/3kz9EZc.

Покрај земањето предвид на погорните аспекти коишто се однесуваат на првобитниот облик на прогонување во подрачјето на потекло на подносителот на барањето, лицето кое одлучува по барањето мора, исто така, да утврди дали подносителот на барањето би се соочил и со некој нов облилк на прогонување во предложеното подрачје на АВПб/АВПс или на некоја друга сериозна опасност. Како што забележа УНХЦР во своето Упатство за меѓународна заштита бр. 4:

„лице со утврден страв од прогонување за некоја од основите од Конвенцијата од 1951 г во еден дел од земјата не може да се очекува да се пресели во друго подрачје каде што постои сериозна опасност. Доколку подносителот на барањето би се изложил на нов ризик од сериозна опасност, вклучително и сериозен ризик по животот, безбедноста, слободата или здравјето, или пак сериозна дискриминација, тогаш не важи алтернативата со внатрешно пребегнување или преселување, независно од тоа дали постои поврзаност со некоја од основите во Конвенцијата. Затоа, со процената на новиот ризик треба да се земе предвид и сериозната опасност која начелно е опфатена со [пошироките критериуми за бегалец или] комплементарните облици на заштита“.[961]

Процената мора да се заснова на најновите информации за земјата на потекло, вклучително и во однос на безбедносната состојба во градот Дамаск.[962] Што се однесува до лицата кои потекнуваат од подрачјата што се (сега, или порано биле) под контрола на недржавните актери, ќе треба внимателно да се процени дали може да бидат во ризик од прогонување или друга сериозна опасност во градот Дамаск поради нивната претпоставена поврзаност со антивладините вооружени групи, вклучително и поради нивното место на потекло и/или семејни врски.[963]

Што се однесува до военоспособните мажи кои може да бидат повикани да служат задолжителен или резервистички воен рок, во градот Дамаск може да се појават нови ризици од прогонување во врска со воената служба.[964]

Немажените жени, вдовиците или разведените жени кои немаат или за кои се претпоставува дека немаат машка заштита преку членовите на своето семејств може исто така да се соочат со нови ризици од сериозна опасност, вклучително и трговија со луѓе, експлоатација и други облици на злоупотреба.[965]

в) Процена дали градот Дамаск е практично, безбедно и законски достапен

Во случај градот Дамаск да не се исклучи како меродавна АВПб/АВПс врз основа на согледувањата опишани погоре под а) и б), сепак ќе треба да се процени дали градот Дамаск му е практично, безбедно и законски достапен на лицето.

За лицата кои одат во градот Дамаск, главните влезни точки во Сирија се официјалните гранични премини со Либан и Јордан, или авионски преку Меѓународниот аеродром во Дамаск.[966] Во времето на овој запис, повеќето официјални гранични премини и понатаму се затворени за некомерцијални патувања поради ограничувањата поврзани со КОВИД-19.[967] За влез преку официјалните гранични

961 УНХЦР, ГИП бр. 4: УНХЦР, „Внатрешни летови и алтернатива за релоцирање, 23 јули 2003 година, www.refworld.org/docid/3f2791a44.html, став 20.

962 Види Дел II.Б.1.а.

963 Види Дел III.А.1.

964 Види Дел III.А.2.

965 Види Дел III.А.9.д.

966 Додека аеродромот во Дамаск е во функција, само ограничен број авиокомпании вршат редовни летови, вклучително и Сиријан Ер, Чам Вингс Ерлајнс и Такуан Ер, кои летаат од/до Абиџан, Аман, Бејрут, Доха, Дубаи, Ербил, Картум, Кувајт, Техеран и Ереван, меѓу другите; Флијт Радер, Меѓуроден аеродром во Дамаск, Сирија, пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2IQn7h2. Види, исто така, Ал-Монитор, Сирија го обновува комерцијалните летови од Дамаск (Al-Monitor, Syria Resumes Commercial Flights out of Damascus), 1 октомври 2020 година, https://bit.ly/3kksvGu.

967 „Граничните премини остануваат погодени бидејќи Сирија и соседните земји продолжуваат со спроведување на мерки на претпазливост. Повеќето копнени граници кон Сирија остануваат затворени, со некои ограничени исклучоци, вклучувајќи за комерцијални пратки и пратки за помош. (...) Сириската влада побара лицата кои пристигнуваа од официјалните гранични премини со Либан да претставаат негативен PCR сертификат добиен во последните 96 часа од акредитирани лабораторији. Оние што не можат да претставаат таков документ се ставаат во карантин“; ОЦХА/СЗО, Хуманитарен осврт за КОВИД-19 бр. 23 (OCHA/World Health Organization (WHO), COVID19 Humanitarian Update No. 23), 1 февруари 2021 година, https://bit.ly/2ZF9JB2, стр. 2. Види, исто така, УНСЦ, Имплементација на Резолуцијата на безбедносниот совет 2139 (2014), 2165 (2014), 2191 (2014), 2258 (2015), 2332 (2016), 2393 (2017), 2401 (2018), 2449 (2018), 2504 (2020) and 2533 (2020), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 33.

премини и аеродроми потребни се лични исправи, а може да дојде и до безбедносни проверки и распит.[968] На военоспособните мажи, исто така, ќе им се провери и воениот статус.[969] Лица од одредени профили, кои се враќаат во Сирија без безбедносна дозвола, ризикуваат да бидат уапсени на границата или аеродромот.[970] Во изминатите години, беа извршени неколку напади на аеродромот во Дамаск и неговото окружување.[971]

Патувањата по копно од либанската граница до градот Дамаск, или од Меѓународниот аеродром во Дамаск до градот начелно се смета за безбедно, но подразбира минување преку фиксни и мобилни безбедносни контролни пунктови долж патот, како и на влезот во градот Дамаск,[972] за што се потребни лични исправи.[973]

г) Заклучок за меродавноста на градот Дамаск како предложена АВПб/АВПс194

Во светло на претходно кажаното, УНХЦР смета дека АВПб/АВПс во градот Дамаск **начелно не е меродавна** за следнове лица:

- Лицата кои би се вратиле во Сирија без лични исправи;
- Лицата на коишто ќе им се бара „да го решат својот статус“;
- Лицата кои потекнуваат од подрачја кои претходно биле или сега се надвор од владина контрола, и за кои може да се претпостави дека ѝ се спротивставуваат на владата;
- Военоспособните мажи коишто имаат приговор на совеста против воената служба и/или коишто одбиваат да учествуваат во активности коишто претставуваат повреда на меѓународното хуманитарно право, кривично право или право од областа на човековите права;
- Лицата коишто имаат основан страв од прогонување од страна на државен актер или од страна на семејството, племето или заедницата како последица на штетните традиционални практики или верски норми кои имаат природа на прогонување; и
- Немажените жени, вдовиците и разведените жени коишто немаат или за кои се претпоставува дека немаат машка заштита меѓу членовите на семејството.

б) Анализа на разумноста во однос на градот Дамаск

а) Личните околности на подносителот на барањето

Дали градот Дамаск нуди разумна АВПб/АВПс мора да се одреди за секој случај поединечно, земајќи ги предвид личните околности на подносителот на барањето, вклучително и возраста, родот, здравјето, попреченоста, семејната состојба и врските, образованието и работното искуство, како и евентуалните

---

[968] Сите цивилни аеродроми се под контрола на воздухопловното разузнавање; СНХР, Сириски безбедносни структури и одговорни лица (SNHR, Syrian Security Branches and Persons in Charge), без датум, https://bit.ly/3cDGp1N, стр. 8. За пријавените апсења на лица што се враќале преку официјалните гранични премини и аеродромот во Дамаск, види Дел III.A.1.д.
[969] Види Дел II.Б.1.а (фуснота 49) и III.A.2.
[970] Види Дел III.A.1.д.
[971] Гарда Ворлд во јули 2020 година оцени дека „Безбедносната состојба на Меѓународниот аеродром во Дамаск значително се подобри во текот на изминатите 12 месеци, иако и понатаму постои зголемен ризик од колатерална штета на авионите на теренот поради израелските воздушни напади против иранското присуство“; Гарда Ворлд, Извештај за земјата: Сирија (Garda World, Syria Country Report), последен пат ажурирано на 15 јули 2020 година, http://bit.ly/2nlk99n. Види, исто така, Тајмс оф Израел, Израелски воздушни напади наводно целеле мети бво близина на Дамаск (Times of Israel, Israeli Airstrikes Said to Hit Targets near Damascus), 15 февруари 2021 година, http://bit.ly/3kiDWiT; УПИ, Израелски ракети убиле двајца, повредиле седуммина во воздушни напади врз Дамаск (UPI, Israeli Missiles Kill 2, Injure 7 in Damascus Air Strike, Syria Reports), 31 август 2020 година, https://bit.ly/3dhfGdA; Ројтерс, Борците на Хезболах убиени во израелски напад во близина на Дамаск (Reuters, Hezbollah Fighter Killed in Israeli Strike near Damascus), 22 јули 2020 година, https://bit.ly/2If47lg; АФП, Израел презема одг/ворност за воздушните напади врз базите на милитантни групи околу аеродромот во Дамаск (AFP, Israel Claims Air Strikes on Bases of Militant Group near Damascus Airport Area), 24 февруари 2020 година, https://bit.ly/33QGnTm; Тајмс оф Израел, Сателитски слики покажуваат огромни штети на аеродромот во Дамаск по воздушните напади (Times of Israel, Satellite Images Show Major Damage at Damascus Airport Following Airstrikes), 17 февруари 2020 година, https://bit.ly/30Z13GS.
[972] За можните ризици на контролните пунктови, види Дел II.Б.1.а.
[973] Види Дел II.Г.2.б.

минати прогонувања и нивните психолошки ефекти.[974]

Конкретните околности на **децата** како и законските обврски на државите согласно Конвенцијата за правата на детето – особено обврската да се води грижа во сите одлуки што ги засегаат децата да се земе предвид најдобриот интерес на детето, и да се даде тежина на ставот на детето во светло на неговата возраст и зрелост – треба да се земат предвид кога се проценува разумноста на АВПб/АВПс кога станува збор за деца.[975] Лицата што решаваат по барањата треба внимателно да го земат предвид фактот што она што за едно возрасно лице може да претставува непријатност, за детето може да претставува несовладилва пречка.

Овие аспекти добиваат уште поголема важност кога станува збор за **непридружувани и разделени деца**.[976] Во случај на непридружувани и разделени деца од Сирија, УНХЦР смета дека, покрај барањето да постои значајна поддршка на (поширокото) семејство на детето во подрачјето на можното преселување, најдобриот интерес на детето треба да стане главниот аспект што се зема предвид кога се проценува достапноста на АВПб/АВПс за детето, согласно членот 3(1) од Конвенцијата за правата на детето.[977]

За да се одреди разумноста на предложената АВПб/АВПс за **лица со специфични потреби**, вклучително и лицата со попреченост и постарите лица, особено важно ќе биде да се утврди дали членовите на нивните (пошироки) семејства во подрачјето на можното преселување се волни и способни да обезбедат долготрајна поддршка за да се задволат утврдените потреби на одржлив – а каде што е неопходно, и траен – начин.

Во светло на сериозната состојба со човековите права на **жените** во Сирија (видете го Делот III.А.9), како и социјалните норми со кои се ограничува слободата на движењето на жените, како и начелно ниската стапка на вработеност на жените во Сирија, УНХЦР смета дека АВПб/АВПс не е разумно решение за жените коишто се единствените глави во домаќинството и коишто немаат или за кои се претпоставува дека немаат машка заштита меѓу членовите на семејството.

б) Безбедност и сигурност

Предложената АВПб/АВПс во градот Дамаск би била разумна само доколку подносителот на барањето би можел да живее таму безбедно и сигурно, без опасности и ризици од повреда.[978] Овие услови мора да бидат трајни, а не илузорни или непредвидливи.[979] Во тој поглед, во предвид мора да се земат информациите дадени во Делот II.Б во однос на безбедносната состојба во подрачјата под владина контрола.

в) Почитувањето на човековите права и економски опстанок

За предложената АВПб/АВПс во градот Дамаск да биде разумна, подносителот на барањето мора да ги ужива своите основни човекови права и подносителот на барањето мора да има можност за економски опстанок во пристојни услови.[980]

Општа хуманитарната состојба

За да се процени дали градот Дамаск дава можност за разумна АВПб/АВПс, лицата кои одлучуваат мора да ја земат предвид сегашната економска криза којашто ги погаѓа сите подрачја под владина

[974] УНХЦР, ГИП бр. 4: „Внатрешни летови и алтернативи за раселување“, 23 јули 2003 година, www.refworld.org/docid/3f2791a44.html, став 25- 26. За високата распространетост на грижите за менталното здравје кај сириското население, види, исто така, Дел II.Ѓ.1.
[975] УНГА, Конвенција за правата на детето, 20 ноември 1989 година, Серија на спогодби на ОН, издание 1577, www.refworld.org/docid/3ae6b38f0.html, стр. 3.
[976] УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 8: Барања за азил за деца согласно членовите 1(А)2 и 1 (Д) од Конвенцијата од 1951 и/или Протоколот од 1967 година кој се однесува на статусот на бегалците, 22 декември 2009 година, HCR/GIP/09/08, www.refworld.org/docid/4b2f4f6d2.html, став 53-57.
[977] УНГА, Конвенција за правата на детето, 20 ноември 1989 година, United Nations Treaty Series, Vol. 1577/Серија на договори на ОН, издание 1577, www.refworld.org/docid/3ae6b38f0.html, стр. 3.
[978] УНХЦР, ГИП бр. 4: „Внатрешни летови и алтернативи за раселување“, 23 јули 2003 година, www.refworld.org/docid/3f2791a44.html, став 27.
[979] *Ibid.*
[980] *Ibid*, став 29-30.

контрола,[981] и високиот степен на сиромаштија и присутните хуманитарни потреби.[982] Во градот Дамаск, од проценетото население од 1,84 милиони луѓе, 1,1 милиони луѓе имаат потреба од хуманитарна помош.[983] Раселувањата од поголеми размери како последица на судирот[984] во голема мера го ограничуваат апсорпциониот капацитет на градот.[985] Се известува дека трошоците за живеење во

---

[981] Сирија се соочува со економска криза поттикната од колапсот на нејзината валута, што најмногу ги погодува подрачјата што ги држи владата и резултираше со деградација на животниот стандард и државните услуги. „Додека административните актери во северозападна и североисточна Сирија ги ублажија последиците од колапсот на валутата со помош на странска валута, владата на Сирија не може да направи таков пресврт. Следствено, со зголемувањето на потребите, нејзиниот капацитет се намалува. Резултатот најверојатно ќе биде мизерија на подлабока и пораспространета основа за Сиријците кои живеат во подрачја кои ги држи владата. Падот на фунтата ќе има забележливо влијание во подрачјата кои ги држи владата на Сирија во два клучни аспекти: државни услуги и приход на домаќинствата“; ЦОАР, Кеш Краш: Сирискиот економски колапс и фрагментираноста на државата (COAR, Cash Crash: Syria’s Economic Collapse and the Fragmentation of the State), 13 јули 2020 година, https://bit.ly/32DtHyN, стр. 8. Види, исто така, Атлантски совет, Буџетот од 2021 ја открива длабочината на сириските економски потешкотии (Atlantic Council, 2021 Budget Reveals the Depth of Syria’s Economic Woes), 1 декември 2020 година, https://bit.ly/2Nu4Yb5; ГЦСП/ЕУИ, сржавните институции и режимските мрежи како обезбедувачи услуги (GCSP/EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 26-27.

[982] Според Филип Спори, шеф на делегацијата на МКЦК во Дамаск, „Овие последни месеци беа економски кошмар за Сиријците, покрај речиси една деценија брутален и непрекинат конфликт. Според конзервативна проценка, има стотици илјади нови ранливи луѓе кои се туркаат кон сиромаштија и глад“; ИЦРС, Сирија: Економската криза гризе, отсуството на пристап до хуманитарна помош секојдневно носи животи (ICRC, Syria: As Economic Crisis Bites, Lack of Humanitarian Access Costs Lives Every Day), 30 јуни 2020 година, https://bit.ly/319nERa. Еден наставник во Дамаск рече: „Ако не купам маски или лекови, може да умрам или да преживеам, но ако не купам леб за семејството, тогаш сите ќе умреме од глад (…) Изборот е помеѓу леб и маски:“; Д Индипендант, „Изборот помеѓу леб и маски“: Сиријците се соочуваат со пропаст поради новите санкции на Трамп и новиот бран Коронавирус (The Independent, ‘A Choice Between Bread and Masks’: Syrians Face Calamity as Trump’s New Sanctions Combine with Surging Coronavirus), 21 август 2020 година, https://bit.ly/2RKVsyS. „По осум години граѓанска војна, Дамаск се соочи со огромна хуманитарна криза: речиси милион внатрешно раселени лица од небезбедни подрачја се населија привремено или трајно во градот, додека голем дел од станбените имоти во источниот и јужниот раб од градот под поранешна контрола на бунтовниците е уништен. Социјалната побарувачка за домување е огромна, додека пазарната понуда за домување е ограничена поради економските неизвесности. Во исто време, Дамаск ги достигнува своите ограничувања за животната средина, а апсорпцијата на многу новодојденци може да ја надмине социјалната издржливост на градот“; Б. Винд и Б. Ибрахим, Воениот урбан развој на Дамаск: Како географијата и политичката економија во војна влијаат врз шемите за домување, Хабитат Интернешнал 96 (2020) (B. Wind and B. Ibrahim, The War-Time Urban Development of Damascus: How the Geography- and Political Economy of Warfare Affects Housing Patterns, Habitat International 96 (2020)), https://bit.ly/3hIlayz (во понатамошниот текст: Б. Винд и Б. Ибрахим, Воениот урбан развој на Дамаск, 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz), стр. 12. Види, исто така, Дел II.Ѓ.1.

[983] Пораст од 700,000 луѓе во 2020 година; ОЦХА, Сириската Арапска Република: 2021 Резиме на потребите и одговор, 22 февруари 2021 година, https://bit.ly/3shgULZ, стр. 4; OCHA, 2020 HNO, July 2020 година, стр. 37. Нема официјални статистички податоци, но сириската влада процени повисока популација (2,011,000) за Дамаск во 2016 година; Сирија/Централното биро за статистика, Годишен извештај 2017: Проценка на населението во Сирија од страна на говерноратите, 2017 година, https://bit.ly/2Tif6ms. Види, исто така, CGP, Syria’s Economic Meltdown, јуни 2020 година, https://bit.ly/2HTOwhn, стр. 11.

[984] „Пропорцијата на внатрешно раселените лица и повратници остана особено висока во гувернoратот Дамаск; внатрешно раселените лица и повратниците сочинуваат околу 33 проценти од вкупното население во Дамаск“; ОЦХА, 2020 ХНО, јули 2020 година, стр. 39. Се проценува дека има 625,000 внатрешно раселени лица во Дамаск заклучно со јуни 2020 година; GCSP/EUI, Државни институции и режимската мрежа како обезбедувачи на услуги во Сирија (GCSP/EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 7.

[985] Конфликтот резултираше со значително раселување во урбаните подрачја, вклучувајќи го и Дамаск. „Иако вооружениот конфликт заврши во околината на главниот град, тој остави огромни лузни во социјалната структура и урбаната структура: мнозинството домови во источниот и југоисточниот раб на градот се уништени или сериозно оштетени, додека другите делови од градот апсорбираа речиси милион домашни мигранти кои избегаа од други делови на сириската територија“; Б. Винд и Б. Ибрахим, Воениот урбан развој на Дамаск, 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 1. „Конфликтот го продлабочи процесот на урбанизација, принудувајќи многумина од руралните подрачја да бидат раселени. Се проценува дека 72,6 проценти од населението (13,7 милиони луѓе) живееле во урбани средини во 2019 година, наспроти 56 проценти од населението во 2010 година. Латакија, Тартоус и некои подрачја на Дамаск, беа сведоци на значителен прилив на луѓе, додека источен Алепо и Хомс доживеаа егзодус. Од вкупното население проценето на околу 20,8 милиони во февруари 2020 година, нешто повеќе од 15 милиони живееле во подрачја под контрола на режимот“. Политиките на владата за таргетирање на урбаните подрачја под контрола на опозицијата „принудија маси раселени цивили да патуваат во подрачја контролирани од владата за да бараат подобра безбедност и јавни услуги“; GCSP/EUI, Државни институции и режимската мрежа како обезбедувачи на услуги во Сирија (GCSP/EUI, State Institutions and Regime Networks as

градот Дамаск,[986] и голем број жители во градот зависат од своите социјални мрежи во Сирија и во странство за да си ги покријат секојдневните расходи.[987]

Пристап до соодветно засолниште

Иако градот Дамаск беше поштеден од висок степен на уништување, каков што им се случи на другите покраини, некои населби сепак претрпеа големи штети и уништување на станбениот имот и инфраструктурата, вклучително и Џобар, Кабун и Јармук, при што до денеска се извршени многу малку реконструкции.[988]

Економската криза, уништувањето на домовите и приливот на ВРЛ, во комбинација со брзата инфлација, доведоа до многукратно покачување на закупнините ширум градот Дамаск.[989]

Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 6-7. „Акутните потреби што произлегуваат од недостаток на пристап до основните услуги, средства за егзистенција и економски можности, во комбинација со високо ниво на уништување на критичната цивилна инфраструктура, вклучувајќи здравствени установи, водоводни системи и училишта, исто така, се забележуваат во (...) преоптоварените заедници домаќини во Дамаск и рурален Дамаск“ (додаден акцент); ОЦХА, Глобален хуманитарен преглед: Сирија (OCHA, Global Humanitarian Overview: Syria), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://gho.unocha.org/syria.

[986] „Трошоците за живот (храна, домување, образование, здравје и облека) се најскапи во Дамаск и постојано растат со инфлацијата. Месечните барања за петчлено семејство во Дамаск се зголемија од 380,000 сириски фунти во јануари 2020 година на 430,000 сириски фунти (помеѓу 331 и 358 УСД месечно) во април 2020 година, додека просечната месечна јавна плата не надминува 60,000 сириски фунти (помеѓу 46 и 50 УСД месечно)“; GCSP/EUI, Државни институции и режимската мрежа како обезбедувачи на услуги во Сирија (GCSP/EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/31nZNxA, стр. 12. До декември 2020 година, месечната потреба од 380,000 сириски фунти се зголеми за 93% на 732,000 сириски фунти; Сирија репорт, Тензиите растат со растот на трошоците за живот за 93 проценти (Syria Report, Tensions Rise as Syria's Cost of Living Surges by 93 Percent), 20 јануари 2021 година, http://bit.ly/3022aos.

[987] Б. Винд и Б. Ибрахим, Воениот урбан развој на Дамаск, 2020 година (B. Wind and B. Ibrahim, The War-Time Urban Development of Damascus), 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 12. За ограничувањата на дознаките од странство, види Дел II.Ѓ.1.

[988] „Соседството Ал Кабун беше сведок на систематско уништување откако сирискиот режим повторно презеде контрола врз него, во средината на 2017 година, преку десетици бомбашки напади што ги таргетираа останатите куќи и згради во одделни подрачја на соседството“; “Енаб Балади“, По ширењето на областа на деструкција... регулаторниот план на квартот ал-Кабун ги игнорира имотните права на жителите, 10 ноември 2020 година, https://bit.ly/36iA4Jf. „Од 3 декември 2017 година, 93% од објектите во населбата Џобар беа оштетени или уништени" и „урнатините и неексплодираните остатоци од војната допрва треба да се отстранат, како и повторно да се воспостави основната цивилна инфраструктура, вклучувајќи електрична енергија и вода, бидејќи повеќе од 80% од сите згради во кампот Јармук и неговите околни подрачја беа уништени“; РЕАЦХ, Атласот на уништените градови во Сирија (REACH, Syria Cities Damage Atlas), 16 март 2019 година, https://bit.ly/2H3uC2L, стр. 17, 23. Види, исто така, Сирија Рипорт, Итно враќање? (Syria Report, Imminent Return? What Barzeh, Qaboun and Jobar May Have in Common), 28 октомври 2020 година, https://bit.ly/35AlY5F; и Дел II.Ѓ.1 и III.A.12.

[989] „Латакија и Дамаск добредојдоа значителен број раселени лица од различни подрачја на земјата. Во двата града, ВРЛ го зголемија притисокот врз постоечката достапност на домување, инфраструктура и услуги. Оваа ситуација ги зголеми цените на домувањето, особено изнајмувањата, спречувајќи многу ВРЛ да најдат сместување. (...) „Во Дамаск, многу ВРЛ се обрнаа кон „колективни центри“ (јавни згради и фабрики во кои беа сместени пет или повеќе ВРЛ семејства) или неформални населби каде што се соочуваа со недоволен пристап до основните услуги“; ГЦСП/ЕУИ, Државните институции и режимската мрежа како обезбедувачи на услуги во Сирија (GCSP/EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 8. Во декември 2019 година, пред забрзувањето на намалувањето на вредноста на сириската фунта, еден жител на Дамаск рече: „Зголемувањето на цените во Дамаск е шокантно, особено трошоците за сместување. Сега ситуацијата е уште полоша, а зголемувањето на платата не постигнува ништо бидејќи сириската лира е нестабилна“; „Сирија Директ“, Жителите не Дамаск патат од растечките цени и економски застој, 8 декември 2019 година, https://bit.ly/2Eaixrv. Види, исто така, “Енаб Балади“, Закупот на куќи скокна на рекордно ниво во Дамаск... Кои се причините?/ (Enab Baladi, House Rents Rise to Record Levels in Damascus... What Are the Reasons?), 7 мај 2018 година, https://bit.ly/33A1sjn. „Додека сопствениците профитираа од пренатрупаниот пазар на недвижности, оние што бараа засолниште се соочија со изнудни трошоци за изнајмување. Стан во населба од работничката класа во центарот на Дамаск може да достигне цена од 250 долари месечно - приближно три пати повеќе од платата од типичен државен службеник - дури и кога нема кујна или прозорци. Сопствениците понекогаш бараат годишна кирија однапред, во цврста валута“; „Синапс“, *Нема Дамаск како дома*, 10 февруари 2020 година, https://bit.ly/32Hun5V. „Десетици илјади семејства беа раселени од нивните урнати родни градови во Дамаск, Латакија, Тартоус и Хама, каде што можеа да најдат безбедни сигурни домови за живеење“; Сирија Тајмс, Секторот недвижнини во Дамска (Syria Times, Real Estate Sector in Damascus), 21 јуни 2020 година, https://bit.ly/2S5YQEB. Види, исто така, Фанак, Ризикот од тензии поради растот на цените за живот/Fanack, Risk of Tensions as Cost of Living Surges in Syria, 8 февруари 2021 година, https://bit.ly/37C7Jhq; Сирија Рипорт, Трошоците

Станодавците често им бараат на закупците да ја плаќаат закупнината за една година однапред.[990] Освен тоа, цените на недвижнините нагло се покачија, што многумина ги остави заглавени помеѓу високите закупнини што не може да си ги дозволат и неможноста да си купат дури и најскромно сместување.[991]

ВРЛ начелно се населија во неформалните населби или живеат на периферијата на градот, бидејќи немаат пристап до поскапиот станбен пазар во повеќето населби.[992] Неформалните населби често пати се пренатрупани и немаат редовен пристап до јавна инфраструктура и услуги.[993] Безбедносните мерки,

---

за живот значително порасна минатата година (Syria Report, Cost of Living Increased Again Significantly Last Year), 15 јануари 2020 година, https://bit.ly/3iYbAZ6.

[990] „Синапс“, Нема Дамск како дома, 10 февруари 2020 година, https://bit.ly/32Hun5V; "Енаб Балади", Закупот на домови скокна на рекордно ниво во Дамаск... кои се причините (Enab Baladi, House Rents Rise to Record Levels in Damascus… What Are the Reasons?), 7 мај 2018 година, https://bit.ly/33A1sjn.

[991] „Пред неколку месеци, градот Дамаск и неговите предградија беа сведоци на астрономски пораст на цените на недвижностите поради влошување на сириската валута со американско-европските санкции за нестабилноста на Сирија и Либан. Работничката класа и вработените во владата не можат да купат мал стан во предградие близу градот Дамаск, бидејќи неговата цена достигнува 60 милиони сириски фунти. „Имам 40 милиони сириски фунти. Не можам да најдам соодветен стан за купување. Што да правам? Не можам да земам заем од државна или приватна банка и не можам да позајмам пари од моите стари родители кои [одвај] можат да купат храна. Јас и мојата сопруга земаме плата од 130,000 сириски фунти месечно“, изјави Рами, 34 годишен, инженер за електрична енергија во Министерството за електрична енергија, а неговата сопруга е владина учителка, за Сирија Тајмс“; Сирија Тајмс, Секторот недвижнини во Дамаск (Syria Times, Real Estate Sector in Damascus), 21 јуни 2020 година, https://bit.ly/2S5YQEB. „Поседувањето имот - неопходен чекор за создавање семејство - останува далекусежен сон за младите луѓе во регионите под контрола на режимот. Цените на имотот исто така се зголемија заедно со доларот, но со побавна стапка и станаа многу скапи. Секој стан во приградско подрачје ќе чини околу 10,000 УСД. Иако банките на режимот нудат хипотекарни заеми, тие сè уште не се доволно за да се купи куќа, а нивните долгорочни премии изгледаат невозможно да се платат: кредит од 5 милиони сириски лири ќе го чини кредитобарателот дополнителни 90,000 сириски лири во текот на 15 години, што изгледа невозможно во земја со приход по глава на жител од не повеќе од 80,000 лири за сите работници во приватниот и јавниот сектор“; Риформ Инишијатив, Без татковина, без иднина: Младите Алавити како ‘рбет на режимот на Асад (Reform Initiative, No Homeland, No Future: Alawite Youth As the Backbone of the Assad Regime), 4 август 2020 година, https://bit.ly/3662qqp. На 9 септември 2020 година, Министерството за внатрепна трговија и производство ја зголеми цената на цементот за 50% за да продолжи со зголемувањето на неформалните пазарни цени, што ќе предизвика зголемување на цените на домовите. „На потрошувачко ниво, зголемените цени (одраз на инфлацијата и брзата амортизација на сириската фунта) ќе ги зголемат цените на куќите и трошоците за дејства на рехабилитација и поправка“; ЦОАР, Сирија Апдејт, 14 септември 2020 година, https://bit.ly/2ESLGI6. Министерството повторно ја зголеми цената во декември 2020 година за 80%; ЦОАР, Сирија Апдејт, 4 јануари 2021 година, https://bit.ly/3dxJrsN. Види, исто така, Сирија Рипорт, Сирија повторно со раст на цените на цементот, производството стабилно (Syria Report, Syria Hikes Cement Prices Again, Production Stable), 23 декември 2020 година, https://bit.ly/2MlJD2Z; "Енаб Балади", Формалностите и зголемените цени на градежните материјали ја попречуваат изградбата на стариот дел на Дамаск (Enab Baladi/Formalities and Increased Prices of Building Materials Hinder Restoration in Damascus Old City), 21 јануари 2021 година, https://bit.ly/3dybkAU; "Енаб Балади", Дамаск... трошоците за закуп понискиотколку оние за реставрирање на разурнатите куќи (Enab Baladi, Damascus… Renting Costs Less than Restoring War-Affected Houses), 8 септември 2020 година, https://bit.ly/35c0LO6.

[992] „(...) три подрачја, лоцирани на западната страна од стариот град, се карактеризираат со висок социјален статус: Малки, Кафар Сусах и Мазех. (...) Други подрачја со релативно висок социјален статус се Мазех и стариот град и неговата северна околина. Подрачјата со најнизок социјален статус може да се најдат во јужниот и источниот раб на градот. Тоа се однесува на подрачја со висок степен на неформално домување во оазата Гута, како што се Дума, Хараста и Арбин [гувернорат рурален Дамаск] и поранешниот палестински бегалски камп Јармук и неговата околина. (...) за време на сириската војна, внатрешно раселените лица главно мигрирале во населби со релативно низок социјален статус и висок степен на неформалност. (...) недостатокот на домување меѓу внатрешено раселените лица е огромен“;Б. Винд и Б. Ибрахим, Воениот урбан развој на Дамаск, 2020 година (B. Wind and B. Ibrahim, The War-Time Urban Development of Damascus), 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 11. Еден истражувач во март 2019 година процени дека 60% од ВРЛ во Дамаск живееле во неформални населби; Меѓународен преглед на Црвениот крст, Фрагилноста на безбедноста на заедницата во Дамаск и во неговата околина (International Review of the Red Cross, The Fragility of Community Security in Damascus and its Environs, IRRC 99(3)), 2019, https://bit.ly/2RBJgjJ, стр. 911.

[993] „Овие неформални населби се карактеризираат со нивната висока густина на население, која се движи од 400 до 1,200 лица по хектар. Повеќето од нив се нередовно поврзани со јавни инфраструктурни услуги како што се канализација, вода за пиење, електрична енергија, телефони и патишта. (...) Социјалните услуги, како што се здравствени и образовни установи и полициски станици, воопшто не постојат“; Меѓународен преглед на Црвениот крст, Фрагилноста на безбедноста на заедницата во Дамаск и во неговата околина (International Review of the Red Cross, The Fragility of Community Security in Damascus and its Environs, IRRC 99(3)), 2019, https://bit.ly/2RBJgjJ, стр. 917-918. „Во овие подрачја, постои пристап до основните услуги како што се санитација, вода и електрична

исто така, ги спречуваат ВРЛ и другите лица со ниски примања да добијат пристап до другите населби заради домување и услуги.[994]

Обезбедувањето сместување, макар и привремено,[995] во градот Дамаск подразбира и правни и безбедносни процедури, коишто може, зависно од профилот на лицето, да повлечат и одрдени безбедносни ризици, како што се распит и апсење. Лицата може и да не ги добијат потребните безбедносни одобренија за да закупат или купат стан.

Договорите за закуп (и нивното продлжување) мора да се формализираат во Кабинетот на гувернерот (Канцеларијата за граѓански услуги, *„Мактаб хидмет ал-мувасинин“*), а за постапката се плаќа одреден надомест.[996]

Во 2018 година, Министерството за внатрешни работи го повлече условот лицето да мора да добие безбедносна дозвола за да склучи договор за закуп. Наместо тоа, Канцеларијата за граѓански услуги ја известува полициската станица за склучениот договор за закуп, а полициската станица, пак, ѝ испраќа известување на соодветната Дирекција за политичка безбедност (*„Идарат Ал-Амн Ал-Сијаси“*).[997]

Обично станодавците инсистираат на склучување договори за закуп за да може да си ги заштитат своите станови да не им бидат запоседнати од потстанарите влезени со неформални договори, бидејќи постапката за нивното иселување би била долга и тешка. Исто така, станодавците може да се колебаат да не им го издадат својот стан на лица што не им се познати, особено ако потекнуваат од подрачја кои сега се или порано биле надвор од владината контрола, бидејќи им е страв да не бидат повикани на

енергија, меѓутоа, инфраструктурата е ранлива и најмалата штета може да влијае на целото подрачје“; ДИС, Сирија: Социо-економска ситуација во градот Дамаск (DIS, Syria: The SocioEconomic Situation in Damascus City), март 2019 година, https://bit.ly/2HdnHUV, стр. 8.

994 „Денешните безбедносни пречки и контролни пунктови ја зацврстија поделбата на станбените подрачја во градот и неговата мирна околина по верска, регионална и етничка линија, па дури и врз основа на економска класа. Овие безбедносни мерки ги направија подрачјата уште поинтровертни од порано и спречија какво било мешање меѓу живеалишта, особено во однос на сместувањето на бегалците кои навлегуваат во Дамаск и неговата околина, кои се распределуваат во согласност со безбедносната агенда во согласност со идентитетот и карактеристиките на секое станбено подрачје“; Меѓународен преглед на Црвениот крст, Фрагилноста на безбедноста на заедницата во Дамаск и во неговата околина (International Review of the Red Cross, The Fragility of Community Security in Damascus and its Environs, IRRC 99(3)), 2019 година, https://bit.ly/2RBJgjJ, стр. 916.

995 Од поединци кои сакаат да престојуваат во хотел се бараат пасош, лична карта, семејна книшка или граѓански извод со лична фотографија на сопственикот со цел да се пријават. Семејствата мора да претстават семејна книшка или семеен граѓански извод што ја покажува правната врска помеѓу членовите на семејството. Хотелите се должни секојдневно да им ги достават списоците за станарите со нивните лични податоци („Варакат Ал-Амн“) до Дирекцијата за политичка безбедност. Информациите се пренесуваат и меѓу другите безбедносни/разузнавачки агенции. Информација на УНХЦР 727, декември 2020 година.

996 Сопственикот треба да обезбеди документи за сопственост; последна сметка за електрична енергија; оригиналот и копија од неговата/нејзината лична карта, додека закупецот треба да обезбеди оригинал и копија од неговата/нејзината лична карта; семејна книшка (во случај кога семејство изнајмува стан); и копии од личната карта на кој било друг возрасен член на семејството кој ќе живее во станот; Информација на УНХЦР, декември 2020 година.

997 UNHCR information, декември 2020 година. „(...) Во 2018 година, Министерството за внатрешни работи ја објави Уредбата бр. 2744, со која се откажа барањето за добивање безбедносно одобрение со цел склучување договори за закуп. Меѓутоа, новата Уредба наметна неколку безбедносни мерки што треба да се почитуваат при изнајмување. Вклучените страни треба да го регистрираат договорот за изнајмување во административна единица како што е општинскиот совет. Копии од договорот потоа мора да бидат испратени до локалната полиција за да го проверат правниот статус на закупецот и да видат дали тие се бараат од страна на безбедносните сили или судството. Потоа, полицијата мора да испрати копија од договорот до локалната Канцеларија за политичка безбедност задолжена за подрачјето за да спроведе проверка на позадината на лицето. Во пракса, Уредбата бр. 2744 всушност не го отстрани условот за безбедносно одобрение за изнајмување, туку го поврза процесот со полицијата“;Сирија Репорт, објаснето: Безбедносни одобренија и кршење на имотните права (Syria Report, Explained: Security Approvals and Infringements on Property Rights), 23 септември 2020 година, https://bit.ly/2Tmk1Tp. „Во врска со аранжманот за изнајмување, апликантот мора да го достави закупот до општината, која го упатува до најблиската полициска станица до имотот. Полицијата потоа е одговорна за доставување на апликацијата до разузнавачките служби кои ќе извршат вкрстена проверка на името на апликантот. Доколку се откријат безбедносни проблеми, одобрувањето се одбива и апликацијата потоа се испитува. Ова безбедносно одобрување обезбедува дополнително ниво на контрола од страна на сириската влада врз секојдневните трансакции со имот, што дополнително ги попречува правата на не-Сирijците, внатрешно раселените лица и бегалците и особено влијае врз секој кој може да има проблеми со разузнавачката служба“; ПАКС, Правни пречки за домувањето, земјиштето о имотните права во Сирија (PAX, Legal Obstacles to Housing, Land and Property Rights in Syria), 6 март 2019 година, https://bit.ly/34oImhU, стр. 6.

распит од страна на безбедносните агенции или пак да бидат повикани на одговорност за евентуален престап сторен од потстанарот.[998]

Купување стан: И за продажба и за купување на станбен простор потребно е претходно да се набав безбедносна дозвола од Дирекцијата за политичка безбедност. На лицата што се барани од надлежните органи, вклучително и за претпоставените опозициски активности или избегнување регрутација, не им се издава безбедносна дозвола.[999]

Пристап до основни услуги

Јавната инфраструктура во градот Дамаск и пристапот на граѓаните до услугите може да бидат испрекинати.[1000] Се известува дека присуството на ВРЛ само врши дополнителен притисок врз достапната инфраструктура и услуги.[1001] За да се пристапи до стоките и услугите, дури и кога се

---

[998] Информација на УНХЦР, декември 2020 година.

[999] „Изземањето на оние кои се сметаат за нелојални кон државата се остварува преку создавање на легална архитектура на државјанство и личност која им ги ускратува „различните права, вклучително и правата на престој, сопственост на имот, банкарски сметки и слично, на „нелојалните“ Сиријци. Целта на овие закони е ефикасно исфрлање на сегменти од населението кои се конституирани како вистински или потенцијални закани“ (додаден акцент); ПОМЕПС, Сирија, Екологија на кризата во (МЕНА/POMEPS, Syria, Crisis Ecologies, and Enduring Insecurities in the MENA), 27 октомври 2020 година, https://bit.ly/3a1aESS. „Во Сирија, продажбата на недвижности, наследствата или преносот на сопственоста бараат дозвола од Министерството за финансии. Со издавањето на циркуларното писмо бр. 463 [во 2015 година], стекнување со ова одобрение бара добивање на безбедносно одобрение. Тоа често се прави со поднесување на барање до Канцеларијата за политичка безбедност задолжена за подрачјето каде што се наоѓа недвижниот имот. Во случаи кога потенцијалниот купувач или продавач се бара од безбедносни причини - како што се активности против режимот, неотслужување на задолжителната воена служба, претходно извршено кривично дело или биле осудени на казна затвор - властите нема да дадат одобрение“; Сирија Репорт, објаснето: Безбедносни одобренија и кршење на имотните права (Syria Report, Explained: Security Approvals and Infringements on Property Rights), 23 септември 2020 година, https://bit.ly/2Tmk1Tp. „Режимската влада го оправда циркуларот под изговор дека спречува купување или позајмување недвижен имот од „терористи“ кои го користат како седиште и ги заштитува документите за имот од загуба или фалсификување. (...) Доколку биле откриени безбедносни проблеми за продавачот или купувачот од која било причина, или тие биле дезертери на задолжителна или резервна воена служба, претходно извршиле кривично дело или прекршок или биле осудени на казна затвор, ќе им биде одбиено безбедносно одобрение.“ “Енаб Балади“ извести дека „[Според] луѓето кои работат во областа на недвижностите, стапката на барања за безбедносно одобрение кои се одбиени се проценува на 60 проценти“; “Енаб Балади“, „безбедносен сертификат“... Алатка за заштита на имотот или нарушување на животите на граѓаните“ (Enab Baladi, “Security Clearance”… Property Protection Tool or Disruption to Citizens’ Lives), 17 јули 2020 година, https://bit.ly/2To4jaz. Види, исто така, Сирија Директ, По губењето на сонот за слободата, Дамаск тргнува по средствата на Асад“ (Syria Direct, After Stealing their Dream of Freedom, Damascus Goes after Syrians’ Assets), 7 ноември 2019 година, https://bit.ly/31Jr0uu; ФЕС, Повторно барање на домовите: Битката за социјално праведно домување, земјиште и имотните прававо Сирија, Ирак и Либија (FES, Reclaiming Home: The Struggle for Socially Just Housing, Land, and Property Rights in Syria, Iraq and Libya), септември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2023128.html, стр. 76.

[1000] „Дури и оние кои не се раселени и живеат во помалку уништени градови, страдаат од влошен животен стандард и недостаток на основни услуги и стоки. Жителите на градови како Сувеида, Дамаск, Тартус и Латакија објавија недостаток на снабдување со електрична енергија; недостаток на масло за греење и гас за готвење; недостаток и зголемени цени на основните производи, особено високата цена на лебот. Покрај тоа, јавните здравствени и образовни установи се сè повеќе несоодветно опремени, немаат квалификуван персонал и функционираат лошо“ (додаден акцент); Импликации врз социјалната правда, јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032645.html, стр. 1.

[1001] ОЦХА проценува дека 87% од сите внатрешно раселени лица престојуваат во урбани центри, што го влошува „стресот врз честопати преоптоварените ресурси, инфраструктура и услуги“. Многу урбани заедници, вклучително и Дамаск, се „преоптоварени“, што значи дека над 30% од нивното население е составено од внатрешно раселени лица; ОЦХА, ПНП, 2020 година (OCHA, 2020 HNO), јули 2020 година, стр. 13, 39. Види, исто така, ЖЦБП / ЕУИ, Државните институции и мрежите на режимот како даватели на услуги во Сирија, јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 8. „Две неформални населби во близина на Стариот град кои останаа релативно неоштетени за време на војната (Мазех 86 и Рукн Един) привлекоа многу внатрешно раселени лица. Овие населби не се зголемија по големина, но се згуснаа во последните години поради пренатрупаност и додавање на нови катови. Друго подрачје кое прими многу раселени лица за време на конфликтот се наоѓа на поранешниот фронт меѓу владините сили и бунтовничките фракции во источната страна на градот: Двелаа и Јарамана. Резултатите јасно покажуваат дека присуството на внатрешно раселени лица е ниско во подрачјата кои неодамна беа предмет на отворена војна, како што се Кабун, Дума, Хараста, Арбин и Дараја. Ова значи дека дојдените внатрешно раселени лица го зголемија притисокот врз постојниот станбен фонд и објектите во овие населби“; Б. Винд и Б. Ибрахим, Урбан развој на Дамаск за време на војната (B. Wind and B. Ibrahim, The War-Time Urban Development of Damascus), 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 11. „Ранливоста на несигурноста за храна во Сириската Арапска

достапни, често пати се потребни неформални лични врски (*„васта“*) и/или финансиски средства за да се платат корумпираните службеници.[1002]

Храна:Подрачјата под владина контрола минуваат низ флуктуации кога станува збор за достапноста на субвенционираните и несубвенционираните стоки, вклучително и основни намирници,[1003] при што Сирија се соочува со сериозен недостиг на пченица и леб.[1004]

Република е многу слична во урбаните и руралните подрачја. Ова е во согласност со претходните истражувања, главно затоа што луѓето во урбаните средини имаат подобар пристап до пазарите и до повеќе потенцијални можности за приход. Меѓутоа, ВРЛ се претежно концентрирани во урбани средини, што создава притисок врз урбаните услуги“; Организација за храна и земјоделство на Обединетите нации, Специјален извештај: Мисија за проценка на ФАО/ВПФ на културите и безбедноста на храната во Сириската Арапска Република (ФАО) United Nations Food and Agriculture Organization (FAO), Special Report: FAO/WFP Crop and Food Security Assessment Mission to the Syrian Arab Republic), 5 септември 2019 година, www.ecoi.net/en/document/2017140.html, стр. 53. Види, исто така, Меѓународен преглед на Црвениот крст, Ранливоста на безбедноста на заедницата во Дамаск и неговата околина, МПЦК 99(3), 2019 година, https://bit.ly/2RBJgjJ, стр. 911-912.

[1002] „Тешките услови за живот, заедно со недостатокот на отчетност, доведоа до ширење на корумпирани службеници во различни државни субјекти на сите менаџерски нивоа. Корупцијата доминира во механизмите за обезбедување услуги во подрачјата контролирани од режимот“; „Четхам хаус“, Проценка на контролата и динамиката на моќта во Сирија (Chatham House, Assessing Control and Power Dynamics in Syria), ноември 2020 година, https://bit.ly/2K3xAWP, стр. 21. „За да добијат грижа за КОВИД-19, пациентите мораа да платат мито за прием во болница, како и за сопствените резерви на кислород“; ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8. Во Дамаск „само лицата со добри врски добиваат болнички кревети“, ако се болни од КОВИД-19; „Д економист“, Победата за Башар ал Асад значеше поголемо страдање за неговите луѓе (The Economist, Victory for Bashar al-Assad Has Meant more Suffering for His People), 26 септември 2020 година, https://econ.st/3ahk4cO. Во јануари 2019 година, еден студент изјави дека „Треба да набавите гас користејќи „wasta“ [врски] (…) Ако воопшто можете да ги најдете“; „Сирија директ“, „Чекајќи во ред за гасовод“: Жителите во Сирија контролирана од владата изразија незадоволство од горивото и недостатокот на електрична енергија (Syria Direct, ‘Waiting for a Place in the Gas Line’: Residents of Government-held Syria Voice Discontent over Fuel, Electricity Shortages), 30 јануари 2019 година, https://bit.ly/33HfaRE. Види, исто така, „Д телеграф“, „Воено богатство“: Сириските елити ги заобиколија американските санкции во услови на економски неред (The Telegraph, ‘The War Riche’: Syrian Elites Skirt US Sanctions amid Economic Turmoil), 15 ноември 2020 година, https://bit.ly/37gxq7q; „Енаб Балади“, Коронавирусот отвори нови врати за корупцијата во Сирија (Enab Baladi, Coronavirus Opens New Door to Corruption in Syria), 11 септември 2020 година, https://bit.ly/34akrSR. Како и во 2019 година, годишниот индекс на перцепција на корупција за 2020 година ја рангираше Сирија на 178 место од 180 земји. За споредба, во 2010 година, една година пред почетокот на конфликтот во Сирија, Сирија беше на 127 место; „Транспаренси интернешнл“, Индекс на перцепција на корупцијата, 28 јануари 2021 година, http://bit.ly/3kjc4v2.

[1003] „Во подрачјата контролирани од владата, цените на основните производи може да се зголемат неколку пати во текот на денот, принудувајќи многу продавници да се затворат бидејќи едноставно не можат да се справат со хаосот. Некои основни работи, вклучувајќи шеќер и ориз, се рационализирани од владата. Но, дури и оние, заедно со лековите, стануваат сè потешки и потешки да се најдат воопшто“; „Си-би-ес њуз“, Додека нивната земја се распаѓа, Сиријците се борат со „застрашувачката“ перспектива за живот како бегалци (CBS News, As Their Country Crumbles, Syrians Wrestle with the “Terrifying” Prospect of Life as Refugees), 17 септември 2020 година, https://cbsn.ws/35NVlec. „Жителите на градови како Сувеида, Дамаск, Тартус и Латакија објавија недостаток на снабдување со електрична енергија; недостаток на масло за греење и гас за готвење; недостаток и зголемени цени на основните производи, особено високата цена на лебот“; ФФЕ, КОВИД-19 и сириската економија: Импликации за социјалната правда (FES, COVID-19 and the Syrian Economy: Implications for Social Justice), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032645.html, стр. 1. Види, исто така, СОЧП, Додека продолжуваат кризите со гориво, електрична енергија и леб во подрачјата што ги држи режимот: Вредноста на сириската фунта достигнува ново рекордно ниско ниво, а цените на стоките повторно растат (SOHR, As Fuel, Electricity and Bread Crises Continue in Regime-Held Areas: Syrian Pound’s Value Hits New Record Low, and Commodity Prices Rise Again), 11 февруари 2021 година, https://bit.ly/3uifanE; СОЧП, Дамаск: Тепачка надвор пред пекара остави три лица ранети во подрачјето Ал Двела (SOHR, Damascus: Fight Outside Bakery Leaves Three People Wounded in AlDwel’a Area), 7 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Nl0LXl; „Сирија репорт“, Владата се соочува со разни предизвици за задоволување на потребите за увоз на храна (Syria Report, Government Faces Various Challenges to Meet Food Import Needs), 12 август 2020 година, https://bit.ly/35Zznoy.

[1004] „Главниот град Дамаск и сите провинции под контрола на сирискиот режим доживеаја влошување на кризата со леб, бидејќи режимските власти не беа во можност да најдат соодветно решение за најзадушувачката криза досега во Сирија“; СОЧП, Големи прекршувања и тешки кризи ги лишуваат цивилите од нивните најосновни права... обновени израелски напади сред заживување на иранско-рускиот конфликт (SOHR, Major Violations and Severe Crises Deprive Civilians of Their Most Basic Rights…Renewed Israeli Attacks, amid Simmering Iranian-Russian Conflict), 7 декември 2020 година, https://bit.ly/37I0Ydb. Во декември 2020 година, „Министерството за внатрешна трговија и заштита на потрошувачите ги намали количествата пченично брашно што се дистрибуира до пекарите

Во септември 2020 година, според известувањата, недостатокот на бензин и леб беа *„основната одлика на регионите под контрола на владата“*.[1005] Цените на прехранбените производи значително скокнаа,[1006] што повеќе ги погаѓа урбаните средини одошто руралните, особено бидејќи во урбаните

низ целата земја за 16 проценти, што доведе до драматично намалување на достапните количини и предизвика подолги редици пред пекарите“; „Сирија репорт“, Тензиите растат додека трошоците за живот во Сирија растат за 93 проценти (Syria Report, Tensions Rise as Syria's Cost of Living Surges by 93 Percent), 20 јануари 2021 година, https://bit.ly/37HcGFS. „Во изминатите неколку недели се зголемија редиците низ државните пекари во Сирија, што ги нагласи тешкотиите на владата да обезбеди и дистрибуира клучен елемент на сириската диета. Покрај редиците - во некои градови има извештаи дека луѓето чекаат и до три часа за да купат леб - сè поголем број Сирijци се жалат на лошиот квалитет на лебот и на фактот дека некои ги изнудуваат пекарите и треба да платат помеѓу 300 и 800 сириски фунти за пакет“; „Сирија репорт“, Паралелните кризи за масло и леб ја истакнуваат длабочината на економските и социјалните предизвици, дисфункција на државата (Syria Report, Twin Oil and Bread Crises Highlight Depth of Economic and Social Challenges, State Dysfunction), 23 септември 2020 година, https://bit.ly/3m0FAWf. „Влошувањето на кризата со лебот резултираше со затворање на многу пекари во градовите контролирани од режимот, откако не успеаја да добијат распределба на брашно. Ова, пак, доведе до пораст на корупцијата и појава на нов „црн пазар“ за продажба на леб“; СОЧП, Тешкотии во подрачја под контрола на режимот: „Смарт картички“ не ги опфаќаат кризите за леб и гориво, поставувајќи дополнителни товари врз сирискиот народ (SOHR, Hardship in Regime-Controlled Areas: “Smart Card” Fails to Contain Bread and Fuel Crises, Placing Additional Burdens on Syrian People), 24 септември 2020 година, https://bit.ly/2H3v69r. Во септември 2020 година: „Сириската влада нареди да се намалат дневните семејни количини на леб, откако не им обезбеди на луѓето субвенциониран леб и бензин“; „Ашарк Ал Авсат“, Дамаск критикуван за лошото ракување со леб и недостатокот на бензин (Asharq Al-Awsat, Damascus under Fire for Poor Handling of Bread, Gasoline Shortages), 20 септември 2020 година, https://bit.ly/3hNIcEc. Види, исто така, СОЧП, Дамаск: Тепачка надвор пред пекара остави три лица ранети во подрачјето Ал Двела (SOHR, Damascus: Fight Outside Bakery Leaves Three People Wounded in AlDwel'a Area), 7 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Nl0LXl; Вашингтонски институт, Редиците за леб во Сирија се толку долги што децата мораат да пропуштат училиште за да чекаат во нив (Washington Post, Syria's Bread Lines Are so Long that Children Have to Skip School to Wait in Them), 26 декември 2020 година, http://wapo.st/3b0ib4R; СМЧП, Гужва пред пекара сред пандемијата на КОВИД-19 додека владејачкиот режим е целосно рамнодушен кон страдањата на народот, дури и доколку лебот станува сон (SNHR, Citizens Throng in Front of a Bakery amid COVID-19 Pandemic while Ruling Regime is Wholly Indifferent to the People's Suffering even if Bread Becomes a Dream), 18 октомври 2020 година, https://bit.ly/37gdli5; „Енаб Балади“, Жителите на Дамаск страдаат поради тешкиот пристап до леб: ограничени квоти и долги редици за леб (Enab Baladi, Residents of Damascus Suffer Difficult Access to Bread: Limited Quotas and Long Bread Lines), 18 октомври 2020 година, https://bit.ly/3dGt7E7.

[1005] „Сирија директ“, Како режимот на Асад ги создава и има корист од влошените услови за живот во Сирија? (Syria Direct, How Does the Assad Regime Create and Benefit from the Deteriorating Living Conditions in Syria?), 24 септември 2020 година, https://bit.ly/3kLvp6Z. „Сирија се соочува со двојна криза во снабдувањето и со леб и со нафта, што генерира зголемени тензии кај населението и ја нагласува нефункционалноста на владата. Фактот дека овие двојни кризи се случуваат додека зимата сè уште не е започната, не навестува добро за следните месеци. Недостатоците се последица на број фактори, вклучувајќи ги и долгорочно натрупаните последици од војната, уништувањето на економијата и дисфункционалноста на сириската држава“; „Сирија репорт“, Паралелните кризи за масло и леб ја истакнуваат длабочината на економските и социјалните предизвици, дисфункција на државата (Syria Report, Twin Oil and Bread Crises Highlight Depth of Economic and Social Challenges, State Dysfunction), 23 септември 2020 година, https://bit.ly/3m0FAWf. „Меѓународната заедница треба да очекува дека сириската влада нема да може да набави пченица на потребните нивоа во догледна иднина. Логистичките предизвици, недостатоците во финансирањето и проблемите што произлегуваат од товарот и осигурувањето се приближни фактори во тековниот недостаток на пченица, додека терциерните фактори, како што се недостатокот на гас и гориво и зголемените цени, исто така, ги притиснаа пекарите. Сепак, основната причина за маките на Дамаск со пченица е неможноста да се заземе повеќе од домашното производство на нацијата“; ЦОАИ, Најновото од Сирија (COAR, Syria Update): 12 октомври 2020 година, https://bit.ly/3kiBQyH. Пријавени се расправии и тепачки пред пекарите и бензинските пумпи во подрачјата што ги држи владата; СОЧП, Дамаск гладува додека владата и понатаму погрешно се справува со кризата (SOHR, Damascus Starving, as Government Keeps Mishandling the Crisis), 15 ноември 2020 година, https://bit.ly/38LJJcZ; СОЧП, Расте незадоволството меѓу цивилите поради лошите услови за живот во подрачјата под контрола на сирискиот режим, додека кризите за леб и гориво се продлабочуваат (SOHR, Public Discontent Grows among Civilians over Poor Living Conditions in Syrian Regime-Held Areas, as Bread and Fuel Crisis Deepen), 19 октомври 2020 година, https://bit.ly/31qAN8r; СОЧП, Дете повредено во неселективно пукање од службата на „воздухопловното разузнавање“ во рурална Дара (SOHR, Child Injured in Indiscriminate Gunfire by “Air-Force Intelligence” Service in Rural Daraa), 13 октомври 2020 година, https://bit.ly/35judSg; СОЧП, Криза со гориво: Цивил убиен во Хама по спорови околу приоритетот за полнење гориво за автомобили (SOHR, Fuel Crisis: Civilian Killed in Hama Following Disputes over Priority to Gas Up Cars), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/34b2xzN; СОЧП, Три лица повредени по спорови околу приоритетот за полнење гориво за автомобили (SOHR, Three People Injured after Disputes over Priority to Gas Up Their Cars), 6 септември 2020 година, https://bit.ly/2IO8TwP.

[1006] „(...) пазарите во провинциите Латакија, Хомс, Хама, Дамаск, Дара, Ал-Свеида и Тартус забележаа значителен пораст на цените на сите стоки, покрај исчезнувањето и недостапноста на голем број стоки и продукти“; СОЧП, „Законот Цезар“ во подрачјата под контрола на режимот: Обичните Сирijци се жртви на строги санкци, а владата

средини живеат поголем број лица вработени во државниот сектор, чиишто плати девалвираа заедно со сириската фунта.[1007] Високите цени за прехранбените производи ширум сирија се одразија и во Дамаск,[1008] каде што речиси една третина од населението пријави дека *„нессодветно се хранеле“* во текот на шестмесечниот период од јули до декември 2020 година.[1009] Ширум Сирија, вклучително и во Дамаск, голем број луѓе применуваат негативни стратегии за справување во исхраната, на пример, купуваат помалку храна и понеквалитетна храна, ја ограничуваат големината на оброците, го намалуваат бројот на оброците, или позајмуваат храна или пари за да купат храна.[1010]

Во Дамаск, владата обезбедува субвенциониран шеќер, ориз, чај, сончогледово масло и леб преку т.н. систем на „смарт-картички“.[1011] Но, голем број семејства сè уште се приморани храната да ја купуваат

на Асад се обидува да го подобри својот имиџ (SOHR, “Caesar Act” in Regime-Controlled Areas: Ordinary Syrians Are Victims of Severe Sanctions and Al-Assad Government Is Trying to Improve Its Image), 20 јуни 2020 година, https://bit.ly/2H2UgVs. Види, исто така, СОЧП, Ново зголемување на цените на прехранбените производи и јавниот превоз: Гневот на народот расте поради хроничните кризи во подрчјата под контрола на режимот (SOHR, New Increase in Foodstuffs Prices and Public Transportation Hardship: Popular Anger Grows over Chronic Crises in Regime-Held Areas), 9 декември 2020 година, https://bit.ly/374EB2x; „Д араб викли“, Тешкотии предизвикани од пандемијата, економска криза во Сирија погодена од војна како што започнува Светиот месец (The Arab Weekly, Woes Compounded by Pandemic, Economic Crisis in War-Stricken Syria as Holy Month Begins), 26 април 2020 година, https://bit.ly/377Vcmv. Види, исто така, Дел II.Ѓ.1.

[1007] „Иако урбаните и руралните подрачја во Сирија беа погодени од неодамнешното зголемување на цената на продуктите, урбаните домаќинства се чини дека се помалку способни да го апсорбираат зголемувањето на цените. Ова во голема мера се должи на видовите на вработување во урбаните средини. Најпогодени беа вработените во јавниот сектор кои споменаа дека не можат да си го дозволат зголемувањето на цените со ограничени алтернативи за зголемување на својот приход за да соодветствува на зголемувањето на цените“; ВФП, Сирија: Преглед на влијанието на зголемувањето на цените на храната (WFP, Syria: Review on the Impact of Rising Food Prices), март 2020 година, https://bit.ly/3ndacFi. „Во составот на работната сила [во Латакија и Дамаск] доминираат вработувањето, услугите и комерцијалните активности во јавниот сектор и во помала мера производството“; ЖЦБП / ЕУИ, Државните институции и мрежите на режимот како даватели на услуги во Сирија (GCSP / EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 8. Види, исто така, „Енаб Балади“, Како вработените заработуваат деновиве во Дамаск? Преку легитимни или извртени начини? (Enab Baladi, How Do Employees Earn their Living in Damascus these Days? Through Legitimate or Twisted Ways?), 21 февруари 2020 година, https://bit.ly/32OUM1R.

[1008] Помеѓу јануари 2020 година и јануари 2021 година, цената на референтната кошница за храна на ВФП се зголеми за 229% во гувернoратот Дамаск. Во истиот период, на неформалниот пазар на девизниот курс во Дамаск, сириската фунта амортизираше за 64%; ВФП, Канцеларија за Сирија: Билтен за пазарна цена бр. 74 (WFP, Syria Country Office: Market Price Watch Bulletin Issue 74), 23 февруари 2021 година, https://bit.ly/3qS87zW, стр. 1, 4. Во Дамаск, „повеќето од жителите се жалат на високите цени и нивната неспособност да се справат со живата реалност која се влошува секојдневно“; „Енаб Балади“, Сириската влада не ги зема предвид пензионираните вработени во владата во Дамаск (Enab Baladi, Retired Government Employees in Damascus Are Not Taken into Account by Syrian Government), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/33AjLoB. Еден невладин работник во Сирија изјави дека: „Ниту една храна не исчезна, но невозможно е да си ја дозволиме“. „Фајненшал тајмс“, Децата во Сирија „легнуваат гладни“ додека растат цените (Financial Times, Syria’s Children ‘Go to Bed Hungry’ as Prices Soar), 24 мај 2020 година, https://on.ft.com/3mvKo6U. Според еден новинар, цената на доматите во Дамаск се удвоила од март до април 2020 година; „Мидл ист онлајн“, Цените на храната низ Сирија двојно се зголемија за една година (Middle East Online, Food Prices Across Syria Double in a Year), 28 април 2020 година, https://bit.ly/2FPTfiI.

[1009] ВФП, mVAM билтен за Сирија бр. 51 (WFP, Syria mVAM Bulletin 51), 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3asU91I, стр. 2. Види, исто така, Дел II.Ѓ.1.

[1010] Исто, стр. 5. „Но, ситуацијата се влошува и во подрачјата што ги држи владата, каде што луѓето сега сè повеќе зборуваат за ризиците од гладување со кои се соочуваат, рече Мет Хемсли, советник за политика и комуникации со седиште во Дамаск во Оксфам, кој вели дека недостатокот на работни места и парите ги доведуваат луѓето до работ. „Имаме анегдотски извештаи дека луѓето преземаат прилично очајни мерки. Луѓето кои зборуваат со нас ни велат дека собираат, вријат и јадат плевел“, рече Лоукок. „Ова луѓето го прават само кога се очајни““; „Форен полиси“, Во Сирија, тешка трговија помеѓу справувањето со пандемијата и гладот (Foreign Policy, In Syria, a Grim Trade-Off Between Tackling Pandemic and Famine), 7 јули 2020 година, https://bit.ly/2RF9ylm. „Урбаните подрачја објавија дека знаат за помеѓу 60% до 80% луѓе кои купуваат на кредит (зголемено за 50% во септември 2019 година). Од оние што купувале со кредит, испитаниците и во урбаните и во руралните подрачја известиле дека околу 60% до 70% од трошоците за храна на домаќинствата биле купени на кредит, а некои подрачја (градот Алепо, Ал Хасаке, градот Латакија, Дара и Кунеитра) известувааат дека до 100% од трошоците за храна за домаќинствата биле на кредит“; ВФП, Сирија: Преглед на влијанието на зголемувањето на цените на храната (WFP, Syria: Review on the Impact of Rising Food Prices), март 2020 година, https://bit.ly/3ndacFi. Види, исто така, „Ал арабија“, Сиријците се принудени да се прилагодат додека економијата во земјата се влошува (Al Arabiya, Syrians Forced to Adapt as Country’s Economy Worsens), 19 мај 2020 година, https://bit.ly/3dvNdki.

[1011] Владата ја воведе „смарт картичката“ (или „електронска паметна картичка“) на почетокот на 2019 година за продажба на производи како што се бензин, масло за греење и гас за готвење по намалени цени. Од 1 февруари

по редовни пазарни цени поради недостатокот на субвенционираните производи[1012] и ограниченото количество што му следува на секое поединечно семејство.[1013] Цените на некои субвенционирани прехранбени производи се покачија во јули и октомври 2020 година,[1014] додека пак недостигот од пченица ја натера владата, почнувајќи од октомври 2020 година, да го намали количеството субвенциониран леб што му следува на секое семејство.[1015] Според некои известувања, пекарниците одбиваат да продаваат леб по субвенционирани цени поради неговиот недостиг, но и поради разликата

2020 година, владата започна да обезбедува одредени субвенционирани прехранбени производи преку системот за паметни картички; во времето на пишување, тоа вклучува ориз, шеќер, чај, сончогледово масло и леб. За секој прехранбен производ постои ограничување на количината на субвенционирана храна за кој секој поединец или домаќинство има право да го купи; „Сирија репорт", Лебот дистрибуиран преку системот за смарт картички додека една влијателна компанија го изгуби профитабилниот договор (Syria Report, Bread Distributed Through Smart Card System as Influential Company Loses Lucrative Contract), 22 април 2020 година, https://bit.ly/3duwZYA; „Сирија репорт", Владата ја зголемува распределбата на храна преку системот за смарт картички (Syria Report, Government Increases Food Allocation Through Smart Card System), 4 март 2020 година, https://bit.ly/2SW7i9Y; „Сирија репорт", Владата започнува со распределба на прехранбени производи по намалени цени (Syria Report, Government Starts Distribution of Food Items at Discounted Prices), 5 февруари 2020 година, https://bit.ly/31brNnz; „Сирија репорт", Недостатокот на бензин ги зголемува тензиите во Дамаск (Syria Report, Petrol Shortages Raise Tensions in Damascus), 10 април 2019 година, https://bit.ly/3k1N8an.

[1012] „Од крајот на јуни [2020 година], неколку субвенционирани прехранбени производи повеќе не се продаваат од Сириската трговска установа поради различни тешкотии при увоз на овие производи. Ако проблемот остане нерешен, безбедноста на храната на повеќе Сиријци ќе биде во опасност. (...) На црниот пазар, шеќерот сега се продава за 1,500 сириски фунти по килограм. СТУ треба да го продава по 500 сириски фунти, наспроти 300 сириски фунти, но во пракса нема шеќер на неговите полици"; „Сирија репорт", Владата се соочува со разни предизвици за задоволување на потребите за увоз на храна (Syria Report, Government Faces Various Challenges to Meet Food Import Needs), 12 август 2020 година, https://bit.ly/3nSXg7J. Бриф за земјата на ФАО/ГИЕВС: Сириска Арапска Република (FAO, GIEWS Country Brief: Syrian Arab Republic), 22 декември 2020 година, https://bit.ly/3pJrQ3e, стр. 1.

[1013] „Основните производи, како брашно, шеќер, ориз, гас за готвење, гориво и лекови сè потешко се наоѓаат на полиците во продавниците. Она што останува подлежи на поскапување на цените, честопати од страна на профитери со врски со режимот", „Д гардијан", Сирија воведува ограничувања за субвенциониран леб додека удира економската криза (The Guardian, Syria Introduces Limits on Subsidised Bread as Economic Crisis Bites), 5 октомври 2020 година, https://bit.ly/3ljvr6z. „Како што кризата со трошоците за живот се влошува на териториите под контрола на сирискиот режим - особено со недостаток на бензин, леб и други основни добра што треба да се обезбедат преку системот на „смарт-картички" од страна на владата - црниот пазар за истите производи, заедно со приватниот сектор, се чини дека напредува. (...) се чини дека токму овие мерки и механизми се само средство за зајакнување на „слободниот пазар" (на несубвенционирани стоки) и овозможување на нелегален профит за влијателни луѓе со врски со режимот на Асад"; „Сирија директ", Како режимот на Асад создава и има корист од влошените услови за живот во Сирија? (Syria Direct, How Does the Assad Regime Create and Benefit from the Deteriorating Living Conditions in Syria?), 24 септември 2020 година, https://bit.ly/3kLvp6Z. „(...) количини кои се недоволни за типично сириско семејство"; МИА, „Луѓето не можат да си дозволат да купат булгур": Расте незадоволството додека се влошува економската криза во Сирија (MEI, "People Can't even Afford to Buy Bulgur": Discontent Is on the Rise as Syria's Economic Crisis Worsens), 28 февруари 2020 година, https://bit.ly/3lrLPTx.

[1014] „Сириската влада ја удвои цената на субвенционираниот леб минатата недела [на 28 октомври 2020 година] откако не успеа да обезбеди доволно пченица за да ја задоволи побарувачката, што во голема мера го зголеми ризикот од недостаток на храна како што се приближува зимската сезона. Зголемувањето доаѓа набрзо по сличните зголемувања на цените за нафтените производи, оставајќи многу Сиријци сè помалку способни да ги обезбедат своите дневни потреби"; „Сирија репорт", Се наближува недостиг од храна за преку зима додека цената на субвенционираниот леб расте (Syria Report, Winter Food Shortages Loom as Price of Subsidised Bread Soars), 4 ноември 2020 година, https://bit.ly/3n465KD. Види, исто така, „Сирија директ", Дамаск се мачи да увезе храна додека Сиријците гладуваат (Syria Direct, Damascus Struggles to Import Food as Syrians Go Hungry), 3 септември 2020 година, https://bit.ly/30gcg5F; „Сирија репорт", Девалвацијата на фунтата ги зголемува цените на субвенционираните прехранбени производи (Syria Report, Pound Devaluation Raises Prices of Subsidised Food Items), 8 јули 2020 година, https://bit.ly/2FHO5Gc.

[1015] „Сириската влада воведе правила со кои се ограничува количеството субвенциониран леб по лице во пекари, ставајќи ги поголемите семејства во опасност од глад, бидејќи економската криза во земјата се зголемува. Според неодамнешната владина наредба, едно домаќинство со два члена има право на само едно пакување леб дневно; семејство од четири члена две пакувања; и семејство од шест члена три пакувања. Семејствата со седум или повеќе членови, сепак, се ограничени на четири пакувања леб, без разлика колку членови има во куќата"; „Д гардијан", Сирија воведува ограничувања за субвенциониран леб додека удира економската криза (The Guardian, Syria Introduces Limits on Subsidised Bread as Economic Crisis Bites), 5 октомври 2020 година, https://bit.ly/3ljvr6z. Види, исто така, „Глобал ситизен", Сириските семејства се борат за храна додека владата ги намалува субвенциите за леб (Global Citizen, Syrian Families Scramble for Food as Government Cuts Bread Subsidies), 5 октомври 2020 година, https://bit.ly/36Eb2Fa; „Сирија репорт", Паралелните кризи за масло и леб ја истакнуваат длабочината на економските и социјалните предизвици, дисфункција на државата (Syria Report, Twin Oil and Bread Crises Highlight Depth of Economic and Social Challenges, State Dysfunction), 23 септември 2020 година, https://bit.ly/3m0FAWf.

помеѓу цените на формалниот и неформалниот пазар.[1016]

Пристап до „смарт-картичка“ во Покраината Дамаск: Новодојдените лица во Дамаск може да добијат „смарт-картичка“ и да купуваат субвенционирана храна и гориво така што ќе обезбедат 1) доказ за својот идентитет (лични карти за членовите на семејството; или семејна книшка; или изводи за членовите на семејството), 2) договор за закуп или документи за сопственост на имот во Дамаск и 3) сметка од струја или вода (платени во последните 6 месеци).[1017] За лицата коишто живеат во неформалните населби, сметките за струја и вода се сметаат за доволен доказ за жителство. Оние што претходно користеле субвенции со помош на „смарт-картичка“ во друга покраина, мора да го променат својот упис така што ќе покажат изјава за жителство издадена од *„мухтар“*.[1018]

Здравје: Иако во Дамаск здравствените установи во голем дел функционираат,[1019] лековите често пати не се достапни, или се достапни само по високи цени.[1020] Приватното здравство постои, но, трошоците

[1016] Лебот се продава пет или повеќе пати поскапо на улица од субвенционираната цена. Додека субвенционираната цена во септември 2020 година беше 50 сириски фунти, некои пекари наплаќаа до 800 сириски фунти, што значи дека „најголемите сириски семејства ќе потрошат голем дел од целодневната плата во јавниот сектор (помеѓу 2,167 сириски фунти и 3,636 сириски фунти, засновано на работен месец од 22 дена) само на леб“; ЦОАИ, Најновото од Сирија (COAR, Syria Update): 28 септември 2020 година, https://bit.ly/33nhwGt.

[1017] Информации од УНХЦР, декември 2020 година.

[1018] Изјавата за престој се издава по поднесување на доказ за престој во засегнатото соседство, како што е договор за изнајмување, имотен лист или сметки за електрична енергија“; Информации од УНХЦР, декември 2020 година. „Владините службеници се надеваат дека смарт-картичките ќе можат да ја поедностават дистрибуцијата, да ја намалат корупцијата и да помогнат да се запре бранот на зголемената несигурност за храна, но строгите барања за регистрација на системот изгледаат слабо прилагодени на неуредната бирократска реалност во Сирија. Во зависност од видот на субвенциите што се бараат, за активирање на паметна картичка се потребни документи, како што се семејни книшки, лични карти, а понекогаш и национални матични броеви и доказ за престој. Со оглед на тоа што милиони граѓани - особено оние раселени од своите домови, или кои порано живееја под контрола на бунтовниците - ја немаат потребната документација, дури и силно контролираниот државен печат во Сирија сега предупредува дека многумина немаат пристап до системот за смарт-картички, губејќи пристап до државна помош, токму кога е потребна повеќе од кога било“; „Д њу хјуманитаријан“, Без документи, без права: Разбирање на кризата со граѓанската документација во Сирија (The New Humanitarian, No Papers, no Rights: Understanding Syria's Civil Documentation Crisis), 30 јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2035291.html.

[1019] Според СЗО, 85% од јавните здравствени центри во Дамаск функционирале заклучно со декември 2019 година (52 од 61 центар) и биле релативно достапни. Меѓутоа, 2 од 53 функционални или делумно функционални центри немаа пристап до вода, а седум немаа пристап до генератор поради што беа предмет на прекин на електричната енергија; СЗО, Годишен извештај на ХеРАМС: Центри за јавно здравје во Сириската Арапска Република (WHO, HeRAMS Annual Report: Public Health Centres in the Syrian Arab Republic), 2020 година, https://bit.ly/35Z6ZD0. „На пример, државните услуги во Дамаск се генерално подобри отколку во остатокот од земјата, иако квалитетот е засегнат од недостатокот на квалификуван персонал и основна опрема и медицина“; Б. Винд и Б. Ибрахим, Урбан развој на Дамаск за време на војната, 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 15.

[1020] „Сирискиот главен град страдаше од сериозен недостаток на лекови, особено оние за срцеви заболувања, хипертензија и дијабетес, поради обвинувањата дека фармацевтите ги монополизираат и не се придржуваат до цените што ги утврди Министерството за здравство“; „Норт прес ејџенси“, Недостатокот на лекови и фармацевтите обвинети за монополизација во Дамаск (North Press Agency, Medicine Shortages and Pharmacists Accused of Monopolization in Damascus), 26 октомври 2020 година, https://bit.ly/3dYPQeG. „Многу лекови и опрема за здравствена заштита, наводно, недостасуваат, вклучувајќи капсули со витамин Ц, антибиотици и, што е уште поважно, боци со кислород. Кога не недостасуваат, нивните цени се значително зголемени. Според државните медиуми, 40 литарски и 60 литарски боци за кислород се продаваат по сума од 450,000 и 500,000 сириски фунти, соодветно, наспроти 25,000 и 50,000 сириски фунти пред само неколку месеци. Новите цени се околу десет пати повисоки од просечната плата на државниот службеник“; „Сирија репорт“, Најновото за Ковид-19: Официјални проценки дека 150,000 лица се заразени само во Дамаск (Syria Report, Covid-19 Update: Official Estimates that 150,000 People Have Been Infected in Damascus Alone), 12 август 2020 година, https://bit.ly/2ZJqwTS. Според СОХР, недостатокот на лекови „принудува голем број граѓани да ги купуваат потребните лекови дневно од црниот пазар по двојни поскапи цени“; СОЧП, „Законот Цезар“ во подрачјата под контрола на режимот: Обичните Сириjци се жртви на строги санкции, а владата на Асад се обидува да го подобри својот имиџ (SOHR, “Caesar Act” in Regime-Controlled Areas: Ordinary Syrians Are Victims of Severe Sanctions and Al-Assad Government Is Trying to Improve Its Image), 20 јуни 2020 година, https://bit.ly/2H2UgVs. „Тековниот пад на валутата се одрази на зголемените цени на лековите, како што е случајот со многу стоки и производи. Бидејќи сите сириски провинции доживеаја значително зголемени цени, особено Дамаск, извори од Сириската опсерваторија го следеа недостатокот на некои лекови, како што се лекови за бубрежни заболувања, заболување на црниот дроб, кардиоваскуларни заболувања, крвен притисок, дијабетес, антипиретици и други“; СОЧП, Влошување на економската криза: Недостаток на лекови и високи ја тормозат цела Сирија (SOHR, Worsening Economic crisis: Medicine Shortages and High Prices Plague Entire Syria), 9 јуни 2020 година, https://bit.ly/31a6cMc. Види, исто така, „Араб њуз“, Сиријците се плашат од санкциите на Законот „Цезар“ насочени кон Асад (Arab News, Syrians Dread Impact of Caesar Act Sanctions Aimed at Assad), 24

за него се пречка за најголем дел од населението.[1021]

Пандемијата на КОВИД-19 наводно ги пренапрегнала болниците, што довело до *„пренатрупување и хаотични услови“*.[1022] Се известува дека државните безбедносни сили ги следат и прикриваат очигледните случаи на КОВИД-19 во јавните болници во Дамаск.[1023] Постојат известувања според кои пациентите, дури и кога им е потребна итна медицинска нега, треба да повлечат врски или да платат поткуп за да добијат пристап до болниците, респираторите и лековите во Дамаск.[1024] Немањето

јуни 2020 година, https://bit.ly/2RyCI5p; „Шинхуа“ Центар на внимание: Сиријците се жалат за вртоглавечки раст на цени сред тешката економска ситуација (Xinhua, Spotlight: Syrians Complain of Skyrocketing Prices amid Tough Economic Situation), 7 јуни 2020 година, https://bit.ly/3dZLXpQ.

[1021] „Иако населението во одредени градови нема шанси да преживее поради отсуството на болници, другите социјални групи може да ја дочекаат истата судбина, бидејќи немаат пари да платат за приватни клиники ниту „врски“ со моќни личности кои можат да им дадат поволен пристап до јавните клиники“; ФФЕ, КОВИД-19 и сириската економија: Импликации за социјалната правда (FES, COVID-19 and the Syrian Economy: Implications for Social Justice), јули 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2032645.html, стр. 1-2. Види, исто така, Б. Винд и Б. Ибрахим, Урбан развој на Дамаск за време на војната (B. Wind and B. Ibrahim, The War-Time Urban Development of Damascus), 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 16; „Енаб Балади“, Коронавирусот отвори нови врати за корупцијата во Сирија (Enab Baladi, Coronavirus Opens New Door to Corruption in Syria), 11 септември 2020 година, https://bit.ly/33KX0yy; „Д нешнал“, Кризата со коронавирусот во Сирија станува очигледна во Дамаск (The National, Syria's Coronavirus Crisis Becoming Clear in Damascus), 29 август 2020 година, https://bit.ly/344cGhN.

[1022] „(...) а едно интервјуирано лице ги спореди сцените со оние во научно фантастичен или хорор филм. Интервјуираниот истакна дека видел многу пациенти како лежат во ходниците на болницата без никаква грижа, а неколку луѓе паѓале на земја додека чекале во ходниците. Немало растојание или значајни здравствени мерки за да се запре ширењето на болеста“; ЦПОС, „Како во хорор филм“: Огромно избувнување на КОВИД-19 во Дамаск и неуспешниот одговор (SJAC, ‘Like a Horror Movie’: Major COVID-19 Outbreak in Damascus and Failed Response), 13 август 2020 година, https://bit.ly/2ZKjgaD. Јохан Мој, Директор за одговор на Сирија при ВВИ, рече на 30 јули 2020 година дека: „Веќе ги слушнавме извештаите дека зголемувањето на случаите го совлада капацитетот на локалните болници, при што Министерството за здравство им наложи на болниците во Дамаск и руралниот Дамаск да престанат да примаат пациенти со КОВИД-19“; ВВИ, Сирија на работ на понатамошна катастрофа додека ескалираат случаите на КОВИД-19 (WVI, Syria on the Brink of Further Disaster as COVID-19 Cases Escalate), 30 јули 2020 година, https://bit.ly/2FMIHAW. Заклучно со 28 февруари 2021 година, Сирија регистрираше 15,533 случаи на КОВИД-19 и 1,023 смртни случаи; СЗО, Ситуацијата во Сириската Арапска Република (WHO, Syrian Arab Republic Situation), пристапено на 28 февруари 2021 година, http://bit.ly/357YILE. Набљудувачите проценуваат дека инциденцата е многу повисока од официјалните бројки, при што еден сет на истражувачи заклучил дека само 1,25% од смртните случаи на КОВИД-19 во Дамаск се пријавени во официјалната статистика; Тим за одговор за КОВИД-19 на Империјал Колеџ, Извештај бр. 31: Проценка на товарот на КОВИД-19 во Дамаск, Сирија: Анализа на нови извори на податоци за да се заклучи неконстатираната смртност (Imperial College COVID-19 Response Team, Report 31: Estimating the Burden of COVID-19 in Damascus, Syria: An Analysis of Novel Data Sources to Infer Mortality Under-Ascertainment), 15 септември 2020 година, https://bit.ly/303NsgT, стр. 5-6, 15. „Со многу намален медицинскиот сектор поради конфликтот низ целата земја, вистинските бројки се веројатно значително повисоки од признаените бројки, а влијанието уште поголемо“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија, 21 јануари 2021 година, www.ecoi.net/en/document/2045772.html, став 40. Види, исто така, СОЧП, Коронавирусот во подрачја држени од режимот: Сириските провинции регистрираат 36,000 нови потврдени случаи, речиси 1,350 смртни случаи, а властите продолжуваат да шират дезинформации (SOHR, Coronavirus in Regime-Held Areas: Syrian Provinces Record 36,000 New Confirmed Cases, Nearly 1,350 Deaths, and Misinformation Continues by Authorities), 6 февруари 2021 година, https://bit.ly/3ufdxat; „Њу Јорк тајмс“, Случаите на коронавирусот во Сирија не се набројуваат сред недостаток на критична опрема и медицински персонал (New York Times, Coronavirus Cases in Syria Go Uncounted amid Shortages of Critical Supplies and Medical Personnel), 19 декември 2020 година, http://nyti.ms/3o9dQzW; СБОН, Имплементација на резолуциите на Советот за безбедност (UNSC, Implementation of Security Council Resolutions) 2139 (2014 г.), 2165 (2014 г.), 2191 (2014 г.), 2258 (2015 г.), 2332 (2016 г.), 2393 (2017 г.), 2401 (2018 г.), 2449 (2018 г.), 2504 (2020 г.) и 2533 (2020 г.), 11 декември 2020 година, https://bit.ly/3momPeR, став 3.

[1023] ЛЧП, Опструкција и негирање: Нееднаквост во здравствениот систем и КОВИД-19 во Дара, Сирија (PHR, Obstruction and Denial: Health System Disparities and COVID-19 in Daraa, Syria), декември 2020 година, https://bit.ly/3oJWHg8, стр. 19; ИБИ, Оштетен од војната, здравствениот систем во Сирија е потполно неподготвен за пандемија (MEI, Ravaged by War, Syria’s Health Care System Is Utterly Unprepared for a Pandemic), 23 април 2020 година, https://bit.ly/2FLBf9w.

[1024] „Сирија директ“, Вакцините против КОВИД-19 во Сирија се очекуваат до април, но фер пристапот не е загарантиран (Syria Direct, Syria’s COVID-19 Vaccine Is Expected by April, but Fair Access Is not Guaranteed), 14 јануари 2021 година, https://bit.ly/3qIw10R; „Енаб Балади“, Коронавирусот отвори нови врати за корупцијата во Сирија (Enab Baladi, Coronavirus Opens New Door to Corruption in Syria), 11 септември 2020 година, https://bit.ly/33KX0yy. Според Вашингтон пост, дури и маските не се достапни за многумина: „Маските за повеќекратна употреба сега чинат повеќе од дводневна плата за просечните државни службеници“; „Вашингтон пост“, Коронавирусот е надвор од контрола во Сирија, без разлика што вели владата (Washington Post, Coronavirus

квалификуван персонал во Дамаск, што се должи на воената регрутација и пребегнувањето, доведе до пропаѓање и на образовните и на здравствените услуги.[1025]

Образование: Училиштата во Дамаск се пренатрупани и се соочуваат со недостиг од наставници и наставни материјали.[1026]

Гориво и струја: Дамаск се соочува со недостиг на гориво, па цената на горивото на црниот пазар значително скокна, при што кризата со горивото дополнително се усложни со падот на вредноста на сириската фунта.[1027] Згора на тоа, како што се покажа во изминатите години, кризата со горивото влијае врз способноста на луѓето да набават мазут за загревање и плин за готвење (при што плинот обично се користи и за загревање и за готвење).[1028] Како последица на покачените трошоци за гориво, се

Is Out of Control in Syria, no Matter what the Government Says), 25 септември 2020 година, https://wapo.st/318NMLX. Види, исто така, „Ал џазира", Во Сирија погодена од КОВИД, луѓето „претпочитаат да умрат отколку да одат во болница" (Al Jazeera, In COVID-Hit Syria, People 'Prefer to Die than Come to Hospital'), 5 октомври 2020 година, https://bit.ly/31taAGm.

[1025] Меѓународен преглед на Црвениот крст, Ранливоста на безбедноста на заедницата во Дамаск и неговата околина, МПЦК 99(3) (International Review of the Red Cross, The Fragility of Community Security in Damascus and its Environs, IRRC 99(3)), 2019 година, https://bit.ly/2RBJgjJ, стр. 913-914.

[1026] „Потребата за обука на наставници е огромна бидејќи бројот на наставници во сирискиот образовен систем се намали за повеќе од половина во изминатите пет години. Останатите наставници не добиле систематска обука за време на војната, а нововработените наставници често ги немаат потребните квалификации"; Финска црковна помош (ФЦП), ФЦП ќе поддржи квалитетно образование во Сирија со 680,000 УСД од сирискиот хуманитарен фонд (Finn Church Aid (FCA), FCA to Support Quality Education in Syria with USD 680,000 from Syrian Humanitarian Fund), 9 октомври 2020 година, https://bit.ly/3dPbu51. „Децата имаат пристап до училиштата и основно образование во речиси сите подрачја на Дамаск и рурален Дамаск. Во подрачја каде што нема училишта, децата можат да посетуваат училишта во соседните подрачја. Меѓутоа, училиштата се преполни и страдаат од недостаток на наставници, а во оддалечените подрачја, децата треба да поминат долги растојанија за да одат на училиште"; ДСИ, Сирија: Безбедносна и социо-економска состојба во гуверноратите Дамаск и рурален Дамаск (DIS, Syria: Security and Socio-Economic Situation in the Governorates of Damascus and Rural Damascus), октомври 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2038473.html, стр. 27. Види, исто така, „Ал ватан" (провладин весник), Недостаток на учебници поради високите цени на суровините (Al-Watan (progovernment newspaper), Shortage of Textbooks Due to High Prices of Raw Materials), 9 септември 2020 година, https://bit.ly/3jxtqlM; Б. Винд и Б. Ибрахим, Урбан развој на Дамаск за време на војната (B. Wind and B. Ibrahim, The War-Time Urban Development of Damascus), 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 19; „Норт прес ејџенси", Барања за виртуелно учење во Дамаск поради стравувања од избувнување на коронавирусот меѓу учениците (North Press Agency, Demands for Virtual Learning in Damascus after Fears of Coronavirus Outbreak among Students), 29 август 2020 година, https://bit.ly/349i6b4; „Д њу араб", Уништен училишен систем, земја во урнатини (The New Arab, Syria: A Wrecked School System, a Country in Ruins), 5 февруари 2019 година, https://bit.ly/3kfVdby.

[1027] Во јануари 2021 година, бензинските пумпи во Дамаск, наводно, останаа без бензин поради што се создадоа долги редици пред пумпите; „Д сиријан обсервер", Граѓаните брзаат да добијат гориво во Дамаск (The Syrian Observer, Citizens Scramble to Get Gas in Damascus), 11 јануари 2021 година, https://bit.ly/3uF0b7s. „Во Дамаск, Алепо, Хомс, Сувеида и Латакија редиците на некои бензински пумпи се долги и до три километри и времето на чекање може да достигне 12 часа. Исто како и со лебот, ова води кон тензии и има извештаи дека на 13 септември [2020 година] еден човек починал во Хама, откако се случила тепачка меѓу луѓе кои чекале во ред на бензинска пумпа"; „Сирија репорт", Паралелните кризи за масло и леб ја истакнуваат длабочината на економските и социјалните предизвици, дисфункција на државата (Syria Report, Twin Oil and Bread Crises Highlight Depth of Economic and Social Challenges, State Dysfunction), 23 септември 2020 година, https://bit.ly/3m0FAWf. „Во регионите во Сирија контролирани од владата, луѓето поминуваат часови чекајќи во ред за да ги наполнат резервоарите. Цената на 20 литри (5,2 галони) бензин сега изнесува 25,000 сириски фунти (11 долари) на црниот пазар, додека субвенционираната цена на бензинските пумпи е 5,000 сириски фунти (2,3 долари). Повеќето Сирijци заработуваат помалку од 100 долари месечно, што ги остава неспособни да си ги дозволат цените на црниот пазар"; АП, Сирија ги обвинува САД за тешката криза со гориво што ја парализираше земјата (AP, Syria Blames US for Harsh Fuel Crisis Paralyzing the Country), 17 септември 2020 година, https://bit.ly/2FPYS0W. Види, исто така, СМЧП, Гужва од цивилни автомобили пред бензински пумпи ширум Сирија (SNHR, Civilians' Cars Overcrowd in Front of a Fuel Station in All Syria), 12 септември 2020 година, https://bit.ly/2FOHSYM; ВОА, Сириската економија продолжува да се мачи додека казнуваат санкциите, а недостатоците удираат (VOA, Syrian Economy Continues to Struggle as Sanctions Bite, Shortages Hit), 8 септември 2020 година, https://bit.ly/2RPD340. Се известува дека владата размислува за прекинување на субвенциите за бензин; „Сирија репорт", Владата ја зголеми цената на несубвенционираниот бензин за речиси половина (Syria Report, Government Raises Price of Unsubsidised Petrol by Nearly Half), 14 октомври 2020 година, https://bit.ly/376W22T.

[1028] Луѓето „пријавиле намалување на потрошувачката на дизел за греење за повеќе од половина во студените зимски месеци"; АП, Сирија привремено го прекинува снабдувањето со гориво за да се справи со недостигот (AP, Syria Temporarily Cuts Supplies of Fuel to Meet Shortages), 10 јануари 2021 година, http://wapo.st/3bvqrdf. „Во декември 2020 година, сириската влада мораше да преземе повеќе мерки за да се справи со недостатокот на

известува дека цените на јавниот превоз во подрачјата под владина контрола, вклучително и во Дамаск, скокнале во текот на втората половина на 2020 година, што влијае врз подвижноста на луѓето кои и онака се веќе во тешка економска криза.[1029] Во Дамаск и другите подрачја под владина контрола често пати снемува струја или се врши нејзина рестрикција.[1030]

Можности за приходување

Луѓето кои немаат политички или семејни врски (*„васта“*) тешко може да најдат вработување во

гориво и да го намали правото на дизел греење по семејство од 200 литри на 100 литри. Одлуката е спроведена во рурален Дамаск, Кунеитра, Ас-Свеида, Хомс, Хама, Дара, Алепо, Латакија и Тартоус, додека допрва ќе се спроведе во Дамаск, Деир ез Зор, Ар Рака и Ал Хасакех“; ВФП, Канцеларија за Сирија: Билтен за пазарна цена бр. 74 (WFP, Syria Country Office: Market Price Watch Bulletin Issue 73), 19 јануари 2021 година, https://bit.ly/2NaKhB2, стр. 2. Види, исто така, „Ен-пи-ар“, Со часови во редици за леб: Луѓето низ Сирија се борат да добијат храна (NPR, Hours in Bread Lines: People Across Syria Struggle to Get Food), 1 декември 2020 година, http://n.pr/3bAtXDd; „Ашарк Ал Авсат“, Дамаск најевтин во светот, но најлошото место за живеење (Asharq Al-Awsat, Damascus Cheapest Worldwide, but Worst Place to Live), 24 ноември 2020 година, http://bit.ly/2LDDleq; ЦОАИ, Најновото од Сирија (COAR, Syria Update): 28 септември 2020 година, https://bit.ly/33nhwGt. Сирија се соочи со недостаток на гориво за греење, бензин и гас за готвење во изминатите неколку години, но сегашната економска криза ја влоши ситуацијата; „Френс 24“, Дамаск дополнително го ограничува субвенционираниот бензин (France 24, Damascus Further Rations Subsidised Petrol), 10 мај 2020 година, https://bit.ly/36y5z2q; Радио Розана, Дали Сирија ќе биде сведок на револуција на гладот во 2020 година? (Rozana Radio, Will Syria Witness Hunger Revolution in 2020?), 16 јануари 2020 година, https://bit.ly/3jjHuQF.

[1029] „Како дел од последиците од кризата со гориво, секторот за транспортација страда многу во подрачјата под контрола на режимот, бидејќи таксијата и јавниот превоз стануваат недостапни за обичните Сирijци; а сопствениците на автомобили сега купуваат гориво од црниот пазар по повисоки цени наместо непостоечкиот субвенциониран бензин на бензинските пумпи. Кризата за транспорт е концентрирана во виталните подрачја низ сириските градови, заедно со недостатокот на јавен превоз што ги поврзува градовите со селата. Според тоа, жителите се соочија со многу предизвици додека патуваа од едно до друго место, особено вработените и студентите на универзитет кои беа принудени да користат приватни автомобили или таксија за да стигнат до нивните училишта, универзитети и работни места, што; за возврат, додаде дополнителни и значителни финансиски оптоварувања за нив“; СОЧП, Големи прекршувања и тешки кризи ги лишуваат цивилите од нивните најосновни права... обновени израелски напади сред заживување на иранско-рускиот конфликт (SOHR, Major Violations and Severe Crises Deprive Civilians of Their Most Basic Rights…Renewed Israeli Attacks, amid Simmering Iranian-Russian Conflict), 7 декември 2020 година, https://bit.ly/37l0Ydb. Во август [2020 година], Дамаск ги зголеми просечните цени за автобуски билети за дестинации пократки од 10 километри на 75 сириски фунти од 45 сириски фунти, додека за подолги дестинации тие се удвоија на 100 сириски фунти од 50 сириски фунти“; „Сирија репорт“, Недостатокот на нафта ја зголеми цената на јавниот превоз (Syria Report, Oil Shortages Push Public Transport Fares Higher), 16 септември 2020 година, https://bit.ly/32TWQWh. Види, исто така, СОЧП, Лошите услуги во подрачјата под контрола на режимот ги погодија студентите со огромни трошоци и принудија многумина од нив да се отпишат (SOHR, Poor Services in Regime-Controlled Areas Hit Students with Unaffordable Costs and Force Many to Drop Out), 13 февруари 2021 година, https://bit.ly/3aF1dZ5; СОЧП, Лошите транспортни услуги го поттикнуваат јавниот гнев (SOHR, Poor Transportation Services Ignite Public Anger), 6 ноември 2020 година, https://bit.ly/3573N7y; Радио Розана, Задушувачката транспортна криза во Дамаск и неговата покраина ги исцрпува студентите (Rozana Radio, Stifling Transportation Crisis in Damascus and its Countryside Exhausts Students), 28 октомври 2020 година, http://bit.ly/3i3Vu0Y; ЦОАИ, Најновото од Сирија (COAR, Syria Update): 21 септември 2020 година, https://bit.ly/2RNY0fD.

[1030] Иако, наводно, снабдувањето со електрична енергија е постабилно во градот Дамаск во споредба со другите делови на земјата, многу населби во градот Дамаск се соочуваат со редовни прекини на електрична енергија, а генератори на гориво не им се достапни за сите; „Енаб Балади“, Нема ефективни решенија за кризата со електричната енергија во Дамаск и неговата покраина (Enab Baladi, No Effective Solutions to Electricity Crisis in Damascus and Its Countryside), 12 декември 2020 година, https://bit.ly/2W9XLxI. Меѓутоа, заклучно со јануари 2021 година, еден извор објави дека „домаќинствата во Дамаск добиваат само еден час електрична енергија на секои шест часа“; ЦОАИ, Најновото од Сирија: Дамаск пропаѓа додека Сиријците во странство чекаат во ред за вакцина против КОВИД-19 (COAR, Syria Update: Damascus Flails as Syrians Abroad Queue for COVID-19 Vaccine), 25 јануари 2021 година, https://bit.ly/3r79xXw. Види, исто така, Дел II.Ѓ.1 и фуснота 1000.

Дамаск,[1031] па дури и оние со врски имаат мака да си ја обезбедат својата живеачка.[1032] Освен тоа, поради тековната економска криза, дури и лицата кои имаат работа, вклучително и владините службеници, кои претставуваат значителен дел од работната сила,[1033] не заработуваат доволно за да си ги обезбедат своите семејства.[1034]

[1031] „(...) постои мала еднаквост на можности дури и во релативно стабилни подрачја контролирани од владата, бидејќи пристапот до вработување и инвестиции често зависи од личната, политичката или заедничката припадност"; „Фридом хаус", Слобода во светот 2020 година: Сирија (Freedom House, Freedom in the World 2020: Syria): Syria, март 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2030806.html. „Принудени да изнајмат сместување и без локални мрежи за олеснување на наоѓање работа или пристап до јавни услуги, враќањето во Сирија може да ги направи [бегалците што се враќаат во Сирија] да бидат повеќе, наместо помалку ранливи"; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 24. Според еден истражувач, „ако сте алавит и користите добри врски (арапски: Васта), вашата шанса да бидете вработени на јавни позиции е многу поголема од другите групи, како што се христијаните, сунитските Арапи или Курдите"; ДСИ, Сирија: Последици од нелегален излез, последици од напуштање на функцијата државен службеник без известување и состојбата на Курдите во Дамаск (DIS, Syria: Consequences of Illegal Exit, Consequences of Leaving a Civil Servant Position without Notice and the Situation of Kurds in Damascus), јуни 2019 година, http://www.ecoi.net/en/document/2011587.html.

[1032] „Дури и оние кои се сметаа за најлојални - алавитите поврзани со паднатите војници кои живееја на сирискиот брег - известуваат дека требале да платат мито за да обезбедат работни места во јавниот сектор"; ЦГП, Економска криза во Сирија (CGP, Syria's Economic Meltdown), јуни 2020 година, https://bit.ly/2HTOwhn, стр. 8. Ситуацијата најверојатно ќе се влоши со одлуката на владата да го намали создавањето работни места во јавниот сектор во 2021 година: „Владата, исто така, процени дека ќе отвори 70,000 работни места во јавниот сектор, што е помалку од 16 отсто од 83,416 работни места оваа година [2020 година]. Секоја година владата се обврзува да вработи десетици илјади луѓе како дел од напорите за спречување на невработеноста"; „Сирија репорт", Буџетот на Сирија за 2021 година ќе се намали за една четвртина во однос на долар (Syria Report, Syria's 2021 Budget to Decline by a Quarter in Dollar Terms), 30 септември 2020 година, https://bit.ly/3drsXAe.

[1033] „(...) државата останува убедливо најголемиот работодавач во земјата, со околу 1,5 милиони јавни работници и 500,000 пензионери. Важноста на државното вработување во економијата и работната сила значително се зголеми за време на војната, бидејќи беа уништени широки сектори на економијата на приватниот сектор"; Б. Винд и Б. Ибрахим, Урбан развој на Дамаск за време на војната, 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 21. „Важноста на државното вработување во економијата и работната сила значително се зголеми за време на војната, бидејќи беа уништени широки сектори на економијата на приватниот сектор"; ЖЦБП / ЕУИ, Државните институции и мрежите на режимот како даватели на услуги во Сирија (GCSP / EUI, State Institutions and Regime Networks as Service Providers in Syria), јуни 2020 година, https://bit.ly/36GA7PV, стр. 21.

[1034] „Ниту една плата од јавниот сектор во Сирија не ги покрива трошоците за живот во Дамаск. (...) Размерот за плати од приватниот сектор е нееднаков. Една мала транша заработува дарежлива плата многу пати поголема од нивните колеги во јавниот сектор, додека повеќето работници од приватниот сектор заработуваат многу помалку и уживаат помалку гаранции за плати отколку јавните работници"; ЦОАИ, Сириската економија во војна (COAR, The Syrian Economy at War), 10 ноември 2020 година, https://bit.ly/3a7oK51. „Националната просечна цена на стандардната ВФП кошница за храна (84,095 сириски фунти во јуни 2020 година), сега е повисока дури и од највисоката месечна владина плата од 80,240 сириски фунти, што го нагласува сериозното влошување на куповната моќ во Сирија од октомври 2019 година и зголемената недостапност на основните прехранбени производи на сириските пазари"; ВФП, Социо-економските влијанија на пандемијата на Ковид-19 во Сириската Арапска Република (WFP, The Socio-Economic Impacts of the Covid-19 Pandemic in the Syrian Arab Republic) (април - јуни 2020 година), октомври 2020 година, https://bit.ly/35WxdnQ, стр. 6. Референтната кошница за храна достигна највисоко ниво од 121,066 сириски фунти (97 американски долари по официјален курс 1,250/УСД) во јануари 2021 година; ВФП, Канцеларија за Сирија: Билтен за пазарна цена бр. 74 (WFP, Syria Country Office: Market Price Watch Bulletin Issue 74), 23 февруари 2021 година, https://bit.ly/3dKORRn, стр. 1. „Денес, просечната месечна плата не надминува 50 УСД, околу 85 проценти од населението живее во сиромаштија, цените продолжуваат да растат, стапката на невработеност е најмалку 50 проценти, а меѓународните санкции ја влошуваат економската состојба"; „Атлантик коунсил", Дали деветгодишната војна и влошената власт ќе предизвикаат ново движење во Сирија? (Atlantic Council, Will Nine Years of War and Deteriorating Governance Spark a New Movement Inside Syria?), 21 август 2020 година, https://bit.ly/2SVGXZN. „За оние кои имаат доволно среќа да работат, вистинската вредност на просечната месечна плата од 50,000 сириски фунти падна од околу 50 фунти на крајот на 2019 година на околу 12 фунти денес"; „Би-би-си", Асад под притисок додека економската криза неконтролирано расте (BBC, Assad under Pressure as Economic Crisis Spirals), 15 јуни 2020 година, https://bbc.in/3lItEYO. „Основните плати, околу 50,000 фунти, или 71,43 долари по официјална стапка, месечно за владина работа што сочинува најголем број работни места во земјата, не се доволни за повеќето Сирийци со влошената економија. Според Дени Маки, аналитичар од Сирија, дури и киријата за повеќето Сирийци е предизвик, особено за оние што живеат во главниот град Дамаск и, без масивни промени, ситуацијата само ќе се влоши" (додаден акцент); „Ал арабија", Сирийците се принудени да се прилагодат додека економијата во земјата се влошува (Al Arabiya, Syrians Forced to Adapt as Country's Economy Worsens), 19 мај 2020 година, https://bit.ly/3dvNdki. „Мнозинството семејства во подрачја кои се под контрола на режимот живеат во тешки услови, особено оние со ниски примања и семејства кои заработуваат плата од

Вредноста на платите доживеа голем пад мерено според сегашниот девизен курс,[1035] како во јавниот така и во приватниот сектор.[1036] Голем број луѓе зависат од прекаријатни извори на приход, вклучително и работници за дневница.[1037] Според известувањата, не е возможно да се преживее без да се имаат најмалку два извори на приходување.[1038] Пензијата што им се исплаќа на пензионираните владини

владините работни места“; СОЧП, Цените на храната се зголемуваат поради отсуство на владината улога на режимот сред кризата со коронавирусот (SOHR, Food Prices Hike with Absence of Regime’s Government Role amid Coronavirus Crises), 1 април 2020 година, https://bit.ly/3nVNLVx. „Во јавниот сектор, што сѐ уште е најголемиот работодавач во Сирија, дури и вработените со академски дипломи и големо работно искуство заработуваат плата од едвај 60,000 сириски фунти (100 УСД) месечно, вклучително и бенефиции. Основните работните места за дипломирани студенти плаќаат помалку од половина од тоа. Според проценките на ООН, годишниот просечен приход по глава на жител во Сирија изнесува 479 долари. Платата што ја примаат регрутираните војници (36,500 фунти месечно или 65-75 долари) речиси изгледа дарежливо во споредба, а додека повеќето Сирijци се плашат од регрутирање, тоа сепак може да биде резервна опција за оние кои инаку немаат приход“; ИЦГ, Олеснување на маките на сириските бегалци во Либан (ICG, Easing Syrian Refugees’ Plight in Lebanon), 13 февруари 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2024712.html, стр. 25. Види, исто така, „Енаб Балади“, Сириската влада не ги зема предвид пензионираните вработени во владата во Дамаск (Enab Baladi, Retired Government Employees in Damascus Are Not Taken into Account by Syrian Government), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/33AjLoB.

1035 „Касиун, неделник објавен од еден од неколкуте канцеларии на Сириската комунистичка партија, процени дека просечниот месечен буџет што му е потребен на едно семејство кое живее во Дамаск за пристоен живот, се зголеми на 660,000 сириски фунти на крајот на септември, наспроти 380,000 сириски фунти на крајот на 2019 година, што претставува пораст од 74 проценти. (...) Буџетот потребен за храна, што претставува половина од трошоците, е двојно зголемен од почетокот на годината од 147,000 сириски фунти. Буџетот за храна е мерка базирана на просечен дневен внес од 2,400 калории, што многу Сирijци повеќе не можат да го постигнат. Со просечни месечни плати од јавниот сектор од околу 50,000-60,000 сириски фунти, малку сириски семејства трошат отприлика онолку што теоретски им е потребно, што ги нагласува тешките услови низ кои минуваат“; „Сирија репорт“, Трошоците за живот на Сиријците пораснаа за 74 проценти од почетокот на годината (Syria Report, Syrians’ Cost of Living Surges by 74 Percent since Start of the Year), 14 октомври 2020 година, https://bit.ly/3j0Eub5.

1036 „Девалвацијата на фунтата постојано ја уништува реалната вредност на платите во јавниот сектор, што останува столб на сирискиот пазар на труд. (...) Во ноември 2019 година, владата на Сирија ги зголеми платите за еднообразни 20,000 фунти во обемот на јавниот сектор. По порастот, платите на дното (т.е. „петтата заграда“) на скалата за плата „пораснаа“ на 47,675 фунти, но сепак, амортизацијата значеше дека вистинската вредност на платите во заградата - приближно 52 долари - е практично непроменета од почетокот на годината. Оттогаш, девелвацијата на фунтата продолжи, а еден работник во јавниот сектор, кој заработува 47,675 фунти, сега носи дома еквивалент од 22 долари месечно“; ЦОАИ, Сириската економија во војна: мобилизација на вооружените групи како стратегија за живот и заштита (COAR, The Syrian Economy at War: Armed Group Mobilization as Livelihood and Protection Strategy), 30 септември 2020 година, https://bit.ly/3m5kfLg. „Дури и ако се достапни можности за вработување, тие всушност се маскирана невработеност: државните и приватните работници сега се платени помалку од 25 УСД месечно. Во приватниот сектор, вработените треба да работат долги часови за плата не поголема од 20 УСД. Со релативно високите трошоци за живот, на просечното сириско семејство му требаат најмалку 150 УСД месечно за да ги задоволат своите дневни потреби“; Арапска иницијатива за реформа, Без татковина, без иднина: Алавитската младина како столб на режимот на Асад (Arab Reform Initiative, No Homeland, No Future: Alawite Youth As the Backbone of the Assad Regime), 4 август 2020 година, https://bit.ly/3662qqp. „Дел од претпоставката за привилегијата на алавитите е гаранцијата кодифицирана со закон за државна работа на еден член од секое семејство што загубило човек во војната. (...) Меѓутоа, со зголемената побарувачка, стана потешко да се добијат таквите лесни работи. Кедер опиша како семејството на неговата снаа има право на една таква работа бидејќи нејзиниот брат бил убиен борејќи се за режимот, но дури и тогаш семејството морало да користи врски („васта“) за да ја добие позицијата, за мајката. Процесот траеше една година; и плаќа само околу 40 долари месечно, додека изнајмувањето мал стан во предградието на Тартус, на пример, би чинело двојно повеќе“: „Д Њу Јорк ревју оф букс“, Помеѓу режимот и бунтовниците: Истражување на сектата на алавити во Сирија (New York Review of Books, Between Regime and Rebels: A Survey of Syria’s Alawi Sect), 22 јули 2019 година, https://bit.ly/353gSze.

1037 Дневните работници беа особено погодени од ограничувањата поврзани со КОВИД-19; „Д араб викли“, Тешкотии предизвикани од пандемијата, економска криза во Сирија погодена од војна како што започнува Светиот месец (The Arab Weekly, Woes Compounded by Pandemic, Economic Crisis in War-Stricken Syria as Holy Month Begins), 26 април 2020 година, https://bit.ly/377Vcmv. Види, исто така, „Енаб Балади“, Сириската економија продолжува со активностите... сиромаштијата и банкротот го надминуваат коронавирусот (Enab Baladi, Syrian Economy Resumes Activity... Poverty and Bankruptcy Outweigh Coronavirus), 2 мај 2020 година, https://bit.ly/3k15zw5. Во ноември 2020 година, во Дамаск, 50% од анкетираните домаќинства пријавиле дека изгубиле еден или повеќе извори на приход во последните шест месеци поради пандемијата со КОВИД-19; ВФП, mVAM билтен за Сирија бр. 50 (WFP, Syria mVAM Bulletin 50), 30 ноември 2020 година, https://bit.ly/3pNVogQ, стр. 5.

1038 „Остриот пад на вредноста на државните плати ги поттикнува државните службеници да работат втора работа, но и да бараат мито или да ги зголемат износите што веќе ги извлекуваа“; МИА, „Луѓето не можат да си дозволат да купат булгур“: Расте незадоволството додека се влошува економската криза во Сирија (MEI, “People Can’t even Afford to Buy Bulgur”: Discontent Is on the Rise as Syria’s Economic Crisis Worsens), 28 февруари 2020 година,

службеници наводно не е доволна за да се покријат минималните дневни потреби на семејството.[1039]

Се известува дека отворањето и водењето на мали или средни претпријатија се отежнува со бирократските правни и административни процедури,[1040] финансиските и увозните ограничувања поради економските санкции, како и корупцијата и невладеењето на правото.[1041] Како последица од економската криза, многу мали претпријатија биле принудени да се затворат.[1042]

---

https://bit.ly/3lrLPTx. „На пример, таксист треба да работи две или можеби три смени наутро, напладне и навечер. Истата ситуација се однесува и на работниците во приватниот сектор, бидејќи многу од нив работат на други работни места по завршувањето на работното време, како што се предавање или преведување. (...) Денес, целото семејство, вклучително и сопругот, сопругата, синовите и ќерките, треба да работат, секој според своите способности"; „Енаб Балади", Како вработените заработуваат деновиве во Дамаск? Преку легитимни или извртени начини? (Enab Baladi, How Do Employees Earn their Living in Damascus these Days? Through Legitimate or Twisted Ways?), 21 февруари 2020 година, https://bit.ly/32OUM1R. „Во срцето на распаднатата држава на Сирија е нејзината бирократија, која е толку силно недоволно платена и со недоволни ресурси, што државните службеници можат да живеат само со преземање повеќе работни места и вклучување во разновидни форми на ситна корупција"; Synaps, War by other Means, 30 септември 2019 година, https://bit.ly/2TdBVrs. Види, исто така, ЦОАИ, Сириската економија во војна: мобилизација на вооружените групи како стратегија за живот и заштита (COAR, The Syrian Economy at War: Armed Group Mobilization as Livelihood and Protection Strategy), 30 септември 2020 година, https://bit.ly/3m5kfLg; Б. Винд и Б. Ибрахим, Урбан развој на Дамаск за време на војната, 2020 година, https://bit.ly/3hIlayz, стр. 11-12.

[1039] „Платите на пензионерите вработени во сириската влада се помеѓу 20 и 40 илјади сириски фунти (помеѓу 9 и 18 УСД), како што е следено од Енаб Балади"; „Енаб Балади", Сириската влада не ги зема предвид пензионираните вработени во владата во Дамаск (Enab Baladi, Retired Government Employees in Damascus Are Not Taken into Account by Syrian Government), 14 септември 2020 година, https://bit.ly/3nUgnhO. Види, исто така, „Ал арабија", Сиријците се принудени да се прилагодат додека економијата во земјата се влошува (Al Arabiya, Syrians Forced to Adapt as Country's Economy Worsens), 19 мај 2020 година, https://bit.ly/3dvNdki.

[1040] Според годишните рејтинзи на Светската банка за 2019 година, Сирија е рангирана на 176 место меѓу 190 економии во леснотијата на водење бизнис; Светска банка, Водење бизнис: Споредување на бизнис регулативата во 190 економии (World Bank, Doing Business: Comparing Business Regulation in 190 Economies), 2019 година, https://bit.ly/3dUe9KG, стр. 4; Светска банка, Сириска Арапска Република: Дуинг бизнис 2020 година, 24 октомври 2019 година, https://bit.ly/2TBLlIl. Изнајмување или купување комерцијални недвижности, исто така, бара претходно безбедносно одобрение; види погоре „Пристап до соодветно засолниште".

[1041] Сопственикот на самопослуга „мораше да плати огромен поткуп и на царината и на Министерството за трговија само за неговиот бизнис да остане отворен. Ако тој одбиеше, ќе се соочеше со лажни обвинувања дека работи надвор од законот - обвиненија како што е увоз на неовластена стока - и ќе биде принуден да ја затвори својата продавница и потенцијално да се соочи со казна затвор, како што се случи со илјадници бизнисмени и трговци во изминатите месеци"; „Атлантик коунсил", Дали деветгодишната војна и влошената власт ќе предизвикаат ново движење во Сирија? (Atlantic Council, Will Nine Years of War and Deteriorating Governance Spark a New Movement Inside Syria?), 21 август 2020 година, https://bit.ly/2SVGXZN. „Законот и редот остануваат отсутни, додека корупцијата е посилна и понарушувачка од кога било досега, создавајќи сериозни ризици и неизвесни приноси за сите што би се осмелиле да прават бизнис таму. Пазарот во Сирија стана толку токсичен што повеќето странски инвеститори - и многу сириски инвеститори - веќе се држат далеку од него"; „Вор он д рокс", Дали повеќе санкции во Сирија ќе ги повредат самите цивили кои имаат за цел да ги заштитат? (War on the Rocks, Will more Syria Sanctions Hurt the very Civilians They Aim to Protect?), 10 јуни 2020 година, https://bit.ly/2TakaJT. „Според американската амбасада во Дамаск, пречки како старите политики и прописи кои се антитетски за слободниот пазар сѐ уште постојат. Понатаму, има нула транспарентноста и договорните обврски тешко се извршуваат со судство кое не работи. Корупцијата, кронизмот, ограниченото финансирање и збунувачките закони за даноци, давачки и тарифи се другите големи проблеми за бизнисот во Сирија"; Бизнис вести Азија, Водење бизнис во Сирија (AsiaBizNews, Doing Business in Syria), 2020 година, https://bit.ly/31CNxc3. „Сириската деловна средина се карактеризира со недостаток на транспарентност и ефикасност, големо државно мешање и контрола и отсуство на субвенции или поддршка"; Фондација „Бертелсман", ИТФБ Извештај за земјата за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 25. Види, исто така, ЦОАИ, Сириската економија во војна (COAR, The Syrian Economy at War), 10 ноември 2020 година, https://bit.ly/3a7oK51.

[1042] „Многу продавници, како што се бензински пумпи и пекари, исто така, се затворија со падот на валутата"; „Аталајар", Сирија оди на избори сред длабока економска и социјална криза (Atalayar, Syria Goes to the Polls amidst Deep Economic and Social Crisis), 17 јули 2020 година, https://bit.ly/33Z3zP6. „Нестабилноста на сириската фунта во однос на доларот има мултипликативен ефект врз фабриките и бизнисите, особено помалите. Неколку мали бизнисмени беа принудени да го прекинат производството, веројатно отпуштајќи работници во тој процес"; „Сирија директ", Жителите на Дамаск страдаат поради зголемените цени и забавување на економијата (Syria Direct, Residents of Damascus Suffer under Rising Prices and Economic Slowdown), 8 декември 2019 година, https://bit.ly/316jHws. Види, исто така, „Ти-ар-ти ворлд", Санкции во Сирија: Малите бизниси на работ поради неуспешната економија (TRT World, Syria Sanctions: Small Businesses on the Brink Due to Failing Economy), 15 јули 2020 година, https://bit.ly/33Yxlni.

И покрај сè поголемата улога на жените во секторот на трудот, тие и понатаму се соочуваат со предизвици во обезбедување живеачка или во обидите да работат надвор од домовите.[1043]

Се известува дека владата ја приоретизира владината помош за лица коишто ги смета дека му се лојални на режимот.[1044]

г) Заклучок за разумноста на градот Дамаск како предложена АВПб/АВПс

Поради потешкотиите со кои се соочуваат Сирijците за да си го обезбедат опстанокот сред сè полошите економски и хуманитарни услови, високиот степен на сиромаштија, којшто сè уште се зголемува, немањето храна и невработеноста, како и притисокот врз достапните домови и услуги, УНХЦР смета дека АВПб/АВПс **начелно не е разумно решение за градот Дамаск**.

Единствениот исклучок на оваа констатација се здравите возрасни мажи коишто го исполнуваат секое од следниве барања: (i) не се одговорни за друг член на семејството, (ii) имаат гарантиран пристап до домување, и (iii) имаат гарантиран пристап до стратегија за одржлива живеачка којашто ќе им обезбеди доволен приход за да си ги покријат основните потреби, земајќи ги предвид сè повисоките цени во градот Дамаск. Како што беше забележано погоре, УНХЦР смета дека АВПб/АВПс не е разумно решение за жените коишто се единствените глави во домаќинството и коишто немаат или за кои се претпоставува дека немаат машка заштита меѓу членовите на семејството.

Г. Можни основи за исклучување

Во светло на сериозните повреди и злоупотреби на меѓународното право од областа на човековите права и повредите на меѓународното хуманитарно право забележани за време на сириската историја на судири и репресии, можно е да произлезат и основи за исклучување согласно членот 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 г. во однос на поединечни барања од барателите на азил од Сирија. Можните основи за исклучување ќе се активираат доколку постојат елементи во барањето на подносителот кои укажуваат на тоа дека лицето може да се поврзе со или било вмешано во извршувањето на кривични дела кои спаѓаат во делокругот на членот 1Ѓ. Со оглед на потенцијално сериозните последици од исклучување од меѓународна заштита на бегалците, клаузулите за исклучување треба ограничено да се толкуваат и да се применуваат со претпазливост. Во секој случај поединечно мора да се направи целосна оценка на околностите на случајот.[1045]

Потенцијалното исклучување поради вмешаноста во извршувањето на воени злосотрства,[1046] во

[1043] „Нееднаквиот пристап до економските можности се чини дека е воден не само од недостатокот на можности за работа, туку и од социјалната стигма и културните пречки. Истражувањето на Барик за Сиријките во и надвор од земјата во 2017 година покажа дека 81% од испитаниците кои изјавиле дека „тековните социјални и културни норми во Сирија го попречуваат успехот на жените." Во 2018 година, УНДП ја рангираше Сирија на 136 место од 160 земји во својот индекс на родова нееднаквост"; Фондација „Бертелсман", ИТФБ Извештај за земјата за 2020 година: Сирија (Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report: Syria), 29 април 2020 година, www.ecoi.net/en/document/2029497.html, стр. 18. Види, исто така, „Норт прес ејџенси", Работничките во сирискиот Дамаск се соочуваат со сексуално вознемирување, експлоатација (North Press Agency, Working Women in Syria's Damascus Face Sexual Harassment, Exploitation), 4 февруари 2021 година, http://bit.ly/2O5v44i; ФФЕ, КОВИД-19 и жените во Сирија: Продлабочување на нееднаквостите (FES, COVID-19 and Women in Syria: Deepening Inequalities), јули 2020 година, https://bit.ly/33Bc9E3, стр. 2; и Дел II.Ѓ.2.в.

[1044] На пример: „По изјавата на Асад за поголема вклученост на државната СЗТ [Сирија за трговија] во економијата, автомобили со евтин зеленчук беа испратени во Дамаск. Две од 95-те населби во Дамаск - Аш ал-Воварр и Мезех 86 - беа избрани за пилотирање на програмата. И двете населби се населени речиси целосно од алавити, од кои многумина се офицери од низок ранг. Имајќи предвид дека Дамаск има само пет населби со мнозинство алавити, веројатноста да се изберат два од нив по случаен избор е еднаква на 0,2%"; ЦГП, Економска криза во Сирија (CGP, Syria's Economic Meltdown), јуни 2020 година, https://bit.ly/2HTOwhn, стр. 9.

[1045] Детални упатства за толкување и примена на членот 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 година може да се најдат во УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 5; Примена на клаузулата за усклучување: член 1ѓ од Конвенцијата од 1951 за статусот на бегалците, 4 септември 2003 година, HCR/GIP/03/05, www.refworld.org/docid/3f5857684.html; и заднинската белешка за примена на клаузулата за исклучување: член 1ѓ од Конвенцијата од 1951 за статусот на бегалците, 4 септември 2003 година, http://www.refworld.org/docid/3f5857d24.html.

[1046] Член 1Ѓ(а) од Конвенцијата од 1951 година. Воените злосторства се сериозни прекршувања на меѓународното хуманитарно право (МХП), што наложува индивидуална одговорност директно според меѓународното право. Применливите правила на МХП и соодветните одредби на меѓународното кривично право се разликуваат, во зависност од тоа дали вооружениот конфликт е меѓународен (вклучително и состојби на окупација) или од немеѓународен карактер. За подетални упатства, види УНХЦР, Заднинска белешка за примена на клаузулите за

услови било на меѓународен било на немеѓународен вооружен судир,[1047] геноцид,[1048] злосторства против човештвото,[1049] и тешки неполитички кривични дела[1050] е од особена важност за контекстот во Сирија. Во одредени околности, исклучувањето може да треба да се разгледа и во однос на делата што се спротивни на целите и начелата на Обединетите нации.[1051] Во делата кои наводно ги сториле

исклучување: Член 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 година во врска со статусот на бегалците, 4 септември 2003 година, www.refworld.org/docid/3f5857d24.html, став 30-32. Во контекст на немеѓународен вооружен конфликт, поимот „воени злосторства“ може да се примени за сериозни прекршувања на релевантните правила на МХП (т.е. Заеднички член 3 од Женевската конвенцијата од 1949 година, одредени одредби од Дополнителниот протокол II и правила за обичајното меѓународно право) од раните 1990-ти години наваму. Меѓународниот кривичен суд за поранешна Југославија (МКТЈ) смета дека во тоа време, прекршувањата на МХП што се применуваат за немеѓународни вооружени конфликти може да се смета наложува кривична одговорност според обичајното меѓународно право; види Обвинител наспроти Душко Тадиќ, односно „Дуле“, Одлука за предлог за одбрана на привремена жалба (Prosecutor v. Dusko Tadic aka “Dule”, Decision on the Defense Motion for Interlocutory Appeal on Jurisdiction), IT-94-1, 2 октомври 1995 година, www.refworld.org/docid/47fdfb520.html, став 134. Сериозните прекршувања на гореспоменатите правила на МХП, што се случија порано, не може да се сметаат за „воени злосторства“, но може да спаѓаат во опсегот на „сериозни неполитички злосторства“ [член 1Ѓ(б)] или, во зависност од околностите, „злосторства против човештвото“ [член 1Ѓ(а)].

[1047] МКЦК, во јули 2012 година, заклучи дека Сирија е погодена од немеѓународен вооружен конфликт, што значи дека МХП се однесува на сите подрачја каде што се случуваат непријателства; МКЦК, Сирија; МКЦК и Сириската арапска Црвена полумесечина одржуваат напори за помош сред зголемените борби (ICRC, Syria; ICRC and Syrian Arab Red Crescent Maintain Aid Effort amid Increased Fighting), 17 јули 2012 година, https://bit.ly/3h2bakv. По американските воздушни напади врз сириска воена база во април 2017 година, МКЦК оцени дека ситуацијата во Сирија „сега претставува меѓународен вооружен конфликт“; „Ројтерс“, Ексклузивно: Ситуацијата во Сирија претставува меѓународен вооружен конфликт: Црвен крст (Reuters, Exclusive: Situation in Syria Constitutes International Armed Conflict: Red Cross), 7 април 2017 година, http://reut.rs/2o5KKDy. Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија првпат го утврди постоењето на немеѓународен вооружен конфликт во Сириската Арапска Република почнувајќи во август 2012 година: „Комисијата утврди дека интензитетот и времетраењето на конфликтот, во комбинација со зголемените организациски способности на ФСА, всушност, го исполнуваат правниот праг за немеѓународен вооружен конфликт. Со оваа определба, комисијата го примени МХП, вклучително и Заедничкиот член 3, во проценката на постапките на страните за време на непријателствата“; Совет за човекови права на ООН, Извештај на Независната меѓународна анкетна комисија за Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic), 16 август 2012 година, A/HRC/21/50, www.refworld.org/docid/503485d02.html, Анекс II, став 3. „Сирија во моментов е вклучена во низа вооружени конфликти. Прво, сириската влада е вклучена во неколку немеѓународни вооружени конфликти против широк спектар на бунтовнички групи. Второ, несомнено постои меѓународен вооружен конфликт помеѓу Сирија и членовите на меѓународната коалиција предводена од САД и Турција. Веројатно и воена окупација на делови од северна Сирија од страна на Турција. Конечно, дел од сириската територија, Голанската висорамнина, е окупирана од Израел“; Академија Женева/ВПВК, Сирија (Geneva Academy/RULAC, Syria), последен пат ажурирано на 14 февруари 2018 година, https://bit.ly/3kc0kcc (со дополнителни информации за меѓународните и немеѓународните вооружени конфликти во Сирија, и подрачјата под воена окупација).

[1048] Во контекст на исклучувањето, геноцидот спаѓа во опсегот на членот 1Ѓ(а) од Конвенцијата од 1951 година како „злосторства против човештвото“. Целната кампања на ИСИС против верско малцинство на језидите во Ирак од средината на 2014 година, вклучително и жени и девојки одведени во Сирија, беше карактеризирана како „геноцид“ од страна на Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија: „ИСИС изврши, и продолжува да извршува, злосторство за геноцид, како и повеќекратни злосторства против човештвото и воени злосторства, против језидите“; Совет за човекови права на ООН, „Дојдоа да уништат“: Злосторствата на ИСИС против Језидите (UN Human Rights Council, “They Came to Destroy”: ISIS Crimes Against the Yazidis), 15 јуни 2016 година, A/HRC/32/CRP.2, www.refworld.org/docid/57679c324.html, став 201.

[1049] Член 1Ѓ(а) од Конвенцијата од 1951 година. Широко е прифатено дека се извршени злосторства против човештвото за време на тековните конфликти, вклучително и од владините сили, ХТШ и ИСИС; види, на пример, доследно известување од Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија, достапно на: www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/IICISyria/Pages/Documentation.aspx. Види, исто така, Дел II.Д погоре.

[1050] Член 1Ѓ(б) од Конвенцијата од 1951 година. Во контекст на Сирија, дејства како што се атентати, киднапирања или тортура извршени од страна на владини сили, антивладини вооружени групи или криминални групи (и пред и по 2011 година) најверојатно ќе претставуваат „сериозни неполитички злосторства“ во смисла на Член 1Ѓ(б) од Конвенцијата од 1951 година, доколку тие не се поврзани со вооружен конфликт. Ова би вклучувало тешки злосторства за кои се смета дека се од терористичка природа или извршени од членови на група означена како „терористичка“, како што се, на пример, грозоморни дејствија кои вклучуваат употреба на насилство и недискриминирачка штета или закана за штета, против цивили. Види, исто така, фуснота 1051.

[1051] Член 1Ѓ(в) од Конвенцијата од 1951 година. Според гледиштето на УНХЦР, оваа одредба за исклучување може да важи само за злосторства кои, поради нивната природа и тежина, имаат меѓународно влијание, во смисла дека се способни да го нарушат меѓународниот мир и безбедност или пријателските односи меѓу државите. За подетални упатства, види УНХЦР, Заднинска белешка за примена на клаузулите за исклучување: Член 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 година во врска со статусот на бегалците, 4 септември 2003 година,

страните во вооружените судири во Сирија, меѓу другите, спаѓаат и намерни или безобзирни напади врз цивилите и *објектите што се заштитени со меѓународното хуманитарно право*; употребата на забрането оружје; дела чијашто намера е да се шири терор меѓу цивилното население; колективно казнување; намерно изгладнување на населението по пат на ускратување на хуманитарната помош; грабнување и присилно исчезнување; измачување и друго сурово, нечовечко и понижувачко постапување или казнување; земањето заложници; истребување; убиство; вонсудско погубување и погубување по брза постапка; силување и други облици на сексуално насилство, вклучително и држење сексуални робови; пљачкосување; присилно раселување на цивилите и присилна регрутација и регрутација на малолетници.[1052]

За исклучувањето да се оправда, потребно е да се утврди поединечна одговорност во однос на кривично дело од делокругот на членот 1Ѓ. Таквата одговорност може да произлезе кога лицето го извршило кривичното дело или учествувало во извршувањето на кривичното дело, на начин што произлегува кривична одговорност, на пример, преку нарачување, поттикнување, помагање или олеснување, или со придонесување во извршувањето на кривичното дело од страна на група или лица кои делуваат со заедничка цел. За лица кои поседуваат овластувања, било во воената или во цивилната хиерархија, личната одговорност може да произлезе и врз основа на командната одговорност / одговорност на надредениот. Можно е да се применливи и основи за одбрана од кривичната одговорност или за сразмерност. Во тој поглед, потребно е да се земат предвид докази за практики на присилно регрутирање, а особено на децата.

Учеството во вооружениот судир, самото по себе, не претставува основ за исклучување. На сличен начин, самото членување во група или организација којашто вршела активности што спаѓаат во делокругот на членот 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 г., самото по себе, не претставува доволна основа за исклучување. Потребно е да се направи целосна процена на околностите за секој случај поединечно за да се одреди дали засегнатото лице било лично вмешано во дело поради кое му следува исклучување или учествувало во извршувањето на таквите дела на начин што да произлезе лична кривична одговорност согласно меѓународното право.[1053]

Во контекст на Сирија, треба внимателно да се разгледаат особено следниве профили:[1054]

i. (Поранешните) високорангирани членови на Сириската влада и на Партијата „Баас“ (*пред и по 2011 година*);

ii. (Поранешните) припадници на Сириските вооружени сили, вклучително и Сириската арапска армија / САА (и вклучително и Палестинската ослободителна армија/ ПОА),[1055] а особено:

---

www.refworld.org/docid/3f5857d24.html, став 46-49. Под одредени околности, дејствијата за кои се смета дека се од терористичка природа може да доведат до исклучување врз основа на член 1Ѓ(в). Ова се применува кога дејствијата во прашање претставуваат воени злосторства и/или злосторства против човештвото во смисла на член 1Ѓ(а), бидејќи дејствијата што спаѓаат во опсегот на оваа основа за исклучување се „спротивни на целите и принципите на Обединетите Нации“, но и во врска со злосторствата забранети според меѓународните конвенции и протоколи кои се однесуваат на тероризам. Меѓутоа, наместо да се фокусираме на ознаката „тероризам“, посигурен водич за правилна примена на член 1Ѓ(в) во случаи кога се работи за терористичко дејство е степенот до кој дејството влијае на меѓународниот план - во однос на неговата тежина, меѓународно влијание и импликации за меѓународниот мир и безбедност. Според гледиштето на УНХЦР, само терористичките акти што се разликуваат по овие поголеми карактеристики може да се квалификуваат за исклучување според оваа одредба. Види УНХЦР, Јасер ал Сири (жалител) наспроти Државен секретар за внатрешни работи (обвинет) и ДД (Авганистан) (жалител) наспроти Државен секретар за внатречни работи (обвинет): Композитен случај на УНХЦР во двата поврзани случаи (UNHCR, Yasser alSirri (Appellant) v. Secretary of State for the Home Department (Respondent) and DD (Afghanistan) (Appellant) v. Secretary of State for the Home Department (Respondent): UNHCR's Composite Case in the Two Linked Appeals), 23 март 2012 година, http://www.refworld.org/docid/4f6c92b12.html.

[1052] Има извештаи за повреди и кршење на човековите права (пред и по 2011 година) и сериозни прекршувања на МХП (заклучно со јули 2012 година) од сите страни. Види Дел II.Д.

[1053] Во некои случаи, може да се претпостави индивидуална одговорност за исклучителни дејствија доколку членството и учеството во активностите на особено насилната група е доброволно. Детални упатства за толкување и примена на членот 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 година може да се најдат во УНХЦР, Упатства за меѓународна заштита бр. 5; Примена на клаузулите за исклучување: член 1ѓ од Конвенцијата од 1951 за статусот на бегалците, 4 септември 2003 година, HCR/GIP/03/05, www.refworld.org/docid/3f5857684.html; и УНХЦР, Заднинска белешка за примена на клаузулите за исклучување: Член 1Ѓ од Конвенцијата од 1951 година во врска со статусот на бегалците, 4 септември 2003 година, http://www.refworld.org/docid/3f5857d24.html.

[1054] Овој список ги одразува доминантните актери активни во Сирија во дадени времиња и не треба да се смета за исцрпен.

[1055] За тековното распоредување и организација на Сириската арапска армија (САА), види Меѓународен преглед,

сите високорангирани воени офицери; сиот офицерски и подофицерски кадар што служел во Републиканската гарда (*„Ал-Харас Ал-Џумхури“*), Специјалните сили, 4-тата Оклопна дивизија, Воената полиција,[1056] или Одбранбените чети (*„Сараја Ал-Дифа“, растурени во 1984 година);* и сиот воен персонал кој служел во периодот по март 2011 година, вклучително и во воените болници;[1057]

iii. (Поранешните) припадници на безбедносниот и разузнавачкиот апарат, вклучително и Националното безбедносно биро (*„Мактаб Ал-Амн Ал-Кавми“*); Дирекцијата за политичка безбедност (*„Идарат Ал-Амн Ал-Сијаси“*); Дирекцијата за општа безбедност (*„Идарат Ал-Амн Ал-Амм“*); Воената разузнавачка служба (*„Шубат Ал-Мукхабарат Ал-Аскарија“*); и Дирекцијата за разузнавање на военото воздухопловство (*„Идарат Ал-Мукхабарат Ал-Џавија“*);[1058] и лицата коишто им обезбедувале информации на некоја од овие агенции без

Тековни распоредувања на сириската армија (International Review, Current Syrian Army Deployments), 13 декември 2019 година, https://bit.ly/3cAR5OQ; ИБИ, Лавот и орелот: Уништување и повторно раѓање на Сириската арапска армија (MEI, The Lion and The Eagle: The Syrian Arab Army’s Destruction and Rebirth), 18 јули 2019 година, https://bit.ly/2UiMudT.

[1056] Воената полиција управува со воените затвори во Седнаја (рурален Дамаск), Балони во градот Хомс и, до мај 2015 година, Тадмур (покраина на источен Хомс). Според Независната меѓународна анкетна комисија за Сирија, „Од средината на 2012 година, Воената полиција е задолжена за пренесување и држење на затворениците помеѓу канцеларии и судови“. Понатаму, таа одигра клучна улога во систематското регистрирање на смртни случаи во владините притворски установи, „што укажува на знаење за смртните случаи кај претпоставените на агенцијата“; Совет за човекови права на ООН, Подалеку од очите, подалеку од срцето: Смртни случаи во притвор во Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Out of Sight, Out of Mind: Deaths in Detention in the Syrian Arab Republic), 3 февруари 2016 година, A/HRC/31/CRP.1, www.refworld.org/docid/56b9f4c24.html, став 41, 58-59.

[1057] „Њу Јорк тајмс“, Сириски доктор обвинет за тортура уапсен во Германија (New York Times, Syrian Doctor Accused of Torture Is Arrested in Germany), 22 јуни 2020 година, https://nyti.ms/2B44Gl4; СМЧП, Документирани 72 методи на тортура што сирискиот режим продолжува да ги практикува во своите центри за притвор и воените болници (SNHR, Documentation of 72 Torture Methods the Syrian Regime Continues to Practice in its Detention Centres and Military Hospitals), 21 октомври 2019 година, https://bit.ly/2MzcUDZ; „Заман ал васл“, Податоци за лекари кои измачувале и убивале притвореници во воената болница во Хомс (Zaman Al Wasl, Data of Doctors Tortured and Killed Detainees in Homs Military Hospital), 25 април 2019 година, https://bit.ly/2Aaopiy; „Вашингтон пост“, „Болниците беа кланици“: Пат низ тајните оддели за тортура во Сирија (Washington Post, ‘The Hospitals were Slaughterhouses’: A Journey into Syria’s Secret Torture Wards), 2 април 2017 година, https://wapo.st/2zgpDbG.

[1058] Бирото за национална безбедност (полно име: Биро за национална безбедност на регионалната команда на сириската регионална канцеларија [на партијата Баас]), е предводено од генерал мајор Али Мамлук и формално ги координира и надгледува четирите независни безбедносни/разузнавачки агенции. „Четирите сириски разузнавачки служби - Разузнавачката служба на воздухопловните сили (Ал-Мухабарат ал Џавија), Воената разузнавачка служба (Ал-Мухабарат ал-Аскарија), Политичката разузнавачка служба (Ал-Амн ал-Сијаси), Генералната разузнавачка служба (Ал -амн ал-Ам) и Националната разузнавачка служба (Ал-Амн Ватани), која ги надгледува другите - практикуваат распространета, систематска тортура. Секоја агенција има централна канцеларија во Дамаск, како и регионални канцеларии“; ЕЦУЧП, Прекршувања на човековите права во Сирија: Тортура под Асад (ECCHR, Human Rights Violations in Syria: Torture under Assad), април 2020 година, https://bit.ly/3h4lFnm, стр. 4-5. „Во Сирија постојат четири независни безбедносни структури. Тие се поделени помеѓу „воена“ - Дирекција за воено разузнавање и Сириско воено воздухопловство - кои спаѓаат под надлежност на Министерството за одбрана и „политичка“ - Генерален разузнавачки директорат и Дирекција за политичка безбедност - формално под структурата на Министерство за внатрешни работи (МВР). Секоја од двете служби за политичка безбедност има по два одделни оддела, за внатрешна и надворешна безбедност“; Карнеги МЕЦ, Улогата на Русија во реформата на сириските специјални служби (Carnegie MEC, Russia’s Role in Reforming Syrian Special Services), 26 март 2020 година, https://bit.ly/3dJgoj5. „Обдарени со голема вонзаконска моќ, страшниот мухабарат ги надгледува и ги потиснува можните закани од надворешните непријатели, домашната опозиција, армијата, бирократијата и едни од други“; Томас Пиерет, „Сириската Арапска Република“, во „Шом Јом“ (уредник), Влада и политика на Блискиот Исток и Северна Африка: развој, демократија и диктатура (Thomas Pierret, “Syrian Arab Republic”, in Sean Yom (ed.), Government and Politics of the Middle East and North Africa: Development, Democracy, and Dictatorship), 9-то издание 2019 година, https://bit.ly/2SC7omR, стр. 12. „Сирискиот безбедносен апарат опфаќа воени и цивилни полициски сили, како и четири разузнавачки агенции. Тоа се Дирекцијата за воено разузнавање, Дирекцијата за разузнавање на воздухопловните сили, Генералната дирекција за разузнавање и Дирекцијата за политичка безбедност. Секоја од овие агенции има седиште во Дамаск составено од неколку централни канцеларии и води канцеларии низ целата земја, кои заедно држат илјадници притворени во нивен притвор“; Совет за човекови права на ООН, Подалеку од очите, подалеку од срцето: Смртни случаи во притвор во Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Out of Sight, Out of Mind: Deaths in Detention in the Syrian Arab Republic), 3 февруари 2016 година, A/HRC/31/CRP.1, www.refworld.org/docid/56b9f4c24.html, став 36. Види, исто така, МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria’s Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9,

формална поврзаност (доушници) (*пред и по 2011 година*);

iv. (Поранешните) припадници на провладините сили, вклучително и (списокот на е сеопфатен), Народните комитети (*„Лиџан Шаабија“*) и Националните одбранбени сили (*„Куват Ал-Дифа Ал-Ватани“*/НОС);[1059] Орлите на виорот (*„Нусур Ал-Завбаа“*);[1060] милициите поврзани со богатите алавитски бизнисмени коишто имаат блиски врски со Владата на Сирија и, поконкретно, со Асадовото семејство;[1061] провладините палестински групи, на пример, Народниот фронт за ослободување на Палестина – Генералштаб/НФОП-ГШ;[1062] Ерусалимската бригада („Лива Ал-Кудс Ал-Филастини“) и Слободното палестинско движење (СПД);[1063] и групите поврзани со странските шиитски милиции, вклучително и либанскиот „Хезболах“, Силите „Кудс“ на Иранскиот револуционерен гардиски корпус (ИРГК), ирачките милиции (на пример, *„Асаиб Ахл ал-Хак“*, *„Катаиб Хизб Алах“*, Организацијата *„Бадр“*, *„Харакат Хизб Алах Ал-Нуџаба“*, и *„Катаиб Сајид Ал-Шухада“*), како и авганистанските

стр. 5-8; СМЧП, Сириските безбедносни канцеларии и лицата задолжени за нив (SNHR, Syrian Security Branches and Persons in Charge), без датум, https://bit.ly/3cDGp1N.

[1059] Со почетокот на востанието во Сирија во 2011 година, локализираните „народни комитети“ кренаа оружје за поддршка на владата и за одбрана на нивните семејства и населби од антивладини вооружени групи. Почнувајќи од средината на 2012 година, овие фрагментирани локални групи сè повеќе беа инкорпорирани во НДФ под сеопфатна командна структура. Овие единици на НДФ работеа заедно со силите на ССА во текот на конфликтот. Според МЕИ, „НДФ е структура на национално ниво за некои провладини милиции кои се фокусираат на одбрана на родните подрачја и чија финансиска поддршка варира низ целата земја“; ИБИ, Додека Иран се распоредува сред КОВИД-19, Русија го пополнува вакуумот во источна Сирија (MEI, As Iran Redeploys amid COVID-19, Russia is Filling the Vacuum in Eastern Syria), 5 јуни 2020 година, https://bit.ly/2zbpUMZ. Види, исто така, ВОА, Кои се националните безбедносни сили на Сирија? (VOA, Who Are Syria’s National Defense Forces?), 26 август 2020 година, https://bit.ly/2FxhX7H; Меѓународен преглед, Анализа на сириските медиуми на НБС (International Review, An Analysis of Syrian NDF Media): 2014-2018 година, 19 јули 2018 година, https://bit.ly/2Y895eh.

[1060] Орлите на виорот се вооруженото крило на сириската социјалистичка националистичка партија/ССНП. (Поранешните) членови на Орлите на виорот може да бараат контрола за можни исклучителни дејствија пред 2011 година во контекст на вмешаноста на Сирија во граѓанската војна во Либан. За улогата на групата во сирискиот конфликт, види Институт Клингендел, Орлите успешни во војната: Улогата на сириската социјалистичка националистичка партија во Граѓанската војна (Clingendael Institute, Eagles Riding the Storm of War: The Role of the Syrian Social Nationalist Party in the Civil War), јануари 2019 година, https://bit.ly/3cB6rCR.

СМЧП, 3,196 сириски Палестинци беа убиени од сириските режимски сили, вклучувајќи 491 како резултат на тортура, помеѓу март 2011 година и јули 2020 година, а 49 се појавија во фотографиите „Цезар“ (SNHR, 3,196 Syrian Palestinians Were Killed by Syrian Regime Forces, Including 491 Due to Torture, Between March 2011 and July 2020, and 49 Appeared in Caesar Photos), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 10-11; Весник за долгата војна, Палестинската милиција известува за голем број жртви на фронтовите во Сирија (The Long War Journal, Palestinian Militia Reports High Number of Fatalities on Syria’s Frontlines), 3 јуни 2019 година, https://bit.ly/3dJa9f9; Центар за стратешки студии Омран, Воени актери и структури во Сирија во 2018 година (Omran Center for Strategic Studies, Military Actors and Structures in Syria in 2018), 31 декември 2018 година, https://bit.ly/2A0XwO8, стр. 91; „Шабака“, Палестинците и сириската војна: Помеѓу неутралност и несогласување (Shabaka, Palestinians and the Syrian War: Between Neutrality and Dissent), 29 јануари 2017 година, https://bit.ly/2Y7etOR.

[1061] Институт Клингендел, Сириските пустински јастреби повеќе не летаат (Clingendael Institute, The Syrian Desert Hawks: Flying no More), февруари 2020 година, https://bit.ly/3h49IOI; ИБИ, Лавот и орелот: Уништување и повторно раѓање на Сириската арапска армија (MEI, The Lion and The Eagle: The Syrian Arab Army’s Destruction and Rebirth), 18 јули 2019 година, https://bit.ly/2UiMudT.

[1062] За (поранешни) членови на PFLP-GC може да биде потребна проверка за можни исклучоци пред 2011 година.

[1063] СМЧП, 3,196 сириски Палестинци беа убиени од сириските режимски сили, вклучувајќи 491 како резултат на тортура, помеѓу март 2011 година и јули 2020 година, а 49 се појавија во фотографиите „Цезар“ (SNHR, 3,196 Syrian Palestinians Were Killed by Syrian Regime Forces, Including 491 Due to Torture, Between March 2011 and July 2020, and 49 Appeared in Caesar Photos), 29 јули 2020 година, https://bit.ly/33xXOsb, стр. 10-11; Весник за долгата војна, Палестинската милиција известува за голем број жртви на фронтовите во Сирија (The Long War Journal, Palestinian Militia Reports High Number of Fatalities on Syria’s Frontlines), 3 јуни 2019 година, https://bit.ly/3dJa9f9; Центар за стратешки студии Омран, Воени актери и структури во Сирија во 2018 година (Omran Center for Strategic Studies, Military Actors and Structures in Syria in 2018), 31 декември 2018 година, https://bit.ly/2A0XwO8, стр. 91; „Шабака“, Палестинците и сириската војна: Помеѓу неутралност и несогласување (Shabaka, Palestinians and the Syrian War: Between Neutrality and Dissent), 29 јануари 2017 година, https://bit.ly/2Y7etOR.

(*„Лива Фатемијун“*)[1064] и пакистанските милиции (*Бригадата „Зеинабијун“)*[1065] *(по 2011 година);*[1066]

v. (Поранешните) припадници на полицијата, вклучително и, особено, полицијата за вонредни состојби и полицијата за улични немири (*пред и по 2011 година*);

vi. (Поранешните) обвинители и судии, вклучително и оние кои работеле во Врховниот суд за државна безбедност / ВСДБ (*1966 до 2011 година*), Судот за економска безбедност / СЕБ (*1977 до 2004 година*), Судот за сузбивање на тероризмот (*од јули 2012 година*), и кривичните и воените теренски судови (*пред и по 2011 година*);[1067]

vii. (Поранешниот) персонал на затворите и притворите, особено директорите, управителите, надзорниците и чуварите (*пред и по 2011 година*);

viii. (Поранешните) припадници на терористичките групи определени од Советот за безбедност на ОН, вклучително и ХТШ (поранешниот Фронт „Ал-Нусра“ / „Џабхат Фатех Ал-Шам“), „Ал-Каеда“ и ИСИЛ (*по 2011 година*);[1068]

ix. (Поранешните) припадници на антивладините вооружени групи / алијанси, вклучително и групите поврзани со ССА, НОФ, и СНА (*по 2011 година*);

x. (Поранешните) припадници на „Муслиманското братство“ (*„Џамаат Ал-Икхван Ал-Муслимун“*) (*особено помеѓу 1976 и 1982 година*);[1069]

xi. (Поранешните) припадници на претежно курдските вооружени сили и безбедносниот/разузнавачкиот апарат, вклучително и СДС (*„Куват Сурија Ал-Димукатија“*); НОО; ЖОО; внатрешните безбедносни сили на АУСИС (*„Асајиш“*); Сирискиот воен совет /

[1064] Атлантски совет, Збирка: Иранско влијание и присуство во Сирија, 5 ноември 2020 година, https://bit.ly/32LMdEE; Весник за долгата војна, Авганистанската шиитска милиција, основана од Иран, слави 7 годишнина во Алепо (Long War Journal, Iranian-Founded Afghan Shia Militia Celebrates 7th Anniversary in Aleppo), 12 мај 2020 година, https://bit.ly/2UmKdyq; ИБИ, Разбирање на дивизијата Фатемијун: Животот низ очите на припадник на милицијата (MEI, Understanding the Fatemiyoun Division: Life Through the Eyes of a Militia Member), 22 мај 2019 година, https://bit.ly/3hcyAUy.

[1065] Институтот за арапски држави од заливот во Вашингтон, Користејќи ја Сирија како терен за обука: Случајот со пакистанската бригада Зеинабиун (The Arab Gulf States Institute in Washington, Using Syria as a Training Ground: The Case of the Pakistani Zeinabiyoun Brigade), 17 јули 2018 година, https://bit.ly/2XDM5ok.

[1066] ВОА, Како Касем Сулејмани управуваше со иранските полномошници на Блискиот Исток (VOA, How Qassem Soleimani Managed Iran's Proxies in the Middle East),7 јануари 2020 година, https://bit.ly/2MD7yrq; Карнеги МЕЦ, Воена реформа на Русија и Сирија: Предизвици и можности (Carnegie MEC, Russia and Syrian Military Reform: Challenges and Opportunities), 26 март 2020 година, https://bit.ly/2XG0Abb; ИБИ, Лавот и орелот: Уништување и повторно раѓање на Сириската арапска армија (MEI, The Lion and The Eagle: The Syrian Arab Army's Destruction and Rebirth), 18 јули 2019 година, https://bit.ly/2UiMudT; Вашингтонски институт, Проект за мапирање на шиитската милиција (Washington Institute, The Shia Militia Mapping Project), мај 2019 година, https://bit.ly/2MFthi4; Фондација Карнеги за меѓународен мир, Странските шиитски легии во Техран (Carnegie Endowment for International Peace, Tehran's Shia Foreign Legions), 30 јануари 2018 година, https://bit.ly/2UjSpPJ.

[1067] МЦТП, Приведените, киднапираните и присилно исчезнатите лица во Сирија (ICTJ, Syria's Detained, Abducted, and Forcibly Disappeared), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9), мај 2020 година, https://bit.ly/2Bzsqx9, стр. 14-15. Види, исто така, Совет за човекови права на ООН, Подалеку од очите, подалеку од срцето: Смртни случаи во притвор во Сириската Арапска Република (UN Human Rights Council, Out of Sight, Out of Mind: Deaths in Detention in the Syrian Arab Republic), 3 февруари 2016 година, A/HRC/31/CRP.1, www.refworld.org/docid/56b9f4c24.html, став 16; и Дел II.Д.1.

[1068] СБОН, Резолуција на Советот за безбедност 2253 (2015 г.) за ренименување на Комитетот за санкции на Ал Каеда во „1267/1989/2253 ИСИЛ (Даеш) и Комитет за санкции на Ал Каеда“ и Списокот на санкции во „ИСИЛ (Даеш) и Список на санкции на Ал Каеда“ и за продолжување на мандатот на Канцеларијата на Народниот правобранител за период од 24 месеци од датумот на истекнување на тековниот мандат во декември 2017 година (UNSC, Security Council Resolution 2253 (2015) [on Renaming of Al-Qaida Sanctions Committee as “1267/1989/2253 ISIL (Da'esh) and Al-Qaida Sanctions Committee” and the Al-Qaida Sanctions List as “ISIL (Da'esh) and Al-Qaida Sanctions List” and on Extension of the Mandate the Office of the Ombudsperson for a Period of 24 Months from the Sate of Expiration of Its Current Mandate in Dec. 2017]), 17 декември 2015 година, S/RES/2253 (2015), www.refworld.org/docid/56ec00684.html. Консолидираниот список на ООН може да се најде на: www.refworld.org/docid/56ec00684.html.

[1069] Проект за борба против тероризмот, „Муслиманското братство“ во Сирија (Counterterrorism Project, The Muslim Brotherhood in Syria), пристапено на 28 февруари 2021 година, https://bit.ly/2Y770za; Вашингтонски институт за блискоисточна политика, Секташтво во граѓанската војна во Сирија (Washington Institute for Near East Policy, Sectarianism in Syria's Civil War), 2018 година, www.ecoi.net/en/document/2026613.html, стр. 8; Карнеги МЕЦ, „Муслиманското братство“ во Сирија (Carnegie MEC, The Muslim Brotherhood in Syria), февруари 2012 година,

СВС; „Суторо“ (Сириската безбедносна канцеларија, вооруженото крило на Партијата за сириско единство / ПСЕ (*по 2011 година*);

xii. (Поранешните) припадници на групите и мрежите вклучени во организиран криминал (*пред и по 2011 година*).

IV. Мораториум на присилните враќања

Во светло на непрекинатите судири, несигурноста и контаминацијата со неексплодирани бојни средства; сериозната загриженост за владеење на правото[1070] и широко распространетите повреди и злоупотреби на човековите права,[1071] вклучително и на повратниците;[1072] парчосаните односи во заедницата и немањето искрени заложби за помирување;[1073] масовните разрушувања и оштетувања на домовите, критичната инфраструктура и земјоделското земјиште;[1074] и продлабочувањето на економската криза и хуманитарната криза, усложнети со пандемијата на КОВИД-19,[1075] УНХЦР и понатаму ги повикува државите да не вршат присилно враќање на сириските државјани и поранешните вообичаени жители на Сирија, вклучително и Палестинците кои претходно живееле во Сирија, во кој било дел на Сирија, без разлика дали тоа подрачје е под контрола на Владата или е под контрола на друг државен или недржавен субјект. Понатаму, УНХЦР сака да ги потсети државите дека продолжуваат ограничувањата на хуманитарниот пристап,[1076] со што се ограничува слободниот и непречен пристап до повратниците.[1077] Присилните враќања, во најголем број случаи, би биле неотповикливи со оглед на фактот што соседните земји строго ги управуваат своите граници со Сирија.[1078]

Исто така, УНХЦР и понатаму смета дека не би било исправно присилно да се вратат државјаните или поранешните вообичаени жители на Сирија во соседните земји и во несоседните земји во регионот, освен ако не се направат специфични аранжмани со кои ќе се гарантира дека засегнатото лице ќе биде повторно прифатено во земјата и ќе ја ужива меѓународната заштита.

УНХЦР го поддржува темелното човеково право на лицата да се вратат во својата земја на потекло. Сета помош што УНХЦР ја дава за враќање во Сирија има за цел да им помогне на ранливите лица кои, откако ќе бидат во целост известени за состојбата во нивното место на потекло или алтернативно место по нивен избор, доброволно ќе одлучат да се вратат. Секое дејство на УНХЦР во насока на поддршка на доброволната репатријација во Сирија, вклучително и напорите за одржлива реинтеграција на повратниците и ВРЛ во Сирија, не смее да се протолкува како процена од страна на УНХЦР на безбедноста и другите аспекти на состојбата во Сирија за лицата кои побарале меѓународна заштита како бегалци во земјите на азил. Доброволната репатријација и присилното враќање се процеси темелно различни по својата природа, и подразбираат поинакви одговорности кај различните вмешани актери. Дури не се создадат услови за доброволна репатријација во услови на безбедност и достоинство, од суштинска важност е да се одржи простор за заштита на бегалците од Сирија, вклучително и поранешните вообичаени жители на Сирија, и да се зачуваат услови за нивно престојување и почитување на нивните права во земјите домаќини.

[1070] Види Дел II.Б и II.В.
[1071] Види Дел II.Д.
[1072] Види Дел III.А.1.д.
[1073] Види Дел II.Ѓ.1.а.
[1074] Види Дел II.Ѓ.1.
[1075] Види Дел II.Ѓ.1.
[1076] Види Дел II.Ѓ.3.
[1077] Види Дел II.Г.3.
[1078] Види Дел II.Г.1.

УНХЦР, Агенција за бегалци на ОН

Согледувања од меѓународната заштита за луѓето што пребегнуваат од Сириската Арапска Република – 6-то подновено издание

март 2021 г.

UNHCR, the UN Refugee Agency *[УНХЦР, Агенција за бегалци на ОН]*
P.O. Box 2500 *[П. фах 2500]*
1211 Geneva 2 Switzerland *[1211 Женева 2 Швајцарија]*

UNHCR
The UN Refugee Agency